Bundel van de Raadsvergaderingen 2018-2022 van 31 januari 2018

Agenda bijlagen

180131 agenda raadsvergadering

Besluitenlijst raadsvergadering 31 januari 2018, vastgesteld

180116 besluitenlijst samenleving

180117 besluitenlijst ruimte

180118 besluitenlijst middelen

Beantwoording openstaande vragen commissie Samenleving d.d. 16 januari 2018 inclusief bijlagen

Beantwoording openstaande vragen commissie Ruimte d.d. 17 januari 2018 inclusief bijlage

Beantwoording openstaande vragen commissie Middelen d.d. 18 januari 2018 inclusief bijlage EMU

1 Opening

2 Installatie en beëdiging van de heer G.H.J. (Marco) Kleinherenbrink (CDA) als raadslid

3 Vaststellen agenda

180131 agenda

4 Vragenuur

4.a Beantwoorden schriftelijke vragen door het college

180131 Schriftelijke vraag ter mondelinge beantwoording VVD raad 310118 klimaatdoelstelling

4.b Mededelingen college

4.c Wijze van afdoening van de ingekomen stukken

5 Vastellen besluitenlijst van de vorige vergadering

De raad wordt gevraagd de volgende besluitenlijsten vast te stellen:
- Besluitenlijst raadsvergadering 19 december 2017 voormalige gemeente Zevenaar
- Besluitenlijst raadsvergadering 19 december 2017 voormalige gemeente Rijnwaarden
- Besluitenlijst raadsvergadering 2 januari 2018 gemeente Zevenaar

171219 besluitenlijst voormalige gemeente Zevenaar

171219 besluitenlijst voormallige gemeente Rijnwaarden

180102 besluitenlijst raad

6 Raadsvoorstel inzake benoemingen diverse personen in de raadscommissies (Z/18/296837)

De benoemingen geschieden bij acclamatie.

Raadsvoorstel benoeming diverse personen in de raadscommissies

Raadsbesluit benoeming diverse personen in de raadscommissies

7 Coalitieakkoord Vernieuwend Verder 2018-2022 van Lokaal Belang en CDA

1. Coalitieakkoord vernieuwend verder 2018-2022

2. Portefeuilleverdeling 2018-2022

8 Raadsvoorstel Meerjarenbegroting 2018-2021 (Z/17/294434)

Portefeuillehouder: wethouder Van Dellen

1. Raadsvoorstel Meerjarenbegroting 2018-2021

2. Raadsbesluit Meerjarenbegroting 2018-2021

3. Programmabegroting 2018

4. Beantwoording vragen inloopavond 9 januari over meerjarenbegroting 2018

5. 180130 Beantwoording technische vragen CDA 30 januari 2018 inzake Hal 12 incl. bijlagen

6. 180131 Beantwoording technische vragen Lokaal Belang 29 januari 2018 inzake Hal 12 incl. bijlage risico-analyse

9 Verordening Rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/294232)

In het Presidium is afgesproken om deze verordening in de januaricyclus alsnog te bespreken. Het betreft met name de vraag of naast raadsleden ook commissieleden als lid in de Rekenkamercommissie mogen worden benoemd. Dat zou een aanpassing betekenen van artikel 4, lid 1.

Raadsbesluit vaststellen verordening Rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018

Beantwoording technische vraag inzake hoogte vergoeding voorzitter rekenkamercommissie

Amendement Sociaal Zevenaar lidmaatschap rekenkamercommissie

10 Verordening op de raadscommissies gemeente Zevenaar (Z/17/294232)

Tijdens de vergadering van de Raadsgroep herindeling van 11 december 2017 is afgesproken deze verordening, die pro forma op 2 januari 2018 door de raad is vastgesteld, te bespreken in de vergadercyclus van januari.

Bijgevoegd zijn een amendement van de fractie van D66 en een amendement van de fractie van VVD.

Raadsbesluit vaststellen verordening op de raadscommissies gemeente Zevenaar

Amendement D66 uitbreiding aantal voor te dragen commissieleden per fractie

Ter vergadering gewijzigd amendement D66 uitbreiding aantal voor te dragen commissieleden per fractie raad 310118.docx

Amendement VVD bepalen aantal leden per fractie in raadscommissies

11 Raadsvoorstel Financiële verordening gemeente Zevenaar 2018 en Nota activerings –en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar (Z/17/295458)

Portefeuillehouder: wethouder Van Dellen

1. Raadsvoorstel Financiële verordening gemeente Zevenaar en Nota activerings- en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/295458)

2. Raadsbesluit Financiële verordening gemeente Zevenaar 2018 en Nota activerings– en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/295458)

3. Financiële verordening ex art 212 Gemeente Zevenaar 2018

4. Aansluiting met standaardverordening

5. Nota activerings -en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar 2018

12 Raadsvoorstel Harmonisatie Algemene Plaatselijke Verordening Rijnwaarden en Zevenaar (Z/17/814260)

Portefeuillehouder: burgemeester Schadd-De Boer

1. Raadsvoorstel Harmonisatie Algemene Plaatselijke Verordening Rijnwaarden en Zevenaar (Z/17/814260)

2. Raadsbesluit Harmonisatie Algemene Plaatselijke Verordening Rijnwaarden en Zevenaar (Z/17/814260)

3. Concept-APV gemeente Zevenaar 2018 (aangepast nav commissiebehandeling)

4. Bijlage APV verschillen Zevenaar - Rijnwaarden

5. Memo harmonisatie APV Zevenaar 2018_versie Stuurgroep

13 Raadsvoorstel Subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018 (Z/17/294281)

Portefeuillehouder: wethouder Koers-De Graaf

1. Raadsvoorstel Subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018 (Z/17/294281)

2. Raadsbesluit Subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018 (Z/17/294281)

3. Subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018

4. Beantwoording technische vragen VVD over Subsidieverordening oud papier

5. Amendement VVD raad 31 januari 2018 (ter vergadering ingediend) verordening oud papier.docx

14 Raadsvoorstel Algemene verklaring van geen bedenkingen (Z/17/295284)

Portefeuillehouder: wethouder Winters

1. Raadsvoorstel Algemene verklaring van geen bedenkingen (Z/17/295284)

2. Raadsbesluit Algemene verklaring van geen bedenkingen (Z/17/295284)

3. Bijlage

4. Raadsinformatiebrief nr. 2018-001 inzake voorstel Algemene verklaring van geen bedenkingen

15 Raadsvoorstel Vaststellen Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/292995)

Portefeuillehouder: wethouder Winters

1. Raadsvoorstel Vaststellen Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/292995)

2. Raadsbesluit Vaststellen Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/292995)

3. Bijlage 1 Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018

4. Bijlage 2 Overzicht mandaten

16 HAMERSTUK: Raadsvoorstel Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/295282)

1. Raadsvoorstel Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/295282)

2. Raadsbesluit Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/295282)

17 HAMERSTUK: Raadsvoorstel Beschikbaar stellen krediet voor aanleg fietspad Witte Kruis – Maatjesweg (Z/16/250839)

1. Raadsvoorstel Beschikbaar stellen krediet voor aanleg fietspad Witte Kruis-Maatjesweg (Z/16/250839)

2. Raadbesluit Beschikbaar stellen krediet voor aanleg fietspad Witte Kruis-Maatjesweg (Z/16/250839)

3. Bijlage - tekening fietspad

18 Motie salaris voorzitter raad van bestuur BNG [AANGEHOUDEN]

Deze motie wordt door de fractie van de SP ingediend.

motie salaris voorzitter van raad van bestuur BNG

19 Motie lokale infrastructuur klaar voor de toekomst [AANGEHOUDEN]

Deze motie wordt door de fractie van de VVD ingediend.

motie lokale infrastructuur klaar voor de toekomst

20 Sluiting

Raadsagenda

Datum woensdag 31 januari 2018
Locatie raadzaal gemeentehuis
Aanvang 19.30 uur

Voor de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar.

1.	**Opening**
2.	**Installatie en beëdiging van de heer G.H.J. (Marco) Kleinherenbrink (CDA) als raadslid**
3.	**Vaststellen agenda**
4.	**Vragenuur** a) Beantwoorden schriftelijke vragen door het college b) Mededelingen college c) Wijze van afdoening van de ingekomen stukken
5.	**Vaststellen besluitenlijst van de vorige vergadering**
6.	**Raadsvoorstel inzake benoemingen diverse personen in de raadscommissies (Z/18/296837)**
	<u>BESPREEKSTUKKEN</u>
7.	**Coalitieakkoord *Vernieuwend Verder* van Lokaal Belang en CDA**
8.	**Raadsvoorstel inzake vaststellen meerjarenbegroting 2018-2021 (Z/17/294434)** Portefeuillehouder: gehele college
9.	**Verordening Rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/294232)** Portefeuillehouder: voorzitter gemeenteraad
10.	**Verordening op de raadscommissies gemeente Zevenaar (Z/17/294232)** Portefeuillehouder: voorzitter gemeenteraad
11.	**Raadsvoorstel inzake vaststellen Financiële verordening gemeente Zevenaar 2018 en Nota activerings –en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/295458)** Portefeuillehouder: wethouder Van Dellen
12.	**Raadsvoorstel inzake harmonisatie Algemene Plaatselijke Verordening Rijnwaarden en Zevenaar (Z/17/814260)** Portefeuillehouder: burgemeester Schadd-De Boer

13.	**Raadsvoorstel inzake Subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018 (Z/17/294281)** Portefeuillehouder: wethouder Koers-De Graaf
14.	**Raadsvoorstel Algemene verklaring van geen bedenkingen (Z/17/813768)** Portefeuillehouder: wethouder Winters
15.	**Raadsvoorstel Vaststellen Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/292995)** Portefeuillehouder: wethouder Winters
	HAMERSTUKKEN (besluiten zonder debat)
16.	**Raadsvoorstel Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/295282)**
17.	**Raadsvoorstel Beschikbaar stellen krediet voor aanleg fietspad Witte Kruis – Maatjesweg (Z/16/250839)**
18.	**Sluiting**

Zevenaar, 24 januari 2018

De burgemeester van Zevenaar

Ella Schadd-De Boer

Raadsvergadering | besluitenlijst

GEMEENTE ZEVENAAR

Datum	31 januari 2018
Tijd	19:30 uur – 23:05 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	P. Schadd-De Boer
Griffier	E.M. Geldorp
Leden	Lokaal Belang: A.H.M. Albers, T.G.H. Boekhorst, E.G.B.M. Buil, J.J. Du Croix, E.R. van Essen, A. Ilhan, A. Ok, P.J.M. Putman, T.J.E.M. Riswick-Keultjes en H.F.G.M. Staring; CDA: W.J.M. van Dinther, F.B.M. Evers, J. de Nooij, H.T.W. Visser, W.L.J. Voetdijk-Ten Have en G.H.J. Kleinherenbrink (vanaf agendapunt 2); PvdA: M.B.M. Jansen, M.R.A. Lap en N. Niebuur-Sluiter; VVD: R.A. Teunissen en P.A. Vos; SP: E.R. van der Schaft en L. van der Velden; D66: P.W.M. Pollmann; Sociaal Zevenaar: P.J.M. Freriks; GroenLinks: B. Kagei.
Wethouders	N. van Dellen, B.M. Elfrink, C.M. Koers-de Graaf, A.Y. van Loon en J.W.H. Winters
Afwezig	F.H.F. Jansen (CDA)

	Onderwerp (met besluit)
1.	**Opening** De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en heet een ieder van harte welkom.
2.	**Installatie en beëdiging van de heer G.H.J. (Marco) Kleinherenbrink (CDA) als raadslid** Op advies van de commissie onderzoek geloofsbrieven, waarin zitting hebben de heren Vos (VVD) en Albers (Lokaal Belang) en mevrouw Jansen (PvdA) gaat de gemeenteraad unaniem akkoord met de installatie van de heer Kleinherenbrink als lid van de gemeenteraad Zevenaar. In handen van de voorzitter legt de heer Kleinherenbrink de eed af.
3.	**Vaststellen agenda** - De raad besluit na een kort debat agendapunt 14 "raadsvoorstel Algemene verklaring van geen bedenkingen" van de agenda te halen en opnieuw te agenderen voor commissieoverleg in februari;

	- De raad besluit na een kort debat agendapunt 15 "raadsvoorstel Vaststellen Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018" van de agenda te halen en opnieuw te agenderen voor commissieoverleg in februari; - Op verzoek van de PvdA zal agendapunt 17 "raadsvoorstel beschikbaar stellen krediet voor aanleg fietspad Witte Kruis – Maatjesweg" niet als hamerstuk, maar als bespreekstuk behandeld worden (na agendapunt 15).
4.	**Vragenuur** a) *Beantwoorden schriftelijke vragen door het college* De VVD heeft vragen over de klimaatdoelstelling/-ambities van de gemeente. Op voorstel van de voorzitter **zegt het college toe** de vragen schriftelijk te beantwoorden. De vragen zullen dan door het college binnen een termijn van 30 dagen beantwoord worden. b) *Mededelingen college* Wethouder Koers-de Graaf doet twee mededelingen: - Er is een aanvullend cumulatief geluidsonderzoek van de gemeenten Duiven, Lingewaard en Zevenaar uitgevoerd ten aanzien van de komst A15 en de verbreding van de A12 waarbij het geluidsoverlast van treinverkeer ook wordt meegenomen. Via de gemeentelijke website is het rapport in te zien. - Er is betonrot geconstateerd aan de Eltense brug Oude Rijn in Lobith. Er is daarbij geen acuut gevaar. Naar aanleiding van een vraag van de fractie van Lokaal Belang **zegt wethouder Koers-de Graaf toe** ook andere bruggen te onderzoeken op betonrot en mocht dit bij een brug het geval zijn, dit terug te koppelen richting de raad. c) *Wijze van afdoening van de ingekomen stukken* - brief nr. 1 WOB-verzoek verhoren enquêtecommissie zal op verzoek van D66 geagendeerd worden voor de commissie Middelen; - brief nr. 3 Zienswijze Provincie ontwerp-omgevingsvergunning Oude Steeg 16 Zevenaar zal op verzoek van D66 geagendeerd worden voor de commissie Ruimte; - brief nr. 9 van de heer Kleinpenning aan CDA, SP en VVD inzake het ontbreken van glasvezel in het buitengebied zal op verzoek van het CDA, de SP en de VVD geagendeerd worden voor de commissie Ruimte. De VVD **verzoekt het college** om van tevoren de raad in te lichten over de resultaten c.q. de stand van zaken van het onderzoek in het kader van Sterk Bestuur betreffende glasvezel in het buitengebied. Voor de overige stukken besluit de raad in te stemmen met de wijze van afdoening.
5.	**Vaststellen besluitenlijst van de vorige vergadering** De besluitenlijst van de voormalige gemeente Rijnwaarden van 19 december 2017, de besluitenlijst van de voormalige gemeente Zevenaar van 19 december 2017 en de besluitenlijst van 2 januari 2018 worden ongewijzigd vastgesteld (unaniem).
6.	**Raadsvoorstel inzake benoemingen diverse personen in de raadscommissies** De raad benoemt bij acclamatie per 31 januari 2018 de heer Engels (Lokaal Belang) tot lid van de raadscommissie Samenleving, de heer Bulten (Lokaal Belang) tot lid van de raadscommissie Ruimte, de heer Wikkerink (GroenLinks) tot lid van de raadscommissie

	Ruimte en de heer Kleinherenbrink (CDA) tot lid van de raadscommissie Middelen. Tevens ontslaat de raad per 31 januari 2018 de heer Van Kempen als lid van de commissie Ruimte.
7.	**Coalitieakkoord *Vernieuwend Verder* van Lokaal Belang en CDA** Het Coalitieakkoord is besproken en er zijn door de fracties diverse aandachtspunten en aanbevelingen ten aanzien van het Coalitieakkoord genoemd. Daarbij wordt aangegeven dat de raad het collegeprogramma in mei tegemoet kan zien.
8.	**Raadsvoorstel inzake vaststellen meerjarenbegroting 2018-2021** De raad besluit de meerjarenbegroting 2018-2021 vast te stellen. De leden van de SP-fractie hebben niet aan de stemming deelgenomen, de overige fracties hebben vóór het voorstel gestemd (24 leden). Het voorstel is aangenomen.
9.	**Verordening Rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018** - De fractie van Sociaal Zevenaar heeft een amendement ingediend inzake het lidmaatschap van commissieleden niet zijnde raadsleden en het schrappen van de mogelijkheid van een externe voorzitter en externe leden. - Over dit ter vergadering gewijzigde amendement van Sociaal Zevenaar is hoofdelijk gestemd. Voor hebben gestemd de leden Freriks, Teunissen, Vos, Lap, Niebuur-Sluiter, M. Jansen, Van der Velden, Van der Schaft, Kagei en Pollmann (10), tegen hebben gestemd de leden Riswick-Keultjes, Albers, Putman, Boekhorst, Ok, Staring, Ilhan, Du Croix, Visser, Voetdijk-ten Have, De Nooij, Evers, Van Dinther, Kleinherenbrink, Buil en Van Essen (16). Het amendement is verworpen. - De op 2 januari jl. vastgestelde verordening Rekenkamerfunctie wordt ongewijzigd aangenomen en daarmee vastgesteld; voor hebben gestemd de fracties van Lokaal Belang, CDA en GroenLinks (17), tegen hebben gestemd de fracties van VVD, PvdA, SP, D66 en Sociaal Zevenaar (9).
10.	**Verordening op de raadscommissies gemeente Zevenaar** - De fractie van D66 heeft een amendement ingediend inzake uitbreiding aantal voor te dragen commissieleden per fractie; - De VVD-fractie heeft een amendement ingediend inzake aantal leden per fractie in raadscommissies; - Het amendement van D66 wordt ter vergadering aangepast. Voor hebben gestemd de fracties van D66, Lokaal Belang, CDA, Sociaal Zevenaar, VVD, PvdA en GroenLinks (24), tegen heeft gestemd de fractie van de SP (2). Het amendement is aanvaard; - Het amendement van de VVD wordt er vergadering mondeling aangepast en n.a.v. het debat (afspraak het idee van het amendement te betrekken in de discussie inzake de bestuurlijke vernieuwing / aanpassing werkwijze) ingetrokken; - De op 2 januari jl. vastgestelde verordening op de raadscommissies wordt daarmee gewijzigd vastgesteld; voor hebben gestemd de fracties van D66, Lokaal Belang, CDA, Sociaal Zevenaar, VVD, PvdA en GroenLinks (24); tegen heeft gestemd de fractie van de SP (2).

11.	**Raadsvoorstel inzake vaststellen Financiële verordening gemeente Zevenaar 2018 en Nota activerings –en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar 2018** De raad besluit met algemene stemmen de financiële verordening gemeente Zevenaar 2018 en de nota activerings –en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar 2018 vast te stellen.
12.	**Raadsvoorstel inzake harmonisatie Algemene Plaatselijke Verordening Rijnwaarden en Zevenaar** De raad besluit met algemene stemmen de Algemene Plaatselijke Verordening 2018 gemeente Zevenaar vast te stellen.
13.	**Raadsvoorstel inzake Subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018** - De VVD-fractie dient ter vergadering een amendement in inzake verhoging van de vergoeding per ingezamelde kilo papier; - Het **college zegt toe** dat de verenigingen voor 2018 als vergoeding voor de medewerking van de gemeente 4,0 cent per ingezamelde kilogram krijgen, waarbij de vergoeding met ingang van 2018 ieder jaar in oktober opnieuw wordt bezien op grond van de papierprijs op dat moment; - Op basis van deze toezegging wordt het amendement door de VVD-fractie ingetrokken; - De raad besluit met algemene stemmen de subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018 vast te stellen.
14.	**Raadsvoorstel Algemene verklaring van geen bedenkingen** Dit onderwerp is van de agenda gehaald.
15.	**Raadsvoorstel Vaststellen Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018** Dit onderwerp is van de agenda gehaald.
16.	**Raadsvoorstel Beschikbaar stellen krediet voor aanleg fietspad Witte Kruis – Maatjesweg** De raad besluit een krediet beschikbaar te stellen ter hoogte van € 210.300,- voor de aanleg van het fietspad Witte Kruis-Maatjesweg; voor hebben gestemd de fracties van Lokaal Belang, CDA, GroenLinks, Sociaal Zevenaar, VVD en SP (22), tegen hebben gestemd de fracties van PvdA en D66 (4). Het voorstel is aangenomen.
17.	**Raadsvoorstel Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018 (hamerstuk)** De raad besluit met algemene stemmen de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018 vast te stellen.

18.	**Motie SP salaris voorzitter raad van bestuur BNG** De motie is aangehouden.
19.	**Motie VVD lokale infrastructuur klaar voor de toekomst** De motie is aangehouden. Het **college zegt toe** de inhoud van de motie te betrekken bij een op korte termijn te organiseren informatieve bijeenkomst over 7Poort.
20.	**Sluiting** De voorzitter sluit de vergadering om 23.05 uur.

Vastgesteld in de raadsvergadering van 21 februari 2018.

De griffier, De voorzitter,

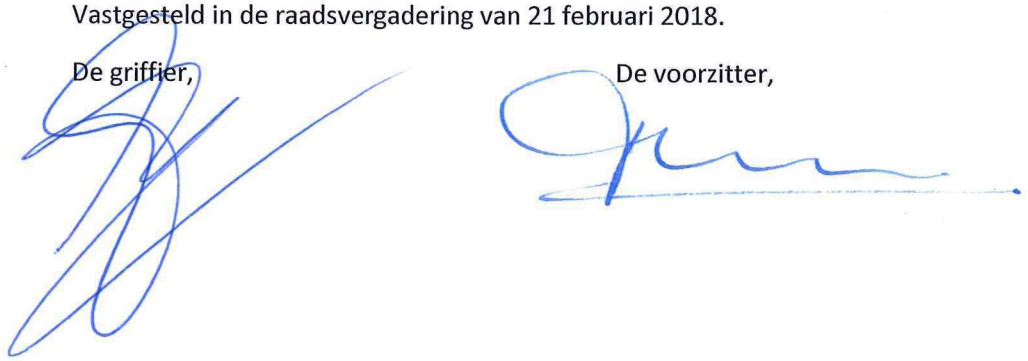

commissie Samenleving | besluitenlijst

Datum: 16 januari 2018

Aanwezig
Voorzitter: dhr. R. Teunissen (VVD)
Commissiegriffier: dhr. R. Wijnbergen
Leden Mevr. W.L.J. Voetdijk-ten Have (CDA), dhr. P.A.T. de Winkel (VVD), dhr. J.G.B.A. Lombarts (D66), mevr. J.H.W. Harmsen (Sociaal Zevenaar), mevr. L. van der Velden (SP), mevr. A. Ilhan (Lokaal Belang), dhr. J. du Croix (Lokaal Belang), mevr. M.G.A. Dellepoort (GroenLinks), dhr. C.H.M. van Merwijk (CDA), dhr. J. de Nooij (CDA), mevr. M.B.M. Jansen (PvdA)
Collegeleden dhr. N. van Dellen, mevr. A.Y. van Loon, mevr. B.M. Elfrink, mevr. C.M. Koers-de Graaf, dhr. J.W.H. Winters
Overige aanwezigen H. Folkeringa (inspreker)
Met kennisgeving afwezig

1. Opening en vaststellen agenda

De nieuwe voorzitter verwelkomt alle aanwezigen bij de eerste commissievergadering in de nieuwe gemeente Zevenaar. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2a. Beëdiging nieuwe commissieleden

De voorzitter neemt de eed c.q. gelofte af van de in de raad van 2 januari jl. benoemde raadscommissieleden mevr. R. Dellepoort (GroenLinks), mevr. J.H.W. Harmsen (Sociaal Zevenaar), de heren J.G.B.A. Lombarts (D66), P.A.T. de Winkel (VVD) en C.H.M. van Merwijk (CDA)
.

2b. Benoemen plaatsvervangend voorzitter

De fracties opteren voor de wijze van vervanging zoals in de vorige raadsperiode. Dit betekent dat voorgesteld wordt dat de voorzitters bij verhindering elkaar aflossen. Om dit mogelijk te maken moet de verordening aangepast worden. De griffie zal dit voorbereiden als ook de andere commissies instemmen met dit voorstel.

3. Inspraak

Voorafgaand aan de inspraak is in de commissie de voorkeur uitgesproken om de inspraak waar mogelijk te koppelen aan het desbetreffende agendapunt. Voor inspraak over niet geagendeerde onderwerpen geldt de bundeling voorafgaand aan de onderwerpen.

Van het inspreekrecht wordt gebruik gemaakt door de heer H. Folkeringa die aandacht vraagt voor de burgerparticipatie naar aanleiding van het uitgebrachte coalitie-akkoord. De begrippen als burgerbetrokkenheid moeten niet verworden tot een papieren werkelijkheid. Het vraagt een voortdurende aandacht. De tekst is toegevoegd aan het raadsinformatiesysteem.

4. Coalitieakkoord *Vernieuwend Verder* 2018-2022

De fractie van GroenLinks staat positief tegenover het coalitieakkoord en zal een constructief kritische houding aannemen en voert daarbij enkele speerpunten op als instellen jongerenraad, fair-trade gemeente, eerlijke

tarieven bij de aanbesteding WMO, BENG-norm ambitie voor scholenhuisvesting, huisvesting statushouders en arbeidsmigranten.

De fractie van D66 denkt er overeenkomstig over en meldt dat over G-1000 (inbreng burgerparticipatie) een motie wordt voorbereid. Ten aanzien van de inzet van Caleidoz is behoefte om die open te benaderen en ook ruimte te geven aan andere partijen.

De fracties van Sociaal Zevenaar en de VVD vinden het programma te algemeen van aard/ te weinig smart en komen daar in de uitwerking op terug.
Als aandachtspunten noemen zij de WMO-mantelzorgers, woningbouw voor de jongeren en de armoedeval.

De fractie van de PvdA is van mening dat het programma beschrijvend van aard is wat ruimte geeft voor constructieve samenwerking.

De fracties van Lokaal Belang en CDA kijken uit naar de samenwerking en inbreng van de oppositie bij de ontmoeting op inhoud bij het formuleren van het beleid.

Toezeggingen:
n.v.t.

Openstaande vragen:
n.v.t.

Conclusie:
Het coalitie-akkoord wordt doorgeleid als bespreekstuk voor de komende raadsvergadering.

5. Raadsvoorstel inzake meerjarenbegroting 2018-2021 (Z/17/294434)
Aandachtspunten:
De fracties wachten de komende beleidsvoorstellen af. Er zijn technische vragen gesteld over gebruik leegstaande gebouwen, harmonisatie van tarieven, dienstverlening ambulante jeugdzorg, toegroeien naar de 120% grens bij uitkeringen, invloed als gemeente op uitvoering door Ataro.

Openstaande vragen:
n.v.t.

Conclusie:
De behandeling in de raadsvergadering voortzetten

7. Stand van zaken Sociaal Domein (vast agendapunt)
Dit agendapunt blijft voorlopig als vast agendapunt op de agenda van de raadscommissie samenleving.

8. Rondvraag
Openstaande vragen:
n.v.t.

Toezeggingen:
Wethouder Van Dellen stuurt een memo over de historie in het proces van het overdragen van het zwembad, de afspraken met de zwemvereniging en de rol van de gemeente in dit conflict.

13. Punten van orde commissie
Er zijn geen punten van orde.

14. Mededelingen portefeuillehouders (college)

Er zijn geen mededelingen van de portefeuillehouders.

15. Sluiting

De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering om 21:15 uur.
Na de sluiting blijft de commissie nog bij elkaar om de wijze waarop de vergadering is verlopen te bespreken.

commissie Ruimte | besluitenlijst

Datum: 17 januari 2018

Aanwezig
Voorzitter: dhr. H.T.W. Visser
Commissiegriffier: mevr. E.H. Hondelink-Rinsma
Leden dhr. E.R. van Essen (Lokaal Belang), mevr. T.J.E.M. Riswick-Keultjes (Lokaal Belang), dhr. E.G.B.M. Buil (Lokaal Belang), dhr. F.B.M. Evers (CDA), dhr. A.M. Meijer (CDA), dhr. P.A. Vos (VVD), dhr. E. Verkampen (D66), dhr. E.R. van der Schaft (SP), dhr. M.R.A. Lap (PvdA), dhr. H.L.M. Meijer (Sociaal Zevenaar), mevr. M.G.A. Dellepoort (GroenLinks)
Collegeleden dhr. N. van Dellen, mevr. A.Y. van Loon, mevr. B.M. Elfrink, mevr. C.M. Koers-de Graaf, dhr. J.W.H. Winters
Overige aanwezigen -
Met kennisgeving afwezig dhr. B. Zock (SP)

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2a. Beëdiging nieuwe commissieleden

Het lid E. Verkampen legt in handen van de voorzitter ten overstaan van de commissie de belofte af. De leden H.L.M. Meijer en A.M. Meijer leggen in handen van de voorzitter ten overstaand van de commissie de eed af.
Nb. de heer Zock (SP) is afwezig en dient in de volgende commissievergadering beëdigd te worden.

2b. Benoemen plaatsvervangend voorzitter

De commissie besluit in te stemmen met het voorstel, dat de commissie-voorzitters bij verhindering elkaar aflossen.

3. Inspraak

Er hebben zich geen insprekers gemeld. Afgesproken wordt, om het inspreken ordentelijk te laten verlopen, dat de volgorde van de agenda zoveel als mogelijk rekening houdt met aanmeldingen van insprekers. Zo nodig worden agendapunten naar voren gehaald. Inspraak betreffende onderwerpen die niet geagendeerd zijn vindt plaats bij het agendapunt "inspraak".

4. Coalitieakkoord *Vernieuwend Verder* 2018-2022

Namens de coalitiepartijen licht wethouder Elfrink kort het proces rondom de coalitie-onderhandelingen toe. Zij vraagt de overige fracties hoe zij aankijken tegen het gesloten akkoord.

Toezeggingen:
- Naar aanleiding van de vraag van de PvdA welke specifieke punten uit andere partijprogramma's zijn overgenomen is door wethouder Elfrink de toezegging gedaan een compleet overzicht te verstrekken.
- In het Coalitieakkoord staat het volgende: voordat we beginnen met nieuwe projecten, ronden we de lopende projecten af. De PvdA wil graag een overzicht van de lopende projecten met een tijdsspanne daarbij. Door wethouder Elfrink is toegezegd het overdrachtsdocument toe te zenden aan de raad.
- Naar aanleiding van de vraag van GroenLinks of er een overzichtskaart nieuwe gemeente Zevenaar met Natura 2000 gebieden beschikbaar is en en zo ja, of deze beschikbaar kan komen voor de raad is door wethouder Elfrink toegezegd dat deze opgesteld zal worden en verstrekt zal worden aan de raad.
- Naar aanleiding van de vraag van D66 naar de invulling c.q. het plan m.b.t. ambitie voor wat betreft duurzaamheid "Zevenaar energieneutraal" is door wethouder Koers toegezegd dat dit terugkomt in een collegevoorstel.
Verder is door wethouder Koers toegezegd – naar aanleiding van de vraag van de VVD waarom ingezet wordt op 2040 - dat er een visie komt op duurzaamheid met een integrale afweging van diverse projecten (klimaatparagraaf).
- Naar aanleiding van de vraag van de VVD m.b.t. de precariorechten wordt door wethouder Van Dellen toegezegd dat er spoedig (vóór 1 april a.s.) een voorstel richting de raad komt met diverse varianten.
- De coalitie zal de ter vergadering genoemde aanbevelingen/vragen mee-nemen in het Coalitieakkoord (Lokaal Belang).

Openstaande vragen:
PvdA:
- Reststroken: is dit bestaand beleid?
- Citaat: Wij zijn geen voorstander van de realisering van grote windturbines in de gemeente. Wij staan wel open voor kleine windturbines, mits goed ingepast in de omgeving. Wat is nu groot en wat is klein en wat doen we met de tussenmaat?
- Bevriezen parkeertarieven in de stad: in 2012 toen er met het parkeerbeleid is begonnen is hiervoor een opzet/doorberekening gemaakt voor de komende 40 jaar. Kunnen we een overzicht ontvangen (evt. bij de jaarrekening 2017) over de afgelopen jaren ten opzichte van wat we toen begroot hadden? Zitten we nog op die lijn? Wijken we hier in positieve of negatieve zin van af?
VVD:
- Weinig "SMART"-doelstellingen. Hoe kan de kiezer ons hieraan houden?
- Passage m.b.t. economie is mager. Met name voor wat betreft de burgerparticipatie. Hoe gaan we dit doen? Bewoners, verenigingen en ondernemingen moeten dit wel merken. VVD wil meedenken.
- Citaat: We staan voor een gezond en solide financieel beleid. Houdt dit dan in dat er een zo min mogelijke lastenverhoging gaat komen?
- Basis op orde: wat betekent dat voor de lasten van de burgers?
- Eerste hulpverlening: is het mogelijk om dit soort doelstellingen te gaan halen? Hoe gaan we dat doen? Als gemeente hebben we hier weinig over te vertellen.
- Openbare verlichting: wordt er ook gekeken naar de verlichting van achterpaadjes?
- Toeristenbelasting: is het mogelijk om deze terug te geven aan de recreatie en de toeristen? (ook vraag van *Sociaal Zevenaar*)
- Werkgelegenheid: de opbouw naar een sterke lokale economie wordt gemist. VVD wil graag meedenken.
- Lokaal inkoopbeleid in relatie tot fairtrade: hoe kan je de combinatie lokaal inkoopbeleid en fairtrade samenvatten? Is voor lokale ondernemers lastig. Hier moet een beleid in gevonden worden.
- Contacten met bedrijven: kan naast Lindus en AOZ ook MKB Zevenaar hierin meegenomen worden?
- Bouwen: citaat: niet de projectontwikkelaar maar de gemeente geeft de richting van de projectontwikkeling aan. Wat wordt hiermee bedoeld? Graag uitleg
- Investering veilige wegen: hierin wordt het terugbrengen van de snelheid van de Babberichseweg naar 60 km. gemist.

Conclusie:
Het coalitie-akkoord wordt doorgeleid als bespreekstuk voor de komende raadsvergadering.

5. Raadsvoorstel inzake meerjarenbegroting 2018-2021 (Z/17/294434)

Openstaande vragen:
VVD:
Paragraaf 7.4.1 Uitvoeren Energie Audit gemeentelijke vastgoed: vermeld wordt dat op dit specifieke terrein afstemming met Ataro B.V. plaats. Klopt dit? Wat heeft Ataro hiermee te maken?

Conclusie:
Het voorstel wordt doorgeleid als bespreekstuk voor de komende raadsvergadering.

6. Raadsvoorstel inzake algemene verklaring van geen bedenkingen (omgevingsvergunningen) (Z/17/813768)

Commissie
In het raadsvoorstel zit nieuw beleid terwijl het een harmonisatievoorstel is. Aparte toevoegingen had men graag in een nieuw voorstel willen zien. Als voorbeeld wordt het project bestemmingsplan Bommersheufsestraat genoemd. Vragen daarbij vanuit de commissie (VVD en SP): hoe zou dit met deze verordening gaan uitpakken? Betekent dit dat zulke projecten dan nooit meer in de raad aan de orde komen? De commissie Ruimte heeft voorgesteld naar aanleiding van deze vragen dit voorstel een maandje op te schuiven, daar het nog niet rijp is voor besluitvorming.

Toezeggingen:
Naar aanleiding van bovenstaande discussie is door wethouder Winters toegezegd dat het college zich hierop zal beraden en daartoe met een schriftelijke reactie zal komen. Het onderwerp kan dan eventueel een maand later opnieuw geagendeerd worden. Dit moet dan wel via een ordevoorstel in de raad, nadat de reactie van het college is ontvangen. (Van der Schaft (SP))

Conclusie:
Het voorstel wordt doorgeleid als bespreekstuk voor de komende raadsvergadering.

7. Raadsvoorstel inzake Subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018 (Z/17/294281)

Openstaande vragen:
GroenLinks, VVD en PvdA:
Betekent dit nu niet dat de kosten voor de burger gaan oplopen? De € 13.400,00 wordt gedekt uit de afvalstoffenheffing; dit betekent dan toch een verhoging voor de burger? Het papier gaat naar een afnemer en die betaalt een bepaalde prijs aan ons. Het heeft wel gevolgen natuurlijk als daar de prijs van het papier daalt of stijgt. Graag een toelichting hierop.

Conclusie:
Het voorstel wordt doorgeleid als bespreekstuk voor de komende raadsvergadering.

8. Raadsvoorstel inzake Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/295282)

Conclusie:
De commissie gaat akkoord met het voorstel. De ter vergadering gestelde vragen zijn door het college beantwoord. Het voorstel is een HAMERSTUK.

9. Raadsvoorstel inzake beschikbaar stellen krediet voor aanleg fietspad Witte Kruis – Maatjesweg (Z/16/250839)

Conclusie:
De commissie gaat akkoord met het voorstel. De ter vergadering gestelde vragen zijn door het college beantwoord. Het voorstel is een HAMERSTUK.

10. Raadsvoorstel inzake vaststellen Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/292995)

Commissie
Nieuw beleid: de SP noemt voorbeeld van een ondernemer die een aantal woningen heeft gekocht en deze vervolgens gebruikt voor verhuur van deze woningen aan buitenlandse werknemers. Graag op dit vlak een wijziging in de huisvestingsverordening zodat zelfstandige bewoning niet meer gewijzigd kan worden in bijvoorbeeld verhuur of "huisjesmelk-constructies". Vragen daarbij: Is het college hiervan op de hoogte? Wat denkt het college aan de situatie te gaan doen? Komt er aangepaste regelgeving, bijv. een omzettings-vergunning, weigeringsgronden, uitsterfconstructie (met termijnen)?

Toezeggingen:
- Door wethouder Winters is toegezegd dat hierop vóór de zomervakantie nieuw beleid komt (in de raad). Een aantal doelstellingen van de Huisvestingsverordening worden op een rijtje gezet en gekeken wordt welke richting we opgaan. Het nieuwe beleid zal zich richten op het tegengaan van de overlast evt. via (een addendum op) de Huisvestingsverordening en/of de APV. GroenLinks doet het verzoek ook de statushouders hierbij te betrekken.
- Bij mandaten wordt steeds gesproken over huisvestingsverordening **2016**, maar dat moet 2018 zijn. De jaartallen zullen in het stuk worden aangepast (wethouder Winters).

Conclusie:
Het voorstel wordt doorgeleid als bespreekstuk voor de komende raadsvergadering.

11. Stand van zaken A15/A12 (vast agendapunt)

Wethouder Koers informeert de commissie kort over de stand van zaken en het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

12. Rondvraag

Openstaande vragen:
SP:
Op welke wijze is het college bezig met de verkeerssituatie Babberichseweg?

Toezeggingen:
- (Semi)overkapping van het Raadhuisplein (rappellijst nr. 28): de resultaten hiervan zouden eind december gepresenteerd worden. Op de rappellijst is dit punt doorgestreept en wordt verwezen naar punt 92. Echter, punt 92 staat niet meer op de rappellijst. Graag verklaring (D66). Door wethouder Winters is toegezegd is dit na te gaan en hierop terug te komen.
- Naar aanleiding van de vraag van Sociaal Zevenaar wat de status is van de promotie van 7Poort (doorkijkje dijk, plaatsen bord (branding)) wordt door wethouder Van Dellen toegezegd dat het college met een voorstel terugkomt bij de raad, waarbij de punten m.b.t. de dijk en het bord worden meegenomen.
- De acquisiteur van 7Poort verkondigt naar buiten toe dat het nog niet zeker is dat de A15 doorgetrokken wordt en dat de afrit er komt en dat is een negatieve benadering van de markt. Graag dit met de persoon

bespreken om meer van het positieve uit te gaan (VVD). Door wethouder Van Dellen wordt toegezegd dit met de acquisiteur te bespreken. Het college wordt verzocht druk uit te oefenen bij de Provincie.

13. Punten van orde commissie

Er zijn geen punten van orde.

14. Mededelingen portefeuillehouders (college)

Er zijn geen mededelingen van de portefeuillehouders.

15. Sluiting

De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering om 21:15 uur.

Datum: 18 januari 2018

Aanwezig
Voorzitter: dhr. A.H.M. Albers
Commissiegriffier: dhr. E.M. Geldorp
Leden dhr. T.G.H. Boekhorst (Lokaal Belang), dhr. P.J.M. Putman (Lokaal Belang), dhr. W.J.M. van Dinther (CDA), dhr. F.H.F. Jansen (CDA), dhr. C.H. de Winter (PvdA), dhr. M.W. Bloemberg (VVD), dhr. E.R. van der Schaft (SP), dhr. P.W.M. Pollmann (D66), dhr. P.J.M. Freriks (Sociaal Zevenaar) en dhr. B.M. Kagei (GroenLinks)
Collegeleden dhr. N. van Dellen mevr. A.Y. van Loon mevr. B.M. Elfrink mevr. C.M. Koers-de Graaf dhr. J.W.H. Winters mevr. P. Schadd-De Boer
Overige aanwezigen -
Met kennisgeving afwezig dhr. A. Ok (Lokaal Belang)

1. Opening en vaststellen agenda
De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2a. Beëdiging nieuwe commissieleden
De leden Bloemberg en De Winter leggen in handen van de voorzitter ten overstaan van de commissie de belofte af.

2b. Benoemen plaatsvervangend voorzitter
De commissie besluit in te stemmen met het voorstel, dat de commissievoorzitters bij verhindering elkaar aflossen.

3. Inspraak
Er hebben zich geen insprekers gemeld. Afgesproken wordt, om het inspreken ordentelijk te laten verlopen, dat:
- de voorzitter voor de vergadering de logistiek met de insprekers afstemt;
- de volgorde van de agenda zoveel als mogelijk rekening houdt met aanmeldingen van insprekers.

4. Coalitieakkoord *Vernieuwend Verder* 2018-2022
Namens de coalitiepartijen licht de heer Putman kort het proces rondom de coalitie-onderhandelingen toe. Hij vraagt de overige fractie hoe zij aankijken tegen het gesloten akkoord.
D66 prijst de snelheid waarmee de coalitie tot stand is gekomen. Deze fractie gaat onder meer in op de thema's G1000, ouderenbeleid en scholenbouw. D66 kondigt voor de raadsvergadering van februari een motie inzake G1000 aan.

Het CDA geeft aan het gesloten akkoord een goede balans te laten zijn van de inbreng van beide coalitiefracties.
De PvdA geeft aan zich constructief te zullen opstellen. Deze fractie benoemt onder meer de thema's sluitende begroting, projecten, criminaliteit en cameratoezicht (onderbouwing met feiten en cijfers).
De VVD geeft aan een positieve grondhouding te hebben en wacht de verdere uitwerking af.
Sociaal Zevenaar gaat in op het luisterend oor van het college: deze fractie hoopt dat het college ook naar de raadsleden zal luisteren. Verder had deze fractie het onderhandelingsproces liever anders gezien, meer plenair en openbaar. Deze fractie kan zich inhoudelijk vinden in het akkoord en heeft eveneens vragen bij het cameratoezicht. Verder benoemt deze fractie cameratoezicht bij de Rijn i.v.m. gevaarlijke stoffen in de scheepvaart, de grenscorrectie met Duiven en samenwerking met Duitse steden.
GroenLinks herkent zich in het akkoord en zal constructief meewerken. Verder benoemt deze fractie ook het thema cameratoezicht.

Conclusie: het coalitie-akkoord wordt doorgeleid als bespreekstuk voor de komende raadsvergadering.

5. Raadsvoorstel inzake meerjarenbegroting 2018-2021 (Z/17/294434)
Commissie
De fracties maken opmerkingen en stellen vragen over onder meer:

- Vraag: Kosten voor het referendum 2018 opgenomen in de begroting?
- Vraag: Kengetallen (p. 120)
- Vraag: Cijfers jaarrekening voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar opnemen in de begroting 2019 e.v.
- Bruikbaarheid digitale versie
- Verbonden Partijen / overzicht per programma
- Verscheidene reserves in verhouding tot algemene reserve
- Vraag: percentage overheadskosten – getallen matchen niet
- Precarioheffing i.r.t. sluitendheid van de begroting
- Risico project Hal 12
- Vraag: duiding beleidsindicator percentage demografische druk
- Actuele en juiste EMU-saldo
- Motorclub
- Energiebeleid – opnemen in komende kadernota
- Nut van de inloopavond
- Weerstandsvermogen – risico's invoering Omgevingswet

Openstaande vragen:

- Kosten referendum 2018 in de begroting?
- Duiding kengetallen op p.120?
- Toelichting mogelijkheid om cijfers Rijnwaarden en Zevenaar in de begroting 2019 op te nemen?
- Percentage overheadskosten?
- Inzicht in risico's project Hal 12?
- Toelichting beleidsindicator percentage demografische druk?
- Juiste EMU-saldo?

Toezeggingen:
- Wethouder Van Dellen zegt toe de openstaande vragen schriftelijk te beantwoorden. De beantwoording ontvangt de raad vóór de komende raadsvergadering.

Conclusie: het voorstel wordt doorgeleid als bespreekstuk voor de komende raadsvergadering.

6. Raadsvoorstel Financiële verordening gemeente Zevenaar 2018 en Nota activerings – en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar (Z/17/295458)

Commissie

De fracties maken opmerkingen en stellen vragen over onder meer:
- Frequentie van actualiseren / periodiek
- Afschrijvingstermijnen

Openstaande vraag / toezegging: op de vraag of de afschrijvingstermijn in bijlage 2 wel of niet is gewijzigd ten opzichte van de voormalige gemeenten komt wethouder Van Dellen vóór de komende schriftelijk terug.

Conclusie: het voorstel wordt doorgeleid als bespreekstuk voor de komende raadsvergadering.

7. Raadsvoorstel inzake Harmonisatie Algemene Plaatselijke Verordening Rijnwaarden en Zevenaar (Z/17/814260)

Commissie

De fracties maken opmerkingen en stellen vragen over onder meer:
- Ontbreken van een in het voorstel genoemde memo bij de vergaderstukken
- Paracommercie
- Deregulering
- Constatering dat in ieder geval een artikel (2:34) in strijd met de wet is; zijn er meerdere?

Toezeggingen:

Burgemeester Schadd zegt toe:
- Het in het voorstel genoemde memo wordt alsnog nagezonden.
- Het college streeft ernaar dat nog dit jaar de raad een voorstel inzake paracommercie krijgt voorgelegd.
- Er wordt nader naar de formulering van artikel 2:34 gekeken.

8. Verordening Rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/294232)

Commissie

De fracties maken opmerkingen en stellen vragen over onder meer:
- Wenselijkheid van een externe voorzitter
- Wenselijkheid van lidmaatschap van commissieleden / externen
- Borging van de rapporten / aanbevelingen van de rekenkamercommissie
- Kosten die het lidmaatschap van derden met zich mee brengen / relatie met

totale kosten van de ondersteuning van de raad

Openstaande vraag:
- Wat zijn de kosten van de externe voorzitter, zoals deze nu zijn opgenomen in de voorliggende verordening?

Conclusie: het voorstel wordt doorgeleid als bespreekstuk voor de komende raadsvergadering.

9. Verordening op de raadscommissies gemeente Zevenaar (Z/17/294232)
Commissie
De fracties van D66 en VVD hebben een amendement voorbereid.

De fracties maken opmerkingen en stellen vragen over onder meer:
- Wenselijkheid van uitbreiding van het aantal commissieleden
- Mogelijkheid tot vervanging
- Opleiding van commissieleden / ervaring en “talent”
- Kosten die ermee gemoeid zijn
- Tijd voor overige raadswerkzaamheden
- Aantal vertegenwoordigers per fractie in een commissievergadering
- Wenselijkheid dat commissieleden op de kieslijst staan
- Wijze van advies geven door de commissie aan de raad
- Vergadercultuur in algemene zin
- Wijze van inrichting / omgaan met het spreekrecht voor burgers

Conclusie: het voorstel wordt doorgeleid als bespreekstuk voor de komende raadsvergadering.

10. Agendaverzoek VVD van lijst ingekomen stukken raadsvergadering 29 november 2017 inzake brief VNG Ledenbrief 17/060 van 24 oktober 2017 inzake gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)
De VVD-fractie licht kort toe met welk doel dit onderwerp is geagendeerd. Zij nodigen de overige fracties uit te reageren op de vraag of het wenselijk is dat bij een aantal(vrijwilligers)functies een gratis VOG wordt verstrekt. Er vindt een korte discussie plaats over onder meer de condities om een gratis VOG te verstrekken.

Burgemeester Schadd geeft aan dat, gelet op het coalitieakkoord, het college m.b.t. dit onderwerp op enig moment naar de raad zal komen.

Conclusie: de VVD-fractie kondigt aan een motie ter zake te zullen indienen.

11. Agendaverzoek SP van lijst ingekomen stukken raadsvergadering 29 november 2017 inzake brief van de Gemeente Bergeijk inzake brief en motie aan BNG Bank Nederlandse Gemeenten d.d. 7 november 2017 inzake beloningsbeleid bestuursvoorzitter
De SP-fractie licht kort toe met welk doel dit onderwerp is geagendeerd. Zij vraagt een

reactie van de overige fracties op de hoogte van het salaris van de directeur van de VNG.

Commissie
De fracties maken opmerkingen en stellen vragen over onder meer:
- Hoogte salaris directeur BNG
- Relatie met Wet normering topinkomens
- Karakter van de BNG in relatie met commerciële banken
- Regelgeving / regime omtrent BNG
- Standpunt van de VNG hierover?

Conclusie: de SP-fractie kondigt aan een motie ter zake te zullen indienen. Deze fractie zal een concept opstellen en vervolgens voorleggen aan de overige fracties om suggesties aan te dragen en/of te mede-ondertekenen.

12. Rondvraag

De heer Pollmann vraagt aan de hand van de rappellijst naar de stand van zaken bij nummer 28, uitvoering motie Raadhuisplein. Hij merkt daarbij op dat de omschrijving niet adequaat is (o.a. semi-permanent i.p.v. permanent).

Wethouder Winters geeft aan dat er een informatieavond wordt belegd voor de raad en de ondernemers. Hij komt daar op korte termijn op terug.

De heer Pollmann stelt dat dit niet een adequate afdoening van de motie is.

13. Punten van orde commissie
Er wordt geen gebruik gemaakt van dit agendapunt.

14. Mededelingen portefeuillehouders
Wethouder Winters heeft enkele mededelingen:
- De start van de nieuwe gemeente was spannend, ook voor de organisatie (vooral op het gebied van continuering van de dienstverlening). Hij geeft aan dat de eerste weken zonder noemenswaardige problemen zijn verlopen m.b.t. KCC (1e en 2e lijns-service).
- M.b.t. de ICT in brede zin zijn er mixed feeling. Hij maakt namens het colleges excuses voor de overlast die onder meer de raad hierbij heeft ondervonden (email, etc.).
- De maandag- en woensdagavondopenstelling van de publieksbalie wordt goed bezocht en voorziet in een behoefte.
- T.a.v. een eventuele vrijdagmiddagopenstelling zal het college monitoren of hierin ook een behoefte bestaat. Daarbij wordt ook de ontwikkelingen rondom Hal 12 betrokken.

15. Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering om 21.45 uur. Na afloop spreken de leden en de collegeleden nog even het verloop van deze eerste vergadering met elkaar door.

Beantwoording openstaande (technische) vragen commissie Samenleving d.d. 16-01-2018

Agendapunt 5: Raadsvoorstel inzake meerjarenbegroting 2018-2021 (Z/17/294434)

1. Betreffende indicatoren sporters/niet sporters. Wat zijn de gebruikte parameters hiervoor?

Antwoord:
In de sportnota, vastgesteld in 2012, is opgenomen dat om de 4 jaar een onderzoek naar de sportdeelname plaats zal vinden. Ter informatie sturen wij u twee documenten mee, zijnde de resultaten in 'Factsheets' en een uitgebreid rapport van het onderzoek sportdeelname 2016 in voormalige gemeente Zevenaar.
Deze informatie is eerder aan de raad van de voormalige gemeente Zevenaar verzonden.

Factsheet Sportdeelname onderzoek

INWONERS

Zevenaar

85%

van de inwoners doet meer dan 12 keer per jaar aan sport en voldoet daarmee aan de Richtlijn Sport Onderzoek (RSO).

84% in 2012

Het landelijk gemiddelde is **75%**

70%

van de sporters is (zeer) tevreden over de sportvoorzieningen- en mogelijkheden in de openbare ruimte

Het landelijk gemiddelde is **87%**

24%

van de inwoners hebben het afgelopen jaar vrijwilligerswerk in de sport verricht.

Het landelijk gemiddelde is **14%**

70%

van de sportbeoefening vindt plaats binnen de eigen gemeente. *30% vindt elders plaats.*

7,5

is de gemiddelde beoordeling voor de sportaccommodaties.

7,6 in 2012

79%

van de inwoners ervaart de sportaccommodaties altijd als veilig.

70% in 2012

De populairste sporten zijn:

wandelsport

fitness

hardlopen/joggen/trimmen

negen

Factsheet Sportdeelname onderzoek

BASISSCHOLEN

Zevenaar

45%

van de leerlingen beweegt tenminste vijf dagen per week minimaal 60 minuten per dag.

Het landelijk gemiddelde is

88%

van de leerlingen doet meer dan 12 keer per jaar aan sport en voldoet daarmee aan de Richtlijn Sport Onderzoek (RSO).

Het landelijk gemiddelde is

71%

van de leerlingen doet aan sport bij een sportvereniging.

Het landelijk gemiddelde is

89%

93% in 2012

van de leerlingen doet aan sport.

97%

94% Landelijk gemiddelde

van de leerlingen beschikt over een zwemdiploma

84%

77% in 2012

van de leerlingen vindt de gymlessen (heel erg) leuk.

De populairste sporten zijn:

voetbal

dansen

paardensport

negen

Factsheet Sportdeelname onderzoek

SPORTAANBIEDERS

Zevenaar

224 is het gemiddelde ledenaantal van de aanbieders.
in 2012: 245

44% van de aanbieders geeft aan over voldoende leden te beschikken.
in 2012: 44%

71 telt het gemiddeld aantal vrijwilligers per aanbieder.
in 2012: 89

17% van de aanbieders geeft aan geen knelpunten te ervaren.
in 2012: 30%

49% van de aanbieders beschikt momenteel over een beleidsplan.
in 2012: 41%

60% van de aanbieders is (heel erg) positief over haar eigen toekomst.
in 2012: 70%

34% van de aanbieders geeft aan ondersteuning te wensen.
in 2012: 30%

77% van de aanbieders hebben in het afgelopen jaar (seizoen) met minimaal één andere organisatie samengewerkt.
Landelijk gemiddelde: 90%

Belangrijkste ondersteuningsvragen verenigingen

Ledenwerving

Vrijwilligerswerving

De toekomst van de vereniging

negen

Resultaten Sportdeelname onderzoek & Verenigingsmonitor

Oktober 2016

Zevenaar

Inhoudsopgave

Samenvatting....4
1. Inleiding....7
2. Sportdeelname onderzoek inwoners....8
2.1 Inleiding....8
2.2 Beweeggedrag....9
2.3 Sportdeelname en sportfrequentie....10
2.4 Redenen om te sporten....13
2.5 Sportvoorkeuren....14
2.6 Organisatievorm....16
2.7 Locatie sportbeoefening....17
2.8 Sportaccommodaties....19
2.9 Sportvoorzieningen en –mogelijkheden in de openbare ruimte....23
2.10 Niet sporten....24
2.11 Betrokken bij sportvereniging....26
3. Sportdeelname onderzoek basisscholen....29
3.1 Inleiding....29
3.2 Bewegen....30
3.3 Sporten....33
3.4 Buiten spelen....38
3.5 Bewegingsonderwijs....40
3.6 Sjors Sportief....42
3.7 Zwemdiploma's....44
3.8 Toekomstwensen en communicatie....45
4. Verenigingsmonitor....46
4.1 Algemene kenmerken....46
4.2 Ledenopbouw....47
4.3 Kader....49
4.4 Knelpunten....51
4.5 Beleid....51
4.6 Toekomst....52
4.7 Ondersteuning....53
4.8 Accommodatie....54
4.9 Samenwerking....54

4.10 Nevenactiviteiten 56
5. Conclusies en aanbevelingen 57
Literatuurlijst 63
Bijlage 1. Onderzoeksopzet 64
Bijlage 2. Vragenlijst Sportdeelname onderzoek inwoners 65
Bijlage 3. Vragenlijst Sportdeelname onderzoek basisscholen 71
Bijlage 4. Vragenlijst Verenigingsmonitor 77

Samenvatting

De belangrijkste resultaten uit het onderzoek worden hieronder puntsgewijs samengevat. De resultaten worden, waar mogelijk, vergeleken met landelijke cijfers en met de resultaten uit 2012. Daarbij wordt met symbolen aangegeven of de resultaten hoger, lager of gelijk zijn aan het landelijk gemiddelde en/of de resultaten uit 2012.

Sportdeelname onderzoek inwoners

1. De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) schrijft voor dat inwoners tenminste vijf dagen per week een half uur matig intensieve lichaamsbeweging hebben. 33% van de inwoners in de gemeente Zevenaar voldoet aan deze norm.

↑ 2. 85% van de inwoners in gemeente Zevenaar doet meer dan 12 keer per jaar aan sport. In 2012 was dit 84%. Het landelijk gemiddelde is 75%.

3. De belangrijkste redenen om te sporten zijn lichaamsbeweging/gezondheid (92%), het opbouwen van conditie, kracht en/of leningheid (56%), lekker buiten zijn (51%) en plezier (50%)
4. Op basis van de resultaten blijkt dat wandelsport de populairste sport is, gevolgd door fitness, hardlopen/trimmen, fietsen en zwemmen.

= 5. 26% van de sportende inwoners van de gemeente Zevenaar sport het vaakst in georganiseerd verband (als lid van een sportvereniging). 25% van de inwoners sport in een anders georganiseerd verband, zoals bij commerciële aanbieders of via welzijnswerk. Het aantal ongeorganiseerde sporters in de gemeente Zevenaar is 42%.

6. 70% van de sportbeoefening vindt plaats binnen de eigen gemeente, 30% vindt elders plaats.

↓ 7. De inwoners in Zevenaar beoordelen de sportaccommodaties gemiddeld met een 7,5. In 2012 werd gemiddeld een 7,6 gegeven.

↑ 8. 79% van de inwoners ervaart de sportaccommodaties altijd als veilig. In 2012 ervaarde 70% van de inwoners de sportaccommodaties als altijd veilig.

9. 48% van de sportende inwoners vindt dat de openbare voorzieningen in de gemeente Zevenaar uitnodigen om te sporten/bewegen.

↓ 10. Landelijk gezien is 87% tevreden over de beweegmogelijkheden in de openbare ruimte (SCP 2015). 70% van de sporters in de gemeente Zevenaar is (zeer) tevreden over de sportvoorzieningen- en mogelijkheden in de openbare ruimte.

11. Het te duur vinden van sport (43%) is de belangrijkste reden voor inwoners om niet te sporten.
12. 43% van de niet-sportende inwoners geeft aan in de toekomst wel (weer) zin te hebben om te sporten.
13. 30% van de inwoners in de gemeente Zevenaar geeft aan in het afgelopen jaar betrokken te zijn geweest bij een sportvereniging als vrijwilliger en/of betaalde kracht.

↑ 14. 24% van de inwoners in de gemeente Zevenaar hebben het afgelopen jaar vrijwilligerswerk in de sport verricht. Volgens het CBS is landelijk gezien 14% actief als vrijwilliger in de sport.

Sportdeelname onderzoek basisscholen

↓ 15. 45% van de leerlingen beweegt tenminste vijf dagen per week minimaal 60 minuten per dag. 49% van de kinderen/jongeren in Nederland bewegen minimaal vijf dagen per week.

16. Het merendeel van de leerlingen (61%) gaat vijf dagen per week lopend of met de fiets naar school.

↓ 17. 89% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar doet aan sport. In 2012 was dit 93%.

↓ 18. 88% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar voldoet aan de RSO norm. Landelijk gezien voldoet 91% van de kinderen tussen zes en elf jaar aan deze norm.
19. Leerlingen geven vooral aan dat zij sporten omdat het leuk (93%) en gezond (63%) is.
= 20. De meeste leerlingen doen aan voetbal (29%), gevolgd door dansen (14%), paardensport (8%), hardlopen (7%) en hockey (6%).
↓ 21. 71% van de leerlingen doet aan sport bij een sportvereniging. De sportvereniging blijft daarmee voor deze doelgroep veruit de belangrijkste aanbieder van sport. In vergelijking met landelijke cijfers (74%) scoort de gemeente Zevenaar iets lager.
↓ 22. 19% van de leerlingen sport bij een commerciële aanbieder. Dit percentage is iets lager dan het landelijk gemiddelde van 20%.
23. De meeste leerlingen (26%) geven aan niet te weten waarom zij niet aan sport doen. Daarnaast geeft 15% van de leerlingen aan niet te sporten omdat het te duur is
24. 88% van de niet-sportende leerlingen geeft aan in de toekomst wel (weer) te willen gaan sporten.
= 25. 99% van de leerlingen speelt weleens buiten. Dit percentage is exact gelijk aan 2012.
26. 48% van de leerlingen ervaart de speelplaatsen in de buurt/wijk als (heel erg) leuk.
↑ 27. 84% van de leerlingen vindt de gymlessen (heel erg) leuk. In 2012 beoordeelde 77% van de leerlingen de gymlessen als (heel erg) leuk.
28. 17% van de leerlingen heeft deelgenomen aan activiteiten van Sjors Sportief (kennismakingslessen).
↑ 29. In totaal beschikt 97% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar over een zwemdiploma. Landelijk beschikt 94% over een zwemdiploma.
↓ 30. 30% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar beschikt over het volledige Zwem-ABC. Het landelijk gemiddelde is 38%.

Verenigingsmonitor

↓ 31. Het gemiddelde ledenaantal van sportaanbieders in de gemeente Zevenaar is 224. In 2012 was het gemiddelde ledenaantal 245.
= 32. 44% van de sportaanbieders geeft aan over voldoende leden te beschikken. Dit is gelijk aan de resultaten uit 2012.
↓ 33. 58% zou graag zien dat het ledenbestand van hun vereniging wordt uitgebreid. Twee derde van de Nederlandse sportverenigingen (66%) heeft een leden(groei)ambitie voor 2018.
↓ 34. De sportaanbieders in de gemeente Zevenaar tellen gemiddeld 71 vrijwilligers per aanbieder. In 2012 waren gemiddeld 89 vrijwilligers per aanbieder actief.
↑ 35. 48% van de sportaanbieders heeft betaalde krachten in dienst. Gemiddeld zijn bij deze aanbieders medewerkers voor 28 uur per week in dienst. In 2012 was dit gemiddeld 27 uur per week.
↑ 36. Sportaanbieders zijn over het algemeen meer knelpunten gaan ervaren dan in 2012. 83% van de aanbieders gaf aan knelpunten te ervaren. In 2012 gaf 70% van de aanbieders dit aan.
37. Het grootste knelpunt voor aanbieders is het vinden en behouden van vrijwilligers (57%) en leden (49%). Ten opzichte van 2012 valt op dat vrijwilligerswerving, ledenwerving en de financiële positie en accommodatie fors als knelpunt zijn gegroeid.
↑ 38. 49% van de sportaanbieders beschikt momenteel over een beleidsplan. In 2012 had 41% van de sportaanbieders een beleidsplan.
↓ 39. 60% van de sportaanbieders is (heel erg) positief over haar eigen toekomst. In 2012 was namelijk 70% van de sportaanbieders (heel erg) positief over haar toekomst.
↑ 40. 34% van de sportaanbieders geeft aan ondersteuning te wensen. In 2012 wenste 30% van de sportaanbieders ondersteuning te verkrijgen.

41. De gebieden ‘ledenwerving’, ‘vrijwilligerswerving’ en ‘de toekomst van de vereniging’ worden door sportaanbieders gezien als punten waarbij ze ondersteuning kunnen gebruiken.
42. Meer dan de helft (55%) van de sportaanbieders wenst de ondersteuning te verkrijgen via een buurtsportcoach/combinatiefunctionaris.
↓ 43. De meeste sportaanbieders in de gemeente Zevenaar (77%) hebben in het afgelopen jaar (seizoen) met minimaal één andere organisatie samengewerkt. Landelijk werkt 90% van de aanbieders samen met andere organisaties.
↑ 44. 76% van de sportaanbieders geeft aan andere activiteiten te hebben georganiseerd voor haar leden (en niet-leden) naast het reguliere sportaanbod. Landelijk is dit 75% van de sportaanbieders.

1. Inleiding

In 2013 is het beleidsplan ‘Zin in Sport 2013-2030’ vastgesteld. Dit beleidsplan biedt de kaders en nadere uitwerking van wat de gemeente Zevenaar doet voor haar inwoners op het gebied van sport en bewegen. Om een goed beeld te krijgen van sporten en bewegen in de gemeente Zevenaar is voorafgaand aan de ontwikkeling van het beleidsplan een onderzoek uitgevoerd onder inwoners en sportaanbieders.

De beleidsnota sport geeft richting en kaders, waarmee vraagstukken op het gebied van sport worden getoetst. Door de nadruk te leggen op sportstimulering, sportverenigingen en sportvoorzieningen geeft de gemeente Zevenaar uitwerking aan deze visie. Om de resultaten en voortgang de uitvoering van het beleidsplan te monitoren en de verschillen inzichtelijk te maken, is ervoor gekozen om in 2016 een vervolgmeting uit te voeren. In totaal hebben ongeveer 575 inwoners en 36 sportaanbieders deelgenomen aan het onderzoek. In 2020 zal een volgende meting plaatsvinden.

Het onderzoek is gericht op drie doelgroepen: volwassenen, jeugd en sportaanbieders. Voor deze doelgroepen is elk een afzonderlijk onderzoek uitgevoerd. Na deze inleiding volgen in hoofdstuk 2 de resultaten van het sportdeelname onderzoek onder inwoners van 12 t/m 80 jaar. De resultaten van de het sportdeelname onderzoek voor basisschoolleerlingen van groep 6 t/m groep 8 worden gepresenteerd in hoofdstuk 3 en in hoofdstuk 4 staat de verenigingsmonitor centraal. De belangrijkste conclusies komen aan bod in hoofdstuk 5. Op basis hiervan zijn aanbevelingen geformuleerd voor de gemeente Zevenaar.

2. Sportdeelname onderzoek inwoners

2.1 Inleiding

De sport- en beweegmonitor is gehouden onder inwoners van de gemeente Zevenaar in de leeftijd van 12 t/m 80 jaar. Er hebben uiteindelijk 264 inwoners deelgenomen aan het onderzoek. Meer informatie over de onderzoeksopzet wordt beschreven in hoofdstuk 1 van de bijlagen.

Om een gedetailleerd beeld te krijgen van het profiel van de sporters en niet-sporters in de gemeente Zevenaar is een aantal achtergrondvariabelen in kaart gebracht. Ten opzichte van de bevolkingssamenstelling in de gemeente Zevenaar is een kleine ondervertegenwoordiging in het aantal inwoners van 12 t/m 21 jaar en 21 t/m 30 jaar. Deze verschillen zijn echter minimaal.

Geslacht	%
Man	56%
Vrouw	44%

Opleidingsniveau	%
Lager onderwijs	1%
LBO, VBO, VMBO	9%
HAVO, VWO	11%
MBO	33%
HBO	36%
WO, Universiteit	7%
Anders	3%

Afkomst	%
Nederland	95%
Elders	5%

Postcode	%
6904	26%
6903	22%
6901	14%
6905	13%
6986	7%
6987	7%
6909	4%
6902	2%
6988	1%
Overig	2%

Huishoudenssituatie	%
Twee volwassenen, geen thuiswonende kinderen	40%
Twee volwassenen met thuiswonend(e) kinder(eren)	34%
Alleenstaand	20%
Eenouder met thuiswonend(e) kind(eren)	3%
Anders	3%

Huishoudenssituatie	%
12-21 jaar	4%
21-30 jaar	7%
31-40 jaar	15%
41-50 jaar	21%
51-60 jaar	23%
61-70 jaar	20%
70 jaar en ouder	10%

Beperking of chronische aandoening*	%
Geen	71%
Chronische aandoening (cara, diabetes, reuma, etc.)	22%
Lichamelijke beperking	9%
Auditieve beperking (doof, slechthorend)	3%
Visuele beperking (blind, slechtziend)	1%

*Meerdere antwoorden mogelijk

2.2 Beweeggedrag

Om het beweeggedrag van de inwoners in de gemeente Zevenaar in kaart te brengen is gebruik gemaakt van de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). Deze norm schrijft voor dat inwoners tenminste vijf dagen per week een half uur matig intensieve lichaamsbeweging hebben die ten minste even inspannend is als stevig doorlopen of fietsen. In de gemeente Zevenaar voldoet 33% van haar inwoners aan de NNGB. De resultaten worden weergegeven in figuur 2.1.

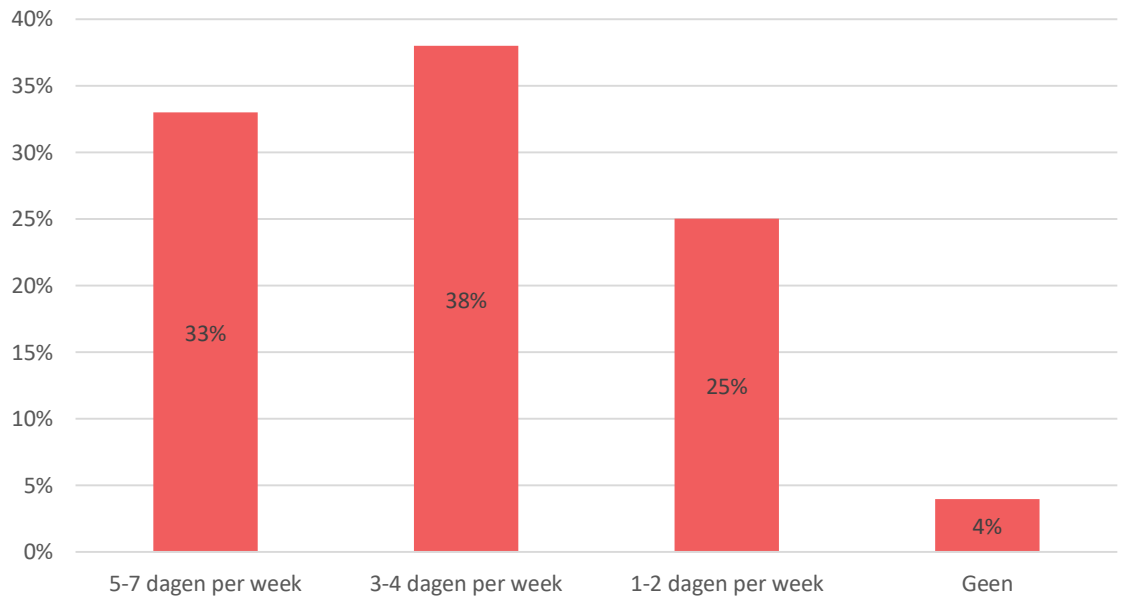

Figuur 2.1 Beweegnorm

Vrouwen in de gemeente Zevenaar voldoen vaker aan de beweegnorm dan mannen. 37% van de vrouwen en 31% van de mannen beweegt namelijk minimaal vijf dagen per week één uur per dag matig intensief. De resultaten op basis van geslacht zijn weergegeven in tabel 2.1. Wanneer het beweeggedrag op basis van leeftijd wordt vergeleken, valt op dat inwoners van 31 t/m 40 jaar en 41 t/m 50 jaar het minst vaak aan de beweegnorm voldoen, respectievelijk 27% en 25%. De leeftijdsgroepen 12 t/m 20 jaar (50%) en 21 t/m 30 jaar (44%) voldoen vaker aan de beweegnorm dan andere leeftijdsgroepen.

Tabel 2.1 NNGB in relatie tot geslacht

Aantal dagen	Totaal	Man	Vrouw
Geen	4%	4%	5%
1-2 dagen per week	25%	27%	20%
3-4 dagen per week	38%	38%	38%
5-7 dagen per week	33%	31%	37%

2.3 Sportdeelname en sportfrequentie

De inwoners is gevraagd of ze de afgelopen twaalf maanden een sport hebben beoefend. Volgens de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO) worden inwoners namelijk alleen tot sporter gerekend indien zij minimaal twaalf keer per jaar sporten. 85% van de inwoners van de gemeente Zevenaar voldoet aan deze norm. De sportdeelname onder inwoners in de gemeente Zevenaar ligt boven de gemiddelde sportdeelname in Nederland, aangezien 75% van de Nederlandse bevolking aan sport doet (SCP,2015). Ten opzichte van 2012 is de sportdeelname licht gestegen. De gemiddelde sportdeelname in 2012 was namelijk 84%.

4% van de inwoners die een sport beoefenen doen dit minder dan één keer per maand en voldoen daardoor niet aan de norm voor sportdeelname. 20% van de sporters sport één tot vier keer per maand (12 tot 49 keer per jaar) en 47% van de inwoners sport 1 à 2 keer per week (60 tot 119 keer per jaar). 29% van de inwoners sport gemiddeld drie of meer keer per week (vaker dan 119 keer per jaar).

57% van de Nederlanders in de leeftijd van 12 jaar tot 80 jaar sport wekelijks (SCP, 2015). In de gemeente Zevenaar gaat het om 67% van de respondenten tussen 12 en 80 jaar, die 60 keer per jaar of vaker (wekelijks) aan sport doet.

2.3.1 Sportdeelname en sportfrequentie in relatie tot geslacht

Kijkend naar de verschillen tussen mannen en vrouwen in de gemeente Zevenaar, valt op dat vrouwen vaker aan sport doen dan mannen. 83% van de mannen voldoet aan de norm voor sportdeelname tegenover 88% van de vrouwen. De verschillen in sportfrequentie tussen mannen en vrouwen zijn ongeveer gelijk. In tabel 2.2 wordt de sportfrequentie in verhouding tot het geslacht weergegeven.

Tabel 2.2 Sportdeelname in relatie tot geslacht

Sportfrequentie	Totaal	Mannen	Vrouwen
Gemiddeld 3 of meer keer per week	29%	33%	25%
Gemiddeld 1 tot 2 keer per week	47%	47%	49%
Gemiddeld 1 tot 4 keer per maand	20%	18%	20%
Minder dan 1 keer per maand	4%	3%	6%

2.3.2 Sportdeelname in relatie tot leeftijd

Deze paragraaf geeft inzicht in de sportdeelname en sportfrequentie per leeftijdscategorie. Landelijk gezien neemt de sportdeelname af naarmate inwoners ouder worden. Dit is over het algemeen gezien ook in de gemeente Zevenaar het geval. De sportdeelname bij inwoners tussen 41 en 50 jaar is echter lager dan bij inwoners tussen 51 en 70 jaar. De sportdeelname is het hoogst bij de inwoners tussen 12 en 20 jaar (90%) en het laagst bij inwoners van 71 jaar en ouder (75%). In tabel 2.3 is de sportdeelname inzichtelijk gemaakt op basis van leeftijd.

Tabel 2.3 Sportdeelname in relatie tot leeftijd

Leeftijdsgroep	%
Jonger dan 21 jaar	90%
21-30 jaar	87%
31-40 jaar	89%
41-50 jaar	83%
51-60 jaar	89%
61-70 jaar	86%
71 jaar en ouder	75%

2.3.3 Sportdeelname in relatie tot opleidingsniveau

Het opleidingsniveau heeft een belangrijke invloed op de sportdeelname. Uit onderzoek blijkt namelijk dat hoger opgeleiden vaker sporten dan mensen die lager opgeleid zijn. De laatste jaren zijn de verschillen qua sportdeelname tussen hoger en lager opgeleiden groter geworden (SCP, 2015). Deze trend wordt bevestigd in de gemeente Zevenaar aangezien 67% van de lager opgeleiden voldoet aan de sportdeelname tegenover 89% van de hoger opgeleiden. De onderzoeksresultaten worden weergegeven in tabel 2.4.

Tabel 2.4 Sportdeelname in relatie tot opleidingsniveau

Opleidingsniveau	%
Laag (basisschool, lbo, vmbo, mavo)	67%
Midden (havo, vwo, mbo)	86%
Hoog (hbo, universiteit)	89%

2.3.4 Sportdeelname in relatie tot gezinssituatie

Deze paragraaf laat de relatie tussen de sportdeelname en de gezinssituatie zien. Landelijk gezien is de sportdeelname het laagst bij alleenstaanden (ouderen) en eenoudergezinnen (SCP, 2015). Dit is ook in de gemeente Zevenaar het geval. Vooral alleenstaanden sporten relatief gezien het minst vaak (75%). Een gezin met twee volwassenen en thuiswonende kinderen sporten relatief gezien het vaakst in de gemeente Zevenaar (91%). Tabel 2.5 geeft de relatie tussen sportdeelname en de gezinssituatie weer.

Tabel 2.5 Sportdeelname in relatie tot gezinssituatie

Sportdeelname	%
Twee volwassenen met thuiswonend(e) kind(eren)	91%
Twee volwassenen, geen thuiswonende kinderen	86%
Eén-ouder met thuiswonend(e) kind(eren)	86%
Alleenstaanden	75%

2.3.5 Sportdeelname in relatie tot gezondheid

Inwoners met een beperking is gevraagd of zij de afgelopen twaalf maanden een sport hebben beoefend. Mensen met een beperking blijken landelijk gezien vaak minder te sporten dan mensen zonder beperking. Ook in de gemeente Zevenaar is dit het geval. 73% van de inwoners met een beperking in gemeente Zevenaar doet meer dan twaalf keer per jaar aan sport.

Wanneer de sportdeelname wordt vergeleken op basis van beperking komt naar voren dat inwoners met een auditieve beperking het vaakst sporten. 83% van deze inwoners met een beperking sport minimaal twaalf keer per jaar. Er hebben onvoldoende inwoners met een visuele of verstandelijke beperking deelgenomen aan het onderzoek om de sportdeelname te kunnen berekenen. In tabel 2.6 wordt de sportdeelname in relatie tot beperking weergegeven.

Tabel 2.6 Sportdeelname in relatie tot beperking

Beperking of chronische aandoening	%
Auditieve beperking	83%
Lichamelijke beperking	76%
Chronische aandoening	75%
Verstandelijke beperking	/
Visuele beperking	/

2.3.6 Sportdeelname in relatie tot afkomst

Deze paragraaf laat de onderzoeksresultaten in relatie tot de afkomst van de inwoners zien. In totaal is 95% van de inwoners geboren in Nederland. Uit onderzoek (SCP, 2015) is gebleken dat de landelijke trend uitwijst dat de mate van sportdeelname hoger is bij mensen die in Nederland zijn geboren. Dit is in de gemeente Zevenaar ook het geval, aangezien 86% van de in Nederland geboren inwoners deelneemt aan sport, tegenover 77% van de mensen die elders geboren zijn. Tabel 2.7 geeft de relatie tussen sportdeelname en herkomst weer.

Tabel 2.7 Sportdeelname in relatie tot herkomst

Herkomst	%
Nederland	86%
Elders geboren	77%

2.3.7 Sportdeelname in relatie tot postcode

Deze paragraaf laat de relatie zien tussen de sportdeelname en de postcode van inwoners uit de gemeente Zevenaar. De sportdeelname in de kern Giesbeek (postcode 6987) is het hoogst (93%). De sportdeelname is het laagst in Zevenaar (postcode 6905). 81% van de inwoners wonend op deze postcode voldoet aan de norm voor sportdeelname. Tabel 2.8 laat de relatie tussen sportdeelname en de postcode van de inwoners zien. Indien de respons voor een bepaalde postcode te laag was, is de gemiddelde sportdeelname niet berekend.

Tabel 2.8 Sportdeelname in relatie tot postcode

Postcode	%
6900 (Zevenaar)	/
6901 (Zevenaar)	84%
6902 (Zevenaar)	/
6903 (Zevenaar)	90%
6904 (Zevenaar)	83%
6905 (Zevenaar)	81%
6909 (Babberich)	87%
6986 (Angerlo)	82%
6987 (Giesbeek)	93%
6988 (Lathum)	/

2.4 Redenen om te sporten

Aan de sportende inwoners is gevraagd wat hun belangrijkste redenen zijn om te sporten. Voor vrijwel alle sportende inwoners (92%) is lichaamsbeweging/gezondheid een belangrijke reden. Daarnaast blijken het opbouwen van conditie, kracht en/of leningheid (56%), lekker buiten zijn (51%) en plezier (50%) de belangrijkste drijfveren om te sporten. Alle redenen om te sporten zijn weergegeven in tabel 2.9.

Op basis van geslacht is een aantal verschillen waarneembaar. Mannen sporten ten opzichte van vrouwen vaker, omdat zij willen presteren en zichzelf willen verbeteren, zichzelf willen meten met anderen (competitie) of omdat zij willen ontspannen (uitlaatklep). Vrouwen sporten vaker dan mannen met de reden om af te slanken, vanwege het uiterlijk en vanwege het opvolgen van het advies van een arts of fysiotherapeut.

Tabel 2.9 Redenen om te gaan sporten

Reden	Totaal	Man	Vrouw
Lichaamsbeweging / gezondheid	92%	90%	95%
Opbouw van conditie, kracht en/of lenigheid	56%	55%	60%
Lekker buiten zijn	51%	51%	53%
Leuke activiteit / plezier	50%	51%	48%
Gezelligheid / sociale contacten	46%	47%	49%
Uitlaatklep voor dagelijks leven / ontspanning	45%	50%	42%
Afslanken / uiterlijk	33%	28%	43%
Prestatie, jezelf verbeteren	19%	23%	18%
Competitie, meten met anderen	11%	16%	6%
Advies opvolgen van arts / fysiotherapeut	9%	5%	11%
Niet duur	6%	5%	9%
Leren nieuwe vaardigheden	5%	3%	7%

Gekeken naar leeftijd valt een aantal resultaten op. Hoe ouder inwoners worden, hoe belangrijker de redenen lichaamsbeweging/gezondheid, advies van arts/fysiotherapeut en lekker buiten zijn worden. Andersom geldt dit voor het opbouwen van conditie, kracht en/of lenigheid, prestatie en competitie. Inwoners van 31 t/m 50 jaar sporten vaker dan andere leeftijdsgroepen om af te slanken, vanwege uiterlijk en als uitlaatklep voor dagelijks leven en ontspanning.

2.5 Sportvoorkeuren

Inwoners is gevraagd welke sporten ze in de laatste twaalf maanden hebben beoefend. Uit de resultaten blijkt dat de wandelsport (30%) het meest wordt beoefend in de gemeente Zevenaar. De wandelsport wordt gevolgd door fitness (29%) en hardlopen (24%). Kijkend naar de landelijke cijfers wijken de aantallen in de gemeente Zevenaar minimaal af. Fitness is namelijk de populairste sport in Nederland, gevolgd door zwemmen, hardlopen en wandelen. In 2012 was hardlopen de populairste vorm van sportbeoefening in de gemeente Zevenaar. In tabel 2.10 wordt de top 10 van sporten voor de gemeente Zevenaar weergegeven.

De onderzoeksresultaten laten zien dat er verschillen zijn met betrekking tot geslacht. Mannen doen vaker aan wielrennen, tennis en veldvoetbal dan vrouwen. Deze cijfers komen overeen met de landelijke cijfers aangezien voetbal en diverse vormen van fietsen (wielrennen, mountainbike en toerfietsen) het populairst zijn onder de Nederlandse mannen (SCP, 2015). De vrouwen in de gemeente Zevenaar beoefenen daarentegen vaker de wandelsport, fitness en aerobics. Ook deze cijfers komen overeen met de landelijke cijfers, waar bij Nederlandse vrouwen fitness/aerobics, zwemmen en gymnastiek het meest populair zijn.

Tabel 2.10 Top 10 sporten in de gemeente Zevenaar (op basis van geslacht)

Sport	Totaal	Man	Vrouw
Wandelsport	30%	20%	42%
Fitness (cardio/kracht)	29%	27%	34%
Hardlopen / Joggen / Trimmen	24%	20%	19%
Wielrennen / Mountainbiken / Toerfietsen	21%	28%	13%
Zwemsport (excl. waterpolo)	17%	15%	18%
Tennis	11%	17%	5%
Aerobics / Steps / Spinning	11%	7%	17%
Veldvoetbal	10%	18%	3%
Skiën / Langlaufen / Snowboarden	8%	7%	11%
Volleybal	6%	5%	9%

De vergelijking op basis van leeftijd laat zien dat wandelsport (en tennis) populairder wordt naarmate inwoners ouder worden. Hardlopen, veldvoetbal en volleybal worden juist minder populair naarmate inwoners ouder worden. Fitness komt bij veel leeftijdsgroepen voor in de top vijf meest populaire sporten. Tabel 2.11 laat de top vijf voor alle leeftijdsgroepen zien.

Tabel 2.11 Top 5 sporten in de gemeente Zevenaar op basis van leeftijd

Jonger dan 21 jaar	%	21-30 jaar	%
Veldvoetbal	30%	Fitness	50%
Wielrennen/mountainbiken/Toerfietsen	20%	Hardlopen/Trimmen	30%
Skiën/Langlaufen/Snowboarden	20%	Wandelsport	25%
Handbal	20%	Wielrennen	25%
Danssport	20%	Zwemsport	25%
31-40 jaar	**%**	**41-50 jaar**	**%**
Hardlopen/Trimmen	39%	Hardlopen/Trimmen	43%
Fitness	28%	Wandelsport	27%
Wandelsport	28%	Fitness	22%
Veldvoetbal	19%	Wielrennen/Mountainbiken/Fietsen	20%
Wielrennen/Mountainbiken/Fietsen	17%	Zwemsport (excl. waterpolo)	18%
51-60 jaar	**%**	**61-70 jaar**	**%**
Fitness	33%	Wandelsport	51%
Wielrennen/Mountainbiken/Fietsen	31%	Fitness	34%
Wandelsport	30%	Wielrennen/Mountainbiken/Fietsen	19%
Hardlopen/Trimmen	22%	Tennis	19%
Zwemsport (excl. waterpolo)	17%	Zwemsport (excl. waterpolo)	17%
71 jaar en ouder			
Fitness	29%		
Tennis	25%		
Wielrennen/Mountainbiken/Fietsen	21%		
Zwemsport (excl. waterpolo)	17%		
Wandelsport	17%		

Ten opzichte van 2012 valt op dat over alle leeftijdsgroepen fitness populairder is geworden. Voetbal is net als in 2012 weer de populairste sport onder de jongste leeftijdsgroep. Hardlopen, destijds ook populair, is nu minder populair onder jongeren jonger dan 21 jaar. Bij inwoners tussen 21 en 40 jaar valt ten opzichte van 2012 op dat aerobics/steps/spinning en water- en zwemsport in populariteit zijn gedaald.

2.6 Organisatievorm

Aan inwoners is gevraagd in welk verband ze het afgelopen jaar het vaakst hebben gesport. 26% van de inwoners van de gemeente Zevenaar sport het vaakst in georganiseerd verband (als lid van een sportvereniging). 25% van de inwoners sport het vaakst in een anders georganiseerd verband, zoals bij commerciële aanbieders of via welzijnswerk en 42% van de inwoners sport het vaakst ongeorganiseerd (bijv. wandelsport, hardlopen, wielrennen) Ongeorganiseerd sporten is hiermee de populairste vorm van sportbeoefening in de gemeente Zevenaar. Dit komt overeen met de landelijke cijfers. De overige inwoners (7%) geven aan op andere manieren te sporten.

Op basis van geslacht zijn enkele verschillen zichtbaar. Zo sporten mannen vaker bij een vereniging (30%) dan vrouwen (20%). Vrouwen sporten daarentegen vaker bij commerciële aanbieders dan mannen. Tabel 2.12 laat de relatie tussen de organisatievorm en het geslacht zien.

Tabel 2.12 Organisatievorm in relatie tot geslacht

Organisatievorm	Totaal	Man	Vrouw
Georganiseerd (sportvereniging)	26%	30%	20%
Anders georganiseerd (commerciële aanbieders), evenement, sociaal cultureel werk, beweegcoaches etc.)	25%	20%	32%
Ongeorganiseerd	42%	44%	39%
In een ander verband	7%	6%	9%

In figuur 2.3 is inzichtelijk gemaakt hoe de vormen van sportbeoefening zich verhouden tot de leeftijd van inwoners. Sporten in georganiseerd verband is, net als in 2012, veruit het populairst bij jongeren (67%). Hoe ouder inwoners worden, hoe minder er wordt gesport in georganiseerd verband. Daarnaast valt op dat de ongeorganiseerde sportbeoefening vanaf de leeftijdsgroep 21 tot 30 jaar populair wordt (52%). Sporten in anders georganiseerd verband (bijv. bij een fitnesscentrum) is bij de leeftijdscategorie 'jonger dan 21 jaar' het minst populair (11%). In figuur 2.2 wordt inzicht gegeven in de resultaten op basis van leeftijd.

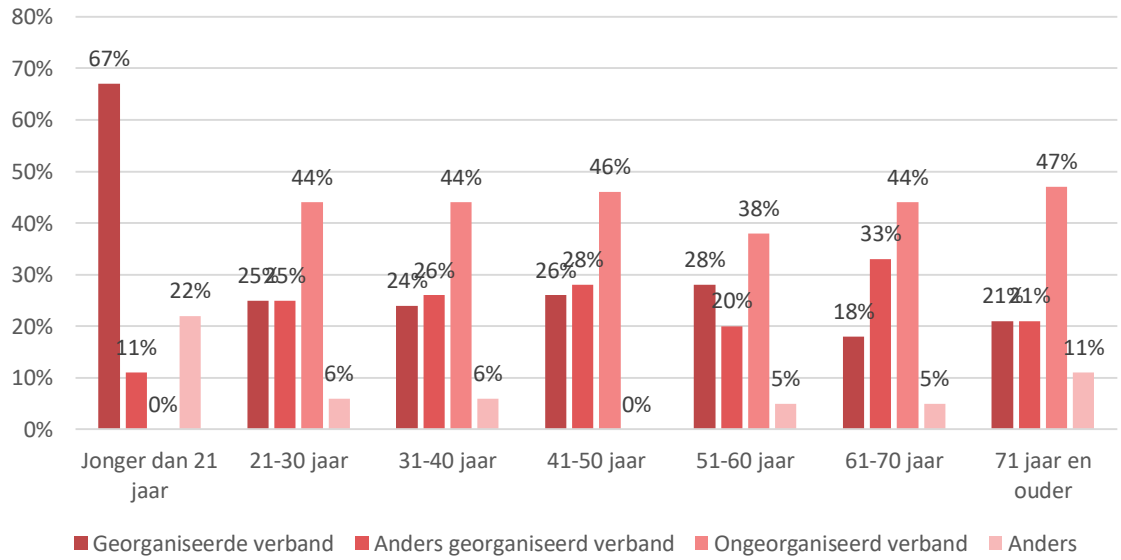

Figuur 2.2 Organisatievorm in relatie tot leeftijd

2.7 Locatie sportbeoefening

Aan inwoners is gevraagd waar zij het vaakst sporten. De helft van de inwoners in de gemeente Zevenaar beoefent de sport bij sportaccommodaties in de eigen gemeente, zoals een voetbalveld, tennisbaan, sporthal, fitnesscentrum, of zwembad. 22% van de inwoners maakt gebruik van sportvoorzieningen in de openbare ruimte in de eigen gemeente, zoals een park, bos, basketbalpleintje, skatebaan en trapveldjes. 20% van de inwoners sport bij sportaccommodaties buiten de gemeente Zevenaar. De sportvoorzieningen buiten de gemeente Zevenaar worden door 8% van de inwoners gebruikt voor sportbeoefening. Samengevat vindt 70% van de sportbeoefening plaats binnen de eigen gemeente. 30% van de sportbeoefening wordt elders (in een andere gemeente) verricht.

Op basis van geslacht valt op de mannen vaker dan vrouwen in een sportaccommodatie in eigen gemeente sporten. Vrouwen sporten daarentegen vaker in de openbare ruimte in de eigen gemeente. Wanneer vergeleken wordt op basis van leeftijd valt op dat inwoners van t/m 40 jaar vaker in een sportaccommodatie buiten eigen gemeente sporten dan inwoners uit oudere leeftijdscategorieën. Alle resultaten worden weergegeven in figuur 2.3.

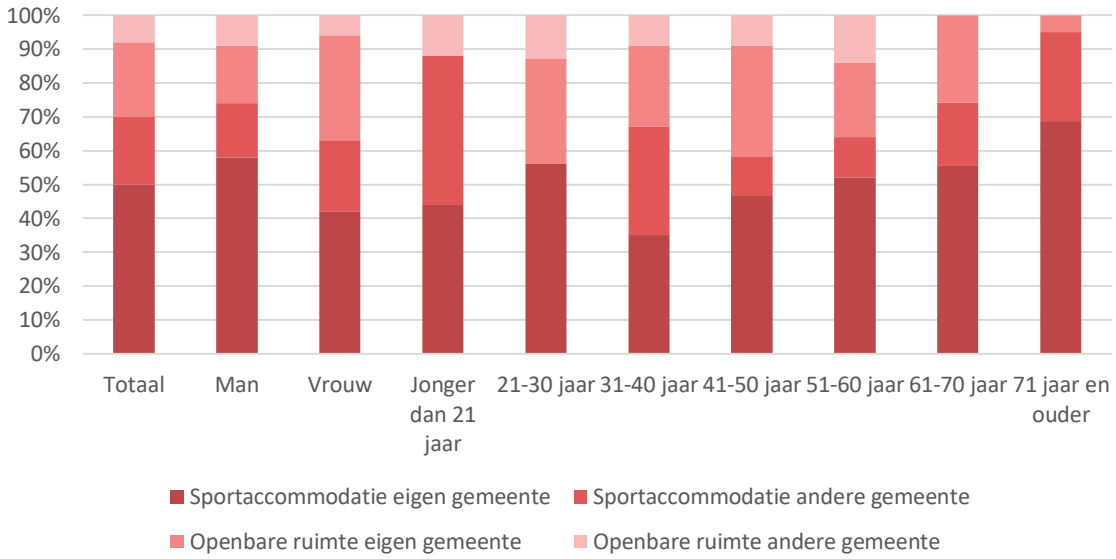

Figuur 2.3 Locatie sportbeoefening in relatie tot geslacht en leeftijd

Op basis van postcode valt op dat inwoners wonend in Zevenaar (postcodes 6901, 6903, 6904) relatief gezien veel bij sportaccommodaties binnen de eigen gemeente sporten. Inwoners uit Babberich en Angerlo sporten relatief gezien veel bij sportaccommodaties buiten de eigen gemeente. Tevens valt op dat inwoners uit Zevenaar (postcode 6905) relatief gezien meer in de openbare ruimte binnen de eigen gemeente sporten dan andere inwoners. Inwoners uit Angerlo (postcode 6986) en Giesbeek (6987) sporten vaker dan andere inwoners in de openbare ruimte buiten de eigen gemeente. De resultaten zijn weergegeven in figuur 2.4.

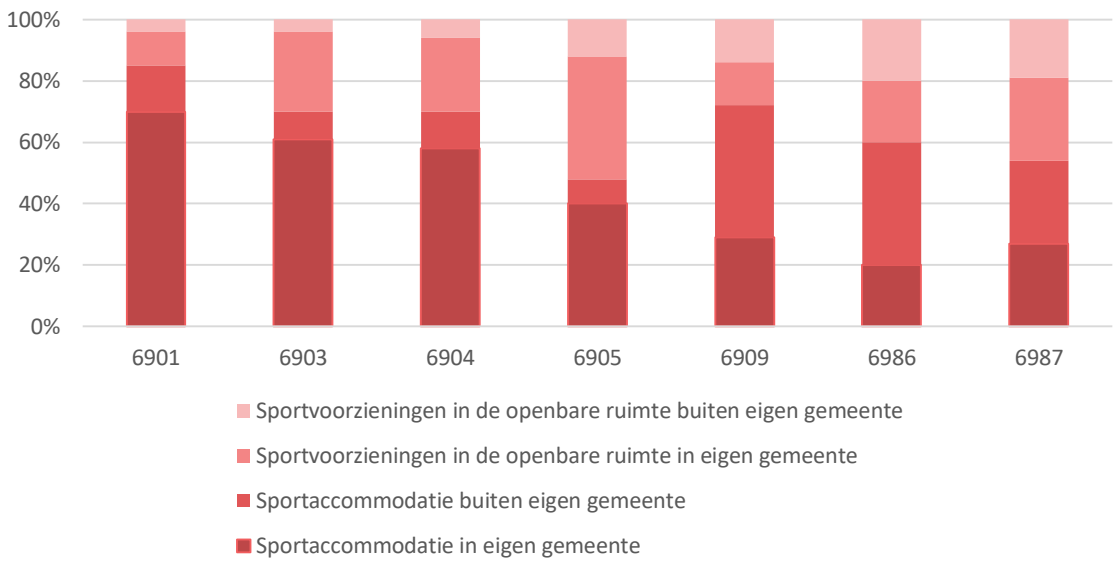

Figuur 2.4 Locatie sportbeoefening in relatie tot postcode

2.8 Sportaccommodaties

Aan sportende inwoners van de gemeente Zevenaar is gevraagd van welke sportaccommodatie zij het meest gebruik maken. De antwoorden op deze vraag lopen zeer uiteen. Bent Sports, het Lentebad en Sportpark Hengelder worden vaak genoemd. Hieronder vindt u een overzicht van de meest genoemde antwoorden. De grootte van de letters geeft aan in welke mate de accommodatie genoemd is.

De sportaccommodaties liggen over het algemeen het vaakst op 0 tot 3 kilometer afstand van de inwoners in de gemeente Zevenaar. Dit is bij 65% van de inwoners uit de gemeente Zevenaar het geval. De resultaten met betrekking tot de afstand van sportaccommodaties zijn vrijwel gelijk aan de resultaten in 2012. In tabel 2.13 worden deze resultaten weergegeven.

Tabel 2.13 Afstand tot sportaccommodaties

Afstand	2016	2012
0 tot 3 kilometer	65%	67%
4 tot 6 kilometer	19%	18%
7 tot 9 kilometer	8%	5%
10 kilometer of meer	9%	10%

Daarnaast zijn inwoners gevraagd op welke wijze zij naar de sportaccommodatie toe gaan. De meeste inwoners uit de gemeente Zevenaar (50%) gaat met de (brom) fiets, gevolgd door de auto of motor (41%). Evenals bij de afstand tot de sportaccommodaties, zijn hier ook vrijwel geen verschillen zichtbaar ten opzichte van 2012. In tabel 2.14 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 2.14 Vervoersmiddel naar sportaccommodaties

Vervoersmiddel	2016	2012
Te voet	9%	58%
Met de (brom)fiets	50%	
Met de auto of motor	41%	41%
Met het openbaar vervoer	0%	1%

Inwoners die te voet naar een sportaccommodatie gaan, doen dit alleen wanneer de sportaccommodatie zich op 0 tot 3 kilometer bevindt. Dit geldt ook voor de meeste inwoners die met de (brom)fiets gaan (84%). 12% van de inwoners die op de (brom)fiets gaat, dient 4 tot 6 kilometer af te leggen. Indien de accommodatie verder weg ligt, gaat vrijwel iedereen met de auto of motor. Daarnaast valt op dat 35% van de inwoners die met de auto of motor gaat 0 tot 3 kilometer hoeft af te leggen.

2.8.1 Tevredenheid sportaccommodaties

Aan de inwoners die aangegeven hebben dat ze een sport beoefenen, is de vraag gesteld in welke mate ze tevreden zijn over de huidige sportaccommodaties in de gemeente Zevenaar. Inwoners zijn het meest tevreden over de bereikbaarheid en toegankelijkheid en openingstijden van de accommodaties. Het meest ontevreden zijn inwoners over de sanitaire voorzieningen (douche/toilet) en over de kleedruimten. Ten opzichte van 2012 valt op dat inwoners op dit moment meer tevreden zijn over de kwaliteit van de sportaccommodaties. De resultaten zijn weergegeven in tabel 2.15. Tussen haakjes zijn de resultaten uit 2012 weergegeven.

Tabel 2.15 Tevredenheid sportaccommodaties

Factor	N.v.t.	Zeer ontevreden	Ontevreden	Neutraal	Tevreden	Zeer tevreden
Openingstijden	4% (6%)	1% (1%)	2% (3%)	11% (9%)	48% (56%)	34% (25%)
Bereikbaarheid en toegankelijkheid	2% (19%)	1% (2%)	2% (6%)	8% (19%)	48% (40%)	40% (14%)
Kwaliteit vloer/veld/bassin	5% (9%)	1% (4%)	8% (9%)	12% (18%)	45% (41%)	29% (19%)
Hoeveelheid aangeboden materialen	10% (15%)	1% (0%)	6% (4%)	8% (17%)	46% (46%)	29% (18%)
Kwaliteit materialen	7% (14%)	1% (2%)	5% (4%)	10% (18%)	46% (44%)	31% (18%)
Kleedruimten	8% (14%)	5% (5%)	6% (13%)	12% (17%)	46% (36%)	23% (15%)
Sanitair	9% (13%)	4% (6%)	11% (14%)	15% (20%)	39% (32%)	22% (15%)
Horeca	25% (22%)	3% (2%)	3% (2%)	17% (20%)	34% (42%)	18% (12%)

Tevens is aan sportende inwoners gevraagd om een algehele beoordeling (cijfer) te geven over de sportaccommodatie waarvan gebruikt gemaakt wordt. De meeste inwoners (43%) geven de sportaccommodatie een 8. Het gemiddelde cijfer is een 7,5. In 2012 werd gemiddeld een 7,6 gegeven. Wanneer wordt vergeleken op basis van geslacht, valt op dat meer vrouwen dan mannen een onvoldoende geven voor de kwaliteit van de sportaccommodaties. In tabel 2.16 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 2.16 Tevredenheid sportaccommodaties

Mate van tevredenheid (cijfer)	Totaal	Man	Vrouw
1	0%	0%	0%
2	0%	0%	0%
3	1%	0%	2%
4	2%	1%	2%
5	3%	2%	3%
6	12%	13%	10%
7	26%	24%	26%
8	43%	49%	37%
9	15%	11%	19%
10	1%	0%	2%

Kijkend naar de verschillen in leeftijd blijkt dat inwoners tot en met 30 jaar het meest tevreden zijn over de sportaccommodaties in de gemeente Zevenaar. Zij beoordelen de sportaccommodaties gemiddeld met een 8. Naarmate inwoners ouder worden neemt de tevredenheid af. Inwoners vanaf 61 jaar en ouder zijn weer positiever over de kwaliteit van de sportaccommodaties. De resultaten worden weergegeven in tabel 2.17.

Tabel 2.17 Tevredenheid sportaccommodaties in relatie tot postcode

Leeftijd	Gemiddeld cijfer
Jonger dan 21 jaar	7,9
21 – 30 jaar	8,0
31 – 40 jaar	7,1
41 – 50 jaar	7,6
51 – 60 jaar	7,0
61 – 70 jaar	7,8
71 – 80 jaar	7,6

De tevredenheid over de accommodaties gesplitst op basis van postcode laat zien dat er over het algemeen weinig verschillen zijn. Inwoners uit Zevenaar, wonend op postcode 6901, beoordelen de sportaccommodaties het best met een 7,8. Inwoners wonend in Giesbeek (6987) en Angerlo (6987) beoordelen de sportaccommodaties over het algemeen als minst goed. Tabel 2.18 laat de relatie tussen postcode en tevredenheid van sportaccommodaties zien.

Tabel 2.18 Tevredenheid sportaccommodaties in relatie tot postcode

Postcode	Gemiddeld cijfer
6901	7,8
6903	7,4
6904	7,7
6905	7,5
6909	7,6
6986	7,3
6987	6,9

2.8.2 Veiligheid sportaccommodaties

Deze paragraaf laat zien in welke mate de inwoners zich veilig voelen bij en rondom de sportaccommodaties in de gemeente Zevenaar. 79% van de inwoners ervaart deze altijd als veilig. In 2012 ervaarde 70% van de inwoners de sportaccommodaties als altijd veilig. Het veiligheidsgevoel van inwoners rondom sportaccommodaties is daarmee verbeterd ten opzichte van 2012. Figuur 2.5 laat alle resultaten van de inwoners zien met betrekking tot veiligheid van de sportaccommodaties in de gemeente Zevenaar.

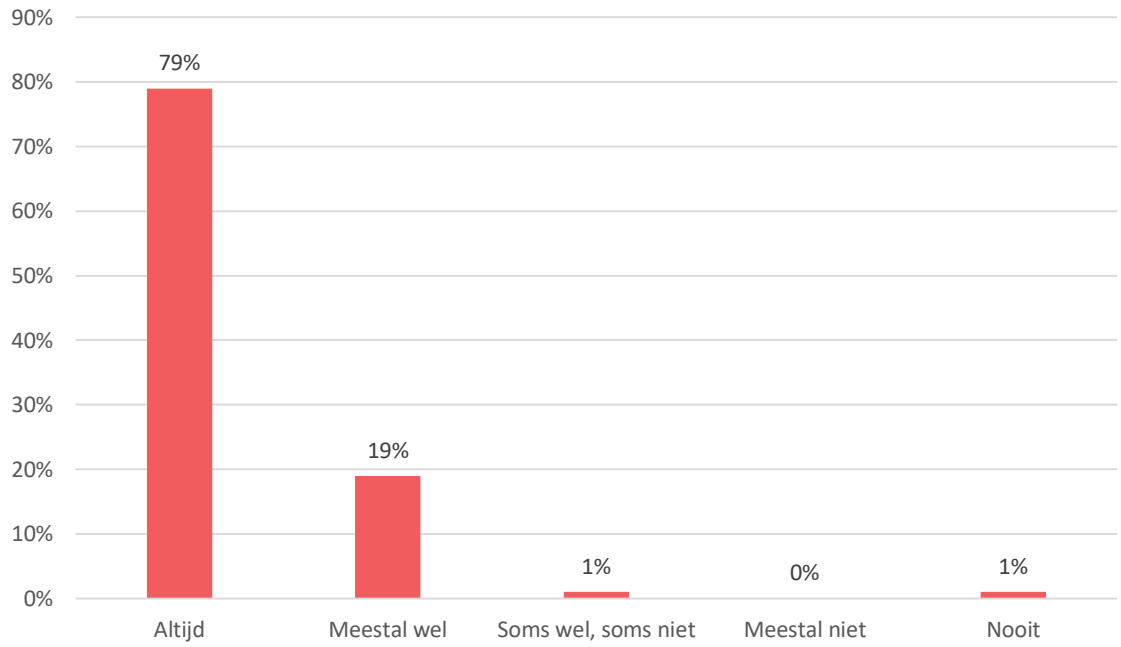

Figuur 2.5 Veiligheid rondom sportaccommodaties in de gemeente Zevenaar

Vrouwen in de gemeente Zevenaar voelen zich minder vaak altijd veilig dan mannen. 73% van de vrouwen geeft aan zich altijd veilig te voelen tegenover 84% van de mannen. Gekeken naar verschillen op basis van leeftijd valt op dat inwoners tussen 21 en 40 jaar zich het minst veilig voelen. Tevens is geanalyseerd hoe de mate van veiligheid zich verhoudt tot de postcodes. Hierbij valt op dat inwoners uit Zevenaar, vooral wonend op postcode 6905, zich relatief gezien minder veilig voelen. In tabel 2.19 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 2.19 Veiligheid rondom sportaccommodaties in relatie tot postcode

Postcode	Altijd	Meestal wel	Soms wel, soms niet	Meestal niet	Nooit
Zevenaar (6901)	74%	26%	0%	0%	0%
Zevenaar (6903)	78%	16%	3%	0%	3%
Zevenaar (6904)	77%	23%	0%	0%	0%
Zevenaar (6905)	58%	42%	0%	0%	0%
Babberich (6909)	80%	20%	0%	0%	0%
Angerlo (6986)	89%	11%	0%	0%	0%
Giesbeek (6987)	100%	0%	0%	0%	0%

2.9 Sportvoorzieningen en –mogelijkheden in de openbare ruimte

In deze paragraaf wordt ingegaan op de beoordeling van de sportvoorzieningen en –mogelijkheden in de openbare ruimte door haar inwoners. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om (de aanwezigheid van) wandel- en fietspaden, natuurgebieden, basketbalpleintjes, skatebanen, trapveldjes etc. Uit de resultaten blijkt dat 48% van de sportende inwoners vindt dat de openbare voorzieningen in de gemeente Zevenaar uitnodigen om te gaan sporten. 18% van de inwoners vindt juist dat ze niet uitnodigen om te sporten en 34% geeft aan het antwoord niet te weten.

60% van de inwoners in de gemeente Zevenaar is (zeer) tevreden over de sportvoorzieningen- en mogelijkheden in de openbare ruimte. Landelijk gezien is 87% tevreden over de beweegmogelijkheden in de openbare ruimte (SCP 2015). In dit onderzoek is echter de antwoordmogelijkheid 'geen mening' niet meegenomen. Na het filteren van deze antwoordmogelijkheid blijkt dat 70% van de sporters in de gemeente Zevenaar (zeer) tevreden is over de sportvoorzieningen- en mogelijkheden in de openbare ruimte. Dit percentage is lager dan het landelijk gemiddelde. In tabel 2.20 zijn de resultaten weergegeven.

Tabel 2.20 Tevredenheid sportvoorzieningen- en mogelijkheden in de openbare ruimte

Mate van tevredenheid	%
Zeer tevreden	5%
Tevreden	55%
Niet tevreden/ontevreden	21%
Ontevreden	4%
Zeer ontevreden	2%
Geen mening	13%

Op de vraag welke voorziening er ontbreekt in de openbare ruimte in de gemeente Zevenaar, worden antwoorden als 'beweegtuin (voor ouderen)', 'baan in de buitenlucht voor outdoor activiteiten', openbare fitnessaccommodatie', 'trimbaan', 'hardloop- en wandelroutes', schaatsbaan vaak genoemd.

2.10 Niet sporten

15% van de inwoners in de gemeente Zevenaar voldoet niet aan de sportdeelname. De inwoners die aangeven niet aan sport te doen is gevraagd wat de reden is dat ze niet aan sport doen. Uit de resultaten blijkt dat het te duur vinden van sport de belangrijkste reden is (43%) om niet te sporten. Andere redenen zijn lichamelijke problemen of ziekte (29%), tijdgebrek (29%) en het hebben van een beperkte motivatie (25%).

Tabel 2.15 laat de verschillen in geslacht zien. Zowel mannen als vrouwen ervaren het te duur vinden van sport de belangrijkste reden om niet te sporten. Mannen ervaren vaker dan vrouwen tijdsgebrek, een beperkte motivatie en de angst voor blessures als belangrijkstee reden om niet te sporten. Vrouwen ervaren vaker dan mannen lichamelijke problemen of ziekte en geen mensen om samen mee te sporten als belangrijkste reden. In tabel 2.21 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 2.21 Redenen waarom niet aan sport wordt gedaan in relatie tot geslacht

Reden	Totaal	Man	Vrouw
Sporten is te duur	43%	40%	43%
Lichamelijke problemen/ziekte	29%	25%	43%
Tijdgebrek	29%	30%	14%
Beperkte motivatie/niet leuk om te doen	25%	30%	14%
Houd het niet zo lang vol	14%	20%	0%
Angst voor blessures	11%	15%	0%
Het weer, de duisternis	7%	10%	0%
Gevoel niet mee te kunnen komen	7%	5%	14%
Geen mensen om samen te sporten en bewegen	7%	0%	29%
Anders	7%	10%	0%

Inwoners die hebben aangegeven niet aan sport te doen, geven in 43% van de gevallen aan zin te hebben om (weer) te gaan sporten. 25% heeft hier geen zin in en 32% geeft aan misschien (weer) te willen sporten. Van de inwoners die aangeven (weer) te willen gaan sporten, blijkt dat 90% dit zou doen in verband met zijn/haar gezondheid en lichaamsbeweging. Ook het opbouwen van conditie, kracht en/of lenigheid (70%) en afslanken (55%) wordt door veel inwoners genoemd. Figuur 2.6 laat de redenen zien waarom inwoners (weer) zouden gaan sporten.

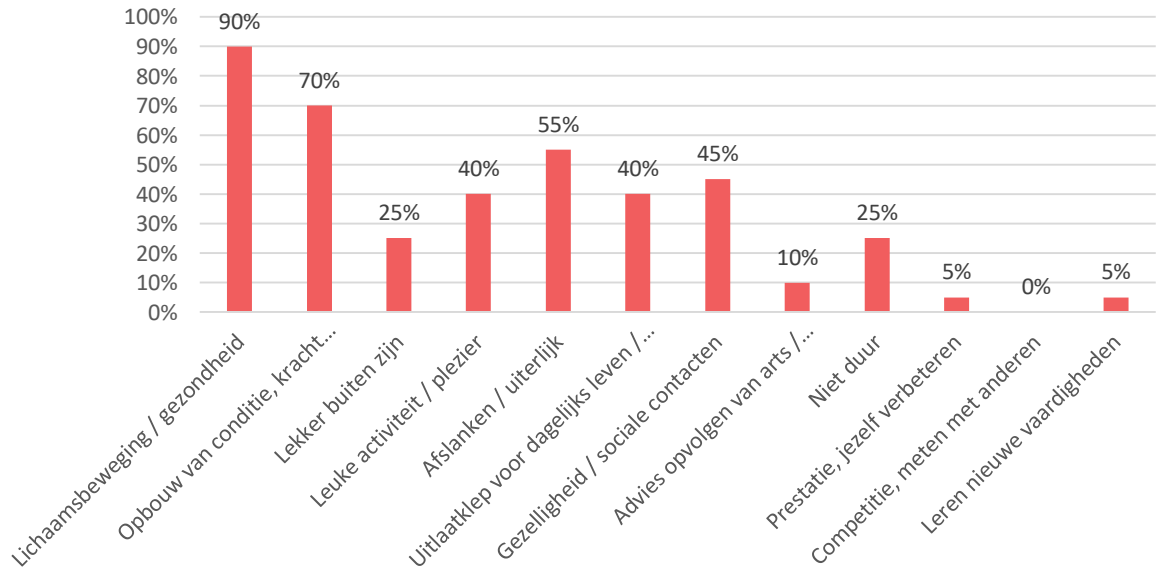

Figuur 2.6 Redenen om (weer) te gaan sporten

Daarnaast is inwoners gevraagd wat er moet gebeuren om weer te gaan sporten (open vraag). Veel inwoners geven aan dat sport beter betaalbaar moet worden of dat de financiële situatie moet verbeteren. Daarnaast wordt ook begeleiding, motivatie en meer vrije tijd genoemd.

2.11 Betrokken bij sportvereniging

30% van de inwoners in de gemeente Zevenaar geeft aan in het afgelopen jaar betrokken te zijn geweest bij een sportvereniging als vrijwilliger en/of betaalde kracht. Figuur 2.7 laat de verschillen op basis van geslacht en leeftijd zijn. 35% van de mannen is betrokken bij een sportvereniging tegenover 18% van de vrouwen. Kijkend naar de leeftijd zijn inwoners van 51 tot 60 jaar (41%) het vaakst betrokken bij een sportvereniging. Inwoners van 21 tot 30 jaar (13%) zijn het minst vaak betrokken.

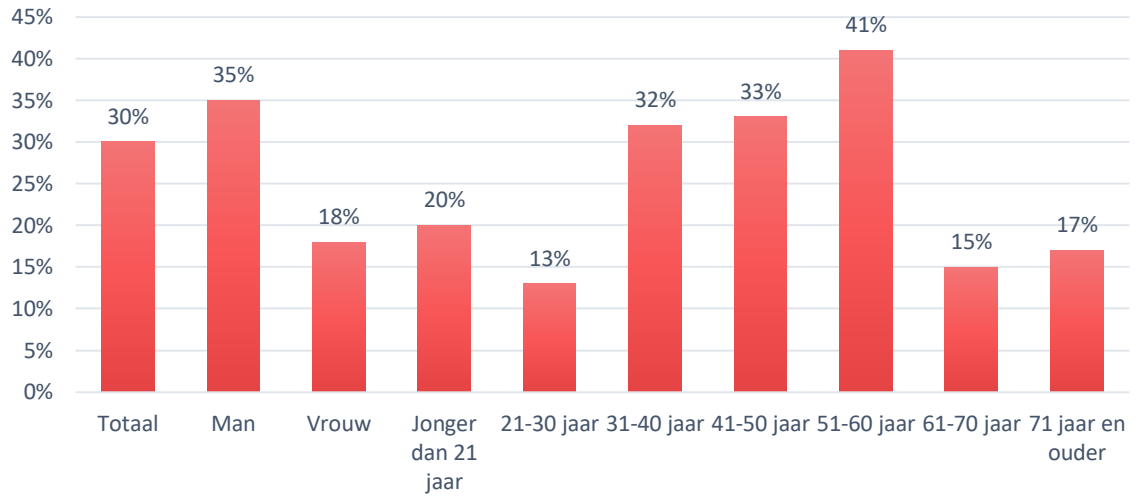

Figuur 2.7 Betrokken bij een sportvereniging in relatie tot geslacht en leeftijd

2.11.1 Betaalde werkzaamheden

18% van de inwoners in de gemeente Zevenaar die betrokken is bij een sportvereniging verricht betaalde werkzaamheden voor een sportvereniging. Afgezet tegen het totaal aantal inwoners betekent dit dat 5% van de inwoners in de gemeente Zevenaar betaalde werkzaamheden in de sport verricht. Ten opzichte van 2012 is het aantal inwoners dat betaalde werkzaamheden verricht in de gemeente Zevenaar nagenoeg gelijk gebleven. In 2012 verrichtte 5,7% van de inwoners betaalde werkzaamheden.

Van de inwoners die aangeven betaalde werkzaamheden te verrichten geeft 8% van de inwoners aan dit als trainer, coach of leider te doen. 7% van de inwoners is scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter en/of jurylid. In tabel 2.22 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 2.22 Soort betaalde werkzaamheden in de sport

Soort betaalde werkzaamheden	%
Nee	82%
Trainer, coach, leider	8%
Scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter, jurylid	7%
Bestuursfunctie	4%
Bar- of kantinediensten	4%
Organisatie van wedstrijden of toernooien	3%
Beheer, onderhoud, schoonmaak	3%
Anders	4%

Inwoners die betaalde werkzaamheden verrichten is gevraagd hoe vaak zij dit doen. 60% van deze inwoners verricht enkele keren per jaar deze werkzaamheden. 33% van de inwoners doet wekelijks betaalde werkzaamheden bij een sportvereniging en 7% van de inwoners doet dit dagelijks.

Inwoners die betaalde werkzaamheden verrichten doen dit voornamelijk omdat zij iets willen betekenen voor hun sportvereniging (47%). Daarnaast vinden inwoners het leuk om deze werkzaamheden te verrichten (27%). In 2012 was het leuk vinden van deze werkzaamheden de populairste antwoordmogelijkheid (37%). Bij 'anders' werd een aantal keer aangegeven dat inwoners deze werkzaamheden verrichten, omdat het hun werk is. In tabel 2.23 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 2.23 Redenen voor verrichten betaalde werkzaamheden

Redenen	2016	2012
Iets voor mijn sport(vereniging) wil betekenen	47%	26%
Leuk	27%	37%
Persoonlijke ontwikkeling	7%	11%
Wil betrokken blijven bij de sport, aangezien ik niet meer kan sporten	7%	9%
Familielid/bekende van mij doet het ook	7%	0%
Acht mezelf daartoe in staat	0%	11%
Voel me verplicht	0%	6%
Het werd me aangeraden	0%	0%
Anders	40%	0%

2.11.2 Vrijwillige werkzaamheden

89% van de inwoners die betrokken is bij een sportvereniging verricht vrijwilligerswerk voor een sportvereniging. Afgezet tegen het totaal aantal inwoners betekent dit dat 24% van de inwoners in de gemeente Zevenaar vrijwilligerswerk in de sport verricht. Volgens het CBS is landelijk gezien 14% actief als vrijwilliger in de sport in 2015, dit percentage in de gemeente Zevenaar hoger. Ten opzichte van 2012 is het aantal inwoners dat vrijwilligerswerk doet in de gemeente Zevenaar gedaald. In 2012 deed 32% vrijwilligerswerk.

Kijkend naar de leeftijd wordt het minste vrijwilligerswerk verricht door inwoners jonger dan 30 jaar en inwoners ouder dan 60 jaar. Inwoners van 21 tot en met 30 jaar doen het minst vrijwilligerswerk (13%). Inwoners van 30 tot en met 60 jaar verrichten relatief gezien het vaakst vrijwilligerswerk. Dit komt overeen met landelijke cijfers van het CBS (2015). Inwoners tussen 51 en 60 jaar doen het vaakst vrijwilligerswerk (33%).

Landelijk gezien doen hoger opgeleiden vaker vrijwilligerswerk dan lager opgeleiden. Ook in de gemeente Zevenaar is dit het geval. 36% van de hoger opgeleiden (HBO, WO) doet vrijwilligerswerk in de sport in de gemeente Zevenaar. 23% van de middelhoog opgeleiden (HAVO, VWO, MBO) inwoners in de gemeente Zevenaar en 13% van de lager opgeleiden (LBO, VMBO, MAVO) doet vrijwilligerswerk in de sport in de gemeente Zevenaar. Daarnaast doen sporters (30%) vaker vrijwilligerswerk dan niet-sporters (12%).

Van de inwoners die aangeven vrijwilligerswerk bij een sportvereniging te verrichten geeft 35% aan dit als trainer, coach of leider te doen. 33% van de inwoners organiseert wedstrijden, toernooien of activiteiten. 23% is actief als scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter en/of jurylid en 21% heeft een functie in het bestuur. In tabel 2.24 worden de resultaten weergegeven.

Soort vrijwilligerswerk	%
Nee	11%

Trainer, coach, leider	35%
Organisatie van wedstrijden of toernooien	33%
Scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter, jurylid	23%
Bestuursfunctie	21%
Bar- of kantinediensten	18%
Beheer, onderhoud, schoonmaak	12%
Anders	20%

Tabel 2.24 Soort vrijwilligerswerk in de sport

Inwoners die vrijwilligerswerk bij een sportvereniging verrichten is gevraagd hoe vaak zij dit doen. 5% van deze inwoners geeft aan dit dagelijks te doen. 51% van deze inwoners verricht wekelijks vrijwillige werkzaamheden. 14% van de inwoners doet dit maandelijks en 31% doet dit enkele keren per jaar.

Inwoners die betaalde werkzaamheden verrichten doen dit voornamelijk omdat zij iets willen betekenen voor hun sportvereniging (68%). Daarnaast vinden inwoners het leuk om deze werkzaamheden te verrichten (53%). In tabel 2.25 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 2.25 Redenen voor verrichten vrijwilligerswerk

Redenen	%
Iets voor mijn sport(vereniging) wil betekenen	68%
Leuk	53%
Acht mezelf daartoe in staat	25%
Persoonlijke ontwikkeling	19%
Voel me verplicht	14%
Het werd me aangeraden	5%
Wil betrokken blijven bij de sport, aangezien ik niet meer kan sporten	3%
Familielid/bekende van mij doet het ook	3%
Anders	10%

3. Sportdeelname onderzoek basisscholen

3.1 Inleiding

In totaal hebben 310 leerlingen uit de groepen 6 t/m 8 van de basisscholen in de gemeente Zevenaar deelgenomen aan de sportdeelname onderzoek onder basisscholen. Meer informatie over de onderzoeksopzet wordt beschreven in hoofdstuk 1 van de bijlagen. Aan de leerlingen is gevraagd een aantal algemene kenmerken in te vullen. Er is gevraagd naar: geslacht, leeftijd, school, groep en afkomst. In onderstaande tabellen worden de algemene kenmerken van de leerlingen weergegeven.

Geslacht	%
Jongen	51%
Meisje	49%

School	%
De Carrousel	25%
St. Franciscus	25%
Het Kofschip	21%
Sterrenschool	13%
De Tamboerijn	11%
De Fonkelsteen	12%

Leeftijd	%
8 jaar	2%
9 jaar	16%
10 jaar	37%
11 jaar	27%
12 jaar	16%
13 jaar	2%

Groep	%
Groep 6	40%
Groep 7	37%
Groep 8	23%

Geboorteland	Respondent	Vader respondent	Moeder respondent
Nederland	95%	78%	82%
Ander land	5%	16%	15%
Weet ik niet	1%	6%	4%

3.2 Bewegen

3.2.1 Beweeggedrag

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de mate waarin de leerlingen voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). De NNGB schrijft voor dat kinderen dagelijks minimaal 60 minuten per dag matig intensief moeten bewegen ter bevordering van de gezondheid. Tot matig intensief bewegen behoort niet alleen sporten, maar ook (stevig) wandelen, fietsen en buiten spelen.

45% van de leerlingen beweegt tenminste vijf dagen per week minimaal 60 minuten per dag. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS, 2014) beweegt 49% van de kinderen/jongeren in Nederland minimaal vijf dagen per week. Het verschil tussen jongens en meisjes in de gemeente Zevenaar is minimaal, aangezien 44% van de jongens minimaal vijf dagen in de week één uur per dag beweegt en 45% van de meisjes. Leerlingen uit groep 8 voldoen het vaakst aan de beweegnorm (58%) en leerlingen uit groep 7 minst vaak (34%). Figuur 3.1 laat de beweegfrequentie in relatie tot geslacht en groep zien.

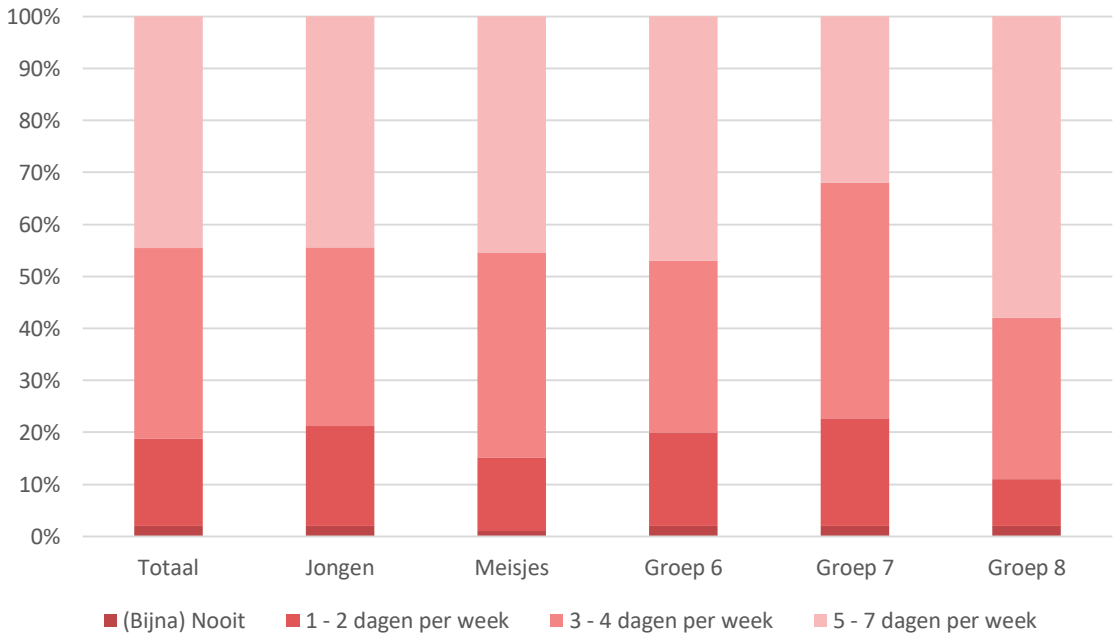

Figuur 3.1 Beweegfrequentie in relatie tot geslacht en leeftijd

Als op basis van de beweegnorm onderscheid wordt gemaakt tussen de basisscholen in de gemeente Zevenaar valt op dat leerlingen van basisscholen De Fonkelsteen, St. Fransiscus en Het Kofschip het vaakst vijf tot zeven dagen in de week minimaal één uur bewegen. Op basisschool Fonkelsteen is dit percentage 50%, op basisschool St. Fransiscus 49% en op basisschool het Kofschip 48%. Leerlingen van basisscholen De Carroussel (38%) en De Tamboerijn (42%) bewegen het minst vaak vijf dagen per week minimaal één uur per dag. Figuur 3.2 geeft de relatie weer tussen de beweegfrequentie en de basisscholen.

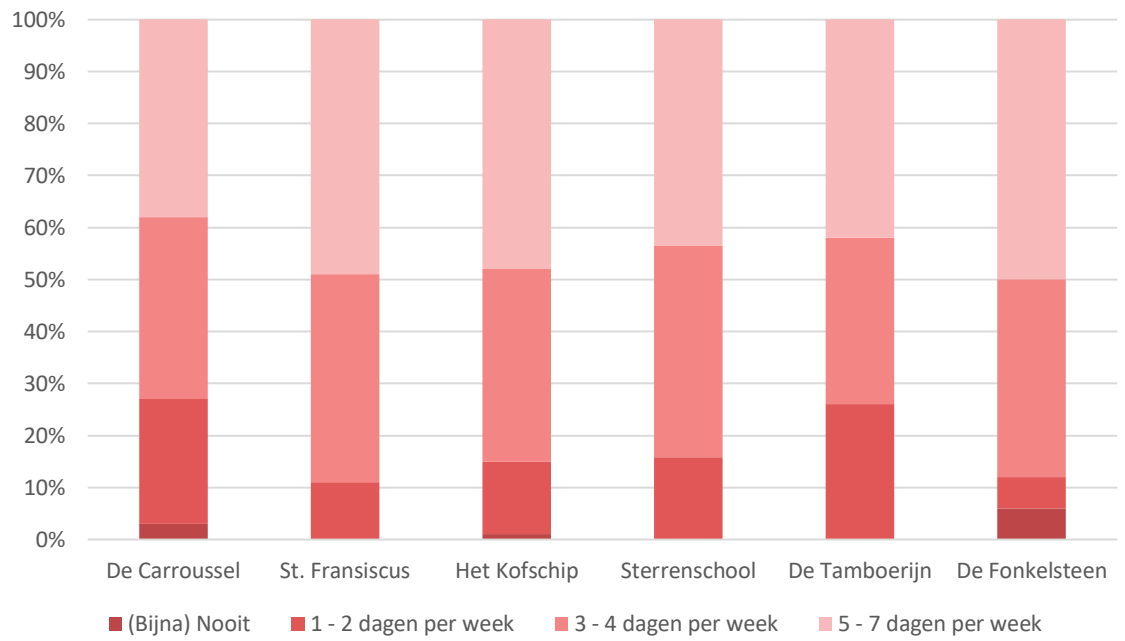

Figuur 3.2 Beweegfrequentie in relatie tot basisscholen in de gemeente Zevenaar

Als wordt vergeleken of basis van afkomst valt op dat allochtone leerlingen relatief gezien minder vaak voldoen aan de beweegnorm dan autochtone leerlingen. 33% van de allochtone leerlingen beweegt vijf tot zeven keer per week minimaal één uur per dag tegenover 45% van de autochtone leerlingen. Tabel 3.1 geeft de relatie weer tussen de beweegfrequentie en de afkomst van de leerlingen.

Tabel 3.1 Beweeggedrag in relatie tot afkomst

Frequentie	In Nederland geboren	In een ander land geboren
(Bijna) Nooit	1%	0%
1 - 2 dagen per week	17%	8%
3 - 4 dagen per week	36%	58%
5 - 7 dagen per week	45%	33%

3.2.2 Vervoer naar school

De leerlingen is gevraagd hoe vaak zij lopend of met de fiets naar school gaan. Het merendeel van de leerlingen (61%) gaat vijf dagen per week lopend of met de fiets naar school. 17% van de leerlingen doet dit drie tot vier dagen per week en 12% doet dit één tot twee dagen per week. 11% van de leerlingen gaat (bijna) nooit lopend of met de fiets naar school.

Wanneer op basis van groep wordt vergeleken in welke mate leerlingen lopend of met de fiets naar school gaan, valt op dat leerlingen naarmate ze ouder worden steeds vaker lopend of fietsend naar school gaan. 75% van de leerlingen uit groep 8 gaat iedere dag fietsend of lopend naar school tegenover 52% van de leerlingen uit groep 6. In tabel 3.2 worden de resultaten per groep weergegeven.

Tabel 3.2 Fietsend en lopend naar school in relatie tot groep

Frequentie	Totaal	Groep 6	Groep 7	Groep 8
(Bijna) Nooit	11%	11%	13%	6%
1 - 2 dagen per week	12%	13%	13%	6%
3 - 4 dagen per week	17%	24%	12%	13%
5 dagen per week	61%	52%	62%	75%

Tevens zijn er verschillen in vervoer zichtbaar tussen de basisscholen in de gemeente Zevenaar. De resultaten zijn zichtbaar in figuur 3.3. Leerlingen van basisscholen De Fonkelsteen en St. Fransiscus gaan relatief gezien het vaakst alle dagen per week lopend of fietsend naar school. Kanttekening hierbij is dat alleen de groepen 7 en 8 van basisschool de Fonkelsteen hebben deelgenomen en het resultaat daardoor enigszins vertekend kan zijn. Leerlingen van basisschool Sterrenschool gaan het minst vaak lopend of fietsend naar school (41%).

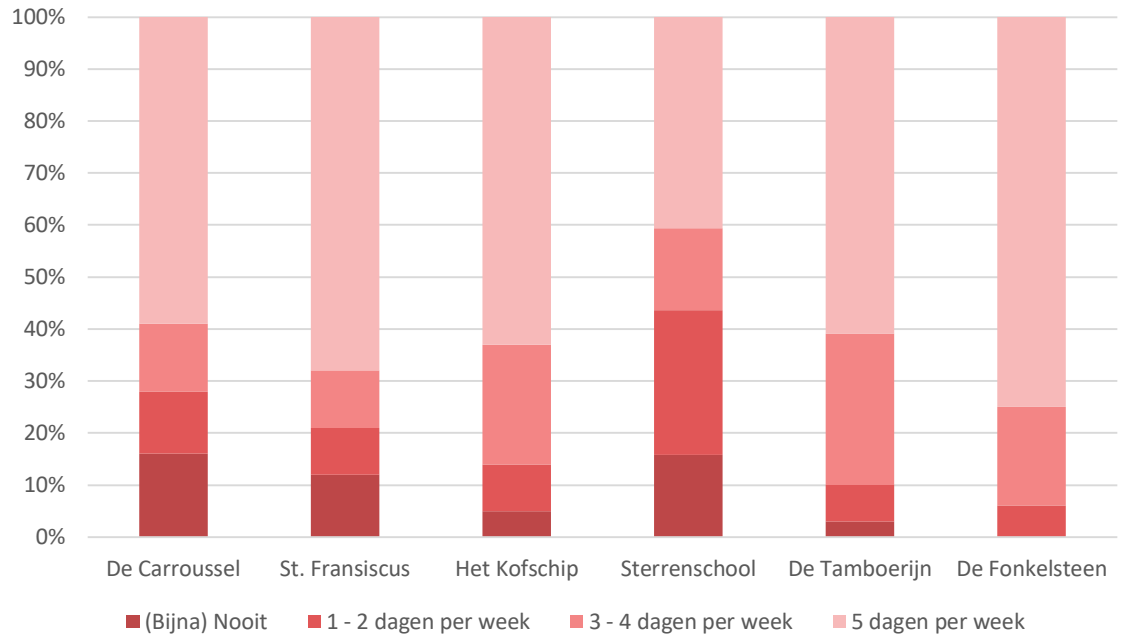

Figuur 3.3 Beweegfrequentie in relatie tot basisscholen in de gemeente Zevenaar

De leerlingen is daarnaast de vraag gesteld hoe lang zij onderweg zijn van huis naar school. Het grootste deel van de leerlingen (58%) is minder dan 10 minuten per dag onderweg naar school, gevolgd door 25% van de leerlingen die 10 tot 20 minuten per dag onderweg zijn naar school. Tabel 3.3 geeft inzicht in alle resultaten.

Tabel 3.3 Tijd die leerlingen onderweg zijn naar school

Tijd	%
Minder dan 10 minuten per dag	58%
10 tot 20 minuten per dag	25%
20 tot 30 minuten per dag	10%
30 minuten tot een uur per dag	5%
Langer dan een uur per dag	2%

3.3 Sporten

3.3.1 Sportdeelname en sportfrequentie

Om de sportdeelname van leerlingen te achterhalen is de vraag gesteld of leerlingen buiten schooltijd aan sport doen. 89% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar geeft aan buiten schooltijd aan sport te doen. In 2012 gaf 93% van de leerlingen aan een sport te beoefenen.

Om de resultaten met andere gemeenten te vergelijken wordt gebruik gemaakt van de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO). Deze richtlijn verstaat onder sportdeelname het percentage leerlingen dat minimaal twaalf keer per jaar een sport beoefent. 88% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar voldoet aan de RSO norm. Landelijk gezien voldoet 91% van de kinderen tussen zes en elf jaar aan deze norm (Collard en Pulles, 2014). In tabel 3.4 wordt de gemiddelde sportdeelname vergeleken met andere gemeenten.

Tabel 3.4 Vergelijking sportdeelname met andere gemeenten

Gemeenten	%
Zevenaar (2016)	88%
Gennep (2016)	93%
Gaasterland-Sloten (2012)	93%
Littenseradeel (2012)	92%
Heemskerk (2014)	90%
Beverwijk (2015)	89%
Alblasserdam / Papendrecht (2014)	86%
Soest (2013)	86%

Wanneer de resultaten omtrent sporten buiten schooltijd worden vergeleken op basis van geslacht valt op dat jongens (92%) vaker sporten dan meisjes (85%). Op basis van groep valt op dat er nauwelijks verschillen zijn. 88% van de leerlingen uit groep 6 voldoet aan de sportdeelname tegenover 89% uit groep 7 en 8. De resultaten zijn tevens per basisschool vergeleken. Wat opvalt uit de resultaten is dat leerlingen van De Fonkelsteen, De Carroussel en Het Kofschip minder vaak aan sport doen dan leerlingen van andere basisscholen. Leerlingen van de Sterrenschool en De Tamboerijn doen relatief gezien veel aan sport. De resultaten worden weergegeven in tabel 3.5.

Tabel 3.5 Vergelijking sportdeelname in relatie tot scholen

School	%
Sterrenschool	100%
De Tamboerijn	97%
St. Fransiscus	91%
Het Kofschip	83%
De Carroussel	83%
De Fonkelsteen	81%

Leerlingen is daarnaast de vraag gesteld hoe vaak zij per week aan sport doen. 84% van de kinderen in Nederland tussen zes en elf jaar sport wekelijks (Collard en Pulles, 2014). De leerlingen in de gemeente Zevenaar scoren exact gelijk aan het landelijk gemiddelde. 84% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar sport namelijk wekelijks.

Wat opvalt is dat de sportfrequentie van jongens hoger is dan die van meisjes. Waar 54% van de sportende jongens vaker dan twee keer per week sport, geldt dit voor 45% van de meisjes. Kijkend naar de verschillen in groep valt op dat leerlingen uit groep 8 de hoogste sportfrequentie aanwezig is.

Binnen deze leeftijdscategorie sport 78% van de sportende leerlingen minimaal 2 keer per week. Figuur 3.4 geeft de relatie tussen de sportfrequentie van sportende leerlingen en leeftijd en geslacht weer.

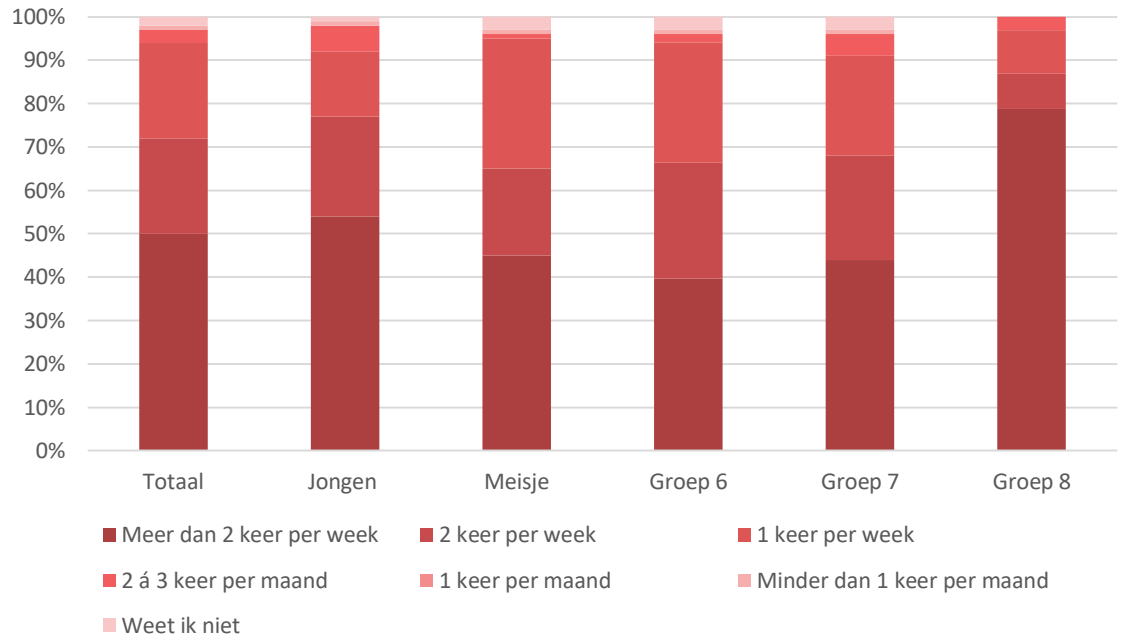

Figuur 3.4 Sportfrequentie sportende leerlingen in relatie tot geslacht en leeftijd

3.3.2 Redenen om te sporten

De leerlingen is gevraagd naar de redenen waarom zij aan sport doen. Het merendeel van de leerlingen geeft aan dat zij sporten omdat het leuk (93%) en gezond (63%) is. Daarnaast zijn ook het in conditie blijven (28%), met vrienden samen zijn (26%) het goed zijn in sport (24%) belangrijke redenen voor leerlingen om te sporten. Tabel 3.6 geeft de meest populaire redenen weer waarom de leerlingen in de gemeente Zevenaar aan sport doen.

Tabel 3.6 Redenen voor sportbeoefening onder leerlingen

Reden	%
Omdat het leuk is	93%
Omdat het gezond is	63%
Om in conditie / op gewicht te komen/blijven	38%
Om met vrienden samen te zijn	26%
Omdat ik goed ben in sport	24%
Om te ontspannen	18%
Om gespierd te worden	16%
Om aan anderen te laten zien wat ik kan	11%
Om ergens bij te horen	3%
Om populair te zijn	1%
Weet ik niet	2%
Anders	10%

3.3.3 Sportvoorkeuren

Leerlingen hebben aangegeven welke sport(en) zij doen. Veruit de meeste leerlingen doen aan voetbal (29%), gevolgd door dansen (14%) en paardensport (8%). Voetbal is net als in 2012 de populairste sport. Tabel 3.7 geeft de tien meest beoefende sporten bij de basisscholieren in de gemeente Zevenaar weer. In tabel 3.8 wordt de top vijf sporten van jongens en meisjes in de gemeente Zevenaar weergegeven.

Tabel 3.7 Populairste sporten leerlingen

Top 10 Sporten	%
1. Veldvoetbal	29%
2. Danssport	14%
3. Paardensport	8%
4. Hardlopen/trimmen	7%
5. Hockey	6%
6. Judo	6%
7. Gymnastiek/turnen	6%
8. Skeeleren/skaten	5%
9. Basketbal	5%
10. Vecht- en verdedigingssporten	4%

Tabel 3.8 Populairste sporten in relatie tot geslacht

Top 5 Jongens	%	Top 5 Meisjes	%
1. Veldvoetbal	47%	1. Dansen	25%
2. Judo	10%	2. Paardensport	17%
3. Basketbal	7%	3. Gymnastiek/turnen	11%
4. Fitness	6%	4. Hockey	10%
5. Vecht- en verdedigingssporten	6%	5. Veldvoetbal	10%

3.3.4 Organisatievorm

Deze paragraaf geeft antwoord op de vraag waar sportende leerlingen hun sport beoefenen. Dit kan bijvoorbeeld zijn bij een sportvereniging, bij een dansschool, manege, zwembad of sportschool, thuis en/of op straat. De leerlingen konden meerdere antwoorden invullen, waardoor het percentage boven 100% uitkomt. 81% van de sportende leerlingen doet aan sport bij een sportvereniging. Omgerekend is dit 71% van het totaal aantal leerlingen (inclusief niet-sporters). De sportvereniging blijft daarmee, net zoals in 2012, voor deze doelgroep veruit de belangrijkste aanbieder van sport. In vergelijking met landelijke cijfers (74%) scoort de gemeente Zevenaar redelijk gelijk. 22% van de sportende leerlingen en 19% van het totaal aantal leerlingen sport bij een commerciële aanbieder. Dit percentage is nagenoeg gelijk aan het landelijk gemiddelde van 20% (SCP, 2015).

Als er wordt vergeleken op basis van geslacht valt op dat jongens (89%) vaker actief zijn bij een sportvereniging dan meisjes (73%). Daartegenover staat dat meisjes (33%) hun sport vaker beoefenen bij een dansschool, fitnesscentrum of manege (commerciële aanbieder). Tabel 3.9 geeft de relatie tussen de organisatievorm van de betreffende sport in relatie tot geslacht weer.

Tabel 3.9 Organisatievorm sporters in relatie tot geslacht

Vorm	Totaal	Jongens	Meisjes
Sportvereniging	81%	89%	73%
Fitnesscentrum, sportschool, dansschool of manege	22%	11%	33%
Thuis of op straat	22%	23%	20%
Weet ik niet	3%	2%	3%
Anders	13%	9%	18%

Het grootste gedeelte van de leerlingen die aangeeft te sporten bij een sportvereniging is DCS Zevenaar, S.V. OBW, SDZZ, T.H.O.R. Zwaluwen of HVZ.

Leerlingen die geen lid zijn van een sportvereniging weten vaak niet waarom zij hier geen lid van zijn (58%). 27% sport liever op een andere manier en 7% van de leerlingen geeft aan dat sporten te duur is. Tabel 3.10 laat alle redenen zien waarom de leerlingen geen lid zijn van een vereniging.

Tabel 3.10 Redenen waarom leerlingen geen lid zijn van een sportvereniging

Reden	%
Ik sport liever op een andere manier	27%
Het is te duur	7%
De sport die ik leuk vind kan ik niet in mijn buurt doen	4%
Weet ik niet	58%
Anders	13%

3.3.5 Niet sporten

In deze paragraaf wordt ingegaan op de motieven waarom leerlingen niet aan sport doen. De niet-sporters hebben de vraag gekregen wat de belangrijkste reden was waarom zij niet aan sport doen. De meeste leerlingen (26%) geven aan niet te weten waarom zij niet aan sport doen of er geen tijd voor te hebben. Daarnaast geeft 15% van de leerlingen aan niet te sporten omdat het te duur is. Bij het antwoordmogelijkheid ‘anders’ wordt regelmatig aangegeven dat leerlingen binnenkort (weer) een sport gaan doen. Tabel 3.11 geeft alle resultaten op de vraag weer.

Tabel 3.11 Redenen waarom leerlingen niet (meer) aan sport doen

Reden	%
Ik heb er geen tijd voor	26%
Het is te duur	15%
Ik vind sporten niet leuk	9%
Ik ben er niet goed in	3%
Ik weet niet wat er te doen is	3%
Weet ik niet	26%
Anders	47%

88% van de niet-sportende leerlingen geeft aan in de toekomst wel (weer) te willen gaan sporten. De andere leerlingen (12%) geven aan dit niet te willen. De redenen die de niet-sporters hebben om toch (weer) te gaan sporten worden in tabel 3.12 weergegeven. 83% van de leerlingen geeft hierbij aan dat ze sport leuk vinden en 60% zou (weer) gaan sporten omdat het gezond is. Verschillende leerlingen (40%) zouden tevens weer gaan sporten omdat zij zo in conditie blijven en/of op gewicht komen. Bij deze vragen was het mogelijk meerdere antwoorden in te vullen.

Tabel 3.12 Redenen om (weer) te gaan sporten

Reden	%
Omdat het leuk is	83%
Omdat het gezond is	60%
Om in conditie / op gewicht te komen/blijven	40%
Om gespierd te worden	13%
Omdat ik goed ben in sport	13%
Om te ontspannen	10%
Om met vrienden samen te zijn	3%
Om aan anderen te laten zien wat ik kan	3%
Weet ik niet	3%
Anders	0%

3.4 Buiten spelen

Deze paragraaf heeft betrekking op het buitenspeelgedrag van leerlingen uit de gemeente Zevenaar. Aan de leerlingen is gevraagd in welke mate zij gemiddeld per week buiten spelen. Uit het onderzoek blijkt dat 99% van de leerlingen weleens buiten speelt. Dit percentage is exact gelijk aan 2012.

45% van de leerlingen geeft aan vaker dan 4 keer per week buiten te spelen. 26% van de leerlingen geeft aan 3 tot 4 keer per week buiten te spelen, 13% van de leerlingen speelt 1 tot 2 keer per week buiten en 1% van de leerlingen speelt nooit buiten. 15% van de leerlingen geeft aan niet te weten hoe vaak hij/zij buiten speelt. Kijkend naar het geslacht wordt zichtbaar dat er nagenoeg geen verschil is in de mate van buitenspelen. Ook zijn er weinig verschillen zichtbaar op basis van groep.

Aan leerlingen is gevraagd waar zij buitenspelen. De populairste plaatsen zijn de speeltuin (55%), het schoolplein (52%) en op straat (50%). In 2012 was de straat de populairste plaats om te spelen (66%). Het trapveldje wordt aanzienlijk minder als speelplaats genoemd ten opzichte van 2012. De resultaten worden weergegeven in tabel 3.13.

Tabel 3.13Soort speelplaats

Speelplaats	2016	2012
Speeltuin	55%	60%
Schoolplein	52%	56%
Straat	50%	66%
Trapveldje	32%	50%
Skatebaan	7%	11%
Anders	6%	/

48% van de leerlingen ervaart de speelplaatsen in de buurt/wijk als (heel erg) leuk. 14% van de leerlingen geeft aan de speelplaatsen (helemaal) niet leuk te vinden. De speelplaatsen worden door jongens positiever ervaren dan door meisjes. Tabel 3.14 geeft de relatie tussen de tevredenheid over de speelplaatsen in de buurt/wijk en het geslacht weer.

Tabel 3.14Tevredenheid speelplaatsen in de buurt/wijk in relatie tot geslacht

Tevredenheid	Totaal	Jongens	Meisjes
Heel erg leuk	17%	19%	14%
Leuk	31%	30%	32%
Normaal	32%	32%	33%
Niet leuk	7%	5%	10%
Helemaal niet leuk	7%	9%	4%
Weet ik niet	6%	4%	8%

Als de tevredenheid wordt vergeleken op basis van leeftijd valt op dat hoe ouder leerlingen worden, hoe minder leuk de speelplaatsen worden beoordeeld. Leerlingen uit groep 6 zijn het meest positief, 69% van deze leerlingen ervaart de speelplaatsen als (heel erg) leuk. Groep 8 is het minst positief, aangezien de speelplaatsen door 28% van hen als (helemaal niet) leuk wordt ervaren. Tabel 3.15 geeft de relatie weer tussen de groepen en de tevredenheid over de speelplaatsen in de buurt/wijk.

Tabel 3.15 Tevredenheid speelplaatsen in de buurt/wijk in relatie tot geslacht

Tevredenheid	Totaal	Groep 6	Groep 7	Groep 8
Heel erg leuk	17%	22%	15%	9%
Leuk	31%	47%	28%	8%
Normaal	32%	21%	35%	48%
Niet leuk	7%	3%	7%	17%
Helemaal niet leuk	7%	5%	6%	11%
Weet ik niet	6%	3%	8%	8%

Als de tevredenheid per school wordt vergeleken valt op dat leerlingen van basisscholen De Fonkelsteen, De Tamboerijn en De Carroussel het meest positief zijn, aangezien de speelplaatsen door respectievelijk 63%, 61% en 60% van de leerlingen (heel erg) leuk wordt ervaren. Leerlingen van de Sterrenschool zijn duidelijk het minst tevreden over de speelplaatsen in de buurt/wijk. Figuur 3.5 geeft de relatie weer tussen de basisscholen en de tevredenheid over de speelplaatsen in de buurt/wijk.

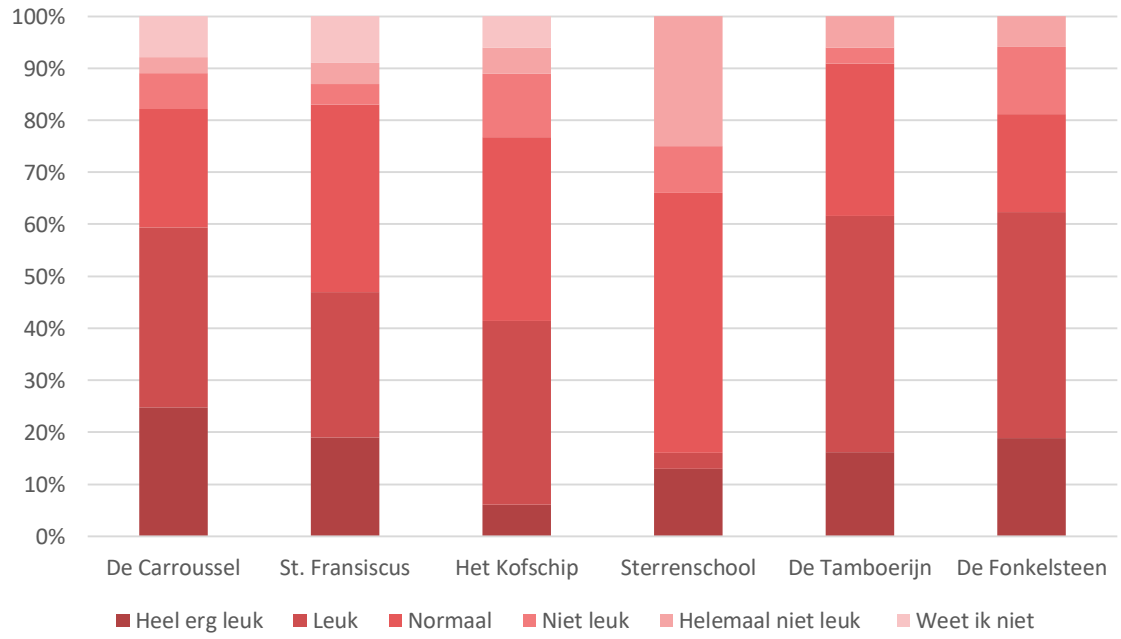

Figuur 3.5 Tevredenheid over de speelplaatsen in de buurt/wijk in relatie tot basisschool

3.5 Bewegingsonderwijs

Aan de leerlingen is gevraagd in welke mate zij tevreden zijn over de gymlessen die zij op school krijgen. De gymlessen zijn geëvalueerd op basis van tevredenheid en verbetermogelijkheden. Over het algemeen zijn de leerlingen uit de gemeente Zevenaar (heel erg) tevreden over de gymlessen. 84% van de leerlingen vindt de gymlessen (heel erg) leuk. Dit resultaat is gestegen ten opzichte van 2012. Destijds beoordeelde 77% van de leerlingen de gymlessen als (heel erg) leuk. In tabel 3.16 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 3.16 Tevredenheid gymlessen in relatie tot geslacht

Tevredenheid	2016	2012
Heel erg leuk	43%	28%
Leuk	41%	49%
Normaal	14%	20%
Niet leuk	1%	1%
Helemaal niet leuk	0%	1%
Weet ik niet	0%	1%

De gymlessen worden door jongens beter beoordeeld dan door meisjes aangezien 87% van de jongens de lessen als (heel erg) leuk ervaart ten opzichte van 81% van de meisjes. Tabel 3.17 geeft inzicht in de resultaten in relatie tot geslacht.

Tabel 3.17 Tevredenheid gymlessen in relatie tot geslacht

Tevredenheid	Totaal	Jongens	Meisjes
Heel erg leuk	43%	46%	40%
Leuk	41%	41%	41%
Normaal	14%	11%	17%
Niet leuk	1%	1%	2%
Helemaal niet leuk	0%	1%	0%
Weet ik niet	0%	0%	0%

Wanneer de gymlessen per basisschool worden vergeleken valt op dat er weinig verschillen zichtbaar zijn. Basisschool De Carroussel wordt het meest positief worden beoordeeld. 89% van de leerlingen ervaren de gymlessen als (heel erg) leuk. De school waarbij de tevredenheid over de gymlessen het minst hoog is, is basisschool Sterrenschool. 67% van de leerlingen ervaart de gymlessen namelijk als (heel erg) leuk. 10% van de leerlingen op deze school ervaart de gymlessen als niet leuk. Tabel 3.18 laat de tevredenheid over de gymlessen in relatie tot de basisscholen in gemeente Zevenaar zien.

Tabel 3.18 Tevredenheid gymlessen in relatie tot basisscholen

School	Heel erg leuk	Leuk	Normaal	Niet leuk	Helemaal niet leuk	Weet ik niet
De Fonkelsteen	56%	31%	13%	0%	0%	0%
De Tamboerijn	52%	35%	13%	0%	0%	0%
De Carroussel	48%	41%	11%	0%	0%	0%
Het Kofschip	42%	45%	12%	2%	0%	0%
St. Fransiscus	37%	47%	16%	0%	0%	0%
Sterrenschool	35%	32%	23%	10%	0%	0%

De leerlingen werd gevraagd antwoord te geven op de vraag wat zij zouden willen veranderen aan de gymlessen. Zij hadden daarbij de mogelijkheid meerdere antwoorden aan te kruisen. 61% van de

leerlingen gaf aan vaker gymles per week te willen hebben. Ook in 2012 was dit het meest genoemde antwoord. Destijds wilde 54% van de leerlingen vaker gymles per week. Daarnaast wil 35% van de leerlingen meer buiten gymen en wil 31% meer diversiteit zien in het aanbod. In tabel 3.19 wordt aangegeven wat leerlingen het liefst veranderd zouden willen zien.

Tabel 3.19 Veranderingen gymlessen

Veranderingen aan gymlessen	%
Niets, het is prima zo	12%
Vaker gymles per week	61%
Meer buiten gymen	35%
Verschillende sporten en spelen	31%
Minder vaak stilstaan en wachten	27%
Les krijgen van sportverenigingen (kennismaking)	16%
Minder vaak gymles per week	1%
Weet ik niet	2%
Anders	10%

3.6 Sjors Sportief

Deze paragraaf staat in het teken van Sjors Sportief. Aan de hand van Sjors Sportief kunnen leerlingen van de basisscholen in de gemeente Zevenaar op een laagdrempelige manier kennismaken met een grote verscheidenheid aan sporten en creatieve activiteiten, zonder meteen lid te worden van een club of vereniging. Alle activiteiten vinden na school plaats. Uit het onderzoek is gebleken dat 17% van de leerlingen heeft deelgenomen aan activiteiten van Sjors Sportief (kennismakingslessen).

Meisjes nemen vaker aan activiteiten van Sjors Sportief dan, respectievelijk 19% en 14%. Bij de vergelijking op basis van leeftijd valt op dat naarmate de leerlingen ouder worden het percentage dat heeft deelgenomen aan Sjors Sportief lager wordt. Figuur 3.6 geeft de relatie weer tussen de deelname aan Sjors Sportief in verhouding tot leeftijd en geslacht.

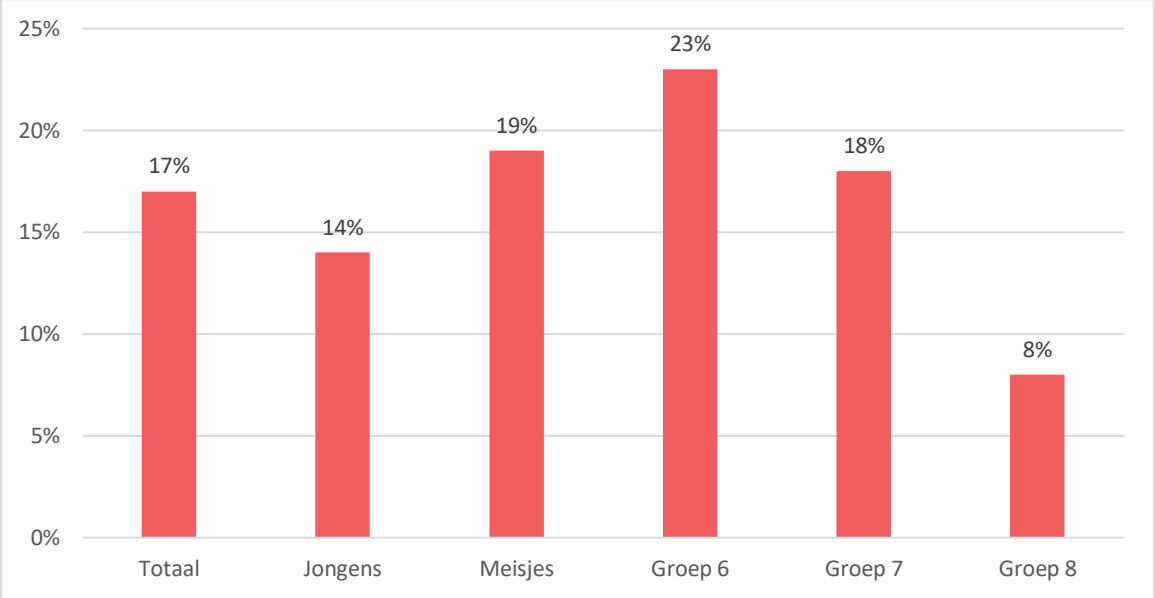

Figuur 3.6 Deelname aan Sjors Sportief in relatie tot geslacht en leeftijd

In totaal is 81% van de leerlingen (heel erg) tevreden over de activiteiten van Sjors Sportief. In tabel 3.20 worden de resultaten met betrekking tot de tevredenheid over Sjors Sportief weergegeven.

Tabel 3.20 Tevredenheid over Sjors Sportief

Mate van tevredenheid	%
Heel erg leuk	29%
Leuk	52%
Normaal	13%
Niet leuk	2%
Helemaal niet leuk	4%
Weet ik niet	0%

Meisjes zijn meer tevreden over Sjors Sportief dan jongens. 83% van de meisjes vindt Sjors Sportief (heel erg) leuk tegenover 76% van de meisjes. Vergeleken op basis van groep wordt zichtbaar leerlingen minder tevreden worden naarmate ze ouder worden. 90% van de leerlingen uit groep 6 vindt Sjors Sportief (heel erg) leuk tegenover 50% van de leerlingen uit groep 8. Figuur 3.7 geeft de tevredenheid in relatie tot geslacht en leeftijd.

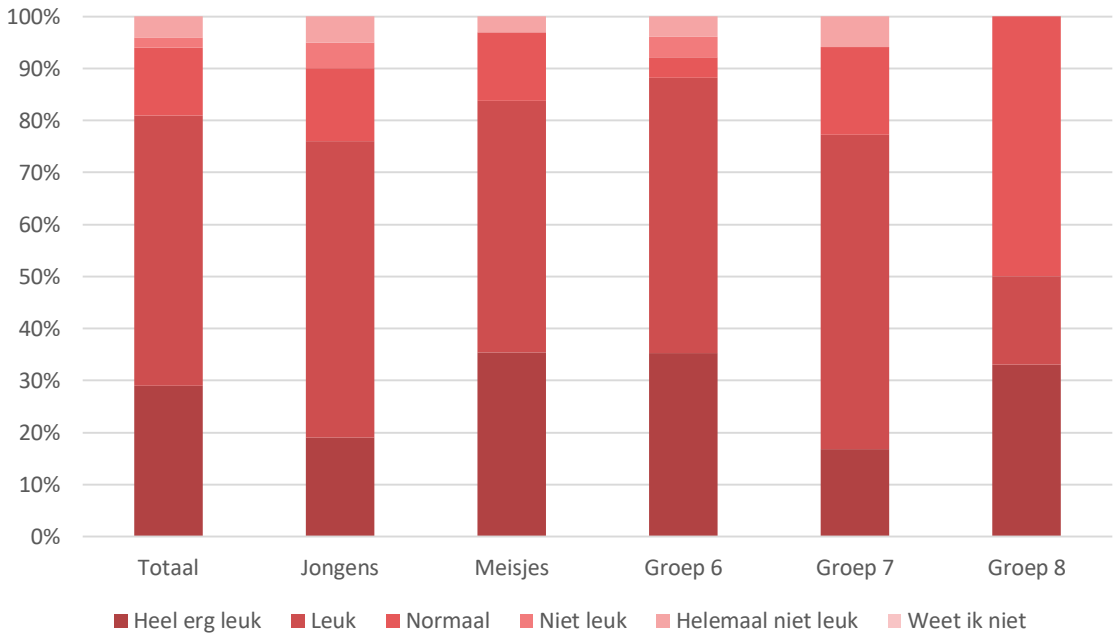

Figuur 3.7 Tevredenheid over Sjors Sportief in relatie tot geslacht en leeftijd

15% van de leerlingen geeft aan dat zij door Sjors Sportief lid zijn geworden van een vereniging. 8% van de leerlingen geeft aan het antwoord niet te weten en 77% van de leerlingen geeft aan niet lid te zijn geworden van een vereniging door deelname aan Sjors Sportief.

3.7 Zwemdiploma's

In het sportdeelname onderzoek is aan leerlingen gevraagd over hoeveel zwemdiploma's zij beschikken. In totaal beschikt 97% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar over een zwemdiploma. Landelijk beschikt 94% over een zwemdiploma (Van der Werff & Breedveld, 2013). 87% van de leerlingen heeft vervolgens ook zijn/haar zwemdiploma B gehaald. Ook dit percentage is hoger dan het landelijk gemiddelde (80%). 30% van de leerlingen in Zevenaar beschikt over zwemdiploma C. Het landelijk gemiddelde dat over zwemdiploma C beschikt is 38%. Dit percentage is in de gemeente Zevenaar lager. In tabel 3.21 zijn de resultaten zichtbaar, ook worden hier de resultaten voor jongens en meisjes weergegeven. Jongens blijken vaker over een zwemdiploma te beschikken dan meisjes.

Tabel 3.21 Mate van zwemdiploma's in relatie tot geslacht

Zwemdiploma's	Totaal	Jongens	Meisjes
Ik heb geen zwemdiploma's	2%	1%	3%
A	97%	99%	95%
B	87%	88%	87%
C	30%	24%	35%
Zwemvaardigheid 1	3%	3%	3%
Zwemvaardigheid 2	1%	0%	3%
Zwemvaardigheid 3	1%	0%	1%
Weet ik niet	1%	0%	2%

Op basis van leeftijd/groep valt op dat de verschillen niet groot zijn. Leerlingen uit groep 8 beschikken het vaakst over een zwemdiploma. 99% van de leerlingen uit groep 8 heeft zwemdiploma A behaald. Leerlingen uit groep 8 beschikken echter minder vaak dan andere groepen over het volledig Zwem-ABC. In tabel 3.22 worden resultaten per groep weergegeven.

Tabel 3.22 Mate van zwemdiploma's in relatie tot groep

Zwemdiploma's	Totaal	Groep 6	Groep 7	Groep 8
Ik heb geen zwemdiploma's	2%	2%	2%	1%
A	97%	95%	98%	99%
B	87%	87%	88%	86%
C	30%	31%	31%	27%
Zwemvaardigheid 1	3%	3%	4%	3%
Zwemvaardigheid 2	1%	2%	0%	3%
Zwemvaardigheid 3	1%	1%	0%	2%
Weet ik niet	1%	3%	0%	0%

Als wordt gekeken naar basisscholen in de gemeente Zevenaar valt op dat er nauwelijks verschillen zichtbaar zijn. Leerlingen van basisschool De Tamboerijn beschikken relatief gezien het minst vaak over een zwemdiploma. 87% van de leerlingen heeft zwemdiploma A en 19% van de leerlingen beschikt over het volledige Zwem-ABC.

Evenals de landelijke cijfers aantonen, beschikken autochtone leerlingen in de gemeente Zevenaar (97%) vaker over minimaal één zwemdiploma dan allochtone leerlingen (83%). 17% van de allochtone leerlingen in de gemeente Zevenaar beschikt niet over een zwemdiploma tegenover 3% van de autochtone leerlingen. Autochtone leerlingen in de gemeente Zevenaar beschikken daarnaast vaker over zwemdiploma B dan allochtone leerlingen, 89% tegenover 67%. Ook geldt dit voor zwemdiploma C. 30% van de autochtone leerlingen en 25% van de allochtone leerlingen beschikt over zwemdiploma C.

3.8 Toekomstwensen en communicatie

De leerlingen hebben de mogelijkheid gekregen aan te geven wat zij nog zouden willen doen met sport, dat zij op dit moment nog niet doen. Hierbij waren meerdere antwoorden mogelijk. Veel leerlingen (29%) geven aan niets anders te willen doen. Daarnaast geeft 30% van de leerlingen aan niet te weten wat ze nog zouden willen doen met sport. 13% van de leerlingen zou graag bij een vereniging willen sporten. In tabel 3.23 zijn de resultaten van deze vraag weergegeven.

Tabel 3.23 Toekomstwensen leerlingen

Wensen	%
Niets	29%
Sporten bij een vereniging	13%
Meedoen aan een sportevenement	9%
Sporten in de buurt/op straat	9%
Sporten via naschoolse sportactiviteiten	6%
Weet ik niet	30%
Anders	12%

Daarnaast is specifiek bekeken wat niet-sporters in de toekomst zouden willen doen met sport. Wat opvalt is dat niet-sporters, vaker dan sporters, in de toekomst graag zouden willen sporten bij een sportvereniging (39%). 15% van de niet-sporters geeft aan ook in de toekomst niets te willen doen. De leerlingen is tevens gevraagd welke sporten zij missen in de gemeente Zevenaar. Hierbij gaven de meeste leerlingen aan het huidige aanbod voldoende te vinden of niet te weten welke sport ontbreekt. Daarnaast werd een aantal keer voetbal, basketbal, tennis en atletiek genoemd.

Kijkend naar hoe de doelgroep bereikt wil worden wanneer er sportieve activiteiten worden georganiseerd, blijkt dat e-mail (37%) en Facebook (26%) het populairst zijn. Ten opzichte van 2012 valt op dat Hyves niet meer genoemd wordt. Dit was destijds het populairste communicatiemiddel (24%). Over het algemeen valt op dat de online communicatiemiddelen in populariteit gegroeid zijn. In tabel 3.24 worden de resultaten weergegeven en vergeleken met 2012.

Tabel 3.24 Communicatie sportieve activiteiten

Communicatiemiddelen	2016	2012
E-mail	36%	20%
Facebook	26%	7%
Website	21%	7%
School(krant)	19%	12%
Twitter	5%	6%
Hyves	/	24%
Foldertje	/	20%
Anders	23%	4%

Bij ‘Anders’ werd door leerlingen onder andere ingevuld dat ze via school, via Instagram of niet benaderd wilden worden.

4. Verenigingsmonitor

4.1 Algemene kenmerken

Voor dit onderzoek zijn ongeveer 50 sportaanbieders uit de gemeente Zevenaar aangeschreven. In totaal hebben er 36 sportaanbieders deelgenomen aan het onderzoek. Tabel 4.1 laat zien welke aanbieders hebben deelgenomen. Daarnaast wordt aangegeven wat de functie is van de persoon die de vragenlijst heeft ingevuld. De vragenlijst is voornamelijk ingevuld door voorzitters en secretarissen van de betreffende verenigingen. Enkele aanbieders hebben de vragenlijst meerdere keren ingevuld. De meest onvolledige reactie(s) is daarom verwijderd.

Tabel 4.1 Deelnemende aanbieders

Aanbieders	Functie	Hoofdsport
Atletiekvereniging De Liemers*	Bestuurslid	Atletiek
Badmintonclub Zevenaar	Voorzitter	Badminton
Basketiers '71	Voorzitter	Basketbal
Caleidoz Welzijn	Consulent activiteiten	MBvO, zwemmen yoga
Dansstudio Jazzyl	Eigenaar/manager	Dans
De Loper*	Voorzitter	Hardlopen
De Recreant*	Secretaris	Badminton
De Watervrienden	Secretaris/Penningmeester	Zwemmen
GSV'38*	Secretaris	Voetbal
Gymnastiekvereniging Roda*	Voorzitter	Hip hop
Gymvereniging T.H.O.R. Zwaluwen*	Secretaris	Gym
Handboogver. St. Anna Oud Zevenaar	Secretaris	Handboogschieten
Hockeyvereniging Zevenaar*	Voorzitter	Hockey
HSV De Breuly*	Penningmeester	Hengelsport
Jeu de Boulesclub Zevenaar*	Secretaris	Jeu de Boules
Judokwai Giesbeek	Voorzitter	Judo
Kegelvereniging De Lijmers	Penningmeester	Kegelsport
KV De Zwaluwen*	Penningmeester	Korfbal
Lidagroz*	Voorzitter/Penningsmeester	Dans
Paardensportver. De Boleemruiters*	Voorzitter	Paarden- en ponysport
Sportvereniging Babberich	Bestuurslid	Voetbal
S.V. DCS Zevenaar*	Secretaris	Voetbal
S.V. OBW*	Bestuurslid	Handbal
S.V. OBW*	Secretaris	Voetbal
S.V. Zevenaar mbi	Secretaris	Schaken
TC De Liemers*	Bestuurslid	Toerfietsen en MTB
T.C. Seven Aeren	Voorzitter	Tennis
Tennisvereniging Zevenaar (TVZ)	Penningsmeester	Tennis
TTV Shot Babberich	Voorzitter/Ledenadministratie	Tafeltennis
TTV Zevenaar	Bestuurslid	Tafeltennis
TVR	Voorzitter	Tennis
Studio Dans Podium	Eigenaar/manager	Dans
V.V. Angerlo Vooruit*	Secretaris	Voetbal
Watersportvereniging Giesbeek*	Voorzitter	Watersport
ZRC De Duuvels*	Secretaris	Rugby
ZVL*	Voorzitter	Zaalvoetbal

*Ook deelgenomen in 2012 (20 verenigingen)

4.2 Ledenopbouw

Het gemiddelde ledenaantal van sportaanbieders in de gemeente Zevenaar is 224. In 2012 was het gemiddelde ledenaantal 245. Dit betekent dat aanbieders over het algemeen minder leden hebben gekregen. De kleinste aanbieder telt in totaal 8 leden, de grootste aanbieder 890 leden.

Figuur 4.1 geeft inzicht in de ledenopbouw van de sportaanbieders in de gemeente Zevenaar. De ledenopbouw is hierbij geclassificeerd op basis van geslacht en leeftijd. Uit de tabel blijkt dat verenigingen gemiddeld vaker over mannelijke leden beschikken dan over vrouwelijke leden. Van de leden is gemiddeld 61% man en 39% vrouw. De leeftijdscategorie die het best vertegenwoordigd is bij sportaanbieders zijn mensen van 0 t/m 17 jaar (36%). 65-plussers zijn het minst vertegenwoordigd (14%). 29% van de aanbieders heeft geen jeugdleden (0 t/m 17 jaar) en 23% van de aanbieders heeft geen ouderen (65-plussers) in zijn ledenbestand.

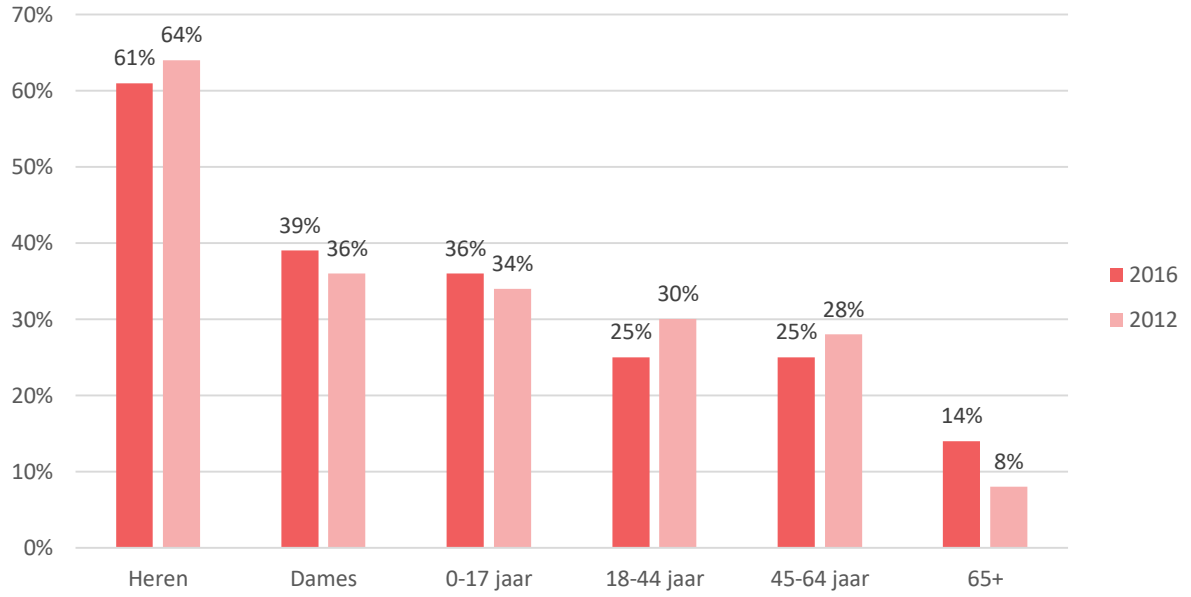

Figuur 4.1 Ledenopbouw aanbieders

In tabel 4.2 wordt de ledenopbouw per aanbieder weergegeven. 40% van de aanbieders heeft minder dan 100 leden. 23% van de aanbieders heeft tussen 100 en 250 leden en 37% heeft meer dan 250 leden. Aanbieders met een eigen accommodatie zijn gemiddeld groter (283 leden) dan die zonder eigen accommodatie (186 leden).

Tabel 4.2 Ledenopbouw per aanbieder

Aanbieders	Vrouw 0-17	Man 0-17	Vrouw 18-44	Man 18-44	Vrouw 45-64	Man 45-64	Vrouw 65+	Man 65+	Totaal
Kegelvereniging De Lijmers	0	0	0	0	0	0	0	8	**8**
TTV Shot Babberich	0	0	2	1	3	12	1	1	**20**
Handboogver. St. Anna Oud Zevenaar	0	0	1	7	0	13	0	0	**21**
De Recreant	0	0	0	0	9	12	0	2	**23**
Judokwai Giesbeek	7	23	3	0	0	0	0	0	**33**
Dansstudio Jazzyl	25	0	10	0	7	0	4	0	**46**
ZVL	0	0	0	50	0	0	0	0	**50**
Sportvereniging Babberich	6	32	17	0	0	0	0	0	**55**
S.V. Zevenaar mbi	0	16	0	20	0	10	0	15	**61**

Badmintonclub Zevenaar	0	11	11	16	7	24	0	0	**69**
Lidagroz	0	0	0	0	29	0	45	1	**75**
Gymnastiek-vereniging Roda	40	0	10	0	20	0	20	0	**90**
ZRC De Duuvels	5	21	3	37	3	20	0	3	**92**
TTV Zevenaar	3	15	8	13	3	28	4	23	**97**
Basketiers '71	13	43	12	32	3	15	0	1	**119**
Jeu de Boulesclub Zevenaar	0	0	1	2	7	3	70	48	**131**
Boleemruiters	15	5	82	19	3	2	2	5	**133**
KV De Zwaluwen	38	25	31	44	10	17	0	1	**166**
TVR	0	0	0	0	40	42	28	60	**170**
S.V. OBW Handbal	62	2	73	18	11	9	1	5	**181**
De Watervrienden	44	33	32	11	37	22	32	10	**221**
De Loper	0	0	0	0	150	86	0	0	**236**
GSV'38	18	164	0	61	1	12	0	0	**256**
Caleidoz Welzijn	0	0	0	0	0	0	248	26	**274**
Studio Dans Podium	204	22	39	0	12	0	1	0	**278**
TC De Liemers	0	1	7	69	13	137	1	79	**307**
Tennisvereniging Zevenaar (TVZ)	15	28	30	40	70	80	50	40	**353**
Atletiekvereniging De Liemers	64	55	49	66	46	97	1	9	**387**
T.C. Seven Aeren	25	25	50	50	75	75	50	50	**400**
Gymvereniging T.H.O.R. Zwaluwen	227	50	39	1	60	14	21	6	**418**
Hockeyvereniging Zevenaar	279	83	56	33	10	15	0	0	**476**
HSV De Breuly	0	50	20	200	20	150	10	50	**500**
V.V. Angerlo Vooruit	31	201	10	169	19	97	2	35	**564**
S.V. OBW Voetbal	20	310	0	176	0	150	0	47	**703**
S.V. DCS Zevenaar	72	388	30	235	3	113	2	47	**890**
Watersport-vereniging Giesbeek	/	/	/	/	/	/	/	/	**/**
Totaal	**1213**	**1603**	**626**	**1370**	**671**	**1255**	**593**	**527**	**7903**

28% van de aanbieders geeft aan een (sterke) stijging in ledenaantallen te hebben doorgemaakt. In 36% van de gevallen is het ledenaantal ongeveer gelijk gebleven en bij 37% van de aanbieders is het ledenaantal (sterk) gedaald. Over het geheel gezien zijn de sportaanbieders in de gemeente Zevenaar in ledenaantallen gedaald.

De vraag hoe de betreffende verenigingen aankijken tegen het huidige ledenbestand wordt door 53% als ‘te weinig’ ervaren. 44% van de verenigingen geeft aan voldoende leden te hebben en 3% van de verenigingen geeft aan over te veel leden te beschikken. De percentages zijn nagenoeg gelijk aan 2012. Daarnaast is naar de ambitie van verenigingen gevraagd met betrekking tot het ledenaantal. Ten opzichte van 2012 valt op dat aanbieders hun ambitie hebben bijgesteld. Minder aanbieders geven aan te willen groeien. 58% van de sportaanbieders zou graag zien dat hun ledenbestand wordt uitgebreid en 42% heeft de ambitie om de groei te stabiliseren. Twee derde van de Nederlandse sportverenigingen (66%) heeft een leden(groei)ambitie voor 2018. Dit percentage is hoger dan in de gemeente Zevenaar.

Een wachtlijst of ledenstop wordt door 6% van de aanbieders gehanteerd. Het gaat hierbij om De Watervrienden en Caleidoz Welzijn. 53% van de aanbieders ziet zich zelf als recreantenvereniging. 47% van de aanbieders ziet zichzelf zowel als een recreanten- als een topsportvereniging. Dit percentage is hoger ten opzichte van 2012 (27%).

4.3 Kader

De aanbieders hebben een aantal vragen beantwoord over vrijwilligers en betaalde krachten. Uit de antwoorden die zijn gegeven blijkt dat het merendeel van de aanbieders problemen ervaart om voldoende vrijwilligers te werven. 49% van de aanbieders geeft namelijk aan over te weinig vrijwilligers te beschikken. 40% van de aanbieders heeft voldoende vrijwilligers en voor 11% van de aanbieders is deze vraag niet van toepassing.

De sportaanbieders in de gemeente Zevenaar tellen gemiddeld 71 vrijwilligers per aanbieder. Dit aantal is gedaald ten opzichte van 2012. Destijds waren gemiddeld 89 vrijwilligers per aanbieder actief. Het aantal vrijwilligers per aanbieder loopt nogal uiteen. Het aantal vrijwilligers in een vereniging varieert van 0 tot 400. S.V. DSC Zevenaar beschikt over de meeste vrijwilligers. Ten opzichte van 2012 valt op dat het aantal vrijwilligers bij S.V. OBW Voetbal, S.V. OBW Handbal, Watersportvereniging Giesbeek, Hockeyvereniging Zevenaar, Jeu de Boulesclub Zevenaar en HSV De Breuly sterk gedaald is. Een sterke stijging heeft plaatsgevonden bij Gymvereniging T.H.O.R. Zwaluwen en V.V. Angerlo Vooruit. Tabel 4.3 geeft de resultaten met betrekking tot vrijwilligers per aanbieder weer.

Hoe meer leden een aanbieder heeft, hoe meer vrijwilligers de aanbieder telt. Grote aanbieders (meer dan 250 leden) tellen gemiddeld 119 vrijwilligers. Middelgrote aanbieders (100 t/m 250 leden) beschikken gemiddeld over 91 vrijwilligers en kleine aanbieders (tot 100 leden) hebben gemiddeld 15 vrijwilligers. Daarnaast valt op dat aanbieders met een eigen accommodatie gemiddeld over meer vrijwilligers beschikken (92) dan aanbieders zonder eigen accommodatie (35).

Tabel 4.3 Vrijwilligers per aanbieder

Aanbieders	2016	2012
T.C. Seven Aeren	20	Niet deelgenomen
De Loper*	15	10
Gymvereniging T.H.O.R. Zwaluwen*	30	15
Studio Dans Podium	Niet van toepassing	Niet deelgenomen
Caleidoz Welzijn	4	Niet deelgenomen
De Watervrienden	69	Niet deelgenomen
Lidagroz*	11	15
S.V. OBW Voetbal*	125	250
S.V. OBW Handbal*	47	110
TTV Shot Babberich	Niet van toepassing	Niet deelgenomen
KV De Zwaluwen*	80	95
Paardensportver. De Boleemruiters*	70	93
Atletiekvereniging De Liemers*	90	90
TC De Liemers*	50	70
Watersportvereniging Giesbeek*	125	500
Handboogver. St. Anna Oud Zevenaar	Niet van toepassing	Niet deelgenomen
ZVL*	5	3
Kegelvereniging De Lijmers	4	Niet deelgenomen
Basketiers ‘71	20	Niet deelgenomen
S.V. DCS Zevenaar*	400	330
TVR	60	Niet deelgenomen
Badmintonclub Zevenaar	4	Niet deelgenomen
ZRC De Duuvels*	25	15
Hockeyvereniging Zevenaar*	350	500
De Recreant*	Niet van toepassing	6
S.V. Zevenaar mbi	7	Niet deelgenomen
Jeu de Boulesclub Zevenaar*	30	45
Dansstudio Jazzyl	10	Niet deelgenomen
Gymnastiekvereniging Roda*	5	5
V.V. Angerlo Vooruit*	300	122
Tennisvereniging Zevenaar (TVZ)	15	Niet deelgenomen
GSV’38*	120	110
Sportvereniging Babberich	75	Niet deelgenomen
HSV De Breuly*	5	40
TTV Zevenaar	30	Niet deelgenomen
Judokwai Giesbeek	3	Niet deelgenomen
BC Giesbeek	Niet deelgenomen	3
Labyellov	Niet deelgenomen	45
S.D.Z.Z.	Niet deelgenomen	84
Stg. De Liemers	Niet deelgenomen	70
Stg. Wandel Komitee Zevenaar	Niet deelgenomen	35
Tafeltennisvereniging GSV ‘38	Niet deelgenomen	0
Volleybalvereniging Volti	Niet deelgenomen	5
Wandelsportvereniging De Zandloper	Niet deelgenomen	12
Waterscouting Abel Tasman	Niet deelgenomen	20

48% van aanbieders heeft betaalde krachten in dienst. Gemiddeld zijn bij deze aanbieders medewerkers voor 28 uur per week in dienst. In 2012 was dit gemiddeld 27 uur per week. Aanbieders met de grootste inzet van betaalde medewerkers zijn Sportvereniging Babberich (100 uur per week) en Watersportvereniging Giesbeek (87 uur per week).

Hoe meer leden een aanbieder heeft, hoe groter de inzet van betaalde medewerkers. Grote aanbieders (meer dan 250 leden) zetten gemiddeld 14,1 uur per week betaalde krachten in. Middelgrote aanbieders (100 t/m 250 leden) zetten gemiddeld 10,4 uur per week betaalde krachten in en kleine aanbieders (tot 100 leden) 9,6 uur per week. Daarnaast valt op dat aanbieders met een eigen accommodatie gemiddeld meer uren per week betaalde krachten inzetten (24 uur per week) dan aanbieders zonder eigen accommodatie (3 uur per week).

4.4 Knelpunten

Aanbieders zijn over het algemeen meer knelpunten gaan ervaren dan in 2012. In 2012 gaf 30% van de aanbieders namelijk aan geen knelpunten te ervaren en in 2016 ervaart 17% van de aanbieders geen knelpunten. Aanbieders die momenteel geen knelpunten ervaren zijn TC De Liemers, Handboogver. St. Anna Oud Zevenaar, ZVL, S.V. DCS Zevenaar, Jeu de Boulesclub Zevenaar en HSV De Breuly. Grote aanbieders ervaren minder vaak knelpunten dan middelgrote en kleine aanbieders. 37% van de grote aanbieders geeft namelijk aan geen knelpunten te ervaren. Ook aanbieders zonder eigen accommodatie ervaren minder vaak knelpunten dan aanbieders met accommodatie.

Het grootste knelpunt voor aanbieders is het vinden en behouden van vrijwilligers (57%) en leden (49%). Daarnaast wordt door 29% van de aanbieders knelpunten ervaren rondom accommodatie- en financiële vraagstukken. Ten opzichte van 2012 valt op dat vrijwilligerswerving, ledenwerving en de financiële positie en accommodatie fors als knelpunt zijn gegroeid. Tabel 4.4 laat zien wat de meest voorkomende knelpunten zijn binnen de aanbieders in de gemeente Zevenaar.

Tabel 4.4 Knelpunten verenigingen

Knelpunten	2016	2012
Vrijwilligerswerving	57%	30%
Ledenwerving	49%	27%
Financiële positie	29%	17%
Accommodatie	29%	20%
PR & communicatie	23%	23%
Wet- en regelgeving	11%	3%
Beleidsmatig werken	6%	7%

Het beeld van knelpunten bij de sportaanbieders in Zevenaar is vergelijkbaar met het landelijke beeld. De meeste Nederlandse aanbieders geven aan de problemen te ervaren met leden, gevolgd door kader, financiën en accommodatie.

4.5 Beleid

49% van de aanbieders beschikt momenteel over een beleidsplan. In 2012 beschikte 41% van de aanbieders over een beleidsplan. Middelgrote aanbieders (69%) beschikken vaker over een beleidsplan dan kleine (31%) en grote (38%) aanbieders. Aanbieders die beschikken over een eigen sportaccommodatie of –complex zijn vaker in het bezit van een beleidsplan dan aanbieders zonder eigen accommodatie, respectievelijk 71% tegenover 28%.

Daarnaast heeft 49% van de aanbieders de afgelopen twee jaar nieuwe voornemens, doelstellingen of plannen op papier hebben gezet tegenover 37% in 2012. Landelijk ligt dit percentage iets hoger en heeft 60% van de aanbieders doelstellingen of plannen op papier. Grote aanbieders (50%) en middelgrote aanbieders (54%) hebben vaker hun voornemens op papier gezet dan kleine aanbieders (38%).

De aanbieders in de gemeente Zevenaar met nieuwe voornemens, doelstellingen of plannen is de vraag gesteld waar het bestuur zich het komende jaar met name voor in gaat zetten. 74% gaat zich met name richten op het behoud en/of werving van leden. 49% van de verenigingen gaat zich daarnaast bezighouden met het behoud en/of werving van vrijwilligers en 34% met de sfeer en cultuur van de vereniging. Ten opzichte van 2012 zijn weinig veranderingen zichtbaar. Alleen het onderwerp 'accommodaties' heeft duidelijk minder prioriteit en het ontwikkelen van nieuw aanbod meer prioriteit dan in 2012. Tabel 4.5 geeft meer inzicht in te resultaten.

Tabel 4.5 Onderwerpen bestuur

Onderwerpen bestuur	2016	2012
Behoud en/of werving van leden	74%	70%
Behoud en/of werving van vrijwilligers	49%	50%
Sfeer en cultuur van de vereniging	34%	40%
Financiën	20%	23%
Ontwikkelen van nieuw sportaanbod	20%	10%
Beheer en onderhoud van de accommodatie	17%	30%
Publiciteit en reclame	14%	23%
Behoud en/of werving van professioneel kader	14%	/
Samenwerking met andere vereniging(en)	11%	7%
Opzetten van aanvullende diensten	3%	3%
Realiseren van (top)sportambities	3%	3%
Anders	6%	10%

4.6 Toekomst

Aanbieders is gevraagd naar hun toekomstperspectief. In tabel 4.6 zijn de resultaten op deze vraag weergegeven. 60% van de aanbieders is (heel erg) positief over haar eigen toekomst. Wanneer de resultaten worden vergeleken met 2012 valt op dat aanbieders over het algemeen minder positief zijn geworden over hun toekomst. In 2012 was namelijk 70% van de aanbieders (heel erg) positief over haar toekomst.

Tabel 4.6 Toekomstperspectief aanbieders

Mate van toekomstperspectief	2016	2012
Heel erg positief	3%	11%
Positief	57%	59%
Neutraal	29%	22%
Negatief	11%	8%
Heel erg negatief	0%	0%

Alle grote sportaanbieders zijn (heel erg) positief over hun toekomst. 46% van de middelgrote en kleine aanbieders ziet hun toekomst (heel erg) positief in. Aanbieders die beschikken over een eigen sportaccommodatie of –complex zijn positiever over hun toekomst dan aanbieders zonder eigen accommodatie. 71% van de aanbieders met eigen accommodatie is (heel erg) positief over de toekomst tegenover 50% van de aanbieders zonder eigen accommodatie.

S.V. DCS Zevenaar is de enige die haar toekomst heel erg positief in ziet. Zij beschikken over zeer veel leden (890) en over ongeveer 400 vrijwilligers. Aanbieders die hun toekomst negatief in zien zijn TTV Shot Babberich, Sportvereniging Babberich, Basketiers '71 en De Watervrienden.

4.7 Ondersteuning

Aan aanbieders is gevraagd of zij behoefte hebben aan verenigingsondersteuning. 34% van de aanbieders geeft aan ondersteuning te wensen. Ten opzichte van 2012 valt op dat meer aanbieders ondersteuning willen verkrijgen. In tabel 4.7 worden de resultaten weergegeven. Landelijk heeft ruim de helft van de verenigingen (58%) behoefte aan ondersteuning. Hierbij is echter de antwoordmogelijkheid 'weet ik niet' niet meegenomen. Wanneer deze in dit onderzoek niet zou worden meegenomen, zou 52% van de aanbieders behoefte hebben aan ondersteuning.

Tabel 4.7 Ondersteuning

	2016	2012
Ja	34%	30%
Nee	31%	37%
Weet ik niet	34%	33%

Middelgrote aanbieders (88%) hebben vaker behoefte aan ondersteuning dan grote en kleine aanbieders (33%). Aanbieders die beschikken over een eigen sportaccommodatie of –complex hebben meer behoefte aan verenigingsondersteuning dan aanbieders zonder eigen accommodatie, respectievelijk 41% en 28%.

Tabel 4.8 laat zien op welke ondersteuning gewenst is. Vrijwilligerswerving is voor het merendeel van de verenigingen een facet waarbij ze ondersteuning zouden willen krijgen. Ook het werven van leden, het inspelen op toekomst van de vereniging en financiën en sponsoring zijn onderwerpen waar aanbieders ondersteuning bij zouden wensen.

Tabel 4.8 Ondersteuning voor aanbieder

Onderwerpen	2016	2012
Vrijwilligerswerving	74%	50%
Ledenwerving	61%	68%
De toekomst van de vereniging	57%	38%
Financiën en sponsoring	52%	38%
P.R. en communicatie	39%	38%
Beleidsmatig werken	30%	25%
Kennis van regels en wetten	22%	25%

De aanbieders is gevraagd hoe zij bovenstaande ondersteuning het liefst willen verkrijgen. Meer dan de helft (55%) van de aanbieders wenst de ondersteuning te verkrijgen via een buurtsportcoach/combinatiefunctionaris. 48% van de aanbieders ziet graag een digitale portal verschijnen voor het uitwisselen van informatie. Thema-avonden met gastsprekers zijn minder populair dan in 2012. Figuur 4.9 geeft de resultaten weer.

Tabel 4.9 Ondersteuning voor aanbieders

Onderwerpen	2016	2012
Inzet van de buurtsportcoach/combinatiefunctionaris (verenigingsondersteuner) die beschikbaar is voor advies en ondersteuning	55%	33%
Digitale portal met uitwisselingsmogelijkheid van goede voorbeelden, documenten en ruimte voor vragen	48%	33%
Thema-avonden met gastsprekers over relevante onderwerpen	22%	64%
E-mailadres waar vragen gesteld kunnen worden	17%	11%
Telefonische helpdesk	/	11%
Stagiaires/vrijwilligersdatabank	/	11%

4.8 Accommodatie

Van de sportaanbieders in de gemeente Zevenaar beschikt 49% over van een eigen sportaccommodatie of –complex. De term 'eigen' is ruim geïnterpreteerd. Ook wanneer de voorzieningen waarvan de aanbieder gebruik maakt niet in eigendom zijn van de aanbieder, maar zij wel verantwoordelijk is voor het dagelijkse beheer en onderhoud ervan, is er sprake van een eigen sportaccommodatie of -complex. Het zijn met name de grote aanbieders (75%) die over een eigen sportaccommodatie met kantine beschikken. 31% van de kleine verenigingen en 46% van de middelgrote verenigingen beschikt over een eigen sportaccommodatie.

Bij 71% van de aanbieders met een eigen accommodatie of complex wordt de accommodatie ook door andere aanbieders of organisaties gebruikt. In tabel 4.10 worden deze resultaten weergegeven. De helft van de aanbieders waarbij op dit moment geen andere organisatie gebruik maakt van de accommodatie staat hier wel voor open. Het gaat hierbij om GSV'38, Watersportvereniging Giesbeek en Caleidoz Welzijn.

Tabel 4.10 Gebruik door andere aanbieders/organisaties

Onderwerpen	%
Geen	29%
Door andere verenigingen/organisaties die dezelfde sport aanbieden	41%
Door andere verenigingen/organisaties die een andere sport aanbieden	35%
Door andere organisaties met een meer maatschappelijk karakter (BSO, onderwijs etc.)	41%

4.9 Samenwerking

Om knelpunten op te lossen en de eigen ambities te verwezenlijken is samenwerking een mogelijke strategie. De meeste sportaanbieders in de gemeente Zevenaar (77%) hebben in het afgelopen jaar (seizoen) met minimaal één andere organisatie samengewerkt. Door 43% van de aanbieders wordt samengewerkt met de gemeente. Daarnaast wordt relatief gezien vaak samengewerkt met een school of sportbond. De resultaten worden weergegeven in tabel 4.11. Landelijk werkt 90% van de aanbieders samen met andere organisaties. Ook daar zijn de belangrijkste samenwerkingspartners de gemeente, scholen, de sportbond en sportverenigingen/sportaanbieders.

Tabel 4.11 Partijen waarmee wordt samengewerkt

Partijen	%
Geen	23%
Gemeente	43%
School	34%
Sportbond	31%
Combinatiefunctionaris	23%
Andere sportaanbieder	14%
Huisarts / Fysiotherapie	14%
Bedrijven	14%
Naschoolse- en buitenschoolse opvang	11%
Revalidatie- en/of zorginstelling	6%
Anders	9%

Het zijn met name de middelgrote (100%) en grote (88%) aanbieders die (relatief vaak) samenwerken met andere organisaties. Bij kleine aanbieders (46%) is dat minder het geval. Verder werken aanbieders met een eigen accommodatie (88%) meer samen met andere partijen dan aanbieders zonder een eigen accommodatie (67%).

De aanbieders die het afgelopen jaar met andere organisaties hebben samengewerkt, is de vraag gesteld welke overwegingen hierbij een rol hebben gespeeld. De redenen die door verenigingen worden aangehaald om samen te gaan werken, zijn met name het voldoen aan hun maatschappelijke taak, het werven van nieuwe leden en de goede PR die het oplevert voor de vereniging. Tabel 4.12 geeft inzicht in de resultaten.

Tabel 4.12 Overwegingen om samen te werken

Overwegingen	%
Zien we als een maatschappelijke taak van de vereniging	67%
Levert nieuwe leden op	59%
Is in het algemeen goede PR voor de vereniging	56%
Levert inkomsten op die de vereniging goed kan gebruiken	41%
Verhoogt de kwaliteit/deskundigheid van de vereniging	22%
Belangrijke aanvulling op het aanbod	14%
Is onderdeel van subsidieafspraken met de gemeente	14%
Anders	11%

Daarnaast is aan hen gevraagd of en op welke manier er is samengewerkt met andere verenigingen. Twee verenigingen geven aan dat ze met name op het gebied van training geven en competitie hebben samengewerkt met andere verenigingen. Tabel 4.13 geeft inzicht in de overige resultaten op deze vraag.

Tabel 4.13 Samenwerking tussen verenigingen

Vorm van samenwerking	%
We hebben op geen enkele manier samengewerkt met andere sportverenigingen	11%
We hebben af en toe overleg en wisselen ervaringen uit (voorzitters en soms andere leden van het bestuur).	56%
We hebben echte samenwerkingsverbanden met andere vereniging(en) op het gebied van training geven en competitie.	30%
We delen een multifunctionele accommodatie met andere vereniging(en).	19%
We hebben echte samenwerkingsverbanden met andere vereniging(en) op het gebied van gezamenlijke inkoop, gezamenlijke administratie, samen opzetten van een scheidsrechtercursus, etc.	4%
We hebben een gezamenlijk bestuur met andere vereniging(en)	4%
Anders	19%

4.10 Nevenactiviteiten

Naast het reguliere sportaanbod organiseren veel sportaanbieders ook andere activiteiten voor hun leden en activiteiten voor niet-leden. De aanbieders is de vraag gesteld of zij het afgelopen jaar naast het reguliere sportaanbod (trainingen, wedstrijden, competitie, lessen e.d.) ook andere activiteiten georganiseerd hebben. 76% van de aanbieders geeft aan andere activiteiten te hebben georganiseerd voor haar leden (en niet-leden). Landelijk is dit 75% van de verenigingen. Er zijn beduidend meer kleine (77%) en middelgrote (79%) aanbieders die nevenactiviteiten organiseren dan grote aanbieders (63%).

De meeste aanbieders (65%) hebben deze activiteiten zelf georganiseerd. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om clinics, deelname aan Sjors Sportief, vrijwilligersavond, familiedag, kaartavond en koningsspelen. Tabel 4.14 geeft inzicht in de resultaten.

Tabel 4.14 Andere activiteiten dan regulier sportaanbod

Andere activiteiten	%
Geen	24%
Geheel door aanbieder zelf georganiseerd	65%
In samenwerking met andere organisaties georganiseerd	26%
Vanuit de gemeente georganiseerd (bijv. sportstimuleringsprojecten)	24%
In samenwerking met de bond georganiseerd	12%

Activiteiten die door de aanbieders is georganiseerd worden in vrijwel alle gevallen positief ervaren. De activiteiten hebben meer binding met de vereniging, meer aandacht of nieuwe leden opgeleverd. Aanbieders die geen andere activiteiten hebben aangeboden is de vraag gesteld of ze hier open voor stonden. De helft van de aanbieders gaf aan hier voor open te staan.

5. Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies en aanbevelingen van de evaluatie gepresenteerd. De aanbevelingen zijn een vervolg op de eerder beschreven conclusie(s). De aanbevelingen zijn cursief weergegeven en omringd door een kader.

5.1 Sportdeelname onderzoek inwoners

Inwoners in de gemeente Zevenaar sporten vaker dan het landelijk gemiddelde

De beweegnorm geeft aan welk deel van de bevolking dagelijks voldoende beweegt. In de gemeente Zevenaar voldoet 33% van haar inwoners aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). 85% van de inwoners van 12 tot 80 jaar in de gemeente Zevenaar sport meer dan 12 keer per jaar en voldoet daarmee aan de Richtlijn Sport Onderzoek (RSO). De sportdeelname onder inwoners in de gemeente Zevenaar ligt boven de gemiddelde sportdeelname in Nederland, aangezien 75% van de Nederlandse bevolking tussen 12 en 80 jaar aan sport doet. Ten opzichte van 2012 is de sportdeelname licht gestegen. Destijds deed 84% van de inwoners volgens de RSO norm aan sport. Wandelsport is de populairste sport onder inwoners uit de gemeente Zevenaar, gevolgd door fitness. De derde sport is hardlopen/joggen/trimmen.

"Laat de beweegcoach senioren geregeld wandelactiviteiten organiseren in de gemeente Zevenaar. Het Kunst- en Parkenpad leent zich hier uitstekend voor. Haak hierbij mogelijk aan bij grotere evenementen, Liemers Knooppad of zoek contact met eerste lijn zorgaanbieders. Mooie voorbeelden van wandelactiviteiten zijn 'wandelen met de huisarts'[1] of 'biowalking'[2]."

Er sporten meer vrouwen dan mannen in de gemeente Zevenaar. De sportdeelname is het hoogst bij inwoners tussen 12 en 20 jaar en het laagst bij de leeftijdsgroep 41 tot 50 jarigen. Veel ouders van kinderen sporten minder door tijdgebrek. Een combinatie van een druk gezinsleven en werk betekent vaak dat sporten erbij inschiet.

"Besteed aandacht aan sportstimulering onder volwassenen (25-50 jaar). Stimuleer sportaanbieders/verenigingen bijvoorbeeld om aanbod te creëren voor ouders van (jonge) kinderen. Er liggen kansen om deze doelgroep (meer) in beweging te krijgen op tijden dat hun kinderen ook aan het sporten zijn, bijvoorbeeld tijdens de zwemles van kinderen[3]."

Naar huishoudenssituatie en etniciteit zijn tevens verschillen zichtbaar. Alleenstaanden en eenoudergezinnen met thuiswonende kinderen nemen het minder vaak deel aan sport en autochtone inwoners sporten meer en frequenter dan allochtone inwoners. Ook doen lager opgeleiden substantieel minder vaak aan sport dan hoger opgeleiden en blijken inwoners met een beperking minder te sporten dan inwoners zonder beperking.

"Het begeleiden van sporters met een beperking vraagt om extra inzet en betrokkenheid van trainers, coaches, begeleiders en ander kader. Ook meer kennis en achtergronden en specifieke vaardigheden kunnen bijdragen aan een optimale begeleiding van mensen met een beperking. Steun en adviseer sportaanbieders die zich hierin willen ontwikkelen. Deze rol is weggelegd voor de consulent aangepast sporten."

[1] http://www.gcbroekpolder.nl/files/4614/0851/8940/Wandelgroep_V4_2.pdf
[2] https://www.ivn.nl/projecten/thema-natuur-gezondheid/biowalking-de-maasduinen
[3] http://www.sportinoss.nl/nieuws/ouders-zwemmen-mee

Daarnaast blijken het opbouwen van conditie, kracht en/of leningheid, lekker buiten zijn en plezier de belangrijkste drijfveren om te sporten. Het te duur vinden van sport is de belangrijkste reden om niet te sporten. Andere redenen zijn onder andere lichamelijke problemen, tijdgebrek en het hebben van een beperkte motivatie.

"Maak inwoners met een laag inkomen bekend met de (mogelijkheden van de) GelrePas. Maak combinatiefunctionarissen en andere netwerkpartners hier verantwoordelijk voor. De GelrePas is een kaart die korting geeft bij activiteiten als een dagje uit, het volgen van cursussen of het lidmaatschap van een vereniging. De GelrePas is bedoel voor inwoners met een inkomen tot maximaal 120% van de bijstandsnorm."

Inwoners die aangeven niet aan sport te doen, geven in 43% van de gevallen aan zin te hebben om (weer) te gaan sporten. Begeleiding, motivatie en meer vrije tijd worden genoemd als factoren die belangrijk zijn om (weer) te gaan sporten.

"De beweegcoach senioren kan worden ingezet om deze inwoners te motiveren en te begeleiden bij het vinden van een geschikt sport- en beweegaanbod. Door middel van een fitheidsscan kan meer inzicht worden verkregen in de mogelijkheden van de inwoner."

Ongeorganiseerd sporten is de populairste vorm van sportbeoefening
42% van sportende inwoners sport in ongeorganiseerd verband. 26% van de inwoners van de gemeente Zevenaar sport het vaakst in georganiseerd verband (als lid van een sportvereniging) en 25% van de inwoners sport in een anders georganiseerd verband, zoals bij commerciële aanbieders of via welzijnswerk.

Minder dan de helft vindt de openbare ruimte uitnodigen om te gaan sporten
Uit de resultaten blijkt dat 48% van de sportende inwoners vindt dat de openbare voorzieningen in de gemeente Zevenaar uitnodigen om te gaan sporten. 18% van de inwoners vindt juist dat ze niet uitnodigen om te sporten en 34% geeft aan het antwoord niet te weten. Landelijk gezien is 87% tevreden over de beweegmogelijkheden in de openbare ruimte (SCP 2015). Dit geldt voor 70% van de sporters in de gemeente Zevenaar.

"Aangezien ongeorganiseerd sporten de populairste vorm van sportbeoefening is, is het belangrijk om aandacht te besteden aan een beweegvriendelijke omgeving. Inwoners dragen zelf ideeën aan als een openbare (outdoor)fitnessaccommodatie[4] en hardloop- en trimroutes."

Inwoners beoordelen de sportaccommodaties in de gemeente Zevenaar met een 7,5
Inwoners zijn het meest tevreden over de bereikbaarheid en toegankelijkheid en openingstijden van de accommodaties. Het meest ontevreden zijn inwoners over de sanitaire voorzieningen (douche/toilet) en over de kleedruimten. Inwoners beoordelen de sportaccommodaties in het algemeen met een 7,5. In 2012 werd gemiddeld een 7,6 gegeven.

[4] http://www.uiterwaarde.nl/recreatie/Sport/outdoor-fitness-zone

Een kwart van de inwoners is als vrijwilliger betrokken bij een sportvereniging
30% van de inwoners in de gemeente Zevenaar is het afgelopen jaar betrokken te zijn geweest als vrijwilliger en/of vaste kracht. 24% van de inwoners in de gemeente Zevenaar heeft het afgelopen jaar vrijwilligerswerk verricht. In 2015 heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekend dat 14% van de Nederlanders als vrijwilliger actief is in de sport. Relatief gezien telt de gemeente Zevenaar veel vrijwilligers in de sport.

"De inzet van vrijwilligers moet gekoesterd en beloond worden. Dat vraagt een stuk waardering die verder gaat dan een vrijwilligersprijs. Het vraagt ook om actieve betrokkenheid en het op waarde schatten van wat vrijwilligers doen en dat overheid en professionals hen ook die ruimte en waardering bieden. Denk hierbij ook aan andere vormen van beloning van vrijwilligerswerk[5]."

5.2 Sportdeelname onderzoek basisscholen

Leerlingen in de gemeente Zevenaar bewegen en sporten vaker dan het landelijk gemiddelde
45% van de leerlingen beweegt tenminste vijf dagen per week minimaal 60 minuten per dag. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS, 2014) beweegt 49% van de kinderen/jongeren in Nederland minimaal vijf dagen per week. Eén van de activiteiten die onder de beweegnorm valt, is het lopen of fietsen naar school. Het merendeel van de leerlingen (61%) gaat vijf dagen per week lopend of met de fiets naar school.

Als op basis van de beweegnorm onderscheid wordt gemaakt tussen de basisscholen in de gemeente Zevenaar valt op dat leerlingen van basisscholen De Fonkelsteen, St. Fransiscus en Het Kofschip het vaakst vijf tot zeven dagen in de week minimaal één uur bewegen en leerlingen van basisscholen De Carroussel en De Tamboerijn het minst vaak.

"Besteed op scholen aandacht aan het belang van bewegen, gezonde leefstijl en gezonde voeding. Het is belangrijk om ouders hier meer en beter bij te betrekken. De ouders moeten bewust worden gemaakt van het belang van een gezonde leefstijl. Dit kan bijvoorbeeld door het uitdelen van beweegtips en het opzetten van een Drink Water project."

89% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar voldoet aan de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek. Landelijk gezien voldoet 91% van de kinderen tussen zes en elf jaar aan deze norm. In 2012 deed 93% van de leerlingen aan sport. Het aantal kinderen dat aan sport is de laatste jaren gedaald in de gemeente Zevenaar. De belangrijkste reden voor leerlingen om te sporten is dat zij het leuk vinden. Daarnaast is gezondheid een belangrijke reden.

Niet sportende leerlingen willen in toekomst wel (weer) sporten
11% van de leerlingen doet niet aan sport. De meeste leerlingen (26%) geven aan niet te weten waarom zij niet aan sport doen of er geen tijd voor te hebben. Daarnaast geeft 15% van de leerlingen aan niet te sporten omdat het te duur is. 88% van de niet-sportende leerlingen geeft echter aan in de toekomst wel (weer) te willen gaan sporten.

"Blijf investeren in sportstimulering en sportkennismaking voor kinderen/jongeren. Zeer veel niet-sportende leerlingen wil namelijk in de toekomst gaan sporten. Betrek, waar mogelijk en waar nog niet van toepassing, verenigingen en andere aanbieders bij de organisatie van deze activiteiten en maak ze hiervoor verantwoordelijk."

[5] https://www.volontario.nl/over-volontario

De sportvereniging is de belangrijkste aanbieder van sport
71% van de leerlingen is lid van een sportvereniging. In vergelijking met landelijke cijfers (74%) scoort de gemeente Zevenaar redelijk gelijk. 19% van het totaal aantal leerlingen sport bij een commerciële aanbieder. Dit percentage is nagenoeg gelijk aan het landelijk gemiddelde. Als er wordt vergeleken op basis van geslacht valt op dat jongens vaker actief zijn bij een sportvereniging dan meisjes. Daarentegen beoefenen meisjes hun sport vaker bij een dansschool, fitnesscentrum of manege. De populairste sport is voetbal, gevolgd door dansen, paardensport, hardlopen en hockey.

Minder dan helft van de leerlingen is tevreden over de speelplaatsen
Meer dan de helft van de leerlingen (61%) in de gemeente Zevenaar speelt vaker dan vier keer per week buiten. Iets minder dan helft van de leerlingen (48%) ervaart de speelplaatsen als (heel erg) leuk. De speelplaatsen worden door jongens positiever ervaren dan door meisjes. Als de tevredenheid wordt vergeleken op basis van leeftijd valt op dat hoe ouder leerlingen worden, hoe minder leuk de speelplaatsen worden beoordeeld.

"Betrek inwoners bij de (her)inrichting van speelplaatsen en laat hen zelf plannen maken. Kies bij voorkeur voor centrale aantrekkelijke speelplaatsen en organiseer hier regelmatig activiteiten."

Leerlingen zijn over het algemeen tevreden over de gymlessen
De gymlessen op basisscholen worden door 84% van de leerlingen als (heel erg) leuk ervaren. In 2012 was dit percentage 77%. De beoordeling van leerlingen wordt bevestigd door het resultaat dat 61% van de leerlingen graag zou zien dat het aantal gymlessen per week verhoogd zou worden.

"Stimuleer en/of organiseer 'beweegtussendoortjes' en 'pauzegym' op basisscholen. Denk hierbij aan interventievormen als Natuurlijk Bewegen[6] of Beweeg Wijs[7]. Leerlingen hebben namelijk behoefte aan extra beweegmomenten. Het bevordert de aandacht op school, heeft een positief effect op de leeractiviteiten en bevordert een positieve houding ten opzichte van bewegen."

18% van de leerlingen is door deelname aan Sjors Sportief lid geworden van een sportvereniging
17% van de leerlingen heeft het afgelopen jaar deelgenomen aan de activiteiten van Sjors Sportief. In totaal is 81% van de leerlingen (heel erg) tevreden over de activiteiten van Sjors Sportief en is 18% van de leerlingen door Sjors Sportief lid geworden van een vereniging. Dit zijn positieve resultaten.

"Maak het succes van Sjors Sportief bekend en rol het project verder uit binnen de gemeente. Zorg dat alle scholen en verenigingen meedoen."

Leerlingen beschikken vaker dan het landelijk gemiddelde over het volledige Zwem-ABC
In totaal beschikt 97% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar over een zwemdiploma. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde (94%). 30% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar beschikt over zwemdiploma C. Het landelijk gemiddelde dat over zwemdiploma C beschikt is 38%. Evenals de landelijke cijfers aantonen beschikken autochtone leerlingen in de gemeente Zevenaar vaker over minimaal één zwemdiploma dan allochtone leerlingen. Maar liefst 17% van de allochtone leerlingen in de gemeente Zevenaar beschikt niet over een zwemdiploma tegenover 3% van de autochtone leerlingen.

"Maak ouders van allochtone kinderen bewust van het belang van het behalen van een zwemdiploma en wijs hen op het Jeugdsportfonds dat gebruikt kan worden voor het bekostigen van de zwemlessen."

5.3 Verenigingsmonitor

Sportaanbieders zijn in ledenaantal gedaald

Het gemiddelde ledenaantal van sportaanbieders in de gemeente Zevenaar is 224. In 2012 was het gemiddelde ledenaantal 245. Dit betekent dat aanbieders over het algemeen minder leden hebben gekregen. 40% van de sportaanbieders heeft minder dan 100 leden. 23% van de aanbieders heeft tussen 100 en 250 leden en 37% heeft meer dan 250 leden. Aanbieders met een eigen accommodatie zijn gemiddeld groter (283 leden) dan die zonder eigen accommodatie (186 leden).

Gemiddeld bestaat het ledenaantal van sportaanbieders voor 61% uit mannen en voor 39% uit vrouwen. De leeftijdscategorie die het best vertegenwoordigd is bij sportaanbieders zijn mensen van 0 t/m 17 jaar (36%). 65-plussers zijn het minst vertegenwoordigd (14%). 29% van de aanbieders heeft geen jeugdleden (0 t/m 17 jaar) en 23% van de aanbieders heeft geen ouderen (65-plussers) in zijn ledenbestand.

28% van de aanbieders geeft aan een (sterke) stijging in ledenaantallen te hebben doorgemaakt. In 36% van de gevallen is het ledenaantal ongeveer gelijk gebleven en bij 37% van de aanbieders is het ledenaantal (sterk) gedaald. Op dit moment geeft 53% van de verenigingen aan over een te klein ledenaantal te beschikken en zou 58% graag zien dat het ledenbestand van hun vereniging wordt uitgebreid. In 2012 gaf 27% van de verenigingen aan ledenwerving als knelpunt te ervaren, momenteel is dit 49%. Vandaar dat ook 74% van de sportaanbieders de komende jaren willen inzetten op ledenwerving en –behoud.

"Stimuleer en help sportaanbieders aanbod te ontwikkelen voor doelgroepen waar zij zich nu niet op richten, denkend aan jongste jeugd, ouders, ouderen[6] en mensen met een beperking."

Sportaanbieders beschikken over minder vrijwilligers dan in 2012

Naast het resultaat dat veel sportaanbieders vinden dat zij te weinig leden hebben, blijkt tevens dat veel verenigingen een 'vrijwilligersprobleem' ervaren. Het gemiddelde aantal vrijwilligers per sportaanbieder is ten opzichte van 2012 gedaald van 89 naar 71 vrijwilligers. Vrijwilligerswerving is als knelpunt binnen sportaanbieders gestegen van 27% in 2012 naar 57% in 2016.

"Adviseer sportaanbieders een (beleids)plan op te laten stellen voor het werven en behouden van vrijwilligers. Zet hierbij in op het werven van vrijwilligers op 'projectmatige basis'. Stimuleer verenigingen daarnaast om een vrijwilligerscoördinator aan te stellen. Wellicht is er behoefte aan een cursus Meer Vrijwilligers in Korte Tijd."

Financiën heeft meer aandacht gekregen binnen sportaanbieders

Een mogelijk gevolg van het 'vrijwilligersprobleem' is de groei van het aantal sportaanbieders die beschikken over betaalde krachten. 48% van de verenigingen beschikt inmiddels over betaalde krachten. Echter, ervaren verenigingen steeds vaker knelpunten omtrent hun financiële situatie. Het is daardoor een belangrijker onderwerp geworden binnen de besturen van de verenigingen.

[6] http://www.senioren.voetbal.nl/nieuws/walking_football

"Onderzoek samen met Sport Contact Zevenaar de mogelijkheden tot het gezamenlijk inkopen van materialen, drank en etenswaren. Adviseer verenigingen daarnaast om naar hun energieverbruik te kijken. Er zijn landelijke (en provinciale) subsidies beschikbaar voor verenigingen die energiebesparende maatregelen willen treffen en duurzaam energie willen opwekken[7]. Ook kunnen sportaanbieders vaak besparen op het gebied van verzekeringen".

Veel aanbieders organiseren nevenactiviteiten voor hun leden

Naast ledenwerving, vrijwilligerswerving en financiën is de sfeer en cultuur van de sportaanbieder een belangrijk onderwerp waar de besturen zich de komende jaren mee bezighouden. Ook in 2012 was dit het geval. Veel sportaanbieders (76%) organiseren naast het reguliere sportaanbod ook andere activiteiten voor haar leden. Op die manier proberen zij de sfeer en cultuur van de vereniging te bevorderen. 77% van de sportaanbieders heeft in het afgelopen jaar met minimaal één andere organisatie samengewerkt.

"Stimuleer samen met Sport Contact Zevenaar de onderlinge samenwerking tussen beweegaanbieders. De verenigingsverbinder kan deze partijen bij elkaar brengen. Blijf daarnaast investeren in de samenwerking tussen beweegaanbieders en het onderwijs."

60% van de sportaanbieders heeft een positief beeld over de toekomst van de vereniging. In 2012 was dit 70%. Mogelijk is deze daling te verklaren door de knelpunten die worden ervaren op het gebied van leden, vrijwilligers en de financiële situatie.

Sportaanbieders willen het liefst ondersteuning verkrijgen van een combinatiefunctionaris

34% van de sportaanbieders geeft aan ondersteuning te wensen. Sportaanbieders wensen voornamelijk graag ondersteuning te krijgen op het gebied van leden- en vrijwilligerswerving en de toekomst van de vereniging. Sportaanbieders zouden bovenstaande ondersteuning het liefst willen krijgen via de inzet van een combinatiefunctionaris/verenigingsverbinder.

"Faciliteer sportverenigingen naar behoefte op met name de volgende thema's: werving sponsors/adverteerders, ledenwerving, werving/selectie vrijwilligers, opstellen beleidsplannen en communicatie. De door vrijwilligers vervulde functies en taken vereisen namelijk in toenemende mate specifieke kennis, deskundigheid en vaardigheden."

[7] http://www.scorenmetenergie.nl

Literatuurlijst

Collard, D. & Pulles, I. (2014). *Sportdeelname 2013*. Factsheet. Utrecht: Mulier Instituut.

Movisie. (2015). *Feiten en cijfers Vrijwillige inzet.* Geraadpleegd op 8 juni 2016. Van https://www.movisie.nl/feiten-en-cijfers/feiten-cijfers-vrijwillige-inzet

Nationaal Kompas Volksgezondheid (2014). *Hoeveel mensen zijn voldoende lichamelijk actief.* Geraadpleegd op 8 juni 2016. Van *http://www.nationaalkompas.nl/gezondheidsdeterminanten/leefstijl/lichamelijke-activiteit/hoeveel-mensen-zijn-voldoende-lichamelijk-actief/*

NOC*NSF (2016). *Helft van de Nederlanders wil in 2016 (meer) gaan sporten.* Geraadpleegd op 8 juni 2016. Van http://www.nocnsf.nl/helft-van-de-nederlanders-wil-in-2016-meer-gaan-sporten

Sociaal en Cultureel Planbureau. (2015). *Rapportage Sport 2015.* Den Haag.

Werff, H. van der en Breedveld, K. (2013). *Zwemmen in Nederland.* Mulier Instituut, Utrecht.

Bijlage 1. Onderzoeksopzet

Om een goed beeld te krijgen van het sport en beweeggedrag in de gemeente Zevenaar zijn drie doelgroepen benaderd:

- Inwoners ontvingen thuis per post een uitnodigingsbrief met een verwijzing naar een digitale vragenlijst. Naast de brief zijn inwoners via social media geïnformeerd over het Sportdeelname onderzoek.
- Leerlingen van het basisonderwijs groep 5 t/m 8 kregen op school een digitale vragenlijst aangeboden.
- Sportaanbieders zijn per e-mail benaderd om deel te nemen aan het onderzoek.

Door de eenduidigheid van onderzoeksmethoden zijn de cijfers goed vergelijkbaar met onderzoeken in andere Nederlandse gemeenten. De onderzoeksopzet voldoet aan de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek en aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen.

De onderzoeksopzet is kwantitatief van aard. Per doelgroep hieronder een korte omschrijving van de onderzoeksmethode en de respons.

Sportdeelname onderzoek

Een willekeurig gekozen groep van 2.700 inwoners van 12 tot 80 jaar ontving de uitnodigingsbrief thuis per post, met het verzoek de vragen via internet in te vullen. Er is gekozen voor deze leeftijdsgroep vanwege de vergelijking die daardoor gemaakt kan worden met landelijke onderzoeken.

De inwoners zijn geselecteerd op basis van een aselecte steekproef via de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). De gemeente Zevenaar heeft ongeveer 27.000 inwoners tussen 12 en 80 jaar. De vereiste steekproefgrootte was 379 op basis van een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutenmarge van 5% (standaard percentage). Uiteindelijk hebben 264 inwoners deelgenomen aan het onderzoek, een respons van 10%. De respons is echter voldoende voor een representatief beeld van het sport- en beweeggedrag van deze doelgroep in de gemeente Zevenaar.

Sportdeelname onderzoek basisscholen

Leerlingen uit de groepen 6 t/m 8 van zes basisscholen in de gemeente Zevenaar vulden de vragenlijst in. De gemeente Zevenaar heeft ongeveer 1750 inwoners tussen de 8 en 12 jaar. De vereiste steekproefgrootte was 316 op basis van een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutenmarge van 5% (standaard percentage). Uiteindelijk hebben 310 leerlingen deelgenomen aan het onderzoek. De respons is voldoende voor een representatief beeld van het sport- en beweeggedrag van deze doelgroep in de gemeente Zevenaar. Het is echter jammer dat niet iedere basisschool aan het onderzoek heeft deelgenomen.

Verenigingsmonitor

Ongeveer 50 sportaanbieders in de gemeente Zevenaar zijn benaderd voor deelname aan de verenigingsmonitor. Per aanbieder werd één bestuurslid/eigenaar gevraagd de vragenlijst in te vullen. In totaal hebben 36 sportaanbieders de vragenlijst ingevuld. Daarmee heeft 72% van de sportaanbieders die zijn aangeschreven deelgenomen aan het onderzoek.

Bijlage 2. Vragenlijst Sportdeelname onderzoek inwoners

1. Hoeveel dagen per week beweegt u minimaal een half uur matig intensief (denk aan wandelen, fietsen, sporten etc.)

☐ Geen
☐ 1 – 2 dagen per week
☐ 3 – 4 dagen per week
☐ 5 – 7 dagen per week

2. Welke sport of sporten heeft u in de afgelopen twaalf maanden beoefend?

☐ Aerobics / Steps / Spinning
☐ Atletiek
☐ Badminton
☐ Basketbal
☐ Biljart / Poolbiljart / Snooker
☐ Bowling
☐ Bridge
☐ Dammen
☐ Danssport
☐ Darts
☐ Duiksport
☐ Fitness (cardio/kracht)
☐ Golf
☐ Gymnastiek / Turnen
☐ Handbal
☐ Hardlopen / Joggen / Trimmen
☐ Hockey
☐ Honkbal / Softbal
☐ Jeu de Boules
☐ Judo
☐ Kano
☐ Klimsport / Bergwandelen
☐ Andere sport, namelijk:
☐ Korfbal
☐ Midgetgolf
☐ Motorsport
☐ Paardensport
☐ Roeien
☐ Schaatsen
☐ Schaken
☐ Schietsport
☐ Skeeleren / Skaten
☐ Skiën / Langlaufen / Snowboarden
☐ Squash
☐ Tafeltennis
☐ Tennis
☐ Vecht- en verdedigingssporten (excl. Judo)
☐ Veldvoetbal
☐ Volleybal
☐ Wandelsport
☐ Waterpolo
☐ Wielrennen / Mountainbiken / Toerfietsen
☐ Zaalvoetbal
☐ Zeilen / Surfen
☐ Zwemsport (excl. Waterpolo)
☐ Ik beoefen geen sport

3. Waarom doet u niet (meer) aan sport?

☐ Lichamelijke problemen / ziekte
☐ Houd het niet zo lang vol
☐ Beperkte motivatie / niet leuk om te doen
☐ Tijdgebrek
☐ Het weer, de duisternis
☐ Sporten is te duur
☐ Geen mensen om samen te sporten en bewegen
☐ Angst voor blessures
☐ Gevoel niet mee te kunnen komen
☐ Geen of beperkte voorzieningen/mogelijkheden in de buurt
☐ Andere reden, namelijk:

4. Heeft u (weer) zin om te sporten

☐ Ja
☐ Nee
☐ Misschien

5. U geeft aan te willen sporten. Wat moet er gebeuren om ervoor te zorgen dat u gaat sporten?

6. Waarom zou u (weer) willen sporten?

☐ Lichaamsbeweging / gezondheid
☐ Opbouw van conditie, kracht en/of lenigheid
☐ Lekker buiten zijn
☐ Leuke activiteit / plezier
☐ Afslanken / uiterlijk
☐ Uitlaatklep voor dagelijks leven / ontspanning
☐ Gezelligheid / sociale contacten
☐ Advies opvolgen van arts / fysiotherapeut
☐ Niet duur
☐ Prestatie, jezelf verbeteren
☐ Competitie, meten met anderen
☐ Leren nieuwe vaardigheden
☐ Andere reden, namelijk:

7. Waarom sport u?

☐ Lichaamsbeweging / gezondheid
☐ Opbouw van conditie, kracht en/of lenigheid
☐ Lekker buiten zijn
☐ Leuke activiteit / plezier
☐ Afslanken / uiterlijk
☐ Uitlaatklep voor dagelijks leven / ontspanning
☐ Gezelligheid / sociale contacten
☐ Advies opvolgen van arts / fysiotherapeut
☐ Niet duur
☐ Prestatie, jezelf verbeteren
☐ Competitie, meten met anderen
☐ Leren nieuwe vaardigheden
☐ Andere reden, namelijk:

8. Hoeveel keer heeft u in de afgelopen twaalf maanden in totaal (incl. trainingen) gesport?

☐ 1 – 11 keer (minder dan 1 keer per maand)
☐ 12 – 59 keer (gemiddeld 1 tot 4 keer per maand)
☐ 60 – 119 keer (gemiddeld 5 tot 10 keer per maand = 2 tot 3 keer per week)
☐ 120 keer of meer (meer dan 10 keer per maand = 3 of meer keer per week)

9. In welk verband heeft u het vaakst gesport in de afgelopen twaalf maanden?

☐ Als lid van een sportvereniging
☐ Als abonnee/lid van een fitnesscentrum of andere commerciële sportaanbieder
☐ Als deelnemer aan een georganiseerd sportevenement
☐ In groepsverband, georganiseerd door uzelf, familie, vrienden en/of kennissen
☐ Alleen, ongeorganiseerd
☐ Via het sociaal-cultureel werk, sportbuurtwerk of welzijnswerk
☐ Anders, namelijk:

10. Waar sport u het vaakst?

☐ Sportaccommodatie in eigen gemeente (zoals voetbalveld, tennisbaan, sporthal, fitnesscentrum, zwembad, etc.)
☐ Sportaccommodatie buiten eigen gemeente
☐ Sportvoorzieningen in de openbare ruimte in eigen gemeente (zoals park, bos, basketbalpleintje, skatebaan, trapveldje, etc.)
☐ Sportvoorzieningen in de openbare ruimte buiten eigen gemeente

11. Bent u in de afgelopen twaalf maanden betrokken geweest bij een sportvereniging?

☐ Ja
☐ Nee

12. Heeft u in de afgelopen twaalf maanden één of meer betaalde functies bij een sportvereniging vervuld?

☐ Ja, Bestuursfunctie
☐ Ja, Trainer, coach, leider
☐ Ja, Scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter, jurylid
☐ Ja, Beheer/onderhoud/schoonmaak
☐ Ja, Bar- of kantinediensten
☐ Ja, Organisatie van wedstrijden/toernooien/activiteiten
☐ Ja, Anders, namelijk:
☐ Nee

13. Hoe vaak verricht u *betaalde* werkzaamheden bij een sportvereniging?

☐ Dagelijks
☐ Wekelijks
☐ Maandelijks
☐ Enkele keren per jaar

14. Om welke reden(en) bent u deze *betaalde* functie(s) gaan vervullen?

☐ Omdat mij dat leuk leek
☐ Omdat het goed is voor mijn persoonlijke ontwikkeling
☐ Omdat ik mij daartoe verplicht voelde
☐ Omdat ik iets voor mijn sport(vereniging) wilde betekenen
☐ Omdat ik niet meer kan sporten maar wel bij de sport betrokken wil blijven
☐ Omdat ik mijzelf daartoe goed in staat achtte
☐ Omdat een familielid/bekende van mij dat deed
☐ Omdat iemand mij dat heeft aangeraden
☐ Weet ik niet / geen mening
☐ Anders, namelijk:

15. Heeft u in de afgelopen twaalf maanden één of meer *vrijwillige* functies binnen een sportvereniging?

☐ Ja, Bestuursfunctie
☐ Ja, Trainer, coach, leider
☐ Ja, Scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter, jurylid
☐ Ja, Beheer/onderhoud/schoonmaak
☐ Ja, Bar- of kantinediensten
☐ Ja, Organisatie van wedstrijden/toernooien/activiteiten
☐ Ja, Anders, namelijk:
☐ Nee

16. Hoe vaak verricht u *vrijwillige* werkzaamheden binnen een sportvereniging?

☐ Dagelijks
☐ Wekelijks
☐ Maandelijks
☐ Enkele keren per jaar

17. Om welke reden(en) bent u deze *vrijwillige* functie(s) gaan vervullen?

☐ Omdat mij dat leuk leek
☐ Omdat het goed is voor mijn persoonlijke ontwikkeling
☐ Omdat ik mij daartoe verplicht voelde
☐ Omdat ik iets voor mijn sport(vereniging) wilde betekenen
☐ Omdat ik niet meer kan sporten maar wel bij de sport betrokken wil blijven
☐ Omdat ik mijzelf daartoe goed in staat achtte
☐ Omdat een familielid/bekende van mij dat deed
☐ Omdat iemand mij dat heeft aangeraden
☐ Weet ik niet / geen mening
☐ Anders, namelijk:

18. Zou u de naam van de sportvoorziening willen geven waar u in de afgelopen twaalf maanden het vaakst gebruik van heeft gemaakt?

19. Wat is ongeveer de afstand tussen uw woonadres en deze sportvoorziening?

☐ 0 tot 3 kilometer
☐ 4 tot 6 kilometer
☐ 7 tot 9 kilometer
☐ 10 kilometer of meer

20. Op welke wijze gaat u meestal naar deze sportvoorziening?

☐ Te voet
☐ Met de (brom)fiets
☐ Met de auto of motor
☐ Met het openbaar vervoer

21. Voelt u zich veilig rondom de sportvoorziening?

☐ Altijd
☐ Meestal wel
☐ Soms wel, soms niet
☐ Meestal niet
☐ Nooit

22. Kunt van de onderstaande oorzaken aangeven of dit (on)belangrijk is in het feit dat u zich (soms) niet veilig voelt rondom de sportvoorziening?

- Onvoldoende verlichting
- Onvoldoende overzicht
- Onvoldoende formeel toezicht vanuit sportvoorziening
- Onvoldoende uitwijkmogelijkheden
- Aanwezigheid van hangjongeren e.d.

23. Hoe tevreden bent u over…

- De openingstijden/beschikbaarheid van de sportvoorziening?
- De bereikbaarheid en toegankelijkheid van de accommodatie?
- De kwaliteit van de sportvloer/het veld/het bassin?
- De hoeveelheid aangeboden materialen (bijvoorbeeld doelen, netten, ballen, apparaten)?
- De kwaliteit van de aangeboden materialen?
- De kleedruimten in algemene zin?
- De douches en toiletten in algemene zin?
- De kwaliteit/service van de horecafaciliteiten?

24. Hoe beoordeelt u de sportvoorziening als geheel?

Cijfers 1 t/m 10

25. Welke sportaccommodatie of -voorziening ontbreekt naar uw mening in het huidige aanbod in Zevenaar?

26. In hoeverre bent u tevreden over de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte in Zevenaar? (denk aan wandel- en fietspaden, natuurgebieden, basketbalpleintje, skatebaan, trapveldje etc.)

☐ Zeer tevreden
☐ Tevreden
☐ Niet tevreden/ontevreden
☐ Ontevreden
☐ Zeer ontevreden
☐ Geen mening

27. Nodigen de sportvoorzieningen en –mogelijkheden in de openbare ruimte in Zevenaar uit om te sporten?

☐ Ja
☐ Nee, waarom niet?:
☐ Weet ik niet

28. Wat is uw geslacht?

☐ Man
☐ Vrouw

29. Wat is uw leeftijd?

☐ Jonger dan 21 jaar
☐ 21 – 30 jaar
☐ 31 – 40 jaar
☐ 41 – 50 jaar
☐ 51 – 60 jaar
☐ 61 jaar en ouder

30. Waar bent u geboren?

☐ In Nederland
☐ In een ander land, namelijk:

31. Welke huishoudensituatie is het meest op u van toepassing?

☐ Alleenstaand
☐ Twee volwassenen, geen thuiswonende kinderen
☐ Twee volwassenen met thuiswonend(e) kind(eren)
☐ Eén-ouder met thuiswonend(e) kind(eren)
☐ Anders, namelijk:

32. Heeft u een beperking of chronische aandoening?

☐ Ja, een lichamelijke beperking
☐ Ja, een auditieve beperking (doof, slechthorend)
☐ Ja, een visuele beperking (blind, slechtziend)
☐ Ja, een verstandelijke beperking
☐ Ja, een chronische aandoening (cara, hart- en vaatziekten, artrose, diabetes, cva, reuma, rugaandoeningen, etc.)
☐ Nee

33. Wat voor onderwijs volgt u nu of wat is het hoogste diploma dat u heeft behaald?

☐ Lager onderwijs, basisschool, speciaal onderwijs
☐ LBO, VBO, VMBO Basis- of Kaderberoepsgerichte leerweg
☐ HAVO, VWO (Atheneum, Gymnasium)
☐ MBO
☐ HBO
☐ WO, Universiteit
☐ Anders, namelijk:

34. Wat is uw postcode?

Als u nog opmerkingen heeft naar aanleiding van deze vragenlijst dan kunt u deze hieronder kwijt.

Bijlage 3. Vragenlijst Sportdeelname onderzoek basisscholen

1. Ben je een jongen of een meisje?

☐ Jongen
☐ Meisje

2. Wat is jouw leeftijd?

☐ 8 jaar
☐ 9 jaar
☐ 10 jaar
☐ 11 jaar
☐ 12 jaar
☐ 13 jaar

3. Op welke school zit je?

☐ De Carrousel
☐ De Fonkelsteen
☐ Ds. Jonkersschool
☐ De Schilderspoort
☐ De Tamboerijn
☐ De Trompetter
☐ De Wissel
☐ Het Kofschip
☐ Lindenhage
☐ Paulusschool
☐ St. Franciscus
☐ St. Martinusschool
☐ De Bem
☐ Sterrenschool Zevenaar

4. In welke groep zit je?

☐ Groep 6
☐ Groep 7
☐ Groep 8

5. Ben je in Nederland geboren?

☐ Ja
☐ Nee, in een ander land, namelijk:
☐ Weet ik niet

6. Is jouw vader in Nederland geboren?

☐ Ja
☐ Nee, in een ander land, namelijk:
☐ Weet ik niet

7. Is jouw moeder in Nederland geboren?

☐ Ja
☐ Nee, in een ander land, namelijk:
☐ Weet ik niet

8. De volgende vragen gaan over de sporten die jij afgelopen jaar hebt gedaan. De sporten die je tijdens de gymlessen hebt gedaan tellen niet mee.
Welke sport(en) doe jij na schooltijd?

☐ Aerobics / Steps / Spinning
☐ Atletiek
☐ Badminton
☐ Basketbal
☐ Biljart / Poolbiljart / Snooker
☐ Bowling
☐ Bridge
☐ Dammen
☐ Danssport
☐ Darts
☐ Duiksport
☐ Fitness (cardio/kracht)
☐ Golf
☐ Gymnastiek / Turnen
☐ Handbal
☐ Hardlopen / Joggen / Trimmen
☐ Hockey
☐ Honkbal / Softbal
☐ Jeu de Boules
☐ Judo
☐ Kano
☐ Klimsport / Bergwandelen
☐ Andere sport, namelijk:
☐ Korfbal
☐ Midgetgolf
☐ Motorsport
☐ Paardensport
☐ Roeien
☐ Schaatsen
☐ Schaken
☐ Schietsport
☐ Skeeleren / Skaten
☐ Skiën / Langlaufen / Snowboarden
☐ Squash
☐ Tafeltennis
☐ Tennis
☐ Vecht- en verdedigingssporten (excl. Judo)
☐ Veldvoetbal
☐ Volleybal
☐ Wandelsport
☐ Waterpolo
☐ Wielrennen / Mountainbiken / Toerfietsen
☐ Zaalvoetbal
☐ Zeilen / Surfen
☐ Zwemsport (excl. Waterpolo)
☐ Ik doe geen sport

9. Waarom doe jij niet (meer) aan sport? (Meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Ik vind sporten niet leuk
☐ Ik weet niet wat er te doen is
☐ Het is te duur
☐ Ik heb er geen tijd voor
☐ Ik ben er niet goed in
☐ Weet ik niet
☐ Anders, namelijk:

10. Heb je (weer) zin om te sporten?

☐ Ja
☐ Nee

11. Waarom zou je (weer) gaan sporten? (Meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Omdat het leuk is
☐ Om in conditie/op gewicht te komen/blijven
☐ Om gespierd te worden
☐ Om met vrienden samen te zijn
☐ Om ergens bij te horen
☐ Omdat ik goed ben in sport
☐ Om aan anderen te laten zien wat ik kan
☐ Om populair te zijn
☐ Om te ontspannen
☐ Weet ik niet
☐ Anders, namelijk:

12. Wat zou je nodig hebben om (weer) te gaan sporten?

13. Waarom sport jij? (Meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Omdat het leuk is
☐ Omdat het gezond is
☐ Om in conditie/op gewicht te komen/blijven
☐ Om gespierd te worden
☐ Om met vrienden samen te zijn
☐ Om ergens bij te horen
☐ Omdat ik goed ben in sport
☐ Om aan anderen te laten zien wat ik kan
☐ Om te ontspannen
☐ Weet ik niet
☐ Anders, namelijk:

14. Hoe vaak sport jij?

☐ Meer dan 2 keer per week
☐ 2 keer per week
☐ 1 keer per week
☐ 2 á 3 keer maand
☐ 1 keer per maand
☐ Minder dan 1 keer per maand
☐ Weet ik niet

15. Waar doe je aan sport na schooltijd? (Meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Bij een sportvereniging
☐ Bij een dansschool/fitnesscentrum/manege/zwembad
☐ Thuis/op straat
☐ Weet ik niet
☐ Anders, namelijk:

16. Ben je lid van een sportvereniging?

☐ Ja, welke?
☐ Nee

17. Waarom ben je geen lid van een sportvereniging?

☐ Ik sport liever op een andere manier
☐ De sport die ik leuk vind kan ik niet in mijn buurt doen
☐ Het is te duur
☐ Weet ik niet
☐ Anders, namelijk:

18. Hoeveel dagen per week beweeg je minimaal 1 uur (denk bijvoorbeeld aan lopen, rennen, fietsen, sporten en buiten spelen)?

☐ (Bijna) Nooit
☐ 1 – 2 dagen per week
☐ 3 – 4 dagen per week
☐ 5 – 7 dagen per week

19. Hoeveel dagen per week ga jij lopend of fietsend naar school?

☐ (Bijna) Nooit
☐ 1 – 2 dagen per week
☐ 3 – 4 dagen per week
☐ 5 dagen per week

20. Hoe lang ben je lopend of fietsen per dag onderweg van huis naar school en van school naar huis?

☐ Minder dan 10 minuten per dag
☐ 10 tot 20 minuten per dag
☐ 20 tot 30 minuten per dag
☐ 30 minuten tot een uur per dag
☐ Langer dan een uur per dag

21. Hoe vaak per week speel je buiten?

☐ Nooit
☐ 1 á 2 keer per week
☐ 3 á 4 keer per week
☐ Meer dan 4 keer per week
☐ Weet ik niet

22. Waar speel je buiten?

☐ Schoolplein
☐ Straat
☐ Trapveldje
☐ Speeltuin
☐ Skatebaan

23. Wat vind je van de speelplaatsen bij jou in de wijk of buurt?

☐ Heel erg leuk
☐ Leuk
☐ Normaal
☐ Niet leuk
☐ Helemaal niet leuk
☐ Weet ik niet

24. Welke zwemdiploma's heb je gehaald?

☐ Ik heb geen zwemdiploma's
☐ A
☐ B
☐ C
☐ Zwemvaardigheid 1
☐ Zwemvaardigheid 2
☐ Zwemvaardigheid 3
☐ Weet ik niet

25. Wat vind je van de gymles op school?

☐ Heel erg leuk
☐ Leuk
☐ Normaal
☐ Niet leuk
☐ Helemaal niet leuk
☐ Weet ik niet

26. Wat zou je anders willen met gymles op school?

☐ Vaker gymles per week
☐ Verschillende sporten en spelen
☐ Meer buiten gymen
☐ Minder vaak stilstaan en wachten
☐ Les van sportverenigingen (kennismakingslessen)
☐ Niets, het is prima zo
☐ Weet ik niet
☐ Anders, namelijk:

27. Heb je deelgenomen aan Sjors Sportief?

☐ Ja
☐ Nee

28. Wat vond je hiervan?

☐ Heel erg leuk
☐ Leuk
☐ Normaal
☐ Niet leuk
☐ Helemaal niet leuk
☐ Weet ik niet

29. Ben je door Sjors Sportief lid geworden van een sportvereniging?

☐ Ja
☐ Nee
☐ Misschien

30. Wat zou je nog willen doen met sport, wat je op dit moment nog niet doet?

☐ Niets
☐ Sporten in de buurt/op straat
☐ Sporten bij een sportvereniging
☐ Sporten via naschoolse sportactiviteiten
☐ Meedoen aan een sportevenement
☐ Weet ik niet
☐ Iets anders, namelijk:

31. Welke sport mis je nog in de buurt?

32. Hoe kunnen we je laten weten wat er te doen is?

☐ Via Facebook
☐ Via Twitter
☐ Via de school(krant
☐ Via e-mail
☐ Via een aparte website op internet
☐ Anders, namelijk:

Bijlage 4. Vragenlijst Verenigingsmonitor

1. Wat is de naam van uw vereniging?

2. Wat is uw functie binnen de vereniging?

☐ Voorzitter
☐ Secretaris
☐ Penningmeester
☐ Bestuurslid
☐ Eigenaar/manager/directeur
☐ Anders

3. Welke (hoofd)sport (of sport-/beweegactiviteit) biedt uw vereniging aan?

4. Hoe is het ledenbestand opgebouwd? (peildatum 1-1-2016)

5. Hoe heeft het ledenaantal zich de afgelopen twee jaar ontwikkeld?

☐ Sterk gestegen
☐ Gestegen
☐ Ongeveer gelijk gebleven
☐ Gedaald
☐ Sterk gedaald

6. Hoe kijkt uw vereniging aan tegen het huidige aantal leden?

☐ Te veel
☐ Voldoende
☐ Te weinig
☐ Weet ik niet

7. Welke ambitie heeft uw vereniging qua aantal leden?

☐ Groei
☐ Stabilisering
☐ Vermindering
☐ Weet ik niet

8. Hanteert uw vereniging momenteel een wachtlijst/ledenstop?

☐ Ja
☐ Nee
☐ Weet ik niet

9. Hoe ziet u uw vereniging? Als…

☐ Topsportvereniging
☐ Recreantenvereniging
☐ Beide

10. Zijn er topsporters in uw vereniging?

☐ Ja
☐ Nee

11. Beschikt uw vereniging momenteel over voldoende vrijwilligers?

☐ Ja
☐ Nee
☐ Niet van toepassing

12. Hoeveel vrijwilligers en betaalde medewerkers waren er afgelopen jaar (seizoen) binnen uw vereniging actief?

13. Voor hoeveel uur per week heeft u betaalde medewerkers in dienst?

14. Tegen welke knelpunten loopt uw sportvereniging aan?

☐ Geen
☐ Ledenwerving
☐ Vrijwilligerswerving
☐ Financiële positie
☐ Beleidsmatig werken
☐ Kennis van regels en wetten
☐ PR en Communicatie
☐ Accommodatie
☐ Anders, namelijk

15. Heeft uw sportvereniging een beleidsplan?

☐ Ja
☐ Nee

16. Waar zet het bestuur zich het komende jaar met name voor in (maximaal drie aankruisen)?

☐ Behoud en/of werving van leden
☐ Ontwikkelen van nieuw aanbod
☐ Opzetten van aanvullende diensten (bijv. kinderopvang)
☐ Sfeer en cultuur van de vereniging
☐ Behoud en/of werving van vrijwilligers
☐ Behoud en/of werving van professioneel kader
☐ Financiën
☐ Beheer en onderhoud van de accommodatie
☐ Publiciteit en reclame
☐ Samenwerking met andere vereniging(en)
☐ Realiseren van (top)sportambities
☐ Anders, namelijk

17. Heeft de vereniging de afgelopen twee jaar nieuwe voornemens, doelstellingen of plannen op papier gezet met betrekking tot het functioneren van de vereniging?

☐ Ja
☐ Nee

18. Op welke onderwerpen hebben deze voornemens, doelstellingen of plannen betrekking?

☐ Vrijwilligers/verenigingskader
☐ Sporttechnische zaken
☐ Sportmedische zaken
☐ Financiën
☐ Behoud en/of werving van leden
☐ Activiteitenaanbod
☐ Naschoolse opvang
☐ PR en communicatie
☐ Deskundigheidsbevordering/opleiding verenigingskader
☐ Samenwerking onderwijs
☐ Jeugd
☐ Specifieke doelgroepen
☐ Accommodatie
☐ Competitie
☐ Anders, namelijk

19. Hoe ziet u de toekomst van de vereniging?

☐ Heel erg positief
☐ Positief
☐ Neutraal
☐ Negatief
☐ Heel erg negatief
☐ Weet ik niet

20. Heeft uw vereniging een eigen sportaccommodatie of – complex? De term ‘eigen’ is ruim geïnterpreteerd. Ook wanneer de voorzieningen waarvan de vereniging gebruik maakt niet in eigendom zijn van de vereniging, maar zij wel verantwoordelijk is voor het dagelijkse beheer en onderhoud ervan, is er sprake van een eigen sportaccommodatie of -complex.

☐ Ja
☐ Nee

21. Wordt de accommodatie ook door andere verenigingen of organisaties gebruikt?

☐ Ja, door andere verenigingen/organisaties die dezelfde sport aanbieden
☐ Ja, door andere verenigingen/organisaties die een andere sport aanbieden
☐ Ja, door andere organisaties met een meer maatschappelijk karakter (BSO, onderwijs, etc.)
☐ Nee

22. Staat uw vereniging ervoor open dat andere verenigingen of organisaties gebruik maken van uw accommodatie?

☐ Ja
☐ Nee

23. Heeft uw vereniging het afgelopen jaar/seizoen naast het reguliere sportaanbod (hoofdactiviteit) ook andere activiteiten georganiseerd voor leden?

☐ Ja, geheel door vereniging zelf georganiseerd
☐ Ja, in samenwerking met de bond georganiseerd
☐ Ja, vanuit de gemeente georganiseerd (bijv. sportstimuleringsprojecten)
☐ Ja, met andere organisaties georganiseerd
☐ Nee

24. Wat heeft dit voor uw vereniging opgeleverd?

25. Staat uw vereniging open voor het organiseren van andere activiteiten?

☐ Ja
☐ Nee

26. Met welke van de onderstaande organisaties heeft u vereniging het afgelopen jaar/seizoen samengewerkt? We spreken van samenwerking als er sprake is van gezamenlijke acties / activiteiten van twee of meer zelfstandig blijvende organisaties die elkaar aanvullen om gezamenlijke of wederzijds afhankelijke doelen te bereiken.

☐ Geen
☐ Gemeente
☐ Andere sportaanbieder
☐ Combinatiefunctionaris
☐ School
☐ Naschoolse- en buitenschoolse opvang
☐ Buurt-/wijk-/welzijnsorganisatie
☐ Sportbond
☐ Revalidatie- en/of zorginstelling
☐ Huisarts/Fysiotherapie
☐ Bedrijven
☐ Anders, namelijk

27. Welke overwegingen spelen voor uw vereniging mee om met andere organisaties samen te werken?

☐ Levert nieuwe leden op
☐ Levert inkomsten op die de vereniging goed kan gebruiken
☐ Is onderdeel van subsidie-afspraken met gemeente
☐ Is in het algemeen goede PR voor de vereniging
☐ Belangrijke aanvulling op het verenigingsaanbod
☐ Zien we als een maatschappelijke taak van de vereniging
☐ Verhoogt de kwaliteit/deskundigheid van de vereniging
☐ Anders, namelijk

28. Op welke manier heeft uw vereniging het afgelopen jaar/seizoen samengewerkt met andere sportvereniging(en)?

☐ We hebben op geen enkele manier samengewerkt met andere sportverenigingen
☐ We hebben af en toe overleg en wisselen ervaringen uit (voorzitters en soms andere leden van het bestuur)
☐ We hebben echte samenwerkingsverbanden met andere vereniging(en) op het gebied van training geven en competitie
☐ We hebben echte samenwerkingsverbanden met andere vereniging(en) op het gebied van gezamenlijke inkoop, gezamenlijke administratie, samen opzetten van een scheidsrechtercursus, etc.
☐ We delen een multifunctionele accommodatie met andere vereniging(en)
☐ We hebben een gezamenlijk bestuur met een andere vereniging(en)
☐ Anders, namelijk

29. Heeft uw vereniging behoefte aan verenigingsondersteuning?

☐ Ja
☐ Nee
☐ Weet ik niet

30. Kunt u in onderstaand overzicht aangeven bij welke onderwerpen u ondersteuning wenst te hebben?

- Ledenwerving
- Vrijwilligerswerving
- Financiën en sponsoring
- Beleidsmatig werken
- Kennis van regels en wetten
- PR en communicatie
- De toekomst van de sportvereniging
- Anders, namelijk:

31. Op welke wijze ziet u dit ondersteuningsaanbod in de praktijk?

☐ Inzet van de buurtsportcoach die beschikbaar is voor advies en ondersteuning
☐ Thema-avonden met gastsprekers over bovengenoemde (of andere) onderwerpen
☐ Mailadres waar vragen gesteld kunnen worden
☐ Digitale portal met uitwisselingsmogelijkheid van goede voorbeelden, documenten en ruimte voor vragen
☐ Anders, namelijk

Als u nog opmerkingen heeft naar aanleiding van deze vragenlijst dan kunt u deze hieronder kwijt.

Beantwoording openstaande (technische) vragen commissie Ruimte d.d. 17-01-2018

Agendapunt 4: Coalitieakkoord Vernieuwend Verder 2018-2022 (bestemd voor de coalitie)

NB:
Bij behandeling van het agendapunt Coalitieakkoord in de commissie Ruimte zijn (technische) vragen gesteld waarvan het college heeft toegezegd voor beantwoording te zorgen, dan wel aanvullende informatie toe te zijn. Er zijn echter ook politieke vragen gesteld aan de coalitiepartijen.
In de conceptbesluitenlijst van de commissie Ruimte is hierover het volgende opgenomen: *"Door Lokaal Belang is toegezegd bovengenoemde punten/vragen terug te nemen naar de coalitie."*

Hieronder treft u de antwoorden op de vragen waarvan college heeft toegezegd deze te beantwoorden.

1. Bevriezen parkeertarieven in de stad: In 2012 toen er met het parkeerbeleid is begonnen is hiervoor een opzet/doorberekening gemaakt voor de komende 40 jaar. Kunnen we een overzicht ontvangen (evt. bij de jaarrekening 2017) over de afgelopen jaren ten opzichte van wat we toen begroot hadden? Zitten we nog op die lijn? Wijken we hier in positieve of negatieve zin van af?

Antwoord:
Zoals hierboven gevraagd zullen we bij de jaarrekening Zevenaar 2017 ingaan op de deze vragen. Een overzicht zoals gevraagd zal daarbij worden verstrekt, zoals toegezegd door college.

2. Toeristenbelasting: is het mogelijk om de toeristenbelasting terug te geven aan de recreatie en de toeristen?

Antwoord:
De opbrengsten van de toeristenbelasting worden in onze gemeente beschouwd als algemeen dekkingsmiddel. In principe profiteren toeristen en de recreatieve sector mee van de hiermee gerealiseerde voorzieningen. Om de opbrengst van de toeristenbelasting rechtstreeks te koppelen aan de toeristische sector zouden uitdrukkelijke besluiten noodzakelijk zijn.

3. Welke specifieke punten uit andere partijprogramma's zijn overgenomen in het coalitieakkoord?

Antwoord:
Bij de eerste verkennende informatieronde na de verkiezingen is aan de partijen gevraagd onderwerpen aan te dragen. Alle partijen hebben hierbij al dan niet hun punten naar voren gebracht. Het is de intentie van de coalitie om samen met alle partijen in de raad Zevenaar goed te besturen, waarbij steeds samen gekeken wordt naar wat het beste is voor onze gemeente. Bij de coalitievorming is hierbij een start gemaakt. Hierbij is ook gekeken naar inbreng van andere partijen die aanvullend en verrijkend waren voor het coalitieakkoord. De specifieke punten die door de andere partijen zijn aangedragen, én meegenomen zijn in het coalitieakkoord, zijn de volgende: Zevenaar als fairtrade gemeente, het betrekken van jongeren betrekken bij beleidsontwikkeling (jongerenraad) [Groen Links], inzet van het model G1000 i.h.k.v. burgerparticipatie [D66], inzet fulltime bedrijfscontactfunctionaris [VVD], bestaande voorzieningen beter zichtbaar maken (i.h.k.v. sociaal domein) [PvdA]. De SP had geen afzonderlijke punten ingebracht en alle genoemde onderwerpen van Sociaal Zevenaar zijn opgenomen.

4. In het Coalitieakkoord staat het volgende: "Voordat we beginnen met nieuwe projecten, ronden we de lopende projecten af." Gevraagd is een overzicht van de lopende projecten met een tijdsspanne daarbij.

Antwoord:
Door wethouder Belinda Elfrink is toegezegd het overdrachtsdocument toe te zenden aan de raad. Het overdrachtsdocument is in een eerdere fase aan de beide raden van de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar verstrekt.

5. Is er een overzichtskaart nieuwe gemeente Zevenaar met Natura 2000 gebieden beschikbaar is, en zo ja, kan deze beschikbaar kan komen voor de raad?

Antwoord:
Wethouder Elfrink heeft toegezegd dat deze opgesteld zal worden en verstrekt zal worden aan de raad. De De kaart wordt momenteel opgesteld en wordt naar verwachting begin februari aan de raad toegezonden.

Agendapunt 5: Meerjarenbegroting 2018-2021 (Z/17/294434)

1. Paragraaf 7.4.1 Uitvoeren Energie Audit gemeentelijke vastgoed: vermeld wordt dat op dit specifieke terrein afstemming met Ataro B.V. plaats. Klopt dit? Wat heeft Ataro hiermee te maken?

Antwoord:
Maatregelen die zijn opgenomen in de Energie Audit voor de sporthallen en het zwembad zullen inderdaad door Ataro uitgewerkt worden, aangezien Ataro de gebouwen voor de gemeente beheert (voor zover het de sportaccommodaties betreft). De besparing op de energielasten komen ook voor rekening van Ataro. Grote investeringen in verduurzamingsmaatregelen zullen in overleg met de gemeente plaatsvinden. Hiervoor dient Ataro een verzoek in bij de gemeente.

Agendapunt 6: Algemene verklaring van geen bedenkingen (Z/17/813768):

In het raadsvoorstel zit nieuw beleid terwijl het een harmonisatievoorstel is. Aparte toevoegingen had men graag in een nieuw voorstel willen zien. Als voorbeeld wordt het project bestemmingsplan Bommersheufsestraat genoemd. Hoe zou dit met deze verordening gaan uitpakken? Betekent dit dat zulke projecten dan nooit meer in de raad aan de orde komen? De commissie Ruimte heeft voorgesteld naar aanleiding van bovenstaande vragen dit voorstel een maand uit te stellen, daar het nog niet rijp is voor besluitvorming.

Naar aanleiding van bovenstaande discussie is door wethouder Winters toegezegd dat het college zich hierop zal beraden en daartoe met een schriftelijke reactie zal komen. Het onderwerp kan dan eventueel een maand later opnieuw geagendeerd worden. Dit moet dan wel via een ordevoorstel in de raad, nadat de reactie van het college is ontvangen.

Antwoord:
Hierover volgt een separate raadsinformatiebrief van het college aan de raad.

Agendapunt 6: Subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018 (Z/17/294281)

1. Betekent dit dan niet dat de kosten voor de burger gaan oplopen? De € 13.400,00 wordt gedekt uit de afvalstoffenheffing; dit betekent dan toch een verhoging voor de burger? Het papier gaat naar een afnemer en die betaalt een bepaalde prijs aan ons. Het heeft wel gevolgen natuurlijk als daar de prijs van het papier daalt of stijgt.

Antwoord:
De constatering dat de extra kosten van de geharmoniseerde subsidieregeling verwerkt worden in de afvalstoffenheffing - en daardoor voor rekening van de inwoners komen - is juist. Bij een bedrag van € 13.400,- is dat ongeveer 70 cent per huishouden. Daarbij moet echter aangetekend worden dat de opbrengsten van het papier voor de gemeente variabel is. Deze schommelingen worden ook in de afvalstoffenheffing verwerkt. Afhankelijk van de hoogte van de papieropbrengst is het dus ook mogelijk dat de kosten voor de inwoner dalen. De subsidie aan de verenigingen wordt nu -zoals in Rijnwaarden al het geval was- een vast bedrag, zodat in ieder geval het door de verenigingen te ontvangen subsidiebedrag niet schommelt.

Agendapunt 10: Raadsvoorstel Vaststellen Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/292995)

1. Bij mandaten wordt steeds gesproken over huisvestingsverordening 2016, maar dat moet 2018 zijn. De jaartallen zullen in het stuk worden aangepast.

Antwoord:
Het lijstje mandaten dat de raad heeft ontvangen was gevoegd bij het collegevoorstel en was niet bedoeld voor de gemeenteraad. Het betreft een lijstje met mandaten die zijn verleend op grond van de nu geldende huisvestingsverordeningen. De interne mandaten op het lijstje vallen inmiddels onder de algemene mandatenregeling die het college heeft vastgesteld op 9 januari 2018. De externe mandaten kunnen pas opnieuw worden verleend nadat de gemeenteraad de Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018 heeft vastgesteld.

Agendapunt 12: Rondvraag

1. (Semi)overkapping van het Raadhuisplein (rappellijst nr. 28): de resultaten hiervan zouden eind december gepresenteerd worden. Op de rappellijst is dit punt doorgestreept en wordt verwezen naar punt 92. Echter, punt 92 staat niet meer op de rappellijst.

Antwoord:
Deze motie is nog niet afgedaan. Punt 92 moet hierbij overigens punt 97 zijn. Nummer 97 is in november afgedaan en afgevoerd van de rappellijst. Punt 97 betrof een inkomende brief van de Stichting Ondernemersfonds Zevenaar (die voor afdoening aan het college in handen was gesteld). Op de brief is antwoord gegeven dat het verzoek voor een overkapping van het Raadhuisplein wordt meegenomen in het Inspiratiedocument "Opwaardering openbare ruimte centrum". Eind 2017 is gecommuniceerd dat het concept Inspiratiedocument opwaardering openbare ruimte centrum, waar een eerste verkenning naar een overkapping op het Raadhuisplein is opgenomen, niet in december 2017 aan de oude raad, aan de

nieuwe raad wordt gepresenteerd in het eerste kwartaal in 2018. (Een reactie van gelijke strekking is opgenomen bij de beantwoording van de vragen van de commissie Middelen).

2. De acquisiteur van 7Poort verkondigt naar buiten toe dat het nog niet zeker is dat de A15 doorgetrokken wordt en dat de afrit er komt en dat is een negatieve benadering van de markt. Graag dit met de persoon bespreken om meer van het positieve uit te gaan. Toegezegd wordt dit met de acquisiteur te bespreken.

Antwoord:
Onze acquisiteur is up-to-date met de informatie over 7Poort en diverse projecten die daarop betrekking hebben, waaronder het project A15/A12. Het projectteam ViA15 (van RWS) werkt onverminderd door op het project, waaronder het opstellen van de aanbestedingsstukken en overeenkomsten tussen RWS met gemeenten en provincie om voortgang in het project te bewaken. Ambtelijk kunnen, in gesprekken met geïnteresseerde partijen, echter geen beloftes gedaan worden over de zekerheid van de doortrekking. Deze zekerheid is er nog niet voor 100%. Er moet altijd een voorbehoud gemaakt worden. Wij stralen hierbij uit én verkondigen dat wij er álle vertrouwen in hebben dat de doortrekking van de A15 en verbreding van de A12 inclusief op- en afrit gerealiseerd zal worden.

3. Verder wordt ook nog de vraag gesteld of er hierbij tegenwerking is van Rijkswaterstaat en/of Provincie. Het college wordt verzocht druk uit te oefenen bij de Provincie.

Antwoord:
Rijkswaterstaat en de Provincie staan open voor gesprekken en vanuit hen wordt overigens positief meegedacht. De planning is nog steeds dat in 2021-2023 het project A15/A12 opgeleverd wordt.

4. Op welke wijze is dit college bezig met de verkeerssituatie Babberichseweg?

Antwoord:
Babberichseweg heeft onze aandacht als college. Binnenkort leggen wij hierover een nader voorstel aan de raad voor, betreffende een aantal maatregelen, dat door de provincie wordt getroffen.

Overdrachtsdocument beleidsonderwerpen t.b.v. raad nieuwe gemeente Zevenaar

Zevenaar Rijnwaarden

GEMEENTE ZEVENAAR

November 2017

Inhoud

Inleiding 4
Herindeling / organisatie 5
Burgerparticipatie 5
Monitoren Effecten Herindeling 5
Raadsonderzoek P&O Beleid 5
0. Bestuur en ondersteuning 6
Informatieveiligheid 6
1. Veiligheid 7
2. Verkeer, Vervoer en Waterstaat 7
Infrastructuur 7
Doortrekking A15 en Verbreding A12 7
Aansluiting Onderliggend Wegennet (OWN) 7
MER Witte Kruis 7
Noordelijke Randweg Zevenaar 7
Rhederlaag 8
Overnachtingshaven Giesbeek 8
Alternatief Inrichtingsplan Ontzanding 8
Rivierklimaatpark 8
Overnachtingshaven Spijk 9
Fietspaden 9
Fietspad Witte Kruis 9
Fietspad Spijksedijk (traject Duitse grens-Tolkamer) 9
Snelfietsroute F12 10
Betuweroute 3e spoor 10
Spoorverdubbeling Zevenaar-Didam en snelheidsverhoging 10
3. Economie 11
Fashion Outlet 11
Centrumontwikkeling Zevenaar 11
Raadhuisplein 11
Centrummanagement 11
Ontwikkeling Hal 12 12
Monitor Economie 12
Stedelijke Herverkaveling 12
RPW 13
7Poort 13
Digitaal Parkeren 13
Grondexploitaties Zevenaar-Oost 14

Spijksedijk 14
4. Onderwijs 15
Onderwijshuisvesting 15
Integraal Huisvestings Plan (IHP) 15
Platanenlaan 15
Carrousel/de Maatjes 15
Onderwijsbeleid en Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) 15
Kinderboerderij Rosorum Zevenaar 16
5. Sport, cultuur en recreatie 17
Harmonisatie Sporttarieven 17
Subsidiebeleid 17
Toeristische Infrastructuur 17
De Limes 18
Cultuurhistorie 18
Ontwikkeling recreatiegebied De Bijland 18
Ontwikkeling Carvium Novum 19
Gemeentelijk vastgoedbeleid 19
6. Sociaal domein 20
Realiseren overkoepelende opgave Sociaal Domein 20
Doorontwikkeling Toegang 20
Beleidsplan Jeugd en WMO 21
Participatie: Toekomstperspectief RSD en het sociaal werkbedrijf Scalabor 21
Minimabeleid 22
Doelgroepenvervoer 23
Krachtlokaal 23
Investeringsfonds Sociaal Domein 24
Beschermd Wonen 24
Lokaal Werkplan Huiselijk Geweld 24
Huisvesting Vergunninghouders 25
7. Volksgezondheid en milieu 26
Duurzaamheid 26
Energie Audit Gemeentelijk Vastgoed 26
Duurzaamheidsmaatregelen Watertakenplan / riolering 26
Volksgezondheid: uitvoering Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) 27
8. Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing 28
Invoering Omgevingswet 28
Herprogrammering woningbouw/locatiekeuzes 28
Prestatieafspraken woningbouwcorporaties 28
Beleidsnotitie beeldkwaliteit openbare ruimte 29

Bestemmingsplan buitengebied 29
Uiterwaardenplannen (Ruimte voor de Rivier) 30
Hoogwaterbeschermingsprogramma 30
Stedelijke vernieuwing 30
Revitalisering Zonnemaat 30
Reconstructie Platanenlaan 30
Revitalisering Giesbeek 31
Revitalisering Angerlo 31
Kop van Tolkamer 31
Marktplein Lobith in relatie met nieuwe bestemming gemeentehuis 31
Fico terrein Herwen 31
Aerdt, invulling schoolterrein 32
Capaciteit handhaving 32
Handhavingsacties 32
Halsaf 32
Entree Lobith bij Batavenweg 32
Handhavingsactie woonwagenerf Lobith 32
Windturbines Bijvanck 33

Inleiding

Hieronder treft u beschrijvingen aan van de belangrijkste onderwerpen die de uitvoeringsagenda van de nieuwe gemeente Zevenaar de komende jaren in grote mate zullen bepalen. In de beschrijvingen geven wij u per beleidsonderwerp in vogelperspectief de belangrijkste informatie en huidige stand van zaken aan. De onderwerpen zijn geselecteerd aan de hand van een aantal criteria; t.w. complexiteit, afbreukriscio (maatschappelijk, bestuurlijk, financieel), politieke gevoeligheid, betrokkenheid externe partijen en bestuurlijke prioritering. Voor de volgorde hebben wij de programma indeling van de nieuwe meerjarenbegroting gevolgd.

Harmonisatieopgave
Naast deze onderwerpen zal de uitvoeringsagenda de komende twee jaar ook in het teken staan van harmonisering van beleid op andere terreinen. Immers, grofweg 15% van de harmonisatieopgave had hoge prioriteit en is voor 1 januari 2018 gerealiseerd, 85% volgt nog. Dit document biedt u geen overzicht van álle te harmoniseren beleidsstukken. Dit aspect is onderdeel van de afronding van de herindeling waar de Stuurgroep momenteel een voorstel toe in voorbereiding heeft.

Namens de Stuurgroep

J.M. Staatsen,
voorzitter

Herindeling / organisatie

Burgerparticipatie

Wat is het	Er wordt een nieuwe visie op burgerparticipatie ontwikkeld met concrete handvatten voor het gemeentebestuur (college én de raad) en de ambtelijke organisatie voor het samenspel met partijen in de samenleving. Deze vormt een afwegingskader dat ondersteuning biedt voor het maken van proceskeuzes voor participatie, waarbij tevens een overzicht gegeven wordt van mogelijke methoden en werkvormen voor participatie die in verschillende situaties kunnen worden ingezet. Dit resulteert in een handelingskader voor het ondersteunen van burgerinitiatieven voor de raad, het college en ambtelijke organisatie en een voorstel voor organisatorische verankering van de visie burgerparticipatie door middel van pilotprojecten.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	We zullen tot het eerste kwartaal van 2018, via een interactieve manier, tot een concept-afwegingskader gaan komen. Hierbij gaan we in gesprek met de organisatie, partners in de samenleving en de nieuwe raad. Daarna zullen door middel van verschillende pilot projecten de uitgangspunten in het afwegingskader getoetst worden.
Lange termijn	Een visie op burgerparticipatie met concrete handvatten voor het gemeentebestuur (college én de raad) en de ambtelijke organisatie voor het samenspel met partijen in de samenleving.

Monitoren Effecten Herindeling

Wat is het	De dienstverleningsvisie kent drie focuspunten: service op maat, verbindend en gastvrij. In het uitvoeringsplan is ruim aandacht voor de monitoring van de dienstverlening.
Harmoniseringsopgave	Ja, het ontwikkelen van een integrale klantcontactcentrum voor alle dienstverlening
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Uitvoeringsplan op hoofdlijnen met de acties voor 2017 en een doorkijk van de acties vanaf 2018 (16 mei 2017 geaccordeerd door Stuurgroep herindeling) Uitwerken Monitoring, Dashboard Dienstverlening en Kwaliteitshandvest Hierbij worden portefeuillehouders, managers, klankbordgroep, inwoners en raad betrokken. NB. Het kwaliteitshandvest wordt als pilot project voorgedragen in het project burgerparticipatie. Het betrekken van inwoners en raad zullen worden uitgevoerd onder de paraplu van het project burgerparticipatie. (2de helft 2018 voorleggen ter besluitvorming aan bestuur en raad)
Lange termijn	Doorontwikkeling (Digitale) Dienstverlening en invoering Digitale Agenda 2020

Raadsonderzoek P&O Beleid

Wat is het	Naar aanleiding van de raadsenquete heeft de raad van Zevenaar aanbevelingen gedaan ten aanzien van het verbeteren van het gemeentelijke P&O beleid. Deze aanbevelingen worden door het college van Zevenaar verwerkt in een plan van aanpak.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	In 2017 wordt beschreven hoe de aanbevelingen worden opgepakt. Dit wordt overgenomen in het jaarplan 2018 van de organisatie en verder uitgewerkt.
Lange termijn	De aanbevelingen zien niet alleen op het eerste half jaar 2018 maar ook de periode daarna. De wijze waarop en het tijdpad van de uitwerkingen van de aanbevelingen wordt in het jaarplan vermeld.

0. Bestuur en ondersteuning

Informatieveiligheid

Wat is het	Informatieveiligheid is een verzamelnaam voor alles wat ervoor zorgt dat de informatie die wij gebruiken bruikbaar is en blijft. Dat loopt uiteen van: “Welke informatie hebben we en wie is er verantwoordelijk voor?” tot “hoe houden we hackers buiten?”. Het gaat om techniek maar vooral om gedrag van mensen: opslaan waar het hoort, privacybescherming, geen informatie openbaar maken die dat niet moet zijn, etc.
Harmoniseringsopgave	Kaders zijn landelijk en Liemersbreed en dus is er geen harmonisatie nodig.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Bij de start nieuwe gemeente: formalisatie van beleidsdocumenten: Informatiebeleidsplan (IBP), Archiefverordening c.s., Vaststelling procesbeschrijvingen c.s. t.b.v. ENSIA Campagne bewustzijn informatieveiligheid bij alle medewerkers (incl. collegeleden, griffie en raadsleden) Verplichtingen AVG (mei 2018) BIG versnelling (conform amendement bij zienswijze op begroting SDL)
Lange termijn	Méér OpenData gewenst vanuit maatschappij, meer BigData bij beleidsvoorbereiding, Wet Open Overheid, Internet of Things, Idensys (DigiD-opvolger), digitaal stemmen(tellen)

1. Veiligheid

Binnen dit programma zijn geen onderwerpen die voldoen aan de voor dit overdrachtsdocument gedefinieerde criteria.

2. Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Infrastructuur

Doortrekking A15 en Verbreding A12

Wat is het	De realisatie doortrekking A15 en verbreding A12 zal naar verwachting gereed zijn in 2021-2023. Een goede inpassing van de snelweg en het behartigen van de belangen van inwoners en bedrijven staat voor de gemeente voor op. De aanpassingen zijn van invloed op onder meer 7Poort en Groot-Holthuizen. De gemeente behandeld de vergunningaanvragen en voert toezicht op de werkzaamheden aannemer. Raadsleden hebben toegang tot de digitale map A15/A12 met meer informatie.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Goede inpassing van de snelweg en behartigen belangen van bewoners en bedrijven. Vaststelling Uitvoeringsovereenkomst (UVO) door het college en vaststelling Esthetische Programma van Eisen door de raad.
Lange termijn	Realisatie doortrekking A15 en verbreding A12. Behandelen aanvragen vergunningen en toezicht werkzaamheden aannemer. Rijkswaterstaat is leading in de planning.

Aansluiting Onderliggend Wegennet (OWN)

Wat is het	De aanpassingen aan A15 en A12 leiden tot herinrichting Arnhemseweg en weg Hengelder. Het definitieve ontwerp is in voorbereiding. Extra aandacht wordt gegeven aan monitoring geluid, fijnstof en trillingen voor omwonenden en gebruikers. Raadsleden hebben toegang tot de digitale map A15/A12 met meer informatie.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Opstellen definitieve ontwerp en voorbereiden uitvoering. Eerste voorbereidende werkzaamheden in de omgeving.
Lange termijn	Realisatie van beide wegen uiterlijk eind 2019 gereed.

MER Witte Kruis

Wat is het	Er wordt een Mer-studie uitgevoerd naar de haalbaarheid van de doortrekking Witte Kruis richting het bedrijventerrein 7Poort. De doortrekking moet zorgen voor een directere verbinding van Rijnwaarden en het achterland met de A12.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Opdracht verlenen aan bureau voor MER-toets.
Lange termijn	Indien MER-plichtig, dan nader onderzoek varianten en beoordeling en keuze variant. Daarna bestuurlijke besluitvorming gemeente en provincie.

Noordelijke Randweg Zevenaar

Wat is het	Er wordt een haalbaarheidsstudie gedaan naar de noordelijke randweg. Deze heeft een aantakking op de Arnhemseweg en loopt parallel langs de nieuwe verdiepte A15 en langs de bestaande A12 en sluit aan op het bedrijventerrein Mercurion. Door deze weg kan het vrachtverkeer om de kern zevenaar rijden wat de woonkwaliteit in de kern ten goede komt. Tevens kan het als sluiproute dienen tijdens calamiteiten op de A12 en A15

	zodat het verkeer niet door de kern van zevenaar gaat.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Opdracht verlenen aan bureau voor nader onderzoek.
Lange termijn	Uitvoeren nader onderzoek, afstemming met omgeving. Besluitvorming onderzoek en realisatie.

Rhederlaag

Overnachtingshaven Giesbeek

Wat is het	Na een hernieuwd onderzoek naar de ligplaatsbehoefte zullen drie steigers en een autoafzetsteiger gerealiseerd worden door Rijkswaterstaat. Hiertoe is een overeenkomst gesloten met de gemeente. De gemeente is bevoegd gezag voor het bestemmingsplan, de MER en de vergunningen.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Opgave: In maart 2017 is er 'pas op de plaats' gemaakt met het project vanuit Rijkswaterstaat. Er is een nieuw onderzoek uitgevoerd naar de ligplaatsbehoefte. Het project wordt momenteel weer verder opgepakt.
Lange termijn	Afronden planstudie, ontwerp en effectstudies, ontwerpbesluiten en toetsing van de stukken uitzetten bij collega's (BP, MER en vergunningen) Publicatie en terinzagelegging ontwerpbesluiten bestemmingsplan, MER en vergunningen, mogelijk beroep (RvS), projectbeslissing en start realisatie

Alternatief Inrichtingsplan Ontzanding

Wat is het	Er is een gebiedsproces gestart met lokale partijen (ondernemers, verenigingen, dorpsvertegen-woordigers, individuele burgers, grotere ondernemers (Leisurelands en K3Delta), overheden (gemeente Zevenaar, provincie Gelderland, Rivierklimaatpark IJsselpoort en Rijkswaterstaat) en Natuurmonumenten om gezamenlijk te komen tot een breed gedragen alternatief inrichtingsplan voor het Rhederlaag. Het betreft een alternatief op een oorspronkelijk plan om nog 2,2 miljoen m3 zand uit het Rhederlaag af te voeren. Dit resulteert in een nieuwe bestemmingsplanprocedure in 2018.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	De notitie van uitgangspunten wordt in oktober 2017 voorgelegd aan de raad en biedt het kader voor het opstarten van nieuw bestemmingsplan 'Rhederlaag: Ruimte voor de Rivier'.
Lange termijn	Doelstelling is om in september 2018 een besluit ter inzage te kunnen leggen. Vaststellen bestemmingsplan Ruimte voor de Rivier en daarmee verband houdende vergunningen en ontheffingen en alle verguninningen verbonden aan de ontzanding.

Rivierklimaatpark

Wat is het	Het plangebied van het project Rivierklimaatpark IJsselpoort betreft de uiterwaarden van de IJssel tussen Arnhem en Giesbeek. De overheden en relevante gebiedspartijen in dit gebied werken samen met de inwoners aan een intergemeentelijke structuurvisie om dit gebied veilig te houden voor hoogwaterstand en tegelijk beter geschikt te maken voor economische ontwikkeling, recreatie, natuur en scheepvaart. Rivierklimaatpark IJsselpoort is een samenwerking van: ministerie van Infrastructuur en Milieu, provincie Gelderland, waterschap Rijn en IJssel, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, Natuurmonumenten en de gemeenten Arnhem, Duiven, Rheden, Westervoort en Zevenaar. Zie ook www.rivierklimaatpark.nl

Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Vaststellen van de NRD in college en het opstellen van de NKO (kansrijke oplossingsrichtingen) en vaststellen (januari 2018).
Lange termijn	Vervolg van de MIRT-processen (NKO vaststellen, MER onderzoek voor de oplossingsrichtingen en opstellen en vaststellen IGSV).

Overnachtingshaven Spijk

Wat is het	Het project Overnachtingshaven Spijk maakt onderdeel uit van het project Overnachtingshaven Lobith. Het project beoogt 70 nieuwe overnachtingsplaatsen voor schepen in de omgeving van Lobith te realiseren. Ongeveer 20 daarvan komen in Tuindorp. Dat project is nagenoeg gereed. De overige 50 plaatsen komen in Spijk in de Beijenwaard. Het bestemmingsplan (inpassingsplan) ligt momenteel bij de Raad van State, maar de besluitvorming laat op zich wachten als gevolg van onduidelijkheid over de houdbaarheid van de programmatische aanpak van stikstof (PAS). Intussen gaan de voorbereidingen voor de uitvoering wel gewoon door.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	De opgave op de korte termijn is om te komen tot een onherroepelijk bestemmingsplan. Een uitspraak van de Raaf van State is echter pas in de tweede helft van 2018 te verwachten. Daarvoor moet eerst het Europees Hof uitspraak doen op een aantal prejudiciële vragen.
Lange termijn	De uitvoering van de haven is voorzien in de periode 2019-2022.

Fietspaden

Fietspad Witte Kruis

Wat is het	Het aanleggen van een fietspad Witte Kruis-Maatjesweg met behulp van subsidie van de stadsregio Arnhem Nijmegen. De aanleg moet 30 april 2018 gereed zijn.
Harmoniseringsopgave	Nee, in principe betreft het alleen grondgebied van Zevenaar, maar de inwoners van Rijnwaarden hebben hier wel profijt van.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Doorlopen ro-procedure (projectomgevings-vergunning voor de aanleg van een fietspad, grondruil: aktepassering eind 2017, aanleg van het fietspad.
Lange termijn	Na aanleg van het fietspad is dit project afgerond.

Fietspad Spijksedijk (traject Duitse grens-Tolkamer)

Wat is het	In de gesprekken over de overnachtingshaven Spijk heeft de gemeente bedongen, dat in het gebied van de haven en de aansluitende delen in oostelijke richting tot aan de Duitse grens en in westelijke richting tot aan de Europakade te Tolkamer een vrijliggend fietspad zal worden aangelegd. Afgesproken is dat de gemeente dit fietspad aanlegt met daarvoor door het rijke verstrekt middelen. In totaal is hiervoor een bedrag toegezegd van € 2,7 miljoen.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	De opgave op de korte termijn is om te komen tot een onherroepelijk bestemmingsplan. Een uitspraak van de Raaf van State is echter pas in de tweede helft van 2018 te verwachten. Daarvoor moet eerst het Europees Hof uitspraak doen op een aantal prejudiciële vragen.
Lange termijn	De uitvoering van de haven is voorzien in de periode 2019-2022. De bedoeling is het fietspad te realiseren voor de totstandkoming van de haven.

Snelfietsroute F12

Wat is het	Uit onderzoek van de provincie is in het verleden gebleken dat er potentie is voor een tweede snelfietsroute tussen Arnhem en Zevenaar. Deze tweede route is geprojecteerd ten zuiden van de A12 en verbindt de Liemerse bedrijventerreinen met elkaar. Vanuit Duiven start de route bij de Roodwilligenstraat. De route loopt via de Roodwilligenstraat, de Reisenakker, de Hunneveldweg, de Doesburgseweg en de Edisonstraat. De snelfietsroute eindigt (en is tegelijk startpunt vanuit oostelijke richting) bij de Hengelder. Vanuit dit punt sluit de route aan op de route richting de langzaam verkeerstunnel en daarmee op het onderliggende fietsnetwerk van Groot Holthuizen.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Realisatie traject: - tussen Mercurion en Hunnveldweg: 4e kw 2017; - tussen Roodwilligenstr. en Hunneveldweg: 2e kw 2018.
Lange termijn	Realisatie traject: - tussen Edisonstr. vanaf aanbiedstation tot Didamseweg: 2019; - tussen fietspad Edisonstr. Vanaf Doesburgseweg tot aanbiedstation: 2020 - fietstunnel onder Hengelder: 2020/2021.

Betuweroute 3e spoor

Wat is het	Het derde spoor is drie kilometer lang en legt Pro-rail aan tussen Zevenaar en de Duitse grens. Voor een goede aansluiting met Duitsland wordt daarom het spoor uitgebreid. Door deze werkzaamheden worden de langzaamverkeerstunnels aan de Kwartiersedijk en Holthuizerpad aangepast. De voetfietsbrug aan het Kloosterpad wordt vervangen door een nieuwe voetfiets brug.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Planning hangt af van de aanbesteding en mogelijke belemmeringen tijdens de uitvoeringsfase (bijv. weersomstandigheden).
Lange termijn	Aanleg eind 2018.

Spoorverdubbeling Zevenaar-Didam en snelheidsverhoging

Wat is het	Van Station Zevenaar tot en met station Didam wordt het spoor verdubbeld (van één spoorbaan naar twee spoorbanen). Tevens worden er snelheidsmaatregelen genomen tot en met Doetinchem. Hierdoor ontstaat er een robuust spoor waardoor reizigers straks een kortere reistijd hebben, meer tijd hebben om over te stappen in Arnhem en minder kans op vertragingen. De spoorwegovergang Babberichseweg wordt opgeheven en hiervoor in de plaats komt een langzaam verkeerstunnel. De Babberichseweg (van rotonde Ringbaan Oost tot en met kruispunt Vondellaan) wordt heringericht als fietsstraat. De provincie financiert het project en ProRail voert het uit.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Voorbereiden aanbesteding door ProRail (met medewerking van de gemeente Zevenaar)
Lange termijn	Start aanleg in 2018 en gereed in 2019. Daarna herinrichting van de Babberichseweg als fietsstraat.

3. Economie

Fashion Outlet

Wat is het	Op bedrijventerrein 7Poort (deelgebied 'Spoorallee') wordt de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) ontwikkeld.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Eind 2017 wordt gestart met de planuitwerking, de voorbereiding (en naar verwachting aanvragen) van de omgevingsvergunning en voorbereidingen van het bouwrijp maken van het terrein.
Lange termijn	Aanbesteding en uitvoering van het bouwrijp maken. Start bouw outlet (door ontwikkelaar). Behandelen / uitvoeren synergiemaatregelen.

Centrumontwikkeling Zevenaar

Wat is het	Opwaardering openbare ruimte centrum (o.a. Raadhuisplein). Na vaststelling van het Inspiratiedocument zullen inrichtingsplannen van deelgebieden worden opgesteld en uitgevoerd. Hiervoor zijn nog geen financiële middelen beschikbaar. Benodigde middelen zullen worden opgevoerd bij de begroting en extern worden gezocht (subsidiemogelijkheden en bijdrage vanuit centrummanagement).
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Inspiratiedocument wordt in najaar tijdens een inloopavond gepresenteerd aan belangstellenden. Op basis van input van deze avond nog een laatste correctieronde. Daarna door naar college en (nieuwe) raad om het beleidskader vast te stellen.
Lange termijn	Na vaststelling van het Inspiratiedocument zullen inrichtingsplannen van deelgebieden moeten worden opgesteld en uitgevoerd. Hiervoor zijn nog geen financiële middelen beschikbaar. Benodigde middelen moeten worden opgevoerd bij de begroting en extern worden gezocht (subsidiemogelijkheden en bijdrage vanuit centrummanagement).

Raadhuisplein

Wat is het	Herontwikkeling van het oude gemeentehuis naar een woon/winkelgebouw. In 2017 wordt de vergunning aangevraagd voor het grotendeels slopen en weer herbouwen van het oude gemeentehuis tot woonwinkelpand. Op de twee verdiepingen 20 appartementen en op de begane grond winkelruimte of andere voorzieningen.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Dit jaar wordt de vergunning aangevraagd. Samen met Solidiam wordt subsidie bij de provincie aangevraagd in het kader van "Steengoed benutten" voor het gebouw en een herinrichting van het Freulebos. Om in aanmerking te komen voor deze subsidie dient er een samenhang te zijn tussen het pand en de omgeving.
Lange termijn	Na vergunningverlening zal een start gemaakt worden met de sloop- en bouwwerkzaamheden en zullen er afspraken moeten worden gemaakt over de uitvoering. Na gereed zijn van de werkzaamheden in en aan het pand zal de herinrichting van het Freulebos worden opgepakt.

Centrummanagement

Wat is het	Samenwerking tussen gemeente, Stichting BIZ/Centrummanagement (opvolger SOZ) en de AOZ (ondernemersvereniging) moet leiden tot een bruisend centrum, waarin het goed wonen, werken en verblijven is. Met voldoende draagvlak en na besluitvorming eind 2017 zal de BIZ (bedrijveninvesteringszone) naar verwachting begin 2018 in werking treden.

Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	BIZ (bedrijveninvesteringszone): in oktober besluitvorming in gemeenteraad, daarna in november draagvlakmeting en bij positieve draagvlakmeting inwerkingstelling BIZ in januari 2018. In november oplevering van marketingstrategie voor het centrum (in opdracht van centrummanagement)
Lange termijn	Samenwerking moet leiden tot een bruisend centrum, waarin het goed wonen, werken en verblijven is.

Ontwikkeling Hal 12

Wat is het	Het creëren van een ontmoetingsplek voor inwoners van Zevenaar en de Liemers, gericht op netwerk-georganiseerde dienstverlening, innovatie en ontmoeting, met een centrumversterkend effect. Hal 12 zal niet alleen de stationsomgeving verbinden met het kernwinkelgebied, maar ook als entree en aantrekkelijk verblijfsgebied fungeren. Partners op gebruikers niveau zijn: RSD, Filmhuis, Kunstwerk!, Caleidoz, Streekarchief, Cultuurhistorische vereniging. Op programma niveau sluiten bovendien Graafschap College, Rijn IJssel College en RBT KAN aan. Na vaststellen van het definitief ontwerp eind 2017 kan de bouw naar verwachting begin 2018 starten. Oplevering staat gepland voor het eerste kwartaal van 2019. Een oplossing voor het parkeren maakt onderdeel uit van de opgave.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Bepalen horeca concept Vaststellen definitief ontwerp (DO) Huurovereenkomsten partners Beheersovereenkomst/gedragen beheerconstructie Keuze wijze van aanbesteding Parkeeroplossing korte termijn (3-5 jaar)
Lange termijn	Uitwerken verdienmodel en opzet bedrijfsvoering Dienstverlening en programma Oplevering Q1 2019 Parkeeroplossing lange termijn

Monitor Economie

Wat is het	Betreft een jaarlijkse ondernemerspeiling op basis waarvan actiepunten benoemd en uitgevoerd worden.
Harmoniseringsopgave	Ja, wordt nu al samen door beide gemeenten uitgevoerd.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Ondernemerspeiling wordt in oktober in Zevenaar en Rijnwaarden uitgevoerd. Dit is een belangrijk onderdeel van de Monitor.
Lange termijn	Jaarlijkse update van de Monitor Economie, echter geen jaarlijkse Ondernemerspeiling. Deze wordt minder frequent uitgevoerd. Op basis van de resultaten van de Monitor worden actiepunten benoemd en uitgevoerd.

Stedelijke Herverkaveling

Wat is het	Het project Stedelijke herverkaveling betreft een verkeerskundige verbetering van de weg Hengelder én een stedenbouwkundige verbetering van de nieuwe entree van Zevenaar (bij de nieuwe afslag Zevenaar Oost). De provincie Gelderland is verantwoordelijk voor de aanpassing van het onderliggende wegennet vooruitlopend op de aanleg van de aansluitingen op de snelweg. Het provinciale voorstel heeft echter enkele nadelen. In de Stedelijke herverkavelingsvariant zijn deze nadelen niet aanwezig. De genoemde stedenbouwkundige verbetering vindt plaats door de

	(her)ontwikkeling van een deel van het bedrijventerrein Hengelder.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Onderzoeken of de Stedelijke herverkaveling een haalbare variant is. Om de aanbesteding van de voorkeursvariant voor het onderliggende wegennet niet te vertragen moet er voor 1 april 2018 duidelijkheid zijn over de planologische haalbaarheid, voldoende grip op de eigendomssituatie en dienen de financiën beschikbaar zijn. Mogelijk komt er een raadsvoorstel waarin de financiële consequenties van deze variant inzichtelijk worden gemaakt. Dit zal gebeuren indien de andere parameters (grondeigendom en planologische haalbaarheid voldoende concreet zijn)
Lange termijn	Realisatie de Stedelijke herverkavelingsvariant

RPW

Wat is het	Het Regionaal Programma Werklocaties bevat afspraken tussen de 19 gemeenten in de regio Arnhem Nijmegen om overaanbod van kantoren, bedrijventerreinen en perifere detailhandelslocaties terug te dringen. Door vraag en aanbod in balans te brengen worden op termijn nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt die bijdragen aan economische groei en zorgvuldig ruimtegebruik.
Harmoniseringsopgave	Niet echt, hoewel de mogelijke consequenties van het RPW effect hebben op beide gemeenten. Zowel Zevenaar als Rijnwaarden stemmen niet in met het RPW. De ingediende zienswijze is met de Liemers afgestemd.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Het opstellen van het RPW was een regionaal proces (19 gemeenten). Het traject is nu in zoverre afgerond dat er een document voorligt ter besluitvorming. De gemeenteraad beslist in november 2017 over het wel of niet instemmen met het RPW. De provincie (GS) beslist in januari over het RPW.
Lange termijn	Reëel scenario is dat de provincie besluitvorming van de gemeente overneemt en regie gaat voeren. Gemeente zal sowieso bijdrage moeten leveren aan monitoring en op te richten IOW. Mogelijk komen er juridische procedures als gevolg van opgelegde schrapopgave.

7Poort

Wat is het	BusinessPark 7Poort (www.7poort.nl). Het betreft het ontwikkelen van het regionale bedrijventerrein nabij de A12 in Zevenaar. Het BusinessPark heeft een diversiteit aan kavels te koop van 2.500 m^2 tot 19 hectare. De huidige doelstelling van de grondverkoop is 2 hectare per jaar. Op het terrein wordt eveneens de Fashion Outlet Zevenaar gerealiseerd.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Opgave: Grondverkoop en opstarten uitvoeren versnelde maatregelen. Externe factoren: Op-/afrit A12 nodig. Besluitvorming college/raad Q4 2017/Q2 2018: voorstel voor wel of niet meewerken aan het voorstel om een 2e viaduct aan te leggen op 7Poort. Dit wordt voorgesteld in de Meerjarenbegroting.
Lange termijn	Uitvoering van de versnelde maatregelen (looptijd van 2 tot 3 jaar). Bouwrijp maken van alle gronden op 7Poort in relatie tot verkoop.

Digitaal Parkeren

Wat is het	Het invoeren van digitale betaalmethoden voor het parkeren
Harmoniseringsopgave	Nee, Rijnwaarden kent geen betaald parkeren.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Digitalisering parkeervergunningen: voorbereiding en uitwerking 2017/eerste helft 2018 Pilotproject 2e uur gratis parkeren: voorbereiding en uitwerking 2017/eerste

	helft 2018
Lange termijn	Besluitvorming omtrent digitalisering parkeervergunningen. Een pilotproject is gepland in 2e helft 2018.

Grondexploitaties Zevenaar-Oost

Wat is het	Conform de Grex ligt de uitgifte voor Groot Holthuizen op 30 woningen per jaar. De raad heeft gevraagd dit proces te versnellen. In 2016 en 2017 zijn verkoop en financiële doelstellingen ruimschoots gehaald. Afronding buurtschappen de Tol en De Bem in zowel woningbouw als openbaar gebied (woonrijpmaken) staan gepland, evenals verdere ontwikkeling en realisatie buurtschap de Stede en volgende buurtschappen.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Raadsbesluit tot versnelling tot 40 a 50 woningen per jaar. Daarnaast Raadsbesluit inzake realisatie fietspad Landeweerdijk Besluitvorming Raad Q4 2017/Q2 2018: eventueel een bestemmingsplanherziening voor de boerenerfkavels als gevolg van gewijzigde planvorming
Lange termijn	Realisatie van de verkoop en financiële doelstellingen Afronding buurtschappen de Tol en De Bem in zowel woningbouw als openbaar gebied (woonrijpmaken) Verdere ontwikkeling en realisatie buurtschap de Stede en volgende buurtschappen

Spijksedijk

Wat is het	Op het bedrijventerrein geldt sinds begin 2017 een nieuw bestemmingsplan. Dit plan is nog niet onherroepelijk. Onderdeel van het plan is dat de Loosjespolder wordt ingevuld als opslag. Hiervoor is er sprake van kostenverhaal. De laatste termijn kan geïnd worden als het bestemmingsplan onherroepelijk is. Afgelopen periode is ook gewerkt aan uitbreiding van de loswal. Dit project stokt, vanwege het lage draagvlak voor deze ontwikkeling vanuit de provincie.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Binnenkort is de uitslag van de raad van state van belang. Afhankelijk van de uitslag kan het plan verder worden ingevuld.
Lange termijn	De vraag voor de lange termijn is of uitbreiding van loswal nog aan de orde is. Dit in verband met het stimuleren van vervoer over water.

4. Onderwijs

Onderwijshuisvesting

Integraal Huisvestings Plan (IHP)

Wat is het	Voor de periode 2018-2022 wordt in samenwerking met schoolbesturen primair en voortgezet onderwijs en kinderopvangorganisaties een nieuw gezamenlijk Integraal HuisvestingsPlan (IHP) opgesteld. Als gevolg van de fusie Zevenaar Rijnwaarden wijzigt de stichtings- en instandhoudingsnorm voor de scholen. Parallel aan het IHP zal een nieuwe Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting worden opgesteld.
Harmoniseringsopgave	College BenW Zev. en Rijnw. zijn akkoord gegaan met de Startnotitie voor het opstellen van een gezamenlijk Integraal HuisvestingsPlan (IHP) Onderwijs 2018 - 2022
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	a. 2017: Stand van zaken IHP naar Raadscommissie; b. 1e kw 2018: IHP ter advisering naar de schoolbesturen; c. 1e kw 2018: IHP besluitvorming in college BenW; d. 1e of 2e kw 2018: IHP ter kennisgeving naar de Raad; e. parallel aan IHP loopt mogelijk besluitvorming van de Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeente Zevenaar 2018 - 2022
Lange termijn	Visie voor de komende 10 – 15 jaar

Platanenlaan

Wat is het	Krediet onderwijshuisvesting locatie Platanenlaan in Zevenaar. Het schoolbestuur heeft, na eerder bezwaar en mediationtraject, nu beroep aangetekend bij de Rechtbank over de hoogte van het door de raad op 5 juli 2017 beschikbaar gestelde krediet, groot € 5.036.921,00. De beroepsprocedure wordt nu doorlopen. De uitspraak zal vervolgens worden teruggekoppeld aan College en aan de Raad. Of dit financiële consequenties heeft is nog de vraag.
Harmoniseringsopgave	Besluit heeft mogelijk precedentwerking bij toekomstige onderwijshuisvestingsaanvragen gemeente Zevenaar.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Schoolbestuur heeft beroep aangetekend bij de Rechtbank over de hoogte van het beschikbaar gestelde krediet Verweerschrift met bijlagen moet worden opgesteld. Vervolgens de beroepsprocedure afwachten.
Lange termijn	Precedentwerking bij toekomstige onderwijshuisvestingsaanvragen.

Carrousel/de Maatjes

Wat is het	Stichting Proles heeft een aanvraag onderwijshuisvesting ingediend voor locatie De Carrousel in Zevenaar (in combinatie met ontmoetingscentrum De Maatjes). Deze wordt getoetst aan de huidige verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Zevenaar 2015, wat zal leiden tot een kredietvoorstel dat aan de raad wordt voorgelegd. Er wordt in de planvorming zo goed als mogelijk aangesloten bij het traject revitalisering wijk Zonnemaat (aanpak openbare ruimte).
Harmoniseringsopgave?	N.v.t.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Kredietraming in gem. begroting 2018 opnemen en krediet aanvraag 1e /2e halfjaar 2018 aan de raad voorleggen
Lange termijn	ntb

Onderwijsbeleid en Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Wat is het	De wettelijke Harmonisatie moet de verschillen tussen kinderopvang en peuterspeelzalen wegnemen. Het Rijksbeleid zet fors in op de kwaliteit van

	de voorschoolse voorzieningen. Vanaf 1 januari 2018 zijn gemeenten wettelijk verplicht de Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzalen zowel organisatorisch, beleidsmatig, kwalitatief als vanuit financieel oogpunt te hebben afgerond. Gelet op de wettelijke taken die de gemeente heeft ten aanzien van voorschoolse voorzieningen en Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) neemt de gemeente de regie om deze harmonisatie vorm te geven.
Harmoniseringsopgave	De Beleidsnotitie Harmonisatie is van toepassing op de nieuwe gemeente Zevenaar en is een coproductie van de gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar. De beleidsnotitie zal door beide raden worden vastgesteld.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Planning/ Uitwerking - Vanaf 5 oktober 2017: Uitvoeringsplan communicatie, uitgewerkt naar acties t.b.v. respectievelijk de instellingen, de huidige ouders, nieuwe ouders en de ouders van VVE-peuters. - Vanaf 3 oktober 2017: Opstellen van subsidieregeling/beleidsregels a.d.h.v. resultaatafspraken en kwaliteitseisen opstellen van resultaatafspraken VVE en financiële kaders met aanbieders. Externe factoren: Het Rijksbeleid is volop in beweging de wettelijke indicatoren te bepalen die van invloed zijn op een (risico) onderwijsachterstand. Een mogelijke verruiming van de indicatoren heeft positieve invloed op het te ontvangen rijksbudget voor het gemeentelijke Onderwijsachterstandenbeleid.
Lange termijn	Een kwalitatieve voorschoolse voorziening is bij uitstek geschikt om de daarvoor noodzakelijke verbindingen te leggen tussen scholen, kinderopvang en de zorgstructuur. Met als het gewenste einddoel: het Kindcentrum waar inhoudelijk gewerkt wordt vanuit een gezamenlijke pedagogische en educatieve visie. Actuele beleidsthema's daarin zijn: de doorgaande leerlijn, ouderbetrokkenheid, het effectief benutten van VVE en Passend Onderwijs.

Kinderboerderij Rosorum Zevenaar

Wat is het	Er loopt een inventarisatieonderzoek naar verbeterpunten kinderboerderij met eventuele samenwerking met NME. De discussie moet gevoerd worden over de gemeentelijke ambitie ten aanzien van alle onderdelen op het terrein van natuur- en milieugerelateerde onderdelen (kinderboerderij(en) en de NME. Daar hoort de vraag bij of dit ook moet leiden tot het buiten de organisatie plaatsen van de NME.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Behandeling inventarisatieonderzoek naar verbeterpunten kinderboerderij met eventuele samenwerking met NME. De discussie moet gevoerd worden over de gemeentelijke ambitie ten aanzien van alle onderdelen op het terrein van natuur- en milieugerelateerde onderdelen (kinderboerderij(en) en de NME. Daar hoort de vraag bij of dit ook moet leiden tot het buiten de organisatie plaatsen van de NME.
Lange termijn	Zie voorgaande actiepunten met eventueel een herhuisvestingsopdracht naar de meest geschikte locatie voor de lange termijn (landgoed/groot Holthuizen)

5. Sport, cultuur en recreatie

Harmonisatie Sporttarieven

Wat is het	De sportaccommodaties zijn overgegaan naar Ataro B.V. (Sportbedrijf Zevenaar). Voor een goede bedrijfsvoering is het gewenst dat er eenduidigheid bestaat over de te hanteren tarieven voor de velden en sportzalen. Op den duur zullen de in Zevenaar en Rijnwaarden gehanteerde tarieven naar elkaar toe moeten groeien. Hierop wordt al geanticipeerd, o.a. d.m.v. het naar Zevenaars niveau brengen van huur voetbalvelden Rijnwaarden d.m.v. raadsbesluit. Mogelijk zal fasering nodig zijn.
Harmoniseringsopgave	Ja
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Vaststellen/ontwikkelen Algemene subsidie verordening (Asv) voor de nieuwe gemeente. Die treedt op zijn vroegst per 1-1-2019 in werking. Na de Asv kan één tarievenverordening worden vastgesteld.
Lange termijn	Het naar elkaar toegroeien van tarieven. Hierop wordt al geanticipeerd, o.a. d.m.v. het naar Zevenaars niveau brengen van huur voetbalvelden Rijnwaarden d.m.v. raadsbesluit. Mogelijk zal fasering nodig zijn.

Subsidiebeleid

Wat is het	Het harmoniseren van het subsidiebeleid zal vanaf begin 2018 vorm krijgen. Voorafgaand hieraan plan van aanpak waarin wordt omschreven welke stappen worden gezet, hoe verenigingen worden geconsulteerd, etc. Sommige verenigingen/stichtingen zullen meer subsidie krijgen, sommige minder en afhankelijk van de keuzes die de raad maakt zullen mogelijk ook subsidies worden stopgezet.
Harmoniseringsopgave	Ja
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Vaststellen/ontwikkelen Algemene subsidie verordening (Asv) voor de nieuwe gemeente. Voorafgaand hieraan plan van aanpak waarin wordt omschreven welke stappen worden gezet, hoe verenigingen worden geconsulteerd, etc.
Lange termijn	De nieuwe verordening is van toepassing op het eerst volgende subsidiejaar. Tot die tijd zijn oude Asv's van Zevenaar en Rijnwaarden van toepassing.

Toeristische Infrastructuur

Wat is het	Er is provinciale subsidie aangevraagd voor de realisatie (participatietraject, uitvoering en beheer) van twee zogenaamde klompenpaden. De gemeentelijke bijdrage komt uit subsidie Sterk Bestuur. Rijnwaarden en Zevenaar zijn bezig met de ontwikkeling van een keuzenetwerk Wandelen, dat aansluit op het netwerk in Montferland.
Harmoniseringsopgave?	Ja, wordt nu al samen met Rijnwaarden uitgevoerd.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Zevenaar: er is provinciale subsidie aangevraagd voor de realisatie (participatietraject, uitvoering en beheer) van 2 klompenpaden. Gemeentelijke bijdrage komt uit subsidie Sterk Bestuur. Rijnwaarden en Zevenaar zijn bezig met de ontwikkeling van een keuzenetwerk Wandelen, dat aansluit op het netwerk in Montferland.
Lange termijn	Uitvoering speerpunten vanuit Sterk Bestuur: door ontwikkelen van de toeristische infrastructuur, met name gericht op wandelen en paardrijden/mennen. Daarnaast inzet op het beleefbaar maken van de cultuurhistorie.

De Limes

Wat is het	De Romeinse Limes is de oude grens van het Romeinse rijk en loopt van Engeland tot de Zwarte Zee. Het rijk strekte zich op haar hoogtepunt, zo'n 2000 jaar geleden, uit van Schotland tot in het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Het Nederlandse deel van de grens van het Romeinse rijk, de Romeinse Limes, staat op de Voorlopige Lijst Werelderfgoed. Dit houdt in dat het kabinet van plan is om de Romeinse Limes voor te dragen voor de Werelderfgoedlijst van UNESCO. De planning is om in 2020 het nominatiedossier aan te bieden aan het Werelderfgoedcentrum van UNESCO in Parijs. In 2021 besluit het Werelderfgoedcomité dan of het Nedergermaanse deel van de Romeinse Limes op de Werelderfgoedlijst wordt geplaatst. Voor meer informatie, kijk bij het kopje UNESCO nominatie.
Harmoniseringsopgave?	Nee, nadruk ligt rond het oude Castellum
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	2017 → grondonderzoek
Lange termijn	2018 → schrijven nominatiedossier 2019 → besluitvorming 2020 → aanbieding door minister aan Parijs 2021 → besluit in Parijs

Cultuurhistorie

Wat is het	Cultuurhistorie krijgt de laatste paar jaar meer aandacht binnen Rijnwaarden. Belangrijke documenten daarin zijn het boekwerk "Sleutel naar het verleden, sleutel naar de toekomst" en ook de vastgestelde archeologische beleidskaart en cultuurhistorische beleidskaart. In Zevenaar heeft de raad ingestemd met de Erfgoedvisie, waarin veel aandacht voor draagvlak, herbestemming, promoten en vermarkten van erfgoed (recreatie en toerisme).
Harmoniseringsopgave?	Rijnwaarden en Zevenaar hebben al een gezamenlijke cultuurhistorische kaart opgesteld. Verder zal in verband met harmonisering april 2018 aan de raad een Monumenten- en een Subsidieverordening Monumenten worden voorgelegd en een Reglement op de monumentencommissie.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Er zijn in Rijnwaarden geen bijzondere opgaven. In Zevenaar zullen nog een vijftal objecten worden aangewezen als monument.
Lange termijn	In Rijnwaarden ligt voor de lange termijn de nadruk op de gemeente als Liniegemeente: - Limes - Oranje Limes (Maurits) - Nieuwe Hollandse waterlinie - IJssellinie In Zevenaar ligt de nadruk op: - het promoten en vermarkten van erfgoed - inzet op behoud en versterking van het draagvlak voor monumenten en ander erfgoed - inzet op herbestemmingen - in kaart brengen van WOII archeologie

Ontwikkeling recreatiegebied De Bijland

Wat is het	Rondom de Bijland lopen verschillende zaken. Naast het uitvoeren van de visie Bijland zijn dat het versterken Romeinse Limes in het gebied, het versterken imago versterkende elementen (dikste Wilgen, Romeinse vindplaatsen), de wens voor ontwikkelingen rondom de jachthaven en

	uitbreiding camperplaatsen. APV of andere juridisch geldige afspraken betreffende het gehele recreatie gebied
Harmoniseringsopgave	Enkel op het gebied van regelgeving op het terrein
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	- In orde maken van de geldende regelgeving (APV of "huisregels zoals op de terreinen van Leisurelands) - Voldoen aan de wettelijke eisen (oa. voldoet speedbootbaan aan de milieu wetgeving?, permanente bewoning) - In gesprek over toeristische kansen, ipv 50 camperplaatsen
Lange termijn	Versterken van de kwaliteit/ afspraken over realiseren visie watersportcentrum

Ontwikkeling Carvium Novum

Wat is het	Bij Carvium Novum spelen verschillende aspecten. Bijdrage vanuit de zandwinning richting gemeente, ontwikkeling toeristische infrastructuur en ontwikkeling recreatieve kern.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	1; Bijdrage → in 2018 krijgt de gemeente voor de laatste keer een bijdrage van €62.500 2; de grote ronde om Carvium Novum is gereed. De kleine ronde moet nog gerealiseerd worden. 3; Contractueel moet de faciliteiten voor de recreatieve kern op 1 januari 2019 klaar zijn (IRS 2016-6187). Als dat niet lukt, dan moet Wezendonk dat voor 1 juli 2018 melden.
Lange termijn	Volgens planning moet de recreatieve kern in 2019 worden ontwikkeld.

Gemeentelijk vastgoedbeleid

Wat is het	Implementatie aanbevelingen Vastgoednota. In 4e kw 2017/begin 2018 volgt een vastgoedscan met aandacht voor het in eigendom te behouden/ af te stoten vastgoed, het vaststellen van doelgroepen van beleid (ikv maatschappelijke huurprijs), kansen voor multifunctioneel gebruik, evt. "missing links" in een goede verdeling van faciliteiten en een conditiemeting van gemeentelijk vastgoed.
Harmoniseringsopgave	Ja, de wijze waarop het beheer en onderhoud en exploitatie van gemeentelijk vastgoed is geregeld, verschilt sterkt. In Rijnwaarden voornamelijk door stichtingen, in de gemeente Zevenaar voornamelijk door de gemeente.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	In 4e kw 2017/begin 2018 maken we een vastgoedscan waarin we in kaart brengen: - het in eigendom te behouden/ af te stoten vastgoed - vaststellen van doelgroepen van beleid (ikv maatschappelijke huurprijs); - kansen voor multifunctioneel gebruik - kansen voor verdere verduurzaming van vastgoed; - evt. "missing links" in een goede verdeling van faciliteiten. - conditiemeting van gemeentelijk vastgoed Daarnaast wordt een energiescan uitgevoerd aan gemeentelijk vastgoed met een verkenning van duurzaamheidsmaatregelen.
Lange termijn	In 2019/2020 is invoering van de maatschappelijke huurprijs voorzien in afstemming met de herijking van het subsidiebeleid.

6. Sociaal domein

Realiseren overkoepelende opgave Sociaal Domein

Wat is het	Integrale sturing op opgave (over de afdelingen heen), integraliteit rond passende zorg en ondersteuning (nieuwe en bestaande taken wmo, jeugd, werk en inkomen, schuldhulp, etc.), met als doel het vergroten van kansen en mogelijkheden voor kwetsbare inwoners. Realiseren opgave Sociaal Domein is nog altijd in ontwikkeling (landelijk beeld). Vraagt prioriteitsstelling en forse inzet van nieuwe gemeente in komende bestuursperiode met een accent op 2018.
Harmoniseringsopgave	Vanuit werkgroepen herindeling Sociaal Domein zijn de meest noodzakelijke onderwerpen opgepakt met het oog op continuering uitvoering en dienstverlening. Realiseren opgave Sociaal Domein is nog altijd in ontwikkeling (landelijk beeld). Vraagt prioriteitsstelling en forse inzet van nieuwe gemeente in komende bestuursperiode met een accent op 2018.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Opstellen geactualiseerd activiteitenplan (projecten, processen en acties) gericht op realiseren opgave voor nieuwe gemeente. Realiseren voldoende kwaliteit (kennis en expertise) en financiële middelen voor realiseren opgave. Vertalen ambities nieuw bestuur naar aanpak Continueren speerpunten (doorontwikkeling toegang, sturing en monitoring, beheersen kosten (mn jeugdzorg), integraliteit beleid, etc.) Inrichting informatievoorziening richting nieuwe Raad vanwege complexiteit en deels onbekendheid met onderwerp dat nog steeds grotendeels nieuw is voor gemeenten (dmv kwartaalrapportages en op te zetten tijdelijke informatiegroep vanuit de Raad). Dit laatste kan gaan om vakspecialisten uit fracties die op inhoud over Sociaal Domein worden geïnformeerd. Besluitvorming over kader opgave Sociaal Domein Zevenaar en benodigde middelen (Raad) Besluitvorming over invulling opgave (activiteitenplan) (Stuurgroep Sociaal Domein/B&W)
Lange termijn	Nader te bepalen

Doorontwikkeling Toegang

Wat is het	Visie en werkwijze op de toegang zijn geharmoniseerd zodat toegang op dezelfde eenduidige wijze is ingericht per januari 2018 en de dienstverlening aan inwoners gecontinueerd wordt. Voor de langere termijn wordt gewerkt aan Integrale werkwijze binnen het sociaal domein: verknoping van beleid en uitvoering en vergroting van het aanbod algemeen toegankelijke voorzieningen.
Harmoniseringsopgave	Visie en werkwijze op de toegang harmoniseren zodat toegang op dezelfde eenduidige wijze is ingericht per 1-01-2018. Continuering dienstverlening aan inwoners per 1-1-2018
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	- Oktober 2017: uniformeren processen en procedures front en backoffice. - November 2017: na plaatsingsprocedure informeren medewerkers en verdere implementatie. - Voorbereiding implementatie zodat per 1-1-2018 dienstverlening kan worden gecontinueerd. - Verder optimaliseren toegang conform plannen. (Doorontwikkeling KCC sociaal domein en optimaliseren verbinding back- en frontoffice.)

	Externe factoren: - Implementatie project basis op orde huidige gemeente Zevenaar. - Draagvlak en medewerking van inwoners en betrokken partijen. - Beschikbaarheid voldoende capaciteit, kennis en expertise. - - Software leveranciers.
Lange termijn	- Verdere ontwikkeling integrale toegang - Integrale werkwijze binnen het sociaal domein: verknoping van beleid en uitvoering. - Afstemming initiatieven zowel intern als extern. - Vergroten aanbod algemeen toegankelijke voorzieningen.

Beleidsplan Jeugd en WMO

Wat is het	Vanuit beide gemeenten is vanaf 2017 gewerkt aan een nieuwe beleidsnotitie jeugd en maatschappelijke ondersteuning met routekaart van ontwikkellijnen waar langs we ondersteuning, zorg en transformatie organiseren voor jeugd en maatschappelijke ontwikkeling. Deze notitie ondersteunt de Integrale werkwijze binnen het sociaal domein: verknoping van beleid; meer integrale gemeentebegroting sociaal domein; afstemming initiatieven; werkagenda; prioritering. In de loop van 2018 wordt deze notitie aan de gemeenteraad aangeboden.
Harmoniseringsopgave?	De beleidsnotitie is voor de nieuwe gemeente, harmonisatie is dan ook geborgd.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	- November 2017: sondering bij wethouders: opbrengst verdiepingsgesprekken tbv uitwerken van de uitgangspunten met diverse partners - Februari 2018: informele herbevestiging uitgangspunten met nieuwe raad, uitgangspunten + dialooggesprek - April 2018: definitieve vaststelling totale beleidsnotitie jeugd en maatschappelijke ondersteuning door college en raad. Externe factoren: - Cruciaal is het herbevestigingsmoment in februari in met de nieuwe gemeenteraad. Pas als de nieuwe griffier is benoemd kan dit gepland worden. - Opbrengst van de verdiepingsgesprekken - draagvlak en medewerking van inwoners en betrokken partijen. - - vaststelling nieuwe verordening jeugd en maatschappelijke ondersteuning op uiterlijk 1 juli 2018 (niet binnen scope opdracht beleidsnotitie, wel noodzakelijk).
Lange termijn	- Va 1 juli 2018 ingangsdatum nieuwe beleidsnotitie met routekaart van ontwikkellijnen waar langs we ondersteuning, zorg en transformatie organiseren voor jeugd en maatschappelijke ontwikkeling. - Integrale werkwijze binnen het sociaal domein: verknoping van beleid; meer integrale gemeentebegroting sociaal domein; afstemming initiatieven; werkagenda; prioritering.

Participatie: Toekomstperspectief RSD en het sociaal werkbedrijf Scalabor

Wat is het	De GR Presikhaaf Bedrijven is in liquidatie. Scalabor zal als Arnhems arbeidsontwikkelbedrijf in de plaats van de GR PHB treden. Met Scalabor wordt een dienstverleningsovereenkomst voor de duur van 5 jaar aangegaan. Het gaat hier om “oude” instroom van medewerkers in de voormalige Wet Sociale Werkvoorziening. Medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt die na 1-1-2015 instromen via RSD, worden door een zogenaamde “netwerkorganisatie” door RSD geholpen aan passend werk

	of dagbesteding. In het najaar van 2018 dient de gemeente een definitieve afweging te maken over deelneming in het arbeidsontwikkelbedrijf Scalabor. Ook wordt er een agenda Werk en Economie ontwikkeld. Doelstelling van deze agenda is om economie en werk sterker regionaal te verankeren.
Harmoniseringsopgave	Nee. Dossiers lopen al regionaal. Ook de voormalige gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden namen in het verleden qua strekking en inhoud gelijkluidende besluiten.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	1) Uitvoering raadsbesluit toekomst participatielandschap Kort gezegd willen we een dienstverleningsovereenkomst afsluiten met Scalabor als rechtsopvolger van het voormalige Presikhaaf Bedrijven voor de duur van 5 jaar. Het gaat hier om “oude” instroom van medewerkers in de voormalige Wet Sociale Werkvoorziening. Medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt die na 1-1-2015 instromen via RSD, worden door een zogenaamde “netwerkorganisatie” door RSD geholpen aan passend werk of dagbesteding. Ook wordt er een agenda Werk en Economie ontwikkeld. Doelstelling van deze agenda is om economie en werk sterker regionaal te verankeren. 2)Op basis van het uitkeringsbestand van de voormalige gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden is er een aanvraag vangnet-uitkering 2017 door beide gemeenten aangevraagd.
Lange termijn	Scalabor zal als Arnhems arbeidsontwikkelbedrijf in de plaats van de GR PHB treden. Hier speelt het eigenaarschap: wil je als gemeente (mede) eigenaar zijn van het arbeidsontwikkelbedrijf Scalabor. In het najaar van 2018 dient de gemeente Zevenaar hierover een definitieve afweging te maken.

Minimabeleid

Wat is het	Er wordt gewerkt aan een nieuw beleidsplan minimabeleid en schuldhulpverlening waarin de raad de kaders stelt voor de uitvoering van de schuldhulpverlening en nieuwe accenten kan aanbrengen in het minimabeleid.
Harmoniseringsopgave?	Nee, is al geharmoniseerd met ingang van 1 januari 2018.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Colleges van Rijnwaarden en Zevenaar hebben intentie uitgesproken om toe te groeien naar één inkomensgrens van 120% voor alle minimaregelingen. Het is aan het nieuwe gemeentebestuur hier een integrale afweging over te maken. Opgave financiële ondersteuning van kinderen die huiswerkbegeleiding of zomerschool nodig hebben, waar ouders dit niet (volledig) kunnen betalen. Dit als onderdeel van het Kindpakket Zevenaar en in relatie tot het onderwijsbeleid.
Lange termijn	Voor de langere termijn: naast ondersteuning voor sport, cultuur en vrije tijd activiteiten voor kinderen, komen tot ondersteuning via onderwijs voor het verbreden van kansen. Voorkomen dat armoede overgaat van generatie op generatie. Beginnen bij de huidige generatie kinderen. Aanpak laaggeletterdheid en armoede in gezamenlijkheid oppakken. Versimpeling van aanvragen en digitale ondersteuning. Terugdringen kosten voor bewindvoering, door nog meer in te zetten op preventie en onderzoek te doen naar mogelijkheden om bewindvoering te beëindigen. Vergroten bereikbaarheid van de doelgroep, ook de nieuwe doelgroep in Rijnwaarden (tussen 110% en 120%).

Doelgroepenvervoer

Wat is het	Doelgroepenvervoer is georganiseerd binnen de gemeenschappelijke regeling BVO DRAN. De kosten van Avan vallen hoger uit dan op dit moment is opgenomen in de gemeentelijke begroting. Behandeling jaarrekening 2016 en de meerjarenbegroting 2018-2021 is tot twee keer toe uitgesteld i.v.m. de verdeelsleutel en de uitwerking daarvan. Nieuwe begroting op basis van reële cijfers is op moment van schrijven nog in ontwikkeling en wordt behandeld in de bestuursvergadering van 14 december 2017.
Harmoniseringsopgave	Ja.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Eerste college & raad: harmonisatievoorstel leerlingenvervoer Meerjarenbegroting 2018-2021 BVO DRAN wordt vastgesteld op 14 december 2017 door het bestuur van de BVO DRAN. Zienswijze kan daarna worden ingediend door gemeenteraden. Bepalen bestuurslid en plaatsvervangend lid BVO DRAN. Uitrol Plusbus Zevenaar, start is in vierde kwartaal 2017. Voor dagbestedingsvervoer van Caleidoz, voor vraagafhankelijk vervoer voor mensen met problemen met regulier OV en mogelijk te ontwikkelen tot algemeen toegankelijke voorziening voor alle volwassen inwoners (op moment van schrijven moeten doelgroepen nog worden bepaald).
Lange termijn	Regio: onder leiding van de nog aan te stellen Regiocoördinator Doelgroepenvervoer zal in 2018 worden gewerkt aan: - het invulling geven aan projecten en acties/innovaties op het terrein van het doelgroepenvervoer op basis van de sporen van het rapport van Cissonius: - bundeling van vervoer - versterken eigen kracht - organiseren zorg dichtbij huis - stimuleren vrijwilligersinitiatieven - hervorm en benut beter de onderkant van het huidige OV-aanbod en ontwikkel nieuwe vervoersconcepten. Zevenaar: Mogelijke nieuwe vervoersconcepten uitrollen naar de behoefte van de inwoner. Zoals combinatie deur-tot-deur vervoer met OV, concept Breng Flex of een deelauto.

Krachtlokaal

Wat is het	Het Krachtlokaal is dè plek voor alle inwoners van de gemeente Zevenaar die zelf aan de slag willen met een idee om de Zevenaarse wijken en dorpen nog aantrekkelijker, vriendelijker, duurzamer en interessanter te maken! Het heeft geen potjes met geld en neemt geen ideeën over, maar verbindt mensen met goede ideeën aan mensen die kunnen helpen, willen meedenken en proberen 'mede mogelijk te maken'. Medewerkers van de zijn het fysieke aanspreekpunt voor Krachtlokaal-vragen.
Harmoniseringsopgave	Ja
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Zevenaarse gebiedsteams worden in 2017 getraind in de Krachtlokaal werkwijze. Ook in het huidige gebiedsteam Rijnwaarden zal deze training plaats dienen te vinden.
Lange termijn	Communitybuilding, ook in Rijnwaarden.

Investeringsfonds Sociaal Domein

Wat is het	Het regionale innovatiefonds, waar de coördinatie bij de gemeente Arnhem ligt, biedt de kaders voor projecten met een regionale uitwerking. Het lokale Investeringsfonds is een aanvulling hierop.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Beide gemeenten kennen een andere invulling van het Investeringsfonds. Op korte termijn dienen de doelen, uitgangspunten, opzet en methodiek op elkaar worden afgestemd. Daar het uitvoering is, kan het college in het 2e kwartaal van 2018 een voorstel verwachten over harmonisatie van beide invullingen (evaluatie).
Lange termijn	In het kader van de zorgverplichtingen (aansluiting cao VVT, Marktcode) kan gekozen worden om te koersen op innovatieve dienstverlening Wmo en Jeugdzorg.

Beschermd Wonen

Wat is het	Beschermd wonen is bedoeld voor mensen met psychiatrische problemen die niet zelfstandig kunnen wonen. Hiervoor kunnen zij een indicatie krijgen en tot 2020 is Beschermd Wonen geregeld via de centrumgemeente Arnhem. Er vindt (of zal vinden) een transformatie plaats naar Beschermd Thuis, waarbij er meer beschermde woonplekken in de wijken komen, met (24-uurs) begeleiding thuis. In plaats van het huidige intramurale beschermd wonen, vindt er een verschuiving plaats naar het meer beschermd thuis onder begeleiding wonen in de wijk.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Bestuurlijk gedragen keuzes m.b.t. de regionale samenwerking miv 2020: Organiseren van lokale opgaven: toegang, signalering, preventie en toeleiding en opvang (ambulant / intramuraal) Resultaat: regioplan Beschermd Thuis (2e helft 2018)
Lange termijn	Regionale uitvoeringsplannen 2018, 2019: - Toegang - Regionale Voorzieningen - Samenwerking Zorgverzekeraar / Zorgkantoor Inkoop 2020 Perceel Beschermd Wonen (& Maatschappelijke Opvang) aanbesteden (lokaal / regionaal) / zorgcontinuiteit. Uiterlijk voorjaar 2019 Definitieve besluitvorming bestuurlijke uitgangspunten mbt samenwerking in de regio Centraal Gelderland

Lokaal Werkplan Huiselijk Geweld

Wat is het	Het werkplan huiselijk geweld en kindermishandeling geeft aan hoe in de gemeente Zevenaar uitvoering wordt gegeven aan de regionale visie huiselijk geweld en kindermishandeling. Het geeft voor de periode van een jaar de lokale prioriteiten en keuzes aan tav de aanpak (zowel in beleid als in de lokale toegang) in aanvulling op de regionale aanpak. Voor 2017 is er gewerkt met een actiepunten lijst. Voor 2018 ligt in concept een werkplan klaar, opgesteld samen met de lokale toegang.
Harmoniseringsopgave	Het lokale werkplan is voor de nieuwe gemeente, harmonisatie is dan ook geborgd.
Korte termijn (tot aan	- september - december 2017: opstellen lokaal werkplan 2018

eerste helft 2018)	- Zevenaar tot december 2017 1. Aanstellen aandachtsfunctionaris 2. Verkorte meldcode invoeren bij team handhaving 3. Werkproces veiligheid opgesteld en geïmplementeerd in gebiedsteams Zevenaar 4. Kindcheck implementeren in gebiedsteams - v.a. december 2017 evaluatie regiovisie Huiselijk geweld en kindermishandeling 2015-2019 - v.a. februari 2018 opstellen nieuwe regiovisie tbv 2019 e.v. - tot april 2018 verbinden HG en Kimi met beleidsplan jeugd en maatschappelijke ondersteuning - v.a. oktober 2017 samenwerking zorg, jeugd en veiligheid. D.w.z. een analyse van de huidige rollen, taken en verantwoordelijkheden binnen het sociale domein, jeugd en veiligheid.
Lange termijn	Ontwikkelingen het komende jaar, of ivt de komende jaren: - Doorontwikkeling Veilig Thuis als zelfstandige stichting binnen de VGGM

Huisvesting Vergunninghouders

Wat is het	Doel is een structuur in te richten die vergunninghouders snel laat integreren en die werkt bij een lage toestroom, maar vooral ook bij grote aantallen te huisvesten vergunninghouders. Belangrijkste partners zijn VluchtelingenWerk Oost Nederland, RSD de Liemers, Baston Wonen, Plavei Wonen, Vryleve en Caleidoz (invulling participatieverklaringstraject).
Harmoniseringsopgave?	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Samenwerking Vluchtelingenwerk – RSD de Liemers – nieuwe gemeente Zevenaar –woningcorporaties en welzijnsorganisaties succesvol maken.
Lange termijn	Een structuur inrichten die vergunninghouders snel laat integreren en die werkt bij een lage toestroom, maar vooral ook bij grote aantallen te huisvesten vergunninghouders.

7. Volksgezondheid en milieu

Duurzaamheid

Energie Audit Gemeentelijk Vastgoed

Wat is het	De audit is een verplichting die volgt uit de Europese Efficiency Richtlijn met als doel dat grote organisaties met meer dan 250 medewerkers of een jaaromzet van €50 miljoen en een jaarlijkse balanstotaal van meer dan €43 miljoen verplicht zijn om te onderzoeken waar mogelijke maatregelen genomen kunnen worden om energie te besparen en de uitstoot van CO2 te reduceren. Het gaat hierbij om groot energieverbruikers met een verbruik van meer dan 50.000 kWh per jaar aan elektriciteit of een gasverbruik groter dan 25.000 m3. De doelstelling van Europa is een 20% lager energieverbruik in 2020 ten opzichte van 2015.
Harmoniseringsopgave?	Nee omvang betreft alleen de gemeente Zevenaar.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Maatregelen uitvoeren met een terugverdientijd onder de 5 jaar en de maatregelen die een langere terugverdientijd hebben maar een lage investering vergen. Dit vergt een goede afstemming met en medewerking van Ataro bv. Op korte termijn zal er geen extra budget worden aangevraagd. Investeringen worden uitgevoerd vanuit klein onderhoud gebouwen.
Lange termijn	Verduurzamingsmaatregelen voor langer termijn zullen waar mogelijk opgenomen worden in het meerjarenonderhoudsplan. Op dit specifieke terrein vindt afstemming plaats met Ataro bv. Waar investeringen financiële consequenties hebben, wordt een kredietvoorstel voorgelegd aan de raad.

Duurzaamheidsmaatregelen Watertakenplan / riolering

Wat is het	Het Watertakenplan is een praktische vertaling van onze visie op de afvalwaterketen naar beleid en maatregelen. Het is een verbreding van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). In het plan is beschreven wat de gemeente de komende jaren doet om het systeem goed te beheren en onderhouden en ons voor te bereiden op de toekomst. De gemeente wil stappen zetten om haar visie 2030 te verwezenlijken en dient tegelijkertijd rekening te houden met de ontwikkelingen zoals klimaatverandering en wijzigende wetgeving. Dit “Watertakenplan De Liemers 2017-2021” is in gezamenlijkheid met andere Liemerse gemeenten en het waterschap Rijn en IJssel opgesteld.
Harmoniseringsopgave	Nee, het betreft een gezamenlijk Liemers project waarin Rijnwaarden participeert.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Voorbereiding en vaststelling van de gemeentelijke verordening en aanwijsbesluiten afkoppelen hemelwater. Succes is afhankelijk van voldoende draagvlak bewoners en bedrijven voor de maatregelen. Voldoende budget voor stimuleringsmaatregelen is belangrijk. Het vaststellen van de gemeentelijke verordening is voorlopig gepland eerste helft 2018. Voorbereiding gemeentelijke klimaatadaptatie. Effecten/risico’s als gevolg van klimaatverandering in kaart brengen.
Lange termijn	Het aanwijzen van gebieden wordt gefaseerd. Dit houdt in dat het aanwijzen van gebieden ook na 1ste helft van 2018 wordt voortgezet. Opstellen gemeentelijke klimaatadaptatie + bijbehorende maatregelen. Maatregelen zullen na 2018 gefaseerd worden uitgevoerd.

Volksgezondheid: uitvoering Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG)

Wat is het	Overgewichtsbestrijding bij kinderen en jongeren is een van de landelijke speerpunten op het gebied van Volksgezondheid. Dit onderwerp zal aandacht blijven houden in beleidsontwikkeling, maar voor april 2018 dient een besluit te worden genomen of de gemeente Zevenaar aangesloten blijft bij het landelijke JOGG-project
Harmoniseringsopgave	Rijnwaarden is geen deelnemer in het project Jongeren op Gezond Gewicht
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Voor april 2018 dient een besluit te worden genomen of de gemeente Zevenaar aangesloten blijft bij het landelijke JOGG-project
Lange termijn	Dit onderwerp zal aandacht blijven houden in beleidsontwikkeling.

8. Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing

Invoering Omgevingswet

Wat is het	Om er voor te zorgen dat de gemeente Omgevingswet-proof is bij de invoering van de nieuwe wet zal tijdig het implementatie traject moeten starten. De wet is voor beide gemeenten nieuw en in het voortraject wordt al gezamenlijk opgetrokken. Rijnwaarden heeft al een Omgevingsvisie. In Zevenaar moet de slag naar Omgevingsvisie nog gemaakt worden en verweven worden met die van Rijnwaarden. Het betreft een omvangrijke verandering in de RO. Er wordt wel gesproken van een grotere impact op de gemeente dan de decentralisaties in het sociale domein.
Harmoniseringsopgave	Deels: De wet is voor beide gemeenten nieuw en in het voortraject wordt al gezamenlijk opgetrokken. Rijnwaarden heeft al een Omgevingsvisie. In Zevenaar moet de slag naar Omgevingsvisie nog gemaakt worden en verweven worden met die van Rijnwaarden.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Besluitvorming over het ambitieniveau om met de Omgevingswet ook aan de slag te gaan met een nieuwe rol / houding en kaders. Financiering voor de implementatie hiervan te regelen (invoeringskosten op basis van de visiedocumenten voor de herindeling zijn ingeschat op ca 2,8 miljoen euro).
Lange termijn	Implementatie uitrollen: investering in informatisering, processen vergunningverlening, participatie, kaderstelling en andere rol en houding gemeente en initiatiefnemers.

Herprogrammering woningbouw/locatiekeuzes

Wat is het	Er komt één woningbouwprogrammering van de nieuwe gemeente. Mogelijk is herprioritering tussen locaties wenselijk. Hierbij houden wij rekening met verschillen in woningbehoefte tussen Zevenaar, kleinere kernen en buitengebied.
Harmoniseringsopgave	Ja
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	- Op basis van de nieuwe Liemerse Woonagenda voor de periode 2017-2027 uitgangspunten vaststellen voor het woningbouwprogramma. - Op basis hiervan woningbouwprogrammering vastleggen. - Ten behoeve van nieuwe initiatieven, zal de woningbouwcapaciteit op enkele woningbouwlocaties, waaronder Groot Holthuizen teruggebracht moeten worden. Besluit is nodig in de mate waarin het woningbouwprogramma daarop wordt aangepast.
Lange termijn	Op basis van de uitgangspunten worden niet tot ontwikkeling komende locaties afgevoerd en nieuwe woonbestemmingen toegestaan.

Prestatieafspraken woningbouwcorporaties

Wat is het	De prestatieafspraken 2018 moeten (wettelijk) vóór 15 december 2017 gereed zijn en worden daarom in huidige colleges opgepakt. In de tweede helft van 2018 zal op basis van de twee woonvisies gewerkt worden aan de prestatieafspraken voor 2019. Uiteindelijk zal er toegewerkt worden naar één woonvisie.
Harmoniseringsopgave	Deels. Zevenaar heeft een vastgestelde Woonvisie en Rijnwaarden stelt deze naar verwachting eind 2017 vast. Beide visies sluiten aan op elkaar. De corporatie Vryleve wil al deel nemen aan de Prestatieafspraken 2018 en zit daarom bij de overleggen.
Korte termijn (tot aan	Prestatieafspraken 2018 moeten (wettelijk) vóór 15 december 2017 gereed

eerste helft 2018)	zijn. Wordt in huidige colleges opgepakt.
Lange termijn	Uitvoering van de Woonvisie op de onderwerpen betaalbaarheid, beschikbaarheid (slaagkans) en duurzaamheid door de woningcorporaties. Op termijn komen tot één woonvisie.

Beleidsnotitie beeldkwaliteit openbare ruimte

Wat is het	De notitie beeldkwaliteit openbare ruimte gaat uit van een aanpassing van frequentie gestuurd naar kwaliteit gestuurd beheer van de openbare ruimte. De notitie heeft het vaststellen van de gewenste beeldkwaliteit van de openbare ruimte met betrekking tot het onderhoud (wegen, spelen, groenvoorzieningen , park- en straatmeubilair en lichtmasten) tot doel.
Harmoniseringsopgave	Ja
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Voor de korte termijn zal de notitie beeldkwaliteit openbare ruimte met daarin verwerkt 3 verschillende scenario's eind november 2017 gereed zijn. Gepland wordt een Informatie bijeenkomst nieuwe raadscommissie: - welke scenario's zijn er ? - waar gaat de voorkeur naar uit? Uiteindelijk mondt dit uit in het opstellen van college- en raadsvoorstel en 1 scenario welke ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de raad.
Lange termijn	De komende jaren wordt de beleidsnotitie vertaald naar beeldkwaliteitsbestekken voor het daadwerkelijke onderhoud in het veld en wordt de kwaliteit gemonitord. Uitkomsten van de monitoring worden jaarlijks aan de raad ter informatie kenbaar gemaakt.

Bestemmingsplan buitengebied

Wat is het	Voor beide gemeenten lopen trajecten om een nieuw bestemmingsplan buitengebied vast te stellen. Deze worden los van elkaar doorlopen, uiteraard is er wel sprake van onderlinge afstemming. Voor het grondgebied van de oude gemeente Zevenaar loopt de procedure ontwerp-bestemmingsplan, inclusief afhandelen zienswijzen. Voor het grondgebied van de oude gemeente Rijnwaarden zal de raad in de eerste helft 2018 de nota van uitgangspunten moeten vaststellen.
Harmoniseringsopgave	Mogelijk Het betreft zelfstandige processen. Echter in Rijnwaarden wordt ook een BPB opgesteld. Er is geen onvermijdelijke noodzaak tot harmonisatie. Er zijn ambtelijk gesprekken over afstemming.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	*Grondgebied Zevenaar* Korte termijn: Procedure ontwerp-bestemmingsplan voor oude gemeente Zevenaar, inclusief afhandelen zienswijzen Middellange termijn: vaststelling bestemmingsplan voor oude gemeente Zevenaar, inclusief mogelijk beroep RvS Bepalende externe factoren: mee te nemen initiatieven, ingediende zienswijzen (beroep) *Grondgebied Rijnwaarden* In eerste helft 2018 moet de raad de nota van uitgangspunten vaststellen.
Lange termijn	Grondgebied Rijnwaarden Januari – juli 2018 opstellen MER en Voorontwerp September – november 2018 ter inzagelegging en verwerking inspraak December 2018 – januari 2019 opstellen ontwerp bestemmingsplan Februari 2019 – april 2019 ter inzage en verwerking zienswijzen Mei 2019 vaststelling

Uiterwaardenplannen (Ruimte voor de Rivier)

Wat is het	In de jaren '90 is het inrichtingsplan Rijnwaardense Uiterwaarden opgesteld. Doel is waterstandsverlaging op de Waal en Pannerdens kanaal. Het project bestaat uit diverse onderdelen die in verschillende stadia bevinden. 1.Groene Rivier → klaar 2. Lobberdense waard → op NB wet en watervergunning na, alles klaar voor uitvoering 3. Oevergeul → gestopt → alternatief is kribverlaging 4. Geitenwaard → ooibos, mag als er voldoende routes in zitten 5. De Bijlands waard → klaar voor uitvoering
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	De komende maanden speelt de inrichting van de Geitenwaard. SBB wil hier ooibos aanleggen. Standpunt vanuit gemeente is dat dit kan als zij bereid zijn mee te werken aan routes in het gebied.
Lange termijn	In met name de Lobberdense waard zitten belangrijke (recreatieve) routes. De gemeente hecht vooral waarde aan het vrijliggende fietspad naast de Lobberdense weg. Daarnaast moeten nog diverse andere routes worden gerealiseerd in het gebied.

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Wat is het	Sámen de keringen op orde krijgen, die bij de (verlengde) Derde Toetsing zijn afgekeurd. Dat is in essentie het Hoogwaterbeschermingsprogramma: een programma waarin Rijk en waterschappen intensief samenwerken om Nederland te beschermen tegen overstromingen.
Harmoniseringsopgave	Niet specifiek voor gemeente. Is vanuit rijk opgedragen.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Vanaf 1 januari 2017 geldt de nieuwe normering voor de waterveiligheid. Deze nieuwe normering is gebaseerd op overstromingskansen i.p.v. de huidige normering die gebaseerd is op overschrijdingskansen.
Lange termijn	De berekening worden uitgevoerd. Het is nog niet wat deze berekeningen betekenen voor onze regio. Afhankelijk van de uitkomst zullen maatregelen op korte of lange termijn worden opgepakt. Uitvoering voor 2022 wordt niet verwacht.

Stedelijke vernieuwing

Revitalisering Zonnemaat

Vanaf 2016 zijn we bezig om de openbare ruimte in de wijk Zonnemaat opnieuw in te richten. Hiervoor is de wijk in een viertal fases verdeeld. Fase 1 en 2 zijn inmiddels afgerond en de derde fase is in uitvoering. Op dit moment zijn wij bezig met de voorbereiding en ontwerp van fase 4 Mozartlaan, Willem de Zwijgerlaan en omgeving Jumbo. De plannen worden samen gemaakt met bewoners, Jumbo en de woningbouw stichting. Baston en de Jumbo leveren tevens een financiële bijdrage.

Reconstructie Platanenlaan

Om de fietsers de nodige veiligheid en een aantrekkelijk fietscomfort te bieden, wil de gemeente Zevenaar een vrij liggend fietspad aanleggen langs de Platanenlaan. Het gaat om het traject langs de Platanenlaan tussen de Hunneveldweg en de Ringbaan Noord.
Tussen de Ringbaan Noord en de fietsoversteek naar de scholen komt aan beide zijden een vrij liggend fietspad. Aan de oostzijde is het fietspad 2m en aan de westzijde 2,5m. Vanaf de fietoversteek school tot aan de Hunneveldweg komt aan de Oostzijde een vrijliggend fietsdpad van 3.5m breed te liggen die aansluit op de snelfietsroute F12.
De rijbaan voor gemotoriseerd verkeer wordt versmald. Het kruisingsvlak met de Hunneveldweg wordt verkleind. De weg Hagendal sluit nu aan middels een uitritconstructie, dit wordt een gelijkwaardige T-kruising.

Revitalisering Giesbeek

In 2017/2018/2019 gaat er een groot gedeelte van de kern Giesbeek grootonderhoud plaatsvinden. Dit betekent dat de buitenruimte wordt opgeknapt waarbij ook een gedeelte van de ondergrondse infrastructuur, waaronder de riolering, zal worden vernieuwd. Dit project wordt integraal opgepakt samen met bewoners en instanties. Ook het afkoppelen van regenwater valt binnen dit project. Revitalisering van de wijk houdt in dat de bestaande buitenruimte onderhoud krijgt.

Revitalisering Angerlo

In 2018/2019 gaat een groot gedeelte van de kern Angerlo grootschallig onderhoud plaatsvinden. Dit betekent dat de buitenruimte wordt opgeknapt waarbij ook een gedeelte van de ondergrondse infrastructuur, waaronder de riolering, zal worden vernieuwd. Dit project wordt integraal opgepakt samen met bewoners en instanties. Ook het afkoppelen van regenwater valt binnen dit project. Revitalisering van de wijk houdt in dat de bestaande buitenruimte onderhoud krijgt.

Kop van Tolkamer

Wat is het	Herontwikkeling van de Kop van Tolkamer gericht op de herinrichting en aankleding van de openbare ruimte. In 2018 worden de volgende projecten gerealiseerd: Veerstraat, Europakade tot aan het hotel, Tolstraat, Hoofdstraat en Rijnlaan. De inrichting is afhankelijk van een parkeeronderzoek. Het gevolg van het parkeeronderzoek kan zijn dat er buiten het projectgebied werkzaamheden verricht moeten worden.
Harmoniseringsopgave	Met de bewoners zijn afspraken gemaakt over de planning en de voortgang. Dit heeft ook betrekking voor de werkzaamheden in 2018.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Planning: 2017: ontwerpen op hoofdlijnen (VO) gereed. 2018: uitwerken ontwerpen (DO) en opstellen technische tekeningen, bestekken en aanbestedingen en realisatie. Bepalend voor de planning zijn: de conclusies uit het parkeeronderzoek, de samenwerking met de ondernemers en bewoners, ondergrondse voorzieningen en besluitvorming. 2017: besluitvorming college over het PvE. 2018: besluitvorming college over de uitwerking van het PvE in het VO.
Lange termijn	1. De kwaliteitsimpuls betreft verschillende onderdelen van de Kop van Tolkamer. Maar de dijk en de kade maken geen onderdeel uit van de planvorming. Dit zou een logische vervolgstap zijn om de toeritische potentie optimaal te benutten en de kwlaiteisimpuls compleet te maken. 2. Er is geen duidelijke (toeristische) visie voor de wijde omtrek van Tolkamer. Het opstellen van een visie voor Tolkamer en omgeving biedt handvaten voor de vele ontwikkelingen die mogelijk zijn in het gebied.

Marktplein Lobith in relatie met nieuwe bestemming gemeentehuis

Wat is het	Het dorpshart van Lobith moet geherstructureerd worden. De inrichting is afhankelijk van de nieuwe invulling van het gemeentehuis en wellicht ook de herinrichting van het dorpshuis.
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	In overleg met de partners bepalen hoe het gebied opnieuw ingericht kan gaan worden.
Lange termijn	In 2018 planvorming, in 2019 uitvoering

Fico terrein Herwen

Wat is het	Vanaf ongeveer 2009 mag het FICO terrein bebouwd worden. Door (markt)omstandigheden is er tot op heden niets bebouwd. Het dorp Herwen maakt zich druk om de kwaliteit van het gebied. De ontwikkelaar heeft

	aangegeven weer nieuw leven in het project te willen blazen.
Harmoniseringsopgave	Geen opgave
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	De ontwikkelaar probeert het project nieuw leven in te blazen. Hopelijk pakt hij al dan niet in overleg met de gemeente ook de omgeving aan. De projectontwikkelaar wil de fundering niet verwijderen vanwege het BTW verhaal. Op korte termijn zullen wellicht enkele woningen worden gerealiseerd.
Lange termijn	Op lange termijn afspraken over woningbouwaantallen. Daarnaast heeft de uitstraling van het gebied de blijvende aandacht.

Aerdt, invulling schoolterrein

Wat is het	De basisschool De Driehoek staat sinds de zomer van 2016 leeg. Het college van Rijnwaarden heeft besloten deze te slopen. Dit is gebeurt in de zomer van 2017. In overleg met de dorpsraad gaan we op zoek naar een nieuwe invulling. Er is nog geen sprake van een bouwprogramma / grondexploitatie
Harmoniseringsopgave	Nee
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	In najaar 2017 en begin 2018 moet het college/raad een beslissing nemen over de invulling van het terrein van de basisschool. Dit moeten we in relatie zien tot andere potentiele bouwlocaties in Aerdt en de beperkte woningbouwmogelijkheden (contingentering)
Lange termijn	Als het college/raad beslist heeft dan kan het zelf ontwikkeld worden of verkocht worden aan een projectontwikkelaar.

Capaciteit handhaving

Wat is het	Vanuit de zittende raad van Zevenaar wordt een signaal gegeven dat handhaving nadrukkelijk aandacht moet krijgen in de nieuwe gemeente. Er is achterstand tgv voorgaande formatieve bezuinigingen / keuze voor een minimaal handhavingsbeleid.
Harmoniseringsopgave	Ja, in 2018 zal een nieuw handhavingsbeleidsplan worden opgesteld. Hierin wordt de definitieve koers m.b.t. handhaving en de daaraan verbonden consequenties voor inzet middelen/personeel vastgelegd.
Korte termijn (tot aan eerste helft 2018)	Inhuur formatie toezicht handhaving bouw/RO Wegwerken opgelopen achterstanden handhaving bouw/RO
Lange termijn	Vaststellen nieuw handhavingsbeleidsplan Vaststellen definitieve formatie handhaving op basis van uitgangspunten beleidsplan

Handhavingsacties

Halsaf

Er lopen handhavingsprocedures tegen illegale activiteiten op het gebied van ruimtelijke ordening en strijdig gebruik bestemmingsplan. Op het moment dat het ontwerpbestemmingsplan Landgoed Halsaf ter inzage wordt gelegd is er sprake van concreet zicht op legalisatie voor wat betreft de horeca-activiteiten en zal de daarvoor opgelegde last onder dwangsom worden ingetrokken.

Entree Lobith bij Batavenweg

Er lopen drie handhavingsprocedures tegen de illegale activiteiten op het gebied van bouwen, ruimtelijke ordening en milieu.

Handhavingsactie woonwagenerf Lobith

Aan de ODRA is opdracht verleend om handhavend op te treden tegen de illegale activiteiten op het gebied van bouwen, ruimtelijke ordening en milieu. Als de overtredingen zijn beëindigd wordt gekeken naar herinrichting van het openbaar gebied door civiel.

Windturbines Bijvanck

Besluitvorming (provincie) bevindt zich in de afrondende fase. Beroep dient nu bij de RvS. Indien beroep ongegrond wordt verklaard zijn het provinciaal inpassingsplan en vergunningen onherroepelijk. De gemeente speelt naar verwachting geen rol meer in planologisch proces/besluitvorming.

GEMEENTE ZEVENAAR

Beantwoording openstaande (technische) vragen commissie Middelen d.d. 18-01-2018

Agendapunt 5: Raadsvoorstel inzake meerjarenbegroting 2018-2021 (Z/17/294434)

1. Pagina 12: Waarom zijn er in 2018 geen lasten opgenomen voor het referendum?

Antwoord:
In de begroting is geen rekening gehouden met het in 2018 te houden referendum. De kosten hiervan kunnen worden geraamd op ca. € 35.000. De kosten van het organiseren van het referendum worden overigens door het Rijk vergoed en drukken dus per saldo niet op de gemeentelijke begroting. We zullen het referendum meenemen in de kadernota.

2. Pagina 120: Het overzicht beleidsindicatoren mist de kengetallen.

Antwoord:
De beleidsindicatoren en de kengetallen zijn per programma te raadplegen. Het huidige overzicht biedt een totaaloverzicht van de beleidsindicatoren. In de volgende begroting zijn wij van plan om ook een totaaloverzicht van de kengetallen op te nemen.

3. Kan in de volgende begroting de gescheiden jaarrekeningcijfers worden opgenomen?

Antwoord:
Nee, in de begroting van herindelingsgemeenten is het gebruikelijk om alleen de (rekening) cijfers van de nieuwe gemeente op te nemen. Dit heeft o.a. te maken met de verschillende indelingen en financiële uitgangspunten van de administraties van de oude gemeenten. In de raadsvergadering van juli 2018 worden de jaarrekeningen 2017 van de beide oude gemeenten door de raad behandeld.

4. Op pagina 63 staat een overzicht met risico's. Kunt u inzicht geven in het risico voor Hal 12?

Antwoord:
In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt gesproken over een risicoprofiel van € 1,4 miljoen met een kans van voorkomen van 90%. In feite is er sprake van een verscheidenheid aan risico's waarvan enkelen met een kans van voorkomen van 90%. Het grootste deel bevat echter een kans van 30-50%. Omdat er voor dit project een afzonderlijke risicoanalyse heeft plaatsgevonden was het beter geweest om, analoog aan het risicoprofiel grondexploitaties, geen percentage te noemen.
De som van het totale risicoprofiel van € 1,4 miljoen is overigens juist en op een goede wijze verwerkt. Ten aanzien van de risico's dient gedacht te worden aan mogelijke scopewijzigingen, aanbestedingsnadelen door hogere bouwkosten en aanloopverliezen bij de exploitatie in de eerste jaren.

5. Op pagina 8 staat een overheadpercentage. Hoe verhoudt zich dit tot het overzicht op pagina 11.

Antwoord:
Het overheadpercentage is een percentage van de totale lasten van de begroting. Op pagina 11 staan de totale lasten van programma 0. Bestuur en ondersteuning.

6. Kan een aangepaste EMU-berekening (pagina 117) vóór de raadsvergadering naar de raad worden gestuurd?

Antwoord:
Ja, bijgaand ontvangt u als bijlage de nieuwe EMU-berekening.

7. Wat betekent de verplichte beleidsindicator "demografische druk (%)"

Antwoord:
De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. Bron: CBS – Bevolkingsstatistiek.

Agendapunt 7: Raadsvoorstel Financiële verordening gemeente Zevenaar 2018 en Nota activerings – en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar (Z/17/295458)

8. Hoe zit het met de afschrijvingstermijnen zoals genoemd in de nota activering en afschrijving. In hoeverre wijken ze af?

Antwoord:
De afschrijvingstermijnen zijn hetzelfde als de afschrijvingstermijnen van de oude gemeente Zevenaar.

Agendapunt 7: Raadsvoorstel inzake Harmonisatie Algemene Plaatselijke Verordening Rijnwaarden en Zevenaar (Z/17/295474)

1. In het raadsvoorstel wordt verwezen naar een memo, welke bij de stukken ontbreekt. Kan de memo alsnog worden ontvangen?

Antwoord:
De memo "Harmonisatie APV Zevenaar 2018_versie Stuurgroep" is op 19 januari 2018 aan de griffie toegezonden. Voor de volledigheid treft u deze memo wederom als bijlage bij deze beantwoording aan.

2. Er wordt nader naar de formulering van artikel 2:34 gekeken (i.v.m. constatering dat op p.128 in ieder geval een artikel (2:34) in strijd met de wet is).

Antwoord:
De formulering van artikel 2:34a in de APV is correct. In de toelichting stond echter de leeftijdsgrens niet juist vermeld. Een aangepaste toelichting is aan de griffie toegezonden (document Z/17/295474/819536). Artikel 2:34a e.v. is onderdeel van de paragraaf paracommercie. Dit onderdeel is niet geharmoniseerd. Het college zal in 2018 een nieuw voorstel ten aanzien van de paracommercie aan de raad voorleggen.

Agendapunt 12: Rondvraag – D66

1. De heer Pollmann vraagt aan de hand van de rappellijst naar de stand van zaken bij nummer 28, uitvoering motie Raadhuisplein. Hij merkt daarbij op dat de omschrijving niet adequaat is (semi-permanent).[..] De heer Pollmann stelt dat dit niet een adequate afdoening van de motie is.

Antwoord
Deze motie is nog niet afgedaan en staat daarom op de rappellijst. De beschrijving op de rappellijst is echter aangepast van permanent naar semi-permanent. Punt 92 moet hierbij overigens punt 97 zijn. Nummer 97 is in november afgedaan en afgevoerd van de rappellijst. Punt 97 betrof een inkomende brief van de Stichting Ondernemersfonds Zevenaar (die voor afdoening aan het college in handen was gesteld). Op de brief is antwoord gegeven dat het verzoek voor een overkapping van het Raadhuisplein wordt meegenomen in het Inspiratiedocument "Opwaardering openbare ruimte centrum". Eind 2017 is gecommuniceerd dat het concept Inspiratiedocument opwaardering openbare ruimte centrum, waar een eerste verkenning naar een overkapping op het Raadhuisplein is opgenomen, niet in december 2017 aan de oude raad, aan de nieuwe raad wordt gepresenteerd in het eerste kwartaal in 2018.

Centraal Bureau voor de Statistiek
www.cbs.nl/kredo

Vragenlijst
Berekening EMU-saldo
Gemeente Zevenaar (60299)

	Omschrijving	2017 x € 1000 Volgens realisatie tot en met sept. 2017, aangevuld met raming resterende periode	2018 x € 1000 Volgens begroting 2018	2019 x € 1000 Volgens meerjarenraming in begroting 2018
1	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-2.942	3.615	2.745
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	5.465	4.883	5.348
3	Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus vrijval van voorzieningen ten bate van de exploitatie	1.395	3.248	3.558
4	Bruto investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	7.853	5.344	10.688
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, **geen betrekking hebbende op bouwgrondexploitatie en niet verantwoord op de exploitatie**	5.331	1.195	2.391
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), **voor zover niet op exploitatie verantwoord**			
7	Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d., alleen **transacties met derden niet op de exploitatie verantwoord**	4.918	7.373	6.995
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten **voor zover niet al op de exploitatie verantwoord**	8.339	5.327	13.562
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze met derden betreffen	3.544	3.181	2.515
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht			
11	Verkoop van effecten:	○ ja ◉ nee	○ ja ◉ nee	○ ja ◉ nee
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)			
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de			
	Berekend EMU-saldo	1.273	2.370	7.406

Raadsagenda

Datum woensdag 31 januari 2018
Locatie raadzaal gemeentehuis
Aanvang 19.30 uur

Voor de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar.

1.	**Opening**
2.	**Installatie en beëdiging van de heer G.H.J. (Marco) Kleinherenbrink (CDA) als raadslid**
3.	**Vaststellen agenda**
4.	**Vragenuur** a) Beantwoorden schriftelijke vragen door het college b) Mededelingen college c) Wijze van afdoening van de ingekomen stukken
5.	**Vaststellen besluitenlijst van de vorige vergadering**
6.	**Raadsvoorstel inzake benoemingen diverse personen in de raadscommissies (Z/18/296837)**
	<u>BESPREEKSTUKKEN</u>
7.	**Coalitieakkoord *Vernieuwend Verder* van Lokaal Belang en CDA**
8.	**Raadsvoorstel inzake vaststellen meerjarenbegroting 2018-2021 (Z/17/294434)** Portefeuillehouder: gehele college
9.	**Verordening Rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/294232)** Portefeuillehouder: voorzitter gemeenteraad
10.	**Verordening op de raadscommissies gemeente Zevenaar (Z/17/294232)** Portefeuillehouder: voorzitter gemeenteraad
11.	**Raadsvoorstel inzake vaststellen Financiële verordening gemeente Zevenaar 2018 en Nota activerings –en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/295458)** Portefeuillehouder: wethouder Van Dellen
12.	**Raadsvoorstel inzake harmonisatie Algemene Plaatselijke Verordening Rijnwaarden en Zevenaar (Z/17/814260)** Portefeuillehouder: burgemeester Schadd-De Boer

13.	**Raadsvoorstel inzake Subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018 (Z/17/294281)** Portefeuillehouder: wethouder Koers-De Graaf
14.	**Raadsvoorstel Algemene verklaring van geen bedenkingen (Z/17/813768)** Portefeuillehouder: wethouder Winters
15.	**Raadsvoorstel Vaststellen Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/292995)** Portefeuillehouder: wethouder Winters
	HAMERSTUKKEN (besluiten zonder debat)
16.	**Raadsvoorstel Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018 (Z/17/295282)**
17.	**Raadsvoorstel Beschikbaar stellen krediet voor aanleg fietspad Witte Kruis – Maatjesweg (Z/16/250839)**
18.	**Sluiting**

Zevenaar, 24 januari 2018

De burgemeester van Zevenaar

Ella Schadd-De Boer

Melding schriftelijke vraag ter mondelinge beantwoording tijdens het vragenuur in de raadsvergadering

Datum raadsvergadering: 31 januari 2018

Onderwerp: Klimaatdoelstelling

Naam fractie: VVD
naam raads/commissielid: P.A. Vos

Aan de voorzitter van de raad.

Inleiding/Aanleiding:
Naar aanleiding van de in het coalitieakkoord genoemde ambitie om de klimaatdoelstelling gesteld in het akkoord van Parijs en het Gelders Energieakkoord al in 2025 voor de eigen organisatie en reeds in 2040 voor de gehele Zevenaarse samenleving te realiseren in plaats van uiterlijk in 2050 zet de fractie van de VVD tot nadenken. Graag zouden wij de volgende vragen beantwoord willen zien, en graag uitgebreider dan in de commissie ruimte als mededeling dat het vijf voor twaalf is. Dit is het namelijk voor iedereen.

Vraag/vragen:

- De fractie van de VVD verneemt graag van de wethouder een heldere uiteenzetting waarom wij deze ambitieuze doelstelling willen gaan uitvoeren.
- Ook vernemen we graag hoe het college denkt deze doelstelling te gaan halen?
- Hoe verhoudt dit zich in kosten, 10 jaar eerder houdt dat ook in dat de investeringskosten hoger komen? Is er voldoende capaciteit in huis om dit te realiseren of dient er extern te worden ingehuurd?

- Welke consequenties verbinden we aan ons zelf om dit hoge ambitieniveau te halen?

Daarbij heeft de fractie van de VVD vernomen dat we op dit moment een ondernemer die erg veel investeert in duurzaamheid niet ondersteunen maar juist wegjagen.

- Kan de wethouder aangeven waarom we deze ondernemer niet te gemoet kunnen komen waardoor 7Poort extra aantrekkelijk is voor nieuwe ondernemers omdat het een duurzaam bedrijventerrein is?
- Is het het college bekend wat deze ondernemer betekend voor Zevenaar? Hoeveel CO_2 neutraliteit deze ondernemer al voor Zevenaar heeft gerealiseerd?
- Weten we eigenlijk voldoende van wat deze ambitie inhoudt? Denkt de wethouder niet dat het raadzaam is om via een informatieve raadsvergadering uit een te zetten wat enegieneutraal nu inhoudt.

Gelieve de verantwoordelijk portefeuillehouder uit te nodigen, zodat deze in het vragenuur bovenstaande vraag/vragen kan beantwoorden.

Zevenaar

Besluitenlijst openbare raadsvergadering 19 december 2017
(alleen het eindresultaat, geen stemverklaringen e.d.)

Datum	19 december 2017
Tijd	19:30 uur – 22:45 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	J.M. Staatsen (burgemeester)
Griffier	H.R. Westra (raadsgriffier)
Leden	A. Ok (Lokaal Belang), A.G. Vermeulen (Lokaal Belang), E.R. van Essen (Lokaal Belang), H.F.G.M. Staring (Lokaal Belang), H.A. Bulten (Lokaal Belang), H.H. Vleeming (Lokaal Belang), N. van Dellen (Lokaal Belang), T.J.E.M. Riswick-Keultjes (Lokaal Belang), L.L.M. Engels (Lokaal Belang), T.G.H. Boekhorst (Lokaal Belang), W.J.M. van Dinther (CDA), J. de Nooij (CDA), C.H.M. van Merwijk (CDA), W.L.J. Voetdijk-ten Have (CDA), N. Niebuur-Sluiter (PvdA), R. Stougie (PvdA), F.W. van Dijk (VVD), R.A. Teunissen (VVD), K.G.M. Goes-Koning (D66), P.W.M. Pollmann (D66), E.R. van der Schaft (SP), B. Zock (SP), P.J.M. Freriks (Sociaal Zevenaar)
Wethouders	A.H.M. Albers, S.H. Bijl, Mw. T. van der Werf
Afwezig	Wethouder G.W.H. Hendriksen; H.A. Bulten (Lokaal Belang)
Omschrijving	Agendapunt 11 is een HAMERSTUK

	Onderwerp (met besluit)
Ordevoorstellen:	Het ordevoorstel van de VVD om agendapunten 4 t/m 6 van de agenda af te voeren is na beraadslaging door de VVD INGETROKKEN
1.	**Z/17/295400 Hertelling stemmen stembureau 4** Naar aanleiding van het ingekomen bericht van de heer O. de Waal waarin hij aangeeft dat er een mogelijke onregelmatigheid heeft plaatsgevonden bij de telling van de stemmen is de raad ter vergadering via een raadsbesluit UNANIEM AKKOORD gegaan met een directe hertelling van de stemmen van stembureau 4 (voormalig Rode Kruis gebouw) van de verkiezingen voor de gemeenteraad van 22 november 2017. De hertelling heeft direct plaatsgevonden en de conclusie is de volgende: - een stem uitgebracht op het CDA genoteerd op nr. 8 had genoteerd moeten worden op nr. 9;

	- een stem uitgebracht op Sociaal Zevenaar genoteerd op nr. 2 had genoteerd moeten worden op nr. 3 (aangekaart door de heer De Waal) en geconstateerd is dat de stempas van de heer De Waal op het stembureau is ingeleverd. Een en ander heeft geen gevolgen voor het aantal stemmen, ook niet voor wat betreft de voorkeursstemmen.
2	**Z/17/294954 Lijst ingekomen stukken** *Besluit:* UNANIEM AKKOORD
3	**Z/17/290245 Besluitenlijst raadsvergadering d.d. 29 november 2017** *Besluit:* UNANIEM AKKOORD
	De leden van de enquêtecommissie (de heren Van Dijk, Van der Schaft en Ok) hebben vóór de behandeling van agendapunten 4 t/m 6 de zaal verlaten en derhalve niet deelgenomen aan de stemming over deze agendapunten.
4	**Z/17/289723 Notitie P&O Zevenaar: Klaar voor de toekomst** *Besluit:* UNANIEM AKKOORD
5	**Z/17/292571 Afdoening motie d.d. 5 juli 2017** *Besluit:* GEAMENDEERD AKKOORD (voor: 16 (Lokaal Belang m.u.v. dhr. Boekhorst, CDA, D66, VVD en PvdA); tegen: 3 (Sociaal Zevenaar, SP en dhr. Boekhorst (Lokaal Belang)) Het ter vergadering ingediende amendement van Lokaal Belang, CDA, VVD en D66 is AANVAARD (voor: 17 (Lokaal Belang m.u.v. dhr. Boekhorst, CDA, D66, VVD, SP en PvdA); tegen: 2 (Sociaal Zevenaar en dhr. Boekhorst (Lokaal Belang))
6	**Z/17/293036 De raad informeren over de wijze waarop het college uitvoering heeft gegeven aan de nazorg met betrekking tot de uitkomsten van de raadsenquête P&O beleid** *Besluit:* VERWORPEN (voor: 2 (D66); tegen: 17 (Lokaal Belang, CDA, PvdA, SP, VVD en Sociaal Zevenaar))
7	**Z/17/286513 Krediet aanvragen voor beëindiging ontzanding in toekomstig bestemmingsplan Rhederlaag: Ruimte voor de Rivier** *Besluit:* UNANIEM GEAMENDEERD AKKOORD (mevrouw Niebuur-Sluiter heeft vóór de behandeling van dit onderwerp de zaal verlaten en derhalve niet aan de stemmingen deelgenomen) Het amendement van de VVD is UNANIEM AANVAARD

8	**Z/17/284041 Esthetisch Programma van Eisen ViA15 (EpvE)** *Besluit:* UNANIEM AKKOORD
9	**Z/17/290761 Presikhaaf Bedrijven (PHB): zienswijze op voorgenomen overdracht bedrijfsactiviteiten PHB aan Scalabor** *Besluit:* UNANIEM GEAMENDEERD AKKOORD - Het amendement van PvdA, D66 en Sociaal Zevenaar is VERWORPEN (voor: 5 (PvdA, D66 en Sociaal Zevenaar); tegen: 17 (CDA, VVD, SP en Lokaal Belang)) - Het amendement van het CDA en Lokaal Belang is AANVAARD (voor: 17 (Lokaal Belang, CDA, SP en VVD); tegen: 5 (PvdA, D66 en Sociaal Zevenaar)) - De motie van de VVD is UNANIEM AANVAARD
10	**Z/16/263287 Budget voor oplossing van de problematiek m.b.t. de beeld- en geluidsinstallatie raadszaal en internet-uitzending raads- en commissievergaderingen** *Besluit:* UNANIEM AANVAARD
11	**Z/17/288892 Rapportage onderzoek toekomstbestendige kinderboerderij** HAMERSTUK *Besluit:* UNANIEM AKKOORD
12	**Onderzoek geloofsbrieven nieuwe gemeenteraad** Geloofsbrieven zijn akkoord bevonden zodat beëdiging van de benoemde raadsleden in de raadsvergadering van 2 januari 2018 kan plaatsvinden

Bijlagen:
- 4 amendementen
- 1 motie

Zevenaar

Ter vergadering ingediend

AMENDEMENT

Raadsvergadering: 19 december 2017

Onderwerp: Afdoening motie d.d. 5 juli 2017

Raadsvoorstelnummer: Z/17/292571

Toelichting:

Gelet op de discussie in de raad is er aanleiding het dictum van het besluit te wijzigen.

Voorgesteld wordt:

Het raadsbesluit als volgt te amenderen:

I Kennis te hebben genomen van de wijze waarop het college uitvoering heeft gegeven aan de uitvoering van de motie van 5 juli 2017.

II Er begrip voor te hebben dat het college de advocaat van de twee oud-medewerkers schriftelijk informeert over het besluit van de raad.

Ondertekening:
Zevenaar, 19 december 2017

De fractie van Lokaal Belang,
namens deze,

N. van Dellen
Fractievoorzitter

De fractie van het CDA,
namens deze,

J. de Nooij
Fractievoorzitter

De fractie van de VVD,
namens deze,

R.A. Teunissen
Fractievoorzitter

De fractie van D66,
namens deze,

P.W.M. Pollmann

AANVAARD
(voor: 17 (Lokaal Belang m.u.v. de heer Boekhorst, CDA, D66, VVD, SP en PvdA);
tegen: 2 (Sociaal Zevenaar en dhr. Boekhorst van Lokaal Belang))

Zevenaar

AMENDEMENT

Raadsvergadering: 19 december 2017

Onderwerp: Krediet aanvragen voor beëindiging ontzanding in toekomstig bestemmingsplan Rhederlaag

Raadsvoorstelnummer: Z/17/286513

Toelichting:

In het raadsvoorstel wordt aangegeven dat het voorgestelde bedrag beschikbaar wordt gesteld vóórdat het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden onder de voorwaarde dat de gemeente Zevenaar het geld terugkrijgt op het moment dat het bestemmingsplan niet onherroepelijk wordt.

De VVD vindt dit de omgekeerde weg en stelt voor om pas tot uitkeren over te gaan totdat het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden.

Huidige besluit:

I. Om het gevraagde krediet ter hoogte van € 375.000,- ter beschikking te stellen uit de algemene reserve;
II. Aan dit krediet de voorwaarde te verbinden dat dit krediet wordt verstrekt op het moment dat het nieuwe bestemmingsplan is vastgesteld. Dit onder voorbehoud van terugbetaling van het gehele bedrag als het plan niet onherroepelijk wordt.

Voorgesteld wordt het raadsbesluit als volgt te amenderen:

I. Om het gevraagde krediet ter hoogte van € 375.000,- ter beschikking te stellen uit de algemene reserve op het moment dat het nieuwe bestemmingsplan onherroepelijk is.

Zevenaar, 18 december 2017.

De fractie van de VVD,
Namens deze,

R.A. Teunissen
Fractievoorzitter

UNANIEM AANVAARD

Zevenaar

AMENDEMENT

Raadsvergadering: 19 december 2017

Onderwerp: Presikhaaf Bedrijven (PHB): zienswijze op voorgenomen overdracht bedrijfsactiviteiten PHB aan Scalabor

Raadsvoorstelnummer: Z/17/290761

Toelichting:

Op basis van de beschikbare informatie is de Raad in staat om vertrouwen uit te spreken over het resultaat van de onderhandelingen inzake de overdracht van bedrijfsactiviteiten vanuit Presikhaaf bedrijven richting Scalabor en de toekomstbestendigheid van het ontwerpbedrijfsplan van Scalabor voor de huidige overeengekomen termijn waarin de dienstverlening richting Zevenaar gaat plaatsvinden. Gezien de tot haar beschikking staande informatie, middelen en deskundigheid is de mate van zekerheid met welke de Raad een uitspraak kan doen over zowel onderhandelingsresultaat als toekomstbestendigheid van het ontwerpbedrijfsplan echter niet onbeperkt. De in het originele raadsvoorstel gehanteerde formulering waarin de Raad voorgesteld wordt een evenwichtig onderhandelingsresultaat "vast te stellen" alsmede zonder enige beperking vertrouwen in de "toekomstbestendigheid" van het ontwerpbedrijfsplan vast te stellen, wordt om deze reden als te stellig te bevonden. De aard van de relatie tussen de gemeente Zevenaar met Presikhaaf bedrijven als onderdeel van een continue gemeenschappelijke regeling is ook anders dan de toekomstige relatie met Scalabor waarbij Zevenaar dienstverleningsovereenkomsten afsluit voor een beperkte tijd. Het uit spreken van vertrouwen in het bereikte onderhandelingsresultaat alsmede een uitspraak over vertrouwen over het ontwerpbedrijfsplan beperkt tot de overeengekomen leveringstermijn wordt met het oog op deze andere relatievorm als voldoende beschouwd.

Voorgesteld wordt:

Het raadsbesluit als volgt te amenderen:

Punt 2 van het raadsbesluit te schrappen en te vervangen door:

"Vertrouwen uit te spreken over het bereikte resultaat van de onderhandelingen inzake de overdracht van bedrijfsactiviteiten van Presikhaafbedrijven naar Scalabor."

Punt 3 van het raadsbesluit te schrappen en te vervangen door:

"Vertrouwen uit te spreken inzake de voldoende toekomsbestendigheid van het ontwerpbedrijfsplan van Scalabor met het oog op de huidige overeengekomen termijn waarin diensten door Zevenaar van Scalabor zullen worden afgenomen.

Ondertekening:
Zevenaar, 19 december 2017

De fractie van PvdA, namens deze,	De fractie van de D'66, namens deze,	De fractie van Sociaal Zevenaar, namens deze,
N. Niebuur-Sluiter Fractievoorzitter	P.W.M. Pollman Fractievoorzitter	P.J.M. Freriks Fractievoorzitter

VERWORPEN
(voor: 5 (PvdA, D66 en Sociaal Zevenaar); tegen: 17 (CDA, VVD, SP en Lokaal Belang))

Zevenaar

AMENDEMENT

Raadsvergadering: 19 december 2017

Onderwerp: Presikhaaf Bedrijven (PHB): zienswijze op voorgenomen overdracht bedrijfsactiviteiten PHB aan Scalabor

Raadsvoorstelnummer: Z/17/290761

Toelichting:

Op 12 juli 2017 heeft het AB van Presikhaaf Bedrijven besloten om de overdracht van bedrijfsactiviteiten van het huidige PHB aan Scalabor voor te bereiden. De onderhandelingen werden begin oktober afgerond. Op 25 oktober heeft het AB ingestemd met de voorgenomen overdracht van de bedrijfsactiviteiten en de daarmee samenhangende activa en contracten van PHB aan Scalabor. Met dit raadsvoorstel wordt de raad van Zevenaar in de gelegenheid gesteld om de zienswijze op het voornemen van het AB van PHB kenbaar te maken.

De raad neemt kennis van het voorstel de bedrijfsactiviteiten van PHB aan Scalabor over te dragen. De raad van Zevenaar stemt in met dit voorstel op basis van de voorliggende stukken en vindt dat in het belang van de continuïteit van de werkvoorziening van de circa 2500 SW-ers die momenteel bij PHB werken.

Ten aanzien van beslispunt II:

De gemeenteraad is van mening dat op basis van de voor de gemeenteraad beschikbare informatie en onderliggende stukken de gemeenteraad de evenwichtigheid van de onderhandelingsresultaten slechts summier kan toetsen. Om die reden is enige terughoudend geboden. Voorgesteld wordt om overwegend in te stemmen met de voorgesteld aanpassing ten aanzien van beslispunt II zoals hierna weergegeven.

Ten aanzien van beslispunt III:

Voorts is de gemeenteraad van oordeel dat op basis van het voorliggende ontwerp bedrijfsplan de gemeenteraad niet in staat is om vast te stellen dat het ontwerpbedrijfsplan Scalabor vertrouwen geeft in de toekomstbestendigheid van Scalabor, aangezien de financiële onderbouwing, risicoparagraaf en - analyse ontbreken. Derhalve is de gemeenteraad wederom niet in staat om dit beslispunt volledig te toetsen en voorgesteld wordt om beslispunt III zoals hierna weergegeven aan te passen.

Op grond van het voorgaande wordt voorgesteld het:

Raadsbesluitl Z/17/290761 als volgt te amenderen:

beslispunt II en III te vervangen door:

II. Overwegend vast te stellen dat er op basis van de voor de gemeenteraad beschikbare informatie en voor zover de gemeenteraad kan beoordelen een evenwichtig resultaat van de onderhandelingen tussen Presikhaaf Bedrijven en Scalabor B.V. ligt dat invulling geeft aan de vooraf gestelde doelen en uitgangspunten;

III. Op basis van de voor de gemeenteraad beschikbare informatie en voor zover de gemeenteraad kan beoordelen vast te stellen dat het ontwerpbedrijfsplan Scalabor vertrouwen geeft in de toekomstbestendigheid van Scalabor, met dien verstande dat de gemeenteraad geen zicht heeft op risico's en financiële onderbouwing van het ontwerpbedrijfsplan;

En verder in te stemmen met het voorstel.

Ondertekening:
Zevenaar, 19 december 2017

De fractie van het CDA,
Namens deze,

J. de Nooij
Fractievoorzitter

De fractie van Lokaal Belang,
Namens deze,

N. van Dellen
Fractievoorzitter

AANVAARD
(voor: 17 (Lokaal Belang, CDA, SP en VVD); tegen: 5 (PvdA, D66 en Sociaal Zevenaar))

Zevenaar

MOTIE

Raadsvergadering: 19 december 2017

Onderwerp: "Maak werk van werk naar werk" (agendapunt "Presikhaaf Bedrijven (PHB): zienswijze op voorgenomen overdracht bedrijfsactiviteiten PHB aan Scalabor" (Z/17/290761))

Toelichting:

Constaterende dat:

1. Bij de overdracht de frictiekosten - voorlopig - zijn geprognosticeerd op € 12.500.000.
2. De aanvullende bijdrage die aan de gemeenten wordt gevraagd 10,5 miljoen bedraagt.
3. Het aandeel van de gemeente Zevenaar in de gevraagde aanvullende bijdrage circa 618.000 euro is.
4. De frictiekosten voor een belangrijk deel (circa € 6.500.000,-) veroorzaakt worden door kosten van medewerkers, niet zijnde SW-medewerkers, die bij de overgang van Presikhaaf Bedrijven naar Scalabor als boventallig worden aangemerkt.
5. Het hier niet alleen maar om kosten gaat maar ook om mensen die graag zinvol werk willen doen
6. Het gelet op de reeds met deze medewerkers gevoerde gesprekken in goed overleg mogelijk moet zijn voor deze medewerkers een passende werkplek te vinden.
7. De GR in het ontmantelingsplan nog eens goed zou kunnen kijken welke mogelijkheden er zijn om deze medewerkers in de gemeenten te plaatsen.
8. Gelderland Werkt (het Gelders mobiliteitsbureau) een goede bijdrage zou kunnen leveren om plaatsing van deze medewerkers mogelijk te maken.
9. Hiermede de frictiekosten flink omlaag zouden kunnen.

Verzoekt het college:

1. In de AB vergadering van Presikhaaf Bedrijven dd. 22-12-2017 de GR te verzoeken in het ontmantelingsplan de optie van plaatsing van 'boventalligen' bij gemeenten te onderzoeken.
2. In de AB vergadering van Presikhaaf bedrijven dd. 22-12-2017 de GR te verzoeken om Gelderland Werkt een rol te geven in het herplaatsen van deze medewerkers.

Ondertekening:
Zevenaar, 18 december 2017.

De fractie van de VVD,
namens deze,

R.A. Teunissen
Fractievoorzitter

UNANIEM AANVAARD

Zevenaar

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat in het kader van het onderzoek van de geloofsbrieven van de op 24 november 2017 benoemde raadsleden tevens de uitslag van de verkiezing van 22 november 2017 voor de leden van de gemeenteraad van Zevenaar definitief wordt vastgesteld;

gelezen het ingekomen bericht van de heer O. de Waal waarin hij aangeeft dat er een mogelijke onregelmatigheid heeft plaatsgevonden bij de telling van de stemmen van stembureau 4 (voormalig Rode Kruis gebouw);

Onderwerp	
Hertelling stemmen stembureau 4	**Zaaknummer**
	Z/17/295400
	Documentnummer
	INT/17/814471

gelet op de artikelen V4 en N5 van de Kieswet:

b e s l u i t :

Over te gaan tot hertelling van de stemmen van stembureau 4 (voormalig Rode Kruis gebouw) van de verkiezing voor de gemeenteraad van 22 november 2017;

De burgemeester opdracht te geven deze hertelling direct uit te laten voeren in een openbaar toegankelijke ruimte door:

- dhr. mr. M.J.S. van Helden, lid van het hoofdstembureau (voorzitter);
- mevr. mr. M.E.G. Otten, lid van het hoofdstembureau (plv. voorzitter);
- dhr. T.J.M. Sessink, plv. lid van het hoofdstembureau;
- dhr. R. van Hunen, plv. lid van het hoofdstembureau;

en de uitslag daarvan onverwijld aan de raad mede te delen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 19 december 2017.

De griffier, De voorzitter,

Z01B9C84492

Zevenaar

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Onderwerp	
Notitie P&O Zevenaar: Klaar voor de toekomst	**Zaaknummer**
	Z/17/289723
	Documentnummer
	INT/17/808841

Gelet op artikel 169 van de Gemeentewet.

b e s l u i t :

I. De raad besluit in te stemmen met de notitie 'P&O Zevenaar: Klaar voor de toekomst'.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 19 december 2017.

De griffier,

De voorzitter,

Z01B8264D60

Zevenaar

Geamendeerd gewijzigd

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat; u het college in uw vergadering van 5 juli 2017 heeft opgedragen om de arbeidsgeschillen met de twee oud-medewerkers genoemd in de uitspraken uit 2015 van de Centrale Raad van Beroep in een constructieve dialoog af te wikkelen zodat over een weer finale kwijting volgt ten aanzien van alle lopende procedures en vorderingen waaronder de Wob / Wbp verzoeken. De afwikkeling moest worden afgerond voor de herindeling tussen de gemeente Zevenaar en gemeente Rijnwaarden op 1 januari 2018.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Onderwerp	
Afdoening motie d.d. 5 juli 2017	**Zaaknummer**
	Z/17/292571
	Documentnummer
	INT/17/808017

Gelet op artikel 169 en 180 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

I *Kennis te hebben genomen van de wijze waarop het college uitvoering heeft gegeven aan de uitvoering van de motie van 5 juli 2017.*

II *Er begrip voor te hebben dat het college de advocaat van de twee oud-medewerkers schriftelijk informeert over het besluit van de raad.*

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 19 december 2017.

De griffier, De voorzitter,

Z01B5EF5A8A

Zevenaar

Geamendeerd gewijzigd

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat;

- een krediet wordt aangevraagd om uitvoering te geven aan de motie van de gemeenteraad van 25 januari 2017 om een bestemmingsplan op te stellen waarin er sprake is van een eindige zandwinning in de Rhederlaag;
- er een gezamenlijk opgave ligt om de 40% aan gederfde inkomsten uit de zandwinning, die niet wordt opgenomen in het bestemmingsplan, op een andere wijze te compenseren;
- de gemeente Zevenaar met het betalen van voorliggende bedrag zijn verantwoordelijkheid neemt richting zijn bewoners en de wens vanuit het gebied om de zandwinning in Rhederlaag binnen een afzienbare periode te beëindigen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Onderwerp	
Krediet aanvragen voor beëindiging ontzanding in bestemmingsplan Rhederlaag: Ruimte voor de Rivier.	**Zaaknummer**
	Z/17/286513
	Documentnummer
	INT/17/806896

Gelet op artikel 189 van de Gemeentewet.

b e s l u i t :

I. Om het gevraagde krediet ter hoogte van € 375.000,- ter beschikking te stellen uit de algemene reserve *op het moment dat het nieuwe bestemmingsplan onherroepelijk is.*

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 19 december 2017.

De griffier, De voorzitter,

Z01B5CB4FBA

Zevenaar

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat:

het Esthetisch Programma van Eisen (EPvE) door vaststelling de vereiste juridische status krijgt om te dienen als welstandskader;

het EPvE voldoende kader biedt voor vormgeving en inpassing van het project ViA15;

er bij de gemeente Zevenaar tijdens de periode van ter inzage legging geen zienswijzen zijn ingediend en de zienswijzen vanuit de overige betrokken gemeenten op voldoende wijze zijn beantwoord en waar nodig zijn meegenomen in de uiteindelijk versie van het EPvE.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Onderwerp	
Raadsbesluit - Esthetisch Programma van Eisen ViA15	**Zaaknummer**
	Z/17/284041
	Documentnummer
	INT/17/806758

Gelet op Artikel 12a van de Woningwet.

b e s l u i t :

1. De reactienota op de zienswijzen op het ontwerp Esthetisch Programma van Eisen vast te stellen;
2. Het Esthetisch Programma van Eisen gewijzigd vast te stellen als aanvulling op het huidige welstandskader.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 19 december 2017.

De griffier,

De voorzitter,

Z01B3FC5872

Zevenaar

Geamendeerd gewijzigd

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Onderwerp	
Raadsbesluit: Presikhaaf Bedrijven (PHB): zienswijze op voorgenomen overdracht bedrijfsactiviteiten PHB aan Scalabor	**Zaaknummer**
	Z/17/290761
	Documentnummer
	INT/17/805458

Gelet op artikel 34b van de Wet Gemeenschappelijke regelingen;

b e s l u i t :

I. Kennis te nemen van het voornemen van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Gelderland Midden (Presikhaaf Bedrijven) van 25 oktober 2017 om de bedrijfsactiviteiten van het huidige Presikhaaf Bedrijven over te dragen aan Scalabor;

II. Overwegend vast te stellen dat er op basis van de voor de gemeenteraad beschikbare informatie en voor zover de gemeenteraad kan beoordelen een evenwichtig resultaat van de onderhandelingen tussen Presikhaaf Bedrijven en Scalabor B.V. ligt dat invulling geeft aan de vooraf gestelde doelen en uitgangspunten;

III. Op basis van de voor de gemeenteraad beschikbare informatie en voor zover de gemeenteraad kan beoordelen vast te stellen dat het ontwerpbedrijfsplan Scalabor vertrouwen geeft in de toekomstbestendigheid van Scalabor, met dien verstande dat de gemeenteraad geen zicht heeft op risico's en financiële onderbouwing van het ontwerpbedrijfsplan;

IV. Het college van burgemeester en wethouders op te dragen om de zienswijze (het gevoelen) van de gemeenteraad van Zevenaar over het voorgenomen besluit van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Gelderland Midden Presikhaaf Bedrijven (GR/PHB) van 25 oktober 2017 inzake de overdracht van bedrijfsactiviteiten aan Scalabor conform bijgaande brief over te brengen aan het bestuur van Presikhaaf Bedrijven.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 19 december 2017.

De griffier, De voorzitter,

Z01B72CB601

Zevenaar

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat;
een betere kwaliteit voor de beeld -en geluidsinstallatie en de internet-uitzending van raads- en commissievergaderingen gewenst is,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Onderwerp	
Raadsbesluit budget oplossing beeld- en geluidsinstallatie raadszaal	**Zaaknummer**
	Z/16/263287
	Documentnummer
	INT/17/807611

Gelet op artikel 189 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

I. Een bedrag van € 30.000,- uit de algemene reserve toe te kennen voor het realiseren van geadviseerde oplossingen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 19 december 2017.

De griffier, De voorzitter,

Z01AE4FD07B

Zevenaar

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat;

- het gewenst is een businessplan op te laten stellen voor de uitwerking van het onderzoek Rapportage onderzoek toekomstbestendige kinderboerderij;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

Onderwerp	
Rapportage onderzoek toekomstbestendige kinderboerderij	**Zaaknummer**
	Z/17/288892
	Documentnummer
	INT/17/801964

Gelet op artikel 147 van de Gemeentewet

b e s l u i t :

I. het rapport: Rapportage onderzoek toekomstbestendige kinderboerderij voor kennisgeving aan te nemen;

II. in te stemmen dat, rekening houdend met de standpunten van de gemeenteraad, het college en stichtingsbestuur van de kinderboerderij aanvullende afspraken maken over het subsidie voor 2018 en de financiële consequenties in de gemeentebegroting vast te stellen;

III. besluitvorming over het ambitieniveau van het natuur en milieueducatie, rekening houdend met de bevindingen van de raad, aan de nieuwe gemeenteraad voor te leggen;

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 19 december 2017.

De griffier, De voorzitter,

+Besluitenlijst conform RvO Rijnwaarden (artikel 17, eerste en tweede lid) en de Gemeentewet (artikel 23, vijfde lid).

Een volledig audiovisueel verslag staat op de gemeentelijke website.

Openbare vergadering gemeenteraad van Rijnwaarden d.d. 19 december 2017

Aanvang 19.00 uur

Aanwezig:

Voorzitter:	mevrouw mr. P. Schadd-de Boer
Raadsgriffier:	dhr. J.E. Krosse

Leden:

Belangen Gelders Eiland
de heer J.H.Lamers
mevrouw E.J. Radstake
mevrouw A.Y. van Loon-Kamp
de heer E.G.B.M. Buil
mevrouw I.J. Schopman
CDA
de heer F.H.F. Jansen
de heer H. Winter
de heer F.B.M. Evers
de heerB.J.F.M. van der Kroon
Lijst Lobith-Tolkamer
mevrouw S.S.M. Gerritzen
de heer W. Snelders
de heer W. Geurts
de heer G. Brom
PvdA
mevrouw M.B.M. Jansen
de heer A. Sent

college/wethouders:	mevrouw B. Elfrink
	de heer J.W.H. Winters
	de heer J. Lamers
	wethouder P. Putman

Afwezig: -

Onderwerpen		Besluit
1.	Opening en vaststelling van de agenda	agenda wordt conform vastgesteld
2.	Toelating B. van der Kroon tot raadslid	raadslid toegelaten
3.	Mededelingen	---
4.	Lijst van ingekomen stukken	unaniem akkoord
5.	Besluitenlijst raadsvergadering 28 november 2017	unaniem akkoord
6.	Wensen en bedenkingen op voorgenomen besluit Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven d.d. 25-10-2017 inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor	unaniem akkoord
7.	Ontwerp- Verklaring van geen bedenkingen Onbemande Radarpost Overnachtingshaven Tuindorp Tolkamer	unaniem akkoord
8.	Herziening verordeningen rioolheffing en afvalstoffenheffing	unaniem akkoord
9.	Wensen en bedenkingen aanvraag vangnet-uitkering 2017	unaniem akkoord
10.	Monitoring collegeprogramma 2014-2018	voor kennisgeving aangenomen

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Zevenaar in zijn openbare vergadering van 31 januari 2018

E.M. Geldorp — mr. P. Schadd-de Boer,

Griffier — Voorzitter

Besluitenlijst van de openbare raadsvergadering van 2 januari 2018

Datum	2 januari 2018
Tijd	19:30 uur – 21:00 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	E. Schadd-De Boer
Griffier	E.M. Geldorp
Leden	Lokaal Belang: A.H.M. Albers, T.G.H. Boekhorst, E.G.B.M. Buil, J.J. Du Croix (vanaf agendapunt 8), N. van Dellen (t/m agendapunt 7b), E.R. van Essen, A. Ilhan (vanaf agendapunt 8), A.Y. van Loon (t/m agendapunt 7b), A. Ok, P.J.M. Putman (vanaf agendapunt 8), T.J.E.M. Riswick-Keultjes, H.F.G.M. Staring en J.W.H. Winters (t/m agendapunt 7b); CDA: W.J.M. van Dinther, B.M. Elfrink (t/m agendapunt 7b), F.B.M. Evers, F.H.F. Jansen, J. de Nooij, H.T.W. Visser en W.L.J. Voetdijk-Ten Have; PvdA: M.B.M. Jansen, M.R.A. Lap en N. Niebuur-Sluiter; VVD: R.A. Teunissen en P.A. Vos; SP: E.R. van der Schaft en L. van der Velden; D66: P.W.M. Pollmann; Sociaal Zevenaar: P.J.M. Freriks; GroenLinks: B. Kagei.
Wethouders	N. van Dellen, B.M. Elfrink, C.M. Koers-de Graaf, A.Y. van Loon en J.W.H. Winters (allen vanaf agendapunt 8)
Afwezig	-

	Onderwerp (met besluit)
1.	**Opening** De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en heet een ieder hartelijk welkom bij deze eerste raadsvergadering van de nieuwe gemeente Zevenaar.
2.	**Vaststellen agenda** De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
3.	**Beëdiging van de waarnemend burgemeester mevrouw Schadd-De Boer door de Commissaris van de Koning, de heer Cornielje** Na zich tot de nieuwe gemeente en gemeenteraad te hebben gericht, beëdigt de Commissaris van de Koning ten overstaan van de raad mevrouw Schadd-De Boer tot waarnemend burgemeester van Zevenaar.

	Mevrouw Schadd-De Boer legt ten overstaan van de raad in handen van de Commissaris de eed af. Tot slot richt zij zich kort tot de raad.
4.	**Installatie en beëdiging van de raadsleden** In handen van de voorzitter leggen de navolgende raadsleden de eed of belofte af: Lokaal Belang: A.H.M. Albers, T.G.H. Boekhorst, E.G.B.M. Buil, N. van Dellen, E.R. van Essen, A.Y. van Loon, A. Ok, T.J.E.M. Riswick-Keultjes, H.F.G.M. Staring en J.W.H. Winters; CDA: W.J.M. van Dinther, B.M. Elfrink, F.B.M. Evers, F.H.F. Jansen, J. de Nooij, H.T.W. Visser en W.L.J. Voetdijk-Ten Have; PvdA: M.B.M. Jansen, M.R.A. Lap en N. Niebuur-Sluiter; VVD: R.A. Teunissen en P.A. Vos; SP: E.R. van der Schaft en L. van der Velden; D66: P.W.M. Pollmann; Sociaal Zevenaar: P.J.M. Freriks; GroenLinks: B. Kagei.
5.	**Benoeming van de griffier en de griffiemedewerker** De raad benoemt bij acclamatie de heer E.M. Geldorp tot griffier en mevrouw E.H. Hondelink-Rinsma tot griffiemedewerker.
6.	**Vaststellen Reglement van orde voor de raad en verordening op de Raadscommissies** De raad besluit met algemene stemmen: - het Reglement van orde en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Zevenaar 2018; - de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2018, vast te stellen. Tevens besluit de raad de Verordening op de raadscommissies voor nader inhoudelijk overleg te (laten) agenderen in de vergadercyclus van januari 2018.
7.	**a. Toelichting formatieproces door formateur** De heer Mark Slinkman licht, in zijn rol als formateur, het formatieproces tussen de fracties van Lokaal Belang en het CDA toe. **b. Benoeming en beëdiging van de wethouders** De raad besluit na schriftelijke stemming te benoemen tot wethouder de volgende personen, met elk een tijdsbestedingsnorm van 100%: 1. De heer N. (Nanne) van Dellen (25 stemmen vóór) 2. Mevrouw A.Y. (Anita) van Loon (25 stemmen vóór) 3. Mevrouw B.M. (Belinda) Elfrink (27 stemmen vóór) 4. Mevrouw C.M. (Carla) Koers-de Graaf (27 stemmen vóór) 5. De heer J.W.H. (Hans) Winters (22 stemmen vóór) Er zijn 5 stemmen op de heer A.H.M. Albers en 1 stem op de heer P.J.M. Freriks uitgebracht.

8.	**Toelating en beëdiging nieuwe raadsleden** In handen van de voorzitter leggen de navolgende raadsleden de eed of belofte af: Lokaal Belang: J.J. Du Croix, A. Ilhan en P.J.M. Putman.
9.	**a. Initiatiefvoorstel benoeming waarnemend voorzitter raad** De raad besluit na schriftelijke stemming te benoemen tot waarnemend voorzitter van de raad de volgende persoon: 1. Mevrouw N. (Nathani) Niebuur-Sluiter (22 stemmen vóór) Er zijn twee ongeldige stemmen en 2 stemmen op de heer P.J.M. Freriks uitgebracht. **b. Benoeming voorzitters en leden in raadscommissies** De raad besluit bij acclamatie de volgende personen per 2 januari 2018 te benoemen tot lid van de raadscommissie Ruimte: - dhr. J.P. van Kempen (GroenLinks); - dhr. E. Verkampen (D66); - dhr. B. Zock (SP); - dhr. M.R.A. Lap (PvdA); - dhr. H.L.M. Meijer (Sociaal Zevenaar); - dhr. P.A. Vos (VVD); - dhr. F.B.M. Evers (CDA); - dhr. A.M. Meijer (CDA); - dhr. E.R. van Essen (Lokaal Belang); - mw. T.J.E.M. van Riswick-Keultjes (Lokaal Belang); - dhr. E.G.B.M. Buil (Lokaal Belang); en dhr. H.T.W. Visser per 2 januari 2018 te benoemen tot voorzitter van de raadscommissie Ruimte. De raad besluit bij acclamatie de volgende personen per 2 januari 2018 te benoemen tot lid van de raadscommissie Middelen: - dhr. B.M. Kagei (GroenLinks); - dhr. P.W.M. Pollmann (D66); - dhr. E.R. van der Schaft (SP); - dhr. C.H. de Winter (PvdA); - dhr. P.J.M. Freriks (Sociaal Zevenaar); - dhr. M.W. Bloemberg (VVD); - dhr. F.H.F. Jansen (CDA); - dhr. W.J.M. van Dinther (CDA); - dhr. A. Ok (Lokaal Belang); - dhr. P.J.M. Putman (Lokaal Belang); - dhr. T.G.H. Boekhorst (Lokaal Belang); en dhr. A.H.M. Albers per 2 januari 2018 te benoemen tot voorzitter van de raadscommissie Middelen.

	De raad besluit bij acclamatie de volgende personen te benoemen tot lid van de raadscommissie Samenleving: - mw. M.G.A. Dellepoort (GroenLinks); - dhr. J.G.B.A. Lombarts (D66); - mw. L van der Velden (SP); - mw. M.B.M. Jansen (PvdA); - mw. J.H.W. Harmsen (Sociaal Zevenaar); - dhr. P.A.T. de Winkel (VVD); - dhr. J. de Nooij (CDA); - mw. W.L.J. Voetdijk-ten Have (CDA); - C.H.M. van Merwijk (CDA); - mw. A. Ilhan (Lokaal Belang); - dhr. J. du Croix (Lokaal Belang); en dhr. R.A. Teunissen per 2 januari 2018 te benoemen tot voorzitter van de raadscommissie Samenleving.
10.	**Vaststellen verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden** De raad besluit met algemene stemmen de verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden Zevenaar 2018 conform voorstel vast te stellen.
11.	**Vaststellen verordening burgerinitiatieven gemeente Zevenaar 2018** De raad besluit met algemene stemmen de verordening burgerinitiatieven gemeente Zevenaar 2018 conform voorstel vast te stellen.
12.	**Vaststellen inspraakverordening** De raad besluit met algemene stemmen de inspraakverordening gemeente Zevenaar 2018 conform voorstel vast te stellen.
13.	**Vaststellen verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning gemeente Zevenaar 2018** De raad besluit met algemene stemmen de verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning gemeente Zevenaar 2018 conform voorstel vast te stellen.
14.	**Vaststellen Verordening op de auditcommissie gemeente Zevenaar 2018** De raad besluit met algemene stemmen de verordening op de auditcommissie gemeente Zevenaar 2018 conform voorstel vast te stellen.
15.	**Benoeming leden en plaatsvervangende leden auditcommissie** De raad besluit bij acclamatie de leden: - dhr. C.H. de Winter (PvdA); - dhr. P.A.T. de Winkel (VVD); - dhr. F.H.F. Jansen (CDA); - dhr. P.J.M. Putman (Lokaal Belang). te benoemen in de auditcommissie.
16.	**Vaststellen Verordening rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018** De raad besluit met algemene stemmen de verordening rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018 conform voorstel vast te stellen.

17.	**Benoeming leden en plaatsvervangende leden rekenkamercommissie** De raad besluit bij acclamatie de leden: - dhr. P.A. Vos (VVD); - dhr. W.J.M. van Dinther (CDA); - dhr. B.M. Kagei (GroenLinks); - dhr. A. Ok (Lokaal Belang); - dhr. T.G.H. Boekhorst (Lokaal Belang), te benoemen in rekenkamercommissie.
18.	**Vaststellen Verordening werkgeverscommissie gemeente Zevenaar 2018; Delegatiebesluit werkgeverschap raad 2018; Arbeidsvoorwaardenregeling griffie gemeente Zevenaar** De raad besluit met algemene stemmen: - de verordening werkgeverscommissie gemeente Zevenaar 2018; - het delegatiebesluit werkgeverschap raad 2018; - de arbeidsvoorwaardenregeling griffie gemeente Zevenaar, conform voorstel vast te stellen.
19.	**Benoeming leden werkgeverscommissie griffie** De raad besluit bij acclamatie de leden: - dhr. R.A. Teunissen (VVD); - dhr. E.R. van der Schaft (SP); - mw. W.L.J. Voetdijk-ten Have (CDA); - dhr. E.G.B.M. Buil (Lokaal Belang), te benoemen in de werkgeverscommissie griffie.
20.	**Vaststellen verordening Adviescommissie voor bezwaarschriften Zevenaar** De raad besluit met algemene stemmen de verordening adviescommissie voor bezwaarschriften gemeente Zevenaar 2018 conform voorstel vast te stellen.
21.	**Vaststellen Archiefverordening gemeente Zevenaar 2018** De raad besluit met algemene stemmen de archiefverordening gemeente Zevenaar 2018 conform voorstel vast te stellen.
22.	**Sluiting** De voorzitter sluit de vergadering om 21.00 uur.

Vastgesteld in de raadsvergadering van …….

De griffier, De voorzitter,

Raadsvoorstel

onderwerp	Benoeming diverse personen in de raadscommissies
zaaknummer	z/18/296837
documentnummer	INT/18/818080
datum raadsvergadering	31 januari 2018
indiener	voorzitter gemeenteraad

Samenvatting
De heer P. van Kempen (GroenLinks) heeft aangegeven zijn commissielidmaatschap te willen beëindigen. De fractie van GroenLinks heeft de voordracht gedaan om de heer M. Wikkerink te benoemen in de commissie Ruimte als opvolger van de heer P. van Kempen.

De fractie van Lokaal Belang heeft als gevolg van de verschuivingen in verband met de benoemingen van de wethouders twee kandidaten voor respectievelijk de commissie Samenleving en Ruimte voorgedragen als raadscommissielid. De fractie van Lokaal Belang draagt respectievelijk de heer L. Engels voor tot benoeming in de raadscommissie Samenleving. De heer A. Bulten wordt door de fractie van Lokaal Belang voorgedragen tot benoeming in de raadscommissie Ruimte.
De fractie van het CDA draagt de heer M. Kleinherenbrink, die op 31 januari 2018 als raadslid wordt geïnstalleerd en beëdigd, voor als kandidaat voor de raadscommissie Middelen.

Raadsvoorstel

I. De heer J.P. (Paul) van Kempen (GroenLinks) per 31 januari 2018 te ontslaan als lid van de raadscommissie Ruimte;
II. De heer L.L.M. (Leo) Engels (Lokaal Belang) per 31 januari 2018 te benoemen tot lid van de raadscommissie Samenleving;
III. De heer H.A. (André) Bulten (Lokaal Belang) per 31 januari 2018 te benoemen tot lid van de raadscommissie Ruimte;
IV. De heer M.C. (Marco) Wikkerink (GroenLinks) per 31 januari 2018 te benoemen tot lid van de raadscommissie Ruimte;
V. De heer G.H.J. (Marco) Kleinherenbrink (CDA) per 31 januari 2018 te benoemen tot lid van de raadscommissie Middelen.

Waarom naar de raad
In artikel 4 leden 3 en 4 van de Verordening op de raadscommissies 2018 is bepaald dat de leden van de raadscommissie op voordracht van de desbetreffende fracties, worden ontslagen en benoemd door de raad. Zij moeten lid zijn van de partij en voldoen aan de formele vereisten voor het raadslidmaatschap (woonplaats, leeftijd en incompatibiliteiten).

Doelstelling en beoogd meetbaar effect
Door het invullen van de vacante plaatsen zijn de commissies weer gevuld overeenkomstig de bedoeling van een goed verloop van het democratische proces.

Argumenten en alternatieven
De kandidaten zijn voorgedragen door hun respectievelijke fracties en voldoen aan de voorschriften en vereisten om te kunnen worden benoemd.

Kanttekeningen
n.v.t.

Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
n.v.t.

Communicatie
Op de website van de gemeente Zevenaar wordt de samenstelling van de verschillende raadscommissies vermeld.

Kosten, baten en dekking
n.v.t.

Ella Schadd-De Boer
burgemeester

Raadsbesluit

onderwerp	Benoeming diverse personen in de raadcommissies
zaaknummer	Z/18/296837
documentnr.	INT/18/818080
datum	31 januari 2018

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelet op artikel 4, leden 2 en 3 van de Verordening op de raadscommissies 2018,

gelezen het voorstel van de voorzitter van de raad,

b e s l u i t :

I. De heer J.P. (Paul) van Kempen (GroenLinks) per 31 januari 2018 te ontslaan als lid van de raadscommissie Ruimte;
II. De heer L.L.M. (Leo) Engels (Lokaal Belang) per 31 januari 2018 te benoemen tot lid van de raadscommissie Samenleving;
III. De heer H.A. (André) Bulten (Lokaal Belang) per 31 januari 2018 te benoemen tot lid van de raadscommissie Ruimte;
IV. De heer M.C. (Marco) Wikkerink (GroenLinks) per 31 januari 2018 te benoemen tot lid van de raadscommissie Ruimte;
V. De heer G.H.J. (Marco) Kleinherenbrink (CDA) per 31 januari 2018 te benoemen tot lid van de raadscommissie Middelen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 31 januari 2018.

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE ZEVENAAR

Vernieuwend Verder

Coalitieakkoord Zevenaar 2018-2022

LOKAAL BELANG

CDA Zevenaar

December 2017

Inhoud

Voorwoord 1
1. Burger en bestuur 2
2. Veiligheid en leefbaarheid 4
3. Sociaal Domein 5
4. Onderwijs 7
5. Cultuur, sport, verenigingsleven en dorpen 8
6. Recreatie en Toerisme 9
7. Duurzaamheid en milieu 9
8. Economie, landbouw en werkgelegenheid 10
9. Ruimte, bouwen en wonen 11
10. Verkeer en vervoer 12

Voorwoord

De gemeente Zevenaar is een nieuwe fusiegemeente. Naast de reguliere gemeentelijke opgaven zoals de nieuwe Omgevingswet en de doorontwikkeling van het sociaal domein, ligt er ook een uitdaging in de harmonisatie van alle gemeentelijke regelingen vóór 2020. Deze uitdaging gaan Lokaal Belang Zevenaar en CDA Zevenaar graag samen met de gehele raad aan.

Buiten de hiervoor genoemde opgaven gaat het ook om een andere manier van denken en werken. Het “nee, tenzij”, moet veranderen in een “ja, mits”.

Participatie vanuit de inwoners wordt de nieuwe standaard. We dagen onze inwoners uit om zelf met ideeën te komen en te participeren bij beleidsvorming of zelfs beleidsvorming te initiëren. Dit is steeds de start bij het maken van nieuw beleid. Het beleid is immers van en voor onze inwoners. Of het nu gaat om de invoering van de omgevingswet of om de kanteling binnen het sociaal domein.

Maar er moet ook duidelijkheid zijn. Hiervoor is een doortastend handhavingsbeleid nodig.
De samenwerking tussen de ambtelijke organisatie, het college en de raad moet open en transparant zijn. We moeten eenheid uitstralen. We kunnen verschillen in de opvatting hoe we de samenleving het beste kunnen bedienen, maar we zijn één in de overtuiging en uitstraling dat we het beste willen voor de Zevenaarse samenleving. Deze samenwerking vraagt om daadkracht, bestuurlijk lef, maatwerk, cultuurverandering en vooral ook luisteren en loslaten.

De organisatiestructuur en de bestuurscultuur moeten ten dienste staan van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Meningen mogen en moeten verschillen in een democratie, maar er moet wederzijds respect zijn en er moet naar elkaar geluisterd worden. Dit is niet alleen een zaak voor de coalitie. Alle raadsfracties zijn onderdeel van het verbeteren van de bestuurscultuur en de omgang met elkaar. Dit kunnen we alleen met elkaar!

Onze bestuurders zijn betrokken en betrouwbaar. Wij staan voor een duidelijke koers die de basis biedt voor een daadkrachtig en integer bestuur. Wij weten en willen weten wat er leeft in de samenleving en in de verschillende kernen van de gemeente. We hebben oog voor de kwetsbaren in onze samenleving. We zetten ons in voor een goede samenwerking in de (Eu)regio.

Betrokken bestuur betekent ook betrokkenheid met de gemeentelijke organisatie en de personeelsleden. De coalitie zet in op een moderne en professionele ambtelijke organisatie. Dat doen we met het besef dat de aansturing vanuit het management en de bestuurscultuur de voornaamste invloeden zijn op de cultuur van de ambtelijke organisatie.

We staan voor een gezond en solide financieel beleid. Dit betekent een structureel sluitende begroting. Wij gaan verstandig om met gemeenschapsgeld. Sober waar het kan, sociaal waar het moet.

Dat is goed voor Zevenaar en we geloven erin dat we dat samen voor elkaar krijgen. Lokaal Belang en CDA samen en vooral samen met de Zevenaarse samenleving. Dat doen we **met** en **voor** onze inwoners en onze ondernemers.

Samen staan we sterker!

1. Burger en bestuur

We groeien naar een sterk en betrokken nieuw Zevenaar. Samen staan we sterker!
Wij staan voor een gemeentebestuur dat weet wat er leeft in de samenleving en in de verschillende kernen van de gemeente. We zetten in op nabijheid. Dit betekent korte lijnen met onze inwoners, verenigingen, dorpsraden, ondernemers, maatschappelijke organisaties en ouderenbonden. We benutten de kansen die de herindeling biedt op behoud van voorzieningen in de dorpen en voor verbetering van de dienstverlening voor onze inwoners en ondernemers.

We dagen onze inwoners uit om zelf met goede ideeën te komen en te participeren bij beleidsvorming.
We dagen onze inwoners uit om zelf met goede ideeën te komen en een bijdrage te leveren bij de totstandkoming van nieuw beleid. Het beleid is immers van en voor onze inwoners. We betrekken belanghebbenden en ervaringsdeskundigen bij het maken van beleid. We vinden het belangrijk dat onze inwoners hierbij participeren. We stimuleren dit door pilots en projecten in het kader van burgerparticipatie, zoals het betrekken van jongeren bij beleidsontwikkeling (bijvoorbeeld door een jongerenraad), het organiseren van rondetafelgesprekken en de inzet van een pilot van het G1000 (op een schaal passend bij Zevenaar).

Als gemeente participeren wij in initiatieven uit de samenleving, mits dat gewenst is. We stellen daarom middelen ter beschikking voor een burgerbudget dat kan worden ingezet voor lokaal maatwerk, bijvoorbeeld het opknappen van een speeltuin, het plegen van extra onderhoud of het rolstoelvriendelijker inrichten van de buurt. Inwoners kunnen hier zowel individueel als via de wijk- of dorpsvertegenwoordigers gebruik van maken.

Vrijwilligers vormen de bouwstenen van onze samenleving.
Dorp- en wijkraden en verenigingen draaien op vrijwilligers. Ook voor projecten vanuit gemeente, welzijnsorganisaties of andere maatschappelijke organisaties zetten onze inwoners zich vrijwillig in. We ondersteunen maatregelen voor het aantrekken en behouden van vrijwilligers.

Vrijwilligers die de gemeente ondersteunen bij de uitvoering van Wmo-taken worden steeds belangrijker voor goede zorgverlening in de gemeente. We organiseren ondersteunende maatregelen voor vrijwilligers. Dit mag echter niet ten koste gaan van reguliere arbeidsplaatsen.

De coalitie ondersteunt de wens van verenigingen om een Verklaring Omtrent Gedrag te vragen van volwassenen die actief betrokken zijn bij de vereniging. Iedere vereniging met jeugdleden en leden uit andere kwetsbare doelgroepen moeten hier gebruik van kunnen maken. Het is niet het enige middel om ongewenste situaties te voorkomen, maar het draagt zeker bij.

De mening van onze inwoners over de gemeentelijke dienstverlening telt!
We voeren periodiek een klanttevredenheidsonderzoek uit bij inwoners, ondernemers en dorpsraden. Verbeteringen naar aanleiding van deze onderzoeken worden uitgevoerd. Wij zetten in op een kwalitatief goede dienstverlening tegen zo laag mogelijke uitvoeringskosten.

Onze bestuurders zijn betrokken en betrouwbaar.
Wij staan voor een duidelijke koers die de basis biedt voor een daadkrachtig en integer bestuur dat ook in de uitvoering doorpakt. Daarbij hoort het besef dat de gemeente niet in staat is alle individuele en maatschappelijke problemen (zelfstandig) op te lossen.
We doen daarvoor een beroep op ieders verantwoordelijkheid of het nu inwoners, verenigingen, instellingen of ondernemers zijn. Ook zoeken we oplossingen in samenwerking met andere overheden en gemeenschappelijke verbanden.

De gemeente Zevenaar wil een verbindende gemeente zijn. Dit houdt in, dat bestuur en raad zelf durven loslaten, het initiatief aan anderen durven te geven en mensen en organisaties met elkaar in verbinding brengen. De gemeente zal echter altijd de helpende hand bieden en een vangnet vormen voor inwoners die door het ijs dreigen te zakken. Onze bestuurders hebben hier oog voor en pakken de regierol waar nodig.

Verbetering van onze bestuurscultuur.
De bestuurscultuur en –samenwerking moeten verbeterd worden om er zo optimaal mogelijk te kunnen zijn voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Meningen mogen en moeten verschillen in een democratie, daar moet wederzijds respect voor zijn en naar geluisterd worden. Dit is niet alleen een zaak voor de coalitie, of alleen voor de grootste politieke partijen. Alle raadsfracties zijn onderdeel van het verbeteren van de bestuurscultuur en de omgang met elkaar. Hoe we dat gaan doen bepalen we niet in dit bestuursakkoord. Ook dat gaan we samen met de andere raadsfracties bespreken en samen bepalen. Dit kunnen we alleen met zijn allen!

Onze ambtelijke organisatie is modern en professioneel.
Betrokken bestuur betekent ook betrokkenheid met de gemeentelijke organisatie en de personeelsleden. De coalitie hecht groot belang aan de uitvoering van de aanbevelingen van de raadsenquête en volgt de voortgang. De coalitie zet in op een moderne en professionele ambtelijke organisatie. Dat doen we met het besef dat de aansturing vanuit het management en de bestuurscultuur de voornaamste invloeden zijn op de cultuur van de ambtelijke organisatie.

We hebben de basis op orde.
We staan voor een gezond en solide financieel beleid. Dit betekent een structureel sluitende begroting. Wij gaan verstandig om met gemeenschapsgeld. Sober waar het kan, sociaal waar het moet. Hierbij gaan wij uit van goede beleidsontwikkeling, waarbij beleidsdoelen worden geformuleerd en voldoende capaciteit (financieel en in ambtelijke ondersteuning) beschikbaar wordt gesteld. Onderwerpen waarvoor wij nieuw beleid willen gaan initiëren zijn o.a.: sociaal domein (kanteling en innovatie), duurzaamheid, burgerbudget, werk & inkomen, centrum & bedrijventerreinen en recreatie & toerisme.

We harmoniseren alle gemeentelijke regelingen, belastingen, verordeningen, beleid e.d. in het kader van de herindeling binnen een termijn van twee jaar. We kijken hierbij ook naar mogelijkheden om de regels te vereenvoudigen.

Voordat we beginnen met nieuwe projecten, ronden we de lopende projecten af. We zetten ons in voor een goede invulling van het oude gemeentehuis op het Raadhuisplein, het lege gebouw van de RSD in Zevenaar en de realisatie van de Outlet met een goede bereikbaarheid (infrastructurele ontsluiting).

Wij zijn bestuurlijk een betrouwbare samenwerkingspartner.
We maken gebruik van de voordelen van de herindeling om een nieuwe positie te verwerven tussen de grote steden en de Provincie Gelderland. Wij werken samen met bestuurlijke partners (o.a. provincie Gelderland, de Liemerse gemeenten, de regio Arnhem-Nijmegen, de Duitse grensregio, Euregio en Rijkswaterstaat). Wij zoeken in de samenwerking met bestuurlijke partners steeds naar de toegevoegde waarde, efficiencyvoordelen, wederzijdse versterking van kwaliteiten en capaciteiten en partnerschap. We zetten in op proactief en constructief overleg en samenwerking daar waar het gaat over grote onderwerpen, zoals de A15, inpassing Witte Kruis en de energie-transitie.

2. Veiligheid en leefbaarheid

Iedere inwoner van Zevenaar wil zich prettig en veilig voelen. Daar ligt een belangrijke overheidstaak – maar de gemeente kan er niet in haar eentje voor zorgen. We zetten ons in voor een gemeente, waar het fijn wonen, werken en recreëren is. Alleen samen houden we de gemeente schoon, heel en veilig.

We zijn een veilige gemeente.
Om het gevoel van veiligheid te verbeteren, is de wijkagent herkenbaar in dorpen en wijken. Initiatieven zoals buurtpreventie en buurtapps hebben onze volledige steun. Politie en brandweer moeten in het veiligheidsbeleid prioriteit geven aan de zaken waar de inwoners en bedrijven om vragen. Bijvoorbeeld de bestrijding van woninginbraken en winkeldiefstal.

Cameratoezicht biedt kansen bij de aanpak van criminaliteit. We onderzoeken de mogelijkheden voor cameratoezicht, zowel in de binnenstad, in woonwijken als op bedrijventerreinen. We doen dit samen met de politie en kijken hierbij nadrukkelijk naar effectiviteit en kosten.

Mishandeling binnen het gezin of familie verdient een doortastende aanpak. Vanuit de sociale teams zorgen we voor een zorgvuldige en adequate hulpverlening.

Goede brandweerzorg is belangrijk.
We zetten in op regie op beleid en uitvoering van de taken die bij de veiligheidsregio zijn belegd, waaronder de brandweerzorg. We hebben blijvende aandacht voor de rol van de vele brandweervrijwilligers in onze gemeente. Een goede bereikbaarheid en bluswatervoorziening zijn een voorwaarde voor de kwaliteit van de brandweerzorg. Ook krijgen fysieke veiligheid (bijvoorbeeld goederenvervoer over weg, water en spoor) en risicovolle bedrijven onze nadrukkelijke aandacht.

Wij zetten in op een adequate eerste hulpverlening in alle kernen van onze gemeente.
Wij hebben aandacht voor de beschikbaarheid, bereikbaarheid en aanrijdtijden van hulpdiensten voor afgelegen kernen en het buitengebied. Indien nodig zullen betrokken partijen (politie en VGGM) om garanties worden gevraagd. Daarnaast stimuleren wij alternatieven om de EHBO-hulpverlening te organiseren, zoals aanwezigheid van huisartsenposten in de kernen, toegankelijke AED’s en training voor mensen die AED’s kunnen bedienen. Wij dragen hieraan bij door tegemoetkomingen voor aanschaf, onderhoud en training van vrijwilligers.

Ons openbaar gebied is goed onderhouden en netjes.
De kwaliteit van het openbaar gebied bepaalt in grote mate het leef- en woongenot. De leegstand van panden leidt tot verpaupering en geeft een negatieve uitstraling. De gemeente stimuleert eigenaren om leegstaande panden toonbaar te maken of te slopen. Dit draagt bij aan een prettige woonomgeving.
We maken een beeldkwaliteitsplan voor de verbetering van het openbaar groen. Wij stellen extra middelen beschikbaar om het openbaar groen in kwalitatief opzicht te verbeteren in alle kernen inclusief het centrum van Zevenaar. We houden het groene karakter van onze gemeente in stand en versterken deze door meer bomen aan te planten en te streven naar een duurzaam bomenbestand. Reststroken worden tegen redelijke prijzen uitgegeven, uiteraard afhankelijk van de mogelijkheid.

Openbare verlichting is belangrijk voor de veiligheid.
Openbare verlichting is belangrijk voor de verkeersveiligheid, maar zeker ook voor de sociale veiligheid. De inzet van LED-straatverlichting en het automatisch aanpassen van het lichtniveau aan de behoefte vinden we een goede ontwikkeling. Bij vernieuwing van wegen kijken we steeds naar de juiste balans tussen verlichting voor fietsers en voor het gemotoriseerd verkeer.

We investeren in speelvoorzieningen.
Wij zijn bereid te investeren in de speelvoorzieningen, maar wel op initiatief van de bewoners. We doen dit eventueel door inzet van het burgerbudget. Een speelruimteplan opgesteld samen met de bewoners geeft inzicht in de behoefte. Bij het creëren en vernieuwen van speeltuinen hebben wij er in het bijzonder aandacht voor kinderen met een beperking.

3. Sociaal Domein

We gaan uit van de eigen kracht en samenredzaamheid van onze inwoners.
Wij stellen de menselijke maat centraal. De eigen kracht en samenredzaamheid versterken wij, daar waar nodig, met professionele zorg. Op basis van data en informatie vanuit het sociaal domein sturen we op een goede uitvoering.

Inwoners wordt gevraagd om verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen welzijn en om zich in te zetten voor anderen die hulp nodig hebben. Dit betekent ook een goede afstemming van de inzet van hulp- en zorgverleners. De gemeente vervult een regierol in het samenspel tussen inwoners en sociale partners. Daarnaast voorkomen wij verkokering door in te zetten op: 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur.

De gemeente zorgt ervoor dat de zorg (beschermd werken en dagbesteding) zo dicht mogelijk bij de inwoner en zo eenvoudig mogelijk wordt georganiseerd en kwalitatief goed wordt uitgevoerd.

We zetten in op innovatie in het sociaal domein. Wij onderzoeken hierbij de mogelijkheden om moderne technieken (zoals beeldbellen) in te zetten, niet ter vervanging van menselijk contact, maar als aanvulling zodat professionele zorgverleners meer mensen kunnen helpen. Bij innovatie horen ook mogelijkheden om te investeren in goede ideeën die leiden tot betere zorg of lagere kosten. De coalitie reserveert hiervoor financiële ruimte.

We zetten in op zorg in de wijk en dicht bij huis (Wmo).
We bieden ruimte voor inwoners om mee te doen en mee te denken. Als er hulpvragen binnen komen, dan zoeken we samen met de inwoner naar een passend antwoord. Dit hoeft dus zeker niet altijd een voorziening te zijn vanuit de Wmo. Wij zetten ook in op welzijnsvoorzieningen, minder regelgeving en bureaucratie en betere toegankelijkheid van gebouwen. Wij vergroten de zichtbaarheid van bestaande voorzieningen met de doorontwikkeling van de sociale kaart. De sociale kaart maakt voor onze inwoners inzichtelijk welke hulp voor hun hulpvraag in hun omgeving beschikbaar is. Wij zetten ook in op het direct achter de voordeur benaderen en bereiken van onze inwoners.

Nauwe samenwerking en goede communicatie tussen de verschillende hulpverleners (consulenten sociaal team, gemeente, welzijnsorganisatie, huisartsen, jeugdwerkers, politie, woningcorporaties, etc.) is hierbij van groot belang. De participatieraad adviseert en is een verbinding tussen inwoner en beleid. Een onafhankelijke participatieraad vinden wij cruciaal.

De lokale welkzijnsorganisatie Caleidoz is voor ons een belangrijke samenwerkingspartner binnen het sociale domein.
Wij werken samen met Caleidoz, voor en met onze inwoners. We zetten ons in om hen zo lang mogelijk zelfstandig te laten blijven wonen en werken aan hun welzijn en sociale activering. Denk daarbij aan passende vormen van ontmoeting, informele zorg en andere diensten en activiteiten. Met Caleidoz gaan wij in gesprek over de toekomst van het welzijnswerk in onze gemeente.

Wij ondersteunen mantelzorgers.
Mantelzorgers zijn kanjers! Om die reden willen we de ondersteuning van deze mensen nog beter vormgeven. We willen dit doen door het bieden van bijvoorbeeld respijtverlof (een dagje níet hoeven zorgen) of cursussen omgaan met dementie.

Wij begeleiden zoveel mogelijk mensen naar werk.
Wat betreft werk vinden en werken met een arbeidsbeperking heeft de gemeente een verbindende rol om de inwoners en de regionale ondernemers te stimuleren en ondersteunen bij het vinden van elkaar, met elkaar werken en dat werk ook te behouden. De gemeente heeft daarin zelf ook een voorbeeldrol.

De Regionale Sociale Dienst (RSD) krijgt de ruimte om tot verdere ontwikkeling naar een netwerkorganisatie te komen en daarmee de persoonlijke begeleiding van de inwoner op zoek naar werk effectiever te maken. Het tegengaan van jeugdwerkloosheid heeft prioriteit. Er zal passende werkgelegenheid moeten zijn waar mensen gelukkig zijn en gewaardeerd worden.
Wij investeren in beleid en budget om pilots en nieuwe projecten op het gebied van Werk & Inkomen mogelijk te maken.

We ondersteunen onze ouderen om langer thuis te blijven wonen.
De groep ouderen binnen onze gemeente neemt toe. Wij zetten ons in om deze ouderen te ondersteunen om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. We hanteren hierbij als uitgangspunt de woonwens van de ouderen, maar hebben ook aandacht voor de financiële consequenties. We werken samen met de woningcorporaties waar mogelijk om dit faciliteren.

Wij willen eenzaamheid voorkomen en zorgen dat iedereen mee blijft doen.
Alle inwoners moeten volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Alle kansen, ideeën en initiatieven om vereenzaming bij inwoners (oud en jong) te voorkomen, dienen aangegrepen te worden. Hieraan wordt blijvend gewerkt. Zelfstandig wonen van ouderen mag nooit leiden tot eenzaamheid. Hierin is het van groot belang dat er een goede communicatie is tussen de verschillende hulpverleners (huisarts, zorgverlener, welzijnsorganisatie, Sociaal Team) om eenzaamheid bij ouderen te signaleren. Hiervoor zal ook samenwerking met het Platform Senioren Zevenaar, Rijnwaarden 50+ en andere vertegenwoordigers van ouderenbonden worden gezocht om signalen te delen en samen adequate oplossingsrichtingen te bedenken.

We zijn samen met de jeugd verantwoordelijk voor hun toekomst.
De gemeente is verantwoordelijk voor een goede jeugdzorg. Zolang hulp nodig is wordt deze geboden. Zodra jongeren op eigen benen kunnen staan wordt hen dat ook gegund. Er is aandacht voor jongeren die geen jeugdzorg vragen. Jongeren mogen niet tussen wal en schip geraken.

Bij problemen wordt eerst gekeken naar de directe omgeving van het kind (gezin en familie), dan naar de buurt (wijk, school, club) en pas daarna komen voorzieningen vanuit de overheid in beeld. De gemeente draagt zorg voor een goede samenwerking tussen de scholen en de jeugdzorg. Goede jeugdzorg betekent dat de jongere centraal staat in het beleid. Dat betekent bijvoorbeeld dat de zorg zo dicht mogelijk bij de jongere wordt georganiseerd, bij voorkeur in de eigen thuissituatie. Alle betrokkenen zoeken in overleg met elkaar een balans tussen behandeling, preventie en doorverwijzing. Door op deze wijze preventief te werken worden problemen op een latere leeftijd voorkomen.

De jongerenwerkers zijn actief om jongeren samen te verbinden en voor te bereiden op de toekomst. Dit werk blijft de gemeente ondersteunen en stimuleren.

Bij het armoedebeleid en schuldhulpverlening is onze basis: respect voor de mens.
Armoede en problematische schulden kunnen leiden tot een hoog stressniveau bij mensen en kan het (zelfstandig) functioneren van mensen ernstig beïnvloeden. We ondersteunen inwoners met schulden om zicht op een beter bestaan te krijgen. Werk is de beste manier om aan armoede te ontkomen. Wij willen mensen zoveel mogelijk begeleiden naar een baan.

We maken beleid voor mensen voor wie werken minder of geen optie is. Gezinnen met kinderen, ouderen en chronisch zieken, helpen we daarom gezond en volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving en geven wij extra ondersteuning. We zetten in op het vroegtijdig signaleren van schulden en bieden maatwerk per persoon. We ondersteunen onze inwoners met schulden tot ze zelf weer in staat zijn hun financiële zaken te regelen en zicht krijgen op een beter bestaan.
Aanvullende ondersteuning uit de samenleving zoals het Maatjesproject, de Stichting Leergeld en de Voedselbank vinden wij belangrijk en helpen wij waar mogelijk.

We werken mee aan opvang en integratie van statushouders.
We werken mee aan opvang en integratie van statushouders op een manier die recht doet aan de humanitaire nood van deze groep, maar ook aan onze eigen inwoners. Veelal zullen statushouders een beroep moeten doen op sociale huurwoningen. Voor de opvang en integratie van statushouders is draagvlak in de samenleving een absolute voorwaarde. De slaagkans voor alle woningzoekenden voor het verkrijgen van een sociale huurwoning blijft minimaal gelijk.

4. Onderwijs

Opgroeiende kinderen moeten in Zevenaar de kans krijgen zich te ontplooien en goede scholen horen daarbij.

We willen elk kind een goede start bieden.
Wij willen een brede basisvoorziening van hoge kwaliteit organiseren voor onze jongste kinderen.
Alle kinderen vanaf twee jaar krijgen toegang tot kinderopvang. Kinderen met verschillende achtergronden groeien zo samen op. Alle kinderen verdienen gelijke kansen.

We willen leerlingen en studenten behouden voor onze gemeenschap en dus moeten we ze perspectief bieden. De samenwerking tussen het middelbaar en beroepsonderwijs enerzijds en het bedrijfsleven anderzijds stimuleren we om op die manier de jeugdwerkloosheid actief tegen te gaan en bedrijven te voorzien van goede en gemotiveerde jonge werknemers.

We willen brede basisscholen van goede kwaliteit, dichtbij huis.
De coalitie wil basisscholen die meer bieden dan alleen onderwijs. Op een IKC (met kinderopvang en buitenschoolse opvang) ontwikkelen kinderen van 0 tot 12 jaar zich, naast het reguliere onderwijs, op het gebied van sport, gezondheid, cultuur, creativiteit, techniek en ze maken kennis met natuur en duurzaamheid. Initiatieven voor een IKC krijgen steun van de coalitie, maar worden getoetst op het vereiste van nabijheid. We vinden dat voor ieder kind een goede basisschool in de omgeving beschikbaar moet zijn. Bij voorkeur in eigen dorp of wijk, maar altijd binnen een redelijke afstand én veilig en goed bereikbaar.

Door de veranderende samenstelling van de bevolking (door vergrijzing, ontgroening en krimp) daalt het aantal leerlingen geleidelijk. Hierdoor moeten schoolbesturen keuzes maken uit oogpunt van kwaliteit en kosten en ook over eventuele sluiting. De coalitie hecht er belang aan dat onze scholen op de eerste plaats kwalitatief goed onderwijs (blijven) bieden. Ondanks dat de gemeente geen zeggenschap heeft als een school met sluiting wordt bedreigd, willen wij inzetten op samenwerking met de scholen om het voortbestaan van de scholen en daarmee ook de samenhang in de dorpen te bewaren.

We bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen.
Wij vinden het belangrijk dat onze kinderen onderwijs krijgen in kwalitatief goede schoolgebouwen waarin energiebesparende maatregelen, klimatologische omstandigheden, akoestiek en onderwijskundige functionaliteiten de boventoon voeren. Hiertoe wordt een integraal huisvestingsplan met een bijbehorend vlekkenplan opgesteld.

5. Cultuur, sport, verenigingsleven en dorpen

Cultuur kleurt de samenleving en is daarom belangrijk. Wij zijn blij met ons rijke en gevarieerde aanbod aan culturele voorzieningen en sportverenigingen en willen die ook onverminderd in stand houden. Hiervoor gaan we onze uiterste best doen. Randvoorwaarden daarbij zijn dat het financieel haalbaar moet zijn en toekomstbestendig. Wij dragen de culturele activiteiten zoals schuttersfeesten, kermis, carnaval en Zevenaar Muziekstad een warm hart toe.

Cultuur, sport- en verenigingsleven zijn belangrijk voor onze inwoners.
De stad Zevenaar heeft haar eigen identiteit. Zevenaar heeft een positie als cultureel centrum van de Liemers en wij vinden het belangrijk dat zij deze positie behoudt.

Elke kern heeft zijn eigen specifieke belangen en identiteit. De dorpen hebben zelf ook hun culturele- en basisvoorzieningen die voor elk dorp belangrijk zijn. Het is van groot belang om het behoud en verbetering van de leefbaarheid te ondersteunen. Het behouden van cruciale verbindende voorzieningen in de kernen o.a. De Cirkel/De Duim in Pannerden, De Borg in Babberich en de Brede Blik in Giesbeek en de servicepunten van de bibliotheek in Lobith en Pannerden voor onze inwoners vinden wij belangrijk. Speciale aandacht hebben wij ook voor het voortbestaan van de door vrijwilligers gerunde buurtsuper in Herwen.

Wij harmoniseren het subsidiebeleid, met het belang van de inwoners voorop. Wij gaan hierbij voor een goede verdeling over de kernen, de wijken, de verenigingen en de accommodaties en maken ruimte om daar waar nodig lokaal maatwerk te kunnen leveren.

Hal 12 wordt hét cultureel trefpunt van Zevenaar
Door het samengaan van diverse cultuurinstellingen tot een organisatie Kunstwerk! is een belangrijke stap gezet voor een zo breed mogelijk aanbod. Hierbij is synergie, het elkaar aanvullen en van elkaars expertise gebruik maken van groot belang. De nieuwe organisatie legt verbindingen tussen onderwijs, ontwikkeling van talent, ontplooiing en ontspanning. Het ontschotten van disciplines krijgt door het samengaan in één gebouw de mogelijkheid om tot volle wasdom te komen. Hal 12 is hiervoor uitermate geschikt. Belangrijk is om de organisatie Kunstwerk! de kans te geven om zich te kunnen opbouwen. Er wordt gewerkt aan een verdienmodel om Hal 12 houdbaar en toekomstbestendig te laten zijn. Daarbij is de steun van de gemeente de komende jaren noodzakelijk. De ontwikkelingen van de organisatie moeten parallel lopen met de bouw van Hal 12, zodat eind 2018/begin 2019 een stevige solide programmering van start kan, in een gebouw dat aan ieders wensen voldoet. Hal12 kan een trefpunt voor alle inwoners worden en kan een verbindende rol spelen voor recreatie en toerisme, juist vanwege de locatie in het centrum van de stad

De wijk- en dorpsraden hebben een belangrijke rol als sparringpartners voor het bestuur.
Elke kern krijgt een eigen bestuurlijk aanspreekpunt bij één verantwoordelijke wethouder. Er komt ambtelijk één vast aanspreekpunt bij de gemeente voor de wijk- en dorpsraden. Deze ambtenaar is de spilfunctie als het gaat om de contacten met de gemeente.
De coalitie stimuleert dorpen of wijken waar nog geen dorps- of wijkraden zijn een dergelijke raad te starten door subsidie beschikbaar te stellen voor de opstartkosten. Het initiatief hiertoe ligt nadrukkelijk bij het dorp of de wijk zelf.

Het verenigingsleven is belangrijk voor Zevenaar.
Ambtelijk komt er één vast aanspreekpunt bij de gemeente voor het verenigingsleven. Deze ambtenaar heeft een spilfunctie als het gaat om de contacten met de gemeente. We bieden (waar mogelijk) maatwerk voor verenigingen waar het gaat om drank- en horecabeleid, evenementenbeleid en subsidiebeleid.
Initiatieven van sportverenigingen om samen te gaan dienen nadrukkelijk vanuit de verengingen zelf te komen en worden door ons ondersteund.

We hebben goede sportaccommodaties.
Alle sportverenigingen moeten kunnen beschikken over kwalitatief goede speelvelden. De zwembaden De Boskuul en het Lentebad zijn belangrijke voorzieningen binnen de gemeente Zevenaar en moeten worden behouden. Sportbedrijf Ataro is er vóór en ter ondersteuning van de verenigingen en de ontwikkeling van de dienstverlening aan de sportverenigingen moet worden gestimuleerd.

6. Recreatie en Toerisme

Zevenaar kent zowel in het noorden als zuiden een prachtig rivierenlandschap met veel natuur, water (recreatie) en cultuurhistorie. Gelegen tussen die twee gebieden vormt de stad Zevenaar het hart van de gemeente. In de gebieden is recreatie en toerisme al volop in ontwikkeling, maar het kan naast de eigen ontwikkeling een krachtige nieuwe impuls krijgen door de gebieden nog meer met elkaar te verbinden.

Wij pakken kansen op gebied van recreatie en toerisme met voortvarendheid op.
Binnen het taakveld recreatie en toerisme dienen zich vele kansen aan. De initiatieven komen vooral uit de samenleving van ondernemers en inwoners. De gemeente wordt er zowel bestuurlijk als ambtelijk op ingericht om deze kansen met voortvarendheid op te pakken en in goede banen te leiden. Wij maken zowel binnen ons college als binnen de ambtelijke organisatie capaciteit vrij voor het aanjagen van ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme.

Wij zetten sterk in op het verder ontwikkelen van toeristisch routenetwerk.
Natuur, water en cultuurhistorie vormen het DNA van de gemeente en bieden volop kansen voor een aaneensluitend routenetwerk van wandel-, fiets- en ruiterpaden. Fiets- en ruiterpaden moeten zorgen voor de verbinding tussen de verschillende gebieden. Klompen- en struinpaden worden ontwikkeld om de gebieden zelf toegankelijk te maken zonder dat dit ten koste gaat van de belangrijke natuurwaarden.

Wij werken mee aan het vergroten van de mogelijkheden van verblijf in de gemeente.
Ideeën om te komen tot vergroting van het aanbod aan verblijfsmogelijkheden kunnen op onze steun rekenen. Daarbij kan worden gedacht aan hotels, bed & breakfast, campings en camperplaatsen.

Wij maken gebruik van de naamsbekendheid en het merk Liemers.
Wij blijven de regiocampagne “De Liemers Helemaal Goed” ondersteunen en onderzoeken of dit kan worden versterkt door middel van toeristische informatieborden.

7. Duurzaamheid en milieu

De zorg voor het milieu is de zorg van ons allemaal. De gevolgen van onze manier van leven worden steeds nadrukkelijker zichtbaar in het uitsterven van diersoorten en de opwarming van de aarde. Willen we het tij nog keren, dan is een actieve houding noodzakelijk. Het akkoord van Parijs verbindt ook ons in de opgave naar een duurzame toekomst. Onze samenleving moet in 2050 energieneutraal zijn. Dat doen we door zelf het goede voorbeeld te geven en inwoners en bedrijven te ondersteunen, want het is een feit dat bewuste omgang met energie en grondstoffen uiteindelijk ook een positief economisch effect heeft.

In het Gelders Energieakkoord zijn de actiepunten vastgelegd, die van belang zijn voor het bereiken van de klimaatdoelstellingen van Parijs.

Wij willen de klimaatdoelstellingen eerder dan afgesproken realiseren.
Het akkoord van Parijs en het Gelders Energieakkoord zijn erop gericht onze maatschappij uiterlijk 2050 energieneutraal te maken. Wij willen dit voor onze eigen organisatie al in 2025 en voor de Zevenaarse samenleving als geheel al in 2040 bereiken. Om dit tijdig te laten slagen, stimuleren we inwoners, bedrijven en verenigingen gezamenlijk de schouders eronder te zetten en innovatieve oplossingen te bedenken en mogelijk te maken.

Wij onderschrijven het tienpuntenplan van het Gelders Energieakkoord en geven daaraan uitvoering.
Duurzaamheid, milieu en specifiek het terugbrengen van de uitstoot van broeikasgassen zijn thema's bij nieuw beleid, vooral bij bouwen, accommodatiebeleid, straatverlichting, subsidiebeleid en het inkoopbeleid. Initiatieven van het regionale bedrijfsleven (Lindus) aan het Logistiek Expertise Centrum (LEC) Liemers en de Groene Alliantie De Liemers krijgen onze steun. Industriële activiteiten die hun productieprocessen op duurzaamheid baseren hebben de voorkeur bij het scheppen van werkgelegenheid in Zevenaar. Het Liemers Energieloket kan inwoners en bedrijven ondersteunen bij vragen en initiatieven over duurzame energie.

Voor de komende periode kiezen wij met name voor alternatieve warmteoplossingen en zullen aardgasloos bouwen stimuleren. Verder zetten we in op een voortzetting van reductie van het afvalaanbod naar een vermindering tot 100 kg restafval per inwoner per jaar en maken dat doelstelling van het beleid. We gaan kijken hoe we het scheiden van afval voor hergebruik nog beter kunnen stimuleren. Onderzocht zal worden of het mogelijk is gemeentelijke bouwleges bij nieuwbouw gedifferentieerd op te leggen afhankelijk van het energielabel. Ook onderzoeken wij de mogelijkheden om aan te sluiten bij de campagne Fairtrade Gemeente.

Wij zijn geen voorstander van de realisering van grote windturbines in de gemeente. Wij staan wel open voor kleine windturbines, mits goed ingepast in de omgeving. Andere duurzame oplossingen voor het energievraagstuk, zoals zonnepanelen en het isoleren van woningen, worden door bijvoorbeeld subsidies, gestimuleerd.

Milieuhandhaving
De milieuwachter treedt krachtig op tegen verontreiniging door particulieren en bedrijven. De toename van zwerfvuil wordt aangepakt en teruggedrongen. Campagnes op de scholen verminderen het zwerfvuil langs de schoolroutes. Het aanbieden van afval bij het aanbiedstation blijft laagdrempelig en betaalbaar.

8. Economie, landbouw en werkgelegenheid

De ondernemers in de gemeente Zevenaar zijn van grote betekenis voor de gemeenschap. Zij zorgen voor werkgelegenheid en met hun maatschappelijke betrokkenheid voor ondersteuning van maatschappelijke initiatieven. De gemeente heeft hier oog voor, vermindert de regeldruk daar waar kan en faciliteert deze ondernemers daar waar nodig. We doen dit door de inzet van een bedrijvencontactfunctionaris, naar behoefte van de ondernemers, die zich samen met de centrummanager, inzet voor de versterking van onze lokale economie.

Wij zorgen voor goed bereikbare en ontsloten bedrijfsterreinen.
Wij zijn voor een goede en duurzame ontwikkeling van bedrijventerrein 7-Poort. We zetten in op 100 % ontwikkeling. En dat is ook onze inzet in de gesprekken in de regio en met de provincie over het Regionaal Programma Werklocaties (RPW).

De komende jaren krijgt 7-Poort alle prioriteit bij verkoop van de gronden. De verdere inrichting van het terrein en de internationale promotie van dit bijzondere terrein pakken wij op in samenwerking met Montferland, Emmerich en de provincie.

Wij vinden de totstandkoming van een Fashion Outlet in Zevenaar van groot belang.
Met de komst van een Outletcentrum ontstaan er nieuwe banen voor onze inwoners. Wij maken ons er sterk voor dat hier mensen met een uitkering en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een werkplek vinden. De bezoekers van de Outlet worden verleid om langer in onze gemeente te verblijven, door een aantrekkelijk centrum en recreatieve voorzieningen.

Wij willen van het centrum van Zevenaar weer een bruisend gebied maken.
Wij maken van het centrum van Zevenaar weer een aantrekkelijk gebied. Een centrummanager kan een goede rol vervullen in het tegengaan van leegstand of de nieuwe invulling van leegkomende panden. Het Raadhuisplein wordt heringericht en wordt een belangrijk wandel- en belevingsgebied en een evenementenplein. Wij kijken serieus naar de mogelijkheden om het Raadhuisplein met een flexibele overkapping in te richten.

Wij willen de agrarische sector ruimte geven voor duurzaam ondernemen.
De agrarische sector is één van de belangrijkste economische pijlers van onze gemeente en moet ruimte krijgen voor duurzaam ondernemen. Wij betrachten terughoudendheid bij het onttrekken van gronden aan het agrarisch gebruik. We willen niet dat er gebouwd wordt in de Rosandse Polder.
Nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven, zoals toeristische activiteiten en de ontwikkeling en verkoop van lokale en streekproducten worden mogelijk gemaakt.
De sector wordt verder actief betrokken bij zaken als bestemmingsplannen, milieubeleidsplannen, Natura 2000 en Deltaplan 2100. Moderne toekomstgerichte agrarische bedrijven, die duurzaam zijn, oog hebben voor dierenwelzijn en veilig voedsel produceren, hebben recht op een degelijk planologisch kader. Land- en Tuinbouworganisaties zijn daarin belangrijke gesprekspartners voor de gemeente.

Wij steunen de totstandkoming van snel en betrouwbaar internet in de gehele gemeente.
Snel en betrouwbaar internet is een basisvoorziening die we voor al onze inwoners en dus ook in het buitengebied willen.

Wij streven naar een reductie van regelgeving.
Belemmerende regels worden tot een minimum beperkt. Wij denken in kansen en mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden. Er komt een gemeentelijk inkoopbeleid waarmee lokale bedrijven maximale kansen krijgen.

Wij investeren in een goed contact met bedrijven.
Wij streven naar een goed ondernemersklimaat, door bijvoorbeeld samenwerking tussen en met ondernemers te stimuleren. Belangrijke gesprekspartners hierbij zijn MKB en ondernemersverenigingen zoals Lindus en AOZ.

9. Ruimte, bouwen en wonen

De nieuwe Omgevingswet biedt bij de ruimtelijke inrichting van ons gebied meer mogelijkheden om maatwerk te leveren en meer transparantie bij de besluitvorming.
Onze nieuwe gemeente biedt een enorme variatie aan locaties en omgevingen om te wonen. Stad en dorpen verliezen echter aan aantrekkingskracht door het uitblijven van een goede aanpak van de woningmarkt. Dat vraagt om een krachtige aanpak.

Wij bouwen afgestemd op vraag en aanbod, zowel huur als koop.
We willen een aantrekkelijk woningaanbod in alle dorpen zodat een brede afspiegeling van de samenleving hier kan en wil wonen. Dat betekent bouwen passend bij de vraag naar het soort woningen en voor bepaalde doelgroepen (zoals starters, jongeren, alleenstaanden, gezinnen, senioren en statushouders) en betaalbaar voor de betreffende doelgroepen. Niet de projectontwikkelaar, maar de gemeente geeft de richting van de planontwikkeling aan. Daarbij stimuleren we de renovatie van bestaande, oudere woonwijken. Inbreidingsplannen moeten mogelijk blijven.

De woningvoorraad moet op peil gehouden worden om te voorkomen dat er lange wachttijden ontstaan. Wij zetten in op levensloopbestendige woningen, zodat mensen langer in hun huis kunnen blijven wonen. We willen betaalbare woningen bouwen voor jongeren. We staan open voor kleine, verplaatsbare woningen, maar slechts in kleine aantallen per wijk. Dergelijke woningen zijn flexibel en worden op grond van maatwerk (behoefte) geplaatst. Dat vraagt om een flexibele toepassing van bestemmingsplannen. Wij stimuleren Collectief Particulier Opdrachtgeverschap.

Wij investeren in goed overleg met de woningcorporaties
Woningcorporaties zijn als bouwers, beheerders en verhuurders van woonruimte belangrijke spelers in de woningbouwmarkt. Wij investeren in een goede verstandhouding en geregeld overleg met de diverse woningbouwcorporaties in onze gemeente.

Wij zoeken naar mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden
Wij vinden dat ruimtelijke ordening zich moet richten op mensen en dan vooral op mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden in de regelgeving (ja, mits, in plaats van nee, tenzij…). Dat vraagt om ambtenaren die proactief en vernieuwend zijn en gericht om in samenspraak met de inwoner op zoek te gaan naar oplossingen.

We bewaken ons historisch erfgoed.
Ons historisch erfgoed (beeldbepalende straatbeelden en monumentale panden) mag niet verloren gaan. Samen met de inwoners en verenigingen kijken we naar een zinvolle herbestemming.
Ook de kerkelijke gebouwen vragen de komende jaren veel aandacht. Terugloop van het kerkbezoek en daardoor terugloop van exploitatiebudgetten veroorzaken instandhoudingsproblemen. Wij treden in overleg met de kerkbesturen om samen te bekijken hoe dit belangrijk erfgoed kan behouden.

10. Verkeer en vervoer

Bereikbaarheid is cruciaal voor inwoners en bedrijven. De komende jaren worden veel infrastructurele aanpassingen doorgevoerd, zoals de doortrekking van de A15 en de verbreding van de A12 met nieuwe op- en afritten nabij Zevenaar-Oost, maar lang niet alle verkeersproblemen zijn daarmee opgelost. Om optimaal te kunnen profiteren van de verkeersafwikkeling zijn flinke aanpassingen op het gemeentelijke wegennet noodzakelijk.

Wij streven naar een optimale ruimtelijke inpassing van de gevolgen van de aanpassing van de autowegen A12 en A15 voor het gemeentelijk wegennet.
De gevolgen voor het gemeentelijk wegennet richten zich met name op de Arnhemseweg en Hengelder. De sluiting van de op- en afritten Griethse Poort tast de leefbaarheid aan. Daarom zullen wij alles op alles zetten om de negatieve gevolgen van dit besluit voor de inwoners van de stad Zevenaar te beperken. Er is hierbij specifiek aandacht voor de geluids- en fijnstofproblematiek.
Voordat de A15 doorgetrokken wordt, dient de nieuwe op- en afrit van de A12 gerealiseerd te worden. Deze is van groot belang voor de verkeersveiligheid, de ontwikkeling van 7-Poort en de outlet en voor de bereikbaarheid van de dorpen op het Gelders Eiland.

Uitgangspunt blijft doortrekking van het Witte Kruis naar de A12. De uitkomsten van het MER-onderzoek met mogelijke alternatieven en de wensen van de direct aanwonenden en de dorpsraad Babberich zullen mede bepalend zijn voor de te nemen maatregelen. Er komt een plan ter verbetering van het leef- en woongenot rondom het Witte Kruis. De bereikbaarheid van het Gelders Eiland en de leefbaarheid van Babberich en de stad Zevenaar staan te veel onder druk van auto- en vrachtverkeer.

Wij brengen en houden het onderhoud van het lokale wegennet op een goed peil.
Voor een goed, betrouwbaar en vooral veilig wegennet is het noodzakelijk dat wegen, fiets- en wandelpaden goed worden onderhouden. Dit is vooral van belang voor fietsers (scholieren), wandelaars en gebruikers van een scootmobiel, rollator of rolstoel. Bij onderhoud kan de inrichting van het straatwerk hierop aangepast worden.

Wij zorgen voor goede fietsverbindingen tussen de kernen.
We willen goede fietsverbindingen om bereikbaarheid tussen de verschillende kernen te verbeteren en optimaal geschikt te maken voor (elektrisch) fietsverkeer. Uiteraard spelen de fietsvoorzieningen ook voor de gemeente als toeristische trekker een grote rol.
We stimuleren het fietstoerisme door meer mogelijkheden te bieden om te genieten van de natuur en de ver- en dorpsgezichten door bijvoorbeeld plaatsen van bankjes, oplaadpunten voor e-bikes (in samenwerking met de horecaondernemers) en het uitbreiden van de Toeristische Opstappunten (TOP-plaatsen).

Wij investeren in veilige wegen.
Ons wegennet dient veilig te zijn voor iedere weggebruiker. Naast een goede, op de situatie afgestemde inrichting, is vooral het gedrag van de weggebruiker bepalend voor de veiligheid. De inrichting van de weg en het fietspad moet herkenbaar zijn. De weggebruiker wordt hiermee gestimuleerd zijn gedrag af te stemmen op de situatie waarin hij zich bevindt.
De gemeente investeert in het zo verkeersveilig mogelijk maken van schoolroutes. Het parkeergedrag rond scholen wordt gereguleerd. Druk gebruikte routes worden in het straatbeeld zichtbaar gemaakt voor alle weggebruikers.
Publieksvoorlichting en handhaving zijn van groot belang in het verkeersveiliger maken van de gemeente.

Wij zetten in op een goede bereikbaarheid van onze kernen met het openbaar vervoer.
De bereikbaarheid van de dorpen met het openbaar vervoer is een veel geuite wens van onze inwoners. Er moet een op de vraag afgestemde openbaar vervoersvoorziening zijn voor vooral de kleine kernen. Voor de kleinere dorpen zetten we in op nieuwe vervoersvormen (vervoer op afroep, buurtbus) zodat ook ’s avonds en in de weekenden de bereikbaarheid van inwoners geborgd is. Van de provincie Gelderland is hiervoor een subsidie beschikbaar van € 400.000.

Bij de realisatie van station Elten moet tevens een goede aansluiting komen vanuit het Gelders Eiland, zodat ook deze openbaar vervoersvoorziening goed kan worden benut voor onze inwoners.

Wij werken aan een betere parkeervoorzieningen.
In de oudere wijken is de parkeerdruk in de loop der jaren sterk toegenomen. Meestal zijn de mogelijkheden om op eigen terrein te parkeren beperkt en is er geen of weinig ruimte voor uitbreiding van het parkeren in het openbaar gebied. Bij herstructurering (inbreiding, nieuwbouw) wordt zoveel mogelijk als eis gesteld dat op eigen terrein in de parkeerbehoefte wordt voorzien. Tevens biedt dit de mogelijkheid om door aanleg van extra parkeerplaatsen de parkeerdruk in de buurt te verminderen.
Wij willen het parkeren in het centrum van Zevenaar klantvriendelijker maken in samenspraak met de ondernemers in de binnenstad. De parkeertarieven in de stad Zevenaar bevriezen we voor vier jaar.

Portefeuilleverdeling college van B&W Zevenaar (2018-2022)

Voorstel 18 december 2017

Portefeuille 1 Nanne van Dellen

Financiën
Belastingen
Grondexploitaties (woningbouw en bedrijfstereinen) en vastgoed
Sport (sportbedrijf, sportaccommodaties)
Subsidie- en accommodatiebeleid (harmonisatie)
verantwoordelijk voor twee dorpen

Portefeuille 2 Anita van Loon

Onderdelen Sociaal Domein: Wmo, jeugd, welzijn
Volksgezondheid
Onderwijs
Kunst en cultuur (waaronder Hal 12)
verantwoordelijk voor twee dorpen

Portefeuille 3 Belinda Elfrink

Onderdelen Sociaal Domein: werk & inkomen, arbeidsparticipatie, armoedebeleid
Vreemdelingenbeleid
Economie en werkgelegenheid
land- en tuinbouw
Recreatie en toerisme
Natuur en landschap
verantwoordelijk voor twee dorpen

Portefeuille 4 Carla Koers

Milieu en duurzaamheid
Cultureel erfgoed en monumenten
Reiniging en afval
Mobiliteit en bereikbaarheid
- *infra
- *verkeer & vervoer
- *parkeren
- *openbaar vervoer

verantwoordelijk voor twee dorpen

Portefeuille 5 Hans Winters

Dienstverlening
P&O
ICT en informatiemanagement
Openbare ruimte
Ruimtelijke Ordening (waaronder Omgevingswet)
Volkshuisvesting
Stads- en dorpsvernieuwing (centrum Zevenaar)
Water(veiligheid)
verantwoordelijk voor twee dorpen

Portefeuille 6 Ella Schadd

Alle burgemeesterstaken
(Intergemeentelijke) samenwerking
Communicatie
Bezwaren en klachtenbehandeling
Burgerparticipatie
Verbetering (bestuurs)cultuur
Representatie
Toezicht en handhaving
Juridische Zaken
aanpak alcohol en drugsgebruik
verantwoordelijk voor stad

* *

Raadsvoorstel

onderwerp	Meerjarenbegroting 2018-2021
zaaknummer	Z/17/294434
documentnummer	INT/17/814266
datum raadsvergadering	31 januari 2018
portefeuillehouder	
datum stuurgroep	19 december 2017
nummer advies	Z/17/814268
behandelend ambtenaar/afdeling	F. Grobben/Financiën
telefoon	
behandeling in raadscommissie	Middelen

1. Samenvatting

Voor u ligt de Meerjarenbegroting 2018-2021 van de nieuwe gemeente Zevenaar. Daarin staat de sterke stad Zevenaar centraal met daaromheen een gevarieerd ommeland van landelijk gebied met krachtige kernen. Stad en ommeland staan in een goed evenwicht tot elkaar. Gemeente en de inwoners ervan voelen zich verantwoordelijk voor de leefbaarheid van die kernen en proberen samen een bij de schaal van die kern passend voorzieningenniveau in stand te houden.
De begroting heeft een nieuw uiterlijk gekregen. Deze wordt voor het eerst geheel digitaal aangeboden. Daarmee willen we dit document van de gemeente toegankelijker maken voor onze inwoners, bedrijven en instellingen. In de herindelingsvisie, die door de beide gemeenteraden in mei 2016 is vastgesteld, is aangegeven dat wij onze dienstverlening zoveel mogelijk digitaal aanbieden en daarnaast persoonlijk contact hebben waar dit nodig is. Deze begroting is een voorbeeld van deze nieuwe aanpak.
We zijn verheugd dat we een structureel sluitende begroting kunnen presenteren. We hebben voldoende weerstandsvermogen om de risico's die in de begroting zijn opgenomen op te kunnen vangen.

	2018	2019	2020	2021
Begrotingsresultaat (bedragen x € 1.000)	1.979	1.530	1.870	1.982

In deze meerjarenbegroting is geen nieuw beleid meegenomen. De eerste integrale afweging voor nieuw beleid op basis van het coalitieakkoord, wordt in de kadernota 2019-2022 in mei 2018 aan de raad voorgelegd. Hierin zal ook het nieuwe beleid voor het jaar 2018 meegenomen worden.

Op 31 oktober 2017 heeft de Stuurgroep een Financieel Startdocument (FSD) vastgesteld, dat inzicht gaf in de startpositie van de nieuwe gemeente. De nu voorliggende begroting is opgesteld op basis van dit FSD en de meerjarenbegrotingen 2017-2020 van de gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden. Daarna is nog een aantal wijzigingen aangebracht, die na 31 oktober verwerkt moesten worden. In de financiële begroting is de analyse van het begrotingssaldo opgenomen.

2. Raadsvoorstel

1. De Meerjarenbegroting 2018-2021 vast te stellen overeenkomstig het aangeboden ontwerp.

3. Waarom naar de raad

In artikel 189 tot en met artikel 195 van de gemeentewet is geregeld dat de gemeenteraad jaarlijks de begroting van de gemeente vaststelt. De raad ziet er op toe dat de begroting structureel in evenwicht is of dat dit evenwicht in de eerst volgende jaren tot stand zal worden gebracht. Tevens is de vaststelling door uw raad de autorisatie voor het college om uitvoering te kunnen geven aan het beleid.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Bij ieder programma van de MJB wordt aangegeven wat de doelstelling, subdoelstellingen en activiteiten zijn.

5. Argumenten en alternatieven

Het belang van een gezonde financiële huishouding van de gemeente staat voorop. De begroting moet structureel en reëel sluitend zijn en de risico's die de gemeente loopt dienen op verantwoorde wijze in de begroting te zijn afgedekt. De nu voorliggende Meerjarenbegroting 2018-2021 is structureel sluitend.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De meerjarenbegroting maakt onderdeel uit van de Planning en Control cyclus. Door middel van tussentijdse rapportages en de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid, de bereikte resultaten en de financiële overschotten dan wel tekorten.

7. Communicatie

De digitale meerjarenbegroting (webversie) zal op 9 januari "live" gaan en zal te vinden zijn op: https://zevenaar.begroting-2018.nl. Bij de inloopavond voor uw raad op 9 januari 2018 wordt de webversie gepresenteerd en toegelicht. Bij dit raadsvoorstel treft u de begroting in pdf aan, zodat u kennis kunt nemen van de inhoud.

Er is een persbericht opgesteld.

8. Kosten, baten en dekking

Het betreft een beleidsarme begroting. Het structurele positieve resultaat biedt financiële ruimte voor nieuw beleid. Een belangrijke ontwikkeling die buiten het meerjarenbeeld valt, zijn de wegvallende precario opbrengsten. Deze zorgen voor € 943.000 aan structurele dekking in de begroting. Deze opbrengsten zullen in 2022 verdwijnen.

De kadernota biedt het eerste moment om nieuwe beleidsvoornemens integraal af te wegen. Ontwikkelingen zoals de omgevingswet, sociaal domein, infrastructurele projecten (A15/A12 en onderliggend wegennet) komen dan onder andere aan de orde.

Het weerstandsvermogen van de gemeente Zevenaar is 1,5 (stand 19 december). Dit wil zeggen dat er sprake is van voldoende weerstandsvermogen om financiële tegenvallers op te vangen

Het college van Burgemeester en Wethouders,

Ella Schadd-de Boer	Michel Tromp
burgemeester	gemeentesecretaris

Raadsbesluit

onderwerp	Meerjarenbegroting 2018-2021
zaaknummer	Z/17/294434
documentnr.	INT/17/814267
datum	31 januari 2018

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders dd. 19 december 2017;

Gelet op artikel 189 van de Gemeentewet.

besluit:

1. De Meerjarenbegroting 2018-2021 vast te stellen overeenkomstig het aangeboden ontwerp.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 31 januari 2018.

De griffier De voorzitter

Meerjarenbegroting 2018-2021

GEMEENTE ZEVENAAR

INHOUDSOPGAVE

Algemeen **2**
Voorwoord 2
Leeswijzer 3
Hoofdlijnen 5

Programma's **6**
0. Bestuur en ondersteuning 7
1. Veiligheid 13
2. Verkeer, vervoer en waterstaat 17
3. Economie 22
4. Onderwijs 27
5. Sport, cultuur en recreatie 32
6. Sociaal domein 37
7. Volksgezondheid en duurzaamheid 45
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 50

Paragrafen **55**
Lokale heffingen 56
Weerstandsvermogen 63
Onderhoud kapitaalgoederen 71
Financiering 76
Bedrijfsvoering 81
Verbonden partijen 86
Grondbeleid 99

Financien **105**
Algemeen 106
Financieel meerjarenbeeld 108
Overzicht baten en lasten 109
Algemene dekkingsmiddelen, vennootschapsbelasting en onvoorzien 111
Overzicht incidentele baten en lasten 112
Overzicht beoogde structurele mutaties reserves 113
Uiteenzetting financiele positie 114

Bijlagen **119**
Beleidsindicatoren 120
Reserves en voorzieningen 122
Meerjareninvesteringsplan 126

ALGEMEEN

VOORWOORD

Sterke stad en krachtige kernen

Voor u ligt de meerjarenbegroting 2018-2021 van de nieuwe gemeente Zevenaar. Een gefuseerde gemeente waarbij wij het concept van stad en ommelanden zien als één van de kernkwaliteiten. Daarin staat de sterke stad Zevenaar centraal met daaromheen een gevarieerd ommeland van landelijk gebied met krachtige kernen. Stad en ommeland staan in een goed evenwicht tot elkaar. Gemeente en de inwoners ervan voelen zich verantwoordelijk voor de leefbaarheid van die kernen en proberen samen een bij de schaal van die kern passend voorzieningenniveau in stand te houden.

Digitaal en toegankelijk

Deze programmabegroting is de eerste begroting van de nieuwe gemeente Zevenaar. En ook de begroting heeft een nieuw uiterlijk gekregen. Deze wordt voor het eerst geheel digitaal aangeboden en daarnaast presenteren we de "begroting in 1 oogopslag". Daarmee willen we dit document van de gemeente toegankelijker maken voor onze inwoners, bedrijven en instellingen. In de herindelingsvisie, die door de beide gemeenteraden in mei 2016 is vastgesteld, is aangegeven dat wij onze dienstverlening zoveel mogelijk digitaal aanbieden en daarnaast persoonlijk contact hebben waar dit nodig is. Deze begroting is een voorbeeld van deze nieuwe aanpak.

Beleidsarme begroting

Op 31 oktober 2017 heeft de Stuurgroep een Financieel Startdocument (FSD) vastgesteld, dat inzicht gaf in de startpositie van de nieuwe gemeente. De nu voorliggende begroting is opgesteld op basis van dit FSD en de meerjarenbegrotingen 2017-2020 van de gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden. In de nieuwe begroting is nog geen nieuw beleid meegenomen. Ook het coalitieakkoord is hierin nog niet verwerkt. Deze begroting is de optelsom van de beide gemeenten. Autonome ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld algemene prijs- en loonbijstellingen zijn wel opgenomen. Tevens zijn besluiten die ter voorbereiding op de herindeling zijn genomen meegenomen. De integrale afweging voor nieuwe investeringen zullen in de kadernota 2019-2022 in mei 2018 aan de raad voorgelegd worden. Hierin zullen ook investeringen voor het jaar 2018 meegenomen worden.

Positieve meerjarenbegroting

We zijn verheugd dat we een sluitende begroting kunnen presenteren. Niet alleen voor 2018, maar ook voor de jaren daarna. We hebben voldoende buffers in deze begroting opgenomen om risico's op te kunnen vangen.

LEESWIJZER

Inleiding

De meerjarenbegroting is het hulpmiddel voor u als raad om de kaderstellende en controlerende rol uit te kunnen voeren en te kunnen sturen op hoofdlijnen.

De meerjarenbegroting bestaat uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting is opgebouwd uit de verschillende programma's en de paragrafen. In de programma's is ons gemeentelijke beleid op hoofdlijnen opgenomen. De paragrafen richten zich op het beleid ten aanzien van relevante beheersaspecten, zoals de bedrijfsvoering, het weerstandsvermogen, onze kapitaalgoederen en de lokale heffingen. De financiële begroting gaat vooral in op de financiële positie van onze gemeente.

Met betrekking tot de indeling van de programma's is er voor gekozen om de standaard indeling van de VNG te gebruiken. Dat is ook de reden dat er sprake is van een programma "0". De gekozen indeling is in de verschillende gremia binnen de gemeente besproken en uiteindelijk vastgesteld.

Dit is de eerste digitale begroting van de gemeente. Door de mogelijkheden van het internet kunnen wij nu meer informatie op een eenvoudigere manier beschikbaar stellen. Bovendien kunt u door de menustructuur gemakkelijker zelf de keuze maken welke informatie u tot u neemt en hoeft u niet eerst een boekwerk door te bladeren.

Programma's

Bij de programma's komen de zogenaamde 3 W-vragen terug: Wat willen we? Wat doen we? en Wat kost het? Wij hebben gekozen voor een indeling van de subdoelstellingen op basis van de taakvelden. Hoewel wij voor alle taakvelden natuurlijk (reguliere) activiteiten uitvoeren is het niet zo dat wij voor alle taakvelden concrete subdoelstellingen en activiteiten hebben benoemd. Veel taakvelden betreffen reguliere taken die wij al jaren (verplicht) uitvoeren en waar u als raad niet specifiek op hoeft te sturen.

De indicatoren vragen in deze begroting een aparte toelichting. Wij hebben een voorzichtige gestart gemaakt met de opzet hiervan. De komende jaren zal een doorontwikkeling van de indicatoren plaatsvinden. Hierbij denken wij aan meerjarige presentatie, trendmatige informatie en een duidelijke koppeling met doelstellingen (beleidsindicatoren) en activiteiten (kengetallen). Wij hebben nu de volgende indicatoren opgenomen:

1. Verplichte beleidsindicatoren - op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording dienen wij een verplichte set van 39 beleidsindicatoren op te nemen. Doordat de gegevens voor de nieuwe gemeente nog niet beschikbaar zijn presenteren wij hier de, op basis van de inwonertallen per 1 januari 2017, omgerekende resultaten van Rijnwaarden en Zevenaar samen. Wij hebben hierbij ook een link naar 'Waarstaatjegemeente?' opgenomen. Hier kunt u de (grafische) informatie vergelijken met andere gemeenten in Nederland.
2. Eigen beleidsindicatoren - dit is een beperkte set van onze eigen beleidsindicatoren.
3. Kengetallen - deze geven informatie over de activiteiten.

Paragrafen

Het BBV schrijft voor dat in de paragrafen de beleidslijnen worden vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. De begroting bevat de volgende paragrafen:

- Lokale heffingen
  In deze paragraaf geven wij de ontwikkelingen met betrekking tot ons belastinggebied weer. Per heffing geven wij aan wat het beleid is en op welke wijze het tarief tot stand is gekomen. Ook geven wij inzicht in de (geraamde) opbrengsten.

- Weerstandsvermogen
  In deze paragraaf brengen wij onze risico's in beeld. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de financiële gezondheid van de gemeente. Het geeft aan in welke mate de gemeente in staat is om financiële risico's op te vangen.
- Onderhoud kapitaalgoederen
  Deze paragraaf geeft inzicht in onze kapitaalgoederen. De kosten van het onderhoud van onze wegen, openbare verlichting, riolering en water, groen en gebouwen vormen een substantieel deel van de begroting.
- Financiering
  In de financieringsparagraaf bespreken wij de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury.
- Bedrijfsvoering
  De bedrijfsvoering betreft de processen binnen onze gemeentelijke organisatie om de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren, sturen en beheersen. Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie en financiën.
- Verbonden partijen
  De gemeente werkt vaak samen met andere partijen om bepaalde doelen te bereiken. Als deze samenwerking in een bestuurlijke en financiële vorm wordt gegoten, spreken we van een verbonden partij. In deze paragraaf lichten wij deze partijen, hun beleidsdoelstellingen en activiteiten en de hiermee gemoeid zijnde gemeentelijke bijdragen nader toe.
- Grondbeleid
  Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van doelstellingen op het gebied van Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting, Verkeer en Vervoer, Cultuur, Sport en Recreatie en Economische Zaken. Het gaat om grote belangen in diverse disciplines. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De resultaten op grondexploitaties zijn dan ook van groot belang voor de financiële positie van onze gemeente.

Financiën

Hier schetsen wij de financiële ontwikkelingen, kaders en uitgangspunten. Ook geven wij inzicht in het financiële beeld voor de komende jaren. Bovendien nemen wij de op grond van de BBV verplichte onderdelen, zoals de balans, het overzicht van de baten en lasten, de incidentele baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie hier op.

Tot slot presenteren wij een aantal bijlagen.

HOOFDLIJNEN

FINANCIELE HOOFDLIJNEN

Inleiding

Hieronder worden de belangrijkste aspecten van de financiële begroting gepresenteerd. Dat betekent dat er naast het begrotingssaldo aandacht wordt besteed aan het weerstandsvermogen.

Begrotingssaldo

Het begrotingssaldo kent een structureel voordelig resultaat:

Meerjarenbegroting 2018-2021	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Resultaat (bedragen x € 1.000)	1.979	1.530	1.870	1.982

Het bovenstaande resultaat biedt financiële ruimte voor nieuw beleid. Een belangrijke ontwikkeling die buiten het meerjarenbeeld valt, zijn de wegvallende precario opbrengsten. Deze zorgen voor € 943.000 aan structurele dekking in de begroting. Deze opbrengsten zullen in 2022 verdwijnen. Stel 2022 kent hetzelfde saldo als 2021, dan resteert in 2022 dus circa € 1.000.000.
De kadernota biedt het eerste moment om nieuwe beleidsvoornemens integraal af te wegen. Ontwikkelingen zoals de omgevingswet, sociaal domein, infrastructurele projecten (A15/A12 en onderliggend wegennet) komen dan onder andere aan de orde.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de gemeente Zevenaar kan als ruim voldoende worden gekenmerkt. De ratio weerstandsvermogen bedraagt 1,5 . De ratio moet tenminste 1,0 zijn. Dit betekent dat de financiële risico's ruim voldoende afgedekt worden:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{32.781}{22.000} = 1{,}5$$

In de paragraaf weerstandsvermogen vindt u meer informatie over de weerstandscapaciteit en risico's.

PROGRAMMA'S

0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

ALGEMEEN

Doelstelling

De gemeente wil een goede, betrouwbare en betrokken dienstverlener zijn. In de dienstverlening staat gastvrijheid met net dat beetje extra centraal. Goed besturen vraagt om een goede bestuurscultuur. Dit houdt in een integere en respectvolle wijze van besturen waarbij transparantie en openheid hoog in het vaandel staan.

Beleidskaders

Herindelingsadvies
Besturingsfilosofie
Dienstverleningsvisie
Inkoop- en aanbestedingenbeleid 2017 Liemerse gemeenten en SDL

WAT WILLEN WE?

Subdoelstellingen

0.1 Bestuur

Bij het goed besturen hanteert de gemeente Zevenaar een aantal uitgangspunten. Het bestuur is open en integer en maakt duidelijk wat daaronder verstaan wordt. Het bestuur verantwoordt zich ten opzichte van de omgeving en stimuleert een bestuurscultuur met oprechte aandacht voor elkaar, gericht op inhoud en niet op de persoon. Dit geldt zowel intern als extern. Het bestuur weet wat er leeft in de maatschappij. Doelen van de organisatie worden bekend gemaakt en er worden maatregelen genomen om de gestelde doelen te behalen. Hierbij houdt het bestuur zich aan de geldende wet- en regelgeving. Het bestuur verbetert de prestaties en die van de organisatie door middel van reflectie en richt de organisatie daarop in. Daarbij zoekt het bestuur naar vernieuwende manieren van werken gericht op maatwerk.

0.2 Dienstverlening

De dienstverlening wordt de komende jaren verder vorm gegeven en versterkt. In 2018 ligt de nadruk op het continueren van de noodzakelijke dienstverlening.
De versterking van de dienstverlening geschiedt aan de hand van de drie focuspunten: service op maat, verbindend en gastvrij, zoals verwoord in de dienstverleningsvisie 2018-2022.

Service op maat:
Wij stimuleren digitale dienstverlening en zorgen voor persoonlijk contact waar nodig. De persoonlijke contacten zijn niet beperkt tot de balies in het gemeentehuis, maar wij zijn ook te vinden in de wijk, bij u thuis en bij ondernemers. Voor onze klanten denken wij in oplossingen en leveren maatwerk waar mogelijk.

Verbindend:
De rol van Zevenaar verandert van "zorgen voor" naar "zorgen dat". Individuele verantwoordelijkheid, versterking van eigen kracht en initiatieven uit de samenleving vormen steeds meer het vertrekpunt van het handelen. Wij faciliteren participatie en laten de uitvoering waar mogelijk en wenselijk aan de inwoner over.

Gastvrij:
Als gemeente kiezen we voor een persoonlijke benadering. We voelen ons verantwoordelijk, doen wat we beloven en zijn duidelijk en transparant in onze communicatie.

Het motto is: " U ontvangt van ons service op maat, waarbij wij gastvrij en verbindend werken!"

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Waar staat je gemeente?	Jaar meting	Landelijk	Zevenaar	Begroting 2018
Apparaatskosten (in € per inwoner)	Niet van toepassing	2018	N.n.b.	468,00	468,00
Bezetting (aantal Fte per 1.000 inwoners)	Niet van toepassing	2018	N.n.b.	5,36	5,36
Externe inhuur (kosten in % totale loonsom en inhuur externen)	Niet van toepassing	2018	N.n.b.	7,14	7,14
Formatie (aantal Fte per 1.000 inwoners)	Niet van toepassing	2018	N.n.b.	6,76	6,76
Overhead (in % van totale lasten)	Niet van toepassing	2018	N.n.b.	11,37	11,37

WAT DOEN WE?

Activiteit

0.1.1 Goed besturen
Uitvoering geven aan de uitgangspunten van goed besturen.

0.2.1 Uitbreiden digitale beschikbaarheid
Digitale selfservice waar het kan, persoonlijk waar het moet. We versterken service op maat door zoveel mogelijk producten en diensten digitaal beschikbaar te stellen. We bieden meer selfservice door uitbreiding van het aantal e-formulieren en een app voor het digitaal melden van ongenoegen in de openbare ruimte, zoals het melden van een losse stoeptegel. Voor het aanvragen van een product of dienst is er een identificatie voor inwoners middels DigiD. Er komt nu ook een identificatie voor ondernemers (de landelijk ingevoerde E-herkenning), waarmee ondernemers digitaal een aanvraag doen om bijvoorbeeld een wijziging van een parkeervergunning door te geven.

0.2.2 Vergroten bereikbaarheid
We zijn beter bereikbaar voor goede service op maat. Inwoners en ondernemers kunnen ons op verschillende manieren en momenten bereiken: onze website 24 uur per dag, telefonie tijdens kantoortijden en persoonlijk op afspraak in het gemeentehuis of bij u thuis. De openingstijden voor baliebezoek worden uitgebreid met een tweede avondopenstelling. Vanaf 1 januari 2018 zijn wij open op maandag- en woensdagavond. Onze telefonische bereikbaarheid zullen we monitoren en waar mogelijk verbeteren.

0.2.3 Versterken van goed gastheerschap
We versterken de dienstverlening met gastvrijheid door het stimuleren van oprechte aandacht en verantwoordelijkheidsgevoel. Dit vraagt aandacht voor houding en gedrag en afspraken hierover. Wij hechten belang aan kwaliteit en continuïteit bij de ingezette verbetermethoden; we borgen kwaliteit door het ontwikkelen van goede voorbeelden, opleiding en training en het goede gesprek.

0.2.4 Ontwikkelen monitor systeem
De focuspunten in de Dienstverleningsvisie gaan we meten en verbeteren. We ontwikkelen een monitoringssysteem om de dienstverlening te meten. In 2018 brengen we de huidige dienstverlening in kaart, meten we de dienstverlening via onze systemen en onderzoeken ook bij inwoners en ondernemers de mate van tevredenheid over onze dienstverlening en onze hostmanship. Er komt een intern dashboard dienstverlening, wat leidt tot verbeteracties. Er komt ook een kwaliteitshandvest voor onze inwoners, waarin we de beloften over dienstverlening aan onze inwoners weergeven.

VERBONDEN PARTIJEN

Bedragen x € 1.000

Naam	Openbaar belang en doel	Bijdrage 2018
Samenwerking De Liemers	Het uitvoeren van de ICT (RID), sociale dienst (RSD) en de inkoop voor de deelnemende gemeenten: Duiven, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar. Samenwerking is het, met behoud van de huidige bestuurlijke zelfstandigheid, vergroten van de gemeentelijk slagkracht door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.	4.445
Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg	Het Streekarchivariaat heeft als doel het beheren van de archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten en het bevorderen van publicaties over de streek.	120
Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem-Nijmegen	Orgaan voor de gemeenten in de regio Arnhem en Nijmegen voor overleg en afstemming op de beleidsterreinen economie, mobiliteit en wonen. Voor de stimulering van de economische ontwikkelingen van de regio is een triple helix samenwerking tussen ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden opgericht in de vorm van de Stichting Economic Board.	66
Euregio Rijn-Waal	De Euregio Rijn-Waal heeft als belangrijkste doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. De Euregio Rijn-Waal brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten.	11
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	De B.N.G. is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
Alliander N.V.	De primaire taak van Alliander is het onderhouden en beheren van de elektriciteits- en gas(distributie)netten in het verzorgingsgebied. Deze taken zijn wettelijk bepaald omdat de maatschappij sterk afhankelijk is van een betrouwbare aanvoer van (duurzame) energie.	
Vitens N.V.	Vitens verzorgt drinkwater en daaraan gerelateerde producten aan 5,5 miljoen zakelijke en particuliere klanten. Ook helpt Vitens in het project "water for life" mee aan het verbeteren van de watervoorziening in ontwikkelingslanden over de hele wereld. Vitens is een publiek bedrijf. De aandelen van de NV zijn in handen van provincies en gemeenten.	

WAT KOST HET?

Financieel meerjarenbeeld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**19.442**	**19.429**	**19.238**	**19.238**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
1. Financieel startdocument FSD 2018			2.032	2.052	1.986	2.154
2. Autonome ontwikkelingen			334	662	547	450
Intensivering bestaand beleid						
Uitbreiding griffie met 0,4 fte			31	31	31	31
Totaal mutaties primitieve begroting			2.397	2.745	2.564	2.635
Totaal Lasten			21.840	22.174	21.803	21.873
Baten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**78.423**	**78.239**	**78.123**	**78.123**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
1. Financieel startdocument FSD 2018			2.423	2.703	2.699	2.695
2. Autonome ontwikkelingen			229	217	206	173
Totaal mutaties primitieve begroting			2.652	2.920	2.905	2.868
Totaal Baten			81.074	81.159	81.028	80.991
Saldo voor bestemming			59.235	59.017	59.225	59.117
Mutaties reserves						
Onttrekkingen			110	247	247	247
Toevoegingen			-1.602	**-1.607**	**-1.607**	**-1.607**
Saldo mutaties			-1.491	-1.360	-1.360	-1.360
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			57.743	57.658	57.866	57.758

Overzicht van baten en lasten op taakveld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds			-11	-11	-11	-11
Beheer overige gebouwen en gronden			1.352	1.324	1.322	1.320
Belastingen Overig			227	227	228	211
Bestuur			1.979	2.030	2.028	2.026
Burgerzaken			816	944	825	825
Overhead			16.773	16.980	16.682	16.724
Overige baten en lasten			341	317	366	416
OZB woningen			358	358	358	358
Parkeerbelasting			-1	-1	-1	-1
Treasury			6	6	6	6
Totaal Lasten			**21.840**	**22.174**	**21.803**	**21.874**
Baten						
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds			61.763	61.750	61.605	61.600
Beheer overige gebouwen en gronden			391	391	391	391
Belastingen Overig			2.700	2.701	2.701	2.701
Burgerzaken			782	809	809	809
Overhead			3.960	3.938	3.922	3.890
Overige baten en lasten			260	260	260	260
OZB niet-woningen			3.841	3.860	3.876	3.876
OZB woningen			6.132	6.218	6.239	6.239
Parkeerbelasting			1.221	1.221	1.221	1.221
Treasury			24	10	3	3
Totaal Baten			**81.074**	**81.158**	**81.027**	**80.990**
Saldo						
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds			61.774	61.761	61.616	61.611
Beheer overige gebouwen en gronden			-961	-934	-931	-929
Belastingen Overig			2.473	2.474	2.473	2.490
Bestuur			-1.979	-2.030	-2.028	-2.026
Burgerzaken			-34	-135	-16	-16
Overhead			-12.813	-13.041	-12.759	-12.834
Overige baten en lasten			-81	-57	-106	-156
OZB niet-woningen			3.841	3.860	3.876	3.876
OZB woningen			5.774	5.860	5.881	5.881
Parkeerbelasting			1.222	1.222	1.222	1.222
Treasury			18	4	-3	-3
Totaal Saldo voor bestemming			**59.234**	**58.984**	**59.225**	**59.116**
Mutaties reserves						
Onttrekkingen			110	279	247	247
Toevoegingen			-1.602	-1.607	-1.607	-1.607
Saldo mutaties			**-1.491**	**-1.328**	**-1.360**	**-1.360**
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			**57.743**	**57.658**	**57.866**	**57.758**

Overzicht incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Omschrijving	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Incidentele lasten					
Coll van burgemeester en wethouders	Wachtgeld voormalige wethouders Zevenaar	**74**			
Gemeentehuis	Afwikkeling verkoop gemeentehuis Rijnwaarden		**65**		
Verkiezingen, referenda	In 2019 zijn er 3 verkiezingen (Provinciale Staten en Waterschappen en Europees parlement)		**119**		
Totaal Incidentele lasten		74	184		
Incidentele baten					
Afdeling Ruimtelijke ontwikkeling	Provinciale subsidie JOGG 2018	**3**			
Totaal Incidentele baten		3			
Totaal Incidentele lasten en baten		-71	-184		

1. VEILIGHEID

ALGEMEEN

Doelstelling

Met inwoners, bedrijven, politie en brandweer en andere hulpverleningsorganisaties en maatschappelijke instellingen dragen wij verantwoordelijkheid voor een veilig woon- en leefklimaat. We ondersteunen en stimuleren initiatieven hiertoe vanuit de samenleving. We nemen de regie daar waar het gaat om de handhaving van de openbare orde en wij bewaken de veiligheid.

Beleidskaders

Begroting VGGM 2018-2021
Kadernota Integrale Veiligheid gemeente Zevenaar 2016-2019
Handhavingsnota "een zaak van afwegen" Zevenaar
Handhavingsbeleid Rijnwaarden

WAT WILLEN WE?

Subdoelstellingen

1.1. Beperken en bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen

Deze taken bevatten brandbestrijding, preventieve maatregelen ten behoeve van de fysieke veiligheid, rampenbestrijding en zware ongevallen. Voor de uitvoering van deze taken is de gemeente aangesloten bij de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM). In de begroting van de VGGM zijn de beleidsdoelstellingen verwoord.

1.2. Bewaken van de openbare orde en veiligheid

Onze gemeente moet veilig zijn en de inwoners moeten zich veilig voelen. Wij nemen daar waar de situatie erom vraagt het voortouw als de veiligheid van onze inwoners in het geding komt. In het bijzonder waar het minder zelfredzamen in onze samenleving betreft. Wij kiezen voor preventie waar het kan en repressie waar het moet. De onderwerpen die hierbij terugkomen zijn het bewaken en handhaven van de openbare orde en veiligheid, aanpak van huiselijk geweld, het verbeteren van de sociale veiligheid en de vermindering van criminaliteit en overlast.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Waar staat je gemeente?	Jaar meting	Landelijk	Zevenaar	Begroting 2018
Geweldsmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners)	Geweldsmisdrijven	2016	5,30	2,55	2,50
Verwijzingen Halt (aantal per 10.000 jongeren)	Verwijzigingen Halt	2016	137,00	48,00	45,00
Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners)	Winkeldiefstallen	2016	2,30	1,30	1,30
Diefstal uit woningen (aantal per 1.000 inwoners)	Diefstel uit woningen	2016	3,30	2,10	2,10
Harde kern jongeren (aantal per 10.000 inwoners)	Harde kern jongeren	2014	1,30	1,12	1,10
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) (aantal per 1.000 inwoners)	Vernielingen en beschadigingen	2016	5,60	4,60	4,55

Beleidsindicatoren

Naam	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
% inwoners dat zich veilig voelt in hun eigen buurt	Niet bekend	87,00	87,00

WAT DOEN WE?

Activiteit

1.1.1. Treffen preventieve maatregelen fysieke veiligheid

Preventie is het nemen van maatregelen ter voorkoming van het ontstaan van incidenten en het beheersbaar houden van incidenten. Wij zetten in op het geven van voorlichting, het versterken van het toezicht en het invoeren van maatregelen op het gebied van de beheersbaarheid van brand.

1.1.2 Inrichten, opleiden en trainen en oefenen eigen crisisorganisatie t.b.v. adequate rampenbestrijdingsprocessen

Vanaf 1 januari 2018 is de nieuwe crisisorganisatie ingericht. Het opleiden, trainen en oefenen van de rampenbestrijdingsprocessen is een doorlopende activiteit. We geven hier continu aandacht aan.

Kengetallen

Naam	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Uitruktijden regionale brandweer	4,00	4,00	4,00
% waarin de brandweer in spoedeisende gevallen voldoet aan wettelijke opkomsttijden	60,00	70,00	70,00

1.2.1 Uitvoeren kadernota Integrale Veiligheid

Speerpunten zijn buurtpreventie, Ondermijning en samenwerking op het gebied van Zorg & Veiligheid.

1.2.2. Harmoniseren Algemene Plaatselijke Verordening

In 2018 wordt een harmonisatievoorstel voor de Algemene Plaatselijke Verordening ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

1.2.3 Opstellen werkplan Huiselijk geweld

Het werkplan huiselijk geweld en kindermishandeling geeft aan hoe in de gemeente Zevenaar uitvoering wordt gegeven aan de regionale visie huiselijk geweld en kindermishandeling.

1.2.4. Borgen organisatorische aspecten overname Veilig Thuis-organisatie binnen VGGM

In 2017 is de Veilig Thuis-organisatie bij de VGGM ondergebracht. In 2018 vindt een evaluatie plaats en vindt besluitvorming plaats over de borging van deze overname en de bijbehorende organisatorische aspecten (o.a. kosten en bevoegdheden).

VERBONDEN PARTIJEN

Bedragen x € 1.000

Naam	Openbaar belang en doel	Bijdrage 2018
VGGM	De VGGM behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van brandweer, regionale ambulancevoorziening en GGD voor de zestien gemeenten in de regio Gelderland-Midden. Visie en missie Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden zet op efficiënte wijze haar middelen in voor een optimale waarborging van de kwaliteit van het leven, in casu de veiligheid en de gezondheid, van de inwoners van het verzorgingsgebied.	2.810

WAT KOST HET?

Financieel meerjarenbeeld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**2.875**	**2.866**	**2.866**	**2.866**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
2. Autonome ontwikkelingen			-15	-5	-5	-5
Totaal mutaties primitieve begroting			**-15**	**-5**	**-5**	**-5**
Totaal Lasten			**2.861**	**2.861**	**2.861**	**2.861**
Baten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**72**	**72**	**72**	**72**
Mutaties primitieve begroting						
Totaal mutaties primitieve begroting						
Totaal Baten			**72**	**72**	**72**	**72**
Saldo voor bestemming			**-2.789**	**-2.789**	**-2.789**	**-2.789**
Mutaties reserves						
Onttrekkingen						
Toevoegingen						
Saldo mutaties						
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			**-2.789**	**-2.789**	**-2.789**	**-2.789**

Overzicht van baten en lasten op taakveld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Crisisbeheersing en brandweer			2.489	2.498	2.498	2.498
Openbare orde en veiligheid			372	363	363	363
Totaal Lasten			**2.861**	**2.861**	**2.861**	**2.861**
Baten						
Crisisbeheersing en brandweer			16	16	16	16
Openbare orde en veiligheid			56	56	56	56
Totaal Baten			**72**	**72**	**72**	**72**
Saldo						
Crisisbeheersing en brandweer			-2.473	-2.483	-2.482	-2.482
Openbare orde en veiligheid			-316	-307	-307	-307
Totaal Saldo			**-2.789**	**-2.790**	**-2.789**	**-2.789**
Mutaties reserves						
Onttrekkingen						
Toevoegingen						
Saldo mutaties						
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			**-2.789**	**-2.789**	**-2.789**	**-2.789**

Overzicht incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Omschrijving	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Incidentele lasten					
Integraal veiligheidsbeleid	Uitvoeren Veiligheidsmonitor	**9**			
Totaal Incidentele lasten		**9**			
Incidentele baten					
Totaal Incidentele baten					
Totaal Incidentele lasten en baten		**-9**			

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

ALGEMEEN

Doelstelling

Zevenaar zet in op een verkeersveilige gemeente met een goede bereikbaarheid en doorstroming van zowel het personen- als vrachtverkeer. Een gezonde economische structuur kan alleen met een optimale bereikbaarheid. De nieuwe ontsluiting van de gemeente op het rijkswegennet, de A12 en A15 en de aanpassing van het onderliggende wegennet hierop, waaronder het mogelijk doortrekken van het Witte Kruis, zijn van cruciaal belang. Optimale bereikbaarheid is van belang voor de transportsector en het versterkt het logistieke profiel van de gemeente. Ook de bereikbaarheid over water (laad- en losplaats, aanlegsteiger passagiersschepen) is van cruciaal belang.

Beleidskaders

Wegenbeleidsplan Zevenaar en Rijnwaarden
Beleidsplan openbare verlichting 2016 - 2025 Zevenaar
Beleidsplan Openbare verlichting 2015 - 2023 Rijnwaarden

WAT WILLEN WE?

Subdoelstellingen

2.1 Verkeer en vervoer

Zevenaar wil een goede ontsluiting op de verbrede A12 en de doorgetrokken A15 realiseren en het onderliggende wegennet hier goed op aansluiten. De gemeente streeft naar een rechtstreekse aansluiting van het Witte Kruis op de A12.

2.2 Parkeren

De gemeente wil de parkeerdruk in het centrum van de stad Zevenaar door middel van betaald parkeren reguleren.

2.3 Ontwikkelen recreatieve havens

De bereikbaarheid over water wordt geoptimaliseerd.

2.5 Openbaar vervoer

De bereikbaarheid tussen de kernen van de gemeente wordt geoptimaliseerd, onder meer door de aanleg van fietspaden en openbaar vervoerverbindingen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Waar staat je gemeente?	Jaar meting	Landelijk	Zevenaar	Begroting 2018
Ziekenhuisopname na vervoersongeval met fietser (%)	Beleidsindicatoren - fietser	2015	9,00	10,20	10,20
Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig (%)	Ziekenhuisopname - motorvoertuig	2015	8,00	9,50	8,00

WAT DOEN WE?

Activiteit

2.1.1 Herinrichten Arnhemseweg en weg Hengelder (definitieve ontwerp is in voorbereiding)
Het doortrekken van de A15 en aanpassingen aan de A12 leiden tot herinrichting van de Arnhemseweg en de weg Hengelder. In november 2017 is het definitieve ontwerp gepresenteerd aan direct omwonenden. In een eerdere fase hebben zij hun wensen voor de herinrichting van de weg kenbaar gemaakt. Deze zijn vrijwel allemaal gehonoreerd en verwerkt in het definitieve ontwerp. Extra aandacht wordt gegeven aan monitoring van geluid, fijnstof en trillingen voor omwonenden en gebruikers.

2.1.2 Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek noordelijke randweg
Er wordt een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar de noordelijke randweg. Deze heeft een aantakking op de Arnhemseweg en loopt parallel langs de nieuwe verdiepte A15 en langs de bestaande A12 en sluit aan op het bedrijventerrein Mercurion. Door deze weg kan het vrachtverkeer om de kern Zevenaar rijden wat de woonkwaliteit in de kern ten goede komt. Tevens kan het als omleidingsroute dienen tijdens calamiteiten op de A12 en A15 zodat het verkeer niet door de kern van Zevenaar gaat.

2.1.3 Uitvoeren Mer-onderzoek naar doortrekking Witte Kruis
De kern Babberich heeft te maken met relatief veel (doorgaand) verkeer, waaronder veel vrachtwagens. Dit leidt tot overlast. Daarnaast is het wenselijk de zuidelijke delen van de gemeente Zevenaar goed te ontsluiten naar het hoofdwegennet. In het kader van het samengaan van Rijnwaarden en Zevenaar is afgesproken dat samen met de provincie Gelderland een Mer-studie wordt uitgevoerd. Op basis daarvan moet een definitief standpunt worden ingenomen over de doortrekking van het Witte kruis. De bestaande onderzoeken moeten daarvoor geactualiseerd worden.

2.1.4 Aanleggen fietspad Spijksedijk
In de gesprekken over de overnachtingshaven Spijk heeft de gemeente bedongen, dat in het gebied van de haven en de aansluitende delen in oostelijke richting tot aan de Duitse grens en in westelijke richting tot aan de Europakade te Tolkamer een vrijliggend fietspad wordt aangelegd. Afgesproken is dat de gemeente dit fietspad aanlegt met daarvoor door het Rijk verstrekte middelen. In totaal is hiervoor een bedrag toegezegd van € 2,7 miljoen.

2.1.5 Aanleggen fietspad Witte Kruis
Vanaf de rotonde Witte Kruis te Babberich wordt een duurzaam circulair fietspad gerealiseerd naar de Maatjesweg in Zevenaar. Daarvoor is subsidie van de regio Arnhem Nijmegen verkregen. De aanleg moet 30 april 2018 gereed zijn.

2.1.6 Aanleggen snelfietsroute A12
Uit onderzoek van de provincie is in het verleden gebleken dat er potentie is voor een tweede snelfietsroute tussen Arnhem en Zevenaar. Deze tweede route is geprojecteerd ten zuiden van de A12 en verbindt de Liemerse bedrijventerreinen met elkaar. Vanuit Duiven start de route bij de Roodwilligenstraat. De route loopt via de Roodwilligenstraat, de Reisenakker, de Hunneveldweg, de Doesburgseweg en de Edisonstraat. De snelfietsroute eindigt (en is tegelijk startpunt vanuit oostelijke richting) bij de Hengelder. Vanuit dit punt sluit de route aan op de route richting de langzaam verkeerstunnel en daarmee op het onderliggende fietsnetwerk van Groot Holthuizen. Het project wordt in fases uitgevoerd.

2.2.1 Invoeren digitale betaalmethoden parkeren
In de eerste helft van 2018 voeren we de digitalisering van de parkeervergunningen in. Daarnaast worden maatregelen genomen om het betaald parkeren verder te promoten (zie 3.4.1).

2.3.1 Meewerken aan aanleg overnachtingshaven Giesbeek
In de Valeplas bij Giesbeek worden overnachtingsplaatsen voor schepen gerealiseerd. Na een hernieuwd onderzoek naar de ligplaatsbehoefte is de capaciteit bepaald op drie steigers en een autoafzetsteiger. Uitvoering ligt bij Rijkswaterstaat. Hiervoor is een overeenkomst gesloten met de gemeente. De gemeente is bevoegd gezag voor het bestemmingsplan, de MER en de vergunningen. De verwachte ingebruikname is in 2022.

2.3.2 Meewerken aan aanleg overnachtingshaven Spijk
Het project Overnachtingshaven Spijk maakt onderdeel uit van het project Overnachtingshaven Lobith, een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat, provincie en gemeente. Dat project beoogt 70 nieuwe overnachtingsplaatsen voor schepen in de omgeving van Lobith te realiseren. Er komen 50 nieuwe plaatsen in Spijk in de Beijenwaard. Het bestemmingsplan (inpassingsplan) ligt momenteel bij de Raad van State, maar de besluitvorming laat op zich wachten als gevolg van onduidelijkheid over de houdbaarheid van de programmatische aanpak van stikstof (PAS). Intussen gaan de voorbereidingen voor de uitvoering wel gewoon door. Realisering is voorzien in 2022.

2.3.3 Meewerken aan modernisering overnachtingshaven Tuindorp
Het project Overnachtingshaven Tuindorp maakt onderdeel uit van het project Overnachtingshaven Lobith, een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat, provincie en gemeente. Dat project beoogt 70 nieuwe overnachtingsplaatsen voor schepen in de omgeving van Lobith te realiseren. Ongeveer 20 daarvan komen in Tuindorp. Daarvoor wordt de bestaande haven heringericht en gemoderniseerd. Dat project is nagenoeg gereed.

2.4.1 Meewerken aan uitvoering Hoogwaterbeschermingsprogramma
Op het gebied van hoogwaterbescherming werkt de gemeente Zevenaar samen met het waterschap.

2.5.1 Verbeteren openbaar vervoer/vervoer op maat (subsidieaanvraag Sterk Bestuur)
De bereikbaarheid tussen de kernen is een thema, dat veelvuldig in de gespreksavonden over het Herindelingsontwerp door inwoners aan de orde is gesteld. Daarbij werd de verbetering van de bereikbaarheid van de stad Zevenaar vanuit de kernen voor de bovenlokale en regionale voorzieningen als een voorwaarde voor het welslagen van de gemeentelijke herindeling geformuleerd. De huidige reguliere openbaar vervoersvoorziening, met inbegrip van de buurtbus in Rijnwaarden, wordt vooral in de avonduren en in het weekend als onvoldoende ervaren. Voor verbetering van het openbaar vervoer door middel van slimme en innovatieve toepassingen van verkeer op maat wordt een bedrag van 0,40 miljoen uit de subsidie beschikbaar gesteld.

2.5.2 Aanleggen dubbel spoor
Tussen station Zevenaar en Didam wordt over een afstand van 4 kilometer dubbel spoor aangelegd. Het nieuwe spoor wordt in 2019 in gebruik genomen. Met de spoorverdubbeling wordt de spoorwegovergang aan de Babberichseweg in Zevenaar gesloten vanuit veiligheidsoverwegingen. Met de realisatie van een fiets- en voetgangerstunnel wordt de straat autoluw en voor een deel ingericht als een zogenoemde fietsstraat. Gemotoriseerd verkeer kan via de bestaande wegen van en naar Zevenaar-Oost rijden. ProRail verwacht tot 2020 bezig te zijn met de afbouw van de aangepaste spoorinfrastructuur, zoals de nieuwe fiets- en voetgangersonderdoorgang bij de Babberichseweg in Zevenaar.

2.5.3 Aanleggen 3e spoor
Het derde spoor is drie kilometer lang en legt Pro-Rail aan tussen Zevenaar en de Duitse grens. Voor een goede aansluiting met Duitsland wordt daarom het spoor uitgebreid. Door deze werkzaamheden worden de langzaamverkeerstunnels aan de Kwartiersedijk en Holthuizerpad aangepast. De voetfietsbrug aan het Kloosterpad wordt vervangen door een nieuwe voetfietsbrug. Uitvoering is eind 2018 gepland.

WAT KOST HET?

Financieel meerjarenbeeld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**4.896**	**4.863**	**4.870**	**4.870**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
1. Financieel startdocument FSD 2018			-441	-436	-440	-440
2. Autonome ontwikkelingen			-77	-13	-40	-47
Totaal mutaties primitieve begroting			-518	-449	-480	-487
Totaal Lasten			4.378	4.414	4.390	4.383
Baten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**67**	**67**	**67**	**67**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
1. Financieel startdocument FSD 2018			-15	-15	-15	-15
Totaal mutaties primitieve begroting			-15	-15	-15	-15
Totaal Baten			52	52	52	52
Saldo voor bestemming			-4.326	-4.362	-4.338	-4.331
Mutaties reserves						
Onttrekkingen			1	25	25	25
Toevoegingen						
Saldo mutaties			1	25	25	25
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			-4.325	-4.337	-4.313	-4.306

Overzicht van baten en lasten op taakveld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Openbaar vervoer			18	18	18	18
Parkeren			968	964	964	964
Verkeer en vervoer			3.391	3.431	3.408	3.400
Totaal Lasten			4.377	4.413	4.390	4.382
Baten						
Verkeer en vervoer			52	52	52	52
Totaal Baten			52	52	52	52

Saldo				
Openbaar vervoer	-18	-18	-18	-18
Parkeren	-968	-964	-964	-964
Verkeer en vervoer	-3.339	-3.379	-3.355	-3.348
Totaal Saldo voor bestemming	**-4.325**	**-4.361**	**-4.337**	**-4.330**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	1	25	25	25
Toevoegingen				
Saldo mutaties	**1**	**25**	**25**	**25**
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming	**-4.325**	**-4.337**	**-4.313**	**-4.306**

3. ECONOMIE

ALGEMEEN

Doelstelling

Wij werken aan een gezonde economische structuur met voldoende werkgelegenheid op alle opleidingsniveaus. Versterking van het ondernemerschap en het stimuleren van start-ups en innovatie, met name binnen het MKB, is een gezamenlijke rol van bedrijven en gemeente. De gemeente neemt hierin een faciliterende rol. Er is ruimte voor groei vanuit de behoefte en ontwikkeling van ondernemers. Bij een gezonde economische structuur hoort ook de samenwerking met omliggende gemeenten. De landsgrens is hierbij geen beperking. Met de Duitse buurgemeenten willen wij de samenwerking dan ook intensiveren.

Beleidskaders

Herindelingsadvies 2016
Omgevingsvisie Gelders eiland 2030
Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030
Centrumvisie Zevenaar 2015 - 2025
Economisch beleidsplan gemeente Zevenaar 2008 – 2020
Zevenaar: de koers van recreatie en toerisme 2013 – 2018
Evenementenbeleid gemeente Zevenaar
Masterplan Hal 12
Bestuursopdracht Hal 12

WAT WILLEN WE?

Subdoelstellingen

3.1 Versterken economische bedrijvigheid

Het versterken van de economische structuur, waarbij de focus ligt op logistiek, de maakindustrie, rivier gebonden bedrijvigheid en vrijetijdseconomie. Belangrijke speerpunten in het lokale economisch beleid zijn het bevorderen van een optimale bereikbaarheid en het creëren van een goed vestigingsklimaat door het bieden van ruimte voor bedrijven.

3.2 Ruimte bieden voor ondernemen

Centraal staat het creëren van een goed vestigingsklimaat door het bieden van ruimte voor bedrijven. Het gaat hier om diverse zaken die te maken hebben met de fysieke bedrijfsomgeving, zoals bedrijventerreinen of winkelgebieden.

3.4 Economische promotie

Door het uitvoeren van verschillende promotionele activiteiten, zetten we de gemeente Zevenaar op de kaart. De promotie richt zich met name op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid (werkgelegenheid) en meer bezoekers die geld besteden in onze gemeente.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Waar staat je gemeente?	Jaar meting	Landelijk	Zevenaar	Begroting 2018
Functiemenging (%)	Functiemenging	2016	52,10	48,30	48,50
Bruto Gemeentelijk Product (verhouding verwacht en gemeten product)	Bruto Gemeentelijk Product	2013	100,00	100,30	100,00
Vestigingen (van bedrijven) (aantal per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar)	Vestigingen	2016	134,00	123,00	125,00

WAT DOEN WE?

Activiteit

3.1.1 Focussen op groeisectoren
In onze bedrijfscontacten en beleidskeuzes richten wij ons nadrukkelijk op ondernemers binnen de groeisectoren. De focus van de gemeente ligt op de versterking van de sectoren logistiek & transport, de maakindustrie, de riviergebonden bedrijvigheid en de vrijetijdseconomie. Binnen deze sectoren liggen de meeste kansen voor de groei van de lokale en regionale economie. Deze sectoren passen het beste bij het DNA en de positie van de gemeente in de regio.

3.1.2 Opstellen Economische Monitor
De Economische Monitor geeft weer hoe de economische structuur van de gemeente zich ontwikkelt. Op basis van de monitor worden actiepunten benoemd en uitgevoerd. Ook kan dit leiden tot het bijstellen van beleid. Elk jaar verschijnt de Economische Monitor, echter er wordt niet elk jaar een Ondernemerspeiling uitgevoerd. De meest recente Ondernemerspeiling is van eind 2017.

3.1.3 Uitwerken en uitvoeren Regionaal Programma Werklocaties (RPW)
Het RPW bevat afspraken tussen de 19 gemeenten in de regio Arnhem Nijmegen om overaanbod van kantoren, bedrijvenlocaties en perifere detailhandelslocaties terug te dringen. Zevenaar en Rijnwaarden hebben eind 2017 besloten dit RPW niet vast te stellen. De provincie (GS) beslist in januari hierover. De gemeente moet een bijdrage leveren aan de monitoring en kan een positie nemen in het op te richten Intergemeentelijk Overleg Werklocaties (IOW). Mogelijk komen er juridische procedures als gevolg van de opgelegde schrapopgave.

3.2.1 Herontwikkelen Raadhuisplein
In 2017 is de omgevingsvergunning voor het grotendeels slopen en weer herbouwen van het oude gemeentehuis tot woon/winkelpand ingediend. Samen met de ontwikkelaar wordt bij de provincie een subsidie aangevraagd in het kader van de regeling Steengoed Benutten voor de herontwikkeling van het gebouw en een herinrichting van het Freulebos. De planvorming voor de (her)inrichting van het Raadhuisplein is onderdeel van de opwaardering van de openbare ruimte in het centrumgebied van Zevenaar. Gedurende de herontwikkeling zal de weekmarkt verplaatst moeten worden.

3.2.2 Herstructureren bedrijventerrein Spijksedijk
Het bestemmingsplan voor de Spijksedijk is van kracht en onherroepelijk. In 2018 zal het bestemmingsplan deels moeten worden aangepast naar aanleiding van afspraken die gemaakt zijn. Daarnaast zal de herstructurering verder worden opgepakt.

3.2.3 Ontwikkelen 7Poort
BusinessPark 7Poort is het in ontwikkeling zijnde regionale bedrijventerrein in Zevenaar, gelegen aan de A12. Het BusinessPark heeft een diversiteit aan kavels uit te geven van 2.500 m2 tot 19 hectare. Op de korte termijn worden verschillende maatregelen uitgevoerd om de uitgifte van kavels te versnellen, op de wat langere termijn zullen alle gronden op 7Poort bouwrijp worden gemaakt in relatie tot verkoop. Tevens wordt onderzoek uitgevoerd naar een mogelijk tweede viaduct voor de ontsluiting van 7Poort.

3.2.4 Ontwikkelen Hal12
Hal12 wordt een ontmoetingsplek voor inwoners van Zevenaar en de Liemers, gericht op netwerk-georganiseerde dienstverlening, innovatie en ontmoeting, met een centrumversterkend effect. Hal12 zal niet alleen de stationsomgeving verbinden met het kernwinkelgebied, maar ook als entree en aantrekkelijk verblijfsgebied fungeren.

3.2.5 Opstellen haalbaarheidsonderzoek Stedelijke Herverkaveling
De stedelijke herverkaveling gaat over een verkeerskundige verbetering van de weg Hengelder én een verbetering van de nieuwe entree van Zevenaar, bij de nieuwe afslag Zevenaar Oost op de A12. De provincie heeft een inpassingsplan opgesteld voor de aanpassing van het onderliggende wegennet vooruitlopend op de aanleg van de aansluitingen op de snelweg. In het plan stedelijke herverkaveling was een andere verkeersstructuur bedacht. Geconcludeerd is dat deze andere verkeersstructuur niet haalbaar is. Als gemeente blijven we ideeën van ondernemers en de markt voor een verbetering van de nieuwe entree faciliteren.

3.2.6 Opstellen inrichtingsplannen opwaarderen openbare ruimte centrum Zevenaar
Na vaststelling van het Inspiratiedocument opwaardering openbare ruimte Zevenaar-centrum, moeten inrichtingsplannen per deelgebied worden uitgewerkt. Afhankelijk van de planning voor de herontwikkeling van het oude gemeentehuis op het Raadhuisplein zal parallel hieraan een inrichtingsplan voor het Raadhuisplein worden opgesteld. Hierin wordt de afweging voor een (semi)permanente overkapping meegenomen. In de inrichtingsplannen worden de uitgangspunten van het nieuwe beeldkwaliteitsplan openbare ruimte (zoals opgenomen in 5.7 en 8.1) meegenomen.

3.2.7 Realiseren Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)
Op BusinessPark 7Poort (deelgebied Spoorallee) wordt de Fashion Outlet Zevenaar ontwikkeld. Eind 2017 is gestart met de planuitwerking, de voorbereiding van de omgevingsvergunning en het voorbereiden van het bouwrijp maken van het terrein. Op de lange termijn zal door de ontwikkelaar de bouw van de FOZ plaatsvinden. Daarnaast worden de synergiemaatregelen, die moeten leiden tot een meerwaarde van de FOZ voor de omgeving en vice versa, verder uitgewerkt en uitgevoerd.

3.2.8 Samenwerken met Centrummanagementorganisatie
De samenwerking tussen de gemeente, de AOZ (ondernemersvereniging winkeliers) en de stichting Centrummanagement moet leiden tot een bruisend centrum, waarin het goed wonen, werken en verblijven is. Periodiek vindt er bestuurlijk overleg plaats, waarin het bestuur van de centrummanagementorganisatie en het gemeentebestuur afstemmen over de te volgen koers en het bereiken van de doelstellingen.

3.4.1 Vermarkten digitaal en achteraf betalen voor parkeren
In 2018 wordt de invoering van het digitaliseren van de parkeervergunningen voorbereid en uitgevoerd. Ook worden de mogelijkheden voor het achteraf betalen voor parkeren in het centrum gepromoot, in combinatie met een pilotproject voor het 2e uur gratis parkeren.

WAT KOST HET?

Financieel meerjarenbeeld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**1.709**	**1.563**	**1.561**	**1.561**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
1. Financieel startdocument FSD 2018			-5	-4	-3	-3
2. Autonome ontwikkelingen			2.447	9.601	9.691	2.949
Totaal mutaties primitieve begroting			2.442	9.597	9.688	2.946
Totaal Lasten			4.151	11.160	11.250	4.507
Baten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**561**	**499**	**499**	**499**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
2. Autonome ontwikkelingen			2.589	9.545	9.641	2.922
Totaal mutaties primitieve begroting			2.589	9.545	9.641	2.922
Totaal Baten			3.150	10.044	10.139	3.420
Saldo voor bestemming			-1.000	-1.116	-1.111	-1.087
Mutaties reserves						
Onttrekkingen				54	54	54
Toevoegingen						
Saldo mutaties				54	54	54
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			-1.000	-1.062	-1.057	-1.033

Overzicht van baten en lasten op taakveld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			123	123	119	119
Economische ontwikkeling			218	271	270	246
Economische promotie			198	197	197	197
Fysieke bedrijfsinfrastructuur			3.613	10.569	10.664	3.945
Totaal Lasten			**4.152**	**11.160**	**11.250**	**4.507**
Baten						
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			44	44	44	44
Economische ontwikkeling			62			
Economische promotie			454	454	454	454
Fysieke bedrijfsinfrastructuur			2.589	9.545	9.641	2.922
Totaal Baten			**3.149**	**10.043**	**10.139**	**3.420**
Saldo						
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			-78	-78	-74	-74
Economische ontwikkeling			-155	-271	-270	-246
Economische promotie			257	257	257	257
Fysieke bedrijfsinfrastructuur			-1.024	-1.024	-1.024	-1.024
Totaal Saldo voor bestemming			**-1.000**	**-1.116**	**-1.111**	**-1.087**
Mutaties reserves						
Onttrekkingen				54	54	54
Toevoegingen						
Saldo mutaties				**54**	**54**	**54**
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			**-1.000**	**-1.062**	**-1.057**	**-1.033**

Overzicht incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Omschrijving	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Incidentele lasten					
Totaal Incidentele lasten					
Incidentele baten					
Economische zaken	Zandwinning carvium	**62**			
Totaal Incidentele baten		**62**			
Totaal Incidentele lasten en baten		**62**			

4. ONDERWIJS

ALGEMEEN

Doelstelling

Goed onderwijs zoekt voortdurend naar nieuwe verbindingen, in zowel de lokale gemeenschap als in het bedrijfsleven en schept de condities voor maximale ontplooiing, talentontwikkeling en welbevinden van alle kinderen. Wij hebben de ambitie om gedifferentieerde onderwijsvoorzieningen voor een volledige brede doorgaande lijn 'in huis' te hebben. Het samengaan van Rijnwaarden en Zevenaar biedt mogelijkheden tot het versterken van de leefkwaliteit door behoud en betere spreiding van voorzieningen over de stad en de kernen. De basisvoorzieningen zijn veelal multifunctioneel gehuisvest in één gebouw, met activiteiten gericht op basisonderwijs, ontmoeting, sociale activering, cultuur, volwasseneneducatie, sport en beweging.

Beleidskaders

Beleidsplan Onderwijs en Jeugd Zevenaar 2015-2019
Beleidsregels Handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen 2014 (Liemers)
Integraal Huisvestingsplan 2014-2024
Kansen voor Morgen visiedocument Lokaal onderwijsbeleid Rijnwaarden 2016-2018
Visiedocument "De verbinding van onderwijs en jeugd in de Liemers" , 2015
Visiedocument "Ouderbetrokkenheid: 1+1=3" OOGO De Liemers 2015
Beleidsnota Harmonisatie Kinderopvang Peuterspeelzalen gemeente Zevenaar 2018 e.v.

WAT WILLEN WE?

Subdoelstellingen

4.1 Openbaar basisonderwijs

De verantwoordelijkheid van de gemeenteraad voor het openbaar onderwijs spitst zich toe op de (grondwettelijke) zorgplicht om te voorzien in voldoende openbaar onderwijs voor de inwoners. Ook in het geval het gemeentebestuur het openbaar onderwijs heeft verzelfstandigd, blijft deze zorgplicht van kracht.

4.2 Onderwijshuisvesting

De gemeente Zevenaar wil een goed toegankelijk netwerk van onderwijsvoorzieningen. Daarbij streven we naar voldoende en adequate basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs. De gemeente is voorstander van een goed gespreid aanbod van mogelijkheden voor basisonderwijs, ook in de kleine kernen, met voldoende differentiatie in onderwijsvormen.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

De gemeente Zevenaar streeft naar een goed ontwikkelingsklimaat voor alle kinderen en jonge burgers waardoor een maximale ontplooiing, talentontwikkeling en welbevinden aan alle kinderen en jonge burgers wordt geboden. De ontplooiing bestaat onder andere uit het minimaal behalen van een startkwalificatie. De kansen op participatie aan de samenleving en de economische onafhankelijkheid worden hierdoor vergroot. Investeren in een goede (pedagogische) infrastructuur voor scholen en de doorgaande lijn voor 0 tot 23 jarigen zijn daarin belangrijke beleidsaccenten.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Waar staat je gemeente?	Jaar meting	Landelijk	Zevenaar	Begroting 2018
Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	Absoluut verzuim	2016	2,01	0,80	0,80
Relatief verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	Relatief verzuim	2016	26,88	22,90	22,50
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (% deelnemers aan VO en MBO)	Vroegtijdig schoolverlaters	2014	2,00	2,15	2,10

WAT DOEN WE?

Activiteit

4.2.1 Opstellen integraal Huisvestingsplan en verordening
Voor de periode 2018-2022 wordt in samenwerking met schoolbesturen primair en voortgezet onderwijs en kinderopvangorganisaties een nieuw gezamenlijk Integraal HuisvestingsPlan (IHP) opgesteld. Als gevolg van de fusie Zevenaar Rijnwaarden wijzigt de stichtings- en instandhoudingsnorm voor de scholen. Parallel aan het IHP zal een nieuwe Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting worden opgesteld.

Kengetallen

Naam	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Leerlingen basisonderwijs	3.487	3.399	3.370
Leerlingen speciaal basisonderwijs	248	242	250
Leerlingen voortgezet onderwijs	2.449	2.512	2.400
Scholen basisonderwijs	17	17	16
Scholen speciaal onderwijs	1	1	1
Scholen voortgezet onderwijs	1	1	1

4.2.2 Realiseren integraal kindcentrum Platanenlaan
De gemeenteraad van Zevenaar heeft op 5 juni 2017 een krediet beschikbaar gesteld van € 5.036.921 voor de vernieuwbouw van de onderwijslocatie Platanenlaan. Het schoolbestuur heeft beroep aangetekend bij de Rechtbank. De afhandeling van deze beroepsprocedure wordt afgewacht. De gemeente streeft ernaar dat de nieuwbouw zo snel mogelijk gerealiseerd wordt zodat leerlingen goed gehuisvest worden.

4.2.3 Ver- nieuwbouwen locatie Carrousel Zevenaar
Stichting Proles heeft een aanvraag onderwijshuisvesting ingediend voor locatie De Carrousel in Zevenaar (in combinatie met ontmoetingscentrum De Maatjes). Deze wordt getoetst aan de huidige verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Zevenaar 2015, wat zal leiden tot een kredietvoorstel dat aan de raad wordt voorgelegd. Er wordt in de planvorming zo goed als mogelijk aangesloten bij het traject revitalisering wijk Zonnemaat (aanpak openbare ruimte).

4.3.1 Harmoniseren kinderopvang en peuterspeelzalen
Onder harmonisatie wordt verstaan dat het onderscheid tussen peuterspeelzalen en kinderopvang verdwijnt: de voorzieningen bieden dezelfde hoge kwaliteit en alle peuters kunnen er gebruik van maken, ongeacht hun achtergrond. Wettelijke regels, eisen en de financiering van beide vormen van opvang worden gelijkgetrokken.

Enerzijds worden alle peuters op dezelfde, kwalitatief hoogwaardige manier voorbereid op de basisschool; anderzijds wordt segregatie tussen doelgroeppeuters en niet-doelgroeppeuters en tussen peuters van werkende ouders en van niet-werkende ouders voorkomen. De harmonisatie is wettelijk verplicht per 1 januari 2018. Met een beleidsnotitie en nieuwe subsidieregels die in overleg met maatschappelijke partners medio 2017 in Zevenaar zijn opgesteld is dit ook gebeurd.

4.3.2 Bepalen ambitie natuur- en milieueducatie
De raad zal in 2018 de ambitie en daarbij behorende budgetten bepalen voor natuur- en milieueducatie.

4.3.3 Bevorderen van lezen en tegengaan van taalachterstand
Samen met de ketenpartners in de voorschoolse voorzieningen, het onderwijs, de welzijnsinstelling en Kunstwerk! De Bibliotheek Liemers en de RSD, werken we aan een integrale aanpak. De aanpak van taalachterstand kan niet los worden gezien van de inzet op preventieve maatregelen, zoals lees- en taalbevordering. Leesbevordering in Zevenaar richt zich niet alleen op kinderen met een risico op een onderwijsachterstand maar op alle inwoners.

VERBONDEN PARTIJEN

Bedragen x € 1.000

Naam	Openbaar belang en doel	Bijdrage 2018
Huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL)	Op het gebied van huisvesting voortgezet onderwijs werken de gemeenten Duiven, Montferland en Zevenaar samen in een Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs Liemers. Door deze samenwerking kunnen er in alle drie de gemeenten grote renovaties en nieuwbouw plaatsvinden, die de gemeenten zelfstandig moeilijk kunnen realiseren.	1.031
Volwasseneneducatie in de regio Arnhem	Behartiging van gemeenschappelijke belangen van deelnemende gemeenten op het gebied van volwasseneneducatie. Hierbij moet gedacht worden aan: - vaststelling van de hoofdlijnen van het beleid voor educatie en beroepsonderwijs, als bedoeld in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs; - het mede vormgeven van kwaliteitszorg en structuur in de volwasseneneducatie; - zorgen dat de volwasseneneducatie voldoende is afgestemd op het lokaal onderwijsbeleid.	4
Regionaal Bureau Leerlingzaken Midden-Gelre (RBL)	Het voor de deelnemende gemeente uit de regio Arnhem handhaven van de Leerplichtwet. Daarnaast ook advisering en informatie verstrekken m.b.t. de leerplichtwet en het belang van een diploma of startkwalificatie. Onderzoek naar verzuim.	125

WAT KOST HET?

Financieel meerjarenbeeld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**6.400**	**6.315**	**6.273**	**6.273**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
1. Financieel startdocument FSD 2018			-754	-752	-739	-771
2. Autonome ontwikkelingen			-330	-166	-147	-147
Totaal mutaties primitieve begroting			-1.084	-918	-886	-918
Totaal Lasten			5.316	5.398	5.387	5.354
Baten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**251**	**251**	**251**	**251**
Mutaties primitieve begroting						
Totaal mutaties primitieve begroting						
Totaal Baten			251	251	251	251
Saldo voor bestemming			-5.065	-5.146	-5.135	-5.103
Mutaties reserves						
Onttrekkingen			38	38	38	38
Toevoegingen			-3	**-3**	**-3**	**-3**
Saldo mutaties			36	36	36	36
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			-5.029	-5.110	-5.100	-5.067

Overzicht van baten en lasten op taakveld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			2.402	2.416	2.434	2.434
Onderwijshuisvesting			2.910	2.978	2.949	2.917
Openbaar basisonderwijs			3	3	3	3
Totaal Lasten			5.315	5.397	5.386	5.354
Baten						
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			250	250	250	250
Onderwijshuisvesting			1	1	1	1
Totaal Baten			251	251	251	251

Saldo				
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-2.152	-2.166	-2.184	-2.184
Onderwijshuisvesting	-2.909	-2.977	-2.948	-2.916
Openbaar basisonderwijs	-3	-3	-3	-3
Totaal Saldo voor bestemming	**-5.064**	**-5.146**	**-5.135**	**-5.103**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	38	38	38	38
Toevoegingen	-3	-3	-3	-3
Saldo mutaties	**36**	**36**	**36**	**36**
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming	**-5.029**	**-5.110**	**-5.100**	**-5.067**

Overzicht incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Omschrijving	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Incidentele lasten					
Huisvesting primair onderwijs	Onderhoud leegstaande onderwijslocaties	**50**			
Totaal Incidentele lasten		**50**			
Incidentele baten					
Totaal Incidentele baten					
Totaal Incidentele lasten en baten		**-50**			

5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

ALGEMEEN

Doelstelling

Initiëren, versterken en in stand houden van voorzieningen op de gebieden van sport, cultuur, kunst en recreatie. De gemeente zet zich in voor behoud van het rijke verenigingsleven in de gemeente. Een goed recreatief, sportief en cultureel aanbod voor een bruisende en levendige uitstraling van de gemeente, waardoor de aantrekkelijkheid van onze gemeente als woonomgeving en verblijfslocatie wordt verhoogd.

Beleidskaders

Herindelingsadvies 2016
Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030
Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030
Zevenaar: de koers van recreatie en toerisme 2013 - 2018
Toeristisch-recreatieve beleidsnota 2010 - 2020 (Rijnwaarden)
Visie watersportgebied de Bijland
Cultuur en erfgoedpact de Liemers 2017 - 2020
Cultuurhistorische waardenkaart 2013
Een visie op het erfgoed 2015 - 2019 (Zevenaar)
Sleutel van het verleden, sleutel tot de toekomst
Beleidsnota Sport 2013 - 2020 (Zevenaar)
Bomenbeleidsplan Zevenaar
Beleidsplan Stedelijk Groen 2006 - 2016
Groenbeleidsplan Rijnwaarden
Projectplan ZO Zevenaar

WAT WILLEN WE?

Subdoelstellingen

5.1 Sportbeleid en activering

Wij willen bijdragen aan meer beweging van de inwoners. Het stimuleren van sport en bewegen bevordert de gezondheid, de vitaliteit en de leefbaarheid in onze gemeente. Vanwege de sterke verbindende werking van sport en bewegen is het belangrijk hier als gemeente op in te zetten.

5.2 Sportaccommodaties

Het voorzieningenniveau in de sport moet kwalitatief geborgd blijven. Doel is om sportaccommodaties te faciliteren waar aangetoonde behoefte bestaat. Niet alle soorten sportaccommodaties kunnen binnen elke kern of dorp worden gerealiseerd. Daar waar kansen zijn, worden duurzaamheidsmaatregelen genomen.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wij zetten in op een divers en kwalitatief sterk cultureel aanbod en het behoud van een breed en hecht verenigingsleven, aangezien dit de aantrekkingskracht van de gemeente verhoogt. Samenwerking tussen verenigingen enerzijds en de professionele organisaties anderzijds wordt gestimuleerd.

5.7 Versterken recreatieve voorzieningen en openbaar groen

Recreatie als onderdeel van de vrijetijdseconomie draagt in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid van het gebied. Wij willen dan ook de groeiende vrijetijdseconomie benutten ten behoeve van onze eigen inwoners en ondernemers. Hiervoor dienen de recreatieve voorzieningen versterkt te worden. De gemeente investeert in een ruim toeristisch-recreatief voorzieningenniveau met een goed evenwicht en een koppeling tussen stad en ommeland. Er wordt ingezet op het behoud van de openheid van het landschap, natuurwaarden en cultuurhistorische waarden. In de kernen is er sprake van openbaar groen dat beleving en/of de functie van de locatie versterkt.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Waar staat je gemeente?	Jaar meting	Landelijk	Zevenaar	Begroting 2018
Niet sporters (%)	Niet sporters	2016	48,70	50,40	50,00

WAT DOEN WE?

Activiteit

5.1.1 Stimuleren gezonde levensstijl
De aanpak vanuit JOGG (jongeren op gezond gewicht) en Sjors Sportief (aanbieden van mogelijkheden voor kinderen om gratis kennis te maken met sport en cultuur) wordt in samenwerking met diverse maatschappelijke partners uitgevoerd. Voor besluitvorming over voortzetting van het project JOGG wordt verwezen naar programma 7. Volksgezondheid en duurzaamheid.

5.2.1 Harmoniseren tarieven sportvoorzieningen
De sportaccommodaties in voormalig gemeente Zevenaar zijn overgegaan naar Ataro B.V. (Sportbedrijf Zevenaar). Dit is voor de sportaccommodaties in Rijnwaarden niet het geval. Voor een goede bedrijfsvoering is het gewenst dat er eenduidigheid bestaat over de te hanteren tarieven voor de velden en sportzalen. Op den duur zullen de in Zevenaar en Rijnwaarden gehanteerde tarieven naar elkaar toe moeten groeien. Hierop wordt al geanticipeerd, onder andere door het naar Zevenaars niveau brengen van huur van voetbalvelden in Rijnwaarden d.m.v. een raadsbesluit. Mogelijk zal fasering nodig zijn.

5.3.1 Herzien subsidiebeleid
Voorafgaand aan het harmoniseren van het subsidiebeleid wordt een plan van aanpak opgesteld. De verwachting is dat in 2018 een nieuw subsidiebeleid wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Tot die tijd zijn de oude Algemene Subsidie Verordeningen van Zevenaar en Rijnwaarden van toepassing.

5.7.1 Ontwikkelen Carvium Novum
Carvium Novum is een gebied van 65 ha in Lobith, dat door private partijen wordt ontwikkeld tot natuur- en speelpark. In 2018 ontvangt de gemeente de laatste bijdrage vanuit de zandwinning. Ontwikkeling van de toeristische infrastructuur in het gebied en de realisatie van de recreatieve kern moet in 2019 plaatsvinden. Dit is mede afhankelijk van een partij die bereid is tot ontwikkelen en exploiteren. Wij faciliteren deze ontwikkeling.

5.7.2 Ontwikkelen recreatiegebied De Bijland

Rondom de Bijland lopen verschillende zaken. Naast het uitvoeren van de visie Bijland zijn dat het versterken van de Romeinse Limes in het gebied, het versterken van imago versterkende elementen en er is een wens voor ontwikkelingen rondom de jachthaven en de uitbreiding van camper plaatsen. Regelgeving moet worden afgestemd en vastgesteld.

5.7.3 Uitbreiden recreatieve infrastructuur

Het recreatieve routenetwerk wordt uitgebreid met een aantal Klompenpaden en de realisatie van een Keuzenetwerk wandelen. Dit netwerk sluit aan op de wandelnetwerken in de regio. Op lange termijn wordt de recreatieve infrastructuur uitgebreid, gericht op wandelen en paardrijden/mennen. Daarnaast investeren we in het beleefbaar maken van de cultuurhistorie en de watergebonden recreatie.

Kengetallen

Naam	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Aantal overnachtingen		373.000	373.000

VERBONDEN PARTIJEN

Bedragen x € 1.000

Naam	Openbaar belang en doel	Bijdrage 2018
Leisurelands (R.G.V. Holding B.V.)	De kernactiviteit laat zich in het kort omschrijven als "het (laten) exploiteren van dagrecreatieve voorzieningen voor een breed publiek". Deze kernactiviteit kent twee hoofdgroepen: fietspaden en dagrecreatiegebieden (zoals Rhederlaag).	
Ataro B.V.	Ataro B.V. hanteert de volgende missie: Beleving daar doen we het voor! En doet dit door het zodanig professioneel exploiteren van sportaccommodaties, het stimuleren van sport en bewegen (actief en passief) dat alle inwoners van de gemeente Zevenaar het ervaren als prettig, plezierig, uitdagend en betaalbaar.	1.749

WAT KOST HET?

Financieel meerjarenbeeld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**7.065**	**6.984**	**6.934**	**6.934**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
1. Financieel startdocument FSD 2018			-192	-175	-159	-159
2. Autonome ontwikkelingen			16	89	111	151
Totaal mutaties primitieve begroting			-176	-86	-48	-8
Totaal Lasten			6.889	6.899	6.886	6.926
Baten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**1.103**	**1.096**	**1.038**	**1.038**
Mutaties primitieve begroting						
Totaal mutaties primitieve begroting						

Totaal Baten	1.103	1.096	1.038	1.038
Saldo voor bestemming	-5.786	-5.803	-5.849	-5.888
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Toevoegingen				
Saldo mutaties				
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming	-5.786	-5.803	-5.849	-5.888

Overzicht van baten en lasten op taakveld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Cultureel erfgoed			122	122	122	122
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			1.270	1.270	1.270	1.270
Media			585	584	583	582
Musea			195	195	195	195
Openbaar groen en (openlucht) recreatie			1.784	1.853	1.869	1.924
Sportaccommodaties			2.437	2.386	2.383	2.368
Sportbeleid en activering			495	487	464	464
Totaal Lasten			6.888	6.897	6.886	6.925
Baten						
Cultureel erfgoed			20	15	15	15
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			347	343	340	340
Musea			34	34	34	34
Openbaar groen en (openlucht) recreatie			28	28	28	28
Sportaccommodaties			675	676	622	622
Totaal Baten			1.104	1.096	1.039	1.039
Saldo						
Cultureel erfgoed			-102	-107	-107	-107
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			-923	-927	-931	-931
Media			-585	-584	-583	-582
Musea			-161	-161	-161	-161
Openbaar groen en (openlucht) recreatie			-1.757	-1.826	-1.841	-1.896
Sportaccommodaties			-1.762	-1.710	-1.761	-1.747
Sportbeleid en activering			-495	-487	-464	-464
Totaal Saldo voor bestemming			-5.785	-5.802	-5.848	-5.888
Mutaties reserves						
Onttrekkingen						
Toevoegingen						
Saldo mutaties						
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			-5.786	-5.803	-5.849	-5.888

Overzicht incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Omschrijving	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Incidentele lasten					
Totaal Incidentele lasten					
Incidentele baten					
Sportbedrijf	Dienstverleningsovereenkomst Technische dienst Gemeente-Ataro BV	**54**	**54**		
Totaal Incidentele baten		54	54		
Totaal Incidentele lasten en baten		54	54		

6. SOCIAAL DOMEIN

ALGEMEEN

Doelstelling

We werken binnen het Sociaal Domein aan een overkoepelende opgave (ambitie): we willen de kansen en mogelijkheden van kwetsbare inwoners vergroten. Dit doen we door de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten, meer informele en collectieve vormen van zorg en lichte ondersteuning aan te bieden en verbindingen te leggen tussen wijk-/buurtbewoners. Daarnaast vergroten we de arbeidsparticipatie. We streven naar een Zevenaar waar in de wijken en dorpen het verenigingsleven blijft bloeien. Waar veel inwoners zich vrijwillig inzetten voor hun buurtgenoten en hun omgeving. En initiatieven vanuit de samenleving worden aangemoedigd. De sociale netwerken vervullen hierbij een belangrijke rol. Iedere kern heeft zo'n netwerk van inwoners, professionals, vrijwilligers(organisaties), verenigingen, stichtingen en geloofsgemeenschappen. Met een eigen dynamiek. Voorlichting, advies, ontmoeting en lichte ondersteuning zijn nabij. Waar nodig ondersteunt de gemeente haar inwoners met voorzieningen op maat. Dat gebeurt o.a. op de gebieden jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en werk & inkomen. Ons uitgangspunt is dat we dit uitvoeren vanuit een financieel gezonde basis.

Beleidskaders

Beleidsplan schuldhulpverlening Rijnwaarden
Notitie integrale schuldhulpverlening Zevenaar
Preventieplan schulden Zevenaar
Beleidsnotitie Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2014 Rijnwaarden
Armoedenota Meedoen in tijden van schaarste Zevenaar
Beleidskader gemeentelijke welzijnsaccommodaties Zevenaar
Vrijwillige inzet en Mantelzorg 2016-2020 Zevenaar
Uitgangspunten notitie jeugd en maatschappelijke ondersteuning 2017
Beleidsnotitie jeugd en maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp september 2014
Liemerse Kadernotitie 'Samen werken aan de samenleving' januari 2014
Kaders professioneel welzijnswerk 2016-2019 gemeente Rijnwaarden
Notitie mantelzorgersbeleid Rijnwaarden 2016-2019 "Rijnwaarden in actie voor mantelzorgers"

WAT WILLEN WE?

Subdoelstellingen

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

In de gemeente Zevenaar zijn de "eigen kracht" en de "samen kracht" van de inwoners leidende principes. De ambitie is een dynamische en zelfredzame samenleving. Vanuit de beide krachten worden sociale structuren, het verenigingsleven en burgerinitiatieven gestimuleerd en gefaciliteerd. De gemeente biedt een vangnet voor de kwetsbaren in de samenleving. Beleidsuitgangspunten worden daar waar nodig aangepast om een gezond verenigingsleven te waarborgen. Er is aandacht voor de menselijke maat.

6.2 Wijkteams

Een ambitie is de doorontwikkeling van het zelfsturend en zelf organiserend vermogen van de inwoners. Wijk- en dorpsraden hebben daarbij een actieve rol. De gemeentelijke organisatie wordt hierop aangesloten. Een (dorps)kernenbeleid draagt bij aan het in standhouden van voorzieningen en het vergroten van de sociale cohesie in de kernen.

6.3 Inkomensregelingen

De inwoners die op financieel of sociaal gebied een steuntje in de rug nodig hebben (en hierin in hun eigen netwerk niet kunnen voorzien) moeten de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. De inkomensondersteuning is daarom met ingang van 1-1-2018 geharmoniseerd en de nieuwe gemeente Zevenaar beschikt daarom over 1 uniforme set uitvoeringsregels, zodat alle inwoners in gelijke gevallen op gelijke wijze kunnen worden geholpen.

6.4 Begeleide participatie

Het bieden van een beschutte werkplek voor mensen met een arbeidsbeperking.

6.5 Arbeidsparticipatie

De gemeentelijke inspanningen op het gebied van werk en inkomen zijn erop gericht om inwoners zo actief mogelijk te laten deelnemen aan de samenleving. Actief meedoen is goed voor de persoon zelf vanwege het inkomen, de ontplooiingsmogelijkheden, de sociale contacten en goed voor de lokale samenleving als geheel vanwege de economische groei en de sociale cohesie.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

We bevorderen sociale samenhang, mantelzorg, vrijwilligerswerk, veiligheid en leefbaarheid in de gemeente en we voorkomen en bestrijden huiselijk geweld. Daarnaast ondersteunen we de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische, psychische of psychosociale problemen. Dit doen we zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving. En we bieden beschermd wonen en opvang.

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

We dragen zorg voor maatwerkvoorzieningen voor ouderen, nieuwkomers, mensen met een fysieke- of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek die zelfstandig wonen.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

We versterken het opvoedkundig klimaat in gezinnen, wijken, buurten, scholen en kinderopvang, waarbij we voorzien in een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdhulp. Waar nodig compenseren we beperkingen in de zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie van kinderen en jongeren.
Kinderen en jeugdigen die tijdelijk extra ondersteuning nodig hebben ontvangen ambulante jeugdhulp. De duur is zo kort als mogelijk met meer inzet van eerstelijns ondersteuning (generalist) in plaats van tweedelijnszorg. Kinderen en jeugdigen die tijdelijk niet thuis kunnen wonen worden zoveel mogelijk opgevangen in pleeggezinnen en gezinshuizen. Daarbij wordt de duur van verblijf zo kort mogelijk gehouden. We bevorderen uitstroom en beperken instroom van ambulante jeugdhulp en jeugdverblijven.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

We zorgen in onveilige en niet- zelfredzame situaties voor passende ondersteuning en opvang voor volwassenen.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

We zorgen in onveilige en niet-zelfredzame situaties voor passende ondersteuning en opvang van jeugdigen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Waar staat je gemeente?	Jaar meting	Landelijk	Zevenaar	Begroting 2018
Jongeren met jeugdreclassering (% kinderen 12 tot 23 jaar)	Jongeren met jeugdreclassering	2017	0,40	0,40	0,42
Personen met een bijstandsuitkering (aantal per 10.000 inwoners)	Personen bijstandsuitkering	2016	41,30	32,90	32,50
Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jarigen)	Werkloze jongeren	2015	1,52	0,63	0,60
Banen (aantal per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar)	Banen	2016	744,00	690,00	700,00
Lopende re-integratievoorzieningen (aantal per 10.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar)	Re-integratie-voorzieningen	2016	25,50	17,00	17,50
Netto arbeidsparticipatie (% werkzame beroepsbevolking t.o.v. beroepsbevolking)	Netto arbeidsparticipatie	2016	68,80	63,25	64,00
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo (aantal per 10.000 inwoners)	Cliënten maatwerkarrangement Wmo	2017	54,00	70,00	71,00
Achterstandsleerlingen (% 4 t/m 12 jarigen)	Achterstandsleerlingen	0	0,00	0,00	
Kinderen in uitkeringsgezinnen (% kinderen tot 18 jaar)	Kinderen uitkeringsgezinnen	2015	6,58	5,30	5,20
Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)	Jongeren met jeugdbescherming	2016	1,20	1,11	1,10
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar)	Jongeren met jeugdhulp	2017	8,80	9,77	9,70
Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)	Jongeren met delict voor rechter	2015	1,45	0,81	0,80

WAT DOEN WE?

Activiteit

6.1.1 Bieden praktische oplossingen voor mensen met zorgvragen
Het gebiedsteam is de toegang voor onze inwoners. Zij zoeken naar praktische oplossingen voor mensen met vragen, problemen of ideeën. Dat doen zij samen met de betrokken inwoners, met de mensen in zijn of haar directe omgeving en met de vrijwilligers en organisaties in de wijk (het wijknetwerk).

6.1.2 Ondersteunen initiatieven samenleving
Het Krachtlokaal is de plek voor alle inwoners van de gemeente Zevenaar die zelf aan de slag willen met een idee om de Zevenaarse wijken en dorpen nog aantrekkelijker, vriendelijker, duurzamer en interessanter te maken. Hier worden mensen met goede ideeën gekoppeld aan mensen die kunnen helpen en mede mogelijk maken.

6.1.3 Opstellen visie burgerparticipatie
Er wordt in 2018, op een interactieve wijze, een nieuwe visie op burgerparticipatie gemaakt. Deze visie bevat concrete handvatten voor het gemeentebestuur (college én de raad) en de ambtelijke organisatie voor het samenspel met partijen in de samenleving.

6.1.4 Zorgdragen voor bemiddeling bij burenconflicten
Buurtbemiddeling is een algemene voorziening voor alle inwoners van Zevenaar die de eigen kracht van bewoners bevordert, de leefbaarheid in de buurt vergroot en ter voorkoming van escalatie van burenconflicten. Inwoners en instanties kunnen verwijzen naar de expertise van de buurtbemiddeling in coaching en bemiddeling bij burenconflicten.

6.3.1 Goed informeren mensen om instroom te beperken
We borgen een goede poortwachtersfunctie om instroom te beperken. De RSD zet de verplichte informatiebijeenkomsten voor nieuwe klanten voort. De overige maatregelen en projecten die zijn geïnitieerd worden ook in 2018 voortgezet.

6.3.2 Beperken misbruik uitkering
De RSD voorkomt oneigenlijk gebruik. Hiertoe worden fraudeonderzoeken en actieve controles op verzuim bij re-integratie trajecten uitgevoerd.

6.3.3 Opstellen nieuwe beleidskaders minimabeleid en schuldhulpverlening
We ontwikkelen in 2018 een nieuw beleidsplan minimabeleid en schuldhulpverlening. Hierin stelt de raad de kaders voor de uitvoering van schuldhulpverlening en legt nieuwe accenten in het minimabeleid. Intentie is om toe te groeien naar een inkomensgrens van 120% voor alle minimaregelingen.

6.3.4 Ondersteunen activiteiten voor kinderen in armoede
We ondersteunen deelname aan sport, cultuur en vrije tijd activiteiten voor kinderen en komen tot ondersteuning via onderwijs voor het verbreden van kansen. We voorkomen dat armoede overgaat van generatie op generatie en beginnen bij de huidige generatie.

6.3.5 Aanpakken schulden
Bij schulddienstverlening zetten we samen met onze partners nog meer in op preventie, vroegsignalering en financiële educatie om problematische schulden te voorkomen. Ook willen we een passend alternatief bieden voor bewindvoering met een laagdrempelig aanbod van budgetbeheer.

Kengetallen

Naam	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Aantal ingekomen aanvragen schuldhulpverlening	186	229	250
Aantal afgeronde trajecten schuldhulpverlening	171	211	220

6.4.1 Aanbieden beschut werk aan mensen met arbeidsbeperking
Arbeidsontwikkelbedrijf Scalabor bedient de "oude instroom" van medewerkers in de voormalige Wet Sociale Werkvoorziening voor de gemeente Zevenaar.

6.5.1 Ontwikkelen agenda "Werk en Economie"
Om te komen tot een regionale werkgeversaanpak wordt er in 2018 een agenda "Werk en Economie" ontwikkeld. Doelstelling van deze agenda is om economie en werk sterker regionaal te verankeren. Dit is conform het zgn. RADAR-besluit dat door de gemeenteraden van gemeente Zevenaar en gemeente Rijnwaarden is genomen eind juni-begin juli 2017.

6.5.2 Optimaliseren netwerkorganisatie
Om een betere bijstandsontwikkeling te bewerkstelligen werken we aan optimaliseren van de ketensamenwerking tussen gemeente, RSD, regiogemeenten en Scalabor. De regionale sociale dienst "de Liemers" zal zich volgens netwerkscenario 3 omvormen tot de centrale speler op het gebied van werk, dagbesteding, onderwijs en economie.

6.5.3 Mensen vanuit Participatiewet helpen op weg naar werk
Medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt die na 1-1-2015 zijn ingestroomd via de Participatiewet worden via de RSD geholpen aan passend werk. Dit wordt gedaan middels verschillende projecten of dagbesteding. Er is intentie uitgesproken om een dienstverleningsovereenkomst af te sluiten met Scalabor voor de werknemers die werkzaam zijn bij Presikhaaf bedrijven.

6.6.1 Leveren vervoersvoorzieningen, rolstoelvoorzieningen en woonvoorzieningen
Naar verwachting zal een groter beroep worden gedaan op hulpmiddelen, woningaanpassingen en vervoersvoorzieningen omdat mensen langer thuis blijven wonen.

6.6.2 Bieden hulp bij huishouden
Onze doelen bij hulp bij huishouden zijn:
1. een schoon en leefbaar huis
2. beschikken over boodschappen en maaltijden
3. thuis zorgen voor kinderen.
In 2018 zien we het resultaat van het experiment "resultaatgericht financieren". De uitkomsten hiervan nemen we mee in de aanpak hulp bij huishouden in 2018 en verder. We maken een laagdrempelig aanbod van voorzieningen in de wijk mogelijk.

6.6.3 Opstellen beleidsnotitie jeugd en maatschappelijke ondersteuning
Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuwe beleidsnotitie en uitvoeringsagenda jeugd en maatschappelijke ondersteuning. De oude notitie loopt op 1 juli 2018 af. De uitgangspunten hiertoe zijn in september 2017 door beide gemeenteraden vastgesteld. De uitgangspunten voor beleid jeugd en maatschappelijke ondersteuning 2018 en verder zijn geformuleerd op een interactieve en participatieve wijze met inwoners, maatschappelijke organisaties en zorgpartners.

6.6.4 Opstellen uitvoeringsagenda jeugd en maatschappelijke ondersteuning
In 2018 ontwikkelen we een uitvoeringsagenda jeugd en maatschappelijke ondersteuning. De doelstellingen uit de beleidsnotitie worden hierin concreet vertaald. Dit zal mogelijk tot financiële consequenties leiden, deze bieden we dan aan de raad aan voor besluitvorming.

6.71.1 Versterken samenwerking met partners
De Jeugdwet geeft huisartsen het recht om zonder overleg met de gemeente naar jeugdhulp door te verwijzen. We intensiveren de samenwerking met huisartsen om te kijken hoe we meer laagdrempelige hulpverleningsmogelijkheden in de eerste lijn krijgen. Hierdoor kunnen de hulpverleners onze inwoners sneller, dichter bij huis en mogelijk goedkoper doorverwijzen dan nu het geval is.

6.71.2 Innoveren in het sociaal domein
Inzetten van het innovatiefonds (regionaal en lokaal) waarbij partijen plannen kunnen indienen voor nieuwe innovatieve ontwikkelingen in het sociaal domein.

6.71.3 Zorgdragen voor doelgroepenvervoer
Avan levert het doelgroepenvervoer voor onze inwoners die hiervan gebruik moeten maken.

6.71.4 Huisvesten vergunninghouders
We laten vergunninghouders snel integreren en zorgen voor huisvesting. Belangrijkste partners zijn Vluchtelingenwerk oost Nederland, Regionale Sociale Dienst, BastonWonen, Plavei Wonen, Vryleve en Caleidoz.

6.81.1 Transformeren van beschermd wonen
Tot 2020 is beschermd wonen georganiseerd via de centrumgemeente Arnhem. We transformeren naar "beschermd thuis", waarbij er meer beschermde woonplekken in de wijken komen met (24 uurs) begeleiding thuis. Daarmee vindt een verschuiving plaats van intramuraal beschermd wonen naar meer beschermd thuis onder begeleiding wonen in de wijk.

6.82.1 Beperken instroom en terugval
Bij kinderen en jeugdigen waarbij de opvoed- en opgroeisituatie een bedreiging vormt voor de ontwikkeling wordt tijdig en effectief ingegrepen in het gezinssysteem.

VERBONDEN PARTIJEN

Bedragen x € 1.000

Naam	Openbaar belang en doel	Bijdrage 2018
Presikhaaf bedrijven	Presikhaaf Bedrijven is het mens- en arbeidsontwikkelbedrijf voor de regio Midden-Gelderland, met als missie mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar een zo regulier mogelijke arbeidsplaats te leiden. Als partner van werkgevers en gemeenten in de regio ontwikkelt en verbindt Presikhaaf talenten van mensen en werkgevers.	5.393
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)	De DRAN is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van reizigers en hun sociale netwerk en wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is en dat het vervoer een optimale aansluiting heeft op het openbaar-vervoer-netwerk.	1.305

WAT KOST HET?

Financieel meerjarenbeeld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**46.763**	**46.266**	**45.604**	**45.604**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
1. Financieel startdocument FSD 2018			742	1.046	1.179	993
2. Autonome ontwikkelingen			-85	-97	-126	-125
Totaal mutaties primitieve begroting			657	949	1.053	868
Totaal Lasten			47.420	47.215	46.657	46.472
Baten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**12.874**	**12.473**	**12.068**	**12.068**

Mutaties primitieve begroting

Totaal mutaties primitieve begroting				
Totaal Baten	**12.874**	**12.473**	**12.068**	**12.068**
Saldo voor bestemming	**-34.546**	**-34.742**	**-34.589**	**-34.404**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Toevoegingen	-200			
Saldo mutaties	**-200**			
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming	**-34.746**	**-34.742**	**-34.589**	**-34.404**

Overzicht van baten en lasten op taakveld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Begeleide participatie			5.423	5.217	4.903	4.571
Geëscaleerde zorg 18-			744	740	741	744
Geëscaleerde zorg 18+			39	39	39	39
Inkomensregelingen			16.021	15.582	15.243	15.243
Maatwerkdienstverlening 18-			8.874	8.930	8.973	9.007
Maatwerkdienstverlening 18+			8.045	8.128	8.188	8.180
Maatwerkvoorzieningen (WMO)			1.715	1.715	1.715	1.699
Samenkracht en burgerparticipatie			5.242	5.546	5.537	5.673
Wijkteams			1.317	1.317	1.317	1.317
Totaal Lasten			**47.420**	**47.214**	**46.656**	**46.473**
Baten						
Inkomensregelingen			11.704	11.304	10.954	10.954
Maatwerkvoorzieningen (WMO)			1.003	1.003	1.003	1.003
Samenkracht en burgerparticipatie			168	166	112	112
Totaal Baten			**12.875**	**12.473**	**12.069**	**12.069**
Saldo						
Begeleide participatie			-5.423	-5.217	-4.903	-4.571
Geëscaleerde zorg 18-			-744	-740	-741	-744
Geëscaleerde zorg 18+			-39	-39	-39	-39
Inkomensregelingen			-4.317	-4.278	-4.289	-4.289
Maatwerkdienstverlening 18-			-8.874	-8.930	-8.973	-9.007
Maatwerkdienstverlening 18+			-8.045	-8.128	-8.188	-8.180
Maatwerkvoorzieningen (WMO)			-713	-713	-713	-696
Samenkracht en burgerparticipatie			-5.075	-5.380	-5.426	-5.561
Wijkteams			-1.317	-1.317	-1.317	-1.317
Totaal Saldo voor bestemming			**-34.547**	**-34.742**	**-34.589**	**-34.404**
Mutaties reserves						
Onttrekkingen						
Toevoegingen			-200			
Saldo mutaties			**-200**			
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			**-34.746**	**-34.742**	**-34.589**	**-34.404**

Overzicht incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Omschrijving	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Incidentele lasten					
Totaal Incidentele lasten					
Incidentele baten					
Kinderopvang	Opbrengst verhuur Rijnwaarden	**24**	**24**		
Totaal Incidentele baten		**24**	**24**		
Totaal Incidentele lasten en baten		**24**	**24**		

7. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID

ALGEMEEN

Doelstelling

Wij zetten ons in voor het behoud en de bevordering van een duurzame en gezonde leefomgeving voor nu en de volgende generaties. Hiervoor hanteren we drie pijlers. Ten eerste zetten we in op bevordering van de volksgezondheid. Dit doen we door in te zetten op positieve regionale gezondheidszorg binnen de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) en lokale gezondheidszorg. Ten tweede richten we ons op duurzaamheid door uitvoering te geven aan initiatieven in het kader van de duurzaamheid. Voor de eigen organisatie speelt in ieder geval de toepassing van duurzaamheid in het eigen beheer en onderhoud. In de gemeente is 'de basis op orde'. De uitvoering van de taken op het gebied van riolering, de afvalstoffenverwijdering en reiniging is kwalitatief goed. We richten ons op het doelmatig beheer van het rioolstelsel, het doelmatig uitvoeren van de afvalzorg en begrafeniszorg. Tot slot zetten we ons in om de afspraken gemaakt in het Verdrag van Parijs zowel lokaal als regionaal na te komen. Binnen dit programma zoeken we steeds de balans tussen dienstverlening, duurzaamheid en kosten.

Beleidskaders

Milieubeleidsplan 2013 - 2030 Zevenaar
Beleidsvisie Externe Veiligheid 2012 Zevenaar
Nota Bodembeheer 2011 Zevenaar
Geluidbeleid 2008 Zevenaar
Geluidbeleid Rijnwaarden
Watertakenplan De Liemers 2017 - 2021

WAT WILLEN WE?

Subdoelstellingen

7.1 Zorgen voor gezondheid

We streven naar een positieve lokale gezondheidszorg. Door voorlichting, advies en zorg stimuleren we een gezonde leefstijl bij onze inwoners. We zetten in op maatregelen die toezien op de bescherming van de bevolking als geheel, maar ook specifiek voor risicogroepen, zoals jeugd en ouderen.

7.2 Beheren van afvalwater en de waterhuishouding

Wij hebben de wettelijke zorgplicht om het stedelijk afvalwater in te zamelen en te transporteren, de afvoer van het regenwater in de openbare ruimte en de grondwaterstand. Deze gemeentelijke taken zijn vastgelegd in het Watertakenplan De Liemers (WTP) 2017-2021. We bevorderen hierbij duurzaamheid in de buitenruimte.

7.3 Duurzaam inzamelen en verwerken van afval

We zamelen op een doelmatige wijze afval in. We doen dit op een wijze die het belang van de bescherming van het milieu dient. We beschouwen afval als een grondstof, die in een circulaire economie van waarde wordt. We zetten ons bij de afvalinzameling in om op een duurzame wijze om te gaan met natuurlijke hulpbronnen, zuiniger te zijn op grondstoffen en voorwerpen langer en opnieuw te gebruiken. We zetten in op bewustwording en gedragsverandering bij onze inwoners. Afvalscheiding en wijze van inzameling zien wij als belangrijke elementen om deze doelstelling te bereiken. We werken aan het Programma Van Afval Naar Grondstof (VANG).

7.4 Milieu en Duurzaamheid

De gemeente Zevenaar geeft zelf het goede voorbeeld, zeker als het gaat om de reductie van CO_2 door bijvoorbeeld het toepassen van duurzame energie. We hebben hierbij de rol van aanjager en stimulator richting bedrijven en organisaties. We zoeken naar manieren waarop energie bespaard kan worden en hoe energie uit fossiele brandstoffen zo veel mogelijk vervangen kan worden door hernieuwbare energie. Bovendien zorgen we ervoor dat de leefomgeving duurzaam beheerd en ontwikkeld wordt. Ook het beheer van maatschappelijk vastgoed (gemeentehuis, sportaccommodaties e.d.) wordt verduurzaamd. We zetten ons samen met de Omgevingsdienst Regio Arnhem in voor een doelmatige uitvoering en handhaving van milieuwetgeving.

7.5 Exploitatie Begraafplaatsen

We voeren goed beheer en onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen uit. De uitgifte van de graven fluctueert per jaar en de tendens is dat er meer gecremeerd wordt dan begraven. Dit gaat ten koste van de uitgifte van graven. Dit is een landelijke tendens. We streven naar een kostendekkendheid van 60%.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Waar staat je gemeente?	Jaar meting	Landelijk	Zevenaar	Begroting 2018
Omvang huishoudelijke restafval (kg/inwoner)	Omvang Huishoudelijk restafval	2015	200,00	134,22	130,00
Hernieuwbare elektriciteit (%)	Hernieuwbare electriciteit	2015	12,10	1,07	2,00

WAT DOEN WE?

Activiteit

7.1.1. Besluiten over aansluiting gemeente Zevenaar bij landelijke JOGG-project
Overgewichtsbestrijding bij kinderen en jongeren is een van de landelijke speerpunten op het gebied van Volksgezondheid. Dit onderwerp zal aandacht blijven houden in beleidsontwikkeling, maar voor april 2018 dient een besluit te worden genomen of de gemeente Zevenaar aangesloten blijft bij het landelijke JOGG-project. De voormalige gemeente Rijnwaarden was niet aangesloten bij dit project.

7.2.1 Onderhouden riolering en afkoppelen hemelwater Angerlo en Giesbeek
In 2018/2019/2020 vindt in een groot gedeelte van de kernen Angerlo en Giesbeek grootschalig onderhoud plaats van de buitenruimte. Hierbij wordt ook de riolering onderhouden en het regenwater wordt afgekoppeld. Deze werkzaamheden binnen de revitaliseringsprojecten vallen onder programma 7, de overige onderdelen van het groot onderhoud vallen onder het totale revitaliseringsplan die zijn opgenomen onder programma 8.

7.2.2 Uitvoeren duurzaamheidsmaatregelen Watertakenplan
Het "Watertakenplan De Liemers 2017-2021" is in gezamenlijkheid met andere Liemerse gemeenten en het waterschap Rijn en IJssel opgesteld. Hier komen een aantal duurzaamheidsmaatregelen voort. Een van de maatregelen betreft voorbereiding en vaststelling van de gemeentelijke verordening en aanwijsbesluiten van het afkoppelen van hemelwater. Andere maatregelen zijn het treffen van stimuleringsmaatregelen voor bewoners en bedrijven en het opstellen van een gemeentelijke klimaatadaptatie met bijbehorende maatregelen.

7.2.3 Aanpakken wateroverlast problematiek, waaronder afkoppelen en infiltreren
Gemeente Zevenaar sluit samen met de waterpartners De Liemers aan op de werkwijze die in de Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie (2014) is afgesproken: "Weten, Willen, Werken". Hierbij wordt eerst (in 2018) inzichtelijk gemaakt wat de kwetsbaarheden van een gebied zijn ten aanzien van wateroverlast, hitte, droogte en veiligheid (Weten). Vervolgens worden samen met relevante stakeholders ambities geformuleerd (Willen). Tot slot worden deze ambities verankerd in het beleid (in 2019) en als maatregelen tot uitvoering gebracht (Werken), waarmee Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is. Deze doelen en het tijdspad zijn conform het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (2017).

7.3.1 Harmoniseren afvalinzameling
Een harmonisatieopgave voor de gemeente is de wijze waarop afval wordt ingezameld. Rijnwaarden en Zevenaar hebben nu een verschillend afval inzamelsysteem. Uiterlijk op 1 januari 2020 moet het inzamelsysteem in de gehele gemeente gelijk zijn. Bij de uitwerking van het nieuwe inzamelsysteem zullen 7.3.2 en 7.3.3 als leidraad dienen.

7.3.2 Afval scheiden in 2020 75%
Als onderdeel van het programma VANG hebben we ons tot doel gesteld dat in 2020 75% van het afval in Zevenaar gescheiden wordt aangeboden.

Kengetallen

Naam	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
% gescheiden inzameling	68,00	68,00	68,00

7.3.3 Verminderen restafval per inwoner (max. 100 kg)
Als onderdeel van het programma VANG hebben we ons tot doel gesteld om te komen tot vermindering van het restafval. Het doel is dat we per inwoner maximaal 100 kg restafval produceren.

Kengetallen

Naam	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Restafval - kg per inwoner	133	143	143
Restafval - tonnage per jaar	5.760	6.200	6.200

7.4.1 Uitvoeren Energie Audit gemeentelijke vastgoed
De audit is een verplichting die volgt uit de Europese Efficiency Richtlijn met als doel dat grote organisaties met meer dan 250 medewerkers of een jaaromzet van € 50 miljoen en een jaarlijkse balanstotaal van meer dan € 43 miljoen verplicht zijn om te onderzoeken waar mogelijke maatregelen genomen kunnen worden om energie te besparen en de uitstoot van CO_2 te reduceren. Het gaat hierbij om groot energieverbruikers met een verbruik van meer dan 50.000 kWh per jaar aan elektriciteit of een gasverbruik groter dan 25.000 m3. De doelstelling van Europa is een 20% lager energieverbruik in 2020 ten opzichte van 2015. Verduurzamingsmaatregelen voor langer termijn zullen waar mogelijk opgenomen worden in het meerjarenonderhoudsplan. Op dit specifieke terrein vindt met Ataro B.V. afstemming plaats. Waar investeringen financiële consequenties hebben, wordt een kredietvoorstel voorgelegd aan de raad.

7.4.2. Uitvoeren programma Korte Voorzieningsketens
Vanuit het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP_3) is door de provincie Gelderland het onderdeel 'Korte voorzieningsketens' opengesteld. Dit onderdeel is gericht op korte regionale (voedsel) ketens, het ontwikkelen van een directe korte lijn tussen lokale producent (agrariër) - verwerkers - distributeur - consument.

7.4.3 Uitvoeren Routekaart 2016 - 2020 …op weg naar een energie neutraal Zevenaar'

We zetten koers naar een energie neutrale gemeente (2050). De uitdaging voor de komende jaren (het huidig perspectief 2015 - 2020) ligt om meer beweging te krijgen in het beperken van het energieverbruik en het toepassen van duurzame energie. Dit gaan we doen door het goede voorbeeld te zijn, het ondersteunen van kansrijke initiatieven, deel te nemen aan het Gelders Energie Akkoord, te stimuleren en faciliteren en voorwaarden te scheppen. Eén en ander staat beschreven in het vastgestelde uitvoeringsprogramma 'Routekaart 2016 – 2020 …op weg naar een energie neutraal Zevenaar'.

7.4.4 Uitvoeren goed opdrachtgeverschap milieutaken ODRA

De uitvoering en handhaving van de taken op het gebied van milieuwetgeving zijn ondergebracht bij de ODRA. We zetten in op goed opdrachtgeverschap richting de ODRA om op een zo effectief mogelijke wijze de inzet op de voor Zevenaar van belang zijnde speerpunten te realiseren.

VERBONDEN PARTIJEN

Bedragen x € 1.000

Naam	Openbaar belang en doel	Bijdrage 2018
Reinigingsdienst de Liemers (R.D.L.)	Inzamelen van afvalstoffen als bedoeld in de Wet milieubeheer en de daaruit voortvloeiende verordeningen van de deelnemende gemeenten, voor zover deze taak door de deelnemende gemeenten aan de dienst wordt opgedragen en door het dagelijks bestuur van de R.D.L. wordt geaccepteerd.	1.560

WAT KOST HET?

Financieel meerjarenbeeld

Bedragen x € 1.000

E xploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**9.314**	**9.357**	**9.382**	**9.382**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
1. Financieel startdocument FSD 2018			-461	-436	-418	-418
2. Autonome ontwikkelingen			40	213	206	196
Totaal mutaties primitieve begroting			-421	-223	-212	-222
Totaal Lasten			8.892	9.134	9.171	9.161
Baten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**7.987**	**8.023**	**8.048**	**8.048**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
1. Financieel startdocument FSD 2018			-57	-57	-57	-57
Totaal mutaties primitieve begroting			-57	-57	-57	-57
Totaal Baten			7.931	7.967	7.992	7.992
Saldo voor bestemming			-962	-1.167	-1.180	-1.169

Mutaties reserves				
Onttrekkingen	4	17	20	20
Toevoegingen				
Saldo mutaties	**4**	**17**	**19**	**19**
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming	**-958**	**-1.151**	**-1.160**	**-1.150**

Overzicht van baten en lasten op taakveld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Afval			2.803	2.801	2.798	2.793
Begraafplaatsen en crematoria			184	190	190	189
Milieubeheer			1.050	1.055	1.050	1.050
Riolering			3.309	3.541	3.586	3.582
Volksgezondheid			1.547	1.547	1.547	1.547
Totaal Lasten			**8.893**	**9.134**	**9.171**	**9.161**
Baten						
Afval			3.386	3.376	3.370	3.370
Begraafplaatsen en crematoria			143	143	143	143
Riolering			4.402	4.448	4.479	4.479
Totaal Baten			**7.931**	**7.967**	**7.992**	**7.992**
Saldo						
Afval			583	575	572	577
Begraafplaatsen en crematoria			-41	-47	-47	-46
Milieubeheer			-1.050	-1.055	-1.050	-1.050
Riolering			1.093	907	893	897
Volksgezondheid			-1.547	-1.547	-1.547	-1.547
Totaal Saldo voor bestemming			**-962**	**-1.167**	**-1.179**	**-1.169**
Mutaties reserves						
Onttrekkingen			4	17	20	20
Toevoegingen						
Saldo mutaties			**4**	**17**	**19**	**19**
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			**-958**	**-1.151**	**-1.160**	**-1.150**

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

ALGEMEEN

Doelstelling

Zevenaar streeft naar een aantrekkelijk woon- en leefgebied voor haar inwoners. De uitdaging vormt het zoeken van een evenwicht tussen de verschillende functies, die we in de gemeente graag ontwikkeld zien worden. Zo is er evenwicht nodig tussen het vergroten van de bereikbaarheid en behoud van het open en groene karakter. Ook is een goede balans vereist tussen de ontwikkeling van de stad Zevenaar met een bovenlokaal en regionaal voorzieningenniveau met daaromheen leefbare kernen met een eigen lokaal voorzieningenaanbod.

Beleidskaders

Structuurvisie Zevenaar 2012-2030
Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030
Woonvisie Zevenaar
Woonvisie Rijnwaarden (2009)
Nota Vastgoedbeleid

WAT WILLEN WE?

Subdoelstellingen

8.1 Ruimtelijke Ordening

Zevenaar zet zich in voor het behoud van het groene en open karakter van het landschap en de daarin aanwezige natuur- en cultuurhistorische waarden.

8.1 Stedelijke vernieuwing

Via stedelijke vernieuwing zetten we in op verbetering van de leefbaarheid en de sociale cohesie in dorpen en wijken.

8.3 Wonen en bouwen

Zevenaar richt zich op een goed woonklimaat voor de inwoners van jong tot oud. Daarvoor wordt een levensloopbestendig woonbeleid ontwikkeld met als uitgangspunt een betaalbare huisvesting voor de starters en ouderen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Waar staat je gemeente?	Jaar meting	Landelijk	Zevenaar	Begroting 2018
Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen)	Nieuw gebouwde woningen	2014	6,00	1,13	1,50
Gemiddelde WOZ-waarde (per € 1.000)	Gemiddelde waarde	2016	209,00	179,24	182,00
Demografische druk (%)	Demografische druk	2017	69,00	77,40	78,00
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (€)	Woonlasten eenpersoonshuishouden	2017	644,00	564,30	564,30
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (€)	Woonlasten meerpersoonshuishouden	2017	723,00	677,90	677,90

WAT DOEN WE?

Activiteit

8.1.1 Handhaving
Handhavingsprocedures tegen illegale activiteiten worden opgepakt conform het geharmoniseerde handhavingsbeleid. In het vernieuwde, nog op te stellen handhavingsbeleid zal capaciteitsuitbreiding worden gevraagd t.b.v. een adequate taakuitvoering.
Het handhavingsprogramma 2018 en jaarverslag 2017 zullen worden vastgesteld en aangeboden aan de raad en provincie (vanuit haar rol met betrekking tot Interbestuurlijk Toezicht).

8.1.4 Vaststellen Rivierklimaatpark IJsselpoort
Het plangebied van het project Rivierklimaatpark IJsselpoort omvat de uiterwaarden van de IJssel tussen Arnhem en Giesbeek. De overheden en relevante gebiedspartijen in dit gebied werken samen met de inwoners aan een intergemeentelijke structuurvisie om dit gebied veilig te houden voor hoogwaterstand en tegelijk beter geschikt te maken voor economische ontwikkeling, recreatie, natuur en scheepvaart. Rivierklimaatpark IJsselpoort is een samenwerking van: ministerie van Infrastructuur en Milieu, provincie Gelderland, waterschap Rijn en IJssel, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, Natuurmonumenten en de gemeenten Arnhem, Duiven, Rheden, Westervoort en Zevenaar.

8.1.5 Vaststellen bestemmingsplannen Buitengebied
Voor beide voormalige gemeenten lopen trajecten om een nieuw bestemmingsplan buitengebied vast te stellen. Deze trajecten worden los van elkaar doorlopen, uiteraard is er wel sprake van onderlinge afstemming. Voor het grondgebied van de oude gemeente Zevenaar loopt de procedure ontwerpbestemmingsplan, met inbegrip van het afhandelen zienswijzen. Voor het grondgebied van de oude gemeente Rijnwaarden zal de raad in de eerste helft 2018 de nota van uitgangspunten moeten vaststellen.

8.1.7 Vaststellen uiterwaardenplannen Rijnwaarden
In de jaren 1995-2000 is op verzoek van de provincie Gelderland onder leiding van Rijkswaterstaat gewerkt aan een voorstel voor de herinrichting van de Rijnwaardense Uiterwaarden. Dat betrof in grote lijnen het gebied vanaf de vluchthaven bij Tuindorp tot het gemaal Kandia in Duiven met de deelgebieden: Bijland, Oevergeul, Geitenwaard, Lobberdense Waard en Groene Rivier. De uitwerking van deze deelprojecten verkeert in verschillende stadia. Het project Groene Rivier is uitgevoerd, het project Oevergeul is geschrapt. De overige projecten zijn in principe klaar voor uitvoering.

8.1.8 Voorbereiden invoering Omgevingswet
Om er voor te zorgen dat de gemeente Omgevingswet-proof is bij de invoering van de nieuwe wet, zal tijdig het implementatietraject moeten starten. De wet is nieuw en in het voortraject is al gezamenlijk opgetrokken door de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar. Voor de implementatie van de Omgevingswet in gemeente Zevenaar is een procesplan op hoofdlijnen opgesteld voor de periode 2017-2023. In 2018 starten wij door in twee pilots ervaring op te doen met de nieuwe aanpak: in de uitvoering van de Centrumvisie Zevenaar en met een actieplan vitaal dorp in een kern in de voormalige gemeente Rijnwaarden. In het procesplan is een raming opgenomen van de invoeringskosten. Dit krijgt een plaats in de kadernota 2019-2022.

8.1.9 Herontwikkelen Kop van Tolkamer
Herontwikkeling van de Kop van Tolkamer is gericht op de herinrichting en aankleding van de openbare ruimte. In 2018 worden de volgende projecten gerealiseerd: Veerstraat, Europakade tot aan het hotel, Tolstraat, Hoofdstraat en Rijnstraat. De inrichting is afhankelijk van de uitkomsten van een parkeeronderzoek. Het gevolg van het parkeeronderzoek kan zijn dat er ook buiten het projectgebied werkzaamheden verricht moeten worden.

8.1.10 Herstructuren dorpshart Lobith
Het dorpshart van Lobith moet geherstructureerd worden. De inrichting is afhankelijk van de nieuwe invulling van het gemeentehuis en wellicht ook de herinrichting van het dorpshuis.

8.1.11 Revitaliseren kern Angerlo en Giesbeek
In 2018/2019/2020 gaat er in een groot gedeelte van de kernen Giesbeek en Angerlo groot onderhoud plaatsvinden. Dit betekent dat de buitenruimte wordt opgeknapt waarbij ook een gedeelte van de ondergrondse infrastructuur, waaronder de riolering, zal worden vernieuwd. Dit project wordt integraal opgepakt samen met bewoners en instanties. Ook het afkoppelen van regenwater valt binnen dit project. Revitalisering van de wijk houdt in dat de bestaande buitenruimte onderhoud krijgt. Zie ook programma 7 Volksgezondheid en duurzaamheid.

8.1.12 Revitaliseren Zonnemaat Zevenaar
Vanaf 2016 wordt de openbare ruimte in de wijk Zonnemaat opnieuw ingericht. Hiervoor is de wijk in een viertal fases verdeeld. Fase 1 en 2 zijn inmiddels afgerond en de derde fase is momenteel in uitvoering. Op dit moment wordt gewerkt aan de voorbereiding en het ontwerp van fase 4 Mozartlaan, Willem de Zwijgerlaan en omgeving Jumbo. De plannen worden samen gemaakt met bewoners, Jumbo en de woningstichting Baston. Jumbo en Baston leveren tevens een financiële bijdrage.

8.3.1 Maken prestatieafspraken met woningbouwcorporaties
De prestatieafspraken 2018 zijn al door de voormalige gemeenten opgepakt. In de tweede helft van 2018 zal op basis van de twee woonvisies gewerkt worden aan de prestatieafspraken voor 2019. Uiteindelijk zal er toegewerkt worden naar één woonvisie.

8.3.2 Vaststellen beleidsnotitie beeldkwaliteit openbare ruimte
De notitie beeldkwaliteit openbare ruimte beoogt een aanpassing van frequentie gestuurd naar kwaliteit gestuurd beheer van de openbare ruimte. De notitie heeft het vaststellen van de gewenste beeldkwaliteit van de openbare ruimte met betrekking tot het onderhoud (wegen, spelen, groenvoorzieningen , park- en straatmeubilair en lichtmasten) tot doel. De beleidsnotitie zal in het eerste kwartaal van 2018 tot besluitvorming gebracht worden, waarbij ook inzichtelijk zal worden gemaakt welke budgettaire gevolgen aan een gewenst kwaliteitsniveau zijn verbonden.

8.3.3 Vaststellen herprogrammering woningbouw en locatiekeuzes
Er komt één woningbouwprogrammering van de nieuwe gemeente. Er is overcapaciteit in het huidige aantal bouwplannen. Het totaal aantal toe te voegen woningen in plannen moet naar beneden om ruimte te houden om kansrijke plannen toe te voegen. Mogelijk is herprioritering tussen locaties wenselijk. Hierbij houden wij rekening met verschillen in woningbehoefte tussen Zevenaar, kleinere kernen en buitengebied.

8.3.4. Ontwikkelen woningbouwlocaties
De woningbouwlocatie Groot Holthuizen is in ontwikkeling, waarbij uitgegaan wordt van een uitgifte van 30 woningen per jaar. Op verzoek van de raad wordt dit proces versneld. In 2016 en 2017 zijn verkoop en financiële doelstellingen ruimschoots gehaald. Afronding buurtschappen de Tol en De Bem in zowel woningbouw als openbaar gebied (woonrijpmaken) staan gepland, evenals verdere ontwikkeling en realisatie buurtschap de Stede. Verder is woningbouw voorzien op het BAT-terrein. De gemeente is daarover in gesprek met de projectontwikkelaar. In de diverse andere kernen van de gemeenten zijn kleinschalige woningbouwprojecten voorzien.

8.3.5 Vaststellen Woonvisie Gelders Eiland
Voor het gebied van de voormalige gemeente Rijnwaarden loopt een traject om de verouderde Woonvisie te actualiseren. Hiermee is er voor de gehele gemeente straks een actuele Woonvisie beschikbaar. Beide visies benoemen de zelfde onderwerpen: bestaande woningvoorraad, verduurzaming, nieuwbouw en bijzondere doelgroepen. De visie voor het Gelders Eiland is in navolging van de Omgevingsvisie compact weergegeven en helder van opzet. De visie vormt de basis voor prestatieafspraken met de corporatie en huurdersbelangenvereniging. Door de vergelijkbare inhoud is het mogelijk in te zetten op gezamenlijke prestatieafspraken met alle corporaties en huurdersbelangenverenigingen in de nieuwe gemeente.

VERBONDEN PARTIJEN

Bedragen x € 1.000

Naam	Openbaar belang en doel	Bijdrage 2018
Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)	Uitvoering van meerdere taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor gemeenten uit de regio Arnhem. Ook is ODRA voor de deelnemende gemeenten het aanspreekpunt voor milieuvraagstukken.	596

WAT KOST HET?

Financieel meerjarenbeeld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**16.440**	**8.166**	**7.613**	**7.613**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
1. Financieel startdocument FSD 2018			10	10	10	10
2. Autonome ontwikkelingen			-12.152	-3.624	-3.731	-2.369
Totaal mutaties primitieve begroting			-12.142	-3.614	-3.721	-2.359
Totaal Lasten			4.298	4.552	3.891	5.253
Baten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**15.224**	**6.918**	**6.396**	**6.396**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
2. Autonome ontwikkelingen			-12.073	-3.513	-3.653	-2.290
Totaal mutaties primitieve begroting			-12.073	-3.513	-3.653	-2.290
Totaal Baten			3.151	3.405	2.743	4.106
Saldo voor bestemming			-1.147	-1.147	-1.148	-1.148
Mutaties reserves						
Onttrekkingen			16	14	10	10
Toevoegingen						
Saldo mutaties			16	14	10	10
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			-1.131	-1.133	-1.138	-1.138

Overzicht van baten en lasten op taakveld

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)			2.488	2.742	2.081	3.444
Ruimtelijke ordening			717	717	717	717
Wonen en bouwen			1.093	1.093	1.093	1.093
Totaal Lasten			**4.298**	**4.552**	**3.891**	**5.254**
Baten						
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)			2.515	2.769	2.108	3.471
Ruimtelijke ordening			15	15	15	15
Wonen en bouwen			621	620	620	620
Totaal Baten			**3.151**	**3.404**	**2.743**	**4.106**
Saldo						
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)			27	27	27	27
Ruimtelijke ordening			-701	-701	-701	-701
Wonen en bouwen			-472	-473	-474	-473
Totaal Saldo voor bestemming			**-1.146**	**-1.147**	**-1.148**	**-1.147**
Mutaties reserves						
Onttrekkingen			16	14	10	10
Toevoegingen						
Saldo mutaties			**16**	**14**	**10**	**10**
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			**-1.131**	**-1.133**	**-1.138**	**-1.138**

PARAGRAFEN

LOKALE HEFFINGEN

INLEIDING

De lokale heffingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente. Het is daarom van belang dat de raad inzicht heeft in de te verwachten opbrengsten van de verschillende heffingen. De heffingen bestaan uit algemene heffingen en bestemmingsheffingen (retributies). De opbrengsten van de algemene heffingen, zoals onroerendezaakbelastingen, honden- en toeristenbelasting, behoren tot de algemene dekkingsmiddelen. Bij bestemmingsheffingen en retributies, zoals reinigingsrechten of leges, is sprake van een samenhang tussen de opbrengst en bepaalde aanwijsbare kosten of tegenprestaties.

In de Gemeentewet en enkele bijzondere wetten, zoals de Wet milieubeheer, staat aangegeven welke belastingen een gemeente mag heffen. De gemeente Zevenaar benut een groot deel van de toegestane belastingsoorten. De gemeenteraad besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van belastingen door het vaststellen van een verordening. Voor elke heffing wordt een afzonderlijke verordening vastgesteld.

De voormalige gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden hadden een redelijk gelijkluidend samengesteld pakket van lokale heffingen. Echter, wel bestaan er verschillen in grondslagen en tarieven. Het beleid van de nieuwe gemeente Zevenaar over de lokale heffingen zal in de loop van 2018 geformuleerd gaan worden. De wet ARHI biedt hierbij houvast en ondersteuning. Met uitzondering van de OZB heeft de 'nieuwe' gemeente Zevenaar met ingang van 1 januari 2018 2 jaar de tijd om haar gehele belastingdomein opnieuw in te richten. Uiterlijk 1 januari 2020 moet het hele belastingdomein volledig geharmoniseerd en geüniformeerd zijn. Dit geldt ook voor het kwijtscheldingsbeleid. Voor de OZB moet de gemeenteraad binnen 3 maanden na 1 januari 2018 een nieuwe verordening vastgesteld hebben. Het doel is om in het 1e kwartaal van 2018 deze harmonisatieslag te hebben afgerond (in ieder geval voor wat betreft de woonlastenmix: OZB, afval en riool) waarbij aansluitend de gemeenteraad de nieuwe belastingverordeningen kan vaststellen.

BELEIDSKADERS

De gemeenteraad stelt de verordeningen vast voor alle gemeentelijke belastingen en heffingen. In deze verordeningen wordt ook opgenomen of - en tot welk bedrag - kwijtschelding mogelijk is. Bij het vaststellen van de tarieven voor 2018 gelden de volgende uitgangspunten:

- De tarieven voor de leges en rechten mogen maximaal 100% kostendekkend zijn. Bij sommige heffingen, zoals marktgelden en begrafenisrechten, wordt afgezien van volledige kostendekking;
- Het te hanteren inflatiepercentage voor 2018 is 1,4%;
- De kosten voor heffing en invordering van de belastingen en rechten worden op basis van een verdeelsleutel toegerekend naar de bestemmingsheffingen, zoals afvalstoffen- en rioolheffing en naar één verzamelpost voor de algemene heffingen. Deze verdeelsleutel is een zo goed mogelijke inschatting. Omdat het gros van de werkzaamheden niet specifiek aan één enkele belastingsoort is toe te rekenen, is een meer specifieke inschatting niet te maken.
- De afvalstoffenheffing, rioolheffing, begrafenisrechten, marktgelden en leges mogen wettelijk gezien maximaal 100% kostendekkend zijn. Concreet betekent dit dat de geraamde baten van deze belastingen niet hoger mogen zijn dan de geraamde lasten die hiermee verband houden. In Zevenaar wordt hieraan voldaan.

BELASTINGEN

Onroerende zaakbelasting

De onroerendezaakbelastingen (OZB) wordt geheven op grond van artikel 220 van de Gemeentewet. Er worden twee soorten belastingen geheven:

- een eigenarenbelasting van de eigenaren van woningen en van niet-woningen;
- een gebruikersbelasting van de gebruikers van niet woningen.

Bij niet-woningen met woondelen (zoals een boerderij of een winkelpand met bovenwoning) wordt voor de

gebruikersbelasting de waarde van die woondelen buiten beschouwing gelaten.
Grondslag voor de OZB is de waarde op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet Woz). Deze waarde wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld.

Beleid
Er bestaat een relatie tussen de OZB en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De verdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds over gemeenten is geregeld in de Financiële Verhoudingswet. De verdeelmaatstaven houden rekening met verschillen in kosten en ook met verschillen in belastingcapaciteit. De belastingcapaciteit wordt afgeleid van de waarde van onroerende zaken. Gemeenten met veel waardevolle onroerende zaken ontvangen een lagere uitkering dan gemeenten met minder waardevolle onroerende zaken. Van de waarde van woningen wordt 80% meegerekend, van de waarde van niet-woningen 70%. Hierop worden de zogenaamde rekentarieven toegepast. Deze rekentarieven zijn afgeleid van de gemiddelde OZB-tarieven van alle gemeenten. Het zo berekende bedrag wordt gekort op de algemene uitkering van de gemeente. Het werkelijke OZB-tarief dat de gemeente hanteert heeft geen effect op deze aftrekpost.

Hondenbelasting
De hondenbelasting is gebaseerd op artikel 226 van de Gemeentewet. De belasting wordt geheven naar het aantal honden dat wordt gehouden. De hondenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Er is in beginsel geen relatie tussen de opbrengsten van deze belasting en de dienstverlening vanuit de gemeente. Het tarief voor de eerste hond is lager dan het tarief voor elke volgende hond in een huishouden. Voor kennelhouders die geregistreerd staan bij de Raad van beheer op kynologisch gebied, geldt een vast tarief. Vrijstelling van hondenbelasting is mogelijk in bijzondere gevallen, zoals voor blindengeleidehonden, politiehonden en honden jonger dan drie maanden die bij de moederhond verblijven.

Precariobelastingen
De precariobelasting is gebaseerd op artikel 228 van de Gemeentewet. Deze belasting kan worden geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond.

Op basis van recente wetgeving mogen gemeenten tot 1 januari 2022 deze vorm van precario (op kabels en leidingen) heffen, waarbij het tarief vanaf 2016 wettelijk niet verhoogd mag worden.

In Zevenaar en Rijnwaarden kenden we al langere tijd een tarief voor terrassen en standplaatsen (anders dan de weekmarkt) op gemeentegrond. In 2015 (Zevenaar) en in 2014 (Rijnwaarden) is ook precariobelasting ingevoerd voor het houden van kabels en leidingen in de grond.

Tarieven
Voor 2016 geldt voor Zevenaar een tarief van € 2,25 per strekkende meter en voor Rijnwaarden een tarief van € 3,00 per strekkende meter, waarmee ook in de begroting voor 2018 rekening is gehouden.

Parkeerbelasting
Gemeenten zijn op grond van artikel 225 van de Gemeentewet bevoegd parkeerbelastingen te heffen in het kader van de parkeerregulering. Deze mogelijkheid is in het leven geroepen voor parkeerregulering. De parkeerbelastingen zijn aan te merken als algemene en zakelijke belastingen. 'Algemeen' omdat de opbrengsten vrij besteedbaar zijn voor de gemeenten en 'zakelijk' omdat geen rekening wordt gehouden met persoonlijke omstandigheden.

De kostenopslag bij de naheffingsaanslagen mogen maximaal kostendekkend zijn en zijn gemaximeerd.

Toeristenbelastingen

Op grond van artikel 224 van de Gemeentewet wordt toeristenbelasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente in hotels en pensions, op campings en dergelijke. De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Er is in beginsel geen relatie tussen de opbrengsten van deze belasting en de dienstverlening vanuit de gemeente.

Reclamebelasting

Reclamebelasting kan worden geheven over openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg. Vanaf 2010 wordt voor het centrumgebied van Zevenaar reclamebelasting geheven.

De opbrengsten worden, onder aftrek van € 7.500,- voor perceptiekosten, doorbetaald aan de Stichting Ondernemersfonds Zevenaar. Dit ter financiering van centrumpromotieactiviteiten.

HEFFINGEN

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven op grond van de Wet milieubeheer. De heffing wordt opgelegd aan de gebruikers van percelen waarvoor de gemeente verplicht is huishoudelijk afval in te zamelen.

De gemeente Zevenaar hanteert het diftar-systeem. Dit houdt in dat naast een vast bedrag per huishouden een bedrag per lediging van de afvalcontainer in rekening wordt gebracht. Van huishoudens die gebruik maken van een verzamelcontainer (bij hoogbouw) wordt een vast bedrag geheven.

Kostendekkendheid

De geraamde opbrengsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten.

Bedragen x € 1.000

Onderdeel	Begroting 2018
Afvalverwijdering	2.936
Straatreiniging	138
Inkomensregeling	59
Belastingen	61
Overhead	191
Inkomsten	-738
Totaal lasten netto	**2.647**
Totaal opbrengsten	**2.647**
Dekkingspercentage	**100%**

Rioolheffing

Met de invoering van de Wet gemeentelijke watertaken (2008) heeft de gemeente naast de zorgplicht voor het afvoeren van huishoudelijk afvalwater en regenwater ook de zorgplicht voor grondwater. Daarmee ontstaat de mogelijkheid om de kosten die verbonden zijn aan de taken die voortvloeien uit de gemeentelijke watertaken toe te rekenen aan de rioolheffing. De rioolheffing is gebaseerd op artikel 228a van de Gemeentewet.

Beleid
In de gemeente Zevenaar wordt de rioolheffing geheven van de gebruiker van een perceel van waaruit direct of indirect water (huishoudelijk afvalwater, bedrijfsafvalwater, hemelwater of grondwater) op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.

Kostendekkendheid
De geraamde opbrengsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten.

Bedragen x € 1.000

Onderdeel	Begroting 2018
Riolering	4.039
Straatreiniging	135
Inkomensregeling	78
Belastingen	53
Overhead	410
Inkomsten	-300
Totaal lasten netto	**4.415**
Totaal opbrengsten	**4.415**
Dekkingspercentage	**100%**

Leges
Voor het verlenen van diensten door de gemeente worden leges geheven. In de Legesverordening op grond van artikel 229 van de Gemeentewet is geregeld voor welke diensten leges verschuldigd zijn. Belastingplichtig is degene die de dienst aanvraagt, dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend.

Voor de Legesverordening wordt de modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten als basis genomen.

De geraamde opbrengsten van de leges mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten.

Begrafenisrechten
Voor het gebruik van de algemene begraafplaatsen en het daarbij verlenen van diensten door of vanwege de gemeente worden leges geheven op grond van de 'Verordening begrafenisrechten'.

Kostendekkendheid

Bedragen x € 1.000

Onderdeel	Begroting 2018
Begraafplaatsen	183
Overhead	58
Inkomsten	-1
Totaal lasten netto	**240**
Totaal opbrengsten	**142**
Dekkingspercentage	**59%**

Marktgelden

Marktgeld wordt geheven van degene die goederen of koopwaren uitstalt tijdens de wekelijkse markt. Het is een recht, geheven voor het gebruik van de openbare grond op het marktterrein, gedurende tijd dat het markt is.

Hiervoor geldt een tarief per strekkende meter die in gebruik is genomen. Bij het tarief marktgeld is rekening gehouden met de kosten voor promotie van de markt.

Kostendekkendheid

Bedragen x € 1.000

Onderdeel	Begroting 2018
Bedrijfsregelingen	56
Overhead	24
Inkomsten	-7
Totaal lasten netto	**73**
Totaal opbrengsten	**37**
Dekkingspercentage	**51%**

OVERZICHT TARIEVEN

De grondslagen en tarieven van de verschillende belastingsoorten van de 2 voormalige gemeenten kennen verschillen en de harmonisatie & uniformering dient nog plaats te vinden middels besluitvorming door de gemeenteraad. Hierna wordt een overzicht opgesteld met daarin de grondslagen en tarieven van de belastingen in 2018.

OPBRENGSTEN

Voor de belangrijkste gemeentelijke belastingen zien de ramingen voor 2018 er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000

Belastingsoort	Rijnwaarden	Zevenaar	Totaal*
Onroerendezaakbelasting			
Eigenaar woningen	1.374	4.674	6.048
Eigenaar niet-woningen	384	1.995	2.379
Gebruiker niet-woningen	234	1.180	1.414
Totaal Onroerendezaakbelasting	1.992	7.849	9.841
Afvalstoffenheffing	765	1.882	2.647
Rioolheffing			
Riool woningen	1.280	2.492	3.772
Riool niet-woningen	74	560	634
Aansluitgeld	8		8
Totaal Rioolheffing	1.362	3.052	4.414
Hondenbelasting	69	230	299

Parkeren			
Parkeergelden		1.030	1.030
Vergunningen	2	84	86
Ontheffingen		6	6
Naheffingsaanslagen		100	100
Totaal Parkeren	2	1.220	1.222
Begrafenisrechten	52	90	142
Marktgelden	2	36	38
Precariobelasting			
Kabels & leidingen	618	1.560	2.178
Overig		32	32
Totaal Precariobelasting	618	1.592	2.210
Toeristenbelasting	91	297	388
Reclamebelasting		113	113
Leges			
Algemene dienstverlening	156	625	781
Omgevingsvergunningen	78	542	620
Totaal Leges	234	1.167	1.401
Totaal belastingen en leges	**5.187**	**17.528**	**22.715**

In bovenstaande geraamde opbrengsten is nog geen rekening gehouden met de inflatiecorrectie 2018 van 1,4%. Voor het totaal aan belastingen, daar waar dit toegepast kan / mag worden, is dit een bedrag van € 140.000.

LOKALE LASTENDRUK

Over de lokale lastendruk wordt jaarlijks door diverse organisaties gepubliceerd. In deze publicaties wordt bij het bepalen van de lastendruk veelal uitgegaan van verschillende gegevensverzamelingen en verschillende methoden van berekening en grondslagen. In de ene publicatie wordt bijvoorbeeld gewerkt met gemiddelden, in de andere worden verschillende standaardprofielen onderscheiden of wordt alleen een aantal tevoren geselecteerde heffingen opgenomen. Hierbij gaat het dan ook vrijwel altijd uitsluitend om de lasten voor bewoners, en dus niet voor bedrijven.
Op dit moment is nog geen inzicht te geven in de lastendruk 2018, omdat de tarieven van de verschillende belastingen nog geharmoniseerd dienen te worden. Dit vindt in het 1e kwartaal 2018 plaats.

KWIJTSCHELDING

Burgers die niet in staat zijn de gemeentelijke belastingen te betalen kunnen onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Beleid
De gemeenteraad is hierbij gebonden aan wettelijk voorgeschreven regels (onder meer de Invorderingswet 1990). De gemeente heeft slechts een beperkte beleidsvrijheid.

De gemeenteraad bepaalt voor welke belastingsoorten kwijtschelding mogelijk is en de voorwaarden waaronder kwijtschelding plaatsvindt. Binnen die beleidsvrijheid maakt de gemeente gebruik van de mogelijkheid het percentage van kosten van bestaan op 100% te stellen. Dit betekent dat belastingschuldigen met een inkomen gelijk aan of lager dan 100% van het minimuminkomen (volgens de bijstandsnorm) in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding.

WEERSTANDSVERMOGEN

INLEIDING

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen in risicomanagement toegelicht. Hierbij wordt het risicoprofiel en het bijbehorende weerstandsvermogen voor de gemeente Zevenaar weergegeven. Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het bestaande beleid aangepast moet worden en zonder dat de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening in gevaar komt.

BELEIDSKADERS

Het beleid op het terrein van risicomanagement heeft als het doel:

- Het inzichtelijk maken van en sturen op risico's;
- Het vergroten van het risicobewustzijn;
- Het voorkomen van onaangename (financiële) verrassingen;
- Het aanhouden van voldoende weerstandsvermogen, ratio 1.0.

RISICO'S

Overzicht top risico's

Bedragen x € 1.000

Nr.	Risico	Kans op voordoen van risico	Financieel gevolg (maximaal)
1	Niet realiseren geraamde opbrengst- waarde grondexploitaties (Zevenaar Oost, Babberich en Centrumplan)	*1	17.137
2	Invoering en implementatie Omgevingswet	50%	2.600
3	Gevolgen project Stedelijke Herverkaveling op wegennet	50%	2.500
4	Sociaal domein / Jeugd / WMO	30%	2.700
5	Wachtgeld wethouders	30%	1.680
6	HAL 12: Aanloopkosten / scopewijzigingen /aanbestedingsnadelen	90%	1.435
7	Bijdrage Vuilstortplaats	90%	1.200
8	Vervangen essen in verband met schimmel	50%	1.000
9	Algemene uitkering wijkt af van de begroting	50%	500
10	Inhuur extra capaciteit i.v.m. uitvoering infrastructurele projecten	90%	300

*1: Voor de grondexploitaties is een separate risico-inventarisatie en -analyse uitgevoerd. De uitkomst daarvan is opgenomen in deze tabel, vandaar dat hiervoor geen kans is opgenomen.

Toelichting op risico's

<u>Grondexploitatie</u>

De meest recente risicoanalyse van de grondexploitaties laat een risicoprofiel zien van € 17.137.000. Hiervan heeft de grondexploitatie Zevenaar Oost Bedrijven het grootste aandeel (€ 15.259.000). Voor een totaaloverzicht van het risicoprofiel van de grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid van voorliggende begroting.

Toelichting grootste risico Zevenaar Oost:
Het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) bevat de keuzes die de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen maken voor het in balans brengen van vraag en aanbod naar werklocaties, inclusief afspraken over monitoring, evaluatie en herijking. Op 28 respectievelijk 29 november hebben de raden van de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar besloten om niet in te stemmen met het RPW.
Het is nog niet zeker wat de provincie zal doen met het RPW nu er in totaal vijf gemeenten tegen het RPW zijn. Uit de voorgenomen wijzigingen van de provinciale omgevingsverordening leiden wij af dat GS het RPW straks toch over zal nemen en accorderen.
Het daadwerkelijk in de praktijk brengen van de afspraken in het RPW (schrappen van terreinen) kan grote financiële consequenties hebben voor onze grondexploitaties en ook voor private eigenaren van nog te verkopen bedrijfsgrond. Wanneer bijvoorbeeld 7Poort in beeld komt voor verplichte fasering of schrappen kan dit in het ergste scenario tot bijna 20 miljoen euro afschrijving leiden. Uiteraard kan de uitgifte conform de algemene kaders van het RPW nog tot 2021 gewoon plaatsvinden. De impact is daarmee deels afhankelijk van het tempo van uitgifte de komende jaren. Maar het negatieve label wat aan een terrein wordt gehangen zal ook invloed hebben op potentiële kopers en investeerders.

Het risicoprofiel met betrekking tot Zevenaar Oost Wonen is verminderd doordat een aantal bestaande woningen in het plangebied zijn verkocht en met betrekking tot het dure segment afspraken zijn gemaakt met ontwikkelaars, dan wel dat een deel van de kavels is verkocht. Hierdoor kan het prijsrisico worden verlaagd.

Omgevingswet
De invoering en implementatie van de nieuwe Omgevingswet heeft zijn impact op de organisatie en de bedrijfsvoering. De organisatie moet worden ingericht op de nieuwe wijze van werken binnen de Omgevingswet. Op basis van een eerste doorrekening moet de gemeente Zevenaar rekening houden met een bedrag aan invoeringskosten van € 2,6 miljoen.

Stedelijke herverkaveling
Het proces van Stedelijke Herverkaveling rond het bedrijventerrein Hengelder kan invloed hebben op de inrichting van het onderliggende wegennet. De insteek is, dat deelnemende partijen (particuliere eigenaren, provincie en gemeente) hiervan de kosten dragen. Het is niet uit te sluiten dat de gemeente Zevenaar een financiële bijdrage moet doen. Hierin zijn echter keuzes te maken. Op voorhand is nog geen duidelijkheid over de mogelijke kosten en de verdeling daarvan.

Sociaal domein
Op grond van de nu beschikbare gegevens is bij ongewijzigd beleid sprake van een nagenoeg evenwicht in de begroting van de Jeugdwet en de WMO. Deze cijfers dienen echter nog met de nodige voorzichtigheid te worden gehanteerd. De prognose voor het toekomstige gebruik van jeugdzorg en Wmo2015 is nog steeds moeilijk te maken. De gemeente is hierbij van tal van niet beïnvloedbare factoren afhankelijk. Als risico kan op basis van het huidige kostenniveau voor de nieuwe gemeente Zevenaar een bedrag van € 2,7 miljoen aangehouden worden.

Wachtgeld wethouders
Om wethouders te beschermen tegen de gevolgen van werkloosheid na het wethouderschap geldt een wachtgeldregeling. Na het wethouderschap ontvangt een wethouder een Appa-ontslaguitkering, tenzij de pensioengerechtigde leeftijd is bereikt. Dit is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Waarom het wethouderschap beëindigd is hierbij niet van belang; het recht op de uitkering bestaat ongeacht de reden van het aftreden.

Hal 12

Met betrekking tot Hal 12 is inmiddels een Definitief Ontwerp vastgesteld. Ten tijde van het opstellen van de voorliggende begroting diende de aanbesteding voor de verbouw nog plaats te vinden. Bij elke verbouwing is een risico op meerwerk. Een deel daarvan kan worden ondervangen in de post onvoorzien. Gelet echter op de huidige marktontwikkelingen in de bouw en volle orderportefeuilles van aannemers is er sprake van oplopende bouwkosten wat nadelig kan uitpakken bij de aanbesteding.
Voorts wordt rekening gehouden met mogelijke extra aanloopkosten/aanloopverliezen in de eerste jaren van ingebruikname en eventuele scopewijzigingen tijdens het bouwproces.

Vuilstortplaats

De afvalverwerker stelt dat zij de afgelopen jaren de bijdrage onterecht aan de gemeente heeft betaald. De vergoeding die de gemeente in rekening brengt wordt in twijfel getrokken, niet alleen voor de toekomst maar ook voor het verleden.

Vervanging essen

In de nieuwe gemeente Zevenaar staan ongeveer 5.000 essen. Landelijk gaan veel essen dood als gevolg van het vals essenvlieskelkje, een schimmel uit Azië waar onze inlandse essen niet tegen kunnen. Ook in Zevenaar is reeds een aanzienlijk deel van de essen aangetast. Naar verwachting zal op termijn 25% van de essenpopulatie moeten worden vervangen door andere boomsoorten.

Algemene uitkering

De jaarlijkse verhogingen of verlagingen (het accres) van het gemeentefonds zijn onzeker. Het gemeentefonds ontwikkelt zich evenredig met de rijksuitgaven. Nemen de rijksuitgaven toe, dan neemt ook de algemene uitkering toe. Bij een afname van de rijksuitgaven geldt het omgekeerde. De hoogte van de Algemene uitkering is hierdoor afhankelijk van omstandigheden die buiten de invloedsfeer van de gemeenten liggen.

Capaciteit infrastructurele projecten

De aansluiting van de A15 op de A12, en de aanpassingen op het onderliggende wegennet vergen een flinke investering, die overigens voor een groot deel door subsidie (provincie) wordt gedekt. Daarnaast worden plannen ontwikkeld of loopt er al een aantal projecten die grote gevolgen hebben voor de infrastructuur van Zevenaar. Deze projecten worden in de periode 2017-2024 uitgevoerd. Om al deze projecten uit te kunnen voeren en goed op elkaar af te stemmen, is er aanvullende capaciteit nodig. Op dit moment worden de berekeningen hiervoor opgesteld. Deze capaciteit en bijbehorende budgetten moeten door Zevenaar zelf worden opgebracht. Voor een deel zitten die in de bestaande capaciteit /begroting, maar voor een groot deel ook nog niet. Hierbij moet gedacht worden aan een jaarlijks bedrag van € 300.000 voor de periode 2018-2024.

WEERSTANDSCAPACITEIT

De hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die een grote impact kunnen hebben op de financiën van Zevenaar. Het risicoprofiel is een dynamisch geheel gelet op ontwikkelingen in de in- en externe omgeving, het bijstellen van doelstellingen en de werking van beheersmaatregelen. Op het moment dat een bepaald risico in de begroting is geraamd, is het geen risico meer.
In de voorbereiding op de begroting 2018 zijn de risico's geactualiseerd en op onderdelen geharmoniseerd met risico's uit de gemeente Rijnwaarden. In het hieronder weergegeven overzicht zijn de risico's met een netto impact (dat wil zeggen effect x kans) groter dan € 200.000 gepresenteerd.

Op basis van een recente risicosimulatie blijkt de gemeente Zevenaar een weerstandscapaciteit van € 22 miljoen nodig te hebben.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen waarover de gemeente beschikt om onverwachte, niet-begrote kosten, dat wil zeggen risico's, op te vangen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit is samengesteld uit:
a) Risicoreserve;
b) Vrij aanwendbare deel van de algemene reserve;
c) Onbenutte belastingcapaciteit

a) Risicoreserve
De risicoreserve is per 31 december 2017 € 16.681.000.

b) Vrij aanwendbare deel van de Algemene reserve
Het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve van de gemeente Zevenaar is per 31 december 2017 € 12.525.000. Het vrij aanwendbare deel van de gemeente Rijnwaarden per 31 december 2017 is € 3.575.000.

c) Onbenutte belastingcapaciteit
Hieronder wordt verstaan de beschikbare ruimte in de tarieven van belastingen en heffingen, met andere woorden de mogelijkheden om de belastingtarieven te verhogen. De laatste jaren zijn de OZB-tarieven in Zevenaar gestegen en de tarieven liggen boven het peil van 120% van het landelijk gemiddelde OZB-tarief. Daarom is geen sprake meer van onbenutte belastingcapaciteit. Dit wil niet zeggen dat het OZB-tarief niet meer verhoogd kan worden. Er zijn nog een groot aantal gemeentes die met het tarief voor OZB ver boven het landelijke gemiddelde en het tarief in Zevenaar zitten.

	Bedragen x € 1.000
Beschikbare weerstandscapaciteit	
Risicoreserve	16.681
Vrij aanwendbare deel algemene reserve ZNR	12.525
Vrij aanwendbare deel algemene reserve RW	3.575
Onbenutte belastingcapaciteit	0
Totaal	**32.781**

WEERSTANDSVERMOGEN

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de benodigde weerstandscapaciteit afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

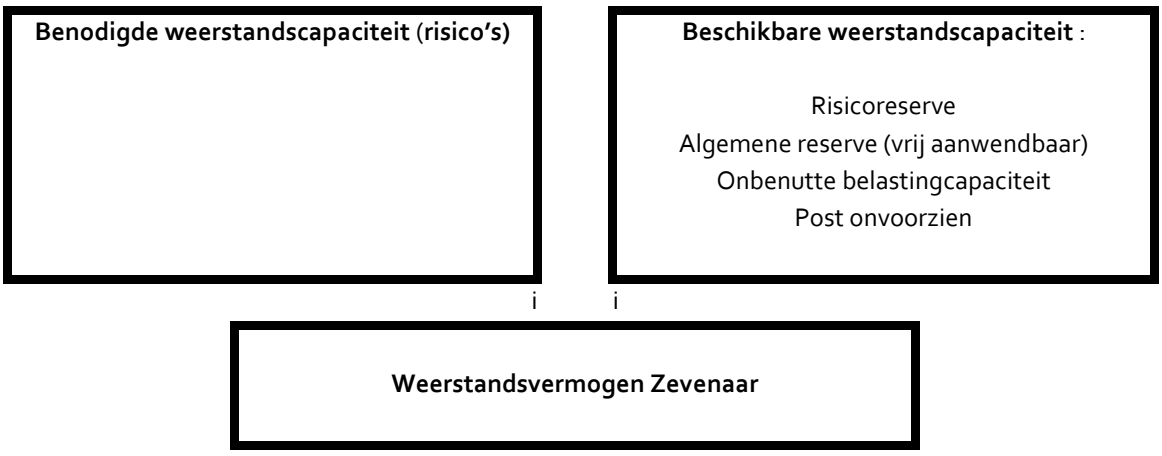

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{32.781}{22.000} = 1{,}5$$

De ratio voor het weerstandsvermogen kan worden ingedeeld in een aantal waarderingscijfers.

Waarderings-cijfer	Ratio	Betekenis
A	2,0 ≤ x	Uitstekend
B	1,4 ≤ x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 ≤ x < 1,4	Voldoende
D	0,8 ≤ x < 1,0	Matig
E	0,6 ≤ x < 0,8	Onvoldoende
F	x < 0,6	Ruim onvoldoende

De nu berekende ratio van de gemeente Zevenaar valt in klasse B. Dit duidt op een ruim voldoende weerstandsvermogen om risico's af te dekken en voldoet daarmee aan het beleid zoals geformuleerd in deze paragraaf.

FINANCIELE KENGETALLEN

Vanaf de begroting 2016 en jaarrekening 2015 moeten alle gemeenten een tabel met financiële kengetallen opnemen in de begroting en de jaarstukken. Deze cijfers geven de gemeenteraad een globaal inzicht in hoe de gemeente er financieel voor staat. De kengetallen moeten in samenhang worden bezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld geven van de financiële positie van de gemeente. De kengetallen zijn daarom gezamenlijk opgenomen in deze paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Financiële kengetallen	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
1.a Netto schuldquote	103%	96%	86%	84%
1.b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	88%	82%	72%	69%
2. Solvabiliteitsratio	21%	22%	24%	25%
3. Grondexploitatie	38%	26%	21%	20%
4. Structurele exploitatieruimte	2,0%	1,4%	1,6%	1,8%
5. Belastingcapaciteit	99%	99%	99%	99%

In bovenstaande tabel zijn alleen de cijfers opgenomen voor de begrotingsjaren 2018-2021. De vergelijkende cijfers van de begroting 2017 en rekening 2016 zijn niet opgenomen omdat deze niet voor de herindelingsgemeente Zevenaar bekend zijn.

De provincie voert het interbestuurlijk toezicht (IBT) mede op basis van bovenstaande kengetallen uit. De provincie beoordeelt de kengetallen in relatie tot het Gelders gemiddelde en categorieën. Op basis van het IBT 2018 scoort de gemeente als volgt:

Kengetal	Gelders gemiddelde	Waarde kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Solvabiliteitsratio	34%	21%	>50%	20-50%	<20%
2. Grondexploitatie	15%	38%	<20%	20-35%	>35%
3. Structurele exploitatieruimte Begr	1%	2%	Begr en MJR	Begr of MJR	Begr en MJR
4. Structurele exploitatieruimte MJR	1%	1%	> 0%	> 0%	< 0%
5. Belastingcapaciteit	100%	99%	<95%	95-105%	>105%
6. Weerstandsvermogen	276%	150%	>100%	80-100%	<80%
7. Nettoschuld quote *)	63%	103%	<90%	90-135%	>135%
8. Nettoschuld quote gecorrigeerd voor verstrekte leningen *)	53%	88%	<90%	90-135%	>135%

Bovenstaande scores zullen leiden tot een beoordeling "matig" in het kader van het IBT.
Hieronder worden de financiële kengetallen nader toegelicht.

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote bestaat uit twee kengetallen t.w.:

a. netto schuldquote: dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Hoe lager het percentage hoe beter. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Voor de gemeente Zevenaar bedraagt het percentage van de netto schuldquote in 2018 103% en daalt de komende jaren naar verwachting naar 84%. Dit wordt vooral veroorzaakt door een afname van het totaal aan langlopende geldleningen als gevolg van de afbouw van de grondexploitaties. De gecorrigeerde netto schuldquote daalt van 88% in 2018 naar 69% in 2021. Bij de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen spelen voornamelijk de hypotheken aan ambtenaren een belangrijke rol. Deze leningen zijn de afgelopen jaren sterk gedaald en de verwachting is dat deze de komende jaren zullen dalen.

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Voor Zevenaar zien we een toename van de solvabiliteitsratio van 21% in 2018 naar 25% in 2021. De verbetering van de solvabiliteit wordt veroorzaakt door de toename van het eigen vermogen met daartegenover een afname van met name de langlopende schulden. Dit als gevolg van de afbouw van de grondexploitaties, toegelicht bij het volgende kengetal. Hoewel het kengetal zich positief ontwikkelt, is het lager dan het Gelders gemiddelde. De ontwikkeling van de solvabiliteit blijft daarmee een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren.

3. Grondexploitatie

In Zevenaar is sprake van in exploitatie genomen gronden (bouwgrond in exploitatie die grotendeels bestaat uit grondexploitaties Zevenaar-Oost en Babberich). De in exploitatie genomen gronden vertegenwoordigen een boekwaarde van 91 mln. Er is een verliesvoorziening gevormd van afgerond 49 mln. Per saldo resteert een risicodragend vermogen van 42 mln.
De boekwaarde zal de komende jaren af gaan nemen, waardoor ook het risico zal gaan dalen. Maar het risico ligt nog wel boven het Gelders gemiddelde.

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitaties een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten of provincies leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstig) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningen kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie is ten opzicht van de totale (geraamde) baten. Wanneer grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of een grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd, dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

4. structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden bezien. Wanneer bijvoorbeeld de grondexploitatie er niet toe bijdraagt om de schuldpositie te verminderen en de structurele exploitatie ruimte negatief is, geeft het kengetal belastingcapaciteit inzicht in de mogelijkheid tot hogere baten.

De huidige structurele exploitatieruimte is voor de komende meerjarenbegroting voldoende en ligt hoger dan het Gelders gemiddelde.

5. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de belastingdruk van de gemeente ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Het kengetal is gebaseerd op basis van de gegevens van COELO, die jaarlijks een rapport opstellen waarin de ontwikkeling van de lokale lasten wordt opgenomen. De COELO veronderstelt een vaste waarde voor gebruik en zet dit af tegen de tarievenontwikkeling. Het feitelijk gebruik kan afwijken van het veronderstelde gebruik, waardoor de ruimte voor belastingverhoging niet wordt bepaald door het percentage dat door de COELO wordt berekend.

Bij de berekening van het kengetal is alleen rekening gehouden met de inflatiecorrectie van 1,4%. In 2018 zal dit kengetal mogelijk gaan wijzigen als gevolg van de harmonisatie van de woonlastenmix. Gezien de waarden bij het kengetal structurele exploitatieruimte zal het naar verwachting niet nodig zijn om deze ruimte in te zetten.

Samenvattend

Op basis van de ontwikkeling van de verschillende kengetallen kan geconcludeerd worden dat het risicoprofiel van de gemeente zich positief ontwikkeld. Zowel de risico's van geïnvesteerd vermogen als de schuld zullen de komende jaren (naar verwachting) afnemen. Daarnaast is er sprake van een positieve structurele exploitatieruimte.

ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

INLEIDING

De gemeente Zevenaar heeft een groot deel van haar vermogen geïnvesteerd in kapitaalgoederen in de vorm van gebouwen, wegen en bruggen, openbare verlichting, groen, riolering en water. Het onderhoud van deze zaken is van groot belang voor het functioneren van de gemeente op vele terreinen. Vanwege het belang hiervan is het onderhoud van kapitaalgoederen grotendeels vastgelegd in beleids- en onderhoudsplannen. In deze paragraaf wordt per onderwerp ingegaan op deze plannen waarin het beleid is opgenomen, de kwaliteitsnormen, het onderhoud, de financiële middelen en de risico's die met het onderhoud samenhangen.

ONTWIKKELINGEN

Per 1 januari 2018 word het onderhoud van de kapitaalgoederen voor de oude gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar samengevoegd. Voorafgaand aan de fusie is op een aantal onderdelen zoals riolering en water al samen gewerkt aan een geharmoniseerd beleid ten aanzien de kapitaalgoederen. Voor een aantal onderdelen zoals wegen en bruggen, openbare verlichting en groen dient er nog een harmonisatie plaats te vinden. Hiervoor zal er een beeldkwaliteitsplan opgesteld worden voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Op basis hiervan zullen de huidige afzonderlijke beleidsplannen van de gemeente Rijnwaarden en Zevenaar worden geharmoniseerd.
Voor gebouwen zullen de gebouwen vanuit de voormalige gemeente Rijnwaarden worden toegevoegd aan het Meerjarenonderhoudsplan 2010-2025 van de gemeente Zevenaar.

Deze begroting is beleidsarm in verband met de herindeling per 1 januari 2018. Voor de komende jaren zien we als gevolg van ingrijpende ruimtelijke ontwikkelingen grote investeringen op de gemeente Zevenaar afkomen. Met deze investeringen is in deze begroting en de cijfers die gepresenteerd worden in deze paragraaf nog geen rekening gehouden. In het Meerjareninvesteringsplan zijn de verwachte investeringen voor de komende jaren opgenomen. Voor een goed totaalbeeld van de benodigde investeringen in de kapitaalgoederen verwijzen wij u daarom naar het Meerjareninvesteringsplan.

BELEIDSKADERS

Per onderdeel bestaan één of meerdere beleidsplannen. Hierin zijn de uitgangspunten voor het beleid en het beheer beschreven. Daarnaast geven de beleidsplannen inzicht in de financiële gevolgen op korte en lange termijn.

RISICO'S

De risico's ten aanzien van kapitaalgoederen zijn per onderdeel opgenomen. De risico's maken onderdeel uit van de benodigde weerstandscapaciteit zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Gebouwen

Beleid
Het beleid voor de gemeentelijke gebouwen is vastgesteld op 25 januari 2017 in de nota vastgoedbeleid Zevenaar. Hierin is opgenomen dat de gemeente op termijn alleen nog eigenaar wil zijn van:

- de panden die zij zelf gebruikt;
- panden die vanwege een bepaald maatschappelijk belang of afbreukrisico niet bij marktpartijen kunnen worden ondergebracht;
- multifunctionele accommodaties.

De te huisvesten specifieke doelgroepen met maatschappelijk belang dienen nog nader gespecificeerd te worden per object. Besluitvorming hierover wordt mede bepaald door ontwikkelingen bij onderwijshuisvesting en exploitatie/inrichting Hal 12.

Panden die niet vallen onder de bovengenoemde categorie zullen op termijn gesloopt of verkocht worden. Voor deze objecten zal een apart beleidsplan opgesteld worden.

Het onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen van de voormalige gemeente Rijnwaarden is in februari 2014 door de raad vastgesteld. In 2018 zal het meerjarenonderhoudsplan voor de nieuwe gemeente Zevenaar worden herzien.

Kwaliteitsnormen
Het vaststellen van het onderhoud van de gemeentelijke panden wordt gebaseerd op NEN 2767, niveau 3 (redelijke conditie). Voor maatschappelijke en/of publieksfunctie wordt niveau 2 aangehouden voor de gevels en specifieke ruimten.

Onderhoudsniveau 3 houdt in dat het verouderingsproces over de gehele linie duidelijk op gang is gekomen. Plaatselijk kunnen zich ernstige gebreken voordoen zonder dat deze resulteren in functionele gebreken.

In geval panden tijdelijk onderdeel uitmaken van de vastgoedportefeuille en/of op termijn afgestoten dan wel op termijn langer dan 6 jaar gesloopt zullen worden, kan worden afgeweken van de onderhoudsnormering. Uitgangspunt in deze situatie zal zijn niveau 4 (matige conditie). Deze onderhoudsactiviteiten zijn gericht op het wind- en waterdicht houden van het object, op veiligheid en tijdelijke verhuurbaarheid.

Voor panden die tijdelijk onderdeel uitmaken van de vastgoedportefeuille en binnen 6 jaar gesloopt zullen worden, wordt eveneens afgeweken van de onderhoudsnormering. In deze gevallen zullen de onderhoudsactiviteiten betrekking hebben op de wettelijke eisen met betrekking tot veiligheid.

Onderhoud
De actuele staat van onderhoud in het algemeen is conform het uitgangspunt conditieniveau 3 "redelijk". In 2018 zullen een aantal daken vernieuwd worden en zullen de energielabels van de panden opnieuw vastgesteld worden.

Voor het pand van de brandweer in Zevenaar en het Musiater zal een energiescan uitgevoerd worden in verband met de renovatie die in 2020 plaats zal vinden. Hieruit zullen de verduurzamingsmaatregelen volgen die genomen kunnen worden.

Van de gebouwen die naar verwachting op termijn gesloopt / vervangen zullen worden, wordt het onderhoud nu reeds aangepast op een lager niveau.

Wegen en bruggen

Beleid
Openbare wegen en bruggen zijn een onderdeel van de openbare ruimte. Voor het beheer van de openbare ruimte en daarmee voor de openbare wegen en bruggen wordt een beeldkwaliteitsplan opgesteld. Het plan heeft betrekking op de kwaliteit van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Op basis van de vast te stellen beeldkwaliteit zal vervolgens het beleidsplan wegen worden geactualiseerd.

Kwaliteitsnormen
Voor nu zijn de nieuwe kwaliteitsnormen nog niet aan te geven. Met de totstandkoming van de nieuwe gemeente moet de gewenste beeldkwaliteit opnieuw worden vastgesteld. Dit zal in het eerste kwartaal van 2018 plaatsvinden. De landelijke CROW beeldkwaliteit systematiek vormt hiervoor de basis. In het overgangsjaar 2018 zullen de bestaande kwaliteitsnormen van beide voormalige gemeenten worden gehanteerd.

Onderhoud
Het klein onderhoud van de wegen en bruggen wordt in eigen beheer uitgevoerd. Daarnaast is een deel van het onderhoud uitbesteed aan derden. Voor de uitvoering van het onderhoud zijn bestekken gemaakt. Deze bestekken zullen in onderdelen te zijner tijd worden omgezet in beeldkwaliteitsbestekken.

Openbare verlichting

Beleid
Voor de openbare verlichting is een beleidsplan vastgesteld in 2016 voor een periode van 10 jaar. Openbare verlichting is een onderdeel van de openbare ruimte. Voor het beheer van de openbare verlichting wordt een beeldkwaliteitsplan opgesteld. Het plan heeft betrekking op de kwaliteit van het beheer en onderhoud van de openbare verlichting. Op basis van de vast te stellen beeldkwaliteit zal vervolgens het beleidsplan openbare verlichting worden geactualiseerd.

Kwaliteitsnormen
De kwaliteitsnormen zijn nu vastgelegd in het beleidsplan openbare verlichting 2016-2025 en vertaald in een werkbestek. Met de totstandkoming van de nieuwe gemeente moet de gewenste beeldkwaliteit opnieuw worden vastgesteld. Dit zal in het eerste kwartaal van 2018 plaatsvinden. De landelijke CROW beeldkwaliteit systematiek vormt hiervoor de basis. In het overgangsjaar 2018 zullen de bestaande kwaliteitsnormen van beide voormalige gemeenten worden gehanteerd.

Onderhoud
Beheer en onderhoud van de openbare verlichting is Europees aanbesteed voor de periode 2018-2019 met de optie om nog een jaar te verlengen. Hiervoor is een raamcontract afgesloten waarin deelopdrachten kunnen worden uitgezet. Deze bestekken zullen in onderdelen te zijner tijd worden omgezet in beeldkwaliteitsbestekken.

Groen

Beleid
Openbaar groen is een onderdeel van de openbare ruimte. Voor het beheer van de openbare ruimte en daarmee voor het openbaar groen wordt een beeldkwaliteitsplan opgesteld. Het plan heeft betrekking op de kwaliteit van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Op basis van de vast te stellen beeldkwaliteit zal vervolgens het beleidsplan stedelijk groen worden geactualiseerd. Daarnaast zal in 2018 de nieuwe bomenverordening worden vastgesteld.
Vanaf november 2017 is het gebruik van bestrijdingsmiddelen in het openbaar groen niet meer toegestaan. Hiermee geven we uitvoering aan het rijksbeleid. Al jaren gebruiken we zo min mogelijk bestrijdingsmiddelen. Maar tegen hardnekkige onkruiden in plantsoenen zoals o.a. haagwinde, kweek, brandnetel en zevenblad werden tot nu toe nog steeds bestrijdingsmiddelen ingezet.

Kwaliteitsnormen
Voor nu zijn de nieuwe kwaliteitsnormen nog niet aan te geven. Met de totstandkoming van de nieuwe gemeente moet de gewenste beeldkwaliteit opnieuw worden vastgesteld. Dit zal in het eerste kwartaal van 2018 plaatsvinden. De landelijke CROW beeldkwaliteit systematiek vormt hiervoor de basis. In het overgangsjaar 2018 zullen de bestaande kwaliteitsnormen van beide voormalige gemeenten worden gehanteerd.

Onderhoud
Het onderhoud van het groen wordt voor een deel in eigen beheer uitgevoerd. Daarnaast is een deel van het onderhoud van het groen uitbesteed aan derden. Voor de uitvoering van het onderhoud zijn frequentiebestekken gemaakt. Deze bestekken zullen te zijner tijd geheel dan wel gedeeltelijk worden omgezet in beeldkwaliteitsbestekken.

Riolering

Beleid
Als verbreding van het vGRP 2012-2016 heeft de gemeente in samenwerking met drie Liemerse gemeenten en het waterschap Rijn en IJssel het "Watertakenplan De Liemers 2017-2021" opgesteld. Dit beleidskader verwoordt de gezamenlijke visie van de Liemers op zowel de afvalwaterketen als het stedelijk water. Zowel gemeenten en waterschap ondersteunen hierbij de gekozen strategie, maar behouden hierbij ieder hun eigen wettelijke taken en verantwoordelijkheden. Aanvullend op de bestaande beleidsstukken is door de vijf organisaties in dit Watertakenplan gekeken naar een gezamenlijke strategie ten aanzien van interacties binnen de afvalwaterketen en het stedelijk water. Specifiek voor het gebied De Liemers vormt dit Watertakenplan op onderstaande vier thema's een verbijzondering van algemeen beleid. De thema's zijn:

- Klaar voor de toekomst;
- Landelijke Bestuursakkoord Water;
- Invoering van de Omgevingswet;
- De burger centraal.

Kwaliteitsnormen
De gemeente draagt zorg voor de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater vermengd met bedrijfsafvalwater, afvloeiend hemelwater, grondwater of ander water. De ontvangst en zuivering van het door de gemeente ingezamelde (stedelijke) afvalwater is de taak van het waterschap. Daarnaast draagt het waterschap zorg voor de waterhuishouding. Deze zorgplichten dienen in onderlinge samenwerking tussen de Liemerse gemeenten en het waterschap goed te worden uitgevoerd. Informatie hierover is beschreven in het rapport "Watertakenplan De Liemers 2017-2021".

Onderhoud
Waterschap en gemeenten dragen zorg voor de instandhouding van de afvalwaterketen en het watersysteem zodanig dat voorzieningen goed blijven functioneren en geen gevaar optreedt voor de volksgezondheid, het milieu of voor de leefomgeving. Jaarlijks zijn hiervoor activiteiten gepland zoals het vervangen en renoveren van objecten, uitvoeren van onderzoek, planvorming en beleid en zorg dragen voor het beheer en onderhoud. Deze werkzaamheden zijn meestal periodiek en/of cyclisch van aard.

Waterschap en gemeenten willen de komende jaren toegroeien naar een meer risicobewust beheer voor het uitvoeren van de watertaken. Dit is onderdeel van de implementatie van assetmanagement om te komen tot een meer doelmatiger waterbeheer.

Conclusie

In onderstaande tabel zijn de onderhoudskosten van de verschillende onderdelen binnen de kapitaalgoederen opgenomen.

Bedragen x € 1.000

Soort kapitaalgoed	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Gebouwen	1.068	556	571	563	560	560
Wegen en bruggen	1.688	1.761	1.778	1.750	1.761	1.761
Openbare verlichting	700	385	394	403	411	411
Groen	1.227	1.338	1.343	1.337	1.330	1.330
Riolering	4.066	3.565	3.513	3.559	3.590	3.590
Totaal lasten onderhoud kapitaalgoederen	**8.749**	**7.605**	**7.600**	**7.612**	**7.653**	**7.652**

Op basis van de huidige meerjarenbegroting is een bedrag van € 7,6 miljoen benodigd voor het onderhoud van de kapitaalgoederen binnen de gemeente Zevenaar. Op basis van de nog vast te stellen geharmoniseerde beleidsplannen zal dit bedrag in de komende jaren nog wijzigen.

FINANCIERING

INLEIDING

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie dient plaats te vinden binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de daarbij behorende ministeriële regelingen. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij bijvoorbeeld tot uitdrukking in voorschriften voor een verplichte financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening. De risicobeheersing binnen de Wet fido richt zich op renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's.

Definitie van het begrip treasury:
Het besturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

De doelstelling van de treasuryfunctie is dat deze uitsluitend de lokale publieke taak dient. De gemeente Zevenaar hanteert daarom als uitgangspunt dat er defensief en risicomijdend op de geld- en kapitaalmarkt opgetreden wordt. Binnen de financiële functie van de gemeente is het van belang het onderscheid te herkennen tussen de treasury- en de controlfunctie. Treasury zorgt voor de beschikbaarheid van geldmiddelen. De controlfunctie is juist belast met het toezicht en de bewaking van de aanwending ervan. Vanuit deze rollen is de focus bij treasury gericht op feitelijke in- en uitgaande kasstromen en die van de controlfunctie op de baten en lasten. In deze paragraaf staan voornamelijk de feitelijke kas- en financieringsstromen centraal.

GEMEENTEFINANCIERING

Financieringsbehoefte

In onderstaand overzicht is het (verwachte) verloop van de langlopende geldleningen weergegeven.

Bedragen x € 1.000

Jaar	Stand ultimo	Rentebedrag	Rente %
2017	102.698	3.016	2,8%
2019	87.362	2.746	2,6%
2020	82.300	2.239	2,6%
2021	77.279	2.078	2,4%

Het gemiddelde rentepercentage is gebaseerd op de betaalde rente gedeeld door de schuldrestant aan het einde van het jaar. Dit kan als indicator worden afgezet tegen de huidige en verwachte rentestand. De huidige rente (zie ontwikkelingen) ligt onder het gemiddelde percentage. Dit percentage volgt daarmee de dalende lijn die zichtbaar is. Wij verwachten gezien de looptijd van de huidige leningen (tegen een lage interest) en de huidige renteontwikkelingen dat het risico van stijgende rentelasten komende jaren beperkt van invloed zal zijn op de begroting.

Met name door de toenemende verkoop van gronden, zal de behoefte om nieuwe leningen af te sluiten de komende jaren verder afnemen. De ontwikkelingen met betrekking tot het doortrekken van de A15 naar de A12 zijn nog niet in deze behoefte verwerkt, maar de verwachting is dat deze uit de dan beschikbare middelen kunnen worden betaald.

Renterisiconorm

Bij de renterisiconorm gaat het om het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente voor de rentelasten. Aanpassing van de rentepercentages doet zich voor bij herfinanciering en renteherziening. Herfinanciering houdt in, dat een vervangende geldlening wordt aangetrokken om aan de aflossingsverplichtingen van bestaande geldleningen te kunnen voldoen. Bij renteherziening gaat het om het aanpassen van het rentepercentage door de geldgever tijdens de looptijd van de geldlening.

Bedragen x € 1.000

		2018	2019	2020	2021
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	-	-	-	-
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	-	-	-	-
2	**Netto renteherziening op vaste schuld**	-	-	-	-
3a	Nieuw aan te trekken vaste schuld	10.000	10.000	-	-
3b	Nieuw te verstrekken leningen	-	-	-	-
4	**Netto nieuw aangetrokken vaste schuld**	10.000	10.000		
5	**Te betalen aflossing**	15.300	15.300	5.060	5.020
6	**Herfinanciering (laagste 4 en 5)**	10.000	10.000	-	-
7	**Renterisico op vaste schuld (2 + 6)**	10.000	10.000	-	-
8	Begrotingstotaal	118.000	108.000	108.000	108.000
9	Bij ministeriële regeling vastgesteld	20%	20%	20%	20%
10	Renterisiconorm	23.600	21.600	21.600	21.600
7	Renterisico's	10.000	10.000	-	-
11	**Ruimte (+) / overschrijding (-)**	**13.600**	**11.600**	**21.600**	**21.600**

RENTE

De belangrijkste risico's voor de gemeente die samenhangen met de uitvoering van de treasuryfunctie bestaan uit renterisico's. Deze worden getoetst aan twee normen. Dit zijn:

a) De kasgeldlimiet. Deze geeft het maximale bedrag aan dat een gemeente aan vlottende financieringsmiddelen (looptijd korter dan één jaar) mag opnemen;

b) De renterisiconorm. Hiermee wordt het renterisico op de vaste schuld (looptijd vanaf één jaar) in beeld gebracht.

De ontwikkelingen van deze renten worden hieronder nader toegelicht.

a) <u>Renterisico kort geld</u>

De rentelasten van kort geld (kasgeldlimiet) hangen samen met de ontwikkeling van de Euribor. In onderstaande grafiek is het verloop van de Euribor in de afgelopen jaren weergegeven.

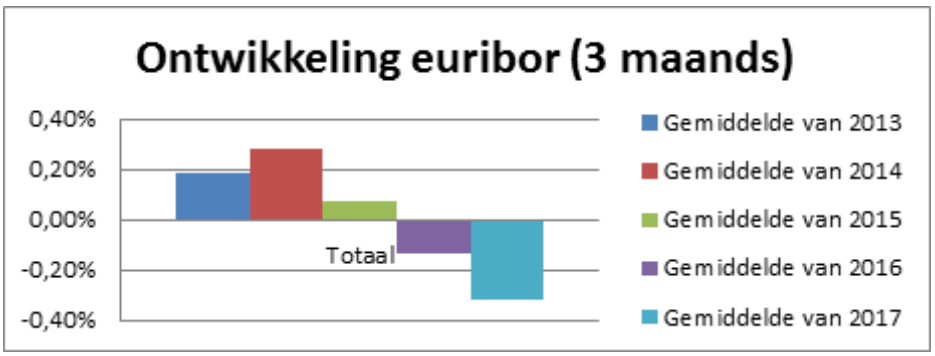

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt bevond het kortlopende renteniveau (referentierente: 3-maands Euribor) zich het volledige afgelopen jaar onder de 0%. Ofwel: een negatieve rente. Dit korte renteniveau staat

hoofdzakelijk onder invloed van het monetair beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). In het voorjaar van 2016 heeft de ECB het renteniveau voor de zogenoemde Deposit facility vastgesteld op -0,4%. Deze maatregel draagt er aan bij dat de geldmarkttarieven eveneens negatief zijn. De gemeente Zevenaar profiteert van deze situatie bij het opnemen van dag- en kasgeldleningen. Door de negatieve rente krijgt de gemeente namelijk geld toe als zij kortlopend leent.

Ten tijde van het opstellen van deze paragraaf kunnen gemeenten tegen negatieve rente lenen voor looptijden tot circa drie jaar.

b) Renterisico lang geld

De gemeente Zevenaar gaat uit van totaalfinanciering. Op basis van de behoefte wordt lang geld aangetrokken. Het geld wordt met name aangewend om activa te financieren. In de gemeente Zevenaar worden activa lineair afgeschreven en hier wordt met het langlopende geld bij aangesloten. Voor het bepalen van de rentelasten voor de begroting wordt het volgende uitgangspunt als basis genomen:

- Rentelasten van langlopend geld zijn gebaseerd op een lening bij de BNG met een looptijd van 20 jaar, waarbij de rente tussentijds niet wordt aangepast. Voor de begroting wordt de ontwikkeling van de rente in de eerste 6 maanden van het jaar gehanteerd.

In onderstaande grafiek staat het verloop van de rente in de afgelopen jaren opgenomen:

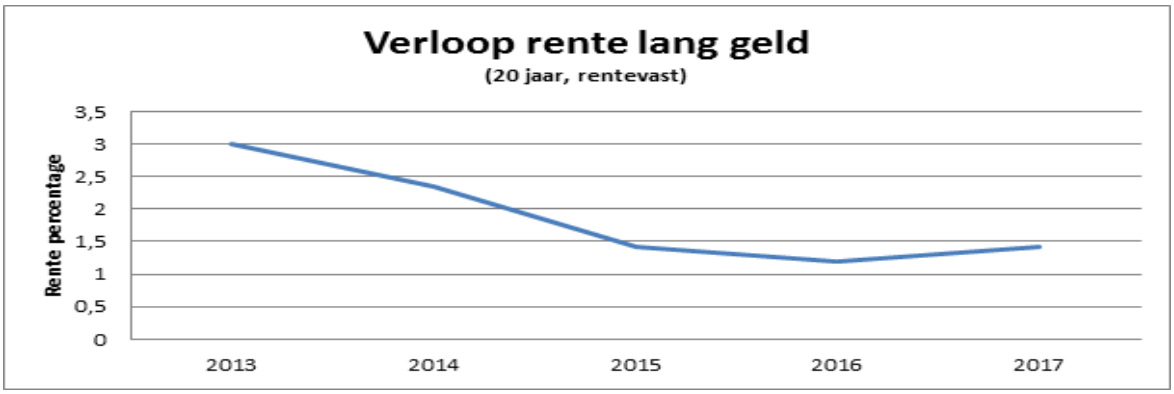

De lange rente heeft het afgelopen jaar een licht oplopende trend laten zien tot een niveau van iets boven de 1% per eind juli 2017. Deze stijging werd vooral veroorzaakt door de uitkomst van de Amerikaanse verkiezingen begin november 2016 en de daarmee gepaard gaande inflatieverwachtingen. In 2017 droegen signalen rond beperking van het huidige opkoopprogramma door de ECB bij aan het oplopen van de rente.

RISICOBEHEER

Gemeentelijk treasurybeleid

De beleidskaders ten aanzien van de treasury functie zijn vastgelegd in het treasury statuut 2018 van de gemeente Zevenaar.

Schatkistbankieren

De wet verplicht schatkistbankieren is in 2013 van kracht geworden. In deze wet is geregeld dat decentrale overheden, waaronder de gemeenten, verplicht worden tot schatkistbankieren. Het doel van het "schatkistbeleggen" is om de EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk) te verminderen.

EMU-saldo
Gemeenten zijn verplicht om bij hun begroting een EMU-saldo te bepalen. Het EMU-saldo heeft het karakter van een resultaatbepaling op kasbasis. Om die reden geeft de uitkomst van het EMU-saldo een goede richting in de gemeentelijke financieringsbehoefte.
De opstelling voor het EMU-saldo tot en met 2019 treft u aan onder de bijlagen bij deze begroting. In dat overzicht komt een financieringsbehoefte tot uitdrukking in een negatief EMU-saldo; een overschot leidt tot een positief EMU-saldo.

RENTETOEREKENING

Wettelijke ontwikkelingen
Vanuit het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is medio 2016 de Notitie rente 2017 gepubliceerd. Deze notitie is per 1 januari 2018 in werking getreden en de effecten hiervan zijn in de begroting verwerkt. In deze BBV-notitie is expliciet voorgeschreven op welke wijze een rente moet worden bepaald en worden verwerkt. In relatie tot de rente is ook de notitie grondexploitaties 2016 van belang, dus gevolgen hiervan zijn ook verwerkt in deze begroting.

Beleid rentetoerekening
In deze begroting zijn zowel de stellige uitspraken als de aanbevelingen uit de notitie rente (juli 2017) verwerkt. De belangrijkste onderdelen betreffen:

- Treasury activiteiten worden via het taakveld treasury verwerkt in de begroting;
- Er wordt geen rente over het eigen vermogen verwerkt in de begroting;
- De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente (in euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd.

De verwerking van de rente is in onderstaand schema inzichtelijk gemaakt.

Bedragen x € 1.000

Renteschema			2018
a.	Externe rentelasten over de korte en lange financiering		3.321
b.	Externe rentebaten	-/-	407
	Totaal door te rekenen externe rente		2.914
c.	Rente die aan de grondexploitatie moet worden berekend	-/-	2.201
	rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	754
		-/-	2.955
d.	Saldo door te rekenen rente		40
d1.	Rente over eigen vermogen		-
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		-
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente		-40
e.	De werkelijke aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/-	-
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		40

Voor toerekening van rente aan de grondexploitatie worden de voorschriften opgenomen in de notitie grondexploitaties 2016 gehanteerd. Op basis hiervan moet de voorziening contant worden gemaakt tegen 2%.

BEDRIJFSVOERING

INLEIDING

Deze paragraaf beschrijft de ontwikkelingen en speerpunten in de bedrijfsvoering van de gemeente Zevenaar. Met de term bedrijfsvoering wordt bedoeld de sturing en beheersing van alle primaire processen, ondersteunende processen en besturingsprocessen in de organisatie. In een goed functionerende bedrijfsvoering is de dienstverlening efficiënt georganiseerd en wordt de realisatie van beleidsinhoudelijke doelstellingen effectief ondersteund. Dit betekent aandacht voor onze kernwaarden; klantgerichtheid, resultaatgerichtheid en samenwerking.
In deze paragraaf wordt een aantal speerpunten in de bedrijfsvoering toegelicht, waarbij voor zover relevant, aan de hand van enkele indicatoren zichtbaar wordt waar in de bedrijfsvoering op gestuurd wordt en welke doelen wij nastreven.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Personeel

De samenleving verandert in hoog tempo en met een grote flexibiliteit. Dit betekent dat de gemeente en de medewerkers mee moeten veranderen. Naast deze veranderingen in de samenleving heeft de nieuwe gemeente ook te maken met het opgaan van twee organisaties in één organisatie. Dit en de veranderingen in de samenleving zal vragen om een verandering in de cultuur en werkwijzen van de organisatie. Medewerkers zijn hierin de kritische succesfactor. Management en medewerkers moeten zich voorbereiden op deze veranderingen.
De verandering zal tot gevolg hebben dat medewerkers in beweging komen. Dit ondersteunen we door de mobiliteit te verhogen. De instrumenten hiervoor zullen in 2018 worden uitgewerkt.
In 2016 en 2017 heeft een onderzoek plaatsgevonden gericht op het bestaande personeelsbeleid van de oude gemeente Zevenaar. Het rapport dat hierover is opgesteld biedt richting aan de verbetering van het personeelsbeleid. Deze aanbevelingen zullen worden opgepakt. In 2018 wordt een HR kadernota opgesteld. Met deze kadernota wordt richting gegeven aan de wijze waarop het personeelsbeleid wordt ingericht.

Ziekteverzuim

De oude gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden werkten beiden met het eigen regiemodel. Dit houdt in dat de organisaties zelf de volledige regie hebben over de verzuimbegeleiding van de medewerkers. Deze visie op verzuimbegeleiding zal ook voortgezet worden binnen de nieuwe gemeente Zevenaar. Tegelijk met de start van de nieuwe gemeente is, na een aanbestedingsprocedure, een nieuwe arbodienst gecontracteerd.
In 2018 zal de aandacht wederom uitgaan naar preventie en begeleiden van zieke medewerkers. Extra aandacht zal zijn voor gevolgen van de veranderingen in cultuur en werkwijzen vanwege de herindeling, op het verzuim. De doelstelling voor 2018 is het ziekteverzuim van onze medewerkers onder de 4% te krijgen.

Naam	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
% Ziekteverzuim	4,83	4,00	4,00

Organisatie

Het samengaan van de gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar is een natuurlijk moment om een visie op de toekomst voor de nieuwe gemeente Zevenaar te formuleren. De toekomstvisie is opgenomen in het herindelingsadvies en laat zien wat belangrijk is en waar de gemeente voor staat. In dat advies staan de ambities voor de nieuwe gemeente verwoord vanuit het concept van stad en ommelanden, toegepast op de volgende beleidsthema's:

- Economie en werkgelegenheid

- Recreatie en toerisme
- Ruimtelijke kwaliteit
- Leefkwaliteit, welzijn en zorg.

Dit heeft direct invloed op de gemeentelijke organisatie die we willen zijn. De gemeente Zevenaar is een klantgerichte organisatie waarin de burger centraal staat. De organisatie is daarvoor ingericht volgens een vraaggericht concept.
De dienstverlening is gebaseerd op 3 focuspunten: Service op maat, Verbindend en Gastvrij. De inrichting en ontwikkeling van onze organisatie en bedrijfsvoering is gericht op het realiseren van de visie van de nieuwe gemeente Zevenaar binnen de rolopvatting van een verbindende overheid. Dit krijgt zijn vertaling in alle aspecten van de gemeentelijke organisatie: het organisatiemodel, de competenties en werkwijzen, de werkprocessen en de bedrijfsvoering.

Formatie

Onderstaand overzicht geeft de formatie per afdeling aan per 1 januari 2018.

Afdeling	Totaal formatie
Directeur/S&B/P&P	8,50
Griffie	2,29
Maatschappelijke Ontwikkeling	19,80
Maatschappelijke Dienstverlening	28,19
Publiekszaken	20,79
Openbare Werken	64,85
Beheer Openbare Ruimte	23,74
Ruimtelijke Ontwikkeling	22,03
Vergunning, toezicht en handhaving	24,35
Bedrijfsvoering	27,54
Financiën	18,50
Informatiebeheer	31,80
Totaal	**292,40**

INFORMATIEVOORZIENING EN AUTOMATISERING

Informatievoorziening

Gemeenten maken deel uit van een sterk veranderende samenleving, waarin de steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening één van de belangrijkste ontwikkelingen is. Het gaat daarnaast ook om ontwikkelingen die te maken hebben met Europese en landelijke regelgeving zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), het Ontwikkelprogramma Omgevingswet, de Wet Open Overheid en de invoering van de Generieke Digitale Infrastructuur (o.a. Mijn Overheid, Idensys en eHerkenning) van de overheid. Daarnaast spelen technologische innovaties, maatschappelijke trends en ontwikkelingen die te maken hebben met steeds hogere verwachtingen van inwoners en ondernemers met betrekking tot de gemeentelijke digitale dienstverlening een rol.
Ook als Zevenaar hebben we de uitdaging om optimaal mee te bewegen met al die ontwikkelingen en trends in de samenleving. Dat doen we door bij voorkeur in Liemers verband en met onze regionale ICT-dienst de RID te anticiperen op bijgestelde verwachtingen en aan te sluiten op nieuwe kansen die ontstaan. Richtinggevend hiervoor zijn bestaande landelijke ontwikkelingen en het informatiebeleidsplan.

Datagedreven sturen

De term datagedreven sturing horen we steeds vaker in gemeenteland. Want ook gemeenten ontdekken de grote waarde van gegevens. Verschillende gemeenten gebruiken deze gegevens al om het beleid te onderbouwen en te verbeteren. Beleid dat steeds meer is gebaseerd op feitelijke waarnemingen en veel minder op aannames en veronderstellingen. De vraag is wat de impact van datagedreven sturing zal zijn op de gemeentelijke organisatie, de dienstverlening en het werk. In 2018 gaan we door op de lijn die met de notitie" Verkenning datagedreven sturen" in gang is gezet om via kleine lokale pilots beter in beeld te krijgen wat de voors en tegens van deze wijze van sturen zijn. Wij stemmen de ambitie op dit onderwerp af op de bestuurlijke keuzes en de organisatiedoelen.

Privacy en informatieveiligheid

In onze informatiesamenleving draait alles om data. Als gemeente zijn we schatbewaarder van een breed scala van data, zowel van inwoners als van ondernemers en andere organisaties. Het is de verplichting voor de bedrijfsvoering van de gemeente Zevenaar om de ambities in evenwicht te (blijven) houden met de individuele (privacy)grondrechten van onze inwoners. Vanaf 25 mei 2018 zijn de aangescherpte Europese privacy normen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht en van belang voor dit evenwicht.

Bij het voldoen aan de AVG gaat Zevenaar voor een integrale en goede dienstverlening met respect voor privacy en bescherming van de persoonsgegevens. Door het hanteren en implementeren van kernprincipes (zoals corrigeerbaarheid) en uitgangspunten (zoals doelbinding) voor privacy en gebruik van persoonsgegevens, wordt voldaan aan de AVG.
Behalve deze Europese regelgeving gelden in Nederland ook de eisen uit de normenkaders op het gebied van de elementen privacy en informatiebeveiliging voor de diverse basisregistraties en domeinen. Een van de belangrijkste is de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten die onze adviseur informatieveiligheid samen met de andere Liemerse gemeenten invoert.

Digitaal archiefbeheer

In de komende jaren moet ook het behouden van de digitale informatie meer nadruk krijgen. Het onderwerp "Digitaal archiefbeheer" is landelijk (en internationaal) nog in ontwikkeling onder de noemer "e-depot". De verwachting is dat vanaf 2018 hier investeringen benodigd zijn om een volwaardig digitaal archiefbeheer te kunnen garanderen. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij samenwerkingsprojecten op dit gebied in de regio.

PLANNING EN CONTROL

Algemeen

De producten van de planning en control cyclus zijn in ontwikkeling. Niet alleen de inhoud, maar vooral de verschijningsvorm. Deze begroting is daar een eerste voorbeeld van. De gemeente wil de producten een eigentijdse vorm geven, en is daar met deze begroting mee gestart. Ook de kadernota, voortgangsrapportages en jaarrekening zullen in het vervolg via een web-versie beschikbaar worden gesteld. Een uitzondering daarop betreft de jaarrekening 2017. Deze zullen nog voor de oude gemeente Rijnwaarden en de oude gemeente Zevenaar afzonderlijk opgesteld moeten worden en hebben nog de oude verschijningsvorm: het boekwerk.

De planning en control cyclus

De cyclus zoals die is vastgesteld voor de gemeente wijkt niet veel af van de cyclus die nog in beide afzonderlijke gemeenten werd gebruikt. Dat wil zeggen, er wordt gestart met een kadernota, als voorloper van de begroting. Deze heeft een richtinggevend karakter, en niet besluitvormend. Daarna volgt in het najaar de meerjarenbegroting (4 jaar). In het jaar van uitvoering wordt door middel van twee voortgangsrapportages de raad geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering, zowel op beleidsmatig als financieel gebied.

En uiteraard volgt in het voorjaar de verantwoording over het uitvoeringsjaar door het maken van de jaarrekening.

Een afwijkende planning en control cyclus in 2018

De cyclus zoals boven beschreven, ziet er in 2018 toch nog net iets anders uit. De begroting voor 2018 wordt in januari 2018 door de raad behandeld. Dit in tegenstelling tot de normale cyclus, waarbij de begroting in november van het jaar daarvoor wordt goedgekeurd. De voorliggende begroting is vanwege de herindeling beleidsarm. Dit betekent dat de kadernota het eerste moment in het jaar is om nieuw beleid te kunnen honoreren. Dat geldt dus ook voor de financiële vertaling van het coalitieakkoord. Daarom is de kadernota in uitzondering op andere jaren wel besluitvormend. Zo kan direct gestart worden met de uitvoering van het coalitieakkoord en het hieruit voortvloeiende nieuwe beleid.
Ook zal er in 2018 geen 1e voortgangsrapportage verschijnen. Immers de begroting is net goedgekeurd, en de ambtelijke organisatie is druk met de voorbereiding van de kadernota en het opstellen van de 2 jaarrekeningen.

COMMUNICATIE

Ontwikkelingen in de samenleving, media, organisatie en technologie, zorgen ervoor dat de buitenwereld ons uitgangspunt moet zijn. In de steeds complexer wordende samenleving kunnen problemen alleen worden opgelost door samenwerking met inwoners en partners. Uitgegaan wordt van de kracht van de samenleving. Wij faciliteren participatie en laten de uitvoering, waar mogelijk en wenselijk, aan de inwoner over. Om verbinding met en tevredenheid over de gemeente te krijgen, zetten we in op herkenbaarheid en een hogere waardering van de communicatie.

Wat gaan we doen?

- Een huisstijl is de basis van herkenbaarheid. In 2018 is de volledige implementatie online en offline van de nieuwe huisstijl gerealiseerd. Daarnaast borgen we de huisstijltoepassing en het huisstijlbeheer.
- Om inzicht te krijgen in de bereikte resultaten ontwikkelen we een meetinstrumentarium. De aspecten van verantwoording, onderzoeksmethodiek en wijze van monitoring van kwantitatief en kwalitatief onderzoek maken hier onderdeel van uit.
- We gaan de website en ons facebook-account, op basis van o.a. gebruikersinzichten en trends, verbeteren. Onze doelstelling is dat de beoordeling van de website door inwoners minimaal een 6,8 is. Door onderzoek sluiten we aan op de wensen en behoeften van inwoners aan nieuwe digitale dienstverleningskanalen.
- Door structureel een online omgevingsbeeld en social media-rapportages beschikbaar te maken, maken we inzichtelijk wat er leeft onder onze inwoners.
- Inwoners vinden het belangrijk om informatie van de gemeente te krijgen die relevant, tijdig en actueel, op het goede moment, via de juiste kanalen en op hen afgestemd is. Bovendien willen zij op een goede wijze worden betrokken bij besluitvorming. Een communicatiekalender, met zowel jaarlijkse items als communicatiethema's, draagt daar aan bij.

INKOOP EN AANBESTEDING

De Liemerse gemeenten hebben een gemeenschappelijk inkoopbeleid. Dit is in 2017 opnieuw vastgesteld. Het bevat algemene spelregels voor inkoop, mede om te voldoen aan (Europese) wetgeving. Daarnaast zijn enkele lokale accenten opgenomen:

- social return: bij opdrachten met een bepaalde opdrachtwaarde stimuleren of verplichten de gemeenten opdrachtnemers om kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt te betrekken bij de uitvoering van de opdracht. Doel is om voor deze groepen meer werkgelegenheid en werkervaringsplaatsen te creëren.

- kansen voor regionale bedrijven door het voeren van een uitnodigingsbeleid: instrument hiervoor is de inkoop app die bedrijven en de gemeentelijke opdrachtgevers bij elkaar brengt. Op de website www.inkoopapp-deliemers.nl kunnen (regionale) bedrijven zich presenteren en aangeven in aanmerking te willen komen voor inkoopopdrachten. Gemeentelijke inkopers gebruiken de website bij het aanvragen van offertes.
- maatschappelijk verantwoord inkopen: naast op de prijs van de producten, diensten of werken letten we ook op de effecten van de inkoop op milieu en sociale aspecten.

Naast dit Liemerse beleid kunnen specifieke regels van belang zijn. Bijvoorbeeld als het gaat om inhuur van personeel. Dat soort regels wordt uiteraard bij inkooptrajecten ook in acht genomen.

VERBONDEN PARTIJEN

INLEIDING

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waar de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang in heeft. Een bestuurlijk belang heeft een gemeente wanneer ze stemrecht heeft of een zetel heeft in het bestuur van een verbonden partij. Met dit laatste wordt bedoeld dat de burgemeester, wethouder of raadslid namens de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur (AB) en / of lid is van het Dagelijks Bestuur (DB).

Een financieel belang heeft een gemeente indien de middelen die deze ter beschikking stelt verloren gaan in geval van faillissement van een verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Vormen van verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen (vennootschappen), stichtingen en verenigingen.
In deze paragraaf worden de verbonden partijen die de gemeente Zevenaar heeft, zowel financieel als inhoudelijk beschreven.

ONTWIKKELINGEN

In deze paragraaf zijn de verbonden partijen van de gemeente Zevenaar en de gemeente Rijnwaarden samengevoegd. Bij een aantal verbonden partijen geldt dat deze afkomstig is van óf Zevenaar óf Rijnwaarden.

BELEID

Bestuurders en ambtelijke organisatie hebben behoefte aan regie en grip op gemeenschappelijke regelingen. Met regie op verbonden partijen wil de gemeente in de kern bereiken dat de belangen van Zevenaar worden behartigd en dat de overeengekomen opdracht wordt gerealiseerd binnen de afgesproken beleidsinhoudelijke en financiële kaders. Het is van belang dat de raad in het proces van begroting en verantwoording voldoende informatie krijgt om de bijdrage van de verbonden partijen aan de realisatie van doelstellingen en risico's te kunnen laten meewegen.
De invloed van de gemeente op haar verbonden partijen is het grootst aan de "voorkant". Hiermee wordt bedoeld dat beïnvloeding in een (politiek) besluitvormingsproces aan de voorkant het meeste kans van slagen heeft. De ervaring leert dat stukken die eenmaal in het dagelijks of algemeen bestuur komen, niet snel meer gewijzigd worden.

In de gemeenschappelijke regeling heeft de gemeente zowel de rol van eigenaar als opdrachtgever.

Eigenaarsrol

De gemeente Zevenaar is, samen met andere deelnemende gemeenten, de "eigenaar" van de GR. Het is de taak van het DB van de GR om toezicht te houden op de uitvoering en de continuïteit van het bedrijf. In de eigenaarsrol gaat het vooral om de HOE- vraag. M.a.w. de uitvoering/ bedrijfsvoering staat centraal.

Opdrachtgeversrol

De GR voert taken uit voor / in opdracht van de gemeente, waarbij de gemeente opdrachtgever oftewel klant is en de GR de opdracht uit voert. In de opdrachtgeversrol gaat het om het zo helder mogelijk definiëren wat de gemeente van de GR aan producten en resultaten verwacht. Het gaat hierbij vooral om de WAT-vraag. Anders gezegd: de beleidsinhoud staat centraal.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Bedragen x € 1.000

Verbonden partij	Bijdrage 2018	Gemeentelijk aandeel	Eigen vermogen 2016	Vreemd vermogen 2016	Resultaat 2016
Gemeenschappelijke regelingen					
Regionaal Bureau Leerlingzaken Midden-Gelre (RBL)	125	11			3
Volwasseneneducatie in de regio Arnhem	4	11			
Huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL)	1.031	45	1.035	-2	-120
Reinigingsdienst de Liemers (R.D.L.)	1.560	43		1.159	45
Euregio Rijn-Waal	11		1.315	2.424	1
Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg	120	48		36	
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)	1.305	12		5.930	-19
Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)	596	4	855	785	60
VGGM	2.810	6	7.983	42.931	3.400
Presikhaaf bedrijven	5.393	10	851	21.995	851
Samenwerking De Liemers	4.445	52		13.450	635
Overige verbonden partijen					
Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem-Nijmegen	66	5	362	131	58
Vennootschappen					
Ataro B.V.	1.749	100	238	4.042	107
Leisurelands (R.G.V. Holding B.V.)		3	56.279	38.436	1.275
Vitens N.V.		1	489.000	1.249.000	82.700
Alliander N.V.			3.864.000	3.871.000	207.000
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)			4.486.000	149.483.000	396.000
Totaal verbonden partijen	**19.215**		**8.907.918**	**154.734.317**	**691.996**

OVERZICHT PER VERBONDEN PARTIJ

Samenwerking De Liemers

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regelingen
Vestigingsplaats	Duiven
Partijen	Gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar.
Openbaar belang en doel	Het uitvoeren van de ICT (RID), sociale dienst (RSD) en de inkoop voor de deelnemende gemeenten: Duiven, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar. Samenwerking is het, met behoud van de huidige bestuurlijke zelfstandigheid, vergroten van de gemeentelijk slagkracht door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.
Bestuurlijk belang	Deelname Dagelijks Bestuur door burgemeester.
Aandeel in %	52
Ontwikkelingen	Softwareconvergentie in het sociaal domein hangt nauw samen met de ontwikkelingen op het gebied van transformatie en samenwerking in dat domein; de mogelijke keuze voor een gemeenschappelijke backoffice heeft invloed op diverse beslispunten in een convergentietraject. Het spreekt voor zich dat dit een 'remmende' werking op de applicatieconvergentie heeft. Informatievoorziening en automatisering zijn immers volgend op de bedrijfsvoering. Ontwikkelingen op het gebied van Werk en Inkomen zijn een sterk veranderende arbeidsmarkt, forse krimp op de beschikbare financiële middelen als gevolg van bezuinigingen door het Rijk, regionale samenwerking (gemeenten regio Arnhem, UWV en Presikhaaf Bedrijven) en de ontwikkeling van de sociale teams binnen de Liemers.
Website	Website RSD De Liemers

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente	3.880	4.095	4.445	4.465	4.470	4.500
Resultaat partij	635					
Eigen vermogen						
Vreemd vermogen	13.450					

Risico's	De aan de gemeenschappelijk regeling deelnemende gemeenten staan garant voor eventuele exploitatietekorten. Het risico op tekorten is gezien de omvang van de samenwerking en het ontbreken van eigen reserves redelijk groot. De GR SdL heeft geen eigen vermogen, voorzieningen of reserves. De exploitatielasten incl. eventueel niet begrote kosten worden volledig door de 4 deelnemende gemeenten gedragen. Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld die via twee tussenrapportages wordt gemonitord. Afwijkingen ten opzichte van de begroting worden dan voorgelegd aan het bestuur en aan het bestuur van de deelnemende gemeenten.
Programma	0. Bestuur en ondersteuning

Alliander N.V.

Juridische vorm	Vennootschappen
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	Aandeelhouders
Openbaar belang en doel	De primaire taak van Alliander is het onderhouden en beheren van de elektriciteits- en gas(distributie)netten in het verzorgingsgebied. Deze taken zijn wettelijk bepaald omdat de maatschappij sterk afhankelijk is van een betrouwbare aanvoer van (duurzame) energie.
Bestuurlijk belang	Stemrecht per aandeel in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).
Aandeel in %	0,45
Ontwikkelingen	Aandeelhouders hebben ingestemd met de aankoop van energienetten in Noordoostpolder en Friesland én de verkoop van de aandelen van Endinet. De transacties betreffen een ruil van netwerken tussen Alliander en Enexis. Alliander heeft een toenemende focus op duurzaamheid, duurzame energie en energiebesparing.
Website	Website Alliander

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente						
Resultaat partij	207.000					
Eigen vermogen	3.864.000					
Vreemd vermogen	3.871.000					

Risico's	Het risico van de gemeente beperkt zich tot de hoogte van de jaarlijkse dividenduitkering. Deze is structureel als inkomst in de begroting geraamd.
Programma	0. Bestuur en ondersteuning

Regionaal Bureau Leerlingzaken Midden-Gelre (RBL)

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regelingen
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	
Openbaar belang en doel	Het voor de deelnemende gemeente uit de regio Arnhem handhaven van de Leerplichtwet. Daarnaast ook advisering en informatie verstrekken m.b.t. de leerplichtwet en het belang van een diploma of startkwalificatie. Onderzoek naar verzuim.
Bestuurlijk belang	De RBL gaat over in de MGR-GRO per 1-1-2018.
Aandeel in %	11
Ontwikkelingen	Met de transitie in de jeugdzorg is de toegang tot hulpverlening anders georganiseerd. Bij schoolverzuim en uitval is vaak sprake van achterliggende problematiek. Dit betekent een andere inzet en een bredere focus dan het uitvoeren van de taken die voortvloeien uit het wettelijk kader. Preventie en een eenduidige gezamenlijke aanpak vanuit school en wijk zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. Het RBL is hierover met zowel gemeenten (sociale teams) als de samenwerkingsverbanden onderwijs in de regio in gesprek.
Website	Website RBL Midden-Gelre

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente			125			
Resultaat partij		3				
Eigen vermogen						
Vreemd vermogen						

Risico's	De risico's zijn gering aangezien de bekostiging gebaseerd is op een vooraf afgesproken jaarlijks bedrag per leerling. Eventuele extra investeringen worden verrekend over de gehele regio.
Programma	4. Onderwijs

Euregio Rijn-Waal

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regelingen
Vestigingsplaats	Kleve
Partijen	29 Nederlandse gemeenten en 20 Duitse gemeenten
Openbaar belang en doel	De Euregio Rijn-Waal heeft als belangrijkste doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. De Euregio Rijn-Waal brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten.
Bestuurlijk belang	Deelname Algemeen Bestuur/Dagelijks bestuur door respectievelijk een door de raad en college aangewezen lid.
Aandeel in %	
Ontwikkelingen	Een viertal nieuwe INTERREG projecten is gestart, waardoor de komende jaren voor € 21,2 miljoen naar de Euregio Rijn Waal vloeit.
Website	Website Euregio Rijn-Waal

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente			11			
Resultaat partij	1	2				
Eigen vermogen	1.315					
Vreemd vermogen	2.424					

Risico's	Risico's van enige omvang zijn niet te verwachten: de Euregio heeft een stabiele en solide financiële positie en bedrijfsvoering.
Programma	0. Bestuur en ondersteuning

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Juridische vorm	Vennootschappen
Vestigingsplaats	Den Haag
Partijen	Gemeenten
Openbaar belang en doel	De B.N.G. is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).
Aandeel in %	0,02

Ontwikkelingen	De nettowinst van BNG Bank over 2016 is uitgekomen op € 369 miljoen, een stijging van 63% ten opzichte van de € 226 miljoen over 2015. BNG Bank heeft het afgelopen jaar haar activiteiten op het gebied van vermogensbeheer verkocht aan a.s.r., een solide partij op het gebied van vermogensbeheer. Zo is de continuïteit van de dienstverlening aan onze klanten gewaarborgd en krijgen betrokken medewerkers de kans om hun expertise in te zetten voor een bredere doelgroep.
Website	Website BNG

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente						
Resultaat partij	396.000					
Eigen vermogen	4.486.000					
Vreemd vermogen	149.483.000					

Risico's	In de begroting zijn dividendopbrengsten opgenomen. Deze kunnen lager uitvallen dan begroot. Echter het gaat om relatief kleine bedragen. Verreweg het grootste deel van de kredietverlening van de BNG is kredietrisicovrij, omdat deze aan of onder garantie van overheden plaatsvindt.
Programma	0. Bestuur en ondersteuning

Presikhaaf bedrijven

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regelingen
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	Gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar.
Openbaar belang en doel	Presikhaaf Bedrijven is het mens- en arbeidsontwikkelbedrijf voor de regio Midden-Gelderland, met als missie mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar een zo regulier mogelijke arbeidsplaats te leiden. Als partner van werkgevers en gemeenten in de regio ontwikkelt en verbindt Presikhaaf talenten van mensen en werkgevers.
Bestuurlijk belang	Deelname Algemeen Bestuur door portefeuillehouder SOZA
Aandeel in %	10
Ontwikkelingen	Momenteel bevindt Presikhaaf Bedrijven zich in een transitieproces, waarbij de verwachting is dat er per 1 januari 2018 een (Arnhems) werkbedrijf is opgericht (Scalabor) waar de huidige activiteiten van Presikhaaf Bedrijven grotendeels worden ondergebracht.
Website	Website Presikhaaf bedrijven

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente		5.797	5.393	5.201	4.913	4.560
Resultaat partij	851					
Eigen vermogen	851	2.800	3.500			
Vreemd vermogen	21.995	16.200	15.500			

Toelichting	De begroting 2018 is gebaseerd op ongewijzigd beleid. Dit houdt in dat de begrotingsopzet overeenkomt met de begrotingsopzet 2017.
Risico's	Het grootste risico ten aanzien van Presikhaaf heeft betrekking op de afbouw van het werkbedrijf in de huidige situatie, echter dit is financieel verwerkt in de jaarrekening 2017 van zowel Rijnwaarden als Zevenaar.
Programma	6. Sociaal domein

Vitens N.V.

Juridische vorm	Vennootschappen
Vestigingsplaats	Utrecht
Partijen	Aandeelhouders. De gemeente Rijnwaarden had geen aandelen Vitens.
Openbaar belang en doel	Vitens verzorgt drinkwater en daaraan gerelateerde producten aan 5,5 miljoen zakelijke en particuliere klanten. Ook helpt Vitens in het project "water for life" mee aan het verbeteren van de watervoorziening in ontwikkelingslanden over de hele wereld. Vitens is een publiek bedrijf. De aandelen van de NV zijn in handen van provincies en gemeenten.
Bestuurlijk belang	Stem in de algemene leden vergadering
Aandeel in %	0,60
Ontwikkelingen	Vitens is als publiek bedrijf, net als andere bedrijven, gehouden aan wetgeving en bijbehorende financiële verplichtingen. Toch wordt door een aantal gemeenten verschillende beleidsmaatregelen opgevoerd waar Vitens het niet altijd mee eens is. Zo speelt de discussie over precarioheffing en andere belasting op leidingwater.
Website	Website Vitens

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente						
Resultaat partij	82.700					
Eigen vermogen	489.000					
Vreemd vermogen	1.249.000					

Risico's	Gezien het geringe belang van de gemeente Zevenaar hierin is het risico bijzonder klein. Met betrekking tot de dividenduitkering wordt de komende jaren rekening gehouden met een daling.
Programma	0. Bestuur en ondersteuning

Ataro B.V.

Juridische vorm	Vennootschappen
Vestigingsplaats	Zevenaar
Partijen	Gemeente Zevenaar
Openbaar belang en doel	Ataro B.V. hanteert de volgende missie: Beleving daar doen we het voor! En doet dit door het zodanig professioneel exploiteren van sportaccommodaties, het stimuleren van sport en bewegen (actief en passief) dat alle inwoners van de gemeente Zevenaar het ervaren als prettig, plezierig, uitdagend en betaalbaar.
Bestuurlijk belang	College van B&W heeft invloed op directeur/bestuurder en daarnaast invloed via het bezit van de aandelen.
Aandeel in %	100
Ontwikkelingen	Per 1 januari 2016 is Ataro B.V. opgericht. Er zijn al diverse activiteiten overgedragen van de gemeente aan Ataro. Ataro is in 2017 in gesprek geweest met een aantal verenigingen van Rijnwaarden; onderhoud van sportvelden Rijnwaarden is aan Ataro overgedragen.
Website	Website Ataro

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente			1.749			
Resultaat partij	107					
Eigen vermogen	238					
Vreemd vermogen	4.042					

Risico's	Voor aanwijsbare risico's die Ataro op zich af ziet komen zijn bij Ataro voorzieningen getroffen.
Programma	5. Sport, cultuur en recreatie

VGGM

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regelingen
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden werkt in opdracht van de gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Openbaar belang en doel	De VGGM behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van brandweer, regionale ambulancevoorziening en GGD voor de zestien gemeenten in de regio Gelderland-Midden. Visie en missie Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden zet op efficiënte wijze haar middelen in voor een optimale waarborging van de kwaliteit van het leven, in casu de veiligheid en de gezondheid, van de inwoners van het verzorgingsgebied.
Bestuurlijk belang	Deelname Algemeen Bestuur door burgermeester.
Aandeel in %	6,43
Ontwikkelingen	Vanaf 1 april 2017 vallen de taken van het meldpunt Veilig Thuis onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van VGGM. De Omgevingswet wordt naar verwachting in 2021 ingevoerd en integreert ± 25 wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving. Met de Omgevingswet wil de overheid het wettelijk systeem 'eenvoudig beter' maken. Dit heeft ook implicaties voor de adviserende en controlerende rol van de brandweer op het gebied van bouwen, milieu en ruimtelijke ordening.
Website	Website VGGM

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente	2.761		2.810			
Resultaat partij	3.400					
Eigen vermogen	7.983					
Vreemd vermogen	42.931					

Toelichting	De bijdrage van de gemeente aan VGGM bestaat uit een brandweerdeel en volksgezondheidsdeel.
Risico's	Weerstandsvermogen VGGM heeft het risico-management op orde. Aan de hand van de zogenaamde "kans x effect" methode wordt jaarlijks een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke risico's en een kwantificering daarvan. Bij deze benadering wordt een indicatie gegeven van het voor de organisatie benodigde weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen wordt gevormd door de totale impact van de gekwantificeerde risico's te relateren aan de weerstandscapaciteit (zijnde het beschikbare eigen vermogen en de eventueel aanwezige stille reserves). Eind 2016 is vastgesteld dat een weerstandsvermogen van VGGM van € 1.453.000 toereikend is.
Programma	1. Veiligheid

Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regelingen
Vestigingsplaats	Zevenaar
Partijen	Gemeenten Doesburg, Zevenaar, Duiven en Westervoort
Openbaar belang en doel	Het Streekarchivariaat heeft als doel het beheren van de archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten en het bevorderen van publicaties over de streek.
Bestuurlijk belang	Deelname Algemeen Bestuur door burgemeester.
Aandeel in %	48
Ontwikkelingen	In 2018 wordt een nieuwe samenstelling van het bestuur verwacht.
Website	Website Streekarchivariaat

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente	114		120			
Resultaat partij						
Eigen vermogen						
Vreemd vermogen	36					

Programma	0. Bestuur en ondersteuning

Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem-Nijmegen

Juridische vorm	Overige verbonden partijen
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	Gemeente Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Openbaar belang en doel	Orgaan voor de gemeenten in de regio Arnhem en Nijmegen voor overleg en afstemming op de beleidsterreinen economie, mobiliteit en wonen. Voor de stimulering van de economische ontwikkelingen van de regio is een triple helix samenwerking tussen ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden opgericht in de vorm van de Stichting Economic Board.
Bestuurlijk belang	Het Bestuurlijk Overleg bestaat uit 19 leden; van iedere gemeente de burgermeester.
Aandeel in %	5,42
Ontwikkelingen	Het Bestuurlijk Overleg heeft besloten de inwonerbijdrage voor 2018 (ongewijzigd) op € 1,50 per inwoner vast te stellen.
Website	Website Regio AN

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente			66			
Resultaat partij	58					
Eigen vermogen	362					
Vreemd vermogen	131					

Toelichting	Bijdrage is € 1,50 per inwoner
Risico's	Het samenwerkingsverband is opgericht voor afstemming en overleg tussen de deelnemende gemeenten. De risico's zijn beperkt.
Programma	0. Bestuur en ondersteuning

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regelingen
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	Gemeente Arnhem, Gemeente Doesburg, Gemeente Duiven, Gemeente Lingewaard, Gemeente Overbetuwe, Gemeente Renkum, Gemeente Rheden, Gemeente Rozendaal, Gemeente Westervoort, Gemeente Zevenaar, Provincie Gelderland
Openbaar belang en doel	Uitvoering van meerdere taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor gemeenten uit de regio Arnhem. Ook is ODRA voor de deelnemende gemeenten het aanspreekpunt voor milieuvraagstukken.
Bestuurlijk belang	De Liemerse gemeenten worden in het Dagelijks Bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder van de gemeente Duiven. Portefeuillehouder gemeente Rijnwaarden is lid van het Algemeen Bestuur.
Aandeel in %	3,60
Ontwikkelingen	De wet- en regelgeving is dynamisch. Het is van belang om tijdig in te spelen op veranderingen voor onszelf maar ook voor de partners. Deze veranderingen kunnen plaats vinden op gemeentelijk niveau (bijv. handhavingsbeleid of gemeentelijk Wabo-beleid), provinciaal niveau (bijv. provinciaal geurbeleid), nationaal niveau (bijv. Omgevingswet) of het Europese niveau (bijv. wijzigingen op het gebied van luchtkwaliteit).
Website	Website ODRA

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente	487	491	596			
Resultaat partij	60					
Eigen vermogen	855	562	562			
Vreemd vermogen	785	1.013	970			

Toelichting	De werkzaamheden van ODRA worden nu betaald door middel van de zogenaamde inputfinanciering. Hierbij brengen de deelnemers de financiële middelen in voor vergunningverlening en handhaving. In 2017 worden de werkprogramma's beschouwd als een begroting op basis van outputfinanciering. Er zal worden gerapporteerd op basis van input maar ook op basis van geleverde producten en daaraan verbonden kosten.
Risico's	Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. Dit bedraagt 1,57. Dit is ruim voldoende.
Programma	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening

Reinigingsdienst de Liemers (R.D.L.)

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regelingen
Vestigingsplaats	Zevenaar
Partijen	Gemeenten Montferland en Zevenaar. Gemeente Rijnwaarden is geen deelnemer.
Openbaar belang en doel	Inzamelen van afvalstoffen als bedoeld in de Wet milieubeheer en de daaruit voortvloeiende verordeningen van de deelnemende gemeenten, voor zover deze taak door de deelnemende gemeenten aan de dienst wordt opgedragen en door het dagelijks bestuur van de R.D.L. wordt geaccepteerd.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit acht leden en het dagelijks bestuur uit twee leden. De leden zijn gelijkmatig verdeeld over de twee gemeenten.
Aandeel in %	43
Ontwikkelingen	In 2018 wordt het aanbiedstation in Lobith geëxploiteerd door RDL. Vanaf 2019 gaat RDL naar verwachting ook de afvalinzameling doen van de voormalige gemeente Rijnwaarden.

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente	1.520	1.565	1.560			
Resultaat partij	45					
Eigen vermogen						
Vreemd vermogen	1.159	1.790	1.790	1.790	1.790	1.790

Risico's	De RDL heeft over 2016 een positief resultaat behaald. Risico's op dit moment zijn gering. De RDL heeft in de begroting geen post onvoorzien. Gezien het karakter van de GR (puur uitvoerend) zijn lasten redelijk nauwkeurig te ramen en zijn incidenten bijzonder zeldzaam. Eventuele tekorten wikkelt de RDL bij de jaarrekening af via de aangesloten gemeenten. De RDL heeft om deze reden geen algemene reserve en geen eigen vermogen.
Programma	7. Volksgezondheid en milieu

Leisurelands (R.G.V. Holding B.V.)

Juridische vorm	Vennootschappen
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	
Openbaar belang en doel	De kernactiviteit laat zich in het kort omschrijven als "het (laten) exploiteren van dagrecreatieve voorzieningen voor een breed publiek". Deze kernactiviteit kent twee hoofdgroepen: fietspaden en dagrecreatiegebieden (zoals Rhederlaag).
Bestuurlijk belang	Via stemrecht algemene leden vergadering
Aandeel in %	2,84
Ontwikkelingen	In 2016 is de aandeelhoudersovereenkomst verlengd met 5 jaar. Leisurelands heeft sterk de ambitie om in een concurrerende en snel veranderende markt een toonaangevende rol te spelen en verder uit te groeien tot een nog slagvaardiger en ambitieuzer recreatiebedrijf. Hierbij zijn een duurzame leefomgeving en maatschappelijke rendement belangrijke pijlers.
Website	Website Leisurelands

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente						
Resultaat partij	1.275					
Eigen vermogen	56.279					
Vreemd vermogen	38.436					

Risico's	Gezien het gering belang van de gemeente hierin is het risico bijzonder klein.
Programma	5. Sport, cultuur en recreatie

Huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL)

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regelingen
Vestigingsplaats	Zevenaar
Partijen	Het betreft een samenwerking tussen de gemeenten Duiven, Westervoort Montferland en Zevenaar.

Openbaar belang en doel	Op het gebied van huisvesting voortgezet onderwijs werken de gemeenten Duiven, Montferland en Zevenaar samen in een Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs Liemers. Door deze samenwerking kunnen er in alle drie de gemeenten grote renovaties en nieuwbouw plaatsvinden, die de gemeenten zelfstandig moeilijk kunnen realiseren.
Bestuurlijk belang	
Aandeel in %	45
Ontwikkelingen	

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente		1.096	1.031			
Resultaat partij	-120					
Eigen vermogen	1.035					
Vreemd vermogen	-2					

Risico's	Investeringen in onderwijsgebouwen worden in gezamenlijkheid gedaan. De toerekening naar gemeenten is gebaseerd op de te huisvesten leerlingen. Deze kan dus omgekeerd evenredig stijgen met de daling van het aantal leerlingen. Het risico wordt afgezwakt door in de toerekening door te rekenen met een prognose tot een termijn van 40 jaar en gebruik makend van een vereveningsreserve. Indien voormalige gebouwen als dekking worden gebruikt voor vervangende nieuwbouw of uitbreiding is het verkrijgen van de gewenste opbrengst marktafhankelijk en daarmee een risico. Calamiteiten daargelaten worden geen extra investeringen verwacht voor 2022.
Programma	4. Onderwijs

Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regelingen
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	19 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen
Openbaar belang en doel	De DRAN is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van reizigers en hun sociale netwerk en wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is en dat het vervoer een optimale aansluiting heeft op het openbaar-vervoer-netwerk.
Bestuurlijk belang	Deelname bestuur door portefeuillehouder
Aandeel in %	12
Ontwikkelingen	Er is reeds geruime tijde discussie over de huidige systematiek van de verdeling van de kosten over de deelnemende gemeenten. In het kader daarvan is de financiële verdeelsleutel onlangs geëvalueerd. Dit heeft er toe geleid dat de jaarrekening 2016, de begroting 2017 en de ontwerpbegroting 2018 nog niet zijn vastgesteld. Momenteel vindt er een vertaling plaats van de evaluatie en herbeoordeling van de verdeelsleutel naar de jaarrekening 2016 en begroting 2017 ev . De instroom van nieuw vervoer waarvoor gemeenten nog definitief de keuze moeten maken is een belangrijke factor die invloed heeft op de omvang van de werkzaamheden van de vervoersorganisatie.
Website	Website DRAN

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente	380	1.075	1.305	1.280	1.195	
Resultaat partij	-19					
Eigen vermogen						
Vreemd vermogen	5.930					

Toelichting: Afgerond op basis begroting 2016/2020

Risico's: De inrichting van het doelgroepenvervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een gemeente meer inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee. Zodoende moet er periodiek inzicht zijn in het volume van het aantal ritten en moeten de gevolgen van verwachte toenames van ritten tijdig worden gecommuniceerd met de klant (gemeente).

Programma: 6. Sociaal domein

Volwasseneneducatie in de regio Arnhem

Juridische vorm: Gemeenschappelijke regelingen

Vestigingsplaats: Arnhem

Partijen

Openbaar belang en doel: Behartiging van gemeenschappelijke belangen van deelnemende gemeenten op het gebied van volwasseneneducatie. Hierbij moet gedacht worden aan:
- vaststelling van de hoofdlijnen van het beleid voor educatie en beroepsonderwijs, als bedoeld in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs;
- het mede vormgeven van kwaliteitszorg en structuur in de volwasseneneducatie;
- zorgen dat de volwasseneneducatie voldoende is afgestemd op het lokaal onderwijsbeleid.

Bestuurlijk belang

Aandeel in %: 11

Ontwikkelingen: Volwasseneneducatie is een onderdeel van de gemeenschappelijke regeling voor Onderwijswijszaken. De gemeente Zevenaar/Rijnwaarden krijgt geen gemeentelijk budget meer, de rijksvergoedingen zijn regionaal bij Arnhem belegd die in samenspraak met de regiogemeenten een evenwichtige invoering moeten vorm geven. Het is dus geen gemeenschappelijke regeling meer en er bestaat geen eigen vermogen.

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Bijdrage gemeente		4	4	4	4	
Resultaat partij						
Eigen vermogen						
Vreemd vermogen						

Risico's: Geen, de taken van de gemeenschappelijke regeling zijn beperkt tot het afstemmen en coördineren van beleid en uitvoering van volwasseneneducatie. In kapitaal worden geen investeringen gedaan.

Programma: 4. Onderwijs

GRONDBELEID

INLEIDING

Overeenkomstig artikel 9, lid 2 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dient een paragraaf Grondbeleid deel uit te maken van de programmabegroting. Transparantie van het grondbeleid voor de raad is om twee redenen van belang. In de eerste plaats vanwege het financiële belang en de risico's en in de tweede plaats vanwege de relatie met de doelstellingen zoals aangegeven in de programma's.

ONTWIKKELINGEN

Het herstel van de economie in het algemeen en de woningmarkt in het bijzonder heeft tot op heden een positieve invloed op de gemeentelijke grondexploitaties. De kavelafzet in Groot Holthuizen verloopt boven verwachting waardoor er ruimte is voor de ontwikkeling van het 3e buurtschap. Hieraan wordt in 2018 uitvoering gegeven. Ook lijkt er meer interesse te bestaan voor het project Middag Oost in Babberich. In 2018 zal het initiatief van een projectontwikkelaar, afhankelijk van de belangstelling, verder worden uitgewerkt. Verwacht wordt ook dat het project Bommersheufsestraat in Zevenaar tot uitvoering zal komen.

Om het hoofd te bieden aan de dreiging van de uitwerking van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) zijn in 2017 voor Businesspark 7Poort versnellingsmaatregelen genomen om hier een versnelde verkoop te stimuleren. Deze maatregelen krijgen in 2018 en 2019 een verdere uitwerking.

BELEIDSKADERS

Het gemeentelijke grondbeleid is vastgelegd in de Nota Grondbeleid van de voormalige gemeente Zevenaar die in februari 2012 door de gemeenteraad is vastgesteld en in het grondexploitatieplan van de voormalige gemeente Rijnwaarden dat in 2013 is vastgesteld. In de nota's wordt uitwerking gegeven aan de manier waarop de grondpositie en het grondbeleid worden ingezet voor de ruimtelijke ontwikkeling. Daarnaast is een strategie opgesteld voor het beheer van strategisch grondbezit van Zevenaar (aankoop, exploitatie en uitgifte). Ook de relatie met het exploitatieplan in de nieuwe Wro, gericht op publiekrechtelijk kostenverhaal, is ingevuld.
Naast de nota's grondbeleid en strategie beheer van strategisch grondbezit is in beide gemeenten ook een nota grondprijzen vastgesteld. In Rijnwaarden is dit de grondprijsnota 2013, vastgesteld in april 2013. De meest recente grondprijsbrief van de voormalige gemeente Zevenaar is in februari 2017 vastgesteld. In januari 2018 wordt een nieuwe grondprijsbrief door het college vastgesteld waarin de kaders voor de gehele nieuwe gemeente worden bepaald.

In het herindelingsontwerp, wat het basisdocument is van de gemeentelijke herindeling van Rijnwaarden en Zevenaar, is opgenomen dat het belangrijk is dat jong en oud goed kunnen wonen in de gemeente. Aandachtspunten in dit herindelingsontwerp zijn: (levensloopbestendig) woonbeleid, ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid.

RISICO'S

Het grondbeleid heeft een grote financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Om de risico's in te dammen worden de volgende maatregelen getroffen:

a) Opstellen van reële exploitatieopzetten, waarbij ruimte wordt gecreëerd voor onvoorziene kosten, werken via aanbesteding in de markt worden uitgezet en marktconforme uitgifteprijzen worden gehanteerd;

b) Vastgestelde exploitaties worden jaarlijks geactualiseerd. Op basis van de voortgang wordt het te verwachten resultaat ingeschat. Dit biedt dan tevens mogelijkheden om bij te sturen in het proces. Indien een grondexploitatie een begroot verlies kent, dan wordt daarvoor een verliesvoorziening getroffen. Dit is ook het geval indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt. Sinds 2008 is dit een verplichting op grond van het BBV;
c) Ten aanzien van de grondexploitaties zijn in de Nota Grondbeleid richtlijnen opgenomen op het gebied van risicomanagement en weerstandsvermogen. Daarnaast wordt in de paragraaf weerstandsvermogen van deze begroting een volledig beeld gegeven ten aanzien van de gemeentebrede risico's en de weerstandscapaciteit.

BELEID

In 2016 en 2017 zijn de regels (BBV) voor het grondbeleid gewijzigd. Deze wijzigingen hebben tot doel de vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten en (financiële)risico's te verminderen.

De vormen van grondbeleid worden hieronder schematisch weergegeven:

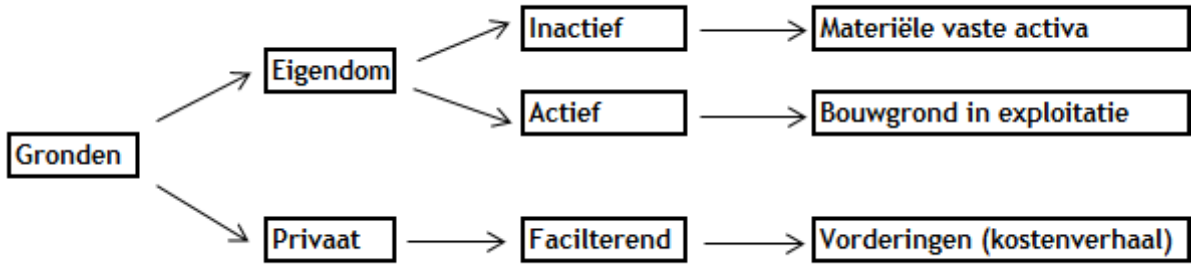

In hoofdlijnen gaat het om de volgende scheiding:

Type	Omschrijving
Inactieve grond	Grond in eigendom gemeente, maar geen transformatieproces.
Actief grondbeleid	De gemeente heeft de te ontwikkelen grond in eigen bezit (BIE).
Faciliterend grondbeleid	De bouwkavel is in het bezit van een private partij en wordt door die partij ontwikkeld. De gemeente treedt enkel c.q. vooral op als overheid, die de plannen van private partijen faciliteert als daarvoor een bestemmingswijziging nodig is (kostenverhaal)

<u>Gemeentelijk grondbeleid</u>

Het gemeentelijke grondbeleid van Zevenaar is vastgelegd in de Nota Grondbeleid die in februari 2012 door de gemeenteraad vastgesteld. In de nota wordt uitwerking gegeven aan de manier waarop de grondpositie en het grondbeleid worden ingezet voor de ruimtelijke ontwikkeling. Daarnaast is een strategie opgesteld voor het beheer van strategisch grondbezit van Zevenaar (aankoop, exploitatie en uitgifte). Ook de relatie met het exploitatieplan in de nieuwe Wro, gericht op publiekrechtelijk kostenverhaal, is ingevuld.

In de Nota Grondbeleid zijn, met betrekking tot het grondbeleid en het grondbeleidsinstrumentarium, onder meer de volgende beleidsregels vastgelegd:

- De gemeente gaat, waar nodig, voor toekomstige ontwikkelingen uit van facilitair grondbeleid, waarin samenwerking wordt gezocht met private partijen;

- Bij particuliere ontwikkelingen wordt de anterieure overeenkomst om tot kostenverhaal te komen als uitgangspunt genomen;
- De uitgifte van bouwgronden geschiedt tegen marktconforme prijzen.

Ten aanzien van verantwoording en risicomanagement is in de nota nadrukkelijk aandacht geschonken aan (niet limitatief):
- Hoe wordt omgegaan met waardering en resultaatbepaling;
- De hoogte van de in acht te nemen marktwaarde;
- Hoe wordt omgegaan met (financiële) risico's/voorzieningen en de relatie met de gemeentelijke weerstandscapaciteit;
- Op welke wijze de raad wordt geïnformeerd.

Herindelingsontwerp
In het herindelingsontwerp is opgenomen dat het belangrijk is dat jong en oud goed kunnen wonen in de gemeente. Ontwikkeling van een levensloopbestendig woonbeleid met hierin uitdrukkelijk aandacht voor de huisvesting van starters is een opgave. Afstemming tussen de type kernen en het woningaanbod staat hierbij centraal.
Ook is er aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit waarbij het uitnodigende buitengebied, een open rivierenlandschap en groen in de kernen kenmerkend zijn. Inbreiden heeft de voorkeur boven uitbreiden. Er wordt ingezet op behoud van de openheid van het landschap.
Een ander belangrijk element voor de ruimtelijke kwaliteit is duurzaamheid. De gemeente zet in op duurzame toepassingen, in al haar mogelijkheden.

Bij de uitvoering van de gemeentelijke grondexploitaties Geerlingshofstraat, Middag Oost & Zwanenwaay en Zevenaar Oost wordt rekening gehouden met bovengenoemde aandachtspunten. De ontwikkeling van (uitbreidingslocatie) Zevenaar Oost is strijdig met de bovengenoemde stelling "inbreiden heeft de voorkeur boven uitbreiden". Dit heeft echter te maken met de woningbouwopgave waaraan de gemeente Zevenaar sinds 2005 invulling aan geeft. Na enkele jaren van economische crisis maar een inmiddels herstelde woningmarkt is het nu (ook vanuit stedenbouwkundig perspectief) wenselijk om de woonwijk Groot Holthuizen af te ronden.
In het grondprijzenbeleid zijn aantrekkelijke kortingen opgenomen voor ontwikkelaars die het begrip duurzaamheid vertalen in hun woningontwikkeling.

BOUWGRONDEXPLOITATIE (WONINGBOUW EN BEDRIJVENTERREINEN)

Zevenaar Oost
Het bestemmingsplan Zevenaar Oost (Groot Holthuizen en 7Poort) is in uitvoering. De gemeenteraad wordt maandelijks geïnformeerd over de voortgang van het project als het gaat om de gerealiseerde verkopen. Buiten de jaarlijkse herziening van de grex ontvangt de raad drie maal per jaar een koersrapportage waarbij ook wordt ingegaan op de financiële stand van zaken en de voortgang daarvan binnen het desbetreffende kalenderjaar. De genoemde jaarlijkse herziening wordt in de Uitvoeringsrapportage grondexploitaties verwerkt.
Ten aanzien van de woningbouwontwikkeling op Groot Holthuizen wordt verslag gedaan in programma 8 van voorliggende begroting. Voor het Businesspark 7Poort wordt verwezen naar programma 3.

Middag Oost & Zwanenwaay
Na jaren van verminderde belangstelling lijkt nu de vraag naar vrije kavels op Middag Oost toe te nemen. Ook voor de projectmatige ontwikkeling zijn we in gesprek met een initiatiefnemer. In 2018 zullen zijn plannen concreter worden waardoor er aanbod wordt gecreëerd in een breed programma.

Centrumplan (Bommersheufsestraat)

Als gevolg van de beroepsprocedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Raad) heeft de ontwikkeling van deze locatie vertraging opgelopen. Op last van deze Raad is het plan op onderdelen door de gemeenteraad op 27 september 2017 aangepast en opnieuw in procedure gebracht. De wijzigingen in het bestemmingsplan zijn hierdoor (opnieuw) voor beroep vatbaar. Telefonisch is vernomen dat bij de Raad geen "nieuw' beroep is ingesteld. Dit betekent dat de Raad met inachtneming van het besluit van 27 september 2017 een einduitspraak doet over het bestemmingsplan.
Afhankelijk van de uitspraak van de Raad zal de initiatiefnemer naar verwachting begin 2018 een start maken met de verkoop en kan de locatie, afhankelijk van de belangstelling, in datzelfde jaar worden afgenomen.

REALISATIE

In onderstaande tabel worden de gerealiseerde en te realiseren grondverkopen weergegeven. Ten aanzien van de te realiseren grondverkopen 2018 tot en met 2021 dient te worden vermeld dat deze overeenkomstig de laatst vastgestelde uitgangspunten voor de herziening van de grondexploitaties zijn (per 01-01-2017).

Aantallen/m² kavels wonen en bedrijven (realisatie en prognose)

Naam complex	Jaren						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bedrijven (ha.)							
Zevenaar Oost - 7Poort en Landeweer	0,75	0,72	1,41	2,00	2,00	2,00	3,00
Zevenaar Oost - Spoorallee/FOZ	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00	3,00	0,00
Mercurion	0,00	0,00	0,21	0,00	0,14	0,00	0,51
Totaal Bedrijven (ha.)	**0,75**	**0,72**	**1,62**	**2,00**	**5,14**	**5,00**	**3,51**
Wonen (aantallen kavels/woningen)							
Groot Holthuizen	37,00	55,00	79,00	30,00	30,00	30,00	30,00
Middag Oost & Zwanenwaay			1,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Geerlingshofstraat			4,00				
Oud Ooy	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oranjelaan	7,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Centrumplan	0,00	0,00	0,00	9,00	0,00	0,00	0,00
Totaal Wonen (aantallen)	**44,00**	**56,00**	**84,00**	**41,00**	**32,00**	**32,00**	**32,00**

PROGNOSE TE VERWACHTEN RESULTATEN

In de voormalige gemeente Zevenaar zijn de geprognosticeerde resultaten van de gemeentelijke grondexploitaties voor het laatst herzien per 1 januari 2017. Vervolgens zijn deze verwerkt in de Uitvoeringsrapportage grondexploitaties welke is vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2017. De financiële effecten zijn verwerkt in de jaarrekening 2016 welke in dezelfde raadsvergadering is vastgesteld.

De geprognosticeerde resultaten van de voormalige gemeente Rijnwaarden zijn voor het laatst herzien in het kader van de jaarrekening 2016.

Deze geprognosticeerde resultaten luiden als volgt:

Bedragen x € 1.000

Prognose financiële resultaten actieve grondexploitaties per 1 januari 2017	
Naam complex	**Resultaat herziene GrEx NCW per 01-01-2017**
Zevenaar Oost - bedrijven	-158
Zevenaar Oost – wonen	-41.356
Totaal Zevenaar Oost	**-41.514**
Middag Oost & Zwanenwaay	-5.396
Geerlingshofstraat	54
Mercurion	694
Oud Ooy	-82
Oranjelaan	0
Centrumplan	-466
Totaal Overige complexen	**-5.196**
Totaal complexen	**-46.710**

WINST- EN VERLIESNEMING

Ten aanzien van winst- en verliesneming is hierover het volgende in de Nota Grondbeleid 2012 opgenomen:

1. Verliezen worden genomen als die bekend zijn (voorzichtigheidsbeginsel), daartoe wordt een voorziening getroffen ten laste van de algemene reserve (risicoreserve).
2. Winsten worden genomen wanneer die gerealiseerd zijn (realisatiebeginsel).
3. Winst en verlies wordt genomen op basis van contante waarde.
4. Winst en verlies komen via de exploitatie ten laste van en ten goede aan de reserve grondexploitaties. In de praktijk (zie ook onder 1) is dit nu de algemene reserve.
5. Als de geraamde kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd mag winst worden genomen binnen een (deel) grondexploitatie.
6. Tussentijdse winstneming vindt dan slechts plaats als er voldoende zekerheid is voor winst nemen.
7. Winstneming vindt plaats bij de jaarrekening of programma uitvoeringsrapportage (pur). De laatste is inmiddels vervangen door de Voortgangsrapportage.

In 2018 wordt naar verwachting de exploitatie Geerlingshofstraat in Lobith afgesloten met een verwachte winst van € 54.000.
Van de overige complexen wordt geen winstneming in 2018 verwacht. Eventuele correcties op de verliesvoorziening vinden plaats in de jaarrekening, aan de hand van de herziening van de grondexploitaties.

RESERVES, VOORZIENINGEN EN RISICO'S

Eventuele winsten uit de grondexploitaties worden toegevoegd aan de algemene reserve, een en ander zoals bepaald in de Nota Grondbeleid 2012.
Voor verlieslatende complexen wordt een verliesvoorziening getroffen, zoals voorgeschreven in het BBV.
De stand van de verliesvoorziening grondexploitaties bedraagt volgens de jaarrekening 2016 van de voormalige gemeente Zevenaar € 48.059.000. In de voormalige gemeente Rijnwaarden was geen sprake van verlieslatende exploitaties waardoor ook geen verliesvoorziening noodzakelijk was.

Ten behoeve van de voorliggende begroting heeft een actualisatie van de risico's plaatsgevonden. Het risicoprofiel van de grondexploitaties kent de volgende ontwikkeling:

Bedragen x € 1.000

Risicoprofiel actieve grondexploitaties 01-01-2017 en 01-11-2017				
Naam complex	**Risicoprofiel per 01-01-2017**	**Risicoprofiel per 01-11-2017**	**Verschil jan. 2017 - nov. 2017**	**Afwijking in%**
Zevenaar Oost - bedrijven	15.220	15.259	-39	-0,3%
Zevenaar Oost – wonen	1.577	1.468	109	6,9%
Totaal Zevenaar Oost	**16.797**	**16.727**	**70**	**0,4%**
Middag Oost & Zwanenwaay	157	157	0	0,0%
Geerlingshofstraat Lobith	11	11	0	0,0%
Rijnark Lobith	36	36	0	0,0%
Uuleveld Pannerden	11	11	0	0,0%
Centrumplan Zevenaar	195	195	0	0,0%
Totaal Overige complexen	**410**	**410**	**0**	**0,0%**
Totaal Risico's	**17.207**	**17.137**	**70**	**0,4%**

We zien een verbetering van het risicoprofiel van € 70.000 waarvoor de volgende oorzaken zijn aan te wijzen:

1. Zevenaar Oost – Bedrijven:
   Ingevolge het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) dienen in de regio afspraken te worden gemaakt over een reductie van de hoeveelheid uitgeefbaar bedrijventerreinen. Het risico van het mogelijk onverkoopbaar worden van een deel van het Businesspark 7Poort is geactualiseerd en dit heeft een marginale verhoging van het risico tot gevolg.

2. Zevenaar Oost – Wonen:
   Voor het hogere segment van het woningbouwprogramma en voor de bestaande woningen in het plangebied was een risico opgenomen voor mogelijk noodzakelijke prijsaanpassingen. Nu de woningen inmiddels zijn verkocht en er voor het duurdere programma inmiddels (gedeeltelijk) afspraken met ontwikkelaars zijn gemaakt, kan dit risico worden beperkt.

In de Paragraaf Weerstandsvermogen wordt nader ingegaan op de grootste risico's en de verhouding van de grondexploitatie-risico's in relatie tot het gemeentebrede risicoprofiel.

VENNOOTSCHAPSBELASTING

In Nederland zijn overheidsondernemingen vanaf 1 januari 2016 in principe belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). Uit een inventarisatie van de activiteiten op het gebied van de grondexploitatie blijkt dat wij voor de grondexploitaties niet Vpb-plichtig zijn. De conclusie moet nog definitief met de Belastingdienst worden afgestemd en leiden tot een vaststellingsovereenkomst.

FINANCIEN

ALGEMEEN

INLEIDING

In het onderdeel Financiën van de meerjarenbegroting wordt aandacht besteed aan een aantal op basis van het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten' (BBV) verplicht voorgeschreven overzichten en toelichtingen.

In dit algemene gedeelte wordt ingegaan op de gronden waarop de ramingen in deze begroting zijn gebaseerd en de motivering daarvan. Daarbij komen tevens de belangrijkste ontwikkelingen ten opzichte van de afzonderlijke begrotingen van de oude gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden over 2017 aan de orde.

Daarna wordt in afzonderlijke onderdelen ingegaan op het financieel meerjarenbeeld van de nieuwe gemeente met een analyse van de verschillen ten opzichte van het Financieel Startdocument.
Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de baten en lasten en de saldi op de afzonderlijke taakvelden en programma's binnen de begroting, wat leidt tot het totaalresultaat van deze meerjarenbegroting.
Aan het eind van het onderdeel Financiën zijn nog de volgende overzichten opgenomen.

- Overzicht van incidentele baten en lasten.
- Geprognosticeerde balans.
- EMU-saldo.
- Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen.

KADERS EN UITGANGSPUNTEN

Hieronder zijn de kaders en uitgangspunten opgenomen die zijn gehanteerd bij het opstellen van deze begroting. Het opnemen van deze uitgangspunten in de begroting is verplicht voorgeschreven.

Financieel Startdocument

Op 31 oktober 2017 heeft de Stuurgroep het Financieel Startdocument (FSD) vastgesteld. Dit document gaf inzicht in de financiële startpositie van de nieuwe gemeente Zevenaar. Voor de opstelling van de hierin opgenomen ramingscijfers is gebruik gemaakt van de volgende basiselementen:

- de primitieve meerjarenbegrotingen 2017 -2020 van de oude gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden.
- tussentijdse door de raden vastgestelde aanpassingen van deze begrotingen, onder andere ter voorbereiding op de samenvoeging van de gemeenten
- autonome ontwikkelingen die moeten worden doorgevoerd onafhankelijk van expliciete besluitvorming door de gemeenteraad, zoals algemene prijs- en loonbijstellingen.
- verplichte wijzigingen in het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

De nu voorliggende begroting is gebaseerd op het vastgestelde Financieel Startdocument. Verschillen tussen deze begroting en het FSD worden in het onderdeel 'Financieel meerjarenbeeld' geanalyseerd.

Trendmatige aanpassing

Zoals gebruikelijk wordt voor een nieuwe begroting een percentage voor de trendmatige aanpassingen van ramingen bepaald. Hiermee worden de ramingen van beïnvloedbare uitgaven en de tarieven voor de gemeentelijke belastingen en rechten aangepast. Het bepalen van dit percentage gebeurde in de 'oude' gemeente Zevenaar jaarlijks op basis van de verwachting van het Centraal Planbureau (C.P.B.) ten aanzien van het prijsindexcijfer voor de netto materiële overheidsconsumptie. In deze eerste begroting van de nieuwe gemeente Zevenaar is deze methode voortgezet. Het C.P.B. raamt de betreffende prijsmutatie voor het jaar 2018 op 1,4%. Hierdoor wordt dit percentage in de Meerjarenprogrammabegroting 2018 - 2021 gehanteerd als trendmatige aanpassing. Daarmee blijft de gemeentelijke begroting in de pas met de te verwachten inflatie.

Ontwikkelingen op het gebied van rente en afschrijvingen

Gemeenten mogen op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) twee typen rente toepassen in hun begroting. Dit betreft rente over vreemd vermogen (daadwerkelijk betaalde rente) en rente over het eigen vermogen, de zogenaamde bespaarde rente. De Commissie BBV heeft echter een notitie opgesteld waarin de aanbeveling wordt gedaan om in het kader van transparantie en vergelijkbaarheid de bespaarde rente niet meer toe te passen.
De gemeente Rijnwaarden had in haar laatste meerjarenbegroting geen bespaarde rente meer opgenomen. De gemeente Zevenaar nog wel. Op grond van transparantie en eenvoud is ervoor gekozen om in de voorliggende begroting geen rente over het eigen vermogen meer te berekenen. Overigens wordt in bepaalde gevallen, bijvoorbeeld bij het bepalen van de kostendekkendheid van de gemeentelijk heffingen, nog wel rekening gehouden met bespaarde rente.

In de 'oude' gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar werd verschillend omgegaan met het ramen van vervangingsinvesteringen en met de vrijgevallen kapitaallasten van volledig afgeschreven activa. In Rijnwaarden werden noodzakelijk geachte vervangingsinvesteringen meteen in de aan de raad voorgelegde begroting opgenomen en werden de vrijgevallen kapitaallasten in het meerjarenbeeld gereserveerd voor toekomstige investeringen. In Zevenaar werden vervangingsinvesteringen afzonderlijk aan de raad voorgelegd en werden vrijgevallen kapitaallasten niet meer in de begroting meegeteld.
Om een goed inzicht te houden in de toekomstige lasten van investeringen zijn vanaf deze begroting de financiële gevolgen van vervangingsinvesteringen, waarvan de lasten logischerwijs terug zullen komen, opgenomen. Tevens worden de vrijgevallen kapitaallasten in de voorliggende begroting gereserveerd. Hiermee wordt bereikt dat het inzicht in de werkelijke ruimte in de begroting wordt verbeterd.

FINANCIEEL MEERJARENBEELD

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**114.904**	**105.809**	**104.342**	**104.342**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
1. Financieel startdocument FSD 2018			931	1.305	1.416	1.366
2. Autonome ontwikkelingen			-9.822	6.660	6.508	1.052
Intensivering bestaand beleid						
Uitbreiding griffie met 0,4 fte			31	31	31	31
Totaal mutaties primitieve begroting			-8.860	7.996	7.955	2.449
Totaal Lasten			106.044	113.806	112.296	106.791
Baten						
Oorspronkelijke begroting 2018			**116.563**	**107.638**	**106.562**	**106.562**
Mutaties primitieve begroting						
Autonome ontwikkelingen						
1. Financieel startdocument FSD 2018			2.351	2.632	2.628	2.623
2. Autonome ontwikkelingen			-9.255	6.249	6.193	805
Totaal mutaties primitieve begroting			-6.904	8.881	8.821	3.428
Totaal Baten			109.659	116.518	115.383	109.990
Saldo voor bestemming			3.615	2.745	3.087	3.199
Mutaties reserves						
Onttrekkingen			169	395	394	394
Toevoegingen			-1.805	-1.610	-1.610	-1.610
Saldo mutaties			-1.636	-1.215	-1.216	-1.216
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			1.979	1.530	1.871	1.983

OVERZICHT BATEN EN LASTEN

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
Bestuur en ondersteuning			21.840	22.174	21.803	21.873
Veiligheid			2.861	2.861	2.861	2.861
Verkeer, vervoer en waterstaat			4.378	4.414	4.390	4.383
Economie			4.151	11.160	11.250	4.507
Onderwijs			5.316	5.398	5.387	5.354
Sport, cultuur en recreatie			6.889	6.899	6.886	6.926
Sociaal domein			47.420	47.215	46.657	46.472
Volksgezondheid en duurzaamheid			8.892	9.134	9.171	9.161
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			4.298	4.552	3.891	5.253
Totaal Lasten			**106.045**	**113.807**	**112.296**	**106.790**
Baten						
Bestuur en ondersteuning			81.074	81.191	81.028	80.991
Veiligheid			72	72	72	72
Verkeer, vervoer en waterstaat			52	52	52	52
Economie			3.150	10.044	10.139	3.420
Onderwijs			251	251	251	251
Sport, cultuur en recreatie			1.103	1.096	1.038	1.038
Sociaal domein			12.874	12.473	12.068	12.068
Volksgezondheid en duurzaamheid			7.931	7.967	7.992	7.992
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			3.151	3.405	2.743	4.106
Totaal Baten			**109.658**	**116.551**	**115.383**	**109.990**
Saldo						
Bestuur en ondersteuning			59.235	59.017	59.225	59.117
Veiligheid			-2.789	-2.789	-2.789	-2.789
Verkeer, vervoer en waterstaat			-4.326	-4.362	-4.338	-4.331
Economie			-1.000	-1.116	-1.111	-1.087
Onderwijs			-5.065	-5.146	-5.135	-5.103
Sport, cultuur en recreatie			-5.786	-5.803	-5.849	-5.888
Sociaal domein			-34.546	-34.742	-34.589	-34.404
Volksgezondheid en duurzaamheid			-962	-1.167	-1.180	-1.169
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			-1.147	-1.147	-1.148	-1.148
Totaal Saldo voor bestemming			**3.614**	**2.745**	**3.086**	**3.198**
Mutaties reserves						
Onttrekkingen			169	395	394	394
Toevoegingen			-1.805	**-1.610**	**-1.610**	**-1.610**
Saldo mutaties			**-1.636**	**-1.215**	**-1.216**	**-1.216**
Saldo primitieve begroting 2018 na bestemming			**1.979**	**1.530**	**1.871**	**1.983**

Verschillenanalyse Financieel Startdocument - Meerjarenbegroting

De werkgroep financiën heeft de gevolgen van de herindeling op de begroting inzichtelijk gemaakt in het financiële startdocument (FSD). Dit document is met enkele aanpassingen door de raadsgroep en stuurgroep vastgesteld op 31 oktober 2017. De ontwikkelingen en financiële gevolgen die verwerkt zijn in het FSD zijn daarin toegelicht. Hierbij is aangegeven dat dit niet het eindsaldo zou zijn van de primaire begroting.
In onderstaand overzicht zijn de saldi van de begroting ten opzichte van het FSD weergegeven:

Bedragen x € 1.000

	2018	2019	2020	2021
Positief resultaat Financieel Startdocument	1.580	1.744	1.989	2.032
Positief resultaat Meerjarenbegroting 2018-2021	1.979	1.530	1.870	1.982
Verschil FSD -MJB 2018-2021	**399**	**-214**	**-119**	**-50**

Naar aanleiding van het FSD en de verplichtingen uit het Besluit Begroting en Verantwoording hebben enkele aanvullende analyses op basis van de laatste actuele inzichten in investeringen plaatsgevonden. Daarnaast is er nog een besluit genomen om een post toe te voegen aan de begroting. Onderstaand zijn de grootste verschillen en hun oorzaak opgenomen.

Actualisatie activa

Na het opstellen van het FSD zijn de standen van alle activa bijgewerkt. Hieruit volgen nog enkele aanpassingen als gevolg van gelijkstelling afschrijvingstermijn, verschuiving investeringsmoment en bijstelling financieringsbehoefte. De bijstellingen hebben een effect op de rente- en afschrijvingslasten in de begroting en leiden per saldo tot het volgende effect:

Bedragen x € 1.000

	2018	2019	2020	2021
Actualisatie activa	398	-60	22	166

Vervangingsinvesteringen

De gevolgen van het opnemen (reserveren) van de afschrijvingslasten van de vervangingsinvesteringen hebben het volgende effect op de meerjarenbegroting:

Bedragen x € 1.000

	2018	2019	2020	2021
Reservering vrijval kapitaallasten		-168	-180	-236

Lasten participatiebudget

Ten opzichte van het FSD heeft er nog een bijstelling plaatsgevonden van de lasten van het participatiebudget. In het FSD is de integratieuitkering voor het onderdeel participatie verlaagd. De verlaging van de lasten is meegenomen in de begroting.

Bedragen x € 1.000

	2018	2019	2020	2021
Lasten participatiebudget	32	45	70	51

Uitbreiding griffie

Op basis van besluitvorming van de raadsgroep en stuurgroep (31 oktober 2017) is de formatie van de griffie verhoogd met 0,4 fte. Hiermee komt de formatie op de gewenste 2,7 fte.
Het financiële gevolg van deze aanpassing is:

Bedragen x € 1.000

	2018	2019	2020	2021
Uitbreiding griffie	-31	-31	-31	-31

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN, VENNOOTSCHAPSBELASTING EN ONVOORZIEN

Bedragen x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Algemene uitkering			40.517	40.848	40.750	40.668
Belasting op eigendom en gebruik bedrijven			3.841	3.860	3.876	3.876
Belasting op eigendom woningen			6.132	6.218	6.239	6.239
Hondenbelasting			304	305	305	305
Precariobelasting			2.208	2.208	2.208	2.208
Uitkering sociaal domein			21.258	20.914	20.866	20.943
Totaal algemene dekkingsmiddelen			**74.260**	**74.353**	**74.244**	**74.239**

VENNOOTSCHAPSBELASTING

In Nederland zijn overheidsondernemingen in principe belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). Activiteiten of clusters van activiteiten zijn te kwalificeren als Vpb-plichtig als sprake is van een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid, van deelname aan het economisch verkeer en van een winstoogmerk of van structurele overschotten.
Uit een inventarisatie van de activiteiten binnen de reguliere exploitatie blijken in onze gemeente geen Vpb-plichtige (clusters van) activiteiten aanwezig te zijn. Ook de activiteiten op het gebied van de grondexploitatie zijn niet Vpb-plichtig. Aan de voorwaarde van winstoogmerk of structurele overschotten wordt namelijk niet voldaan.
Derhalve luidt de conclusie dat de gemeente Zevenaar niet belastingplichtig is voor de Vennootschapsbelasting. Er is dan ook geen bedrag hiervoor in de begroting opgenomen.

ONVOORZIEN

Op taakveld 0.8 Overige baten en lasten van programma 0 Bestuur en ondersteuning is een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen voor het opvangen van in de loop van het begrotingsjaar noodzakelijke nieuwe uitgaven of de onvermijdelijke verhoging van bestaande posten. Voor 2018 en volgende jaren is een raming van € 126.000 beschikbaar.

OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Omschrijving	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Incidentele lasten					
Coll van burgemeester en wethouders	Wachtgeld voormalige wethouders Zevenaar	74			
Gemeentehuis	Afwikkeling verkoop gemeentehuis Rijnwaarden		65		
Verkiezingen, referenda	In 2019 zijn er 3 verkiezingen (Provinciale Staten en Waterschappen en Europees parlement)		119		
Integraal veiligheidsbeleid	Uitvoeren Veiligheidsmonitor	9			
Huisvesting primair onderwijs	Onderhoud leegstaande onderwijslocaties	50			
Totaal Incidentele lasten		**133**	**184**		
Incidentele baten					
Afdeling Ruimtelijke ontwikkeling	Provinciale subsidie JOGG 2018	3			
Economische zaken	Zandwinning carvium	62			
Sportbedrijf	Dienstverleningsovereenkomst Technische dienst Gemeente-Ataro BV	54	54		
Kinderopvang	Opbrengst verhuur Rijnwaarden	24	24		
Totaal Incidentele baten		**143**	**78**		
Totaal Incidentele lasten en baten		**10**	**-106**		

OVERZICHT BEOOGDE STRUCTURELE MUTATIES RESERVES

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves beschouwen we in principe als incidenteel. Behalve als het gaat om reguliere onttrekkingen aan dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten.

In het overzicht hieronder zijn de structurele toevoegingen en onttrekking aan de reserves opgenomen, zoals voorgeschreven in artikel 19, onder d. van het BBV.

Structurele toevoegingen reserves

Bedragen x € 1.000

Reserves	2018	2019	2020	2021
Algemene Reserve - vrij beschikbare deel	1.243	1.248	1.248	1.248
Bestemmingsreserve wegen	358	358	358	358
Kapitaallastenreserves	3	3	3	3
Totaal stortingen reserves	**1.605**	**1.610**	**1.610**	**1.610**

De structurele storting in de algemene reserve - vrij beschikbare deel heeft betrekking op de precario-opbrengsten die structureel in de algemene reserve worden gestort. De voormalige gemeente Rijnwaarden heeft een bestemmingsreserve wegen omdat er geen actueel onderhoudsplan is. Na harmonisatie van het wegenbeleidsplan zullen de bestemmingsreserve wegen (Rijnwaarden) en onderhoudsvoorziening wegen (Zevenaar) worden samengevoegd.

Structurele onttrekkingen reserves

Bedragen x € 1.000

Reserves	2018	2019	2020	2021
Frictiekosten bezuinigingen 2011-2014 (Vernieuwingskosten)	100	100	100	100
Kapitaallastenreserves	63	289	292	292
Totaal onttrekkingen reserves	**163**	**389**	**392**	**392**

Jaarlijks is een onttrekking van € 100.000 begroot uit de reserve Vernieuwingskosten ten behoeve van de begrote frictiekosten voortkomend uit de bezuinigingen 2011-2014 (Zevenaar).
De structurele onttrekkingen hebben daarnaast betrekking op kapitaallastenreserves. Met ingang van 2017 dienen investeringen met een maatschappelijk nut geactiveerd te worden. De dekking van de afschrijving vanuit de (kapitaallasten)reserves wordt jaarlijks ten gunste van de exploitatie gebracht.

UITEENZETTING FINANCIELE POSITIE

GEPROGNOSTICEERDE BALANS

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo is een geprognosticeerde balans vanuit het BBV voorgeschreven. De balans moet aansluiten bij de jaarrekening, maar behoeft niet dezelfde mate van detail te kennen. De geprognosticeerde balans moet tenminste de posten bevatten die nodig zijn om het EMU-saldo er eenduidig uit af te kunnen leiden. Het EMU-saldo kan worden afgeleid van het saldo van de mutaties in de vorderingen en in de schulden.

Bedragen x € 1.000

Activa		2018	2019	2020	2021
Materiële vaste activa		106.327	118.130	113.198	108.941
Fin. Vaste activa	Kapitaal	35	35	35	35
	Leningen	16.132	15.713	15.311	15.311
	Personeel	16.023	15.976	15.927	15.927
	Activa derden	216	200	185	171
Voorraden	BIE	91.573	80.474	75.474	74.480
	-/- Verliesvoorziening	-49.326	-50.301	-51.295	-52.309
Uitzettingen < 1jr		12.178	12.178	12.178	12.178
Liquide middelen		1.432	1.432	1.432	1.432
Overlopende activa		5.733	5.733	5.733	5.733
Totaal activa		**200.323**	**199.570**	**188.178**	**181.899**

Passiva		2018	2019	2020	2021
Eigen vermogen	Algemene reserve	16.100	17.343	18.591	19.839
	Best. reserves	23.905	24.298	24.232	24.200
	Resultaat	1.978	1.531	1.870	1.982
Voorzieningen		9.728	8.798	8.824	8.546
Vaste schulden		128.011	122.698	107.362	102.300
Vlottende schulden		11.298	11.298	11.298	11.298
Overlopende passiva		9.303	13.604	16.001	13.734
Totaal passiva		**200.323**	**199.570**	**188.178**	**181.899**

Reserves

In onderstaand overzicht geven we het verwachte verloop van de reserves voor het begrotingsjaar 2018 weer. In de bijlagen is een gespecificeerd overzicht van de reserves opgenomen. In dit overzicht zijn de reserves nog gespecificeerd per gemeente voor herindeling opgenomen. Na het opstellen van de jaarrekening 2017 zal een herschikking van de reserves plaats vinden waarbij voorstellen worden gedaan tot samenvoeging continuering of opheffing van de bestaande reserves.

Bedragen x € 1.000

Reserves	Stand 1-1-2018	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2018
Algemene reserve	16.100	1.243	-	17.343
Bestemmingsreserves	23.905	562	169	24.298
Totaal reserves	**40.005**	**1.805**	**169**	**41.640**

Voorzieningen

In onderstaand overzicht geven we het verwachte verloop van de voorzieningen voor het begrotingsjaar 2018 weer. In de bijlagen is een gespecificeerd overzicht van de voorzieningen opgenomen. In dit overzicht zijn de voorzieningen nog gespecificeerd per gemeente voor herindeling opgenomen. Na het opstellen van de jaarrekening 2017 zal een herschikking van de voorzieningen plaats vinden waarbij voorstellen worden gedaan tot samenvoeging continuering of opheffing van de bestaande voorzieningen.

Bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Stand 1-1-2018	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2018
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's	1.828	71	190	1.709
Egalisatievoorzieningen	2.317	1.384	2.096	1.604
Voorzieningen van derden verkregen middelen met specifieke besteding	5.583	797	895	5.485
Totaal Voorzieningen	**9.728**	**2.251**	**3.181**	**8.798**

Investeringen

De voormalige gemeenten gingen in hun begrotingen anders om met de verwerking van vervangingsinvesteringen. In Rijnwaarden werden de (afschrijvings)lasten beschikbaar gehouden en in Zevenaar vielen deze vrij. In Zevenaar werden de afschrijvingslasten (weer) opgenomen na een besluit van de gemeenteraad. Om schommelingen in het begrotingssaldo te voorkomen is er in deze begroting voor gekozen om de lasten van vervangingsinvesteringen (reeds aanwezige activa en geplande vervanging) op te nemen. Jaarlijks moet beoordeeld worden of geplande vervanging daadwerkelijk gerealiseerd zal gaan worden. Op basis van deze informatie zal jaarlijks bepaald moeten worden of het gereserveerde bedrag toereikend of te hoog is.

In onderstaand overzicht zijn per jaarschijf de vervangingsinvesteringen voor de nieuwe gemeente opgenomen die verwerkt zijn in de cijfers van deze meerjarenbegroting. In de bijlage Meerjareninvesteringsplan is een overzicht opgenomen van de verwachte investeringen in de komende jaren waarvoor bij de Kadernota of via een afzonderlijk raadsvoorstel de middelen worden aangevraagd. Deze investeringen zijn dus nog niet financieel vertaald in deze meerjarenbegroting.

Bedragen x € 1.000

	2018			
Omschrijving investering	Investerings-bedrag	Wijze van dekking	Afschrij-ving*	Rente
Vervangingsinvesteringen gemeentewerf	658	exploitatie	66	14
Vervanging en flexibilisering ICT-werkplekken	450	exploitatie	90	7
Begraafplaats Lobith	74	exploitatie	2	1
Brandveiligheidsvoorzieningen	154	exploitatie	10	2
Totaal investeringen	**1.336**		**168**	**24**

Bedragen x € 1.000

	2019			
Omschrijving investering	Investerings bedrag	Wijze van dekking	Afschrij-ving*	Rente
Vervangingsinvesteringen gemeentewerf	277	exploitatie	78	24
Vervanging en flexibilisering ICT-werkplekken	-	exploitatie	90	7
Begraafplaats Lobith	-	exploitatie	2	1
Brandveiligheidsvoorzieningen	-	exploitatie	10	2
Totaal investeringen	**277**		**180**	**34**

Bedragen x € 1.000

	2020			
Omschrijving investering	Investerings bedrag	Wijze van dekking	Afschrij-ving*	Rente
Vervangingsinvesteringen gemeentewerf	572	exploitatie	134	23
Vervanging en flexibilisering ICT-werkplekken	-	exploitatie	90	7
Begraafplaats Lobith	-	exploitatie	2	1
Brandveiligheidsvoorzieningen	-	exploitatie	10	2
Totaal investeringen	**572**		**236**	**33**

Bedragen x € 1.000

	2021			
Omschrijving investering	Investerings bedrag	Wijze van dekking	Afschrij-ving*	Rente
Vervangingsinvesteringen gemeentewerf	114	exploitatie	145	21
Vervanging en flexibilisering ICT-werkplekken	-	exploitatie	90	7
Begraafplaats Lobith	-	exploitatie	2	1
Brandveiligheidsvoorzieningen	-	exploitatie	10	2
Totaal investeringen	**114**		**247**	**31**

* De afschrijving komt in het jaar na gereedkomen van de investering ten laste van de exploitatie.

Vervangingsinvesteringen gemeentewerf
De vervangingsinvesteringen gemeentewerf bestaan uit de vervangingen van materieel en voertuigen voor de nieuwe gemeente Zevenaar.

Vervanging en flexibilisering ICT-werkplekken
In 2018 staat de vervanging en flexibilisering van ICT-werkplekken (vast en mobiel) op de planning.

Begraafplaats Lobith
Dit is een investering in de urnentuin van de gemeentelijke begraafplaats in Lobith.

Brandveiligheidsvoorzieningen
Dit zijn investeringen in brandveiligheidsvoorzieningen binnen openbare gebouwen in de voormalige gemeente Rijnwaarden.

EMU SALDO

Centraal Bureau voor de Statistiek
www.cbs.nl/kredo

Vragenlijst
Berekening EMU-saldo
Gemeente Zevenaar (60299)

	Omschrijving	2017 x € 1000 Volgens realisatie tot en met sept. 2017, aangevuld met raming resterende periode	2018 x € 1000 Volgens begroting 2018	2019 x € 1000 Volgens meerjarenraming in begroting 2018
1	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	2.942	-1.636	-1.183
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	5.465	4.883	5.348
3	Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus vrijval van voorzieningen ten bate van de exploitatie	1.395	3.248	3.558
4	Bruto investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	7.853	5.344	10.688
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, **geen betrekking hebbende op bouwgrondexploitatie en niet verantwoord op de exploitatie**	5.331	1.195	2.391
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), **voor zover niet op exploitatie verantwoord**			
7	Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d., alleen **transacties met derden niet op de exploitatie verantwoord**	4.918	7.373	6.995
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten **voor zover niet al op de exploitatie**	8.339	5.327	13.562
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze met derden betreffen	3.544	3.181	2.515
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht			
11	Verkoop van effecten:	○ ja ◉ nee	○ ja ◉ nee	○ ja ◉ nee
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)			
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de			
Berekend EMU-saldo		7.157	-2.881	3.478

ARBEIDSKOSTEN GERELATEERDE VERPLICHTINGEN

In de begroting zijn ramingen opgenomen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Op grond van de voorschriften mag hiervoor geen voorziening getroffen worden, maar dient hierover wel afzonderlijk informatie in de begroting te worden opgenomen. Onder de hier bedoelde verplichtingen worden de aanspraken verstaan op toekomstige uitkeringen door het huidige dan wel het voormalige personeel. In onze gemeente gaat het om de volgende posten:

- wachtgelden gewezen bestuurders
- pensioenen wethouders
- opgebouwde vakantierechten

Opgebouwde vakantierechten

Per 1 januari 2017 heeft iedere medewerker de beschikking over het Individueel KeuzeBudget (IKB). Het IKB is een budget in geld dat elke medewerker maandelijks kan inzetten voor door hem gekozen doelen. De jaarlijkse vakantietoelage maakt hiervan onderdeel uit. Met het IKB krijgen medewerkers meer keuzevrijheid over de inhoud van hun arbeidsvoorwaardenpakket. De opbouw van het IKB vindt maandelijks plaats van januari tot en met december van een kalenderjaar en wordt uiterlijk in december uitbetaald. De kosten van het IKB zijn daardoor jaarlijks van ongeveer gelijke omvang en zijn in de begroting opgenomen.

Wachtgeldverplichtingen wethouders

Bestuurders hebben geen garantie dat zij na vier jaar hun zetel kunnen behouden. Hierdoor bestaat de mogelijkheid van wachtgeldverplichtingen. In de oude gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden werd verschillend met de wachtgeldverplichtingen omgegaan. In Zevenaar werden de verplichtingen in de begroting opgenomen op het moment dat tot werkelijke uitbetaling moest worden overgegaan. In Rijnwaarden werd in het jaar van ontstaan van de wachtgeldverplichting een voorziening gevormd voor de hele looptijd van de verplichting. In de paragraaf weerstandsvermogen van deze begroting is bij de risico's rekening gehouden met mogelijke wachtgeldverplichtingen en is daarvoor dus weerstandscapaciteit beschikbaar in de algemene reserve.

Pensioenen wethouders

In ongeveer twintig gevallen wordt een pensioenuitkering betaald aan (nabestaanden van) gewezen wethouders. Deze lasten zijn in de begroting opgenomen. Daarnaast bouwen de huidige wethouders pensioenrechten op. Hiervoor wordt een voorziening gevormd. In de begroting wordt in verband met de toename van de rechten jaarlijks rekening gehouden met een toevoeging aan deze voorziening.

BIJLAGEN

BELEIDSINDICATOREN

Naam	Jaar meting	Landelijk	Zevenaar	Begroting 2018
Bestuur en ondersteuning				
Apparaatskosten (in € per inwoner)	2018		468,00	468,00
Externe inhuur (kosten in % totale loonsom en inhuur externen)	2018		7,14	7,14
Overhead (in % van totale lasten)	2018		11,37	11,37
Bezetting (aantal Fte per 1.000 inwoners)	2018		5,36	5,36
Formatie (aantal Fte per 1.000 inwoners)	2018		6,76	6,76
Economie				
Functiemenging (%)	2016	52,10	48,30	48,50
Vestigingen (van bedrijven) (aantal per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar)	2016	134,00	123,00	125,00
Bruto Gemeentelijk Product (verhouding verwacht en gemeten product)	2013	100,00	100,30	100,00
Onderwijs				
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (% deelnemers aan VO en MBO)	2014	2,00	2,15	2,10
Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	2016	2,01	0,80	0,80
Relatief verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	2016	26,88	22,90	22,50
Sociaal domein				
Personen met een bijstandsuitkering (aantal per 10.000 inwoners)	2016	41,30	32,90	32,50
Jongeren met jeugdreclassering (% kinderen 12 tot 23 jaar)	2017	0,40	0,40	0,42
Achterstandsleerlingen (% 4 t/m 12 jarigen)	0	0,00	0,00	
Banen (aantal per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar)	2016	744,00	690,00	700,00
Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)	2016	1,20	1,11	1,10
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar)	2017	8,80	9,77	9,70
Lopende re-integratievoorzieningen (aantal per 10.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar)	2016	25,50	17,00	17,50
Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jarigen)	2015	1,52	0,63	0,60
Kinderen in uitkeringsgezinnen (% kinderen tot 18 jaar)	2015	6,58	5,30	5,20
Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)	2015	1,45	0,81	0,80
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo (aantal per 10.000 inwoners)	2017	54,00	70,00	71,00
Netto arbeidsparticipatie (% werkzame beroepsbevolking t.o.v. beroepsbevolking)	2016	68,80	63,25	64,00
Sport, cultuur en recreatie				
Niet sporters (%)	2016	48,70	50,40	50,00
Veiligheid				
Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners)	2016	2,30	1,30	1,30
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) (aantal per 1.000 inwoners)	2016	5,60	4,60	4,55
Verwijzingen Halt (aantal per 10.000 jongeren)	2016	137,00	48,00	45,00
Diefstal uit woningen (aantal per 1.000 inwoners)	2016	3,30	2,10	2,10
Harde kern jongeren (aantal per 10.000 inwoners)	2014	1,30	1,12	1,10
Geweldsmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners)	2016	5,30	2,55	2,50

Verkeer, vervoer en waterstaat				
Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig (%)	2015	8,00	9,50	8,00
Ziekenhuisopname na vervoersongeval met fietser (%)	2015	9,00	10,20	10,20
Volksgezondheid en duurzaamheid				
Omvang huishoudelijke restafval (kg/inwoner)	2015	200,00	134,22	130,00
Hernieuwbare elektriciteit (%)	2015	12,10	1,07	2,00
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Gemiddelde WOZ-waarde (per € 1.000)	2016	209,00	179,24	182,00
Demografische druk (%)	2017	69,00	77,40	78,00
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (€)	2017	723,00	677,90	677,90
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (€)	2017	644,00	564,30	564,30
Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen)	2014	6,00	1,13	1,50

RESERVES EN VOORZIENINGEN

RESERVES

In onderstaand overzicht is het gespecificeerde verloop van de reserves weergegeven. In de eerste kolom is aangegeven vanuit welke oude gemeente (Rijnwaarden / Zevenaar) de reserve komt.

Bedragen x € 1.000

Gm	Omschrijving	Pr	Stand 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-2018	Toevoeging	Onttrekking	Eind-saldo 2019	Toevoeging	Onttrekking	Eind-saldo 2020	Toevoeging	Onttrekking	Eind-saldo 2021
	Algemene reserves														
Z	Algemene Reserve - vrij beschikbaar	0	12.525	1.243	-	13.768	1.248	-	15.016	1.248	-	16.264	1.248	-	17.512
R	Algemene reserve	0	3.575	-	-	3.575	-	-	3.575	-	-	3.575	-	-	3.575
	Bestemmingsreserves														
Z	Versnelling woningbouw 2008	0	509			509			509			509			509
Z	Dekking betaald parkeren	2	146			146			146			146			146
Z	Visie en planvorming station Zevenpoort	2	32			32		32	0			0			0
Z	Plankosten en voorbereiding A15/A12	2	70			70			70			70			70
Z	Centrummanagement	3	140			140		46	94		46	48		46	2
Z	Revitalisering Tatelaar fase 2	3	500			500			500			500			500
Z	Claim werkzaamheden gemeentehuis	0	505			505		13	492		13	480		13	467
Z	Verhuizing peuterspeelzaalwerk	4	24			24			24			24			24
Z	Frictiekosten bezuinigingen 2011-2014 (Vernieuwingskosten)	0	503		100	403		100	303		100	203		100	103
Z	Extra inzet op re-integratie	6	80			80			80			80			80
Z	Herbezettingsgelden	0	8			8			8			8			8
Z	Risicoreserve	0	16.681			16.681			16.681			16.681			16.681
Z	Snelfietsroute F12	2	383		1	383		11	372		11	361		11	351
Z	Nazorg diverse complexen	8	115			115			115			115			115
Z	Plan van aanpak opwaardering openbare ruimte	3	21			21		3	18		3	15		3	12
Z	Vermarkten real-time parkeren	2	25			25		3	22		3	19		3	16
Z	Investeringsfonds sociaal domein	6	300	200		500			500			500			500
Z	Reiniging	7	240		0	240		8	232		11	221		11	210

Z	Riolering	7	147			147			147			147			147
Z	Onderzoek kansrijke duurzame maatregelen	7	25			25		5	20		5	15		5	10
Z	Voorbereiding Omgevingswet	8	50		10	40		10	30		10	20		10	10
Z	Kapitaallasten onderzoek randweg nabij A15	2	100			100		14	86		14	72		14	58
Z	Kapitaallasten ICT-plan herindeling	0	622			622		124	498		124	373		124	249
R	Opleiding personeel	0	30	-	-	30	-	-	30	-	-	30	-	-	30
R	Automatisering	0	132	-	-	132	-	-	132	-	-	132	-	-	132
R	Collegeprogramma 2014-2018	0	260	-	-	260	-	-	260	-	-	260	-	-	260
R	Duurzaamheidsleningen	0	135	-	-	135	-	-	135	-	-	135	-	-	135
R	Kapitaallasten reserve tbv balansverkorting	0	230	-	10	220	-	10	211	-	10	201	-	10	191
R	Kapitaallasten reserve onderwijshuisvesting	2	83	1	4	81	1	4	79	1	4	77	1	4	75
R	Kapitaallasten reserve 't Scathe	2	502	1	35	468	1	35	435	1	35	401	1	35	368
R	Volkshuisvesting	8	22	-	6	16	-	4	13	-	-	13	-	-	13
R	Bestemmingsplannen	8	198	-	-	198	-	-	198	-	-	198	-	-	198
R	Wegen	2	1.037	358	-	1.395	358	-	1.754	358	-	2.112	358	-	2.471
R	Organisatieontwikkeling	0	48	-	-	48	-	-	48	-	-	48	-	-	48
	Totaal		**40.005**	**1.804**	**164**	**41.644**	**1.609**	**421**	**42.832**	**1.609**	**388**	**44.053**	**1.609**	**388**	**45.274**

VOORZIENINGEN

In onderstaand overzicht is het gespecificeerde verloop van de voorzieningen weergegeven. In de eerste kolom is aangegeven vanuit welke oude gemeente (Rijnwaarden / Zevenaar) de reserve komt.

Bedragen x € 1.000

Gm	Omschrijving	Pr	Stand 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-2018	Toevoeging	Onttrekking	Eind-saldo 2019	Toevoeging	Onttrekking2	Eind-saldo 2020	Toevoeging	Onttrekking	Eind-saldo 2021
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's															
R	WW verplichtingen	0	2	-	-	2	-	-	2	-	-	2	-	-	2
R	Pensioenen wethouders	0	346	21	-	367	21	-	387	21	-	408	21	-	429
Z	Gemeentelijke onderwijsachterstandbeleid	4	22	-	-	22	-	-	22	-	-	22	-	-	22
Z	Pensioenaanspraken wethouders	0	1.459	50	190	1.319	50	190	1.179	50	190	1.039	50	190	899
Totaal voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's			**1.828**	**71**	**190**	**1.709**	**71**	**190**	**1.590**	**71**	**190**	**1.471**	**71**	**190**	**1.352**
Egalisatievoorzieningen							-			-			-		
R	Onderhoud gemeentegebouwen	0	218	55	-	273	55	-	329	55	-	384	55	-	439
R	ANWB-bewegwijzering	2	13	5	2	15	5	2	18	5	2	20	5	2	23
R	Openbare verlichting	2	470	-	-	470	-	-	470	-	-	470	-	-	470
Z	Groot onderhoud wegen	2	689	1.082	1.732	39	1.082	1.051	70	1.082	878	274	1.082	1.335	21
Z	Onderhoud openbare verlichting	2	158	26	-	184	26	200	9	26	-	35	26	-	61
Z	Groot onderhoud bruggen	2	38	18	53	3	18	10	10	18	32	-5	18	-	13
Z	Onderhoud gemeentelijke gebouwen	0	690	193	309	574	188	166	596	188	691	93	188	173	109
Z	Onderhoud begraafplaats	7	41	5	-	46	5	-	51	5	20	36	5	-	41
Totaal Egalisatievoorzieningen			**2.317**	**1.384**	**2.096**	**1.604**	**1.378**	**1.430**	**1.553**	**1.378**	**1.623**	**1.308**	**1.378**	**1.510**	**1.176**
Voorzieningen van derden verkregen middelen met specifieke besteding															
R	Riolen en rioolgemalen	7	847	762	895	714	756	895	575	757	895	437	760	895	302
R	Toekomstige vervangings-investeringen riolering	7	48	-	-	48	-	-	48	-	-	48	-	-	48
Z	Vervanging riolering	7	4.571	35	-	4.607	335	-	4.942	251	27	5.166	251	25	5.392
Z	Aanspraken overstromingen Riverparc	8	117	-	-	117	-	-	117	-	-	117	-	-	117
Totaal voorzieningen van derden verkregen middelen met specifieke besteding			**5.583**	**797**	**895**	**5.485**	**1.091**	**895**	**5.682**	**1.008**	**922**	**5.768**	**1.011**	**920**	**5.859**
							-			-			-		
Totaal voorzieningen			9.728	2.251	3.181	8.798	2.540	2.515	8.824	2.457	2.735	8.546	2.461	2.620	8.387

MEERJARENINVESTERINGSPLAN

In de Meerjarenbegroting 2017-2020 heeft de gemeente Zevenaar voor het eerst een meerjareninvesteringsplan (MIP) opgenomen. Het doel van het MIP is om de raad inzicht te geven in de investeringen in de komende periode van vier jaar. Voor deze meerjarenbegroting is dit meerjareninvesteringsplan verder uitgewerkt en wordt een totaaltabel per jaarschijf gepresenteerd van de te verwachte investeringen.

Bedragen x € 1.000

	2018			
Omschrijving investering	**Investerings bedrag**	**Waarvan dekking**	**Wijze van dekking**	**Kapitaal-lasten**
Herontwikkeling gebied Edisonstraat-A12	1.000	-	Exploitatie	48
Aanleg 2e viaduct 7Poort	2.000	-	Exploitatie	110
Aanpassing Babberichseweg en Dorpstraat	100	-	Exploitatie	6
Voorzieningenproject Spijk	400	200	Subsidies	11
Totaal investeringen 2018	**3.500**	**200**		**175**

	2019			
Omschrijving investering	**Investerings bedrag**	**Waarvan dekking**	**Wijze van dekking**	**Kapitaal-lasten**
Stedelijke herverkaveling	6.000	n.n.b.	Subsidies	n.n.b.
Totaal investeringen 2019	**6.000**			**-**

	2020			
Omschrijving investering	**Investerings bedrag**	**Waarvan dekking**	**Wijze van dekking**	**Kapitaal-lasten**
Renovatie Gemeentelijke gebouwen	176	-	Exploitatie	9
Capaciteitsaanpassing hoofdinfrastructuur a.g.v. wijziging aansluiting hoofdwegennet	5.000	-	Exploitatie	242
Doortrekken Regionale Weg/Witte Kruis	19.260	n.n.b.	Exploitatie / Subsidies	n.n.b.
Treffen bovenwettelijke maatregelen op vlak van lucht en geluid Arnhemseweg c.s	500	-	Exploitatie	28
Renovatie sportaccommodaties	353	-	Exploitatie	18
Totaal investeringen 2020	**25.289**	**-**		**297**

	2021			
Omschrijving investering	**Investerings bedrag**	**Waarvan dekking**	**Wijze van dekking**	**Kapitaal-lasten**
Aanleg noordelijke randweg	10.000	n.n.b	Subsidies	n.n.b.
Realiseren zgn. ommetjes vanuit de woonomgeving naar het omliggende landschap	300	-	Exploitatie	15
Totaal investeringen 2021	**10.300**	**-**		**15**

Hieronder is een toelichting op bovenstaande investeringen opgenomen.

Herontwikkeling gebied Edisonstraat-A12
In het kader van de aanpassing van de weg Hengelder wordt ook de Edisonstraat aangepast. Daarnaast wordt een snelfietsroute langs de A12 uitgewerkt. De snelfietsroute komt daarmee over het terrein van het aanbiedstation en voetbalvereniging SDZZ. Dit maakt een aanpassing of verplaatsing van het aanbiedstation noodzakelijk en verplaatsing van SDZZ. Tevens dient er een vervangende locatie gevonden te worden voor de drie hondenverenigingen die vanwege de nieuwe aansluiting Zevenaar Oost moeten verplaatsen. Daarnaast is er een parkeerprobleem van Compaxo. Dit kan meegenomen worden in de herinrichting.

Aanleg 2e viaduct 7Poort
Er zijn diverse partijen die zich zorgen maken over de verkeersafwikkeling op het huidige viaduct, dit met name naar aanleiding van de beoogde komst van de Fashion Outlet in samenhang met de uitgifte van 7Poort. Met een tweede viaduct kunnen deze zorgen eventueel worden weggenomen. Wij zijn momenteel die mogelijkheden voor een 2e viaduct aan het onderzoeken. Het huidige viaduct voldoet. Bij een doortrekking van het Witte Kruis en een uitbreiding van de FOZ is een tweede viaduct *wel nodig*. Beide zaken zijn op dit moment nog niet aan de orde, maar het is wel al *toekomstgericht* en draagt bij aan een *optimale bereikbaarheid* van 7Poort en wellicht draagt het zelfs bij aan de *verkoopbaarheid* van de kavels. Omdat de mogelijke realisatie van een tweede viaduct verkeerskundig niet noodzakelijk blijkt te zijn, is hiervoor geen budget opgenomen in de grondexploitatie. Indien uit verkoop technisch oogpunt de wens bestaat om dit viaduct toch te realiseren, ontstaat een financieel risico, omdat het benodigde budget niet voorhanden is. In de eerstvolgende risicoanalyse voor de grondexploitatie wordt dit risico gewogen en meegenomen in het risicoprofiel. Een daadwerkelijke realisatie wordt ter afweging aan de raad bij de eerstvolgende mogelijkheid voorgelegd.

Aanpassing Babberichseweg en Dorpstraat
Provincie Gelderland heeft een verkenning uitgevoerd naar leefbaarheidsknelpunten in Babberich. In de verkenning zijn vier locaties benoemd waar maatregelen getroffen moeten worden. De toegang naar het Babborgaplein krijgt, komende vanuit het dorp, een lanksafvak. Achterop komend verkeer kan dan om de wachtende auto's heen rijden. De (school-)oversteek naar het Babborgaplein wordt vergroot en voorzien van een zig-zag beweging. Dan is er meer opstelruimte en is verkeer op de Dorpsstraat beter zichtbaar. Bij het Bettestraatje komen er mindergeleiders, om de oversteek voor fietsers in twee fasen mogelijk te maken en zo de verkeersveiligheid te verbeteren. Tevens komt er een stukje tweerichtingen fietspad aan de noordzijde, tussen het Bettestraatje en de Uiverstraat. Tenslotte zijn er nog aanpassingen aan Witte Kruis verkend, om verkeer verder van de woningen af te laten rijden. Uitvoering van de maatregelen kan mogelijk, onder voorbehoud van financiering, nog in 2018 starten. De gemeente Zevenaar is gevraagd een bijdrage in de kosten te leveren. De uitvoering van de aanpassingen aan Witte Kruis wordt gekoppeld aan de onderzoeken en besluitvorming over de mer-studie Witte Kruis.

Voorzieningenproject Spijk
Op 21 november 2017 heeft het college van B&W van Rijnwaarden de opdracht gegeven voor de uitvoering van het Project 'Voorzieningen-Spijk'. Dit is een project, in co-productie, met de Provincie Gelderland. Doel van het project is (1) meer activiteiten en (2) herallocatie van voorzieningen in het dorp.
De inventarisatiefase loopt van december 2017 tot en met februari 2018. Daarna volgt politieke besluitvorming voor een (mogelijke) uitvoeringsfase. Indien van toepassing zal dit gepaard gaan met gebruikmaking Provinciale middelen (€ 200.000,00) in combinatie met beschikbaar identiek gemeentelijk budget.

Stedelijke herverkaveling
Als gevolg van de nieuwe aansluiting op de A12 moet de weg Hengelder worden aangepast. Het huidige ontwerp, in opdracht van de provincie, is de meest optimale vormgeving binnen het huidig wegprofiel en de planning. De bereikbaarheid en vindbaarheid van bedrijven op Hengelder en Tatelaar laat echter te wensen over. Door de Edisonstraat te verleggen in westelijke richting kan een meer logische verkeersstructuur worden ontwikkeld.

Renovatie Gemeentelijke gebouwen
Volgens de meerjarenonderhoudsplanning die wij hanteren voor de gemeentelijke gebouwen dient voor de instandhouding van een pand gemiddeld één keer in de 40 jaar een renovatie plaats te vinden. Bij renovatie gaat het om het (gedeeltelijk) vernieuwen van het gebouw, zodat het comfort omhoog gaat en de levensduur verlengd wordt. Dit zijn werkzaamheden zoals het vervangen van een dak, sanitair, kozijnen, plafonds, vloeren, leidingen, etc.
In 2020 zullen de gebouwen van de brandweer Zevenaar, de garage werkplaats van de gemeentewerf en het Musiater worden gerenoveerd.

Capaciteitsaanpassing hoofdinfrastructuur a.g.v. wijziging aansluiting hoofdwegennet
Met de doortrekking van de A15, verbreding A12 en een nieuwe aansluiting op de A12 bij Zevenaar Oost veranderen de toegangen tot de kern Zevenaar ook. Verkeersbewegingen zullen veranderen en een aantal wegen krijgt te maken met een forse toename van het verkeer. In het kader van het project A15/A12 zijn afspraken gemaakt over de aanpassingen van het onderliggend wegennet in Zevenaar (aanvullende bestuursovereenkomst tussen RWS en provincie). Er dienen echter ook maatregelen genomen te worden die buiten de Aanvullende Bestuursovereenkomst vallen, afwaarderen Doesburgseweg, herinrichten Edisonstraat, verkeersveiliger maken van rotondes, afsluiting Platanenlaan e.d..

Doortrekken Regionale Weg/Witte Kruis
De gemeente is voornemens om de ontsluitingsweg van 7Poort door te trekken naar het Witte Kruis in Babberich. Door deze ontwikkeling kan het verkeer vanuit Rijnwaarden rechtstreeks naar de nieuwe aansluiting Hengelder aan de A12. Momenteel worden MER voorbereid, gefinancierd door Provincie Gelderland.

Treffen bovenwettelijke maatregelen op vlak van lucht en geluid Arnhemseweg c.s
Naar aanleiding van een motie is een plan van aanpak opgesteld om o.a. het geluid op diverse wegen in Zevenaar te monitoren. Na akkoord van het college kan uitvoering worden gegeven aan de monitor. De verwachte kosten voor de uitvoering van de monitor bedragen rond de € 100.000. Mogelijke kosten voortvloeiend uit de monitor (treffen van maatregelen aan woningen en openbare ruimte om geluid te verminderen) kunnen pas bepaald worden na de monitor. Hiervoor is een voorlopig bedrag geraamd van € 500.000.

Renovatie sportaccommodaties
Volgens de meerjarenonderhoudsplanning die wij hanteren voor de sportaccommodaties dient voor de instandhouding van een pand gemiddeld één keer in de 40 jaar een renovatie plaats te vinden. Bij renovatie gaat het om het (gedeeltelijk) vernieuwen van het gebouw, zodat het comfort omhoog gaat en de levensduur verlengt wordt. Dit zijn werkzaamheden zoals het vervangen van een dak, sanitair, kozijnen, plafonds, vloeren, leidingen, etc.
In 2020 staat de renovatie van sporthal Lentemorgen op de planning.

Aanleg noordelijke randweg
De gemeenteraad heeft in de raad van 23 september 2015 een amendement aangenomen waarin de noordelijke randweg (verbindingsweg van de Arnhemseweg naar de Griethse Poort) nader onderzocht moet worden. Voor deze onderzoekskosten is in de begroting 2017 – 2020 een bedrag opgenomen van € 100.000. Een mogelijk aanleg is voorzien na 2020.

Realiseren zgn. ommetjes vanuit de woonomgeving naar het omliggende landschap
De rijkdom van de gebieden rond de Zevenaarse kernen is groot. De versterking van de relaties tussen beiden is echter nog een aandachtspunt. De mogelijkheden tot het creëren van nieuwe ommetjes vanuit de woonomgeving is hierbij nadrukkelijk gewenst. Vooralsnog wordt uitgegaan van drie ommetjes, te weten Zwanenwaay, Rhederlaag en Koppenwaard.

Openstaande vragen inloopavond MJB 2018-2021 9 januari 2017

Samenleving

1. Op blz. 91 wordt Presikhaaf Bedrijven als verbonden partij beschreven. De gemeentelijke financiële bijdrage wordt tot aan 2021 weergegeven en loopt af. Betekent dit dat dit een aflopende regeling is?
Antwoord:
Ja, dit betekent dat dit een aflopende regeling is. Dit wordt veroorzaakt door de invoering van de nieuwe Participatiewet; hierdoor is geen instroom meer mogelijk in de sociale werkvoorziening. Dit vertaalt zich in minder rijkssubsidie en een afname (natuurlijk verloop) van het aantal SW-mensen.

2. Wat zijn de huidige beslistermijnen van de aanvragen schuldhulpverlening?
Antwoord:
Een beslissing tot het doen van een aanbod of tot het weigeren van schuldhulpverlening is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht en moet binnen 8 weken na de formele aanvraag genomen worden. In de Awb is opgenomen dat een 'redelijke termijn is in ieder geval verstreken wanneer het bestuursorgaan binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag geen beschikking heeft gegeven, noch een mededeling als bedoeld in artikel 4:14, derde lid, heeft gedaan'.

3. Wat zijn de uitgaven van Zevenaar aan Caleidoz? Welke financiële bijdrage levert Doesburg aan Caleidoz? Wat zijn de verhoudingen t.o.v. elkaar? Welke prestatie-afspraken zijn er gemaakt met Caleidoz door Zevenaar?
Antwoord:
Het basissubsidiebedrag voor 2018 is:
(deel voormalig Zevenaar) € 1.051.457
(deel voormalig Rijnwaarden) € 294.975
Totaal dus een bedrag van € € 1.346.432

Met het afgeven van de subsidiebeschikkingen voor 2018 eind vorig jaar (eenmalig 2 door de gemeentelijke herindeling) is er een subsidiekader voor Caleidoz. Zoals ook in voorgaande jaren, wordt in het eerste kwartaal een prestatieplan uitgewerkt door Caleidoz (als opdrachtnemer) en de gemeente (als opdrachtgever). In principe is het een voortzetting van de bestaande afspraken. Er is sprake van een flexibel prestatieplan, vanwege de ontwikkelingen in het sociaal domein (zoals de verbinding met de gebiedsteams). Hierdoor kan ingespeeld worden op actualiteiten/actuele ontwikkelingen.

De gemeente Doesburg heeft een eigen subsidierelatie met Caleidoz. Dat staat los van de subsidierelatie met Zevenaar.

4. Op blz. 39 worden de indicatoren van cliënten met een maatwerkarrangement Wmo weergegeven. Waarom laat de begroting 2018 daarbij een verhoging zien, terwijl we daarbij al hoger zitten dan het landelijk gemiddelde?
Antwoord:
Uit de volgende twee bronnen:
1. Bevolkings- en huishoudensprognose 2017 - Provincie Gelderland 21 maart 2017
2. CBS | Bevolkingstrends september 2016

Is het volgende te concluderen:
- De grijze druk neemt in 2018 verder toe. Vooral in de vergrijsde Gelderse regio's (Achterhoek, Stedendriehoek en de Liemers) neemt de grijze druk aanzienlijk toe.

- De kleinere gemeenten vergrijzen bovengemiddeld snel. Deze trend zet zich door tot 2030. Weliswaar komen er ook in de grote steden meer ouderen bij, maar het tempo van vergrijzing ligt beduidend lager dan dat in de kleinere gemeenten. In 2030 is rond 25 procent van de inwoners van de kleinere gemeenten 65-plusser tegen ongeveer 15 procent in de grote steden.
- De groep huishoudens van 75 jaar en ouder neemt de komende jaren niet alleen door de vergrijzing in omvang toe, maar ook omdat ze langer thuis blijven wonen door de extramuralisering van zorg.

De sterke toename van het aantal ouderen heeft ook gevolgen voor het aantal maatwerkarrangementen Wmo.

5. Graag inzicht in het verstrekte budget PGB: aantal mensen vs de staffel € 5.000 / € 10.000 / € 15.000 en hoger.
Antwoord:

Aantal burgers met PGB budget:	
€ 0 - € 5.000	202
€ 5.000 - € 10.000	32
€ 10.000 - € 15.000	13
> € 15.000	12
Totaal	259

6. Bijdrage aan Ataro is voor 2018 gesteld op € 1.749 mio. Wat gaf Zevenaar voor 2017 hieraan uit?
Antwoord:
De raming voor 2018 van (afgerond) € 1.749.000 is gelijk aan de bijdrage die over 2017 is verstrekt aan Ataro bv. In deze raming, opgenomen onder programma 5, , voor 2018 is nog geen rekening gehouden met de trendmatige aanpassing (indexering) voor 2018 van 1,4%.
In de begroting 2018 is de indexering als stelpost geraamd onder, programma 0, algemene baten en lasten.

7. Ataro kent een interim-directeur. Zijn er afspraken gemaakt over de tijdelijkheid hiervan ervan uitgaande dat dit hoge(re) kosten met zich meebrengt?
Antwoord:
In het bestuurlijk overleg van 3 oktober 2017 heeft voormalig wethouder Hendriksen gesproken met de voorzitter van de Raad van Commissarissen de heer van de Burgt over de situatie met betrekking tot de interim-directeur.
Door de voorzitter is aangegeven dat ze op korte termijn aandacht gaan besteden aan de invulling van een nieuwe directeur. Uiteindelijk bepalen de Raad van Commissarissen of en wanneer er een nieuwe directeur geworven zal worden.
Wethouder van Dellen zal bij het eerst volgende overleg met de Raad van Commissarissen informeren over de stand van zaken.

Ruimte

8. Pagina 46, onder 7.5: Wat is "hernieuwbare "elektriciteit en waarom is het % zo laag ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Is dat positief is dat negatief?

Antwoord:

Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

De bron van de cijfers is Rijkswaterstaat Klimaatmonitor (daar put 'waarstaatjegemeente.nl' ook uit). Hoe RWS aan deze gegevens komt is niet (snel) te achterhalen.

Een duiding van het %: In Zevenaar wordt 1,1% hernieuwbare elektriciteit gebruikt (landelijk gemiddelde zou dit 12,1% zijn)

9. Pagina 47, onder 7.3.2: Als doel wordt geformuleerd dat 75% van het afval in Zevenaar gescheiden wordt aangeboden. Maar bij de kengetallen wordt voor de jaren 2016, 2017 en 2018 68% genoemd. Hoe zit dat ?

Antwoord:

De genoemde 75% is de landelijke doelstelling die de gemeente in 2020 moet halen. De wijzigingen die de harmonisatie van het afvalsysteem met zich meebrengt, moet er ook toe gaan leiden dat die doelstelling in 2020 gehaald wordt.

10. Pagina 48, onder 7.4: Er staat hier niets vermeld over de verplichting dat bedrijven duurzaamheidsinvesteringen moeten treffen die binnen vijf jaar kunnen worden terugverdiend. Moet daar hier niet iets over vermeld worden?

Antwoord:

Noodzakelijke energiebesparingen /duurzaamheidsinvesteringen door inrichtingen (bedrijven) worden door de ODRA (Omgevingsdienst) meegenomen in de reguliere milieucontroles. Dit betreft een verplichting vanuit de milieuwetgeving (activiteitenbesluit). Deze controles brengen geen extra kosten met zich mee.

In 2017 zijn afspraken gemaakt in het kader van het Gelders Energie-akkoord en de Nota Vastgoedbeleid Gemeente Zevenaar. Voor gemeentelijke gebouwen, waaronder ook de gebouwen die in beheer zijn bij Ataro gelden de volgende uitgangspunten: Maatregelen tot 500 euro en maatregelen die binnen 5 jaar kunnen worden terugverdiend worden gedekt uit de reguliere onderhoudsbudgetten.

11. Pagina 100 e.v :In 2017 heeft de gemeenteraad in verband met de bepalingen van het BBV besloten om de planexploitatieperiode voor Zevenaar-oost te verlengen. Hoe zit het in dit verband met Middag Oost & Zwanewaay.

Antwoord:

Voor de complexen Middag Oost & Zwanenwaay was een dergelijk besluit niet nodig omdat de exploitatieperiode korter was/is dan 10 jaar.

Middelen

12. Pagina 117: overzicht EMU saldo

Klopt de berekening? Moet het "exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves" niet aansluiten bij het "saldo voor bestemming" in het financieel meerjarenbeeld?

Antwoord:

Ja, het exploitatiesaldo voor toevoeging en onttrekking aan de reserves hoort in feite gelijk te zijn met het saldo voor bestemming zoals opgenomen in het overzicht van baten en lasten. Op het moment van de berekening van het EMU-saldo was de begroting cijfermatig nog niet volledig gereed. Na de vaststelling van de begroting door de raad zal de berekening van het EMU-saldo aangepast worden en verzonden worden naar het CBS.

13. Pagina 122/123: Staat van reserves en voorzieningen

In de staat Reserves en voorzieningen zijn posten opgenomen waarvan niet duidelijk is waarvoor deze staan c.q. of ze nog worden ingezet, zoals:

- Frictiekosten bezuinigingen 2011-2014
- Claim werkzaamheden gemeentehuis
- Collegeprogramma 2014-2018
- Bestemmingsplannen

Graag hier mee duidelijkheid over.

Antwoord:

Algemeen:

Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad reserves in te stellen en aan te wenden. Alle bestaande reserves van de gemeente Zevenaar en Rijnwaarden zijn in deze beleidsarme begroting opgenomen. In 2018 zal in een aparte nota reserves en voorzieningen aan de gemeenteraad worden voorgelegd. In deze nota worden alle reserves onder de loep genomen.

- Frictiekosten bezuinigingen 2011-2014 / Vernieuwingskosten

Uit deze reserve wordt voor een periode van 4 jaar € 100.000 onttrokken ten gunste van de exploitatie voor frictie/vernieuwingskosten, welke verband houden met bijvoorbeeld bezuinigingen en vernieuwing binnen de gemeente Zevenaar.

- Claim werkzaamheden gemeentehuis

De raad heeft op 21-12-2016 het volgende besloten:
Een krediet van € 505.000,- beschikbaar te stellen voor aanvullende noodzakelijke werkzaamheden nieuwbouw/verbouw gemeentehuis, genoemd en toegelicht in bijlage 2 van het raadsvoorstel, en dit krediet te dekken uit de algemene reserve.

Door de verandering van de richtlijnen voor activeren en afschrijven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het verplicht om alle investeringen te activeren en over de verwachte toekomstige gebruiksduur af te schrijven. Conform het raadsbesluit is een bedrag van € 505.000 aan de Algemene reserve onttrokken en is een aparte bestemmingsreserve gevormd. De naam van deze reserves zal worden gewijzigd in "reserve kapitaallasten werkzaamheden gemeentehuis". Met ingang van 2018 zullen deze investeringen van € 505.000 plaats vinden en afgerond worden. Gelet op het afschrijvingsbeleid zullen de afschrijvingslasten van € 13.000, zoals in het overzicht Reserves en Voorzieningen is weergegeven, met ingang van 2019 ten laste van deze reserve worden gebracht.

- Collegeprogramma 2014-2018

Het college van Rijnwaarden heeft gedurende de zittingsperiode een aparte bestemmingsreserve tot hun beschikking gehad, waarmee prioriteiten uit het collegeprogramma werden gedekt. Bij de jaarrekening 2017 van Rijnwaarden zal dit worden afgewikkeld. Wellicht dat een klein deel van dit budget nog wordt meegenomen om kosten, voor de activiteiten die zijn gestart in 2017 en in 2018 worden afgerond, te dekken. Middels resultaatbestemming zal dit aan de raad worden voorgelegd.

- Bestemmingsplannen

Doelstelling is de egalisatie van de kosten van bestemmingsplannen. Tot instelling van deze reserve is besloten in de notitie gevolgen BBV in het najaar 2004. De jaarlijks schommelende kosten in relatie tot het opstellen en onderhouden van de bestemmingsplannen werd met deze bestemmingsreserve geëgaliseerd. In relatie tot de omgevingswet zal deze bestemmingsreserve worden geëvalueerd in de nota reserves en voorzieningen 2018.

14. Waarom is de benaming overhead en welke posten zitten daar onder?

Antwoord:

Op basis van de BBV zijn de benamingen van taakvelden vastgesteld. Dit is dus een wettelijke verplichting. Welke posten opgenomen moeten worden onder het taakveld overhead is toegelicht in de Notitie Overhead (juli 2016) van de commissie BBV. De notitie kunt u vinden op http://www.commissiebbv.nl/begroten/notities-commissie/.

Definitie overhead

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, wordt een definitie van de overhead geïntroduceerd. Deze definitie luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

15. Op welke wijze is de inflatiecorrectie van 1,4% zowel aan de lasten- als de batenkant verwerkt?

Antwoord:

In de paragraaf lokale heffingen is onder de tabel opbrengsten (pagina 60 pdf en online 254) opgenomen dat bij de geraamde opbrengsten nog geen rekening is gehouden met de inflatiecorrectie van 1,4%.

Bij de trendmatige aanpassingen onder Financiën (pagina 106 pdf en online 304) is toegelicht dat in het saldo van de begroting al wel rekening is gehouden met de inflatiecorrectie van 1,4%.

In het begrotingssaldo van € 1.979.000 (pagina 108 pdf en online 305) is een verhoging van de lasten opgenomen van € 130.000, hier staat een hogere opbrengst als gevolg van de inflatiecorrectie van € 140.000 tegenover. Per saldo is het effect van de inflatiecorrectie op de begroting € 10.000.

Bovenstaande posten zijn in het financieel startdocument geraamd, maar zijn nog niet toegerekend aan de specifieke posten in de begroting. In de kadernota zal de inflatiecorrectie aan de specifieke posten worden toegerekend. Ten aanzien van de belastingen zal nog rekening moeten worden gehouden met de besluitvorming van de gemeenteraad over de harmonisatie van de tarieven

16. Pagina 82: Kan er een organogram worden weergegeven bij de formatietabel?

Antwoord:

Deze zal naar later naar u worden verzonden.

17. Pagina 63: Kan het risico op het sociaal domein worden uitgesplitst in de diverse onderdelen (Wmo, jeugdzorg)? Hoe is het bedrag tot stand gekomen?

Antwoord:

Uitgaande van een begroting die uitgaat van evenwicht tussen kosten en rijksbijdragen is het nodig een buffer te hebben om schokken op te vangen.

In de commissievergadering samenleving van 12 september 2017 (punt 7) is het risico voor het sociaal domein van de oude gemeente Zevenaar aan de orde geweest. In het evaluatiedocument is een risico van 1,9 mln aangehouden. Voor de gemeente Rijnwaarden is het risico voor het sociaal domein ingeschat op 0,8 mln. Dit is gebaseerd op actualisatie van de risico's op basis van het model van oud Zevenaar.

De risico's zijn bepaald voor de onderdelen WMO en jeugd. Op basis van deze analyse is geconcludeerd dat de risico's hoofdzakelijk relateren aan de jeugd.

Technische Vraag/vragen *

Datum indiening: 30 januari 2018

Commissie-/raadsvergadering: 31 januari 2018
Raadsvoorstelnummer:
Onderwerp: Begroting 2018

Naam fractie: CDA
Naam raads/commissielid: Freek Jansen

Inleiding:
Inzicht in besluitvorming Hal 12

Vragen:
We weten dat er €1.000.000 uit de fusie gelden gereserveerd is voor HAL 12. Maar er is +/- € 10.000.000 nodig.

Is er in het verleden voor de € 9.000.000 die additioneel nodig is, al een collegevoorstel en een raadsbesluit geweest?

Antwoorden:

Ja, het betreft twee besluiten:

- Raadsbesluit Z/16/242982/INT/16/724070 van 20 april 2016 t.b.v. beschikbaar stellen krediet huisvesting RSD;
- Raadbesluit Z/16/261231/INT/16/750494 van 21 december 2016 t.b.v. beschikbaar stellen krediet huisvesting culturele en maatschappelijke partners.

Beide besluiten zijn bijgevoegd.

Tevens bijgevoegd is het raadsvoorstel van 21 december 2016. De hierin opgenomen financiële paragraaf geeft het overzicht van de totale investering in de hal, plus de daartoe aangewende dekkingen.

***** graag vraag/vragen beperken tot één onderwerp.
technische vragen worden schriftelijk ingediend bij de griffier. Deze zorgt voor verzending naar de portefeuillehouder/ambtelijke organisatie en verspreiding van het antwoord van de portefeuillehouder.
Ook zullen alle technische vragen en de antwoorden op de website van de gemeente geplaatst worden.

Z00F8A063CC

Zevenaar

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat;
- het rapport BOAG/Bureau Band en de adhesiebetuigingen van de partners voldoende aanleiding bieden om de herbestemming van Hal 12 en invulling van het resterende deel van de hal met culturele en maatschappelijke partijen in gang te zetten;
- met het oog op het Masterplan Hal 12 de voorkeur te geven aan ontwikkeling vanuit het totaalconcept;
- dat met de ontwikkeling van Hal 12 een belangrijke impuls aan het centrum van Zevenaar wordt gegeven;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Onderwerp	
Raadsbesluit ontwikkeling Hal 12, fase II	**Zaaknummer**
	Z/16/261231
	Documentnummer
	INT/16/750494

Gelet op artikel nummer 110 en nummer 189 van de Gemeentewet.

b e s l u i t :

I. Een krediet van € 4.155.000,- beschikbaar te stellen voor het realiseren van de huisvesting voor culturele en maatschappelijke partners, en dit krediet te dekken uit kostendekkende huur;

II. Een krediet van € 2.152.000,- beschikbaar te stellen voor het realiseren van de inrichting voor culturele en maatschappelijke partners, en dit krediet te dekken uit kostendekkende huur;

III. Het in de MJB 17-20 gereserveerde bedrag van € 226.000,- in te zetten om de tekorten binnen de exploitatie te dekken;

IV. Na ontwikkeling van de hal in samenspraak met de partners jaarlijks te beoordelen of de aanvullende gemeentelijke bijdrage binnen de exploitatie naar beneden bijgesteld kan worden (groeimodel);

V. De conclusies van de voor de ontwikkeling van de hal opgestelde risico analyse te onderschrijven;

VI. Een krediet van € 505.000,- beschikbaar te stellen voor aanvullende noodzakelijke werkzaamheden nieuwbouw/verbouw gemeentehuis, inclusief faciliteiten parkeren bezoekers gemeentehuis en Hal 12, genoemd en toegelicht in bijlage 2, en dit krediet te dekken uit de algemene reserve;

VII. Het parkeren voor bezoekers gemeentehuis en Hal 12 vooralsnog grotendeels op het voorterrein te faciliteren en het parkeerbeleid ten aanzien van het centrum nader te evalueren.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 21 december 2016.

De griffier, De voorzitter,

Z007B03FD8D

Zevenaar

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat huisvesting van de Regionale Sociale Dienst in Hal 12 past binnen de visie van het masterplan voor de ontwikkeling van Hal 12;

dat er vooruitzicht is op een langdurig huurverband tussen de RSD en de gemeente hetgeen gunstig is voor een duurzame exploitatie van Hal 12;

dat de raad in de raadsvergadering van 23 maart 2016 het oorspronkelijke voorstel gedeeltelijk heeft aangehouden teneinde in commissie- en raadsverband over de huisvesting van de RSD nader van gedachten te kunnen wisselen aan de hand van een nieuw raadsvoorstel waarin de informatie van toegezonden memo's is verwerkt;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Onderwerp	
Raadsbesluit bij aanvullend raadsvoorstel huisvesting RSD in Hal 12	**Zaaknummer**
	Z/16/242982
	Documentnummer
	INT/16/724070

Gelet op artikel 110 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

I. Onder voorbehoud van een definitief akkoord met de RSD een krediet van € 1.636.000 inclusief BTW beschikbaar te stellen ten behoeve van de huisvesting van de RSD in Hal 12, waarbij maximale integratie met het Masterplan concept wordt nagestreefd en dit te dekken uit de toekomstige kostendekkende huur;

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 20 april 2016.

De griffier, De plv. voorzitter,

Z00F89FB24F

Zevenaar

RAADSVOORSTEL

Datum raadsvergadering: 12 december 2016

Onderwerp	
Ontwikkeling Hal 12, fase II	**Zaaknummer** Z/16/261231
	Documentnummer INT/16/750493

Samenvatting

Dit voorstel vraagt de raad drie kredieten beschikbaar te stellen. Enerzijds voor de herbestemming van Hal 12 door middel van het realiseren van huisvesting voor culturele en maatschappelijke partijen, anderzijds voor aanvullende werkzaamheden nieuwbouw/verbouw gemeentehuis, aansluitend op de ontwikkeling van de hal.
In het kader van de herindeling en het ingaan van het preventief toezicht per 27 januari 2016 zal dit voorstel na besluitvorming tevens door zowel de gemeente Rijnwaarden als door de provincie getoetst moeten worden.

Raadsvoorstel

Inleiding

Op 8 juni 2011 heeft de raad ingestemd met de aankoop BAT locatie ten behoeve van de vestiging van het nieuwe gemeentehuis. Hal 12 maakte integraal deel uit van de aankoop met de bedoeling om hier, direct naast het gemeentehuis, culturele en maatschappelijke functies te vestigen en zo een laagdrempelige ontmoetingsplek te realiseren waar inwoners een brede netwerkgeorganiseerde dienstverlening geboden kan worden. Het betreft een ontwikkeling die ten goede moet komen aan inwoners, organisaties en bedrijven in Zevenaar en de Liemers.
In 2015 is door BOAG en Bureau Band het Masterplan Hal 12 opgesteld. In dit rapport is neergelegd met welke culturele en maatschappelijke partijen, aansluitend op de gemeente, een totaalconcept in Hal 12 kan worden gevormd, geredeneerd vanuit drie pijlers: 1. sociale innovatie, ontmoeting en delen, 2. Cultuur, natuur en ecologie en 3. Logistiek en duurzaamheid.
Hierop heeft de raad op 23 maart 2016 de kaders voor de ontwikkeling van Hal 12 vastgesteld en een voorbereidings-krediet beschikbaar gesteld voor verdere uitwerking. Op 20 april 2016 is de raad tevens akkoord gegaan met het realiseren van de huisvesting van de regionale sociale dienst de Liemers (RSD) in de hal. Het college heeft op basis van deze twee raadsbesluiten een bestuursopdracht geformuleerd. De uitkomsten daarvan zijn vertaald in dit voorstel.
Naast de onderdelen uit de bestuursopdracht, zijn in dit voorstel ten behoeve van integraliteit ook de noodzakelijke aanvullende werkzaamheden nieuwbouw/verbouw gemeentehuis opgenomen. Het betreft werkzaamheden voor het gemeentehuis die uitgevoerd moeten worden tijdens en na ontwikkeling van de hal. Deze werkzaamheden zijn eerder beschreven in het raadsvoorstel afsluiting krediet gemeentehuis.

Eerdere besluitvorming Hal 12

In bijlage 1 vindt u een overzicht van alle besluitvorming gerelateerd aan Hal 12 die voorafging aan het nu voorliggende voorstel.

Uitwerking bestuursopdracht

Het bij dit voorstel gevoegde rapport van BOAG/Bureau Band geeft, samen met de deelrapporten op specifieke onderdelen, de uitwerking de bestuursopdracht als volgt weer:

- *Samenwerking van de partners en vinden aanvullende gebruikers*
  Naast de al bekende kernpartners RSD, Kunstwerk!, het filmhuis en het streekarchief, zullen ook Caleidoz, ROC Graafschap college, het regionaal bureau voor toerisme (RBT) KAN en de cultuur-

historische vereniging partner worden in het totaalconcept van de hal. Stuk voor stuk partijen met een Liemerse betekenis. Daarnaast blijft er ruimte over voor vrije programmering, bijvoorbeeld evenementen of bedrijfsactiviteiten.

- *Programmeren ruimtebehoefte en maken ontwerp*
  Voor een aantal functies worden specifieke ruimtes gecreëerd, maar het overgrote deel van de te realiseren ruimtes in de hal zal multifunctioneel zijn. Ook de raadszaal is als multifunctionele ruimte in het ontwerp betrokken. Op basis van dit schetsontwerp zijn de investeringslasten berekend. Het schetsontwerp is als bijlage bij het rapport van BOAG/Bureau Band gevoegd.

- *Horecaconcept*
  De horeca in Hal 12 zal in eigen beheer van de partners uitgevoerd worden. Volgens het bestemmingsplan is in de hal enkel ondergeschikte horeca toegestaan. Dit betekent onder meer dat de horeca alleen open zal zijn ter ondersteuning van de functies in de hal en dat er in principe geen terras gecreëerd wordt. De horeca zal tevens benut worden als leer/werkbedrijf en voor het kunnen bieden van werkervaringsplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
  Verwacht wordt dat de horeca na een aanloopperiode van twee tot drie jaar verdiencapaciteit heeft, waarbij de extra revenuen verdeeld zullen worden over partners en exploitatie.

- *Beheerconcept*
  Voor de organisatiestructuur wordt een onderscheid gemaakt tussen gebouwbeheer en gezamenlijke profilering enerzijds en de gezamenlijke horeca anderzijds.
  Geadviseerd wordt om als gemeente als eigenaar van het gebouw huurovereenkomsten met de verschillende partners aan te gaan. Vanuit fiscaal oogpunt is het niet wenselijk dat de gemeente deze overeenkomst met een paraplu stichting sluit en dat deze op haar beurt onderhuurovereenkomsten sluit met de diverse partners. Wel wordt geadviseerd een stichting op te richten die zorgt draagt voor het facilitair beheer en de gezamenlijke profilering.
  Voor de horeca kan een aparte rechtspersoon worden gevormd, waarschijnlijk een coöperatie. Dit vanwege de hoge mate van betrokkenheid van de verschillende partners bij de bedrijfsvoering van de horeca en de doelstelling winst te kunnen maken en deze ten gunste van de partners (en daarmee indirect ook aan de exploitatie) te laten komen. Ook de gemeente zal lid worden van de coöperatie om afspraken te kunnen maken over de te leveren diensten ten behoeve van de gemeentelijke organisatie.

- *Exploitatieberekening*
  De berekeningen uit het Masterplan van eind 2015 toonden aan dat er op dat moment sprake was van een jaarlijks tekort op de exploitatie van € 226.000,-. Dankzij aanvullende gebruikers en activiteiten en de toerekening van de subsidie sterk bestuur, is dit tekort terug gebracht tot € 39.000,-. Met oog op het Masterplan Hal 12 van eind 2015 zijn er binnen dezelfde bandbreedte nu mogelijkheden ontstaan om het totaalconcept werkelijkheid te laten worden door niet alleen de huisvesting te realiseren, maar ook de inrichting voor te financieren. Zie argument 1.2 en de financiële paragraaf van het raadsvoorstel voor verdere toelichting.

- *Parkeren*
  Voor de functies in de hal is de verwachte parkeerdruk in beeld gebracht. Het beeld zoals weergegeven zal pas gelden als alle functies in de hal gerealiseerd zijn. Zie de paragraaf planning/verdere procedure.
  De prognose kan gesplitst worden in werk- en bezoekgerelateerd. Daarbij is rekening gehouden met dubbelingen tussen verschillende functies en verschillende tijdstippen op de dag. Uitkomst is dat de functies in de hal qua bezoekers, inclusief bezoek gemeentehuis, overdag maximaal 54 parkeerplaatsen vragen. 48 daar van zijn, met een kleine aanpassing, op het voorterrein realiseerbaar.
  De gebruikers in de hal vragen daarnaast overdag 37 parkeerplaatsen voor werknemers. De gemeentelijke organisatie vraagt daar boven op 115 parkeerplaatsen. Deze 152 parkeerplaatsen zijn in principe niet in de directe omgeving van het gemeentehuis en de hal beschikbaar.
  In het bestemmingsplan is vastgelegd dat parkeergelegenheid voor de functies gemeentehuis en Hal 12 reeds in het centrum aanwezig is omdat strikt genomen deze functies altijd al in het centrum aanwezig waren en nu enkel verplaatst zijn / worden. Het beleid is dat voor de gemeentelijke organisatie dus geen specifieke parkeerfaciliteit geboden wordt, maar de medewerkers zijn bij de ingebruikname van het nieuwe gemeentehuis gewezen op de gewenste parkeeropties. Dit zijn nadrukkelijk niet de P+R en het douaneterrein, maar bijvoorbeeld de garage Masiusplein, de Wip-Inn en Vestersbos. Het ligt voor de hand dat dit regime ook voor de werknemers van de functies in de hal

gaat gelden.
Omdat de praktijk echter weerbarstiger is dan de theorie zal voor de korte termijn (vooralsnog tot 31 december 2017) het terrein van de voormalige filterhal als parkeergelegenheid ter beschikking worden gesteld. Hier kunnen tijdelijk 47 parkeerplaatsen gecreëerd worden en dit terrein kan tevens benut worden voor bezoekers van Hal 12 ’s avonds. Daarnaast zal het huidige beleid van stimulering alternatieven voortgezet worden en zal er strenger gelet worden op ongewenst parkeergedrag door medewerkers in de omgeving van het gemeentehuis. Voor een oplossing op de lange termijn kunnen de mogelijkheden van het realiseren van parkeervoorzieningen in de directe omgeving onderzocht worden, maar dan zal dat hand in hand moeten gaan met een evaluatie van het parkeerbeleid.

Raadsvoorstel
Het voorliggende voorstel vraagt u ten behoeve van de herbestemming van Hal 12:

1.1 Een krediet van € 4.155.000,- beschikbaar te stellen voor het realiseren van huisvesting voor culturele en maatschappelijke partners, en dit krediet te dekken uit kostendekkende huur;
1.2 Een krediet van € 2.152.000,- beschikbaar te stellen voor het realiseren van de inrichting voor culturele en maatschappelijke partners, en dit krediet te dekken uit kostendekkende huur;
1.3 Het in de MJB 17-20 gereserveerde bedrag van € 226.000,- in te zetten om de tekorten binnen de exploitatie te dekken;
1.4 Na ontwikkeling van de hal in samenspraak met de partners jaarlijks te beoordelen of de aanvullende gemeentelijke bijdrage binnen de exploitatie naar beneden bijgesteld kan worden (groeimodel);
1.5 De conclusies van de voor de ontwikkeling van de hal opgestelde risico analyse te onderschrijven;
2. Een krediet van € 505.000,- beschikbaar te stellen voor aanvullende noodzakelijke werkzaamheden nieuwbouw/verbouw gemeentehuis, inclusief faciliteiten parkeren bezoekers gemeentehuis en Hal 12, genoemd en toegelicht in bijlage 2 van het raadsvoorstel, en dit krediet te dekken uit de algemene reserve;
3. Het parkeren voor bezoekers gemeentehuis en Hal 12 vooralsnog grotendeels op het voorterrein te faciliteren en het parkeerbeleid ten aanzien van de het centrum nader te evalueren.

Waarom naar de raad
Voor het ter beschikking stellen van de kredieten ten behoeve van het realiseren van de huisvesting van culturele en maatschappelijke organisaties en de aanvullende werkzaamheden nieuwbouw/verbouw gemeentehuis is de raad het bevoegde orgaan.

Doelstelling en beoogd meetbaar effect
Hal 12 te ontwikkelen tot een ontmoetingsplek voor inwoners van Zevenaar en de Liemers, gericht op netwerkgeorganiseerde dienstverlening, innovatie en ontmoeting, met een centrumversterkend effect. Hal 12 zal niet alleen de stationsomgeving verbinden met het kernwinkelgebied, maar ook als entree en aantrekkelijk verblijfsgebied fungeren. De benodigde investeringen worden terugverdiend.

Argumenten en alternatieven

1.1 De hal biedt inwoners van Zevenaar en de Liemers meerwaarde
Hal 12 is een markant en iconisch gebouw, bijzonder erfgoed en verbonden met de Zevenaarse en Liemerse identiteit. Door de hal te ontwikkelen wordt deze behouden. Hal 12 biedt straks naast de publieksbalies van de gemeente, producten en diensten op het gebied van werk en inkomen, kunst, cultuur, cinema, media, educatie en erfgoed. Dit wordt aangevuld met horeca die, conform de bepalingen in het bestemmingsplan, ondergeschikt zal zijn aan de functies. Geconcentreerd onder één dak ontstaat zo een gevarieerd aanbod voor een breed publiek, waarbij de synergie mogelijkheden tussen de partners de dienstverlening aan de inwoners van Zevenaar en de Liemers zullen versterken. Hal 12 wordt zo een plek waar Innovatieve samenwerking mogelijk (met toekomstperspectief) is: een inspirerende locatie waar vanuit verschillende invalshoeken kruisbestuiving tussen gebruikers-bezoekers mogelijk wordt, zakelijk, educatief, sociaal-maatschappelijk en cultureel. Dé locatie om out of the box projecten te kunnen voort-brengen, een plek die uitnodigt tot co-creatie om maatschappelijke uitdagingen in de Liemers aan te pakken, zoals: een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en leefbaarheid in de regio. Daarnaast versterkt Hal 12 het centrum door een belangrijke schakel tussen het stationsgebied en het winkelgebied te vormen. Een levendig centrum kent een verscheidenheid aan voorzieningen en de

culturele en maatschappelijke voorzieningen in de hal leveren hieraan een belangrijke bijdrage. Clustering van voorzieningen betekent ook gemak voor de steeds meer eisende consument en versterkt tevens hun toekomstbestendigheid. Voor Kunstwerk! is, na een periode van gemeentelijke bezuinigingen, gezamenlijke huisvesting noodzakelijk voor een toekomstbestendige bedrijfsvoering. Ook het filmhuis zoekt vanwege toekomstbestendigheid uitbreiding.

Als gevolg van de ontwikkeling van de hal, kan op andere plaatsen in Zevenaar (frictie)leegstand ontstaan. Het betreft de gemeentelijke panden aan de Vincent van Goghstraat, Steenhuizen en de Kerkstraat, het pand van het filmhuis in de Wittenburgstraat (eigendom Baston) en het kantoorpand van de RSD aan het Raadhuisplein (particulier eigendom). Het pand van de bibliotheek aan de Hooge Bongert (ook particulier eigendom) heeft naast de bibliotheek meerdere gebruikers en zal dus niet volledig leeg komen.
Tijdelijke leegstand kan als negatief worden ervaren. Vanuit de provincie is aangegeven dat de aanpak van leegstand als gevolg van de ontwikkeling van Hal12 niet in aanmerking kan komen voor een bijdrage uit de provinciale regeling Steengoed benutten. Leegstand van particulieren eigendommen kan bovendien het risico op een juridisch appel i.r.t. de ontwikkeling van de hal verhogen.

Leegstand biedt ook kansen: er ontstaat ruimte voor vernieuwing in en rond het centrum. Voor wat betreft de gemeentelijke panden aan de Vincent van Goghstraat, Steenhuizen en de Kerkstraat stelt de vastgoed-nota, die voor behandeling van de raad van november 2016 geagendeerd staat, dat deze panden op den duur afgestoten zullen worden. De verkoopmogelijkheden worden als kansrijk ingeschat. Het pand aan de Molenstraat, waar eerder het Liemers museum haar depot gevestigd had, is reeds verkocht. De andere panden komen voor nieuwe ontwikkeling op de markt. Op de langere termijn zal ontwikkeling ook tot nieuwe inkomsten voor de gemeente leiden, bijvoorbeeld OZB.

1.2 De inrichting wordt meegenomen in de financiering
Eerder is de lijn gehanteerd dat inrichtingskosten in principe voor de partners zelf zijn. De inrichtingskosten zijn nu wel meegenomen in de aan de raad voor te stellen kredieten. Door de inrichting voor te financieren wordt geborgd dat het totaalconcept voor de hal binnen afzienbare termijnen gerealiseerd kan worden en kan de gemeente regie houden op kwaliteit van uitstraling en (uniforme) gebruikerservaring in het gebouw. Iets wat met financiering door de verschillende culturele en maatschappelijke partners minder goed mogelijk zou zijn. Ook de RSD, die de eigen inrichting wel zelf financiert, heeft laten weten in dit proces samen op te willen trekken. Er is daarbij nadrukkelijk sprake van voorfinanciering. Voor het vervolg zal gezocht zal worden naar additionele dekking in de vorm van fondsen, subsidie en specifieke gebruikersbijdragen.

1.3 Sluitende exploitatie is in eerste instantie enkel mogelijk met aanvullende bijdrage gemeente
De huisvestingslasten voor de gebruikers zijn berekend. Daarbij is uitgegaan van investeringen inclusief de inrichting. Met de nu bekende partners en de vertaling van hun huidige huisvestingslasten naar de nieuwe kostendekkende huur, is de exploitatie niet sluitend. Bovendien zal er op meerdere fronten sprake zijn van een aanloopperiode. Niet verwacht kan worden dat de voor de horeca voorziene revenuen direct in het eerste jaar gerealiseerd worden. Ook kan het institutionaliseren van het beheerconstruct tot hogere exploitatielasten leiden. Dit gegeven is meegenomen in de afwegingen in de risico analyse.

De gemeente zal daarom voorlopig een bijdrage moeten leveren in de jaarlijkse exploitatie. Jaarlijks wordt vervolgens gemonitord of afspraken met betrekking tot de exploitatie bijstelling behoeven. Het publieks-rechtelijk instrument waarmee deze gemeentelijke bijdrage in de exploitatie ter beschikking gesteld wordt aan de ontwikkeling van de hal dient te voldoen aan de kaders die de wet Markt en Overheid stelt. Dit vergt nader onderzoek wat in de voorbereidingsfase plaats zal vinden.

1.4 Er is sprake van een groeimodel
Het samenbrengen van culturele en maatschappelijke partners op één locatie stimuleert een verdieneffect. Vanuit een groeimodel gedachte zal gezocht blijven worden naar aanvullende middelen om de exploitatie-lasten structureel te kunnen verlagen.
Enerzijds zullen de partners met de horeca en de evenementenlocatie, maar ook door gezamenlijke programmering en (innovatieve) productontwikkeling, na verloop van tijd naar verwachting meer inkomsten genereren dan ze nu afzonderlijk op hun huidige locaties doen. Hoewel een deel van deze nieuwe inkomsten nodig zal zijn voor de eigen bedrijfsvoeringen, kan een surplus ten gunste van de totale exploitatie van de hal komen. Hier zullen nadere afspraken over gemaakt worden.
Anderzijds blijft co-financiering op de ontwikkeling van de hal een reële optie, in de vorm van eigen

investeringen gebruikers, fondsen, sponsoracties, crowdfunding, verdere uitbreiding gebruikers en provinciale subsidie. Voor deze laatste zijn de voorbereidingen in gang gezet, maar de gesprekken hebben eens te meer aangetoond dat voor de provincie een positieve grondhouding ten aanzien van de ontwikkeling (een gemeentelijk besluit) noodzakelijk is.
Het is niet mogelijk om het verdieneffect vooraf te kwantificeren en dus aan te geven binnen welke termijnen en met welke bedragen de gemeentelijke bijdrage afgebouwd kan worden.

1.5 De risico analyse biedt inzicht in de risico's die de gemeente met de ontwikkeling van Hal 12 loopt
De risico analyse ontwikkeling Hal 12 is naar aanleiding van de rapportage van BOAG/Bureau Band bijgewerkt voor de huisvesting van de culturele en maatschappelijke partners. Het unieke en complexe karakter van Hal 12 geeft aan dat de ontwikkeling van vastgoed, zeker op deze schaal, niet tot de kern-taken van de gemeente behoort. De ontwikkeling brengt financiële en juridische risico's met zich mee. Deze zijn inzichtelijk gemaakt in een risico analyse die als bijlage bij dit voorstel gevoegd is.

Uit de risicoanalyse komt naar voren dat er een risicoreservering van € 453.000,- nodig is met betrekking tot aanbesteding en verbouw en een risicoreservering van € 392.000,- nodig is met betrekking tot de verhuur van Hal 12. De risico's voortkomend uit de aanbesteding en verbouw van de hal zijn afgedekt binnen de in het kredietvoorstel opgenomen post 'onvoorzien' van 10%. De risico's voor verhuur zullen daar waar nodig opgenomen worden in het gemeente brede risico in de P&C documenten. Tijdens de ontwikkeling van de hal zal deze risico analyse periodiek bijgewerkt worden.

Overigens worden de in de risico analyse genoemde risico's worden niet direct aangegaan bij het ter beschikking stellen van het krediet. Dat betekent ook dat de risico's gedurende het proces beperkt kunnen worden door in de voorbereidingsfase onder meer het opstellen van de overeenkomsten met de partners, het maken van het voorlopig ontwerp (VO) en definitief ontwerp (DO) en het doorrekenen daarvan, het voorbereiden van de aanbestedingsprocedure, maar ook een juridische toets met betrekking op de wet Markt en Overheid en het verder onderzoeken van aanvullende financieringen te voltooien.

2. Enkele noodzakelijke werkzaamheden nieuwbouw/verbouw gemeentehuis dienen in samenhang met de ontwikkeling van de hal uitgevoerd te worden
Ondanks dat het gemeentehuis per januari 2016 in gebruik is, zijn nog niet alle werkzaamheden afgerond die binnen de scope van het project vallen. Dit komt omdat deze werkzaamheden in samenhang met de ontwikkeling van de hal uitgevoerd moeten worden. Het betreft de volgende werkzaamheden die nader toegelicht worden in bijlage 2 bij het raadsvoorstel:
- Plaatsen gevel Hal 12 zuidzijde na sloop Hal 22;
- Investering in horeca voorziening medewerkers (conform amendement raad);
- Aanpassingen gemeentehuis i.v.m. definitieve invulling hal;
- Parkeren voorterrein verbeteren / inrichten voorterrein;
- Fietsenstalling;
- Sloop vloer filterhal.

Daarbij moet opgemerkt worden dat uitvoering van deze werkzaamheden (deels) afhankelijk is van overeenstemming met projectontwikkelaar Solidiam omdat deze raken aan het omliggende terrein dat per 1 januari 2018 in hun eigendom is.

3. Nu geen additionele investeringen voor parkeren
Het advies van Empaction, dat als bijlage bij het rapport van BOAG/Bureau Band is gevoegd, geeft inzicht in de verwachte parkeerdruk. Opgemerkt moet worden dat de maximale parkeerdruk die vanuit bezoek aan Hal 12 verwacht wordt pas daadwerkelijk gaat komen als alle functies in de hal gerealiseerd zijn. Dit zal op zijn vroegst in 2018 zijn.
Het parkeren voor bezoekers (gemeentehuis én Hal 12) kan met een kleine aanpassing vooralsnog vrijwel volledig op het voorterrein plaatsvinden. De investering hiertoe (€ 25.000,-) is opgenomen in het krediet noodzakelijke werkzaamheden nieuwbouw/verbouw gemeentehuis. Ook voor het parkeren voor de medewerkers van gemeente en partners Hal 12 vergt de tijdelijke aanvullende parkeerfaciliteit op het terrein van de voormalige filterhal geen aanvullende investeringen.

Dit zijn echter wel oplossingen voor de korte termijn. De nu voor het parkeren beoogde gronden, het voorterrein en de filterhal, zijn geen gemeentelijk eigendom. In principe valt het voorterrein op den duur vanzelf aan de gemeente toe, conform afspraken met projectontwikkelaar Solidiam. Hier is echter geen

termijn voor vastgelegd, behalve dan dat dit zal gebeuren na ontwikkeling van het BAT terrein. De oplossing filterhal kan vooralsnog slechts van tijdelijke aard zijn, tot aan de overgang van eigendom van BAT op Solidiam per 1 januari 2018.

Voor de langere termijn zijn voor het parkeren van medewerkers (zowel gemeente als functies Hal 12) meerdere oplossingsrichtingen mogelijk die verder uitgewerkt zullen moeten worden, waarbij ook bekeken wordt of de beleidsmatige uitgangspunten ten aanzien van parkeren in het centrum bijstelling behoeven. De raad dient in dit kader rekening te houden met een navolgend aanvullend kredietverzoek en dekkingsvoorstel.

Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Zevenaar zal als eigenaar de hal geschikt moeten maken voor verhuur. Dit vergt initiële investeringen die door middel van kostendekkende huur terugverdiend zullen worden. Zie de financiële paragraaf voor nadere toelichting.

Communicatie

Om de Liemers, inwoners en geïnteresseerden mee te nemen in de ontwikkelingen omtrent Hal 12, zal direct na besluitvorming van de raad met de partners een gezamenlijk persbericht worden verzonden, inclusief een persmoment naar behoefte. Intern worden medewerkers geïnformeerd via Wies.

Voor het vervolgtraject gaan er daarna diverse communicatielijnen lopen:

- Verbouwing Hal 12 gemeentelijke deel (in- en externe communicatie);
- Communicatietraject omtrent verbouwing en inhuizing RSD (in- en externe communicatie);
- Interne communicatie, het meenemen van collega's van Zevenaar en Rijnwaarden in de planvorming;

Bij positieve besluitvorming wordt er in gezamenlijkheid met alle betrokken partners een strategisch communicatieplan opgesteld, gericht op gebiedsmarketing- en communicatiestrategie. Onderdeel hiervan is het nadenken over een nieuwe naamgeving van de Hal.

Kosten, baten en dekking

Om de ontwikkeling van Hal 12 mogelijk te kunnen maken en de werkzaamheden nieuwbouw/verbouw gemeentehuis af te kunnen ronden, wordt de raad voorgesteld twee kredieten beschikbaar te stellen voor een totaalbedrag van € 6.812.000,-:

- Een krediet van € 4.155.000,- dat benut zal worden om het nu nog lege deel van de Hal 12 geschikt te maken voor verhuur aan beoogde partners, en dit krediet te dekken uit de kostendekkende huur;
- Een krediet van € 2.152.000,- dat benut zal worden om de inrichting voor de culturele en maatschappelijke partners voor te financieren, en dit krediet te dekken uit de kostendekkende huur;
- Een krediet van € 505.000,- dat benut zal worden voor additionele werkzaamheden ten behoeve van de nieuwbouw/verbouw gemeentehuis, en dit krediet te dekken uit de algemene reserve.

Ad beslispunt 1.

Investeringen

Ten opzichte van het Masterplan Hal 12 van eind 2015, zijn de benodigde investeringen voor de gehele hal bijgesteld op basis van de programma's van eisen van de toekomstige gebruikers. De herziene berekeningen staan toegelicht op pagina's 19-22 van het rapport van BOAG/Bureau Band.

Geredeneerd vanuit de totale investeringen voor de hal en de reeds beschikbare dekking volgt dit overzicht

(bedragen zijn ex btw, tenzij anders aangegeven):

Lasten	Investering			Dekking
Casco en installatie	€ 2.950.000,-			
Indeling	€ 2.965.000,-			
Inrichting		€ 2.185.000,-		
Advieskosten	€ 610.000,-			
Bijkomende kosten / legeskosten	€ 150.000,-			
Boekwaarde aankoop hal	-			
Onvoorzien	€ 590.000,-	€ 218.000,-		
Subtotaal	€ 7.305.000,-	€ 2.403.000,-	€ 9.708.000,-	
Btw	€ 460.000,-	€ 151.000,-	€ 611.000,-	
			€ 10.319.000,-	
Huisvesting RSD incl btw				€ 1.636.000,-
Inrichting RSD incl btw				€ 402.000,-
Subsidies provincie *				€ 469.000,-
Subsidie sterk bestuur **				€ 1.000.000,-
Resterend				€ 6.812.000,-

* Betreft eerder toegekende subsidies ‘brede impulsregeling’ en ‘cultuur en erfgoed thema 5, kwaliteit in de uitvoering’.
** Separate besluitvorming over de aanvraag subsidie sterk bestuur zal in de gemeenteraad van zowel Zevenaar als Rijnwaarden parallel aan het voorliggende voorstel plaatsvinden.

Wijzigingen ten opzichte van de bedragen uit het Masterplan
De investeringen vallen hoger uit ten opzichte van de berekeningen uit het Masterplan Hal 12 van eind 2015, die ook genoemd waren in het raadsvoorstel van 23 maart 2016. Dit heeft meerdere oorzaken. Het te hanteren btw percentage is nu bekend, de inrichtingskosten zijn meegenomen in de benodigde investeringen en de berekeningen voor de investeringen zijn nauwkeuriger. Er is niet meer uitgegaan van de voor het gemeentehuis gehanteerde eenheidsprijzen, maar van de programma’s van eisen van de verschillende partners, aangevuld met nieuwe inzichten met betrekking tot de installatievoorziening.

Btw
Een toelichting op het btw construct voor de ontwikkeling van de hal wordt gegeven in het advies van Caraad adviseurs dat als bijlage bij het rapport van BOAG/Bureau Band is gevoegd. De btw op de investeringen ten behoeve van de huisvesting culturele en maatschappelijke organisaties kan voor 85% verrekend worden. Dit is een ander percentage dan in het rapport van Caraad aangegeven is (70%) omdat dat het verrekenpercentage voor de gehele hal betreft, dus inclusief het deel RSD. Neemt niet weg dat een deel van de btw dus niet verrekend kan worden en dit heeft kostenverhogend gewerkt ten opzichte van de eind 2015 bekende gegevens.

Inrichtingskosten partners
Eerder is de lijn gehanteerd dat inrichtingskosten in principe voor de partners zelf zijn. De inrichtingskosten zijn nu wel meegenomen in de aan de raad voor te stellen kredieten. Door de inrichting voor te financieren wordt geborgd dat het totaalconcept voor de hal binnen afzienbare termijnen gerealiseerd kan worden en kan de gemeente regie houden op kwaliteit van uitstraling en (uniforme) gebruikerservaring in het gebouw. Iets wat met financiering door de verschillende culturele en maatschappelijke partners minder goed mogelijk zou zijn. Ook de RSD, die de eigen inrichting wel zelf financiert, heeft laten weten in dit proces samen op te willen trekken. Er is nadrukkelijk sprake van voorfinanciering. Voor het vervolg zal gezocht zal worden naar additionele dekking in de vorm van fondsen, subsidie en specifieke gebruikersbijdragen.

Exploitatie
De benodigde investeringen zijn door BOAG vertaald in een jaarlast en deze zijn afgezet tegen de verwachte inkomsten. De inkomsten bestaan uit de huurbedragen van de verschillende partners, revenuen horeca, zaalverhuur en evenementen. Deze staan toegelicht op pagina’s 22-24 van het rapport BOAG/Bureau Band. Het verschil tussen inkomsten en jaarlast resulteert in een tekort op jaarbasis

€ 39.000,- of van € 220.000,- als ook de inrichting wordt meegenomen.

Dekking
In de meerjarenbegroting 2017-2020 is vooralsnog, op basis van de eind 2015 bekende gegevens, structureel € 226.000,- geraamd als gemeentelijke bijdrage in de exploitatie. De raad heeft de meerjarenbegroting op 2 november 2016 goedgekeurd.
Dit bedrag dekt het tekort op jaarbasis, zelfs als de inrichting wordt meegenomen in de investering. In de berekening van dit tekort is nog geen rekening gehouden met additionele co-financiering, in de vorm van eigen investeringen partners, fondsen, sponsoracties, crowdfunding, verdere uitbreiding gebruikers en additionele provinciale subsidie. Hierdoor kan het tekort naar verwachting in de toekomst naar beneden bij gesteld worden. Tevens zullen door het gezamenlijk gebruik van de ruimten, de mogelijkheden om de programmering aan te passen en de spin off die het gebouw geeft voor de verschillende partners de inkomsten van de deelnemers naar verwachting gaan stijgen, wat zich op den duur ook kan vertalen in het afbouwen van de gemeentelijke bijdrage.

Terugverdien termijnen
De investeringen zullen door middel van kostendekkende huur op basis van een integrale kostprijsberekening terugverdiend worden in perioden van 20 jaar (v.w.b. de basisinstallaties en de inrichting) en 40 jaar (v.w.b. het bouwkundige deel).

Financiële consequenties niet ontwikkelen
Indien de raad besluit niet te ontwikkelen zijn er nog altijd structurele exploitatielasten voor de lege hal, ook na ontwikkeling RSD, geschat op € 135.000,-.

Ad beslispunt 2.
Het krediet voor de noodzakelijke additionele werkzaamheden aan het gemeentehuis is als volgt opgebouwd:

Onderdeel	Investering
Plaatsen gevel Hal 12 zuidzijde na sloop Hal 22	€ 250.000,-
Investering in horeca voorziening medewerkers (conform amendement raad)	€ 150.000,-
Aanpassingen gemeentehuis i.v.m. definitieve invulling hal	€ 50.000,-
Parkeren / inrichten voorterrein	€ 25.000,-
Fietsenstalling	€ 15.000,-
Sloop vloer filterhal	€ 15.000,-
Totaal	€ 505.000,-

Dekking
De raad wordt voorgesteld dit krediet te dekken uit de algemene reserve.

Burgemeester en wethouders van Zevenaar,

De secretaris,
mr. S.E.G. Wiersma

De burgemeester
drs. J.M. Staatsen

Portefeuillehouder	Mw. J.G. van Norel-Hansen
Datum b&w	8 NOVEMBER 2016
Nummer b&w-advies	Z16/261231/ADV/16/749454
Behandelend ambtenaar/afdeling	H.M. Dekker / Ontwikkeling
Telefoon	5181
Behandeling in raadscommissie	RUIMTE

Technische Vraag/vragen *

Datum indiening: 29 januari 2018

Commissie-/raadsvergadering: 31 januari 2018
Raadsvoorstelnummer:
Onderwerp: Begroting 2018

Naam fractie: Lokaal Belang
Naam raads/commissielid: Toon Albers

Inleiding:
N.a.v. beantwoording vragen commissie Middelen van 18 januari 2018.

Vraag 4 : Risico Hal12. Er is ook gevraagd waarom het risico verhoogd is van 1 mln naar 1,4 mln met daarbij een hoger percentage (van 50 naar 90%). Uit de beantwoording blijkt in feite niet waarop de verhogingen zijn gebaseerd. Er staat dat dit gebeurd is o.b.v. een afzonderlijke risico-analyse.

Vragen:
1) Graag de risico-analyse waarop dit gebaseerd is toevoegen.
2) Is het werk inmiddels aanbesteed en zo ja : heeft dit geleid tot een overschrijding t.o.v. de raming?

Antwoorden:
1) De risico analyse is bijgevoegd.
2) Nee, Het werk is nog niet aanbesteed.

De verklaring voor de toename van het risicoprofiel (met financiële gevolgen) luidt hoofdzakelijk als volgt:
- Scopewijzigingen (3.1.2 risicoanalyse); het bedrag van de financiële impact is verhoogd omdat rekening wordt gehouden met de huidige (prijs)ontwikkelingen in de bouw.
- Aanbestedingsnadelen (3.1.1 risicoanalyse); het bedrag van de financiële impact is verhoogd om dezelfde redenen als bij de scopewijzigingen;
- Aanloopverliezen (2.1.2 risicoanalyse); het bedrag van de financiële impact is weliswaar niet verhoogd maar de kans van voorkomen (90%) drukt zwaar op het risicoprofiel.

Overige risico's (wel financieel vertaald, maar impact lager dan bovenstaande risico's):
- Beheer en exploitatie onvoldoende gefaciliteerd (2.2 risicoanalyse); nieuw risico en verhoogt daarmee het risicoprofiel;
- Verrekenbaarheid van de BTW valt negatiever uit (3.1.3 risicoanalyse); het bedrag is verhoogd en de kans van voorkomen (90%) drukt zwaar op het risicoprofiel;

- Kans op additionele co-financiering (4.2 risicoanalyse); nieuwe kans welke het risicoprofiel verlaagt. De kans van voorkomen (30%) is vrij laag ingeschat vanuit voorzichtig financieel oogpunt;
- Extra investeringen voor fietsparkeren (3.2 risicoanalyse); nieuw risico met een hoge kans van voorkomen (90%).

Risicoanalyse ontwikkeling Hal 12, d.d. 17-10-2017

1. Inleiding

De ontwikkeling van Hal 12 staat aan de vooravond van de vaststelling van het Definitief Ontwerp (DO). Dit DO is tot stand gekomen, in samenwerking met de architecten, de beoogde partners welke hun intrek gaan nemen in de Hal en projectleiding.

Na verstrekking van het krediet door de gemeenteraad van de gemeente Zevenaar (d.d. 20-04-2016) en het raadsbesluit met kredietverstrekking (d.d. 21-12-2016) inzake fase 2 van de ontwikkeling van Hal 12, is de bouw van het deel ten behoeve van de Regionale Sociale Dienst (RSD) uitgevoerd en deze heeft in juli van 2017 haar intrek genomen.

Om begin 2018 tot een verdere uitvoering van Hal 12 te komen is op 17 oktober 2017 de reeds bestaande risicoanalyse voor het project van een update voorzien. Deze risicoanalyse wordt tevens gebruikt ten behoeve van de aanstaande meerjarenbegroting (MJB) 2018-2021 van de gemeente Zevenaar. In voorliggend document is het resultaat van deze analyse weergegeven. Allereerst worden de risico's uiteengezet incl. de beheersmaatregelen. Hierna volgt de financiële vertaling van deze risico's en wordt er een vergelijk gemaakt met de risico's zoals deze in het najaar van 2016 heeft plaatsgehad.

2. Risico's en kansen

Er wordt onderscheid gemaakt tussen 3 verschillende categorieën:

1. Risico's m.b.t. de verhuur/exploitatie van de ruimten in Hal 12 aan de gebruikers
2. Risico's m.b.t. de aanbesteding en verbouw van Hal 12
3. Kansen

Hierbij wordt ingegaan op bestaande, nieuwe en vervallen risico's, ten opzichte van de laatst gehouden risicoanalyse.

2.1 Bestaande risico's m.b.t. de verhuur/exploitatie

1. *Culturele instellingen komen niet naar Hal 12*

   Er spelen 2 verschillende risico's die beiden kunnen leiden tot het voortijdig stoppen van het proces, namelijk:

   - *Er zijn nog geen huurovereenkomsten gesloten en partijen haken alsnog af*

     In het huidig stadium van het proces zijn er nog geen overeenkomsten gesloten met de toekomstige gebruikers van Hal 12. Ofschoon de beoogde partners enthousiast en betrokken zijn bij het project is er op dit moment nog geen zekerheid of iedereen straks zijn intrek zal nemen in de nieuwe Hal. De huurovereenkomsten zullen later in het proces gesloten worden als er duidelijkheid is over -onder meer- de invulling en de huurprijs.
   - Hierbij dient de regelgeving rond de Wet Markt en overheid/staatssteun ook in acht te worden genomen. Dit specifieke risico komt verder in dit document ook aan de orde (zie risico 2.1.3).

   Indien dit risico zich voordoet heeft dit naast de financiële gevolgen ook gevolgen voor het imago van de gemeente. Het stoppen van deze ontwikkeling zal daarom invloed op de publieke opinie over de gemeente.

2. *Er is sprake van aanloopkosten c.q. aanloopverliezen in de eerste jaren*

   Naast het verwachte structurele tekort in de exploitatie is er voor de eerste jaren ook een kans op aanloopkosten c.q. aanloopverliezen. De exploitatie van de horeca en andere nieuwe activiteiten

zullen in de eerste jaren naar verwachting nog niet de volledige bijdrage kunnen doen aan de exploitatie zoals nu in de berekeningen is meegenomen. Ook zullen er eventueel extra kosten gemaakt worden om deze exploitatie op gang te brengen. Bijvoorbeeld additionele kosten voor de beheerstichting voortkomend uit de samenwerking, met name formatieve kosten.

3. *Planologische situatie horeca Hal 12 is onvoldoende uitgewerkt*
   M.b.t. de horeca is in de Hal enkel ondergeschikte horeca toegestaan. Dit betekent onder meer dat de horeca alleen open mag zijn ter ondersteuning van de functies in de Hal en dat er geen terras gecreëerd mag worden. Het opgestelde horecaconcept hanteert een ruimere interpretatie en zelfstandige horeca. Aangezien de horeca van Hal 12 naar alle waarschijnlijkheid een zelfstandige stroom bezoekers zal krijgen (alleen eten en drinken, niet gelieerd aan een functie in het pand, zal een zelfstandige vorm van horeca planologisch vastgelegd moeten worden.

4. *De gemeente voldoet niet aan de wet Markt en Overheid*
   In de wet Markt en Overheid zijn de regels vastgelegd m.b.t. onder meer het doorberekenen van de integrale kostprijs in de huurprijs voor maatschappelijke instellingen en het rekenen van marktconforme huren voor commerciële partijen om hiermee oneerlijke concurrentie te voorkomen. Wanneer niet wordt voldaan aan de wet- en regelgeving loopt de gemeente zowel een juridisch als financieel risico. Enerzijds omdat er juridische procedures kunnen volgen vanuit andere ondernemers en anderzijds kan de autoriteit consument en markt boetes op gaan leggen als niet voldaan aan de wet. Omdat het hier, in ieder geval in de eerste jaren, gaat om een niet kostendekkende exploitatie loopt de gemeente hier een risico.

5. *Na de huurperiode van 5 jaar gaan huurders weg uit Hal12*
   De huurperiode van de culturele instellingen zal waarschijnlijk 5 jaar worden. Er moeten echter investeringen worden gedaan met een afschrijvingstermijn van 20 tot 40 jaar. Als er naar nieuwe huurders moet worden gezocht dan leidt dit naar alle waarschijnlijkheid tot bouwkundige aanpassingen in Hal 12. Hiervoor zal te zijner tijd budget gevraagd moeten worden.
   Het is van belang dat dan ook opnieuw naar het algemeen belangbesluit wordt gekeken. Nieuw budget zorgt immers ook voor een nieuwe kostprijsberekening. Dit laatste is sowieso een aspect wat (bijna) jaarlijks opnieuw bekeken moet worden.

   <u>Ontwikkelingen ten opzichte van 2016</u>
   Met de RSD is inmiddels een huurovereenkomst gesloten voor een periode van 10 jaar waarna deze kan worden opgezegd dan wel voortgezet voor onbepaalde tijd. Hierdoor is het risico van leegstand voor deze gebruiker beperkt.
   Door met de overige partners een huurperiode voor lange termijn vast te leggen kan dit risico verder worden beperkt.

6. *Subsidie sterk bestuur kan niet definitief worden vastgesteld en ontvangen*
   In het kader van de provinciale regeling “Sterk Bestuur” is een subsidie aangevraagd. Het al dan niet kunnen opnemen van de beoogde subsidie -als dekking voor de investeringen in Hal 12- vormt een risico omdat de gemeenteraden van Zevenaar en Rijnwaarden hier separaat over besluiten en vervolgens de provincie het besluit nog goed zal moeten keuren. Omdat het hierbij gaat om politieke afwegingen, is het niet mogelijk dit risico te kwantificeren.

Ontwikkeling ten opzichte van november 2016:
Inmiddels is de eenmalige subsidie (€ 1 miljoen) toegekend door de provincie. Deze dient ter (gedeeltelijke) dekking van het bouwkrediet. Hier zijn echter voorwaarden aan verbonden. Aan het einde van het subsidietraject (afronding uiterlijk 1-1-2020) dient verantwoording te worden afgelegd, voorzien van een accountantsverklaring. Het niet voldoen aan de voorwaarden is een risico.

2.2 Nieuwe risico's m.b.t. de verhuur/exploitatie

1. *Beheer en exploitatie onvoldoende gefaciliteerd*
   Nu Hal 12 voor het RSD-gedeelte in gebruik is genomen en er nog geen beheersstructuur is opgezet bestaat er een zekere druk op de gemeentelijke organisatie. Onderhoud, beheer e.d. komen neer op medewerkers van de gemeente waarop niet is gerekend in de afdelingsplannen en de formatie. Voor eventuele externe inzet is momenteel evenmin dekking.

2.3 Vervallen risico's m.b.t. de verhuur/exploitatie

1. *Geen goedkeuring (commitment) van de gemeente Rijnwaarden en/of provincie Gelderland*
   In verband met de aanstaande herindeling staat de gemeente Zevenaar onder preventief toezicht. Dit betekent dat het voorstel m.b.t. de invulling van Hal 12 en de dekking van de exploitatiekosten die hiermee samenhangen ook door de gemeente Rijnwaarden en provincie Gelderland goedgekeurd moeten worden.

   Ontwikkeling ten opzichte van november 2016:
   Door zowel de raad van Rijnwaarden en Zevenaar zijn de plannen rond Hal 12 omarmd. De kredieten zijn verstrekt en akkoord bevonden door de provincie.
   Dat geldt ook voor het exploitatietekort waarmee de komende jaren rekening wordt gehouden en welke verwerkt is in de meerjarenbegroting.

3.1 Bestaande risico's m.b.t. aanbesteding en verbouw

1. *Een nieuwe aanbesteding in verband met het niet krijgen van overeenstemming met naar alle waarschijnlijkheid uiteindelijk hogere bouwkosten*
   De voorkeur gaat uit naar een 1 op 1 aanbesteding. Immers, de ervaringen met de huidige aannemer (welke de nieuwbouw/verbouw van het gemeentehuis en de RSD heeft uitgevoerd) zijn positief en, gelet op de huidige markt en de scherpe planning, is het de vraag of er op korte termijn een andere aannemer voorhanden is.
   Een nieuwe aanbesteding kent 2 nadelen, namelijk:
   - De aanbesteding van de nieuwbouw/verbouw van het gemeentehuis was ten tijde van de economische crisis, waardoor de inschrijvingen van de aannemers erg scherp waren. Bij een nieuwe aanbesteding worden deze scherpe prijzen niet verwacht omdat de economie de afgelopen periode een duidelijk herstel heeft laten zien. Aannemers hebben overwegend weer een volle orderportefeuille.
   - De aannemer van de nieuwbouw/verbouw van het gemeentehuis is bekend met Hal 12 en dus met de eventuele knelpunten die zich voor kunnen doen in de bouw (voorkennis).

2. *Meerwerk als gevolg van scopewijzigingen*
   Bij elke verbouw is er een risico op meerwerk. Deze wordt ingeschat op 10% van de bouw- en installatiekosten.

3. *De verrekenbaarheid van de BTW valt negatiever uit dan nu opgenomen*
   Over de fiscale mogelijkheden voor verrekening van de BTW heeft de gemeente zich laten adviseren. In het advies is opgenomen dat de mogelijkheid voor verrekening een positieve indicatie betreft. Een

definitief oordeel kan pas worden gevormd als de invulling van het gebruik van de Hal uitgekristalliseerd is. Dit kan bijvoorbeeld aan de hand van het DO. Ook is geadviseerd om hierover afstemming te plegen met de Belastingdienst om hiermee naheffingsaanslagen in de toekomst te voorkomen. Met de Belastingdienst heeft reeds vooroverleg plaatsgehad. Deze heeft hierbij aangegeven dat men pas een uitspraak kan doen als duidelijk is wat het DO is.

Op basis van een concept- DO (versie oktober 2017) heeft Caraad een nieuwe "vingeroefening" gedaan op de fiscale labeling. Hieruit resulteert een toename van het percentage kostenverhogende BTW. Dit kan zowel voor het krediet als de toekomstige exploitatie nadelig uitpakken, alsmede voor de kostprijsberekening in relatie tot de huurprijs. Het DO moet echter nog verder worden uitgewerkt en vastgesteld.

4. *Tegenvallende/meevallende opbrengsten achterblijvende panden van de culturele instellingen*
   In de investering is rekening gehouden met de opbrengsten van de verschillende achterblijvende panden van de culturele instellingen. Inmiddels is de Molenstraat ook daadwerkelijk verkocht en ook de opbrengst van de Bibliotheek is gegarandeerd. Het pand aan de Kerkstraat waar nu het Liemers museum in gevestigd is, zal in de verkoop gaan na de verhuizing van het museum naar Hal 12. De opbrengst is hierdoor nog onzeker.

3.2 Nieuwe risico's m.b.t. aanbesteding en verbouw

1. *(Nog) geen voorziening voor fietsparkeren*
   Het parkeren voor fietsers dient nog te worden opgelost en hiervoor zijn slechts beperkte geldmiddelen beschikbaar gesteld. De ruimtelijke mogelijkheden voor een fietsenstalling zijn inmiddels vergroot doordat Solidiam hiervoor gronden heeft aangeboden. De aankoop van deze gronden (samen met een aantal andere percelen van de ontwikkelaar) is inmiddels voorgelegd aan de raad.

3.3 Vervallen risico's m.b.t. aanbesteding en verbouw

1. *Parkeren*
   Voor de korte termijn kan het parkeren voor bezoekers Hal 12 en gemeentehuis opgevangen worden op het voorterrein en het terrein van de voormalige filterHal. Met de huur van de NS-gronden heeft de gemeente op 1 januari 2018 de beschikking over een parkeerterrein waar het parkeren geheel kan worden opgelost voor medewerkers en bezoekers van Hal12 en het gemeentehuis. Insteek is om de NS gronden vanaf 1 januari 2018 te huren voor een periode van 3 jaar met een verlengingsoptie. Aan de raad is hieromtrent een voorstel voorgelegd. Deze dient hiervoor op 29 november 2017 te besluiten. Als een positief besluit volgt dan kan dit risico komen te vervallen.

4. Kansen

Waar enerzijds in deze risicoanalyse wordt gesproken van risico's t.a.v. aanloopverliezen en een niet sluitende exploitatie is er anderzijds sprake van een kans van additionele co-financiering.

1. *Ontwikkeling Hal 12 betrekken in totaalplaatje van Centrumvisie en Outletontwikkeling*
   Vanuit diverse invalshoeken (centrummanagement, verbetering openbare ruimte, het convenant rond de Outletontwikkeling) wordt gewerkt aan de ontwikkeling van het centrum. Ter voorkoming van de vorming van "eilandjes" dienen partijen elkaar op te zoeken en te kijken naar mogelijkheden om elkaar te versterken. Een "integrale gebiedsontwikkeling" geldt hierbij als kernbegrip.

2. *Additionele co-financiering d.m.v. eigen investeringen partners, fondsen e.d.*
   In de bestuursopdracht van oktober 2016 is opgenomen dat de nieuwe samenwerkingen in Hal 12,

naast onderlinge synergie, ook in financiële zin dient te leiden tot een optimalisatie van de exploitatie. Er zullen immers kansen ontstaan voor nieuwe businessmodellen welke tot nieuwe financieringsmogelijkheden kunnen leiden. Te denken aan crowdfunding, instapsubsidies, revolverende fondsen etc.. In dat kader wordt gesproken van een “groeimodel in exploitatie”.

5. Financiële vertaling van de risico’s

Daar waar mogelijk zijn de risico’s gekwantificeerd, deze kwantificering is in de onderstaande tabel opgenomen. Naar aanleiding van de kwantificering is een risicosimulatie uitgevoerd. Conform het risicobeleid van de gemeente wordt uitgegaan van 90% dekking van de risico’s. Hieronder is het resultaat van deze simulatie per categorie opgenomen.

Uitkomst simulatie risico’s m.b.t. de verhuur/exploitatie van de ruimten in Hal 12 aan de gebruikers	€ 450.000
Uitkomst simulatie risico’s m.b.t. de aanbesteding en verbouw van Hal 12	€ 980.000
Totaal (afgerond)	**€ 1.400.000,-**

Het totale risicoprofiel van dit project bedraagt afgerond € 1,4 miljoen. Dit bedrag is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen van de Meerjarenbegroting 2018-2021 en maakt deel uit van het gemeentebrede risicoprofiel.

* *

Raadsbesluit

onderwerp Vaststellen verordening rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018
zaaknummer Z/17/294232
documentnr. 813142
datum 12 december 2017

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van de griffier en de burgemeester;.

gelet op de artikelen 810a, 82, 108, 147 en 185 van de Gemeentewet;

gehoord de Raadsgroep herindeling

besluit: vast te stellen de Verordening rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018

Artikel 1 Begripsomschrijvingen
In deze verordening wordt verstaan onder:
a. commissie: de lokale rekenkamercommissie als bedoeld in artikel 2.

Artikel 2 Instelling
Er is een lokale rekenkamercommissie.

Artikel 3 Taak en bevoegdheden
1. De commissie onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Een door de commissie ingesteld onderzoek naar de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur bevat geen controle van de jaarrekening als bedoeld in artikel 213, tweede lid van de Gemeentewet.
2. De commissie is bevoegd alle documenten die berusten bij het gemeentebestuur te onderzoeken voor zover zij dat ter vervulling van haar taak nodig acht.
3. Het gemeentebestuur verleent desgevraagd alle inlichtingen die de commissie ter vervulling van haar taak nodig acht.

Artikel 4 Samenstelling
1. De commissie bestaat uit minimaal zeven en maximaal negen leden, die door de raad uit zijn midden worden benoemd. De raad benoemt eveneens uit zijn midden de plaatsvervangende leden.
2. De commissie heeft een externe voorzitter, die door de raad benoemd wordt.
3. De commissie kan ten behoeve van en voor de duur van een onderzoek worden uitgebreid met maximaal drie externe leden. De raad benoemt de externe leden op voordracht van de commissie. De externe leden hebben geen stemrecht.
4. De raad benoemt de externe voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter van de commissie.

Artikel 5. Vergoeding voor werkzaamheden van de voorzitter van de rekenkamercommissie

1. De voorzitter ontvangt een vergoeding voor het bijwonen van de vergaderingen van de rekenkamercommissie.
2. De vergoeding genoemd in het eerste lid komt ten laste van het budget van de rekenkamercommissie.
3. De vergoeding per vergadering voor de voorzitter bedraagt 3x de geldende vergoeding (jaarlijks geïndexeerd) zoals die nu geldt voor de raadscommissieleden bij een gemeente tussen de 20.001 en 50.000 Inwoners.

Artikel 6. Eed

Ten aanzien van de voorzitter is artikel 81g Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7 Duur lidmaatschap

1. De zittingsduur van de in het eerste lid genoemde leden is gelijk aan die van de leden van de zittende raad. Na afloop van een raadsperiode blijven zij zitting houden totdat in hun opvolging is voorzien.
2. Leden en plaatsvervangende leden zijn herbenoembaar.
3. Het (plaatsvervangend) lidmaatschap eindigt door:
   a. ontslagname;
   b. het verlies van de hoedanigheid van raadslid;
   c. het niet langer voldoen aan de eisen genoemd in artikel 810a, lid 3 van de Gemeentewet;
4. De raad kan een (plaatsvervangend) lid ontslaan indien hij ernstig nadeel toebrengt aan het in hem gestelde vertrouwen.

Artikel 8 Vergaderwijze

1. De commissie vergadert zo dikwijls als de voorzitter of tenminste vier leden het nodig oordelen.
2. Door of namens de voorzitter worden de leden schriftelijk ter vergadering opgeroepen. De oproeping gaat vergezeld van de te behandelen agenda en eventuele bijbehorende stukken.
3. De vergaderingen van een commissie zijn openbaar.
4. In afwijking van lid 3 worden de deuren gesloten wanneer tenminste twee leden dit verzoeken of de voorzitter dit nodig oordeelt. De commissie beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd. Van een vergadering met gesloten deuren wordt een afzonderlijk verslag opgemaakt, dat niet openbaar wordt gemaakt tenzij de commissie anders beslist.
5. Besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen. Er kan niet besloten worden indien niet tenminste de helft plus één van het aantal commissieleden aanwezig is. Wanneer de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag.

Artikel 9 Geheimhouding

Er kan geheimhouding worden opgelegd overeenkomstig het bepaalde in artikel 86 van de Gemeentewet.

Artikel 10 Bijwonen van vergaderingen

1. Op verzoek van de voorzitter woont de persoon of wonen de personen die belast is of zijn met het onderzoek de vergaderingen van de commissie bij.
2. De voorzitter is bevoegd andere personen uit te nodigen voor het bijwonen van een vergadering van de commissie.

Artikel 11 Ambtelijke ondersteuning

1. De raad benoemt gehoord de commissie een ambtelijk secretaris van de commissie op voordracht van het college.
2. De secretaris staat de commissie bij de uitoefening van haar taak terzijde.
3. De secretaris is voor zijn functioneren ten behoeve van de commissie uitsluitend verantwoording schuldig aan de commissie.

4. Ter ondersteuning van het secretariaat kunnen specifieke werkzaamheden in handen worden gegeven van door het college aan te wijzen ambtenaren van de gemeente. De ambtenaren verrichten hun taak op aanwijzing van de secretaris van de commissie.

Artikel 12 Onderzoek en budget.

1. De rekenkamercommissie is bevoegd binnen een aan haar bij de begroting beschikbaar gesteld budget uitgaven te doen ten behoeve van de uitvoering van haar taken.
2. Ten laste van het in het voorgaande lid bedoelde budget worden de kosten gebracht van:
   a. de externe voorzitter;
   b. externe deskundigen die eventueel door de rekenkamercommissie zijn ingeschakeld;
   c. eventuele overige uitgaven die de rekenkamercommissie nodig acht voor de uitoefening van haar taak.
3. De rekenkamercommissie is voor de besteding van het budget uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de raad.

Artikel 13 Werkwijze commissie

1. De commissie maakt een inventarisatie van onderwerpen, die in aanmerking komen voor een onderzoek van de commissie.
2. De commissie maakt uit de inventarisatie een beargumenteerde keuze voor wat betreft bestuurlijke, maatschappelijke en financiële relevantie, en formuleert de onderzoeksopdracht.
3. De commissie is belast met en verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van het onderzoek.
4. Voor de uitvoering van het onderzoek kan de commissie zich laten bijstaan door een extern onderzoeksbureau.
5. Ter ondersteuning van de uitvoering van het onderzoek kan de commissie zich, met toestemming van het college, laten bijstaan door de ambtelijke organisatie.
6. Bij de uitvoering van het onderzoek draagt de commissie zorg voor de toepassing van het beginsel van hoor en wederhoor ten aanzien van degenen en/of organisatieonderdelen die voorwerp van onderzoek zijn.
7. De commissie kan de raad tussentijds informeren over de voortgang van het onderzoek.
8. Met inachtneming van het in deze verordening bepaalde kan de commissie haar werkwijze zelf nader bepalen.

Artikel 14 Resultaten van het onderzoek

1. De commissie legt haar bevindingen en haar oordeel vast in rapporten, met dien verstande dat hierin niet worden opgenomen gegevens en bevindingen die naar hun aard vertrouwelijk zijn.
2. De commissie deelt aan de raad en het college de opmerkingen en bedenkingen mee die zij naar aanleiding van haar bevindingen van belang acht. Aan de raad of het college kan zij ter zake Voorstellen doen.
3. De commissie stelt elk jaar voor 1 april een verslag op van haar werkzaamheden over het voorgaande jaar.
4. De commissie zendt een afschrift van haar rapport en haar verslag aan de raad en het college.
5. Het rapport en het verslag zijn openbaar.

Artikel 15 Ondertekening stukken

De van de commissie uitgaande stukken worden ondertekend door de voorzitter, of namens de voorzitter, door de secretaris.

Artikel 16 Voorziening

In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist de commissie.

Artikel 17 Intrekking oude verordeningen

De verordening rekenkamerfunctie Zevenaar en de Verordening op de gezamenlijke rekenkamercommissie gemeenten Doesburg, Rijnwaarden en Westervoort worden ingetrokken.

Artikel 18 Citeertitel inwerkingtreding

1. Deze verordening kan worden aangehaald als 'Verordening rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018'.
2. Deze verordening treedt in werking op de dag na publicatie

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 2 januari 2018

De griffier, De voorzitter,

Toelichting
Algemeen, artikel 1 en 2
De nieuwe Gemeentewet (Gmw) schrijft in het kader van het dualisme een rekenkamer of rekenkamerfunctie moet zijn ingevoerd. Gekozen is voor een rekenkamerfunctie, in de vorm van een (raads)commissie. Ingevolge artikel 810a Gmw en ook om het specifieke karakter van de commissie te benadrukken, gebeurt dit bij verordening.
Artikel 3
In de artikelen 182 tot en met 185 Gmw zijn taak en bevoegdheden van de rekenkamer geregeld. Artikel 810a Gmw bepaalt dat de artikelen 182 en 185 Gmw van overeenkomstige toepassing zijn op de rekenkamerfunctie. Artikel 182 Gmw, lid 1 is verwoord in lid 1 van artikel 3. De leden 2 en 3 zijn toegevoegd en bevatten een weergave van artikel 183, lid 1 en 2 Gmw.
Van belang is vooral dat de commissie haar taak zelfstandig en onafhankelijk uitoefent. Zij bepaalt in beginsel zelf haar agenda. Artikel 182, lid 2 Gmw zegt overigens dat de raad de commissie kan verzoeken een onderzoek in te stellen. De commissie kan hieraan gehoor geven, maar is hiertoe niet verplicht.
Ingevolge artikel 213a Gmw dient het college periodiek onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur. Het is aan de commissie en aan het college ervoor te waken dat geen overlap plaatsvindt.
Artikel 4
Het ledenaantal sluit aan bij dat van de reguliere raadscommissies. Er wordt de voorkeur gegeven aan het benoemen van een externe voorzitter.
Gelet op het soort onderzoek dat de commissie verricht, is gekozen voor de mogelijkheid niet permanent (m.u.v. de voorzitter), maar tijdelijk externe leden toe te voegen. Deze leden kunnen door hun deskundigheid en/of betrokkenheid een meerwaarde aan een onderzoek geven. De externe leden krijgen een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen overeenkomstig de geldende regeling. De commissie kan voorts altijd, voor zover dit wenselijk en financieel haalbaar is, het advies van deskundigen inwinnen, zie artikel 11, lid 4.
Artikel 5. In dit artikel wordt de vergoeding voor de externe voorzitter geregeld. Er is aansluiting gezocht bij de geldende regeling voor de vergoeding die raadscommissieleden (niet zijnde raadsleden) ontvangen.
Artikel 6.
Evenals voor de te benoemen raadsleden in de rekenkamercommissie, geldt voor de externe voorzitter ook de verplichting de eed af te leggen.
Artikel 7
Het lidmaatschap van de commissie loopt per raadsperiode. Bij een nieuwe raadsperiode blijft men lid totdat in de opvolging is voorzien. Op dat moment eindigt het lidmaatschap. Herbenoeming is mogelijk. In lid 3 staat vermeld wanneer het lidmaatschap daarnaast (tussentijds) van rechtswege eindigt. Een raadslid dat zijn raadslidmaatschap verliest, kan niet langer lid van de commissie zijn. De raad kan iemand ontslaan in ernstige gevallen. De formulering van lid vier is ontleend aan artikel 81c, lid 6, sub e Gmw en dient hier als een algemene kapstok om misstanden tegen te gaan.
Artikel 8
Lid vier is geënt op artikel 23 Gmw.
In lid vijf is aangegeven dat niet vergaderd en dus besloten kan worden zonder dat een vereist minimum van (plaatsvervangende) leden aanwezig is. Gekozen is voor de helft plus één. Bij een commissie van zeven leden is dit vier, bij negen vijf.
Artikel 9
Kortheidshalve is volstaan met een verwijzing naar de Gemeentewet. Op grond van belangen genoemd in de Wet openbaarheid van bestuur kan bepaalde informatie buiten de openbaarheid worden gehouden. Dan wordt geheimhouding opgelegd.
Artikel 10
Bedoeld zijn in lid 1 degenen die in opdracht van de commissie feitelijke onderzoekswerkzaamheden verrichten.

Artikel 11

De secretaris zal veelal afkomstig zijn uit de bestaande organisatie. Om de onafhankelijkheid van de commissie te waarborgen, is geregeld dat hij slechts verantwoording schuldig is aan de commissie. Formeel beslist het college over het verlenen van extra ambtelijke steun.

Artikel 12

De raad stelt ten behoeve van de commissie vooraf een budget vast . De raad bepaalt uiteindelijk hoeveel geld hij – in het algemeen of per onderzoek – ter beschikking wil stellen.

Artikel 13

Teneinde de noodzakelijke onafhankelijkheid van de commissie te waarborgen, kan de raad geen zeggenschap hebben over de vraag welk onderzoek moet worden verricht. Dat is aan de commissie. Dit sluit niet uit dat overleg met de raad kan plaatsvinden. De leden 1 en 2 verplichten de commissie een beredeneerde keuze te maken.

Artikel 14

Het artikel bevat een aangepaste tekst van art. 185 Gmw, dat ingevolge art. 810a, lid 2 Gmw van overeenkomstige toepassing is op de rekenkamerfunctie.

Technische vraag inzake hoogte vergoeding externe voorzitter rekenkamercommissie

Vraag:
Tijdens de vergadering van de commissie Middelen van 18 januari 2018 is de vraag gesteld hoe hoog de vergoeding van de (externe) voorzitter van de rekenkamercommissie precies is.

Antwoord:
In de verordening is hieromtrent de volgende bepaling opgenomen:

Artikel 5. Vergoeding voor werkzaamheden van de voorzitter van de rekenkamercommissie

1. De voorzitter ontvangt een vergoeding voor het bijwonen van de vergaderingen van de rekenkamercommissie.
2. De vergoeding genoemd in het eerste lid komt ten laste van het budget van de rekenkamercommissie.
3. De vergoeding per vergadering voor de voorzitter bedraagt 3x de geldende vergoeding (jaarlijks geïndexeerd) zoals die nu geldt voor de raadscommissieleden bij een gemeente tussen de 20.001 en 50.000 inwoners.

In het *Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden* is opgenomen dat de in lid 3 genoemde vergoeding momenteel € 79,91 bedraagt. Dat betekent dat de voorzitter per vergadering 3 maal € 79,91 krijgt, te weten € 239,73.

Amendement

De ondergetekende stelt volgend amendement voor bij voorstel inzake het vaststellen van de verordening Rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018

De raad besluit:

I. Artikel 4 wordt in zijn geheel gewijzigd, waardoor het als volgt komt te luiden:

"Artikel 4 Samenstelling

1. De commissie bestaat uit minimaal zeven en maximaal negen leden.
2. De leden worden op voordracht van de fracties door de raad benoemd.
3. Zowel raadsleden als commissieleden als bedoeld in de verordening op de raadscommissies 2018 kunnen lid zijn.
4. De raad benoemt de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de rekenkamercommissie."

II. Artikel 5 komt te vervallen.

Toelichting

In de huidige verordening is opgenomen dat alleen raadsleden lid kunnen zijn van de rekenkamercommissie. Dat is met name voor kleine(re) fracties een onwenselijke situatie. Immers, als een fractie zitting wil hebben in de rekenkamercommissie, wordt een raadslid van een kleine(re) fractie nog meer belast.

Daarom is het wenselijk dat ook commissieleden ook de mogelijkheid zouden dienen te hebben om vanuit hun fractie zitting te nemen in de rekenkamercommissie. Inhoudelijke redenen om dit te beletten zijn er niet en het geeft fracties een mogelijke oplossing om invulling te kunnen geven aan lidmaatschap van de rekenkamercommissie. Dit amendement regelt dat ook commissieleden lid kunnen worden van de rekenkamercommissie.

Daarnaast voorziet de huidige verordening in het mogelijk (tijdelijk) lidmaatschap van externe leden. In ieder geval is de voorzitter een extern lid. De commissie, zo heeft het verleden getoond, kan het prima af met een interne voorzitter. Dit in combinatie met de griffier als secretaris. Daarnaast is meestal een ondersteunend bureau betrokken bij het onderzoek. Externe leden zijn daarom niet nodig. Dit amendement schrapt de mogelijkheid van externe leden.

Zevenaar, 31 januari 2018

P. Freriks, Sociaal Zevenaar

Dit amendement is aangenomen / verworpen in de vergadering van [verder invullen door griffie].

Stemverhouding: Fracties voor: Fracties tegen:

De griffier, De voorzitter,

* *

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsbesluit

onderwerp Vaststellen Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar
zaaknummer Z/17/294232
documentnr. 813132
datum 12 december 2017

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van de griffier en de burgemeester;

gehoord de Raadsgroep herindeling

gelet op artikel 82 van de gemeentewet;

b e s l u i t : vast te stellen de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar.

Hoofdstuk 1: Begripsbepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen
In deze verordening wordt verstaan onder:
a. lid: lid van een raadscommissie
b. voorzitter: voorzitter van een raadscommissie;
c. commissiegriffier: secretaris van een raadscommissie of diens vervanger;
d. griffier: griffier van de raad of diens vervanger;
e. vergadering: vergadering van een raadscommissie;
f. commissie: raadscommissie.

Hoofdstuk 2: Instelling, taken en samenstelling

Artikel 2 Instelling raadscommissies
1. De raad kan besluiten tot het instellen van commissies.
2. Er zijn in elk geval de volgende commissies: een commissie Ruimte, een commissie Samenleving en een commissie Middelen.
3. Het presidium bepaalt het werkterrein van de commissies.

Artikel 3 Taken
1. De commissie heeft tot taak:
a. advies uit te brengen aan de raad over raadsvoorstellen;
b. de raad overigens gevraagd en ongevraagd te adviseren over alle onderwerpen van het werkterrein van de commissie;
c. in overleg te treden met het college of de burgemeester over het door het college of de burgemeester gevoerde bestuur over onderwerpen die het werkterrein van de commissie betreffen;
d. in overleg te treden met het college of de burgemeester teneinde inlichtingen te verkrijgen over de onderwerpen die het werkterrein van de commissie betreffen.
2. Indien een onderwerp meerdere commissies aangaat, kan het presidium besluiten op welke wijze het in de commissies wordt behandeld.

Artikel 4 Samenstelling

1. Tenzij de raad anders besluit, bestaat een commissie per fractie uit het aantal raadszetels gedeeld door drie, afgerond naar boven.
2. De in het eerste lid genoemde leden worden door de raad op voordracht van de fracties benoemd.
3. De voordracht dient te geschieden uit de kring van raadsleden, aangevuld met per fractie maximaal twee personen die geen raadslid zijn, maar wel lid van de partij van de fractie door wie zij worden voorgedragen. De artikelen 10, 11,12 13 en 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op een lid van de commissie. Artikel 14 is eveneens van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de eed wordt afgelegd in de commissie in handen van de voorzitter, en waarbij voor raad en gemeentebestuur commissie wordt gelezen.
4. De fractie regelt in geval van verhindering of ontstentenis van een lid, als bedoeld in het eerste lid, vervanging. Het plaatsvervangend lid voldoet aan de in het derde lid, genoemde vereisten.

Artikel 5 Voorzitter

1. De voorzitter wordt door de raad uit zijn midden benoemd. De plaatsvervangend voorzitter wordt door de commissie uit haar midden benoemd.
2. De voorzitter is geen lid van de raadscommissie.
3. De voorzitter is belast met:

a. het leiden van de vergadering;
b. het handhaven van de orde;
c. het doen naleven van deze verordening;
d. hetgeen deze verordening hem verder opdraagt.

4. De voorzitter heeft voor het vervullen van zijn taak overeenkomstige bevoegdheden als de voorzitter van de raad.

Artikel 6 Zittingsduur en vacatures

1. De zittingsperiode van een lid, de voorzitter en hun plaatsvervangers eindigt in ieder geval aan het einde van de zittingsperiode van de raad.
2. Een lid houdt op lid te zijn van een raadscommissie indien hij niet meer voldoen aan de in artikel 4, derde lid, gestelde eisen.
3. De raad kan een lid ontslaan op voorstel van de fractie op wiens voordracht het lid is benoemd.
4. De raad kan de voorzitter of zijn plaatsvervanger ontslaan.
5. Een lid en de voorzitter kunnen te allen tijde ontslag nemen. Zij doen daarvan schriftelijk mededeling aan de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in of zoveel eerder als hun opvolger is benoemd.
6. Indien door overlijden of ontslag een vacature ontstaat, beslist de raad zo spoedig mogelijk over de vervulling daarvan met inachtneming van artikel 4 en 5.
7. Indien een fractie blijkens een schriftelijke verklaring aan de voorzitter van de raad niet langer vertegenwoordigd is in de raad, vervalt het lidmaatschap van het lid dat op voordracht van die fractie is benoemd, van rechtswege.

Artikel 7 Griffier en commissiegriffier

1. Ter ondersteuning van iedere raadscommissie fungeert commissiegriffier.
   De griffier van de raad benoemt ter ondersteuning van iedere raadscommissie een op de griffie werkzame ambtenaar of, in samenspraak met de secretaris, een niet op de griffie werkzame ambtenaar, als commissiegriffier
2. De commissiegriffier is in iedere vergadering aanwezig.
3. Bij zijn verhindering of afwezigheid wordt hij vervangen door een daartoe aangewezen ambtenaar.
4. De griffier kan in iedere vergadering aanwezig zijn.

Hoofdstuk 3: Aanwezigheid college, burgemeester en secretaris

Artikel 8 Burgemeester en wethouders

De voorzitter kan de burgemeester, één of meer wethouders en de secretaris uitnodigen in de vergadering aanwezig te zijn, voor het geven van inlichtingen en om aan de beraadslagingen deel te nemen.

Hoofdstuk 4: Vergaderingen

Paragraaf 1 Tijdstip van vergaderen en voorbereidingen

Artikel 9 Vergaderwijze

1. De raadscommissies vergaderen in de regel één maal per maand, volgens een door het presidium vast te stellen schema.
2. Een raadscommissie vergadert voorts indien de voorzitter het nodig oordeelt of indien tenminste twee fracties schriftelijk met opgaaf van redenen daarom verzoeken.
3. De voorzitter kan in bijzondere gevallen een andere dag of aanvangsuur bepalen of een andere vergaderplaats aanwijzen.
4. De voorzitter zorgt voor tijdige toezending van stukken en de voorlopige agenda.
5. Op de wijze van vergaderen is zoveel mogelijk het bepaalde voor de vergaderingen van de raad van overeenkomstige toepassing.
6. Voor het uitbrengen van een advies is een quorum vereist van meer dan de helft van de leden.
7. De raadscommissie kan bepalen dat anderen buiten de kring van het gemeentebestuur mogen deelnemen aan de beraadslaging. Een beslissing daartoe wordt op voorstel van de voorzitter of een lid genomen alvorens met de beraadslaging ten aanzien van het aan de orde zijnde agendapunt een aanvang wordt genomen.
8. Indien de raadscommissie een advies aan de raad uitbrengt, beslissen de leden op voorstel van de voorzitter over de inhoud van het advies.

Artikel 10 De agenda

1. Bij aanvang van de vergadering stelt de raadscommissie de agenda vast.
2. Op voorstel van een lid of de voorzitter kan de commissie bij de vaststelling van de agenda onderwerpen aan de agenda toevoegen of van de agenda afvoeren.
3. Op voorstel van een lid of de voorzitter kan de commissie de volgorde van de behandeling van de agendapunten wijzigen.
4. Wanneer de commissie een raadsvoorstel onvoldoende voor beraadslaging in de raad voorbereid acht kan zij de raad adviseren het voorstel niet in behandeling te nemen.

Artikel 11 Ter inzage leggen van stukken

1. Stukken, die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op de agenda dienen, worden gelijktijdig met het verzenden van de oproep digitaal beschikbaar gesteld. Indien na het verzenden van de oproep stukken ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de leden en zo mogelijk in een openbare kennisgeving.
2. Stukken die digitaal beschikbaar zijn worden op de website van de gemeente geplaatst.
3. Indien voor stukken op grond van artikel 86, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid, onder berusting van de griffier en verleent de griffier een lid inzage.

Artikel 12 Openbare kennisgeving

1. De vergadering wordt door aankondiging in een nieuwsblad en door plaatsing op de website van de gemeente ter openbare kennis gebracht.
2. De openbare kennisgeving vermeldt:

a. de datum, aanvangstijd en plaats van de vergadering;
b. de wijze waarop r een ieder de agenda en de daarbij behorende stukken kan inzien;
c. de mogelijkheid tot het uitoefenen van het spreekrecht als bedoeld in artikel 16.

Paragraaf 2 Orde der vergadering

Artikel 13 Presentielijst

Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekent ieder lid de presentielijst.

Artikel 14 Opening vergadering en quorum

1. De voorzitter opent de vergadering op het vastgestelde uur, indien meer dan de helft van het aantal zittinghebbende leden aanwezig is.
2. Wanneer een kwartier na het vastgestelde tijdstip niet het vereiste aantal leden aanwezig is, bepaalt de voorzitter onder verwijzing naar dit artikel, na voorlezing van de namen der afwezige leden, dag en uur van de volgende vergadering, op een tijdstip dat ten minste vierentwintig uur na het bezorgen van de oproep is gelegen.
3. Op de vergadering, bedoeld in het tweede lid, is het eerste lid niet van toepassing. De raadscommissie kan echter over andere aangelegenheden alleen beraadslagen of besluiten, indien blijkens de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden aanwezig is.

Artikel 15 Vergaderorde

Op de wijze van vergaderen is het bepaalde voor de vergaderingen van de raad van overeenkomstige toepassing. Op voorstel van de voorzitter kan van die vergaderorde worden afgeweken.

Artikel 16 Spreekrecht burgers

1. Burgers hebben spreekrecht. Zij kunnen het woord voeren in de commissievergadering.
2. Het woord kan niet gevoerd worden over:

a. een besluit van het gemeentebestuur waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
b. benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
c. een gedraging waarover een klacht ex artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend.

3. Degene die van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit binnen een redelijke termijn voor de aanvang van de vergadering aan de commissiegriffier. Hij vermeldt daarbij zijn naam, adres en telefoonnummer en het onderwerp, waarover hij het woord wil voeren.
4. De spreker voert maximaal vijf minuten het woord, nadat de voorzitter hem dit heeft verleend. De voorzitter kan tevens in bijzondere gevallen afwijken van de maximale lengte van de spreektijd.
5. De voorzitter kan de deelnemers aan de commissievergadering toestaan aan insprekers een korte, verhelderende vraag te stellen. Er vindt geen discussie plaats tussen een inspreker en deelnemers van de vergadering.
6. De voorzitter of een lid doet een voorstel voor de behandeling van de inbreng van de burger.

Artikel 17 Digitaal verslag en overzicht met conclusies, toezeggingen en afspraken

1. De commissiegriffier draagt zorg voor een digitale beeld- en geluidsopname van de vergadering. Hij maakt van het verhandelde tijdens de vergadering een overzicht van conclusies, door collegeleden gedane toezeggingen en gemaakte afspraken.

2. In het geval van technische calamiteiten draagt de commissiegriffier zorg voor een samenvattend verslag. Ook draagt hij er zorg voor dat een digitale geluidsopname in het archief wordt opgenomen.
3. De digitale beeld- en geluidsopname is via de website te bekijken en te beluisteren. Het overzicht met conclusies, toezeggingen en afspraken wordt zo spoedig mogelijk na de vergadering openbaar gemaakt op de gemeentelijke website.
4. Het overzicht met conclusies, toezeggingen en afspraken van de voorgaande vergadering wordt aan de raads- en commissieleden en het college toegezonden.
5. Het overzicht met conclusies, toezeggingen en afspraken bevat tenminste:
   a. de namen van de voorzitter, de commissiegriffier, de ter vergadering aanwezige leden, de wethouders en de leden die afwezig waren; in het geval overige personen het woord hebben gevoerd, dan worden ook die namen vermeld;
   b. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest en de daarbij getrokken conclusies, de door burgemeester en wethouders gedane toezeggingen en de gemaakte afspraken;
   c. de onderwerpen die tijdens de rondvraag aan de orde zijn gesteld.

Hoofdstuk 5: Besloten vergadering

Artikel 18 Algemeen
Op een besloten vergadering zijn de bepalingen van deze verordening van overeenkomstige toepassing voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 19 Verslag
1. Een besloten (deel van de) vergadering is niet via de website te bekijken en te beluisteren. Wel draagt de commissiegriffier zorg voor een kort zakelijk verslag.
2. Dit verslag ligt in de aanloop naar de volgende commissievergadering vertrouwelijk ter inzage bij de griffie. In de volgende vergadering wordt ook deze lijst met conclusies, toezeggingen en afspraken van de besloten vergadering of van een besloten deel van de openbare vergadering vastgesteld. Het verslag wordt ondertekend door de commissiegriffier en de voorzitter.
3. Op deze lijst met conclusies, toezeggingen en afspraken is artikel 17 lid 4 en 5 van toepassing.

Artikel 20 Geheimhouding
Voor de afloop van de besloten vergadering beslist de raadscommissie overeenkomstig artikel 86, eerste lid, van de Gemeentewet of omtrent de inhoud van de stukken en het verhandelde geheimhouding zal gelden. De raadscommissie kan besluiten de geheimhouding op te heffen.

Artikel 21 Opheffing geheimhouding
Indien de raad op grond van artikel 25, derde en vierde lid, van de Gemeentewet voornemens is de geheimhouding op te heffen wordt daarover, indien de raadscommissie die geheimhouding heeft opgelegd daarom verzoekt, in een besloten vergadering met de raadscommissie overleg gevoerd.

Hoofdstuk 6: Slotbepaling

Artikel 22 Uitleg verordening
In de gevallen waarin deze verordening niet voorziet of bij twijfel over de toepassing van de verordening, beslist de raadscommissie op voorstel van de voorzitter.

Artikel 23 Inwerkingtreding

1. De verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar, vastgesteld bij raadsbesluit van 26 november 2014 en de verordening op de raadscommissies van de gemeente Rijnwaarden, vastgesteld bij raadsbesluit van mei 2006, worden ingetrokken.
Deze verordening treedt in werking op. de dag na publicatie.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 2 januari 2018

De griffier, De voorzitter,

Toelichting
Algemeen
Toelichting op de verordening op de raadscommissies
In de Gemeentewet zoals gewijzigd door de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur is een nieuw commissiestelsel geïntroduceerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen raadscommissies, bestuurscommissies en andere commissies (resp. artikel 82, 83 en 84 Gemeentewet). Raadscommissies bereiden de besluitvorming in de raad voor en voeren overleg met het college en de burgemeester. Bestuurscommissies zijn commissies waaraan bevoegdheden van de raad, het college of de burgemeester worden overgedragen. Andere commissies kunnen alle mogelijke denkbare taken hebben. Er kan gedacht worden aan adviescommissies, ad hoc commissies en wijkraden.
Op grond van artikel 82, eerste lid, kan de raad zoveel raadscommissies instellen als hij wenselijk acht. De raad regelt de taken, bevoegdheden, samenstelling en werkwijze van de raadscommissies en de wijze waarop de leden van een raadscommissie inzage hebben in stukken ten aanzien waarvan geheimhouding geldt. De Gemeentewet verplicht overigens niet tot het instellen van raadscommissies. Hier is gekozen voor de instelling van in elk geval drie raadscommissies. De commissies hebben een voorbereidende taak, de bedoeling is dat het politieke debat vooral in de raad plaatsvindt.
Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1
Om te voorkomen dat de omschrijving van terugkerende begrippen in de verordening moeten worden herhaald, zijn in deze bepaling een aantal begrippen eenmalig gedefinieerd.

Artikel 2
Er is gekozen voor drie raadscommissies, die parallel lopen met de drie belangrijkste beleidsvelden.

Artikel 3
De taken van de raadscommissies zijn vastgelegd in artikel 82, eerste lid, van de Gemeentewet. De raadscommissies bereiden de besluitvorming van de raad voor en overleggen met het college of de burgemeester. De bedoeling is dat een raadscommissie vooral gericht is op voorbereiding en informatievoorziening en dat het politieke debat plaatsvindt in de raad.
De taak om de besluitvorming van de raad voor te bereiden komt tot uitdrukking in de taak advies uit te brengen over een voorstel of onderwerp. De raadscommissie kan ook uit eigener beweging advies aan de raad uitbrengen, ook dit advies kan aanleiding zijn voor besluitvorming in de raad. De taken van de raadscommissie zijn in essentie dezelfde als die van de raad, die van kaderstellend, controlerend en volksvertegenwoordigend orgaan.

Artikel 4
De raad bepaalt de samenstelling van de raadscommissies. Wel schrijft artikel 82, derde lid, van de Gemeentewet voor dat de raad moet zorgen voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de in de raad vertegenwoordigde politieke groeperingen.
Zoals ook uit het derde lid blijkt, hoeven de leden van een raadscommissie geen raadslid te zijn. Wel is er in deze bepaling vanuit gegaan dat de politieke groeperingen (fracties) deze leden voordragen. Zij hoeven niet op de kandidatenlijst van een fractie te hebben gestaan, maar dienen wel lid van die partij te zijn. Elke fractie mag in totaal maximaal twee niet-raadsleden als commissielid hebben.
Op grond van het derde lid moeten alle leden van de commissie voldoen aan hetgeen is bepaald in de artikelen 10, 11, 12, 13, 14 en 15 van de Gemeentewet. Dit betekent onder andere dat zij achttien jaar moeten zijn, over een geldige verblijfstitel moeten beschikken, hun nevenfuncties openbaar moeten maken, geen functie als bedoeld in artikel 13 mogen vervullen, de eed afleggen en niet in strijd mogen handelen met artikel 15.

Artikel 5
Artikel 82, vierde lid, van de Gemeentewet schrijft voor dat de voorzitter van een raadscommissie raadslid moet zijn. Om die reden bepaalt artikel 5, eerste lid, dat de raad de voorzitters 'uit zijn midden' benoemt. Om praktische reden wordt de plaatsvervangend voorzitter door de commissie aangewezen.
Op basis van het tweede lid, is de voorzitter (niet de plaatsvervangend voorzitter) geen lid van de raadscommissie. Dit is een bewuste keuze, op deze wijze kan de voorzitter zich concentreren op zijn taak als (technisch) voorzitter. Omdat de plaatsvervanging normaliter tijdelijk is, is hieraan niet die eis gesteld.

Artikel 6
De zittingsperiode van de leden, de eventuele buitengewone leden, de voorzitters en hun plaatsvervangers is even lang als de zittingsperiode van de raadsleden, in principe dus vier jaar. De benoeming eindigt derhalve van rechtswege, de raad hoeft hen niet te ontslaan.
Op grond van het tweede lid eindigt het (buitengewoon) lidmaatschap van een raadscommissie eveneens van rechtswege indien een lid niet meer voldoet aan de in artikel 4, derde lid, gestelde eisen en indien een lid is benoemd op voordracht van een fractie die blijkens een schriftelijke verklaring aan de voorzitter van de raad niet meer vertegenwoordigd is in de raad (zevende lid).
De raad kan een lid van een raadscommissie op voorstel van de fractie die het lid heeft voorgedragen, ontslaan. Deze situatie kan zich voordoen in geval van een splitsing van een fractie. De ontstane nieuwe fractie heeft dan overigens op grond van artikel 4, eerste lid, recht op een eigen lid. Er is in deze bepaling niet voorzien in een ontslagregeling voor buitengewone leden, deze hebben in principe 4 jaar zitting, tenzij zij niet meer voldoen aan de in artikel 4, vierde lid, gestelde eisen, ontslag nemen of overlijden. Desgewenst kan de raad er voor kiezen om hiervoor een vergelijkbare ontslagregeling als voor de voorzitter op te nemen door aanvulling van het vierde lid. De (plaatsvervangend) voorzitter van een raadscommissie kan de raad ook zonder voorstel van een fractie ontslaan, bijvoorbeeld indien deze (plaatsvervangend) voorzitter niet meer het vertrouwen van de meerderheid van de raad bezit. Het vijfde en zesde lid voorzien in de situatie van tussentijdse vacature, hetzij door ontslag het zij door overlijden.

Artikel 7
Iedere raadscommissie wordt ondersteund door een commissiegriffier.

Artikel 8
De commissie kan per vergadering beslissen of de aanwezigheid al dan niet gewenst is en of de genodigde aan de beraadslagingen mag deelnemen. Artikel 82, vijfde lid, Gemeentewet is hiervoor de grondslag. Dit geldt zowel voor besloten als voor niet besloten vergaderingen. In openbare vergaderingen kunnen collegeleden, de burgemeester en de secretaris uiteraard altijd aanwezig zijn. Deelnemen aan de beraadslagingen kunnen zij echter alleen als de raadscommissie hiermee instemt. In de regel zal de portefeuillehouder veelal wel aanwezig zijn ten behoeve van het voeren van overleg en het uitoefenen van controle door de raadscommissie.
.
Artikel 9
Het presidium stelt de concept-agenda vast, de raadscommissie bepaalt uiteindelijk haar eigen agenda. Die agenderende rol van een raadscommissie komt in dit artikel tot uitdrukking.

Artikel 10
Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 11

Naast de voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken, worden stukken die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op de agenda dienen via internet aangeboden voor zover zij openbaar zijn.

Raadsleden kunnen daarover ook via de tablet beschikken. De niet-openbare stukken zijn voor raadsleden 'achter de inlog' toegankelijk.
Stukken ten aanzien waarvan geheimhouding wordt opgelegd kunnen leden van raadscommissies bij de griffier inzien.

Artikel 12
Op grond van artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet moet de voorzitter van een raadscommissie tegelijkertijd met de oproep de dag, het tijdstip en de plaats van de vergadering ter openbare kennis brengen. De voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken worden tegelijkertijd met de (schriftelijke) oproep en op een bij openbare kennisgeving aan te geven plaats ter inzage gelegd. Deze bepaling geeft hier een regeling voor.

Artikel 13
Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 14
Artikel 20 van de Gemeentewet regelt het vergaderquorum van de raad. Voor de raadscommissies ontbreekt een dergelijke bepaling in de Gemeentewet. Artikel 14 voorziet hierin.

Artikel 15
Dit artikel behoeft geen toelichting.
Artikel 16
In het tweede lid zijn drie onderwerpen opgenomen, waar het spreekrecht niet voor geldt. Als een besluit van de raad of het college vatbaar is voor bezwaar en de burger belanghebbende is, kan de burger een bezwaarschrift indienen. Ook kan een burger beroep instellen bij de rechtbank. Dit zijn formele procedures die zien op de rechtsbescherming van de burger. Verder zijn de benoemingen, keuzen, voordrachten en aanbevelingen van personen uitgesloten van het spreekrecht van burgers. Omdat inspraak over de benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen - de belangen van - kandidaten al dan niet in de uitoefening van hun ambt of functie kan schaden, kunnen burgers hierover geen uitlatingen doen. Vervolgens kunnen burgers zich ook niet uitlaten over onderwerpen, waar zij op grond van artikel 9:2 Algemene wet bestuursrecht een klacht over kunnen indienen. Deze procedure gaat vóór het spreekrecht van burgers.
De burgers die wensen in te spreken moeten zich binnen een 'redelijke termijn' voor de vergadering melden bij de griffier. De griffier kan, indien nodig, de persoon naar de juiste raadscommissie verwijzen. Uiteraard kan, afhankelijk van de beschikbaarheid, ook gekozen worden voor aanmelding bij de commissiegriffier. Procedureel is het handig om als 'redelijke termijn' circa 48 uur aan te houden. Door niet uitdrukkelijk een termijn op te nemen, kan hiermee flexibel worden omgegaan en de servicegerichtheid naar de burger worden vergroot.
Afhankelijk van de lokale situatie kan als richtlijn 5 minuten spreektijd per burger worden aangehouden. Op voorstel van de voorzitter, die in eerste instantie voor een ordentelijk verloop van de vergadering moet zorgen en dus moet kunnen aanvoelen of een verkorting of verlenging van de spreektijd gewenst is, kan van deze richtlijn worden afgeweken.

Artikel 17
Het conceptverslag wordt tegelijkertijd met de oproep verstuurd aan de leden en aan de overige personen die het woord gevoerd hebben. De voorzitter, de leden en de collegeleden hebben het recht een voorstel tot wijziging te doen. Een voorstel tot wijziging wordt voorafgaand aan de vergadering schriftelijk bij de commissiegriffier ingediend. Het recht om aanpassing voor te stellen (derde lid) komt ook toe aan de voorzitter, een lid en een collegelid, dat bij de desbetreffende vergadering niet aanwezig was. Het is aan de raadscommissie om te beslissen of een voorgestelde wijziging of aanvulling geaccepteerd wordt, aangezien de raadscommissie het verslag vaststelt. Een afwijzing van een dergelijk voorstel is niet vatbaar voor beroep (aldus de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State). Het is aan te bevelen uitsluitend een zakelijke samenvatting van hetgeen besproken is, te geven.

Artikel 18
Over de openbaarheid van de vergaderingen, de vraag wanneer de deuren gesloten kunnen worden, bevat deze verordening geen aparte bepaling, aangezien artikel 82, vijfde lid, hierin voorziet. In deze bepaling wordt artikel 23 van overeenkomstige toepassing verklaard op raadscommissies. Dit betekent dat de vergaderingen van de raadscommissies in de regel in het openbaar plaatsvinden. Op verzoek van een vijfde van het aantal leden van een raadscommissie of de voorzitter kan de raadscommissie beslissen om achter gesloten deuren te vergaderen.
Het vierde lid van artikel 23 van de Gemeentewet schrijft voor dat van een besloten vergadering een afzonderlijk verslag wordt opgemaakt, dat niet openbaar wordt gemaakt tenzij de raad en in casu dus een raadscommissie anders beslist. De raadscommissie beslist over het openbaar maken van deze notulen.

Artikel 19
Dit artikel regelt de verslagleggende taak van de commissiegriffier en de wijze waarop verslag wordt gelegd en vastgesteld. De schriftelijke verslaglegging blijft sinds de invoering van de webcast achterwege. Vanaf dat moment wordt enkel gebruik gemaakt van de digitale beeld- en geluidsopnames die als verslaglegging gelden. In dit artikel wordt voorzien in de situatie dat er onverhoopt sprake mocht zijn van technisch malheur rond de digitale beeld- en geluidsopname. De commissiegriffier zorgt dan voor een kort zakelijk verslag. De commissiegriffier maakt een lijst met conclusies, gedane toezeggingen en gemaakte afspraken op van de commissievergadering.

Artikel 20
Hetgeen besproken wordt in een besloten vergadering, valt niet van rechtswege onder de geheimhoudingsplicht. Daarvoor is toepassing van de procedure volgens artikel 86 van de Gemeentewet nodig. Niet alleen een raadscommissie kan geheimhouding opleggen, ook de voorzitter van een raadscommissie, het college en de burgemeester kunnen geheimhouding aan een raadscommissie opleggen. Overigens kan een raadscommissie ook geheimhouding opleggen aan de raad of het college ten aanzien van stukken die zij aan de raad of het college overlegt (artikel 25, tweede lid, en artikel 55, tweede lid, van de Gemeentewet). De geheimhouding geldt ten aanzien van een ieder die aanwezig is bij een besloten vergadering of die kennis draagt van stukken ten aanzien waarvan geheimhouding geldt. De geheimhouding geldt totdat het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd of de raad, haar opheft.

Artikel 21
Zoals uit de toelichting op artikel 20 blijkt kan de raad de geheimhouding die een raadscommissie aan de raad oplegt, opheffen. In deze bepaling is een overlegverplichting opgenomen waardoor recht wordt gedaan aan het principe van hoor en wederhoor.

Artikel 22
Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 23
Dit artikel behoeft geen toelichting.

D66

Amendement uitbreiding aantal voor te dragen commissieleden per fractie

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor bij voorstel Z/17/294232 inzake vaststellen verordening op de raadscommissies gemeente Zevenaar:

De raad besluit:

Artikel 4, lid 3 wordt gewijzigd, zodat het als volgt komt te luiden:

3. De voordracht dient te geschieden uit de kring van raadsleden, aangevuld met per fractie maximaal drie personen die geen raadslid zijn, maar wel lid van de fractie door wie zij worden voorgedragen en tevens deel hebben uitgemaakt van de kieslijst van de meest recente gemeenteraadsverkiezingen.
De artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op een lid van de commissie.
Artikel 14 is eveneens van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de eed wordt afgelegd in de commissie in handen van de voorzitter, en waarbij voor raad en gemeentebestuur commissie wordt gelezen.

Toelichting
In het huidige voorstel is opgenomen dat een fractie maximaal twee commissieleden kan voordragen. Via dit amendement wordt voorgesteld dat een fractie maximaal **drie** commissieleden kan voordragen. Indiener heeft daarvoor de volgende motivering.

De nieuwe gemeente Zevenaar is een middelgrote gemeente geworden (11 kernen en een stad), met 27 raadsleden en drie reguliere raadscommissies. Verder zijn er enkele andere commissies, zoals het Presidium en de Rekenkamercommissie. Voor kleine fracties (kleiner dan of gelijk aan 2 raadszetels) is het moeilijker om in elk van die commissies een adequate afvaardiging te regelen.

Door een beroep te kunnen doen op drie in plaats van twee commissieleden is een betere verdeling van taken mogelijk en kan kennis en kunde op de juiste wijze worden ingezet. Ook bij verhindering of ziekte van een raadslid of commissielid, is vervanging door een commissielid mogelijk, waardoor continuïteit van de inbreng van de fractie gewaarborgd blijft.

D66 ziet daarnaast deelname aan de commissies als opstap en belangrijk opleidingstraject naar het raadslidmaatschap. Vanwege het steeds complexer worden van het lokale bestuur dient dit laatste steeds minder onderschat te worden. Door deelname aan commissies blijven leden goed op de hoogte van alle onderwerpen en houden zij een goede binding en betrokkenheid met de gemeente en haar fractie.

Zevenaar, 31 januari 2018

P. Pollmann, D66

Dit amendement is aangenomen / verworpen in de vergadering van [verder invullen door griffie].

Stemverhouding: Fracties voor: Fracties tegen:

De griffier, De voorzitter,

D66

Ter vergadering gewijzigd

Amendement uitbreiding aantal voor te dragen commissieleden per fractie

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor bij voorstel Z/17/294232 inzake vaststellen verordening op de raadscommissies gemeente Zevenaar:

De raad besluit:

Artikel 4, lid 3 wordt gewijzigd, zodat het als volgt komt te luiden:

3. De voordracht dient te geschieden uit de kring van raadsleden, aangevuld met per fractie maximaal drie personen die geen raadslid zijn, maar wel lid van de fractie door wie zij worden voorgedragen. De artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op een lid van de commissie.
Artikel 14 is eveneens van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de eed wordt afgelegd in de commissie in handen van de voorzitter, en waarbij voor raad en gemeentebestuur commissie wordt gelezen.

Toelichting
In het huidige voorstel is opgenomen dat een fractie maximaal twee commissieleden kan voordragen. Via dit amendement wordt voorgesteld dat een fractie maximaal **drie** commissieleden kan voordragen. Indiener heeft daarvoor de volgende motivering.

De nieuwe gemeente Zevenaar is een middelgrote gemeente geworden (11 kernen en een stad), met 27 raadsleden en drie reguliere raadscommissies. Verder zijn er enkele andere commissies, zoals het Presidium en de Rekenkamercommissie. Voor kleine fracties (kleiner dan of gelijk aan 2 raadszetels) is het moeilijker om in elk van die commissies een adequate afvaardiging te regelen.

Door een beroep te kunnen doen op drie in plaats van twee commissieleden is een betere verdeling van taken mogelijk en kan kennis en kunde op de juiste wijze worden ingezet. Ook bij verhindering of ziekte van een raadslid of commissielid, is vervanging door een commissielid mogelijk, waardoor continuïteit van de inbreng van de fractie gewaarborgd blijft.

D66 ziet daarnaast deelname aan de commissies als opstap en belangrijk opleidingstraject naar het raadslidmaatschap. Vanwege het steeds complexer worden van het lokale bestuur dient dit laatste steeds minder onderschat te worden. Door deelname aan commissies blijven leden goed op de hoogte van alle onderwerpen en houden zij een goede binding en betrokkenheid met de gemeente en haar fractie.

Zevenaar, 31 januari 2018

P. Pollmann, D66

Dit amendement is aangenomen / verworpen in de vergadering van [verder invullen door griffie].

Stemverhouding: Fracties voor: Fracties tegen:

De griffier, De voorzitter,

Amendement bepalen aantal leden per fractie in raadscommissies

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor bij voorstel Z/17/294232 inzake vaststellen verordening op de raadscommissies gemeente Zevenaar:

De raad besluit:

Artikel 4, lid 1 wordt gewijzigd, zodat het als volgt komt te luiden:
1. Tenzij de raad anders besluit, bestaat een commissie per fractie uit maximaal twee personen.

Toelichting:
De nieuwe gemeente Zevenaar is een middelgrote gemeente geworden (11 kernen en een stad), met 27 raadsleden en drie reguliere raadscommissies.
De VVD-fractie zou graag zien dat de commissievergaderingen kwalitatief beter georganiseerd en uitgevoerd worden. Hierdoor vinden wij het belangrijk dat ook voor de kleinere partijen, die nu door deze opstelling maar 1 commissielid kunnen afvaardigen, er een kans moet zijn om kennis en kunde voor nieuwe mensen te delen en te begeleiden. De VVD wil dit bewerkstelligen door nieuwe commissieleden te coachen met een ervaren lid. Een van de twee commissieleden zou dan ook bijvoorbeeld een wisselende samenstelling kunnen hebben, zodat afhankelijk van de onderwerpen de meest ervaren raads- of commissielid aan kan schuiven.

Door de commissies anders in te delen kan een kwaliteit verbeterslag behaald worden en wel zo dat alle fracties twee commissieleden afvaardigen. De VVD vindt dat hiermee de kwaliteit van de commissievergaderingen omhoog kan gaan door efficiënter te vergaderen. Alle 8 fracties vaardigen dan 2 commissieleden af, waardoor het totaal van de commissieleden tijdens de vergadering 16 is.
Aangezien de commissievergaderingen geen stembevoegdheid hebben is het ons inziens niet nodig dat commissievergaderingen een bezetting hebben naar aanleiding van het aantal zetels in de Raad.
Juist ook met het oog op het coalitieakkoord waarin de coalitie beoogd een sterker kwalitatief beter bestuur neer te zetten, lijkt de VVD dit een mooie gelegenheid om de structuur van de commissievergaderingen te herzien.

De VVD ziet namelijk deelname aan de commissies als opstap en belangrijk opleidingstraject naar het raadslidmaatschap. Vanwege het steeds complexer worden van het lokale bestuur dient dit laatste steeds minder onderschat te worden. Door deelname aan commissies blijven leden goed op de hoogte van alle onderwerpen en houden zij een goede binding en betrokkenheid met de gemeente en haar fractie. Daarnaast biedt dit de mogelijkheid om meer raadsleden tijd te geven om minder aanwezig te zijn in bestuurlijke vergaderingen en meer de mogelijkheid te hebben om in contact te komen met inwoners, dorpsraden, verenigingen en/of bedrijven door werkbezoeken af te leggen. Dit geeft de raadsleden dus ook meer ruimte om taken buiten de deur te vervullen.

Zevenaar, 31 januari 2018

P. Vos, VVD

Zeker Zevenaar

Dit amendement is aangenomen/verworpen in de vergadering van 31 januari 2018.

Stemverhouding: Fracties voor: Fracties tegen:

Raadsvoorstel

onderwerp	Financiële verordening gemeente Zevenaar 2018 en Nota activerings –en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar 2018.
zaaknummer	Z/17/295458
documentnummer	INT/17/814229
datum raadsvergadering	31 januari 2017
portefeuillehouder	
datum Stuurgroep	19 december 2017
nummer advies	INT/17/814238
behandelend ambtenaar/afdeling	F.Grobben/Financiën
telefoon	
behandeling in raadscommissie	Middelen

1. Samenvatting

Met de financiële verordening (ook wel artikel 212 genoemd) regelt de raad op hoofdlijnen de spelregels voor het financiële beleid, de financiële organisatie en het financieel beheer rondom het gehele financiële proces. Het gaat hierbij o.a. over de programma indeling en inrichting van de begroting, over de inhoud en frequentie van de voortgangsrapportages, kostprijsberekeningen etc.

In 2017 zijn de verordeningen van de gemeente Zevenaar en Rijnwaarden op basis van de standaardverordening VNG geharmoniseerd en geactualiseerd. In de bijgevoegde verordening zijn de laatste onderdelen geharmoniseerd. Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de voorgaande verordening zijn:
- Programma's zijn gebaseerd op de hoofd taakvelden;
- Er wordt geen rente meer toegerekend aan het eigen vermogen;
- Het beleid ten aanzien van activering en afschrijven is in een aparte nota opgenomen, zijnde de nota activerings –en afschrijvingsbeleid 2018.
De nota activerings –en afschrijvingsbeleid is een nadere uitwerking van artikel 9 van de financiële verordening

In de bijgevoegde verordening zijn de keuzes die zijn gemaakt door de beide oude raden zoveel mogelijk gehandhaafd. Om de nieuwe raad in de gelegenheid te stellen deze eerdere afwegingen nog een keer integraal te maken is een bijlage toegevoegd, waarin de afwijkingen ten opzichte van de standaardverordening zijn beschreven.

2. Raadsvoorstel

1. De financiële verordening gemeente Zevenaar 2018 vast te stellen.
2. De nota activerings –en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar 2018 vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

De financiële verordening is op grond van artikel 212 van de gemeentewet verplicht. De nota activerings –en afschrijvingsbeleid is een nadere uitwerking van artikel 9 van de financiële verordening en is daarmee ook van belang voor de begroting.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De kaders voor de nieuwe gemeente zijn vastgesteld, waarmee de begroting(en) en andere verantwoordingsdocumenten kunnen worden opgesteld.

5. Argumenten en alternatieven

Zonder vastgestelde kaders kan de begroting niet worden opgesteld.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Het besluit begroting en verantwoording (BBV) is als gevolg van het rapport Vernieuwing BBV nog in ontwikkeling. Deze wijzigingen kunnen er toe leiden dat de financiële verordening weer moet worden geactualiseerd. Daarnaast heeft de raad de mogelijkheid om deze verordening te actualiseren indien gewenst.

7. Communicatie

De verordening en de nota worden gepubliceerd.

8. Kosten, baten en dekking

De kaders en keuzes in de verordening en de nota hebben effect op de begroting en verantwoordingsprocessen, maar hebben geen directe kosten of baten tot gevolg.

Het college van Burgemeester en Wethouders,

Ella Schadd-de Boer	Michel Tromp
burgemeester	gemeentesecretaris

* *

Raadsbesluit

onderwerp Financiële verordening gemeente Zevenaar 2018 en Nota activerings –en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar 2018.
zaaknummer Z/17/295458
documentnr. INT/17/814232
datum 31 januari 2018

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders van 19 december 2017;:

Gelet op artikel 212 van de Gemeentewet.

besluit:

1. De financiële verordening gemeente Zevenaar 2018 vast te stellen.
2. De nota activerings –en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar 2018 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 31 januari 2018.

De griffier De voorzitter

Financiële verordening Gemeente Zevenaar 2018

De raad van de gemeente Zevenaar;
gelet op artikel 212 van de Gemeentewet;
besluit vast te stellen de Financiële verordening Gemeente Zevenaar 2018:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepaling
In deze verordening wordt verstaan onder:

- administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, functioneren en beheersen van de gemeentelijke organisatie en de verantwoording die daarover moet worden afgelegd;

- afdeling: iedere organisatorische eenheid binnen de gemeentelijke organisatie met een eigen rechtstreekse verantwoordelijkheid aan het college;

- inkomsten: totaal van de baten voor toevoegingen en onttrekkingen van reserves;

- overheidsbedrijf: onderneming met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid, niet zijnde een personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid, waarin de gemeente, al dan niet tezamen met een of meer andere publiekrechtelijke rechtspersonen, in staat is het beleid te bepalen of een onderneming in de vorm van een personenvennootschap, waarin een publiekrechtelijke rechtspersoon deelneemt;

Hoofdstuk 2. Begroting en verantwoording

Artikel 2. Programma-indeling

1. De raad stelt bij aanvang van iedere raadsperiode een programma-indeling voor die raadsperiode vast.
2. De raad stelt bij aanvang van iedere raadsperiode op voorstel van het college de taakvelden per programma vast.
3. De raad stelt op voorstel van het college per programma de beleidsindicatoren vast. Het voorstel van het college bevat ten minste de verplichte beleidsindicatoren, bedoeld in artikel 25, tweede lid, onder a, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
4. De raad kan bij aanvang van iedere raadsperiode vaststellen over welke onderwerpen hij in extra paragrafen naast de verplichte paragrafen van de begroting en de jaarstukken kaders wil stellen en wil worden geïnformeerd.

Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken

1. Bij de begroting en de jaarstukken worden onder elk van de programma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het overzicht van de overhead de baten en lasten per taakveld weergegeven.
2. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt van de nieuwe investeringen per investering het benodigde investeringskrediet weergegeven en wordt van de lopende investeringen het geautoriseerde investeringskrediet en de raming van de uitputting van het investeringskrediet in het lopende boekjaar weergegeven.
3. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in begroting wordt in aanvulling op het bepaalde in artikel 20 en artikel 21 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten inzicht gegeven in de ontwikkeling van de schuldpositie als gevolg van de begroting, de meerjarenraming, de investeringen en de grondexploitatie.
4. In de jaarrekening wordt van de investeringen de uitputting van de geautoriseerde investeringskredieten en de actuele raming van de totale uitgaven en inkomsten weergegeven.

Artikel 4. Kadernota

Naast de wettelijk verplichte onderdelen (begroting en jaarrekening) biedt het college de raad:
1. jaarlijks een kadernota aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming.
2. jaarlijks twee tussentijdse rapportages aan.
3. In de begroting wordt een post onvoorzien opgenomen, die ter dekking dient van de posten die voldoen aan de voorwaarden van onvoorzienbaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar.

Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringskredieten

1. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma.
2. Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.
3. Bij de behandeling van de tussenrapportages in de raad bedoeld in artikel 6, lid 1, doet het college voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde baten en lasten, het wijzigen van de geautoriseerde investeringskredieten en het bijstellen van het beleid. In geval van investeringen met een meerjarig karakter doet het college indien nodig ook bij iedere begroting op grond van geactualiseerde ramingen voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde investeringskredieten.
4. Voor een investering waarvan het investeringskrediet niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het college voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringskrediet aan de raad voor.

Artikel 6. Tussentijdse rapportage

1. Het college informeert de raad door middel van tussentijdse rapportages over de realisatie van de begroting van de gemeente over het lopende boekjaar.
2. De tussenrapportages bevatten een uiteenzetting over de uitvoering en het bijstellen van het beleid en een overzicht met de bijgestelde raming van:
    a. de baten en de lasten per programma;
    b. het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen;
    c. het totale saldo van de baten en lasten volgend uit de onderdelen a en b;
    d. de (beoogde) toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma;
    e. het resultaat, volgend uit de onderdelen c en d.
3. In de tussenrapportages worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en lasten binnen de programma's van de begroting groter dan € 25.000 toegelicht.

Artikel 7. Informatieplicht

Het college informeert de raad over het voornemen tot:
    a. het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties groter dan € 100.000; en
    b. het verstrekken van kapitaal aan instellingen en ondernemingen.

Artikel 8. EMU-saldo

Wanneer het Rijk de gemeente bericht dat alle gemeenten samen het collectieve aandeel van gemeenten in het EMU-tekort, bedoeld in artikel 3, zesde lid, van de Wet houdbare overheidsfinanciën, hebben overschreden, informeert het college de raad of een aanpassing van de begroting nodig is. Als het college een aanpassing nodig acht, doet het college een voorstel voor het wijzigen van de begroting.

Hoofdstuk 3. Financieel beleid

Artikel 9. Waardering en afschrijving vaste activa

1. Immateriële en materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de methodiek en de termijnen zoals opgenomen in de nota activerings –en afschrijvingsbeleid.
2. Het college biedt periodiek een geactualiseerde nota activerings -en afschrijvingsbeleid ter vaststelling aan.
3. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
4. Een saldo voor agio of disagio wordt lineair in 5 jaar afgeschreven.

Artikel 10. Voorziening voor oninbare vorderingen

1. Voor de vorderingen op verbonden partijen en derden wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een individuele beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen.
2. Voor openstaande vorderingen betreffende:
    a. onroerende-zaakbelastingen;
    b. precariobelasting;
    c. hondenbelasting;
    d. parkeerbelasting;
    e. rioolheffing;
    f. afvalstoffenheffing; en
    g. bijstandsverstrekking,

wordt, met uitzondering van individuele vorderingen groter dan € 25.000, een voorziening wegens oninbaarheid gevormd ter grootte van het historische percentage van oninbaarheid.

Artikel 11. Reserves en voorzieningen

1. In de beleidsbegroting, de financiële begroting, het jaarverslag en de jaarrekening vindt geen toerekening van rente over de reserves en voorzieningen aan de programma's plaats.
2. Het college biedt de raad periodiek een nota reserves en voorzieningen aan. Deze nota wordt door de raad vastgesteld en behandeld:
    a. de vorming en besteding van reserves;
    b. de vorming en besteding van voorzieningen.
3. Bij een voorstel voor de instelling van een bestemmingsreserve voor een investeringsvoornemen wordt minimaal aangegeven:
    a. het specifieke doel van de reserve;
    b. de voeding van de reserve;

Artikel 12. Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, en van goederen, werken en diensten die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, wordt een extracomptabel stelsel van kostentoerekening gehanteerd. Bij deze kostentoerekening worden naast de directe kosten, de overheadkosten en de rente van de inzet van vreemd vermogen, reserves en voorzieningen voor de financiering van de in gebruik zijnde activa betrokken.
2. Bij de directe kosten worden betrokken de bijdragen aan en onttrekkingen van voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa en de afschrijvingskosten van de in gebruik zijnde activa. Voor de rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, worden daarbij ook de compensabele belasting over de toegevoegde waarde (BTW) en de gederfde inkomsten van het kwijtscheldingsbeleid betrokken.
3. Voor de toerekening van de overheadkosten worden de overheadkosten die kunnen worden toegerekend aan activiteiten welke geheel of deels worden bekostigd met een specifieke uitkering of subsidie, binnen het taakveld overhead apart geadministreerd en in de desbetreffende verantwoordingen over de besteding toegerekend aan die activiteiten.
4. Voor de toerekening van de overheadkosten worden de overheadkosten die kunnen worden betrokken in de aangifte vennootschapsbelasting, binnen het taakveld overhead apart geadministreerd en voor de belastingaangifte aan de kostprijs van de vennootschapsbelastingplichtige activiteiten toegerekend.
5. Voor de toerekening van de overheadkosten aan de kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, en van goederen, werken, diensten die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, voor zover dat niet activiteiten als bedoeld in het derde en vierde lid betreffen, wordt uitgegaan van een aandeel in de totale overheadkosten ter grootte van de geraamde directe kosten van de economische categorieën 1.1 Salarissen en sociale lasten en 3.5.1 Ingeleend personeel die worden besteed aan de desbetreffende goederen, werken, diensten en heffingen, gedeeld door de totale geraamde directe kosten van de economische categorieën 1.1 Salarissen en sociale lasten en 3.5.1 Ingeleend personeel.
6. Het percentage van de omslagrente voor de toerekening van rente voor de financiering van de in gebruik zijn de activa, bedoeld in het eerste lid, wordt jaarlijks met de begroting vastgesteld. Het percentage van deze omslagrente wordt bepaald uit het gewogen gemiddelde van het bij de begroting geraamde rentepercentage van de rentekosten op de opgenomen langlopende leningen, kortlopende leningen en kredieten. De uitkomst van dit percentage van de omslagrente wordt op een half procent afgerond.
7. In afwijking van het zevende lid wordt bij een verstrekte lening voor de bepaling van de rentekosten van de inzet van vreemd vermogen in de kostprijs uitgegaan van de rente van de lening die voor de financiering van de verstrekte lening is aangetrokken. Deze rente kan worden verhoogd met een opslag voor het debiteurenrisico.
8. In afwijking van het eerste lid worden bij vennootschapsbelastingplichtige activiteiten en grondexploitaties alleen de rentekosten voor de inzet van vreemd vermogen aan de kostprijs

toegerekend. Bij projectfinanciering worden dan de werkelijke rentekosten toegerekend. In andere gevallen wordt uitgegaan van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de portefeuille leningen.

Artikel 13. Prijzen economische activiteiten

1. Voor de levering van goederen, diensten of werken door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden waarbij de gemeente in concurrentie met marktpartijen treedt, wordt ten minste de geraamde integrale kostprijs in rekening gebracht. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf voor elk van deze activiteiten afzonderlijk een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de levering van de desbetreffende goederen, diensten of werken wordt gemotiveerd.
2. Bij het verstrekken van leningen of garanties door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden worden ten minste de geraamde integrale kosten in rekening gebracht. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de lening of de garantie wordt gemotiveerd.
3. Bij het verstrekken van kapitaal door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden gaat het college uit van een vergoeding van ten minste de geraamde integrale kosten van de verstrekte middelen. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de kapitaalverstrekking wordt gemotiveerd.
4. Raadsbesluiten met de motivering van het publiek belang als bedoeld in de vorige leden zijn niet nodig als minder dan de integrale kostprijs in rekening wordt gebracht en sprake is van:
    a. leveringen van goederen, diensten of werken en het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal aan andere overheden voor zover deze leveringen en verstrekkingen zijn bedoeld voor de uitoefening van de publieke taak door die andere overheid;
    b. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een bij wet opgedragen publiekrechtelijke taak;
    c. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een toegekend bijzonder of uitsluitend recht waarvoor prijsvoorschriften gelden;
    d. een bevoordeling van sociale werkplaatsen;
    e. een bevoordeling van onderwijsinstellingen;
    f. een bevoordeling van publieke media-instellingen; en
    g. een bevoordeling die valt onder de reikwijdte van de staatssteunregels van het Werkingsverdrag van de Europese Unie en daarmee verenigbaar is.

Artikel 14. Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen en prijzen

Het college doet de raad jaarlijks een voorstel voor de hoogte van de gemeentelijke tarieven voor de belastingen, de rioolheffingen, de afvalstoffenheffing, leges en lijkbezorgingsrechten.

Artikel 15. Financieringsfunctie

1. Het college neemt bij het uitzetten en het aantrekken van middelen de volgende kaders in acht:
    a. voor het aantrekken van financieringen met een looptijd langer dan één jaar worden ten minste twee prijsopgaven bij verschillende financiële instellingen gevraagd; en
    b. er wordt geen gebruik gemaakt van financiële derivaten als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Wet financiering decentrale overheden.
2. Bij het verstrekken van leningen, het verstrekken van garanties en het verstrekken van risicodragend kapitaal bedingt het college indien mogelijk zekerheden.

Hoofdstuk 4. Paragrafen

Artikel 16. Lokale heffingen
Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf lokale heffingen naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval de kostentoerekening op van de geraamde rentekosten en de geraamde overheadkosten aan de rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht.

Artikel 17. Onderhoud kapitaalgoederen
Het college biedt op basis van artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten de raad periodiek onderhoudsplannen voor de volgende onderdelen aan: openbare ruimte; wegen en kunstwerken; verlichting, onderhoud gebouwen (exclusief onderwijs) en riolering. De plannen geven het kader weer voor het beoogde onderhoudsniveau, de planning van het onderhoud en de kosten van het onderhoud. De raad stelt deze plannen vast.

Artikel 18. Grondbeleid
Het college biedt de raad periodiek een nota grondbeleid aan. De raad stelt de nota vast. In de nota wordt aandacht besteed aan:

a. de strategische visie van het toekomstig grondbeleid van de gemeente;
b. te ontwikkelen en in ontwikkeling genomen projecten;
c. het verloop van de grondvoorraad;
d. de uitgangspunten voor de verkoopprijzen van gronden.

Hoofdstuk 5. Financiële organisatie en financieel beheer

Artikel 19. Administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:

a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de gemeente als geheel en in de afdelingen;
b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van de vaste activa, voorraden, vorderingen, schulden en contracten;
c. het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencalculaties;
d. het verschaffen van informatie over indicatoren met betrekking tot de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid;
e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving; en
f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

Artikel 20. Financiële organisatie

Het college draagt zorgt voor:

a. een eenduidige indeling van de gemeentelijke organisatie en een eenduidig toewijzing van de gemeentelijke taken aan de afdelingen;
b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden;
c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
d. de interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie (treasurystatuut);
e. de te maken afspraken met de afdelingen over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;
f. de kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van baten en lasten aan de taakvelden;
g. het beleid en de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten;
h. het beleid en de interne regels voor de steunverlening en de toekenning van subsidies aan ondernemingen en instellingen; en
i. het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen,

opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan.

Artikel 21. Interne controle

Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder a, van de Gemeentewet, en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder b, van de Gemeentewet, voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 22. Intrekken oude verordening en overgangsrecht

De financiële verordening 2017 gemeente Rijnwaarden en de financiële verordening Gemeente Zevenaar 2017 worden ingetrokken, met dien verstande dat zij van toepassing blijven op de jaarrekening en het jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar voorafgaand aan het jaar waarin deze verordening in werking treedt en op de begroting, jaarrekening en jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar dat samenvalt met het jaar waarin deze verordening in werking treedt.

Artikel 23. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2018.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Financiële verordening gemeente Zevenaar 2018.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van 31 januari 2018.

De voorzitter,
De griffier,

Standaard	Eigen		Toelichting
1	1	-	Verwijderen van de toelichting netto schuld per inwoner en de onbenutte belastingcapaciteit. Deze werden facultatief gebruikt in artikel 18 paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.
2	2	-	Lid 4 aanpassing “vaststelling” naar “kan vaststellen”.
3	3	-	Geen aanpassingen
4	4	-	Verwijdering lid 1 uit standaardverordening inzake het collegewerkprogramma. Daarnaast in lid 3 voorwaarden voor besteding onvoorzien opgenomen. De omvang van de post wordt vastgesteld bij de begroting.
5	5	-	De standaardverordening stelt autorisatie van budgetten op taakveld niveau voor. Dit is niet verplicht. In lijn met oude verordeningen van de gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden is dit aangepast naar programma’s. - Daarnaast is lid 3 uit de standaardverordening verwijderd, omdat dit samenvalt met artikel 6.
6	6	-	Specifieke voorgestelde invulling uit lid 1 is verwijderd. - Lid 2, sub c uit standaardverordening vervallen. Dit wordt alleen bij de begroting en jaarrekening opgenomen.
7	7	-	“Besluit niet over” is gewijzigd naar informeert.
8	8	-	Geen aanpassingen.
9	9	-	Er wordt gekozen om gebruik te maken van een aparte nota in plaats van alle informatie op te nemen in deze nota. Dit ter bevordering van flexibiliteit en transparantie.
10	10	-	In lid 2 is aangesloten bij de rapporteringstolerantie.
11	11	-	In lid 2 is eens per 4 jaar gewijzigd in periodiek. - In lid 3 zijn sub c en d uit de standaardverordening verwijderd.
12	12	-	Facultatieve lid 6 inzake toerekening overhead aan rioolheffing uit de standaardverordening is niet opgenomen. - Lid 7 (standaard lid 10) is gewijzigd inzake de risico-opslag, dat deze kan worden doorberekend in plaats van altijd.
13	13	-	Geen aanpassingen
14	14	-	Verordeningen zijn uitgebreid. - Lid 2 en 3 uit standaardverordening zijn verwijderd.
15	15	-	Facultatieve lid 3 uit standaardverordening is verwijderd.
16	16	-	Lid 2 uit standaardverordening is verwijderd.
17, 18		-	Artikel is verwijderd, omdat er geen andere voorwaarden zijn dan de BBV.
19	17	-	Specifiek gemaakt naar aanwezige plannen.
20		-	Artikel is vervallen, omdat paragraaf facultatief is geworden.
21		-	Artikel is verwijderd, omdat er geen andere voorwaarden zijn dan de BBV.
22	18	-	Lid 1 uit standaardverordening vervallen.
23	19	-	Geen aanpassingen.
24	20	-	Sub d, link met treasurystatuut.
25	21	-	Lid 2 uit standaardverordening vervallen.
26	22	-	Specifiek gemaakt.

27	23	-	Specifiek gemaakt.

Nota activerings –en afschrijvingsbeleid 2018

Gemeente Zevenaar

Inhoud

1 Algemeen 3

1.1 Besluit begroting en verantwoording (BBV) 3

1.2 Handelswijzen en uitgangspunten 3

2 Activeren en afschrijven 4

2.1 Begrip Investering 4

2.2 Activeringsgrens 4

2.3 Afschrijvingsmethode 4

2.4 Afschrijvingstermijn 4

2.5 Ingangsmoment afschrijven 4

2.6 Rente investeringen (voormalig kapitaallasten) 5

2.7 Onderhoud 5

3 Waardering 6

3.1 Waarderingsgrondslagen 6

3.2 Duurzame waardevermindering van vaste activa 6

3.3 Desinvestering activa 6

3.4 Componentenbenadering 6

Bijlage 1: Besluit begroting en verantwoording (BBV) 7

Bijlage 2: Afschrijvingstermijnen 9

1 Algemeen

In de financiële verordening gemeente Zevenaar 2018, artikel 9, is opgenomen dat het beleid inzake activeren en afschrijven nader zal worden beschreven in de nota activerings –en afschrijvingsbeleid. Deze nota zal dienen voor de nadere uitwerking van het beleid ten aanzien van deze aspecten.

1.1 Besluit begroting en verantwoording (BBV)

In deze nota worden de artikelen van hoofdstuk V: BBV (artikel 59 t/m 65, bijlage 1) aangevuld met gemeente specifieke handelswijzen en uitgangspunten.

1.2 Handelswijzen en uitgangspunten

Voor de gemeente Zevenaar worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Alleen investeringen > € 25.000 worden geactiveerd;
2. Alle investeringen boven de grens opgenomen in lid 1 worden geactiveerd en lineair afgeschreven;
3. Waar mogelijk wordt de componentenbenadering toegepast (verschillende samengestelde delen van een actief, afzonderlijk opnemen);
4. Activa worden afgeschreven vanaf het jaar na gereedmelding;
5. Gelijksoortige activa worden in dezelfde tijdsduur (economische levensduur) afgeschreven, de termijnen zijn beschreven in bijlage 2.
6. Bij voorstellen voor nieuwe investeringen (kredieten) worden naast de kosten van afschrijving ook de rentekosten voor financiering meegenomen. De rentekosten zijn gebaseerd op de gemiddelde rente van een BNG 20 jarige lineaire lening, zonder rente aanpassing. Het rentetarief wordt bepaald over de periode 1 januari tot 1 juli in het jaar waarin de begroting wordt opgesteld. Dit rentepercentage wordt afgerond op 0,5% naar boven.

De handelswijzen en uitgangspunten worden nader toegelicht in hoofdstuk 2 en 3.

2 Activeren en afschrijven

2.1 Begrip Investering

Niet elke gemeentelijke uitgave is een investering. Een investering is een uitgave, waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Investering worden afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur. Een investering moet aan de volgende regels (van de BBV regelgeving) voldoen om te worden geactiveerd:

- een verkrijgings- of vervaardigingsprijs die hoger is dan een bepaald minimumbedrag. Investeringen lager dan dit bedrag worden ineens ten laste van de exploitatie gebracht. Een uitzondering hierop zijn gronden en terreinen.
- de gebruiksduur van de investering bedraagt 3 jaar of langer.

In de volgende paragrafen worden de verschillende aspecten nader ingevuld.

2.2 Activeringsgrens

Het is niet praktisch om alle investeringen die in aanmerking komen om geactiveerd te worden ook daadwerkelijk te activeren. De commissie BBV doet de aanbeveling vanuit efficiency-oogpunt een minimale omvang voor het activeren van vaste activa te hanteren. Hiermee worden extra administratieve handelingen voorkomen. Investeringen welke niet worden geactiveerd, worden in één keer als last genomen in de exploitatie. Activa met een aanschafwaarde lager dan € 25.000 zullen ineens ten laste van de exploitatie worden gebracht.

2.3 Afschrijvingsmethode

Er bestaan verschillende methoden voor afschrijving. Het BBV laat de gemeenten vrij in de keuze van een methode. De meest voorkomende methoden bij gemeenten zijn:

- lineair
- annuïtair

Bij de lineaire afschrijvingsmethode wordt jaarlijks een vast percentage van de aanschafwaarde afgeschreven. Hierdoor daalt de boekwaarde van het actief jaarlijks met eenzelfde bedrag. De rentelastendalen bij toepassing van deze methode naarmate de jaren verstrijken, door de jaarlijkse afname van de boekwaarde van het actief.

Bij de annuïteitenmethode blijft de jaarlijkse kapitaallast (=afschrijving + rente) gelijk. De rentelast is gedurende een langere periode de grootste component van de kapitaallast en daalt in de loop van de gebruiksperiode steeds sneller, waardoor het gedeelte voor afschrijving omgekeerd evenredig stijgt.

De gemeente Zevenaar hanteert de lineaire methode. De belangrijkste argumenten hiervoor zijn het feit dat de afschrijving constant blijft, deze methode ten opzichte van de annuïtaire methode beter rekening houdt met de relatief sterke waardedaling in de eerste jaren van de gebruiksperiode en de stijgende onderhoudslasten bij veroudering.

Op grond van het voorzichtigheidsprincipe wordt ervan uitgegaan dat de restwaarde nihil is.

2.4 Afschrijvingstermijn

Op basis van de vastgestelde afschrijvingstermijnen per activumsoort worden de afschrijvingslasten bepaald en begroot. De gehanteerde termijnen per activumsoort zijn opgenomen in bijlage 2.

2.5 Ingangsmoment afschrijven

De commissie BBV doet de aanbeveling om vast te leggen vanaf welk moment wordt begonnen met afschrijven. In Zevenaar vindt de afschrijving op vaste activa plaats in het jaar na gereedmelding. Concreet betekent dit dat wordt gestart met afschrijven op het moment dat sprake is van een boekwaarde per 1 januari van een jaar. Redenen voor deze keuze zijn: a. beperkt de onder uitputting op rentelasten als gevolg van vertraging in de uitvoering van investeringen, en b. is administratief een eenvoudige verwerkingsmethode.

2.6 Rente investeringen (voormalig kapitaallasten)

In de begroting 2018 worden de wijzigingen als gevolg van de notitie rente 2017 (Commissie BBV, juli 2016) verwerkt. Als gevolg hiervan wordt er geen rente over het eigen vermogen meer berekend. Alleen de werkelijke rentelasten worden toegerekend aan activa, vanuit het taakveld treasury.

Als gevolg hiervan is de verwerking van rente in de begroting te verdelen in twee onderwerpen:

a) Toegerekende rente aan (via) investeringen in huidige budgetten/begroting
b) Rentecomponent bij nieuwe investeringen

a. Toegerekende rente aan (via) investeringen in huidige budgetten/begroting

De gemeente Zevenaar werkt met totaal financiering. Jaarlijks zijn de rentelasten gebaseerd op de dan aangetrokken geldleningen. Als gevolg van de notitie rente worden de rentelasten (en baten) op het taakveld treasury geboekt. De rente wordt aan budgetten (taakvelden) toegerekend, waarbij de investeringen als verdeelsleutel worden gehanteerd. De rente die ten laste van de taakvelden worden gebracht, zijn de rentelasten gebaseerd op de financieringsstructuur in voorgaande jaren.

b. Rentecomponent nieuwe investeringen

Voor nieuwe investeringen zal moeten worden bepaald hoe deze worden gefinancierd en gedekt. Als er leningen bij de bank moeten worden aangetrokken (vreemd vermogen), dan zal dit hogere rentelasten in de begroting tot gevolg hebben. In de begroting worden de afschrijvingslasten en rentelasten van een investering als aparte onderdelen gezien. Omdat als gevolg van een investering de rentelasten zullen veranderen, moet dit bij de aanvraag van nieuwe investeringen meegenomen worden als te dekken kosten. Voorzichtigheidshalve wordt er bij investeringen altijd vanuit gegaan dat externe financiering noodzakelijk is. De rente die wordt toegepast is gebaseerd op de gemiddelde rente van een BNG 20 jarige lineaire lening, zonder rente aanpassing. Het rentetarief wordt bepaald over de periode 1 januari tot 1 juli in het jaar waarin de begroting wordt opgesteld. Dit rentepercentage wordt afgerond op 0,5% naar boven.

2.7 Onderhoud

Het is niet toegestaan kosten van onderhoud te activeren en vervolgens af te schrijven. Daarentegen is het wel toegestaan om voor de kosten van onderhoud een voorziening te vormen en deze aan te vullen op basis van beheerplannen, waarbij de werkelijke kosten onttrokken worden aan de voorziening.

De laatste methode is minder bewerkelijk en sluit aan bij de huidige vorm van beheersing van bijvoorbeeld het onderhoud van wegen en gebouwen. Het vervangen van een toplaag, reparatie van wegen etc., wordt in Zevenaar ten laste van de voorziening gebracht.

Kosten van levensduur verlengende renovaties en/of (vervangings)investeringen in de openbare ruimte die het gebied een vernieuwende functie geven (reconstructies/herinrichtingen), worden wel geactiveerd en afgeschreven. Hierbij kun je denken aan vervangen van complete brugdekken of het gehele kunstwerk. Kosten voor achterstallig onderhoud dienen ineens ten laste van de exploitatie te worden gebracht.

3 Waardering

3.1 Waarderingsgrondslagen

Bij de waarderingsgrondslagen gaat het om de waardebepaling van activa en de regels die daarvoor gelden. Het gaat hierbij om de waardering van balansposten (bezittingen), teneinde een reëel beeld te krijgen van de vermogenspositie van de gemeente. Het BBV geeft strikte regels voor de waardering van activa. Hiermee wordt voorkomen dat financiële resultaten kunnen worden beïnvloed en anderzijds wordt bereikt dat financiële gegevens in de loop der tijd vergelijkbaar blijven.

De hoofdregel voor waardering van activa is opgenomen in artikel 63 van de BBV: activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

In Zevenaar worden activa gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs exclusief toegerekende uren gemeentelijk apparaat en overige indirecte kosten (overhead). Rente wordt niet geactiveerd.

3.2 Duurzame waardevermindering van vaste activa

In de loop der tijd kan de waarde van een actief zijn veranderd ten opzichte van de boekwaarde ervan op de balans. Herwaardering van activa (naar een hogere waarde) is niet toegestaan, omdat winst pas bij realisatie mag worden genomen. Afwaardering van activa wordt in de meeste gevallen eveneens niet toegestaan, waardering geschiedt immers tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Onder bepaalde voorwaarden zijn bijzondere waardeverminderingen wel toegestaan of verplicht. Het betreft hierbij voorbeeld waardeverminderingen als gevolg van wijzigingen in de levensduur als gevolg van schade of milieuvervuiling, wijziging van de bestemming en functie van het vastgoed. Een duurzame waardevermindering moet wel worden verwerkt in de balans middels een extra afschrijving. De afwaardering vindt plaats onafhankelijk van het resultaat. Daarnaast is bepaald dat een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, wordt afgewaardeerd op het moment van buiten gebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde. Bij vervanging van een niet afgeschreven investering, wordt de restant boekwaarde afgeboekt op het moment van vervanging.

3.3 Desinvestering activa

Op het moment dat een desinvestering plaatsvindt (bv. verkoop bedrijfsauto of sluiting kantoor), wordt de boekwinst of het boekverlies in het resultaat van het betreffende jaar verwerkt en niet verrekend met de verkrijgingsprijs van een nieuw actief. Het verrekenen is niet toegestaan op grond van het BBV.

3.4 Componentenbenadering

Investeringen in de openbare ruimte worden vaak gelijktijdig uitgevoerd (wegenonderhoud, inrichting groen, vervanging riool, aanleg openbare verlichting, aanleg parkeerplaatsen). Zowel de aanvraag voor het investeringsbudget als de uitbesteding gebeurt veelal in één krediet. Vooraf wordt de verdeelsleutel vastgelegd inzake de kosten. De werkelijke uitgaven worden met dezelfde verdeelsleutel verantwoord. In geval van substantieel meerwerk is extra budget nodig. Bij de aanvraag voor extra budget wordt aangegeven naar welke component(en) het meerwerk wordt toegerekend. Het BBV kent geen voorschriften voor Componentenbenadering.

Bijlage 1: Besluit begroting en verantwoording (BBV)

Hoofdstuk V. Waardering, activeren en afschrijven

Artikel 59

1 Alle investeringen worden geactiveerd.

2 In afwijking van het eerste lid worden kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde niet geactiveerd.

Artikel 60

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd indien:

a. het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;

b. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;

c. het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en;

d. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Artikel 61

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, indien:

a. er sprake is van een investering door een derde;

b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;

c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;

d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Artikel 62

1 Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd.

2 In afwijking van het eerste lid worden de bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief op de waardering daarvan in mindering gebracht.

3 In afwijking van het eerste lid moeten de voorzieningen, bedoeld in artikel 44, eerste lid, onder d, in mindering gebracht worden op de investeringen, bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Artikel 63

1 Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

2 De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.

3 De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

4 Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.

5 Van activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen.

6 In afwijking van het eerste lid is waardering tegen actuele waarde toegestaan voor de activa van de Nazorgfondsen bedoeld in artikel 15.47 van de Wet milieubeheer.

7 Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.

8 Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van leningen en vorderingen verrekend.

Bijlage 2: Afschrijvingstermijnen

Activumsoort	**Afschrijvingstermijn**
Immateriële vaste activa (IMVA)	
kosten van onderzoek en ontwikkeling	Max. 5 jaar
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	Max. 10 jaar
Materiële vaste activa (MVA)	
Gronden en terreinen	Geen
Woonruimten	Max. 40 jaar
Bedrijfsgebouwen (EN)	Max. 40 jaar
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (EN)	Max. 30 jaar
Vervoersmiddelen	Max. 10 jaar
Machines, apparaten en installaties (EN)	Max. 10 jaar
Overige materiële vaste activa	Max. 5 jaar
Bedrijfsgebouwen (MN)	Max. 40 jaar
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (MN)	Max. 30 jaar
Machines, apparaten en installaties (MN)	Max. 10 jaar
Overige materiële vaste activa	Max. 5 jaar

Raadsvoorstel

onderwerp	Harmonisatie Algemene Plaatselijke Verordening Rijnwaard en Zevenaar
zaaknummer	Z/17/295474
documentnummer	INT/17/814260
datum raadsvergadering	31 januari 2018
portefeuillehouder	
datum Stuurgroep	12 december 2017
nummer advies	
behandelend ambtenaar/afdeling	S. Hubers
telefoon	5135
behandeling in raadscommissie	Middelen

1. Samenvatting

Voor u ligt de geharmoniseerde Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV) van de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar. Beide APV's zijn in het verleden opgesteld volgens de model APV van de VNG. De APV van de voormalige gemeente Zevenaar is als leidraad gebruikt, de reden hiervoor is dat deze jaarlijks een update heeft gehad. De APV van Rijnwaarden dateerde uit 2010 en is daarna (behalve de toevoeging van de Wet aanpak woonoverlast in oktober jl.) niet meer gewijzigd. In bijgevoegd memo wordt een toelichting gegeven op de totstandkoming van de APV 2018 gemeente Zevenaar. Tevens worden de belangrijkste, inhoudelijke wijzigingen weergegeven.

De APV bepalingen rondom paracommercie zijn nog niet geharmoniseerd. Dit vergt een uitgebreide consultatie van de verenigingen en schutterijen. Dit volgt in de loop van 2018. De twee huidige bepalingen blijven tot die tijd in stand.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u om:

1. In te stemmen met de geharmoniseerde Algemene Plaatselijke Verordening van de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar;
2. Deze vast te stellen als Algemene Plaatselijke Verordening 2018 gemeente Zevenaar;
3. Te bepalen dat bovengenoemde besluiten in werking treden op de dag na bekendmaking.

3. Waarom naar de raad

Op basis van artikel 108 en 147 en 149 Gemeentewet is de gemeenteraad bevoegd verordeningen vast te stellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Een gelijke APV voor zowel de inwoners van de voormalige gemeente Rijnwaarden als Zevenaar. Dit schept duidelijkheid.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1. Het is voor de openbare orde en veiligheid, dienstverlening en duidelijkheid naar inwoners en bedrijven niet wenselijk dat er twee verschillende APV's naast elkaar bestaan. Het is om die reden wenselijk zo

snel mogelijk de APV's te harmoniseren en deze als APV vast te stellen voor de nieuwe gemeente Zevenaar.
2. Voorafgaand aan het proces is afgewogen om de APV beleidsarm en met hoge prioriteit te harmoniseren. In geval van verschillen in de bepalingen is daarbij gekozen voor de meest gunstige variant naar de inwoners/bedrijven toe.

Alternatieven
Het is op basis van de Wet Arhi mogelijk om tot twee jaar na herindeling verordeningen naast elkaar te laten bestaan.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Door de APV's te harmoniseren ontstaat er één APV voor de nieuwe gemeente Zevenaar waarbij de gestelde regels, behalve paracommercie, voor iedere inwoner gelden.

7. Communicatie
De nieuwe APV wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd op www.overheid.nl. In de Zevenaar post wordt het besluit gepubliceerd.

8. Kosten, baten en dekking
De kosten worden gedekt uit reeds bestaande budgetten.

Het college van Burgemeester en Wethouders,

Ella Schadd-de Boer	Michel Tromp
burgemeester	gemeentesecretaris

Raadsbesluit

onderwerp	Harmonisatie Algemene Plaatselijke Verordening Rijnwaard en Zevenaar
zaaknummer	Z/17/295474
documentnr.	Z/17/814261
datum	31 januari 2018

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar per 1-1-2018 geharmoniseerd zijn en het wenselijk is om zo snel mogelijk tot een geharmoniseerde Algemene Plaatselijke Verordening te komen

gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders dd 12 december 2017:

Gelet op artikel 108, 147, en 149 van de Gemeentewet.

besluit:

1. In te stemmen met de geharmoniseerde Algemene Plaatselijke Verordening van de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar;
2. Deze vast te stellen als Algemene Plaatselijke Verordening 2018 gemeente Zevenaar;
3. Te bepalen dat bovengenoemde besluiten in werking treden op de dag na bekendmaking.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 31 januari 2018.

De griffier De voorzitter

Algemene

Plaatselijke

Verordening 2018

Gemeente Zevenaar

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen 4

Hoofdstuk 2. Openbare Orde 5

Afdeling 1. Bestrijding van ongeregeldheden 5

Afdeling 2. Betoging 5

Afdeling 3. Verspreiden van gedrukte stukken 6

Afdeling 4. Vertoningen e.d. op de weg 6

Afdeling 5. Bruikbaarheid en aanzien van de weg 6

Afdeling 6. Veiligheid op de weg 8

Afdeling 7. Evenementen 9

Afdeling 8. Toezicht op horecabedrijven 11

Afdeling 8a. Bijzondere bepalingen voor paracommerciële instellingen 12

Afdeling 9. Toezicht op inrichtingen tot het verschaffing van nachtverblijf 14

Afdeling 10. Toezicht op speelgelegenheden 14

Afdeling 11. Maatregelen tegen overlast en baldadigheid 15

Afdeling 12. Bepalingen tegen bestrijding van heling van goederen 19

Afdeling 13. Vuurwerk 20

Afdeling 14. Drugsoverlast 21

Afdeling 15. Bestuurlijke ophouding, veiligheidsrisicogebieden en cameratoezicht op openbare plaatsen 21

Hoofdstuk 3. Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie e.d. 23

Afdeling 1. Begripsbepalingen 23

Afdeling 2. Seksinrichtingen, straatprostitutie, sekswinkels en dergelijke 24

Afdeling 3. Beslissingstermijn; weigeringsgronden 26

Afdeling 4. Beëindiging exploitatie; wijziging beheer 26

Hoofdstuk 4. Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de ge meente 28

Afdeling 1. Geluidhinder en verlichting 28

Afdeling 2. Bodem-, weg- en milieuverontreiniging 30

Afdeling 3. Het bewaren van houtopstanden 31

Afdeling 4. Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast 31

Afdeling 5. kamperen buiten kampeerterreinen 32

Hoofdstuk 5. Andere onderwerpen betreffende de huishouding der gemeente 34

Afdeling 1. Parkeerexcessen 34

Afdeling 2. Collecteren 36

Afdeling 3. Venten 36

Afdeling 4. Standplaatsen 37

Afdeling 5. Snuffelmarkten 38

Afdeling 6. Openbaar water 38

Afdeling 7. Crossterreinen en gemotoriseerd en ruiterverkeer in natuurgebieden 40

Afdeling 8. Verbod vuur te stoken 41

Afdeling 9. Verstrooiing van as 41

Afdeling 10. Straatnaamborden, huisnummers e.d. 42

Hoofdstuk 6. Straf-, overgangs- en slotbepalingen 43

TOELICHTING

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN 45

HOOFDSTUK 2. OPENBARE ORDE54

HOOFDSTUK 3. SEKSINRICHTINGEN, SEKSWINKELS, STRAATPROSTITUTIE E.D. 112

HOOFDSTUK 4. BESCHERMING VAN HET MILIEU EN HET NATUURSCHOON EN ZORG VOOR HET UITERLIJK AANZIEN VAN DE GEMEENTE 129

HOOFDSTUK 5. ANDERE ONDERWERPEN BETREFFENDE DE HUISHOUDING DER GEMEENTE 144

HOOFDSTUK 6. STRAF-, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN 191

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1:1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. openbare plaats: een voor het publiek toegankelijke plaats, waaronder begrepen de weg als bedoeld onder b;

b. weg: weg, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994;

c. openbaar water: wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn;

d. bebouwde kom: de bebouwde kom of kommen waarvan gedeputeerde staten de grenzen hebben vastgesteld overeenkomstig artikel 27, tweede lid, van de Wegenwet;

e. rechthebbende: degene die over een zaak zeggenschap heeft krachtens een zakelijk of persoonlijk recht;

f. bouwwerk: bouwwerk als bedoeld in artikel 1.1 van de Bouwverordening Zevenaar 2012;

g. gebouw: gebouw als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c, van de Woningwet;

h. handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;

i. bevoegd gezag: bestuursorgaan als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

j. Onder het centrum van Zevenaar wordt verstaan het gebied tussen Kampsingel, Bommerheufsestraat, Schoolstraat, Didamsestraat, Wittenburgstraat, de Markt, Kerkstraat, Nieuwe Doelenstraat, Molenstraat, Schievestraat en Haspelstraat.

Artikel 1:2 Beslistermijn

1. Het bevoegde bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de datum van ontvangst van de aanvraag.

2. Het bestuursorgaan kan de termijn voor ten hoogste acht weken verlengen.

3. In afwijking van het tweede lid is artikel 3.9 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing indien beslist wordt op een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2:10, vierde lid, of een vergunning zoals bedoeld in artikel 2:11, tweede lid, aanhef en onder a, of artikel 4:16.

Artikel 1:3 Indiening aanvraag

(Vervallen)

Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.

Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

De vergunning of ontheffing is persoonsgebonden, tenzij bij of krachtens deze verordening anders is bepaald.

Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd:

a. indien ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
b. indien op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de ontheffing of vergunning, intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;
c. indien de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
d. indien van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen of gedurende een daarin gestelde termijn dan wel, bij het ontbreken van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn;
e. indien de houder dit verzoekt.

Artikel 1:7 Termijnen

1. De vergunning of ontheffing geldt voor onbepaalde tijd, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald of de aard van de vergunning of ontheffing zich daartegen verzet.
2. De aard van de vergunning of ontheffing verzet zich in ieder geval tegen gelding voor onbepaalde tijd indien het aantal vergunningen of ontheffingen is beperkt en het aantal mogelijke aanvragers het aantal beschikbare vergunningen of ontheffingen overtreft.

Artikel 1:8 Weigeringsgronden

1. De vergunning of ontheffing kan door het daartoe bevoegde gezag worden geweigerd in het belang van:
    a. de openbare orde;

b. de openbare veiligheid;

c. de volksgezondheid;

d. de bescherming van het milieu.

2. Het bevoegde bestuursorgaan kan, onverminderd het elders in deze verordening bepaalde, een toestemming weigeren. Indien de aanvrager voorschriften, verbonden aan een eerdere toestemming voor een soortgelijke activiteit of beperkingen waaronder zo'n toestemming is verleend, niet heeft nageleefd en het vermoeden gerechtvaardigd is dat indien de gevraagde toestemming wordt verleend, hij ook daaraan verbonden voorschriften of beperkingen waaronder zij zou worden verleend, niet zal naleven.

3. Een vergunning of ontheffing kan ook worden geweigerd als de aanvraag wordt ingediend minder dan drie weken vóór het tijdstip waarop de aanvrager deze nodig heeft.

Hoofdstuk 2. Openbare orde

Afdeling 1. Bestrijding van ongeregeldheden

Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden

1. Het is verboden op een openbare plaats deel te nemen aan een samenscholing, onnodig op te dringen, te vechten of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot ongeregeldheden.
2. Een ieder die op een openbare plaats aanwezig is bij een voorval waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan, of bij een tot toeloop van publiek aanleiding gevende gebeurtenis waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan, dan wel zich bevindt in of aanwezig is bij een samenscholing, is verplicht op bevel van een ambtenaar van politie zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.
3. Het is verboden zich te begeven of te bevinden op openbare plaatsen die door of vanwege het bevoegd gezag in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van wanordelijkheden zijn afgezet.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het in het derde lid gestelde verbod.
5. Het bepaalde in de voorgaande leden geldt niet voor betogingen, vergaderingen en godsdienstige en levensbeschouwelijke samenkomsten als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.
6. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 2. Betoging

Artikel 2:2 Optochten

[gereserveerd]

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

1. Hij die het voornemen heeft op een openbare plaats een betoging te houden, geeft daarvan voor de openbare aankondiging en ten minste 48 uur voordat de betoging wordt gehouden, schriftelijk kennis aan de burgemeester.
2. De kennisgeving bevat:
   a. naam en adres van degene die de betoging houdt;
   b. het doel van de betoging;

c. de datum waarop de betoging wordt gehouden en het tijdstip van aanvang en van beëindiging;

d. de plaats en, voor zover van toepassing, de route en de plaats van beëindiging;

e. voor zover van toepassing, de wijze van samenstelling;

f. maatregelen die degene die de betoging houdt zal treffen om een regelmatig verloop te bevorderen.

3. Degene die de kennisgeving doet, ontvangt daarvan een bewijs waarin het tijdstip van de kennisgeving is vermeld.
4. Indien het tijdstip van de schriftelijke kennisgeving valt op een vrijdag na 12.00 uur, een zaterdag, een zondag of een algemeen erkende feestdag, wordt de kennisgeving gedaan uiterlijk 12.00 uur op de aan de dag van dat tijdstip voorafgaande werkdag.
5. De burgemeester kan in bijzondere omstandigheden de in het eerste lid genoemde termijn verkorten en een mondelinge kennisgeving in behandeling nemen.

Artikel 2:4 Afwijking termijn

(Vervallen; opgenomen in artikel 2:3)

Artikel 2:5 Te verstrekken gegevens

(Vervallen; opgenomen in artikel 2:3)

Afdeling 3. Verspreiden van gedrukte stukken

Artikel 2:6 Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen

1. Het is verboden gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen onder publiek te verspreiden dan wel openlijk aan te bieden op door het college aangewezen openbare plaatsen.
2. Het college kan de werking van het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
3. Het verbod geldt niet voor het huis-aan-huis verspreiden of het aan huis bezorgen van gedrukte of geschreven stukken en afbeeldingen.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.

Afdeling 4. Vertoningen e.d. op de weg

Artikel 2:7 Feest, muziek en wedstrijd e.d.

(Vervallen; opgenomen in artikel 2:25)

Artikel 2:8 Dienstverlening

(Vervallen)

Artikel 2:9 Straatartiest e.d.

1. Het is verboden ten behoeve van publiek als straatartiest, straatfotograaf, tekenaar, filmoperateur of gids op te treden op door de burgemeester in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en het milieu aangewezen openbare plaatsen.
2. De burgemeester kan de werking van het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod.

Afdeling 5. Bruikbaarheid en aanzien van de weg

Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan

1. Het is verboden zonder voorafgaande vergunning van het college de openbare plaats anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan.
2. Een vergunning bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd:
   a. indien het beoogde gebruik schade toebrengt aan de weg, gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van de openbare plaats of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering kan vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van de weg;
   b. indien het beoogde gebruik hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand;
   c. in het belang van de voorkoming of beperking van overlast voor gebruikers van de in de nabijheid gelegen onroerende zaak.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor:
   a. evenementen als bedoeld in artikel 2:24;
   b. standplaatsen als bedoeld in artikel 5:17;

c. voorwerpen of stoffen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard.

4. Geen vergunning is vereist voor het tijdelijk plaatsen van onder andere bouwmaterialen zoals bouwketen,steigers, containers als ook aankondigingsborden, spandoeken en spanframes, mits:
   a. er geen gevaar voor de bruikbaarheid van de weg wordt veroorzaakt;
   b. het object geen overlast veroorzaakt voor gebruikers van de in de nabijheid gelegen onroerende zaak;
   c. bouwmaterialen alleen worden geplaatst op of nabij de locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden;
   d. bouwmaterialen op de openbare weg dienen te voldoen aan de door het CROW uitgebrachte “Richtlijnen voor het markeren van onverlichte obstakels”
   e. de objecten geen belemmering vormen voor beheer en onderhoud van de weg;
   f. de objecten niet in het centrum van Zevenaar, zoals bedoeld in artikel 1:1 onder j, worden geplaatst;
   g. de van toepassing zijnde beleidsregels in acht wordt genomen;
   h. er 3 weken voorafgaand melding wordt gedaan aan het college en deze niet binnen 8 werkdagen na ontvangst van de melding heeft besloten het plaatsen van het object te verbieden.

5.
   a. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of het Provinciaal wegenreglement.
   b. De weigeringsgrond van het tweede lid, onder a, geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet.
   c. De weigeringsgrond van het tweede lid, onder b, geldt niet voor bouwwerken;
   d. De weigeringsgrond van het tweede lid, onder c, geldt niet voor zover in het geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

6. Het college kan categorieën van voorwerpen aanwijzen waarvoor het verbod in het eerste lid niet geldt.
7. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing bedoeld in het eerste lid is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:11 Aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te veranderen of anderszins verandering te brengen in de wijze van aanleg van een weg.
2. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor overheden bij het uitvoeren van hun publieke taak.
3. Het verbod geldt voorts niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, het Provinciaal wegenreglement, de Waterschapskeur, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.

4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing bedoeld in het eerste lid is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 2:12 Maken, veranderen van een uitweg

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag:
   a. een uitweg te maken naar de weg;
   b. van de weg gebruik te maken voor het hebben van een uitweg;
   c. verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg.
2. Een vergunning als bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd in het belang van:
   a. de bruikbaarheid van de weg;
   b. het veilig en doelmatig gebruik van de weg;
   c. de verdeling van de beschikbare parkeerruimte;
   d. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving;
   e. de bescherming van groenvoorzieningen in de gemeente.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken, de Waterschapskeur of het Provinciaal wegenreglement.

Afdeling 6. Veiligheid op de weg

Artikel 2:13 Veroorzaken van gladheid

(Vervallen)

Artikel 2:14 Winkelwagentjes

1. Een winkelier die winkelwagentjes ter beschikking stelt is verplicht deze
   a. te voorzien van de naam van het bedrijf of een ander herkenningsteken, en
   b. terstond te verwijderen of te doen verwijderen uit de omgeving van dat bedrijf.
2. Het is verboden een winkelwagentje na gebruik onbeheerd op een openbare plaats achter te laten.
3. Het in het eerste lid onder b bepaalde is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp

Het is verboden beplanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of daaraan op andere wijze hinder of gevaar oplevert.

Artikel 2:16 Openen straatkolken e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:17 Kelderingangen e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen

1. Het is verboden te roken in bossen of binnen een afstand van dertig meter daarvan gedurende een door het college aangewezen periode.
2. Het is verboden in bossen of binnen een afstand van honderd meter daarvan, voor zover het de open lucht betreft, brandende of smeulende voorwerpen te laten vallen, weg te werpen of te laten liggen.
3. Het in het eerste en tweede lid gestelde verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 3, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt voorts niet voor zover het roken plaatsvindt in gebouwen en aangrenzende erven.

Artikel 2:19 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp

1. Het is verboden op, aan of boven het voor voetgangers of (brom)fietsers bestemde deel van de weg op enigerlei wijze prikkeldraad, schrikdraad, puntdraad of andere scherpe voorwerpen aan te brengen of te hebben hangen lager dan 2,2 meter boven dat gedeelte van de weg.
2. Het verbod geldt niet voor prikkeldraad, schrikdraad, puntdraad of andere scherpe voorwerpen, die op grotere afstand dan 0,25 m uit de uiterste boord van de weg, op van de weg af gerichte delen van een afscheiding zijn aangebracht.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:20 Vallende voorwerpen

(Vervallen)

Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting

1. De rechthebbende op een bouwwerk c.q. perceel grond is verplicht toe te laten dat op of aan dat bouwwerk c.q. perceel grond voorwerpen, borden of voorzieningen ten behoeve van het verkeer of de openbare verlichting worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.
2. Het bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Waterstaatswet 1900, de Onteigeningswet, of de Belemmeringenwet Privaatrecht.

Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn

(Vervallen)

Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs

(Vervallen)

Afdeling 7. Evenementen

Artikel 2:24 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder evenement verstaan elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:
   a. bioscoopvoorstellingen;
   b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder h, van de Gemeentewet en artikel 5:22 van deze verordening;
   c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
   d. het in een inrichting in de zin van de Drank en Horecawet gelegenheid geven tot dansen;
   e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
   f. activiteiten als bedoeld in artikel 2:9 en 2:39 van deze verordening;
   g. de van gemeentewege georganiseerde jaarlijkse kermissen.
2. Onder evenement wordt mede verstaan:
   a. een herdenkingsplechtigheid;
   b. een braderie;
   c. een optocht, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3 van deze verordening, op de weg;
   d. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg.
   e. een straatfeest of buurtbarbecue op één dag (een klein evenement).

3. Onder een klein evenement wordt verstaan: een straatfeest, buurtbarbecue of een daarmee naar aard en/of omvang gelijk te stellen evenement in de open lucht, dat plaatsvindt op één dag.
4. Evenementen worden op basis van de uitkomst van een risicoscan ingedeeld in de volgende risicocategorieën:
    a. Te melden evenement (0) 'Evenement' waarbij geen risico's te verwachten zijn voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en die geen maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag.
    b. Regulier evenement (A): 'Evenement' waarbij het (zeer) onwaarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.
    c. Aandachts evenement (B): 'Evenement' waarbij het mogelijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.
    d. Risicovol evenement (C): 'Evenement' waarbij het (zeer) waarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Artikel 2:25 Evenement

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren.
2. Geen vergunning is vereist voor een klein evenement, in de zin van artikel 2:24 lid 3, indien:
    a. het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan 250 personen;
    b. het evenement plaats vindt tussen 10.00 en 23.00 uur;
    c. het evenement niet plaatsvindt in het centrum van Zevenaar;
    d. er geen verkeersmaatregelen vereist zijn, anders dan het ontrekken van parkeerplaatsen en het eventueel afsluiten van een straat met een beperkte verkeersfunctie.
    e. het evenement voldoet aan de risicocategorie 0 'te melden evenement';
    f. de organisator binnen drie weken voorafgaand aan het evenement daarvan melding heeft gedaan aan de burgemeester;
    g. de burgemeester niet binnen acht werkdagen na ontvangst van de melding heeft besloten het evenement te verbieden.
3. Het verbod van het eerste lid geldt niet voor een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg, voor zover in het geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 10 juncto 148, van de Wegenverkeerswet 1994.
4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:25A Meerjaren vergunning

1. De burgemeester kan besluiten om voor jaarlijks terugkerende evenementen een meerjaren vergunning te verlenen.
2. Een meerjaren vergunning geldt voor maximaal drie jaar.
3. Een meerjaren vergunning kan onder de volgende voorwaarden worden verleend:
   a. het evenement vindt al minstens drie jaar in de gemeente Zevenaar plaats;
   b. het betreft een evenement in de risicocategorie A of B;
   c. het evenement vindt plaats buiten het centrum van Zevenaar;
   d. er zijn geen eerdere negatieve ervaringen opgedaan;
   e. er zijn uit voorgaande jaren geen gegrond verklaarde bezwaren bekend;
   f. er is sprake van geringe risico's t.a.v. de openbare orde en veiligheid, een en ander ter beoordeling van politie/brandweer en burgemeester;
   g. het evenement wijzigt jaarlijks niet of nauwelijks qua aard en omvang en wordt elk jaar op dezelfde locatie gehouden;
4. De meerjaren vergunning kan worden ingetrokken wanneer:
   a. er sprake is van substantiële wijzigingen in de aard, omvang of locatie;
   b. de voorschriften niet worden nageleefd;
   c. zich een calamiteit heeft voorgedaan;
   d. er zwaarwegende klachten zijn binnengekomen;
   e. de burgemeester dit om andere redenen noodzakelijk acht.

Artikel 2:26 Ordeverstoring en beëindiging evenement

1. Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.
2. De burgemeester kan, indien het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, de verkeersveiligheid of de veiligheid van personen of goederen, de zedelijkheid of gezondheid, dan wel het woon- en leefklimaat dit vordert, het bevel geven een evenement te beëindigen.
3. Degene die een evenement organiseert dan wel bij een evenement feitelijk de leiding heeft, is verplicht:
   a. dat evenement onverwijld te beëindigen indien de burgemeester hiertoe een bevel geeft;
   b. ervoor te zorgen dat, nadat het onder a bedoeld bevel door de burgemeester is gegeven, geen publiek meer tot het evenement toegelaten wordt;
   c. ervoor te zorgen dat ambtenaren van politie te allen tijde toegang hebben tot het evenement.

4. Indien een evenement gepaard gaat of dreigt te gaan met een ernstige verstoring van de

   openbare orde is degene die dat evenement organiseert of bij dat evenement feitelijk de leiding heeft, verplicht op bevel van een ambtenaar van politie het evenement onverwijld te beëindigen en geen publiek meer tot het evenement toe te laten.

5. Het is verboden aanwezig te zijn bij een evenement ten aanzien waarvan een bevel, als bedoeld in het tweede lid of in het vierde lid gegeven is.

6. Indien een evenement is verboden of een bevel tot beëindiging als bedoeld in het tweede lid of in het vierde lid is gegeven, is een ieder die zich op de plaats of in de directe nabijheid van het evenement bevindt, op eerste vordering van een ambtenaar van politie of brandweer verplicht zich terstond te verwijderen in de door die ambtenaar bevolen richting.

Afdeling 8. Toezicht op horecabedrijven

Artikel 2:27 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:

   a. horecabedrijf: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is, logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie worden bereid of verstrekt. Onder een horecabedrijf wordt in ieder geval verstaan: een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis. Onder horecabedrijf wordt tevens verstaan een bij dit bedrijf behorend terras en andere aanhorigheden;

   b. terras: een buiten de besloten ruimte van de inrichting liggend deel van het horecabedrijf waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie kunnen worden bereid of verstrekt.

   c. exploitant: degene die een horecabedrijf exploiteert.

2. Deze afdeling verstaat niet onder bezoekers:

   a. de gezinsleden van de houder, alsmede zijn elders wonende bloed- en aanverwanten, in de rechte lijn onbeperkt, in de zijlijn tot en met de derde graad;

   b. de personen die voorkomen in het register als bedoeld in artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht, alsmede personen bedoeld in artikel 438, derde lid, van het Wetboek van Strafrecht;

   c. de personen wier aanwezigheid in de inrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

Artikel 2:28 Exploitatievergunning horecabedrijf

[gereserveerd]

Artikel 2:29 Sluitingstijd

1. Het is de exploitant verboden het horecabedrijf voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers in het horecabedrijf te laten verblijven: op maandag tot en met zondag tussen 02.00 uur en 06.00 uur, in afwijking van het vorenstaande op zaterdag en zondag tussen 03.00 uur en 06.00 uur voor zover de exploitant een daartoe strekkende overeenkomst met de gemeente heeft gesloten en de exploitant voldoet aan de daarin gestelde voorwaarden.
2. Het in het eerste en tweede lid bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften.
3. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid, zedelijkheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer horecabedrijven tijdelijk andere dan de krachtens artikel 2:29 geldende sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.
2. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 13b van de Opiumwet.

Artikel 2:31 Verboden gedraging

Het is verboden in een horecabedrijf

a. de orde te verstoren;

b. zich te bevinden na sluitingstijd of gedurende de tijd dat de inrichting gesloten dient te zijn op grond van een besluit krachtens het eerste lid;

c. op het terras spijzen of dranken te verstrekken aan personen die geen gebruik maken van de zitplaatsen die aanwezig zijn op het terras;

Artikel 2:32 Handel in horecabedrijven

1. In dit artikel wordt onder handelaar verstaan: de handelaar als bedoeld in artikel 1 van de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.
2. De exploitant van een horecabedrijf laat niet toe dat een handelaar of een voor hem handelend persoon in dat bedrijf enig voorwerp verwerft, verkoopt of op enig andere wijze overdraagt.

Artikel 2:33 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Indien een horecabedrijf geen inrichting is in de zin van artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college op als bevoegd bestuursorgaan voor de toepassing van artikel 2:28 tot en met 2:30

Afdeling 8a. Bijzondere bepalingen voor paracommerciële instellingen

Artikel 2:34a Begripsbepaling

a. Bijeenkomst van persoonlijke aard:

   Bijeenkomsten, waarbij meestal alcoholhoudende drank wordt genuttigd, die geen direct verband houden met de activiteiten van de paracommerciële instelling, zoals bruiloften, recepties bij jubilea, verjaardagsfeesten, barbecueavonden of- middagen, bedrijfsfeesten, koffietafels, condoleancebijeenkomsten en dergelijke.

b. DHW

   Drank- en horecawet

c. Drank- en horecawet:

   Wet van 7 oktober 1964, tot regeling van uitoefening van de bedrijven en de werkzaamheid, waarin of in het kader waarvan alcoholhoudende drank wordt verstrekt.

d. Ontheffing:

   Een ontheffing, krachtens artikel 4, vierde lid Drank- en horecawet, voor een bijzondere gelegenheid van zeer tijdelijke aard, van de aan een vergunning verbonden voorschrift of beperking.

e. Paracommerciële instellingen:

   Een rechtspersoon niet zijnde een naamloze vennootschap of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, die zich richt op activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal- culturele , educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard die het horecabedrijf voert.

f. Reglement:

   Een reglement zoals bedoeld in artikel 9 van de Drank- en horecawet, waarin het bestuur van de paracommerciële instelling waarborgt dat de verstrekking van alcoholhoudende drank in de inrichting gedurende de openingstijden vanuit het oogpunt van sociale hygiëne te allen tijde geschiedt door op dit gebied gekwalificeerde personen.

g. Vergunning:

   Een vergunning op grond van artikel 3 van de Drank- en horecawet.

h. Afdeling 8a geldt voor het grondgebied van de gemeente Zevenaar voor de herindeling van 01-01-2018. Voor het grondgebied van de gemeente Rijnwaarden voor 01-01-2018 geldt de Drank- en horecaverordening Rijnwaarden 2013.

Artikel 2:34b Voorschriften en beperkingen aan vergunning

Om oneerlijke mededinging te voorkomen verbindt de burgemeester de volgende voorschriften aan een vergunning voor paracommerciële instellingen:

a. het is verboden bedrijfsmatig alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse voor, tijdens of na bijeenkomsten van persoonlijke aard.

b. Het is alleen toegestaan om alcoholhoudende drank te verstrekken gedurende de tijd gelegen tussen één uur voor en twee uur na de hoofdactiviteiten van de vereniging of stichting dan wel de hoofdactiviteiten van een andere vereniging of stichting, die zich richt op activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard. Mits de activiteiten passen binnen de doelstelling van laatstbedoelde vereniging of stichting

c. Het is verboden om de mogelijkheid tot het houden van bijeenkomsten van persoonlijke aard openlijk aan te prijzen of onder de aandacht te brengen met bijvoorbeeld posters, brochures of publicaties in kranten en tijdschriften.

d. Het is verboden alcoholhoudende drank te verstrekken tussen 1:00 uur en 6:00 uur.

Artikel 2:34c Tijdelijke ontheffing

1. De burgemeester kan ontheffing verlenen, van de aan de vergunning gebonden beperkingen, voor bijzondere gelegenheden van zeer tijdelijke aard.
2. Een aanvraag voor een ontheffing wordt uiterlijk zes weken voorafgaand aan de te houden activiteit ingediend bij het college.

Artikel 2:34d Weigeringsgronden

De burgemeester weigert de tijdelijke ontheffing indien:

a. in één kalenderjaar reeds twee ontheffingen aan de vergunninghouder zijn verleend;

b. in afwijking van het bepaalde onder a, wordt voor de onderstaande locaties de aanvraag geweigerd indien in één kalenderjaar reeds vier ontheffingen zijn verleend aan de vergunninghouder:

c. de aanvrager niet beschikt over een geldige vergunning;

d. de paracommerciële instelling geen reglement heeft vastgesteld.

Locatie
Angerlo, Prinses Margrietlaan 3/A
Babberich, Babborgaplein
Giesbeek, Kerkstraat 68-74
Lathum, Kerkstraat 16

Ooy-Zevenaar, Slenterweg 2
Oud-Zevenaar, Babberichseweg 58
(Zevenaar, Ringbaan Zuid 16)*
Zevenaar, Oude Doesburgseweg 1

Artikel 2:34e Hardheidsclausule

In bijzondere omstandigheden kan de burgemeester gemotiveerd van de in deze afdeling genoemde regels afwijken, indien toepassing ervan niet in verhouding staat tot de met deze afdeling te dienen doelen.

Afdeling 9. Toezicht op inrichtingen tot het verschaffen van nachtverblijf

Artikel 2:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt verstaan onder inrichting: elke al dan niet besloten ruimte waarin, in de uitoefening van beroep of bedrijf, aan personen de mogelijkheid van nachtverblijf of gelegenheid tot kamperen wordt verschaft

Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie

Degene die een inrichting opricht, overneemt, verplaatst of de exploitatie of feitelijke leiding van een inrichting staakt, is verplicht binnen drie dagen daarna daarvan schriftelijk kennis te geven aan de burgemeester.

Artikel 2:37 Nachtregister

(Vervallen)

Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister

Degene die in een inrichting nachtverblijf houdt of de kampeerder is verplicht de exploitant of feitelijk leidinggevende van die inrichting volledig en naar waarheid naam, woonplaats, dag van aankomst en de dag van vertrek te verstrekken.

Afdeling 10. Toezicht op speelgelegenheden

Artikel 2:39 Speelgelegenheden

1. Dit artikel verstaat onder speelgelegenheid: een voor het publiek toegankelijke gelegenheid waar bedrijfsmatig of in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is de mogelijkheid wordt geboden enig spel te beoefenen, waarbij geld of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren.
2. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een speelgelegenheid te exploiteren of te doen exploiteren. Het verbod is niet van toepassing op:
   a. speelautomatenhallen waarvoor op grond van artikel 30c, eerste lid, onder c, van de Wet op de Kansspelen vergunning is verleend;
   b. speelgelegenheden waarvoor de raad van bestuur van de kansspelautoriteit bevoegd is vergunning te verlenen;
   c. speelgelegenheden waar de mogelijkheid wordt geboden om het kleine kansspel als bedoeld in artikel 7c van de Wet op de kansspelen te beoefenen, of te spelen op speelautomaten als bedoeld in artikel 30 van de Wet op de kansspelen, of de handeling als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Wet op de kansspelen te verrichten.
3. De burgemeester weigert de vergunning:
   a. indien naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de speelgelegenheid of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed door de exploitatie van de speelgelegenheid;
   b. indien de exploitatie van de speelgelegenheid in strijd is met een geldend bestemmingsplan.
4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:40 Kansspelautomaten

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
   a. Wet: de Wet op de kansspelen;
   b. speelautomaat: automaat als bedoeld in artikel 30, onder a, van de Wet;
   c. kansspelautomaat: automaat als bedoeld in artikel 30, onder c, van de Wet;
   d. hoogdrempelige inrichting: inrichting als bedoeld in artikel 30, onder d, van de Wet;
   e. laagdrempelige inrichting: inrichting als bedoeld in artikel 30, onder e, van de Wet.
2. In hoogdrempelige inrichtingen zijn 2 kansspelautomaten toegestaan.
3. In laagdrempelige inrichtingen zijn 2 speelautomaten toegestaan, met dien verstande dat kansspelautomaten in het geheel niet zijn toegestaan.

Afdeling 11. Maatregelen tegen overlast en baldadigheid

Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal

1. Het is verboden een krachtens artikel 174a van de Gemeentewet gesloten woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te betreden.
2. Het is verboden een krachtens artikel 13b van de Opiumwet gesloten woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal, een bij die woning of dat lokaal behorend erf, een voor het publiek toegankelijk lokaal of bij dat lokaal behorend erf te betreden.
3. Deze verboden gelden niet voor personen wier aanwezigheid in de woning of het lokaal wegens dringende reden noodzakelijk is.
4. De burgemeester is bevoegd van de in het eerste en tweede lid bedoelde verboden ontheffing te verlenen.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

1. Het is verboden een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is te bekrassen of te bekladden.
2. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is:
   a. een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken, te doen aanplakken, op andere wijze aan te brengen of te doen aanbrengen;
   b. met kalk, teer of een kleur of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.
3. Het in het tweede lid gestelde verbod is niet van toepassing indien gehandeld wordt krachtens wettelijk voorschrift.
4. Het college kan aanplakborden aanwijzen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen.
5. Het is verboden de in het vierde lid bedoelde aanplakborden te gebruiken voor het aanbrengen van handelsreclame.
6. Het college kan nadere regels stellen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen, die geen betrekking mogen hebben op de inhoud van de meningsuitingen en bekendmakingen.
7. De houder van de in het tweede lid bedoelde schriftelijke toestemming is verplicht die aan een opsporingsambtenaar op diens eerste vordering terstond ter inzage af te geven.

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap e.d.

1. Het is verboden op de weg of openbaar water te vervoeren of bij zich te hebben enig aanplakbiljet, aanplakdoek, kalk, teer, kleur of verfstof of verfgereedschap.
2. Dit verbod is niet van toepassing, indien de genoemde materialen of gereedschappen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd voor handelingen als verboden in artikel 2:42.

Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerktuigen of vermommingsmiddelen te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Dit verbod is niet van toepassing indien de bedoelde werktuigen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd om zich onrechtmatig de toegang tot een gebouw of erf te verschaffen, onrechtmatig sluitingen te openen of te verbreken, diefstal door middel van braak te vergemakkelijken of het maken van sporen, of herkenning bij het plegen voornoemde strafbare feiten te voorkomen.

Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen

(Vervallen)

Artikel 2:45b Overlast skaten

1. Onder skaten wordt in dit artikel verstaan: het zich voortbewegen op rolschaatsen, rollerskates, skates, skeelers, skateboarden en vergelijkbare voorwerpen.
2. Het college kan wegen of gebieden aanwijzen waar het is verboden om te skaten.
3. De in het vorige lid bedoelde wegen of gebieden kunnen worden aangewezen in het belang van:
    a. het doelmatig beheer en onderhoud van de weg, waaronder mede begrepen de voorkoming van schade aan de weg en het straatmeubilair;
    b. de bescherming van verkeersdeelnemers en de verdeling van de gebruiksmogelijkheden van de weg;
    c. de voorkoming of opheffing van hinder of overlast.

Artikel 2:46 Rijden over bermen e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen

1. Het is verboden:

a. op een openbare plaats te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hekheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair en daarvoor niet bestemd straatmeubilair;

b. zich op een openbare plaats zodanig op te houden dat aan gebruikers of bewoners van nabij de weg gelegen woningen onnodig overlast of hinder wordt veroorzaakt.

2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:48 Verboden drank- en drugsgebruik

1. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te nuttigen of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor:

   a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf, als bedoeld in artikel 1 van de Drank- en Horecawet;

   b. de plaats, niet zijnde een horecabedrijf, als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Drank en Horecawet.

Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

1. Het is verboden:

   a. zich zonder redelijk doel in een portiek of poort op te houden;

   b. zonder redelijk doel in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen.

2. Het is aan anderen dan bewoners of gebruikers van flatgebouwen, appartementsgebouwen en soortgelijke meergezinshuizen en van gebouwen die voor publiek toegankelijk zijn, verboden zich zonder redelijk doel te bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van zo'n gebouw.

Artikel 2:49a Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet

1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft aan een persoon die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen is ingeschreven, draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.
2. Als de burgemeester een last onder dwangsom of onder bestuursdwang oplegt naar aanleiding van een schending van deze zorgplicht kan hij daarbij aanwijzingen geven over wat de overtreder dient te doen of na te laten om verdere schending te voorkomen

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten

Het is verboden zich zonder redelijk doel op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijk portaal, telefooncel, wachtlokaal voor een openbaar vervoermiddel, parkeergarage, rijwielstalling of een andere soortgelijke, voor het publiek toegankelijke ruimte dan wel deze te verontreinigen of te bezigen voor een ander doel dan waarvoor de desbetreffende ruimte is bestemd.

Artikel 2.50a Gevaarlijk drinkgerei en verpakkingen

1. Het is verboden op de weg, die deel uitmaakt van een door de burgemeester aangewezen gebied, drinkgerei van glas of geopende glazen verpakkingen, kennelijk bestemd voor het bewaren van dranken, bij zich te hebben of met zich mee te voeren.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor:
   a. een terras waarvoor een vergunning geldt als bedoeld in artikel 2:26;
   b. de plaats waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Drank- en Horecawet.
3. Het is de exploitant van een inrichting als bedoeld in artikel 2:26 en degene die het winkelbedrijf of slijtersbedrijf uitoefent, welke inrichting, winkel of slijterij is gelegen aan een door de burgemeester aangewezen weg of weggedeelte, verboden dranken in door de burgemeester aangewezen verpakkingen, en/of drinkgerei van glas of blik te verstrekken gedurende een door de burgemeester aangewezen periode. De burgemeester wijst de wegen of weggedeeltes, verpakkingen en drinkgerei en de periode aan in het belang van de openbare orde en/of veiligheid indien en voor zover de genoemde belangen dit dringend noodzakelijk maken en dat ook in een aantoonbaar verband staat tot deze aanwijzing.

Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen e.d.

Het is verboden op een openbare plaats een fiets of een bromfiets te plaatsen of te laten staan tegen een raam, een raamkozijn, een deur, de gevel van een gebouw dan wel in de ingang van een portiek indien:

a. dit in strijd is met de uitdrukkelijk verklaarde wil van de gebruiker van dat gebouw of dat portiek;
b. daardoor die ingang versperd wordt.

Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein e.d.

Het is verboden op de door het college of de burgemeester aangewezen uren en plaatsen zich met een fiets of bromfiets te bevinden op een door het college of de burgemeester aangewezen terrein waar een markt, kermis, uitvoering, bijeenkomst of plechtigheid gehouden wordt die publiek trekt, mits dit verbod kenbaar is aan de bezoekers van het terrein.

Artikel 2:53 Bespieden van personen

(Vervallen)

Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur

(vervallen i.v.m. deregulering)

Artikel 2:55 Verblijfsontzeggingen

Het is degenen aan wie dit door of namens de burgemeester in het belang van de openbare orde of zedelijkheid is bekendgemaakt, verboden zich – anders dan in een openbaar middel van vervoer – te bevinden op of aan door de burgemeester aangewezen wegen en plaatsen, gedurende de uren daarbij genoemd. Dit verbod geldt gedurende de in de bekendmaking genoemde periode van ten hoogste twaalf weken.

Artikel 2:56 Alarminstallaties

(Vervallen)

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
    a. binnen de bebouwde kom op de weg indien de hond niet is aangelijnd;
    b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats; of
    c. buiten de bebouwde kom op een door het college aangewezen plaats indien de hond niet is aangelijnd; of
    d. op de weg indien die hond niet is aangelijnd en geen halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
2. Het eerste lid, aanhef en onder b, is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.
3. Het eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond:
    a. die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden; of
    b. die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet:
   a. op openbare plaatsen binnen de bebouwde kom;
   b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide;
   c. op een andere door het college aangewezen plaats.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a niet geldt.
3. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven indien de eigenaar of houder van de hond er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond
   a. die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden; of
   b. die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Indien de burgemeester een hond in verband met zijn gedrag gevaarlijk of hinderlijk acht, kan het de eigenaar of houder van die hond een aanlijngebod of een aanlijn- en muilkorfgebod opleggen voor zover die hond verblijft of loopt op een openbare plaats of op het terrein van een ander.
2. Een aanlijngebod houdt in dat de eigenaar of houder verplicht is de hond aangelijnd te houden met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, van ten hoogste 1,50 meter.
3. Een muilkorfgebod houdt in dat de eigenaar of houder verplicht is de hond voorzien te houden van een muilkorf die:
   a. vervaardigd is van stevige kunststof, van stevig leer of van beide stoffen;
   b. door middel van een stevige leren riem zodanig rond de hals is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is; en
   c. zodanig is ingericht dat de hond niet kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 2:57, eerste lid, aanhef en onder d, dient een hond als bedoeld in het eerste lid voorzien te zijn van een door de bevoegde minister op aanvraag verstrekt uniek identificatienummer door middel van een microchip die met een chipreader afleesbaar is.

Artikel 2:60 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren

1. Het college kan buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer plaatsen aanwijzen waar het ter voorkoming of opheffing van overlast of schade aan de openbare gezondheid verboden is daarbij aangeduide dieren:

a. aanwezig te hebben, of

b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door hen gestelde regels, of

c. aanwezig te hebben tot een groter aantal dan in die aanwijzing is aangegeven, of

d. te voeren.

2. Het is verboden op een krachtens het eerste lid aangewezen plaats daarbij aangeduide dieren aanwezig te hebben, dan wel aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door het college gestelde regels, dan wel aanwezig te hebben in een groter aantal dan door het college is aangegeven.
3. Het college kan de rechthebbende op een onroerende zaak gelegen binnen een krachtens het eerste lid aangewezen gedeelte van de gemeente ontheffing verlenen van het in het tweede lid gestelde verbod.
4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:61 Hondenpenning

(reserveren)

Artikel 2:62 Loslopend vee

De rechthebbende op vee dat zich bevindt in een aan een weg liggend weiland of terrein dat niet van die weg is afgescheiden door een deugdelijke veekering, is verplicht ervoor te zorgen dat zodanige maatregelen getroffen worden dat dit vee die weg niet kan bereiken.

Artikel 2:63 Duiven

(Vervallen)

Artikel 2.64 Bijen

(Vervallen)

Artikel 2.65 Bedelarij

(vervallen)

Afdeling 12. Bepalingen ter bestrijding van heling van goederen

Artikel 2:66 Begripsbepaling

1. In deze afdelingen wordt verstaan onder handelaar: een handelaar als bedoeld in artikel 1 van de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.
2. Verkoopregister: het aantekening houden van het verkopen of op andere wijze overdragen van alle gebruikte en ongeregelde goederen door de handelaar.

Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister

1. De handelaar is verplicht aantekening te houden van alle gebruikte of ongeregelde goederen die hij verkoopt of op andere wijze overdraagt, in een doorlopend en een door of namens de burgemeester gewaarmerkt register, en daarin onverwijld op te nemen:
    a. het volgnummer van de aantekening met betrekking tot het goed;
    b. de datum van verkoop of overdracht van het goed;
    c. een omschrijving van het goed, daaronder begrepen – voor zover dat mogelijk is – soort, merk en nummer van het goed;
    d. de verkoopprijs of andere voorwaarden voor overdracht van het goed; en
    e. de naam en het adres van degene die het goed heeft verkregen.
2. De burgemeester kan vrijstelling verlenen van deze verplichtingen.
3. Op de vrijstelling is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437ter van het Wetboek van Strafrecht

De handelaar of een voor hem handelend persoon is verplicht de burgemeester of de door deze aangewezen ambtenaar binnen drie dagen schriftelijk in kennis te stellen:

1. dat hij het beroep van handelaar uitoefent met vermelding van zijn woonadres en het adres van de bij zijn onderneming behorende vestiging;
2. van een verandering van de in het vorige lid bedoelde adressen;
3. dat hij het beroep van handelaar niet langer uitoefent;
4. dat hij enig goed kan verkrijgen dat redelijk van een misdrijf afkomstig is of voor de rechthebbende verloren is gegaan;
5. de burgemeester op de eerste aanvraag zijn administratie of register ter inzage te geven;
6. aan de hoofingang van elke vestiging een kenteken te hebben waarop zijn naam en de aard van de onderneming duidelijk zichtbaar zijn.

Artikel 2:69 Vervreemding van door opkoop verkregen goederen

Het is de handelaar of een voor hem handelend persoon verboden enig door opkoop verkregen goed gedurende de eerste vijf dagen dat hij onder zijn berusting is, over te dragen of daarin enige wijziging aan te brengen tenzij deze wijziging van geen invloed is op de herkenbaarheid van het goed.

Artikel 2:70 Handel in horecabedrijven

(Dit artikel is verplaatst naar afdeling 8 (Toezicht op horecabedrijven) onder artikel 2:32).

Afdeling 13. Vuurwerk

Artikel 2:71 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder consumentenvuurwerk: Consumentenvuurwerk waarop het Besluit van 22 januari 2002, houdende nieuwe regels met betrekking tot consumenten- en professioneel vuurwerk (Vuurwerkbesluit) van toepassing is.

Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen

1. Het is verboden in de uitoefening van een bedrijf of nevenbedrijf consumentenvuurwerk ter beschikking te stellen dan wel voor het ter beschikking stellen aanwezig te houden, zonder een vergunning van het college van de gemeente waar het bedrijf is of zal worden gevestigd.
2. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:73 Gebruiken van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

1. Het is verboden consumentenvuurwerk te gebruiken op een door het college in het belang van de voorkoming van gevaar, schade of overlast aangewezen plaats.
2. Het is verboden consumentenvuurwerk op een openbare plaats te gebruiken als dat gevaar, schade of overlast kan veroorzaken.
3. De in het eerste en tweede lid gestelde verboden gelden niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.

Artikel 2:73a Carbidschieten

1. Onder carbidschieten wordt verstaan: het in een (melk)bus dan wel een container dan wel een opslagvat op explosieve wijze verbranden van acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen.
2. Carbidschieten is verboden.
3. Het in het tweede lid gestelde verbod geldt niet op 31 december tussen 10.00 uur en 18.00 uur indien:
   a. gebruik gemaakt wordt van bussen met een maximale inhoud van 1 liter, mits daarbij geen handelingen worden verricht of nagelaten waarvan degene die het carbidschieten verricht weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaren kunnen optreden voor mens en milieu, of;
   b. carbidschieten plaatsvindt op een perceel buiten de bebouwde kom, waarbij gebruik wordt gemaakt van bussen met een maximale inhoud van 60 liter mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
      i. er worden in totaal niet meer dan tien bussen gebruikt;
      ii. het carbidschieten gebeurt onder het toezicht van een meerderjarig persoon die ervoor zorg draagt dat deze voorwaarden worden nageleefd;
      iii. er worden geen handelingen verricht of nagelaten waarvan degene die het carbidschieten verricht weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaren kunnen optreden voor mens, dier goed of milieu, in ieder geval:
         1. wordt uitsluitend geschoten met een bal (geen deksel);
         2. dienen de bussen zodanig stevig in de bodem, in een frame of op andere wijze te zijn verankerd, dat terugslag wordt voorkomen;
         3. wordt geschoten met een schiethoek die niet meer bedraagt dan 45 graden;
         4. vindt het beheer en de uitgifte van carbid alsmede het cabidschieten zelf uitsluitend plaats door personen ouder dan 16 jaar, die niet verkeren onder invloed van alcohol en/of drugs;
         5. dient het carbid zodanig bewaard te worden dat deze niet in contact kan komen met water;
         6. zijn op het schietterrein voldoende blusmiddelen aanwezig in de vorm van droog zand en
         7. bevindt het aanwezige publiek zich op een minimale afstand van 25 meter van de schietopstelling;
      iv. de afstand vanaf de plek waar het carbidschieten plaatsvindt tot gebouwen van derden bedraagt ten minste 75 meter, tenzij deze derden schriftelijk toestemming hebben gegeven voor een kortere afstand;
      v. het vrijschootsveld bedraagt ten minste 75 meter, dit terrein is in eigendom van of wordt gehuurd of gepacht door degene onder wiens verantwoordelijkheid het carbidschieten gebeurt; hierin liggen geen openbare paden of wegen;
      vi. de minimale afstand tot het stiltegebied Oude Weide Rijnstrangen bedraagt 500 meter;
      vii. indien het carbidschieten plaatsvindt na zonsondergang dient het schietterrein goed te worden verlicht.
4. De burgemeester kan ter voorkoming van gevaar, schade of overlast, of in het belang van de natuurbescherming, plaatsen in de gemeente aanwijzen waar het gestelde in het derde lid niet van toepassing is.

5. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het in het tweede lid gestelde verbod.
6. Het in het tweede lid gestelde verbod geldt niet voor in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer, de Wet wapens en munitie, de Wet milieugevaarlijke stoffen, de Wet vervoer gevaarlijke stoffen of het Wetboek van Strafrecht.

Afdeling 14. Drugsoverlast

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden op of aan de weg post te vatten of zich daar heen en weer te bewegen en zich op of aan wegen in of op een voertuig te bevinden of daarmee heen en weer of rond te rijden, met het kennelijke doel om middelen als bedoeld in artikel 2 en 3 van de Opiumwet, of daarop gelijkende waar, al dan niet tegen betaling af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

Afdeling 15. Bestuurlijke ophouding, veiligheidsrisicogebieden en cameratoezicht op openbare plaatsen

Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats indien deze personen het bepaalde in de navolgende artikelen van deze verordening groepsgewijs niet naleven:

- artikel 2:1 eerste tot en met derde lid;
- artikel 2:10 eerste en derde lid;
- artikel 2:11 eerste lid;
- artikel 2:19 eerste lid;
- artikel 2:26 eerste en vijfde lid;
- artikel 2:42 eerste lid;
- artikel 2:47 eerste lid;
- artikel 2:48 eerste en derde lid;
- artikel 2:49 eerste lid;
- artikel 2:50;
- artikel 2:52;
- artikel 2:54 eerste lid;

- artikel 2:74 of;
- artikel 5:34 eerste lid.

Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen

1. De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet besluiten tot plaatsing van camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats.
2. De burgemeester heeft de bevoegdheid als bedoeld in het eerste lid eveneens ten aanzien van andere openbare plaatsen:
   - Parkeergarages;
   - Schoolterreinen;
   - Winkelcentra;
   - Parkeerterreinen;
   - Bedrijventerreinen;
   - Trein- en busstations;
   - Speeltuinen en;
   - Openbare plantsoenen.

Artikel 2:78 Dragen gevaarlijk voorwerp

1. Het is verboden op door het college aangewezen openbare plaatsen en daaraan gelegen voor het publiek toegankelijke gebouwen, messen, knuppels, slagwapens of andere voorwerpen, die als wapen kunnen worden gebruikt, openlijk bij zich te dragen.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor wapens behorende tot de categorieën I, II, III en IV Wet Wapens en Munitie en voor zover door het bij zich dragen van deze voorwerpen de openbare orde of veiligheid niet in gevaar komt of kan komen.

Hoofdstuk 3. Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie e.d.

Afdeling 1. Begripsbepalingen

Artikel 3:1 Begripsbepalingen

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

a. prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

b. prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

c. seksinrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf waaronder tevens begrepen een erotische-massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;

d. escortbedrijf: de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was prostitutie aanbiedt die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend;

e. sekswinkel: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin hoofdzakelijk goederen van erotisch-pornografische aard aan particulieren plegen te worden verkocht of verhuurd;

f. exploitant: de natuurlijke persoon of personen of rechtspersoon of rechtspersonen die een seksinrichting of escortbedrijf exploiteert, dan wel exploiteren en de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon of rechtspersonen bevoegde natuurlijke persoon of personen;

g. beheerder: de natuurlijke persoon of personen die de onmiddellijke feitelijke leiding uitoefent, dan wel uitoefenen in een seksinrichting of escortbedrijf;

h. bezoeker: degene die aanwezig is in een seksinrichting, met uitzondering van:

    1. de exploitant;

    2. de beheerder;

    3. de prostituee;

    4. het personeel dat in de seksinrichting werkzaam is;

    5. toezichthouders die zijn aangewezen op grond van artikel 6.2 van deze verordening;

    6. andere personen wier aanwezigheid in de seksinrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

Artikel 3:2 Bevoegd bestuursorgaan

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder bevoegd bestuursorgaan: het college of, voor zover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester.

Artikel 3:3 Nadere regels

Met het oog op de in artikel 3:13 genoemde belangen, kan het college over de uitoefening van de bevoegdheden zoals genoemd in dit hoofdstuk nadere regels vaststellen.

Afdeling 2. Seksinrichtingen, straatprostitutie, sekswinkels en dergelijke

Artikel 3:4 Seksinrichtingen

1. Het is verboden een seksinrichting of escortbedrijf te exploiteren of te wijzigen zonder vergunning van het bevoegd bestuursorgaan.
2. In de aanvraag om vergunning en in de vergunning wordt in ieder geval vermeld:
   a. de persoonsgegevens van de exploitant;
   b. de persoonsgegevens van de beheerder; en
   c. de aard van de seksinrichting of het escortbedrijf.
   d. het aantal werkplekken in de seksinrichting;
   e. het aantal werkzame prostituees bij de seksinrichting;
   f. de plaatselijke en kadastrale ligging van de seksinrichting door middel van een situatietekening met een schaal van tenminste 1:100;
   g. de plattegrond van de seksinrichting door middel van een tekening met een schaal van tenminste 1:100;
   h. een bewijs van inschrijving van de seksinrichting of het escortbedrijf in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
   i. een bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimte bestemd voor de seksinrichting of het escortbedrijf;
   j. een verklaring van de GGD, waaruit blijkt dat de seksinrichting voldoet aan de door de GGD te stellen eisen in het kader van de hygiëne en volksgezondheid, c.q. welke aanpassingen moeten worden gepleegd om de seksinrichting aan de eisen te laten voldoen.
3. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 3:5 Gedragseisen exploitant en beheerder

1. De exploitant en de beheerder:
   a. staat niet onder curatele en is niet ontzet uit de ouderlijke macht of de voogdij;
   b. is niet in enig opzicht van slecht levensgedrag; en
   c. heeft de leeftijd van eenentwintig jaar bereikt.
2. Naast de gestelde eisen in het eerste lid, is de exploitant en de beheerder niet:
   a. met toepassing van de artikel 37 van het Wetboek van Strafrecht in een psychiatrisch ziekenhuis geplaatst of met toepassing van artikel 37a van het Wetboek van Strafrecht ter beschikking gesteld;
   b. binnen de laatste vijf jaar onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van zes maanden of meer door de rechter in Nederland, inclusief de drie openbare lichamen Bonaire, Saba en Sint-Eustatius, Aruba, Curaçao en Sint Maarten, dan wel door een andere rechter wegens een misdrijf waarvoor naar Nederlands recht een bevel tot voorlopige hechtenis ingevolge artikel 67, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering is toegelaten;
   c. binnen de laatste vijf jaar bij tenminste twee rechterlijke uitspraken onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke geldboete van 500 euro of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:
      - bepalingen gesteld bij of krachtens de Drank- en Horecawet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;
      - de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 240b, 242 tot en met 249, 252, 250a (oud), 273f, 300 tot en met 303, 416, 417, 417bis, 426, 429quater en 453 van het Wetboek van Strafrecht;
      - de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede artikel 6 juncto artikel 8 of juncto artikel 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
      - de artikelen 1, onder a, b en d, 13, 14, 27 en 30b van de Wet op de kansspelen;
      - de artikelen 2 en 3 van de Wet op de weerkorpsen;
      - de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.
3. Met een veroordeling als bedoeld in het tweede lid wordt gelijk gesteld:
   a. vrijwillige betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid onder a van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, derde lid onder a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan 375 euro bedraagt;
   b. een bevel tot tenuitvoerlegging van een voorwaardelijke straf.
4. De periode van vijf jaar, genoemd in het tweede lid, wordt:
   a. bij de weigering van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van beslissing op de aanvraag van de vergunning;
   b. bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van deze vergunning.
5. De exploitant of de beheerder is binnen de laatste vijf jaar geen exploitant of beheerder geweest van een seksinrichting of escortbedrijf die voor ten minste een maand door het bevoegde bestuursorgaan is

gesloten, of waarvan de vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, is ingetrokken, tenzij aannemelijk is dat hem terzake geen verwijt treft.

Artikel 3:6 Sluitingstijden

1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben en daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven op maandag tot en met zondag tussen 02.00 en 10.00 uur.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan door middel van een voorschrift als bedoeld in artikel 1:4 voor een afzonderlijke seksinrichting andere sluitingstijden vaststellen.
3. Het is bezoekers van een seksinrichting verboden zich daarin te bevinden gedurende de tijd dat die seksinrichting krachtens het eerste lid of tweede lid, dan wel krachtens artikel 3.7, eerste lid, gesloten dient te zijn.
4. Het in het eerste tot en met derde lid bepaalde geldt niet voor zover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften.

Artikel 3:7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden; (tijdelijke) sluiting

1. Met het oog op de in artikel 3:13, tweede lid, genoemde belangen of in geval van strijdigheid met de bepalingen in dit hoofdstuk kan het bevoegd bestuursorgaan:
   a. tijdelijk andere dan de krachtens artikel 3:6, eerste of tweede lid, geldende sluitingsuren vaststellen;
   b. van een afzonderlijke seksinrichting al dan niet tijdelijk de gedeeltelijke of algehele sluiting bevelen.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht, maakt het bevoegd bestuursorgaan het in het eerste lid bedoelde besluit openbaar bekend overeenkomstig artikel 3:42 Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 3:8 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder

1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben, zonder dat de ingevolge artikel 3:4 op de vergunning vermelde exploitant of beheerder in de seksinrichting aanwezig is.
2. De exploitant en de beheerder zien er voortdurend op toe dat in de seksinrichting:
   a. geen strafbare feiten plaatsvinden, waaronder in ieder geval de feiten genoemd in de titels XIV (misdrijven tegen de zeden), XVIII (misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid), XX (mishandeling), XXII (diefstal) en XXX (heling) van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht, in de Opiumwet en in de Wet wapens en munitie; en
   b. geen prostitutie wordt uitgeoefend door personen in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde.

Artikel 3:9 Straatprostitutie

Het is verboden, door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot prostitutie te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.

Artikel 3:10 Sekswinkels

1. Het is de rechthebbende op, huurder of gebruiker van een onroerende zaak verboden daarin een sekswinkel of seksboetiek, waar seksartikelen aan particulieren plegen te worden aangeboden, in gebruik te nemen of te hebben.
2. Het college kan van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing verlenen.
3. Een ontheffing als bedoeld in het tweede lid wordt alleen verleend indien geen strijd ontstaat met de in artikel 3:13, tweede lid, genoemde belangen.

Artikel 3:11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke

1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin of daarop goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen van erotisch-pornografische aard openlijk ten toon te stellen, aan te bieden of aan te brengen:
   a. indien het bevoegd bestuursorgaan aan de rechthebbende heeft bekendgemaakt dat de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen daarvan, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar brengt;
   b. anders dan overeenkomstig de door het bevoegd bestuursorgaan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving gestelde regels.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing op het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.

Afdeling 3. Beslissingstermijn; weigeringsgronden

Artikel 3:12 Beslissingstermijn

1. Het bevoegd bestuursorgaan neemt het besluit op de aanvraag om vergunning bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, binnen twaalf weken na de dag waarop de aanvraag ontvangen is.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan zijn besluit voor ten hoogste twaalf weken verdagen.

Artikel 3:13 Weigeringsgronden

1. De vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, wordt geweigerd indien:
   a. de exploitant of de beheerder niet voldoet aan de in artikel 3:5 gestelde eisen;
   b. de vestiging of de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf in strijd is met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan, voorbereidingsbesluit, stadsvernieuwingsplan of leefmilieuverordening;
   c. er aanwijzingen zijn dat in de seksinrichting of het escortbedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht of met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde.
2. Voor seksinrichtingen en in Nederland gevestigde escortbedrijven kan, onverminderd het bepaalde in artikel 1:8, de vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, worden geweigerd dan wel de aanwijzing of vaststelling bedoeld in artikel 3:9, eerste lid, achterwege gelaten, in het belang van:
   a. het voorkomen of beperken van overlast;
   b. het voorkomen of beperken van aantasting van het woon- en leefklimaat;
   c. de veiligheid van personen of goederen;
   d. de verkeersvrijheid of -veiligheid;
   e. de gezondheid of zedelijkheid; of
   f. de arbeidsomstandigheden van de prostituee.

Afdeling 4. Beëindiging exploitatie; wijziging beheer

Artikel 3:14 Beëindiging exploitatie

1. De vergunning vervalt zodra de ingevolge artikel 3:4 op de vergunning vermelde exploitant, de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd.
2. Binnen een week na de feitelijke beëindiging van de exploitatie, geeft de exploitant daarvan schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.

Artikel 3:15 Wijziging beheer

1. Indien een beheerder als bedoeld in artikel 3:1, onder f, het beheer in de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd, geeft de exploitant daarvan binnen een week na de feitelijke beëindiging van het beheer schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.
2. Het beheer kan worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder, indien het bevoegd bestuursorgaan op aanvraag van de exploitant heeft besloten de verleende vergunning overeenkomstig de wijziging in het beheer te wijzigen. Het bepaalde in artikel 3:13, eerste lid, aanhef en onder a, is van overeenkomstige toepassing.

3. In afwachting van het besluit bedoeld in het tweede lid, kan het beheer worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder zodra de exploitant een aanvraag als bedoeld in het tweede lid heeft ingediend, totdat over de aanvraag is besloten.

Hoofdstuk 4. Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente

Afdeling 1. Geluidhinder en verlichting

Artikel 4:1 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

a. Besluit: Activiteitenbesluit milieubeheer;

b. inrichting: inrichting type A of type B als bedoeld in het Besluit;

c. houder van een inrichting: degene die als eigenaar, bedrijfsleider, beheerder of anderszins een inrichting drijft;

d. collectieve festiviteit: festiviteit die niet specifiek aan één of een klein aantal inrichtingen is verbonden;

e. incidentele festiviteit: festiviteit of activiteit die gebonden is aan één of een klein aantal inrichtingen;

f. geluidsgevoelige gebouwen: woningen en gebouwen die op grond van artikel 1 van de Wet geluidhinder worden aangemerkt als geluidsgevoelige gebouwen met uitzondering van gebouwen behorende bij de betreffende inrichting;

g. geluidsgevoelige terreinen: terreinen die op grond van artikel 1 van de Wet geluidhinder worden aangemerkt als geluidsgevoelige terreinen met uitzondering van terreinen behorende bij de betreffende inrichting;

h. onversterkte muziek: muziek die niet elektronisch is versterkt.

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

1. De geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit en artikel 4:5 van deze verordening gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.

2. De voorwaarden met betrekking tot de verlichting ten behoeve van sportbeoefening in de buitenlucht als bedoeld in artikel 3.148, eerste lid, van het Besluit gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.

3. Het college maakt de aanwijzing ten minste vier weken voor het begin van een nieuw kalenderjaar bekend.

4. Het college kan wanneer een collectieve festiviteit redelijkerwijs niet te voorzien was, een festiviteit terstond als collectieve festiviteit als bedoeld in het eerste lid aanwijzen.

Artikel 4:3 Kennisgeving incidentele festiviteiten

1. Het is een inrichting toegestaan maximaal 12 dag of dagdelen per kalenderjaar incidentele festiviteiten te houden waarbij de geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit en artikel 4:5 van deze verordening niet van toepassing zijn, mits de houder van de inrichting ten minste twee weken voor de aanvang van de festiviteit het college daarvan in kennis heeft gesteld.
2. Het is een inrichting toegestaan om tijdens maximaal 12 incidentele festiviteiten per kalenderjaar de verlichting langer aan te houden ten behoeve van sportactiviteiten waarbij artikel 3.148 , eerste lid, van het Besluit niet van toepassing is, mits de houder van de inrichting ten minste tien werkdagen voor de aanvang van de festiviteit het college daarvan in kennis heeft gesteld.
3. Het college stelt een formulier vast voor het doen van een kennisgeving. Aan de kennisgeving kunnen voorwaarden worden verbonden.
4. De kennisgeving wordt geacht te zijn gedaan wanneer het formulier, volledig en naar waarheid ingevuld, tijdig is ingeleverd op de plaats op dat formulier vermeld.
5. De kennisgeving wordt tevens geacht te zijn gedaan wanneer het college op verzoek van de houder van een inrichting een incidentele festiviteit, die redelijkerwijs niet te voorzien was, terstond toestaat.

Artikel 4:4 Verboden incidentele festiviteiten

[gereserveerd]

Artikel 4:5 Onversterkte muziek

1. Bij het ten gehore brengen van onversterkte muziek, zoals bedoeld in artikel 2.18, eerste lid onder f en vijfde lid van het Besluit binnen inrichtingen is de onder e. opgenomen tabel van toepassing, met dien verstande dat:
   a. de in de tabel aangegeven waarden binnen in- of aanpandige gevoelige gebouwen niet gelden indien de gebruiker van deze gevoelige gebouwen geen toestemming geeft voor het in redelijkheid uitvoeren of doen uitvoeren van geluidsmetingen;
   b. de in de tabel aangegeven waarden op de gevel ook gelden bij gevoelige terreinen op de grens van het terrein;
   c. de waarden in in- en aanpandige gevoelige gebouwen, voor zover het woningen betreft, gelden in geluidsgevoelige ruimten en verblijfsruimten;
   d. bij het bepalen van de geluidsniveaus zoals vermeld in de tabel geen bedrijfsduurcorrectie wordt toegepast.
   e. Tabel

	7.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 7.00 uur
$L_{Ar,LT}$ op de gevel van gevoelige gebouwen	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

$L_{Ar,LT}$ in in- en aanpandige gevoelige gebouwen	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
L_{Amax} op de gevel van gevoelige gebouwen	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)
L_{Amax} in in- en aanpandige gevoelige gebouwen	55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)

2. Voor de duur van 6 uur in de week is onversterkte muziek, vanwege het oefenen door muziekgezelschappen zoals orkesten, harmonie- en fanfaregezelschappen, in een inrichting gedurende de uren tussen 7.00 en 23.00 uur uitgezonderd van de genoemde geluidsniveaus in het eerste lid. Indien versterkte elementen worden gecombineerd met onversterkte elementen, wordt het hele samenspel beschouwd als versterkte muziek en is het Besluit van toepassing.
3. Het eerste lid geldt niet indien artikel 4:2 of artikel 4:3 van deze verordening van toepassing is.

Artikel 4:6 Overige geluidhinder

1. Het is verboden buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer of van het Besluit, toestellen of (geluids)apparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten op een zodanige wijze dat voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.
3. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet geluidhinder, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit, de Provinciale milieuverordening of het Bouwbesluit 2012.
4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 4:6a (Geluid)hinder door dieren

Degene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor een omwonende of overigens voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Artikel 4:6b (Geluid)hinder door motorvoertuigen, bromfietsen e.d.

Het is verboden zich met een motorvoertuig of een bromfiets zodanig te gedragen, dat daardoor voor een omwonende of overigens voor de omgeving (geluid)hinder ontstaat.

Artikel 4:6d Mosquito

1. In dit artikel wordt onder een mosquito verstaan: een apparaat dat een slechts voor jongeren hoorbare, hinderlijke hoge pieptoon produceert, met als doel groepen jongeren weg te houden van plaatsen waar zij overlast veroorzaken.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 4:6 kan de burgemeester in het belang van de openbare orde besluiten op een openbare plaats een mosquito aan te brengen bij gebleken ernstige overlast door jongeren op die plaats.
3. De aanwezigheid van een mosquito wordt duidelijk kenbaar gemaakt op de plaats waar deze is aangebracht.
4. Een mosquito is alleen in werking op die tijdstippen dat overlast redelijkerwijs valt te verwachten.
5. Een mosquito wordt aangebracht voor een periode van ten hoogste twaalf maanden. De burgemeester kan die periode telkens met een periode van ten hoogste twaalf maanden verlengen.

Afdeling 2. Bodem-, weg- en milieuverontreiniging

Artikel 4:7 Straatvegen

(Vervallen)

Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen

Het is verboden binnen de bebouwde kom op een openbare plaats alsmede buiten de bebouwde kom in een door het college aangewezen openbare plaats zijn natuurlijke behoefte te doen buiten daarvoor bestemde plaatsen.

Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen

Sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen mogen zich niet bevinden in een toestand die gevaar oplevert voor de veiligheid, nadeel voor de gezondheid of hinder voor de gebruikers van de gebouwen of voor anderen.

Artikel 4:9a Aanwijzing gebieden voor bijzondere regels

Het college kan gebieden aanwijzen waar zij bijzondere regels kan stellen in het kader van de bescherming van het milieu.

Afdeling 3. Het bewaren van houtopstanden

(afzonderlijk geregeld...)

Afdeling 4. Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast

Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.

1. In het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, kan het college plaatsen aanwijzen die buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, in de openlucht of buiten de weg zijn gelegen, waar het verboden is de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben:
   a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
   b. bromfietsen en motorvoertuigen of onderdelen daarvan;
   c. kampeermiddelen als bedoeld in artikel 4:17 of onderdelen daarvan, indien het plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel; of
   d. mestopslag, gierkelders of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen.
2. Het is verboden op een door het college aangewezen plaats een door hem aangeduid voorwerp of stof op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben.
3. Het college kan bij de aanwijzing nadere regels stellen.
4. Dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien krachtens de Wet ruimtelijke ordening of door of krachtens de Provinciale Verordening.

Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen

[gereserveerd]

Artikel 4:16 Vergunningplicht handelsreclame

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren die vanaf een openbare plaats zichtbaar is
2. Het verbod geldt niet voor:
   a. opschriften, aankondigingen of afbeeldingen in het inwendig gedeelte van een onroerende zaak, die niet kennelijk gericht zijn op zichtbaarheid vanaf de weg;
   b. opschriften of aankondigingen op of aan onroerende zaken, daartoe aangewezen door de overheid;

c. opschriften of aankondigingen kleiner dan 0,50 m2 en de langste zijde korter dan 1 meter die betrekking hebben op:

   een openbare verkoping of een aanbieding ter verkoop, verhuur of verpachting van een onroerende zaak, zulks voor zolang zij feitelijke betekenis hebben;

   het beroep, de dienst of het bedrijf dat in of op de onroerende zaak wordt uitgeoefend of waarvoor die zaak is bestemd;

d. opschriften die betrekking hebben op de naam of aard van in uitvoering zijnde bouwwerken of op de namen van degenen die bij het ontwerp of de uitvoering van het bouwwerk betrokken zijn, mits deze opschriften zijn aangebracht op borden bij of op de in uitvoering zijnde bouwwerken zelf, zulks voor zolang zij feitelijke betekenis hebben;

e. opschriften of aankondigingen op of aan onroerende zaken dienstbaar aan het openbaar vervoer, indien deze zijn aangebracht ten dienste van dat vervoer.

f. één bord op het erf met een maximale afmeting van 0,5 m², hoogte maximaal 1,2 m, breedte maximaal 1 m;

g. één makelaarsbord van beperkte omvang (maximaal 2 m²) op het erf van een woning;

h. één makelaarsbord op het erf van een (in aanbouw zijnd) gebouw, niet zijnde een woning, met een maximale afmeting van 10 m²;

i. vergunningplichtige voorwerpen zoals bedoeld in artikel 2:10.

3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor opschriften of aankondigingen van kennelijk tijdelijke aard, voor zolang zij feitelijke betekenis hebben, mits:

   a. van het aanbrengen ervan tevoren schriftelijk kennisgeving is gedaan aan het bevoegd gezag;

   b. het bevoegd gezag niet binnen twee weken na ontvangst van die kennisgeving van enig bezwaar heeft doen blijken;

   c. deze opschriften of aankondigingen niet langer dan dertig dagen op, aan of in de onroerende zaak aanwezig zijn.

4. Een vergunning als bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd:

   - indien het opschrift, de aankondiging, voorwerp of afbeelding als bedoeld

   - in het tweede lid de veiligheid van het verkeer in gevaar te brengen of ernstige hinder voor de omgeving te veroorzaken.

   - indien de handelsreclame, op zichzelf of in verband met de omgeving niet voldoet aan de redelijke eisen van welstand.

Afdeling 5. Kamperen buiten kampeerterreinen

Artikel 4:17 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt onder kampeermiddel verstaan: Een onderkomen of voertuig waarvoor geen omgevingsvergunning voor het bouwen in de zin van artikel 2.1, eerste lid onder a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is vereist, dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen

1. Het is verboden ten behoeve van recreatief nachtverblijf kampeermiddelen te plaatsen of geplaatst te houden buiten een kampeerterrein dat als zodanig in het bestemmingsplan, de beheersverordening, exploitatieplan of een voorbereidingsbesluit is bestemd of mede bestemd.
2. Het verbod geldt niet voor het plaatsen van kampeermiddelen voor eigen gebruik door de rechthebbende op een terrein.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in het eerste lid.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8. kan de ontheffing worden geweigerd in het belang van:

a. de bescherming van natuur en landschap;

b. de bescherming van een stadsgezicht.

5. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen

1. Het college kan plaatsen aanwijzen waarop het verbod van artikel 4:18, eerste lid niet geldt.
2. Het college kan daarbij nadere regels stellen in het belang van de gronden, genoemd in artikel 4:18, vierde lid.

Hoofdstuk 5. Andere onderwerpen betreffende de huishouding der gemeente

Afdeling 1. Parkeerexcessen

Artikel 5:1 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

a. voertuigen: voertuigen als bedoeld in artikel 1, onder al, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV 1990) met uitzondering van kleine wagens zoals: kruiwagens, kinderwagens en rolstoelen;

b. parkeren: parkeren als bedoeld in artikel 1, onder ac, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV 1990).

Artikel 5:2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.

1. Onder verhuren als bedoeld in dit artikel wordt mede verstaan:
   a. het gebruiken van een voertuig voor het geven van lessen;
   b. het gebruiken van een voertuig voor het vervoeren van personen tegen betaling.
2. Tot de voertuigen als bedoeld in dit artikel worden niet gerekend:
   a. voertuigen waaraan herstel- of onderhoudswerkzaamheden worden verricht die in totaal niet meer dan een uur vergen, en dit gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor deze werkzaamheden;
   b. voertuigen voor persoonlijk gebruik van de in het derde lid bedoelde persoon.
3. Het is degene die er zijn bedrijf, nevenbedrijf dan wel een gewoonte van maakt voertuigen te stallen, te herstellen, te slopen, te verhuren of te verhandelen, verboden:
   a. drie of meer voertuigen die hem toebehoren of zijn toevertrouwd, op de weg te parkeren binnen een cirkel met een straal van 25 meter met als middelpunt een van deze voertuigen;
   b. de weg als werkplaats voor voertuigen te gebruiken.
4. Het college kan ontheffing van het verbod verlenen.

5. Op de ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:3 Te koop aanbieden van voertuigen

1. Het is verboden op een door het college aangewezen weg een voertuig te parkeren met het kennelijke doel het te koop aan te bieden of te verhandelen.

2. Het college kan ontheffing van het verbod verlenen.
3. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:4 Defecte voertuigen

Het is verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan op drie achtereenvolgende dagen op de weg te parkeren.

Artikel 5:5 Voertuigwrakken

1. Het is verboden een voertuig dat rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeert op de weg te parkeren.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 5:6 Kampeermiddelen e.a.

1. Het is verboden een woonwagen, kampeerwagen, caravan, camper, magazijnwagen, aanhangwagen, keetwagen of ander dergelijk voertuig dat voor de recreatie dan wel anderszins uitsluitend of mede voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt:
   a. langer dan op drie achtereenvolgende dagen te plaatsen of te hebben op een weg binnen de bebouwde kom,
   b. op een door het college aangewezen plaats te parkeren, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid, aanhef en onder a, gestelde verbod.
3. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Provinciaal wegenreglement of de Provinciale landschapsverordening.
4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:7 Parkeren van reclamevoertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat is voorzien van een aanduiding van handelsreclame, op de weg te parkeren met het kennelijk doel om daarmee handelsreclame te maken.
2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.
3. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter of een breedte van meer dan 2,05 meter te parkeren op een door het college aangewezen plaats, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een breedte van meer dan 2,05 meter te parkeren op wegen of weggedeelten binnen de bebouwde kom, waar dit parkeren naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte.
3. Het in het tweede lid gestelde verbod geldt niet op werkdagen van maandag tot en met vrijdag, dagelijks van 08.00 tot 18.00 uur.
4. De verboden in het eerste en tweede lid zijn voorts niet van toepassing op campers, kampeerauto's, caravans en kampeerwagens, voor zover deze voertuigen niet langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg worden geplaatst of gehouden.
5. Het college kan van de in het eerste en tweede lid gestelde verboden ontheffing verlenen.
6. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:9 Parkeren van uitzichtbelemmerende voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter, op de weg te parkeren bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers vanuit dat gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hen anderszins hinder of overlast wordt aangedaan.
2. Het verbod geldt niet gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse noodzakelijk is.

Artikel 5:10 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen

1. Het is verboden een voertuig met stankverspreidende stoffen daar te parkeren waar bewoners of gebruikers van nabijgelegen gebouwen of terreinen daarvan hinder of overlast kunnen ondervinden.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

1. Het is verboden met een voertuig, fiets of bromfiets te rijden door of deze te doen of te laten staan in een park of plantsoen of in een voor recreatief gebruik beschikbaar terrein, met uitzondering van de aldaar aangelegde wegen en fietspaden, of een van gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook.
2. Dit verbod is niet van toepassing:
   a. op de weg;
   b. op voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden door of vanwege de overheid;
   c. op voertuigen, waarmee standplaats wordt of is ingenomen op terreinen die voor dit doel zijn bestemd.
3. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.
4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:12 Overlast van fiets of bromfiets

1. Het college kan openbare plaatsen aanwijzen waar het in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast, of ter voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, verboden is fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.
2. Het is verboden fietsen of bromfietsen die rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en in een verwaarloosde toestand verkeren, op een openbare plaats te laten staan.

Afdeling 2. Collecteren

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een openbare inzameling van geld of goederen te houden of daartoe een intekenlijst aan te bieden.
2. Onder een inzameling van geld of goederen wordt mede verstaan: het bij het aanbieden van goederen, waartoe ook worden gerekend geschreven of gedrukte stukken, dan wel bij het aanbieden van diensten aanvaarden van geld of goederen, indien daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
3. Het verbod geldt niet voor een inzameling die in besloten kring gehouden wordt.
4. In afwijking van het in het eerste lid bepaalde, geldt er een meldingsplicht voor de inzameling van geld voor plaatselijke verenigingen en stichtingen met een algemeen (gemeenschaps)belang.

5. De melding ingevolge het vierde lid wordt geacht te zijn gedaan wanneer minstens twee weken voor de inzameling schriftelijk aan het college de volgende gegevens zijn doorgegeven:

   a. adresgegevens van de vereniging of stichting;

   b. contactpersoon;

   c. doel van de inzameling;

   d. periode van de inzameling.

6. Het college kan binnen vijf dagen na ontvangst van de melding besluiten de openbare inzameling van geld als bedoeld in het eerste lid te verbieden.

Afdeling 3. Venten

Artikel 5:14 Begripsbepaling

(vervallen)

Artikel 5:15 Ventverbod

(vervallen)

Artikel 5:16 Vrijheid van meningsuiting

(vervallen)

Afdeling 4. Standplaatsen

Artikel 5:17 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt verstaan onder standplaats: het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen, verstrekken of afleveren van goederen dan wel diensten aan te bieden, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel.
2. Onder standplaats wordt niet verstaan:

   a. een vaste plaats op een jaarmarkt of markt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet;

   b. een vaste plaats op een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een standplaats in te nemen of te hebben.
2. Het college kan de vergunning weigeren wegens strijd met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit.

3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd:
    a. indien de standplaats hetzij op zichzelf hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan eisen van redelijke welstand;
    b. indien als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente redelijkerwijs te verwachten is dat door het verlenen van de vergunning voor een standplaats voor het verkopen van goederen een redelijk verzorgingsniveau voor de consument ter plaatse in gevaar komt;
    c. in het belang van de verkeersvrijheid of -veiligheid.

Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende

Het is de rechthebbende op een perceel verboden toe te staan dat daarop zonder vergunning van het college standplaats wordt of is ingenomen.

Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen

1. Het verbod van artikel 5:18, eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of het Provinciaal wegenreglement.
2. De weigeringsgrond van artikel 5:18, derde lid, onder a, geldt niet voor bouwwerken.

Artikel 5:21 Aanhoudingsplicht

(vervallen)

Afdeling 5. Snuffelmarkten

Artikel 5:22 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt verstaan onder snuffelmarkt: een markt in een voor het publiek toegankelijk gebouw of plaats waar goederen worden verhandeld of diensten worden aangeboden vanaf een standplaats.
2. Onder een snuffelmarkt wordt niet verstaan:
    a. een markt of jaarmarkt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet;
    b. een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt

1. Het is verboden een snuffelmarkt te organiseren:
   a. indien het in strijd is met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit;
   b. indien de burgemeester het organiseren van de snuffelmarkt verboden heeft in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu.
   c. indien degene die voornemens is een snuffelmarkt te organiseren daarvan niet tevoren een schriftelijke melding heeft gedaan.
2. De organisator doet de melding als bedoeld in het eerste lid, onder c binnen vier weken voorafgaand aan de snuffelmarkt met vermelding van:
   a. Naam en adres van de organisator;
   b. adres van het gebouw waar de snuffelmarkt gehouden wordt;
   c. de dagen en tijdstippen waarop de snuffelmarkt wordt gehouden;
   d. de frequentie van het houden van de snuffelmarkt;
   e. het soort van goederen en diensten dat wordt aangeboden en verhandeld;
   f. het aantal standplaatsen;
   g. het te verwachten aantal bezoekers.
3. De snuffelmarkt kan worden gehouden indien de burgemeester niet binnen twee weken na ontvangst van de melding heeft beslist dat het organiseren van de snuffelmarkt wordt verboden in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu. De burgemeester geeft daarvan binnen twee weken na ontvangst van de melding aan de organisator met opgaaf van redenen bericht.
4. Het verbod geldt niet voor ruimten die uitsluitend dan wel nagenoeg geheel en voortdurend in gebruik zijn als winkel in de zin van de Winkeltijdenwet.
5. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Afdeling 6. Openbaar water

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is in verband met de veiligheid op het openbaar water verboden een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben, indien dit door zijn omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormt voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.

2. Degene die voornemens is een steiger, een meerpaal of een ander voorwerp met een permanent karakter op, in of boven openbaar water te plaatsen, doet daarvan uiterlijk twee weken tevoren een melding aan het college.
3. De melding bevat in ieder geval naam, adres en contactgegevens van de melder, en een beschrijving van de aard en omvang van het voorwerp.
4. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement, het Rijnvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.

Artikel 5:25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen

1. Het is verboden met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door het college aangewezen gedeelten van openbaar water.
2. Het college kan aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats met dan wel voor een vaartuig op niet krachtens het eerste lid aangewezen gedeelten van openbaar water:
   a. nadere regels stellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente;
   b. beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening of de Provinciale landschapsverordening.

Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats

1. Onverminderd het krachtens het tweede lid van artikel 5:25 bepaalde kan het college aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente.
2. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door of vanwege het college gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.
3. Het in het eerste en tweede lid bepaalde geldt niet voor zover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening of de Provinciale landschapsverordening.

Artikel 5:27 Verbod innemen ligplaats

Het is verboden een ligplaats in te nemen, te hebben of beschikbaar te stellen in strijd met het krachtens artikel 5:25 en 5:26 tweede lid bepaalde.

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken

1. Het is verboden schade toe te brengen aan of veranderingen aan te brengen in de toestand van bij de gemeente in beheer zijnde openbare wateren, havens, dijken, wallen, kaden, trekpaden, beschoeiingen, oeverbegroeiing, bruggen, zetten, duikers, pompen, waterleidingen, gordingen, aanlegpalen, stootpalen, bakens of sluizen.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, het Binnenvaartpolitiereglement, de Waterwet of de Provinciale vaarwegenverordening.

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen

Het is verboden een voor het redden van drenkelingen bestemd en daartoe bij het water aangebracht voorwerp te gebruiken voor een ander doel dan wel voor dadelijk gebruik ongeschikt te maken.

Artikel 5:30 Veiligheid op het water

1. Het is aan een ieder die zich als bader of zwemmer in het openbaar water ophoudt, verboden zich zodanig te gedragen dat het scheepvaartverkeer daarvan hinder of gevaar kan ondervinden.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de Waterwet of de Provinciale vaarwegenverordening.

Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen

1. Het is verboden zonder redelijk doel zich vast te houden aan een vaartuig in openbaar water, daarop te klimmen of zich daarop of daarin te begeven of te bevinden.
2. Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een vaartuig, liggend in of aan een openbaar water, los te maken.

Afdeling 7. Crossterreinen en gemotoriseerd en ruiterverkeer in natuurgebieden

Artikel 5:31c Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- motorvoertuig; hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, onder z, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
- bromfiets: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid onder e, van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 5:32 Crossterreinen

1. Het is verboden op enig terrein, geen weg zijnde, met een motorvoertuig of een bromfiets een wedstrijd dan wel, ter voorbereiding van een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen voor het gebruik van deze terreinen:
   a. in het belang van het voorkomen of beperken van overlast;
   b. in het belang van de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving en ter bescherming van andere milieuwaarden;
   c. in het belang van de veiligheid van de deelnemers van de in het eerste lid bedoelde wedstrijden en ritten of van het publiek.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer of het Besluit geluidproductie sportmotoren.

Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden

1. Het is verboden binnen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik beschikbare terreinen te rijden of zich te bevinden met een motorvoertuig, een bromfiets of met een fiets of een rij- of trekdier.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het in het eerste lid gestelde verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen ten aanzien van het gebruik van deze terreinen:
   a. in het belang van het voorkomen van overlast;
   b. in het belang van de bescherming van natuur- of milieuwaarden;
   c. in het belang van de veiligheid van het publiek.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor bestuurders van motorvoertuigen en bromfietsen en voor fietsers of berijders van paarden:

a. ten dienste van politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening en van andere krachtens artikel 29, eerste lid, Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 door de minister van Verkeer en Waterstaat aangewezen hulpverleningsdiensten;

b. die worden gebruikt in verband met beheer, onderhoud of exploitatie van de terreinen als in het eerste lid bedoeld;

c. die worden gebruikt in verband met werken die krachtens wettelijk voorschrift moeten worden uitgevoerd;

d. van de zakelijk gerechtigden, huurders en pachters van percelen die gelegen zijn binnen de terreinen als in het eerste lid bedoeld;

e. voor het verkeer ten behoeve van bezoek en van de verzorging van de onder d bedoelde personen.

4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt voorts niet:

a. op wegen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994;

b. binnen de bij of krachtens de Provinciale verordening 'Stiltegebieden' aangewezen stiltegebieden, ten aanzien van motorrijtuigen die bij of krachtens die verordening zijn aangewezen als 'toestel'.

5. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.

6. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 8. Verbod vuur te stoken

Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.

2. Mits er geen sprake is van gevaar, overlast of hinder voor de omgeving, is het verbod niet van toepassing op:

a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke;

b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven, indien geen afvalstoffen worden verbrand;

c. vuur voor koken, bakken en braden, voor zover dat geen gevaar, overlast of hinder voor de omgeving oplevert.

3. Het college kan van dit verbod ontheffing verlenen.

4. In afwijking van artikel 1:7 wordt een ontheffing niet verleend voor onbepaalde tijd.

5. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna.

6. Het verbod geldt niet voor zover in het geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1 of 3, van het Wetboek van Strafrecht of de Provinciale milieuverordening.

7. Op de ontheffing bedoelt in het derde lid is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 9. Verstrooiing van as

Artikel 5:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt verstaan onder incidentele asverstrooiing: het verstrooien van as als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging op een door de overledene of nabestaande(n) gewenste plek buiten een permanent daartoe bestemd terrein.

Artikel 5:36 Verboden plaatsen

1. Incidentele asverstrooiing is verboden op:
   a. verharde delen van de weg;
   b. gemeentelijke begraafplaatsen en crematoriumterreinen.
2. Het college kan een besluit nemen waarin voor een bepaalde termijn wordt verboden dat op andere plaatsen dan genoemd in het eerste lid asverstrooiing plaatsvindt.
3. Het college kan op verzoek van de nabestaande die zorgdraagt voor de asbus op grond van bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen van het verbod uit het eerste lid, behoudens de gemeentelijke begraafplaatsen en crematoriumterreinen.
4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:37 Hinder of overlast

Incidentele asverstrooiing is verboden indien daardoor hinder of overlast wordt veroorzaakt voor derden.

Afdeling 10. Straatnaamborden, huisnummers e.d.

(vervallen)

Hoofdstuk 6. Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 6:1 Strafbepaling

1. Overtreding van het bij of krachtens deze verordening bepaalde en de op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie en kan bovendien worden gestraft met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.
2. Overtreding van het bij of krachtens deze verordening bepaalde en de op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.
3. In afwijking van het eerste lid is artikel 1a van de Wet op de economische delicten van toepassing op overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2:10, vijfde lid, 2:11, tweede lid, 2:12, eerste lid en 4:11, eerste lid.

Artikel 6:2 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast: de bevoegde ambtenaren van de politie, als bedoeld in artikel 141 onder b van het Wetboek van Strafvordering, en de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aangewezen toezichthouders.
2. Voorts zijn met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening belast de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aan te wijzen personen.

Artikel 6:3 Binnentreden woningen

1. Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of krachtens deze verordening, behoudens hoofdstuk 3, gegeven voorschriften welke strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.
2. De in artikel 6:2, eerste lid, bedoelde ambtenaren, voor zover zij zijn belast met de opsporing van de strafbare feiten, bedoeld in de artikelen 3:14, [tweede OF derde lid], en 3:21, eerste lid, zijn bevoegd zonder toestemming van de bewoner in een woning binnen te treden waar een overtreding van een dergelijk strafbaar feit wordt gepleegd of naar hun redelijk vermoeden wordt gepleegd.
3. De in artikel 6:2, eerste lid, bedoelde ambtenaren zijn in het kader van hun toezichtstaak bevoegd zonder toestemming van de bewoner in een woning binnen te treden, als daar bedrijfsmatig prostitutie plaatsvindt.

Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening

1. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2010 en de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Rijnwaarden 2010, met inbegrip van de latere wijzigingen, worden ingetrokken

gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2018.

2. Deze verordening treedt in werking op het tijdstip waarop artikel 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in werking treedt.

Artikel 6:5 Overgangsbepaling

1. Besluiten, genomen krachtens de verordening bedoeld in artikel 6:4, eerste lid, die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.
2. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om een besluit – hoe ook genaamd – op grond van de verordening bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening nog niet op die aanvraag is beslist, wordt daarop de overeenkomstige bepaling van de onderhavige verordening toegepast.
3. Op een aanhangig beroep- of bezwaarschrift, betreffende een besluit, bedoeld in het eerste lid, dat voor of na het tijdstip bedoeld in artikel 6.4, tweede lid, is ingekomen binnen de voordien geldende beroepstermijn, wordt beslist met toepassing van de verordening bedoeld in artikel 6.4, eerste lid.
4. In afwijking van het in het eerste lid bepaalde, blijft een besluit – hoe ook genaamd – van kracht, totdat onherroepelijk is beslist op een aanvraag voor een, krachtens een in deze verordening overeenkomstig opgenomen gebod of verbod vereist besluit, indien deze aanvraag ten minste acht weken voor afloop van de in het eerste lid genoemde termijn bij het bevoegde bestuursorgaan is ingediend.
5. Gebods- of verbodsbepalingen waarvoor een besluit vereist is krachtens deze verordening en niet voorkomend in de verordening als bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, zijn niet van toepassing:
   a. gedurende acht weken na het in werking treden van deze verordening;
   b. ook na de onder a. bepaalde termijn, voor zover degene die het besluit nodig heeft, binnen deze termijn een aanvraag heeft ingediend, totdat onherroepelijk op deze aanvraag is beslist.

Artikel 6:6 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene Plaatselijke Verordening 2018 gemeente Zevenaar.

TOELICHTING

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1:1 Begripsomschrijvingen

In dit artikel wordt een aantal begrippen dat in de verordening wordt gehanteerd, gedefinieerd. Van een aantal specifieke begrippen, dat wil zeggen begrippen die op een bepaald onderdeel van deze verordening betrekking hebben, zijn in de desbetreffende afdeling definities opgenomen.

Bij de wijziging van 2008 zijn een aantal definities vervallen of verplaatst:

De definitie van voertuigen (het oude nummer 1.1 onder e) is verplaatst. Deze begripsomschrijving wordt maar op enkele plaatsen in de APV gebruikt. Voertuigen worden waarnodig voortaan op die plaats gedefinieerd.

Hetzelfde geldt voor vaartuigen (het oude nummer 1.1 onder f).

De definitie van vee (het oude nummer 1.1 onder j) is geschrapt:

Door aan te sluiten bij de Meststoffenwet ontstond een enigszins willekeurige groep dieren die onder de APV kwamen te vallen, er daarmee een al even willekeurige groep die daar dus niet onder viel. Verder is "vee" een welomschreven begrip uit het dagelijks spraakgebruik, dat verder geen definitie nodig heeft om in een juridische tekst bruikbaar te zijn.

Over de in artikel 1:1 opgenomen definities kan het volgende worden opgemerkt.

a. Een openbare plaats
Hiervoor is aangehaakt bij de Wet openbare manifestaties (Wom).
Artikel 1, eerste lid, WOM bepaalt wat een openbare plaats is, namelijk een plaats die krachtens bestemming of vast gebruik open staat voor het publiek. Deze definitie kent dus twee criteria.
Ten eerste moet de plaats open staan voor het publiek. Dat wil volgens de memorie van toelichting zeggen “dat in beginsel eenieder vrij is om er te komen, te vertoeven en te gaan; dit houdt in dat het verblijf op die plaats niet door de gerechtigde aan een bepaald doel gebonden mag zijn (...). Dat de plaats "open staat" betekent verder dat geen sprake is van een meldingsplicht, de eis van voorafgaand verlof, of de heffing van een toegangsprijs voor het betreden van de plaats”.
Op grond hiervan zijn bijvoorbeeld stadions, postkantoren, warenhuizen, restaurants, musea, ziekenhuizen en kerken geen “openbare plaatsen”. Ook de hal van het gemeentehuis valt buiten het begrip “openbare plaats”.

Het tweede criterium is dat het open staan van de plaats moet zijn gebaseerd op bestemming of vast gebruik. “De bestemming ziet op het karakter dat door de gerechtigde aan de plaats is gegeven blijkens een besluit of blijkens de uit de inrichting van de plaats sprekende bedoeling. Een openbare plaats krachtens vast gebruik ontstaat wanneer de plaats gedurende zekere tijd wordt gebruikt als had deze die bestemming, en de rechthebbende deze feitelijke toestand gedoogt”, aldus de memorie van toelichting (TK 1985-1986, 19 427, nr. 3, p. 16).
Voorbeelden van openbare plaatsen in de zin van artikel 1, eerste lid, WOM zijn: openbare wegen, plantsoenen, speelweiden en parken en vrij toegankelijke gedeelten van overdekte passages, van winkelgalerijen, van stationshallen en van vliegvelden, openbare waterwegen en recreatieplassen.
Omdat de definitie van het begrip “openbare plaats” ook een aantal “besloten plaatsen” als bedoeld in artikel 6, tweede lid, Grondwet kan omvatten, is in artikel 1, tweede lid, WOM expliciet aangegeven dat onder een openbare plaats niet wordt begrepen een gebouw of besloten plaats als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Grondwet (TK 1986-1987, 19 427, nr. 5, p. 11-13, en nr. 6).

b. Weg
Een aantal van de in deze verordening opgenomen bepalingen hebben betrekking op (verboden) gedragingen "op of aan de weg". In artikel 1:1 is de "weg" omschreven als weg in de zin van de Wegenverkeerswet 1994 . Dat verschilt aanzienlijk van de oude omschrijving, waar praktisch iedere publiek toegankelijke ruimte onder het begrip "weg" viel. Daarop is kritiek gekomen, met name omdat het begrip "weg" op die manier wel erg ver af kwam te staan van wat het normale spraakgebruik daaronder verstaat. In de aanwijzingen voor de decentrale regelgeving is juist aangegeven dat het normale spraakgebruik zoveel mogelijk moet worden gevolgd (aanwijzing 66).

Bij die artikelen waarvan het duidelijk de bedoeling is dat er zaken worden geregeld die zich niet alleen op of aan de weg afspelen, is gekozen voor de omschrijving "openbare plaats".

In de wetgeving bestaan verschillende definities van het begrip "weg":

de "(Openbare) weg" in de zin van de Wegenwet: een begrip dat de wetgever heeft gecreëerd in verband met de verkeersbehoefte. Een van de grondbeginselen van de Wegenwet is dat het verkeer op wegen die openbaar zijn in de zin van deze wet, het onbetwistbaar recht van vrij gebruik heeft (behoudens bepaalde beperkingen; zie hierna);

de "weg" in de zin van de Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994), te weten de voor het openbaar verkeer openstaande weg: een begrip ontstaan als gevolg van de noodzaak om met betrekking tot de verkeersveiligheid en het in stand houden van de weg in te grijpen.

In eerdere versies van deze toelichting was op deze plaats een nogal uitvoerige verhandeling opgenomen over de betekenis van het begrip "weg" in de Wegenwet en de Wegenverkeerswet. De volledigheid ging hier ten koste van de leesbaarheid en overzichtelijkheid. Ook valt te betwijfelen of er aan deze theoretische achtergrond veel behoefte bestond. Vandaar dat deze paragrafen zijn geschrapt. Uiteraard zijn de teksten op verzoek nog wel beschikbaar.

Op of aan de weg
Verschillende bepalingen in deze verordening hebben betrekking op (verboden) gedragingen "op of aan de weg". De term "aan de weg" duidt begripsmatig op een zekere nabijheid ten opzichte van de weg.

Daaronder vallen bijvoorbeeld voortuinen van huizen en andere open ruimtes die aan de weg zijn gelegen. Daaronder valt echter niet wat zich binnenshuis bevindt of afspeelt.

Ook treinstations vallen buiten het bereik van de APV. Artikel 27 van de Spoorwegwet en de daarop gebaseerde Algemeen Reglement Vervoer regelen het bevoegd gezag inzake veiligheid, orde en rust op en om stations.

c. Openbaar water
Een "openbaar water" in de zin van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek is ieder water, dat open staat voor het publiek. "Openbaar" is hier dus synoniem aan "feitelijk voor het publiek toegankelijk".

d. Bebouwde kom
De reikwijdte van een aantal artikelen in deze verordening is (of kan) beperkt (zijn) tot de bebouwde kom. Voor het begrip "bebouwde kom" kan aangesloten worden bij de aanwijzing van gedeputeerde staten van de bebouwde kom krachtens artikel 27, lid 2, van de Wegenwet. Voor de duidelijkheid zou de grens van de bebouwde kom op een topografische kaart weergegeven kunnen worden en als bijlage bij de APV gevoegd kunnen worden.

e. Rechthebbende
Hieronder wordt verstaan de rechthebbende naar burgerlijk recht.

f. Bouwwerk
Deze omschrijving verwijst naar artikel 1.1 van de Bouwverordening Zevenaar 2012: "elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren";

g. Gebouw
Deze omschrijving verwijst naar artikel 1, onder c, van de Woningwet: "elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt".

h. Handelsreclame
In het vierde lid van artikel 7 van de Grondwet, betreffende de vrijheid van meningsuiting, wordt handelsreclame (commerciële reclame) met zoveel woorden buiten de werking van dit artikel geplaatst. Dit is vooral van belang in verband met het bepaalde in het eerste lid van artikel 7, dat zich volgens vaste jurisprudentie verzet tegen een vergunningsstelsel voor de verspreiding van gedrukte stukken e.d.

Aan een vergunningsstelsel voor handelsreclame staat het grondwetsartikel niet in de weg. Onder het begrip "reclame" dient te worden verstaan: iedere vorm van openbare aanprijzing van goederen en diensten. Door dit te beperken tot "handelsreclame" heeft de in het vierde lid geformuleerde uitzondering slechts betrekking op reclame voor commerciële doeleinden in de ruime zin des woords en omvat zij elk aanbod van goederen en diensten, maar is zij niet van toepassing op reclame voor ideële doeleinden. Dit betekent niet dat handelsreclame helemaal niet beschermd wordt. Voorschriften voor handelsreclame zullen de toets aan artikel 10 EVRM en artikel 19 IV moeten kunnen doorstaan. Deze verdragsbepalingen verzetten zich echter niet tegen een vergunningsstelsel.

i. Bevoegd gezag

In dit artikel is met de term “bevoegd gezag” aangehaakt bij de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Die is van toepassing op de vergunning voor aanleg of veranderen van een weg (artikel 2:11) en het vellen van houtopstanden (artikel 4:11). De vergunning voor het aanleggen of veranderen van een weg is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid onder d. van de Wabo, en de vergunning voor het vellen van houtopstanden in artikel 2.2, eerste lid onder g.

De omgevingsvergunning wordt door één bevoegd gezag beoordeeld en doorloopt één procedure. De beslissing op de aanvraag kent ook één procedure van rechtsbescherming. Het bevoegd gezag is in de meeste gevallen het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar het project zal worden verricht. In een beperkt aantal gevallen berust de bevoegdheid tot toestemmingsverlening niet bij het College van burgemeester en wethouders, maar bij het College van gedeputeerde staten en in enkele gevallen bij een Minister. Het bevoegd gezag is integraal verantwoordelijk voor het te nemen besluit en is tevens belast met de bestuursrechtelijke handhaving.

Zie verder ook de toelichting bij de artikelen 2:11 en 4:11 van deze verordening.

Daarnaast komt in de APV op verschillende plaatsen de term “bevoegd bestuursorgaan” voor. Daarmee wordt dan gedoeld op ofwel het College van burgemeester en wethouders, ofwel de burgemeester. De Wabo brengt hierin geen verandering.

j. het centrum van Zevenaar

Dit begrip wijst zich vanzelf. Het gaat hier om het gehele gebied binnen de genoemde straten.

Jurisprudentie
Weg
Strandovergang is openbare weg in de zin van artikel 4, lid 1, onder II, Wegenwet. ABRS 16-03-1999, Gst. 1999, 7100, 3 m.nt. HH.

Nu in dit geval onvoldoende vaststaat dat de strook grond een weg in de zin van artikel 1 APV was, staat evenmin vast dat het verbod van artikel 9.1 APV is overtreden. ABRS 29-08-2001, LJN AD3795.

Handelsreclame

Onder een “commercieel belang dienen” moet mede worden begrepen: dienstig te zijn tot koop en verkoop. HR 11-05-1982, NJ 1983, 68

Artikel 1:2 Beslistermijn

Het uitgangspunt van artikel 4:13 van de Awb is dat in het wettelijk voorschrift de termijn aangegeven wordt waarbinnen de beschikking gegeven dient te worden. Zo kan worden nagegaan wat voor iedere situatie een goede beslistermijn is. In dit model hebben wij de beslistermijn vastgesteld op acht weken (eerste lid). Dit is gelijk aan de maximumtermijn die in artikel 4:13, tweede lid, van de Awb, wordt gesteld.

Uiteraard kan een gemeente ook kiezen voor een andere, kortere, beslistermijn of zelfs voor per type besluit verschillende beslistermijnen. Dit laatste doet bij uitstek recht aan het algemeen beginsel dat elke termijn redelijk moet zijn. Tijdig beslissen is een rechtsplicht voor elk bestuursorgaan. Het merendeel van de aanvragen zal binnen acht weken kunnen worden afgehandeld. Meer ingewikkelde aanvragen, zeker die waarvoor meerdere adviezen moeten worden ingewonnen, vergen soms meer tijd. De verlenging van de beslistermijn biedt dan uitkomst. Ook deze termijn hebben we in het model op acht weken gesteld (tweede lid). Ook hier geldt dat een individuele gemeente een andere termijn kan vastleggen. Uitgangspunt blijft altijd dat die termijn redelijk moet zijn. Artikel 4:14 Awb verplicht tot kennisgeving aan de aanvrager van dit verlengingsbesluit. Indien de aanvrager meent dat de verlenging niet redelijk is, kan hij daartegen in bezwaar en beroep gaan.

Dienstenrichtlijn
Op vergunningprocedures voor wat betreft diensten is artikel 13 van de Dienstenrichtlijn van toepassing. Het derde lid bepaalt dat de aanvraag binnen een redelijke, vooraf vastgestelde termijn wordt behandeld. De achtweken-termijn van artikel 1:2 voldoet daaraan.
Artikel 13, derde lid, van de Dienstenrichtlijn bepaalt voorts dat de beslistermijn eenmaal door de bevoegde instantie mag worden verlengd, indien dit gerechtvaardigd wordt door de complexiteit van het onderwerp. Dit houdt in dat voor verlenging een stevige motivering is vereist met gebruikmaking van dit criterium.
De verlenging en duur ervan worden met redenen omkleed vóór het verstrijken van de oorspronkelijke termijn ter kennis van de aanvrager gebracht worden. Het derde lid is een implementatie van deze verplichting.

Ontvangstbevestiging
Indien de Dienstenrichtlijn van toepassing is, wordt op grond van artikel 13, vijfde lid de ontvangst van elke vergunningaanvraag zo snel mogelijk bevestigd. De ontvangstbevestiging moet de volgende informatie bevatten: de beslistermijn, de beschikbare rechtsmiddelen en indien van toepassing de vermelding dat bij het uitblijven van een antwoord binnen de gespecificeerde termijn de vergunning geacht wordt te zijn verleend. Het gaat hier om toepassing van de lex silencio.

Een bevoegde instantie bevestigt eveneens de ontvangst van een melding die een dienstverrichter krachtens wettelijk voorschrift bij een bevoegde instantie dient te verrichten, indien door het doen van die melding en een bij wettelijk voorschrift bepaald tijdsverloop een voorwaarde wordt vervuld voor toegang tot of de uitoefening van een dienst.

Opschorting van de termijn
Op grond van de Dienstenrichtlijn gaat de termijn pas in op het tijdstip waarop alle documenten zijn ingediend. Artikel 13, zesde lid bepaalt dat wanneer een aanvraag onvolledig is, de aanvrager zo snel mogelijk wordt meegedeeld dat hij aanvullende documenten moet verstrekken, en, in voorkomend geval, welke gevolgen dit heeft voor de in artikel 13, derde lid, bedoelde termijn. Hiermee wordt bedoeld dat moet worden meegedeeld dat de termijn pas aanvangt als de gevraagde documenten zijn ontvangen.
Deze regeling wijkt af van die van artikel 4:15 Awb : de termijn voor het geven van een beschikking wordt opgeschort met ingang van de dag waarop het bestuursorgaan krachtens artikel 4:5 de aanvrager uitnodigt de aanvraag aan te vullen, tot de dag waarop de aanvraag is aangevuld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
Als de aanvraag is aangevuld, loopt de termijn weer verder door.

Wabo

De tekst van het eerste lid is in overeenstemming gebracht met die van artikel 3.9, eerste lid van de Wabo. Inhoudelijk is er niets veranderd.

Het derde lid is toegevoegd omdat artikel 3.9, tweede lid van de Wabo bepaalt dat de beslistermijn niet met acht, maar slechts met zes weken kan worden verlengd. De wegaanlegvergunning (art 2:11), de uitwegvergunning (art. 2:12) en de reclamevergunning (art 4:16) vallen onder de Wabo. De vergunning voor het aanleggen of veranderen van een weg is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid onder d. van de Wabo, de vergunning voor het aanbrengen van een uitweg in artikel 2,2, eerste lid, onder e en het aanbrengen van reclame in artikel 2,2, eerste lid, onder h van de Wabo.

De indieningsvereisten voor een aanvraag om een vergunning of ontheffing die onder de Wabo valt, staan in de Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor). De algemene indieningsvereisten staan in artikel 1.3 Mor, dat luidt als volgt:

Artikel 1.3 Indieningsvereisten bij iedere aanvraag

1. In de aanvraag vermeldt de aanvrager:
   - de naam, het adres en de woonplaats van de aanvrager, alsmede het elektronisch adres van de
   - aanvrager, indien de aanvraag met een elektronisch formulier wordt ingediend;
   - het adres, de kadastrale aanduiding dan wel de ligging van het project;
   - een omschrijving van de aard en omvang van het project;
   - een omschrijving van de aard en omvang van de gevolgen van het project voor de fysieke leefomg
   - ving, voor zover die gevolgen relevant zijn voor de beoordeling van de aanvraag;
   - indien de aanvraag wordt ingediend door een gemachtigde: zijn naam, adres en woonplaats,
   - alsmede het elektronisch adres van de gemachtigde, indien de aanvraag met een elektronisch
   - formulier wordt ingediend;
   - indien het project wordt uitgevoerd door een ander dan de aanvrager: zijn naam, adres en
   - woonplaats.
2. De aanvrager voorziet de aanvraag van een aanduiding van de locatie van de aangevraagde activiteit of activiteiten. Deze aanduiding geschiedt met behulp van een situatietekening, kaart, foto's of andere geschikte middelen.
3. De aanvrager doet bij de aanvraag een gespecificeerde opgave van de kosten van de te verrichten werkzaamheden.

In Hoofdstuk 7 van de Mor staan nog bijzondere indieningsvereisten. Daarvan zijn in het kader van de APV alleen die voor het vellen van houtopstanden van belang. Zie daarvoor de toelichting bij artikel 4:11.

Artikel 1:3 Indiening aanvraag

Deze bepaling is in 2016 geschrapt. De wetgever heeft in de Awb een sluitend systeem neergelegd voor de afhandeling van aanvragen: die worden ingewilligd of geweigerd. In artikel 4:5 van de Awb is daarop één uitzondering gemaakt: een aanvraag die zo gebrekkig is dat die moet worden aangevuld voor ze kan worden afgehandeld kan buiten behandeling worden gelaten. Wel moet de aanvrager de kans krijgen om de aanvraag aan te vullen. In dat systeem past niet dat de gemeente een nieuwe reden introduceert waarmee een aanvraag buiten behandeling kan worden gelaten. In plaats van buiten behandeling laten zal een aanvraag die onredelijk laat wordt ingediend waardoor een goede beoordeling niet mogelijk is moeten worden afgewezen. Zie in dit verband de toelichting bij artikel 1:8.

Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen

In literatuur en jurisprudentie is men het erover eens dat de bevoegdheid tot het verbinden van voorschriften in beginsel aanwezig is in die gevallen waarin het al dan niet verlenen van die vergunning of ontheffing ter vrije beslissing staat van het beschikkende orgaan. Toch verdient het uit een oogpunt van duidelijkheid aanbeveling deze bevoegdheid uitdrukkelijk vast te leggen. Daarbij moet ook - ten overvloede - worden aangegeven dat die voorschriften uitsluitend mogen strekken ter bescherming van de belangen in verband waarmee het vereiste van vergunning of ontheffing is gesteld.

Niet-nakoming van voorschriften die aan een vergunning of ontheffing verbonden zijn, kan grond opleveren voor intrekking van de vergunning of ontheffing dan wel voor toepassing van andere administratieve sancties. In artikel 1:6 is deze intrekkingsbevoegdheid vastgelegd.administratieve sancties. In artikel 1:6 is deze intrekkingsbevoegdheid vastgelegd.

Tweede lid
De vraag of bij niet-nakoming van vergunningsvoorschriften bestuursdwang kan worden toegepast, wordt in het algemeen bevestigend beantwoord.
Wanneer bij het creëren van een vergunning- of ontheffingsplicht de formulering wordt gebruikt “het is verboden om … te doen zonder vergunning/ontheffing van … of in afwijking daarvan“ (conform Igr 50), dan is een bepaling als in het tweede lid niet nodig. Het handelen in strijd met een vergunnings- of ontheffingsvoorschrift is dan immers ook verboden en levert dus een overtreding op waartegen met een last onder bestuursdwang kan worden opgetreden.
Bij vergunningen of ontheffingen die een omgevingsvergunning zijn o.g.v. artikel 2.2 van de Wabo, is noch de formulering “of in afwijking daarvan”, noch een bepaling à la artikel 1:4, tweede lid, nodig. De reden is dat artikel 2.3, aanhef en onder c, van de Wabo het handelen in strijd met een vergunningsvoorschrift al heeft verboden.

Dienstenrichtlijn
Artikel 10 van de Dienstenrichtlijn bepaalt dat vergunningstelsels gebaseerd moeten zijn op criteria die ervoor zorgen dat de bevoegde instanties hun beoordelingsbevoegdheid niet op willekeurige wijze uitoefenen. Die criteria zijn: niet-discriminatoir, gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang; evenredig met die reden van algemeen belang; duidelijk en ondubbelzinnig; objectief; vooraf openbaar bekendgemaakt; transparant en toegankelijk. Ook de voorschriften en beperkingen die aan de

vergunning worden verbonden, dienen hieraan te voldoen. Zie voor wat onder dwingende reden van algemeen belang en evenredigheid wordt verstaan: de algemene toelichting en het commentaar onder artikel 1:8. Op grond van het vijfde lid van artikel 10 wordt de vergunning pas verleend nadat na een passend onderzoek is vastgesteld dat aan de vergunningvoorwaarden is voldaan.
Het derde lid zegt, dat de vergunningvoorwaarden voor een nieuwe vestiging gelijkwaardige, of gezien hun doel in wezen vergelijkbare, eisen en controles waaraan de dienstverrichter al in een andere of dezelfde lidstaat onderworpen is, niet mogen overlappen.

In de APV opgenomen algemene strafbepaling (artikel 6:1) wordt overtreding van het bij of krachtens deze verordening bepaalde met straf bedreigd. Daardoor staat ook straf op het overtreden van aan een vergunning of ontheffing verbonden voorschriften.

Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

Een vergunning wordt persoonlijk genoemd, als die alleen of vooral is verleend vanwege de persoon van de vergunningaanvrager (diens persoonlijke kwaliteiten, zoals het bezit van een diploma of een bewijs van onbesproken levensgedrag). De persoonlijke vergunning is in beginsel niet overdraagbaar, tenzij de regeling dat uitdrukkelijk bepaalt of dit uit de aard van de vergunning voortvloeit. Een voorbeeld van een persoonsgebonden vergunning is de vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Drank- en Horecawet. Deze wet bepaalt dat voor het verkrijgen van een vergunning de nodige diploma's moeten zijn gehaald. Een persoonlijke vergunning is ook de standplaatsvergunning. Dit vanwege het persoonlijke karakter van de ambulante handel en omdat het aantal aanvragen om vergunning het aantal te verlenen vergunningen meestal verre overtreft. Het zou onredelijk zijn als een standplaatsvergunning zonder meer kan worden overgedragen aan een andere terwijl een groot aantal aanvragers op de wachtlijst staat.

Als een vergunning of ontheffing zowel voor de aanvrager als voor zijn rechtsopvolger geldt, is het verstandig een voorschrift op te nemen dat de houder van de vergunning of ontheffing verplicht binnen twee weken schriftelijk te melden dat hij zijn vergunning heeft overgedragen, met vermelding van de naam en het adres van de nieuwe houder van de vergunning of ontheffing.

Literatuur
Voor de overdraagbaarheid van APV-vergunningen, zie: C.L. Knijff, Rechtsopvolging bij vergunningen in de gemeentepraktijk, GS 2004, 7205, onder 3.4 Overgang uitgesloten: APV-vergunningen.
Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing
De in het eerste lid genoemde intrekkings- en wijzigingsgronden hebben een facultatief karakter ("kan"). Het hangt van de omstandigheden af of tot intrekking of wijziging wordt overgegaan. Zo zal niet iedere niet-nakoming van vergunningsvoorschriften leiden tot intrekking van de vergunning. Met name het rechtzekerheids- en het vertrouwensbeginsel beperken nogal eens de bevoegdheid tot wijziging en intrekking.
Als het bestuursorgaan overweegt om de vergunning of ontheffing in te trekken of te wijzigen, dient het de belanghebbenden in de gelegenheid te stellen hun bedenkingen in te dienen (artikel 4:8 Awb).

Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

De in het eerste lid genoemde intrekkings- en wijzigingsgronden hebben een facultatief karakter ("kan"). Het hangt van de omstandigheden af of tot intrekking of wijziging wordt overgegaan. Zo zal niet iedere

niet-nakoming van vergunningsvoorschriften leiden tot intrekking van de vergunning. Met name het rechtzekerheids- en het vertrouwensbeginsel beperken nogal eens de bevoegdheid tot wijziging en intrekking.
Als het bestuursorgaan overweegt om de vergunning of ontheffing in te trekken of te wijzigen, dient het de belanghebbenden in de gelegenheid te stellen hun bedenkingen in te dienen (artikel 4:8 Awb).

Jurisprudentie
Gelet op art. 1:6 APV in samenhang gelezen met art. 2.1.4.1, tweede lid (oud), APV was de burgemeester in het onderhavige geval bevoegd de vergunning in te trekken. Intrekking van een vergunning vereist een zorgvuldige voorbereiding. Als specifieke kennis bij het bestuursorgaan ontbreekt, moet advies worden ingewonnen. Zes werkdagen zijn daarvoor voldoende. ABRS 11-06-2003, 200205273/1, JG 03.0125, met noot M. Geertsema.

Artikel 1:7 Termijnen

Vóór juni 2007 kende de model-APV geen bepaling die een geldingsduur aangaf voor een krachtens het model verleende vergunning of ontheffing. Vergunningvoorwaarden konden bepalen dat de vergunning of ontheffing periodiek moest worden verlengd.

Het streven naar lastenvermindering voor burger en overheid en toetsing aan de Europese Dienstenrichtlijn hebben ertoe geleid in artikel 1:7 te bepalen dat de vergunning of ontheffing in beginsel voor onbepaalde tijd geldt. Artikel 11 van de Dienstenrichtlijn stelt dat vergunningen geen beperkte geldingsduur mogen hebben, tenzij: a. de vergunning automatisch wordt verlengd of alleen afhankelijk is van de voortdurende vervulling van de voorwaarden; b. het aantal beschikbare vergunningen beperkt is door een dwingende reden van algemeen belang; c. een beperkte duur gerechtvaardigd is om een dwingende reden van algemeen belang.

Over punt b. dat onder meer op wachtlijsten ziet, schrijft de Dienstenrichtlijn: "Wanneer het aantal beschikbare vergunningen voor een activiteit beperkt is wegens een schaarste aan natuurlijke hulpbronnen of technische mogelijkheden, moet een selectieprocedure worden vastgesteld om uit verscheidene gegadigden te kiezen, teneinde via de werking van de vrije markt de kwaliteit en voorwaarden van het dienstenaanbod voor de gebruikers te verbeteren. Deze procedure moet transparant en onpartijdig zijn en de verleende vergunning mag niet buitensporig lang geldig zijn, automatisch worden verlengd of enig voordeel toekennen aan de dienstverrichter wiens vergunning net is komen te vervallen. In het bijzonder moet de geldigheidsduur zodanig worden vastgesteld dat de vrije mededinging niet in grote mate wordt belemmerd of beperkt dan nodig is met het oog op de afschrijvingen van de investeringen en een billijke vergoeding van het geïnvesteerde kapitaal." (PB L 376/36, nr. 62) Als gemeenten een vergunning voor bepaalde tijd verlenen, moeten zij beargumenteren waarom deze beperking nodig is en de evenredigheidstoets kan doorstaan.
Sommige vergunningen lenen zich uit de aard alleen voor verlening voor bepaalde tijd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een evenementenvergunning of een standplaatsvergunning voor een oliebollenkraam rond de jaarwisseling.
Zie voor de betekenis van "een dwingende reden van algemeen belang" bij de toelichting onder artikel 1:8.

Artikel 1:6 bepaalt dat bij gewijzigde omstandigheden de vergunning kan worden gewijzigd of ingetrokken. Het ligt ook daarom in de rede dat een vergunning voor onbepaalde duur blijft gelden indien

de omstandigheden niet wijzigen. Pas bij gewijzigde omstandigheden dient de vergunning opnieuw te worden bezien. Ook daarbij wordt rekening gehouden met de noodzaak- en proportionaliteitseis. Bij geringe wijziging van omstandigheden die geen gevolgen hebben voor het algemeen belang, kan de vergunning niet worden gewijzigd of ingetrokken. De noodzaak daarvoor ontbreekt.

Artikel 1:8 Weigeringsgronden

Vergunningstelsels zijn in de model-APV als volgt geformuleerd: een verbodsbepaling om een bepaalde activiteit te verrichten behoudens vergunning. Vergunningstelsels kenden tot 2007 vervolgens een artikellid of -leden met weigeringsgronden. Deze werden op verschillende manier omschreven wat suggereerde dat in verschillende bepalingen materieel andere weigeringsgronden golden. Dit was meestal niet het geval. In het kader van deregulering en vermindering van administratieve lasten is kritisch naar de weigeringsgronden gekeken. We hebben ter bevordering van de systematiek en duidelijkheid binnen de model-APV ervoor gekozen om in Hoofdstuk I algemene weigeringsgronden te benoemen. In de afzonderlijke vergunningstelsels zijn de betreffende artikel(led)en vervallen. Alleen als er voor een vergunning andere weigeringsgronden gelden dan de in artikel 1:8 genoemde, worden die in het betreffende artikel genoemd. In een enkel geval (horecaexploitatievergunningstelsel en vergunning voor seksinrichting) is van artikel 1:8 afgeweken.

Vergunningen
Tegelijkertijd met de deregulering van de vergunningstelsels van de model-APV zijn deze gescreend aan de Europese Dienstenrichtlijn. Het gaat daarbij om de volgende stelsels: gebiedsaanwijzing in geval van straatartiesten, de evenementenvergunning, horecaexploitatievergunning, vergunning voor een seksinrichting, standplaatsvergunning en de vergunning voor een snuffelmarkt. Gokactiviteiten zijn van de werking van de Europese Richtlijn uitgezonderd, zodat de speelautomatenvergunning niet onder het regime valt.

Meldingen
Het begrip vergunningstelsel in de zin van de Dienstenrichtlijn is breder dan wij dit kennen.
Daaronder vallen ook meldingsplichten. Onder vergunning verstaat de Dienstenrichtlijn immers: elke procedure die voor een dienstverrichter of afnemer de verplichting inhoudt bij een bevoegde instantie stappen te ondernemen ter verkrijging van een formele of stilzwijgende beslissing over de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit (artikel 4 lid 6). Hieruit volgt dat een melding wordt aangemerkt als een vergunning. Andere voorbeelden van een 'vergunning'zijn: verklaringen van geen bezwaar; verplichting zich in te schrijven in een register etc. Een voorbeeld van een meldingsplicht binnen deze verordening is een eendaags klein evenement.

Vestiging of tijdelijke overschrijding
Bij het screenen van de model-APV aan de Dienstenrichtlijn is het volgende in ogenschouw genomen. In theorie bestaan er drie verschillende regimes: voor de 'vestiger', de 'tijdelijke grensoverschrijder' en de Nederlandse dienstverrichter. In het licht van deze regimes moet worden bekeken of en in hoeverre vergunningstelsels zijn toegestaan.

Artikel 9 van de Dienstenrichtlijn (vrij verkeer van vestiging) ziet op de zogenaamde 'vestiger'. Er is overeenkomstig de rechtspraak van het HvJ sprake van vestiging, als er een daadwerkelijke uitoefening van een economische activiteit voor onbepaalde tijd vanuit een duurzame vestiging wordt verricht. Aan die eis

kan ook zijn voldaan als een onderneming voor een bepaalde tijd wordt opgericht of als er een gebouw wordt gehuurd van waaruit de ondernemer zijn activiteiten onderneemt. (overweging 37 bij de richtlijn).

In het licht van beide regimes moet worden bekeken of een vergunningstelsel is toegestaan.

Artikel 9 van de Dienstenrichtlijn (vrij verkeer van vestiging) ziet op de zogenaamde 'vestiger'. Het artikel staat vergunningstelsels toe, mits aan de volgende vereisten is voldaan:

zij zijn niet discriminatoir ten opzichte van degene die de vergunning aanvraagt;

de behoefte aan een vergunningstelsel is gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang (noodzakelijkheid). Het begrip dwingende redenen van algemeen belang zoals bedoeld in artikel 9 is door het Hof van Justitie ontwikkeld en kan zich nog verder ontwikkelen. Het betreft hier de zogenaamde 'rule of reason'. Dit begrip omvat de volgende gronden: openbare orde, openbare veiligheid en volksgezondheid, als bedoeld in de artikelen 46 en 55 van het Verdrag, en andere dwingende redenen waaronder milieu (overweging 40 bij de richtlijn);

het nagestreefde doel kan niet door een minder beperkende maatregel worden bereikt (evenredigheid).

De tijdelijke dienstverrichter overschrijdt de grens om in Nederland zijn dienst te verrichten, maar vestigt zich hier niet. Hierop ziet artikel 16 van de Dienstenrichtlijn (vrij verkeer van diensten). Hier gelden veel strengere criteria om een (vergunnings)eis te stellen:

zij zijn niet discriminatoir ten opzichte van de dienstverlener;

er zijn gerechtvaardigde redenen van openbare orde, openbare veiligheid, de volksgezondheid of de bescherming van het milieu (noodzakelijkheid). Voor wat betreft de noodzakelijkheidseis stelt artikel 16 dan ook een strengere eis dan artikel 9;

het nagestreefde doel kan niet door een minder beperkende maatregel worden bereikt (evenredigheid).

Tenslotte zijn er de Nederlandse dienstverleners. In theorie staat de richtlijn toe dat de overheid aan een Nederlandse dienstverlener zwaardere eisen stelt dan aan een buitenlandse partij, maar dit is in de praktijk en vanuit het oogpunt van rechtsgelijkheid niet wenselijk.

Wij achten het op dezelfde gronden evenmin gewenst een onderscheid aan te brengen tussen verschillende soorten van dienstverleners (tijdelijke grensoverschrijders, vestigers en dus ook Nederlandse dienstverleners). Anders zou de dienstverlener die zich vanuit een andere lidstaat hier vestigt een bevoorrechte positie hebben ten opzichte van degene die de grens overschrijdt om zijn diensten aan te bieden of beide dienstverleners ten opzichte van de eigen onderdanen.

Niet alleen de eis van het hebben van een vergunning geldt voor hen gelijkelijk, maar ook de gronden om een vergunning te weigeren zijn voor de drie categorieën aanvragers dezelfde. Daarom zijn de weigeringsgronden algemeen geformuleerd zodat ze gelden voor interne én internationale verhoudingen. Er is aangesloten bij het lichtste regime van de richtlijn (artikel 16): de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en het milieu.

De richtlijn geldt niet voor het verkopen van goederen. Dit is immers geen dienst. Bij standplaatsvergunningen kan er echter zowel sprake zijn van een vergunning voor een standplaats voor het verkopen van goederen en/of voor het verlenen van diensten. Ook in dit geval zou rechtsongelijkheid kunnen ontstaan doordat de verkoper niet, maar de dienstverlener wel onder de richtlijn valt. Daarom is in de model-apv geen onderscheid gemaakt tussen verkoop en dienstverlening voor wat betreft de weigeringsgronden.

Enkele voorheen gehanteerde weigeringsgronden komen niet meer als zodanig voor in de richtlijn. De vraag waar deze dan wel onder vallen kan als volgt worden beantwoord:

Overlast
Vanouds is de APV een openbare orde en overlast-verordening. Het begrip 'overlast' komt in het EG-recht bij de toetsing van uitzonderingen op het vrij verkeer niet voor. Ook de Dienstenrichtlijn spreekt niet over overlast. Het milieubegrip omvat echter alle soorten van overlast die gerelateerd zijn aan de omgeving/het milieu. Te denken valt aan geluidsoverlast, geurhinder, overlast veroorzaakt door stof, afval e.d. Overlast, veroorzaakt door vuurwerk, valt eveneens onder bescherming van het milieu of zelfs gezondheid.

Verkeersveiligheid
De verkeersveiligheid valt aan te merken als een dwingende reden van algemeen belang als bedoeld in artikel 9 (rule of reason). Maar ook is er sprake van een belang dat te scharen valt onder de volksgezondheid, als het voorkomen van verkeersslachtoffers het te beschermen belang betreft.

Veiligheid van personen en gezondheid
Deze gronden op grond waarvan voorheen een evenementenvergunning kon worden geweigerd, bijvoorbeeld bij het uitbreken van mond- en klauwzeer (gezondheid) kunnen als een belang van volksgezondheid worden aangemerkt.

Zedelijkheid
Het begrip zedelijkheid valt onder het begrip openbare orde, zoals dit wordt uitgelegd in overweging 41. Te denken valt aan de bescherming van de menselijke waardigheid of in het geval van dierenmishandeling (bijvoorbeeld gansslaan, palingtrekken of zwijntjetik) betreft onder het belang van dierenwelzijn. Ook andere dwingende redenen dan de openbare orde kunnen een 'zedelijkheidsaspect' hebben. Bij seksinrichtingen is zedelijkheid nog als een zelfstandige weigeringsgrond opgenomen, omdat het om 'vestiging' gaat.

Voorzieningenniveau bij standplaatsen
In het verleden is het beschermen van een redelijk voorzieningenniveau in de gemeente ten behoeve van de consument als een openbare orde-belang aangemerkt. De gedachte was dat gevestigde winkeliers geconfronteerd worden met hoge exploitatiekosten die niet in verhouding staan tot de vrij lage exploitatiekosten van de straathandelaren. Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State blijkt dat het reguleren van de concurrentieverhoudingen niet als een huishoudelijk belang van de gemeente wordt aangemerkt. Hierop wordt door de Afdeling slechts één uitzondering toegestaan, namelijk wanneer het voorzieningenniveau voor de consument in een deel van de gemeente in gevaar komt. Wil een gemeente op basis hiervan een vergunning weigeren dan moet worden aangetoond, mede aan de hand van de boekhouding van de plaatselijke winkelier, dat het voortbestaan van de winkel in gevaar komt als vanaf een standplaats dezelfde goederen aangeboden worden.

De Dienstenrichtlijn staat deze weigeringsgrond voor standplaatsvergunningen waar (mede) diensten worden verleend niet toe, omdat dit wordt beschouwd als een economische, niet toegestane, belemmering voor het vrij verkeer van diensten. Het blijft echter nog wel mogelijk om deze weigeringsgrond te hanteren bij een standplaats voor het verkopen van goederen (zie artikel 5:18, derde lid, onder b). Daarop is de richtlijn immers niet van toepassing.

Verificatieplicht Vreemdelingenwet 2000
In het kader van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) dient bij de aanvraag om een vergunning een verblijfsrechtelijke toets plaats te vinden alvorens tot vergunningverlening kan worden overgegaan. Artikel 9, tweede lid, van de Vw 2000 schept een verplichting om desgevraagd bij een aanvraag voor een beschikking anders dan op grond van de Vw 2000, een document te overleggen waaruit het rechtmatige verblijf blijkt. Artikel 8.3, tweede lid, van het Vreemdelingenbesluit (Vb 2000) bepaalt dat een vreemdeling die geen rechtmatig verblijf heeft op grond van artikel 8 van de Vw 2000 geen aanspraak kan maken op de toekenning van vergunningen en ontheffingen door bestuursorganen van o.m. gemeenten , voor zover die betrekking hebben op standplaatsen, markten, venten, collecteren, evenementen of beroepsmatige dan wel bedrijfsmatige activiteiten.

Tweede lid
De wetgever heeft in de Awb een sluitend systeem neergelegd voor de afhandeling van aanvragen: die worden ingewilligd of geweigerd. In artikel 4:5 van de Awb is daarop één uitzondering gemaakt: een aanvraag die zo gebrekkig is dat die moet worden aangevuld voor ze kan worden afgehandeld kan buiten behandeling worden gelaten. Wel moet de aanvrager de kans krijgen om de aanvraag aan te vullen. Gemeenten kunnen bij verordening geen aanvullende gronden stellen waarmee een aanvraag buiten behandeling kan worden gelaten, zoals voorheen was gedaan in artikel 1:3 ten aanzien van aanvragen die werden ingediend minder dan drie weken vóór het tijdstip waarop de aanvrager de vergunning of ontheffing nodig had.
Het is echter weinig zinvol – voor zowel de gemeente als de aanvrager – om te beginnen met een inhoudelijk toetsing van een aanvraag als door het (late) tijdstip van indienen van de aanvraag een – volledige en – goede beoordeling hiervan niet redelijkerwijs mogelijk is vóór de beoogde datum van de activiteit waarvoor de aanvrager de vergunning of ontheffing nodig heeft. Een vergunning of ontheffing zal in dergelijke gevallen niet (tijdig) verleend kunnen worden. Zie in dit verband ook artikel 3:2 van de Awb. Een (snelle) weigering schept (snel) duidelijkheid voor de aanvrager en voorkomt een onnodige inspanning aan de kant van de gemeente. Het tweede lid biedt nu een weigeringsgrondslag voor dergelijke gevallen, voor zover de betreffende aanvraag is ingediend minder dan drie weken voor de beoogde datum van de beoogde activiteit en daardoor een behoorlijke behandeling van de aanvraag niet mogelijk is.

Détournement de pouvoir
Gemeenten dienen zich er van bewust te zijn dat zij een vergunningaanvraag niet kunnen weigeren op een andere grond dan de grondslag van het vergunningstelsel. Dit zou immers in strijd zijn met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Motivering
Een weigering dient vanzelfsprekend voldoende gemotiveerd te zijn. Gemotiveerd moet worden welke weigeringsgrond van toepassing is en waarom.

HOOFDSTUK 2. OPENBARE ORDE

Algemene toelichting afdeling 1, Orde en veiligheid op openbare plaatsen
In deze afdeling zijn bepalingen opgenomen die bedoeld zijn om zowel het gebruik als de bruikbaarheid van de weg in goede banen te kunnen leiden en de openbare orde op andere openbare plaatsen te waarborgen. De diverse functies van de openbare ruimte, onder andere voor demonstraties, optochten en feesten, vraagt om een scheiding dan wel regulering van het gebruik.

Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden

Eerste lid
Het begrip "samenscholing" is ontleend aan artikel 186 WvSr: "Hij die opzettelijk bij gelegenheid van een volksoploop zich niet onmiddellijk verwijdert na het derde door of vanwege het bevoegd gezag gegeven bevel, wordt, als schuldig aan deelneming aan samenscholing, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie."

Zie hierover de in het commentaar bij het tweede lid genoemde jurisprudentie. Onder omstandigheden is het denkbaar dat een samenscholing het karakter heeft van bijvoorbeeld een betoging. Gelet op de Wet openbare manifestaties moeten dit soort samenscholingen van de werking van dit artikel uitgezonderd worden. In het vijfde lid is dit dan ook gebeurd.

Tweede lid
Aan de politieambtenaar mag slechts een begrensde "bevoegdheid" (tot het geven van aanwijzingen e.d.) worden gegeven, namelijk om in die gevallen dat iets voor regeling in bijzonderheden niet vatbaar is, naar gelang van de omstandigheden ter plaatse te beoordelen of de in de desbetreffende APV bepaling verboden toestand feitelijk aanwezig is. De aanwijzing, last e.d. vormt een voorwaarde voor de toepasselijkheid van de strafbepaling; zij is bestanddeel van het strafbare feit.

De rechter blijft volkomen vrij in de beoordeling van de feiten. Als de rechter meent dat de politieambtenaar in zijn waardering van de gedraging heeft misgetast, laat hij de strafbepaling buiten toepassing.

Jurisprudentie
Oordeel van de politie is element van gemeentelijke strafbepaling. HR 12 02 1940, NJ 140, 622, AB 1940, p. 744, Gst. 1940, p. 125 (Haags tippelverbod). Zie ook: HR 02 06 1903, W. 7938, Gst., 2715 (APV Amsterdam); HR 20 01 1936, NJ 1936, 343, Gst. 1936, p. 90, AB 1936, p. 558 (APV Amsterdam); HR 03 06 1969, NJ 1969, 411, AB 1970, p. 17, OB 1971, XIV.3, nr. 30391, NG 1970, p. 616 m.nt. H.R.G. Veldkamp (APV Amsterdam) en HR 17 03 1970, NJ 1970, 331, OB 1971, X.4, nr. 31108, NG 1971, p. 292 (APV Arnhem).

Van een volksoploop ex artikel 186 WvSr is sprake als een menigte zich verzamelt. De openbare orde hoeft niet te worden verstoord. HR 26-02-1991, NJ 1991, 512 en HR 14-01-1992, NJ 1992, 380.

Relatie tussen APV bepaling en artikel 184 en 186 WvSr. Aanvulling van de gemeentelijke wetgever erkend. HR 02 06 1903, W. 7938 (APV Amsterdam) en HR 25 06 1963, NJ 1964, 239 m.nt. B.V.A. Röling (samenscholingsarrest).

HR 29-01-2008, NJ 2008, 206, LJN BB4108: Voor een bevel of vordering 'krachtens wettelijk voorschrift' gedaan als bedoeld in art. 184, eerste lid, Sr is vereist dat het betreffende voorschrift uitdrukkelijk inhoudt dat de betrokken ambtenaar gerechtigd is tot het geven van een bevel of het doen van een vordering. Art. 2 Politiewet 1993 bevat een algemene taakomschrijving voor de politie en kan niet worden aangemerkt als een wettelijk voorschrift op basis waarvan vorderingen of bevelen kunnen worden gegeven waaraan op straffe van overtreding van art. 184, eerste lid, Sr moet worden voldaan. Art. 2 Politiewet 1993 kan wel worden aangemerkt als een wettelijk voorschrift ter uitvoering waarvan de in art. 184 Sr bedoelde ambtenaren handelingen kunnen ondernemen waarvan het beletten, belemmeren of verijdelen overtreding van art. 184, eerste lid, Sr kan opleveren.

LJN BM9992, Gerechtshof 's-Hertogenbosch, 30 juni 2010: Nu art. 7 APV Tilburg niet uitdrukkelijk bepaalt dat de betrokken ambtenaar gerechtigd is tot het doen van een vordering als bedoeld in art. 184 Sr, wordt de verdachte vrijgesproken van de ten laste gelegde overtreding van art. 184 Sr.

LJN BO4382, Gerechtshof Leeuwarden, 16 november 2010: Aan verdachte is onder 2 ten laste gelegd dat hij opzettelijk een bevel of vordering krachtens artikel 2.3.1.7. en/of 2.1.1.1. van de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente [gemeente] (hierna: APV), in elk geval krachtens enig wettelijk voorschrift, niet heeft opgevolgd. Het in artikel 184, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht (hierna: Sr) beschreven misdrijf vereist een krachtens wettelijk voorschrift gedane vordering. Een dergelijk voorschrift moet uitdrukkelijk inhouden dat de betrokken ambtenaar gerechtigd is tot het doen van een vordering. Het hof overweegt dat de artikelen 2.3.1.7. en 2.1.1.1. van de APV niet uitdrukkelijk een dergelijke bevoegdheid bevatten. Derhalve zijn deze artikelen geen "wettelijk voorschrift" in de zin van artikel 184, eerste lid, Sr. Voorts kan ook artikel 2 van de Politiewet 1993 niet worden aangemerkt als een wettelijk voorschrift op basis waarvan vorderingen of bevelen kunnen worden gegeven, waaraan op straffe van overtreding van artikel 184 van het Wetboek van Strafrecht moet worden voldaan.

Artikel 2:2 Optochten (Vervallen)

In 2006 is met het oog op het vereenvoudigen van de APV dit artikel opgenomen onder de evenementenbepaling (artikelen 2. en 2.). Zie .verder de toelichting bij die artikelen

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

Dit artikel is een uitwerking van enkele artikelen uit de Wet openbare manifestaties (WOM).
In artikel 1 van de Wet openbare manifestaties wordt in het eerste lid "openbare plaats" gedefinieerd als: een plaats die krachtens bestemming of vast gebruik openstaat voor het publiek. In het tweede lid is bepaald dat daaronder niet is begrepen: een gebouw of besloten plaats als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Grondwet (een kerk, moskee, synagoge of een ander gebouw dat met name wordt gebruikt voor godsdienstige of levensbeschouwelijke doelen).

Uit de artikelen 3 en 4 WOM volgt dat de gemeenteraad moet bepalen of, en zo ja, voor welke activiteiten

een kennisgeving is vereist en daarbij enkele procedurebepalingen moet vaststellen. Artikel 5 WOM kent de burgemeester de bevoegdheid toe om naar aanleiding van een kennisgeving voorschriften en beperkingen te stellen of een verbod te geven; artikel 6 WOM kent hem een aanwijzingsbevoegdheid toe, terwijl artikel 7 WOM bepaalt dat hij bevoegd is aan de organisatoren van de desbetreffende activiteit de opdracht te geven deze te beëindigen en uiteen te gaan. Ten aanzien van vergaderingen en betogingen op andere dan openbare plaatsen kent artikel 8 WOM de burgemeester o.a. de bevoegdheid toe opdracht te geven deze te beëindigen.

De meeste APV's kennen alleen een kennisgevingeis voor betogingen. De overige activiteiten zijn ongereguleerd gebleven.

In verband hiermee heeft artikel 2:3. alleen betrekking op betogingen. Het artikel kan zonodig worden uitgebreid tot samenkomsten tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging, tot vergaderingen en tot "processies".

Uitgangspunten Wet openbare manifestaties
De WOM beoogt een eenvormige regeling te geven voor de activiteiten die onder de bescherming van de artikelen 6 en 9 Grondwet vallen. Het gaat daarbij om betogingen, vergaderingen en samenkomsten tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging voor zover die op openbare plaatsen gehouden worden.

De WOM heeft betrekking op collectieve uitingen. Van een collectieve uiting kan volgens de regering al sprake zijn wanneer daaraan meer dan twee personen deelnemen (TK 1986-1987, 19 427, nr. 5, p. 8).

Individuele uitingsvormen zijn buiten de regeling gebleven. Zowel artikel 6 als artikel 9 Grondwet maken het mogelijk ook deze onder de WOM te brengen, maar de wetgever acht dat niet nodig.

Overigens vallen individuele uitingen wel onder de bescherming van artikel 7 Grondwet. Het eerste lid van artikel 7 verbiedt expliciet een voorafgaand verlof ten aanzien van schriftelijke uitingen, ook als die uitingen godsdienstig of levensbeschouwelijk van aard zijn. Niet-schriftelijke uitingen van gedachten of gevoelens worden beschermd krachtens het derde lid van artikel 7 Grondwet. De inhoud mag niet aan voorafgaand verlof onderworpen zijn, maar de vorm waarin zij geopenbaard worden wel. De wetgever heeft de bevoegdheid tot beperking van de onderhavige grondrechten aan de gemeenten opgedragen. Argumenten hiervoor zijn: de regeling van onder andere de betoging houdt nauw verband met de plaatselijke openbare orde. De gemeenten hebben hiermee in de loop der jaren waardevolle ervaringen opgedaan.
De memorie van toelichting geeft een opsomming van de bevoegdheden die de WOM aan gemeenteraden en burgemeesters toekent (TK 1985-1986, 19 427, nr. 3, p. 5/6):

de bevoegdheid tot het creëren van een kennisgevingstelsel voor betogingen, vergaderingen en samenkomsten tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging op openbare plaatsen. De wet laat een zekere variatie toe ten aanzien van kwesties als: voor welke activiteiten is een kennisgeving vereist; aan welke vereisten moet een kennisgeving voldoen; welke voorschriften en beperkingen kunnen opgelegd worden;

de bevoegdheid tot het geven van aanwijzingen;

de bevoegdheid in het uiterste geval de betreffende activiteit te doen beëindigen.

Een aantal onderwerpen is daarentegen geheel of gedeeltelijk aan de plaatselijke regelgeving onttrokken. De reden is dat enerzijds de Grondwet zich tegen een dergelijke regeling verzet en dat anderzijds de rechtsgelijkheid een uniforme regeling van de centrale wetgever rechtvaardigt. Het gaat met name om de volgende onderwerpen (TK 1985-1986, 19 427, nr. 3, p. 6):

het aanwijzen van de gronden waarop beperking van de onderhavige grondrechten door gemeentelijke organen is toegestaan (artikelen 2 en 8 WOM);

de bescherming van het functioneren van buitenlandse vertegenwoordigingen en bepaalde andere instellingen die een bijzondere volkenrechtelijke bescherming genieten, voor zover deze bescherming verder dient te reiken dan "de bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden" (artikel 9 WOM);

een verbod van voorafgaand toezicht op de inhoud van uitingen die tijdens eerder genoemde activiteiten zullen worden gedaan (artikelen 3, vierde lid, 4, derde lid, en 5, derde lid);

de strafbaarstelling van overtreding van een aantal bij de WOM gegeven normen (artikel 11 WOM) en de strafbaarstelling van verhindering en verstoring van geoorloofde openbare manifestaties (wijziging van de artikelen 143-146 Wetboek van Strafrecht, onder artikel 11 WOM);

de bescherming van de zondagsrust, voor zover deze bescherming verder dient te reiken dan "de bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden" (wijziging van de artikelen 3, 5 en 5a en 8 Zondagswet, onder artikel III WOM).

Voor op vaste tijdstippen regelmatig terugkerende godsdienstige of levensbeschouwelijke bijeenkomsten op openbare plaatsen, uitgaande van een kerkgenootschap en zelfstandig onderdeel daarvan of een genootschap op geestelijke grondslag is, gelet op artikel 3, derde lid, WOM een eenmalige kennisgeving voldoende. De gemeenteraad heeft twee mogelijkheden; of deze bijeenkomsten ongeregeld laten of een eenmalige kennisgeving voorschrijven.

Ten aanzien van vergaderingen en betogingen op andere dan openbare plaatsen kent de WOM uitsluitend repressieve bevoegdheden toe aan de burgemeester (artikel 8 WOM). Voor deze activiteiten is geen voorafgaande kennisgeving vereist.

Openbare en andere dan openbare plaatsen
De reden dat in de WOM voor openbare en andere dan openbare plaatsen verschillende regimes zijn opgenomen is dat, volgens de wetgever, regulering van manifestaties op andere dan openbare plaatsen niet zozeer nodig is. Een terughoudende opstelling van de overheid is op zijn plaats. Daarnaast maakt de redactie van artikel 6 Grondwet dit onderscheid noodzakelijk. Delegatie van de beperkingsbevoegdheid heeft de grondwetgever uitsluitend mogelijk gemaakt ten aanzien van belijdenis van godsdienst of levensovertuiging "buiten gebouwen en besloten plaatsen". De regering geeft de voorkeur aan een functionele omschrijving bij de afbakening van het begrip openbare plaats, niet- openbare plaats of besloten plaats, waarin de bestemming of de wijze van gebruik van een plaats bepalend is, en niet een enkel uiterlijk kenteken, zoals het al dan niet afgescheiden zijn van de plaats (TK 1985-1986, 19 427, nr.3, p. 16).

Wat is nu de betekenis van de begrippen "openbare en andere dan openbare plaatsen"?
Artikel 1, eerste lid, WOM bepaalt wat een openbare plaats is, namelijk een plaats die krachtens bestemming of vast gebruik open staat voor het publiek. Deze definitie kent dus twee criteria.

Ten eerste moet de plaats open staan voor het publiek. Dat wil volgens de memorie van toelichting zeggen "dat in beginsel eenieder vrij is om er te komen, te vertoeven en te gaan; dit houdt in dat het verblijf op die plaats niet door de gerechtigde aan een bepaald doel gebonden mag zijn (...). Dat de plaats "open staat" betekent verder dat geen sprake is van een meldingsplicht, de eis van voorafgaand verlof, of de heffing van een toegangsprijs voor het betreden van de plaats".

Op grond hiervan zijn bijvoorbeeld stadions, postkantoren, warenhuizen, restaurants, musea, ziekenhuizen en kerken geen "openbare plaatsen". Ook de hal van het gemeentehuis valt buiten het begrip "openbare plaats".

Het tweede criterium is dat het open staan van de plaats moet zijn gebaseerd op bestemming of vast gebruik. "De bestemming ziet op het karakter dat door de gerechtigde aan de plaats is gegeven blijkens een besluit of blijkens de uit de inrichting van de plaats sprekende bedoeling. Een openbare plaats krachtens vast gebruik ontstaat wanneer de plaats gedurende zekere tijd wordt gebruikt als had deze die bestemming, en de rechthebbende deze feitelijke toestand gedoogt", aldus de memorie van toelichting (TK 1985-1986, 19 427, nr. 3, p. 16).
Voorbeelden van openbare plaatsen in de zin van artikel 1, eerste lid, WOM zijn: openbare wegen, plantsoenen, speelweiden en parken en vrij toegankelijke gedeelten van overdekte passages, van winkelgalerijen, van stationshallen en van vliegvelden, openbare waterwegen en recreatieplassen.

Omdat de definitie van het begrip "openbare plaats" ook een aantal "besloten plaatsen" als bedoeld in artikel 6, tweede lid, Grondwet kan omvatten, is in artikel 1, tweede lid, WOM expliciet aangegeven dat onder een openbare plaats niet wordt begrepen een gebouw of besloten plaats als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Grondwet (TK 1986-1987, 19 427, nr. 5, p. 11-13, en nr. 6).

Betoging
Wanneer kan van een betoging worden gesproken? Blijkens de jurisprudentie van de Hoge Raad kan sprake zijn van een betoging als:

een aantal personen openlijk en in groepsverband optreedt, al dan niet in beweging, en

de groep er op uit is een mening uit te dragen.

De memorie van toelichting bij de WOM geeft aan dat het bij de betoging gaat om het uitdragen van gemeenschappelijk beleefde gedachten of wensen op politiek of maatschappelijk gebied (TK 1986-1987, 19 427, nr. 3, p. 8). Er worden dus drie eisen gesteld: meningsuiting (openbaren van gedachten en gevoelens), openheid en groepsverband. Het gezamenlijk optreden moet ook gericht zijn op het uitdragen van een mening. Een betoging is niet noodzakelijkerwijs een optocht en een optocht is niet perse een betoging. Een betoging kan een optocht zijn (HR 30-05-1967, NJ 1968, 5). De Hoge Raad acht voor het aanwezig zijn van een betoging geen "menigte" nodig. Acht personen worden al voldoende geacht om van een betoging te kunnen spreken (HR 11-05- 1976, NJ 1976, 540).

Bij de parlementaire behandeling van artikel 9 Grondwet is "betoging" omschreven als "het middel om, het liefst met zoveel mogelijk mensen, in het openbaar uiting te geven aan gevoelens en wensen op maatschappelijk en politiek gebied".

Alleen een vreedzame betoging kan aanspraak maken op grondwettelijke bescherming. Het aspect van de meningsuiting moet voorop staan. Als onder het mom van een betoging activiteiten worden ontplooid die strijdig zijn met onze rechtsorde, zal de vraag moeten worden beoordeeld of er nog wel sprake is van een betoging in de zin van het grondwettelijk erkende recht (TK 1975-1976, 13872, nr. 4, p. 95-96). Bij de parlementaire behandeling van artikel 9 heeft de regering er op gewezen dat de door haar gegeven karakterisering van het begrip "betoging" meebrengt dat acties, waarvan de hoedanigheid van gemeenschappelijke meningsuiting op de achtergrond is geraakt en die het karakter hebben van dwangmaatregelen jegens de overheid of jegens derden, geen betogingen in de zin van het voorgestelde artikel 9 zijn. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij blokkades van wegen en waterwegen (TK 1976-1977, 13872, nr. 7, p. 33).

Een optocht die niet primair het karakter heeft van een gemeenschappelijke meningsuiting, zoals Sinterklaas- en carnavalsoptochten en bloemencorso's, is geen manifestatie in de zin van artikel 1, eerste lid, onder a WOM (TK 1985-1986, 19 427, nr. 3, p. 8). Zo'n optocht kan, als die opiniërende elementen bevat, wel onder de bescherming van artikel 7, derde lid, Grondwet vallen.

Onwettig en intolerant gedrag tegenover een betoging
Het recht van betoging kan niet zonder meer beperkt worden. In de jurisprudentie over het onwettig of intolerant gedrag van derden tegenover de deelnemers aan een betoging, is uitgemaakt dat een beperking van het recht tot betoging moet zijn gelegen in zwaarwegende omstandigheden.

Klokgelui en oproepen tot gebed
Artikel 10 WOM stelt dat de gemeenteraad bevoegd is terzake regels te stellen met betrekking tot duur en geluidsniveau.De strekking van artikel 10 WOM is niet om een beperkingsbevoegdheid op het grondrecht vrijheid van godsdienst of levensovertuiging te creëren, maar om het recht tot klokluiden en oproepen tot gebed buiten twijfel te stellen en daarnaast de autonome bevoegdheid van gemeentebesturen om in het kader van de beperking van geluidsoverlast regelend op te treden onverlet te laten.
Gemeentelijke regels die klokgelui en oproepen tot gebed in het kader van geluidsoverlast beperken zijn dus geen medebewind, maar autonome bepalingen.
Artikel 10 WOM vertoont een zekere overlap met artikel 4:6 model APV (overige geluidhinder). Zie de toelichting bij dat artikel.

Gemeentelijke bevoegdheden
Los van zijn bevoegdheden krachtens de WOM, blijft de burgemeester bevoegd tot optreden krachtens de artikelen 175 en 176 Gemeentewet. De memorie van toelichting bij de WOM geeft dit aan en ook de minister belicht tijdens de Kamerbehandeling deze bevoegdheid nadrukkelijk. Deze twee artikelen zijn echter slechts beperkt toepasbaar. Er mag namelijk pas gebruik van gemaakt worden wanneer er sprake is van ernstige vrees voor verstoring van de openbare orde of als er daadwerkelijk sprake is van ernstige verstoring van de openbare orde. In die gevallen kan de burgemeester krachtens artikel 175 de nodige bevelen of krachtens artikel 176 Gemeentewet een noodverordening uitvaardigen. De vraag rijst of de burgemeester met behulp van deze noodbevoegdheden grondrechten, zoals in dit geval het betogingsrecht, mag beperken.

De regering heeft tijdens de behandeling van de herziene Grondwet namelijk gesteld dat de clausule "behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet" inhoudt dat alleen de formele wetgever zonder

delegatiemogelijkheid bevoegd is tot het beperken van grondrechten en dat de formele wet zelf de omvang van de grondrechtbepaling moet aangeven. In artikel 175 Gemeentewet is thans expliciet opgenomen dat de burgemeester bij het geven van noodbevelen kan afwijken van andere dan bij de Grondwet gestelde voorschriften.

Het verbod van delegatie zou een obstakel kunnen zijn voor de burgemeester om krachtens artikel 176 Gemeentewet een grondrecht te beperken door middel van een noodverordening. Volgens de Hoge Raad voegt het voorschrift op grond van artikel 176 Gemeentewet zich in als bestanddeel in de omschrijving van de overtreding tegen het openbaar gezag van artikel 443 Sr. en het is "dus de wet (in formele zin), die in die noodtoestand de zeer tijdelijke onderbreking van de uitoefening van het grondrecht gedoogt", HR 28-11-1950, NJ 1951, 137 (Tilburgse APV).

Bij betogingen waarbij ernstige vrees voor verstoring van de openbare orde bestaat of de verstoring daadwerkelijk plaatsvindt, kan de burgemeester derhalve bevelen, zoals bedoeld in artikel 175 of de noodverordening zoals bedoeld in artikel 176 Gemeentewet uitvaardigen. Dit zou in het uiterste geval zelfs een verbod tot het houden van een betoging kunnen inhouden. Op de strekking en reikwijdte van artikel 175 en 176 Gemeentewet is tijdens de parlementaire behandeling en in de literatuur uitgebreid ingegaan. Door de staatssecretaris is tijdens de mondelinge behandeling van dit wetsontwerp in de Eerste Kamer opgemerkt: "De gevallen waarin de noodbevoegdheden van de burgemeester kunnen worden toegepast, staan in een logisch verband met de gronden krachtens welke grondrechten als hier aan de orde mogen worden beperkt. De burgemeester heeft dus in de noodsituaties, bedoeld in de artikelen 175 en 176, grondwettelijk de bevoegdheid om grondrechtbeperkende bevelen te geven ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer of ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden."

Verder wordt aangegeven dat ook uit de toepassingshistorie van de artikelen 219 en 220 van de oude gemeentewet volgt dat de noodbevoegdheden passen in het kader van de beperkingsregelingen van grondrechten.

Vierde lid
Artikel 145 van de Gemeentewet bepaalt dat de Algemene Termijnenwet van overeenkomstige toepassing is op termijnen in gemeentelijke verordeningen, tenzij in de verordening anders is bepaald. Het vierde lid bevat zo'n afwijkende bepaling, die voorkomt dat afhandeling op zaterdag of zondag of op een algemeen erkende feestdag of op een werkdag na 12.00 uur moet plaatsvinden. Dat laatste is gedaan om toch nog over enige uren voor beoordeling en besluitvorming te beschikken

Jurisprudentie
Het doel van de optocht kan de burgemeester geen grond opleveren voor weigering van de vergunning. Wnd. Vz.ARRS, 23-11-1979, NG 1980, p. S 59, OB 1980, III.2.2.7, nr. 41197 en Gst. 1980, 6602 m.nt. J.M. Kan (demonstratie Den Haag).

Onwettig gedrag van derden tegenover de deelnemers, zware belasting van het politiekorps en ernstige hindering van het verkeer zijn onvoldoende zwaarwegende omstandigheden om het betogingrecht te beperken. Vz.ARRS 27-05-1982, AB 1983, 62, m.nt. JHvV, (Idem demonstratieverbod Afcent, Wnd.Vz.ARRS, 30-05-1983, AB 1984, 85, P.J. Boon)

De omstandigheid dat een bepaalde demonstratie bij het publiek irritaties opwekt of tegendemonstraties uitlokt, is onvoldoende basis om de demonstratie op grond van de WOM te verbieden. Slechts wanneer er gegronde vrees bestaat voor ernstige ongeregeldheden die niet kunnen worden voorkomen of bestreden door middel van door de overheid te treffen maatregelen, kan er grond bestaan een demonstratie te verbieden. Wnd.Vz.ARRS 21-03-1989, KG 1989, 158

Een betoging mag slechts in dwingende situaties preventief worden verboden. Zo'n beperking van het recht van demonstratie kan in beginsel niet gelegen zijn in de overweging dat onwettige gedragingen van derden tegenover deelnemers aan een betoging de verstoring van de openbare orde tot gevolg zullen hebben. Pres. Rb Maastricht 22 maart 2001, JG 01.0198.
In gelijke zin: Voorzieningenrechter Rb.Rotterdam 24-01-2002, JG 02.0040 ,en: de uitoefening van een grondrecht mag aanleiding zijn tot een grotere inspanning dan bij evenementen als een risicowedstrijd van een voetbalclub. Het gaat hier om de waarborging van de uitoefening van een grondrecht. De WOM is niet van toepassing op een persconferentie in een woonhuis. ARRS 30-12-1993, JG 94.0160, Gst. 1994, 6983, 4 m.nt. HH, AB1994, 242 m.nt. RMvM.

De actie ter blokkering van het vliegverkeer d.m.v. het oplaten van ballonen door de Vereniging Milieudefensie is een betoging wegens de gemeenschappelijke meningsuiting. Pres. Rb Haarlem 25-10-1996, Gst. 1996, 7044, 4 m.nt. EB, JB 1996, 266 m.nt. REdW..

Kan een vreedzame demonstratie worden beëindigd, enkel en alleen omdat die niet is aangemeld? De Nationale Ombudsman heeft in zijn rapport van december 2007, "Demonstreren staat vrij" (http://www.nationaleombudsman.nl/rapporten/grote_onderzoeken/2007demonstreren/index.asp, de juridische grenzen nog eens helder op een rij gezet . De Hoge Raad onderschreef in zijn arrest van 17 oktober 2006 (NJ 2007, 207, AB 2007, 23) het oordeel van het gerechtshof dat een demonstratie kan worden beëindigd, alleen omdat die niet is gemeld. De Hoge Raad vernietigde de uitspraak van het Gerechtshof, omdat het hof ten onrechte had geoordeeld dat de politie op eigen gezag de demonstratie kon beëindigen. Die bevoegdheid ligt uitdrukkelijk bij de burgemeester, en die zal dan ook de feitelijke beslissing moeten nemen.

Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) oordeelde in haar arrest van 17 juli 2007 (NJB 2007, 1839) anders. In bijzondere omstandigheden, waarin een demonstratie een onmiddellijke reactie is op politieke gebeurtenissen, is het enkel en alleen ontbreken van een melding onvoldoende om de demonstratie te beëindigen. Als er verder niets illegaals aan de hand is en de demonstratie geen bedreiging vormt voor de openbare orde, zou het beëindigen van de demonstratie alleen omdat de melding ontbreekt, een disproportionele beperking van het grondrecht om te demonstreren zijn.

De Ombudsman sluit zich daarbij aan: bij het beëindigen van een demonstratie moet in zijn visie altijd worden afgewogen of dat in het belang van volksgezondheid, het verkeersbelang, of ter voorkoming van wanordelijkheden noodzakelijk is. Dat is overigens, zo blijkt uit het rapport, ook het beleid van de burgemeester van Den Haag.

Of de Hoge Raad in een nieuw arrest aansluiting zou zoeken bij het EHRM valt uiteraard niet te voorspellen, maar er is alle reden om de lijn van het EHRM en de Ombudsman aan te houden: het grondrecht van demonstratie moet niet lichtvaardig worden beperkt, en niets is logischer dan om ook bij het beëindigen van een demonstratie vanwege het ontbreken van een melding af te wegen of het belang van volksgezondheid, het verkeersbelang, of de voorkoming van wanordelijkheden dat noodzakelijk

maken. Niet voor niets schept het artikel in de model-APV de mogelijkheid om in bijzondere omstandigheden een kort voor de demonstratie gedane melding te accepteren.

Artikel 2:4 Afwijking termijn

(vervallen)
Opgenomen in artikel 2:3, vijfde lid

Artikel 2:5 Te verstrekken gegevens

(vervallen)
Opgenomen in artikel 2:3, tweede lid

Artikel 2:6 Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen

Folderen en flyeren is toegestaan, behalve op of aan door het college aangewezen wegen of gedeelten daarvan. Het tweede lid geeft de mogelijkheid om het verbod voor die wegen nog weer te beperken tot nader aan te geven dagen en uren, waarbij het vierde lid het college de bevoegdheid geeft voor het dan nog resterende verbod een ontheffing te verlenen. Van de in het eerste lid toegekende bevoegdheid mag het college niet zodanig gebruik maken dat er "geen gebruik van enige betekenis" overblijft. Zie ook de toelichting op artikel 2:42.

Het college ontleent zijn bevoegdheid aan artikel 160, onder a, van de Gemeentewet.

Artikel 2:6 heeft betrekking op het grondrecht waarmee de gemeentelijke wetgever het meest wordt geconfronteerd, namelijk de vrijheid van meningsuiting. Dit grondrecht is geformuleerd in artikel 19 IV, artikel 10 EVRM en artikel 7 van de Grondwet.

Artikel 7 Grondwet luidt als volgt:

Niemand heeft voorafgaand verlof nodig om door de drukpers gedachten of gevoelens te openbaren, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet.

De wet stelt regels omtrent radio en televisie. Er is geen voorafgaand toezicht op de inhoud van een radio of televisie uitzending.

Voor het openbaren van gedachten of gevoelens door andere dan in de voorafgaande leden genoemde middelen heeft niemand voorafgaand verlof nodig wegens de inhoud daarvan, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. De wet kan het geven van vertoningen, toegankelijk voor personen jonger dan zestien jaar, regelen ter bescherming van de goede zeden.

De voorgaande leden zijn niet van toepassing op het maken van handelsreclame.

De drukpersvrijheid is in het eerste lid van artikel 7 van de Grondwet als een zelfstandige bepaling opgenomen en vormt een lex specialis ten opzichte van het derde lid. De tekst van het eerste lid is letterlijk gelijk aan die van artikel 7 van de oude Grondwet, waarmee beoogd is de bestaande jurisprudentie op dat punt intact te laten. De constante jurisprudentie op artikel 7 van de oude Grondwet kan als volgt worden samengevat.

Daklozenkrant
De verkoop van daklozenkranten is noch venten noch collecteren. Op grond van artikel 7 van de Grondwet kan het verkopen niet verbonden worden aan een vergunning. Wel kan de gemeente gebruik maken van artikel 2:6
Als verkoop plaats vindt op het grondgebied van bijvoorbeeld een supermarkt, dan kan de eigenaar de verkoper verzoeken weg te gaan.
Het verdient aanbeveling om te overleggen met de koepelorganisaties die de daklozen vertegenwoordigt. Immers niet iedereen kan een straatkrant verkopen. De verkopers moeten in het bezit zijn van een identiteitsbewijs van de koelorganisatie waarmee ze kunnen aantonen dat ze officiële straatkantverkopers zijn.

Wabo

Het verspreiden van gedrukte stukken valt niet onder de Wabo, ook niet als daar een element van handelsreclame in zit.

Jurisprudentie
Het in artikel 7, lid 1 van de Grondwet beschermde recht om zonder voorafgaand verlof gedachten en gevoelens door de drukpers te openbaren impliceert het recht om de inhoud van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen, waarin gedachten en gevoelens zijn geopenbaard, zonder voorafgaand verlof door verspreiding of door enig ander middel in het openbaar aan het publiek bekend te maken. 07 11 1892, W. 6259 (ventverbod ‘s Gravenhage); HR 28 11 1950, NJ 1951, 137 en 138 m.nt. W.P.J. Pompe, NG 1951, p. 123, AB 1951, 437 en 443 (APV Tilburg en APV Sittard) en Gst. 22 1 1981, NG 1981, Gst. 1982, 6692,2 m.nt. J.M. Kan, (reclameverordening ‘s Gravenhage).

Elk middel tot bekendmaking dat naast andere middelen zelfstandige betekenis heeft en met het oog op die bekendmaking in een bepaalde behoefte kan voorzien, valt onder de bescherming van artikel 7. Dit betekent dat de bekendmaking van gedachten en gevoelens met behulp van middelen, die in het maatschappelijk verkeer dezelfde functie vervullen als geschriften in eigenlijke zin, is begrepen in de in artikel 7 erkende vrijheid van drukpers. Als “zelfstandige middelen van bekendmaking” zijn in de jurisprudentie onder meer aangemerkt:
- het op de weg uitgeven van strooibiljetten, HR 27 02 1951, NJ 1951, 472 m.nt. B.V.A. Röling, AB 1951, p. 716, NG 1951, p. 196, Gst. 1951, 5118 (APV Eindhoven);
- het gebruik maken van reclameborden of opschriften aan onroerend goed, HR 24 01 1967, NJ 1967, 270 m.nt. W.F. Prins; AB 1968, p. 72 m.nt. R. Streng, OB 1967, IX.1, nr. 26092, NG 1967, p. 187 (Nederland ontwapent); ARRS 23 10 1978, AB 1979, 499 m.nt. F.H. van der Burg, NG 1979, S 4, BR 1979, p. 36, Gst. 1979,6548 (verordening stadsschoon Leiden);
- het aanbrengen van aanplakbiljetten op onroerend goed, HR 19 09 1977, NJ 1978, 516 (APV Hengelo);
- het staan of lopen met propagandamiddelen, HR 30 05 1967, NJ 1968 m.nt. W.F. Prins, AB 1968, p. 332, NG 1967, p. 319 (Vietnam I);

- het aanbieden van gedrukte stukken bij gelegenheid van het houden van een inzameling (niet het houden van de inzameling zélf), HR 27 06 1978, NJ 1979, 59 m.nt. M. Scheltema, AB 1979, 195 m.nt. J.R. Stellinga (APV Eindhoven); Vz.ARRS 16 08 1979, AB 1980, 297 m.nt. JHvdV, NG 1979, S 176, Gst. 1980, 6604 m.nt. P. van Zanten (APV Rotterdam) en Vz.ARRS 18 10 1979, (APV Katwijk);
- verlichte fotovitrine, ARRS 20 08 1981; Gst. 1982,6692 m.nt. J.M. Kan (APV Pijnacker);

De gemeentelijke wetgever mag niet beperkend optreden jegens de inhoud van gedrukte stukken e.d., maar is krachtens artikel 149 Gemeentewet wel bevoegd het in het openbaar bekend maken ("verspreiden") van gedrukte stukken e.d. aan beperkingen te onderwerpen in het belang van de openbare orde, zedelijkheid en gezondheid en van andere zaken betreffende de huishouding der gemeente.
Daarbij geldt dat:

1. een vergunningenstelsel (voorafgaand verlof) voor het gebruik van een bepaald middel van bekendmaking dat naast andere middelen zelfstandige betekenis heeft, niet is geoorloofd;
2. een algemeen verbod tot zodanig gebruik evenmin is toegestaan;
3. een (naar tijd, plaats en wijze) beperkt verbod mogelijk is, mits:
    a. die beperking geen betrekking heeft op de inhoud van de gedrukte stukken, doch gesteld is in het belang van de openbare orde e.d.;
    b. gebruik "van enige betekenis" overblijft; anders komt de beperking in feite neer op een algemeen verbod, HR 17 03 1953, NJ 1953, 389 m.nt. B.V.A. Röling, OB 1953, IX.1, nr. 10867, NG 1953, p. 264, AB 1953, p. 587 (Wachttorenarrest); ARRS 28-04-1981, Gst. 1981, 6686 m.nt. J.M. Kan, OB 1982, nr. 43849, III.2.2.7 (APV Nijmegen).

Artikel 2:7 Feest, muziek en wedstrijd e.d.

In 2006 is met het oog op het vereenvoudigen van de APV dit artikel opgenomen onder de evenementenbepaling (artikelen 2:24 en 2:25). Zie het commentaar bij die artikelen.

Artikel 2:8 Dienstverlening

(vervallen)

Artikel 2.1.4.2 (oud) bevatte een vergunningstelsel voor dienstverlening. Dienstverlening betreft allerlei straatberoepen, zoals kruiers, de scharensliep, de reiniger van voertuigen en de glazenwasser. Sommigen zijn uit het straatbeeld verdwenen, anderen hebben hun intrede gedaan. Denk bijvoorbeeld aan besteldiensten van pizza's of de supermarkt en bewakingsdiensten. De VNG heeft het dienstverleningsartikel in 2007 geschrapt vanwege het streven naar vermindering van administratieve lasten voor ondernemers en het bedrijfsleven (deregulering). De deregulering is ingegeven door de opvatting dat de regeling niet (meer) voldeed aan het noodzaakvereiste zoals verwoord in de Europese Dienstenrichtlijn. Het risico van overlast of verstoring van de openbare orde en zedelijkheid is immers niet groot bij deze vormen van dienstverlening. Dit bleek al uit het optionele karakter van het oude artikel. Voorts geldt voor wat betreft de verkeersveiligheid artikel 5, van de Wegenverkeerswet 1994, dat bepaalt dat ieder zich zodanig dient te gedragen dat geen gevaar op de weg wordt veroorzaakt of dat het verkeer wordt gehinderd. Als de dienstverlener optreedt als venter, dat wil zeggen dat hij ambulant is, gelden bovendien de artikelen over venten (5:14 e.v.).

Sommige gemeenten vatten gidsen onder dit artikel. In de model-APV zijn deze ondergebracht bij artikel 2:9 (straatartiest).

Kort samengevat: De risico's van het schrappen van het vergunningstelsel afgezet tegen het aanzienlijke voordeel van vermindering van administratieve lasten voor dienstverleners en gemeenten – immers er hoeft geen vergunning meer aangevraagd te worden – heeft ons doen kiezen voor het niet meer opnemen van het artikel.

Artikel 2:9 Straatartiest

Het oude artikel 2.1.4.1 (Feest, muziek en wedstrijd) is in 2006 geschrapt. Feesten en wedstrijden zijn ondergebracht bij de evenementen. Muziek maken kan ook een evenement zijn, zie onder artikel 2:24. Echter het optreden van een straatmuzikant, bijvoorbeeld een harmonicaspeler, is geen evenement. Daarom is de straatmuzikant onder artikel 2:9 gebracht. Hetzelfde geldt voor straatfotografen en de andere categorieën genoemd in artikel 2:9.
De motieven om openbare plaatsen aan te wijzen zijn: dwingende redenen van algemeen belang, hetgeen omvat: openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid en milieu. Zie voor de betekenis van deze begrippen het commentaar onder artikel 1.8.

De activiteiten van de straatartiest, straatfotograaf, tekenaar, filmoperateur en gids vallen onder de werking van artikel 7, derde lid, Grondwet. Het begrip "openbaren van gedachten of gevoelens" moet volgens de jurisprudentie en de toelichting op artikel 7 Grondwet haast grammaticaal worden uitgelegd. Elke uiting van een gedachte of een gevoelen, ongeacht de intenties of motieven van degene die zich uit, wordt door artikel 7 Grondwet beschermd. (KB 5 juni 1986, Stb. 337 t/m 342, KB 29 mei 1987, Stb. 365, AB 1988, 15 m.nt. PJS.) Artikel 7, derde lid, Grondwet laat door zijn formulering (niemand heeft voorafgaand verlof nodig wegens de inhoud) een verbod toe voor andere aspecten van de uiting dan de inhoud, zoals bijvoorbeeld de verspreiding. Het is bij de genoemde activiteiten echter moeilijk te scheiden tussen inhoud en verspreiding. Immers, het verbieden van een optreden van een straatartiest op een bepaalde plaats houdt in veel gevallen ook in dat de inhoud van het optreden niet kan worden geuit. Dat betekent dat voor de beperkingsgronden van het in artikel 7, derde lid, opgenomen grondrecht, het best kan worden gekozen voor de beperkingsgronden die bij artikel 7, eerste lid, Grondwet zijn toegelaten. In artikel 2:6, Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen, is dat uitgewerkt in een verbod met ontheffingsmogelijkheid dat voor bepaalde straten en uren geldt. In artikel 2:9 is dezelfde redactie gevolgd.

De bevoegdheid van de burgemeester berust op artikel 174 van de Gemeentewet.

Lex silencio positivo
Het aanwijzen van een gebied waar het verboden is als straatartiest op te treden zal doorgaans op initiatief van het college zelf gebeuren, en niet op aanvraag. Mocht er wel een aanvraag aan de orde zijn, dan bestaan er geen duidelijke bezwaren tegen een lex silencio positivo. Een ontheffing van het verbod zal vaker op aanvraag gebeuren, maar ook een ambtshalve ontheffing zal voorkomen, bijvoorbeeld bij bepaalde festiviteiten. Ook bij een ontheffing op aanvraag is geen reden om van een lex silencio af te zien. Paragraaf 4.1.3.3. Awb wordt op het gehele artikel van toepassing verklaard.

Jurisprudentie
De weigering van een ontheffing in verband met de verstoring van de openbare orde moet reëel zijn en voldoende onderbouwd zijn. Vz.ARRS 01 10 1993, JG 94.0046, Gst. 1994, 6979, 3 m.nt. EB, AB 1994, 207 m.nt. RMvM, ABRS 15 07 1994, JG 95.0208.
Terechte weigering ontheffing voor optreden als straatfotograaf. Optreden als straatfotograaf is niet gericht op het openbaren van gedachten of gevoelens als bedoeld in artikel 7, derde lid, Grondwet. Openbare orde verzet zich tegen het optreden van meer dan twee straatfotografen. ABRS 03 09 1997, Gst. 1997, 7064, 3 m.nt. EB.

Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg of op andere openbare plaatsen in strijd met de publieke functie van die weg of plaats

Dit artikel geeft het college de mogelijkheid greep te houden op situaties die hinder of gevaar kunnen opleveren of ontsierend kunnen zijn. Voor de toepassing kan worden gedacht aan het plaatsen van aankondigingsborden, bouwketen, containers of steigers en het geven van privéfeesten op gemeentelijke grond. Na het vervallen van het exploitatievergunningstelsel, vallen ook de terrassen onder dit artikel.

Lid 1 Hierin wordt de vergunningplicht benoemd.

Lid 2 onder a, b en c Dit zijn de gronden waarop een vergunningaanvraag kan worden geweigerd.

Lid 3 onder a Indien een evenement wordt gehouden, waartoe een melding is gedaan of vergunning is verleend op basis van artikel 2:25, dan hoeft geen vergunning te worden verleend op basis van artikel 2:10. Deze bepaling voorkomt een samenloop van beide vergunningen. In de voorschriften bij een vergunning voor een evenement kan immers ook de verkeersveiligheid worden gewaarborgd.
Onder b Hier wordt een uitzondering gemaakt voor standplaatsen waarop artikel 5:17 van toepassing is. Onder c Een vergunningsstelsel voor dergelijke uitingen is in strijd met artikel 7 van de Grondwet (vrijheid van meningsuiting). Het is op grond van artikel 2:10 wel verboden om uitingen te doen als daardoor het verkeer wordt gehinderd of in gevaar gebracht.

Lid 4 In het kader van de deregulering en de vermindering van administratieve lasten worden onder dit lid categorieën genoemd die niet onder de vergunningsplicht vallen. De basis daarvan is gelegd met het collegebesluit van 10 september 2013, Deregulering APV (IN13.03629). De gemeenteraad maakt met het overnemen van dit model een nadrukkelijke keuze voor het bieden van meer ruimte aan burger en bedrijfsleven. De gedachte is dat voor een groot aantal voorwerpen die in de openbare ruimte worden geplaatst een vergunning overbodig is, omdat deze voorwerpen weinig tot geen overlast veroorzaken. In dat geval volstaat een melding. Men dient dan wel aan de eisen onder a t/m h te voldoen. Onder a en b Indien Dezelfde gronden als genoemd bij de vergunningplicht. Onder c en d. Speciale bepalingen met betrekking tot bouwmaterialen. Onder e. Deze bepaling moet voorkomen dat de gemeente bij haar (wegen)onderhoudswerkzaamheden op objecten stuit. Onder f. Het centrum van Zevenaar is een gebied met veel bedrijvigheid (winkels en horeca), de weekmarkt, betaald parkeren en veel evenementen. Daarbij zijn er ook veel belanghebbenden zoals winkeliers, de bewoners, de horeca-exploitanten en de marktkooplieden. Verder is het centrum van Zevenaar afgesloten voor gemotoriseerd verkeer, zodat men bij het plaatsen van een bouwcontainer al contact met de gemeente moet opnemen. Al deze factoren zorgen voor verhoogde risico's en is een goede afstemming ruim van tevoren noodzakelijk. Het plaatsen van objecten in het centrum van Zevenaar vallen daarom ook onder een vergunningsplicht. Onder g. Voor aankondigingsborden, spandoeken en spanframes is een beleidsregel door het college vastgesteld. Hiervoor geldt dan geen vergunningsplicht, maar bij het doen van een melding dient men

wel rekening te houden met de in de beleidsregel genoemde locaties, aantallen (per aanvrager) en de technische eisen. Onder h. Het is de verantwoordelijkheid van de aanvrager om zich tijdig over de regels te informeren zodat hij niet met termijnen in problemen komt. Er kan aanleiding zijn om het te plaatsen object te verbieden. De criteria van de Europese Dienstenrichtlijn zijn namelijk van toepassing op een melding, omdat de Dienstenrichtlijn een melding beschouwt als een vergunning.

Lid 5. a t/m d uitzonderingen op het verbod van het eerste lid en weigeringsgronden uit het tweede lid.

Lid 7. Bij dit artikel achten wij het belang van het voorkomen van hinder, gevaar en onveilige situaties in de openbare ruimte groter dan een fictief verleende vergunning indien er niet tijdig op een aanvraag wordt beslist.

Artikel 2:11 Aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg

Algemeen
In het kader van deregulering en vermindering van administratieve lasten is bekeken of de vergunningplicht in deze bepaling zou kunnen worden opgeheven. Wij hebben ervoor gekozen de vergunningplicht te laten bestaan, omdat het in verband met de verkeersveiligheid en de bruikbaarheid van wegen niet gewenst is dat niet-overheden zomaar wegen aanleggen, beschadigen of veranderen. Het stellen van algemene regels in plaats van een vergunningvereiste hebben wij wel overwogen, maar dat is niet goed mogelijk, omdat het hierbij veelal om specifiek maatwerk gaat.

Voor de aanleg van wegen en het daarvoor eisen van een vergunning van het college is de relatie met de Wet op de ruimtelijke ordening (WRO) van belang. Op grond van de WRO mag een aanlegvergunning voor de uitvoering van bepaalde werken of werkzaamheden bij een bestemmingsplan alleen verplicht worden gesteld om te voorkomen dat een terrein minder geschikt wordt voor de verwerkelijking van de daaraan bij het plan gegeven bestemming of ter handhaving van een verwerkelijkte bestemming. Ingevolge artikel 14 WRO mag een vergunning alleen en moet zij worden geweigerd, indien het werk of de werkzaamheid in strijd zou zijn met een bestemmingsplan of de krachtens zodanig plan gestelde eisen.

De vergunning voor het aanleggen of veranderen van een weg is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid onder d. van de Wabo. Dat betekent dat de termijnen genoemd in artikel 3.9 van de Wabo van toepassing zijn op deze vergunning. De beslistermijn is 8 weken, de verdagingstermijn zes weken.

De indieningsvereisten voor een aanvraag om een vergunning die onder de Wabo valt, staan in de Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor). Het gaat dan om de algemene indieningsvereisten uit artikel 1.3 van de Mor. Zie daarvoor de toelichting bij artikel 1.2 model-APV. Voor het aanleggen of veranderen van een weg zijn in de Mor geen aanvullende indieningsvereisten opgenomen.

In artikel 2:18 van de Wabo is bepaald dat de vergunning alleen kan worden verleend of geweigerd op de gronden vermeld in deze verordening. De weigeringsgronden staan in artikel 1.8 van deze verordening.

Eerste lid
Aan artikel 2:11 ligt een ander motief ten grondslag, namelijk de behoefte om de aanleg, beschadiging en verandering van wegen te binden aan voorschriften met het oog op de bruikbaarheid van die weg.

Naast het opleggen van min of meer technische voorschriften kan het ook gewenst zijn het tempo van wegenaanleg in de hand te houden. Het is natuurlijk hoogst onwenselijk dat wegen voortijdig aangelegd worden waardoor - door de latere aanleg van zogenaamde complementaire openbare voorzieningen, zoals riolering, water en gasvoorziening en verlichting - de bruikbaarheid van die weg gedurende lange tijd sterk verminderd zal zijn, nog daargelaten dat het veel extra kosten meebrengt.
Als de gemeente tevens eigenaar van de weg is, moet uiteraard ook privaatrechtelijke toestemming worden gegeven. Een afgegeven vergunning mag niet worden gefrustreerd door privaatrechtelijke weigering van de gemeente. Als een derde eigenaar van de grond is, ligt dat anders. Het college kan in dat geval de aanvrager om vergunning erop wijzen dat hij ook privaatrechtelijke toestemming behoeft.

Tweede lid
Omdat voor de toepassing van dit artikel o.a. het begrip "weg" uit de Wegenverkeerswet 1994 gebruikt wordt, is een vergunning vereist voor de aanleg, verandering enz. van wegen die feitelijk voor het openbare verkeer openstaan. Dit betekent dat in beginsel de vergunningsplicht ook geldt voor de zogenaamde "eigen wegen" die feitelijk voor het openbare verkeer openstaan. Ook voor deze wegen is het namelijk wenselijk dat ten behoeve van de bruikbaarheid daarvan voor brandweer, ambulance e.d. voorschriften gesteld kunnen worden over de wijze van verharding, breedte e.d.
Die wenselijkheid is ook aanwezig voor wegen die bijvoorbeeld aangelegd worden op grote bedrijfsterreinen. Daarvoor is in het tweede lid dan ook de toevoeging "alsmede alle niet openbare ontsluitingswegen van gebouwen" opgenomen. De plicht om gebouwen door middel van een verbindingsweg op het openbaar wegennet aan te sluiten, staat in artikel 37 model Bouwverordening.

Derde lid
Van de vergunningplicht zijn uitgezonderd de overheden die in de uitvoering van hun publiekrechtelijke taak wegen aanleggen of veranderen. Er mag van uitgegaan worden dat zij hun werkzaamheden afstemmen op de bruikbaarheid van de weg.
Desgewenst kunnen in het derde lid ook nog andere publiekrechtelijke lichamen, bijvoorbeeld de op de Wet gemeenschappelijke regelingen gebaseerde samenwerkingsverbanden, genoemd worden. Ook is het mogelijk om voor de landinrichtingscommissie, als bedoeld in artikel 27, jo 124, tweede lid, Landinrichtingswet, een uitzondering te maken.
De plicht om gebouwen door middel van een verbindingsweg op het openbaar wegennet aan te sluiten, staat in artikel 37 model Bouwverordening.

Vierde lid
De vergunning op grond van artikel 2:11 betreft een omgevingsvergunning. Omdat hier per definitie al de Lex Silencio Positivo voor geldt is het ontstaan van een van rechtswege verleende vergunning opgenomen.

Jurisprudentie
De voorschriften mogen slechts slaan op datgene wat op de weg zelf betrekking heeft - zoals de grenzen, de afmetingen, het profiel, de hoogte, de wijze van verharding - of wat met die weg ten nauwste verband houdt zoals beplanting en verlichting langs en van de weg, alsmede de (situering van de) langs of in de weg liggende riolering, Vz.ARRS 10 01 1986, BR 1986, 426 (Wegaanleg Gennep).

Anti-rampalen (voor juwelierswinkel) in het voetgangersgebied van een druk winkelcentrum leveren gevaar op voor de bruikbaarheid van de weg en voor het doelmatig gebruik daarvan in de zin van artikel 2.1.5.2, derde lid, van de APV Zutphen. Legalisering van de palen is niet aan de orde. Objecten die in dezelfde

winkelstraat staan, zoals fietsen, terrasstoelen en bloempotten, zijn anders dan de twee betonnen palen. Deze kunnen 's nachts van de openbare weg worden verwijderd. Er is bovendien een aanvaardbaar alternatief. De palen kunnen achter de gevellijn worden gerealiseerd. ABRS 04-02-2004, 200302804/1, LJN AO2900.

In sommige provincies wordt niet gesproken over de provinciale wegenverordening maar over het provinciaal wegenreglement. Om verwarring daarover te voorkomen zijn in 2014 een aantal artikelen aangepast, waaronder lid 4 van artikel 2:11. Daar staat nu: "de provinciale wegenverordening (in sommige provincies: 'het provinciaal wegenreglement')"

Artikel 2:12 Maken, veranderen van een uitweg

Algemeen
In het kader van deregulering en vermindering van administratieve lasten is in 2007 bezien of de vergunningplicht in deze bepaling zou kunnen worden opgeheven. In veel gevallen kan de aanleg of verandering van een uitweg zonder meer gebeuren zonder dat dit problemen oplevert. Overheidsbemoeienis is dan niet nodig. Men zou zelfs kunnen overwegen of regeling in de APV nodig is, en of uitwegen niet puur privaatrechtelijk zouden kunnen worden geregeld. Het is duidelijk dat dit voor veel gemeenten een zeer vergaande stap zou zijn. Er is daarom voor gekozen de vergunningplicht te wijzigen in een meldingsplicht. Daarbij is wel een zogenaamde "noodrem" opgenomen: bij onacceptabele gevolgen kan het college de uitweg alsnog verbieden.

Juridisch karakter van een melding
In januari 2015 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: ABRvS) haar rechtspraak rond meldingsstelsels aangepast.
Beknopt samengevat komt de wijziging er op neer dat alleen een melding in de vorm van een pure mededeling niet leidt tot een appellabel besluit. In andere gevallen is dat wel het geval. Ook als er op een melding niet of slechts met een ontvangstbevestiging wordt gereageerd, wanneer sprake is van een beslissing, al is die stilzwijgend, is er sprake van een appellabel rechtsoordeel. Voor de uitspraken van de Afdeling van 14 januari 2015 zie: ECLI:NL:RVS:2015:14 (Leeuwarden-Lekkum) en ECLI:NL:RVS:2015:36 (Stein-Elsloo).
De Afdeling volgt hiermee de conclusie van Advocaat-Generaal Widdershoven over meldingsstelsels: http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RVS:2014:4116
Oud-staatsraad prof. mr. Konijnenbelt schreef in de Gemeentestem een belangwekkend artikel naar aanleiding van de conclusie en de uitspraken (Gst. 2015/15 afl.7417).
Zijn voorstel is om in het geval van uitwegen terug te keren naar een eenvoudig vergunningstelsel met beperkte weigeringsgronden. Hij wijst er op dat er in dat geval sprake is van een omgevingsvergunning, waarmee per definitie de lex silencio positivo regeling van afdeling van de 4.1.3.3. van de Awb van toepassing is.
Mocht de gemeente willen vasthouden aan een meldingsstelsel dan is zijn aanbeveling om daarin geen termijn op te nemen, maar wel een optie om bij extreme gevallen in te grijpen. Bij het handhaven van het huidige meldingsstelsel merkt hij op dat het raadzaam zou zijn om te voorzien in kennisgeving van de melding door het gemeentebestuur op de in de gemeente gebruikelijke wijze. Die laatste aanbeveling is in de model-APV gevolgd bij de wijziging van 2015. De model-APV voorzag al in een alternatieve optie in de vorm van een vergunning.

Doel artikel 2:12
Artikel 2:12 beoogt de aanleg van uitwegen zoveel mogelijk vrij te laten, maar te voorkomen dat er gevaarlijke of hinderlijke situaties voor het verkeer ontstaan, dat een uitrit op onaanvaardbare manier ten koste gaat van openbaar groen, en desgewenst ook dat een uitweg feitelijk opheffing betekent van soms (zeer) schaarse parkeerruimte.
Uit de jurisprudentie over artikel 14 Wegenwet blijkt dat de eigenaar van een weg het uitwegen daarop moet gedogen. Voorts blijkt uit de jurisprudentie dat regels in een verordening mogen worden gesteld, bijvoorbeeld in het kader van de vrijheid van het verkeer, veiligheid op de weg of de instandhouding van de bruikbaarheid van de weg.
Als de gemeente tevens eigenaar van de weg is, moet ook privaatrechtelijke toestemming worden gegeven. Een publiekrechtelijk toelaatbare uitweg mag niet worden gefrustreerd door privaatrechtelijke weigering van de gemeente. Als een derde eigenaar van de grond is, ligt dat anders. Het college kan in dat geval de aanvrager om vergunning erop wijzen dat hij ook privaatrechtelijke toestemming behoeft.
De indiener van de melding moet bij zijn melding een situatieschets van de gewenste uitweg en een foto van de bestaande situatie ter plaatse voegen. Aan de hand van deze gegevens kan het college sneller de afweging maken of de gewenste uitweg al of niet kan worden toegestaan en eventueel onder oplegging van welke voorschriften.
Een verbod dat in het belang van de verkeersveiligheid wordt gesteld, strijdt evenmin met artikel 14 Wegenwet.
De grond bescherming van groenvoorzieningen in de gemeente kan bijvoorbeeld gebruikt worden om het maken van een uitweg te verbieden als dat op een onaanvaardbare manier ten koste gaat van het openbaar groen.
Omdat veel gemeenten aangaven in de praktijk moeite te hebben met de toepassing van een meldingsstelsel is in 2014 een alternatief artikel 2:12 opgenomen met een eenvoudig vergunningsstelsel. Er moet dus een keuze worden gemaakt voor het één of het ander. Enkele gemeenten hebben het aangedurfd om de uitweg helemaal uit de APV te schrappen. De achterliggende gedachte is dat voor de aanleg van een uitweg over gemeentegrond (veelal de stoep) ook nog privaatrechtelijk overeenstemming moet zijn tussen gemeente en autobezitter. Bij die overeenkomst wordt dan ook het element verkeersveiligheid meegenomen.

Afdeling 2.6 Veiligheid op de weg

Artikel 2a van de Wegenverkeerswet 1994 geeft uitdrukkelijk de bevoegdheid tot het maken van aanvullende gemeentelijke verordeningen ten aanzien van het onderwerp waarin deze wet voorziet, voor zover deze verordeningen niet in strijd zijn met het bepaalde in deze wet (of krachtens de op dit punt vergelijkbare oude Wegenverkeerswet, zoals bij het RVV; aldus HR 16-12-1975, NJ 1976, 204 m.nt. W.F. Prins).
Volgens de wegenverkeerswetgeving kan tot vaststelling van verkeersmaatregelen worden overgegaan in het belang van de vrijheid van het verkeer of de veiligheid op de weg, of in het belang van de instandhouding en de bruikbaarheid van de weg.
Voor het maken van aanvullende regels bij gemeentelijke verordening geldt steeds de beperking dat de hogere wetgever de desbetreffende aangelegenheid niet uitputtend heeft willen regelen. De vraag wanneer dat het geval is, is niet altijd gemakkelijk te beantwoorden.
Daarnaast is er de bevoegdheid van de gemeentelijke wetgever om met geheel andere motieven dan de hogere wetgever voor ogen stonden een plaatselijke regeling te treffen. Zonder problemen is het werken op grond van een ander motief ook weer niet, met name niet wanneer de hogere wetgever in zijn regeling uitdrukkelijk bepaalde situaties buiten schot heeft willen laten.

Verder geldt hier - evenals bij de eigenlijke aanvulling - dat toepassing van de gemeentelijke verordening toepassing van de hogere regeling niet onmogelijk mag maken.
In deze paragraaf zijn bepalingen opgenomen die ieder op zich de veiligheid van het verkeer betreffen en als eigenlijke aanvulling op de wegenverkeerswetgeving aangemerkt kunnen worden.

Jurisprudentie
De gemeenteraad is niet bevoegd tot het treffen van regelen inzake het verkeer op wegen - ook al beogen deze regelen andere belangen te beschermen dan verkeersbelangen indien deze regels zo diep en zo algemeen ingrijpen in het normale verkeer op wegen, dat het stelsel van de wegenverkeerswetgeving wordt doorkruist. HR 21-06-1966, NJ 1966, 417 m.nt. W.F. Prins, AB 1967, p. 186, NG 1966, p. 432, VR 1966, p. 227 m.nt. R.J. Polak (bromfietsverbod Sneek); HR 23-12-1980, NJ 1981, 171 m.nt. T.W. van Veen, AB 1981, 237, NG 1981, p. S 63, VR 1981, p. 58 m.nt. J.J. Bredius (rijverbod Schiermonnikoog) en AR 5-3-1981, Gst. 1981, 6678 m.nt. EB (rijverbod Vlieland).

Artikel 2:13 Veroorzaken van gladheid

Dit artikel ging onder andere over het sneeuw- en ijsvrij houden van stoepen. Iedere winter komt de vraag weer op waarom dit geschrapt is. Vele APV's kennen of kenden een plicht voor de eigenaar van een gebouw of terrein, gelegen binnen de bebouwde kom, om het trottoir langs dat gebouw of terrein sneeuwvrij te maken en te houden. Rond deze bepaling keert dikwijls de vraag terug van bevoegdheid tot regeling. Het opnemen van zo'n plicht in de APV zou namelijk strijd opleveren met de in 1930 in Geneve door de International Labour Organisation vastgestelde conventie betreffende de gedwongen of verplichte arbeid, of zou in strijd zijn met artikel 4 van het EVRM.
Daarnaast moet geconstateerd worden dat een dergelijke bepaling door de overheid niet gehandhaafd wordt. Om deze redenen is afgezien van opname van een "sneeuwruimbepaling" in de model-APV.

Jurisprudentie
Bewoners hebben de verplichting ingevolge de APV om gladheid op aangrenzend trottoir te bestrijden. Van bewoners kan niet worden gevergd dat zij bij sneeuwval hun trottoir voortdurend sneeuwvrij houden. Rb Amsterdam d.d. 20 01 1993, VR 1994, 158.

Artikel 2:14 Winkelwagentjes

Deze bepaling bestrijdt het "zwerfkarrenprobleem" door winkelbedrijven te verplichten achtergelaten winkelwagentjes terstond te verwijderen en op deze winkelwagentjes een herkenningsteken aan te brengen. Een andere aanpak van het probleem is via een statiegeldsysteem op het gebruik van winkelwagentjes. De consument kan een wagentje pas gebruiken met bijvoorbeeld een munt van 50 eurocent. Dit leidt niet altijd tot het gewenste resultaat. Om die reden gaan sommige gemeenten er toe over om in hun APV bepaling een verbod jegens de burger op te nemen. Omdat niet iedere gemeente behoefte heeft aan een dergelijke bepaling is dit artikel bij de herziening van 2011 facultatief gemaakt.

Jurisprudentie
Is een winkelbedrijf vergunningplichtig op basis van de milieuregelgeving, dan kunnen voorschriften met betrekking tot winkelwagentjes worden verbonden aan de milieuvergunning. KB 12 6 1985, WO RvS 1985, nr. V 60 en Gst. 6802, 10 (Haarlem).

De algemene voorwaarden die aan de ontheffing inzake gebruik van winkelwagentjes worden verbonden, bevatten o.a. een verplichting de wagentjes uit te rusten met een muntmechanisme. Dit beleid is niet op zich zelf zodanig onjuist of onredelijk te achten dat reeds daarom een onevenredig nadeel voor verzoekster aanwezig moet worden geacht. De bedoelde voorwaarde strekt er onmiskenbaar toe de van rondslingerende winkelwagentjes ondervonden overlast te beperken. Wnd Vz.ARRS, 01 12 1981, OB 44127, III.2.2.7, nr. 49; NG 1982, nr. 7, p. 103 e.v., ARRS 17 06 1983, AB 1983, 511 m.nt. JHvdV (APV Weert).

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp

Deregulering
In deze model APV is het artikel waarin een vergunningsplicht was opgenomen voor het plaatsen van voorwerpen op de weg in strijd met de bestemming ervan (artikel 2:10.) vervangen door een algemene regel waarin dit wordt verboden wanneer het gevaar of hinder oplevert, of het normale gebruik van de weg hindert. Daarmee vervalt de noodzaak van het oude artikel.

Wanneer uw gemeente ervoor kiest om wel een vergunningsplicht te handhaven, blijft de noodzaak om dit artikel te handhaven, omdat het hier gaat om situaties die men zonder meer wenst te verbieden, zonder in onwenselijke en mogelijk het optreden vertragende vergunningsprocedures te verzeilen. Vandaar dat hier als optie de tekst van het artikel is bijgevoegd, met de oude toelichting:

Het is verboden beplanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of daaraan op andere wijze hinder of gevaar oplevert.

Toelichting
Indien door bomen of planten het uitzicht zodanig wordt belemmerd dat de verkeersveiligheid in het gedrang komt, kan het college op basis van zijn bevoegdheid om bestuursdwang toe te passen ex artikel 125 Gemeentewet, een last opleggen om de bomen of beplanting te verwijderen of te snoeien.

Jurisprudentie
Tuin afgeschermd met lattenscherm en coniferen. Het college vond het belang van privacy zwaarder wegen dan het belang van de verkeersveiligheid. De Afdeling is van oordeel dat de belemmering van het uitzicht van beperkte betekenis is omdat het lattenscherm een open constructie kent. De weigering bestuursdwang uit te oefenen tegen de coniferen blijft echter niet in stand omdat de Afdeling van oordeel is dat de coniferen bij het uitrijden van de inrit het zicht geheel ontnemen. ARRS 10 12 1993, JG 94.0138.

Artikel 2:16 Openen straatkolken e.d.

Deze bepaling spreekt voor zich.

Artikel 2:17 Kelderingangen e.d.

Bij de herziening van 2008 is besloten deze bepaling facultatief te maken. De vraag is namelijk of deze bepaling iets toevoegt aan de hieronder genoemde bepalingen in het wetboek van strafrecht en de Wegenverkeerswet.

Afbakening
Artikel 427, onder 1 en 3 , Wetboek van Strafrecht verplicht de eigenaar tot het treffen van de nodige voorzorgmaatregelen met betrekking tot kelderingangen en toegangen tot onderaardse ruimten ten behoeve van de veiligheid van voorbijgangers.
De onderhavige APV bepaling gaat verder. Geopende kelderingangen e.d. blijven, ook al worden ze met de nodige voorzorgsmaatregelen omgeven, een gevaar voor het publiek. Het zonder noodzaak geopend hebben van kelderingangen e.d. kan hiermee tegengegaan worden.

Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen

Het verbod heeft tot doel bosbranden te voorkomen en beschadiging van eigendommen tegen te gaan. Het verbod kan niet zover strekken dat het roken in de gebouwen en in de bijbehorende tuinen die in een bos of natuurgebied liggen, niet meer mogelijk is. De periode waarin het rookverbod geldt zou van 1 maart tot 1 november kunnen zijn.

Afbakening
In artikel 429, aanhef en onder 3 , van het Wetboek van Strafrecht is bepaald: Met hechtenis van ten hoogste veertien dagen of geldboete van de tweede categorie wordt gestraft: hij die door gebrek aan de nodige omzichtigheid of voorzorg gevaar voor bos-, heide-, helm-, gras- of veenbrand doet ontstaan.

Artikel 2:19 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp

In deze model APV is het artikel waarin een vergunningsplicht was opgenomen voor het plaatsen van voorwerpen op de weg in strijd met de bestemming ervan (artikel 2:10.) vervangen door een algemene regel waarin dit wordt verboden wanneer het gevaar of hinder oplevert, of het normale gebruik van de weg hindert. Daarmee vervalt de noodzaak van het oude artikel.

Wanneer uw gemeente ervoor kiest om wel een vergunningsplicht te handhaven, blijft de noodzaak om dit artikel te handhaven, omdat het hier gaat om situaties die men zonder meer wenst te verbieden, zonder in onwenselijke en mogelijk het optreden vertragende vergunningsprocedures te verzeilen. Vandaar dat hier als optie de tekst van het artikel is bijgevoegd, met de oude toelichting:

Het is verboden op, aan of boven het voor voetgangers of (brom)fietsers bestemde deel van de weg op enigerlei wijze prikkeldraad, schrikdraad, puntdraad of andere scherpe voorwerpen aan te brengen of te hebben hangen lager dan 2,2 meter boven dat gedeelte van de weg.

Het verbod geldt niet voor prikkeldraad, schrikdraad, puntdraad of andere scherpe voorwerpen, die op grotere afstand dan 0,25 m uit de uiterste boord van de weg, op van de weg af gerichte delen van een afscheiding zijn aangebracht.

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder weg verstaan wat artikel 1 van de Wegenverkeerswet 1994 daaronder verstaat.

Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Schrikdraad
Met betrekking tot schrikdraad kan het volgende opgemerkt worden. Ten aanzien van de veiligheid, de goede constructie en de keuring van elektrische schrikdraadinstallaties bevatte het Veiligheidsbesluit elektrische schrikdraden (VBES), KB van 2 november 1948, Staatsblad 1482, een aantal bepalingen.

Nadat het VBES eerst onder de werking van de Arbeidsomstandighedenwet (artikel 47 ARBO-wet) is gebracht is het ingetrokken per 1 juli 1997 in verband met de inwerkingtreding van het Arbeidsomstandighedenbesluit (15 januari 1997, Stb. 60). Het Arbeidsomstandighedenbesluit geeft geen technische eisen specifiek gericht op schrikdraadinstallaties.

Elektrische schrikdraadinstallaties worden inmiddels ook door particulieren gebruikt ter bescherming van hun (volks)tuin, volière en dergelijke tegen dieven. Aan de deugdelijkheid daarvan zijn geen eisen gesteld. Wanneer daaraan behoefte bestaat kunnen in de APV dergelijke eisen opgenomen worden die zijn ontleend aan het VBES.

De voorschriften die het college aan de vergunning kan verbinden, kunnen afgeleid worden van de eisen die het VBES stelde, waarbij in ieder geval voorgeschreven zou moeten worden dat daar waar de schrikdraden van een weg af aangeraakt kunnen worden er voldoende waarschuwingsborden aangebracht moeten worden.

Artikel 2:19 gaat niet verder dan het stellen van een afstandsvereiste voor het aanbrengen van schrikdraad en puntdraad.

Artikel 2:20 Vallende voorwerpen

(vervallen)

Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting

Afbakening
De in het derde lid genoemde uitzonderingen hebben betrekking op situaties waarbij het desbetreffende specifieke belang, waterstaatswerken, verkeerslichtinstallatie, trafohuisjes en dergelijke, zich verzetten tegen het aanbrengen van allerlei voorzieningen daarop.
In beginsel biedt de Belemmeringenwet privaatrecht het kader om op het eigendomsrecht van anderen inbreuk te maken. De Belemmeringenwet is echter in haar toepassing bedoeld voor zodanige inbreuken op dat eigendomsrecht waardoor het gebruik van de desbetreffende onroerend zaak al dan niet tijdelijk beperkt wordt.
Wanneer daarvan sprake is kan niet een gedoogplicht op grond van het onderhavige artikel geconstrueerd worden. Deze gedoogplicht is alleen dan aanwezig wanneer de voorwerpen, borden of voorzieningen ten behoeve van het openbaar verkeer of de openbare verlichting het gebruiksrecht van de eigenaar niet aantasten.

Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn

(vervallen)

Voor objecten onder hoogspanningslijn is de nut en noodzaak opgenomen in het bestemmingsplan. Hiermee is dit artikel overbodig geworden.

Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs

(Vervallen)

AFDELING 7 TOEZICHT OP EVENEMENTEN

Artikel 2:24. Begripsomschrijving

Eerste lid In artikel 2:24 is gekozen voor de zgn. negatieve benaderingsmethode ten aanzien van de definiëring van het begrip evenement. Uitgaande van een algemeen geldend criterium ("namelijk elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak") wordt vervolgens een aantal evenementen opgesomd dat niet onder de werking van de bepalingen valt.

In de eerste plaats is dit het geval bij bioscoopvoorstellingen. Deze voorstellingen worden niet als evenement aangemerkt.

Daarnaast gelden de bepalingen niet voor waren- en snuffelmarkten. Indien het college op grond van artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet een (waren-)markt heeft ingesteld, kan de gemeenteraad hiervoor regels vaststellen in een marktverordening. Snuffelmarkten zijn specifiek geregeld in artikel 5:22 van de APV. Uitgebreide informatie over markten is te vinden onder de toelichtingen bij artikel 5:22 en de modelmarktverordening van de VNG. De Wet op de kansspelen kent een eigen toezichtregime.

Dansen in een DHW-inrichting is uitgezonderd van het evenementenbegrip omdat dit in het algemeen niet als een evenement kan worden gezien. Een andere, meer incidenteel plaatsvindende activiteit dan het gelegenheid geven tot dansen (bijv. het optreden van een band, een houseparty, of een kooigevecht) kan wel als evenement worden aangemerkt. Zie Lbr 92/78. Zie verder hieronder onder feest.

Betogingen, samenkomsten en vergaderingen zijn al geregeld in de Wom. Zie voor een toelichting op de Wom onder artikel 2:3.

Onder f zijn ten slotte van de evenementenbepaling uitgezonderd 2:9 (Straatartiest) en 2:39 (Speelgelegenheden). Dit gebeurt uiteraard om dubbele regelgeving te voorkomen.

Het College heeft verder bepaald dat de van gemeentewege georganiseerde jaarlijkse kermissen van de vergunningplicht is vrijgesteld.

Tweede lid **onder a**. Omdat een herdenkingsplechtigheid doorgaans wel voor publiek toegankelijk is, maar uiteraard niet als een verrichting van vermaak kan worden aangemerkt, wordt ze als evenement genoemd. **Onder b.** Omdat een braderie van korte duur is en niet met een bepaalde regelmaat terugkeert, kan deze activiteit niet als jaarmarkt of gewone markt worden aangemerkt in de zin van artikel 160 Gemeentewet

(Vz. ARRS 27-05-1992, JG 93.0002). Tevens valt deze activiteit niet aan te merken als een snuffelmarkt in de zin van artikel 5:22, van de model-Apv. Omdat een braderie een voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak is, is het een evenement. **Onder c,** Het houden van optochten, zoals carnavals- en Sinterklaasoptochten, bloemencorso's enz, die niet opgevat kunnen worden als een middel tot het uiten van een mening of gedachten of gevoelens, valt niet onder de bescherming van de Grondwet, het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) of andere internationale verdragen die de vrijheid van meningsuiting waarborgen. Evenmin is hierop de Wet openbare manifestaties (Wom) van toepassing. **Onder d.** Wanneer een feest voor publiek toegankelijk is, is er sprake van een vergunningplichtige activiteit omdat het valt onder de reikwijdte van de begripsomschrijving van artikel 2:24, eerste lid. Het feest kan als een voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak worden aangemerkt. Besloten feesten daarentegen vallen niet onder de reikwijdte van de evenementenbepaling omdat deze activiteit niet een voor het publiek toegankelijke verrichting van vermaak is. Bijvoorbeeld bij het houden van een bedrijfsfeest waar aan de hand van uitnodigingslijsten publiek aanwezig is, is er geen sprake van een voor het publiek toegankelijke verrichting van vermaak. Maar wanneer een feest een "besloten" karakter heeft en er publiekelijk kaarten worden verkocht en/of reclame wordt gemaakt, is er sprake van een evenement. De gemeente kan bij feesten waarvoor geen vergunning nodig is, optreden wanneer deze bijvoorbeeld worden georganiseerd in ruimten strijdig met het bestemmingsplan. Zie de uitspraak met betrekking tot het verplicht handhavend optreden bij schuurfeesten. ABRS 02-04-1999, Gst. 1999, 7103 m.nt. P.J.H.)

Ook in het kader van de Wegenverkeerswet 1994 kan worden opgetreden in geval van parkeer- en verkeersoverlast. Feesten die gehouden worden in horecagelegenheden en niet behoren tot de normale bedrijfsvoering (bijvoorbeeld een optreden van een bekende diskjockey of een optreden van een bekende band) zijn op grond van artikel 2.2.2 (oud) vergunningplichtig. ABRS 11-01-2006, LJN-nr. AU9388 (Ghostship/Ghosthouse). Wanneer een feest al dan niet besloten "op of aan de weg" plaats vindt, is dit een vergunningplichtige activiteit omdat het plaats vindt op doorgaans voor publiek toegankelijk gebied. Het feit dat het feest besloten is, dus niet voor publiek toegankelijk, doet daar niets aan af. Optreden van muziekkorpsen, muziekbandjes, etc. die voor iedereen toegankelijk zijn (zowel in een inrichting als in de buitenlucht) vallen onder de vergunningplicht van artikel 2:25. Voorschriften met betrekking tot geluid in een inrichting zijn opgenomen in het activiteitenbesluit milieubeheer. De artikelen 4:2 en 4:3 van de Apv geven het college de bevoegdheid om ontheffing te verlenen voor geluidshinder in een inrichting. Voorschriften met betrekking tot geluid buiten een inrichting kunnen op grond van artikel 4:6 van de Apv in de vergunning worden opgenomen. **Onder e.** Binnen de gemeente Zevenaar is specifieke categorie evenementen, namelijk een klein evenement

Derde Lid
Naast de straatfeesten en buurtbarbecues vallen ook de evenementen hieronder die naar aard en/of omvang hier aan gelijk zijn te stellen. Deze categorie evenementen valt niet onder de vergunningsplicht als genoemd in artikel 2:25 lid 1 APV, maar er moet wel een melding worden ingediend.

Vierde Lid
Evenementen worden door de gemeente beoordeeld middels een risicoscan, om vooraf zo goed mogelijk de risico's in te schatten. De risicoscan is gebaseerd op verschillende indicatoren, waarin een profiel wordt weergegeven van het publiek, de ruimte en de activiteiten. De uitkomst van de risicoscan is medebepalend voor het traject van de vergunningverlening, komt het evenement in aanmerking voor een melding, meerjarige vergunning of een jaarlijkse vergunning? Verder kan de uitkomst van de risicoscan bepalend zijn voor de specifieke voorschriften in een vergunning.

Artikel 2:25 Evenement

Algemeen
Evenementen vervullen een belangrijke functie in de gemeenten. Er worden verschillende evenementen georganiseerd, grootschalig, met uitstraling voor bijv. de hele stad, middelgroot of kleinschalig, bijvoorbeeld beperkt tot de eigen straat. Voor een goed verloop van een evenement moeten verschillende belangen worden afgewogen en duidelijke afspraken met de organisator worden gemaakt. Het vervangen van vergunningvoorschriften door het doen van een melding geeft organisatoren van een klein evenement meer vrijheid maar tegelijk ook meer verantwoordelijkheid voor zorgvuldig gebruik van die openbare ruimte. Bij een klein evenement is het niet noodzakelijk om vooraf goede afspraken te maken en toegesneden voorwaarden op te leggen. Vooraf bekende algemene richtlijnen lijken hiervoor voldoende, waardoor het niet proportioneel is om een vergunning eisen.

Met de invoering de meldingsplicht voor de kleinschalige evenementen vervalt het eerder in dit artikel opgenomen derde lid, dat bepaalde dat de burgemeester voor bepaalde categorieën evenementen vrijstelling kon verlenen.

Bij middelgrote en grote evenementen is vooraf een vergunning noodzakelijk, controle achteraf kan niet volstaan wegens mogelijk gevaar voor de openbare orde, overlastsituaties, verkeersveiligheid, volksgezondheid, zedelijkheid e.d. Ook de organisator is bij een vergunningstelsel gebaat, omdat hij met de gemeente kan onderhandelen om goede afspraken te maken. Zo krijgt hij op het evenement toegesneden voorwaarden.

Eerste lid Bij het beoordelen van een aanvraag wordt gekeken of de vergunning al dan niet geweigerd wordt aan de hand van de in artikel 1:8 genoemde criteria. De burgemeester is bevoegd voorschriften te verbinden aan het houden van een evenement. Voor de toelaatbaarheid van de voorschriften geldt een aantal voorwaarden:

- De voorschriften mogen niet in strijd zijn met enige wettelijke regeling.
- De voorschriften moeten redelijkerwijs nodig zijn in verband met het voorkomen van aantasting van de openbare orde, openbare veiligheid en volksgezondheid, zie de artikelen 1:4 en 1:8.
- De voorschriften mogen niet in strijd komen met enig beginsel van behoorlijk bestuur.

Niet nakoming van voorschriften die aan de vergunning verbonden zijn kan grond opleveren voor intrekking van de vergunning dan wel voor toepassing van andere administratieve sancties. In artikel 1:6 is de intrekkingsbevoegdheid vastgelegd.

Tweede lid Voor kleine evenementen volstaat een meldingsplicht. Het blijft verboden om zonder melding zo'n evenement te houden, zodat de gemeente kan optreden als zonder deze melding een klein evenement wordt georganiseerd.

Tweede lid, onder a en b Voor het houden van een klein evenement is impliciet lawaai toegestaan. Om het wel binnen de perken te houden, is er voor gekozen dat kleine evenementen met een meldingsplicht tussen 10:00 en 23:00 uur moeten plaatsvinden. Indien er buiten deze tijden gebruik wordt gemaakt van een omroepinstallatie, motorisch geluid of muziek (onversterkt als versterkt), dan kan het evenement niet meer worden afgedaan met een melding. Het is mogelijk dat er dan specifieke (geluids)voorschriften in een vergunning moeten worden opgenomen.

Tweede lid, onder c Evenementen die plaats vinden in het centrum van Zevenaar worden uitgesloten van het doen van een melding. Het centrum is een gebied met veel bedrijvigheid (winkels en horeca), de

weekmarkt, betaald parkeren en veel evenementen. Daarbij zijn er ook veel belanghebbenden zoals winkeliers, de bewoners, de horeca-exploitanten en de marktkooplieden. Al deze factoren zorgen voor verhoogde risico's en is een goede afstemming ruim van tevoren noodzakelijk.

Tweede lid, onder d De gemeente heeft een lijst samengesteld met daarop doorgaande wegen binnen de gemeente Zevenaar waarop niet zonder meer een evenement mag plaatsvinden. In dat geval volstaat het doen van een melding niet, maar dient men een vergunning aan te vragen. Het gaat om de volgende straten:

Angerlo:

Industrieterrein de Koppeling-Doesburgseweg- Dorpsstraat- Mariëndaalseweg- Ganzepoel.

Babberich:

Witte Kruis-gedeelte Babberichseweg-Dorpsstraat-Beekseweg-toegangsweg Sportpark-Transport Centrum

Giesbeek:

Watervogel (Riverparc)-Industrieterrein-Havenweg-Meentsestraat-Zwalmstraat-Kerkstraat

Lathum:

Marsweg-Kerkstraat

Oud-Zevenaar:

Industrieterrein Zuidspoor-Ringbaan Zuid-Oud Zevenaarseweg-Dijkweg-Kerkstraat-Martinusweg

Zevenaar:

7Poort-Hengelder-Mercurion-Tatelaar-Ringbaan Oost/Noord/Zuid-de Methen-Landeweerdijk-Sleeg-doorgaande weg Schaapsdrift-Didamseweg (tussen Ringbaan Oost en Edisonstraat)-Doesburgseweg-Platanenlaan-Lentemorgen-Noordeinde-wegen centrumring Zevenaar(afgesloten gebied en betaaldparkeerplaatsen)-Guido Gezellestraat-'t Hekke-Eikenbaan (tussen Platanenlaan en Hazelaar) -Reisenakker-Hunneveldweg(tussen Reisenakker/Platanenlaan)-Spaansemaat-'t Stegeslag-Ring Zonne-egge-Arnhemseweg-Roodwilligen (doorgaande weg)- Schellekrans-Heerenmäten-Stationsplein-Nieuwe Doelenstraat-Kerkstraat-Gennepskamp-Stationsstraat-Westeinde-W. de Zwijgerlaan- v. Olde Barneveltlaan-Jeroen Boschstraat-Rembrandtplein(doorgaande weg)-Schilderspoort-Engeveldweg-Prof. Aalbersstraat-Mozartlaan-Europalaan-Privaslaan-Weiburglaan-Alexandria-Ardechelaan(hoofdrijbaan)-Babberichseweg

Molenstraat-Schievestraat tussen Arnhemseweg en Haspelstraat-Wittenburgstraat en Bommerheufseweg.

Indien gebruik wordt gemaakt van een provinciale weg, dient de organisatie contact op te nemen met de provincie Gelderland.

Tweede lid, onder e. Een verwijzing naar de indeling van verschillende risicocategorien.

Tweede lid, onder f en g Het is de verantwoordelijkheid van de organisator om zich tijdig over de regels te informeren zodat hij niet met termijnen in problemen komt. Er kan aanleiding zijn om het organiseren van een klein evenement te verbieden. Dit is alleen mogelijk, als de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt. De criteria van de Europese Dienstenrichtlijn zijn namelijk van toepassing op een melding, omdat de Dienstenrichtlijn een melding beschouwt als een vergunning.

Derde lid
Het verbod van het eerste lid geldt voorts niet voor een wedstrijd op of aan de weg, voor zover in het daarvoor geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 10 juncto artikel 148 Wegenverkeerswet 1994. Zie hiervoor het commentaar van artikel 2:24, tweede lid, onder d.

Derde lid
Er kan aanleiding zijn om het organiseren van een klein evenement te verbieden. Dit is alleen mogelijk, als de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt. De criteria van de Dienstenrichtlijn zijn namelijk van toepassing op een melding, omdat de Dienstenrichtlijn een melding beschouwt als een vergunning.

Rol van de burgemeester en de raad
De bevoegdheid van de burgemeester in het kader van het toezicht op evenementen stoelt op artikel 174 Gemeentewet. In het derde lid van dit artikel is aangegeven dat de burgemeester belast is met de uitvoering van verordeningen voor zover deze betrekking hebben op het toezicht op de openbare samenkomsten en vermakelijkheden alsmede op de voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven. Het begrip "toezicht" is ruimer dan alleen de handhaving van de openbare orde. Het gaat hier ook om de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de burger in incidentele gevallen en op bepaalde plaatsen. Indien de burgemeester de uitvoering van zijn toezichthoudende taak wil overlaten aan ambtenaren dan kunnen deze bevoegdheden worden gemandateerd overeenkomstig afdeling 10.1.1. Awb.

Het is ook de bevoegdheid van de burgemeester het beleid ten aanzien van voorschriften met betrekking tot de evenementenvergunning vast te stellen. Wanneer de burgemeester voornemens is een evenement te verbieden, is het zaak dat dit van een goede motivering is voorzien.

De raad is sinds de dualisering niet langer bevoegd om beleidsregels vast te stellen. Dit neemt niet weg dat de raad de burgemeester kan aanspreken op zijn beleid bij de uitoefening van zijn bestuursbevoegdheden (artikelen 169 en 180 Gemeentewet).
Bovendien kan de raad op grond van haar kaderstellende bevoegdheid (artikel 147 Gemeentewet) aangeven dat het wenselijk is dat de gemeente actief is met het aantrekken van evenementen in de gemeente, bijvoorbeeld het binnenhalen van minimaal één groot landelijk evenement per jaar.

Verificatieplicht Vreemdelingenwet 2000
In het kader van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) dient bij de aanvraag om een vergunning een verblijfsrechtelijke toets plaats te vinden alvorens tot vergunningverlening wordt overgegaan. Artikel 9, tweede lid, van de Vw 2000 schept een verplichting om desgevraagd bij een aanvraag voor een beschikking anders dan op grond van de Vw 2000, een document te overleggen waaruit het rechtmatige

verblijf blijkt. Zie voor overige informatie over dit onderwerp onder het kopje Vreemdelingen onder de Algemene toelichting.

Aansprakelijkheid
Vergunninghouder/organisator.Voorop staat dat de vergunninghouder of de organisator zelf, of degene die bijvoorbeeld tijdens een evenement een gevaar in het leven roept dat zich vervolgens verwezenlijkt, primair aansprakelijk kan worden gesteld voor daardoor veroorzaakte schade. Het arrest Vermeulen/Lekkerkerker (HR 10 maart 1972, NJ 1972, 278) is van overeenkomstige toepassing op de houder van de evenementenvergunning. De Hoge Raad oordeelt in dat arrest dat het feit dat een Hinderwetvergunning (nu: Wet milieubeheer) is verleend, nog niet betekent dat eigenaren van naburige erven schade en hinder, welke zij in het algemeen niet behoeven te dulden, wel zouden moeten verdragen van een vergunninghouder.

Een dergelijke vergunning vrijwaart de vergunninghouder volgens de Hoge Raad dan ook niet voor zijn aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad, ook niet als door de desbetreffende eigenaar tegen verlening van de vergunning tevoren bezwaren zijn ingebracht, maar deze bezwaren zijn verworpen.

Toezicht houden

Mr. V.H. Affourtit gaat in het tijdschrift "Risicobewust" onder andere in op de aansprakelijkheid voor toezichtsfalen (Aansprakelijkheid van gemeenten bij evenementen, Tijdschrift Risicobewust, nr. 4, november 2003). Kort samengevat komt zijn artikel op het volgende neer.

Voor het houden van toezicht op evenementen bestaan op zichzelf geen heldere regels bij overtreding waarvan de aansprakelijkheid eenvoudig kan worden vastgesteld. De grondslag voor aansprakelijkheid moet dan ook worden gezocht in artikel 6:162 BW en de door het zogenaamde Kelderluikarrest (HR 5 november 1965, NJ 1966, 136) ingevulde ongeschreven zorgvuldigheidsnorm.

Op basis daarvan is een afweging nodig van de mate van waarschijnlijkheid waarmee niet-inachtneming van de vereiste oplettendheid en voorzichtigheid kan worden verwacht, de hoegrootheid van de kans dat daaruit ongevallen ontstaan, de ernst die de gevolgen daarvan kunnen hebben, en de mate van bezwaarlijkheid van te nemen veiligheidsmaatregelen. Door dit laatste criterium komt de toezichthouder een zekere "beleidsvrijheid" toe. Dit betekent dat niet van hem gevergd kan worden dat hij op alles waarop hij toezicht uitoefent ook daadwerkelijk steeds toeziet, omdat zijn middelen beperkt zijn. Het gaat er om dat de door de toezichthouder gemaakte keuzes redelijk zijn.

Affourtit trekt de volgende conclusies:

Als een op deugdelijke wijze totstandgekomen vergunning eenmaal is verleend, bestaat geen verplichting tot het houden van algemeen toezicht (HR 22 juni 2001, Gst. 2001, 7146, 2, Boeddha). Het nalaten om een dergelijk toezicht te houden, zal dan ook niet snel tot aansprakelijkheid leiden. Indien echter een geringe overtreding van een vergunningvoorschrift zeer ernstige schade zou kunnen veroorzaken, ligt een algemene controleplicht voor de hand.

Als er concrete aanwijzingen bestaan van een op handen zijnde wetschending, zoals het handelen zonder vergunning of het handelen in afwijking van de vergunningvoorschriften, heeft het bestuursorgaan een verplichting tot ingrijpen. Indien er sterke aanwijzingen zijn die bij het bestuursorgaan het vermoeden van

niet naleving (moeten) doen rijzen, is actief toezicht en eventueel ingrijpen met gebruikmaking van bestaande bevoegdheden vereist. Niets doen is dan spoedig een onrechtmatig nalaten.

Als een overheidslichaam concreet wordt gewaarschuwd voor (dreigende) schade, is het in ieder geval gehouden hiernaar een onderzoek in te stellen (HR 8 januari 1999, NJ 1999, 319, Waterschap West-Friesland/Kaagman).

Indien de gemeente aansprakelijk wordt gehouden in verband met het niet voldoende houden van toezicht, zal vaak tevens de vergunninghouder of de derde-schadeveroorzaker kunnen worden aangesproken. De in rechte aangesproken gemeente kan een van beide of allebei in vrijwaring oproepen of de schade in een aparte procedure (afhankelijk van de omstandigheden geheel of gedeeltelijk) op hem/hen verhalen.

Belastingheffing
Voor het behandelen van een aanvraag voor een vergunning voor het houden van een evenement kunnen leges worden geheven. In de gemeentelijke legesverordening kan hiervoor een tariefbepaling worden opgenomen. De gemeentelijke legesverordening is gebaseerd op artikel 229, eerste lid, aanhef en onder b, van de Gemeentewet.

De tarieven in die verordening worden zodanig vastgesteld dat de geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten. De Dienstenrichtlijn bepaalt in artikel 13, tweede lid, dat de kosten redelijk en evenredig met de kosten van de vergunningsprocedures in kwestie moeten zijn; ze mogen de kosten van de procedures niet overschrijden. Binnen deze grens van kostendekkendheid op verordeningenniveau is het mogelijk tarieven te differentiëren als zich dat beter verstaat met het gemeentelijke (evenementen)beleid. Zo zal de behandeling van een vergunning voor een groot evenement meer werk en dus kosten met zich brengen dan een kleinschalig evenement zoals een straatfeest.

Naast dit kostenaspect zal ook het profijt dat een organisator van een groot evenement heeft van de evenementenvergunning groter zijn dan het profijt van de organisator van een straatfeest. Veelal zal een groot evenement ook door een professionele organisatie worden georganiseerd, terwijl bijvoorbeeld een straatfeest door vrijwilligers wordt georganiseerd.

Een en ander kan voor de gemeente aanleiding zijn tot beleidsuitgangspunt te nemen dat de leges voor een vergunning voor een groot evenement hoger moet zijn dan die voor een kleinschalig evenement. Of dat voor het kleinschalig evenement helemaal geen leges worden geheven.

Opmerking verdient dat de tarieven niet naar het inkomen, de winst of het vermogen mogen worden gedifferentieerd.

Artikel 229, eerste lid, aanhef en onder c, van de Gemeentewet maakt het mogelijk dat een vermakelijkheidsretributie geheven wordt voor evenementen. Vereiste daarvoor is dat gebruik moet worden gemaakt van door of met medewerking van de gemeente tot stand gebrachte of in stand gehouden voorzieningen. Hieronder valt ook een bijzondere voorziening in de vorm van toezicht. De gemeente moet derhalve (extra) kosten maken in verband met het evenement. De gemeente hoeft de hoogte van de kosten niet aan te tonen. Het is dus niet zonder meer mogelijk om de vermakelijkheidsretributie in het leven te roepen op grond van het feit dat een organisator een gemeentelijke weg gebruikt voor een evenement. Het gebruik van de weg moet zodanig zijn dat de gemeente hierdoor extra onderhoudskosten heeft.

Opmerking verdient dat de vermakelijkheidsretributie in een belastingverordening moet worden geregeld.

De reikwijdte van een dergelijke verordening zal zich veelal ook uitstrekken tot andere "vermakelijkheden" in de gemeente.

De vermakelijkheidsretributie wordt geheven van degene die het evenement organiseert. Vaak wordt de vermakelijkheidsretributie geheven als een toegangsprijs voor een evenement moet worden betaald. Op die manier kan de vermakelijkheidsretributie door de organisator in de toegangsprijs worden opgenomen, zodat deze vrij eenvoudig aan de bezoekers doorberekend kan worden.

Eerste lid Voorschriften
De burgemeester is bevoegd voorschriften te verbinden aan het houden van een evenement. Voor de toelaatbaarheid van de voorschriften geldt een aantal voorwaarden:

De voorschriften mogen niet in strijd zijn met enige wettelijke regeling.

De voorschriften moeten redelijkerwijs nodig zijn in verband met het voorkomen van aantasting van de openbare orde, openbare veiligheid en volksgezondheid, zie de artikelen 1:4 en 1:8.

De voorschriften mogen niet in strijd komen met enig beginsel van behoorlijk bestuur.

Het is volgens de Afdeling bestuursrechtspraak aanvaardbaar dat de burgemeester aan een evenementenvergunning alsnog nadere voorschriften stelt en zich niet hoeft te beperken tot de voorschriften die voortvloeien uit de aanvraag, of de voorschriften waarmee de aanvrager instemt. ABRS 28-04-2004, inzake Rockbitch, LJN-nr AO8495.
Niet nakoming van voorschriften die aan de vergunning verbonden zijn kan grond opleveren voor intrekking van de vergunning dan wel voor toepassing van andere administratieve sancties. In artikel 1:6 is de intrekkingsbevoegdheid vastgelegd.

Doorlopende vergunning
Een doorlopende vergunning is voor de evenementenvergunning niet aangewezen. Immers het evenement loopt per definitie af. Hier verzet de aard van de vergunning zich tegen een vergunning met onbeperkte duur.

Privaatrechtelijke voorschriften
Het opnemen van privaatrechtelijke voorschriften in een vergunning is niet mogelijk omdat een vergunning eenzijdig van karakter is. Dergelijke voorschiften zouden niet kunnen worden afdwongen. Bovendien kan een vergunning niet worden geweigerd indien de aanvrager niet voldoet aan de privaatrechtelijke vereisten.

Entreeheffing
Hennekes gaat in zijn opstel (Gst. 1998, 7076, p. 281-288) in op de vraag of het heffen van entreegeld voor het bezoeken van een evenement al dan niet geoorloofd is. Hij concludeert dat voor entree de organisator met de bezoeker overeenkomt om tegen betaling van een bepaald bedrag het door de organisator geboden evenement te mogen bezoeken. Het is dus de organisator die bepaalt of er entree geheven wordt en zo ja, hoe hoog dat entreegeld zal zijn.

Evenementen en bestemmingsplan
Een vergunning voor een evenement kan niet geweigerd worden omdat het in strijd is met een

bestemmingsplan. Een aanvraag voor een evenementenvergunning moet worden beoordeeld aan de hand van de belangen die zijn opgenomen in de weigeringsgronden. Andersoortige belangen kunnen geen zelfstandige weigeringsgrond opleveren, ABRS 29-03-2003, LJN-nr. AF8028. Dus is strijd met het bestemmingsplan geen weigeringsgrond in de zin van de APV.
De Afdeling bestuursrechtspraak heeft echter met betrekking tot het houden van terugkerende, meerdaagse evenementen geoordeeld dat bij evenementen die naar omvang, duur en uitstraling een planologische relevantie hebben die in strijd is met het bestemmingsplan, handhavend moet worden opgetreden.

Een uitzondering vormen evenementen die eenmalig plaatsvinden of in elk geval niet regelmatig worden herhaald. Artikel 17 WRO, bedoeld als planologische vrijstelling voor tijdelijke activiteiten, kan hierop worden toegepast. Evenementen die geen of slechts geringe planologische relevantie hebben, kunnen eveneens gewoon plaatsvinden. Daarvoor is geen planologische vrijstelling vereist. Voor deze evenementen is wel een evenementenvergunning vereist op grond van de APV en eventuele andere toestemmingen of ontheffingen voor muziek/geluidhinder, brandveiligheid enz. Het is daarom van belang dat gemeenten naast de vergunningverlening erop toezien dat de bestemmingsplannen voorzien in de te houden evenementen. ABRS 13-04-2005, LJN-nr. AT3708 (Schuttersfeest Diepenheim, Hof van Twente), Gst. 2005, 7229, m.nt. Teunissen; Rb Leeuwarden 27-07-2005, LJN-nr. AU0442 (Veenhoopfestival Smallingerland).

Evenementen op de openbare weg
Hennekens heeft in Gst, 1998, 7076, p. 281-288 een opstel geschreven met als titel Evenementen op de openbare weg. Hij gaat uitgebreid in op de verhouding tussen het normale gebruik van een openbare weg en het gebruik daarvan voor het houden van een evenement. Eerst worden enkele opmerkingen gemaakt over de evenementenvergunning als grondslag voor het besluit om een (gemeentelijke) openbare weg af te sluiten voor het houden van een evenement. Hierna wordt de vraag beantwoord wie bevoegd is om tot een dergelijke wegafsluiting te besluiten en wat de gevolgen daarvan zijn. Daarbij wordt o.a. aandacht besteed aan de openbaarheid van de weg en de regeling van wegafsluitingen in en krachtens de Wegenverkeerswet 1994.

Evenementen op het water
Indien bij een evenement onderdelen van de activiteiten op het water plaatsvinden of indien de uitstraling van de activiteiten op het water voor de openbare weg groot zijn moet de vergunningverlener bij de waterbeheerder advies inwinnen over de voorwaarden waaronder een evenement nautisch gezien verantwoord doorgang kan vinden. Er dient bijvoorbeeld nagegaan te worden of afsluiting van waterwegen nodig zijn of dat er borden geplaatst moeten worden. Het is ook verstandig om bij het waterschap na te gaan of er in de Waterschapswet bepalingen zijn opgenomen inzake het houden van evenementen op het water. De vergunningverlener vraagt daarnaast advies aan de waterpolitie over de openbare orde en veiligheid.

Voor partyboten moet de organisator in ieder geval een evenementenvergunning aanvragen bij de gemeente waar het schip aanlegt om de passagiers aan boord te laten gaan en tevens een vergunning bij de gemeente waar het schip eindigt om de passagiers van boord te laten. Voorts ook overal waar het schip tussentijds aanlegt.

Handhaving op het water
Voor de handhaving wordt onderscheid gemaakt tussen orde op het water en de openbare orde. In beide gevallen kan de politie handhavend optreden, bijvoorbeeld bij geluidsoverlast of openbaar dronkenschap.

De regels over de orde op het water en de openbare orde worden vastgelegd in de APV, het Binnenvaartpolitiereglement, een provinciale waterverordening, en de Scheepsvaartverkeerswet.

Evenementen met dieren
In opdracht van de dierenbescherming heeft SGBO, het onderzoeks- en adviesbureau van de VNG, een rapport opgesteld waarin een overzicht wordt gegeven van de wet- en regelgeving op het gebied van dierenwelzijn en de daaruit voortvloeiende verplichtingen en bevoegdheden voor provincies en gemeenten (SGBO, "Dierwelzijn in provincie en gemeente, het juridisch kader", 2003). Het volgende is aan dit rapport ontleend.

De discussie over de aanvaarbaarheid van evenementen met dieren splitst zich toe op twee soorten evenementen:

circussen waar dieren optreden;

folkloristische evenementen en wedstrijden met dieren, zoals zwijntje tikken of gansslaan.

Gemeenten zijn bij de besluitvorming over het toelaten van evenementen met dieren gebonden aan een juridisch kader dat wordt gevormd door de evenementenregeling in de APV en de voorschriften in de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (GWWD).
Hoewel dierwelzijn in de model-APV geen aparte weigeringsgrond is, kan uit diverse rechterlijke uitspraken worden afgeleid dat gemeenten de mogelijkheid hebben om evenementen met dieren (mede) te beoordelen op dierwelzijnsaspecten. Gemeenten kunnen in de volgende twee situaties een vergunning voor het organiseren van evenementen met dieren weigeren:

als er sprake is van dierenmishandeling (in dat geval kan er een beroep worden gedaan op het openbare-ordemotief);

als de dieren op een weinig respectvolle wijze worden behandeld (in die situatie vormt het zedelijkheidsmotief de weigeringsgrond).

Een uittreksel waarin de belangrijkste juridische instrumenten en mogelijkheden worden besproken vindt u terug op het VNG-net (www.vng.nl/juridsche zaken/APV/publicaties).

MKZ (Mond en Klauwzeer), vogelpest, gekke koeienziekte
Op grond van de Gezondheids- en Welzijnswet heeft de minister van LNV bevoegdheden om op grond van veterinaire overwegingen (beperking verspreiding dierziektes) aanvullende eisen te stellen aan evenementen of deze te verbieden.
Veelal zijn gemeenten, wanneer besmettelijke dierziekte zich manifesteren, uiteindelijk verantwoordelijk voor het al dan niet laten doorgaan van een evenement. In artikel 2:25 zijn de gronden opgenomen op grond waarvan de burgemeester een vergunning voor een evenement kan weigeren en een verleende

vergunning kan intrekken. Bij openbare orde en het voorkomen of beperken van overlast kan bijvoorbeeld worden gedacht aan beperkte mogelijkheid tot inzet van politie ter handhaving van de openbare orde. Hierbij kan ondermeer in overweging worden genomen:

de aantallen en aard van de te verwachten bezoekers,

de kans op ordeverstoring als een evenement veel door inwoners uit de direct getroffen gebieden zouden worden bezocht,

de plaats van het evenement (al dan niet in relatie tot de besmettingshaarden). Over dit onderwerp is in april 2001 door de VNG een Nieuwsbrief, nummer 1293, naar gemeenten toegestuurd.

Evenementen en Vuurwerk
Bij evenementen wordt regelmatig (professioneel) vuurwerk afgestoken. Het bedrijf dat de ontbranding verzorgt moet bij de provincie een vergunning aanvragen.
Op grond van het Vuurwerkbesluit stelt de provincie onder meer regels over de opslag van het vuurwerk en de afstand bij het afsteken tot het publiek. De politie stemt met de ontbrander de vervoersroute af. De provincie neemt contact op met de gemeente voor de door de gemeente af te geven verklaring van geen bezwaar. De gemeente kan hier aanvullende regels stellen in het kader van de openbare orde en veiligheid.

Meldingen
Voor het afsteken van maximaal 10 kg theatervuurwerk of 100 kg. Van consumentenvuurwerk moet het ontbrandingsbedrijf ten minste tien werkdagen vóór het evenement plaatsvindt melding doen bij Gedeputeerde Staten van de Provincie. Dit geldt zowel voor het afsteken in de open lucht als in een gebouw.

Vergunning (ontbrandingstoestemming)
Als het ontbrandingsbedrijf tijdens het evenement grotere hoeveelheden theater en/of consumentenvuurwerk of ander professioneel vuurwerk wil ontsteken, dan dient het bedrijf hiervoor 14 weken van tevoren een vergunning aan te vragen bij de Provincie.

Lasershows
Steeds vaker worden grote buitenluchtevenementen omlijst door spectaculaire lasershows al dan niet begeleid door muziek. Krachtige lasers produceren teksten of figuren in de lucht of op wolken. Deze lasershows zijn spectaculair om te zien maar kunnen ook tot op grote afstand invloed hebben op vliegtuigoperaties. Dit laatste is niet zonder risico's. Voor het geven van een vergunning voor een lasershow moet daarom goedkeuring van de Inspectie Verkeer en Waterstaat, divisie Luchtvaart worden verkregen.

Inspectie Verkeer en Waterstaat
Gemeenten die toestemming geven voor lasershows dienen vooraf aan het afgeven van de vergunning contact op te nemen met de Inspectie Verkeer en Waterstaat, divisie Luchtvaart (de Inspectie). Zij beoordeelt of een lasershow kan worden toegestaan en onder welke voorwaarden.

Bij de beoordeling kijkt de Inspectie naar de voorgestelde locatie van een show, het type gebruikte laser en een aantal andere gegevens. Dit zijn de parameters die dienen als invoergegevens voor een computerprogramma waarmee wordt bepaald of de ligging van de showlocatie ten opzichte van een

luchthaven zodanig is dat de veiligheid gewaarborgd kan worden. Rondom ieder luchthaven bevinden zich een drietal concentrisch gelegen gebieden waarbij op grotere afstand van een luchthaven de energiebundels van een lasershow steeds krachtiger mogen zijn.

Soms kan het nodig zijn om voorwaarden te stellen in andere gevallen hoeven geen beperkingen opgelegd te worden. Indien nodig worden luchtvarenden en andere organisaties zoals de luchtverkeersleiding speciaal door de Inspectie geïnformeerd.

Gemeenten die het verzoek krijgen een vergunning af te geven voor een laserevenement kunnen contact op nemen met de divisie Luchtvaart. De unit Infrastructuur en de unit Handhaving van de divisie zijn verantwoordelijk voor de vergunningverlening en het toezicht met betrekking tot luchthavens en het luchtruim en zijn het aanspreekpunt. Informatie vindt u op het VNG-net (www.vng.nl/juridische zaken/APV/publicaties). Meer informatie 023 - 566 31 88 (Divisie luchtvaart unit infrastructuur).

Kermissen
De beoordeling van de veiligheid van installaties, die vallen onder het Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen, behoort op grond van dat besluit tot de verantwoordelijkheid van de regionale Inspectie Gezondheidsbescherming van het Staatstoezicht op de Volksgezondheid van het ministerie van VWS. De toetsing van de "veiligheid van personen of goederen" door de burgemeester zal zich daarom meer richten op de veiligheid van personen of goederen op en rond het evenemententerrein, de plaats van de attracties ten opzichte van elkaar, etc. Voor vragen over kermissen kunnen gemeenten terecht bij de Vereniging van gemeentelijke Kermisbeheerders (VGKS).

Overige regelgeving
Voor het houden van evenementen zijn ook andere regels dan die van de model-APV van toepassing. Die regels stellen vanuit andere motieven eisen aan het houden van evenementen. De aanvrager van een evenementenvergunning moet zo nodig ook aan andere wettelijke vereisten voldoen, zoals:

Vreemdelingenwet 2000

Winkeltijdenwet

Warenwet

Wet milieubeheer

Drank- en Horecawet

Woningwet

Evenementenbeleid
Aan de hand van de motieven, neergelegd in de weigeringsgronden kan de burgemeester beleidsregels vaststellen.

Het doel van een evenementenbeleid is enerzijds het vastleggen van wat er met betrekking tot evenementen in een gemeente wordt nagestreefd, in relatie tot de APV en onder welke voorwaarden dit is toegestaan. Anderzijds behelst het beleid de afstemming van processen binnen de vergunningverlening

zodat deze zo efficiënt en goedkoop mogelijk kan plaatsvinden. Zo heeft de gemeente Leiden een evenementenbeleid "Samen uit, samen thuis", spelregels vastgesteld.

De spelregels behelzen o.a.:

omschrijving van het begrip evenement;

categorieën evenementen, gemeten aan geluidsniveaus;

spreiding categorieën over locaties;

tijdstippen van de evenementen;

klachtentelefoon;

handhaving van de spelregels en gevolgen van overtreding;

één loket:de evenementencoördinator;

evenementenkalender;

onvoorziene evenementen en de uitzonderingen op de spelregels.

De gemeente Leiden heeft er voor gekozen om drie categorieën evenementen toe te staan gemeten aan de hand van geluidsniveaus. Opmerkelijk is dat Leiden sinds 1998 voor de aanvraag van evenementen één aanspreekpunt heeft. Het werken met een dergelijk beleid levert positief resultaat op, is klantvriendelijk maar vereist wel een goede afstemming met overige gemeentelijke afdelingen die te maken hebben met de vergunningverlening. Het evenementenloket onder leiding van evenementencoördinator geeft "verzamelvergunningen" af die door alle betrokken gemeentelijke instanties is goedgekeurd. De verzamelvergunningen worden tegelijkertijd met het definitief vaststellen van de evenementenkalender verleend.
Een evenementenkalender wordt dan ook sterk aangeraden en deze wordt jaarlijks aan de hand van een bepaald seizoen vastgesteld. U kunt indien u geïnteresseerd bent in de opzet van een dergelijk beleid, contact opnemen met de evenementencoördinator van de gemeente Leiden (telefoonnummer: 071-5165058)

Draaiboek evenementen
Een andere mogelijkheid om een evenementen te beheersen is het instellen van een evenementendraaiboek.

Het doel van een draaiboek is om duidelijkheid te bieden aan gemeentelijke diensten, bewoners, publiek en externe partijen. Het moet voor alle betrokken partijen duidelijk zijn onder welke voorwaarden een evenement kan plaatsvinden. Het draagt bij aan een soepel verloop van de vergunningaanvraag, een efficiënte samenwerking tussen alle betrokken partijen en daarmee een veilig en ongestoord verloop van het evenement. Gemeenten kunnen bijvoorbeeld zelf in samenwerking met eigen diensten, politie en betrokken partijen een draaiboek evenementen ontwikkelen, zoals de gemeente Amsterdam dit inmiddels in gebruik heeft.

Een evenementendraaiboek kan verduidelijking verschaffen over het soort evenement, maar ook over bij wie een tapvergunning moet worden aangevraagd, of de podia veilig zijn opgebouwd en wie de controle

uitvoert. Ook het aantal aanwezige EHBO-ers, geluidseisen, de beveiliging, informatievoorziening aan omwonenden en een veiligheidsplan kunnen onderdeel van een draaiboek zijn.

Toezicht en handhaven van de openbare orde
Bij verstoring van de openbare orde of bij ernstige vrees daarvan is de burgemeester op grond van artikel 172, derde lid, van de Gemeentewet bevoegd bevelen te geven die hij noodzakelijk acht voor de handhaving van de openbare orde. Om de veiligheid te garanderen van bezoekers neemt de burgemeester voorschriften op in de evenementenvergunning waaraan de organisator zich moet houden.

De politie is in beginsel terughoudend in haar optreden bij evenementen. De driehoek, bestaande uit de burgemeester, de hoofdofficier van Justitie en de korpschef van politie, bepaalt welke beleids- en tolerantiegrenzen tijdens een (risico) evenement wordt gehanteerd. Deze grenzen geven aan of en hoe de politie namens het bevoegde gezag in algemene en specifieke situaties zal optreden, zoals in het geval van drugsbezit, zwarte kaartverkoop en dreigende openbare ordeverstoringen.

Beveiliging
De vergunninghouder is primair verantwoordelijk voor de orde en de veiligheid van de bezoekers op het evenemententerrein. Hij moet daarom zorgen dat er voldoende toezicht is. Afhankelijk van de aard van het evenement kunnen vrijwilligers dit toezicht uitoefenen, of huurt de organisator een (door het ministerie van justitie erkend) professioneel beveiligingsbedrijf in. De burgemeester kan bepalen dat het beveiligingsbedrijf in samenspraak met de politie een beveiligingsplan opstelt. Bij grote evenementen wordt- naast het bevoegde beveiligingspersoneel van de evenementenorganisatie- doorgaans ook (extra) politie ingezet om de orde op en rond het evenemententerrein te bewaken en hulp te verlenen aan het festivalpubliek.

Over het opnemen van voorschriften in de evenementenvergunning met betrekking tot professionele beveiligingsbeambten, oordeelt de Afdeling bestuursrechtspraak dat de burgemeester van Tubbergen voldoende had gemotiveerd waarom hij professionele begeleiding van het Pinksterfeest nodig achtte. ABRS 07-04-2004, LJN-nr. AO7140.

Derde lid

Het verbod van het eerste lid geldt voorts niet voor een wedstrijd op of aan de weg, voor zover in het daarvoor geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 10 juncto artikel 148 Wegenverkeerswet 1994. Zie hiervoor het commentaar van artikel 2:24, tweede lid, onder d.

Vierde lid

Hiermee wordt het ontstaan van een van rechtswege verleende vergunning niet mogelijk omdat dit een onwenselijke situatie zou kunnen opleveren. Deze vergunning ziet ook op grotere evenementen. Daarbij is een lex silencio positivo niet wenselijk, gezien de impact die een groot evenement kan hebben, met name op de openbare orde. Ook vragen vele aspecten van een groot evenement, zoals brandveiligheid, geluid, aanvoer, afvoer en parkeren van bezoekers, om maatwerk dat alleen een inhoudelijke vergunningsbeschikking kan bieden. Er zijn derhalve verschillende dwingende redenen van algemeen belang, met name de openbare orde, openbare veiligheid en milieu om van een Lex silencio positivo af te zien. De Lex Silencio Positivo wordt hier dus niet toegepast.

Artikel 2:25A Evenement Algemeen

Lid 1 Deze mogelijkheid is toegevoegd in het kader van deregulering. De basis daarvan is gelegd met het collegebesluit van 10 september 2013, Deregulering APV (IN13.03629).

Lid 2 Door een maximum te stellen van drie jaren is er enerzijds invulling gegeven aan deregulering, maar blijft de regie en beoordeling van onder andere de openbare en veiligheid rondom het evenement voldoende gewaarborgd.

Lid 3 onder a. 'Nieuwe' evenementen komen niet direct in aanmerking voor een meerjaren vergunning. Na drie jaren kan er een goed beeld worden gevormd van een evenement, waarna dit wordt meegewogen bij het verlenen van een meerjarige vergunning.

Onder b Hiermee worden evenementen in de hoogste risicocategorie (C) uitgesloten. Voor deze evenementen dient jaarlijks een beoordeling van de aanvraag voor een vergunning te worden gedaan.

Onder c Het centrum van Zevenaar is een gebied met veel bedrijvigheid (winkels en horeca), de weekmarkt, betaald parkeren en veel evenementen. Daarbij zijn er ook veel belanghebbenden zoals winkeliers, de bewoners, de horeca-exploitanten en de marktkooplieden. Al deze factoren zorgen voor verhoogde risico's en is een goede afstemming ruim van tevoren noodzakelijk. Voor evenement in dit gebied dient een aanvraag jaarlijks te worden beoordeeld.

Onder d. Met negatieve ervaringen kan men denken aan het niet nakomen van vergunningsvoorschriften, verstoringen van de openbare orde (vechtpartijen, vernielingen e.d.) of als is gebleken dat de organisator gemaakte afspraken met de gemeente niet nakomt.

Onder e. Dit zijn bezwaren als bedoeld in afdeling 6 van de Algemene wet bestuursrecht.

Onder f. Dit is een algemene bepaling dat deels aansluit bij sub B. Hiermee wordt voorkomen dat evenementen waarbij een aanzienlijk risico op verstoring van de openbare orde en veiligheid is, wordt uitgesloten van een meerjarenvergunning.

Onder g. Het is mogelijk dat evenementen ieder jaar terugkeren, maar qua omvang en locatie sterk verschillen. Dit dient jaarlijks opnieuw te worden beoordeeld en daarom is een meerjarenvergunning niet mogelijk.

Lid 4 Deze weigeringsgronden spreken voor zichzelf.

Artikel 2:26 Ordeverstoring

Deze bepaling geeft een verbod om de orde bij evenementen te verstoren, dat zich in zijn algemeenheid tot bezoekers richt.

AFDELING 8: TOEZICHT OP HORECABEDRIJVEN

Algemene toelichting

Exploitatie horeca-inrichtingen

Deregulering in het kader van deregulering en vermindering van administratieve lasten is in 2009 bekeken of het horeca-exploitatievergunningenstelsel in de model-APV gehandhaafd of geschrapt moet worden. In met name kleine gemeenten met een overzichtelijk uitgaansgebied en/of enkele bekende horecaondernemingen, is er niet altijd behoefte aan zo'n stelsel. De VNG heeft gekozen voor het handhaven van het model horecaexploitatievergunning. Veel gemeenten zijn namelijk van mening dat deze vergunning noodzakelijk is voor het handhaven van de openbare orde. Gemeenten dienen wel zelf een bewuste en beargumenteerde keuze te maken tussen het al dan niet invoeren cq handhaven van deze vergunning. Het onderstaande kan bij het maken van die keuze behulpzaam zijn.

Europese Dienstenrichtlijn
De Europese Dienstenrichtlijn is van toepassing op de horeca. Het drijven van een horecaonderneming is immers het verrichten van een dienst aan de klant. De Dienstenrichtlijn eist dat een vergunningstelsel niet discriminatoir, noodzakelijk en proportioneel is. In bijna alle gevallen gaat het bij horeca om vestiging van een horecabedrijf waarvoor artikel 9 van de richtlijn de bovenstaande criteria geeft. Onder noodzakelijkheid wordt in artikel 9 verstaan een dwingende reden van algemeen belang. Dit begrip omvat onder meer de volgende gronden: openbare orde, openbare veiligheid en volksgezondheid, als bedoeld in de artikelen 46 en 55 van het Verdrag; handhaving van de maatschappelijke orde; bescherming van het milieu en het stedelijk milieu, met inbegrip van de stedelijke en rurale ruimtelijke ordening; Zie verder overweging 40 van de richtlijn. Het gaat hier om de zogenaamde 'rule of reason'. Mocht het in een enkel geval niet gaan om een vestiging, maar om een horecaondernemer die de grens overschrijdt om zijn diensten te verrichten, dan is niet artikel 9, maar artikel 16 van toepassing dat uitsluitend de criteria openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid en milieu als grondslag voor een vergunningstelsel kent. Zie verder het commentaar bij artikel 1:8.

Proportionaliteit: voor de beantwoording van de vraag of een algemene regel niet volstaat voor de regeling van de horeca zijn wij van mening dat een algemene regel hier niet aan de orde is vanwege het persoonsgebonden aspect van de vergunning. Alleen door middel van vergunningvoorwaarden te stellen aan de ondernemer kan men 'het maatpak' leveren. Dit geldt ook voor de Bibob-toets. Het confectiepak voldoet hier niet.

Vestiging: Op grond van overweging 37 is er overeenkomstig de rechtspraak van het HvJ sprake van vestiging, als er een daadwerkelijke uitoefening van een economische activiteit voor onbepaalde tijd vanuit een duurzame vestiging wordt verricht. Aan die eis kan ook zijn voldaan als een onderneming voor een bepaalde tijd wordt opgericht of als er een gebouw wordt gehuurd van waaruit de ondernemer zijn activiteiten onderneemt.

Motieven Drank- en Horecawet en model-APV
Er wordt wel geredeneerd dat de horeca-exploitatievergunning naast de vergunning op grond van de Drank- en Horecawet overbodig is. De regelingen van de Drank- en Horecawet (DHW) en de model-APV hebben echter ieder hun eigen bestaansrecht vanwege de verschillende motieven die eraan ten grondslag liggen. Het motief van het horeca-exploitatievergunningstelsel is het het beschermen van de openbare orde. Dit kan niet bereikt worden met behulp van de Drank- en Horecawet. Aan de Drank- en Horecawet liggen immers primair sociaal-hygiënische en sociaal-economische motieven ten grondslag.

Bestemmingsplan
Een regeling via het bestemmingsplan achten wij minder adequaat. Een bestemmingsplan ordent immers de ruimte en is niet bedoeld voor het handhaven van de openbare orde. Er mogen alleen ruimtelijk

relevante factoren worden meegewogen. Het is natuurlijk mogelijk om in een bestemmingsplan een horecafunctie positief te bestemmen of juist uit te sluiten of per plangebied een maximumstelsel in het leven roepen. En dat gebeurt ook. Maar de burgemeester kan op grond van de huidige regelgeving niet overgaan tot tijdelijke of algehele sluiting van de horecaonderneming in geval van (gevaar voor) verstoring van de openbare orde.
Bovendien is de gemeente "binnen de bebouwde kom" (nog) niet verplicht om een bestemmingsplan vast te stellen. En juist in die gebieden wordt de meeste horeca geëxploiteerd. Vooral in oude binnensteden heerst in veel gemeenten nog een ratjetoe van oude, onvolledige en ontoereikende bestemmingsplannen of zelfs "witte vlekken" met een bestemmingsplanloos gebied.

Droge horeca
De reikwijdte van de Drank- en Horecawet wordt bepaald door het begrip "horecabedrijf" zoals gedefinieerd in artikel 1, eerste lid, van de Drank- en Horecawet. Het toepassingsgebied van de wet is daardoor beperkt tot bedrijven waarin alcoholhoudende dranken worden verstrekt, de zogenaamde natte horeca. Daarentegen wordt onder een horecabedrijf in artikel 2:27, eerste lid, ook verstaan het schenken van niet-alcoholhoudende dranken en het verstrekken van rookwaar. Dit laatste is opgenomen om ook coffeeshops onder de model-APV te laten vallen. In deze paragraaf worden coffeeshops dan ook als gewone horecabedrijven behandeld en zijn geen bijzondere bepalingen over coffeeshops opgenomen.
Dat roept de vraag naar de verhouding met de Opiumwet op. De Opiumwet verbiedt immers de handel in drugs. Uitgangspunt is dat de vergunningverlening op grond van de APV daar geen betrekking op heeft, maar wel op de exploitatie van een alcoholvrije inrichting. Dat laat overigens onverlet dat ten aanzien van coffeeshops - vanwege de effecten die met name deze inrichtingen kunnen hebben op de openbare orde - wel degelijk een specifiek beleid kan worden vastgesteld. Meer informatie hierover is te vinden in de publicatie 'De Wet 'Damocles', bestuursdwangbevoegdheid in artikel 13b Opiumwet' van het Steun- en informatiepunt drugs en veiligheid (VNG-uitgeverij, Den Haag 1999)

Bibob-toets
Als het gaat om ondernemingen waar alcoholhoudende drank wordt geschonken, is een integriteittoets mogelijk op grond van artikel 27, tweede lid, van de Drank- en Horecawet (DHW) jo. artikel 3, van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen (Wet Bibob). De DHW geldt, zoals hierboven vermeld, niet voor bedrijven waar geen alcohol wordt geschonken waaronder coffeeshops. Op grond van de vergunningsplicht op grond van de APV is het voor gemeenten mogelijk om ook voor leidinggevenden van deze bedrijven een verklaring omtrent het gedrag te vragen en een Bibob-onderzoek te doen. Dit is van belang omdat de horeca-exploitatievergunning een persoonsgebonden is. Wie de leidinggevende is, is een belang van openbare orde. Immers deze leidinggevende dient ervoor te zorgen dat overlast wordt voorkomen. Artikel 4, van het Besluit Bibob bepaalt in overeenstemming met de model- APV dat als inrichtingen, waarvoor de Wet Bibob geldt, onder andere aangewezen worden: "inrichtingen waarin bedrijfsmatig, in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was of anders dan om niet, logies wordt verstrekt, dranken worden geschonken, of rookwaren of spijzen voor directe consumptie worden verstrekt".Dit zijn dus horecabedrijven zoals gedefinieerd in artikel 2:27, van de model-APV. Dit betekent dat voor horecabedrijven in de zin van de APV een Bibob-onderzoek mag worden gedaan. Zonder de APV is hier geen wettelijke grondslag voor. De Dienstenrichtlijn verzet zich niet tegen een Bibob-onderzoek.

Onbepaaldheid van de duur
Op grond van het nieuwe artikel 1:7 gelden vergunningen voor onbepaalde tijd. Dit geldt ook voor de

horeca-exploitatievergunning. Indien de gemeente niettemin een tijdsduur wil verbinden aan de vergunning van bijvoorbeeld vijf of tien jaar, dan mag dit slechts op gronden ontleend aan dwingende redenen van algemeen belang. Zie ook onder de toelichting bij artikel 1:7.

Overige wet- en regelgeving
Op horecabedrijven zijn naast de regels van de Drank- en Horecawet nog vele andere regels van toepassing. Onder andere de Wet milieubeheer en Wet op de stads en dorpsvernieuwing.

Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (het Activiteitenbesluit)
Op horecabedrijven zijn de regels van de Wet milieubeheer (Wm) van toepassing.
Meer in het bijzonder geldt het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (het Activiteitenbesluit). Dit besluit vervangt het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubheer. Bij dit besluit is een aantal regels met betrekking tot geluid, vetlozingen, geur, opslag van koolzuur en afvalstoffen opgenomen. De tekst van het besluit is te vinden op: www.overheid.nl. Nadere informatie is te vinden op: www.vrom.nl, www.infomil.nl en www.horeca.org.

Geluidsnormen
Het Activiteitenbesluit geeft standaard geluidsnormen voor zowel bestaande als nieuwe horeca-inrichtingen. Bovendien kan de gemeente technische voorschriften stellen aan een inrichting om aan de geldende geluidsnorm te voldoen .Bovendien kan de gemeente afwijkende geluidsnormen voorschrijven voor de gehele activiteit of voor specifieke activiteiten, anders dan feestjes. Hierbij kunnen aanvullende eisen worden gesteld, bijvoorbeeld aan de duur van de activiteit.

In paragraaf 6.5 van het Activiteitenbesluit zijn overgangsbepalingen opgenomen.
Stemgeluid van een terras (er zijn uitzonderingen!) en onversterkte muziek zijn vrijgesteld van de geluidsnormen. Voor onversterkte muziek geldt dat de gemeente bij verordening afwijkende regels kan stellen.

Voor horecaconcentratiegebieden blijft dezelfde mogelijkheid als goldt onder het oude Besluit geldig, namelijk dat er meer geluid mag worden geproduceerd.

Jurisprudentie
Een gemeentelijke verordening waarin een vergunningstelsel is opgenomen dat specifiek regels stelt ten behoeve van coffeeshops is in strijd met de Opiumwet. Rb Amsterdam 16 januari 1998 en 19 januari 1998, AB 1998, 222 en 223 m.nt. FM; Rb Dordrecht 3 juli 1998, JG 98.0202; Pres. Rb Rotterdam 16 juli 1998, JG 98.0203 en Pres. Rb Zutphen 14 september 1998, JG 98.0204 m.nt. W.A.G. Hillenaar.

Burgemeester is bevoegd tot bestuursdwang, dit vergt wel zorgvuldigheid bewijsvoering. Afvoeren van gedooglijst is geen gedoogbesluit. LJN AO7469, JG 04.0105 m. nt. A.L. Esveld.

Weigering om af te wijken van beleidsregels om een nog niet gevestigde coffeeshop te gedogen is een Awb-besluit. Rechtbank Assen, 03/527BESLU, JG 04.0104 m. nt. A.L. Esveld.

Intrekken gedoogverklaring brengt niet-ontvankelijk verklaring met zich mee, zolang niet feitelijk handhavend is opgetreden. LJN AO6089, JG 04.0079 m. nt. A.L. Esveld.

Uitoefening bestuursdwangbevoegdheid is mogelijk, het ontbreken van vastgesteld en gepubliceerd coffeeshopbeleid doet daar niet aan af. LJN AO2883, JG 04.0110, m. nt. A.L. Esveld.

Exploitant horeca-inrichting verantwoordelijk voor handelingen in zijn inrichting met betrekking tot handel in softdrugs. Inrichting gesloten. LJN AI0787, JG 03.0168 m. nt. T. van der Reijt.

Persoonlijke verwijtbaarheid speelt geen rol bij de vraag of zich een situatie voordoet die tot sluiting van de inrichting noopt. LJN AP0405, JG 04. september, m. nt. A.L. Esveld.

Gebiedsontzegging i.v.m. met overlast, die te maken heeft met de handel in en het gebruik van verdovende middelen, zijn gerechtvaardigd door het algemeen belang in een democratische samenleving. LJN AP8138, JG 04.0132 m. nt. A.L. Esveld.

Aankondiging bevel tot sluiting op grond van artikel 13b Opiumwet is geen besluit in de zin van de Awb. Rechtbank Groningen, AWB 03/90 GEMWT VEN, JG. 03.0064 m.nt. T. van der Reijt.

Aan het ongegrond verklaren van een bezwaar tegen het schrappen van de lijst met gedoogde coffeeshop komt een gemeente niet toe, de bezwaarmaker is immers volgens vaste jurisprudentie van de Raad van State niet-ontvankelijk. LJN AR7067, JG 05.0034 m.nt. A.L. Esveld.

Een Tapvergunning voor de exploitatie van een horecabedrijf is persoonsgebonden. Dat tevens een gedoogverklaring voor de exploitatie van een coffeeshop is verstrekt doet hier niet aan af. Na overlijden vervalt de vergunning en gedoogverklaring. LJN AS5523, JG 05.0050 m.nt. A.L. Esveld.

Voor de exploitatie van een internetcafé is een exploitatievergunning van de burgemeester nodig indien het ook horeca-activiteiten ontplooit. Pres. Rb. Rotterdam 2 augustus 2000, nr. VGMWET 00/1559-ZWI).

Artikel 2:27 Begripsbepalingen

De omschrijving van het begrip "horecabedrijf" sluit zoveel mogelijk aan bij de Drank- en Horecawet en hoofdstuk 3 van de model-APV. In de praktijk is gebleken dat in coffeeshops soms uitsluitend cannabisproducten tegen vergoeding worden verstrekt (en genuttigde dranken om niet). Om te voorkomen dat een coffeeshop in dat geval niet zou worden bestreken door de begripsomschrijving "horecabedrijf", is in het eerste lid de aanduiding "rookwaren" toegevoegd.

Artikel 2:28 Exploitatievergunning horecabedrijf

Per 9 februari 2012 is de vergunningplicht komen te vervallen. In de discussienota bij het raadsvoorstel (behandeld in de raad van 21 december 2011, gemeente Zevenaar) staan de overwegingen om de vergunning te schrappen. Onderstaande toelichting is ter illustratie behouden.

Eerste lid
Artikel 174 van de Gemeentewet bepaalt dat de burgemeester is belast met de uitvoering van verordeningen voor zover deze betrekking hebben op het toezicht op de voor het publiek openstaande gebouwen. Deze vergunning wordt daarom door de burgemeester verleend.

In het kader van deregulering en vermindering van administratieve lasten is in 2007 bekeken of het horeca-exploitatievergunningenstelsel in de model-APV gehandhaafd of geschrapt moet worden. In met name kleine gemeenten met een overzichtelijk uitgaansgebied en/of enkele bekende horecaondernemingen, is er niet altijd behoefte aan zo'n stelsel. De VNG heeft gekozen voor het handhaven van het model horecaexploitatievergunning. Veel gemeenten zijn namelijk van mening dat deze vergunning noodzakelijk is voor het handhaven van de openbare orde. Gemeenten dienen wel zelf een bewuste en beargumenteerde keuze te maken tussen het al dan niet invoeren cq handhaven van deze vergunning. In de algemene toelichting op afdeling 8 Toezicht op horecabedrijven worden overwegingen gegeven voor het al dan niet hanteren van een vergunningplicht.

De Europese Dienstenrichtlijn eist dat een vergunningstelsel niet discriminatoir, noodzakelijk en proportioneel is. De richtlijn is van toepassing op horeca. Het drijven van een horecaonderneming is immers het verrichten van een dienst aan de klant. Voor wat betreft de noodzakelijkheid moet een gemeente afwegen of er dwingende redenen van algemeen belang zijn die een vergunningstelsel rechtvaardigen. Het gaat hier om de 'rule of reason', omdat er bijna altijd sprake is van vestiging van een horecaondernemer. Op vestiging van buitenlandse dienstverleners is artikel 9 van toepassing. Zie voor nadere uitleg hiervan en van het begrip proportionaliteit onder het algemeen deel van deze afdeling.

Vergunning voor onbepaalde tijdOp grond van het nieuwe artikel 1:7 gelden vergunningen voor onbepaalde tijd. Dit geldt ook voor de horeca-exploitatievergunning. Indien de gemeente niettemin een tijdsduur wil verbinden aan de vergunning van bijvoorbeeld vijf of tien jaar, dan is het alleen op gronden ontleend aan dwingende reden van algemeen belang geoorloofd een termijn te stellen. Zie verder onder het algemeen deel bij deze afdeling.

VergunningvoorschriftenKrachtens artikel 1:4 van de model APV kunnen voorschriften worden verbonden aan de exploitatievergunning. Voorwaarden moeten vallen onder randvoorwaarden van artikel 10 van de Dienstenrichtlijn. Zie daarvoor onder artikel 1:4.

Tweede lid
Als het bestemmingsplan vestiging van een horecabedrijf ter plaatse niet toelaat, is het moeilijk uit te leggen dat de exploitatievergunning moet worden verleend, maar dat daarvan geen gebruik gemaakt kan worden wegens strijd met het bestemmingsplan. Strijd met het bestemmingsplan is daarom als imperatieve weigeringsgrond opgenomen. Blijkens jurisprudentie is dit aanvaardbaar omdat een dergelijke bepaling geen zelfstandige planologische regeling bevat. Weliswaar brengt dit mee dat de burgemeester treedt in een beoordeling van het geldende bestemmingsplan, maar dit laat de bevoegdheid van het college bij de toepassing van het geldende bestemmingsplan onverlet. Van een doorkruising van de Woningwet of de Wet op de Ruimtelijke Ordening is geen sprake.

Derde lid
Omdat de weigeringsgronden zoals genoemd in artikel 1:8 voor de horeca te ruim zijn geformuleerd (met name de volksgezondheid is hier niet aan de orde), is bepaald dat het hier om de openbare orde gaat en om het woon- en leefklimaat. Het begrip openbare orde moet wel binnen de kaders van de dienstenrichtlijn worden geïnterpreteerd. Met andere woorden : de interpretatie mag het kader van de 'rule of reason' niet te buiten gaan.

Woon- en leefsituatie in de omgeving

De exploitatievergunning is primair een overlastvergunning: zij biedt de mogelijkheid preventief te toetsen, of de exploitatie van een horecabedrijf zich verdraagt met het woon- en leefmilieu ter plaatse. Daarbij is van belang in welke mate van het bedrijf zelf overlast is te duchten, maar ook in welke mate de komst van het bedrijf de leefbaarheid en het karakter van de buurt zullen aantasten. Met welke aspecten de burgemeester rekening moet houden staat omschreven in het vierde lid.
De weigeringsgrond woon- en leefmilieu valt onder de 'rule of reason' en mag daarom (bij een horecaondernemer die zich hier vestigt) ook op grond van de Dienstenrichtlijn als weigeringsgrond worden gehanteerd.

Maximumstelsel

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft bepaald, dat het in het belang van de openbare orde kan zijn om het aantal te verlenen vergunningen aan een maximum te binden. Het aantal te verlenen vergunningen kan worden beperkt tot een van tevoren vastgesteld maximum als door een veelheid van horecabedrijven in de straat of de wijk de openbare orde of het woon- en leefmilieu in gevaar wordt gebracht. Wel dient te worden aangetoond of aannemelijk gemaakt dat van zo'n gevaar in concreto daadwerkelijk sprake is.

De Europese Dienstenrichtlijn komt wat dit betreft overeen met de bestaande lijn in de Nederlandse rechtspraak: een maximumstelsel mag. Wel geldt op grond van artikel 9 jo artikel 10 dat er een transparante en non-discriminatoire op objectieve gronden gebaseerde verdeling/toekenning van vergunningen moet zijn.

Het beleid kan worden neergelegd in een horecanota of een vergelijkbaar beleidsstuk, waarin gemotiveerd het maximumaantal te verlenen vergunningen is vermeld of horecaconcentratie of horecastiltegebieden zijn aangewezen. Uiteraard zal dat beleid moeten overeenstemmen met het voor het gebied van kracht of in voorbereiding zijnde bestemmingsplan. Een maximumstelsel kan ook in het bestemmingsplan zelf worden neergelegd.
In het algemeen mag de burgemeester afwijzend beslissen op een aanvraag om een vergunning, als daarmee het maximum wordt overschreden. Daarbij zal de burgemeester steeds moeten nagaan, of bijzondere omstandigheden nopen tot het maken van een uitzondering op het beleid: iedere vergunningaanvraag moet immers zelfstandig en met inachtneming van de betrokken belangen worden beoordeeld.

Vijfde lid
Een aantal categorieën van kleinschalige horecagelegenheden, waar de openbare orde evident niet in het geding is, is in de visie van de VNG geen vergunning nodig. Te denken valt aan tearooms, een ontbijthoekje bij de bakker, ijssalons etc. Vooralsnog is gekozen om winkels in de zin van de Winkeltijdenwet, die als nevenactiviteit een horecagedeelte hebben, uit te sluiten. De gemeente kan – indien gewenst – het toepassingsgebied verder beperken door in het artikel eisen te stellen aan de afmetingen van de ruimte. Bijvoorbeeld deze mag maximaal 20 vierkante meter bedragen en niet meer dan 20 % van het vloeroppervlak. In het model is zo'n maatvoering niet opgenomen om de gemeente de gelegenheid te geven dit lokaal te bepalen.

Zesde lid
Voor het horecagedeelte geldt dezelfde sluitingstijd als voor de winkel om te voorkomen dat de horeca-activiteiten na sluitingstijd worden voortgezet.

Zevende lid
In het zevende lid kunnen categorieën van horecabedrijven worden opgenomen waarvoor de vergunningplicht niet geldt. Als voorzet zijn reeds uitgezonderd van de vergunningplicht: zorginstellingen waar een voor het publiek toegankelijke eettafel is en restaurants in musea.. De gemeente kan deze aanvullen met andere categorieën van horecabedrijven waarvan lokaal geen overlast te verwachten is. Men kan denken aan clubhuizen, stationsrestauraties, ziekenhuizen, scholen, bedrijfskantines e.d.

Indien alcoholische dranken worden geschonken, moet wel een vergunning op grond van de Drank- en Horecawet worden aangevraagd!

Aanvullend lid: verplichte verklaring omtrent gedrag
De exploitatievergunning is persoonsgebonden. De persoon van de exploitant speelt immers een belangrijke rol in de wijze van exploitatie en dus ook in de wijze waarop deze exploitatie het woon- en leefklimaat en de openbare orde beïnvloedt. Om die reden kan het raadzaam zijn om de verplichting op te nemen voor de vergunningaanvrager om een recente verklaring omtrent gedrag over te leggen. Dit zou kunnen door een nieuw lid aan dit artikel toe te voegen, dat als volgt luidt:
De burgemeester weigert de vergunning als bedoeld in het eerste lid indien de aanvrager geen verklaring omtrent gedrag overlegt die uiterlijk drie maanden voor de datum waarop de vergunningaanvraag is ingediend, is afgegeven.
Een verklaring omtrent het gedrag (VOG) wordt aangevraagd bij de gemeente waar men staat ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie. Het Centraal Orgaan VOG geeft de verklaring namens de Minister van Justitie af.

In het kader van de Wet BIBOB, (Bevordering integriteitsbeoordelingen openbaar bestuur) is het aan te raden dit artikellid op te nemen. Indien toepassing wordt gegeven aan de mogelijkheden van de Wet BIBOB, zal de gemeente eerst zelf al het mogelijke moeten doen om de integriteit en achtergrond van de vergunningaanvrager te onderzoeken. Een belangrijk hulpmiddel kan daarbij de verklaring omtrent het gedrag zijn.

Verificatieplicht Vreemdelingenwet 2000In het kader van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) dient bij de aanvraag om een vergunning een verblijfsrechtelijke toets plaats te vinden alvorens tot vergunningverlening wordt overgegaan. Artikel 9, tweede lid, van de Vw 2000 schept een verplichting om desgevraagd bij een aanvraag voor een beschikking anders dan op grond van de Vw 2000, een document te overleggen waaruit het rechtmatig verblijf blijkt. Zie voor overige informatie over dit onderwerp onder het kopje Vreemdelingen onder de Algemene toelichting.

Opheffing vergunningplicht zoals geregeld in artikel 2.3.1.3 (oud)
Dit artikel is komen te vervallen, omdat nu in artikel 2:28 de uitzonderingen op de vergunningsplicht zijn opgenomen. Gemeenten die het artikel handhaven, dienen er wel een vrijstellingsbepaling van te maken en niet een mogelijkheid tot opheffing, omdat dit een verouderde term is.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

Eerste lid

Artikel 2:29 voorziet in een sluitingsregeling. Daarin is onderscheid gemaakt tussen de sluitingstijden op werkdagen en de sluitingstijden gedurende het weekeinde. Uiteraard kan deze onderverdeling anders worden opgezet, indien gewenst.
Grondslag voor de in de APV opgenomen sluitingsbepalingen is artikel 149 Gemeentewet. De gemeenteraad kan verplichte sluitingstijden voor openbare inrichtingen vaststellen in het belang van de openbare orde. Deze bevoegdheid houdt ook in dat een afwijkende sluitingsplicht kan worden vastgesteld voor de zondag. Volgens HR 22-07-1960, AB 1961, p. 15, belet dit artikel de raad niet om voor de zondag een afwijkende regeling te treffen voor de sluitingstijden van cafés e.d. mits de grond voor de afwijking van de voor de andere dagen geldende regeling niet gelegen is in het bijzondere karakter van de zondag. Volgens de Hoge Raad beoogt de Zondagswet naar haar strekking niet de gemeentelijke wetgever te beperken in zijn bevoegdheid om ter afwering van verstoring van de openbare orde voorzieningen te treffen.
De sluitingsbepalingen betreffen de gedeelten van de inrichting, waarin de eigenlijke horecawerkzaamheden worden uitgeoefend: een op het trottoir gesitueerd terras behoort wel tot de inrichting, de zich boven de inrichting bevindende woning van de exploitant niet. Ook sportkantines, sociëteiten, clublokalen, verenigingsgebouwen e.d. zijn als inrichting aan te merken.
Het besloten karakter van een horecabedrijf kan de veronderstelling wekken dat de in de APV opgenomen sluitingstijden niet van toepassing zijn op dat bedrijf: immers, volgens de jurisprudentie kan een gemeentelijke verordening geen activiteiten betreffen die elk karakter van openbaarheid missen. Dit kan echter niet worden gezegd van activiteiten die een weerslag hebben op een openbaar belang, waarvan ook sprake is bij besloten horecabedrijven. De sluitingsuurbepaling ziet niet op activiteiten binnen het bedrijf, maar op de (nadelige) invloed die daarvan uitgaat op de omgeving: bijvoorbeeld in de vorm van overlast van komende en gaande bezoekers (het aan en afrijden van auto's, het slaan met portieren, claxonneren, menselijk stemgeluid e.d.).
Sommige gemeenten hebben, bij wijze van of na een experiment, de verplichte sluitingsuren uit de APV geschrapt. Argument daarvoor is meestal, dat daardoor onder meer de verstoring van de openbare orde (nachtrust) aanzienlijk kan worden beperkt: er is sprake van minder geluidsoverlast doordat cafébezoekers niet langer tegelijk maar geleidelijk aan huiswaarts keren en de politie is beter in staat voldoende toezicht uit te oefenen. Zo'n maatregel zal meer vruchten afwerpen naarmate zij tevens van kracht is in gemeenten in de directe omgeving: anders bestaat immers het gevaar dat de liberalere openingstijden een aantrekkingskracht uitoefenen op horecabezoekers uit aangrenzende gemeenten, en dat de kans op verstoring van de openbare orde wordt vergroot.

Uitvoering
Het onderscheid tussen regelgeving en uitvoering heeft in het kader van de sluitingsuren van inrichtingen aanleiding gegeven tot veel jurisprudentie van de Afdeling rechtspraak van de Raad van State. In de uitspraak van 2 september 1983, AB 1984, 245 m.nt. JHvdV (Oploo, Sint Anthonis en Ledeacker) stond de vraag centraal of de burgemeester bevoegd was een permanente ontheffing te verlenen van het verbod uit de APV. De Afdeling heeft over de bevoegdheidsafbakening tussen de raad en burgemeester aangegeven dat de gemeenteraad in het APV artikel in het geheel geen grenzen stelt aan de ontheffingsbevoegdheid van de burgemeester. Noch uit de tekst van het APV artikel, noch anderszins blijkt dat de ontheffing bijvoorbeeld slechts in bijzondere omstandigheden of in incidentele gevallen door de burgemeester mag worden verleend.
De visie van verweerder dat hij zich op het terrein van de gemeentelijke wetgever zou bewegen, zou naar het oordeel van de Afdeling slechts opgaan indien hij aan alle inrichtingen in de gemeente onbeperkt ontheffing van het in het desbetreffende APV-artikel vervatte verbod zou verlenen. In dat geval zou verweerder immers de door de gemeenteraad vastgestelde sluitingsuren als vermeld in artikel 56 (2.3.1.4),

eerste lid, APV in feite ter zijde stellen. De Afdeling kan daarom niet inzien waarom de burgemeester de bevoegdheid zou missen het verzoek om ontheffing in te willigen.

Vierde lid
Voor het horecagedeelte geldt dezelfde sluitingstijd als voor de winkel om te voorkomen dat de horeca-activiteiten na sluitingstijd worden voortgezet.

Vijfde lid
Een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:27 kan vergunningplichtig zijn ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) of onder de werking van het Activiteitenbesluit vallen. Aan een krachtens de wet te verlenen vergunning kunnen eveneens voorschriften worden verbonden dan wel nadere eisen worden gesteld ter voorkoming van de indirecte gevolgen van de inrichting.
De sluitingsbepalingen van de APV gelden derhalve niet voor zover de op de Wm gebaseerde voorschriften van toepassing zijn. Wat betekent dit voor de reikwijdte van de APV bepalingen? De Wm beoogt een uitputtende regeling te geven ter voorkoming of beperking van alle nadelige gevolgen van het milieu door het in werking zijn van krachtens die wet aangewezen inrichtingen. De gemeenteraad is niet bevoegd die regeling bij verordening aan te vullen, indien daarmee wordt beoogd dezelfde belangen te beschermen. De raad kan dus niet aanvullend via de APV gevaar, schade of hinder of andere belangen die onder het begrip "bescherming van het milieu" vallen, tegengaan die wordt veroorzaakt door een inrichting die vergunningplichtig is ingevolge de Wm.

Zesde lid Lex silencio positivo (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen)
Enerzijds gaat het hier om een relatief overzichtelijk besluit dat op zich tijdig genomen kan worden. Anderzijds zou een stilzwijgend verleende ontheffing zeer onwenselijk zijn voor omwonenden en andere ondernemers. De lex silencio positivo is hier niet van toepassing. Het staat de gemeenteraad vrij om daarin een andere keuze te maken.

Jurisprudentie
Een in naam besloten club die wel in hoge mate voor het publiek toegankelijk is, moet voldoen aan de sluitingstijden van de APV. Vz. ARRS, 21 12 1992, Gst. 1993, 6073, 4 m.nt. HH, JG 93.0260.

Beleid op basis waarvan coffeeshops, in tegenstelling tot andere horecabedrijven, vanaf 20.00 uur gesloten moeten zijn is noch in strijd met de Winkeltijdenwet noch anderszins onredelijk. Een coffeeshop is geen winkel. Hij is immers in hoofdzaak ingericht als een bedrijf waar gekochte waren ter plaatse worden genuttigd. Rb Breda, 03-12-1997, JG 98.0025, AB 1998, 76 m.nt. FM.

Sluitingstijden in de APV stellen geen grenzen aan de bevoegdheid van de burgemeester om ontheffing te verlenen. ARRS 02-09-1983, AB 1984, 245 m.nt. JHvdV. De ontheffing van de burgemeester mag geen permanent karakter hebben en niet alle in de gemeente aanwezige inrichtingen betreffen. ARRS 19-01-1984, AB 1984, 491 m.nt. JHvdV.

Herhaalde overtreding van sluitingstijd leidt tot onmiddellijke sluiting horecabedrijf. LJN AM5381, JG 04.0102 m.nt. A.L. Esveld.

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijden; tijdelijke sluiting

Eerste lid

Net als voor de in artikel 2:29, tweede lid, genoemde bevoegdheid, vormt ook hier artikel 174 van de Gemeentewet de grondslag voor de bevoegdheid om een of meer horecabedrijven tijdelijk afwijkende sluitingsuren op te leggen of tijdelijk te sluiten.
Aanleiding voor tijdelijke afwijking of sluiting, moet zijn gelegen in het belang van de openbare orde, veiligheid, of gezondheid, of in bijzondere omstandigheden (zoals, al dan niet lokale, feestdagen). Het betreft een algemene bevoegdheid die anders dan bij de bevoegdheid als bedoeld in artikel 2:29, tweede lid, die een individueel karakter heeft zich niet alleen kan uitstrekken tot een maar ook tot meer of zelfs tot alle in de gemeente aanwezige horecabedrijven. Wel beperkt de bevoegdheid zich - in tegenstelling tot artikel 2:29, tweede lid, waarbij het om een permanente afwijking kan gaan - tot het tijdelijk vaststellen van afwijkende sluitingstijden of tot tijdelijke sluiting.

Tweede lid

Hoewel de wetgever er bij de invoering van de Wet "Damocles" (artikel 13b van de Opiumwet dat op 21 april 1999 in werking is getreden) vanuit is gegaan dat gemeentelijke regelingen (overlast- of exploitatieverordeningen) hun geldigheid behouden omdat het onderwerp van de gemeentelijke regeling een ander is, lijkt het raadzaam door middel van het bepaalde in het tweede lid buiten twijfel te stellen dat niet in dezelfde situaties kan worden opgetreden als waarvoor artikel 13b Opiumwet is bedoeld. Voor meer informatie zie de uitgave van het Steun- en informatiepunt drugs en veiligheid (SIDV) onder de titel "De wet "Damocles", bestuursdwangbevoegdheid in artikel 13b Opiumwet" (VNG-uitgeverij, Den Haag 1999). Zie voor meer informatie en jurisprudentie ook de website van het SIDV www.sidv.nl.

Op 13 juli 2002 is de Wet Victor in werking getreden (Staatsblad 2002, 348). Deze wet houdt in dat het college de bevoegdheid krijgt om de eigenaar van een pand dat is gesloten op grond van de APV, artikel 13b Opiumwet of artikel 174a Gemeentewet aan te schrijven om het pand in gebruik te geven aan een andere persoon of instelling, dan wel om verbeteringen aan te brengen. Als de verstoring van de openbare orde of de verkoop van drugs niet langdurig achterwege blijft, kan in het uiterste geval zelfs overgegaan worden tot onteigening.

In de Wet Victor is ook bepaald dat sluitingen op grond van artikel 13b Opiumwet en artikel 174a Gemeentewet moeten worden ingeschreven in de openbare registers. Conform artikel 3:16 BW. Merkwaardig genoeg geldt deze inschrijvingsplicht niet voor de sluitingen op grond van de APV.

Jurisprudentie

Artikel 174 van de Gemeentewet geeft aan de burgemeester reeds een sluitingsbevoegdheid. Wenselijk om ook in de APV een sluitingsbepaling op te nemen. ARRS 15 06 1984, AB 1985, 96 m.nt. JHvdV.

Sluitingsmaatregel heeft geen punitief karakter en is niet onevenredig zwaar. ABRS 23 05 1995, AB 1995, 475 m.nt. LJJR.

Sluitingsbevel zonder tijdsbepaling voldoet niet aan artikel 221 gemeentewet (oud). Vz. 26-08-1992, AB 1993, 104, JG 93.0116 , en ABRS 05-07-1996, JG 96.0266.

Terechte sluiting voor onbepaalde tijd van coffeeshop die het nuloptiebeleid overtreedt. Vz.ABRS 05-091997, Gst. 1998, 7069, 4 m.nt. HH.

Terechte sluiting van horecagelegenheid voor de duur van een jaar wegens handel in harddrugs. Persoonlijke verwijtbaarheid van de exploitant daarbij (bij handel in harddrugs) is niet van belang. ABRS 04-07-2001, AB 2001, 6 m.nt. JGB/AES. Terechte sluiting van twee horeca-inrichtingen en intrekking van de exploitatievergunningen wegens smokkel van illegalen. Aantasting van de openbare orde. Pres. Rb Rotterdam 5 september 1997, JG 97.0209.

Bij uitoefening sluitingsbevoegdheid hoeft burgemeester geen strikte strafrechtelijke bewijsregels in acht te nemen. ABRS 06-021997, JG 97.0075. Sluiting is geen "criminal charge" als bedoeld in artikel 6 EVRM. Inzage in geanonimiseerde getuigenverklaringen en politierapporten is dan ook niet strijdig met het "fair trial"-beginsel. ABRS 11-061998, AB 1998, 297 m.nt. FM. In bestuursrechtelijk geding moeten wel de juistheid van de feiten en zorgvuldigheid van het besluit kunnen worden getoetst. Pres. Rb Breda, 27 januari 1998, JG 98.0096.

Terechte sluiting van een discotheek op grond van artikel 2.3.1.5 van de APV van Zaanstad, nu is gebleken dat de situatie rond het gebruik van partydrugs uit een oogpunt van te beschermen gezondheidsbelangen onbeheersbaar is. Pres. Rb Haarlem 16 november 2001, LJN AD5792.
Het (tijdelijk) sluiten van een horecabedrijf enkele weken nadat een overtreding van de sluitingsuren heeft plaatsgehad, is geen reparatoire maatregel maar een punitieve sanctie, waar de waarborgen van artikel 6 van het EVRM op zien. Rb. Den Haag 10-05-2005, LJN AT6239, JG 05.00105 m.nt. A.L. Esveld.

Het intrekken van de horecavergunning (voor een bedrijf dat geen alcohol verkoopt) vanwege het feit dat de aanvrager niet voldoet aan eisen ten aanzien van zedelijk gedrag, is geen punitieve sanctie en daarom niet in strijd met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. ABRS 11-05-2005, LJN AT5345, JG 05.0094 m.nt. A.L. Esveld.

Bij een beslissing van de burgemeester om een horeca-inrichting te sluiten toetst de rechter terughoudend. ABRS 09-02-2005, LJN AS5485, JG 05.0048, m.nt. A.L. Esveld.

Het niet voorkomen van overlast in de omgeving van een coffeeshop reden voor tijdelijke sluiting. LJN AR2177, JG 04.0163 m.nt. A.L. Esveld.

De aanwezigheid van cocaïne leidt tot onmiddellijke sluiting en het schrappen van de gedooglijst van een coffeeshop. LJN AR8730, JG 05.0033 m.nt. A.L. Esveld.

Eén pistoolschot is nog geen reden tot sluiting LJN AR6323, JG 05.0049 m.nt. A.L. Esveld.

Aantreffen van harddrugs leidt tot onmiddellijke sluiting van coffeeshop. Persoonlijke verwijtbaarheid speelt geen rol. LJN AT3727, JG 05.0081 m.nt. A.L. Esveld.

Schietincident bij overval is reden voor tijdelijk sluiting. Is een reparatoire maatregel, gericht op herstel van de openbare orde, waarbij de persoon van de coffeeshophouder geen rol speelt. LJN AT5655, JG 05.juli/augustus m.nt. A.L. Esveld.

Artikel 2:31 Aanwezigheid in gesloten horecabedrijf

Sluitingsbepalingen richten zich tot exploitant. Artikel 2:31 richt zich daarentegen tot de (potentiële) bezoeker van de inrichting. Als die zich met goedvinden van de exploitant in de inrichting bevindt in de tijd dat de inrichting gesloten moet zijn, overtreedt hij artikel 2:31. Als hij geen toestemming van de exploitant heeft en de niet weggaat als de exploitant dat vraagt, overtreedt hij artikel 138 van het Wetboek van Strafrecht (lokaalvredebreuk).

Artikel 2:32 Handel in horecabedrijven

Dit artikel betreft een verbod van heling en is het oude artikel 2.5.5 uit afdeling 12 (betreffende heling) dat in 2008 naar deze afdeling verhuisd is, met de bedoeling om alle artikelen betreffende horecabedrijven bij elkaar te plaatsen. Met de term 'gebruikte of ongeregelde goederen' worden dezelfde goederen bedoeld als in artikel 437 van het Wetboek van Strafrecht.

Het is bekend dat in sommige cafés regelmatig gestolen goed verhandeld wordt.

In een aantal grote steden doet zich het verschijnsel voor dat drugverslaafden naar bepaalde cafés gaan om daar gestolen goederen aan de man te brengen. Artikel 2:32 sluit aan op het in artikel 14 Drank en Horecawet neergelegde verbod tot het uitoefenen van de kleinhandel. Dit laatste verbod ziet echter slechts op verkoophandelingen.

Omdat artikel 2:32 een verbod bevat voor de exploitant (en niet voor de handelaar), kan dit artikel niet worden gebaseerd op artikel 437ter of artikel 437 Wetboek van Strafrecht. Het artikel is vastgesteld op basis van artikel 149 Gemeentewet, terwijl de strafsanctie is gebaseerd op artikel 154 Gemeentewet..

Artikel 2:33 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Het begrip "horecabedrijf" als omschreven in artikel 2:27 ziet ook op inrichtingen die niet voor het publiek toegankelijk zijn, zoals besloten sociëteiten en gezelligheidsverenigingen (zie ook onder artikel 2.34). Gelet op artikel 174 van de Gemeentewet is in dat geval niet de burgemeester maar het college het bevoegde bestuursorgaan.

Het oude artikel 2.3.1.8 (Toegang ambtenaren van politie) is in 2002 geschrapt, omdat de toezichthoudende bevoegdheden van de controlerende (politie)functionarissen nu geregeld zijn in hoofdstuk 5, afdeling 2, van de Awb. Het oude artikel 2.3.1.9 (zakelijk karakter van de vergunning) is geschrapt (ledenbrief 97/144). In dit artikel was de overdraagbaarheid van de exploitatievergunning geregeld. In praktijk bleek dat de persoon van de exploitant een belangrijke rol speelt in de vraag in hoeverre een horecabedrijf het woon- en leefklimaat aantast, dan wel nadelige invloed heeft op de openbare orde. Dit geldt des te meer voor de coffeeshops, die ook onder het stelsel van een overlastvergunning voor horecabedrijven vallen. Door het vervallen van artikel 2.3.1.9 is de exploitatievergunning persoonlijk van aard geworden (artikel 1:5).

Toelichting Afdeling 8a

Artikel 2:34a Begripsbepalingen

In artikel 2:34a staan acht begrippen gedefinieerd. Het merendeel van de definities spreekt voor zich. Vooral het begrip ‘bijeenkomsten van persoonlijke aard’ behoeft toelichting:

Het begrip ‘bijeenkomsten van persoonlijke aard’ is belangrijk om dat het één van de onderwerpen is waarvoor het college voorschriften of beperkingen kan opleggen.

‘Met bijeenkomsten van persoonlijke aard wordt, volgens de Memorie van Toelichting die behoort bij de Drank- en horecawet, gedoeld op bijeenkomsten met een veelal feestelijk karakter, waarbij alcoolhoudende drank pleegt te worden genuttigd, die geen geen direct verband houden met de activiteiten van de betreffende rechtspersoon of hoofddoelstelling.

Daarbij moet dan worden gedacht aan bruiloften, recepties, bij jubilea, verjaardagsfeesten, barbecueavond, feestavond, koffietafel, condoleancebijeenkomsten (…) en dergelijken’

(Bron; F. Joosten, Horecawetgeving in de praktijk 2009, Kluwer, Alphen aan den Rijn 2009)

Artikel 2:34b Voorschriften en beperkingen aan vergunning

Artikel 4 van de Drank- en Horecawet verplicht de burgemeester om beperkingen op te leggen ter voorkoming van (oneerlijke) concurrentie. Als duidelijk is dat de instelling activiteiten ontplooit die genoemd worden in artikel 4, moet worden bepaald of sprake is van oneerlijke concurrentie. Het stroomschema in bijlage 2 kan helpen bij het beantwoorden van die vraag.

In artikel 2:34b van afdeling 8a staat welke beperkingen worden verbonden aan een vergunning voor een paracommerciële instelling. Wij verbinden vier beperkingen aan dergelijke vergunningen.

De eerste twee beperkingen zorgen dat alleen alcohol wordt geschonken bij activiteiten van de vereniging of stichting. Het gaat dan om de activiteiten die passen binnen de hoofddoelstelling.

De hoofddoelstellingen van de stichting of vereniging kunnen blijken uit de doelstellingen en de activiteiten, zoals omschreven in de statuten, een beleidsplan en een werkplan. Ook uit de feitelijke handelingen van een paracommerciële instelling kan de doelstelling blijken. Valt een activiteit buiten de doelstellingen dan mag geen alcohol worden geschonken en mag er geen reclame voor worden gemaakt.

In bijlage 1 staat een lijst van verenigingsactiviteiten die kunnen passen binnen de hoofddoelstellingen van de vereniging (of stichting). De opsomming is onderverdeeld in vier groepen:

- sportieve/recreatieve instellingen;
- sociaal-culturele instellingen;
- educatieve instellingen;
- instellingen van levensbeschouwelijk of godsdienstige aard.

De schutterijgebouwen en dorpshuizen worden sinds jaar en dag gebruikt door andere verenigingen dan de eigenaar van het gebouw. In overleg met Koninklijke Horeca Nederland heeft de burgemeester bepaald dat tijdens de activiteiten van deze verenigingen ook alcohol geschonken mag worden.

Beperking schenktijden

Paracommerciële instellingen mogen op beperkte tijden alcohol schenken. Er geldt een algemeen schenkverbod tussen 1:00 uur en 6:00 uur. Verder mag er alleen alcohol worden geschonken tussen één uur voor en twee uur na de activiteiten van de instelling.

Zo kan bijvoorbeeld van één uur voor tot twee uur na een voetbaltraining of -wedstrijd alcohol worden geschonken. Deze regel is ook van toepassing op een uitwedstrijd. Na thuiskomst van een uitwedstrijd kan er dus nog twee uur alcohol worden geschonken. De beperking is opgenomen om te voorkomen dat in de inrichting alcohol wordt verstrekt als er geen activiteiten plaatsvinden die passen binnen de doelstelling. Op dagen dat er geen doelstellingsactiviteiten zijn georganiseerd, mag er dus geen alcohol worden geschonken.

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

Het verlenen van een vergunning wordt voorbereid met de uniforme voorbereidingsprocedure. Voordat de burgemeester een definitief besluit neemt, moet een ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd. In een huis-aan-huis-blad wordt het ter inzage leggen gepubliceerd. Vervolgens kunnen belanghebbenden hun zienswijze indienen en neemt de burgemeester een definitief besluit. Tegen het besluit kunnen belanghebbende, die zienswijze hebben ingediend, beroep instellen.

De afwijzing van een aanvraag om een vergunning, volgt de reguliere procedure voor het nemen van besluiten. Het definitieve besluit wordt dus genomen zonder dat een ontwerp ter inzage wordt gelegd. Tegen het besluit om een vergunning te weigeren, staat bezwaar en vervolgens beroep open.

Artikel 2:34c Tijdelijke ontheffing

De Drank- en Horecawet geeft de burgemeester de bevoegdheid om ontheffing te verlenen van de beperkingen in de vergunning. Voor bijzondere gelegenheden wil de burgemeester ook van deze mogelijkheid gebruikmaken. De wijze waarop de burgemeester van gebruikmaakt van de ontheffingsmogelijkheid staat in de artikelen 3 en 4. De aanvraag moet zes weken van te voren met alle bijbehorende stukken worden ingediend. Een aanvraag die later binnenkomt of niet volledig is, kan worden geweigerd. Het tijdig en volledig indienen van aanvragen is nodig om de aanvraag goed te kunnen beoordelen. Wij hebben ongeveer zes weken nodig om de aanvraag te beoordelen en een beslissing voor te bereiden en te nemen.

Reguliere besluitprocedure

Anders dan het verlenen of wijzigen van de vergunning geldt voor ontheffingen de reguliere procedure. Het definitieve besluit wordt dus genomen zonder dat een ontwerp ter inzage wordt gelegd. Tegen het verlenen of weigeren van een ontheffing staat voor belanghebbenden bezwaar open.

1.

Artikel 2:34d Weigeringsgronden

In artikel 2:34d staan de weigeringsgronden. De kern van de regeling is dat de burgemeester per vergunning een maximaal aantal ontheffingen verleend per jaar. Het maximum is standaard 2 ontheffingen per vergunninghouder per jaar. Voor acht locaties geldt een maximum van 4 ontheffingen per jaar. Dat maximum is in samenspraak met de Koninklijke Horeca Nederland en een aantal schutterijen vastgesteld. De extra ontheffingen zijn wenselijk omdat deze locaties van oudsher door meerdere verenigingen worden gebruikt.

Artikel 2:34e Hardheidsclausule

Onder bijzondere omstandigheden is de burgemeester niet alleen bevoegd maar zelfs verplicht van afdeling 8a af te wijken. Dat geldt als de strikte toepassing van afdeling 8a onder bijzondere omstandigheden leidt tot nadelige of voordelige gevolgen voor één of meer belanghebbenden die onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidregel te dienen doelen. Het moet dan gaan om omstandigheden waarin afdeling 8a niet voorziet.

Dat heeft tegelijkertijd tot gevolg dat onder normale omstandigheden niet afgeweken mag worden en de beleidslijn moet worden gevolgd. Het is de aanvrager die de bijzondere omstandigheden moet aanvoeren en zo nodig bewijzen. Alleen als de bijzondere omstandigheden overduidelijk aanwezig zijn, kan van de burgemeester worden verwacht dat het daar uit eigen beweging rekening mee houdt bij de besluitvorming.

Checklist (niet limitatief)

Activiteiten die zonder ontheffing door een vereniging of stichting mogen worden georganiseerd en waarbij alcoholhoudende dranken mogen worden verstrekt:

Sportieve / Recreatieve instellingen:

(zoals voetbalvereniging, tennisvereniging, scouting etc)

- jubileumfeest van het bestuur;
- afscheidsfeest van het bestuur / een bestuurslid;
- feestavond voor vrijwilligers (maximaal 1 a 2 keer per jaar);
- kerstviering (alleen voor leden);
- nieuwjaarsborrel (alleen voor leden);
- jaarvergaderingen;
- jaarfeest of afsluiting seizoen (maximaal 1 keer per jaar);
- toernooi;
- kampioenschap;
- overige strikt clubgerelateerde feesten voor leden.

Sociaal-culturele instellingen:

(zoals dorps- en buurthuizen, schutterijen, carnavalsverenigingen)

- bijeenkomsten / vergaderingen / feesten van en voor verenigingen en stichtingen die gebruik maken van het pand (dus alleen toegankelijk voor leden);
- sociaal-culturele evenementen gerelateerd aan de activiteiten van de vereniging/stichting;
- jubileumfeest van het bestuur;
- afscheidsfeest van het bestuur / een bestuurslid;
- feestavond voor vrijwilligers (maximaal 1 a 2 keer per jaar);
- kerstviering (alleen voor leden);
- nieuwjaarsborrel (alleen voor leden);
- jaarvergaderingen.

Educatieve instellingen:

- lessen / cursussen (indien alcoholverstrekking hier direct verband mee heeft);
- afstudeerbijeenkomst / diploma-uitreiking;
- schoolfeesten voor leerlingen;
- ouderavond;
- laatste schooldag;
- sportdag voor leerlingen en leraren.

Instellingen van levensbeschouwelijke of godsdienstige aard:

- Alle activiteiten die te maken hebben met levensbeschouwelijke of godsdienstige zaken, zoals bijeenkomsten, cursussen, kerstviering etc.

Extra attentie: aan personen tot 18 jaar mag in het geheel geen alcoholhoudende drank verstrekt worden.

AFDELING 9: TOEZICHT OP INRICHTINGEN TOT HET VERSCHAFFEN VAN NACHTVERBLIJF

Artikel 2:35 Begripsbepalingen

Inrichting
Het begrip "inrichting" als hier omschreven sluit aan bij artikel 438 Wetboek van Strafrecht, dat ziet op het als beroep verschaffen van nachtverblijf aan personen (eerste lid) en op het als beroep of gewoonte beschikbaar stellen van een terrein voor het houden van nachtverblijf of het plaatsen van kampeermiddelen e.d. (tweede lid).

De definitie van "houder" zoals deze werd gegeven in artikel 2.3.2.1, tweede lid (oud) is geschrapt. Het begrip "houder" is een ouderwets begrip en er wordt slechts in de artikelen 2:36 en 2:38 van gesproken. Op die plaatsen is "houder" vervangen door "exploitant of feitelijk leidinggevende". Er is geen inhoudelijke wijziging beoogd. Houder (dus exploitant of leidinggevende) kan ook een rechtspersoon zijn, in welk geval

moet worden aangenomen dat de registratieplicht de directeur betreft: HR 14-06-1955, NJ 1956, 38.

Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie [2.3.2.2]

Artikel 2:36 strekt ertoe, dat de burgemeester een zo volledig mogelijk overzicht heeft van de in de gemeente aanwezig nachtverblijf en kampeerinrichtingen.

Artikel 2:37 Nachtregister

De plicht tot het bijhouden van een nachtregister door de exploitant van de inrichting is neergelegd in artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht. In 2008 is het oude artikel 2.3.2.3 geschrapt. In dat artikel ging het om de verplichting een door de burgemeester vastgesteld model te gebruiken. De meeste gemeenten schrijven zo'n model niet (meer) voor. Dit was een reden tot schrappen van het artikel. Door het vormvrij maken van het register wordt ook een verlichting van administratieve lasten beoogd.

Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister

Artikel 2:38 komt de exploitant van een inrichting tegemoet. Degene die in de inrichting de nacht doorbrengt, is op grond van deze bepaling verplicht de voor registratie vereiste gegevens volledig en naar waarheid aan de exploitant te verstrekken.

Op grond van artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht is een ondernemer die een hotel of pension drijft verplicht om een nachtregister bij te houden. Dit artikel in de APV komt die ondernemer tegemoet door de gast te verplichten daaraan mee te werken en zijn of haar gegevens te verstrekken. Zo'n aanvulling van het Wetboek van Strafrecht bij plaatselijke verordening werd door de Hoge Raad toelaatbaar geacht: HR 10 april 1979, NJ 1979, 442. Daarbij wordt vaak opgemerkt dat een goed bijgehouden nachtregister ook in het belang van de gemeente is, bijvoorbeeld voor de brandweer, mocht er onverhoopt brand uitbreken in een hotel of pension

Afdeling 10: Toezicht op speelgelegenheden

Artikel 2:39 Speelgelegenheden

Eerste lid
Het begrip "speelgelegenheid" als omschreven in het eerste lid, betreft iedere openbare gelegenheid waarin de mogelijkheid wordt geboden enig spel te beoefenen waarbij geld of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren. In de Wet op de Kansspelen is een uitputtende regeling neergelegd ten aanzien van de kansspelen als bedoeld in artikel 1 van die wet, zoals speelcasino's en speelautomaten. De wet is niet van toepassing op spelen, met uitzondering van behendigheidsautomaten, waarbij de spelers door hun behendigheid de kans om te winnen kunnen vergroten. Voor deze categorie speelgelegenheden is dit artikel bedoeld. Het gaat dus om speelgelegenheden, waar de Wet op de Kansspelen geen betrekking op heeft.

Deze opzet is een gevolg van de wijziging van de Wet op de kansspelen van 2003. Een deel van de in deze toelichting opgenomen jurisprudentie ziet nog op de situatie daarvoor, waarin de APV-vergunning een veel grotere reikwijdte had en ook zag op andere kansspelen dan enkel behendigheidsspel.

Het gaat om gelegenheden waar bedrijfsmatig of in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is de mogelijkheid wordt geboden enig spel te beoefenen als bedoeld in lid 1. De houder van een café waarin bezoekers het kaartspel kunnen beoefenen, hoeft niet zonder meer over vergunning te beschikken maar slechts indien de mogelijkheid daartoe bedrijfsmatig of in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is wordt aangeboden. Bepaalde kaartspelen , zoals poker, worden beschouwd als kansspelen. Als die kaartspelen worden gespeeld met de bedoeling om prijzen te winnen zonder dat de organisator over een vergunning beschikt, is dat op grond van de Wet op de kansspelen verboden.

Tweede en derde lid
De vergunningsplicht geldt het (doen) exploiteren van een speelgelegenheid. Artikel 2:39 heeft het beschermen van de openbare orde en het woon en leefklimaat als doel en heeft daarmee een ander motief dan de Wet op de Kansspelen. Oogmerk van de Wet op de Kansspelen is het in goede banen leiden van kansspelen, waarbij de consument beschermd dient te worden tegen gokverslaving en criminaliteit moet worden tegengegaan.

De Wet op de Kansspelen geeft de burgemeester noch het college de bevoegdheid om een illegale speelgelegenheid te sluiten. In de praktijk is dit evenwel vanwege de negatieve uitstraling en het illegale karakter van de speelgelegenheid vaak wel wenselijk. Daarom is in dit artikel een vergunningsplicht opgenomen, met in het derde lid de mogelijkheid om de vergunning te weigeren als naar het oordeel van de burgemeester moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de speelgelegenheid of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de exploitatie van de speelgelegenheid, dan wel er strijd bestaat met een geldend bestemmingsplan. Als een speelgelegenheid geen vergunning heeft, heeft de burgemeester volgens artikel 125 van de Gemeentewet de bevoegdheid bestuursdwang toe te passen. In artikel 1:6 van de model APV zijn voorwaarden opgenomen waaronder de vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd.

Op 7 januari 2003 heeft de rechtbank Maastricht bepaald dat de burgemeester bevoegd is tot toepassing van bestuursdwang in geval van een casino zonder vergunning ex artikel 2:39 APV, een illegaal casino dus. Er was een vergunning, maar vast staat dat deze was ingetrokken onder meer vanwege een geconstateerde overtreding van de Wet op de Kansspelen en daarmee van overtreding van artikel 2:39 van de APV. Daarna is geconstateerd dat in het pand een illegaal casino werd geëxploiteerd. Daarmee stond dus vast dat zonder vergunning een speelgelegenheid werd geëxploiteerd, zodat bestuursdwang kon worden toegepast. Ook werd bepaald dat er geen sprake was van een besloten bijeenkomst in verenigingsverband, omdat een ieder tegen betaling van een betrekkelijk gering bedrag lid kon worden en mee kon spelen. Rb Maastricht 07-01-2003, nr 01/1750 en 01/1751 GEMWT I, LJN-nr. AF2782

Op 17 juli 2002 heeft de president van de rechtbank Arnhem in voorlopige voorziening een uitspraak gedaan over de sluiting van een illegale speelgelegenheid op basis van de APV van de gemeente Groesbeek. De gemeente Groesbeek heeft een uitgebreide paragraaf opgenomen in de APV over speelgelegenheden, waarin het vergunningensysteem veel verder is uitgewerkt dan in de model APV. Er

worden onder meer eisen aan de exploitant gesteld en er zijn meer weigeringsgronden opgenomen. Er was tot nu toe nog geen rechterlijke uitspraak over de verbindendheid van deze bepalingen. In deze uitspraak kwam uitsluitend de vraag aan de orde of er sprake was van een speelgelegenheid met een besloten karakter. Dat er sprake was van een speelgelegenheid was niet in discussie. De voorzieningenrechter oordeelde dat er wel sprake was van een voor het publiek toegankelijke inrichting en dat de burgemeester van de gemeente Groesbeek de bevoegdheid had bestuursdwang toe te passen. Deze voorzieningenrechter is dus kennelijk van mening dat de APV Groesbeek verbindend moet worden geacht, hoewel er niet expliciet aandacht aan wordt besteed in de uitspraak. Pres. Rb. Arnhem 17-07-2002, 02/1400, LJN-nr. AE5840.

Internetgokzuilen

Inmiddels is er ook een uitspraak van de Raad van State op 29 januari 2003 over een gelegenheid waarin een internetgokzuil is geplaatst. De Raad van State gaat ervan uit, en dit was ook niet in geschil, dat er dan sprake is van een speelgelegenheid in de zin van dit artikel. Appellant exploiteerde zonder dat zij over de vereiste vergunning beschikte, en de burgemeester is op grond van artikel 125, derde lid, Gemeentewet bevoegd tot het toepassen van bestuursdwang. ABRS 29-01-2003, 200202981/1, LJN-nr. AF 3507. Zie ook Rb Arnhem, 11-03-2002, JG 02.0152 m.nt. T.J. van der Reijt.
Er zijn ook enkele uitspraken van de strafrechter geweest waarin de exploitant van een internetgokzuil en een exploitant van een inrichting waarin een internetgokzuil is geplaatst zijn veroordeeld tot een boete.

Speelautomatenhallen

Speelautomatenhallen vallen niet onder de bepaling. Het is mogelijk in een speelautomatenhallenverordening te bepalen dat bij de beoordeling van een aanvraag om vergunning voor het exploiteren van een speelautomatenhal rekening wordt gehouden met de woon en leefsituatie. De VNG heeft een model speelautomatenhallenverordening opgesteld.

Verificatieplicht Vreemdelingenwet 2000

In het kader van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) dient bij de aanvraag om een vergunning een verblijfsrechtelijke toets plaats te vinden alvorens tot vergunningverlening wordt overgegaan. Artikel 9, tweede lid, van de Vw 2000 schept een verplichting om desgevraagd bij een aanvraag voor een beschikking anders dan op grond van de Vw 2000, een document te overleggen waaruit het rechtmatig verblijf blijkt. Zie voor overige informatie over dit onderwerp onder het kopje Vreemdelingen onder de Algemene toelichting.

Artikel 2:40 Speelautomaten

Op 1 juni 2000 is het gewijzigde hoofdstuk van de Wet op de Kansspelen over de speelautomaten in werking getreden (opnieuw gewijzigd per 1 november 2000). De wetgever had er bewust voor gekozen ruimte te laten voor de uitleg van de artikelen: de rechter moest maar voor nieuwe jurisprudentie zorg dragen. Deze opvatting gaf de gemeenten nogal wat problemen.

Begin 2002 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB) een aantal uitspraken gedaan, waarin ten aanzien van hoog- en laagdrempelige inrichtingen een interpretatie wordt gegeven over de wijziging

van de Wet op de Kansspelen d.d. 1 november 2000 ten gevolge van de ingrijpende wijziging van de Drank- en Horecawet. Het gaat hierbij vooral over de begrippen "inrichting" en "horecalokaliteit" en de gevolgen voor hoog- en laagdrempelige inrichtingen. Het CBB overweegt - in tegenstelling tot wat uit de wetsgeschiedenis blijkt en tot nu toe uit de jurisprudentie is gebleken - "dat er wel sprake is van een materiële wijziging van de Wet" en niet slechts van een technische. Dit kan verstrekkende consequenties hebben voor de gemeentelijke praktijk, vooral voor de wijze van formulering van besluiten.

Het CBB toetst de vraag of er sprake is van een hoogdrempelige inrichting op een wetstechnische manier. Er dient slechts beoordeeld te worden of er sprake is van een horecalokaliteit in de zin van de Drank- en Horecawet en of er zich in deze horecalokaliteit zelf geen andere activiteiten afspelen waaraan een zelfstandige betekenis kan worden toegekend. (Een horecalokaliteit in de zin van de Drank- en Horecawet is een van een afsluitbare toegang voorziene lokaliteit, onderdeel uitmakend van een inrichting waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend, in ieder geval bestemd voor het verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse.) Moeilijk is te bepalen wat een andere zelfstandige activiteit is. Hierover is veel jurisprudentie, zie hieronder onder het kopje jurisprudentie. Er moet in ieder geval gedacht worden aan het afhalen van etenswaren, dansen, zaalverhuur, bowlen of kegelen en het serveren van kleine etenswaren. Waar precies de grens ligt tussen ondersteunende activiteiten en zelfstandige activiteiten is een sterk feitelijk oordeel en zal van geval tot geval moeten worden bekeken, gerelateerd aan de jurisprudentie. In welke omgeving de horecalokaliteit ligt, is, in tegenstelling tot de oude jurisprudentie, niet meer van belang. Ook een horecalokaliteit op een camping of in een sporthal of dorpshuis kan hoogdrempelig zijn. Deze benadering leidt tot de vreemde consequentie dat bijvoorbeeld een seksinrichting als laagdrempelig wordt aangemerkt en een sportkantine (soms) als hoogdrempelig.

Op 17 juli 2002 heeft het CBB geoordeeld dat een horecalokaliteit, gelegen in een sportcomplex, niet per definitie laagdrempelig is. De sporthal zelf maakt geen onderdeel uit van de inrichting. Er dient beoordeeld te worden of de horeca-inrichting zelf hoogdrempelig is. Het feit dat het café voornamelijk gericht is op bezoekers van het sportcomplex, staat daar, aldus het CBB, los van. Ook het feit dat het café in belangrijke mate bezocht wordt door bezoekers beneden de 18 jaar staat er volgens het CBB niet aan in de weg dat de lokaliteit niet tevens in belangrijke mate gericht kan zijn op bezoekers van boven de 18 jaar en dat is het wettelijk criterium. (CBB 17-07-2002, JG 02.0153 , m.nt. T.J. van der Reijt)

Jurisprudentie
Het verstrekken van lunches tussen 12.00 uur en 15.30 uur, dat speciaal op een reclamebord wordt aangekondigd en waarvoor een aparte lunchkaart is, vormt een laagdrempelige activiteit. CBB 11-04-2003, AWB 02/1474, LJN AF7697.

Sportkantine niet per definitie laagdrempelig. CBB 17-07-2002, AWB01/822, JG 02.0153 m.nt. T.J. van der Reijt, LJN AE 7540.

Steeds geheel of gedeeltelijk geopende harmonicawand tussen café en zaalgedeelte is niet voldoende om te spreken van twee afzonderlijke horecalokaliteiten. In café geen kansspelautomaten toegestaan. CBB 15-02-2002, AWB01/482 29010, JG 02.0069 m.nt. T.J. van der Reijt, LJN AD9977.

Samengestelde inrichtingen
Indien er sprake is van een laagdrempelige horeca-inrichting, waarbinnen zich een horecalokaliteit als bedoeld in artikel 1 lid 1 van de Drank- en Horecawet bevindt, dient te worden onderzocht of de

laagdrempelige gedeelten vanaf de openbare weg bereikt kunnen worden via deze horecalokaliteit. Als dit het geval is, dan is (op grond van artikel 30c lid 4 van de Wet op de Kansspelen) de horecalokaliteit alsnog laagdrempelig en is het niet toegestaan kansspelautomaten te plaatsen.

Jurisprudentie
Het verstrekken van lunches tussen 12.00 uur en 15.30 uur, dat speciaal op een reclamebord wordt aangekondigd en waarvoor een aparte lunchkaart is, vormt een laagdrempelige activiteit. CBB 11-04-2003, AWB 02/1474, LJN AF7697.

Sportkantine niet per definitie laagdrempelig. CBB 17-07-2002, AWB01/822, JG 02.0153 m.nt. T.J. van der Reijt, LJN AE 7540.

Steeds geheel of gedeeltelijk geopende harmonicawand tussen café en zaalgedeelte is niet voldoende om te spreken van twee afzonderlijke horecalokaliteiten. In café geen kansspelautomaten toegestaan. CBB 15-02-2002, AWB01/482 29010, JG 02.0069 m.nt. T.J. van der Reijt, LJN AD9977.

Lex silencio positivo

Hiermee wordt het ontstaan van een van rechtswege verleende vergunning niet mogelijk omdat dit een onwenselijke situatie zou kunnen opleveren. Het zou vanwege de openbare orde en andere overwegingen van algemeen belang niet wenselijk zijn wanneer deze vergunning van rechtswege zou worden verleend. De Lex Silencio Positivo wordt hier dus niet toegepast.

AFDELING 11: MAATREGELEN TEGEN OVERLAST EN BALDADIGHEID

Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal

Eerste lid
De burgemeester is op grond van artikel 174a van de Gemeentewet bevoegd tot sluiting van woningen van waaruit (drugs)overlast wordt veroorzaakt. Aangezien dit artikel in de Gemeentewet niet de rechtsgevolgen van de sluiting regelt, verdient het aanbeveling dit in de APV te regelen. Het is aan te raden om voor de gevallen waarin de woning niet is verzegeld of de verzegeling reeds verbroken een strafbepaling zoals in het eerste lid van artikel 2:41 op te nemen, waarin een sanctie wordt gesteld op overtreding van het verbod.
Vóór 2002 was het oude artikel 2.4.1 genummerd als 2.4.1a. Het daarvoor bestaande Artikel 2.4.1 over kraken van gebouwen is al daarvoor geschrapt wegens strijd met hogere regelgeving.

Tweede lid
Het tweede lid van artikel 2:41 is gebaseerd op de bevoegdheid van de burgemeester ex artikel 13b van de Opiumwet tot toepassing van bestuursdwang als in voor het publiek toegankelijke lokalen en daarbij behorende erven drugs als bedoeld in artikel 2 of 3 van de Opiumwet worden verkocht, afgeleverd, verstrekt, of daarvoor aanwezig zijn. Zie verder onder toelichting eerste lid. Met de laatste wijziging van de Opiumwet is het ook mogelijk om op te treden tegen drugshandel vanuit woningen en niet voor het publiek toegankelijke lokalen. In 2007 is het tweede lid daarop aangepast (ledenbrief Lbr.07/125).

Derde lid
Aangezien de situatie kan ontstaan dat personen de woning of het lokaal moeten betreden wegens dringende redenen, is het derde lid aan artikel 2:41 toegevoegd. Anders zou het verbod uit het eerste lid wel erg absoluut zijn.

Vierde lid
Vanwege de grote persoonlijke gevolgen die aan het sluiten van een woning kunnen zijn verbonden, is in het vierde lid een mogelijkheid voor ontheffing van het verbod opgenomen. Ook bij de sluiting van een lokaal op grond van artikel 13b van de Opiumwet kan bijvoorbeeld ontheffing verleend worden aan de exploitant zelf en zijn gezinsleden. Het lokaal blijft dan wel gesloten voor het publiek.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

Eerste lid
In het eerste lid is sprake van een absoluut verbod. In de term "bekladden" ligt reeds besloten dat het daarbij niet gaat om meningsuitingen als bedoeld in artikel 7 van de Grondwet, artikel 10 EVRM en artikel 19 IVBPR.

Tweede lid
Het aanbrengen van aanplakbiljetten op een onroerende zaak kan worden aangemerkt als een middel tot bekendmaking van gedachten en gevoelens dat naast andere middelen zelfstandige betekenis heeft en met het oog op die bekendmaking in een bepaalde behoefte kan voorzien.

Vrijheid van meningsuiting

Op het in artikel 7 van de Grondwet gewaarborgde grondrecht zou inbreuk worden gemaakt als die bekendmaking in het algemeen zou worden verboden of van een voorafgaand overheidsverlof afhankelijk zou worden gesteld. Artikel 2:42 maakt op dit grondrecht geen inbreuk, aangezien het hierin neergelegde verbod krachtens het tweede lid uitsluitend een beperking van het gebruik van dit middel van bekendmaking meebrengt, voor zover door dat gebruik een anders recht wordt geschonden.

De eis dat "plakken" slechts is toegestaan indien dit geschiedt met toestemming van de rechthebbende, komt in het geval dat de gemeente die rechthebbende is, niet neer op het afhankelijk stellen van dat aanplakken van een voorafgaand verlof van de overheid als bedoeld in artikel 7 van de Grondwet. De gemeente die als eigenares van een onroerende zaak toestemming verleent of weigert, handelt namelijk in haar privaatrechtelijke hoedanigheid.

Artikel 2:42 verdraagt zich ook met artikel 10 EVRM en artikel 19 IVBPR, aangezien de beperking in de uitoefening van het recht op vrije meningsuiting dat uit de toepassing van artikel 2:42 kan voortvloeien, kan worden aangemerkt als nodig in een democratische samenleving ter bescherming van de openbare orde.

Een voorwaarde is echter wel dat de gemeente moet zorgen voor voldoende plakplaatsen. Volgens het vierde lid kan het college aanplakborden aanwijzen en daarvoor nadere regels stellen. Doet de gemeente dit niet, dan is er volgens jurisprudentie wel sprake van strijd met artikel 7, van de Grondwet en artikel 10 EVRM. Men volgt in het algemeen de norm van 1 plakbord of –zuil op de 10.000 inwoners. Zie daarover: M.

Geertsema in de noot onder ABRS 05-06-2002 in JG 02.0221. .

Doen plakken of doen aanbrengenBij de herziening van 2004 is het verbod van het tweede lid, onder a, in die zin uitgebreid dat nu ook het "doen" plakken of het op andere wijze "doen" aanbrengen van aanplakbiljetten onder de verbodsbepaling valt. Dit vanwege de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State. Onder "doen" aanplakken verstaat de Afdeling het geven van opdracht om te plakken of een actieve bemoeienis daarmee hebben. In die gevallen kan de gemeente dus met succes handhaven.

Onder actieve bemoeienis wordt door de Afdeling niet verstaan: door het enkele verstrekken van aanplakbiljetten anderen in de gelegenheid stellen om deze aan te brengen; het alleen maar niet tegengaan van het aanplakken; het op internet plaatsen van posters die men voor eigen gebruik kan uitprinten, terwijl onder dat eigen gebruik mede wordt verstaan het hangen van posters in de stad.

Men moet bij de handhaving de opdrachtgever wel een redelijke termijn gunnen om bij de door haar ingeschakelde plakbedrijven te achterhalen waar de betreffende posters geplakt waren en de verwijdering van die posters te bewerkstelligen. Naast de bestuurlijke mogelijkheden tot handhaving en kostenverhaal, kan de rechthebbende zijn kosten op de opdrachtgever ook verhalen met inschakeling van de burgerlijke rechter.

Jurisprudentie

Verzoek om vergunning voor het aanbrengen van borden aan lantaarnpalen ten behoeve van het plakken van affiches is terecht opgevat als verzoek om toestemming van de gemeente als eigenares van de lantaarnpalen. Betreft een privaatrechtelijke aangelegenheid. ARRS 30 12 1993, JG 94.0194 m.nt. J.M. van den Bosch van Os, AB 1994, 578 m.nt RMvM.

Een projectie van een lichtreclame is te beschouwen als een andere wijze van aanbrengen dan aanplakken van een afbeelding of aanduiding als bedoeld in de APV. Vz.ARRS 13 12 1992, JG 93.0261, Gst. 1993, 6965, 3 m.nt EB.

In APV opgenomen plakverbod is onverbindend wegens strijd met artikel 7, lid 1, Grondwet (vrijheid van meningsuiting). Derhalve is geen vervolging mogelijk ter zake van “wild plakken”. Er waren geen voldoende vrije plakplaatsen in de stadsdelen. Gemeente is verplicht deze te scheppen. Rb. Amsterdam 07-10-1993.

“Niet aannemelijk is geworden dat ten gevolge van het (...) verbod geen mogelijkheid van enige betekenis tot gebruik van het onderhavige middel van verspreiding en bekendmaking zou overblijven”. De bepaling is niet in strijd met artikel 10, tweede lid, EVRM, aangezien deze “prescribed by law” is en “necessary in a democratic society (...) for the prevention of disorder” en “protection of the (...) rights of others”. HR 01-4-1997, NJ 1997, 457.

Plakverbod van artikel 2.4.2 model-APV is niet in strijd met artikel 7 Grondwet noch met artikel 10 EVRM. ABRS 05-06-2002, LJN AE3657, JG 02.0169 m.nt. M. Geertsema, JB 2002, 221 m.nt. J. van der Velde, AB 2002, 361 m.nt. J.G. Brouwer en A.E. Schilder.

Het is een te ruime uitleg om “doen” aanbrengen zo uit te leggen dat dit mede inhoudt het niet tegengaan dat van Radio 538 afkomstig reclamemateriaal wordt aangeplakt. Er is geen sprake van opdracht of een

actieve bemoeienis van Radio 538. ABRS 18-09-2002, LJN AE7789, JB 2002, 329, Gst. 7181, 42 m.nt. M.M. Dolman en Kistenkas.

Appellant heeft posters doen plakken. Hij is verantwoordelijk voor het gedrag van het bedrijf waaraan hij opdracht heeft gegeven posters te plakken, ook als dat bedrijf tegen zijn instructies in zou hebben gehandeld (door op niet toegestane plaatsen te plakken). Dat appellant het bedrijf heeft opgedragen uitsluitend op toegestane locaties te plakken disculpeert hem niet. Gesteld is immers niet dat hij goede grond had om te mogen vertrouwen dat dit bedrijf zich zou houden aan die opdracht. Hof Amsterdam 23-12-2004, 1774/03, LJN AS5302.

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap e.d.

Door deze bepaling wordt de effectiviteit van het in het vorige artikel opgenomen aanplakverbod vergroot. Het tweede lid regelt een rechtvaardigingsgrond voor die gevallen dat de in het eerste lid genoemde stoffen en voorwerpen niet waren bestemd om te plakken of te kladden. Het bepaalde in het tweede lid strijdt niet met het in artikel 6, tweede lid, EVRM neergelegde beginsel, dat een verdachte tegen wie een strafvervolging aanhangig is, niet is gehouden zijn onschuld te bewijzen en dat, voordat zijn schuld op wettige wijze is vastgesteld, waarbij hem de gelegenheid is geboden zich te verdedigen, de rechter hem niet als schuldig mag aanmerken.

Deze bepaling maakt geen inbreuk op enige bepaling van het Wetboek van Strafvordering en is evenmin in strijd met enige andere wetsbepaling noch met enig tot de algemene rechtsbeginselen te rekenen beginsel van strafprocesrecht.

Bij de voorgestelde redactie is het de opsporingsambtenaar en het OM mogelijk gemaakt aan de hand van de omstandigheden of verkregen indrukken na te gaan of er al dan niet sprake is van een overtreding als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen

Deze verbodsbepaling beoogt het plegen van misdrijven zoals diefstal met braak te bemoeilijken.

Jurisprudentie

Een verbodsbepaling inzake het vervoer van inbrekerswerktuigen kan strekken tot bescherming van de openbare orde als bedoeld in artikel 149 Gemeentewet. HR 07 06 1977, NJ 1978, 483 (APV Wassenaar). HR 28-02-1989, NJ 1989. 687 (APV Nijmegen).

Verbodsbepaling met betrekking tot het vervoeren van geprepareerde tassen

De VNG krijgt geregeld vragen over de mogelijkheid voor het opnemen van een verbodsbepaling in de APV met betrekking tot het vervoeren van geprepareerde tassen in de nabijheid van winkels.
Regulerend optreden van de gemeente wordt onder andere beperkt door de particuliere sfeer. Dit houdt in dat een gemeente onbevoegd is zaken te regelen die zodanig de privé-sfeer van burgers raken, dat zij niet

meer tot de huishouding van de gemeente gerekend kunnen worden. De vraag rijst of een verbodsbepaling inzake het vervoeren van een tas in de nabijheid van winkels die kennelijk is toegerust om winkeldiefstallen te plegen, inbreuk maakt op de privé-sfeer van burgers. Het antwoord is bevestigend. Immers door het opnemen van een dergelijke bepaling wordt het mogelijk om elke willekeurige burger met een dergelijke tas op straat aan te houden terwijl er nog geen strafbaar feit is gepleegd. Voorts is een winkel een privé-gebied dat wordt opengesteld voor het publiek. De kans is groot dat deze verbodsbepaling door de rechter onverbindend wordt verklaard om bovengenoemde redenen. Het OM is in het algemeen ook niet enthousiast om op grond van een dergelijke APV-bepaling te vervolgen. De VNG heeft om deze reden gemeend een dergelijke verbodsbepaling achterwege te laten. Zie voor meer informatie onder het kopje Winkelverbod en het verbod op het vervoeren van geprepareerde tassen in de Algemene Toelichting.

Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen e.d.

Deze bepaling spreekt voor zich.

Artikel 2:46 Rijden over bermen e.d.

Deze bepaling strekt ter bescherming van de bermen, glooiingen en zijkanten van wegen. Bermen, glooiingen en zijkanten maken deel uit van de weg. Deze bepaling ziet derhalve op het verkeer op wegen in de zin van de wegenverkeerswetgeving, maar kan als toelaatbaar worden beschouwd naast deze wetgeving. Op basis van artikel 149 Gemeentewet is de gemeentelijke wetgever immers bevoegd tot het stellen van regels die andere belangen dan verkeersbelangen dienen, tenzij deze regels het stelsel van de wegenverkeerswetgeving doorkruisen. Dat is hier niet het geval. Het verbod heeft slechts betrekking op voertuigen die niet voorzien zijn van rubberbanden.

De beperking van het verbod tot voertuigen die niet zijn voorzien van rubberbanden, blijkt in de praktijk vragen op te roepen. Die beperking is opgenomen omdat juist die voertuigen schade kunnen aanrichten. Verder wordt hiermee voorkomen dat het domein van de Wegenverkeerswet wordt betreden.

Het rijden met en parkeren van voertuigen, inclusief die met rubberbanden in niet van de weg (in de zin van de wegenverkeerswetgeving) deel uitmakende groenstroken, wordt geregeld in artikel 5:11 (aantasting groenvoorzieningen door voertuigen).

Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag in de publieke ruimte

Op basis van artikel 2:47 (en artikel 2:49) kan tegen vormen van onnodige hinder of overlast worden opgetreden.

Afbakening
Artikel 424 van het Wetboek van Strafrecht stelt "straatschenderij" strafbaar, terwijl artikel 426bis het belemmeren van anderen op de openbare weg met straf bedreigt. Artikel 431 stelt nachtelijk burengerucht strafbaar. Deze handelingen zou men kunnen omschrijven als baldadigheid. De omschrijving is echter strakker dan wat men in het taalgebruik meestal als baldadigheid ervaart.

Artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994 bepaalt dat het voor eenieder verboden is zich zodanig te gedragen dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt dan wel dat het verkeer op de weg wordt gehinderd of kan worden gehinderd. De strekking van het begrip publieke ruimte in artikel 2:47 gaat verder dan het begrip weg als bedoeld in de Wegenverkeerswet 1994, (zie daarvoor de toelichting op artikel 1.1). Voor zover een hinderlijke gedraging plaatsvindt op de weg, als omschreven in artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, is artikel 2:47 niet van toepassing. Werd dit niet uitgesloten, dan zou een met een hogere regelgeving strijdige situatie kunnen ontstaan.

Artikel 2:48 Verboden drank- en drugsgebruik

In dit artikel is een verbod opgenomen om in een bepaald door het college aan te wijzen gebied alcoholhoudende drank te nuttigen of aangebroken flesjes en blikjes met dergelijke drank bij zich te hebben. Dit verbod geldt uiteraard niet voor terrassen die deel uitmaken van een horecabedrijf, of voor een evenement waarbij van gemeentewege op grond van artikel 35 van de Drank en Horecawet toestemming is verleend om op de plaats waar dat evenement zich afspeelt alcoholhoudende drank te verstrekken.

De leeftijd van 18 jaar is toegevoegd aan dit artikel. Voor jongeren onder de 18 jaar geldt artikel 45 van de Drank- en Horecawet. Vanaf de leeftijd van 18 jaar geldt de APV-bepaling van dit artikel.

Omvang gebied
Er moet een duidelijk omschreven gebied aangewezen worden. Het kan bijvoorbeeld gaan om het uitgaansgebied in het centrum of een park of plein waar regelmatig overlast veroorzaakt wordt.

Het is niet mogelijk het grondgebied van de hele gemeente aan te wijzen. Er moet namelijk wel een concrete aanleiding te zijn waarom een bepaald gebied aangewezen wordt. Een gebied kan worden aangewezen als gerechtvaardigde vrees bestaat voor aantasting van de openbare orde, of de openbare orde is al aangetast. Als dat geldt voor het hele grondgebied van de gemeente is het stadium van hinderlijk drankgebruik allang gepasseerd, en heeft de burgemeester zijn noodbevoegdheden uit de Gemeentewet nodig. Daarnaast zou het college bij een algemeen verbod elk alcoholgebruik op de openbare weg, ook van goedwillende personen, verbieden. Daarmee zou er geen evenredigheid meer zijn tussen middel en doel, en dat zou in strijd met artikel 3:4, van de Awb. Dit geldt ook voor een verbod om onaangebroken flesjes en blikjes bij zich te hebben, waar met enige regelmaat naar wordt gevraagd. Het gaat de autonome verordenende bevoegdheid van de gemeente te boven om te bepalen dat het verboden is ongeopende flesjes alcoholhoudende drank bij zich te dragen.

Het is mogelijk dat een verschuiving in het gedrag van de personen in de richting van buiten het aangewezen gebied gelegen delen van de gemeente zal plaatsvinden. In de meeste gevallen zal dit echter niet erg waarschijnlijk zijn, omdat mag worden aangenomen dat de aangewezen plaatsen door hun aantrekkelijke karakter mede bepalend voor het verschijnsel zijn. Als er toch verplaatsing optreedt, kan het college alsnog ook voor die nieuwe pleisterplaatsen een aanwijzingsbesluit nemen.

Verstoring openbare orde
Bij daadwerkelijke verstoring van de openbare orde kunnen op grond van artikel 2 en 12 van de Politiewet bevelen tot verwijdering worden gegeven. Niet naleving daarvan is strafbaar op grond van artikel 184 van het Wetboek van Strafrecht.

Soms (als bijvoorbeeld wordt geconstateerd dat flesjes worden stukgegooid) zal optreden mogelijk zijn aan

de hand van artikel 424 van het Wetboek van Strafrecht (baldadigheid). De hantering van deze wetsbepalingen is in de praktijk echter niet eenvoudig. Er bestaat daarom behoefte aan dit artikel, waardoor optreden in wat men zou kunnen noemen de "voorfase" - dus het bier drinken op bepaalde plaatsen - mogelijk wordt.

Artikel 2:49 Hinderlijk gedrag bij of in gebouwen

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 2:47 (Hinderlijk gedrag op of aan de weg).

Artikel 2:49a Wet aanpak woonoverlast

De burgemeester kan een last in ieder geval worden opgelegd bij ernstige en herhaaldelijke:
a. geluid- of geurhinder;
b. hinder van dieren;
c. hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in een woning of op een erf aanwezig zijn;
d. overlast door vervuiling of verwaarlozing van een woning of een erf;

e. intimidatie van derden vanuit een woning of een erf.

Hierbij zullen de volgende stappen doorlopen moeten worden:

Op hoofdlijnen volgt hierna een stappenplan dat inzicht biedt in de wijze waarop en de gevallen waarin de burgemeester kan overwegen om gebruik te maken van de in artikel 2:49a APV neergelegde bestuursdwangbevoegdheid. Ook staat beschreven welke vorm te geven gedragsaanwijzing kan aannemen.

Stap 1: Melding of signalering

Signalen of meldingen van ernstige woonoverlast kunnen de gemeente via diverse wegen bereiken . Omwonenden of anderen kunnen woonoverlast zelf rechtstreeks melden bij de gemeente Zevenaar, bijvoorbeeld via het KCC. Het kan ook zo zijn dat de gemeente Zevenaar, de politie, een woningbouwcorporatie of één van de samenwerkingspartners van de gemeente Zevenaar mogelijke situaties van ernstige woonoverlast signaleert of rapporteert.

Stap 2: Vaststellen, verificatie en kwalificatie van de woonoverlast

Meldingen die bij de gemeente Zevenaar binnenkomen worden geverifieerd, al dan niet door of met behulp van politie, toezichthouder of andere partijen die betrokken zijn bij de aanpak van woonoverlast. In geval van huurwoningen kan daarbij een rol zijn weggelegd voor de woningbouwcorporatie. Belangrijk is immers om de precieze aard en omvang van de woonoverlast vast te stellen. Naar verwachting zal slechts bij een deel van de meldingen van woonoverlast sprake zijn van “ernstige en herhaaldelijke woonoverlast” als bedoeld in artikel 2:49a, eerste lid, APV.

Stap 3: Dossiervorming

Om effectief te kunnen ingrijpen in geconstateerde gevallen van “ernstige woonoverlast” (in de zin van artikel 2.49a APV) zal een dossier moet worden aangelegd dat onder meer klachten, meldingen, concreet omschreven waarnemingen, registraties en (sfeer)rapportages, de contactgegevens van betrokken bewoner(s), omwonenden en (professionele) partijen en instanties, gespreksverslagen, beoordelingen en evaluaties en adviezen van bij de bestrijding van woonoverlast betrokken partijen kan bevatten. De gemeente Zevenaar ziet erop toe dat het voor een adequate bestrijding van de ‘ernstige en herhaaldelijke woonoverlast’ noodzakelijke overleg met betrokken personen en instanties plaatsvindt. Dit vergt onder meer overleg en afstemming tussen de medewerkers van Openbare Orde en Veiligheid, Wijkcoördinatie, Politie en het Sociaal Domein. De gemeente zal relevante informatie in dit verband, met inachtneming van de toepasselijke regels rondom privacy, bundelen in een dossier. Het beschikken over een deugdelijk dossier en dito dossieropbouw vormt immers een noodzakelijke voorwaarde voor de rechtmatige toepassing van de bestuursdwangbevoegdheid van artikel 2:49a, tweede lid, van de APV.

Stap 4: Verkenning en inventarisatie mogelijke interventies en maatregelen

Met het oog op het de-escaleren, normaliseren en tegengaan van de geconstateerde “ernstige woonoverlast” zal vervolgens, rekening houdend met de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit én met de specifieke kenmerken van de voorliggende casus, worden bekeken welke interventies of maatregelen in het concrete geval (kunnen) zijn aangewezen.

Daarbij geldt in beginsel een voorkeursvolgorde, waarbij een volgende interventie pas aan de orde is indien de aanpak van de overlastsituatie met toepassing van andere wettelijke instrumenten niet mogelijk is of niet effectief is gebleken én een eerdere, minder ingrijpende interventiemaatregel niet tot het gewenste resultaat heeft geleid (het effectief tegengaan van de ernstige woonoverlast).

Op hoofdlijnen geldt daarbij een opbouw van licht naar zwaar: (1) eerst een “goed gesprek” (bijvoorbeeld met de wijkagent of medewerker gemeente, via buurtbemiddeling of via mediation), daarna (2) een op schrift gestelde ‘officiële waarschuwing’ van de burgemeester waarbij wordt gewezen op de bevoegdheid tot het geven van een (met een dwangsom versterkte) gedragsaanwijzing of het opleggen van een last onder bestuursdwang indien overtreding van de zorgplicht niet wordt beëindigd en, mocht ook dat geen effect sorteren, (3) het daadwerkelijk opleggen van een gedragsaanwijzing in de vorm van een bestuursrechtelijke herstelsanctie of het daadwerkelijk toepassen van bestuursdwang.

Stap 5: Daadwerkelijke inzet van maatregelen of het geven van een gedragsaanwijzing

Bij de eerste stappen ter bestrijding van de geconstateerde ‘ernstige en herhaaldelijke woonoverlast’ – kort gezegd: het informele, althans op vrijwillige basis gelegde, contact met de betrokken bewoner(s) en het geven van een ‘officiële waarschuwing’ – geldt geen bijzondere voorbereidingsprocedure.

Bij de toepassing van de bestuursrechtelijke herstelsanctie van de gedragsaanwijzing zal de betrokken bewoner als belanghebbende op grond van artikel 4:8 van de Awb in de gelegenheid worden gesteld zijn zienswijze rondom het opleggen van de gedragsaanwijzing naar voren te brengen. Hierbij zal standaard een begunstigingstermijn van twee weken worden aangehouden, waarvan in bijzondere gevallen kan worden afgeweken. Rekening houdend met die zienswijze zal de burgemeester besluiten de gedragsaanwijzing al dan niet (of in gewijzigde vorm) op te leggen. Daarbij wordt exact omschreven wat van de betrokken overlastgever wordt verwacht, welke begunstigingstermijn daarvoor geldt en wat de

gevolgen zijn bij het niet, niet tijdig of niet volledig voldoen aan de opgelegde last. De last zal zijn afgestemd op de aard van de overtreding en op de individuele omstandigheden van het geval, waarbij belangrijk is het in het vermogen van de betrokkene moet liggen om tijdig aan de last te kunnen voldoen.

Voor zover gekozen wordt voor een gedragsaanwijzing, zal deze in beginsel de juridische vorm van een last onder dwangsom aannemen. In voorkomende gevallen kan dit anders zijn, bijvoorbeeld wanneer de vereiste spoed zich verzet tegen het opleggen van een last onder dwangsom en direct optreden van overheidswege (in de vorm van de toepassing van bestuursdwang) is aangewezen of indien op voorhand duidelijk is dat een last onder dwangsom niet of niet voldoende effectief zal zijn. In die gevallen kan meteen worden gekozen voor een last onder bestuursdwang. Het tijdelijk huisverbod (artikel 151, derde lid, Gemeentewet), waarbij een bewoner tijdelijk de toegang tot de woning wordt ontzegd, geldt als “ultimum remedium”.

Stap 6: Kostenverhaal

Uitgangspunt bij de toepassing van bestuursdwang is dat de kosten ervan voor rekening van de overtreder van de zorgplicht (2:49a, eerste lid, APV) komen.

Stap 7: Toezicht en handhaving

Het toezicht op de naleving van de opgelegde last is belegd bij de politie en de bijzondere opsporingsambtenaren van de gemeente Zevenaar.

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor publiek toegankelijke ruimten

Deze bepaling is opgesteld om het misbruik van bepaalde, voor het publiek toegankelijke ruimten zoals parkeergarages, telefooncellen en wachtlokalen voor een openbaar vervoermiddel tegen te gaan. In deze bepaling wordt het woord "ruimte" gebruikt ter onderscheiding van het in de APV voorkomende begrip "weg". Om een indicatie te geven bij het beantwoorden van de vraag op welke voor het publiek toegankelijke ruimten de bepaling het oog heeft, is bij wijze van voorbeeld een aantal ruimten concreet genoemd.

Desgewenst kan deze reeks van voorbeelden met andere worden uitgebreid. Het ordeverstorende element ten slotte wordt door de zinsnede "zonder redelijk doel of op voor anderen hinderlijke wijze" in de bepaling tot uitdrukking gebracht.

Aan deze bepaling bestaat behoefte omdat op basis van artikel 138 van het Wetboek van Strafrecht, betreffende het wederrechtelijk vertoeven (in een woning, besloten lokaal of erf, bij een ander in gebruik), slechts kan worden opgetreden indien er sprake is van een handelen van de rechthebbende. De politie kan niet zonder tussenkomst van de rechthebbende optreden. In het belang van de handhaving van de openbare orde is het wenselijk dat de politie bij baldadig of ordeverstorend gedrag in zelfbedieningsruimten in postkantoren, en in andere soortgelijke voor het publiek toegankelijke ruimten, onmiddellijk kan ingrijpen, mede om de eigendommen van derden te beschermen. In de ciruclaire van de VNG van 4 april 1977, OB 1977, IX.0, nr. 38112, wordt ingegaan op deze modelbepaling.

Jurisprudentie
Artikel 138 Sr. vereist een handeling van een rechthebbende, HR 12 06 1951, NJ 1951, 618

Reglement NS, inhoudende een verbod om zich op enig gedeelte van het station onbehoorlijk te gedragen, is noch in strijd met artikel 1 Wetboek van Strafrecht noch met artikel 7 van de Europese conventie voor de rechten van de mens (ECRM), HR 02 04 1985, NJ 1985, 796 (Algemeen reglement vervoer NS). De (min of meer gelijkluidende) bepaling in de APV Amsterdam is verbindend, omdat de norm voldoende is geconcretiseerd, HR 01-09-1998 NJ 1999, 61 (APV Amsterdam).

Artikel 2:50a Gevaarlijk drinkgerei en verpakkingen

Uit het evaluatieverslag van carnaval 2012 is naar voren gekomen dat er zich een probleem voor heeft gedaan met betrekking tot glas, derhalve is het college op zoek gegaan naar een eventuele oplossing. Het probleem met betrekking tot overlast van glaswerk houdt in dat er op de carnavalsmaandag heel veel glas ligt in het horeca concentratiegebied. Zoveel zelfs dat het gevaarlijke situaties kan opleveren. Vooral vanuit het oogpunt van openbare orde en veiligheid levert dit een probleem op als er zoveel glas op straat ligt. Behalve het feit dat men in glas kan trappen, kan het ook gezien worden als een steekwapen en ook daadwerkelijk op die manier worden gebruikt. Vooral als er alcohol in het spel is, dan zijn de gedragingen van mensen niet te voorspellen. Derhalve is gezocht naar een mogelijkheid om het glasprobleem tegen te gaan.

Middels toevoeging van artikel 2:50a Gevaarlijk drinkgerei en verpakkingen kan voornoemd glasprobleem worden tegen gegaan.

Voorafgaande aan het carnaval 2013 zal artikel 2:50a voldoende bekend moeten worden gemaakt, zodat men op de hoogte is van het glasverbod en het verbod om zelf alcohol mee te nemen. De bekendmaking kan plaats vinden op een aantal manieren. Te denken valt onder andere aan het gebruik van social media, maar ook het bekend maken van het verbod bij sportverenigingen, supermarkten, scholen en wijkcentra. Daarnaast zal publicatie plaats vinden in de Zevenaar Post. Daarnaast is reeds met de betrokken horeca gesproken en wordt dit ook in het nieuwe horecaconvenant opgenomen. Ondernemers in het centrum worden hierover ook geïnformeerd.

Voorts zullen glasbakken / glasbollen / rolcontainers in worden gezet. Deze zullen geplaatst worden bij de zeven ‘ingangen’ waar men langs komt. Op de glasbak zal een poster komen die het verbod aanduidt en huisregels worden aangebracht.

Met deze instrumenten worden de mogelijkheden om zelf glas mee te nemen tot een minimum beperkt en zal het hopelijk logische gevolg zijn dat er volgend jaar minder glas op straat ligt, waardoor het ten goede komt aan de openbare orde en veiligheid van de gemeente Zevenaar.

Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen e.d.

Het plaatsen van voertuigen is op verschillende plaatsen geregeld, steeds met een wisselende bedoeling: de instandhouding van het plantsoen, het tegengaan van diefstal of verkeersbelangen. In dit artikel gaat het om de voorkoming van overlast.

Het neerzetten van fietsen en bromfietsen tegen panden die niet door de eigenaren van de voertuigen worden bezocht of op plaatsen waar deze voertuigen hinder of schade kunnen veroorzaken, geeft vaak aanleiding tot klachten. Artikel 2:51 geeft de mogelijkheid hiertegen op te treden.

Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein e.d.

Op grond van het RVV 1990 kunnen bepaalde categorieën weggebruikers van bepaalde wegen worden geweerd. De achtergrond daarvan is het verkeersbelang, hetzij de verkeersveiligheid of de vrijheid van het (andere) verkeer. Dat moet op de in het reglement voorgeschreven wijze ter kennis van de weggebruiker worden gebracht.

Er kunnen echter andere motieven zijn om bepaalde categorieën weggebruikers te weren. Hier is een verbod opgenomen om de fiets of de bromfiets mee te voeren op terreinen, waar onder meer markt wordt gehouden, als dat marktterrein door het college is aangewezen als een voor fietsen en bromfietsen verboden terrein gedurende die tijd. In de mensenmenigte is een fiets hinderlijk. Regenjassen worden besmeurd, nylonkousen sneuvelen. Het verbod moet wel aan de bezoekers van het terrein worden kenbaar gemaakt.

Artikel 2:53 Bespieden van personen

Wijziging 2008:
Deze bepaling is facultatief gemaakt omdat deze zeer weinig wordt toegepast en, zoals de toelichting hieronder al aangeeft, is gericht op excessieve situaties. In die gevallen biedt het strafrecht al het handvat om op te treden. Het artikel voegt dus weinig toe aan het Wetboek van Strafrecht.

Met deze bepaling wordt beoogd ongemerkte en door iedereen als ongewenst ervaren verstoring van de privacy te verbieden. Toepassing zal het artikel alleen in excessieve situaties vinden. De politie zal in het algemeen pas optreden indien burgers klachten hebben geuit over voyeurs. Een bepaling over heimelijk afluisteren is in verband met artikel 139a en verder, 374bis en 441a van het Wetboek van Strafrecht niet nodig. Deze bepaling moet gezien worden als aanvulling op de sinds 12 juli 2000 geldende bepaling in het Wetboek van Strafrecht inzake stalking, artikel 285b. In dit artikel is het inbreuk maken op eens anders levenssfeer, om die ander te dwingen iets te doen, niet te doen, te dulden dan wel vrees aan te jagen, strafbaar gesteld.

Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur (vervallen)

Met ingang van 1 januari 2004 is de wijziging van artikel 139f en 441b van het Wetboek van Strafrecht in werking getreden (Stb. 2003, 365). De bepalingen gaan over de uitbreiding van de strafbaarstelling heimelijk cameratoezicht. Deze wijziging wordt ook wel aangehaald als de Wet heimelijk cameratoezicht.

Hiermee is artikel 2.4.14 (oud) vervallen.

Er is sprake van heimelijk cameratoezicht wanneer beelden van personen worden gemaakt met camera's die zijn aangebracht om personen herkenbaar in beeld te brengen zonder dat de aanwezigheid ervan duidelijk kenbaar is gemaakt. Heimelijk cameratoezicht was voor de wetswijziging al verboden in winkels of horecagelegenheden (artikel 441b Wetboek van Strafrecht). Dit verbod geldt voortaan ook voor alle andere openbare plaatsen en gebouwen (incl. de openbare weg), zoals banken, stations, casino's, bussen, musea, uitgaansgebieden of stadions. Het gebruik van camera's voor toezicht en beveiliging is alleen toegestaan als de aanwezigheid van deze camera's duidelijk is aangegeven (kenbaar), bijvoorbeeld door de camera's zichtbaar op te hangen of door middel van een bord met pictogram of mededeling. Daarnaast gelden de regels van de Wet bescherming persoonsgegevens.
De strafbaarstelling van het heimelijk maken van opnamen van personen op besloten plaatsen, dat wil zeggen niet voor het publiek toegankelijke plaatsen, is uitgebreid (artikel 139f Wetboek van Strafrecht). Het was al verboden om mensen in een woning of een ander niet voor publiek toegankelijk gebouw (bijvoorbeeld een kantoor) te filmen als deze personen daarvan niet op de hoogte waren gesteld. Dit verbod geldt voortaan voor alle niet voor het publiek toegankelijke plaatsen, dus inclusief plaatsen die geen gebouw zijn, zoals afgesloten tuinen, erven, niet voor publiek toegankelijke parken en parkeerterreinen. Het verbod is niet langer beperkt tot afbeeldingen die het rechtmatig belang van de afgebeelde persoon kunnen schaden, bijvoorbeeld afbeeldingen die compromitterend of onwelvoeglijk van aard zijn. Het heimelijk maken van een afbeelding van een persoon wordt nu in principe in alle gevallen verboden. Of de aard van de afbeeldingen zodanig is dat daarmee het rechtmatig belang van de afgebeelde persoon kan worden geschaad, doet niet ter zake.

Artikel 2:55 Nodeloos alarmeren (vervallen)

In 2002 is deze bepaling vervallen omdat nodeloos alarmeren geregeld is in artikel 142 van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:56 Alarminstallaties (vervallen)

Dit artikel is vervallen in 2007. Bij de vorige wijziging van de APV werd over dit artikel opgemerkt dat het niet langer van toepassing was op nieuwe, gecertificeerde alarminstallaties, waarvoor toen de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus en de kwaliteitseisen van de Regeling BORG 1.1 waren gaan gelden. De vergunning werd echter gehandhaafd omdat deze wettelijke regels niet golden voor toen al bestaande geluidsalarmen en voor zelf aangelegde alarminstallaties.

De VNG heeft nu overwogen dat deze bepaling, als er al feitelijk invulling aan wordt gegeven, en zeker als ook de model vergunningsvoorschriften die in de toelichting waren opgenomen daarbij worden gebruikt, een aanzienlijke financiële en administratieve last voor burgers en bedrijven oplevert: volgens deze voorschriften zou de installatie bijvoorbeeld dienen te voldoen aan de Regeling BORG 1.1, er zouden jaarlijkse controles moeten plaatsvinden, en door of vanwege het college aangewezen deskundigen zouden op kosten van de vergunninghouder de deugdelijkheid van de installatie kunnen onderzoeken.

Nog los van de vraag of deze zware eisen überhaupt in verhouding staan tot het te dienen belang, acht de VNG het risico van afschaffing van deze vergunning niet dermate groot dat de vergunning om die reden

moet worden gehandhaafd. Een plotselinge epidemie van zelf gebouwde, lawaaiige en te pas en vooral te onpas afgaande alarminstallaties ligt niet voor de hand.

Op een vergunning- of ontheffingsstelsel voor alarminstallaties is de Wabo van toepassing. Omdat het artikel over alarminstallaties in de model-APV vervallen is, is hier geen regeling opgenomen.

Artikel 2:57 Loslopende honden

Artikel 2:57 beperkt het loslopen van honden op de weg, zonder dat de hond aangelijnd is, en op kinderspeelplaatsen e.d. Aan dit artikel ligt in zijn algemeenheid het motief van de voorkoming en bestrijding van overlast ten grondslag.

In het bijzonder heeft dit artikel de volgende bedoelingen:
- de bescherming van de verkeersveiligheid, die door loslopende honden in gevaar kan worden gebracht;

het voorkomen van beschadiging aan eigendommen van derden

- het voorkomen van hinder voor voetgangers;

- het bestrijden van verontreiniging (bijvoorbeeld van speelweiden, zandbakken, e.d.);

- het voorkomen van schade en dierenleed, die worden veroorzaakt doordat loslopende honden andere dieren en wel met name schapen en kippen naar het leven staan.

Artikel 2:57 kende tot 2002 geen ontheffingsmogelijkheid. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarin de belangen van de hondenbezitter zich tegen een strikte toepassing van het aanlijngebod verzetten. Het betreft hier onder andere de eigenaren van blindengeleidehonden. Voor deze categorie in het derde lid een voorziening getroffen. Bij de wijziging van 2008 is in het derde lid de wat overdreven eis dat de geleidehond "aantoonbaar gekwalificeerd" moet zijn geschrapt. In 2005 is het huidige tweede lid ingevoegd om het mogelijk te maken dat het college een hondenuitlaatplaats aanwijst.

Als in strijd met het in dit artikel neergelegde verbod honden loslopend worden aangetroffen, kan op basis van artikel 125 van de Gemeentewet (bestuursdwang) de honden gevangen worden genomen en overgedragen aan een door het college aangewezen asiel. Dit vindt uiteraard niet plaats wanneer de eigenaar direct te achterhalen is.

Ook artikel 4 van de Wet op de dierenbescherming kan worden toegepast. Het eerste lid van dit artikel geeft ambtenaren van de politie de bevoegdheid honden en katten op te vangen die ‘s nachts elders dan op het erf van de eigenaar of houder zonder toezicht worden aangetroffen. Het tweede lid van artikel 4 bepaalt dat het hoofd van politie de eigenaar of houder moet berichten van een en ander en hem gelegenheid moet geven om het dier gedurende veertien dagen na de datum van het bericht op te halen. Het ter plaatse doden van loslopende honden en katten is geregeld in artikel 4, eerste lid, onder b, van de Wet op de dierenbescherming.

De mogelijkheid van het ter plaatse doden van loslopende honden en katten wordt in twee opzichten

beperkt:

De hond of de kat moet een onmiddellijk gevaar vormen voor zich op erven of in het veld bevindende dieren, waarvan de instandhouding gewenst is.

Geen ander middel ter afwering van het gevaar mag ten dienste staan.

De bevoegdheid komt slechts toe aan de bezoldigde ambtenaren van politie en de door de minister van justitie aangewezen onbezoldigde ambtenaren van politie.

Het Burgerlijk Wetboek geeft in boek 5 een regeling voor gevonden dieren. De vinder van een hond kan het dier bij de gemeente in bewaring geven. De gemeente moet op basis van artikel 5:8 BW vervolgens ten minste twee weken de verzorging van het dier op zich te nemen. In de praktijk wordt hieraan meestal vorm gegeven door het dier onder te brengen bij een dierenasiel, waarbij de gemeente de kosten voor het verblijf, de voeding en de verzorging betaalt. Na twee weken is de burgemeester bevoegd het dier te verkopen of weg te geven. Als deze mogelijkheden zijn uitgesloten dan kan de burgemeester het dier laten afmaken. De termijn van twee weken kan worden bekort als de kosten voor de verzorging onevenredig hoog zullen zijn of als het afmaken van het dier om geneeskundige redenen is vereist.

Deze regeling geldt alleen voor gevonden dieren. Wanneer de eigenaar het dier niet is verloren, bijvoorbeeld omdat duidelijk is dat het dier slechts even verwijderd is van eigenaar of erf, is er geen sprake van een "gevonden dier".

Beide genoemde regelingen over het doden van dieren zijn uitputtend bedoeld. De gemeentelijke wetgever mag derhalve het doden van loslopende honden in het geheel niet regelen.

Jurisprudentie
Aanwijzing hondenuitlaatzone. Betrokkenen zijn belanghebbenden, gelet op de geringe afstand tussen de woningen en de uitlaatzone. Vz. ABRS 13-12-1996, JG 97.0050.

Het college dient het onaangelijnd zijn van de hond te gedogen in verband met de functie van de hond als signaal- of dovengeleidehond. Vz. ARRS 20-07-1993, JG 94.0055 , AB 1994, 454.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

Straatverontreiniging kan grote gevaren opleveren voor de volksgezondheid. Ook wordt via hondenuitwerpselen die op straat, in parken en plantsoenen blijven liggen, het voor honden dodelijke canine parvo virus verspreid.

De strafbaarheid wordt opgeheven als de uitwerpselen direct worden verwijderd. Er zijn verschillende manieren om de overlast van hondenuitwerpselen aan te pakken. Een goed overzicht van mogelijke maatregelen en een goed overzicht van literatuur op dit terrein is te vinden in de publicatie "Gemeentelijk hondenbeleid. Een handleiding ter bestrijding van de overlast door hondenpoep in Nederland" van het Multidisciplinair onderzoeksinstituut in Utrecht.

Om onduidelijkheden te voorkomen is lid 4 toegevoegd. Het verbod geldt namelijk niet voor de eigenaar of houder van een hond die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden, of die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Al zal de handhaving (betrapping op heterdaad) niet meevallen, het is te hopen dat er op den duur preventieve invloed van deze bepaling uit zal gaan. Overtreding van het verontreinigingsverbod door hondenuitwerpselen behoort tot de zogenaamde verontreinigingsdelicten, die vatbaar zijn voor transactie door de politie.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

Enige jaren geleden ontstond verontrusting over agressief gedrag van bepaalde honden, met name van pitbullterriërs. Er deden zich incidenten voor waarbij honden aanzienlijk letsel toebrachten aan mens of dier. Naar aanleiding hiervan is door de toenmalige minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij de Commissie van agressief gedrag bij honden ingesteld. De commissie inventariseerde de problematiek en maakte onderscheid tussen drie categorieën van gevaarlijke honden:

1. Groepen honden met morfologisch overeenkomstige karakteristieken (gelijke lichaamsbouw), waarmee wordt gefokt op agressief gedrag. Tot deze categorie rekent de commissie het type pitbullterriër.
2. Gebruikshonden, dat wil zeggen: honden die geheel of gedeeltelijk zijn opgeleid voor bewakings-, opsporings- of verdedigingswerk.
3. Individuele honden die niet vallen onder de vorige twee categorieën en waarvan in de praktijk - door het toebrengen van letsel of het uiten van een dreiging daartoe - is gebleken dat zij gevaarlijk zijn voor mens of dier.

Uit de drie gemeentelijke bepalingen die de commissie in haar rapport heeft gegeven, is voor de bepaling gekozen die in dit artikel is opgenomen.

Derde lid

In lid 3 werd verwezen naar de definitie van muilkorf in de Regeling Agressieve Dieren (RAD). Omdat deze regeling per 1 januari 2009 is ingetrokken, is de definitie van het begrip “muilkorf” uit de RAD overgenomen.

Jurisprudentie
Aanschrijving tot muilkorving van gevaarlijke honden. Politierapport en vonnis kantonrechter voldoende aanleiding voor standpunt dat honden gevaarlijk zijn en de te treffen maatregelen. ARRS 05 02 1991, Gst. 1991, 6932, 13 m.nt. CG.

Gevecht tussen niet-gemuilkorfde pitbullterriërs en een andere hond, waarbij een hond is overleden en een omwonende is aangevallen. De burgemeester heeft in redelijkheid het zwaarste gewicht kunnen toekennen aan de bescherming van de veiligheid van mens en dier in de gemeente en besloten tot het doden van de pitbulls op grond van artikel 74 Gezondheids- en welzijnswet. Vz.CBB 24-5-1993, AB 1993, 460.

Een soortgelijke casus is te vinden in Pres. Rb Zwolle 3-3-1995, JG 95.0307, Gst. 1996, 7028 m.nt. HH. Artikel 74 Gezondheids- en welzijnswet voor dieren is een speciale bevoegdheid ten opzichte van artikel 172 Gemeentewet.

Muilkorfgebod op grond van de APV voor Argentijnse Dog na bijtincident met dodelijke afloop voor andere hond. Het college heeft bij het opleggen van een dergelijke maatregel een ruime mate van beoordelingsvrijheid. Niet onevenredig. Vz.ABRS 22-05-2001, KG 2001,179, JG 01.0139 m.nt. M. Geertsema.

Artikel 2:60 Houden van hinderlijke of schadelijke dieren

Door in het eerste lid de zinsnede "buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer op ten nemen wordt de afbakening met de Wet milieubeheer direct vastgelegd. Het (oude) vierde lid is daarmee vervallen.

Het kan voor de omgeving hinderlijk zijn, als iemand dieren houdt. Er moet kunnen worden ingegrepen als overlast of schade voor de openbare gezondheid dreigt. Dan moeten belangen worden afgewogen. Daarom is gekozen voor de constructie dat het college bevoegd wordt verklaard om de plaatsen aan te wijzen waar naar zijn oordeel het houden van bepaalde dieren overlast of schade voor de volksgezondheid veroorzaakt.

Voor zover het college bij een aanwijzing die betrekking heeft op gedeelten van de gemeente bevoegd is verklaard daarbij nadere regels te geven inzake het houden van dieren, is er sprake van delegatie van verordenende bevoegdheid als bedoeld in artikel 156 Gemeentewet. Tevens wordt in dit verband nog gewezen worden op de Flora en Faunawet, waarin regels worden gegevens ter bescherming van dieren.
Er zijn gemeenten die deze bepaling niet opnemen in de APV, waarbij doorgaans als reden wordt gegeven dat er zelden sprake is van werkelijk omvangrijke overlast of dreigende schade voor de volksgezondheid, maar dat het meestal gaat om geschillen tussen buren.
Facultatief is genoemd als toevoeging: het voeren van bepaalde dieren. Sommige gemeenten hebben er behoefte aan het voeren van bijvoorbeeld meeuwen of duiven op bepaalde plaatsen te verbieden om daar zo nodig handhavend tegen te kunnen optreden.

Derde lid
Het is niet eenvoudig aan te geven wanneer en waarom, als er eenmaal eisen en beperkingen zijn gesteld, daar met een ontheffing weer van zou worden afgeweken. Doorgaans zal vrij snel (en dan naar alle waarschijnlijkheid negatief) op een aanvraag om deze ontheffing kunnen worden beschikt. Toch is hier van het toepassen van de lex silencio positivo afgezien. Dit vooral omdat in gevallen waarin dit artikel wordt toegepast vaak al enig ongenoegen leeft over de in de buurt ondervonden overlast. Een van rechtswege ontstane ontheffing en daardoor weer toenemende hinder zou de sfeer niet ten goede komen.

Jurisprudentie
Aanschrijving tot verplaatsing van een hok van een haan die geluidsoverlast veroorzaakt. Nader onderzoek van het college verlangd. ARRS 26 02-1991, Gst. 1991, 6962, 3 m.nt. JMK, JG 91.0382 m.nt. L.J.J. Rogier.

Aanschrijving verwijdering pluimvee in verband met overlast omwonenden. Vz.ARRS 02 06 1991, JG 92.0007 , AB 1991, 686 m.nt. JHvdV.

Aanschrijving tot verwijdering van kraaiende haan terecht. De door het college gehanteerde methode van geluidmeting is niet onredelijk. ARRS 09 04 1992, JG 92.0401 , GO 1992, 3, GO 1994, 2 m.nt. L.F.D, AB 1992, 583 m.nt RMvM, TMR 1994, 9 m.nt. RJdH.

Overlast van een papegaai. Onvoldoende onderzoek naar de klacht. ARRS 22 12 1993, JG 94.0137 m.nt. A.B. Engberts.

Aanschrijving tot verwijdering paard in verband met overlast omwonenden terecht. Klachten van omwonenden, onderzoek van bouw- en woningtoezicht en proces-verbaal van politie geeft voldoende feitelijke onderbouwing. ABRS 03-07-1999, JG 99.0003 m.nt. W.A.G. Hillenaar.

Zonder aanwijzing van het college kan artikel 2.4.20 geen grondslag bieden voor de toepassing van bestuursdwang. ABRS 17-10-2001, JG 02.0025, art. 2-4-20-, art. 4-1-7b- m.nt. M. Geertsema.

Het houden van hinderlijke of schadelijke dieren (artikel 2.4.20 oud). Geluidhinder door dieren (zie voorbeeldbepaling 4:5b model-APV). Ernstige geluidsoverlast door kikkers in een poel. Het schoonhouden en wellicht bijvullen van een kikkerpoel zal de aanwezigheid van kikkers mogelijk bevorderen, maar dit is onvoldoende om te concluderen dat de buurman kikkers houdt (op grond van artikel 2.4.20 oud) en er de zorg voor heeft. Bij de besluitvorming is terecht rekening gehouden met het feit dat de eiser in het buitengebied woont en het gekwaak van kikkers tot gebiedseigen geluiden moet worden gerekend. Rb. ´'s-Hertogenbosch, nr.AWB 99/6873 GEMWT, LJN AD4783.

Artikel 2:61 Wilde dieren

(Vervallen)
Bij ledenbrief 98/192 is artikel 2.4.21 (Oud) Wilde dieren vervallen omdat het artikel het Wetboek van Strafrecht doorkruist. Zowel artikel 2.4.21 (oud) als artikel 425 WvStr. ziet op de bescherming van de algemene veiligheid van personen of goederen. Rb. Dordrecht, d.d. 19 mei 1998, parketnummer 11.410090.96.

Artikel 2:62 Loslopend vee

Dit verbod dient mede de verkeersveiligheid. Herhaaldelijk gebeuren er verkeersongelukken doordat een paard, een koe of een ander dier uit het weiland is gebroken en zich op de weg bevindt. De verplichting om dit zoveel mogelijk te voorkomen is daarom op haar plaats. Een verbod tot het los laten lopen van honden, dat mede de verkeersveiligheid dient, is opgenomen in artikel 2:57.

Ten slotte wordt nog gewezen op artikel 458 Wetboek van Strafrecht. Daarin wordt het, zonder daartoe gerechtigd te zijn, laten lopen van niet uitvliegend pluimgedierte (o.a. kippen en kalkoenen) in tuinen of op enige grond die bezaaid, bepoot of beplant is, met straf bedreigd.
Bij de aanpassing van de model-APV in 2015 is hier een aanpassing gedaan in de eerste zin: 'en' is vervangen door 'of'. Sommige dieren, zoals paarden, zijn wel eenhoevig, maar niet herkauwend. Daarvoor vielen ze – i.v.m. het cumulatieve vereiste – onbedoeld niet onder de bepaling. Door 'en' te vervangen door 'of' – dat in wetgevingstechnische zin 'en/of' betekent – is dit hersteld in dit facultatieve artikel.

Artikel 2:63 Duiven

In de model-APV van de VNG is dit artikel facultatief geworden. Conform de model-APV is dit artikel komen te vervallen omdat het hier om een slapende bepaling gaat. Dit artikel is vooral in het leven geroepen omdat deze bepaling het college de mogelijkheid geeft om tussen 1 maart en 1 juni een periode aan te wijzen, die bijvoorbeeld kan variëren van een week tot een dag per week, waarin de eigenaren of bezitters van duiven verplicht zijn de duiven binnen te houden. Dit vanwege het feit dat verwilderde duiven nogal wat schade veroorzaken in het voorjaar aan jonge gewassen doordat zij akkerbouwgebieden als foerageerplaats gebruiken. Dit uitvlieg verbod geeft de jagers de mogelijkheid om het verwilderde duivenbestand uit te dunnen.

Artikel 2:64 Bijen

In de model-APV van de VNG is dit artikel facultatief geworden. Conform de model-APV is dit artikel komen te vervallen omdat het hier om een slapende bepaling gaat.

Artikel 2:65 Bedelarij

Met name in de stadscentra wordt soms overlast ondervonden van bedelaars. Deze gedragen zich soms agressief en hinderlijk door passanten aan te klampen, te intimideren, de weg te versperren of te volgen. Hierdoor komt de openbare orde in het geding.

Omdat in 2000 de strafbaarstelling van bedelarij uit het Wetboek van Strafrecht (voormalig artikel 432) is verdwenen, kan de politie hiertegen niet of nauwelijks meer optreden. Bij de opheffing van de strafbaarstelling heeft de wetgever echter expliciet de mogelijkheid opengehouden om op basis van de gemeentelijke autonomie zo nodig een regeling terzake van bedelarij in het leven te roepen, indien dit gedrag de openbare orde verstoort of dreigt te verstoren. In 2006 is daarom in de model-APV bovenstaand artikel opgenomen dat beoogt bedelarij tegen te gaan. Op grond van dit artikel kan het college gebieden aanwijzen waar een bedelverbod geldt. Wanneer er naar het oordeel van het college een overlastgevende situatie in een bepaald gebied ontstaat, kan het dus een verbod instellen.

Overigens valt het spelen van straatmuziek en vervolgens vragen om een geldelijke bijdrage aan toehoorders en passanten niet onder dit bedelverbod, maar onder de regeling van artikel 2:9. Ook de verkoop van daklozenkranten valt niet onder dit verbod. Deze kan immers niet verbonden worden aan een vergunning vanwege strijd met de vrijheid van meningsuiting als bedoeld in artikel 7 van de Grondwet.

Omdat dit niet in elke gemeente behoefte bestaat aan zo'n bedelarij-artikel wordt het hier gepresenteerd als een facultatief artikel.

Artikel 2:66 Begripsbepaling

Algemeen
De bestuurlijke aanpak van heling binnen de gemeente kan een belangrijk aanvulling vormen op het politioneel strafrechtelijk optreden.

Het Wetboek van strafrecht (WvSr.). bevat enkele bepalingen die de bestrijding van heling op het oog hebben. Dat zijn artikel 416, 417, 417bis, 417ter, 437, 437bis, 437ter en 437quater. Het binnentreden bij handelaren is - ook zonder dat een strafbaar feit wordt vermoed - te allen tijde mogelijk op basis van artikel 552 van het Wetboek van Strafvordering (WvSv).

De in artikel 141 WvSv genoemde opsporingsambtenaren hebben om controle uit te oefenen vrije toegang tot alle vestigingen en andere plaatsen waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat zij door een handelaar worden gebruikt. Indien deze plaatsen als woning zijn aan te merken, moet het bepaalde in de Algemene wet op het binnentreden in acht worden genomen.

Deze afdeling is optioneel. Gemeenten dienen een afweging te maken of zij deze afdeling opnemen in hun APV.

De politie kan voorwerpen in beslag nemen

Op grond van artikel 142 WvSv kunnen toezichthouders als buitengewone opsporingsambtenaren optreden. Zie daarover meer in de toelichting bij hoofdstuk 6.

Gelet op het karakter van de voorschriften inzake de heling is overigens voor buitengewone opsporingsambtenaren, naast de algemene opsporingsambtenaren als bedoeld in artikel 141 WvSv, bij de controle op de naleving van voorschriften inzake de helingbestrijding in het algemeen geen plaats. De in artikel 552 WvSv neergelegde binnentredingsbevoegdheid is dan ook alleen verleend aan de algemene opsporingsambtenaren.

Voor de handhaving van de helingbepaling zal er op moeten worden toegezien dat bekend is, welke handelaren zich in de gemeente hebben gevestigd. Aan de verplichting ex artikel 437ter, tweede lid, WvSr om zich schriftelijk aan te melden bij de burgemeester of de door deze aangewezen ambtenaar wordt in de huidige praktijk door veel handelaren niet voldaan.

In dat geval zal de burgemeester gebruik moeten maken van de mogelijkheid de hem door artikelen 437 e.v. WvSr toegekende taken op te dragen aan door hem aan te wijzen ambtenaren.

Door capaciteitsproblemen bij de politie zal het doorgaans niet mogelijk zijn alle handelaren aan een regelmatige controle te onderwerpen. De controle zal zich moeten toespitsen op die branches waarin relatief veel gestolen goederen worden verhandeld en waarin relatief veel notoire helers voorkomen (de antiek , (brom)fiets en autohandel).

Ten behoeve van de andere branches zou het college dan vrijstelling kunnen verlenen van de in de gemeentelijke helingvoorschriften opgenomen registratieverplichtingen.

Handelaar

Voor de omschrijving van het begrip "handelaar" verwijst artikel 437, eerste lid, Wetboek van Strafrecht naar de Algemene Maatregel van Bestuur op grond van dit artikel (Uitvoeringsbesluit ex artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht, KB 06-01-1992).

Artikel 1 van dit besluit noemt als handelaren: opkopers en handelaren in gebruikte en ongeregelde goederen, platina, goud, zilver, edelstenen, uurwerken, kunstvoorwerpen, auto's, motorfietsen, bromfietsen, fietsen, foto, film, radio, en videoapparatuur en apparatuur voor automatische registratie. Onder "handelaren in gebruikte en ongeregelde goederen" worden tevens handelaren in antiek en curiosa verstaan. Daarom hoeven zij niet apart te worden vermeld.

Voorheen werd ook het begrip "verkoopregister" omschreven in dit artikel. Bij de herziening van de APV begin 2008 is het geschrapt, omdat dit begrip alleen nog terug komt in artikel 2:67. In dit artikel (en de toelichting) staat het nader omschreven.

Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister

De in dit artikel opgenomen verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister vinden hun basis in artikel 2 van de AMvB op grond van artikel 437 Wetboek van Strafrecht. Artikel 437, eerste lid, onder a, WvSr verplicht de handelaar tot het aantekening houden van het verwerven dan wel voor handen hebben van alle gebruikte en ongeregelde goederen. In de Memorie van Toelichting wordt gezegd dat de administratieplicht alleen zinvol is als het om dit soort goederen gaat, omdat dan de kans bestaat dat zij van misdrijf afkomstig zijn.

In artikel 2 van eerdergenoemde AMvB worden regels gegeven betreffende de wijze van aantekening houden. Zo is bepaald dat de registerplichtige handelaar een doorlopend en een door of namens de burgemeester gewaarmerkt register houdt en daarin onverwijld de vereiste gegevens vermeldt: het zogenaamde verkoopregister.

Bij het opstellen van regels met betrekking tot het verkoopregister is aansluiting gezocht bij de terminologie van de formulering van het inkoopregister, welke overigens is geregeld bij wet en AMvB. Net als bij het inkoopregister verdient het aanbeveling om de handelingen die leiden tot het opstellen van een verkoopregister algemeen te omschrijven.

Net als het inkoopregister moet het verkoopregister doorlopend zijn. Een doorlopend register is een register waarin de aantekeningen waarvoor het is bestemd achtereenvolgens naar tijdsorden worden ingeschreven, met uitsluiting van de mogelijkheid van latere inschrijvingen. Een register waarin een aantal bladzijden ontbreekt, is geen doorlopend register. Het register mag geen onregelmatigheden en hiaten vertonen en moet chronologisch zijn.

In het eerste lid is een algemene verplichting opgenomen om een verkoopregister bij te houden ("alle" goederen). Aangezien het meestal zal gaan om bepaalde goederen als fietsen, auto's of antiek, is in het tweede lid een vrijstellingsbepaling toegevoegd.
Er kan ook voor worden gekozen om de goederen die niet hoeven te worden geregistreerd expliciet en limitatief op te sommen in het eerste en dan enige lid, óf te bepalen dat alleen die goederen moeten worden geregistreerd die de burgemeester heeft aangewezen.

Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437ter van het Wetboek van Strafrecht

Deze bepaling, die gebaseerd is op artikel 437ter, eerste lid, Wetboek van Strafrecht (WvSr), bevat voorschriften die in het algemeen het gevaar voor heling beogen te voorkomen.
Bij de herziening van de APV in 2008 zijn er geen inhoudelijke wijzigingen aangebracht, maar is getracht een overzichtelijker artikel te formuleren, dat kort en bondig is geformuleerd. Het voorheen gehanteerde begrip "lokaliteit" is vervangen door "vestiging". Daarnaast is het oude artikel 2.5.4 (2:69) in dit artikel geïntegreerd.

Onder a
Ten eerste: Artikel 437ter, tweede lid, van het WvSr legt de handelaar de verplichting op de burgemeester of door hem aangewezen ambtenaren tevoren schriftelijk in kennis te stellen als hij van het opkopen een beroep of gewoonte maakt. De wetgever heeft afgezien van een regeling om de uitoefening van het opkopersbedrijf aan een voorafgaande toelating door het gemeentebestuur te binden. De aanmeldingsplicht is in onderdeel a, sub 1e, nader uitgewerkt.

Ten tweede en derde: Als er zich wijzigingen in het adres of beroep van de handelaar voordoen, dient de burgemeester hiervan in kennis te worden gesteld. De politie kan hierdoor de registratie van de handelaren up to date houden.

Ten vierde Hier spelen onder meer de omstandigheden waaronder het goed aan de handelaar wordt aangeboden en diens wetenschap zelf een rol. De inhoud van deze bepaling ligt dicht tegen die van artikel 437bis, eerste lid, van het WvSr aan. Hier is het echter de ondernemer die het initiatief moet nemen. Deze bepaling kan niet in strijd worden geacht met artikel 160 en 161 WvSv.

Onder b
In artikel 437, eerste lid, onder c, van het WvSr wordt aan de daartoe aangewezen ambtenaar de bevoegdheid gegeven om inzage te hebben in het inkoopregister. De bevoegdheid tot inzage in het verkoopregister is niet aangegeven in het WvSr, zodat een regeling in de APV noodzakelijk is. Door de bevoegdheid tot inzage van het verkoopregister bij de daartoe aangewezen ambtenaar te leggen, kan deze ambtenaar zowel het inkoop als het verkoopregister inzien.

Onder d
Bij een regeling tot effectieve helingbestrijding mag een bepaling betreffende de vervreemding van door opkoop verkregen goederen niet ontbreken. Artikel 2:68, onder d, voorziet hierin.
De bepaling sluit nauw aan op hetgeen bepaald in artikel 437, eerste lid, onder d en f, WvSr.
Daar is de handelaar et cetera die in strijd met een schriftelijke last van de burgemeester (of een vanwege hem gegeven last) bepaalde goederen vervreemdt, of niet in bewaring geeft, of die niet voldoet aan de daarbij gegeven aanwijzingen, strafbaar gesteld. In onderdeel d is gekozen voor een termijn van drie dagen, zodat de bedrijfsvoering van de handelaren niet al te zeer wordt belemmerd.

Artikel 2:69 Vervreemding van door opkoop verkregen goederen (vervallen)

Het oude artikel 2.5.4 is nu opgenomen in artikel 2:68.

Artikel 2:70 Handel in horecabedrijven

Dit artikel is verplaatst naar afdeling 8 Toezicht op horecabedrijven en is genummerd artikel 2:32.

Artikel 2:71 Begripsomschrijvingen

Deze afdeling geeft regels omtrent de verkoop en bezigen van consumentenvuurwerk rond en tijdens de jaarwisseling, in aanvulling op het Besluit van 22 januari 2002, houdende nieuwe regels met betrekking tot consumenten- en professioneel vuurwerk (verder te noemen Vuurwerkbesluit). Het Vuurwerkbesluit is op 1 maart 2002 (grotendeels) in werking getreden.

Het Vuurwerkbesluit strekt tot integrale herziening van het Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen waarbij zowel de regelgeving voor consumentenvuurwerk als die voor professioneel vuurwerk in één nieuwe algemene maatregel van bestuur wordt geïntegreerd. Het Vuurwerkbesluit beoogt de gehele keten van het invoeren dan wel vervaardigen of assembleren, verhandelen, uitvoeren, opslaan, bewerken en afsteken van vuurwerk te reguleren, met inbegrip van bepaalde vervoershandelingen met vuurwerk. De regels ten aanzien van het vervoer van vuurwerk zijn gesteld ter uitwerking van artikel 3 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs).

Het Vuurwerkbesluit kent dus regels voor zowel consumentenvuurwerk als professioneel vuurwerk. De regels inzake professioneel vuurwerk zijn voor deze afdeling niet relevant.

Definitie consumentenvuurwerk
Voor de omschrijving van het begrip "consumentenvuurwerk" is aansluiting gezocht bij de omschrijving daarvan in het Vuurwerkbesluit. Consumentenvuurwerk wordt in het Vuurwerkbesluit als volgt gedefinieerd: "vuurwerk dat is bestemd voor particulier gebruik" (artikel 1.1.1. lid 1). Consumentenvuurwerk dient te voldoen aan welomschreven productveiligheidseisen, zoals uitgewerkt in de Regeling Nadere eisen aan vuurwerk (Stcrt. 243, 1997).

Als consumentenvuurwerk wordt in ieder geval aangemerkt vuurwerk dat bestemd is voor particulier gebruik - aldus artikel 1.1.2 van het Vuurwerkbesluit - indien:

het tot ontbranding wordt gebracht door een particulier;

het te koop wordt aangeboden of ter beschikking wordt gesteld aan, gekocht of besteld door een particulier;

het aangetroffen wordt bij een particulier;

het binnen het grondgebied van Nederland wordt gebracht of voorhanden wordt gehouden met het oogmerk het aan particulieren ter beschikking te stellen of het is voorzien van de aanduiding: Geschikt voor particulier gebruik.

Het Vuurwerkbesluit is ingevolge artikel 1.1.3 niet van toepassing op:

vuurwerk waarvoor regels zijn gesteld bij het Warenwetbesluit Speelgoed, zoals klappertjes voor speelgoedpistolen;

vuurwerk dat bij de Nederlandse krijgsmacht, bij de krijgsmacht van een bondgenootschappelijke mogendheid of bij de politie in gebruik of beheer is;

vuurwerk dat in het kader van internationaal vervoer per zeeschip of vliegtuig binnen het grondgebied van Nederland wordt gebracht en niet in Nederland wordt gelost of rechtstreeks wordt overgeladen naar een ander zeeschip onderscheidenlijk vliegtuig.

Fop- en schertsvuurwerk
Fop- en schertsvuurwerk is een aparte groep consumentenvuurwerk, genoemd in bijlage 1 van de Regeling Nadere eisen aan vuurwerk. Het gaat hierbij onder meer om boobytraps, sterretjes, knalbonbons, confettibommen, trektouwtjes, Bengaalse lucifers en Bengaalse handfakkels. Aan al deze voorwerpen worden eisen gesteld aan de lading. De lading van fop- en schertsvuurwerk is (veel) kleiner dan de lading van overig consumentenvuurwerk. De voorschriften opgenomen in bijlage 1 van het Vuurwerkbesluit zijn niet van toepassing, indien er binnen de inrichting niet meer dan 200 kg fop- en schertsvuurwerk aanwezig is. Op grond van artikel 2.3.7 van het Vuurwerkbesluit is fop- en schertsvuurwerk het hele jaar door verkrijgbaar en kan het ook gedurende het hele jaar worden afgestoken.

Uniforme regels verkoop en afsteken consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling
Het Vuurwerkbesluit kent voor de verkoop en afsteken van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling een aantal uniforme regels:

een verbod om consumentenvuurwerk ter beschikking te stellen aan een particulier (artikel 2.3.2 lid 1);

dit verbod geldt niet op 29, 30 en 31 december met dien verstande dat als een van deze dagen een zondag is het verbod eveneens op die zondag geldt, in welk geval het verbod om vuurwerk ter beschikking te stellen dan niet geldt op 28 december (artikel 2.3.2 lid 2);

een verbod per levering meer dan tien kilogram consumentenvuurwerk aan een particulier ter beschikking te stellen (artikel 2.3.3);

een verbod om consumentenvuurwerk aan een particulier bedrijfsmatig ter beschikking te stellen op een andere plaats dan een verkoopruimte die voldoet aan de in bijlage 1 gestelde voorschriften en de door het bevoegd gezag overeenkomstig artikel 2.2.3 gestelde nadere eisen (artikel 2.3.4);

een verbod om consumentenvuurwerk bedrijfsmatig ter beschikking te stellen aan personen die jonger zijn dan zestien jaar (artikel 2.3.5);

een verbod vuurwerk tot ontbranding te brengen op een ander tijdstip dan tussen 31 december 10.00 uur en 1 januari 2.00 uur van het daarop volgende jaar (artikel 2.3.6).

De bepalingen 2:72 en 2:73 van de model-APV zijn gebaseerd op artikel 149 Gemeentewet en zijn een aanvulling op de uniforme regels voor de verkoop en afsteken van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling, zoals gesteld in het Vuurwerkbesluit.

Artikel 2:72 Afleveren van vuurwerk

Verkoopvergunning consumentenvuurwerk
Op basis van artikel 2:72 van de model-APV kan het college aan een bedrijf of nevenbedrijf een vergunning verlenen voor het verkopen van consumentenvuurwerk tijdens de door het Vuurwerkbesluit aangewezen verkoopdagen. Ter bevordering van de deregulering en het aanbrengen van meer systematiek in de model-APV zijn in mei 2007 twee artikelen in Hoofdstuk 1 opgenomen. Artikel 1:7 bepaalt dat de vergunning voor onbepaalde tijd geldt en artikel 1:8 bevat de algemene weigeringsgronden die bij elke vergunning kunnen worden gehanteerd. Zie voor meer informatie de toelichting bij de betreffende artikelen.

Algemene weigeringsgronden zijn bijvoorbeeld het belang van de handhaving van de openbare orde waaronder overlast kan worden begrepen, als het om de bescherming van de kwetsbare medemens gaat of het belang van de volksgezondheid die door overlast dreigt te worden aangetast. De vergunning kan daarom worden geweigerd als het verkooppunt zich bevindt in de nabijheid van ziekenhuizen, bejaardentehuizen en dierenasiels. In het laatste geval is er sprake van handhaving van de openbare orde, waaronder de bescherming van dieren valt. Aan de verkoopvergunning kunnen voorschriften worden verbonden, indien dit nodig is wegens dwingende redenen van algemeen belang. Dit zijn de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en het milieu. Zie daarvoor artikel 1:4 en het commentaar daarbij.

De verkoopvergunning wordt door veel gemeenten gebruikt om, naast het uitsluiten via het bestemmingsplan of algemene beleidsregels, een spreidingsbeleid van verkooppunten te voeren en om het aantal verkooppunten en bijbehorende opslag te reguleren. Ondanks het feit dat aan een dergelijke opslag de nodige voorschriften zijn verbonden zal het toestaan van dergelijke opslagplaatsen in bijvoorbeeld woonwijken voor de nodige maatschappelijke onrust zorgen, is bereikbaarheid bij calamiteiten een belangrijk aspect en dient tevens gelet te worden op de verkeersaantrekkende werking. Het Vuurwerkbesluit regelt enkel milieutechnische eisen waar een opslag aan moet voldoen en laat de mogelijkheid open een milieuvergunning aan te vragen bij de provincie voor 10.000 kilo en meer opslagen. Hierbij kan voorbij gegaan worden aan de gemeente.

Artikel 2:72 is gebaseerd op artikel 149 Gemeentewet.

Het verdient de aanbeveling om voor de verkoop van consumentenvuurwerk beleidsregels vast te stellen. De beleidsregels moeten gebaseerd zijn op dwingende redenen van algemeen belang, waartoe behoren de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en het milieu. Afhankelijk van de lokale situatie kunnen bijvoorbeeld de volgende beleidsuitgangspunten worden opgenomen:
- het vaststellen van een maximum aantal verkooppunten in de gemeente, bijvoorbeeld gerelateerd aan inwoneraantal of spreiding over kernen;
- het vaststellen van een maximaal aantal verkooppunten in het centrum(gebied);
- de onderlinge afstand tussen verkooppunten;
- het uitsluiten van verkooppunten die gelegen zijn in de nabijheid van bijvoorbeeld ziekenhuizen, bejaardentehuizen, dierenasiels, tankstations, (afsluitbare) winkelcentra enz.
In de beleidsregels zou kunnen worden vastgesteld dat bij de beoordeling van een vergunningaanvraag rekening wordt gehouden met eerdere resultaten van controles door politie, brandweer, afdeling milieu van de desbetreffende gemeente of milieudienst.

Koopzondag
In de Nota van toelichting bij het Vuurwerkbesluit wordt bij de toelichting op artikel 2.3.2 de koopzondag uitdrukkelijk uitgesloten als verkoopdag. Consumentenvuurwerk mag niet op zondag worden verkocht. Het verbod geldt ook in die gevallen waarin de binnen de wettelijke termijn vallende zondag door de gemeente is aangewezen als zondag waarop winkels open mogen zijn.

Lex silencio positivo

Met de toevoeging van lid 2 wordt het ontstaan van een van rechtswege verleende vergunning niet mogelijk omdat dit uit het oogpunt van veiligheid een onwenselijke situatie zou kunnen opleveren. De Lex Silencio Positivo wordt hier dus niet toegepast.

Jurisprudentie
In haar uitspraak van 19 november 2015 bepaalde de Rechtbank Midden-Nederland dat het college bevoegd is om een gebied aan te wijzen waar het ook tijdens de jaarwisseling verboden is om vuurwerk af te steken . In december 2014 oordeelde de voorzieningenrechter nog dat niet het college, maar alleen de burgemeester bevoegd is om voor een vuurwerkverbod een gebied in de stad aan te wijzen.

De rechtbank stelde dat het hier gaat om een op de openbare orde gerichte bestuurs- en beheerstaak van het college ter preventie van gevaar, schade of overlast. Met het verbod wil het college namelijk bereiken dat tijdens de toekomstige jaarwisselingen (mogelijk) gevaar en overlast van vuurwerk wordt tegengegaan. De rechtbank oordeelde dat dit een bevoegdheid is van het college. De rechtbank woog hierbij mee dat het verbod niet ziet op feitelijke en concrete ordeverstoringen waartegen onmiddellijk en daadkrachtig opgetreden moet worden. In dat geval is de burgemeester overeenkomstig artikel 172 van de Gemeentewet exclusief bevoegd (Rechtbank Midden-Nederland 19 november 2015, ECLI:NL:RBMNE:2015:8179)

Artikel 2:73 Gebruiken van vuurwerk

In het Vuurwerkbesluit is bepaald dat het verboden is om consumentenvuurwerk af te steken op een ander tijdstip dan tussen 31 december 10.00 uur en 1 januari 02.00 uur van het daarop volgende jaar. Het afsteken van consumentenvuurwerk wordt op dit tijdstip toelaatbaar geacht vanwege de koppeling van het vuurwerkgebruik aan de feestelijkheden rond de jaarwisseling en de inbedding daarvan in de Nederlandse volkscultuur.

Toch kunnen er, ondanks dat dit alleen op oudejaarsdag is toegelaten, plaatsen zijn waar het afsteken van consumentenvuurwerk te allen tijde niet toelaatbaar moet worden geacht (bijvoorbeeld bij ziekenhuizen, bejaardentehuizen, huizen met rieten daken, in winkelstraten, bij dierenasiels enz.). Dit artikel geeft het college de bevoegdheid om plaatsen aan te wijzen waar het afsteken van consumentenvuurwerk altijd verboden is.

Het tweede lid maakt het mogelijk om op te treden tegen het bezigen van consumentenvuurwerk in bijvoorbeeld een promenade, een passage, een portiek of een volksverzameling.

Jurisprudentie

Voorlopige voorziening. Verbod om vuurwerk op oudejaarsdag tussen 10.00 en 22.00 uur af te steken in de directe nabijheid van een verkooppunt op een bedrijventerrein. Afsteekverbod kan in rechte stand houden. Rb. Leeuwarden 27-12-2001, 01/1133 GEMWT, LJN AD7648.

Artikel 2:73a Carbidschieten

In 2011 heeft de raad de regeling voor carbidschieten aangepast. De gewijzigde regeling trad per 17 november 2011 in werking.

Voorheen moest een ontheffing worden aangevraagd als met meer dan 2 bussen van maximaal 60 liter werd geschoten. Na de wijziging moet bij 11 of meer bussen een ontheffing worden aangevraagd. Om de veiligheid te waarborgen zijn de voorwaarden aangepast.

De burgemeester heeft een beleidsregel vastgesteld voor het verlenen van ontheffingen. Kern van de beleidsregel is dat maximaal met 30 bussen tot 60 liter ontheffing wordt verleend. De bussen moeten worden opgesteld in clusters van maximaal 5 bussen. De burgemeester kan aanvullende voorwaarden stellen.

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Afbakening met de Opiumwet
Om niet in de sfeer van de Opiumwet te treden is de passage "onverminderd het bepaalde in de Opiumwet" opgenomen.De Opiumwet is een strafrechtelijk instrument waarin onder meer de verbodsbepalingen staan van middelen die worden genoemd op lijst I ("harddrugs") en II ("softdrugs") die behoren bij deze wet. Zo wordt verboden deze middelen te bereiden, te bewerken, te verwerken, te verkopen, af te leveren, te verstrekken, te vervoeren en aanwezig te hebben. In de Opiumwet wordt geen aandacht besteed aan overlast ten gevolge van drugshandel op straat. Om hiertegen te kunnen optreden is het noodzakelijk in de APV een artikel op te nemen dat het voorkomen van de aantasting van de openbare orde en van strafbare feiten tot doel heeft.

Drugshandel op straat en coffeeshopbeleid
Artikel 2:74 is opgenomen om de overlast op straat tegen te gaan. Uit het rapport van SGBO (2001) over het gebruik van de model-APV blijkt dat 86% van alle gemeenten deze bepaling heeft overgenomen in de eigen APV. Ongeveer de helft van de gemeenten gebruikt deze bepaling ook (incidenteel) in de praktijk.

De straathandel in drugs kan leiden tot een verstoring van de openbare orde. Om daartegen op te treden is het noodzakelijk in de APV een bepaling op te nemen, die tot doel heeft het voorkomen van de aantasting van de openbare orde en van strafbare feiten. In praktijk gaat het met name om harddrugs.

In dit artikel zijn zowel de aanbieders als ontvangers en bemiddelaars ("drugsrunners") strafbaar gesteld.

Het "kennelijk doel" kan blijken uit ervaringsfeiten en concrete omstandigheden zoals het aanspreken van voorbijgangers, het waarnemen van transacties enz.

Steeds meer gemeenten hebben in de afgelopen jaren een coffeeshopbeleid (inzake de verkoop van softdrugs)vastgesteld. Onderdeel van een coffeeshopbeleid - ongeacht de vraag of er in een gemeente al dan niet coffeeshops worden toegestaan - moet zijn dat de handel op straat wordt bestreden. Dergelijke handel is immers een gevaar voor de beoogde scheiding van de hard- en softdrugmarkten.

Sommige gemeenten gaan nog een stap verder en hebben in de APV ook samenscholingsverboden, verblijfsontzeggingen, enz. opgenomen. Dit geldt onder meer voor de gemeenten Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. De noodzaak om dergelijke verboden in de APV op te nemen speelt uiteraard niet voor alle gemeenten, maar met name voor gemeenten waar de problematiek rond handel en gebruik van drugs op straat groot is. In de model-APV zijn dan ook geen bepalingen te vinden.

Jurisprudentie
Doel van het Amsterdamse verbod op drugshandel op of aan de openbare weg in de APV is het voorkomen van een aantasting van de openbare orde en strafbare feiten. De bepaling heeft derhalve betrekking op andere gedragingen dan strafbaar gesteld in de Opiumwet. HR 17-11-1992, NJ 1993, 409, JG 94.0005 m.nt. A.B. Engberts.

Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding

Artikel 2:75 is gebaseerd op - een uitwerking van - artikel 154a Van de Gemeentewet Dit artikel voorziet in de bevoegdheid van de burgemeester om bij grootschalige ordeverstoringen groepen ordeverstoorders maximaal 12 uur op te houden op een door de burgemeester aangewezen plaats. Het vervoer naar de plaats van ophouding is hieronder begrepen. Bij grootschalige ordeverstoringen moet gedacht worden aan situaties als risicowedstrijden in het betaald voetbal, uit de hand lopende demonstraties en krakersrellen. De toepassing van het bestuursrechtelijke instrument bestuurlijke ophouding vereist (een bepaling in) een verordening waarin de raad de burgemeester de bevoegdheid geeft om bij groepsgewijze niet-naleving van specifieke voorschriften bestuurlijk op te houden. Artikel 2:75 voorziet hierin.

De voorwaarden waaronder bestuurlijke ophouding kan worden toegepast, zijn vastgelegd in artikel 154a van de Gemeentewet. De zinsnede "overeenkomstig 154a van de Gemeentewet" impliceert dan ook dat aan alle voorwaarden moet worden voldaan voordat een besluit tot bestuurlijke ophouding kan worden genomen. Deze voorwaarden zijn hiervoor beschreven.

De bepaling spreekt overeenkomstig de wet van "door hem [= de burgemeester] aangewezen groepen". Dit verplicht de burgemeester concreet de groep te benoemen waarop bestuurlijke ophouding wordt toegepast. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door de formulering "degenen die zich door kleding, uitrusting of gedraging manifesteren als supporter van .../deelnemer aan de actie tegen ...". Verder kan de groep nader worden aangeduid door de plaats aan te geven waar de groep zich bevond op het moment dat het besluit tot ophouding werd genomen, de handelingen die de leden van de groep op dat moment verrichtten de grootte van de groep of door vermelding van de taal, herkomst of nationaliteit van de leden van de groep.

De bepaling vereist een nadere invulling van specifieke voorschriften die zich bij groepsgewijze niet-naleving voor het overgaan tot bestuurlijke ophouding lenen. De huidige model-APV biedt hiervoor een aantal mogelijkheden. Het is echter niet noodzakelijk om alle bepalingen uit de model-APV die in

aanmerking komen, aan te wijzen als voorschrift waarvan de groepsgewijze niet-naleving de mogelijkheid van bestuurlijke ophouding biedt. Welke bepalingen aangewezen zullen moeten worden in artikel 2:75, zal afhangen van de lokale situatie waarbij eerdere ervaringen met grootschalige openbare-ordeverstoringen als leidraad kunnen dienen.

De volgende bepalingen kunnen relevant zijn:

artikel 2:1 (samenscholingsverbod);

artikel 2:10 (voorwerpen of stoffen op, aan of boven de weg);

artikel 2:11 (aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg);

artikel 2:16 (openen straatkolken en dergelijke);

artikel 2:19 (gevaarlijk of hinderlijk voorwerp);

artikel 2:47 (hinderlijk gedrag op of aan de weg);

artikel 2:48 (hinderlijk drankgebruik);

artikel 2:49 (hinderlijk gedrag in of bij gebouwen);

artikel 2:50 (gedrag in voor publiek toegankelijke ruimten)

artikel 2:73 (bezigen van vuurwerk) én

artikel 5:35 (verbod om vuur te stoken).

Verondersteld mag worden dat bepalingen als artikel 2:26 (ordeverstoring bij evenementen) en 2:33 (ordeverstoring in een horecabedrijf) onvoldoende specifiek zijn om te worden aangewezen. Deze bepalingen zouden hiertoe aangepast moeten worden. Uiteraard kunnen ook andere - nieuw op te nemen - bepalingen worden aangewezen.
Uit ervaringsgegevens kan blijken dat hiernaast behoefte bestaat aan andere specifieke voorschriften in de APV of een specifieke verordening. Hierna zijn voorbeeldbepalingen te vinden die opgenomen kunnen worden en in artikel 2:75 aangewezen kunnen worden als voorschriften waarvan de groepsgewijze niet-naleving tot bestuurlijke ophouding kan leiden.

Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden

Op grond van artikel 151b Gemeentewet kan de raad aan de burgemeester bij verordening de bevoegdheid verlenen om gebieden aan te wijzen, waarin de officier van justitie de controlebevoegdheden die genoemd worden in artikel 50, 51 en 52 Wet wapens en munitie, kan uitoefenen. Het gaat om de controlebevoegdheden om binnen het aangewezen gebied:

vervoermiddelen te onderzoeken;

een ieders kleding te onderzoeken;

te vorderen dat verpakkingen die men bij zich draagt, worden geopend.

De burgemeester kan een gebied aanwijzen als uit feiten of omstandigheden blijkt dat er sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan. De aanwijzing als veiligheidsrisicogebied wordt gegeven voor een bepaalde duur die niet langer is en voor een gebied dat niet groter is dan strikt noodzakelijk voor de handhaving van de openbare orde. Voordat de burgemeester een gebied aanwijst, overlegt hij hierover in de lokale gezagsdriehoek met de officier van justitie en de korpschef. Daarbij komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat er sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan;
- zorgvuldige afweging van het objectieve en subjectieve veiligheidsbelang en het individuele belang van de burgers (privacy);
- subsidiariteit en proportionaliteit;
- breder handhavingsbeleid in het beoogd gebied ter vergroting van leefbaarheid en veiligheid.

Jurisprudentie
ABRvS 09-11-2005, 200503854/1, LJN AU5839. De direct betrokkene (regelmatige bezoekster van het veiligheidsrisicogebied) is belanghebbende bij het besluit van de burgemeester tot het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied op grond van artikel 151b Gemeentewet. Rechtbank Alkmaar heeft op 28 juni 2004, LJN AP5618, onterecht geconcludeerd dat er geen rechtstreeks belang is bij het aanwijzingsbesluit (het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied). Hof Amsterdam 23-09-2005, AB 2006, 30 m.nt. J.G. Brouwer en A.E. Schilder.

Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen

Eerste lid
Op grond van artikel 151c van de Gemeentewet kan de gemeenteraad aan de burgemeester bij verordening de bevoegdheid verlenen tot het uitvoeren van cameratoezicht op openbare plaatsen in het belang van de handhaving van de openbare orde. De gemeenteraad kan daarbij bepalen tot welke openbare plaatsen de bevoegdheid zich uitstrekt en voor welke duur de plaatsing van camera's ten hoogste mag geschieden. Volgens de wetgever is hierdoor de toekenning van de bevoegdheid tot het plaatsen van camera's met democratische waarborgen omkleed.

De gemeenteraad kan de bevoegdheid van de burgemeester inperken. De volgende varianten zijn bijvoorbeeld denkbaar:

De gemeenteraad besluit expliciet/impliciet om binnen de gemeente geen cameratoezicht toe te passen.

De gemeenteraad bepaalt bij verordening dat de burgemeester mag besluiten tot het toepassen van cameratoezicht op specifieke plaatsen, bijvoorbeeld in de binnenstad, en geeft daarbij aan voor welke duur de plaatsing van camera's ten hoogste mag geschieden.

De gemeenteraad verleent bij verordening zonder beperkingen de bevoegdheid aan de burgemeester tot plaatsing van camera's ten behoeve van de handhaving van de openbare orde op openbare plaatsen.

Het besluit van de burgemeester tot plaatsing van camera's op een openbare plaats is een besluit van algemene strekking waartegen op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) voor belanghebbenden bezwaar en beroep openstaat.

Het kan voorkomen dat beelden worden gemaakt van personen die een pand binnengaan of verlaten. De eigenaren van dergelijke panden zijn aan te merken als belanghebbenden in de zin van de Awb, evenals bijvoorbeeld degenen die in zo'n pand werken of wonen (huurders) of anderszins regelmatige bezoekers van zo'n pand zijn. Per 1 juli 2016 is artikel 151c van de Gemeentewet gewijzigd, waardoor niet alleen toezicht met vaste camera's mogelijk is, maar ook met mobiele camera's. De reden is met name dat vaste camera's in de praktijk vaak niet adequaat bleven bij het bestrijden van zich snel en gemakkelijk verplaatsende criminaliteit, hinder en vandalisme
In de memorie van toelichting bij deze wijziging (Kamerstukken 33 582, nr. 3) geeft de regering aan dat uit gesprekken met vertegenwoordigers uit de bestuurlijke, justitiële en politiële praktijk, waaronder gemeenten, bleek dat toezicht met vaste camera's soms tekort schiet: "Bij aanhoudende en zich verplaatsende overlast kan gedacht worden aan overlast veroorzaakt door hangjongeren, door drugsgebruikers en drugsdealers, door straatrovers en zakkenrollers en door personen die vernielingen aanrichten in de publieke ruimte. (…) Diverse recentelijk verschenen gemeentelijke evaluatierapporten over cameratoezicht in de publieke ruimte erkennen de tendens dat overlast zich verplaatst en dat bij verplaatsingseffecten vast cameratoezicht als toezichtinstrument tekort schiet".

De regering benadrukt verder dat camera's alleen kunnen worden ingezet ter handhaving van de openbare orde, maar dat dit niet wil zeggen dat er op voorhand al sprake moet zijn van een verstoring van de openbare orde of een concrete dreiging daarvan: "Onder handhaving van de openbare orde door de burgemeester valt immers ook de algemene bestuurlijke voorkoming van strafbare feiten die invloed hebben op de orde en rust in de gemeentelijke samenleving

Doel van het cameratoezicht

Gemeentelijk cameratoezicht op grond van artikel 151c Gemeentewet mag uitsluitend plaatsvinden voor het handhaven van de openbare orde. Dit begrip omvat ook de algemene bestuurlijke voorkoming van strafbare feiten die invloed hebben op de orde en rust in de gemeentelijke samenleving. Dit hoofddoel laat onverlet dat deze vorm van cameratoezicht ook subdoelen mag dienen. Zo biedt artikel 151c lid 7 Gemeentewet de mogelijkheid om de opgenomen beelden te gebruiken voor de opsporing en vervolging van strafbare feiten. Daarnaast mogen camera's worden gebruikt om de politie en andere hulpdiensten efficiënter en effectiever in te zetten. De preventieve werking van cameratoezicht vergroot bovendien hun veiligheid.

Openbare plaats

De invulling van het begrip openbare plaats uit artikel 151c Gemeentewet is ontleend aan de wetsgeschiedenis van de Wet openbare manifestaties (Wom). Op grond van die wet omvat het begrip openbare plaats, zeer in het algemeen, de plaatsen "waar men komt en gaat". In eerste instantie gaat het hierbij om "de straat" of "de weg" in de ruime zin des woords, ofwel de wegen die voor eenieder vrij toegankelijk zijn. Maar het begrip omvat nog een aantal andere plaatsen die een met de weg vergelijkbare functie vervullen en daarom als het "verlengde" van de weg kunnen worden aangemerkt. In de wetsgeschiedenis staan als voorbeelden vermeld: openbare plantsoenen, speelweiden, parken en de voor eenieder vrij toegankelijke gedeelten van overdekte passages, winkelgalerijen, stationshallen en vliegvelden.

Artikel 2 Wom bevat twee criteria om vast te stellen of er sprake is van een openbare plaats:

Vereist is dat de plaats "openstaat voor het publiek". Dat wil zeggen volgens de memorie van toelichting (TK 1985-1986, 19 427, nr. 3, p. 16) zeggen dat eenieder vrij is om er te komen, te vertoeven en te gaan; dit houdt in dat het verblijf op die plaats niet door de gerechtigde aan een bepaald doel gebonden mag zijn (...). Dat de plaats "openstaat" betekent voorts dat geen beletselen in de vorm van een meldingsplicht, de eis van een voorafgaand verlof of de heffing van een toegangsprijs gelden voor het betreden van de plaats. Op grond van het vorenstaande kunnen bijvoorbeeld stadions, postkantoren, gemeentehuizen, parkeerterreinen, musea, warenhuizen, ziekenhuizen en kerken niet als "openbare plaatsen" worden aangemerkt.

Het open staan van de plaats dient te zijn gebaseerd op bestemming of op vast gebruik. Deze bestemming kan blijken uit een besluit van de gerechtigde of uit de bedoeling die spreekt uit de inrichting van de plaats. Een openbare plaats krachtens vast gebruik ontstaat wanneer de plaats gedurende zekere tijd wordt gebruikt als had deze die bestemming, en de rechthebbende deze feitelijke toestand gedoogt, aldus de memorie van toelichting (TK 1985-1986, 19 427, nr. 3, p. 16). Een incidentele openstelling van een plaats door de rechthebbende maakt de plaats nog niet tot een openbare plaats in de zin van de Wom.

In de Wom zijn kerken en andere gebouwen, die door de rechthebbende zijn bestemd voor de belijdenis van een geloofsovertuiging, uitgesloten van het begrip openbare plaats. Dit betekent dat het ook krachtens artikel 151c Gemeentewet niet is toegestaan toezichtcamera's te plaatsen in kerken, moskeeën en dergelijke. Evenmin is het toegestaan om, in het kader van dit artikel, toezichtcamera's te richten op de ingang van dergelijke gebouwen. Indien echter beelden worden gemaakt van een openbare plaats (een straat of plein) waaraan bijvoorbeeld een kerk is gelegen, is het wel toegestaan dat het exterieur van die kerk in beeld komt.

Particulier eigendom

Bepaalde openbare plaatsen zijn in particulier eigendom. Voorbeelden hiervan zijn de vrijelijk voor publiek toegankelijke gedeelten van stationsterreinen, stationshallen en sommige winkelpassages. De onderhavige regeling geldt indien gemeenten in het desbetreffende gebied cameratoezicht willen toepassen in het belang van de handhaving van de openbare orde.
Gemeenten kunnen bij openbare plaatsen die in particulier eigendom zijn, zoals bedrijfsterreinen, voor de handhaving van de openbare orde gebruik maken van particuliere camera's en/of het cameratoezicht samen met particulieren uitvoeren. Deze samenwerking moet dan wel voldoen aan de voorwaarden uit artikel 151c Gemeentewet.

Vaste camera's

Artikel 151c lid 1 Gemeentewet heeft betrekking op het langdurig plaatsen van vaste camera's op openbare plaatsen voor de handhaving van de openbare orde. Met het begrip vast (statisch) wordt bedoeld dat de camera's nagelvast zijn bevestigd. Dit bevestigen gebeurt veelal door montage aan de gevels of dakranden van gebouwen of op daarvoor geplaatste palen. Met het begrip vast (statisch) wordt niet bedoeld dat camera's een vast ingekaderd beeld weergegeven. Het gebruik van de camera's kan dynamisch zijn, dat wil zeggen dat de observatiehoek en de grote van de observatiehoek op afstand kan worden

ingesteld (pendelen/in- en uitzoomen). Evenmin is er een beperking voor interactieve toepassingen, zoals het gebruik van noodknoppen en de mogelijkheid om vanuit de centrale burgers op hun gedrag toe te spreken.

De wetgever heeft dit onderwerp uitputtend bij formele wet geregeld. Uitsluitend op de wijze omschreven in artikel 151c Gemeentewet kan worden besloten tot langdurige plaatsing van vaste camera's ten behoeve van de handhaving van de openbare orde. Ander gebruik van camera's ten behoeve van de openbare orde en veiligheid dan het hiervoor bedoelde statische en langdurige gebruik, wordt door de regeling onverlet gelaten. Hierbij moet men met name denken aan kortstondig en/of mobiel cameragebruik bij evenementen, rellen en grootschalige ordeverstoringen. In die gevallen, waarbij steeds een concrete aanleiding bestaat, kan de bevoegdheid tot cameragebruik worden ontleend aan artikel 2 van de Politiewet 1993.

Proportionaliteit en subsidiariteit

Het uitvoeren van cameratoezicht op openbare plaatsen moet noodzakelijk zijn voor de handhaving van de openbare orde. Het cameratoezicht moet evenredig zijn in relatie tot het doel (proportionaliteit) en er moet worden bezien of dit doel, i.c. de handhaving van de openbare orde, niet op een minder ingrijpende wijze kan worden geëffectueerd (subsidiariteit).

De eisen van proportionaliteit en subsidiariteit verlangen dat periodiek moet worden beoordeeld of de doelstelling(en), die aan het plaatsen van de camera's ten grondslag hebben gelegen, zijn gerealiseerd en of er nog langer een noodzaak bestaat voor cameratoezicht. Daarom geldt op grond van artikel 151c lid 1 Gemeentewet dat de plaatsing van camera's geschiedt voor een bepaalde duur. Na het verstrijken van deze termijn kan het cameratoezicht, bij gebleken noodzaak, worden verlengd. Het ligt daarom voor de hand om de duur van plaatsing te koppelen aan een evaluatie.

Kenbaarheid

In artikel 151c lid 4 Gemeentewet is vastgelegd dat het gebruik van camera's kenbaar moet zijn. Burgers moeten in elk geval in kennis worden gesteld van de mogelijkheid dat zij op beelden kunnen voorkomen zodra zij het gebied betreden dat valt binnen het bereik van de camera's. Aan het kenbaarheidsvereiste moet niet alleen worden voldaan als er beelden worden vastgelegd, maar ook als sprake is van monitoring en er dus geen opnames worden gemaakt. Door het goed zichtbaar plaatsen van borden, waarop wordt aangeven dat in het betrokken gebied met camera's wordt gewerkt, kan het publiek op deze mogelijkheid worden geattendeerd. Overigens houdt het kenbaarheidsvereiste niet in dat camera's altijd zichtbaar moeten zijn of dat de burgers op de hoogte moeten worden gesteld van de precieze opnametijden.

In artikel 441b van het Wetboek van Strafrecht is de niet-kenbare toepassing van cameratoezicht op voor het publiek toegankelijke plaatsen strafbaar gesteld! De straf kan een hechtenis van ten hoogste twee maanden inhouden of een geldboete van € 4.500.

OvergangstermijnLopende cameraprojecten moeten worden aangepast aan het nieuwe wettelijke kader. De wetgever heeft voor bestaande projecten een overgangstermijn vastgesteld van één jaar. Deze overgangstermijn gaat lopen op het tijdstip van inwerkingtreding van de wet. Om onder de werking van de overgangstermijn te vallen, dienen de camera's op het moment van inwerkingtreding van artikel 151c Gemeentewet reeds geplaatst te zijn. Dat heeft consequenties voor:
-de uitvoering conform de regeling;

-het formaliseren van de wettelijke grondslag voor cameratoezicht.

Besluit cameratoezicht op openbare plaatsen

Op grond van artikel 151c lid 8 Gemeentewet worden nadere regels gesteld om de goede uitvoering van het cameratoezicht te waarborgen. Deze regels hebben betrekking op:

de vaste camera's en andere technische hulpmiddelen benodigd voor het toezicht, bedoeld in het eerste lid, en de wijze waarop deze hulpmiddelen worden aangebracht;

de personen belast met of anderszins direct betrokken bij de uitvoering van het toezicht;

de ruimten waarin de waarneming of verwerking van door het toezicht vastgelegde beelden plaatsvindt.

In het Ontwerpbesluit cameratoezicht op openbare plaatsen wordt een certificatieregeling in het leven geroepen. Het toetsingskader zijn de beoordelingsrichtlijnen van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). Er bestaat een richtlijn voor het ontwerp van het camerasysteem en een richtlijn voor de toezichtcentrale. Door certificering wordt de kwaliteit, en daarmee de betrouwbaarheid van het cameratoezicht gewaarborgd. De beoordelingsrichtlijnen zijn verkrijgbaar op: www.hetccv.nl.

Voor nadere informatie over de invoering van cameratoezicht in de zin van artikel 151c Gemeentewet wordt verwezen naar de handreiking cameratoezicht van het CCV. Deze bevat naast een uiteenzetting van het wettelijk kader ook meer praktische informatie om op een zorgvuldige, weloverwogen wijze (al dan niet) over te gaan tot cameratoezicht. De handreiking is eveneens te vinden op www.hetccv.nl

Tweede lid
De gemeenteraad heeft op grond van artikel 151c lid 1 Gemeentewet de bevoegdheid om ook andere plaatsen, die zonder enige vorm van beperking publiek toegankelijk zijn, aan te wijzen als openbare plaats en zo onder de reikwijdte van de wet te brengen. Het gaat dan om plaatsen, zoals parkeerterreinen, die vanwege het doelgebonden verblijf niet onder de definitie van openbare plaats uit de Wom vallen. De wetgever heeft hiermee beoogd dat gemeenten snel kunnen inspelen op gebleken lokale behoeften. Het uitgangspunt blijft te allen tijde dat het cameratoezicht noodzakelijk moet zijn met het oog op de handhaving van de openbare orde.

HOOFDSTUK 3. SEKSINRICHTINGEN, SEKSWINKELS, STRAATPROSTITUTIE E.D.

Algemene toelichting

1. Verordenende bevoegdheid van gemeenten

Volgens artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht is het exploiteren van prostitutie niet langer in algemene zin, maar nog slechts in bepaalde omstandigheden strafbaar. Over de vormen van exploitatie van prostitutie die niet langer strafbaar zijn, is geen nadere formele wetgeving vastgesteld. De enige manier om de exploitatie van prostitutie te reguleren is dus via de APV. De gemeentelijke bevoegdheid om bij verordening regels te stellen, heeft daardoor een autonoom karakter: bij gebrek aan nadere formele regelgeving, zijn gemeenten immers niet verplicht om ter uitvoering daarvan bij (medebewinds-)verordening regels vast te stellen. Hoewel autonoom, de verordenende bevoegdheid mag uitsluitend worden aangewend "ter regeling en bestuur inzake de huishouding van de gemeente": blijkens artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet moeten gemeenten zich daarbij namelijk beperken tot de behartiging van belangen die zijn aan te merken als gemeentelijke belangen.

Dit hoofdstuk van de APV is niet uitsluitend gebaseerd op artikel 149 Gemeentewet, maar – voor zover het betrekking heeft op prostitutie – tevens op artikel 151a Gemeentewet.

Bij artikel 19, derde lid, van de Grondwet kan de vrije keuze van arbeid worden onderscheiden van de uitoefening daarvan. Ter waarborging van een maatschappelijk verantwoorde arbeidsuitoefening leggen tal van vergunningsvoorschriften daaraan beperkingen op (in het belang van kwaliteitsbewaking, de bescherming van de cliënt, de bescherming van de werknemer tegen gevaar en exploitatie, de bescherming van de omgeving tegen gevaar en overlast en dergelijke). Deze vergunningsvoorschriften hebben niet als motief het beperken van de vrijheid van arbeidskeuze en dienen dan ook niet te worden beschouwd als beperking daarvan. Desalniettemin mogen deze vergunningsvoorschriften – ook al liggen daaraan andere motieven ten grondslag – niet zo ver strekken dat de vrije arbeidskeuze daardoor impliciet illusoir wordt. De conclusie is dan ook gerechtvaardigd dat gemeenten, bijvoorbeeld aan het beroep van bordeelhoud(st)er of van prostituee, beperkingen mogen opleggen ter "regeling en bestuur van de gemeentelijke huishouding": in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu.

Gebod of verbod; vergunning of ontheffing
Gemeenten die (exploitatie van) prostitutie willen reguleren en daartoe bij verordening vergunningsvoorschriften willen vaststellen, kunnen dat doen in de vorm van geboden of verboden.
De keuze voor gebodsbepalingen ligt in de rede, indien de gemeente wenst te volstaan met repressief toezicht en niet de behoefte heeft op (exploitatie van) prostitutie preventief toezicht uit te oefenen. In dat geval moeten bij (exploitatie van) prostitutie de vergunningsvoorschriften in acht worden genomen die de gemeente daarover heeft vastgesteld, maar is daarvoor geen nadere voorafgaande toestemming van gemeentewege vereist. Gebodsbepalingen hebben onder meer als voordeel dat de bestuurslasten relatief beperkt zijn: nadat de gemeente de regels "eenmalig" heeft vastgesteld, beperkt zij zich tot het uitoefenen van toezicht op de naleving daarvan.

De keuze voor verbodsbepalingen ligt in de rede, indien de gemeente wel de behoefte voelt om niet alleen repressief maar ook preventief toezicht uit te oefenen. In dat geval moeten vanzelfsprekend eveneens de vergunningsvoorschriften worden nageleefd die de gemeente over (exploitatie van) prostitutie heeft vastgesteld, maar is daarvoor bovendien de voorafgaande toestemming van de gemeente vereist.
Dit toestemmingsvereiste kan gestalte worden gegeven door (in de verbodsbepaling) een vergunning- of een ontheffingplicht op te nemen. Een vergunningplicht is op zijn plaats, indien de te reguleren activiteit op zichzelf niet als ontoelaatbaar wordt beschouwd maar het wenselijk wordt geacht dat daarop voorafgaand toezicht kan worden uitgeoefend. Verboden is in dat geval niet de activiteit zelf, maar het verrichten daarvan zonder toestemming (vergunning). Een ontheffingsplicht is op zijn plaats, indien de te reguleren activiteit op zichzelf als ontoelaatbaar wordt beschouwd maar het wenselijk wordt geacht de mogelijkheid te behouden om die, indien bijzondere omstandigheden dat rechtvaardigen, toch te laten plaatsvinden. Verboden is in dat geval de activiteit zelf, zij het dat daarvoor bij wijze van uitzondering toestemming (ontheffing) kan worden verleend.

Aan de opheffing van het algemeen bordeelverbod ligt de gedachte ten grondslag, dat (exploitatie van) prostitutie voortaan op zichzelf als een toelaatbare activiteit moet worden beschouwd en slechts strafbaar is indien er sprake is van onvrijwilligheid of van betrokkenheid van minderjarige dan wel illegale prostituees. Omdat de bepalingen van hoofdstuk 3 zich richten op het reguleren van eerstgenoemde, niet langer strafbare vormen van (exploitatie van) prostitutie, is daarin gekozen voor de vergunningfiguur.

2. Vormen van (exploitatie van) prostitutie
Prostitutie wordt in tal van vormen uitgeoefend en geëxploiteerd. Een aantal van die vormen kan worden onderscheiden, naar gelang de mate waarin de prostituee daarbij zelfstandig werkzaam is.
Bij prostitutie die wordt uitgeoefend in een daarvoor ingerichte ruimte en in dienstverband (seksclubs, bordelen, privéhuizen en dergelijke), is de invloed van de exploitant naar verhouding het grootst. In de inrichting bepalen zij de “huisregels” voor de prostituee, die bijvoorbeeld kunnen uiteenlopen van verplicht condoomgebruik tot de onmogelijkheid voor de prostituee om onveilig seksueel contact te weigeren. Bij deze vorm van prostitutie wordt de hoogte van de inkomsten van de exploitant rechtstreeks beïnvloed door het aantal klanten.

Bij prostitutie die wordt uitgeoefend in een daarvoor ingerichte ruimte maar niet in dienstverband (kamerverhuurbedrijven, raamprostitutiebedrijven, prostitutiehotels en dergelijke), is sprake van een geringere invloed van de exploitant en van een minder direct verband tussen het aantal klanten en de inkomsten van de exploitant. Meestal beperkt de rol van de exploitant zich tot het verhuren van “ramen”, en bestaat tussen exploitant en prostituee alleen een huurovereenkomst. De prostituee werkt in hoge mate zelfstandig (en voor zichzelf), al kan die zelfstandigheid worden beperkt door andere omstandigheden zoals een afhankelijkheid van de exploitant of een (slechte) eigen financiële situatie.
Bij prostitutie die wordt uitgeoefend buiten een daarvoor ingerichte ruimte maar wel in dienstverband (escortbedrijven en dergelijke), geldt weer wel dat het aantal klanten rechtstreeks van invloed is op de inkomsten van de exploitant. De prostituee werkt daarbij echter niet in het bedrijf van de exploitant, maar in een hotel of bij klanten thuis. De bemoeienis van de exploitant met de werkwijze van de prostituee is daardoor relatief gering.

Bij prostitutie die wordt uitgeoefend buiten een daarvoor ingerichte ruimte en niet in dienstverband

(straatprostitutie, thuiswerk en dergelijke) is de zelfstandigheid van de prostituee doorgaans het grootst. Straatprostituees werven hun klanten op de openbare weg. Thuiswerk(st)ers adverteren soms in bladen, maar beschikken vaak ook over een vaste klantenkring die zich uitbreidt langs informele weg. Op zichzelf zijn zij in staat zelf “de regels te bepalen”. Maar doordat de onderhandelingen tussen klant en prostituee in korte tijd moeten worden afgerond en de werksituatie vaak onveilig is, is de machtspositie van klanten relatief sterk. Die wordt nog versterkt doordat straatprostituees veelal drugs gebruiken; de noodzaak om hun verslaving te bekostigen, kan verder afbreuk doen aan hun onderhandelingspositie.

Genoemde vormen van (exploitatie van) prostitutie onderscheiden zich niet alleen voor wat betreft de zelfstandigheid van de prostituee, maar ook voor wat betreft de invloed op de openbare ruimte van elk van die vormen. Zo behoeft bijvoorbeeld geen betoog, dat van “zichtbare” vormen (straat- en raamprostitutie) een veel sterkere uitstraling op de woon- en leefomgeving uitgaat dan van club- of escortprostitutie. Wel kan worden opgemerkt dat omdat raamprostitutie meer zichtbaar is, wel betere controlemogelijkheden voorhanden zijn. Het ligt dan ook in de rede dat dit onderscheid in het gemeentelijk prostitutiebeleid tot uitdrukking zal komen.

Bevoegdheden opsporingsambtenaren en toezichthouders
Dit hoofdstuk bevat geen bepalingen over opsporingsambtenaren en toezichthouders. Hun bevoegdheden zijn geregeld in hoofdstuk 6 van deze model-APV en in de artikelen 5:11 tot en met 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
Gemeenten die in de vergunning nadere vergunningsvoorschriften opnemen met daarin eisen ten aanzien van (volks)gezondheid en hygiëne waarvan de controle het best kan geschieden door GGD-artsen, kunnen desgewenst deze functionarissen als toezichthouder aanwijzen. Hierbij kan wel worden opgemerkt dat er spanning kan ontstaan tussen de functie van vertrouwenspersoon en de taak als toezichthouder. Op die manier kunnen zij de bevoegdheden verkrijgen die voor adequate controle noodzakelijk zijn.

Artikel 3:1 Begripsomschrijvingen

Prostitutie en prostituee(onder a en b)
Deze omschrijving van het begrip “prostitutie” is afgeleid van de definitie in artikel 273f, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht. Om onder andere taalkundige redenen zijn de termen “derde” en “betaling” uit de definitie in het Wetboek van Strafrecht in deze definitie vervangen door respectievelijk “ander” en “vergoeding”.

Seksinrichting (onder c)
Het begrip seksinrichting is het centrale begrip voor deze verordening. Seksinrichtingen zijn er in verschillende varianten. Daarom is in deze definitie bewust gekozen voor een algemene omschrijving. Die omschrijving sluit aan bij het spraakgebruik en in diverse rechterlijke uitspraken gehanteerde definities (zie onder andere: Pres. Rb Amsterdam 24 januari 1997; Awb 96/12338 GEMWT; niet gepubliceerd). “Seksinrichting” als hier omschreven zijn inrichtingen waarin op bedrijfsmatige wijze seksuele diensten worden verleend, dan wel waarin deze diensten in een zodanige omvang en met een zodanige frequentie worden aangeboden dat die als bedrijfsmatig kunnen worden aangemerkt. Deze constructie (alsof het bedrijfsmatig was) komt ook voor in de Wet milieubeheer.

In de definitie is gekozen voor de term “besloten ruimte”, omdat dit meer omvat dan het begrip “gebouw”.

Onder besloten ruimte worden ook begrepen een vaar- of een voertuig. Het bijvoeglijk naamwoord "besloten" duidt erop dat de ruimte zich niet in de open lucht bevindt. Het moet dus gaan om een overdekt en geheel of gedeeltelijk door wanden omsloten ruimte, die al dan niet met enige beperking voor het publiek toegankelijk is.

Veel voorkomende vormen van seksinrichtingen zijn in deze omschrijving uitdrukkelijk genoemd. Dit om iedere discussie over de vraag of dit type inrichting als seksinrichting dient te worden aangemerkt, te voorkomen. Dit zijn: (raam)prostitutiebedrijven, erotische-massagesalons, seksbioscopen, seksautomatenhallen, sekstheaters of parenclubs. Sommige van deze begrippen behoeven wellicht nadere toelichting. Onder een prostitutiebedrijf worden niet alleen bordelen en clubs begrepen, maar ook andere ruimten waarin prostitutie plaatsvindt, zoals zogenaamde prostitutiehotels die speciaal aan prostituees voor korte tijd kamers verhuren. Onder raamprostitutiebedrijf dient te worden verstaan een inrichting met een of meer ramen van waarachter de prostituee tracht de aandacht van passanten op zich te vestigen. Een seksbioscoop is een inrichting waarin hoofdzakelijk vertoningen van erotisch-pornografische aard worden gegeven door middel van audiovisuele apparatuur. Dit is in afwijking van een seksautomatenhal, waarin dergelijke vertoningen van erotisch-pornografische aard worden gegeven door middel van automaten en van een sekstheater, waarin deze vertoningen anders dan door middel van audiovisuele apparatuur of automaten - met andere woorden "live" - worden gepresenteerd. Voor zowel de seksbioscoop, de seksautomatenhal als het sekstheater geldt dat daarin hoofdzakelijk voorstellingen van erotisch-pornografische aard worden gegeven. Een café bijvoorbeeld, waarin incidenteel een striptease-optreden plaatsvindt, dient derhalve niet als "sekstheater" te worden aangemerkt. Zo'n optreden moet echter worden beschouwd als een evenement (een "voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak"), waarvoor volgens artikel 2:25 vergunning van de burgemeester vereist is.

Escortbedrijf (onder d)
Een escortbedrijf is een bedrijf dat - meestal telefonisch - bemiddelt tussen klanten en prostituees. De prostituee bezoekt de klant, of gaat met de klant naar een andere plaats. Een escortbedrijf is geen inrichting. Het kan een kantoortje zijn, maar ook een telefooncentrale, een mobiele telefoon of een website op Internet. De plaats van de bedrijfsruimte is bepalend voor de vergunningplicht. Een escortbedrijf biedt de services actief aan door middel van advertenties en andere reclame-uitingen. Uiteraard kan er ook sprake zijn van een combinatie van een seksinrichting en een escortservice.

Sekswinkel (onder e)
De omschrijving van het begrip "sekswinkel" is ontleend aan de Winkeltijdenwet. Ook in deze begripsomschrijving is bepaald dat hoofdzakelijk van verkoop van goederen in casu van erotisch-pornografische aard sprake moet zijn. Zonder die aanduiding zouden immers vele tijdschriftenwinkels als sekswinkel moeten worden aangemerkt.
Op de openingstijden van sekswinkels is het regime van de Winkeltijdenwet van toepassing. Een sekswinkel is geen "seksinrichting" als hierboven omschreven; de exploitatie ervan is niet onderworpen aan de vergunningplicht van artikel 3:4, eerste lid. De vestiging van sekswinkels zal doorgaans afdoende kunnen worden gereguleerd langs de weg van het bestemmingsplan. Indien dat in aanvulling daarop (in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving) raadzaam wordt geacht, kan worden overwogen de exploitatie van sekswinkels te verbieden in aangewezen gebieden of delen van de gemeente en daartoe artikel 3:10 op te nemen. Indien wordt afgezien van het opnemen van artikel 3:10 kan onderdeel e in artikel 3:1 achterwege worden gelaten en komt de titel van afdeling 2 "Seksinrichtingen, straatprostitutie en dergelijke" te luiden.

Bezoeker (onder h)
Het behoeft geen betoog dat, tegen de achtergrond van de bij of krachtens de artikelen 3:6 of 3:7 vastgestelde sluitingsuren, niet alle in de inrichting aanwezige personen als “bezoeker” moeten worden aangemerkt.
Van het begrip “bezoeker” zijn behalve de exploitant(en), de beheerder(s), de prostituees en de personeelsleden van de exploitant, tevens toezichthouders en opsporingsambtenaren uitgezonderd, alsmede andere personen wier aanwezigheid in de inrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is (hierbij valt te denken aan personen die de inrichting moeten kunnen betreden voor het leveren van goederen, of voor het uitvoeren van reparatie- of onderhoudswerkzaamheden).

Artikel 3:2 Bevoegd bestuursorgaan

De artikelen 160 en 174 van de Gemeentewet maken deze bevoegdheidsafbakening noodzakelijk. Volgens artikel 160 is het college belast met de uitvoering van raadsbesluiten (waaronder autonome verordeningen als deze) tenzij bij of krachtens de wet de burgemeester daarmee is belast. Dit laatste doet zich hier voor: artikel 174 belast de burgemeester namelijk met “het toezicht op de openbare samenkomsten en vermakelijkheden, alsmede op de voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven” (eerste lid) en met “de uitvoering van verordeningen voor zover deze betrekking hebben op het in het eerste lid bedoelde toezicht” (derde lid).

In veruit de meeste gevallen dient de burgemeester derhalve te worden aangemerkt als het bevoegde bestuursorgaan. Zijn bevoegdheid betreft namelijk de voor het publiek openstaande gebouwen en de openbare samenkomsten en vermakelijkheden. In de definitie van seksinrichtingen is echter het ruimere begrip “ruimte” opgenomen. Dat betekent dat het college bevoegd is als het gaat om met name de vaar- en voertuigen. Ook is het college bevoegd als het gaat om escortbedrijven. Het gebruik van de openbare weg, waarbij in dit verband met name gedacht moet worden aan de aanwijzing van tippelzones, is een bevoegdheid van het college. Om deze afbakening - waar aan de orde - niet steeds opnieuw volledig te moeten weergeven, is in hoofdstuk 3 het begrip “bevoegd bestuursorgaan” gehanteerd en is dat in artikel 3:2 eenmalig gedefinieerd.
Van de specifieke aard van de seksinrichting is afhankelijk wie in een concreet geval bevoegd is: het college of de burgemeester. Aangezien van onbevoegd genomen besluiten vernietiging in de rede ligt, moet deze vraag met zorgvuldigheid worden beantwoord.

Op grond van artikel 168, eerste lid, van de Gemeentewet kan het college een of meer van zijn bevoegdheden opdragen aan een of meer van zijn leden. Het gaat hierbij om mandaat: de opgedragen bevoegdheid wordt uitgeoefend uit naam en onder verantwoordelijkheid van het college (tweede lid), dat daarover bovendien aanwijzingen kan geven (derde lid). Om de uitvoering van het gemeentelijk prostitutiebeleid zoveel mogelijk te stroomlijnen, zou het college zijn bevoegdheid terzake kunnen mandateren aan de burgemeester. Dit doet er niet aan af dat goed moet worden bezien, of een concreet te nemen besluit een besluit van de burgemeester zelf of van het college is.

Artikel 3:3 Nadere regels

Vergunningsvoorschriften die voor de exploitatie van alle (of bepaalde categorieën van) seksinrichtingen zouden moeten gelden, kunnen krachtens dit artikel door het college worden vastgesteld als algemeen verbindende voorschriften. Artikel 3:3 ziet dus op delegatie van regelgevende bevoegdheid als bedoeld in artikel 156, eerste lid, van de Gemeentewet. Vanzelfsprekend zijn de regels over de bekendmaking van algemeen verbindende voorschriften hierbij van overeenkomstige toepassing.
Ook kan het bevoegde bestuursorgaan zelf (nogmaals: meestal de burgemeester) over zijn bevoegdheid beleidsregels vaststellen als bedoeld in artikel 4:81 van de Awb. Evenals algemeen verbindende voorschriften nopen beleidsregels het bevoegd bestuursorgaan eveneens tot het volgen van een vaste gedragslijn bij het toepassen van de desbetreffende bevoegdheid, zij het niet onder alle omstandigheden: gelet op artikel 4:84 van de Awb moet het bevoegd bestuursorgaan namelijk handelen overeenkomstig de beleidsregel “tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen”. Indien het wenselijk wordt geacht om een bevoegdheid als regel op een bepaalde wijze toe te passen, maar in bijzondere gevallen anders te kunnen besluiten, ligt het dus in de rede daarover geen “nadere regel” maar een beleidsregel vast te stellen.

Artikel 3:4 Seksinrichtingen

Eerste lid
Zoals uiteengezet in de Algemene toelichting hoofdstuk 3 onder 2, is er hier voor gekozen de exploitatie van seksinrichtingen en escortbedrijven te reguleren door middel van de vergunningfiguur. Uit het eerste lid vloeit een voor de hele gemeente geldende vergunningplicht voort. Het wijzigen van de seksinrichting valt eveneens onder de vergunningplicht. Met het wijzigen wordt bedoeld een wijziging van welke aard dan ook. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan verandering van bouwkundige aard, het aantal exploitanten, de wijze van exploitatie en de naam van een of meerdere exploitanten. Dit is om te voorkomen dat de vergunning uit de pas loopt met de feitelijke situatie.

Het is ook mogelijk om een gedifferentieerd vergunningstelsel vast te stellen, indien de lokale omstandigheden het wenselijk maken dat seksinrichtingen (alle, of bepaalde soorten) geografisch worden geconcentreerd. De mogelijkheid om - met vergunning - een seksinrichting te exploiteren, bestaat dan uitsluitend in daartoe aangewezen gebieden of delen van de gemeente en is voor het overige verboden. Zo’n beleid wordt veelal ingegeven door het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid of de volksgezondheid of de bescherming van het milieu (Europese Dientenrichtlijn) : het concentreren van seksinrichtingen in bepaalde gebieden kan bijvoorbeeld gewenst zijn, om daarop met voldoende intensiteit toezicht te kunnen uitoefenen. Behalve ten aanzien van seksinrichtingen in het algemeen, kan een dergelijk beleid vanzelfsprekend ook worden gevoerd ten aanzien van een of meer vormen daarvan.

Als grondslag voor een (algemeen) concentratiebeleid, zou artikel 3.2.1 als volgt kunnen luiden:

Artikel 3:4 Seksinrichtingen

Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd bestuursorgaan een seksinrichting te exploiteren of te wijzigen in door het college aangewezen gebieden of delen van de gemeente.

Het is verboden een seksinrichting te exploiteren in andere gebieden of delen van de gemeente dan de in het eerste lid bedoelde.

Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag een escortbedrijf te exploiteren of te wijzigen.

In de aanvraag om en in de vergunning wordt in ieder geval vermeld:

de persoonsgegevens van de exploitant;

de persoonsgegevens van de beheerder; en

de aard van de seksinrichting of het escortbedrijf.

Ook kan, om de exploitatie van seksinrichtingen te reguleren vanuit het belang van openbare orde enz. ervoor worden gekozen het aantal vergunningen dat kan worden verleend aan een maximum te binden. Zo'n maximumbeleid kan ook neergelegd worden in een bestemmingsplan. Het kan "zelfstandig" worden toegepast, maar kan ook worden gehanteerd ter ondersteuning van genoemd concentratiebeleid: denkbaar is immers dat een maximumbeleid een waardevolle bijdrage kan leveren bij de bescherming van de openbare orde, enz. in gebieden die zijn aangewezen voor het exploiteren van seksinrichtingen. Indien de plaatselijke omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan een maximumbeleid worden toegesneden op de uiteenlopende vormen van seksinrichtingen. Zo kan in een gemeente met het oog op de bescherming van de openbare orde e.a. beleid worden gevoerd waarin de vestiging van raamprostitutiebedrijven slechts in zeer beperkte mate, of zelfs in het geheel niet wordt toegestaan.

In een vergunningvoorschrift ten behoeve van een prostitutiebedrijf kan uiteraard ook het aantal werkzame prostituees worden gemaximeerd, waardoor de splitsing van ramen of werkruimten - in het verleden kwam dit met name voor bij raamprostitutie - kan worden voorkomen (ARRS 29-08-1989; Gst. 6901, 6 en JG 90.0003 . Zie verder de toelichting bij artikel 3:13, tweede lid, onder a.

Het is mogelijk exploitatievergunningen te verlenen voor een bepaalde duur, bijvoorbeeld 2 jaar, zodat periodiek het functioneren van inrichting(en) of het gemeentelijk beleid terzake kan worden geëvalueerd. Zie bij de toelichting op artikel 1:7.

In deze bepaling is ervoor gekozen om escortbedrijven aan dezelfde vergunningplicht als seksinrichtingen te onderwerpen. Hierdoor wordt een eenduidige systematiek gehanteerd. De vergunning zal echter veel minder omvattend (kunnen) zijn, omdat de activiteiten van een escortbedrijf nu eenmaal niet in een inrichting plaatsvinden. De toetsing van de vergunningaanvraag zal zich derhalve veelal beperken tot de toetsing van de antecedenten van de exploitant en beheerder. Tegen die achtergrond is het denkbaar dat gemeenten voor escortbedrijven geen vergunningplicht, maar een meldingsplicht instellen.

Verificatieplicht Vreemdelingenwet 2000
In het kader van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) dient bij de aanvraag om een vergunning een verblijfsrechtelijke toets plaats te vinden alvorens tot vergunningverlening wordt overgegaan. Artikel 9, tweede lid, van de Vw 2000 schept een verplichting om desgevraagd bij een aanvraag voor een beschikking anders dan op grond van de Vw 2000, een document te overleggen waaruit het rechtmatig verblijf blijkt. Zie voor overige informatie over dit onderwerp onder het kopje Vreemdelingen onder de Algemene toelichting.

Tweede lid

De ruime strekking van de in het eerste lid genoemde vergunningplicht laat vanzelfsprekend onverlet, dat het bevoegd bestuursorgaan zich aan de hand van een ingediende vergunningaanvraag een oordeel moet (kunnen) vormen over alle rechtstreeks bij het te nemen besluit betrokken belangen (artikel 3:4 van de Awb). Indiening en inontvangstneming van een aanvraag staan dus nadrukkelijk in het teken van het vergaren van alle kennis over relevante feiten en betrokken belangen, die nodig is om tot een zorgvuldige afweging te kunnen komen.

In het tweede lid is bepaald dat in de aanvraag ten minste moet zijn vermeld wat de aard van de seksinrichting of het escortbedrijf is en wie de exploitant en de beheerder zijn. Voor de beoordeling van de vergunningaanvraag en voor de ingevolge artikel 1:4 op te leggen vergunningsvoorschriften of beperkingen is de aard van de seksinrichting relevant. Het is van belang te weten of het om bijvoorbeeld een prostitutiebedrijf of een sekstheater gaat, of een combinatie. De vraag of vergunning kan worden verleend voor raamprostitutiebedrijven, wordt in de meeste gevallen strenger beoordeeld dan een andere seksinrichting. Raamprostitutiebedrijven hebben doorgaans een beduidend sterkere (nadelige) invloed op de openbare ruimte dan bijvoorbeeld clubs. Denkbaar is dat het bevoegd bestuursorgaan op een bepaalde locatie een prostitutiebedrijf toelaatbaar acht maar ter voorkoming van verkeersoverlast, een raamprostitutiebedrijf niet of slechts in beperkte mate. In dat geval moet het bevoegd bestuursorgaan zich er bij beoordeling van de aanvraag van bewust (kunnen) zijn dat aan een te verlenen vergunning het voorschrift dient te worden verbonden dat het ter plaatse te exploiteren prostitutiebedrijf niet van zogenaamde vitrines of ramen respectievelijk slechts van een bepaald aantal vitrines mag zijn voorzien. Door wie de inrichting zal worden geëxploiteerd en beheerd is relevant, omdat deze personen niet van slecht levensgedrag mogen zijn en dienen te voldoen aan de eisen van zedelijk gedrag, zoals gesteld in artikel 3:5. De vergunningverlening is bovendien persoonsgebonden en niet overdraagbaar. Dit blijkt uit artikel 1:5.

Blijkens artikel 4:5, eerste lid, van de Awb kan het niet-overleggen van de in het tweede lid genoemde gegevens voor het bevoegd bestuursorgaan aanleiding zijn om - mits gelegenheid tot aanvulling is geboden - de aanvraag niet te behandelen. Het kan van meer gegevens wenselijk zijn om ze te kunnen hanteren als behandelingsvereiste als hier bedoeld; daartoe kan het tweede lid worden uitgebreid. Bij wijze van voorbeeld van een meer uitgebreid tweede lid, volgt hier de volgende alternatieve tekst:

2. In de aanvraag om en in de vergunning wordt in ieder geval vermeld:
de persoonsgegevens van de exploitant;

de persoonsgegevens van de beheerder;

het aantal werkzame prostituees;

de aard van de seksinrichting of het escortbedrijf;

de plaatselijke en kadastrale ligging van de seksinrichting door middel van een situatietekening met een schaal van tenminste 1:1000;

de plattegrond van de seksinrichting door middel van een tekening met een schaal van tenminste 1:100;

bewijs van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel; en

bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimte bestemd voor de seksinrichting.

Ook kan - door het bevoegd bestuursorgaan - een nadere regel (als bedoeld in artikel 3:3) worden vastgesteld. Overwogen kan worden om, al dan niet per type seksinrichting, een aanvraagformulier vast te stellen als bedoeld in artikel 4:4 van de Awb.

Lex silencio positivo

Met de toevoeging van lid 3 is het ontstaan van een van rechtswege verleende vergunning niet mogelijk omdat dit uit het oogpunt van openbare orde en veiligheid een onwenselijke situatie zou kunnen opleveren. De Lex Silencio Positivo wordt hier dus niet toegepast.

Artikel 3:5 Gedragseisen exploitant en beheerder

De opheffing van het algemeen bordeelverbod is onder meer gericht op het “decriminaliseren” van de niet langer strafbare vormen van (exploitatie van) prostitutie. Daarom is het, ook volgens de wetgever, van belang dat bij de besluitvorming over een aanvraag om vergunning voor het exploiteren van een seksinrichting rekening gehouden kan worden met de antecedenten van de daarbij betrokken personen: de exploitant en de beheerder(s).

Aan het orgaan dat bevoegd is (meestal de burgemeester) vergunningen als bedoeld in dit hoofdstuk af te geven, kunnen gegevens uit de justitiële documentatieregisters worden verstrekt over personen die als exploitant of beheerder zijn vermeld in een aanvraag . (artikel 13 van het Besluit justitiële gegevens)

In artikel 3:5. wordt zo veel mogelijk dezelfde terminologie gehanteerd en worden nagenoeg dezelfde eisen gesteld als in artikel 5 van de Drank- en Horecawet en het daarop gebaseerde Besluit eisen zedelijk gedrag Drank- en Horecawet. Dit heeft als voordeel dat voor seksinrichtingen waarvoor tevens een vergunning krachtens de Drank- en Horecawet is vereist een antecedentenonderzoek kan worden verricht. Belangrijker nog dan dit procedurele argument is het feit dat inhoudelijk min of meer dezelfde belangen wegen bij de antecedentenbeoordeling. In aanvulling op het Besluit eisen zedelijk gedrag Drank- en Horeca zijn in deze bepaling zedendelicten en mishandeling uit het Wetboek van Strafrecht en overtredingen van de Vreemdelingenwet en de Wav opgenomen. De toevoeging van bepalingen over misdrijven tegen de zeden en mishandeling dienen ter bescherming van de prostituees. De relevantie van de opname van de Vreemdelingenwet en de Wav is gelegen in de bestrijding van de mensenhandel.

Net als in de Drank- en Horecawet kan de aanduiding “in enig opzicht slecht levensgedrag” in het eerste lid onder b. méér omvatten dan wat gesteld is in de navolgende leden. Anders gezegd: lid 2 tot en met 5 geven aan wanneer in elk geval sprake is van “in enig opzicht slecht levensgedrag”. Dat het niet als een limitatieve opsomming dient te worden opgevat blijkt uit het gebruik van het woord “naast” aan het begin van het tweede lid.

Bij de beoordeling van deze zedelijkheidseisen, de verkregen gegevens uit de justitiële documentatie en de toetsing ervan aan het besluit, kan worden aangesloten bij de daarover reeds bestaande jurisprudentie.

Artikel 3:6 Sluitingstijden

Eerste lid
De in het eerste lid opgenomen sluitingsbepaling is gegrond op artikel 149 van de Gemeentewet. De raad kan verplichte sluitingstijden voor openbare (waaronder seks)inrichtingen vaststellen ter bescherming van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of de bescherming van het milieu. Deze bevoegdheid houdt evenzeer in dat een afwijkende sluitingsplicht kan worden vastgesteld voor de zondag. Sommigen concluderen uit artikel 7 van de Zondagswet dat de gemeenteraad niet bevoegd is een speciaal voor de zondag geldende sluitingsregeling vast te stellen. Volgens HR 22-07-1960, AB 1961, p. 15, belet dit artikel de raad echter niet om voor de zondag een afwijkende regeling te treffen voor het sluitingsuur van openbare inrichtingen als deze, mits de grond voor de afwijking van de voor de andere dagen geldende regeling niet is gelegen in het bijzondere karakter van de zondag. Volgens de Hoge Raad beoogt de Zondagswet naar haar strekking niet de gemeentelijke wetgever te beperken in zijn bevoegdheid om ter afwering van verstoring van de openbare orde voorzieningen te treffen.

De in het eerste lid opgenomen sluitingsbepaling maakt onderscheid tussen werkdagen en het weekeinde. Uiteraard kan worden gekozen voor een ander (of geen) onderscheid, zoals ook - door aanpassing van het eerste lid, of in de vorm van een nadere regel als bedoeld in artikel 3:3 - voor verschillende typen seksinrichtingen een verschillend sluitingstijdenregime kan worden vastgesteld.

De hier opgenomen sluitingsurenregeling (want van toepassing op het begrip “seksinrichting”) heeft geen betrekking op sekswinkels. Zoals vermeld in de toelichting bij artikel 3:1, onder e, is op sekswinkels het regime van de Winkeltijdenwet van toepassing.

Tweede lid
Het bevoegd orgaan kan door middel van een voorschrift als bedoeld in artikel 1:4 voor een of meer afzonderlijke seksinrichtingen andere sluitingstijden vaststellen. Volgens het tweede lid kan daartoe een voorschrift worden verbonden aan de vergunning die aan de exploitant van de betrokken inrichting(en) zal worden verleend. Zo’n vergunningvoorschrift is er een als bedoeld in artikel 1.4 en moet mitsdien strekken ter bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning vereist is.

Over de uitoefening van deze bevoegdheid kan het bevoegd bestuursorgaan desgewenst beleidsregels vaststellen als bedoeld in artikel 4:81, eerste lid, van de Awb. Daarin kan bijvoorbeeld worden vastgelegd dat, bij het beantwoorden van de vraag of voor een afzonderlijke inrichting bij vergunningvoorschrift afwijkende sluitingstijden zullen worden vastgesteld, per categorie seksinrichting als regel een bepaald beleid wordt gehanteerd. Van het voor die categorie geldende beleid kan het bevoegd bestuursorgaan in een concreet geval (gemotiveerd) afwijken, indien het dat noodzakelijk acht in het belang van bijvoorbeeld de openbare orde, de woon- en leefomgeving en dergelijke.

Derde lid
Anders dan de sluitingsbepalingen van het eerste en tweede lid, richt het derde lid zich tot de bezoeker van een seksinrichting. Indien een bezoeker met toestemming van de exploitant of beheerder in de inrichting aanwezig is gedurende de tijd dat deze gesloten dient te zijn, handelt hij in strijd met het derde lid. Indien een bezoeker echter zonder toestemming van de exploitant of beheerder in de inrichting aanwezig is en zich niet op diens eerste vordering verwijdert, handelt hij in strijd met artikel 138 van het Wetboek van Strafrecht (lokaalvredebreuk). Laatstgenoemde bepaling staat aan het opnemen van het derde lid niet in de weg: artikel 138 ziet toe op de bescherming van de aan de eigendom verbonden rechten; het

derde lid van artikel 3:6 strekt tot handhaving van een publiekrechtelijke regeling.

Artikel 3:7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden; (tijdelijke) sluiting

Eerste lid
Ten opzichte van artikel 3:6 (bij of krachtens welke bepaling kan worden voorgeschreven wat voor seksinrichtingen het “reguliere” sluitingstijdenregime is) biedt artikel 3:7 de mogelijkheid om daarvan al dan niet tijdelijk af te wijken. Volgens het eerste lid kan die afwijking inhouden dat:

voor (een of meer) inrichtingen al dan niet tijdelijk andere sluitingstijden worden vastgesteld dan de bij of krachtens artikel 3:6 gestelde; of

van (een of meer) inrichtingen al dan niet tijdelijk de - algehele of gedeeltelijke - sluiting wordt bevolen.

Aan zo’n tijdelijke afwijking moeten een of meer van de in artikel 3:13, tweede lid, genoemde belangen ten grondslag liggen, of er moet sprake zijn van strijdigheid met het bepaalde in dit hoofdstuk. Het bevoegd bestuursorgaan kan daartoe overgaan indien het dat noodzakelijk acht in het belang van de openbare orde, de woon- en leefomgeving, de voorkoming of beperking van overlast en dergelijke.

De bevoegdheid tot het tijdelijk vaststellen van andere sluitingsuren (als bedoeld in het eerste lid, onder a) kan zich uitstrekken tot alle in de gemeente gevestigde seksinrichtingen en onderscheidt zich daarin van de bevoegdheid genoemd in artikel 3.2.3, tweede lid, die individueel gericht is. Tijdelijke sluiting (als bedoeld in het eerste lid, onder b) kan daarentegen slechts van afzonderlijke inrichtingen worden bevolen.

In het eerste lid, aanhef en onder b, is het bevoegd bestuursorgaan een expliciete sluitingsbevoegdheid gegeven. Deze bevoegdheid is te onderscheiden van de bevoegdheid tot aanzegging van bestuursdwang als bedoeld in artikel 5:21 van de Awb die door artikel 3:7 onverlet wordt gelaten. Met toepassing van bestuursdwang wordt kort gezegd beoogd een onrechtmatige situatie weer in overeenstemming te (doen) brengen met het recht. De in het eerste lid, onder b, opgenomen sluitingsbevoegdheid moet daarentegen veel meer worden gezien als een (bestuursrechtelijke) sanctie op inbreuken op het in dit hoofdstuk bepaalde.

Indien nodig kan de naleving van een krachtens het eerste lid, onder b, gegeven sluitingsbevel worden afgedwongen door toepassing van bestuursdwang. Om een opeenstapeling van bestuursrechtelijke procedures te voorkomen, verdient het aanbeveling te bezien of met het sluitingsbevel tevens (preventief) bestuursdwang kan worden aangezegd. Daarvoor is wel vereist dat er een klaarblijkelijke dreiging bestaat dat de desbetreffende overtreding daadwerkelijk zal plaatsvinden en dat er schade dreigt.

De sluitingsbevoegdheid is in de praktijk meermalen toegepast in gevallen waarin openbare inrichtingen het decor vormden voor allerlei vormen van criminaliteit. Ook prostitutiebedrijven zijn daarvoor in het verleden een aantrekkelijke plaats gebleken. Het betrof daarbij doorgaans delicten als het bezitten of verhandelen van verdovende middelen of vuurwapens, het tewerkstellen van jongeren of van illegalen, heling en dergelijke. Feiten als deze zijn strafbaar gesteld in het Wetboek van Strafrecht, de Opiumwet en de Wet wapens en munitie. Het naar aanleiding daarvan toepassen van de sluitingsbevoegdheid als hier bedoeld, is niet in strijd met deze formeel-wettelijke regelingen omdat daaraan een afwijkend oogmerk ten grondslag ligt. Veel van de gedragingen als hier bedoeld spelen zich weliswaar af in de inrichting, maar

hebben tevens een uitstraling op de openbare orde en de woon- en leefomgeving buiten de inrichting. Voor toepassing van de sluitingsbevoegdheid is wel vereist, dat de hier bedoelde overtredingen een meer dan incidenteel karakter hebben.

Tweede lid
Een besluit op grond van het eerste lid (zowel onder a als b), richt zich doorgaans tot een of meer belanghebbenden - de betrokken exploitant(en) - en moet aan hen worden bekendgemaakt overeenkomstig artikel 3:41 van de Awb.

Nu het bezoekers verboden is in een seksinrichting te verblijven gedurende de tijd dat deze gesloten dient te zijn (artikel 3:6, derde lid), is in het tweede lid bepaald dat een krachtens het eerste lid genomen besluit, behalve aan de betrokken exploitant(en), ook openbaar wordt bekendgemaakt. Dat kan op de door 3:42 Awb voorgeschreven manier. Het zichtbaar aanplakken van de geslotenverklaring op de inrichting zelf verdient aanbeveling.

Artikel 3:8 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder

Eerste lid
Om effectiever te kunnen op treden tegen schijnbeheer, is in het eerste lid niet slechts een gebod (een verplichting tot aanwezigheid), maar een verbod opgenomen. De aanwezigheid van de exploitant of beheerder is van belang in verband met het door hem uit te oefenen toezicht, zoals verwoord in het tweede lid.

Tweede lid
Dit artikel schept voor de exploitant(en) en de beheerder(s) een algemene verplichting tot het uitoefenen van toezicht ter handhaving van de orde in de inrichting. Daarbij zullen zij zich in ieder geval, maar niet uitsluitend, moeten richten op het voorkomen en tegengaan van onvrijwillige prostitutie, prostitutie door minderjarigen of illegalen, drugs- of wapenhandel, heling, geweldsdelicten en dergelijke.
In de jurisprudentie is al eerder uitgemaakt dat de exploitant - uiteraard binnen redelijke grenzen - verantwoordelijk is voor de gang van zaken in de inrichting. Dat wordt door deze toezichtverplichting, die ook geldt voor de beheerder(s), nog eens onderstreept.
Indien zich in de inrichting strafbare feiten voordoen, biedt dit artikel aanknopingspunten om daar in bestuursrechtelijke zin tegen op te treden. Afhankelijk van de omstandigheden en het gestelde in het handhavingsbeleid kan tot een tijdelijke beperking van de openingstijden, een tijdelijke sluiting of een (tijdelijke) intrekking van de vergunning worden besloten. Om in deze zin bestuursrechtelijk te kunnen optreden is niet vereist dat daaraan strafrechtelijke vervolging of veroordeling is voorafgegaan: vaststaan moet slechts dat geen of onvoldoende toezicht is uitgeoefend.

Aan het toezicht dat van de exploitant of beheerder mag worden verwacht op de meerderjarigheid of legaliteit van in de inrichting werkzame prostituees zal gestalte kunnen worden gegeven door inzage te verlangen in hun identiteitspapieren. Waar het de onvrijwillige prostitutie en andere strafbare feiten betreft, zullen de exploitant of beheerder regelmatig toezicht moeten houden en zo nodig handelend moeten treden. Naarmate de exploitant aantoonbaar en actief huisregels toepast en een nauwkeurige registratie bijhoudt van de leeftijd en nationaliteit van de prostituees, vergemakkelijkt hij niet alleen het toezicht, maar zal hij ook beter in staat zijn om aannemelijk te maken dat door hem voldoende toezicht is uitgeoefend.

In de vergunning kan de toezichtsverplichting als doelvoorschrift worden opgenomen, waarbij de exploitant zelf bepaalt hoe hij en de beheerder(s) er inhoud aan geven. Ook kunnen aan de vergunning middelvoorschriften worden verbonden, waardoor (gedeeltelijk) wordt voorgeschreven hoe de toezichtsplicht dient te worden ingevuld. Zo kan bijvoorbeeld worden bepaald dat verplicht bepaalde huisregels moeten worden gehanteerd; dat de exploitant of beheerder verplicht is om na te gaan of de prostituee over voor de verrichten van arbeid geldige verblijfspapieren beschikt en dat hiervan een interne registratie wordt bijgehouden.

Een andere zinvol vergunningvoorschrift in dit verband, dat met name het toezicht door de toezichthouders kan vergemakkelijken, is bijvoorbeeld het expliciet in de vergunning opnemen van de verplichting van (vooral) de exploitant en beheerder(s) om alle medewerking te verlenen aan de toezichthouder, waaronder in elk geval de onmiddellijke en onbelemmerde toegang moet worden verstaan (artikel 5:20 Awb). Dit schept geen bevoegdheden of verplichtingen, maar duidelijkheid voor de vergunninghouder. Ook kan het nuttig zijn om in een vergunningvoorschrift op te nemen dat het verplicht is om een (afschrift van) de vergunning altijd in de inrichting aanwezig te hebben.

Artikel 3:9 Straatprostitutie

Eerste lid
De wetswijziging tot opheffing van het bordeelverbod heeft geen gevolgen voor de straatprostitutie. Het is echter bij uitstek een vorm van prostitutie die nadere regulering behoeft. Dat is de laatste jaren gebleken, doordat in verschillende gemeenten – vanuit een oogpunt van handhaving met wisselend succes – zogenaamde gedoogzones zijn aangewezen. Aan de belangen die behoren tot hun “huishouding” (genoemd in artikel 3:13) ontlenen gemeenten de bevoegdheid tot regulering, ook ten aanzien van straatprostitutie.

Volgens het eerste lid is straatprostitutie verboden, tenzij het plaatsvindt op de wegen/gebieden en gedurende de tijden die het college daartoe heeft aangewezen. Bij aanwijzing als hier bedoeld zal rekening moeten worden gehouden met de belangen genoemd in artikel 3:13, tweede lid. Aan de hand van de omstandigheden ter plaatse zal moeten worden beoordeeld of tot aanwijzing van een tippelzone kan of moet worden besloten (bijvoorbeeld in het belang van de woon- en leefomgeving of de openbare orde in andere delen van de gemeente) of juist niet (bijvoorbeeld in het belang van de woon- en leefomgeving of de openbare orde in het gebied waarvan de tippelzone onderdeel zou uitmaken).

Over de vraag of deze afweging er ook op neer kan komen dat er in het geheel geen tippellocatie wordt aangewezen verschillen de meningen. De Rechtbank Maastricht oordeelde een dergelijk algeheel verbod in strijd met de vrijheid van arbeidskeuze (zie hierna onder jurisprudentie). Bedacht moet echter worden dat het daar de opheffing van een reeds getroffen voorziening betreft. Vooralsnog dient te worden aangenomen dat gemeenten waar tot op heden in het geheel niet wordt getippeld, dit in het belang van de openbare ook moeten kunnen voorkomen. In dat geval zou voor dit artikel volstaan kunnen worden met de aanhef van lid 1 en het bepaalde in lid 2. In beleidsmatige zin dient deze keuze uiteraard wel zo goed mogelijk te worden onderbouwd.

Tweede lid
Het tweede lid heeft betrekking op straatprostitutie buiten de daartoe aangewezen gebieden en tijden en

geeft - ter handhaving van het verbod daarop - politieambtenaren de bevoegdheid een bevel tot onmiddellijke verwijdering te geven. De plicht om aan zo'n bevel onmiddellijk gevolg te geven vloeit voort uit artikel 184 van het Wetboek van Strafrecht, evenals de sanctie op niet-naleving.

Derde lid
Het derde en vierde lid hebben betrekking op straatprostitutie binnen de daartoe aangewezen gebieden en tijden. Krachtens het in lid 3 gestelde kan, bijvoorbeeld in het belang van de openbare orde en veiligheid of de voorkoming of beperking van overlast ter plaatse, door politieambtenaren een bevel tot onmiddellijke verwijdering worden gegeven aan prostituees, maar ook aan andere aldaar aanwezige personen. De plicht om aan zo'n bevel onmiddellijk gevolg te geven vloeit voort uit artikel 184 van het Wetboek van Strafrecht, evenals de sanctie op niet-naleving.

Vierde lid
Als het mondeling bevel tot verwijdering als bedoeld in lid 3 geen soelaas blijkt te bieden, kan naar het middel van de schriftelijke verblijfsontzegging in het vierde lid worden gegrepen. Een verblijfsontzegging behelst een verbod om zich na aanzegging door of vanwege de burgemeester te bevinden - in casu - op de wegen en gedurende de tijden als bedoeld in het eerste lid, voor zover in de aanzegging genoemd. Uit een verblijfsontzegging vloeit een sterke beperking van de bewegingsvrijheid voort, zoals die onder meer wordt gewaarborgd door artikel 12 van het Internationaal Verdrag inzake de Burgerrechten en Politieke Rechten (IVBPR). Deze moet daarom met de grootst mogelijke zorgvuldigheid worden opgelegd. De maatregel moet noodzakelijk zijn, moet proportioneel zijn (in verhouding tot de veroorzaakte ordeverstoring) en er moet worden voldaan aan het subsidiariteitsbeginsel, dat erop neerkomt dat niet met een minder ingrijpend middel zou kunnen worden volstaan. Uit de jurisprudentie over verblijfsontzeggingen blijkt dat de rechter de volgende factoren in zijn toetsing betrekt: staat de mate van overlast in verhouding tot de omvang van de maatregel (welk gebied en welke tijdstippen)? Zijn er op dit verbod individuele uitzonderingen noodzakelijk? En hoe lang geldt het verbod? De beantwoording van deze vragen is sterk casuïstisch. Het vijfde lid heeft betrekking op de eventueel noodzakelijke uitzonderingen op het verbod die in het concrete geval moeten worden gemaakt. Indien betrokkene zijn woon- of werkadres heeft in het desbetreffende gebied, dient dit in beginsel van het verbod te worden uitgezonderd.

Artikel 3:10 Sekswinkels

Zoals aangegeven in de toelichting bij artikel 3:1, onder e, is ervoor gekozen sekswinkels niet onder het "seksinrichting"-begrip (en daarmee de vergunningplicht) te brengen. Hieraan ligt de gedachte ten grondslag dat de vestiging van sekswinkels doorgaans afdoende zal kunnen worden gereguleerd langs de weg van het bestemmingsplan en dat het - ter bescherming van de openbare orde of de woon- en leefomgeving - niet nodig is deze bedrijven als regel aan voorafgaand toezicht te onderwerpen.

Afhankelijk van de plaatselijke omstandigheden kan het (vanuit deze motieven) echter gewenst zijn wel in zekere mate te kunnen reguleren. In dat geval kan worden overwogen artikel 3;10 op te nemen, op grond waarvan gebieden of delen van de gemeente kunnen worden aangewezen waarin het in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving niet is toegestaan een sekswinkel te (doen) exploiteren. Indien wordt afgezien van het opnemen van artikel 3:10 kan onderdeel e in artikel 3:1 achterwege worden gelaten en komt de titel van afdeling 2 "Seksinrichtingen, straatprostitutie en dergelijke" te luiden.

Artikel 3:11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke

Dit artikel heeft een repressief karakter: het schept niet zonder meer een verbod, maar slechts voorzover het bevoegd bestuursorgaan daaromtrent nader heeft besloten. Hoewel denkbaar is dat deze bepaling in de praktijk vooral zal worden toegepast ten aanzien van sekswinkels, richt zij zich op het tentoonstellen en dergelijke als zodanig; zij kan dus bijvoorbeeld ook betrekking hebben op erotisch-pornografische foto's of afbeeldingen aangebracht aan sekstheaters, bedoeld om de aandacht van het publiek te vestigen op de daarin plaatsvindende voorstellingen.

Zoals in het eerste lid is aangegeven, kan het bevoegd bestuursorgaan de regulering terzake gestalte geven door:

aan de betrokken rechthebbende bekend te maken dat, door de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar wordt gebracht;

(algemene) regels vast te stellen die in acht moeten worden genomen bij het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften en dergelijke als hier bedoeld.

Zowel "bekendmaking" als bedoeld onder a, als de vaststelling van "regels" als bedoeld onder b, vormt een besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb: in beide gevallen is er sprake van een besluit - dat zich richt tot een betrokken rechthebbende respectievelijk van algemene strekking is - met het (rechts)gevolg dat een verbod als genoemd in eerste lid, aanhef, van kracht wordt. Tegen zo'n besluit kan dan ook door belanghebbenden bezwaar worden aangetekend.

Artikel 3:12 Beslissingstermijn

Volgens artikel 4:13, eerste lid, van de Awb moet een beschikking worden gegeven binnen de termijn die daarvoor bij wettelijk voorschrift is bepaald (of, bij gebreke daarvan, binnen een redelijke termijn). Dat wettelijk voorschrift is in casu artikel 1:2, eerste lid, waarin is bepaald dat het bevoegd bestuursorgaan op een aanvraag om vergunning of ontheffing moet beslissen binnen acht weken na de datum van ontvangst, welke beslissing voor ten hoogste acht weken kan worden verdaagd (tweede lid).

De voorbereiding van een besluit op een aanvraag om vergunning voor het exploiteren van een seksinrichting kan complex van aard zijn. Indien een langere beslissingstermijn dan de in artikel 1:2 genoemde wenselijk wordt geacht, kan daartoe artikel 3:12 worden opgenomen (vanzelfsprekend is de daarin genoemde termijn van twaalf weken indicatief).

In dat geval dient tevens het derde lid van artikel 1:2 als volgt te worden gewijzigd !:
3. Het bepaalde in het eerste en het tweede lid geldt niet voor de beslissing op een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 3:4, eerste lid.

De voorgeschreven beslissingstermijn (van artikel 1:2 of artikel 3:12) is een termijn van orde. Overschrijding ervan doet niet af aan de bevoegdheid te beslissen over een ingediende aanvraag, maar leidt wel tot een fictieve weigering waartegen door belanghebbenden bezwaar kan worden aangetekend (artikel 6:2, onder b, van de Awb). Opneming van artikel 3:12 ligt daarom in de rede indien moet worden

aangenomen dat de in artikel 1:2 genoemde beslissingstermijn niet incidenteel maar als regel te kort zal zijn.

Artikel 3:13 Weigeringsgronden

De hier genoemde belangen vormen tezamen de “huishouding”, tot het regelen en besturen waarvan gemeenten bevoegd zijn. Ten onrechte zou de aanduiding “weigeringsgronden” hierbij de indruk kunnen wekken dat genoemde belangen slechts zouden kunnen worden behartigd door geen vergunning te verlenen. Waar het om gaat is dat deze belangen de grondslag vormen voor de uitoefening van de bevoegdheden die het gemeentebestuur terzake toekomen. Die uitoefening kan inhouden dat met betrekking tot (de exploitatie van) prostitutie op basis van de in dit artikel genoemde belangen:

bij verordening algemeen verbindende voorschriften kunnen worden vastgesteld (zoals de in dit hoofdstuk opgenomen bepalingen);

nadere regels kunnen worden vastgesteld (als bedoeld in artikel 3:3);

beleidsregels kunnen worden vastgesteld (als bedoeld in artikel 4:81 van de Awb);

vergunning kan worden verleend, onder vergunningsvoorschriften en beperkingen (als bedoeld in artikel 1:4);

de vergunning kan worden gewijzigd of ingetrokken (als bedoeld in artikel 1:6) of vergunning kan worden geweigerd.

De hier genoemde belangen moeten dus enerzijds worden beschouwd als de grondslag voor (en begrenzing van) het gemeentelijk beleid en anderzijds als handvatten om de (exploitatie van) prostitutie te reguleren, maximeren en beheersen.

Om discussie over de bevoegdheid tot wijziging of intrekking van de vergunning te voorkomen, adviseren wij een vergunningsvoorschrift op te nemen dat niet mag worden gehandeld in strijd met het bepaalde in hoofdstuk 3 van de APV.

Eerste lid, onder a: levensgedrag
Zie voor toelichting hierop de toelichting onder artikel 3:5.

Eerste lid, onder b: bestemmingsplan
Net zoals in de praktijk van de vergunningverlening op basis van afdeling 2.3, zal ook hier regelmatig voor kunnen komen dat er geen sprake is van een weigeringsgrond als bedoeld in het tweede lid, maar dat het geldende bestemmingsplan vestiging van een seksinrichting of escortbedrijf ter plaatse niet toelaat. Het is in dat geval lastig en onduidelijk als er vergunning wordt verleend, maar tegelijkertijd moet worden uitgelegd dat daar geen gebruik van kan worden gemaakt.

Bij wijze van coördinatie is daarom strijdigheid met het bestemmingsplan als weigeringsgrond opgenomen. Blijkens ABRS 24-03-1997, AB 1997, 201, JG 97.0165 , is zulks aanvaardbaar omdat een dergelijke bepaling geen zelfstandige planologische regeling bevat. Weliswaar brengt het tweede lid met zich mee dat de burgemeester in een beoordeling van het geldende bestemmingsplan treedt, maar dit laat de

bevoegdheid van het college inzake de toepassing van het geldende bestemmingsplan onverlet. Van een doorkruising van de Woningwet of de Wet op de Ruimtelijke Ordening is geen sprake.

Eerste lid, onder c: minderjarig, onvrijwillig, illegaal
Deze weigeringsgrond is feitelijk een bijzondere invulling van de vaker voorkomende weigeringsgrond, namelijk vrees voor ernstige verstoring van de openbare orde. Als er aanwijzingen zijn, bijvoorbeeld op basis van politierapportages, dat de voorgenomen exploitatie in strijd is met artikel 273f is vergunningverlening uitgesloten. Voorkomen moet worden dat de exploitant prostituees onder dwang arbeid laat verrichten, of minderjarigen laat werken. Zo dient ter bescherming van de openbare orde ook te worden voorkomen dat de exploitant prostituees zonder een voor het verrichten van arbeid geldige verblijfstitel inzet. Verwezen wordt in dit verband naar de uitspraak van de Rb Rotterdam van 5-09-1997, JG 97.0209 : naar het oordeel van de Rechtbank zijn terecht twee horeca-inrichtingen gesloten en zijn de exploitatievergunningen ingetrokken wegens de smokkel van illegalen. De Rechtbank ziet dit als een aantasting van de openbare orde.

Om te voorkomen dat werkzame prostituees tegen hun wil bepaalde seksuele contacten moeten aangaan, kunnen aan de vergunning voorschriften worden verbonden, zoals: een verbod op het opleggen van een minimum aantal klanten, of het recht van prostituee om klanten of bepaalde seksuele handelingen te weigeren.

Tweede lid
Europese Dienstenrichtlijn
De Europese Dienstenrichtlijn is van toepassing op sexinrichtingen. Het drijven van een dergelijke onderneming is immers het verrichten van een dienst aan de klant. De Dienstenrichtlijn eist dat een vergunningstelsel a. niet discriminatoir, b. noodzakelijk en c. proportioneel is. In bijna alle gevallen gaat het om vestiging van een sexinrichting waarvoor artikel 9 van de richtlijn de bovengenoemde criteria geeft. Onder noodzakelijkheid wordt in artikel 9 verstaan een dwingende reden van algemeen belang. Dit begrip omvat onder andere de volgende gronden: openbare orde, openbare veiligheid en volksgezondheid, als bedoeld in de artikelen 46 en 55 van het Verdrag; handhaving van de maatschappelijke orde; doelstellingen van het sociaal beleid; bescherming van afnemers van diensten; bescherming van werknemers; voorkoming van fraude; bescherming van het milieu en het stedelijk milieu, verkeersveiligheid. Zie verder overweging 40 van de richtlijn. Het gaat hier om de zogenaamde ‘rule of reason’. Mocht het in een enkel geval niet gaan om een vestiging, maar om een ondernemer die de grens overschrijdt om zijn diensten te verrichten, dan is niet artikel 9, maar artikel 16 van toepassing dat uitsluitend de criteria openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid en milieu als grondslag voor een vergunningstelsel kent. Zie verder het commentaar bij artikel 1:8.

Proportionaliteit: voor de beantwoording van de vraag of een algemene regel niet volstaat voor de regeling van de horeca zijn wij van mening dat een algemene regel hier niet aan de orde is vanwege het persoonsgebonden aspect van de vergunning. Alleen door middel van vergunningvoorwaarden te stellen aan de ondernemer kan men ‘het maatpak’ leveren. Dit geldt ook voor de Bibob-toets. Het confectiepak voldoet hier niet.

Vestiging: Op grond van overweging 37 van de richtlijn is er overeenkomstig de rechtspraak van het HvJ sprake van vestiging, als er een daadwerkelijke uitoefening van een economische activiteit voor onbepaalde tijd vanuit een duurzame vestiging wordt verricht. Aan die eis kan ook zijn voldaan als een onderneming voor een bepaalde tijd wordt opgericht of als er een gebouw wordt gehuurd van waaruit de

ondernemer zijn activiteiten onderneemt.

Wij hebben gemeend dat de weigeringsgronden onder de rule of reason vallen. Wel moeten de begrippen worden geïnterpreteerd binnen de bandbreedte van de rule of reason. Andere weigeringsgronden zijn niet geoorloofd. Uiteraard dient gemotiveerd te worden van welke weigeringsgrond sprake is en waarom.

Tweede lid, onder a: openbare orde

De bescherming van de openbare orde en de woon- en leefomgeving kan onder meer aanleiding zijn om het aantal seksinrichtingen waarvoor vergunning kan worden verleend aan een maximum te binden. Indien het maximumaantal vergunningen is verleend, kan vergunning voor een nieuwe seksinrichting worden geweigerd om te voorkomen dat de openbare orde ter plaatse door de vestiging van een nieuw bedrijf verder wordt verstoord.

Onder meer ARRS 18-02-1999, JG 99.0168 m.nt. W.A.G. Hillenaar, 22-05-1987, AB 1988, 240, en 08-01-1988, AB1988, 417 maken duidelijk dat de rechter op zichzelf aannemelijk acht dat aantasting van de woon- en leefomgeving wordt veroorzaakt door de cumulatieve effecten van een aantal inrichtingen (in casu bordelen) in de gemeente en dat dit aantal kan worden gemaximeerd. Wel moet bij een “boventallige” vergunningaanvraag worden aangetoond of aannemelijk gemaakt dat de aanwezigheid of de wijze van exploitatie van de betrokken inrichting de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig beïnvloedt. Om in dat geval voldoende gemotiveerd vergunning te weigeren kan dus niet worden volstaan met het gegeven dat het maximumaantal te verlenen vergunningen is bereikt maar moet ook worden aangegeven dat er in casu niets is gebleken van bijzondere omstandigheden die ertoe zouden nopen om - in afwijking van dat beleid - toch vergunning te verlenen.

Als uitgangspunt is een maximumbeleid, bijvoorbeeld ten aanzien van horeca-inrichtingen of vent- en standplaatsvergunningen, door de rechter aanvaard. Bij de toepassing van zo’n beleid kan een prostitutienota of een vergelijkbaar beleidsstuk een belangrijk hulpmiddel zijn, indien daarin gemotiveerd is toegelicht welke concentratiegebieden zijn aangewezen en voor welk aantal inrichtingen ten hoogste een vergunning kan worden verleend. Ook een bestemmingsplan kan daarvoor als middel dienen, indien daaruit het karakter van een bepaalde straat of wijk blijkt.

Tweede lid, onder b: woon- en leefomgeving

Het belang van de openbare orde en dat van de woon- en leefomgeving zijn nauw met elkaar verweven. Waar een maximumbeleid kan worden geacht te zijn ontleend aan het belang van de openbare orde, kan een concentratiebeleid worden beschouwd als met name gericht op de bescherming van de woon- en leefomgeving in bepaalde delen van de gemeente. Gelet op eerdergenoemde verwevenheid, wordt een maximumbeleid en een concentratiebeleid veelal ter onderlinge versterking in combinatie toegepast. De exploitatie van seksinrichtingen kan worden tegengegaan op plaatsen waar de woon- en leefomgeving op ontoelaatbare wijze nadelig zou worden beïnvloed. Daarvoor zou bijvoorbeeld specifiek reden kunnen zijn in woonbuurten of in de nabije omgeving van ‘gevoelige’ gebouwen (schoolgebouwen, kerkgebouwen e.d.). Indien aldus gebiedsaanwijzing heeft plaats gehad, kan op een aanvraag om vergunning voor het exploiteren van een seksinrichting in een aangewezen gebied afwijzend worden beslist in het belang van het woon- en leefklimaat ter plaatse.
Vanzelfsprekend kan een dergelijk beleid ook worden toegepast ten aanzien van bepaalde categorieën seksinrichtingen. Denkbaar is immers dat de woon- en leefomgeving in een bepaald gebied zich niet verdraagt met de vestiging van raamprostitutiebedrijven, maar bijvoorbeeld wel met de vestiging van

clubs, bordelen en dergelijke.
Ook een aspect van bescherming van de woon- en leefomgeving is uiteraard de omvang van de inrichting. In een vergunningvoorschrift, dat overigens tevens betrekking heeft op de hierna te noemen grond veiligheid van personen, kan het maximale aantal werkzame prostituees worden vastgesteld.

Tweede lid, onder c: Veiligheid personen of goederen

Bij de exploitatie van openbare (en daarmee seks)inrichtingen, is het van groot belang de brandveiligheid te kunnen waarborgen. Voor wat betreft de inrichtingen die zijn aan te merken als bouwwerk in de zin van de Woningwet:

Is het Bouwbesluit daarop van toepassing met het oog op de brandveiligheid van de inrichting zelf; en

biedt de gemeentelijke bouwverordening daarvoor de grondslag voor zover het gaat om het gebruik van de inrichting.

Gaat het om inrichtingen die niet zijn aan te merken als bouwwerk in de zin van de Woningwet (bijvoorbeeld vaartuigen), dan wordt het gebruik van de inrichting bestreken door de brandbeveiligingsverordening.

Tweede lid, onder d: verkeersvrijheid of -veiligheid

Het belang van de verkeersvrijheid of -veiligheid valt onder de noemer openbare veiligheid en zal doorgaans vooral aan de orde zijn bij straat- en raamprostitutie. Daarbij vindt de werving van klanten immers plaats op of aan de openbare weg, alwaar sprake is van soms aanzienlijke aantallen voetgangers en motorvoertuigen. Aanwijzing van een tippelzone of vestiging van raamprostitutiebedrijven kan dan bezwaarlijk zijn, indien daardoor bijvoorbeeld de normale bereikbaarheid van het desbetreffende gebied wordt geschaad of bewoners ter plaatse niet of nauwelijks meer kunnen parkeren. Situaties als deze kunnen zich evenwel ook voordoen bij vestiging van een (te) groot aantal bordelen in een bepaald gebied, zodat ook bij andere vormen van prostitutie de verkeersveiligheid of -vrijheid aanleiding kan vormen tot regulering (in de vorm van een maximum- of concentratiebeleid).

Tweede lid onder e: gezondheid

Tot de belangen die deel uitmaken van de gemeentelijke huishouding, behoort ook dat van de (volks)gezondheid. Daarnaast hebben de gemeenten, met als uitvoerende instantie de GGD, ook een aantal wettelijke taken met betrekking tot de ontwikkeling en uitvoering van volksgezondheidbeleid. In dit verband wordt gewezen op de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv; stb. 1990, 300) en meer in het bijzonder op het Besluit collectieve preventie volksgezondheid (Stb. 1992, 569). Dit Besluit verplicht gemeenten namelijk zorg te dragen op voor de uitvoering van collectieve preventie van onder meer seksueel overdraagbare aandoeningen (soa) en aids. Bovendien heeft de wetgever bij de opheffing van het bordeelverbod het verbeteren van de positie van de prostituee, waaronder tevens begrepen de gezondheidssituatie, als een van de hoofddoelstellingen bestempeld. Alle reden dus voor gemeenten, bijgestaan door de GGD, om een actief volksgezondheidsbeleid te voeren.

Doelstelling van zo'n beleid kan om te beginnen zijn het (doen) verzorgen van voorlichting over besmettingsrisico's en seksueel veilig gedrag aan prostituees, prostituanten en exploitanten. Bij die partijen rust immers de belangrijkste verantwoordelijkheid voor de daadwerkelijke preventie van soa. Ook kan het beleid erop gericht zijn zo laagdrempelig mogelijke faciliteiten te (doen) verwezenlijken voor betrokkenen; hierbij kan worden gedacht aan toegankelijke gezondheidszorgvoorzieningen, waar

prostituees en prostituanten zich tegen een beperkte vergoeding en op professionele wijze kunnen laten onderzoeken op de aanwezigheid van soa. Dit beleid kan ook zijn weerslag vinden in specifieke vergunningvoorschriften. Daarbij valt te denken aan de verplichting voor de exploitant om een “veilig seks beleid” te voeren (dat wil zeggen dat ze geen onveilige seks mogen aanbieden en veilige seks moeten faciliteren) en prostituees in de gelegenheid moeten stellen zich regelmatig op soa te laten onderzoeken. Ook kan het voorschrift worden opgenomen dat de exploitant verplicht is om de GGD toe gang te verlenen tot de inrichting ten behoeve van de voorlichting van prostituees. Als GGD-artsen of verpleegkundigen zijn aangewezen als toezichthouders is een dergelijk voorschrift niet nodig. Van verschillende zijde is echter opgemerkt dat de rol van de GGD als vertrouwenspersoon zich moeilijk verhoudt met die van toezichthouder. Een ander vergunningvoorschrift waar in het kader van de gezondheidspositie van de prostituee aan gedacht kan worden, is het verbod op verplichte alcoholconsumptie.

Waar het gaat om de preventie van soa’s wordt wel eens gedacht over het verplicht stellen van een periodieke medische controle van prostituees. Daargelaten of en hoe het verplicht stellen van een dergelijke controle mogelijk is, kan zulks ertoe leiden dat het illegale prostitutiecircuit zich uitbreidt en dat een toenemende groep, met name seropositieve of drugsgebruikende, prostituees onbereikbaar wordt voor voorlichting en medische zorg.

Tweede lid, onder e: zedelijkheid

Voor wat betreft de bescherming van de zedelijkheid wordt wel eens gesteld dat gemeenten hierbij geen verordenende bevoegdheid zou toekomen nu daarover door de formele wetgever strafbepalingen zijn vastgesteld, te weten de artikelen 239, 240, 240a en 240b van het Wetboek van Strafrecht. De (aanvullende) regelgevende bevoegdheid die gemeenten op dit punt reeds toekwam wordt door deze bepalingen echter ongemoeid gelaten. De daarover bestaande jurisprudentie blijft derhalve actueel.

Zo werd de vraag of een APV-bepaling die de exploitatie van een sekswinkel aan een vergunning onderwierp in strijd was met de artikelen 240 en 451bis van het Wetboek van Strafrecht, in HR 05-06-1979, NJ 1979,553, ontkennend beantwoord.

Ook al kunnen ter bescherming van de zedelijkheid dus ook bij gemeentelijke verordening vergunningsvoorschriften worden vastgesteld, het zedelijkheidsmotief zal bij de regulering van de commerciële exploitatie van prostitutie doorgaans niet vooropstaan. Denkbaar is bijvoorbeeld dat op basis van het zedelijkheidsmotief in de vergunningvoorschriften een minimumleeftijdsgrens voor bezoekers wordt gesteld van bijvoorbeeld 16 of 18 jaar

Tweede lid, onder f: arbeidsomstandigheden

Volgens de MvT betreft de bescherming en verbetering van de positie van de prostituee, die als gezegd één van de hoofddoelstellingen van de wetswijziging is, onder meer de arbeidsomstandigheden in prostitutiebedrijven. Door opheffing van het algemeen bordeelverbod is de Arbeidsomstandighedenwet (Stb. 1990, 94) van toepassing op delen van de prostitutiebranche, te weten waar sprake is van een arbeidsverhouding als bedoeld in de wet.

Tot slot nog een enkele opmerking over de arbeidsovereenkomst en de arbeidsvoorwaarden. Al onder artikel 250bis van het Wetboek van Strafrecht kwam het voor dat er sprake was van een arbeidsovereenkomst tussen prostituee en exploitant. In de literatuur werd betwijfeld of een dergelijke overeenkomst in strijd met de openbare orde of de goede zeden kwam of, nu artikel 250bis zich richtte tot

de exploitant, in strijd met de wet kon worden geacht. Met de opheffing van het algemeen bordeelverbod heeft deze discussie aan belang verloren.

Van verordeningsbepalingen over arbeidsvoorwaarden van prostituees moet worden aangenomen dat die te zeer treden in het particuliere belang van de prostituee en de exploitant, en de grenzen van de huishouding (de regelgevende bevoegdheid) van de gemeente te buiten gaan. Blijkens de MvT stelt ook de wetgever zich op het standpunt dat “de centrale noch de lokale overheid het tot haar taak dient te rekenen om binnen de grenzen van vrijheid en zelfbepaling nadere regels te stellen over de rechtsverhouding tussen exploitant en prostituee.

Artikel 3:14 Beëindiging exploitatie

Eerste en tweede lid
Dit artikel voorziet in de omstandigheid dat de exploitant zijn bedrijf heeft beëindigd of heeft overgedaan aan een rechtsopvolger. Onder beëindiging wordt tevens verstaan wijziging van de naam van de exploitant of van een of meerdere namen van de exploitanten. Een nieuwe vergunning moet dan worden aangevraagd. In het eerste lid is bepaald dat de vergunning bij feitelijke beëindiging van de exploitatie van rechtswege komt te vervallen. Het bevoegd bestuursorgaan heeft er belang bij een actueel overzicht te kunnen hebben van de in de gemeente actieve exploitanten; in verband daarmee is in het tweede lid bepaald, dat binnen een week na de feitelijke beëindiging van de exploitatie daarvan moet worden kennisgegeven.

Artikel 3:15 Wijziging beheer

Eerste lid
Het bevoegd bestuursorgaan heeft er belang bij eveneens een actueel overzicht te kunnen hebben van de in de gemeente actieve beheerders; in verband daarmee is in het eerste lid bepaald dat, indien een of meer beheerders van een inrichting hun werkzaamheden feitelijk hebben beëindigd, de exploitant daarvan binnen een week na die feitelijke beëindiging moet kennisgeven. Anders dan bij beëindiging van de exploitatie, leidt het vertrek van een beheerder niet tot het van rechtswege vervallen van de vergunning: denkbaar is immers dat het beheer in de inrichting in handen is van meer personen of dat het beheer in handen komt van de exploitant zelf.

Tweede lid
Denkbaar is ook dat de exploitant de plaats van de vertrokken beheerder(s) wenst te laten innemen door een of meer andere personen. Het tweede lid verlangt in dat geval dat de exploitant het bevoegd bestuursorgaan verzoekt om, zoals is voorgeschreven in artikel 3:4, tweede lid, onder b, de nieuwe beheerder(s) te vermelden in de aan hem verleende vergunning. Daarbij dient ten aanzien van de nieuwe beheerder(s) een antecedentenonderzoek plaats te vinden.

Derde lid
In dit lid is bepaald dat de nieuwe beheerder al aan de slag kan vanaf het moment dat de aanvraag is ingediend. Hierdoor is enerzijds gewaarborgd dat er voor die tijd geen nieuwe beheerders werkzaam kunnen zijn. Dit zou immers het aantonen van schijnbeheer aanzienlijk bemoeilijken. Anderzijds wordt hiermee tegemoet gekomen aan in de praktijk noodzakelijke flexibiliteit. Wijziging van beheer zal immers

nog vaker aan de orde zijn dan de wijziging van de exploitatie.

Uit het oogpunt van lastenvermindering verkiezen sommige gemeenten bij de wijziging in het beheer een systeem van verplichte kennisgeving in plaats van wijzigingsvergunningen. Een alternatieve tekst van het tweede en derde lid is dan:
2. Het beheer kan slechts worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder of nieuwe beheerders, indien de exploitant het bevoegd bestuursorgaan hiervan vooraf in kennis heeft gesteld en het bevoegd bestuursorgaan de kennisgeving heeft aanvaard, dan wel na de kennisgeving zes weken zijn verstreken.

Artikel 3:16 Overgangsbepaling

Dit artikel is in de model-APV van de VNG geschrapt omdat het al zo lang deel uit maakt van de APV dat het nauwelijks nog denkbaar is dat hier apart overgangsrecht nodig is. Conform de model-APV is het artikel ook hier geschrapt.

HOOFDSTUK 4. BESCHERMING VAN HET MILIEU EN HET NATUURSCHOON EN ZORG VOOR HET UITERLIJK AANZIEN VAN DE GEMEENTE

AFDELING 1: GELUIDHINDER EN VERLICHTING

Artikel 4:1 Begripsbepalingen

Inrichtingen
Besluit op 1 januari 2008 is het nieuwe Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (hierna: Besluit) in werking getreden. Dit besluit vervangt een groot aantal algemene maatregelen van bestuur (AMvB's). Een van die AMvB's is het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer. Voor de inwerkingtreding van het nieuwe Besluit werd in de APV voor festiviteiten met het begrip "Besluit" verwezen naar het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer en werd voor diverse begrippen (bijvoorbeeld het begrip inrichting) aangesloten bij dit besluit. Het Besluit geeft, evenals het oude Besluit horeca- sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer, gemeenten de mogelijkheid om bij festiviteiten via een gemeentelijke verordening ontheffing te verlenen voor artikelen over geluid-, trillings- en lichthinder.

Er zijn ook diverse inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van het oude besluit. Met de inwerkingtreding van het Besluit wordt het aantal branches en bedrijven dat gebruik kan maken van de regelingen voor collectieve en individuele festiviteiten vergroot. Zo vallen (niet-agrarische) inrichtingen die voorheen onder een van de elf andere AMvB's vielen nu ook onder het nieuwe besluit. Het gaat om besluiten als bijvoorbeeld Besluit opslag- en transportbedrijven, Besluit detailhandel- en ambachtsbedrijven, Besluit bouw- en houtbedrijven en Besluit inrichtingen voor motorvoertuigen. Ook diverse soorten inrichtingen die voorheen vergunningplichtig waren, zoals metaalelectrobedrijven, vallen nu onder het Besluit.

Een tweede belangrijke wijziging is dat het Besluit de mogelijkheid biedt om in de gemeentelijke verordening voorwaarden te stellen aan festiviteiten ter voorkoming of beperking van geluidhinder.

Inrichting op grond van de Wet milieubeheer moeten inrichtingen die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken ofwel over een milieuvergunning beschikken, of voldoen aan een algemene maatregel van bestuur (AMvB), welke artikelen met betrekking tot de bescherming van het milieu bevat.
Een inrichting is volgens artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer "elke door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht." In het Inrichtingen- en vergunningenbesluit (Ivb) van de Wm zijn de categorieën van inrichtingen aangewezen die nadelige gevolgen kunnen veroorzaken voor het milieu. Deze inrichtingen waren tot 1 januari 2008 in principe vergunningplichtig volgens de Wm. Het uitgangspunt van de Wm was dat een inrichting een milieuvergunning diende te hebben tenzij de inrichting onder een AMvB op basis van artikel 8.40 Wm viel. Met de inwerkingtreding van het Besluit is dit omgedraaid. Een inrichting valt onder het Besluit tenzij de bedrijfsactiviteiten hiervan zijn uitgezonderd. In dat laatste geval blijft een inrichting vergunningplichtig.

In het Besluit wordt gesproken over drie typen inrichtingen. Dit zijn:

Type A-inrichtingen, deze vallen onder het lichte regime en hoeven geen melding te doen op basis van het Besluit. Ze moeten wel voldoen aan de inrichtinggerelateerde voorschriften uit het Besluit. Type A-inrichtingen zijn bijvoorbeeld kantoren en schoolgebouwen.

Type B-inrichtingen zijn bedrijven die tot nog toe onder de artikel 8.40-AMvB's vielen en bedrijven uit onder andere de metaalelectro-industrie, tandheelkundige laboratoria, zeefdrukkerijen en een deel van de afvalverwerkende bedrijven en bedrijven die door versoepeling of het vervallen van de uitsluitcriteria of het "in hoofdzaak"-criterium nu wel onder het Besluit vallen. Type B-inrichtingen vallen geheel onder het Besluit en zijn meldingsplichtig.

Type C-inrichtingen zijn inrichtingen waarvoor de vergunningplicht blijft gelden, maar die voor een deel van de activiteiten te maken krijgen met de voorschriften in hoofdstuk 3 van het Besluit.

Voor deze afdeling van de APV zijn met name de bepalingen in de hoofdstukken 2 en 4 van het Besluit relevant. De type A- en type B-inrichtingen moeten voldoen aan de in of bij het in hoofdstuk 2 van het Besluit gestelde voorschriften. Voor sommige type B-inrichtingen is daarnaast ook artikel 4.113 (verlichting bij sportbeoefening in de buitenlucht) van belang.

In het oude Besluit horeca- sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer waren de normen voor geluid- en trillingshinder dusdanig laag dat ze bij festiviteiten met levende muziek veelal overtreden zouden worden. Vanwege de maatschappelijke functie van de inrichtingen bood het besluit de mogelijkheid om ontheffing te verlenen van deze voorschriften. In de andere AMvB's was deze mogelijkheid niet opgenomen. In het nieuwe Besluit wordt deze mogelijkheid voor festiviteiten ook aan de andere inrichtingen geboden, bijvoorbeeld voor een personeelsfeest of een open dag.

Geluidsgevoelige gebouwen en terreinenVoor deze begripsbeschrijving wordt aangesloten bij definities voor (geluids)gevoelige gebouwen en terreinen uit het Besluit en de Wet geluidhinder. Het begrip onversterkte muziek is niet eerder gedefinieerd.

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

Eerste lid
De bevoegdheid om te bepalen dat de in dit lid genoemde geluidsnormen niet gelden bij collectieve festiviteiten komt voort uit artikel 2.21, eerste lid, onder a, van het Besluit. Evenals in het oude besluit voorziet dit artikel van het Besluit erin dat op deze dagen overmatige geluidhinder zo veel mogelijk moet worden voorkomen: De voorschriften gelden niet "voor zover de naleving van deze voorschriften redelijkerwijs niet kan worden gevergd". Voorbeelden van collectieve festiviteiten zijn carnaval, kermis of culturele-, sport- en recreatieve manifestaties.

In artikel 4:2 is de uitvoering van de regeling neergelegd bij het college. Er hoeft dus niet jaarlijks een raadsbesluit te worden genomen om te bepalen welke feesten als collectieve festiviteiten worden aangewezen. Het verdient aanbeveling dat het college jaarlijks – in samenspraak met het plaatselijke bedrijfsleven – vaststelt op welke data de betreffende voorschriften uit het Besluit niet van toepassing zijn. Voor de collectieve dagen is geen begrenzing voor het aantal dagen opgenomen. Vaak zal er toch behoefte zijn om vooraf een bepaald maximum aantal festiviteiten vast te stellen. Dit maximum zou door het college kunnen worden vastgelegd in een beleidsregel. Als de gemeenteraad dit zelf wenst te bepalen, dan dient het maximum te worden vastgelegd in de verordening zelf.

Tweede lid
Volgens artikel 4.113, eerste lid, van het Besluit moet de verlichting bij sportbeoefening in de buitenlucht tussen 23.00 uur en 07.00 uur zijn uitgeschakeld en indien er geen sport wordt beoefend of onderhoud wordt uitgevoerd. De bevoegdheid om te bepalen dat deze beperkingen niet gelden bij collectieve festiviteiten staat in artikel 4.113, tweede lid, onder a, van het Besluit. Dit voorschrift is met name bedoeld voor sportverenigingen die buiten de reguliere en recreatieve wedstrijden en trainingen gebruik willen maken van hun lichtinstallatie. Een voorbeeld van een collectieve festiviteit is een sportieve manifestatie waar meerdere sportverenigingen aan mee doen. Ook hier verdient het aanbeveling het college – in samenspraak met de plaatselijke sportverenigingen – vast te laten stellen op welke data de betreffende beperkingen niet van toepassing zijn.
In het Besluit wordt net als voor de festiviteiten als bedoeld in het eerste lid geen maximum gesteld voor het aantal collectieve festiviteiten. Kortheidshalve wordt voor de verdere toelichting over dit maximum verwezen naar de bovenstaande toelichting bij het eerste lid.

Derde lid
De gemeente kan rekening houden met de aard van het gebied door in de verordening gebiedsdifferentiatie toe te passen. De gemeenteraad kan het grondgebied van de gemeente in de verordening bijvoorbeeld verdelen naar verschillende dorpskernen of wijken. De vaststelling van deze gebieden dient plaats te vinden in een apart besluit waarop bezwaar en beroep volgens de Awb mogelijk is. Van deze mogelijkheid kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt tijdens carnaval, kermissen of culturele-, sport- en recreatieve manifestaties. De mogelijkheid van gebiedsdifferentiatie was ook in het oude besluit opgenomen. Wel kan bijstelling van gebieden wenselijk zijn doordat de werkingssfeer van de festiviteitenregeling sterk wordt uitgebreid.
Bij de vaststelling van deze gebieden moet er wel rekening mee worden gehouden dat deze de strekking van de regeling niet ondermijnt. Het onderscheid tussen collectieve en incidentele festiviteiten moet duidelijk blijken. Gebiedsdifferentiatie betekent ook dat het aantal aangewezen dagen of dagdelen per gebied kan verschillen. Artikelen 2.21 en 4.113 van het Besluit kennen alleen gebiedsdifferentiatie voor collectieve festiviteiten.

Artikel 4:3 Kennisgeving incidentele festiviteiten

Eerste lid
De bevoegdheid voor het vaststellen van het aantal incidentele festiviteiten voor inrichtingen in een gemeentelijke verordening staat in de artikelen 2.21 en 4.113 van het Besluit. Volgens artikel 2.21, eerste lid, onderdeel b kan de gemeenteraad bij verordening het aantal dagen of dagdelen aanwijzen waarop individuele inrichtingen voor incidentele festiviteiten vrijstelling kunnen verkrijgen van de geluidsnormen. Een incidentele festiviteit is een festiviteit die aan één of een klein aantal inrichtingen gebonden is.

Dit is bijvoorbeeld een optreden met levende muziek bij een café, een jubileum, een personeels- of straatfeest of een “vroege vogels”-toernooi. In het Besluit is bepaald dat het maximum aantal dagen waarvoor de geluidsnormen niet gelden maximaal 12 dagen of dagdelen per jaar betreft. Het betreft een maximum: de raad heeft de bevoegdheid om, rekening houdend met de plaatselijke omstandigheden, in dit artikel het aantal te verlagen. In het onderhavige artikel dient de raad in de verordening te bepalen hoeveel incidentele festiviteiten per inrichting maximaal zijn toegestaan in de gemeente. Het maximum aantal van 12 incidentele festiviteiten is ongewijzigd in vergelijking met de vorige regeling voor horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen.

Wat wel verandert is dat de regeling nu ook geldt voor festiviteiten bij alle andere type A- en B-inrichtingen die onder het Besluit vallen. Dit betekent dat bijvoorbeeld ook detailhandel, kantoren, opslag- en transportbedrijven en metaalelektro-bedrijven een beroep op deze regeling kunnen doen. De enige uitzonderingen waarvoor de regeling niet geldt, zijn de type C-inrichtingen (d.w.z. inrichtingen die vergunningplichtig blijven of vallen onder Besluit landbouw of Besluit glastuinbouw).

Tweede lid
Volgens artikel 4.113, eerste lid, van het Besluit moet bij inrichtingen de verlichting voor sportbeoefening in de buitenlucht tussen 23.00 uur en 07.00 uur zijn uitgeschakeld en indien er geen sport wordt beoefend of onderhoud wordt uitgevoerd. Op basis van het tweede lid van artikel 4.113 kan hiervan worden afgeweken. Dit kan bijvoorbeeld als sportverenigingen buiten de reguliere competities en recreatieve wedstrijden en trainingen gebruik willen maken van hun lichtinstallatie bij het houden van een veteranentoernooi of een “vroege vogels”-toernooi. Volgens het Besluit is het maximum aantal dagen waarvoor de beperkingen voor de verlichting niet gelden maximaal 12 dagen of dagdelen per jaar. Kortheidshalve wordt voor de verdere toelichting over dit maximum verwezen naar de bovenstaande toelichting bij het eerste lid.

Volgens de toelichting bij het Besluit blijft ook bij gebruik van artikel 4.113 tweede lid de algemene zorgplicht met betrekking tot lichthinder en duisterte voor de sportinrichtingen gelden, al is enige mate van hinder is bij incidentele activiteiten aanvaardbaar. De beoordeling of sprake is van onaanvaardbare lichthinder in geval van de viering van een festiviteit is aan het bevoegd gezag.

Artikel 4:4 Verboden incidentele festiviteiten

(vervallen)
De burgemeester heeft deze (autonome) bevoegdheid op grond van artikel 174 van de Gemeentewet, waarbij is bepaald dat de burgemeester is belast met de uitvoering van verordeningen voor zover deze betrekking hebben op het toezicht op de voor publiek openstaande gebouwen en andere openbare vermakelijkheden. Die bevoegdheid van de burgemeester hoeft in de verordening niet te worden herhaald.

Artikel 4:5 Onversterkte muziek

Dit artikel sluit aan op de artikelen 2.17 en 2.18 van het Besluit. Het artikel is alleen gericht op onversterkte muziek vanuit inrichtingen en niet buiten inrichtingen. Of er sprake is van een inrichting, wordt bepaald door de Wet milieubeheer. In het Besluit is onversterkte muziek uitgezonderd van de algemene geluidsniveaus. Gemeenten hebben, in artikel 2.18, eerste lid, onder f juncto vijfde lid, van het Besluit, expliciet de bevoegdheid gekregen om voor onversterkte muziek regels op te nemen in de Algemene Plaatselijke Verordening. Door het feit dat de hinderbeleving van onversterkte muziek zeker niet lager is dan die van versterkte muziek, dient deze op gelijke wijze te worden beschermd. De geluidwaarden kunnen door de gemeenten zelf worden bepaald. Het kan zijn dat u er de voorkeur aan geeft hogere waarden vast te stellen, bijvoorbeeld vanwege oude, meer gehorige panden. Deze keuze is aan de gemeente.

Om vooral amateurgezelschappen in niet professionele oefenruimtes de kans te geven tot het hobbymatig beoefenen van onversterkte muziek, is voor hen in lid 2 een mogelijkheid gecreëerd om een aantal uur in

de week uitgezonderd te zijn van de geluidsniveaus. In artikel 2 wordt gesproken over “oefenen”. Op deze manier worden festiviteiten en optredens voor publiek uitgesloten. Er is sprake van oefenen als men muziek maakt zonder dat er publiek aanwezig is.

De genoemde geluidsniveaus in tabel c zijn niet van toepassing op;
- het geluid ten behoeve van het oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging of het bijwonen van godsdienstige of levensbeschouwelijke bijeenkomsten en lijkplechtigheden, alsmede geluid in verband met het houden van deze bijeenkomsten of plechtigheden;

-het geluid van het traditioneel ten gehore brengen van muziek tijdens het hijsen en strijken van de nationale vlag bij zonsopkomst en zonsondergang op militaire inrichtingen;

-het ten gehore brengen van muziek vanwege het oefenen door militaire muziekcorpsen in de buitenlucht gedurende de dagperiode met een maximum van twee uren per week op militaire inrichtingen.

Artikel 4:6 Overige geluidhinder

Afbakening
Door in het eerste lid de zinsnede “een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer of het Besluit” op te nemen wordt de afbakening direct vastgelegd. Een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer heeft ofwel een milieuvergunning nodig (waarin geluidsvoorschriften zijn opgenomen) ofwel zijn algemene regels op grond van het Besluit van toepassing. In deze algemene regels zijn ook geluidsvoorschriften opgenomen.

In de praktijk zullen vooral de Zondagswet, Wet Geluidhinder, Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit een afbakeningsdiscussie opleveren. Daarom is gekozen om deze wetten afzonderlijk te benoemen in lid 3.

De provinciale milieuverordening is toegevoegd in dit lid. In een provinciale milieuverordening kunnen namelijk zogenaamde milieubeschermingsgebieden worden aangewezen, waaronder stiltegebieden. Voor deze stiltegebieden kunnen bij provinciale milieuverordening regels over het voorkomen en beperken van geluidhinder worden gesteld, waaronder verbodsbepalingen. De provinciale milieuverordening gaat in dit geval voor de gemeentelijke verordening.

Voor wat betreft de afbakening met hogere regelgeving geldt op grond van artikel 122 van de Gemeentewet dat de bepalingen van de model-APV van rechtswege vervallen als in het onderwerp door een wet, amvb of een provinciale verordening wordt voorzien. De term “onderwerp” in artikel 122 betekent dat het om dezelfde materie moet gaan en dat hetzelfde motief ten grondslag moet liggen aan zowel de lagere als de hogere regeling. De formulering van de afbakeningsbepaling in het derde lid sluit daarom aan bij de Gemeentewet. Zie uitgebreid daarover onder het kopje Afbakeningsbepalingen in de Algemene Toelichting.

Artikel 4:6 heeft betrekking op de vormen van geluidhinder waarin de andere regelingen niet voorzien. Onder andere valt te denken aan:

een niet permanente activiteit in een niet besloten ruimte, zoals een kermis, een heidefeest, een braderie, een rally, enz.;

het door middel van luidsprekers op voertuigen of anderszins reclame of muziek maken of mededelingen doen;

het ten gehore brengen van achtergrondmuziek in winkelstraten;

het gebruik van diverse geluidproducerende recreatietoestellen;

het gebruik van bouwmachines, zoals compressors, cirkelzagen, trilhamers en heistellingen;

het toepassen van knalapparatuur om vogels te verjagen, enz., enz. overige handelingen waardoor geluidoverlast ontstaat.

Voorts kunnen onder artikel 4:6 vormen van geluidhinder vallen, veroorzaakt door het beoefenen van “lawaaiige” hobby’s, het voortdurend bespelen van muziekinstrumenten, het gebruiken van elektro-akoestische apparatuur, het laten draaien van koelaggregaten op vrachtwagens, enz. Met name voor deze vormen van geluidhinder ontbreken algemeen geldende criteria of normen. Dit behoeft ook niemand te verwonderen: de bron van geluidhinder is niet een bepaalde, aanwijsbare inrichting of gedraging. In beginsel kan het elke gedraging betreffen. Van geval tot geval zal daarom moeten worden nagegaan in welke situatie en gedurende welke tijden er sprake is van geluidhinder, en welke maatregelen kunnen worden genomen. Uitgangspunt daarbij zal moeten zijn dat een zekere mate van (geluid)hinder als zijnde onvermijdelijk zal moeten worden aanvaard. Het college kan ontheffing van het verbod verlenen, zo nodig met voorschriften.

Bedacht moet worden bedacht dat klachten over vormen van geluidhinder nogal eens een minder goede verstandhouding tussen buren of omwonenden als achtergrond hebben. Normale handelingen worden dan eerder als (geluid)hinderlijk ervaren, terwijl men minder geneigd is aan een afdoende oplossing mede te werken.

Ook in de voorbeeldbepalingen 4:6a tot en met 4:6e is in het lid de zinsnede “buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer” opgenomen.

Ook deze bepalingen zullen moeten worden uitgezonderd voor de gevallen waarin de bepaling een regeling geeft voor activiteiten waarop ook de Wm ziet. Gebeurt dit niet dan loopt de bepaling het risico onverbindend verklaard te worden. Deze voorbeeldbepalingen vallen - net als artikel 4:6 zelf - onder voorschriften over overlast in het algemeen. Om die reden staat “geluid” steeds tussen haakjes: neemt u artikel 4:6 (en specifieke bepalingen) op in hoofdstuk 2, afdeling 11, Maatregelen tegen overlast en baldadigheid, dan dient de toevoeging “geluid” uiteraard te vervallen. De voorbeelden zijn - net als artikel 4:6 - gebaseerd op de verordenende bevoegdheid krachtens de Gemeentewet. Let wel: door het opnemen van de voorbeelden 4:6a tot en met 4:6c is artikel 4:6 niet overbodig geworden.

Lex silencio positivo

Met de toevoeging van lid 4 wordt het ontstaan van een van rechtswege verleende vergunning niet mogelijk omdat dit een onwenselijke situatie zou kunnen opleveren. De Lex Silencio Positivo wordt hier dus niet toegepast.

Artikel 4:6a (Geluid)hinder door dieren

Degene die buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor een omwonende of overigens voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Artikel 4:6b (Geluid)hinder door motorvoertuigen, bromfietsen e.d.

verbiedt het zich "(geluid)hinderlijk" gedragen met een motorvoertuig of een bromfiets. "Gedragen" betreft niet alleen het rondrijden, maar ook het stilstaan met (luidruchtig) draaiende motor. Het artikel komt niet in strijd met het bepaalde in de Wegenverkeerswet; de Hoge Raad heeft uitgemaakt dat deze wet geen betrekking heeft op het misbruiken van de weg door personen die daarbij geen eigen verkeersbelang kunnen doen gelden.

Artikel 4:6d Mosquito

Een "mosquito" is een apparaatje dat een hinderlijke hoge pieptoon veroorzaakt die alleen voor jongeren tot een leeftijd van ongeveer 25 jaar hoorbaar is. Dit apparaat wordt in meer dan honderd Nederlandse gemeenten gebruikt ter bestrijding van overlast door hangjongeren. Hoewel uit onderzoek van onder meer TNO blijkt dat de mosquito bij normaal gebruik geen gezondheidsschade oplevert, wordt met het aanbrengen ervan in ieder geval de bewegingsvrijheid van jongeren beperkt, die wordt beschermd door artikel 2, vierde protocol Europees Verdrag voor de rechten van de Mens (EVRM). Voor een uitvoeriger schets van de mensenrechtelijke en verdragsrechtelijke bezwaren verwijzen wij naar de notitie "Handreiking gebruik mosquito door gemeenten" die als bijlage is toegevoegd bij onze ledenbrief van 17 juni 2010: http://www.vng.nl/eCache/DEF/97/314.html

Binnen onze gemeente is een mosquito aanwezig bij de doorgang bij De Mallemoolen / Muldershof. De Mosquito is daar in 2008 aangebracht om hangjongeren te verjagen.

Het gebruik van de mosquito is effectief, maar omstreden. Mede vanwege de omstreden status van de mosquito verdient het de voorkeur om een apart artikel in de APV op te nemen, zodat niet langer voor dit soort situaties een ontheffing wordt verleent van het artikel "overige geluidshinder" dat in de meeste APV's is opgenomen.

Middels dit artikel is het mogelijk om een mosquito te plaatsen voor de duur van twaalf maanden. Deze periode is vervolgens te verlengen met een periode van twaalf maanden. Voorafgaand aan deze verlenging zal een evaluatie worden ingepland.

Plaatsing mosquito's door particulieren

Particulieren die mosquito's plaatsen zijn huiseigenaren, woningcorporaties, exploitanten van parkeergarages e.d. Plaatsing van mosquito's in private situaties is primair een verantwoordelijkheid van de eigenaar, die daarbij uiteraard rekening zal moeten houden met civielrechtelijke, strafrechtelijke en bestuursrechtelijke normen. In geval van hinder of overlast van het apparaat kunnen anderen, zoals omwonenden, een actie uit onrechtmatige daad instellen. Wat betreft de strafrechtelijke kant kan worden gewezen op artikel 431 WSr (burengerucht). Bestuursrechterlijk kan er worden opgetreden op grond van artikel 4.6 van de APV. Deze bepaling houdt een verbod in om toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben die in het publieke domein geluidhinder veroorzaken. Van dat verbod kan het college op grond van het tweede lid van artikel 4.6 ontheffing verlenen. Het plaatsen van een mosquito is op die wijze aan de eis van een ontheffing gebonden. Het plaatsen zonder ontheffing of het plaatsen in strijd met aan de ontheffing verbonden voorschriften leidt tot overtreding waartegen het college handhavend kan optreden.

Concreet zal dat leiden tot aanschrijving en eventuele toepassing van bestuursdwang op kosten van de overtreder.

AFDELING 2: BODEM-, WEG- EN MILIEUVERONTREINIGING

Algemene toelichting

Bij de wijziging van de model-APV in 2004 is deze afdeling hernummerd van 4.4 in 4.2 wegens het vervallen van afdeling 4.2 (oud) Afvalstoffen. Afdeling 4.3 (oud) Lozing en riolering was al eerder vervallen.

Voorts zijn de bepalingen 4.4.1 (oud) Verontreiniging van de weg en van terreinen, 4.4.2 (oud) Verontreiniging bij werkzaamheden op de weg, 4.4.3 (oud) Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren, 4.4.4 (oud) Wegwerpen van reclame- en strooibiljetten en 4.4.7 Verbod doorzoeken van ter inzameling gereed staande afvalstoffen vervallen.

Deze bepalingen zijn vervallen vanwege de nieuwe model-afvalstoffenverordening. Dit brengt met zich dat artikel 4.4.5 Straatvegen is hernummerd naar artikel 4.2.1 (nu artikel 4:7), artikel 4.4.6 Natuurlijke behoefte doen naar artikel 4.2.2 (nu artikel 4:8) en artikel 4.4.8 Toestand van sloten en andere wateren en niet-openbare riolen en putten buiten gebouwen naar 4.4.3 (nu artikel 4:9).

Hieronder wordt nader ingegaan op de model-afvalstoffenverordening en u vindt hier ook een transponeringstabel van de model-APV naar de model-ASV.

1. Een aparte model-afvalstoffenverordening
In december 2003 is de digitale publicatie “De model-afvalstoffenverordening herzien” beschikbaar gesteld op onze website www.vng.nl. In deze publicatie is een nieuwe model-afvalstoffenverordening (hierna model-ASV) opgenomen, met een uitgebreide toelichting hierop. Hierover bent u geïnformeerd met onze nieuwsbrief, nummer 1639 van 4 december 2004. De model-ASV is ook beschikbaar op www.modelverordeningen.nl, de uitgebreide toelichting uit de digitale publicatie ontbreekt hier echter. Vóór het uitbrengen van de nieuwe model-ASV werd het onderwerp afvalstoffen geregeld in afdeling 4.2 model-APV. De wijziging van de Wet milieubeheer (structuur beheer afvalstoffen, Staatsblad 2001, 346) gaf aanleiding om deze afdeling te herzien. Tegelijkertijd met de herziening van afdeling 4.2 model-APV is besloten om afdeling 4.2 als ook daarmee samenhangende bepalingen uit afdeling 4.4 als een aparte model-ASV uit te brengen. Hiermee komen afdeling 4.2 in zijn geheel en daarmee samenhangende bepalingen uit afdeling 4.4 te vervallen in de model-APV.

2. Redenen voor een aparte model-afvalstoffenverordening
De volgende redenen kunnen worden genoemd voor het apart uitbrengen van een model-ASV.

Autonomie versus medebewind

De model-APV is in het algemeen gebaseerd op de bevoegdheid van de gemeente om onderwerpen die de gemeentelijke huishouding aangaan aanvullend te reguleren op grond van artikel 149 Gemeentewet. Het opstellen van een afvalstoffenverordening vloeit echter voort uit de wettelijke plicht voor gemeenten, gebaseerd op artikel 10.23, eerste lid, Wet milieubeheer.

In afdeling 4.2 van de model-APV waren naast medebewindsbepalingen ook enkele autonome bepalingen opgenomen. De grondslag van de model-ASV in artikel 10.23, eerste lid, Wet milieubeheer is echter verbreed. De afvalstoffenverordening wordt voortaan in het belang van de bescherming van het milieu vastgesteld. De behoefte om autonome bepalingen op te nemen in de afvalstoffenverordening is hierdoor nagenoeg beperkt.

Motief van openbare orde versus milieubelang

De model-APV reguleert algemeen de openbare orde. De nieuwe model-ASV is door de wijziging van de Wet milieubeheer een volledige medebewindsverordening geworden en stelt uitsluitend regels in het belang van de bescherming van het milieu.

Beheer van de afvalstoffenverordening

De model-APV wordt in het algemeen beheerd door de afdeling algemene of juridische zaken bij gemeenten. De model-ASV daarentegen wordt doorgaans beheerd door de afdeling milieu of openbare werken.

De omvang van afdeling 4.2. model-APV.

Afdeling 4.2 van de model-APV past - ook qua omvang - niet meer in de opzet van de model-APV. De meeste onderwerpen zijn - in het kader van de aanvullende bevoegdheid op grond van artikel 149 Gemeentewet - kort en bondig van aard. Een onderwerp wordt doorgaans gereguleerd in één of enkele bepalingen. Afdeling 4.2 kent bijvoorbeeld al negentien bepalingen. Een groot aantal gemeenten werkt al met een aparte afvalstoffenverordening.

3. Model-ASV in de model-APV?
Het staat gemeenten vrij om de afvalstoffenverordening onderdeel van de APV te laten blijven uitmaken. Het vaststellen van een aparte afvalstoffenverordening is niet wettelijk verplicht. In dit geval dient wel rekening te worden gehouden met twee punten.
De wettelijke grondslag van afdeling 4.2 en enkele bepalingen van afdeling 4.4 van de model-APV is dan niet artikel 149 Gemeentewet, maar artikel 10.23, eerste lid, Wet milieubeheer.
De strafbaarstelling van bepalingen uit de model-ASV is geregeld in de Wet op de economische delicten (Wed). De strafbaarstelling van bepalingen uit de model-APV vindt zijn grondslag in artikel 154 Gemeentewet.

4. Gevolgen van de model-ASV voor de model-APV

Vervallen afdeling 4.2 model-APV

In de eerste plaats vervalt afdeling 4.2. Afvalstoffen van de model-APV in zijn geheel. De bepalingen zijn in zijn geheel opgenomen in de model-ASV. Zie hiervoor onderstaand schema. Dit geldt overigens uitdrukkelijk niet voor artikel 4.2.4.1 van de model-APV: “Inzamelverbod andere categorieën afvalstoffen behoudens vergunning”. Deze bepaling is namelijk is in strijd met de wijziging van de Wet milieubeheer en keert daarom niet terug in de model-ASV.

Vervallen enkele bepalingen afdeling 4.4 model-APV

In de tweede plaats vervallen enkele artikelen uit afdeling 4.4. Bodem- weg- en milieuverontreiniging van de model-APV. Het betreft de artikelen 4:18, 4:20, 4:21, van de model-APV. Zie hiervoor ook onderstaand schema. De reden hiervoor is dat artikel 10.25, sub a en b, van de gewijzigde Wet milieubeheer uitdrukkelijk stelt dat bepalingen over zwerfafval voortaan onderdeel uit kunnen maken van de afvalstoffenverordening. De grondslag voor het reguleren van zwerfafval is dus niet meer artikel 149 Gemeentewet, maar artikel 25, sub a en b, Wet milieubeheer. De genoemde bepalingen uit afdeling 4.4. model-APV reguleren het onderwerp zwerfafval en vervallen hiermee uit de model-APV.

Gedeeltelijk vervallen van artikel 4.7.1 (oud, nu 4:18) model-APV.

Artikel 4.7.1 (oud, nu 4:18). model-APV regelt de opslag van voertuigen, vaartuigen, mest en afvalstoffen. Artikel 10.25, sub c, van de gewijzigde Wet milieubeheer stelt uitdrukkelijk dat bepalingen over het op een voor het publiek zichtbare plaats aanwezig hebben van afvalstoffen voortaan onderdeel kunnen uitmaken van de afvalstoffenverordening. In de model-ASV is een bepaling opgenomen, die de opslag van afvalstoffen reguleert. Hiermee komt artikel 4.7.1 (oud, nu 4:18), eerste lid, sub e. afvalstoffen en f. autowrakken te vervallen.

5. Totaaloverzicht vervallen bepalingen model-APV
Hieronder vindt u een totaaloverzicht van de vervallen bepalingen met een verwijzing naar de nieuwe vindplaats in de model-ASV.

Model-APV		Model-Afvalstoffenverordening*	
Artikel	Onderwerp	Artikel	Onderwerp
AFDELING 4.2. MODEL-APV AFVALSTOFFEN			
4.2.1.1	Begripsomschrijvingen	1	Begripsomschrijvingen
4.2.2.1	Aanwijzing inzamelende instanties	7	Aanwijzing inzameldienst en andere inzamelaars
4.2.2.2	Afzonderlijke inzameling	8	Afzonderlijke inzameling
4.2.2.3	Inzamelmiddelen- en voorzieningen	9	Inzamelmiddelen- en voorzieningen
4.2.2.4	Frequentie van inzamelen bij elk perceel	10	Frequentie van inzamelen

4.2.2.5	Inzamelverbod huishoudelijke afvalstoffen behoudens vergunning	11	Inzamelverbod huishoudelijke afvalstoffen behoudens vergunning
4.2.3.1	Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan anderen	12	Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan anderen
4.2.3.2	Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen door anderen dan de gebruikers van percelen	13	Verbod op het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen door anderen dan de gebruikers van percelen
4.2.3.3	Afzonderlijk ter inzameling aanbieden	14	Afzonderlijk ter inzameling aanbieden
4.2.3.4	Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen via een inzamelmiddel voor de gebruiker van een perceel	15	Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen via een inzamelmiddel voor de gebruiker van een perceel
4.2.3.5	Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen via een inzamelvoorziening ten behoeve van een groep percelen	16	Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen via een inzamelvoorziening ten behoeve van een groep percelen
4.2.3.6	Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen via inzamelvoorzieningen op wijkniveau	17	Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen via inzamelvoorzieningen op wijkniveau
4.2.3.7	Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen via een brengdepot op lokaal of regionaal niveau	18	Ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen via een brengdepot op lokaal of regionaal niveau
4.2.3.8	Ter inzameling aanbieden van	19	Ter inzameling aanbieden

	huishoudelijke afvalstoffen zonder inzamelmiddel		van huishoudelijke afvalstoffen zonder inzamelmiddel
4.2.3.9	Dagen en tijden voor het ter inzameling aanbieden	20	Dagen en tijden voor het ter inzameling aanbieden
4.2.3.10	Het in bijzondere gevallen aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen	21	Het in bijzondere gevallen aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen
4.2.4.1	Inzamelverbod andere categorieën afvalstoffen behoudens vergunning. Vervalt geheel wegens strijd met de Wet milieubeheer.	24	! Het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan een ander dan de inzameldienst. Nieuw, alternatief voor 4.2.4.1.
4.2.4.2	Inzameling andere categorieën afvalstoffen door de inzameldienst	22	Inzameling bedrijfsafvalstoffen door de inzameldienst
4.2.4.3	Ter inzameling aanbieden van andere categorieën afvalstoffen aan de inzameldienst	23	Ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan de inzameldienst
4.4.1	Verontreiniging van de weg en van terreinen	25	Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging
4.4.1, lid 1, sub b	Verontreiniging van de weg en van terreinen (straatafval)	26	Achterlaten van straatafval
4.4.2	Verontreiniging bij werkzaamheden op de weg	30	Zwerfafval bij vervoeren, laden en lossen of overige werkzaamheden
4.4.3	Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren	28	Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren
4.4.4	Wegwerpen van reclame- of strooibiljetten	29	Wegwerpen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal

4.4.7	Verbod doorzoeken van zwerfafval bij ter inzameling gereed staande afvalstoffen	27	Voorkomen zwerfafval bij ter inzameling gereed staande afvalstoffen
AFDELING 4.7. MAATREGELEN TEGEN ONTSIERING EN STANKOVERLAST			
4.7.1 (oud, nu 4.4.1)	Opslag van voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz. Artikel 4.7.1 (oud, nu 4.4.1)., eerste lid, sub e. afvalstoffen en sub f. autowrakken vervallen.	30	Verbod opslag van afvalstoffen

Voor de inhoud van de model-afvalstoffenverordening wordt verwezen naar de digitale publicatie “De model-afvalstoffenverordening herzien” op www.vng.nl (beleidsveld Milieu en water, Afval, Afvalstoffenverordening, Publicaties) of naar www.modelverordeningen.nl. In de model-afvalstoffenverordening is al rekening gehouden met de afbakeningsdicussie.

Artikel 4:7 Straatvegen

Dit artikel is bij de herziening van 2004 hernummerd van 4.4.5 in 4.2.1, wegens het vervallen van afdeling 4.2 (oud) en het vervallen van enkele artikelen van afdeling 4.4. Zie daarover onder de algemene toelichting bij afdeling 4.2. In 2008 is het artikel hernummerd naar 4:7.

Tevens is het artikel optioneel geworden omdat niet iedere gemeente behoefte heeft aan deze bepaling. De gemeente dient een afweging te maken om dit artikel in de plaatselijke APV op te nemen.

Dit artikel bevat een verkeersbeperkende bepaling. Een dergelijke bepaling moet, gezien het verschil in motief, mogelijk worden geacht naast de wegenverkeerswetgeving. Artikel 2a Wegenverkeerswet 1994 handhaaft uitdrukkelijk de bevoegdheid tot het maken van aanvullende gemeentelijke verordeningen ten aanzien van het onderwerp waarin deze wet voorziet, voor zover deze verordeningen niet in strijd zijn met deze wet. Blijkens de jurisprudentie van de Hoge Raad is de gemeenteraad op basis van artikel 149 van de Gemeentewet bevoegd tot het treffen van regelen die andere belangen dan verkeersbelangen beogen te dienen, tenzij deze regels ondanks het afwijkende motief zo diep en zo algemeen ingrijpen in het normale verkeer op wegen dat het stelsel van de Wegenverkeerswet 1994 wordt doorkruist. Zie HR 21 juni 1966, NJ 1966, 417, met noot W.F. Prins (bromfietsenverbod Sneek) en HR 23 december 1980, NJ 1981, 171, met noot Th.W. van Veen (rijverbod Schiermonnikoog).

Artikel 4:7 beoogt niet een verkeersbelang te dienen, maar heeft een milieumotief. In het bijzonder strekt het ter voorkoming van overlast voor de reinigingsdienst. Bovendien heeft het daarin vervatte verbod slechts betrekking op bepaalde, aangewezen weggedeelten en geldt slechts gedurende bepaalde

aangeduide dagen en uren.

Het effectueren van de onderhavige maatregel zal plaatselijk verschillend al dan niet problematisch zijn, al naar gelang de beschikbare parkeerruimte schaars is of niet. Het kenbaar maken van het verbod zou, afgezien van de te geven publiciteit in de plaatselijke pers en een schriftelijke kennisgeving huis aan huis, via verplaatsbare borden kunnen geschieden. Een gemeente kan gebruik maken van eigen borden. Gebruikmaking van verkeersborden in de zin van bijlage II van het RVV lijkt ons voor dit doel dubieus.

Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen

Dit artikel is bij de herziening van 2004 hernummerd van 4.4.6 in 4.2.2, wegens het vervallen van afdeling 4.2 (oud) en het vervallen van enkele artikelen van afdeling 4.4. Zie daarover onder de algemene toelichting bij afdeling 4.2. In 2008 is het artikel hernummerd naar 4:8.

Deze bepaling staat al sinds jaar en dag in de model-APV. Momenteel zijn er veel gemeenten die in het kader van een lik-op-stuk-beleid onderhavige bepaling strikt handhaven.

1e wijziging Apv 2010 in verband met invlechten gebiedsverordening Rhederlaag van de Recreatiegemeenschap Veluwe

De gemeenschappelijke regeling Recreatiegemeenschap Veluwe (RGV) wordt opgeheven en het openbaar lichaam gaat verder als vennootschap met Zevenaar als aandeelhouder. De RGV is dan als zodanig geen overheid (publiekrechtelijke rechtspersoon) meer. De bijzondere gebiedsverordening zoals destijds vastgesteld door het algemeen bestuur van de RGV voor het recreatiegebied Rhederlaag komt dan van rechtswege te vervallen. De Algemene plaatselijke verordening 2010 Zevenaar (Apv) ondervangt die gebiedsverordening.
In het algemeen wordt een Algemeen plaatselijke verordening niet aan de bijzondere wensen van particuliere beheerders van grondgebieden aangepast. Een eigenaar/beheerder als de RGV B.V. kan terugvallen op een eigen terreinreglement over gebruik van en gedrag op dat grondgebied, echter dat is geen algemeen verbindend voorschrift van de overheid dat ook met strafbedreiging (proces verbaal door opsporingsambtenaren) kan worden gehandhaafd.
In dit geval is er echter sprake van een specifiek mede door gemeente Zevenaar geregeld deelgebied van de gemeente met een specifieke gebiedsverordening, die ingevlochten moet worden in de Apv.

Dit betekent het volgende:

a. Het merendeel van de bepalingen van de gebiedsverordening voor Rhederlaag is gelijkluidend en wordt naadloos door de bestaande Apv Zevenaar ondervangen.
b. Een aantal artikelen van de huidige Apv verschillen van de gebiedsverordening, maar desbetreffende door de RGV voorgestane aanpassingen worden niet overgenomen omdat dat niet spoort met de model-Apv van de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de daarin doorgevoerde deregulering en lastenvermindering, zoals Zevenaar die ook heeft overgenomen.
c. Aan artikel 4:8 van de Algemene plaatselijke verordening 2010 Zevenaar is de zinssnede toegevoegd “alsmede buiten de bebouwde kom in een door het college aangewezen openbare plaats”, om ook

het recreatieterrein ate kunnen wijzen waar het verbod geldt om de natuurlijke behoefte te doen (wildplassen).

Zie in dit verband ook de wijzigingen bij artikel 5:11 en 5:33

Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen

Dit artikel is bij de herziening van 2004 hernummerd van 4.4.8 in 4.2.3, wegens het vervallen van afdeling 4.2 (oud) en het vervallen van enkele artikelen van afdeling 4.4. Zie daarover onder de algemene toelichting bij afdeling 4.2. In 2008 is het artikel hernummerd naar 4:9.

Dit artikel betreft een samenvoeging van de in de Model-bouwverordening geschrapte artikelen 334 en 336. Aangezien het hier om bepalingen gaat die niet direct het bouwwerk maar meer de omgeving betreffen, is tot onderbrenging in de model-APV besloten. Zie daarover ook Gst. nr. 6849, 14, m. nt. mr. J.M.H.F. Teunissen.

AFDELING 3: HET BEWAREN VAN HOUTOPSTANDEN

Vastgesteld in Bomenverordening gemeente Zevenaar 2010

AFDELING 4: MAATREGELEN TEGEN ONTSIERING EN STANKOVERLAST

Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.

Deze bepaling verschaft een basis voor het treffen van maatregelen tegen een uit oogpunt van welstand en bescherming van de openbare gezondheid ontoelaatbare opslag van bromfietsen en caravans e.d., en landbouwproducten . Het college is bevoegd bepaalde plaatsen aan te wijzen waar deze opslag verboden is c.q. aan bepaalde regels gebonden is.
Bij de wijziging van de model-APV in 2004 is afdeling 4.7 hernummerd in 4.4, wegens het vervallen van de afdelingen 4.2 (oud) Afvalstoffen en 4.6 (oud) Flora en fauna . Afdeling 4.3 (oud) Lozing en riolering was al eerder vervallen. De artikelen 4.7.1, 4.7.1a en 4.7.2 zijn hernummerd in 4.4.1, 4.4.1a en 4.4.2.

De categorieën e. afvalstoffen en f. autowrakken zijn vervallen omdat de opslag van afvalstoffen voortaan wordt geregeld in artikel 31 van de model-afvalstoffenverordening (versie 4 december 2004). Artikel 25, sub c, Wet milieubeheer biedt hier uitdrukkelijk de basis voor. Een autowrak is overigens per definitie een afvalstof. Omdat de categorie f. autowrakken vervalt, kan de afbakening met het Besluit Beheer Autowrakken vervallen.

Bij de herziening van 2008 zijn de artikelen 4.4.1 t/m 4.4.2 hernummerd naar 4:13 t/m 4:16. Tevens zijn bij deze herziening redactionele wijzigingen aangebracht die geen inhoudelijke wijziging beogen.

Deze bepaling ziet niet op handelingen die plaatsvinden op de “weg” in de zin van de

wegenverkeerswetgeving. Deze afbakening is aangebracht omdat voor zover de in deze bepaling genoemde activiteiten plaatsvinden op de "weg" daartegen kan worden opgetreden op basis van andere in deze verordening opgenomen voorschriften.

De in de afdeling 5.1 "Parkeerexcessen" opgenomen artikelen bevatten onder meer bepalingen ten aanzien van het plaatsen of hebben op de weg van niet-rijklare voertuigen en voertuigwrakken, het gebruik van de weg als stallingsruimte voor auto's door garagebedrijven e.d. en het parkeren van caravans e.d.

Afbakening
Door in het eerste lid de zinsnede "buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer" op te nemen wordt de afbakening met de Wet milieubeheer direct vastgelegd. Hierdoor vervalt in het vierde lid de afbakening met de Wet milieubeheer.

Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen (vervallen)

Vanuit dereguleringsoogpunt is dit artikel in 2008 geschrapt. Via de Messtoffenwet wordt veel geregeld. Op zandgronden mag maar zeer beperkt mest wordt uitgereden (ca 6 maanden per jaar). Veel mest wordt bovendien al emissie-arm aangewend, dus dan geldt het artikel niet.

Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke handelsreclame

Zie artikel 4:16

Artikel 4:16 Vergunningplicht handelsreclame

Algemeen

De vergunning voor het aanbrengen van reclame is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid onder h. van de Wabo. Dat betekent dat de termijnen genoemd in artikel 3.9 van de Wabo van toepassing zijn op deze vergunning. De beslistermijn is 8 weken, de verdagingstermijn zes weken.

De indieningsvereisten voor een aanvraag om een vergunning die onder de Wabo valt, staan in de Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor). Het gaat dan om de algemene indieningsvereisten uit artikel 1.3 van de Mor. Zie daarvoor de toelichting bij artikel 1.2 model-APV.

In artikel 2:18 van de Wabo is bepaald dat de vergunning alleen kan worden verleend of geweigerd op de gronden vermeld in deze verordening. De weigeringsgronden staan in artikel 1.8 van deze verordening.

Ter bevordering van deregulering en het aanbrengen van meer systematiek in de model-APV zijn in mei 2007 twee artikelen in Hoofdstuk 1 opgenomen. Artikel 1:7 bepaalt dat de vergunning voor onbepaalde tijd geldt en artikel 1:8 bevat de algemene weigeringsgronden die bij elke vergunning kunnen worden gehanteerd tenzij de aard van de vergunning zich daartegen verzet. Zie voor meer informatie de toelichting bij de betreffende artikelen

Handelsreclame is gedefinieerd in artikel 1:1, aanhef en onder g, van de model-APV als: elke openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen. Onroerende zaken zijn volgens het artikel 3:3, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek onder meer de grond, de met de grond verenigde beplantingen en de gebouwen en werken die duurzaam met de grond zijn verenigd.

Reclame en de vrijheid van meningsuiting
In het begrip handelsreclame ligt besloten dat het in artikel 4:15 gaat om niet-ideële reclame, waarbij geen gedachten of gevoelens worden geopenbaard. Zie ook de toelichting bij artikel 1:1, aanhef en onder g (handelsreclame). Volgens vaste jurisprudentie behoren reclame-uitingen in de commerciële sfeer niet tot het eigenlijke gebied van de vrijheid van meningsuiting als bedoeld in artikel 7 van de Grondwet.

Artikel 4:15 is daarom niet in strijd met artikel 7 van de Grondwet. In artikel 7, vierde lid, van de Grondwet wordt de handelsreclame met zo veel woorden van de vrijheid van drukpers uitgezonderd.

De volgende vraag is of artikel 4:15 ook in overeenstemming is met de artikelen 10 EVRM en 19 IVBP. De bescherming van het recht op vrije meningsuiting strekt zich in deze artikelen mede uit tot reclame. Deze vraag kan bevestigend worden beantwoord. Allereerst is het de vraag of artikel 10 EVRM überhaupt wel toeziet op zuivere handelsreclame. Weliswaar heeft de Hoge Raad dit in algemene zin gesteld in een uitspraak van 13 februari 1987 (NJ 1987, 899), het Europese Hof heeft zich hierover nog niet eenduidig uitgesproken (zie onder andere EHRM 24 februari 1994, NJ 1994, 518). Wel mag er op grond van arresten van het Europese Hof vanuit worden gegaan dat de bescherming ten aanzien van commerciële reclame minder ver gaat dan de bescherming ten aanzien van andere uitingen gelet op de strekking van het verdrag. Echter, ook indien er vanuit wordt gegaan dat alle handelsreclame onder artikel 10 EVRM en artikel 19 IVBPR valt, zijn beperkingen mogelijk zolang deze voorzien zijn bij wet. Naar algemeen wordt aangenomen worden hieronder ook gemeentelijke verordeningen verstaan. Daarnaast dienen de beperkingen noodzakelijk te zijn in een democratische samenleving ter bescherming van de in de artikel 10 EVRM en artikel 19 IVBP genoemde belangen. Hieronder vallen onder andere het voorkomen van wanordelijkheden en de bescherming van rechten van derden.

De rechtspraak lijkt deze visie te bevestigen. In een uitspraak van 23 december 1994 stelt de ABRS in een zaak waarin een driehoeksreclamebord wordt geweigerd dat artikel 10 EVRM en artikel 19 IVBP alleen in het geding zijn als de verspreiding van reclame zo zeer aan banden zou zijn gelegd dat de vrijheid om reclame te maken zelf zou worden aangetast (JG 95.0207, AB 1995, 163). Ook is in een uitspraak van de Hoge Raad over een aanplakverbod zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende bepaald dat dit niet in strijd is met artikel 10 EVRM en 19 IVBP aangezien het verbod bij wet is voorzien en noodzakelijk in een democratische samenleving ter voorkoming van wanordelijkheden en ter bescherming van rechten van derden (HR 1 april 1997, NJ 1997, 457).

Het voorgaande betekent dat zolang niet in een absoluut verbod, te absolute beperkingen of restrictief beleid is voorzien en er een duidelijke noodzaak voor de beperkingen bestaat, zodanig dat er feitelijk een mogelijkheid van enige betekenis van het middel van bekendmaking overblijft, beperkingen mogelijk blijven.

AFDELING 5: KAMPEREN BUITEN KAMPEERTERREINEN

Algemene toelichting
In verband met de afschaffing van de Wet op de Openluchtrecreatie (WOR) met ingang van 1 januari 2008 wordt geadviseerd in de APV drie artikelen op te nemen. Dit ter voorkoming van ongewenste situaties.

In november 2005 hebben wij u reeds op de hoogte gesteld van de intrekking van de WOR en de consequenties hiervan. Dit is gebeurd bij Ledenbrief lbr. 05/128 Kenmerk FEI/U200515836 d.d. 8 december 2005 en door toezending van de VNG-publicatie in de groene reeks nummer 129 "Het kampeerbeleid na de Wet op de Openluchtrecreatie. Handreiking voor bestuurders en ambtenaren".

In genoemde publicatie hebben wij een voorstel gedaan. De uiteindelijke tekst voor deze afdeling in de model-APV is gedaan bij ledenbrief Lbr.07/125.

Artikel 4:17 Begripsbepaling

In de begripsomschrijving gaat het in het algemeen over een tent, tentwagen, kampeerwagen en caravan.

Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen

Zie de algemene toelichting bij deze afdeling en de VNG-publicatie in de groene reeks nummer 129 "Het kampeerbeleid na de Wet op de Openluchtrecreatie. Handreiking voor bestuurders en ambtenaren".

Lex silencio positivo
Dit artikel dient met name de bescherming van natuur en milieu. Het zou hoogst onwenselijk zijn als er een vergunning van rechtswege zou ontstaan die toestaat dat in een kwetsbaar natuurgebied gekampeerd wordt. Paragraaf 4.1.3.3. Awb wordt niet van toepassing verklaard.

Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen

Zie de algemene toelichting bij deze afdeling en de VNG-publicatie in de groene reeks nummer 129 "Het kampeerbeleid na de Wet op de Openluchtrecreatie. Handreiking voor bestuurders en ambtenaren".

HOOFDSTUK 5 ANDERE ONDERWERPEN BETREFFENDE DE HUISHOUDING DER GEMEENTE

Algemene toelichting afdeling 5.1 Parkeerexcessen

1. Bevoegdheid tot regeling van parkeerexcessen

Sinds de inwerkingtreding van de Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994) kunnen verkeersbesluiten, behalve ten behoeve van de verkeersveiligheid en de vrijheid van het verkeer, ook worden genomen ter bescherming van de zogenaamde milieubelangen. Hierbij moet worden gedacht aan maatregelen ter voorkoming of beperking van overlast, hinder of schade dan wel aantasting van het karakter of de functie van objecten of gebieden ten gevolge van het verkeer (zie art. 2, tweede lid WVW 1994).

Op initiatief van de VNG heeft de Tweede Kamer door middel van een amendement een nieuw artikel 2a in de Invoeringswet WVW 1994 ingevoegd. Dit artikel luidt als volgt:

“Provincies, gemeenten en waterschappen behouden hun bevoegdheid om bij verordening regels vast te stellen ten aanzien van het onderwerp waarin deze wet voorziet, voor zover die regels niet in strijd zijn met de bij of krachtens deze wet vastgestelde regels en voor zover verkeerstekens krachtens deze wet zich daar niet toe lenen.”

Hierbij werd met name gedacht aan de regeling van parkeerexcessen, zoals ook blijkt uit de toelichting bij dit amendement. Artikel 2a WVW 1994 geeft derhalve aan dat gemeenten bevoegdheid zijn om parkeerexcessenbepalingen vast te stellen. De grondslag voor dergelijke bepalingen is overigens gewoon artikel 149 Gemeentewet.

2. Begrip “parkeerexces”
In de wegenverkeerswetgeving wordt nergens aangegeven wat het begrip “parkeerexces” precies inhoudt. Degene die tot taak heeft hieromtrent verbodsbepalingen te formuleren, zal evenwel tevoren dienen te weten wat dit begrip omvat. Mede omdat ook dit aspect van het verkeer aan een voortschrijdende ontwikkeling onderhevig is, is van het begrip “parkeerexces” bezwaarlijk een voldoende concrete definitie te geven. Blijkens de jurisprudentie kan onder het begrip “parkeerexces” ieder excessief parkeren op de weg worden begrepen, dus:

zowel wanneer het parkeren op de weg betreft dat met het oog op de verdeling van de beschikbare parkeerruimte jegens andere weggebruikers, die gelegenheid om te parkeren behoeven, buitensporig is en uit dien hoofde niet toelaatbaar kan worden geacht (verkeersmotief; eigenlijke aanvulling).

In deze omschrijving ligt besloten, dat het gebruik van de weg als parkeerplaats op zich zelf niet ongeoorloofd is te achten, maar wel dat de aard van het voertuig, het met het parkeren beoogde doel of het aantal te parkeren voertuigen relatief gezien een te grote ruimte opeist in vergelijking met de behoefte aan parkeerruimte van anderen;

alsook wanneer het gaat om parkeren dat onaanvaardbaar is te achten om andere motieven, zoals het tegengaan van aantasting van de openbare orde of veiligheid en de bescherming van het uiterlijk aanzien van de gemeente, voorkoming van uitzichtbelemmering en stankoverlast (oneigenlijke aanvulling).

Uit de jurisprudentie van de Hoge Raad valt op te maken dat in de eerste plaats van een parkeerexces sprake is als het gaat om excessief gebruik van de weg, strijdig met de bestemming die de weg heeft. Wegen zijn - zo lijkt de zienswijze van dit rechtscollege in het kort te kunnen worden weergegeven - in de eerste plaats bestemd om zich daarover te kunnen verplaatsen en daarop tijdelijk een voertuig te kunnen laten staan. Ten aanzien van bepaalde (categorieën van) voertuigen, die de weg in strijd met deze bestemming gebruiken, is het bestuur gerechtigd strengere eisen te stellen en scherpere grenzen te trekken. Daarbij mag het niet te diep ingrijpen in het "normale" verkeer, en dus ook niet in het "normale" parkeren. In het "normale" verkeer voorziet de geldende wettelijke verkeersregeling exclusief, aldus de mening van de Hoge Raad, NG 1974, blz. S88 m.nt. jhr. J.J.M.M. van Rijckevorsel.

Voorts is volgens de Hoge Raad sprake van een parkeerexces ingeval het parkeren op de weg gepaard gaat met ontsiering van het uiterlijk aanzien van de gemeente, beneming van uitzicht, stankoverlast of gevaar voor de veiligheid van personen. Al deze vormen van excessief, hinderlijk en ontsierend gebruik van de weg kunnen door de gemeentelijke wetgever aan regels worden gebonden. Zie bij voorbeeld de beide Dordtse arresten van de Hoge Raad, HR 15 juni 1971, NJ 1971, 432, m.nt. W.F. Prins, VR 1972, nr. 32, m.nt. A. Herstel, OB 1972, XIV.1.2.2, nr. 32566 en 25 april 1972, NJ 1972, 296, m.nt. W.F. Prins, VR 1972, nr. 113, m.nt. A. Herstel, OB 1972, XIV. 1.2.2, nr. 32567, NG 1972 blz. S 75, m.nt. J.H. van dcr Veen.

3. Plaatsing en rubricering parkeerexcesbepalingen
Gezien de ruime uitleg van het begrip "parkeerexces" is het niet nodig om een onderscheid te maken tussen twee soorten van excessief gebruik van de weg: gevallen die excessief zijn op grond van een verkeersmotief en die als "parkeerexcessen" moeten worden gekwalificeerd en gevallen waarin een ander motief aan het stellen van regels (in hoofdzaak) ten grondslag ligt. Er bestaat geen noodzaak deze soorten in aparte verordeningen onder te brengen, een parkeerexcessenverordening respectievelijk de algemene plaatselijke verordening.

Het verdient aanbeveling de thans voorgestelde modelbepalingen in hun geheel onder te brengen in de algemene plaatselijke verordening, en wel in een hoofdstuk "Andere onderwerpen betreffende de huishouding der gemeente". Plaatsing in dit hoofdstuk verdient de voorkeur boven plaatsing in een ander hoofdstuk, omdat aan deze bepalingen meerdere motieven ten grondslag liggen.

Met het onder één noemer - die van het parkeerexces - brengen van de modelbepalingen blijken de aan de bepalingen ten grondslag liggende motieven niet steeds uit de tekst van de bepalingen. Het is daarom verstandig, dat in de toelichting op de bepalingen deze motieven tot uitdrukking worden gebracht. Een van de voordelen van deze aanpak is, dat artikelen, die een zelfde gedraging verbieden, doch op grond van verschillende motieven, in één artikel kunnen worden samengebracht.

In afdeling 5.1 "parkeerexcessen" is ook een aantal onderwerpen opgenomen, welke niet kan worden aangeduid als "parkeerexcessen in eigenlijke zin", waarvan gesproken kan worden als het gaat om gedragingen op de weg in de zin van de WVW 1994. Daar deze voorschriften door het publiek wel als zodanig (zullen) worden ervaren geven wij er de voorkeur aan ook deze onderwerpen in deze paragraaf te regelen. Men denke hierbij aan een onderwerp als het "aantasten van groenvoorzieningen".

4. Beperking tot gedragingen op de weg?
Bij parkeerexcessen "in eigenlijke zin" gaat het om gedragingen op de weg in de zin van de WVW 1994. Onder weg verstaat de model-APV ingevolge artikel 1:1 hetzelfde als de WVW 1994 daaronder verstaat. In artikel 1, eerste lid onder b, van de WVW 1994 wordt het begrip wegen als volgt omschreven "alle voor het

openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten".

In de afdeling "Parkeerexcessen" zijn niet uitsluitend onderwerpen geregeld welke als parkeerexcessen "in eigenlijke zin" kunnen worden aangeduid. Zo hebben de artikelen 5:6, eerste lid onder b, 5:7, eerste lid, en 5:10 ook betrekking op gedragingen buiten de weg in de zin van de WVW 1994. Beperking van de hierin neergelegde verbodsbepalingen tot "op de weg" ligt niet voor de hand, wanneer men let op het motief dat aan deze bepalingen ten grondslag ligt. Deze bepalingen strekken niet (mede) ter bescherming van verkeersbelangen.

Bedoelde gedragingen zijn daarom in die verbodsbepalingen ook strafbaar gesteld, indien zij buiten de weg (in de zin van de WVW 1994) zijn gepleegd. Indien aan een bepaling uitsluitend verkeersmotieven ten grondslag liggen, is de werkingssfeer van die bepaling uiteraard beperkt tot de weg (in de zin van de WVW 1994). Zie bijvoorbeeld de artikelen 5:2 en 5:8,tweede lid.

Aan de andere bepalingen liggen behalve verkeersmotieven ook andere motieven ten grondslag. Toch regelen ook deze bepalingen slechts gedragingen op de weg (in de zin van de WVW 1994). Voor zover deze gedragingen plaatsvinden buiten de weg, kan hiertegen reeds op basis van andere voorschriften in voldoende mate worden opgetreden. Zie bij voorbeeld artikel 4:19 (4.6.1 (oud).

Ter wille van de overzichtelijkheid zijn de bepalingen betreffende parkeerexcessen - zowel de "eigenlijke" als de "oneigenlijke" - zoveel mogelijk in een afdeling samengevoegd. De bedoelde gedragingen zullen door het publiek immers alle als parkeerexces worden ervaren.

Voor in de begripsomschrijvingen van artikel 5:1 opgenomen definities van "voertuig" en "parkeren" is aansluiting gezocht bij de in de wegenverkeerswetgeving voor deze begrippen gebruikte definities. Uit de verschillende bepalingen blijkt dan, of zij al dan niet slechts betrekking hebben op gedragingen op de weg (in de zin van de WVW 1994).

5. Vervangende parkeergelegenheid
Complementair aan de vaststelling van parkeerexcesbepalingen zal voor bepaalde categorieën voertuigen - in het bijzonder voor vrachtwagens - de aanwezigheid van vervangende parkeergelegenheid moeten worden bezien.

Uitgangspunt dient te zijn dat de desbetreffende ondernemingen in principe zelf hiervoor behoren te zorgen. De indruk bestaat, dat er (met name buiten de werkuren) in diverse gevallen op de bedrijfsterreinen toch voldoende parkeergelegenheid voor de eigen vrachtwagens is of kan worden gecreëerd. In beginsel is het niet onredelijk te achten, dat de chauffeurs die op enige afstand van hun bedrijven wonen, hun vrachtwagens 's avonds en in het weekeinde niet meer voor de woning, maar bij voorbeeld op het eigen bedrijfsterrein parkeren en dat zij zich, evenals andere forensen, met "normale" vervoermiddelen begeven van het bedrijf naar de woning en omgekeerd.

Bij onderscheidene bedrijven ontbreekt evenwel de hiervoor benodigde ruimte. Verder zijn de kosten, verbonden aan het creëren van eigen parkeergelegenheid, dermate hoog, dat er de voorkeur aan gegeven zal worden het parkeren van die vrachtwagens, waarvoor het bestaande eigen terrein geen plaats biedt, te doen geschieden op openbare wegen en terreinen.

Om aan de zich hier voordoende praktische bezwaren tegemoet te komen, zou de overheid het parkeren kunnen blijven toelaten (of wellicht zelfs parkeergelegenheid kunnen scheppen) op parkeerterreinen en op die wegen waar het parkeren van vrachtwagens op weinig of geen bezwaren stuit. Hoewel er niet a priori van een plicht van de gemeentelijke overheid tot aanleg van vervangende parkeergelegenheid kan worden gesproken, mag er anderzijds van worden uitgegaan dat naleving van de hier bedoelde verbodsbepalingen met des te meer reden gevergd kan worden, wanneer de belanghebbende een andere parkeerplaats als alternatief ter beschikking staat. In het bijzonder kan zulks het geval zijn ten aanzien van exploitanten van bestaande bedrijven, aan wie onder omstandigheden bezwaarlijk een ontheffing kan worden onthouden, wanneer een redelijk te realiseren alternatief voor hen ontbreekt.

Voor het geval van gemeentewege tot aanleg van een parkeerplaats wordt overgegaan, zal er wellicht van het gemeentebestuur een zekere waarborg worden verwacht dat voertuigen op een dergelijk parkeerterrein veilig kunnen worden gestald. In het algemeen kan niet worden gesteld, dat de gemeentelijke overheid een dergelijk verlangen dient te honoreren. Immers, parkeerterreinen hebben, zo zij al onder toezicht staan, dit toezicht zelden ook 's nachts; bovendien is de toezichthouder in het algemeen niet aansprakelijk voor aan de gestalde voertuigen door derden toegebrachte schade; men denke hierbij aan de zogenaamde exoneratieclausules.

Ten slotte zij erop gewezen dat een eventueel door de gemeente aan te leggen parkeerterrein voor vrachtwagens zal moeten passen binnen een planologisch kader (bestemmingsplan).
Parkeerplaatsen zouden kunnen worden aangeduid met een bord model E4 van bijlage 1 van het RVV 1990.

De aanduiding van parkeerplaatsen voor vrachtwagens in het kader van de voorkoming van parkeerexcessen moet gebeuren op basis van de betreffende bepalingen uit de APV en niet op basis van verkeersborden die gebaseerd zijn op de wegenverkeerswetgeving.

6. Ontheffingen
Bij de onderscheidene modelverbodsbepalingen is aangegeven ten aanzien van welke bepalingen de mogelijkheid tot het verlenen van ontheffingen als een noodzakelijk element moet worden beschouwd. Met name zal ten aanzien van bestaande bedrijven aan het verlenen van een ontheffing, waaraan voorschriften kunnen worden verbonden en welke een naar plaats of tijd beperkt karakter hebben, niet steeds kunnen worden ontkomen.

7. Overleg met vervoerders(organisaties)
Het behoeft geen nader betoog dat het wenselijk is overleg te plegen met de betrokken chauffeurs en bedrijven betreffende de vaststelling of uitvoering van parkeerregelingen van vrachtwagens e.d.

Lex silencio positivo
Dit artikel dient met name de bescherming van natuur en milieu. Het zou hoogst onwenselijk zijn als er een vergunning van rechtswege zou ontstaan die toestaat dat in een kwetsbaar natuurgebied gekampeerd wordt. Paragraaf 4.1.3.3. Awb wordt niet van toepassing verklaard.

Artikel 5:1 Begripsbepalingen

Voor de toepassing van deze afdeling wordt onder “weg” verstaan hetgeen artikel 1:1 van deze verordening daaronder verstaat. Concreet gaat het om alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten. De artikelen 5:2, 5:3, 5:4, 5:5, 5:6, eerste lid, onder a, 5:7, 5:8, tweede lid, en 5:9 hebben derhalve slechts op “echte” parkeerexcessen betrekking. De andere artikelen in deze afdeling strekken zich ook uit tot gedragingen buiten de weg in de zin van de WVW 1994. Zie voorts de algemene toelichting bij deze afdeling.

Ook voor het openbaar verkeer openstaande parkeerterreinen kunnen onder de definitie van “weg” in de zin van de WVW 1994 worden gebracht. Hiervoor pleiten de volgende argumenten. De WVW 1994 bevat blijkens haar considerans regels inzake het verkeer op de weg. Wat in die wet onder “wegen” wordt verstaan is hiervoor reeds vermeld. Artikel 2 van de WVW 1994 bepaalt dat, met inachtneming van de voorschriften van de WVW 1994, bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regelingen worden gesteld nopens het verkeer op de wegen.

In een van die algemene maatregelen van bestuur, het RVV 1990, worden gedragsregels gegeven voor parkeerplaatsen. Zie bij voorbeeld in artikel 24 e.v. en artikel 46 RVV 1990.

Onder parkeerplaats wordt ook een parkeerterrein begrepen. Al vallen parkeerterreinen onder de werking van de onderhavige parkeerexcesbepalingen, dit neemt niet weg dat zij in een aantal gevallen daarvan zullen moeten worden uitgezonderd. Te denken valt bij voorbeeld aan het parkeren van vrachtwagens. Het is immers evident dat parkeerterreinen een belangrijke functie vervullen ten behoeve van een redelijke verdeling van de beschikbare parkeerruimte, zie verder de toelichting bij artikel 5:8.

Onder a
Om te voorkomen dat over de inhoud van het begrip “voertuigen” onzekerheid zal bestaan, is een definitie van dit begrip opgenomen. Tot uitgangspunt is genomen de definitie van “voertuigen” die in artikel 1, onder al, van het RVV 1990 wordt gegeven. Voertuigen in de zin van dit artikel zijn: fietsen, bromfietsen, gehandicaptenvoertuigen, motorvoertuigen, trams en wagens. In tegenstelling tot artikel 5.1.1 (oud) is in 2008 de omschrijving positief geformuleerd en wordt direct aangesloten bij het RVV 1990. Voor kleine voertuigen, zoals kruiwagens, kinderwagens, rolstoelen e.d. is een uitzondering gemaakt, omdat anders sommige bepalingen een te ruime strekking zouden krijgen.
Fietsen, bromfietsen en gehandicaptenvoertuigen vallen ook onder de definitie van voertuigen. Ook deze kunnen immers parkeerexcessen veroorzaken en worden daarom als voertuig beschouwd.

Onder b
De omschrijving van het begrip “parkeren” is dezelfde als de omschrijving in artikel 1, onder ac, van het RVV 1990. Dit artikelonderdeel verstaat onder parkeren: het laten stilstaan van een voertuig anders dan gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt tot het onmiddellijk in- of uitstappen van passagiers of voor het onmiddellijk laden of lossen van goederen. Het oude artikel 5.1.1, onder c gaf deze definitie letterlijk weer. Verwijzing naar de definitie is wetstechnisch te verkiezen omdat bij wijziging van de definitie in het RVV de definitie in de APV niet behoeft te worden herzien.

De gegeven definitie bewerkstelligt dat enkele vormen van doen of laten staan van voertuigen, die moeten worden ontzien, buiten de werking van de voorgestelde verbodsbepalingen blijven. Het onmiddellijk in- en

uitstappen van personen en het onmiddellijk laden en lossen van goederen zijn dan immers activiteiten die door deze modelbepalingen niet worden bestreken. Evenmin zullen deze bepalingen van toepassing kunnen zijn ten aanzien van voertuigen die bij een garagebedrijf stilstaan om benzine te tanken; in dit geval is er geen sprake van parkeren.

Anders dan het RVV 1990 richten de bepalingen van afdeling 5.1. van de APV zich ook tot niet-bestuurders die anderszins belanghebbend zijn bij een voertuig (de eigenaar, huurder, opdrachtgever etc.) zodat de zinsnede "het laten stilstaan" een iets ruimere strekking heeft dan in de wegenverkeerswetgeving gebruikelijk is. Die ruimere strekking maakt het mogelijk dat ook de andere belanghebbenden bij het voertuig (dan de bestuurder) kunnen worden aangesproken op niet-naleving van de (parkeer)verboden in deze afdeling.

Artikel 5:2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.

Eerste lid
Regelmatig kwam de vraag naar voren of rijschoolhouders en taxibedrijven die in de uitoefening van hun (neven)bedrijf drie of meer auto's op de weg parkeren ook onder het verbod van het eerste lid van dit artikel vallen. De Afdeling rechtspraak van de Raad van State heeft omtrent deze vraag beslist dat het bij elkaar parkeren van drie of meer taxi's door een exploitant van een taxibedrijf niet valt onder de werking van deze bepaling, ARRS 28-9-1984, nr. R03.83.7524 (APV Schijndel). De rijschoolhouder die een aantal voertuigen bij elkaar parkeert, viel volgens deze uitspraak eveneens niet onder de werking van dit artikel.

Aangezien het parkeren van voertuigen van rijschoolhouders en taxiondernemers excessieve vormen kan aannemen, is in het tweede lid daarom expliciet bepaald dat onder "verhuren", zoals in het eerste lid bedoeld, mede wordt verstaan het gebruiken van voertuigen voor het geven van rijlessen of voor het vervoeren van personen tegen betaling. Aldus kan ook tegen excessief gebruik van de weg door rijschoolhouders en taxiondernemers worden opgetreden.

Tweede lid
Onder a is het woord "vergen" gebezigd in plaats van "duren" ten einde twijfel over de vraag of met een bepaalde herstel- of onderhoudswerkzaamheid meer dan een uur gemoeid is, zoveel mogelijk uit te sluiten. Bij het gebruik van de term "vergen" beschikt men over een meer objectieve maatstaf.

De in het derde lid gestelde verbodsbepaling geldt uiteraard niet voor het normaal parkeren van de voor persoonlijk gebruik gebezigde auto('s) van de exploitant.

Het bepaalde bij artikel 5:2 kan niet als een soort "escape" fungeren ten opzichte van de andere in deze afdeling opgenomen verbodsbepalingen. Artikel 5:2 mag met andere woorden niet gelezen worden in verband met de andere artikelen in de afdeling, in die zin dat de "faciliteit" die in artikel 5:2 is besloten - garagehouders enz. mogen twee auto's sowieso op de weg laten staan - ook impliceert dat zij een autowrak, een niet-rijklaar voertuig, een groot voertuig enz. ongelimiteerd lang op de weg mogen laten staan, omdat de ruimte die hen is aangewezen dezelfde blijft.

Immers, in artikel 5:2 bestaat het excessieve in de ruimte die door het aantal voertuigen in beslag wordt genomen, in bij voorbeeld de artikelen 5:4 en 5:5 bestaat het excessieve met name in het niet gerechtvaardigde doel om gedurende lange tijd parkeerruimte in beslag te nemen met wrakken of daarvan

nauwelijks te onderscheiden vehikels. Dit doel is, indien zulks door garagehouders geschiedt, even onduldbaar als wanneer particulieren zich hieraan bezondigen.

Het bepaalde bij artikel 5:2 geeft de daarin genoemde personen dus niet een "vrijstelling" om voertuigen te parkeren in afwijking van de andere verbodsbepalingen in deze afdeling. Aldus besliste de Hoge Raad in zijn arrest van 16 februari 1970, nr. 65705 (parkeerexcessenverordening Maassluis, niet gepubliceerd).

Wanneer in de gemeente een automarkt wordt gehouden, dient nog de volgende uitzondering te worden toegevoegd: "Het in het eerste lid (oud, nu derde lid) gestelde verbod is niet van toepassing op het parkeren van voertuigen waarvoor een standplaats op een automarkt is aangewezen, op deze standplaats gedurende de tijd dat deze markt wordt gehouden."

Derde lid, onder a
Deze bepaling beoogt optreden mogelijk te maken tegen die autohandelaren en exploitanten van garage-, herstel- en autoverhuurbedrijven die de weg voortdurend gebruiken als stallingsruimte voor auto's die hun toebehoren of zijn toevertrouwd. Het gaat hier om situaties waarin het gebruik van parkeerruimte op buitensporige wijze plaats heeft en uit dien hoofde niet toelaatbaar kan worden geacht (verkeersmotief).

Bij het opstellen van deze bepaling is er naar gestreefd de delictomschrijving zoveel mogelijk vrij te houden van elementen waarvan de bewijslevering moeilijkheden kan opleveren. Niettemin kan met name het bewijs dat betrokkene "zijn bedrijf of nevenbedrijf dan wel een gewoonte" van de hier bedoelde activiteiten maakt, alsook dat de desbetreffende voertuigen "hem toebehoren of zijn toevertrouwd", onder omstandigheden problemen opleveren. De woorden "drie of meer voertuigen" zijn gekozen om de bewijslast niet onevenredig zwaar te doen zijn. Doordat het verbod slechts betrekking heeft op het parkeren dat in het kader van (neven)bedrijf of gewoonte plaatsvindt, blijft het normaal parkeren van de voor persoonlijk gebruik gebezigde auto('s) van de exploitant en eventueel van zijn gezinsleden mogelijk. (Zie het eerste lid, onder b).

Deze bepaling heeft slechts betrekking op "eigenlijke" parkeerexcessen, dat wil zeggen op het parkeren van voertuigen op de weg (in de zin van de WVW 1994). Het zou uiteraard te ver gaan deze bepaling ook te laten gelden voor gedragingen buiten de weg.

De gemeente dient zelf het aantal meters in te vullen. In de APV's van Rotterdam en Den Haag bijvoorbeeld wordt een straal van 25 meter genoemd.

Derde lid, onder b
Reparatie- en sloopwerkzaamheden aan op de weg geparkeerde voertuigen in het kader van de uitoefening van een (neven)bedrijf, geven veelal klachten inzake geluidsoverlast en verontreiniging van de weg; in mindere mate wordt geklaagd over de als gevolg van deze activiteiten verminderde parkeergelegenheid.

Met het oog op het vorenstaande is het derhalve wenselijk de strafbaarheid van het herstellen of slopen op de weg niet te relateren aan de omstandigheid dat er sprake moet zijn van drie of meer voertuigen. Indien het slopen of herstellen van een voertuig bij herhaling geschiedt, moet - met het oog op de vorengenoemde bezwaren - hiertegen kunnen worden opgetreden, daargelaten of zich in de onmiddellijke omgeving meer auto's bevinden die betrokkene "toebehoren of zijn toevertrouwd". Wel zij er hier op gewezen dat zowel het verontreinigen van de weg als het veroorzaken van hinderlijk rumoer reeds is

verboden bij artikel 2:47. Met het oog op het toenemend aantal klachten achten wij een strafbepaling welke zich in het bijzonder richt tot de onderhavige activiteiten, wenselijk naast genoemde (algemene) verbodsbepalingen.

Gelet op de strekking van deze bepaling kan zij niet als een “parkeerexcesbepaling” in de strikte betekenis van het woord worden aangemerkt. Gezien het verband met de andere in deze afdeling opgenomen bepalingen achten wij het niettemin wenselijk het onderhavige voorschrift in deze afdeling op te nemen.

Met de hierbedoelde bepaling kan naar verwachting beter worden opgetreden tegen met het slopen en repareren van voertuigen gepaard gaande geluid- en stankoverlast en verontreiniging van de weg.

Ingevolge de aanhef is slechts diegene strafbaar die bij herhaling de weg als werkplaats voor reparatie- of sloopdoeleinden gebruikt. Ook voor diegenen moet echter de mogelijkheid blijven bestaan aan de door hem (en zijn gezin) gebruikte auto kleine reparatiewerkzaamheden te verrichten. Het vierde lid opent deze mogelijkheid.

Vierde lid
Het verlenen van een ontheffing ingevolge dit lid zal in het algemeen op zijn plaats zijn in geval, alle omstandigheden in aanmerking genomen, redelijkerwijs moet worden aanvaard dat de exploitant geen andere mogelijkheden ten dienste staan dan de hem toebehorende of toevertrouwde auto’s op de weg te parkeren. Te denken is hierbij aan het geval dat de exploitant van een reeds lang bestaand bedrijf in de feitelijke onmogelijkheid verkeert op eigen terrein of in de nabijheid van zijn bedrijf stallingsruimte te creëren c.q. daarover op andere wijze de beschikking te krijgen. Aan de ontheffing kunnen uiteraard voorschriften worden verbonden, onder meer omtrent de plaats waar en de tijd gedurende welke voertuigen voor de hier aan de orde zijnde doeleinden op de weg mogen worden geplaatst, alsmede ten aanzien van het aantal voertuigen dat ter plaatse door de houder van de ontheffing mag worden geparkeerd.

De Afdeling rechtspraak keurde zelfs de weigering van de gemeente Binnenmaas om ontheffing te verlenen voor het parkeren van meer dan twee auto’s bij elkaar goed. Het feit dat het bedrijf ter plaatse was toegestaan deed daaraan niet af. Het behoud van het beperkte aantal parkeerplaatsen in de omgeving van het bedrijf woog zwaarder. ARRS 16-8-1988, AB 1989, 373.
Gezien de mogelijke milieugevolgen lijkt een lex silencio positivo hier niet bijzonder wenselijk (lid 5). Het staat de gemeenteraad vrij daarover anders te oordelen en de lex silencio positivo hier wel van toepassing te verklaren.

In dit verband mag worden gewezen op hetgeen in de algemene toelichting is gesteld over het voorzien in vervangende parkeergelegenheid.

Tevens wordt hier de aandacht gevestigd op hetgeen daar is opgemerkt over het verlenen van ontheffing ten aanzien van bestaande bedrijven.

Artikel 5:3 Te koop aanbieden van voertuigen

Het komt regelmatig voor dat eigenaren hun voertuig te koop aanbieden op de openbare weg. Wanneer het een enkel voertuig betreft, is dit geen echt probleem. Van aantasting van het uiterlijk aanzien van de

omgeving is niet of nauwelijks sprake, de overlast voor de omwonenden blijft beperkt en het gebruik van de beschikbare parkeerruimte kan niet excessief genoemd worden.

Anders ligt het wanneer de voertuigen met grote aantallen tegelijk aangeboden worden. Behalve dat het uiterlijk aanzien wordt aangetast, brengt het voor de omwonenden aanzienlijke overlast met zich mee. Een dergelijke uitstalling van voertuigen trekt immers kooplustigen aan. Ook wordt er een aanmerkelijk beslag op de beschikbare parkeerruimte gelegd.

Wanneer de lokale overheid dit gedrag als ongewenst beschouwt en het daarom wil tegengaan, moet er voor gewaakt worden dat de verbodsbepaling niet al te diep in het verkeer ingrijpt. Het gaat te ver wanneer een eigenaar zijn voertuig niet meer voor zijn woning zou kunnen parkeren omdat er een bordje te koop achter de voorruit hangt. Waar precies de grens van het ingrijpen ligt kan niet altijd helder aangegeven worden. Wanneer een groot aantal voertuigen bij elkaar te koop wordt aangeboden, is het duidelijk dat die grens overschreden is. Hoe zit het evenwel met twee voertuigen die bij een druk bezocht winkelcentrum te koop aangeboden worden? Vaak moet aan de hand van de plaatselijke omstandigheden beoordeeld worden of de grens wel of niet overschreden is.

Het verdient daarom geen aanbeveling een algemeen verbod in de APV op te nemen. Gekozen is voor een constructie waarin het college de bevoegdheid heeft gebieden aan te wijzen waar het verbod van kracht is.

Wanneer er naar het oordeel van het college sprake is van overlast kan het het verbod activeren.
Zoals opgemerkt in de toelichting op artikel 5:1, onderdeel b, wordt het begrip “parkeren” zo uitgelegd, dat het verbod in dit artikel zich niet alleen richt op de bestuurder van een voertuig maar ook op de andere belanghebbenden bij het voertuig.

Het artikel is in 2008 in het kader van de deregulering facultatief gemaakt. Gemeenten dienen een afweging te maken of zij dit artikel nodig achten. Dit zal niet in alle gemeenten het geval zijn.

Lex silencio positivo

Met de toevoeging van lid 3 wordt het ontstaan van een van rechtswege verleende vergunning niet mogelijk omdat dit een onwenselijke situatie, veelal gepaard met overlast, zou kunnen opleveren. De Lex Silencio Positivo wordt hier dus niet toegepast.

Artikel 5:4 Defecte voertuigen

Veelvuldig doet zich het verschijnsel voor dat niet-rijklare voertuigen op de weg worden geplaatst. De eigenaar of houder van een of meer van dergelijke voertuigen heeft deze meestal aangekocht om na weken of zelfs maanden van nijvere zelfwerkzaamheid weer een volwaardig voertuig te creëren. Veelal slaagt hij in deze poging niet, waarna het voertuig op de weg wordt achtergelaten, waar het na verloop van tijd degenereert tot autowrak. Deze bepaling richt zich in het bijzonder tegen dit soort parkeergedragingen. Het excessieve is in het bijzonder gelegen in het in relatie tot het tekort aan parkeerruimte niet gerechtvaardigde doel waartoe men het voertuig op de weg zet. Daarnaast kan het hierbedoelde parkeren een ontsiering van het uiterlijk aanzien van de gemeente meebrengen en om die reden excessief zijn. Beperking van het verbod tot die gevallen waarin er sprake is van min of meer ernstige gebreken aan het voertuig, moet noodzakelijk worden geacht, wil het verbod niet een te ruime strekking krijgen.

Deze bepaling ziet slechts op “eigenlijke” parkeerexcessen, dat wil zeggen op het plaatsen en hebben van defecte voertuigen op de weg (in de zin van de WVW 1994). Het zou te ver gaan deze gedragingen ook buiten de weg te verbieden.

Het artikel is in 2008 in het kader van de deregulering facultatief gemaakt. Gemeenten dienen een afweging te maken of zij dit artikel nodig achten. Dit zal niet in alle gemeenten het geval zijn.

Artikel 5:5 Voertuigwrakken

Anders dan de niet-rijklare voertuigen die ingeval van parkeren gedurende zekere tijd in het bijzonder een parkeerexces kunnen opleveren door het in relatie tot het tekort aan parkeerruimte niet gerechtvaardigde doel waartoe men een voertuig op de weg zet, geeft een achtergelaten voertuigwrak, inclusief een fiets of bromfiets, in de eerste plaats aanstoot, doordat het een ontsierend element in het straatbeeld vormt. Ook houdt een wrak een gevaar in voor spelende kinderen en voor de weggebruikers. Het op de weg plaatsen of hebben van een wrak is dus primair om die reden excessief. Daarnaast kan echter ook het zo juist genoemde verkeersmotief een rol spelen bij het uitvaardigen van dit verbod.

Ofschoon een wrak vaak niet meer zal kunnen worden beschouwd als voertuig in de zin van de wegenverkeerswetgeving, is de onderhavige bepaling gezien haar strekking en het verband met de andere bepalingen wel als parkeerexcesbepaling aan te merken.

De onderhavige bepaling heeft betrekking op het plaatsen en hebben van wrakken op de weg (in de zin van de WVW 1994). Het elders in de openlucht opslaan van wrakken vindt reeds regeling in de model Afvalstoffenverordening en tevens in artikel 10.17 van de Wet milieubeheer. De delictsomschrijving bevat derhalve niet tevens het bestanddeel “van de weg af zichtbaar”.

Het verbod in dit artikel richt zich op degene die het voertuigwrak op de weg plaatst of heeft. Dat is op zich al een ruimere kring van subjecten dan alleen de bestuurder; ook andere belanghebbenden bij het voertuig vallen onder deze bepaling.

Artikel 5:6 Kampeermiddelen e.d.

Eerste lid, onder a
Deze bepaling richt zich tegen het langer dan nodig plaatsen of hebben van voertuigen die voor recreatie e.d. worden gebruikt. Hieronder vallen in ieder geval: caravans, campers, kampeerwagens, aanhangwagens, magazijnwagens, keetwagens e.d. op de weg. In deze bepaling zijn de woorden “parkeren” gewijzigd in “te plaatsen of te hebben” om de handhaving van deze bepaling eenvoudiger te maken. Met het steeds een paar meter verplaatsen van een caravan, aanhangwagentje e.d. op de openbare weg wordt overtreding van deze bepaling niet langer meer voorkomen. Met de zinsnede “of anderszins voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt” is beoogd aan te geven dat alle soorten (aanhang)wagens en voertuigen, die niet “dagelijks” worden gebruikt als vervoermiddel onder deze bepaling kunnen vallen. Het excessieve van het hier bedoelde parkeren is in de eerste plaats gelegen in het buitensporige gebruik van parkeerruimte dat daarmee gepaard gaat. Daarnaast is dat het ontsieren van het uiterlijk aanzien van de gemeente.
Het plaatsen of hebben gedurende ten hoogste drie (achtereenvolgende) dagen wordt niet verboden, opdat

de betrokkene de gelegenheid zal hebben zijn kampeerwagen, caravan of camper voor een te ondernemen reis gereed te maken, respectievelijk na de reis op te ruimen.

Ook met betrekking tot deze gevallen zou het voorzien in vervangende parkeergelegenheid, waar dit soort voertuigen kan worden gestald, overwogen kunnen worden. Verwezen wordt naar hetgeen hierover in de algemene toelichting is gesteld.
Gezien de veelal toenemende parkeerdruk op de openbare weg - vaak juist ook in woonwijken - zou ervoor gekozen kunnen worden om de redactie van de bepaling in het eerste lid onder a stringenter te redigeren en direct voor de gehele gemeente (of een gedeelte daarvan) van toepassing te verklaren:
"a. langer dan gedurende drie achtereenvolgende dagen (binnen de bebouwde kom) op de weg te plaatsen of te hebben;"

Eerste lid, onder b
Deze bepaling richt zich ook tegen het ontsieren van het uiterlijk aanzien van de gemeente door het doen of laten staan van caravans e.d. elders dan op de weg in de zin van de WVW 1994. In zoverre betreft deze bepaling derhalve niet een "eigenlijk" parkeerexces, dat immers veronderstelt dat de gedraging plaatsvindt op een weg (in de zin van de WVW 1994).
Zoals opgemerkt in de toelichting op artikel 5:1, onderdeel b, wordt het begrip "parkeren" zo uitgelegd, dat het verbod in dit artikel zich niet alleen richt op de bestuurder van een voertuig maar ook op de andere belanghebbenden bij het voertuig.

Lex silencio positivo

Met de toevoeging van lid 4 wordt het ontstaan van een van rechtswege verleende vergunning niet mogelijk omdat dit een onwenselijke situatie zou kunnen opleveren. De Lex Silencio Positivo wordt hier dus niet toegepast.

Jurisprudentie
De Afdeling rechtspraak van de Raad van State stelde de gemeente Beverwijk in het gelijk enerzijds in de aanwijzing van een weg waar parkeren van een kampeerwagen langer dan 48 uur niet is toegestaan en anderzijds in de weigering hiervan ontheffing te verlenen. De verkeersveiligheid en het aanbod van parkeerruimte waren in het geding. ARRS 11-3-1993, AB 1993, 553.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State geeft aan dat het college van zijn bevoegdheid om voor een bepaalde locatie te bepalen dat er niet met een kampeerwagen e.d. mag worden geparkeerd (zoals in art. 5.1.5, eerste lid, onder b (oud) bedoeld), slechts gebruik kan maken voor zover het gaat om een locatie die geen "weg" is in de zin van de wegenverkeerswetgeving. Binnenplein is weg in de zin van de WVW en valt daarmee niet onder "aangewezen plaats" uit de APV-bepaling. ABRS 18-4-1997, JG 97.0210 m.nt. A.B. Engberts.

Artikel 5:7 Parkeren van reclamevoertuigen

Deze bepaling richt zich tegen degenen die voor een beroep of bedrijf reclame maken door een of meer voertuigen, voorzien van reclameopschriften, op de weg te parkeren. Hierbij staat het maken van reclame voorop. Als handelsreclame in de zin van dit artikel wordt niet gezien de vermelding op een voertuig van de naam van het bedrijf waarbij het voertuig in gebruik is en een (korte) aanduiding van de goederen of diensten die dat bedrijf pleegt aan te bieden. Deze voertuigen worden immers niet primair gebruikt “met het kennelijke doel om daarmee handelsreclame te maken”, maar vooral als vervoersmiddel.

Het excessieve is primair gelegen in het in relatie tussen het tekort aan parkeerruimte en het niet gerechtvaardigde doel waartoe men het voertuig op de weg zet. Dit doel kan reeds met één voertuig worden bereikt. In de tweede plaats kan het excessieve gelegen zijn in het motief van het tegengaan van ontsiering van het uiterlijk aanzien van de gemeente.

In deze bepaling gaat het om een “eigenlijk” parkeerexces, hetwelk veronderstelt dat de gedraging plaatsvindt op een weg (in de zin van de WVW 1994). Het hebben van handelsreclame op of aan onroerend goed op een vanaf de weg zichtbare plaats is geregeld in artikel 4:15 van deze model-APV.

Het in dit artikel omschreven verbod is beperkt tot het maken van handelsreclame (commerciële reclame). Uit de jurisprudentie en uit artikel 7, vierde lid, van de Grondwet blijkt, dat de gemeentelijke wetgever in ieder geval het maken van handelsreclame aan beperkingen mag onderwerpen. Voor wat betreft de relatie met artikel 10 EVRM en 19 IVBP zij verwezen naar de toelichting bij artikel 4:15.

Onder omstandigheden mag hij, blijkens bedoelde jurisprudentie, ook het maken van reclame, waardoor gedachten of gevoelens worden geopenbaard (artikel 7 Grondwet) of een mening wordt geuit (artikel 10 EVRM) aan beperkingen onderwerpen. Men spreekt wel van “ideële reclame”. De wenselijkheid en mogelijkheid hiervan dienen plaatselijk te worden bezien.

Het hier geregelde verbod luidt algemeen: voor het gehele grondgebied van de gemeente (behoudens de ontheffingsmogelijkheid van het tweede lid). Het staat de gemeenten echter vanzelfsprekend vrij de werking van het verbod - naar plaats of tijd - afhankelijk te stellen van het oordeel van het college.

Zoals opgemerkt in de toelichting op artikel 5:1, onderdeel b, wordt het begrip “parkeren” zo uitgelegd, dat het verbod in dit artikel zich niet alleen richt op de bestuurder van een voertuig maar ook op de andere belanghebbenden bij het voertuig.

Lex silencio positivo

Met de toevoeging van lid 3 wordt het ontstaan van een positief fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen wel mogelijk omdat het toekennen of afwijzen van deze ontheffing geen langdurige of complexe afweging vergt. De Lex Silencio Positivo wordt hier dus niet toegepast.

Jurisprudentie
De Afdeling bestuursrechtspraak acht het beleid van het college van Zierikzee geen ontheffingen te verlenen voor het parkeren van reclamevoertuigen binnen de bebouwde kom en de daaropvolgende bestuursdwangaanschrijving aanvaardbaar. De bescherming van het uiterlijk aanzien (beschermd stadsgezicht) speelt een belangrijke rol. ABRS 1-8-1994, JG 95.0245.

De Afdeling bestuursrechtspraak meent dat het college van Groningen terecht een dwangsomaanschrijving heeft doen uitgaan tegen een voor een winkel geplaatste riksja, waarmee handelsreclame werd gemaakt. Voor de toepassing van deze bepaling is de aanwezigheid van een verkeersgevaarlijke situatie niet vereist. ABRS 5-12-2001, nr. 200103426/1.

Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen

Algemeen
In gemeentelijke kring wordt het meer en meer als noodzakelijk ervaren dat het parkeren van grote voertuigen - in het bijzonder vrachtwagens - op wegen in de stadscentra en in de woonwijken zoveel mogelijk wordt tegengegaan. Maatschappelijk gezien is er een tendens waarneembaar dat dit parkeren wordt ervaren als misbruik van de weg. De gevaren en inconveniënten die deze parkeergedragingen kunnen opleveren, zijn velerlei: onvoldoende opvallen bij schemer en duisternis van geparkeerde vrachtwagens, onvoldoende zichtbaarheid van tussen of achter deze voertuigen spelende kinderen, buitensporige inbeslagneming van de schaarse parkeerruimte, belemmering van het uitzicht vanuit de woning, afbreuk aan het uiterlijk aanzien der gemeente enz. Op den duur zal het parkeren van grote voertuigen dan ook niet meer dienen te geschieden op wegen binnen de bebouwde kom, althans niet op die wegen binnen de bebouwde kom, welke gelegen zijn in het centrum of in de woonwijken. Uit de jurisprudentie kan worden opgemaakt, dat ook volgens de Hoge Raad het parkeren van vrachtwagens in woonwijken enz., bezien tegen de achtergrond van de recente verkeersomstandigheden en maatschappelijke inzichten, niet (meer) redelijkerwijze als “normaal” verkeer kan worden beschouwd. De artikelen 5:8 en 5:9 bevatten regels waarmee het parkeren van grote voertuigen, voor zover dit excessief is, kan worden tegengegaan. Zie voorts ook de algemene toelichting onder punt 5 Vervangende parkeergelegenheid.

Eerste lid
Deze bepaling beoogt aan de gemeentebesturen mogelijkheden te verschaffen om aantasting van het uiterlijk aanzien van de gemeente door het doen of laten staan van bepaalde voertuigen tegen te gaan. Het doen of laten staan van grote voertuigen kan immers op bepaalde plaatsen, zoals op dorpspleinen, voor monumenten en historische gebouwen, in parken, op rustieke plekjes in open landschappen een ernstige aantasting van het stads-, dorps- of landschapsschoon betekenen. Vrachtauto’s, aanhangwagens, kermiswagens en reclameauto’s bijvoorbeeld kunnen op dergelijke plaatsen een zeer storend element vormen. Het zijn deze situaties waarop deze bepaling het oog heeft.

Aangezien over de vraag of er van aantasting van de schoonheid van stad, dorp of landschap sprake is, verschillend kan worden geoordeeld, is er de voorkeur aan gegeven het verbod niet zonder meer te doen werken, doch een nader oordeel van het gemeentebestuur in dezen maatgevend te doen zijn. Aangezien de plaatsen waar ontsiering van de hiervoor vermelde objecten zich kan voordoen, vrijwel steeds aan te geven zullen zijn, is de bepaling aldus geredigeerd dat het verbod slechts geldt ten aanzien van die plaatsen die het college heeft aangewezen.

Dit aanwijzen zal in de praktijk eenvoudig kunnen geschieden doordat het college in zijn besluit verwijst naar een plattegrond van de gemeenten waarop de plaatsen waar niet mag worden geparkeerd worden gearceerd.

Gezien het motief van deze bepaling heeft zij ook betrekking op het parkeren van grote voertuigen buiten de weg. In zoverre heeft deze bepaling dus niet enkel betrekking op “eigenlijke” parkeerexcessen.

Wat het motief: bescherming van het uiterlijk aanzien van de gemeente betreft, dient er op te worden gewezen, dat het niet noodzakelijkerwijs behoeft te gaan om (het parkeren op of bij) plaatsen, die uit een oogpunt van stadsschoon of karakteristiek een bijzondere betekenis hebben, wil er sprake kunnen zijn van een “parkeerexces”.

In het licht van het motief dat ten grondslag ligt aan het in het eerste lid bedoelde verbod verdient het aanbeveling zowel een lengte- als een hoogtecriterium te hanteren. Zeer wel denkbaar is immers dat een voertuig weliswaar nog geen lengte van 6 meter heeft, doch niettemin op grond van de hoogte schadelijk moet worden geacht voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.

Blijkens de jurisprudentie van de Hoge Raad is de bevoegdheid van het gemeentebestuur ter zake zeer ruim. Het is met name niet vereist dat de bij openbare kennisgeving aangewezen plaatsen voldoen aan aanmerkelijke eisen van schoonheid en karakteristiek. In dit verband moge tevens worden gewezen op de subjectieve redactie van de onderhavige bepaling.

Niet apart zijn vermeld de oplegger en de aanhangwagen. Het hier gestelde verbod zou dan immers zelfs gelden voor het kleinste aanhangwagentje. Primair ware hier echter te reguleren het parkeren van grote voertuigen.

Bij de aanwijzing van plaatsen waar volgens besluit van het college grote voertuigen met het oog op de bescherming van het uiterlijk aanzien van de gemeente niet mogen worden geparkeerd, zal eventueel rekening moeten worden gehouden met een provinciale verordening die - geheel of gedeeltelijk - hetzelfde terrein uit hoofde van hetzelfde motief bestrijkt, bij voorbeeld een verordening bescherming landschapsschoon.

Binnen de verboden zones zullen in ieder geval uitzonderingen moeten worden gemaakt ten behoeve van autobussen in lijndienst.

Een speciaal probleem wordt gevormd door de vraag, hoe dit verbod onder de aandacht van belanghebbenden te brengen. Het is in ieder geval gewenst, dat de in de gemeente gevestigde ondernemingen door de gemeente in kennis worden gesteld van dit verbod. In veel gemeenten wordt een systeem toegepast, waarbij langs de naar de gemeente toeleidende wegen door middel van aanwijzingsborden kenbaar wordt gemaakt, dat binnen de (bebouwde kom van de) gemeente het parkeren van grote voertuigen slechts is toegelaten op de als zodanig aangeduide parkeergelegenheden.

Tweede lid
Deze bepaling beoogt optreden mogelijk te maken tegen het parkeren van grote voertuigen op de weg (in de zin van de WVW 1994), omdat het gepaard gaat met een excessief gebruik van de weg.

Met betrekking tot dit motief: buitensporig gebruik van de weg, wordt opgemerkt, dat het in dat verband niet noodzakelijkerwijs om (het parkeren van) méér voertuigen behoeft te gaan. Ook het parkeren van één groot voertuig kan een parkeerexces in deze zin opleveren.
In het licht van het motief van deze bepaling is het stellen van een hoogtegrens minder opportuun.

Uit de aanwijzing van plaatsen waar het parkeren van grote voertuigen niet toelaatbaar is, zal duidelijk moeten blijken of deze aanwijzing is gebaseerd op de bepaling van het eerste lid of die van het tweede lid, zulks mede in verband met het bepaalde in het derde lid. Geschiedt een aanwijzing door middel van een verwijzing naar een plattegrond (zie onder eerste lid) dan kan bij voorbeeld door het gebruik van verschillende kleuren bij het arceren van de plaatsen waar niet geparkeerd mag worden, worden aangegeven welk motief ten grondslag ligt aan de aanwijzing of dat beide motieven daaraan ten grondslag liggen. Zeer wel denkbaar is echter dat aan een aanwijzing beide motieven ten grondslag kunnen liggen.

Zie wat betreft de vraag, hoe dit verbod kenbaar kan worden gemaakt, de toelichting op eerste lid.

Zoals opgemerkt in de toelichting op artikel 5:1, onderdeel b, wordt het begrip “parkeren” zo uitgelegd, dat het verbod in dit artikel zich niet alleen richt op de bestuurder van een voertuig maar ook op de andere belanghebbenden bij het voertuig.

Derde lid
De werking van het in het tweede lid gestelde verbod is ingevolge dit lid beperkt tot de avond en de nacht, alsmede het weekeinde en de doordeweekse feestdagen. Het lijkt in het algemeen niet redelijk om het parkeren van grote voertuigen op de weg ook gedurende de werkdag te verbieden. Dit zou de belangen van met name handel en industrie te zeer schaden. Dit ligt echter anders wanneer de bescherming van het uiterlijk aanzien van de gemeente in het geding is.
Het parkeren van grote voertuigen op plaatsen waar dit naar de mening van het college schadelijk is voor dit uiterlijk aanzien, moet te allen tijde verboden kunnen worden. Daarom geldt de in het derde lid vervatte uitzondering niet voor het in het eerste lid gestelde verbod.

Overigens blijft ook tijdens de perioden waarin het verbod bedoeld in het tweede lid niet van toepassing is, het zodanig parkeren van vrachtwagens dat aan bewoners of gebruikers van gebouwen hinder of overlast wordt aangedaan, verboden krachtens het hierop volgende artikel 5:9.

Vierde lid

Dit lid is toegevoegd ter afstemming met artikel 5:6. Dit omdat sommige campers tegenwoordig zo

groot zijn dat ze onder de omschrijving van grote voertuigen vallen.

Vijfde lid
Naast de krachtens het tweede lid geldende beperkingen kent dit lid aan het college de bevoegdheid toe ter zake van de in de eerste twee leden omschreven verboden een ontheffing te verlenen.

Aldus kan worden voorkomen dat de werking van deze verboden zou leiden tot een onevenredige aantasting van bedrijfsbelangen.

Verzoeken om ontheffing zullen van geval tot geval moeten worden bekeken. Omstandigheden welke in

beginsel door alle bedrijven - ongeacht de aard - kunnen worden aangevoerd, rechtvaardigen op zich nog geen ontheffing.

Van de mogelijkheid tot het verlenen van ontheffing zal onder meer gebruik dienen te worden gemaakt:
- voor voertuigen die worden gebezigd bij de uitvoering van openbare werken en bij bouwwerkzaamheden, -

voor zover ze in de onmiddellijke nabijheid van het werk worden geparkeerd;

- voor chauffeurs die een schriftelijke medische verklaring overleggen, waaruit blijkt dat betrokkene niet van

een speciaal daartoe aangewezen parkeerterrein gebruik kan maken en ook vaststaat dat betrokkene

zonder ontheffing in moeilijkheden zou komen.

Verder zou een soepel ontheffingenbeleid kunnen worden gevoerd, voor zover het gaat om bij voorbeeld:

rijdende winkels;

wagens van kermisexploitanten;

wagens van bedrijven die in geval van bij voorbeeld ongevallen in het wegverkeer terstond moeten kunnen "uitrukken" (sleepwagens e.d.);

voertuigen die speciaal uitgerust zijn voor bijzondere transporten (auto's met speciale klimaatregeling) of anderszins zodanig afwijken (elektrowagens met beperkte actieradius) dat bijzondere eisen aan de parkeerplaats moeten worden gesteld.

Aan een ontheffing kunnen uiteraard voorschriften worden verbonden betreffende de tijd en de plaats waarop deze zal gelden.

Zesde lid

Met de toevoeging van lid 6 wordt het ontstaan van een positief fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen wel mogelijk omdat het toekennen of afwijzen van deze ontheffing geen langdurige of complexe afweging vergt. De Lex Silencio Positivo wordt hier dus wel toegepast.

Jurisprudentie
De instelling van een parkeerverbod voor grote voertuigen dient of te gebeuren op basis van de APV of op basis van een verkeersbesluit (Wegenverkeerswetgeving). Een combinatie hiervan is niet mogelijk. Zie Vz. AGRS 27-4-1993 (B03.93.0018), JU 941157 (VNG-databank).

Ontheffingenbeleid van gemeenten Grave en Stad Delden, waarbij geen ontheffingen worden verleend voor het parkeren van grote voertuigen in een woonbuurt, wordt door de Voorzitter van de ARRS als niet onredelijk aangemerkt. Vz. ARRS 18-12-1992,S03.92.4266, JU 931114 (VNG-databank) en Vz. ARRS 16-9-1993,S03.93.3369, JU 941013 (VNG-databank).

De weigering een ontheffing te verlenen voor het parkeren van een groot voertuig wordt vernietigd, omdat er geen sprake is van een hoge parkeerdruk ter plaatse, zoals werd aangevoerd. ARRS 4-5-1993, JG 93.0353 .Bij een verzoek om bestuursdwang in geval van het parkeren van een groot voertuig, waarbij het

uiterlijk aanzien in het geding is, dient het college een goede belangenafweging te maken tussen enerzijds de redelijke eisen van welstand en anderzijds de belangen van de eigenaar van het voertuig. De belangenafweging acht de Afdeling rechtspraak niet onredelijk. ARRS 3-6-1991, JG 92.0301.

Wanneer (nagenoeg) de gehele bebouwde kom wordt aangewezen als gebied waar geen vrachtwagens mogen worden geparkeerd, dient het college zich ervan te vergewissen dat geschikte alternatieve parkeergelegenheid aanwezig is, waarbij ook rekening moet worden gehouden met de veiligheid van de geparkeerde vrachtwagens. ABRS 15-5-2001, nr. 200002098/1.

Artikel 5:9 Parkeren van uitzichtbelemmerende voertuigen

Eerste lid
Deze bepaling beoogt optreden mogelijk te maken tegen het op de weg parkeren van vrachtwagens e.d. bij andermans voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw, zodanig, dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers van het gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hun anderszins hinder of overlast wordt aangedaan. Zie voorts ook de toelichting bij artikel 5:8.
Door opneming van de bestanddelen “of hun anderszins hinder of overlast wordt aangedaan” zijn ook mogelijke andere vormen van hinder of overlast dan uitzichtbelemmering, door het parkeren van grote voertuigen aan bewoners of gebruikers van gebouwen berokkend, verboden. Hierbij kan worden gedacht aan belemmering van de lichtval, stankoverlast en geluidsoverlast, bij voorbeeld ten gevolge van het starten en warmdraaien van grote voertuigen.

Dat een dergelijke zinsnede houdbaar is, blijkt uit een reeds oude uitspraak van de Hoge Raad (HR 16 januari 1986, NJ 1968, 198) waarin de Hoge Raad de bedoelde zinsnede in de APV van Enschede verbindend achtte.
De delictsomschrijving kan desgewenst worden geconcretiseerd door het bestanddeel “bij” te vervangen door “binnen een afstand van (...) meter van” (een voor bewoning enz. bestemd pand op zodanige wijze dat enz.) Zo wordt in de APV van Rotterdam een afstandsmaat van 10 meter gehanteerd.
Zoals opgemerkt in de toelichting op artikel 5:1, onderdeel b, wordt het begrip “parkeren” zo uitgelegd, dat het verbod in dit artikel zich niet alleen richt op de bestuurder van een voertuig maar ook op de andere belanghebbenden bij het voertuig.

Tweede lid
De in dit lid opgenomen uitzondering ziet bij voorbeeld op (het parkeren van) "hoogwerkers", meetwagens e.d.

Een ontheffingsmogelijkheid is niet geboden. Niet goed valt in te zien hoe deze mogelijkheid te rijmen valt met het hinderlijke karakter van het hier bedoelde parkeren.

Artikel 5:10 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen

(vervallen)

Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

Eerste lid
Het is helaas een veelvuldig voorkomend verschijnsel dat groenstroken, openbare beplantingen, plantsoenen en grasperken worden benut voor het parkeren van voertuigen.
Met de onderhavige bepaling wordt beoogd beschadiging van groenstroken e.d., die het uiterlijk aanzien van de gemeente beogen te verfraaien, te voorkomen en het groen beter aan zijn bestemming te doen beantwoorden.

Aangezien deze bepaling zich uitsluitend richt tegen een "oneigenlijk" parkeerexces - dat wil zeggen tegen een gedraging welke buiten de "weg" (in de zin van de wegenverkeerswetgeving) plaatsvindt, behoeft voor strijd met de bepalingen van de wegenverkeerswetgeving niet te worden gevreesd. Om deze reden bestaat er geen bezwaar tegen dat in deze bepaling ook het rijden over openbare beplantingen enz. wordt verboden.

Doorgaans zal een groenstrook geen deel uitmaken van de weg. Bermen maken wel deel uit van de "wegen" in de zin van artikel 1 van de WVW 1994. Aangezien de berm rechtens deel uitmaakt van de weg, gelden de op de desbetreffende weg betrekking hebbende verkeersvoorschriften eveneens voor de berm, zoals parkeerverboden e.d. Artikel 10 van het RVV 1990 bepaalt dat auto's, motoren e.d. op de rijbaan en op andere weggedeelten - met uitzondering van het trottoir, het voetpad, het fietspad of het ruiterpad - mogen worden geparkeerd. Onder deze andere weggedeelten waar wel geparkeerd mag worden vallen ook de bermen van een weg. Indien in een bepaald geval het parkeren in een berm als ongewenst moet worden aangemerkt, kan een parkeerverbod voor die berm worden ingesteld. Dit kan door plaatsing van het bord E1 van Bijlage 1 van het RVV 1990 met een onderbord, waarop staat dat het parkeerverbod alleen geldt voor de berm. Het is tevens mogelijk dat het parkeren op de rijbaan niet wenselijk is, bijvoorbeeld uit oogpunt van de verkeersveiligheid, maar dat het parkeren in de berm wel kan worden toegestaan. Ook in dit geval is plaatsing van het genoemde bord E1 noodzakelijk, maar nu met een onderbord waarop staat dat parkeren in de berm wel is toegestaan.

Omdat de wegenverkeerswetgeving onder "wegen" ook de bermen begrijpt, is het in artikel 5:11 vervatte verbod beperkt tot groenstroken. De wegenverkeerswetgeving voorziet niet in de gevallen waarin het voertuig op of in een groenvoorziening wordt geplaatst, welke geen deel uitmaakt van de weg (in de zin van de Wegenverkeerswet). Zie hierover artikel 2:46.

Bij een parkeerverbod is het doen of laten staan van een voertuig niet strafbaar, indien zulks geschiedt om personen de gelegenheid te geven in of uit te stappen dan wel voor het laden of lossen van goederen.

Het moge duidelijk zijn dat de laatstgenoemde beperkingen niet van toepassing behoren te zijn op een verbod tot het doen of laten staan van voertuigen in groenvoorzieningen.

Bewust is hier derhalve gekozen voor de bestanddelen "doen of laten staan" in plaats van "parkeren", omdat ook het tot stilstand brengen van een auto in een plantsoen beschadiging van het groen en vermindering van de aantrekkelijkheid veroorzaakt.

Opgemerkt mag nog worden dat gedragingen als de onderhavige in sommige gevallen ook zaakbeschadiging in de zin van artikel 350 van het Wetboek van Strafrecht met zich mee brengen.

Zie voorts HR 27 oktober 1930, NJ 1931, blz. 62, waarbij een bepaling in de APV van Assen, volgens welke het in de kom van de gemeente verboden was zich te bevinden op de van gemeentewege aangelegde grasperken, verbindend werd geacht. De bewering dat de gemeentelijke wetgever niet bevoegd zou zijn naast het algemene verbod van artikel 461, Wetboek van Strafrecht bedoelde verbodsbepaling uit te vaardigen, ging niet op.

Deze APV-bepaling had naar het oordeel van de Hoge Raad kennelijk ten doel "maatregelen te nemen tegen beschadiging van stadsbosch en door de gemeente aangelegde grasperken, derhalve zorg voor de instandhouding van gemeentelijk terrein, zijnde een onderwerp dat de huishouding van de gemeente betreft".

Indien het in artikel 5.1.10 (oud) bedoelde voertuig een door een woonwagenbewoner bewoonde woonwagen is, zal het college deze niet met toepassing van bestuursdwang op grond van artikel 61 Woonwagenwet uit de gemeente kunnen doen verwijderen dan nadat hiervoor door gedeputeerde staten toestemming is verleend als bedoeld in dat artikel en nadat een waarschuwing op grond van het vierde lid van dat artikel is uitgevaardigd. Zie Wnd. Vz. ARRS 24 juni 1983, nr. RO3.83.3806/S 5980 (Oosterhout).

1e wijziging Apv 2010 in verband met invlechten gebiedsverordening Rhederlaag van de Recreatiegemeenschap Veluwe

De gemeenschappelijke regeling Recreatiegemeenschap Veluwe (RGV) wordt opgeheven en het openbaar lichaam gaat verder als vennootschap met Zevenaar als aandeelhouder. De RGV is dan als zodanig geen overheid (publiekrechtelijke rechtspersoon) meer. De bijzondere gebiedsverordening zoals destijds vastgesteld door het algemeen bestuur van de RGV voor het recreatiegebied Rhederlaag komt dan van rechtswege te vervallen. De Algemene plaatselijke verordening 2010 Zevenaar (Apv) ondervangt die gebiedsverordening.
In het algemeen wordt een Algemeen plaatselijke verordening niet aan de bijzondere wensen van particuliere beheerders van grondgebieden aangepast. Een eigenaar/beheerder als de RGV B.V. kan terugvallen op een eigen terreinreglement over gebruik van en gedrag op dat grondgebied, echter dat is geen algemeen verbindend voorschrift van de overheid dat ook met strafbedreiging (proces verbaal door opsporingsambtenaren) kan worden gehandhaafd.
In dit geval is er echter sprake van een specifiek mede door gemeente Zevenaar geregeld deelgebied van de gemeente met een specifieke gebiedsverordening, die ingevlochten moet worden in de Apv.

Dit betekent het volgende:

Het merendeel van de bepalingen van de gebiedsverordening voor Rhederlaag is gelijkluidend en wordt naadloos door de bestaande Apv Zevenaar ondervangen.

Een aantal artikelen van de huidige Apv verschillen van de gebiedsverordening, maar desbetreffende door de RGV voorgestane aanpassingen worden niet overgenomen omdat dat niet spoort met de model-Apv van de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de daarin doorgevoerde deregulering en lastenvermindering, zoals Zevenaar die ook heeft overgenomen.

Artikel 5:11 wordt alsvolgt gewijzigd:
a. aan het eerste lid wordt toegevoegd de zinssnede “of in een voor recreatief gebruik beschikbaar terrein, met uitzondering van de aldaar aangelegde wegen en fietspaden
- ook het recreatieterrein aan kunnen wijzen waar het verbod geldt om de natuurlijke behoefte te doen (wildplassen),
- ook op dat terrein het verbod laten gelden om er met een voertuig of rij- of trekdier door te rijden, of zich er te bevinden of deze daar te doen of te laten staan.
- voornoemd verbod is ruimer dan alleen met betrekking tot een paard zoals in de huidige Apv, omdat zich daar in de praktijk ook ezelberijders etc aandienen.

Zie in dit verband ook de wijzigingen bij artikel 4:8 en 5:33.

Tweede lid
Bij de onder b bedoelde voertuigen kan worden gedacht aan voertuigen, in gebruik bij de politie of de brandweer, als ook bij de gemeentelijke plantsoenendienst. Campings vallen onder terreinen als bedoeld onder c.

Lex silencio positivo

Met de toevoeging van lid 4 wordt het ontstaan van een van rechtswege verleende vergunning niet mogelijk omdat dit een onwenselijke situatie zou kunnen opleveren. De Lex Silencio Positivo wordt hier dus niet toegepast.

Artikel 5:12 Overlast van fiets of bromfiets

In de praktijk wordt regelmatig overlast ondervonden van fietsen en bromfietsen die her en der buiten de daartoe bestemde fietsenstallingen worden geplaatst. Het gaat hierbij doorgaans om plaatsen, waar zich grote concentraties van gestalde (brom)fietsen voordoen, zoals bijvoorbeeld bij stations, winkelcentra en dergelijke. Voorop staat dat dan wel voldoende stallingsmogelijkheden ter plekke aanwezig zijn.

Ter regulering van overlast van foutief geplaatste (brom)fietsen is in het eerste lid van dit artikel aan het college de bevoegdheid gegeven om plaatsen aan te wijzen waar het verboden is (brom)fietsen neer te zetten buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen dan wel deze daar te laten staan. De belangen die het college hierbij onder meer in overweging kan nemen zijn: de bescherming van het uiterlijk aanzien van de gemeente, de voorkoming of opheffing van overlast of de voorkoming van schade aan de openbare gezondheid. Bij het laatste motief kan worden gedacht aan het voorkomen van mogelijke verwondingen aan voetgangers die zich tussen een woud van (brom)fietsen een weg moeten banen.

Na aanwijzing van een plaats waar het verbod zal gelden, kan tegen een foutief geplaatste (brom)fiets worden opgetreden. Door middel van borden moet worden aangegeven dat foutief geplaatste (brom)fietsen zullen worden verwijderd. Het feitelijk verwijderen dient dan beschouwd te worden als toepassing van bestuursdwang.

Alvorens deze vorm van bestuursdwang te effectueren is het verstandig aan het publiek bekend te maken,

bijvoorbeeld door mededeling in het gemeenteblad, de plaatselijke krant of een huis-aan-huisblad, met affiches en dergelijke, dat onjuist geplaatste (brom)fietsen zullen worden verwijderd. Tevens is het raadzaam aan te geven waar de verwijderde fietsen weer kunnen worden opgehaald en hoe hoog de kosten zijn die vergoed moeten worden.

Jurisprudentie
De Raad van State heeft de laatste jaren meerdere uitspraken gedaan over het verwijderen van fietsen die buiten de daartoe bestemde fietsenstallingen zijn geplaatst. Verwezen wordt naar de uitspraken van 5 februari 2005 (nr. 200406067/1), 24 oktober 2007 (nr. 200702300/1), 6 februari 2008 (nr. 200703327/1) en 12 mei 2010 (nr. 200908219/1/H3).

Uit deze jurisprudentie kan ten aanzien van het verwijderen van foutief geplaatste fietsen de volgende lijn worden afgeleid:

- Er moet feitelijk sprake zijn van een gevaarlijke of hinderlijke situatie die het direct of na een beperkte tijd (begunstigingstermijn) verwijderen van deze fietsen rechtvaardigt.
- Per geval zal moeten worden bezien of een (korte) begunstigingstermijn wel of niet aan de orde is. Bijvoorbeeld geen begunstigingstermijn bij gevaarlijke situaties, maar wel bij hinderlijke situaties.
- Er moeten in de buurt voldoende stallingsplaatsen voor fietsen aanwezig zijn.
- In verband met bewijsvoering is het verstandig om een of meerdere foto's te maken van de foutief geplaatste fiets, voordat deze wordt verwijderd.
- Het besluit tot toepassing van bestuursdwang moet direct bij het ophalen van de verwijderde en opgeslagen fiets of zo snel mogelijk daarna worden overhandigd c.q. worden toegestuurd aan de eigenaar van de fiets.
- Degene die het besluit tot toepassing van bestuursdwang overhandigt moet hiertoe gemandateerd zijn door het college van burgemeester en wethouders.
- Indien een fiets buiten de fietsklemmen, maar binnen de omheining van een fietsenstalling wordt geplaatst zonder dat dit tot een gevaarlijke situatie aanleiding geeft, kan niet tot onmiddellijke verwijdering van deze fiets worden overgegaan. In zo'n geval zal eerst het besluit tot bestuursdwang op schrift moeten worden gesteld.

AFDELING 2: COLLECTEREN

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen

Algemeen

In het kader van de vermindering van regelgeving en de vereenvoudiging van vergunningen is gekeken of de inzamelingsvergunning gehandhaafd dient te worden of dat er andere mogelijkheden zijn variërend van afschaffen van de vergunning tot een algemene regel.

Achtergrond
Van oudsher wordt in Nederland op ruime schaal een beroep gedaan op de liefdadigheidszin van het publiek door middel van collecten, inschrijvingen, verkoop van steunbonnetjes enz. Doorgaans gaan

inzamelingsacties uit van volkomen betrouwbare instellingen. Incidenteel komt het voor dat bij de inzamelaar niet de charitatieve doelstelling voorop staat maar een ander (commercieel) belang. Hierbij wordt bij de burger de indruk gewekt dat de opbrengst naar het goede doel gaat terwijl dit voor maar een klein deel het geval is.

Buiten de sfeer van het strafrecht ligt het bestrijden van ongewenste praktijken primair op de weg van de gemeenten die het vergunningenbeleid voor inzamelingen in handen hebben. Dit is destijds verwoord in de Memorie van Toelichting (MvT) bij het wetsontwerp tot aanvulling van het Wetboek van Strafrecht met een bepaling omtrent telefonische colportage voor een goed doel (Kamerstuk 15678, Stb. 1982,12). Bijlage bij dit kamerstuk was het rapport van de Werkgroep misbruik bij charitatieve acties. Deze interdepartementale werkgroep werd in 1976 ingesteld naar aanleiding van kamervragen met als opdracht te rapporteren op welke wijzen zich bij charitatieve acties misbruik kan voordoen en of en in hoeverre dit kan worden bestreden.

In de MvT wordt het volgende opgemerkt: “Ook de overheid heeft een taak om het misbruik dat in sommige gevallen van de betere gevoelens van de mensen en van hun goedgeefsheid wordt gemaakt te bestrijden. Niet alleen is dit nodig ter bescherming van het publiek, maar ook ter bescherming van de bonafide charitatieve instellingen, die voor de financiering van hun activiteiten in meerdere of mindere mate zijn aangewezen op de offerzin van het publiek.

Het rapport stelt vast, dat in de jurisprudentie in het algemeen wordt aangenomen dat de gemeentelijke wetgever regelend mag optreden ten aanzien van zowel het venten als het collecteren in de gemeente. De gemeentelijke wetgever dient in zijn regeling van het venten echter wel een uitzondering te maken voor het venten met gedrukte stukken, daar hij anders in strijd komt met artikel 7 van de Grondwet.”

Huidige ontwikkelingen
Inmiddels zijn we dertig jaar verder. De vraag is of in de huidige maatschappij nog steeds behoefte is aan een beschermende overheid zowel in het kader van het toezicht op bonafide instellingen als van de beperking van het aantal inzamelingen met het oog op het voorkomen van overlast voor burgers.

Goede doelen gebruiken steeds nieuwe methoden om geld in te zamelen. Jarenlang was de huis- aan-huiscollecte de meest voorkomende vorm, tegenwoordig worden mensen via de post (direct mail), de telefoon, het aanspreken op straat (direct dialogue), door shows op tv en concerten (Live Aid, Dance4life) direct of indirect aangesproken. Bij de gehanteerde methoden - of het nu per brief of mondeling is - wordt vaak een sterke morele aanspraak gedaan op de geldgever (die op een relatief eenvoudige manier zeer veel goeds kan doen).

Dat de goede doelen-branche steeds verder is geprofessionaliseerd wordt ook duidelijk vanwege het inschakelen van professionele (commerciële) fondswervingsbedrijven. Deze sales- en marketingbedrijven zijn gericht op het werven van klanten (leden of donateurs) voor hun opdrachtgevers. Ze hebben getrainde, resultaatgerichte mensen in dienst. Zowel de fondsenwerver op straat als de uitvoerende instelling kan worden afgerekend op het aantal binnengehaalde machtigingen (klanten/leden/donateurs).

De professionele fondsenwervers willen hun activiteiten met enige regelmaat uitvoeren, niet alleen huis-aan-huis, maar ook op straat. De inzamelingsvergunning in de APV is destijds met een ander uitgangspunt ontwikkeld, namelijk spreiding middels het collecterooster. De meeste burgers zijn mondig genoeg om aan te geven of zij al dan niet gediend zijn van een inzamelingsactie. Er zijn echter nog steeds kwetsbare

groepen in de samenleving die enige bescherming nodig hebben. Niet voor niets wordt regelmatig aangegeven dat het bij bezoek aan de deur, voor wat voor reden dan ook, verstandig is een legitimatie te vragen.

De nieuwe methoden van fondsenwerving leveren veel geld op en zullen daarom niet snel verdwijnen. Tegelijkertijd kunnen de diverse werkwijzen voor de burger overlast opleveren omdat men soms meerdere malen per dag aangesproken wordt door een goed doel. De branche zelf erkent dat er irritatie is maar geeft aan dat het persoonlijk contact de meest indringende manier is om klanten of donateurs te werven.

Interessant is dat in Denemarken de wetgever het verboden heeft potentiële klanten te benaderen per telefoon, mail, automatisch oproepsysteem, of persoonlijk tenzij de ontvanger van tevoren hiermee akkoord is gegaan.

De commercialisering en professionalisering en het feit dat er sprake is van een lucratieve markt, doen vermoeden dat de gevolgen van het afschaffen van een inzamelingsvergunning ongewenst zijn. Verwacht wordt een grote toename van al dan niet commerciële inzamelaars die zich op de dan vrije markt zullen begeven. De gevolgen hiervan ondervindt de burger aan zijn voordeur of op straat. Dit is voor de VNG de reden om de inzamelingsvergunning niet te schrappen uit de model-APV.

Aanpassingen herziening model-APV mei 2007
Bij de dereguleringsactie heeft de model-APV enkele voor de gehele APV geldende wijzigingen doorgevoerd. In artikel 1:7 van de model-APV is het uitgangspunt van een vergunning voor onbepaalde tijd opgenomen, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald. Wat betreft de inzamelingsvergunning wordt een doorlopende vergunning verstrekt voor de instellingen die voorkomen op het collecterooster. In de meeste gemeenten is dit al het geval. De VNG heeft hiertoe geadviseerd bij Lbr. 89/140, 16 oktober 1989. Elders in deze toelichting wordt een model gegeven.

Voor instellingen die niet voorkomen op het collecterooster wordt een vergunning voor bepaalde tijd afgegeven. Voor bijvoorbeeld een lokale sportclub die huis-aan-huis wil collecteren voor een nieuw clubhuis, zal doorgaans een vergunning voor een week worden afgegeven in een collectevrije periode.

Een algemene regel waarbij niet-keurmerkinstellingen die niet op het rooster voorkomen worden vrijgesteld van de vergunningsplicht, eventueel gekoppeld aan een meldingsplicht, is niet zinvol. Het verlenen van een incidentele vergunning is immers maatwerk. Vaak betreft het een lokale organisatie waarbij specifiek voor die organisatie geldende voorwaarden worden gesteld. Juist doordat de gemeente bij deze instellingen niet kan afgaan op een oordeel van het CBF dient deze zelf een afweging te maken of sprake is van een bonafide instelling. Daarbij is het uitgangspunt van het collecterooster dat er slechts één organisatie per week huis-aan-huis mag collecteren met het oog op het voorkomen van overlast.

Een lex silencio positivo voegt niets toe. De landelijke instellingen op het collecterooster hebben immers een doorlopende vergunning. De landelijke instellingen doen een aanvraag om in een bepaalde week te mogen inzamelen. Beide partijen (gemeente en aanvrager) zullen er voor zorgen dat de vergunning ruim voor die tijd is verleend, omdat bij overschrijden van de termijn de vergunning geen nut heeft. Gezien het collecterooster is namelijk uitwijken naar een andere week niet eenvoudig. Er zijn overigens geen signalen ontvangen uit de praktijk dat het niet halen van de termijnen een probleem is.

De inzamelingsvergunning bevatte in het verleden geen weigeringsgronden. Gezien de ontwikkelingen op

het gebied van inzamelen (mogelijk meerdere aanvragen voor inzamelen op straat, waarbij je een maximumstelsel wilt hanteren) is het gewenst om weigeringgronden te kunnen hanteren. Door een andere inrichting van de model-APV zijn bij de herziening van de model-APV in mei 2007 de weigeringgronden nu niet meer per artikel opgenomen, maar in hoofdstuk 1 benoemd. De weigeringgronden van artikel 1:8 model-APV zijn dus ook van toepassing op de inzamelingsvergunning.

Met dezelfde herziening is het vierde artikel van de inzamelingbepaling (de vrijstellingsmogelijkheid) vervallen. In praktijk werd er geen gebruik van gemaakt.

Eerste lid
Voor het houden van een openbare inzameling is een vergunning van het college nodig. Het artikel ziet op de welbekende inzamelingen van geld middels collectebussen, maar ook op inzamelingen met gebruik van intekenlijsten en de inzameling van goederen. Dit laatste komt bijvoorbeeld voor als burgers gevraagd wordt een bijdrage te leveren aan een voedselpakket. Dit kan middels een gift in geld maar ook door (vooraf bepaalde) producten te kopen en vervolgens te doneren. Voor de openbaarheid van de inzameling is het voldoende dat deze op of aan de openbare weg dan wel op een andere voor het publiek toegankelijke plaats plaatsvindt. De bepaling ziet zowel op het collecteren voor een ideëel als voor een commercieel doel.

Deze bepaling ziet formeel ook op inzamelen met collectebussen die op de toonbank van winkels geplaatst zijn. Meestal betreft het hier een collectebus die voor langere tijd geplaatst wordt. Hoewel dit formeel vergunningplichtig is, wordt hier in de praktijk soepel mee omgegaan. Het heeft nog nooit tot klachten van hetzij burgers hetzij organisaties op het collecterooster geleid.

In het kader van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw2000) dient bij vreemdelingen die willen collecteren voor een commercieel doel bij de aanvraag om een vergunning een verblijfsrechtelijke toets plaats te vinden voordat tot vergunningverlening kan worden overgegaan. Zie voor overige informatie over dit onderwerp onder het kopje Vreemdelingen onder de Algemene toelichting.

Tweede lid
In het tweede lid is aangegeven dat ook een vergunning vereist is, indien bij een inzameling geschreven of gedrukte stukken worden aangeboden. Het komt veelvuldig voor dat het collecteren plaatsvindt onder gelijktijdige aanbieding van gedrukte stukken, zoals prentbriefkaarten, mapjes briefpapier e.d., waarbij de opbrengst een charitatieve bestemming heeft.

Briefkaartenacties

Bij briefkaartenacties worden briefkaarten huis-aan-huis te koop aangeboden. Deze activiteit komt tot stand op initiatief van commerciële organisaties waarbij de naam van een goed doel wordt gebezigd. Er wordt gebruikt gemaakt van studenten bij de verkoop. Een klein deel van de opbrengst komt ten goede aan het goede doel, de rest van de opbrengst aan de initiatiefnemers van de commerciële instelling. Het is verwarrend dat erkende goede doelen (CBF-keur) meewerken aan dergelijke acties, Het CBF dringt er bij de door haar erkende goede doelen dan ook op aan om goed toezicht te houden op de verkoopactiviteiten en de informatie die daarbij vertrekt wordt. Vanwege klachten over deze activiteiten die zowel bij het CBF als bij de goede doelen zijn binnengekomen, is door verschillende instellingen met een goed doel besloten te stoppen met deze activiteiten.

Vrijheid van meningsuiting

De vraag rijst of deze wijze van collecteren valt onder de bescherming van artikel 7, eerste lid, van de Grondwet (recht op vrije meningsuiting). Dit is niet het geval. In vaste rechtspraak is een scheiding aangebracht tussen het collecteren enerzijds en het daarbij aanbieden van gedrukte stukken anderzijds (HR 26-05-1987, 106, Vz ARRS 16-08-1979, AB 1979, 297 en 18-10-1979, OB 180, nr. 41340, rubriek III.2.2.7). Ook een beroep op artikel 10 van het EVRM en artikel 19 van het IVBPR heeft de verbindendheid van een dergelijke bepaling niet aangetast.
In het tweede lid van artikel 5:13 zijn de beide handelingen - het collecteren en het daarbij aanbieden van geschreven of gedrukte stukken - bewust van elkaar gescheiden. Volgens dit tweede lid is uitsluitend het houden van openbare inzamelingen van een vergunning afhankelijk, niet het daarbij aanbieden of verspreiden van geschreven of gedrukte stukken. Dit houdt dus in dat als een aanvraag om een inzamelingsvergunning wordt geweigerd waarbij de aanvrager van plan was om bij de geldinzameling gedrukte stukken aan te bieden, dan blijft het recht om deze stukken aan te bieden zonder meer bestaan. Daarbij maakt het bijzondere element "... indien daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of een ideëel doel is bestemd" nog eens duidelijk, dat het gaat om een regeling van het collecteren en niet om een regeling van het venten of colporteren met gedrukte stukken. Huis-aan-huisverkoop van briefkaarten e.d. waarbij te kennen wordt gegeven dat dit geheel of gedeeltelijk plaatsvindt ten behoeve van het goede doel is op basis van het bovenstaande dan ook een vergunningplichtige activiteit. De uitspraak van de Hoge Raad van 21 maart 2000, NJ 2000, 482 waar door commerciële kaartverkooporganisaties nog wel eens naar verwezen wordt, doet daar niet aan af. Bij deze kaartverkoopacties is het voornaamste doel het inzamelen van geld (veelal deels ten behoeve van het goede doel).

Venten/colporteren (met gedrukte stukken) of inzamelen (onder gelijktijdige aanbieding van gedrukte stukken)Het collecteren onder gelijktijdige aanbieding van gedrukte stukken moet onderscheiden worden van het venten of colporteren met gedrukte stukken. Venten of colporteren met gedrukte stukken valt onder de werking van artikel 7, eerste lid, van de Grondwet. Het venten of colporteren beoogt vooral het dekken van de kosten van verspreiding (het drukken en redigeren daaronder begrepen) van gedrukte stukken. Het aanvaarden van geld is dus duidelijk dienstbaar aan de verspreiding. Van venten of colporteren met gedrukte stukken is sprake, wanneer voor deze stukken een reële contraprestatie in de vorm van een vast bedrag wordt gevraagd. Denk hierbij aan de verkoop van abonnementen op kranten of tijdschriften. Verkrijgt men een of ander drukwerk door een willekeurig bedrag of een weliswaar vast, maar niet meer als reële contraprestatie aan te merken, bedrag aan geld in een bus te werpen of te overhandigen als bijdrage voor een duidelijk kenbaar liefdadig of ideëel doel, dan is er in onze opvatting sprake van een collecte. De gedrukte stukken worden daarbij slechts ter ondersteuning van die actie uitgereikt en zijn niet elementair voor het verschijnsel collecte. Bij strafrechtelijk optreden tegen dit soort, zonder vergunning gehouden inzamelingen zal ten laste gelegd en bewezen moeten worden, dat te kennen is gegeven of de indruk is gewekt dat de opbrengst geheel of gedeeltelijk is bestemd voor een ideëel doel.

Derde lid
In het derde lid van artikel 5:13 is een uitzondering op de vergunningplicht opgenomen voor inzamelingen die gehouden worden "in besloten kring". Voor deze uitdrukking is aansluiting gezocht bij artikel 435e WvSr, waarin het telefonisch colporteren voor charitatieve doeleinden wordt verboden. De uitdrukking "in besloten kring" doelt op gevallen waarin tussen de inzamelende instelling en de persoon tot wie zij zich

richt een bepaalde kerkelijke, maatschappelijke of verenigingsband bestaat, welke binding de achtergrond vormt van de actie. Het begrip “besloten kring” veronderstelt een nauwere band dan alleen het gemeenschappelijk lidmaatschap. Men zal moeten aangeven dat er ook een zekere gemeenschappelijke bekendheid is. Dit zal niet het geval zijn, indien de band tussen aanbieder en cliënt uitsluitend wordt gevonden in het gemeenschappelijk lidmaatschap van een grote organisatie als een vak- of een omroepvereniging. Ditzelfde geldt voor het behoren tot een zelfde kerkgenootschap. Wordt de actie echter gevoerd binnen een bepaalde kerkelijke gemeente of wijk, of door een plaatselijke afdeling van een landelijke vereniging, dan zal weer wel sprake kunnen zijn van een besloten kring.

Het Centraal Bureau Fondsenwerving

Het CBF is een onafhankelijke stichting die al sinds 1925 toezicht houdt op de inzameling van geld voor goede doelen. Een van de belangrijkste taken van het CBF is het beoordelen van fondsenwervende instellingen. Vrijwel alle Nederlandse gemeenten zijn aangesloten bij het CBF. Ze worden regelmatig door het CBF geïnformeerd, of nemen zelf contact op voor nadere informatie. Het CBF is zo het eerste aanspreekpunt voor gemeenten bij nieuwe ontwikkelingen op het gebied van fondsenwerving en goede doelen. De beoordelingen van het CBF vormen een leidraad bij het verstrekken van de incidentele inzamelingsvergunningen door de gemeenten aan instellingen die niet voorkomen op het collecterooster. Via afspraken met alle gemeenten en een aantal grote nationale fondsen is in 1949 een “collectenplan” gerealiseerd. Dit plan houdt onder meer in dat het CBF jaarlijks, op voorstel van de Stichting Collectenplan, een rooster vaststelt waarin aan grote landelijk collecterende fondsen voor hun inzamelingsactie een week wordt toegewezen. De “vrije” perioden zijn beschikbaar voor andere instellingen. Een essentieel element van het rooster is de exclusiviteit. De fondsen krijgen desgevraagd als enige een inzamelingsvergunning van alle gemeenten voor de betreffende week. Slechts in goed overleg tussen betrokken instelling en de gemeente in kwestie zijn hierop uitzonderingen mogelijk.

Direct dialogueDirect dialogue is een fondsenwervingmethode waarbij mensen worden aangesproken en gevraagd om donateur of lid te worden van een instelling voor een goed doel en waarbij een intekenlijst wordt aangeboden. Het publiek geeft een machtiging af. In de algemene toelichting is hierover al een en ander opgemerkt. Het is een wervingmethode die de laatste jaren snel populair is geworden. Bij het opstellen van de bepaling van de model-APV is met deze methode geen rekening is gehouden. Deze zag immers voornamelijk op landelijk georganiseerde inzamelingen huis-aan-huis.

Tot voor kort voor was de meest voorkomende vorm van direct dialogue inzameling op plekken met veel lopend publiek, bijvoorbeeld in het winkelgebied of bij stations. Tegenwoordig wordt deze vorm van inzamelen ook huis-aan-huis toegepast. Dit maakt de vergunningverlening complexer. Duidelijk is dat voor de huis-aan-huiswerving rekening gehouden dient te worden met het collecterooster. De vergunning voor huis-aan-huis direct dialogue kan dan ook alleen verleend worden voor de vrije perioden, waarin ook ruimte dient te zijn voor lokale instellingen.

Organisaties die gebruik maken van direct dialogue, willen graag meerdere malen per jaar, gedurende enkele dagen leden werven. Een systeem van vergunningverlening zoals aan de huis-aan-huiscollecten ten grondslag ligt (één keer per jaar één week) voldoet niet aan deze behoefte. Duidelijk is ook dat er een verschil is tussen huis-aan-huis collecteren en inzamelingen op straat. Een groot aantal huis-aan-huiscollecten geeft eerder dan een groot aantal straatcollecten aanleiding tot afkeer en wrevel onder de bevolking (AR 02-12-1983, Gst. 1984, 6763, 3).

Niet elke gemeente heeft te maken met direct dialogue-activiteiten, maar gemeenten die regelmatig aanvragen krijgen kunnen overwegen om beleidsregels vast te stellen. De gemeente kan aangeven hoeveel instellingen op een zelfde dag een inzamelingsvergunning krijgen voor straatwerving, waarbij ook gekeken kan worden naar het aantal wervers dat per instelling ingezet mag worden. Ook kan de gemeente bepalen op welke plaatsen gebruik kan worden gemaakt van de vergunning. Afgewogen dient te worden welke plekken het meest wenselijk zijn vanuit de belangen van de wervende instelling en welke plekken geschikt zijn in het kader van verkeersveiligheid, openbare orde en overlast. De in artikel 1:8 opgenomen weigeringgronden geven de gemeente de mogelijkheid aan de hand van daar genoemde criteria een maximumstelsel te hanteren.

Er bestaat een Gedragscode brancheorganisatie van de Vereniging Direct Dialogue Donateurswervers Nederland. In deze gedragscode zijn regels opgenomen voor het werven van leden en donateurs door middel van persoonlijke gesprekken. Enkele van die regels zijn: de dienstverleners en hun medewerkers zullen zich aan landelijke en lokale regelgeving houden (o.a. de APV), geen gebruik maken van een intimiderende of agressieve werkwijze, de wervers hebben altijd een identificatie bij zich en zijn goed getraind en geïnformeerd.

Direct dialogue in relatie tot ventenHet komt de laatste tijd regelmatig voor dat gemeenten benaderd worden door marketing- en salesorganisaties die een vergunning aanvragen om huis-aan-huis klanten te werven voor hun opdrachtgevers. Een opdrachtgever kan een charitatieve instelling zijn waarvoor leden worden geworven door middel van een intekenlijst, maar ook een bedrijf dat producten verkoopt. Bijvoorbeeld een energie- of telefonieleverancier werft huis-aan-huis klanten waarbij aan de deur een contract wordt ondertekend.

De vergunningen die mogelijk op deze activiteiten van toepassing zijn, zijn de inzamelingsvergunning (art 5:13 APV) en de ventvergunning (art. 5:14 e.v. APV). Wat betreft de inzamelingsvergunning is het verwarrend dat het niet het charitatieve doel zelf is dat de vergunning aanvraagt, maar de commerciële organisatie in opdracht van een goed doel. Voor de hand ligt dat aan deze instelling bij het verlenen van de inzamelingsvergunning dezelfde voorwaarden worden opgelegd als aan een charitatieve instelling, dus ook het terugkoppelen van wat ingezameld is (hoeveel machtigingen en voor welk bedrag).
Bij venten ziet de vergunningplicht zowel op het aanbieden van goederen als het aanbieden van diensten. Het werven van klanten voor energieleveranciers valt onder het aanbieden van diensten. Doel is immers om via deze methode een contract af te sluiten voor de levering van een dienst. Een andere vorm van venten is het op straat of huis-aan-huis verkopen van producten als een hotelbon of bon voor vakantiepark.

Gemeentelijk beleid met betrekking tot de verlening van de inzamelingsvergunningenHet gemeentelijk beleid inzake de verlening van inzamelingsvergunningen heeft twee uitgangspunten: de inzameling geschiedt door bonafide te achten instellingen en in het kader van overlast wordt het aantal collecten beperkt en gelijkmatig over het jaar verdeeld. Desgewenst wordt een onderscheid gemaakt tussen inzamelingen huis-aan-huis en op straat.

De collecten van landelijke instellingen, voorkomende op het collecterooster krijgen een doorlopende vergunning. De gemeente volgt hierbij het CBF en de Stichting Collecteplan. Instellingen die niet op dit collecterooster voorkomen en een vergunning vragen voor een vrije periode of voor werving op straat dienen door de gemeente beoordeeld te worden. Bij de beoordeling van de aanvragen worden in de praktijk onder meer de volgende criteria gehanteerd (indien van toepassing):

de instelling moet als bonafide zijn aan te merken (advies inwinnen bij CBF);

de instelling moet specifiek plaatselijke kenmerken bezitten; en/of

de voorgenomen actie is geen duplicering van andere al “gevestigde” inzamelingen ten bate van een identiek doel, met name dat van instellingen vermeld op het collecteplan; en/of

de opbrengst van de voorgenomen collecte moet worden besteed ten behoeve van personen of instellingen buiten de kring van collecterende instellingen; en/of

de aanvragende instelling mag geen (controversiële) politieke doeleinden nastreven;

controle van de begroting op besteding van de gelden;

tellen onder toezicht van een notaris;

betalingsbewijs achteraf (dat het geld daadwerkelijk is overgemaakt aan doel);

gesloten bus, legitimatie inzamelaars etc;

onderschrijven Gedragscode brancheorganisatie van de Vereniging Direct Dialogue Donateurswervers Nederland.

Toelichting op de voorwaarden

Instellingen met een doorlopende vergunning zijn verplicht om drie maanden van te voren te melden of ze al dan niet gebruik maken van de vergunning. Het college neemt kennis van deze mededeling en beantwoordt dat met een schriftelijke bevestiging. Het is praktisch om in deze bevestiging de op dat moment geldende voorschriften die aan de inzamelingsvergunning zijn verbonden op te nemen als service aan de inzamelende organisatie, zodat deze herinnerd wordt aan de vergunningvoorwaarden.

De gemeente reguleert het inzamelen op basis van de openbare orde en veiligheid. Overlast voor de burger dient voorkomen te worden en deze dient beschermd te worden tegen niet-bonafide instellingen. Het vergunningstelsel zorgt er voor dat de burger geen overlast ondervindt door een veelvoud van collecten aan de deur in een korte periode. De aan de vergunning verbonden voorwaarden zorgen ervoor dat andere denkbare vormen van overlast voorkomen worden (geen inzameling op zondag, of ’s-avonds laat, politie kan aanwijzingen geven enz.).

Enkele voorwaarden zien op de betrouwbaarheid van de inzamelende instantie (afgesloten bus, gewaarmerkt legitimatiebewijs inzamelaar, verantwoording afleggen over het opgehaalde bedrag).

De intrekkinggronden voor de vergunning zijn gekoppeld aan de voorwaarden waaronder een vergunning wordt afgegeven. Het voorkomen op het collecterooster ligt voor de hand, het gebruiken van de vergunning komt voort uit de belangen van andere organisaties, niet voortkomend op het rooster, om de mogelijkheid te hebben een (gewone) inzamelingsvergunning aan te vragen.

Vierde lid

Voor inzamelingen met een algemeen, al dan niet gemeenschaps, belang geldt er een meldingsplicht.

Vijfde lid

De in dit lid genoemde vereisten spreken voor zichzelf. Tevens staat hierin de termijn van twee weken vermeldt. De melding moet twee weken voor de inzameling gedaan zijn bij de gemeente.

Zesde Lid

Dit is de beslistermijn. Het college dient binnen vijf dagen te beslissen op de melding.

AFDELING 3: VENTEN

Artikel 5:14 Begripsbepaling

Bij de herziening van 2007 is omschreven wat onder venten wordt verstaan. Dit is een verbetering omdat het uitoefenen van de ambulante handel (het venten) onderscheiden moet worden van enerzijds de collectevergunning en anderzijds de standplaatsvergunning. Onder venten met goederen wordt dan ook verstaan: de uitoefening van kleinhandel waarbij goederen of diensten aan willekeurige voorbijgangers worden aangeboden dan wel het huis-aan-huis aanbieden van goederen of diensten. Bij venten is het van belang dat de venter in beweging is. De venter biedt zijn waren voortdurend aan vanaf een andere plaats. Het tijdelijk stilstaan in afwachting van klanten is geen venten. HR 26-03-1974, NJ 1974, 239.

Het onderscheid tussen venten en collecteren is het volgende. Van venten of colporteren is sprake wanneer voor deze goederen een reële contraprestatie in de vorm van een vast bedrag wordt gevraagd. In principe worden bij collecteren geen goederen aangeboden, maar gaat het om het inzamelen van geld en goederen. Verkrijgt men een drukwerk of ander goed door een willekeurig bedrag of een weliswaar vast, maar niet meer als reële contraprestatie aan te merken, bedrag aan geld in een bus te werpen of te overhandigen als bijdrage voor een duidelijk kenbaar liefdadig of ideëel doel, dan is sprake van een collecte. De goederen worden daarbij slechts ter ondersteuning van die actie uitgereikt. Bij strafrechtelijk optreden tegen dit soort zonder vergunning gehouden inzamelingen zal ten laste gelegd en bewezen moeten worden dat te kennen is gegeven of de indruk is gewekt dat de opbrengst geheel of gedeeltelijk is bestemd voor een ideëel doel.

Het onderscheid tussen venten en het innemen van een standplaats, betreft de periode gedurende welke goederen vanaf dezelfde plaats op straat worden aangeboden aan willekeurige voorbijgangers. Onder het innemen van een standplaats wordt verstaan het te koop aanbieden van goederen vanaf eenzelfde plaats, gebruikmakend van fysieke hulpmiddelen als een kraam of een aanhangwagen, in de openbare ruimte. Het tien minuten standplaats innemen vereist een standplaatsvergunning en geen ventvergunning, HR 26-03-1974, NJ 1974, 239. Venten en standplaatsen sluiten elkaar dus uit.

Direct dialogue in relatie tot venten

In het algemene gedeelte van de toelichting bij artikel 5:13 (inzamelen geld of goederen) is hierover een passage opgenomen onder de kop “direct dialogue”.

Artikel 5:15 Ventverbod

Het oude artikel 5.2.2 ging uit van een algeheel verbod op venten, behalve als met een door het college verstrekte vergunning werd gehandeld. Wij hebben in 2007 gekozen voor een algemene regel. Het is nog slechts verboden te venten als de openbare orde wordt verstoord, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komen. De terminologie sluit aan bij de Europese Dienstenrichtlijn. Hieronder vallen de aloude motieven van overlast (in de meeste gevallen) en verkeersveiligheid. Zie voor nadere uitleg de toelichting onder artikel 1:8. Tot het afschaffen van het vergunningstelsel is besloten, omdat in de meeste gemeenten venten geen overlast e.d. oplevert. De praktijk van vergunningverlening is dat men de vergunning vrijwel altijd verleent onder dezelfde voorwaarden. Er is dan geen goede reden waarom een vergunningstelsel nog noodzakelijk en proportioneel is. Overlast kan ook achteraf worden aangepakt. Wij achten het risico van achteraf controleren niet veel groter dan van het vooraf vaststellen van de voorwaarden die vaak dezelfde zijn. Volgens de Dienstenrichtlijn is een vergunning alleen proportioneel als een controle achteraf onvoldoende is.

De uitgangspunten van de Dienstenrichtlijn op grond van het EG-verdrag gelden overigens in het geval van venten ook voor het verkopen van goederen. Volgens het Hof van Justitie kunnen beperkingen gesteld worden aan de vrijheid van venten indien sprake is van een dwingende reden van algemeen belang. Het Hof van Justitie heeft op 23 februari 2006 betreffende een verzoek om een prejudiciële beslissing betreffende de uitleg van de artikelen 28 en 30 EG, ingediend door het Landesgericht Klagenfurt (Oostenrijk), uitspraak gedaan in een zaak waarin de Duitse onderneming X zich bezighield met het venten van sieraden op het grondgebied van de Europese Unie, waarbij zij particulieren in particuliere woningen bezocht. Daar bood zij zilveren sieraden te koop aan en vergaarde zij bestellingen met betrekking tot dergelijke sieraden. De nationale, Oostenrijkse bepaling verbood deze handelingen. Het Hof bepaalde in de eerste plaats dat de regel niet discriminatoir mag zijn ten opzichte van de dienstverlener en verder dat moet worden nagegaan of de betrokken maatregel gerechtvaardigd is door een doelstelling van algemeen belang in de zin die de rechtspraak van het Hof aan dit begrip geeft of door een van de in artikel 30 EG genoemde doelstellingen, en of die maatregel evenredig is aan deze doelstelling.

Op grond van artikel 16 van de Dienstenrichtlijn mogen er eisen worden gesteld aan dienstverleners die tijdelijk in Nederland hun diensten aanbieden het belang van de openbare orde, openbare veiligheid. Zie voor de argumentatie waarom gekozen is voor deze regeling de toelichting bij artikel 1:8.

In de praktijk is het noodzakelijk beleidsregels te formuleren in welke gevallen sprake is van gevaar voor de in het artikel genoemde motieven. Dergelijke beleidsregels moeten bekend gemaakt worden. Ook beleidsregels moeten voldoen aan criteria van de Dienstenrichtlijn. Immers volgens artikel 4, van de Richtlijn vallen onder de definitie van eisen die gesteld kunnen worden: elke verplichting, verbodsbepaling, voorwaarde of beperking uit hoofde van de wettelijke een bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten.

Tweede lid
Het tweede lid is ingevoegd om te voorkomen dat burgers op zondag of in de late avonduren en nacht worden lastig gevallen door venters.

Derde lid
Het derde lid bevat een afbakening naar hogere regelgeving. Artikel 5 van de Wegenverkeerswet luidt: Het is een ieder verboden zich zodanig te gedragen dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt of kan worden

veroorzaakt of dat het verkeer op de weg wordt gehinderd of kan worden gehinderd.

Vergunningstelsel

Mocht de gemeente ondanks bovenstaande overwegingen een vergunningstelsel noodzakelijk en proportioneel achten, dan kan artikel 5:15, eerste lid luiden: Het is verboden zonder vergunning van het college te venten. Het tweede lid kan worden geschrapt, want kan als vergunningvoorwaarde worden opgenomen. Weigeringsgronden worden niet expliciet in het artikel opgenomen, want deze staan genoemd in artikel 1:8 . Artikel 1:7 geeft voorts aan dat de vergunning in beginsel voor onbepaalde tijd wordt verleend. De artikelen 5:15 en 5:17 kunnen worden overgenomen.
Gemeenten die het vergunningstelsel niet willen loslaten, beroepen zich vooral op het argument van het preventief voorkomen van overlast door venters die hun goederen of diensten aan de deur slijten. Daarbij wordt vaak de politie geraadpleegd of de dienstverlener een belastend verleden heeft. In 1993 erkende de Afdeling rechtspraak van de Raad van State dat een strafrechtelijk verleden in de weg staat aan het verlenen van een ventvergunning (zie onder jurisprudentie). Het is de vraag of dit ook nog geldt onder de Dienstenrichtlijn. Volgens B.Hessel (Gst. 7271, p. 200) mag een vergunning niet aan een dienstverlener uit een andere lidstaat worden geweigerd omdat hij strafrechtelijk onvoorwaardelijk is veroordeeld voor meer dan zes maanden. Aanvullende argumenten binnen het begrip openbare orde in de zin van de Dienstenrichtlijn moeten aanwezig zijn en gerelateerd worden aan het concrete gedrag van de dienstverlener.

Redelijk verzorgingsniveauIn het verleden is het beschermen van een redelijk voorzieningenniveau in de gemeente ten behoeve van de consument als een openbare orde-belang aangemerkt. De gedachte was dat gevestigde winkeliers geconfronteerd worden met hoge exploitatiekosten die niet in verhouding staan tot de vrij lage exploitatiekosten van de straathandelaren. Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State blijkt dat het reguleren van de concurrentieverhoudingen niet als een huishoudelijk belang van de gemeente wordt aangemerkt. Hierop wordt door de Afdeling slechts één uitzondering toegestaan, namelijk wanneer het voorzieningenniveau voor de consument in een deel van de gemeente in gevaar komt. Wil een gemeente op basis hiervan een vergunning weigeren dan moet worden aangetoond, mede aan de hand van de boekhouding van de plaatselijke winkelier, dat het voortbestaan van de winkel in gevaar komt als door een venter dezelfde goederen aangeboden worden.

De Dienstenrichtlijn staat deze weigeringsgrond voor venters die (mede) diensten verlenen niet toe, omdat dit wordt beschouwd als een economische, niet toegestane, belemmering voor het vrij verkeer van diensten. Het blijft echter nog wel mogelijk om deze weigeringsgrond te hanteren voor het verkopen van goederen (zie ook artikel 5:18, derde lid, onder b). De Dienstenrichtlijn is hierop immers niet van toepassing.

Maximumstelsel

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft bepaald, dat het in het belang van de openbare orde kan zijn om het aantal te verlenen vergunningen aan een maximum te binden. Het aantal te verlenen vergunningen kan worden beperkt tot een van tevoren vastgesteld maximum als de openbare orde in gevaar wordt gebracht. Wel dient te worden aangetoond of aannemelijk gemaakt dat van zo'n gevaar in concreto daadwerkelijk sprake is.

De Europese Dienstenrichtlijn komt wat dit betreft overeen met de bestaande lijn in de Nederlandse rechtspraak: een maximumstelsel mag. Wel geldt op grond van artikel 9 jo artikel 10 dat er een

transparante en non-discriminatoire op objectieve gronden gebaseerde verdeling/toekenning van vergunningen moet zijn.

Verificatieplicht Vreemdelingenwet 2000

In het kader van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) dient bij de aanvraag om een vergunning een verblijfsrechtelijke toets plaats te vinden alvorens tot vergunningverlening wordt overgegaan. Artikel 9, tweede lid, van de Vw 2000 schept een verplichting om desgevraagd bij een aanvraag voor een beschikking anders dan op grond van de Vw 2000, een document te overleggen waaruit het rechtmatig verblijf blijkt. Zie voor overige informatie over dit onderwerp onder het kopje Vreemdelingen onder de Algemene toelichting.

Artikel 5:16 Venten met gedrukte stukken

Artikel 7 Grondwet bepaalt dat geen vergunning mag worden geëist voor de gebruikmaking van een zelfstandig middel van bekendmaking. In de jurisprudentie is het aanbieden van of venten met gedrukte stukken als een zelfstandig middel van bekendmaking aangemerkt. Een afzonderlijk probleem is het beoordelen of er in een concrete situatie sprake is van de uitoefening van “een zelfstandig middel van bekendmaking” in de zin van artikel 7 van de Grondwet of dat er sprake is van het te koop aanbieden van drukwerk, waarbij geen gedachten of gevoelens worden geopenbaard. Het verspreiden van handelsreclame wordt niet tot de vrijheid van drukpers gerekend, zie artikel 7, vierde lid van de Grondwet.

Ook het trekken van een grens tussen het aanbieden van gedrukte stukken in het kader van de vrijheid van drukpers en het verkopen van gedrukte stukken is in de praktijk dikwijls moeilijk vast te stellen. Zo is in de jaren tachtig in een groot aantal gemeenten het verzoek gedaan tot het venten met prentbriefkaarten. De firma die in deze gemeenten haar prentbriefkaarten in het kader van een commerciële protestactie wilde verkopen was van mening dat het gedrukte stukken betrof die, gelet op artikel 7 Grondwet, zonder ventvergunning verkocht mogen worden. Hoewel bij de verkoop van deze kaarten gesuggereerd werd dat de opbrengst voor een goed doel bestemd was, bleek de opbrengst geheel ten goede te komen aan de verkoper van de prentbriefkaarten. Optreden tegen de verkoper op grond van overtreding van een APV-bepaling waarin een ventverbod wordt vastgelegd, is in een dergelijk geval echter niet mogelijk.

In een geval van verkoop van posters met reproducties van aquarellen en afbeeldingen van foto’s al dan niet voorzien van teksten, is bepaald dat deze voor geen andere uitleg vatbaar zijn dan dat zij een bepaalde uiting van kunst bevatten of ludiek van aard zijn. Bezwaarlijk kan van zulke gedrukte stukken gezegd worden dat zij geen gedachten of gevoelens openbaren als bedoeld in art. 7, eerste lid, van de Grondwet.

Het stellen van beperkingen aan het venten met gedrukte stukken is onder de volgende criteria toegestaan: de beperking mag geen betrekking hebben op de inhoud van de gedrukte stukken en er dient gebruik van enige betekenis te resteren; de beperking mag niet resulteren in een algeheel verbod.

Een constructie, waarbij aan een (beperkt) verbod de mogelijkheid tot het verlenen van een ontheffing is verbonden, is volgens de jurisprudentie wel toelaatbaar. De beperking van de verkoop van drukwerk waarop een mededeling staat is, gelet op artikel 7 van de Grondwet, niet mogelijk voor zover het betreft de inhoud van het drukwerk. Artikel 7 van de Grondwet beschermt immers “iedere openbaarmaking van een - meer of minder weloverwogen - gedachte of een gevoelen, ongeacht de intenties of motieven van degene

die zich uit" (Kb 5 juni 1986, Stb. 339). Wel kan de verkoop van drukwerk in het belang van de openbare orde en veiligheid naar tijd en plaats worden ingeperkt.

Daklozenkrant
De verkoop van daklozenkranten is noch venten noch collecteren. Op grond van artikel 7 van de Grondwet kan het verkopen niet verbonden worden aan een vergunning. Wel kan de gemeente gebruik maken van artikel 2:6. Als verkoop plaats vindt op het grondgebied van bijvoorbeeld een supermarkt, dan kan de eigenaar de verkoper verzoeken weg te gaan. Het verdient aanbeveling om te overleggen met de koepelorganisaties die de daklozen vertegenwoordigt. Immers niet iedereen kan een straatkrant verkopen. De verkopers moeten in het bezit zijn van een identiteitsbewijs van de koelorganisatie waarmee ze kunnen aantonen dat ze officiële straatkantverkopers zijn.

Jurisprudentie
Strafrechtelijk verleden staat in de weg aan het verlenen van ventvergunning. Geen uitzondering op het beleid gezien de aard van de gepleegde feiten en de veelvuldige veroordelingen. ARRS 26-07-1993, AB 1994, 2 m.nt. LJJR. Zie ook Vz. ARRS 20-10-89, JG 90.0181.

Relatie Colportagewet en ventverbod uit de APV. Colportagewet niet uitputtend bedoeld. HR 20-10-1992, JG 93.0258 , NJ 1993, 155, Gst.1993, 6972, 5 m.nt. EB.

Verkoopactiviteiten vanuit rijdende winkel is vergunningplichtig op grond van de APV. De regeling in de APV is niet in strijd met de Vestigingswet Bedrijven 1954 (inmiddels ingetrokken). Aan toetsing van de APV-bepaling aan artikel 30 van het EG-verdrag komt de afdeling niet toe. ABRS 27-11-1998, Gst.1999, 7090, 4 m.nt. HH.

Het aanbieden van goederen in een rijdende winkelwagen kan aan regels worden gebonden ten behoeve van de handhaving van de openbare orde. Er is sprake van venten. ARRS 15-06-1984, Gst. 1984, 6789, 4 m.nt. J.C. Schroot.

Van venten is sprake als de venter zijn waren voortdurend vanaf een andere plaats aanbiedt, tenzij hij zijn clientèle aan het bedienen is. Er geldt een verbod tot het aanbieden vanaf een vaste plaats. Het tijdelijk stilstaan in afwachting van klanten is in strijd met de verleende ventvergunning. HR 26-03-1974, NJ 1974, 239.

Venten met gedrukte of geschreven stukken wordt aangemerkt als een zelfstandig middel van verspreiding. HR 17-03-1953, NJ 1953, 389, Wachttorenarrest en HR 20-06-1950, NJ 1950, 619.

Terechte weigering van ventvergunning. Het reguleren van de ambulante handel is een zaak die tot de gemeentelijke huishouding behoort. Pres. Rb. Assen 31-10-1996, JG 97.0078

Wanneer ondanks verleende ventvergunning feitelijk vanaf een standplaats wordt gehandeld, dient een aanschrijving te worden gebaseerd op artikel 5.2.3 en niet (mede) op artikel 5.2.2. Gelet op het bepaalde in artikel 5.2.2 lid 2 onder d (oud) en artikel 5.2.3 (oud) sluiten venten en het innemen van een standplaats elkaar uit, zodat deze artikelen niet naast elkaar aan de aanschrijving ten grondslag kunnen worden gelegd. ABRS 23-03-1998, AB 1998,- 277.

Venten met posters valt onder de vrijheid van meningsuiting. Posters zijn een bepaalde uiting van kunst of ludiek van aard. Er kan daarom niet gezegd worden dat de posters geen gedachten of gevoelens openbaren. HR 21-03-2000, NJ 2000, 482.

AFDELING 4: STANDPLAATSEN

Artikel 5:17 Begripsbepaling

Deregulering bestaat niet alleen uit het verminderen van administratieve lasten, maar ook uit het verhelderen en vereenvoudigen van regels. In het kader van de deregulering in 2007 is daarom het oude artikel 5.2.3 opgedeeld in vijf artikelen en is de tekst verduidelijkt. In 2008 zijn de artikelen hernummerd. Artikel 5:17 bevat een begripsomschrijving en voorziet voorts in uitzonderingen. Het hebben van een standplaats ziet op het te koop aanbieden van goederen vanaf een vaste plaats. Dit is dan ook het onderscheidend criterium ten opzichte van het venten met goederen. Bij het venten met goederen wordt er immers vanuit gegaan dat de venter voortdurend zijn goederen vanaf een andere plaats in de openbare ruimte aanbiedt. Met andere woorden: de venter is ambulant, de standplaatshouder niet.

Tweede lid
Het tweede lid bepaalt dat de definitie van het eerste lid niet bevat het innemen van een standplaats op een door de gemeente ingestelde markt op basis van artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet. Degene die op een door de gemeente ingestelde markt een standplaats wil innemen zal zich moeten houden aan de regels die voor de markt gelden. Deze zijn in veel gemeenten in een marktverordening neergelegd. Een afbakening met de snuffelmarkt is niet nodig, omdat snuffelmarkten in gebouwen plaats vinden en standplaatsen worden ingenomen in de open lucht.

Voor het innemen van een standplaats op een bepaald evenement is geen vergunning krachtens afdeling 5.4 nodig. Op het evenement zijn de artikelen 2:24 en 2:25 van toepassing, waarbij de bepalingen met betrekking tot het innemen van een standplaats niet van toepassing zijn.

Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden

Algemeen

Wij achten een vergunning voor het hebben van een standplaats, hoe eenvoudig ook, noodzakelijk en evenredig. De vergunning dient om te voorkomen dat de openbare orde wordt verstoord en overlast wordt tegengegaan. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld: geluidsoverlast, stankoverlast, verkeershinder en overlast door zwerfafval. De vergunning is persoonsgebonden (artikel 1:6).

Vergunning voor onbepaalde tijd
Een vergunning wordt in beginsel voor onbepaalde tijd verleend (artikel 1:7). Indien de gemeente de vergunning met het oog op de verdeling van standplaatsen aan een termijn wil verbinden, dan is het zaak te motiveren waarom dit noodzakelijk is in het belang van onder meer de openbare orde, overlast en de verkeersveiligheid en milieu. Zie voor nadere toelichting bij de artikelen 1:7.

Vrijheid van meningsuiting
In het derde lid van artikel 5.2.3 (oud) werd een uitzondering gemaakt op het verbod op de straathandel voor zover het betreft het uitstallen van stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard (artikel 7 Grondwet). Voor het aanbieden van gedrukte stukken als zodanig kan geen vergunning worden geëist. Het wordt gezien als een zelfstandig middel van verspreiding. Wel is een vergunning noodzakelijk indien vanaf een standplaats gedrukte stukken worden aangeboden. Deze vergunning is niet vereist vanwege het feit dat gedrukte stukken worden aangeboden, maar vanwege het feit dat een standplaats wordt ingenomen. Dus het gaat hier om een standplaatsvergunning.

Tweede lid Bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit
De bepalingen in de model-APV met betrekking tot het innemen van een standplaats zijn gebaseerd op ordening van de straathandel en zijn gebaseerd op de regulerende bevoegdheid van de gemeente van zaken die tot haar huishouding behoren. Daarnaast vormen de besluiten op grond van de Wet op de ruimtelijke ordening, zoals een bestemmingsplan, een zelfstandige weigeringsgrond. Dit betekent dat bij de beoordeling van een aanvraag voor een vergunning voor het innemen van een standplaats altijd gelet moet worden op de voorschriften die uit het bestemmingsplan voortvloeien.

Als het bestemmingsplan standplaatsen ter plaatse niet toelaat, is het moeilijk uit te leggen dat de vergunning weliswaar wordt verleend, maar dat daarvan geen gebruik gemaakt kan worden wegens strijd met het bestemmingsplan. Strijd met het bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit is daarom als imperatieve weigeringsgrond opgenomen. Blijkens jurisprudentie is dit aanvaardbaar omdat een dergelijke bepaling geen zelfstandige planologische regeling bevat.

Derde lid Weigeringsgronden
De generieke weigeringsgronden worden genoemd in artikel 1:8. Nadere uitleg daarvan vindt men in de toelichting bij dat artikel.

Derde lid, onder a Redelijke eisen van welstand
Bij de herziening van 2004 is de weigeringsgrond “uiterlijk aanzien van de gemeente” vervangen door “redelijke eisen van welstand” vanwege het streven om de terminologie in de model-APV zo eenduidig mogelijk te houden. Bovendien sluit het aan bij de terminologie van de Woningwet. Wij gaan ervan uit dat “uiterlijk aanzien” en “redelijke eisen van welstand” inhoudelijk dezelfde betekenis hebben.

De weigeringsgrond kan gehanteerd worden indien een of meer standplaatsen worden ingenomen op een zodanige plaats dat het straatbeeld ernstig verstoord wordt. Met deze weigeringsgrond kan niet alleen verkapte marktvorming worden tegengegaan, ook wordt daarmee het aanzien van monumentale gebouwen of stedenbouwkundige ensembles gewaarborgd. Het college bepaalt zelfstandig de inhoud van deze weigeringsgrond. Het is niet noodzakelijk, maar wel verstandig om bij voorbeeld de welstandscommissie om advies te vragen.

Derde lid onder b Redelijk verzorgingsniveau
In het verleden is het beschermen van een redelijk voorzieningenniveau in de gemeente ten behoeve van de consument als een openbare orde-belang aangemerkt. De gedachte was dat gevestigde winkeliers geconfronteerd worden met hoge exploitatiekosten die niet in verhouding staan tot de vrij lage exploitatiekosten van de straathandelaren. Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State blijkt dat het reguleren van de concurrentieverhoudingen niet als een huishoudelijk belang van

de gemeente wordt aangemerkt. Hierop wordt door de Afdeling slechts één uitzondering toegestaan, namelijk wanneer het voorzieningenniveau voor de consument in een deel van de gemeente in gevaar komt. Wil een gemeente op basis hiervan een vergunning weigeren dan moet worden aangetoond, mede aan de hand van de boekhouding van de plaatselijke winkelier, dat het voortbestaan van de winkel in gevaar komt als vanaf een standplaats dezelfde goederen aangeboden worden.

De Dienstenrichtlijn staat deze weigeringsgrond voor standplaatsen die (mede) diensten verlenen niet toe, omdat dit wordt beschouwd als een economische, niet toegestane, belemmering voor het vrij verkeer van diensten. Het blijft echter nog wel mogelijk om deze weigeringsgrond te hanteren voor het verkopen van goederen. De Dienstenrichtlijn is daarop immers niet van toepassing.

Maximumstelsel

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft bepaald, dat het in het belang van de openbare orde kan zijn om het aantal te verlenen vergunningen aan een maximum te binden. Het aantal te verlenen vergunningen kan worden beperkt tot een van tevoren vastgesteld maximum als de openbare orde in gevaar wordt gebracht. Wel dient te worden aangetoond of aannemelijk gemaakt dat van zo'n gevaar in concreto daadwerkelijk sprake is.

De Europese Dienstenrichtlijn komt wat dit betreft overeen met de bestaande lijn in de Nederlandse rechtspraak: een maximumstelsel mag. Wel geldt op grond van artikel 9 jo artikel 10 dat er een transparante en non-discriminatoire op objectieve gronden gebaseerde verdeling/toekenning van vergunningen moet zijn.

Het aantal vergunningen moet vastgesteld worden voordat tot uitvoering van het beleid wordt overgegaan. De locaties waar een standplaats mag worden ingenomen moeten zo zorgvuldig mogelijk worden geselecteerd. Het totaal aantal aangewezen standplaatsen tezamen levert het maximum aantal af te geven standplaatsvergunningen op. Het laten opmaken van een politierapport met betrekking tot de mogelijkheden tot het innemen van een standplaats op de verschillende locaties kan een verdere onderbouwing leveren van het vastgestelde maximum aantal standplaatsvergunningen. In dit politierapport kan worden aangegeven welke gevolgen het innemen van standplaatsen zal hebben voor de verkeersveiligheid en de handhaving van de openbare orde.

Het innemen van een standplaats kan verder worden geordend door tijdstippen aan te wijzen wanneer een standplaats mag worden ingenomen. Een verdeling naar dagen van de week en eventueel naar dagdelen kan een nadere invulling geven aan het maximum aantal standplaatsvergunningen. Een dergelijk beleid kan zowel voor de gehele gemeente als voor nader aan te geven gedeelten van de gemeente van kracht zijn.

Een verdere verfijning van het maximum aantal standplaatsvergunningen kan worden bereikt door een onderverdeling naar een aantal branches in te stellen. Per branche kan dan een maximum aantal af te geven vergunningen worden bepaald. Opgemerkt moet worden, dat een dergelijk maximum aantal vergunningen slechts door de rechter wordt toegelaten indien het aantal aanvragen per branche het totaal aantal af te geven vergunningen overtreft.
Indien voor een branche niet het maximum aantal vergunningen wordt afgegeven, acht de rechter geen noodzaak tot handhaving van dit stelsel aanwezig.
Bij het vaststellen van een maximum aantal vergunningen, eventueel uitgesplitst naar plaats, tijdstip of

branche, moet rekening gehouden worden met het aantal reeds afgegeven vergunningen.
Indien het totaal aantal aanvragen om een standplaatsvergunning het totaal aantal af te geven vergunningen overtreft kan het college een wachtlijst opstellen. De aanvragen worden dan geregistreerd in volgorde van binnenkomst. Indien een standplaatshouder te kennen geeft zijn standplaats niet meer in te zullen nemen, kan deze vergunning aan de eerste op de wachtlijst toegekend worden.
Ten slotte moet opgemerkt worden dat iedere aanvraag tot het innemen van een standplaats afzonderlijk beoordeeld moet worden. Aan de hand van de in de model-APV vastgestelde weigeringsgronden en het aan de hand hiervan geformuleerde beleid moet een afweging plaatsvinden of de aangevraagde standplaatsvergunning verstrekt kan worden.
Men houde ook de eis van de Dienstenrichtlijn voor ogen dat een wachtlijst noch direct noch indirect discriminatoir mag zijn.

Beleidsregels
Aan de hand van de motieven, genoemd in artikel 1:8, kan het college beleidsregels vaststellen, waarin wordt aangegeven wanneer wel of niet tot het afgeven van een standplaatsvergunning wordt overgegaan. Het vaststellen van een dergelijk beleid, waarin objectieve, algemeen bekendgemaakte criteria worden aangegeven, die bij de beoordeling van een vergunningaanvraag worden gehanteerd, is blijkens de jurisprudentie toegestaan. Wel moet worden opgemerkt dat te voeren beleid niet mag leiden tot een beslissing omtrent een aangevraagde vergunning die niet kan worden herleid op één van de in artikel 1:8 genoemde weigeringsgronden. Rb Utrecht 23-12-1998, KG 1999, 78. Ook beleidsregels zijn volgens artikel 4, van de Dienstenrichtlijn onderworpen aan dwingende reden van algemeen belang: de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en het milieu.

Bij het hanteren van deze weigeringsgronden kan een verdeling gerealiseerd worden van het aantal standplaatsen, waarbij de af te geven vergunningen zodanig over de week verspreid worden, dat een concentratie van de in te nemen standplaatsen wordt tegengegaan. De weigeringsgronden kunnen ook gebruikt worden wanneer veel belangstelling voor dezelfde locatie ontstaat. Een aantal standplaatsen op één plek doet ook de kans op feitelijke marktvorming ontstaan. Ook is het mogelijk om specifieke standplaatsen op bepaalde locaties te weren. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan bakkramen die in verband met stankoverlast of brandgevaarlijkheid niet in de directe nabijheid van gebouwen gewenst zijn.

Inhoud standplaatsenbeleid
De motieven waarop een beleid met betrekking tot het innemen van standplaatsen berust, mogen niet strijdig zijn met de bevoegdheidsgrondslag om ordenend op te treden. Het beleid dat door het college wordt vastgesteld ter uitvoering van de APV-bepalingen mag niet de wettelijke grondslag (art. 149 Gemeentewet) van deze APV-bepalingen overschrijden.

De zaken die het college in het standplaatsenbeleid kan vastleggen betreffen:

de vaststelling van het maximum aantal af te geven standplaatsvergunningen;

de vaststelling van het aantal af te geven standplaatsvergunningen per branche. de aanwijzing van locaties waar standplaatsen mogen worden ingenomen;

de aanwijzing van tijdstippen waarop standplaatsen mogen worden ingenomen.

De vaststelling van het aantal af te geven vergunningen wordt bepaald aan de hand van een feitelijke invulling van de verschillende in artikel 1:8 genoemde weigeringsgronden. Nadat aan de hand van ieder motief afzonderlijk is bepaald op welke plaats in de gemeente een standplaats kan worden ingenomen, valt aan de hand van het totaalbeeld dat hieruit resulteert, aan te geven wat het maximum aantal af te geven standplaatsvergunningen is. Aan de hand van ieder motief afzonderlijk is een aantal plaatsen aan te duiden waar een standplaats ingenomen kan worden.

Nadat een overzicht van het aantal mogelijk in te nemen standplaatsen en het maximumaantal standplaatsvergunningen is vastgesteld, kan het college een beleid vaststellen ten aanzien van de handhaving en het toezicht en de wijze waarop gehandeld wordt als het maximum aantal vergunningen reeds is afgegeven. Het betreft hier dan een wachtlijstensysteem dat van toepassing is wanneer het aantal aanvragen het maximum aantal af te geven standplaatsvergunningen overschrijdt.

Vergunningsvoorschriften
Aan de standplaatsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden. Artikel 10 van de Dienstenrichtlijn bepaalt dat vergunningstelsels gebaseerd moeten zijn op criteria die ervoor zorgen dat de bevoegde instanties hun beoordelingsbevoegdheid niet op willekeurige wijze uitoefenen. Die criteria zijn: niet-discriminatoir, gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang; evenredig met die reden van algemeen belang; duidelijk en ondubbelzinnig; objectief; vooraf openbaar bekendgemaakt; transparant en toegankelijk. Zie ook artikel 1:4 en de toelichting bij dit artikel.

Voorschriften die aan een vergunning gesteld kunnen worden betreffen:

het vervallen van de standplaats indien gedurende een bepaalde periode geen standplaats is ingenomen;

de soort goederen of diensten die mogen worden aangeboden. Hierbij moet men wel het oog houden op een goede verdeling van de te verkopen goederen voor de consument. Anders zou er oneerlijke concurrentie kunnen zijn;

de grootte van de standplaats;

de ruimte waarbinnen de waren uitgestald mogen worden;

het uiterlijk aanzien van de standplaats;

tijden van opbouw en ontruiming van de standplaats;

eisen met betrekking tot de (brand)veiligheid;

opruimen van rommel en schoon achterlaten van de locatie.

Overige regelgeving
Op het drijven van straathandel zijn ook andere regels dan de regels van de model-APV van toepassing. Deze regels stellen vanuit andere motieven eisen aan de straathandel

Wet op de Ruimtelijke ordening
Een vergunning voor het innemen van een standplaats kan worden geweigerd vanwege strijd met een geldend bestemmingsplan. Wanneer wel een vergunning, zoals vereist krachtens de model-APV, wordt verstrekt, blijven eventuele eisen die in het geldende bestemmingsplan worden gesteld, van kracht.

Het college kan een aanvraag voor het innemen van een standplaats mede opvatten als een verzoek om vrijstelling van de gebruiksvoorschriften van het bestemmingsplan. In een dergelijk geval wordt een aanvraag gebruikt voor twee afzonderlijke procedures. Het is dan niet nodig twee afzonderlijke aanvragen in te dienen.

Winkeltijdenwet
De Winkeltijdenwet regelt een aantal zaken met betrekking tot de openingstijden van winkels en het leveren van goederen aan particulieren. De bepalingen uit de Winkeltijdenwet gelden ook voor de verkoop van goederen vanaf een standplaats. Het toezicht op de naleving van de bepalingen van de Winkeltijdenwet geschiedt door de Economische Controledienst.

Warenwet
Op het drijven van handel in waren zoals bedoeld in artikel 1 van de Warenwet (eetwaren, waaronder tevens worden begrepen kauwpreparaten, andere dan van tabak, en drinkwaren, alsmede andere roerende zaken) zijn de bepalingen uit de Warenwet van toepassing. De Warenwet stelt regels met betrekking tot de goede hoedanigheid en aanduiding van waren. Daarnaast stelt de Warenwet regels met betrekking tot de hygiëne en degelijkheid van producten. Met betrekking tot het toezicht op de naleving van de bepalingen van de Warenwet is een afzonderlijk regime van toepassing.

De voorschriften die uit de Warenwet voortvloeien gelden naast de voorschriften die door het college gesteld kunnen worden op basis van een standplaatsvergunning.

Wet milieubeheer
In de Wet milieubeheer wordt een regeling getroffen ten aanzien van inrichtingen die hinder of overlast kunnen veroorzaken voor de omgeving. Deze bepalingen gelden ook voor een standplaatshouder, voor zover zijn verkoopplek als “inrichting” kan worden aangemerkt. Van belang is de regelgeving die geldt voor bijvoorbeeld patatverkopers, die voor wat betreft de frituurinrichting aan bepaalde voorwaarden moeten voldoen. Ook van belang is de model-Afvalstoffenverordening.

Gebruik van de openbare weg
Voor het innemen van een standplaats op de openbare weg is een vergunning vereist. In veel gevallen zal de gemeente de eigenaar of rechthebbende van de openbare weg zijn. Op grond hiervan kan de gemeente van degene die op de openbare weg met vergunning een standplaats inneemt een vergoeding bedingen voor het gebruik van het deel van de openbare weg. De grondslag voor het bedingen van een dergelijke vergoeding kan gegeven worden in een retributieverordening of in een huurovereenkomst.

In een retributieverordening kan afhankelijk van het formaat en de locatie van de standplaats een bepaald bedrag worden vastgesteld.

Voor wat betreft de huurovereenkomst kan worden opgemerkt dat een beleid kan worden vastgesteld met betrekking tot de plaats en de grootte van de standplaats. Per in te nemen locatie kan een vaste prijs worden berekend. De huurprijs en andere voorwaarden die in een huurovereenkomst worden bedongen mogen geen belemmering vormen voor het innemen van een standplaats. Uit jurisprudentie is gebleken dat het bedingen van een hoge huurprijs voor het gebruik van de openbare weg niet zover kan gaan dat een feitelijke belemmering ontstaat voor het innemen van een standplaats waarvoor een vergunning is verleend, zie Vz. ARRS 12-04-1991, JG 91.0369 .

Met betrekking tot de keuze tussen het vaststellen van een retributieverordening en het aangaan van een huurovereenkomst moet opgemerkt worden dat een dergelijke keuze consequent gehanteerd dient te worden. (Zie hierover de algemene leerstukken met betrekking tot de tweewegenleer).

Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende

Dit artikel verbiedt de rechthebbende op een terrein toe te laten dat een standplaats wordt ingenomen, zonder dat hiervoor een vergunning is verstrekt. Met dit verbod is het mogelijk niet alleen maatregelen te nemen tegen degene die zonder vergunning een standplaats inneemt maar ook tegen de eigenaar van de grond die het innemen van een standplaats zonder vergunning toestaat.

Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen

Voor wat betreft de afbakening met hogere regelgeving geldt op grond van artikel 122 van de Gemeentewet dat de bepalingen van de model-APV van rechtswege vervallen als in het onderwerp door een wet, amvb of een provinciale verordening wordt voorzien. De term “onderwerp” in artikel 122 betekent dat het om dezelfde materie moet gaan en dat hetzelfde motief ten grondslag moet liggen aan zowel de lagere als de hogere regeling. De formulering van de afbakeningsbepaling in het tweede lid sluit daarom aan bij de Gemeentewet. Zie uitgebreid daarover onder het kopje Afbakeningsbepalingen in de Algemene Toelichting.
In het eerste lid vindt afbakening plaats met de Wet beheer rijkswaterstaatswerken en het Provinciaal wegenreglement, het tweede lid ziet op afbakening met de Woningwet.

Artikel 5:21 Aanhoudingsplicht

(Vervallen)

AFDELING 5: SNUFFELMARKTEN

Artikel 5:22 Begripsbepaling

Algemeen
Bij de algehele herziening van 2008 is het oude artikel 5.2.4 in twee artikelen opgesplitst en tevens hernummerd. Artikel 5:24 geeft een begripsbepaling, terwijl artikel 5:25 de vergunningplicht en de weigeringsgronden beschrijft.

Begripsbepaling
Evenals bij venten (artikel 5:14 e.v.) en standplaatsen (artikel 5:17 e.v.) wordt in deze afdeling begonnen met een begripsbepaling van de snuffelmarkt in artikel 5:24. Het is niet de bedoeling geweest daaraan een andere inhoud te geven dan aan het oude begrip in artikel 5.2.4 (oud).

Eerste lid

De laatste tijd komt het in steeds meer plaatsen voor dat particulieren markten organiseren in grote (doorgaans leegstaande) gebouwen. Hoofdzakelijk worden daar “ongeregelde” zaken verkocht. Bij “ongeregelde” zaken kan met name worden gedacht aan incourante goederen, dat wil zeggen goederen, die in de regel niet meer langs normale handelskanalen het publiek bereiken, zoals bij voorbeeld beschadigde artikelen, artikelen die uit de mode zijn, restanten en zaken van een te liquideren onderneming.

Tweede lid
Van de snuffelmarkt te onderscheiden zijn:

de weekmarkt in de zin van artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet

Het begrip “markt” is niet nader omschreven in de Gemeentewet. In de regel worden op een weekmarkt “geregelde” waren verkocht, dat wil zeggen: geen tweedehands goederen. Indien de te verwachten concentratie van een aantal standplaatsen zo hoog is, dat het uiterlijk de karakteristieken van een markt krijgt, mag niet meer worden volstaan met het verlenen van standplaatsvergunningen, maar dient het college een besluit te nemen over het instellen van een markt. De weekmarkt wordt in de meeste gemeenten gereguleerd door een marktverordening. De VNG heeft een model marktverordening uitgebracht.de jaarmarkt in de zin van artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet

Ook het begrip “jaarmarkt” wordt niet nader gedefinieerd in de Gemeentewet. Bij een jaarmarkt moet gedacht worden aan een jaarlijks terugkerende traditie. Zo wordt in sommige gemeenten al sinds jaar en dag een veemarkt op een vast tijdstip, bijvoorbeeld op tweede paasdag, gehouden. Het college dient voor dit type markt een instellingsbesluit te nemen. Verder zal de raad voor een dergelijke markt ook een aparte regeling moeten vaststellen, die eventueel geïntegreerd kan worden in de APV of in de marktverordening.

evenement: de zogenaamde snuffelmarkten worden gehouden in een gebouw of plaats. Indien het betreft braderieën, vrijmarkten op Koninginnedag of vlooienmarkten in de openbare ruimte, is deze paragraaf niet van toepassing, maar is er sprake van een evenement, dat al dan niet vergunningplichtig is op grond van artikel 2:25.

Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt

De aard van de goederen en de omstandigheden rondom een snuffelmarkt kunnen een uitstralende werking hebben buiten het gebouw. Het houden van een snuffelmarkt is dan ook verboden als de openbare orde dreigt te worden aangetast en overlast (milieu in de zin van de Dienstenrichtlijn) te verwachten is. In het belang van deze motieven is de vergunningplicht gehandhaafd. In deze toelichting is als alternatief een stelsel gegeven met een meldingsplicht. Als een snuffelmarkt incidenteel in een gemeente gehouden wordt, kan met een meldingsplicht worden volstaan. Gaat het echter om grote snuffelmarkten die regelmatig gehouden worden met gevaar voor aantasting van de openbare orde en overlast, dan doet de gemeente er verstandig aan om een vergunningstelsel te hebben. Er is dan voldaan aan het noodzaak- en proportionaliteitsvereiste.
Op grond van dezelfde motieven kan het aantal snuffelmarkten worden beperkt.

De Europese Dienstenrichtlijn
De richtlijn is van toepassing op zowel het vergunningstelsel als het meldingsstelsel voor een snuffelmarkt.

Het artikel richt zich immers tot de organisator en deze is een dienstverlener in de zin van de richtlijn. Voorts komt het voor dat er diensten worden aangeboden op de standplaatsen, bijvoorbeeld schoenpoetsers, nagelverzorging, kappers e.d.

Weigeringsgronden
De weigeringsgronden voor een snuffelmarktvergunning zijn strijd met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit.

Bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit
Als het organiseren van een snuffelmarkt niet in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit wordt deze weigeringsgrond ingeroepen voor die gevallen waarin de snuffelmarkt frequent plaats vindt. Wordt de snuffelmarkt incidenteel georganiseerd, dan wordt het organiseren ervan niet verboden op deze grond. Strijd met het bestemmingsplan kan bijvoorbeeld voorkomen als een gebouw een agrarische of industriebestemming heeft.

Winkeltijdenwet
De Winkeltijdenwet is op het houden van een vrije markt van toepassing als de markt een bedrijfsmatig karakter heeft. Dit is afhankelijk van de aard van de op de markt ontplooide activiteiten, of er geregelde of ongeregelde goederen worden verkocht en de frequentie waarmee de markt gehouden wordt.

Meldingsstelsel
Indien de gemeente met een meldingsstelsel wil volstaan, dan kan artikel 5:22 worden overgenomen. Het voordeel van een meldingssysteem is vermindering van administratieve lasten voor burgers en ondernemingen, en het verminderen van bestuurlijke lasten voor de gemeente. Het nadeel is dat de gemeente geen voorwaarden kan stellen aan de organisator, bijvoorbeeld met betrekking tot het beperken van overlast voor de buurt. De regeling luidt als volgt:

Artikel 5:23

De in artikel 5:23 gestelde regels spreken voor zichzelf.

Lex silencio positivo

Met de toevoeging van lid 4 wordt het ontstaan van een van rechtswege verleende vergunning niet mogelijk omdat dit een onwenselijke situatie zou kunnen opleveren. De Lex Silencio Positivo wordt hier dus niet toegepast.

Jurisprudentie
Snuffelmarktbepaling is niet van toepassing op een Oranje Vrijmarkt. Vrijmarkt is categorie sui generis. Pres.Rb. Alkmaar, 12-04-1995, Gst. 1995, 7018, 3 m.nt. EB. Zie ook de uitspraak over de Zwarte Markt te Beverwijk Vz. ARRS 30-03-1983, Gst. 1983, 6763, 8 m

Algemene toelichting afdeling 5.3 Openbaar water

Inleiding

Het beheer van het openbaar (vaar)water is in Nederland aan diverse overheden opgedragen. Zo is voor het beheer van de belangrijkste rivieren en rijkskanalen de centrale overheid verantwoordelijk. Het beheer van de overige wateren is verdeeld tussen de provincies, gemeenten en waterschappen c.a.
De centrale wetgever heeft voor het gebruik van het openbaar vaarwater diverse regelingen vastgesteld. Daarbij is een splitsing aangebracht tussen regelingen die uitsluitend van toepassing zijn op de bij het rijk in beheer zijnde vaarwateren en regelingen die voor het gebruik van alle openbare vaarwateren gelden.

Wet beheer rijkswaterstaatswerkenOnder de eerste categorie valt de Wet beheer rijkswaterstaatswerken. Deze wet heeft de Wet van 28 februari 1891, Stb. 69, tot vaststelling van bepalingen betreffende 's rijks waterstaatswerken vervangen. Voor de provinciale en gemeentelijke overheden en de waterschappen resteert, voor zover daaraan hetzelfde motief als aan de Wet beheer rijkswaterstaatswerken ten grondslag ligt, slechts voor de overblijvende vaarwateren regelgevende bevoegdheid. Deze bevoegdheid wordt eveneens gerelateerd aan het onder beheer hebben van die vaarwateren.

Op provinciaal niveau heeft dit geresulteerd in de diverse waterstaatsverordeningen die gelet op artikel 2 van de Waterstaatswet 1900 ook betrekking kunnen hebben op waterstaatswerken die in beginsel niet onder hun beheer vallen, maar daar wel onder gebracht kunnen worden.

Deze provinciale waterstaatsverordeningen bevatten veelal bepalingen inzake het beheer, het onderhoud en de instandhouding van de desbetreffende vaarwateren. Een aantal heeft ook betrekking op de verplichtingen voor de scheepvaart.

Ook de gemeentelijke overheid kan krachtens artikel 149 van de Gemeentewet regels stellen met betrekking tot het bij haar in beheer zijnde openbare vaarwater.

De Waterschapswet biedt ten slotte aan de waterschappen de mogelijkheid verordeningen te maken welke onder andere betrekking kunnen hebben op de doorvaart en het innemen van ligplaats in bij haar in beheer zijnde openbare wateren. Bij deze regelingen van de lagere overheden moet steeds bedacht worden dat deze niet in strijd mogen komen met hogere regelingen. In grote lijnen betekent dit dat de overheden slechts een regelgevende bevoegdheid toekomt ten aanzien van bij hen in beheer zijnde openbare vaarwateren. Hierbij dient echter nog een kanttekening geplaatst te worden.

Binnenschepenwet en ScheepvaartverkeerswetDe centrale overheid heeft namelijk ook regelingen vastgesteld die voor het gebruik van alle openbare vaarwateren gelden. De belangrijkste zijn de Binnenschepenwet en de Scheepvaartverkeerswet.

Met de Scheepvaartverkeerswet (SVW) is de Binnenaanvaringswet ingetrokken. Artikel 43 SVW bepaalt dat krachtens de Binnenaanvaringswet gestelde regels worden geacht te zijn gesteld krachtens de Scheepvaartverkeerswet. De verkeersreglementering is te vinden in het Binnenvaartpolitiereglement (BPR).

Artikel 42 SVW bevat de bevoegdheid van besturen van provincies, gemeenten, waterschappen en havenschappen tot het stellen van regels ten aanzien van onderwerpen waarin de SVW voorziet, voor zover die regels niet in strijd zijn met de bij of krachtens deze wet gestelde regels.

Besluit administratieve bepalingen scheepvaartverkeerIn het Besluit administratieve bepalingen scheepvaartverkeer (BABS) is het college bevoegd tot het treffen van verkeersmaatregelen ten behoeve van de scheepvaart op de onder hun beheer staande vaarwegen. Voorheen vond deze bevoegdheid zijn grondslag in hoofdstuk 5 van het BPR. Het BPR geeft regels en verkeerstekens t.a.v. snelle motorboten in het algemeen en waterscooters in het bijzonder. De APV mag niet op basis van hetzelfde motief als de bovenstaande regelgeving aanvullingen geven. De artikelen 5.3.2. en 5.3.3. van de model-APV kennen dan ook een ander motief.

Specifieke regelgeving voor de grote rivierenGemeenten waardoor een grote rivier stroomt dienen bedacht te zijn op internationale verdragen en overige specifieke regelgeving voor die rivieren. Zo gelden voor de Maas en de Schelde de verdragen inzake de bescherming van de Maas respectievelijk de Schelde. Op de Rijn is onder andere van toepassing de Herziene Rijnvaartakte van 17 oktober 1868 en het Rijnvaartpolitiereglement 1995.
Deze gemeenten doen er verstandig aan deze regelgeving expliciet op te nemen in artikel 5.3.1, vierde lid, artikel 5.3.2, derde lid, artikel 5.3.3, derde lid en artikel 5.3.7, tweede lid.

Artikel 5:24 Vergunning voor voorwerpen op, in of boven openbaar water

Artikel 5:24 is, ter aanvulling van een aantal andere regelingen, bedoeld om de overige openbare wateren te vrijwaren van activiteiten die het gebruik op enigerlei wijze nadelig zouden kunnen beïnvloeden. De veiligheid op het water heeft reeds een afdoende regeling gevonden in een aantal bepalingen van het Wetboek van Strafrecht, te weten de artikelen 162, 163 en 427, sub 6, en het Binnenvaartpolitiereglement (zie bij voorbeeld artikel 1.15 van dit reglement).

Deregulering
Dit artikel is in een aantal opzichten vergelijkbaar met artikel 2:10. van de model APV, het plaatsen van voorwerpen op de weg. Ook bij dit artikel is een vergunning vervangen door een breed gestelde algemene regel. Daarmee legt de overheid nadrukkelijk een deel van de verantwoordelijkheid bij de burger. In eerste instantie moet deze zelf de afweging maken of een steiger of een meerpaal gevaar of hinder oplevert voor het vaarverkeer, of een probleem voor het beheer en onderhoud. Omdat er hierbij, eerder dan in artikel 2:10, waar het veelal gaat om tijdelijke en verplaatsbare objecten, gaat om permanent bedoelde zaken, is aan dit artikel anders dan bij artikel 2:10 een meldingsplicht verbonden. Op die manier kan de gemeente vooraf toetsen en met de melder overleggen of bijvoorbeeld het onderhoud van de oevers niet in het geding is. Zo kan worden voorkomen dat een al geplaatst object weer moet worden verwijderd, met alle financiële gevolgen van dien.

In een waterrijke gemeente, waar een dergelijke vergunning gebruikelijk is, en aan de vergunning omwille van het onderhoud van de vaarwegen een zekere uniformering noodzakelijk, kan het een gerechtvaardigde keuze zijn om een vergunningplicht te handhaven. Ook voor de vergunninghouder schept dat een duidelijke situatie: De aanvrager hoeft niet zelfstandig een afweging te maken, maar ontvangt een vergunning voorzien van een set voorschriften, en weet dan waar hij of zij aan toe is.

In dat geval is er geen aanleiding om het bestaande artikel 5:24 te wijzigen, of kan het alsnog worden opgenomen:

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

Het is in verband met de veiligheid op het openbaar water verboden zonder vergunning van het college een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben.

Het in het eerste lid bepaalde is niet van toepassing op voorwerpen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard.

Het is verboden op, in of boven openbaar water voorwerpen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard te plaatsen, aan te brengen of te hebben, indien deze door hun omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar opleveren voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.

De verboden in het eerste en derde lid gelden niet voor zover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.

Juridisch karakter van een melding
In januari 2015 heeft de ABRvS haar zienswijze ten aanzien van meldingsstelsels herzien. Beknopt samengevat komt de wijziging erop neer dat alleen een melding in de vorm van een pure mededeling niet leidt tot een appellabel besluit. In andere gevallen is dat wel het geval. Ook als er op een melding niet of slechts met een ontvangstbevestiging wordt gereageerd, wanneer sprake is van een beslissing, al is die stilzwijgend, is er sprake van een appellabel rechtsoordeel. Voor de uitspraken van de Afdeling van 14 januari 2015 zie: ECLI:NL:RVS:2015:14 (*Leeuwarden-Lekkum*) en ECLI:NL:RVS:2015:36 (*Stein-Elsloo*). De ABRvS volgt hiermee de conclusie van Advocaat-Generaal Widdershoven over meldingsstelsels: http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RVS:2014:4116
Oud-staatsraad prof. mr. Konijnenbelt schreef in de Gemeentestem een belangwekkend artikel naar aanleiding van de conclusie en de uitspraken (*Gst.* 2015/15 afl.7417).
Zijn voorstel is om bij dit artikel terug te keren naar een eenvoudig vergunningstelsel met beperkte weigeringsgronden. Hij wijst er op dat er in dat geval sprake is van een omgevingsvergunning, waarmee per definitie de lex silencio positivo regeling van afdeling 4.1.3.3. van de Awb van toepassing is.
Mocht de gemeente willen vasthouden aan een meldingsstelsel dan is zijn aanbeveling om daarin geen termijn op te nemen, maar wel een optie om bij extreme gevallen in te grijpen. Bij het handhaven van het huidige meldingsstelsel merkt hij op dat het raadzaam zou zijn om te voorzien in kennisgeving van de melding door het gemeentebestuur op de in de gemeente gebruikelijke wijze. Die laatste aanbeveling is in de model-APV gevolgd bij de wijziging van 2015. Daartoe is een nieuw vierde lid ingevoegd. Het oude vierde lid is vernummerd tot vijfde lid.

De model-APV voorzag al in een alternatieve optie in de vorm van een vergunning (zie hierboven

Artikel 5:25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen

Algemeen verbod is niet toegestaan

Artikel 31, tweede lid, van de Wet op Woonwagens en Woonschepen bepaalde dat de gemeenteraad bevoegd is regels te stellen onder andere betreffende de plaats die woonschepen mogen innemen bij verblijf binnen de gemeente. Uit jurisprudentie bleek dat in beginsel in iedere gemeente met openbaar water mogelijk moet zijn om met een woonschip ligplaats in te nemen. Op 1 maart 1999 is de Wet op Woonwagens en Woonschepen ingetrokken. De jurisprudentie is echter opgenomen in de Huisvestingswet. Artikel 88 bepaalt namelijk dat de gemeenteraad geen regels stelt die leiden tot een algeheel verbod van het in gebruik nemen of geven van een woonschip op een ligplaats. Een algemeen verbod komt in strijd met bovengenoemde wet. Een verbod met een ontheffingen- of vergunningenstelsel is wel toegestaan.

Mogelijk vergunningenstelsel
Indien men ook op de aangewezen gedeelten van het openbaar water het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats mogelijk wil maken kan hiervoor het vergunningsvereiste gesteld worden.

Het eerste lid zou dan als volgt kunnen luiden:

Het is verboden zonder vergunning van het college met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door het college aangewezen gedeelten van openbaar water.

Het tweede lid, onder a, van artikel 5:25 biedt het college de mogelijkheid om nadere regels te stellen aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats (delegatie van regelgeving door de raad op grond van artikel 156 Gemeentewet). Via deze algemeen werkende voorschriften is het mogelijk om bijvoorbeeld aan woonschepen die een vaste ligplaats willen innemen of hebben, eisen te stellen met betrekking tot de afvoer van het afvalwater, de drinkwatervoorziening etc. Zelfs zou aansluiting op de riolering, het drinkwater- en elektriciteitsnet voorgeschreven kunnen worden, indien de mogelijkheden daartoe redelijkerwijs aanwezig zijn.

Het bepaalde in dit lid vormt voor woonschepen een handzaam alternatief van de bouwverordening. Deze verplicht namelijk dat bouwwerken, zijnde een woning, over een deugdelijke afvalwaterafvoer dienen te beschikken en in beginsel aangesloten moeten zijn op het drinkwater- en elektriciteitsnet. Woonschepen die eveneens als woning gebruikt worden, vallen vanwege het feit dat het geen bouwwerken zijn, niet onder de werking van de bouwverordening. Ook kunnen krachtens dit lid “welstandseisen” aan woonschepen worden gesteld.

Krachtens het tweede lid, onder b, van artikel 5:26 heeft het college ook de mogelijkheid om een differentiatie naar soort en aantal vaartuigen aan te brengen. Zo kunnen aparte ligplaatsen voor woonschepen en ligplaatsen voor uitsluitend pleziervaartuigen aangewezen worden. Bovendien kan het aantal gelimiteerd worden.

In het geval de gemeente eigenaar is van een openbaar water, is het ook mogelijk dat de gemeente in het kader van de exploitatie van die ligplaatsen huur- of verhuurovereenkomsten afsluit. Zo wees het college

van Eindhoven vijf ligplaatsen aan voor woonschepen onder de bepaling dat de exploitatie van die ligplaatsen zal geschieden door middel van overeenkomsten van huur en verhuur. De rechtbank sauveerde dit beleid en bepaalde dat “de gemeente Eindhoven als eigenaresse van het Eindhovens kanaal niet het recht kan worden ontzegd privaatrechtelijk op te treden tegen haar niet welgevallig gebruik van haar eigendom, behoudens voor zover dat een gebruik is dat overeenstemt met of voortvloeit uit de publieke bestemming van bedoeld kanaal als vaarweg”. Het innemen van een ligplaats door een woonboot werd niet aangemerkt als een zodanig gebruik, Rb Den Bosch 3-12-1984, KG 1985, 17.

Pleziervaartuigen
Uit artikel 5:26 volgt bovendien dat ook het innemen van een ligplaats met een “pleziervaartuig” slechts toegestaan is op die plaatsen die niet door het college krachtens het eerste lid zijn aangewezen. Ook hier kan het aantal vaartuigen dat ligplaats mag innemen op de niet-aangewezen gedeelten van openbaar water gelimiteerd worden.

Woonschepenverordening
Ten einde het aantal en de plaatsen die men inneemt aan regels te kunnen binden, is het noodzakelijk dat daarvoor in een gemeentelijke verordening (de APV of een specifieke woonschepenverordening) een basis gecreëerd wordt. De APV is een geschikt middel om een algemene regeling in op te nemen. Een aparte woonschepenverordening ligt meer voor de hand naarmate het aantal woonschepen binnen de gemeente groter is. Een woonschepenverordening is duidelijker voor de betrokken bewoners dan een globale regeling in de APV. De losbladige bundel “Volkshuisvesting, stadsvernieuwing en monumenten” van de VNG bevat een model-Woonschepenverordening. Daarbij is veel informatie over het woonschip opgenomen. Gemeenten die een dergelijke, specifieke woonschepenverordening willen gebruiken, dienen in de artikel 5:26 en 5:27 aan te geven deze artikelen niet gelden voor de schepen waarop de woonschepenverordening van toepassing is.

Uitgangspunt van artikel 5:26 is dat het in beginsel is toegestaan met een vaartuig, dus ook een woonschip, een ligplaats in te nemen, te hebben of beschikbaar te stellen binnen de gemeente.

Provinciale Landschapsverordening, Wet milieubeheer
Maakt het college van zijn bevoegdheid krachtens het eerste lid geen gebruik om gedeelten van openbaar water aan te wijzen waar het verboden is aan te leggen dan kunnen aan de locatie voor het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats uitsluitend nog beperkingen opgelegd worden krachtens een eventuele Provinciale landschaps- of woonschepenverordening dan wel krachtens de Wet milieubeheer wanneer bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van een ligplaats zodanig gebeurt dat er sprake is van een milieuvergunning-plichtige inrichting.

Heeft het college daarentegen wel gedeelten van openbaar water aangewezen dan mag slechts ligplaats ingenomen of beschikbaar gesteld worden op de niet-aangewezen gedeelten en kunnen er daarnaast eventueel nog andere beperkende factoren worden gesteld vanuit de Provinciale landschaps- of woonschepenverordening of de Wet milieubeheer.

Daar waar een Provinciale verordening van kracht is, kan het motief landschapsbescherming niet meer door het college ten grondslag gelegd worden aan de aanwijzing van ligplaatsen als bedoeld in het eerste lid of het stellen van nadere regels (dat wil zeggen algemene voorschriften) als bedoeld in het tweede lid.

In het derde lid is de werking van deze bepaling ook uitgezonderd voor die gevallen waarin de Wet

milieubeheer van toepassing is. Veel jachthavens zullen namelijk aangemerkt kunnen worden als milieuvergunningplichtige inrichtingen.

Door de inwerkingtreding van artikel 13 van de Hinderwet op 1 november 1981 kan een hinderwetvergunning ook geweigerd worden wegens aantasting van natuurwetenschappelijke, landschappelijke, ecologische en recreatieve waarden. Deze situatie is niet veranderd na inwerkingtreding van de Wet milieubeheer.

Huisvestingswet
Om niet in strijd te komen met artikel 88 van de Huisvestingswet mag een aanwijzingsbesluit krachtens het eerste lid niet de gehele gemeente omvatten. Er moet een mogelijkheid zijn om met een woonschip binnen de gemeente een ligplaats in te nemen.

Binnenvaartpolitiereglement
Zie hiervoor hetgeen is opgemerkt in de algemene toelichting bij deze afdeling.

Specifieke regelgeving voor de grote rivieren
Zie hiervoor hetgeen is opgemerkt in de algemene toelichting bij deze afdeling.

Jurisprudentie
De wetgever gaat uit van een in beginsel bestaand recht om met een woonschip te verblijven in de gemeente waar men tijdelijk wenst te wonen, met deze beperking dat de gemeenten voor de plaats van verblijf binnen hun grondgebied voorschriften mochten vaststellen. Lagere wetgevers hebben de vrijheid bepalingen vast te stellen welke de vrijheid tot het kiezen van een plaats van verblijf inperken, doch deze bepalingen mogen niet zover gaan dat zij het hierboven bedoelde recht van woonschipbewoners om in een bepaalde gemeente verblijfplaats te kiezen geheel ondermijnen en aldus generlei ruimte laten voor de toepassing van de wet. HR 2-4-1971, NJ 1971, 271.

Een algemeen verbod met ontheffingsmogelijkheid om ligplaats in te nemen met een woonschip, is aanvaardbaar omdat het stelselmatig weigeren van een ontheffing in strijd is met de wet. ABRS 18-11-1997, JG 98.0033 m.nt. W. Vos.

Overtreding van verbod in APV om ligplaats met vaartuig in te nemen op door B en W aangewezen gedeelte van openbaar water. APV-bepaling betreft huishouding van gemeente. Aanvullende verordenende bevoegdheid van gemeentebesturen ten opzichte van scheepvaartwetgeving. HR 28-6-1994, Gst. 1994 6996, 3 m.nt. EB.

De regeling in de APV met betrekking tot het innemen van een ligplaats met een vaartuig heeft een ruimere strekking dan de Provinciale Landschapsverordening, namelijk ook onder andere de orde en veiligheid op het water. ARRS, 7-7-1981, OB 1982, III.2.2.7, nr. 43852, APV Aalsmeer en Rechtbank Utrecht, 3 april 1997, AWB 97/670 VV, APV Loenen.

Een Gemeentelijke woonschepenregeling is toelaatbaar omdat hieraan andere motieven ten grondslag liggen dan aan de provinciale landschapsverordening. Gemeentelijke regeling geldt als sturingsinstrument ter regulering van hoeveelheid woonschepen, hun afmetingen en hun onderlinge situering, terwijl de provinciale verordening uitdrukkelijk ziet op de bescherming van natuur en landschap. Pres. Rb. Utrecht 3-4-1997, JG 98.0009 m.nt. W. Vos; KG 1997, 276.

Bestuursdwangaanschrijving tot verwijdering van woonschip van zonder vergunning ingenomen ligplaats in haven. Verbod in APV geldt slechts voor door het college aangewezen gedeelten van openbaar (vaar)water. Toevoeging van vergunningstelsel aan verbodsbepaling betreft wijziging van algemeen verbindend voorschrift. ABRS 6-6-1994, Gst (1995) 7001, 4 m.nt. HH.

Bestuursdwangaanschrijving tegen en weigering vergunning voor hotelboot die enige tijd is gedoogd. APV-bepaling niet in strijd met Binnenvaartpolitiereglement. Toetsing ex nunc. ARRS 20-8-1992, JG 93.0004.

Sanering ligplaats voor woonschepen, die niet werden benoemd in het ter genomen besluit. Overgangssituatie. ABRS 31-10-1994, JG 95.0199.

Bestuursdwangaanschrijving tegen het ligplaats innemen met een woonschip op een niet aangewezen gedeelte van een openbaar water. Legalisatie is niet mogelijk en beroep op gelijkheidsbeginsel gaat niet op. ABRS 7-12-2000, JG 01.0039 m.nt. W. Vos.

De afwijzing van een verzoek om maatregelen te treffen teneinde een onbezette ligplaats met een woonschip te kunnen innemen moet worden aangemerkt als een weigering om feitelijke handelingen te verrichten. Deze weigering is niet op enig rechtsgevolg gericht en het bezwaar hiertegen is terecht niet ontvankelijk verklaard. Het college heeft daarnaast in redelijkheid kunnen besluiten een verzoek om aanwijzing van een andere ligplaats af te wijzen. Aan het college komt ter zake van aanwijzingen van ligplaatsen krachtens artikel 5.3.2 APV een ruime mate van beleidsvrijheid toe. ABRS 9-3-2001, Gst. (2001) 7143, 2 m.nt. HH.

Mededeling dat ligplaatsen van woonschepen niet (meer) gebonden zijn aan objecten, maar aan personen, is een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit in de zin van artikel 1 :3 Awb. ABRS 1-8-2001, JB (2001) 248.

Een algeheel verbod om met een woonschip in een gemeente te verblijven is in strijd met artikel 88 van de Huisvestingswet. Er kan zich echter in een bepaalde gemeente de situatie voordoen dat er geen plaatsen in openbaar water geschikt zijn om te worden bestemd of aangewezen om door een woonschip te worden ingenomen. Met artikel 88 van de Huisvestingswet is dan ook niet beoogd om iedere gemeente de verplichting op te leggen nieuwe ligplaatsen te creëren, teneinde aan tenminste één woonschip plaatst te kunnen bieden op haar grondgebied. ABRS 7-11-2001 nr. 200100971/1.

Het betreft de afbakeningsbepaling van artikel 5.3.2, derde lid, van de APV. Appellant betoogde dat het verbod van het eerste lid van dat artikel (om met een vaartuig ligplaats in te nemen op openbaar water) niet geldt, omdat het in het derde lid genoemde Binnenvaartpolitiereglement (BPR) van toepassing is. De Afdeling zegt daarover: “met name uit de woorden “voor zover” blijkt dat het antwoord op de vraag of het in het eerste lid vervatte verbod geldt, afhankelijk is van de reikwijdte van het BPR.” En verderop: “Aan artikel 5.3.2 van de APV, dat is geplaatst in hoofdstuk 5, met het opschrift “andere onderwerpen huishouding gemeente” liggen (ook) andere motieven ten grondslag zoals hiervoor weergegeven. De omstandigheid dat in het voorliggende geval de belangen ter bescherming waarvan het BPR is vastgesteld zich niet verzetten tegen het afmeren van een vaartuig op de door appellant verlangde locatie laat de uit artikel van de APV blijkende wenselijkheid tot ordening van het innemen van ligplaats uit een oogpunt van openbare orde, volksgezondheid etc. onverlet. Het in het eerste lid van artikel 5.3.2. van de APV vervatte verbod behoudt dan ook in het voorliggende geval in zoverre betekenis.” De Afdeling erkent hier dus de

aanvullende werking van de APV, ook als hogere regelgeving van toepassing is. ABRS 28-04-2004, LJN AO8510, De Gemeentestem 2004, 7210, 109 m.nt. J.M.H.F. Teunissen.

De rechtbank heeft met juistheid overwogen dat het enkele feit dat een milieuvergunning is verleend niet betekent dat artikel 5.3.2, derde lid, van de APV van toepassing is. Niet is gebleken dat in het kader van de verleende milieuvergunning het door de APV gediende belang van ordening van het innemen van ligplaatsen met vaartuigen uit een oogpunt van openbare orde is meegewogen of dat belang als gevolg van de verleende milieuvergunning rechtens geen relevantie meer zou hebben. De milieuvergunning kent geen bepalingen omtrent het innemen van ligplaatsen. De desbetreffende bepaling van de APV voorziet niet in een door de Wet milieubeheer geregeld onderwerp. De Afdeling deelt dan ook de conclusie van de rechtbank dat de verlening van de milieuvergunning niet afdoet aan het in de APV vervatte verbod met een vaartuig ligplaats in te nemen. ABRS 17 november 2004, 200308597/1, LJN AR5815, JB 2005/17.

Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats

Naast de algemene regels die krachtens artikel 5:26, tweede lid, kunnen worden uitgevaardigd kan het wenselijk zijn, gelet op de omstandigheden, om aan een individuele booteigenaar nog nadere aanwijzingen te geven. Dit artikel biedt daarvoor de grondslag. Het ligt voor de hand deze aanwijzingen in de vorm van een schriftelijke beschikking te gieten. Voor de toelichting op de in het derde lid genoemde hogere regelingen en de relatie met een vastgestelde woonschepenverordening wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5:26 van de model-APV.

Artikel 5:27 Verbod innemen ligplaats

Deze bepaling spreekt voor zich.

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken

Provinciale vaarwegenverordeningen kennen veelal ook een dergelijke bepaling voor waterstaatswerken die bij hen in beheer zijn.

De model-APV-bepaling heeft alleen betrekking op waterstaatswerken die in beheer zijn bij de gemeenten. Artikel 1.14 van het Binnenvaartpolitiereglement legt aan degene die een kunstwerk beschadigt bovendien nog een meldingsplicht op.

In 2007 is het woord “vaarten”, dat in dit artikel werd gebruikt, maar nergens anders in de model-APV, vervangen door het woord “openbaar water”, zoals ook in andere artikelen in de model-APV (ledenbrief Lbr.07/125).

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen

Om te waarborgen dat deze middelen aanwezig zijn en gebruikt kunnen worden voor het redden van personen is andersoortig gebruik of het voor gebruik onklaar maken van reddingsmiddelen strafbaar gesteld.

Artikel 5:30 Veiligheid op het water

Het Binnenvaartpolitiereglement bepaalt aan welke verkeersregels de schippers van vaartuigen zich hebben te houden. Zij is dus uitsluitend gericht op de gebruikers van vaartuigen en niet op de overige gebruikers van het openbaar water.

Artikel 5:30 betekent dan ook een eigenlijke aanvulling op deze twee reglementen door in algemene zin, vergelijkbaar met de redactie van artikel 5 Wegenverkeerswet 1994, hinder of gevaarlijk gedrag van de overige gebruikers te verbieden.

Voor de toelichting op de in het tweede lid genoemde hogere regelingen wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5:25.

Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen

Deze bepaling spreekt voor zich.

Artikel 5:32 Crossterreinen

Op het houden van auto- en motorsportevenementen, het crossen met auto's, motoren, bromfietsen e.d. al dan niet met een wedstrijdkarakter zijn verschillende wettelijke regelingen van toepassing. Hierbij speelt mede een rol in hoeverre deze activiteiten al dan niet op een weg in de zin van de wegenverkeerswetgeving plaatsvinden.

Voor wat betreft de afbakening met hogere regelgeving geldt op grond van artikel 122 van de Gemeentewet dat de bepalingen van de model-APV van rechtswege vervallen als in het onderwerp door een wet, amvb of een provinciale verordening wordt voorzien. De term "onderwerp" in artikel 122 betekent dat het om dezelfde materie moet gaan en dat hetzelfde motief ten grondslag moet liggen aan zowel de lagere als de hogere regeling. De formulering van de afbakeningsbepaling in het vierde lid sluit daarom aan bij de Gemeentewet. Zie uitgebreid daarover onder het kopje Afbakeningsbepalingen in de Algemene Toelichting.

Hieronder wordt aangegeven welke wettelijke regelingen zo al van toepassing kunnen zijn.

1. Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994) en APV
Alvorens in te gaan op de vraag welke regelingen van toepassing kunnen zijn op het crossen op daarvoor - al dan niet legaal - ingerichte terreinen, willen wij eerst enige kanttekeningen plaatsen bij een verkeersrechtelijk aspect in verband met de leeftijd van de crossers.

Ingevolge artikel 110, tweede lid, van de WVW 1994 jo. artikel 5 van het Reglement rijbewijzen mogen bromfietsen slechts worden bestuurd door personen die de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt. Het verkeersrechtelijk regime is echter niet van toepassing, wanneer de bedoelde activiteiten zich afspelen op een terrein dat niet kan worden aangemerkt als een weg die feitelijk voor het openbaar verkeer openstaat in de zin van de wegenverkeerswetgeving. Op de vraag wanneer sprake is van een zodanige weg wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 1:1 van de model-APV. Zoals daar bleek, gaat het erom of een weg

feitelijk voor het openbaar verkeer gesloten is.

Auto- of motorsportactiviteit, crossen e.d. met wedstrijdkarakter op de weg in de zin van de WVW 1994Indien een auto- of motorsportactiviteit, crossen e.d. op de weg, als bedoeld in de WVW 1994, plaats vindt en een wedstrijdkarakter heeft, is artikel 10 van de WVW 1994 van toepassing. Het eerste lid van deze bepaling zegt dat het verboden is op een weg een wedstrijd met voertuigen te houden of daaraan deel te nemen. Dit verbod richt zich dus zowel tot de organisator van de wedstrijd als tot de deelnemers aan de wedstrijd. In de toelichting op artikel 2:25. van de model-APV inzake het houden van een feest of wedstrijd, wordt nader op het regime van de WVW 1994 ten aanzien van wedstrijden op de weg ingegaan.

Auto- of motorsportactiviteit, crossen e.d. met wedstrijdkarakter op andere wegen dan bedoeld in de zin van de Wegenverkeerswet 1994Vindt een wedstrijd met voertuigen plaats op andere plaatsen, dan op de weg in de zin van de WVW 1994, dan kan artikel 5:32 van toepassing zijn. Artikel 5:32 ziet op het gebruik van motorvoertuigen of een bromfiets als bedoeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV 1990) in het kader van een wedstrijd op speciaal daarvoor aangewezen terreinen door het college. Kenmerkend voor het wedstrijdkarakter is dat er een beloning in de vorm van prijzen, medailles of iets dergelijks in het vooruitzicht worden gesteld.

Indien artikel 5:32 van toepassing is, is een vergunning op basis van artikel 2:25. niet meer aan de orde. Zie verder de toelichting op artikel 2:25.

Auto- of motorsportactiviteit zonder wedstrijdkarakter op de wegVoor het organiseren van evenementen in het algemeen zijn in principe de bepalingen van hoofdstuk 2, afdeling 2 “Toezicht op evenementen” van de model-APV van toepassing (art. 2:24 e.v.). De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid, zedelijkheid of gezondheid voorschriften geven omtrent het houden van zo’n evenement dan wel het evenement geheel verbieden. Deze bepalingen zijn ook van toepassing op auto- en motorsportevenementen, die geen wedstrijdkarakter hebben, zoals toertochten, oldtimerritten e.d.

2. Wet milieubeheer en APV
Bij het reguleren van auto- en motorsportactiviteiten, crossen e.d. buiten de weg moet onderscheid worden gemaakt tussen speciaal daarvoor ingerichte terreinen, zoals circuits, en overige terreinen, zoals natuurgebieden, parken, plantsoenen of andere voor recreatief gebruik beschikbare terreinen. De eerst bedoelde terreinen vallen doorgaans onder de Wet milieubeheer; voor de overige terreinen kan een gemeente zelf regels stellen, zoals in de artikelen 5:32 en 5:33 van deze model-APV.

Wet milieubeheer

De speciaal voor auto- en motorsport ingerichte terreinen vallen onder de werking van de Wet milieubeheer en het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer.

In bepaalde gevallen moet een motor(sport)terrein worden aangemerkt als een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. In het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer worden de inrichtingen opgesomd waarvoor krachtens artikel 8.1 van de Wet milieubeheer een vergunning vereist is. De regeling betreffende de motorterreinen is opgenomen in categorie 19 van het besluit. In categorie 19.1, onder g, worden genoemd: inrichtingen of terreinen, geen openbare weg zijnde, waar gelegenheid wordt geboden tot het gebruiken van: bromfietsen, motorvoertuigen of andere gemotoriseerde voer- of vaartuigen in wedstrijdverband ter voorbereiding van wedstrijden of voor recreatieve doeleinden.

In de nota van toelichting bij het besluit blijkt dat uit de omschrijving “gelegenheid bieden” is af te leiden dat elke inrichting of elk terrein, dat in enigerlei vorm is ingericht om de genoemde activiteiten mogelijk te maken, onder dit besluit valt.

Vervolgens vermeldt de nota van toelichting dat enige accommodatie evenwel nodig zal zijn voordat kan worden vastgesteld of sprake is van een dergelijke inrichting, bijvoorbeeld in de vorm van een begrenzing. Indien elke, al dan niet beoogde, begrenzing van de plaats waar de genoemde activiteiten zich afspelen ontbreekt, zal bezwaarlijk van een inrichting kunnen worden gesproken (bijvoorbeeld wanneer een aantal liefhebbers van modelvaartuigen regelmatig met elkaar hun bootjes laat varen op een grote plas of waterweg).

Op grond van artikel 8.2 van de Wet milieubeheer is het college bevoegd om op een aanvraag voor vergunning voor een motorterrein als bedoeld in categorie 19 te beslissen. Voor zover de terreinen, geen openbare weg zijnde, echter bestemd of ingericht zijn voor het in wedstrijdverband, ter voorbereiding van wedstrijden of voor recreatieve doeleinden rijden met gemotoriseerde voertuigen, en de terreinen daartoe acht uren per week of meer zijn opengesteld, wordt de vergunning niet afgegeven door het college, maar door gedeputeerde staten (categorie 19.2).

Bij de vergunningverlening wordt rekening gehouden met de motieven van de Wet milieubeheer, zijnde de gevolgen voor het milieu of de bescherming van het milieu.

APV

De regeling in de APV is van belang voor die terreinen die niet genoemd zijn in categorie 19.1, onder g, van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer, bijvoorbeeld een terrein dat niet is ingericht voor motorwedstrijden en -activiteiten en terreinen die hiervoor slechts eenmalig of zeer incidenteel worden gebruikt.

In een gemeentelijke regeling met betrekking tot dit soort motorterreinen zal de werkingssfeer ten opzichte van de Wet milieubeheer in ieder geval moeten zijn afgebakend.

Bij een aanwijzingsbesluit kunnen alleen regels worden gesteld ter bescherming van de belangen die dit voorschrift dient. Behalve het belang van de openbare orde zijn dat milieubelangen en het belang van de veiligheid van het publiek of de deelnemers.

In de in het tweede lid genoemde regels kan bepaald worden dat op het terrein slechts gecrost mag worden op bepaalde dagen en uren, en wel alleen door leden van de vereniging; dat de vereniging zich gedraagt volgens de aanwijzingen van KNAC, KNMV en MON; dat zij haar leden voldoende verzekert tegen ongevallen c.q. aansprakelijkheid voor schade als gevolg van ongevallen en - eventueel - dat de crossers ten minste een bepaalde leeftijd moeten hebben c.q. dat de vereniging er - ter voorkoming van ongelukken - zorg voor draagt dat toezicht door volwassenen wordt uitgeoefend indien van dat terrein gebruik wordt gemaakt.

3. Zondagswet

Krachtens artikel 3, eerste lid, van de Zondagswet is het verboden op zondag zonder strikte noodzaak gerucht te verwekken, dat op een afstand van meer dan 200 m van het punt van verwekking hoorbaar is.

Volgens het tweede lid van dit artikel is de burgemeester bevoegd van dit verbod voor de tijd na 13.00 uur ontheffing te verlenen.

De training voorafgaand aan de motorcrosswedstrijd kan als deze voor publiek toegankelijk is, reeds aangemerkt worden als een openbare vermakelijkheid als bedoeld in artikel 4 van de Zondagswet.

4. Wet op de Ruimtelijke Ordening en APV
Een terrein dat men wil gaan gebruiken als motorcrossterrein zal in de meeste gevallen gelegen zijn in een gebied met de bestemming “agrarisch gebied” of “natuurgebied”.

De vraag is dan of voor het gebruik van het desbetreffende terrein als motorcrossterrein vrijstelling kan worden verleend van het gebruikvoorschrift. Indien aannemelijk is dat het gebruik van een terrein ten behoeve van het motorcrossen zal leiden tot een onomkeerbare wijziging van de bestemming van dit terrein, dan zal dit gebruik enkel worden toegestaan na een bestemmingsplanwijziging.

5. privaatrechtelijk optreden
Verschillende gemeenten zijn er toe overgegaan een aan de gemeente in eigendom toebehorend terrein aan te wijzen waarop de motorcrossport beoefend kan worden. Veelal geschiedt dit om de overlast die wordt ondervonden als gevolg van het crossen in natuur- en bosgebieden te beperken.

Indien van gemeentewege een terrein ter beschikking wordt gesteld voor het crossen, rijst de vraag naar de eventuele civielrechtelijke aansprakelijkheid van de gemeente voor ongevallen en andere schade. Daarbij gaan wij ervan uit dat het crossterrein niet een weg is in de zin van de wegenverkeerswetgeving. Is daarvan wèl sprake, dan is het - behoudens ontheffing; zie de artikelen 10 en 148 WVW 1994 - eenvoudigweg verboden aldaar te “crossen”.

Civielrechtelijk brengt het feit dat een terrein met goedvinden van de gemeente als crossterrein wordt gebruikt, voor haar de verplichting mee ervoor te zorgen dat geen gevaarlijke situaties te creëren zijn. Het ligt op de weg van de gemeente om het terrein aan te passen aan het doel waartoe het dient.

In het kader van de regels die het college kan stellen op basis van het tweede lid van artikel 5:32 kunnen bijvoorbeeld leeftijdsgrenzen worden gesteld aan de gebruikers van het terrein of eisen als aangegeven in artikel 110 van de WVW 1994 jo artikel 5 van het Reglement rijbewijzen. Uitsluiting van aansprakelijkheid voor schade (ongevallen e.d.) kan de gemeente zoveel mogelijk beperken; bijvoorbeeld door een bord te plaatsen bij de ingang van het terrein waarop zijn aangegeven de voorwaarden waaronder van het terrein gebruik mag worden gemaakt (onder andere de waarschuwing, dat gebruikers van het terrein dit voor eigen risico gebruiken en de mededeling, dat de gemeente aansprakelijkheid afwijst voor ongevallen en andere schade als gevolg van crossen). Het plaatsen van een dergelijk bord wil overigens niet zeggen dat de gemeente gevrijwaard is van aansprakelijkheid.

Er is overigens nog een privaatrechtelijke mogelijkheid waardoor de gemeente aan haar zorgverplichting kan voldoen, namelijk door het sluiten van een gebruiks- of huurovereenkomst met de plaatselijke vereniging. De gemeente moet zich dan wel realiseren dat het desbetreffende terrein dan ook alleen ter beschikking wordt gesteld ten behoeve van het crossen door leden van die vereniging.

Jurisprudentie

Wanneer in het kader van een evenement als bedoeld in de artikel 2.2.1 (oud) en 2.2.2 (oud) van de model-APV, op een crossterrein, zoals in deze bepaling bedoeld, motor(sport)activiteiten worden gehouden zijn er meerdere bevoegde organen in het spel. Goed onderscheid moet worden gemaakt tussen enerzijds het evenement, waarvoor de burgemeester het bevoegd gezag is om een vergunning te verlenen en anderzijds de motor(sport)activiteiten, waarvoor het college het bevoegd gezag is. ARRS 3-6-1994, JG 95.0055 m.nt. A.B. Engberts, AB 1994, 602 m.nt. RMvM, Gst. 1995, 7006, 4 m.nt. EB.

Motorcrosswedstrijden op zondag. Trainingswedstrijden voor 13.00 uur. In casu geen schending van de zondagsrust, omdat het motorcrossterrein 4 km buiten de bebouwde kom ligt. Pres. Rb. Utrecht 6-6-1995, JG 95.0316 m.nt. A.B. Engberts, KG 1995, 292.

Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden

1. Inleiding

Vele gemeenten worden in toenemende mate geconfronteerd met het bezoek van motorcrossers aan natuurgebieden, met als gevolg klachten over geluidhinder, schade aan de flora, verstoring van wild e.d.

Verder worden natuurgebieden, parken e.d. steeds vaker door ruiters en fietsers/mountainbikers bezocht. Het komt nogal eens voor dat ruiters en fietsers/mountainbikers de speciaal voor hen aangewezen ruiter- of fietspaden verlaten. Deze gedraging levert gevaar en hinder op voor wandelaars en berokkent vaak ook schade aan flora en fauna.

Bij de vraag, welke maatregelen mogelijk zijn tegen het motorcrossen in natuurgebieden, zal men een onderscheid moeten maken tussen het zgn. “wilde crossen” (op wegen en paden en “off the road”) en het crossen op daartoe speciaal gebruikte motorterreinen.

Op het crossen op motorterreinen is artikel 5:33 van de model-APV van toepassing.

De redactie van artikel 5:33 is aangepast overeenkomstig het systeem van artikel 5:32. Op grond van het eerste lid van artikel 5:33 geldt een algeheel verbod om zich met motorvoertuigen, (brom)fietsen of rij- of trekdieren in een natuurgebied te bevinden. Het college kan op grond van het tweede lid terreinen aanwijzen waar dit verbod niet geldt en kan tevens regels stellen voor het gebruik van deze terreinen.

2. Maatregelen

Bij de vraag welke maatregelen genomen kunnen worden tegen het “wildcrossen” of overlastgevend ruiter- en fietsverkeer gaat het in feite om een meer algemeen vraagstuk: Welke maatregelen kunnen genomen worden om ter bescherming van het milieu en ter voorkoming van overlast gemotoriseerd verkeer, ruiter- of fietsverkeer uit bepaalde gebieden te weren?

Een mogelijkheid om het weggebruik door de verkeersdeelnemers te reguleren is het nemen van verkeersbeperkende maatregelen op grond van de wegenverkeerswetgeving.

Voor de in deze gebieden gelegen wegen is sinds november 1991 de wegbeheerder bevoegd tot het treffen van verkeersmaatregelen (zie artikel 18 WVW 1994).

Volgens de WVW 1994 kan tot vaststelling van verkeersmaatregelen worden overgegaan indien deze maatregelen de veiligheid op de weg verzekeren, weggebruikers en passagiers beschermen, strekken tot het in stand houden van de weg en de bruikbaarheid van de weg waarborgen, de vrijheid van het verkeer waarborgen, strekken tot voorkoming of beperking van door het verkeer veroorzaakte overlast, hinder of schade, strekken tot het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte aantasting van het karakter of van de functie van objecten of gebieden en tenslotte een doelmatig of zuinig energieverbruik bevorderen (artikel 2, eerste tot en met derde lid, WVW 1994). De WVW 1994 geeft derhalve ook mogelijkheden verkeersmaatregelen te nemen ter bescherming van milieubelangen. Regulering van het gemotoriseerde verkeer dat van de weg gebruik maakt in natuurgebieden dient te geschieden op basis van de WVW 1994 door middel van een verkeersmaatregel. Hierbij moet het dan gaan om een regeling ten aanzien van het gebruik van wegen in de zin van de WVW 1994.

Voor de overige gebieden, buiten de wegen in de zin van de WVW 1994, binnen een natuurgebied kan een regeling worden opgenomen in de APV.

Hierbij moet in het oog worden gehouden dat met betrekking tot het onderhavige onderwerp ook een provinciale regeling kan gelden. Indien er reeds een provinciale regeling bestaat inzake de beperking van gemotoriseerd verkeer in natuurgebieden, welke regeling - deels - strekt ter bescherming van dezelfde belangen, zal - althans indien een gemeente geheel of gedeeltelijk gelegen is in een “natuurgebied” als bedoeld in de provinciale verordening - de werkingssfeer van het gemeentelijk voorschrift ten opzichte van de provinciale verordening moeten worden afgebakend.

2.1 Maatregelen op basis van de Wegenwet/feitelijke sluiting en sluiting krachtens artikel 461 Wetboek van Strafrecht- Ook langs feitelijke en privaatrechtelijke weg zou men kunnen komen tot het weren van gemotoriseerd verkeer uit bepaalde natuurgebieden.

In de eerste plaats valt te denken aan het plaatsen van palen, klap- of draaihekjes bij de toegangen tot de in zo’n gebied gelegen wegen. De eigenaar van een weg zal men het recht tot het nemen van zodanige maatregelen niet kunnen ontzeggen.

Hoe zit dit echter als deze weg is aan te merken als een openbare weg in de zin der Wegenwet? Hiervoor zijn wij ingegaan op de beperkingen in het gebruik van een openbare weg als gevolg van het beperkt openbaar rechtskarakter van die weg. Openbare wegen in natuurgebieden zullen veelal - op grond van de gesteldheid van de weg of op grond van het gebruik dat van de weg pleegt te worden gemaakt - een zodanig beperkt openbaar rechtskarakter hebben. Ook ten aanzien van deze openbare wegen zal de eigenaar deze beperking feitelijk mogen realiseren door het plaatsen van klap- en draaihekjes, palen e.d. bij de toegangen tot die wegen en wel zodanig dat alleen voetgangers en fietsen vrij kunnen passeren. Aan deze handelwijze kleeft een aantal bezwaren.

Deze handelwijze is in de eerste plaats niet toepasbaar ten aanzien van openbare wegen die niet een beperkt openbaar rechtskarakter hebben. Ingevolge het bepaalde in artikel 14, eerste lid, van de Wegenwet dienen de rechthebbende en de onderhoudsplichtige dan alle verkeer over de openbare weg te dulden. Wij tekenen hierbij nog aan dat het gedeeltelijk - bij voorbeeld alleen voor gemotoriseerd verkeer - onttrekken van wegen aan het openbaar verkeer niet mogelijk is (Kb 26 september 1955, AB 1956, blz. 357, m.nt. M. Troostwijk).

Ook is het volgens de Kroon niet mogelijk een weg aan het openbaar verkeer te onttrekken om hem vervolgens weer onmiddellijk open te stellen voor bij voorbeeld voetgangers en fietsers (Kb 11 mei 1982, AB 1982, 378, m.nt. J.R. Stellinga). Een dergelijke maatregel kan wel door middel van een verkeersbesluit worden genomen, zoals hiervoor is beschreven.

Ook mag verwacht worden dat het onttrekken van een aantal in het buitengebied gelegen wegen aan het openbaar verkeer op bezwaren zal stuiten van met name landbouwers.

Verder merken wij ten aanzien van het afsluiten van wegen door middel van hekjes en slagbomen nog op, dat de bereikbaarheid van bos- en natuurgebieden voor de brandweer en in verband met onderhoudswerkzaamheden zal verslechteren. Bovendien zullen slagbomen gemakkelijk geopend kunnen worden. Ten slotte is het plaatsen van hekjes, slagbomen en dergelijke een kostbare aangelegenheid.

- Men zou - in de tweede plaats - kunnen denken aan het plaatsen bij de toegangen tot de wegen in een bepaald natuurgebied van borden waarop de toegang voor motorvoertuigen en bromfietsen voor onbevoegden krachtens artikel 461 van het Wetboek van Strafrecht wordt verboden: “Verboden toegang voor....; art. 461 Wetboek van Strafrecht”.

Deze methode kan echter niet worden toegepast, indien het gaat om openbare wegen in de zin van de Wegenwet. Zie HR 21 juni 1966, NJ 1966, 416, m.nt. W.F. Prins, OB 1967, XIV.3, nr. 26667, AB 1967, blz. 186, NG 1966, blz. 432, Verkeersrecht 1966, blz. 227, m.nt. R.J. Polak (Bromfietsverbod Sneek), en HR 23 december 1980, NJ 1981, 171, m.nt. Th.W. van der Veen, AB 1981, 237, NG 1981, blz. S63, m.nt., Verkeersrecht 1981, blz. 58, m.nt. J.J. Bredius (rijverbod Schiermonnikoog).

- Sommige gemeentebesturen hebben de volgende aanpak tot wering van gemotoriseerd verkeer uit natuurgebieden overwogen:

onttrekking van de openbare wegen (“openbaar” in de zin van de Wegenwet) aan het openbaar verkeer volgens de daartoe in de artikelen 9 e.v. van de Wegenwet voorgeschreven procedure; en aansluitend daaraan:

geslotenverklaring op privaatrechtelijke basis van de wegen in dat gebied voor (recreatief) gemotoriseerd verkeer, namelijk door het plaatsen van borden “Verboden toegang voor...., art. 461 Wetboek van Strafrecht”.

Aan deze aanpak wordt om twee redenen de voorkeur gegeven:

De Wegenwet zou zich er tegen verzetten dat wegen die voor al het verkeer openbaar zijn, ter behartiging van andere belangen dan verkeersbelangen bij verordening voor het gemotoriseerd verkeer gesloten zouden worden. Of deze opvatting juist is, is de vraag.

Artikel 461 WvSr. is niet op openbare wegen van toepassing.

Ook de hier bedoelde aanpak stuit overigens op bezwaren, met name in die gevallen dat de wegen niet in eigendom zijn bij de overheid. De overheid is dan immers van de particuliere eigenaren afhankelijk, met name waar het de geslotenverklaring voor gemotoriseerd verkeer betreft. Bovendien is de toegankelijkheid van dergelijke wegen voor het publiek niet meer verzekerd, indien deze wegen eenmaal aan het openbaar

verkeer zijn onttrokken. De particuliere eigenaar zou zijn weg immers ook voor alle publiek, dus ook voor voetgangers en fietsers, kunnen afsluiten. De overheid bezit dan geen machtsmiddelen daartegen op te treden. Deze machtsmiddelen bezit zij wél ten aanzien van wegen die - zij het ook beperkt - voor het openbaar verkeer toegankelijk zijn in de zin van de Wegenwet.

Zie de uitspraak van de Afdeling rechtspraak van 25 maart 1982, NG 1983 blz. S 145,, AB 1983, 64, m.nt. Van der Veen (Helmond) en van 5 november 1982, Gst. 1983, 6745, 10, m.nt. J.M. Kan (Wittem). Blijkens deze uitspraken kan (en moet!) de gemeentelijke overheid de onderhouds- en de duldingsplicht van de eigenaar van een openbare weg met toepassing van bestuursdwang afdwingen, indien deze plicht wordt verzaakt.

Men kan - zoals hierboven reeds bleek - aan genoemde consequenties niet ontkomen door een weg slechts beperkt aan het openbaar verkeer te onttrekken, in die zin dat hij alleen openbaar zal zijn voor bepaalde categorieën verkeersdeelnemers. Bovendien, ook al zou een weg een beperkt openbaar rechtskarakter hebben, dan nog zou artikel 461 WvSr. waarschijnlijk niet toepasselijk kunnen zijn.

Hiervoor werd er reeds op gewezen dat de hele onttrekkingsprocedure tijdrovend is en dat de onttrekking op bezwaren zal stuiten van met name landbouwers. Zou men de hier bedoelde methode toepassen, dan zou het in ieder geval noodzakelijk zijn voor de onttrekking aan het openbaar verkeer met de particuliere eigenaren duidelijke afspraken te maken en deze schriftelijk vast te leggen. Wij vermelden hier nog, dat de onttrekking van een openbare weg aan het openbaar verkeer onvoorwaardelijk moet geschieden en zonder tijdsbepaling (circulaire van de minister van verkeer en waterstaat aan de colleges van gedeputeerde staten, BS 1933, nrs. 203 en 245, WGB 1933, blz. 225).

3. Verordening stiltegebieden
Provinciale staten dienen op grond van artikel 1.2 van de Wet milieubeheer een verordening op te stellen die onder andere regels bevat inzake het voorkomen of beperken van geluidhinder in bij de verordening aangewezen gebieden. Deze verordening wordt de provinciale milieuverordening (PMV) genoemd en vervangt de oude verordeningen op grond van artikel 122 van de Wet geluidhinder.

Volgens de model-PMV is het onder meer verboden een aantal toestellen te gebruiken binnen het milieubeschermingsgebied. Het is ook verboden om met een motorvoertuig met draaiende verbrandingsmotor de openbare weg of andere voor bestemmingsverkeer openstaande wegen en terreinen te verlaten.

Toertochten voor motorvoertuigen of een wedstrijd als bedoeld in artikel 24 van de WVW 1994 zijn niet toegestaan.

4. Beperking gemotoriseerd verkeer in natuurgebieden in relatie tot artikel 1 van de Grondwet
De vraag rijst of het ontzeggen van de toegang tot een bepaald natuurgebied voor motorrijders en bromfietsers zich verdraagt met het antidiscriminatieverbod van artikel 1 van de Grondwet. Deze vraag werd aan de orde gesteld in een zitting van de kantonrechter te Harderwijk op 19 september 1985. De geverbaliseerde voerde aan dat het verbod "... discriminerend is ten aanzien van motorrijders, bromfietsers en hun duopassagiers. Terreinwagens, motoren met zijspan, auto's en vrachtwagens mogen van de onverharde wegen wel gebruik maken. De officier van justitie bestreed deze opvatting. Hij stelde dat het gemeentebestuur een keuze heeft gemaakt tussen de belangen van voetgangers en flora en fauna en de belangen van motorrijders en bromfietsers die zittend op hun voertuig van de natuur willen genieten."

De officier meende dat de belangen van flora en fauna en de belangen van voetgangers die hinder ondervinden van motorrijders, prevaleren boven de belangen van motorrijders. De kantonrechter schaarde zich achter de officier van justitie. Hij meende dat er geen sprake was van discriminatie van motorrijders en bromfietsers omdat hun bewegingsvrijheid niet verder dan noodzakelijk voor het doel dat het college voor ogen staat wordt beperkt.

De Rechtbank in hoger beroep en de Hoge Raad in cassatie hebben inmiddels de uitslag van de kantonrechter onderschreven (HR 19 mei 1987, AB 1988, nr. 216, APV Nunspeet).

Jurisprudentie
Wanneer wordt overgegaan tot het aanwijzen van een natuurgebied, waarbinnen gemotoriseerd verkeer verboden is, zoals in deze bepaling bedoeld, is het verstandig te bezien in hoeverre een overgangsregeling noodzakelijk is voor personen die - al dan niet bedrijfsmatig - met een motorvoertuig gebruik maken van dit natuurgebied. Vanwege het ontbreken van een overgangsregeling trof de Voorzitter van de ARRS een voorlopige voorziening, waarbij aan belanghebbende alsnog een tijdelijke ontheffing werd verleend. Vz. ARRS 30-8-1990, AB 1991, 432 m.nt. PCEvW, Gst. 1991, 6929, 7 m.nt. JT.

1e wijziging Apv 2010 in verband met invlechten gebiedsverordening Rhederlaag van de Recreatiegemeenschap Veluwe

De gemeenschappelijke regeling Recreatiegemeenschap Veluwe (RGV) wordt opgeheven en het openbaar lichaam gaat verder als vennootschap met Zevenaar als aandeelhouder. De RGV is dan als zodanig geen overheid (publiekrechtelijke rechtspersoon) meer. De bijzondere gebiedsverordening zoals destijds vastgesteld door het algemeen bestuur van de RGV voor het recreatiegebied Rhederlaag komt dan van rechtswege te vervallen. De Algemene plaatselijke verordening 2010 Zevenaar (Apv) ondervangt die gebiedsverordening.
In het algemeen wordt een Algemeen plaatselijke verordening niet aan de bijzondere wensen van particuliere beheerders van grondgebieden aangepast. Een eigenaar/beheerder als de RGV B.V. kan terugvallen op een eigen terreinreglement over gebruik van en gedrag op dat grondgebied, echter dat is geen algemeen verbindend voorschrift van de overheid dat ook met strafbedreiging (proces verbaal door opsporingsambtenaren) kan worden gehandhaafd.
In dit geval is er echter sprake van een specifiek mede door gemeente Zevenaar geregeld deelgebied van de gemeente met een specifieke gebiedsverordening, die ingevlochten moet worden in de Apv.

Dit betekent het volgende:

Het merendeel van de bepalingen van de gebiedsverordening voor Rhederlaag is gelijkluidend en wordt naadloos door de bestaande Apv Zevenaar ondervangen.

Een aantal artikelen van de huidige Apv verschillen van de gebiedsverordening, maar desbetreffende door de RGV voorgestane aanpassingen worden niet overgenomen omdat dat niet spoort met de model-Apv van de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de daarin doorgevoerde deregulering en lastenvermindering,

zoals Zevenaar die ook heeft overgenomen.

In artikel 5:33, eerste lid is het woord "paard" vervangen door "rij- of trekdier",
omdat zich in recreatiegbied Rhederlaag in de praktijk ook ezelberijders en huifkarren etc aandienen

Zie ook wijzigingen in artikel 4:8 en 5:11.

Lex silencio positivo

Met de toevoeging van lid 6 wordt het ontstaan van een van rechtswege verleende vergunning niet mogelijk omdat dit een onwenselijke situatie zou kunnen opleveren. De Lex Silencio Positivo wordt hier dus niet toegepast.

Artikel 5:34 Verbod vuur te stoken

In deze toelichting wordt allereerst uitgebreid ingegaan op de wetgeving voor het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen, geregeld in artikel 10.2, eerste lid en artikel 10.63, tweede lid, van de Wet milieubeheer. Het in werking treden van deze bepalingen is namelijk de aanleiding geweest om het toenmalige artikel 5.5.1, nu 5:35 model-APV in 2003 gedeeltelijk te herzien.

Benadrukt moet dat het nieuwe regiem voor het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen in de Wet milieubeheer er helaas niet beter, maar juist onduidelijker op is geworden. Voorheen hoefde er op grond van artikel 5.5.1 model-APV slechts één ontheffing te worden verleend, waarin zowel de bescherming van het milieu als van de openbare orde en veiligheid werden geregeld.

Artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer beperkt zich nu echter alleen tot de bescherming van het milieuhygiënische belang. Indien het college de openbare orde- en veiligheidsaspecten wil reguleren is het verlenen van een (tweede) ontheffing op grond van de model-APV noodzakelijk.

Afbakening
De afbakening met de Wet milieubeheer in het vijfde lid is komen te vervallen, omdat in het eerste lid de afbakening heeft plaatsgevonden door de zinsnede "buiten inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer". In de vorige versie van artikel 5.5.1(oud) model-APV stond overigens alleen nog "buiten inrichtingen". De afbakening met de Wet milieubeheer is door de nieuwe formulering scherper neergezet.

I. ARTIKEL 10.2, EERSTE LID, EN ARTIKEL 10.63, TWEEDE LID, WET MILIEUBEHEER

Aanleiding voor de herziening van artikel 5.5.1 Model-APV: artikel 10.2, eerste lid en artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheerDe discussie over het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen (of aldus de model-APV het stoken van open vuur) is ongeveer vier jaar geleden begonnen. Aanvankelijk was het ministerie van VROM voornemens om een absoluut stookverbod in de Wet milieubeheer op te nemen, zonder enkele ontheffingsmogelijkheid voor het college. De VNG maakte zich echter hard voor een dergelijke ontheffingsmogelijkheid, omdat in sommige lokale situaties een ontheffingsmogelijkheid zeer gewenst was. De Tweede Kamer was het hiermee eens en drong daarom bij amendement bij de toenmalige

minister er op aan om de mogelijkheid tot het verlenen van een ontheffing bij wet vast te stellen. Dit amendement leidde tot een aanpassing van het wetsvoorstel, waarin uitdrukkelijk een ontheffingsmogelijkheid voor het college werd opgenomen.

De VNG pleitte eveneens voor instandhouding van de toenmalige regeling in artikel 5.5.1 model-APV (stookverbod met ontheffingsmogelijkheid voor het college) in plaats van een landelijk verbod in de Wet milieubeheer. Dit pleidooi vond helaas geen gehoor, de Tweede Kamer hield vast aan een landelijke regeling.

Uiteindelijk kwamen de artikelen 10.2, eerste lid, en 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer tot stand. In artikel 10.2, eerste lid, is het verbrandingsverbod buiten inrichtingen opgenomen. Artikel 10.63, tweede lid, geeft het college de bevoegdheid om een ontheffing te verlenen van dit verbod.

Na enige vertragingen zijn beide artikelen op 23 mei 2003 in werking getreden (Stb. 2003, 213). Artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer was overigens al eerder in werking getreden op 8 mei 2002, maar had geen materiële betekenis omdat artikel 10.2, eerste lid nog niet in werking was getreden. Voor de tekst van de Wet milieubeheer wordt verwezen naar www.overheid.nl.

Voorlichting over artikel 10.2, eerste lid en 10.63, tweede lid, Wet milieubeheerIn de circulaire van 27 maart 2002 aan de provincies en gemeenten van het ministerie van VROM (Stcrt. 2002, 65) is aandacht besteed aan het storten en verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen. Daarin is de onderhavige wetswijziging reeds aangekondigd. De VNG heeft in diverse nieuwsbrieven aan de gemeenten gewezen op de wetswijziging.

In gemeenten waar al op grond van de APV een verbrandings- c.q. stookverbod bestond met een mogelijkheid van ontheffing door het college verandert er materieel niets; alleen de rechtsbasis van het verbod en de ontheffing wijzigt.

Voor welke afvalstoffen kan er een ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer worden gegeven en wat is de reikwijdte van de wet?Uit de kamerbehandeling van het wetsvoorstel blijkt dat de ontheffing kan worden verleend voor de volgende zaken:

vreugdevuren, zoals paas- en oudejaarsvuren.

instandhouding van waardevolle cultuurlandschappen, in het kader van klein landschapsbeheer.

De minister gaf tegenover de Kamer voorts aan dat fruitsnoeihout en aardappelloof onder de ontheffing zouden kunnen vallen. Hij sprak in zijn algemeenheid over hout dat men van bomen of struiken afhaalt om het natuurlijke proces om welke reden dan ook te bevorderen. Ook riet zou ons inziens hieronder kunnen vallen. Voor welke gevallen er nog meer een ontheffing kan worden gegeven, is sterk afhankelijk van de lokaal specifieke situatie, bijvoorbeeld indien er sprake is van een heidegebied of specifieke beplanting. Op grond van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer is het in ieder geval verboden ontheffing te verlenen voor het verbranden van gevaarlijke afvalstoffen. Verder is het meeverbranden van allerlei afvalstoffen (banden, verf, afgewerkte olie) verboden.

Artikel 10.2 Wet milieubeheer ziet alleen toe op het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen. Dit

betekent dat, indien er sprake is van een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, het verbrandingsverbod hierop niet van toepassing is. Hiervoor geldt namelijk een ander wettelijk regiem. De verbranding van afvalstoffen binnen een inrichting dient enerzijds te worden geregeld in de milieuvergunning of wordt anderzijds geregeld in een van de zogenaamde artikel 8.40-Besluiten, waarin algemene milieuregels zijn opgenomen voor homogene bedrijfscategorieën.

Tevens dient rekening gehouden te worden met de gemeentelijke zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk GFT-afval (groente-, fruit- en tuinafval) op grond van artikel 10.21 Wet milieubeheer. GFT-afval, afkomstig van huishoudens, dient in de eerste plaats door de burger te worden aangeboden aan de aangewezen inzameldienst. Het buitengebied wordt door gemeenten soms vrijgesteld van de inzamelplicht in het belang van een doelmatig beheer van afvalstoffen. In deze gevallen kan een ontheffing voor het verbranden van tuinafval worden gerechtvaardigd. Voor wat betreft stedelijke of bebouwde komgebieden, is het verlenen van een ontheffing minder gerechtvaardigd. Immers, de gemeente draagt zorg voor inzameling van huishoudelijk tuinafval en ook grof tuinafval, een ontheffing voor het verbranden van snoeihout, lijkt daarmee niet wenselijk.

Benadrukt dient te worden dat het aan het bevoegde gezag is om zelf invulling te geven aan het ontheffingenbeleid. Dit geldt zeker ook voor een absoluut verbrandingsverbod. Ook al geeft de Wet milieubeheer de mogelijkheid om een ontheffing te verlenen, dit betekent niet dat een gemeente ook verplicht is dit te doen. Gemeenten kunnen dus – óók onder het regiem van de Wet milieubeheer – een absoluut stookverbod blijven hanteren. Het verdient aanbeveling om een absoluut stookverbod in een beleidsnota of milieubeleidsplan vast te leggen.

Kan het bestaande ontheffingenbeleid van het college worden gecontinueerd, maar thans op basis van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer? Bij de behandeling van het wetsvoorstel betreffende artikel 10.2 heeft de minister aangedrongen op een terughoudend ontheffingenbeleid (zie o.a. Kamerstukken II 2000/ 01, 26 638, nr. 24). Ook de VNG adviseert haar leden een terughoudend ontheffingenbeleid te voeren, waarbij ook wordt gekeken naar alternatieve verwerkingsmethoden (het zogenaamde alara-beginsel). Indien een gemeente reeds een terughoudend beleid voert, kan het bestaande ontheffingenbeleid worden gecontinueerd.

Wel verdient het sterk de aanbeveling om het ontheffingenbeleid schriftelijk vast te leggen in bijvoorbeeld beleidsregels. Op deze manier beschikt het bevoegde gezag over een duidelijk afwegingskader, op grond waarvan de beslissing om een ontheffing te verlenen kan worden gebaseerd.

Welke procedure moet worden gevolgd voor het verlenen van een ontheffing op basis van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer? Bij de ontheffingverlening op grond van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer dient de volgende procedure gevolgd te worden. Op grond van artikel 10.64 Wet milieubeheer zijn de artikelen 8.5-8.25 Wet milieubeheer van overeenkomstige toepassing op een ontheffing van het verbrandingsverbod. In artikel 8.6 Wet milieubeheer worden de paragrafen 3.5.2 tot en met 3.5.5 van de Algemene Wet Bestuursrecht van toepassing verklaard, dat wil zeggen de uitgebreide voorbereidingsprocedure. Dit houdt in grote lijnen het volgende in: het sturen van een ontvangstbevestiging, het opstellen van een ontwerpbesluit, het gedurende vier weken ter inzage leggen van het verzoek en het ontwerpbesluit, het kennis geven daarvan, het eventueel organiseren van een gedachtewisseling en het reageren op eventuele bedenkingen en het nemen van het besluit.

Dit is een tamelijk omslachtige procedure, reden waarom de VNG dit als één van de knelpunten in het

kader van het project Herijking VROM-wetgeving bij het ministerie van VROM heeft ingebracht. Evenals het ministerie van VROM vinden wij de procedure voor de ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer zeer omslachtig voor een dergelijke ontheffing.

Aanvankelijk wilde het ministerie van VROM de procedure versoepelen door een AMvB op grond van artikel 10.2, tweede lid, Wet milieubeheer vast te stellen. In deze AMvB zou voor een aantal categorieën verbrandingen een vrijstelling worden verleend, met een set van algemene regels waaraan de verbrandingen zouden moeten voldoen. Het ministerie van VROM heeft inmiddels gekozen voor een andere oplossing.

Versoepeling van de procedure artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer op komstIn de nieuwe Wet uniforme openbare voorbereidingsprocedure die naar verwachting 1 juli 2004 in werking treedt, zullen de openbare voorbereidingsprocedure (afdeling 3.4. Awb) en de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure (afdeling 3.5 Awb) worden samengevoegd tot één afdeling 3.4 Uniforme openbare voorbereidingsprocedure.

In de Aanpassingswet uniforme openbare voorbereidingsprocedure Awb zal artikel 10.64 Wet milieubeheer worden uitgebreid met een derde lid:
“In afwijking van het eerste lid is afdeling 3.4, van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing op een ontheffing als bedoeld in artikel 10.63, tweede lid.”

Hiermee wordt uitdrukkelijk gesteld dat de nieuwe afdeling 3.4. Awb niet van toepassing is op de ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer. In dit geval wordt teruggevallen op de minimale procedurele eisen van de Awb.

Welke voorschriften kunnen worden verbonden aan een ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid Wet milieubeheer?Aan een ontheffing kunnen de volgende voorschriften worden verbonden. Gedacht kan worden aan het voorschrift dat:

het stoken geen gevaar, schade of hinder mag opleveren voor de omgeving;

de houder van de ontheffing tijdens de verbranding voortdurend ter plaatse aanwezig dient te zijn en zorg dient te dragen voor een goed brandend vuur, zodat zo min mogelijk rookontwikkeling plaatsvindt;

de verbranding niet mag plaatsvinden in de periode tussen zonsondergang en zonsopgang;

verbranding slechts mag plaatsvinden met inachtneming van een bepaalde afstand tot bouwwerken;

van de voorgenomen verbranding het hoofd van de afdeling milieuzaken van de dienst ... of zijn plaatsvervanger of de alarmcentrale van de regionale brandweer, ten minste één uur voor de verbranding telefonisch moet worden geïnformeerd (telefoon ...).

In de ontheffing op grond van de Wet milieubeheer kunnen ook voorschriften worden opgenomen over bodembeschermende voorzieningen en maatregelen. Veel gemeenten eisen een bodembeschermende voorziening, bijvoorbeeld een betonplaat of zandbed. De grondslag van een dergelijk voorschrift is in dit geval artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer. Het verdient de aanbeveling om in de ontheffing ook een verwijzing naar de zorgplicht van artikel 13 Wet bodembescherming op te nemen.

Hoe kan het beste worden omgegaan met gevallen van bestrijding van bepaalde ziektes?In enkele gevallen,

bijvoorbeeld bij de bestrijding van bepaalde ziektes is het noodzakelijk op korte termijn passende maatregelen, zoals het verbranden van de zieke bomen, te nemen. De procedure van ontheffingverlening duurt in deze gevallen te lang om telkens een ontheffing te verlenen. Daarom zou voor deze gevallen de ontheffing bij voorbaat verleend kunnen worden, waarbij in de ontheffing nauwkeurig wordt aangegeven in welke gevallen en onder welke omstandigheden van de ontheffing gebruik mag worden gemaakt. Een aantal gemeenten eist bijvoorbeeld een verklaring van de Plantenziektenkundige Dienst te Wageningen. Als voorschrift kan worden opgenomen dat in geval van verbranding van met ziekte aangetast hout, besmet en niet-besmet snoeihout zoveel mogelijk moet worden gescheiden.

Kan een ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer voor onbepaalde tijd worden verleend?Nee, volgens het ministerie van VROM hangt de beantwoording van deze vraag samen met het karakter van de ontheffing. Het gaat om een ontheffing van een wettelijk verbod of een uitzondering op de regel. Het verlenen van een ontheffing voor onbepaalde tijd verhoudt zich hiermee per definitie niet. Het zou daarmee een soort vergunningstelsel worden. Een ontheffing zal derhalve altijd voor een bepaalde tijd verleend moeten worden. De precieze omvang voor een bepaalde tijd is onder andere afhankelijk van de invulling van het in artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer opgenomen criterium. Na verloop van tijd kunnen er bijvoorbeeld mogelijkheden komen om de betreffende afvalstoffen op een hoogwaardiger wijze te verwerken in plaats van te verbranden. Tevens is de looptijd van de ontheffing afhankelijk van de formulering van de ontheffing zelf. Naarmate bijvoorbeeld de tijdsperiode waarin verbrand mag worden exacter in de ontheffing staat geformuleerd (bijvoorbeeld twee keer veertien dagen in de nader omschreven periode, bijvoorbeeld het snoeiseizoen met melding aan de gemeente) is het volgens VROM denkbaar dat een ontheffing voor maximaal drie jaar wordt verleend. Als de periode niet exact staat omschreven, stuit een dergelijke looptijd van een ontheffing op bezwaren. Er zijn dus verschillende mogelijkheden voor de duur van een ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer. Variërend van bijvoorbeeld een ontheffing per keer tot een jaarlijkse ontheffing tot een ontheffing voor een periode van drie jaar. Gemeenten hebben dus de beleidsvrijheid om zelf de duur van een ontheffing te bepalen.

II. ARTIKEL 5:34 MODEL-APV
De aanvullende werking van artikel 5.5.1 Model-APVBenadrukt wordt dat voor het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen altijd een ontheffing nodig is op grond van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer. Het college kan een ontheffing verlenen, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet. Met andere woorden, het college kan een ontheffing weigeren op grond van milieuhygiënische argumenten.

Bij het verbranden van afvalstoffen zijn echter vaak openbare orde- en veiligheidsaspecten van belang. Artikel 10.63, tweede lid, van de Wet milieubeheer biedt geen mogelijkheid om de ontheffing te weigeren, indien de openbare orde en veiligheid in het geding is. Bovendien kunnen de voorschriften verbonden aan een dergelijke ontheffing alleen dienen ter bescherming van het belang van het milieu. Artikel 5.5.1 vult daarom voor wat betreft deze aspecten de Wet milieubeheer aan.

Voor artikel 5:34 model-APV betekent dit concreet het volgende. Artikel 5:34, tweede lid, model-APV biedt de mogelijkheid om - naast de ontheffing op grond van de Wet milieubeheer - een ontheffing te verlenen, waarin de aspecten van openbare orde en veiligheid worden geregeld. Er ligt dus een ander motief ten grondslag aan de APV dan aan de Wet milieubeheer. Tevens wordt het college de mogelijkheid geboden om aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die het belang van de openbare orde en veiligheid beogen te beschermen. De weigeringsgronden worden genoemd in derde lid.

Kan de ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer en de ontheffing op grond van artikel 5:34, tweede lid, model-APV worden gecombineerd tot één te verlenen ontheffing?Er is een aantal redenen om dit niet te doen. In de eerste plaats zijn de gronden waarop het besluit wordt genomen, gebaseerd op twee verschillende wettelijke regelingen. Het gaat dus om twee verschillende afwegingskaders. Indien beide afwegingskaders in één ontheffing wordt verwerkt, is de vraag in hoeverre een dergelijk besluit juridisch stand houdt. Bovendien wordt, indien bezwaar of beroep wordt ingesteld tegen het ene besluit, het bezwaar daarmee impliciet eveneens gericht tegen het andere besluit. Tenslotte is ook de strafbaarstelling verschillend. Overtreding van de ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer wordt strafbaar gesteld in de Wet op de economische delicten (Wed), terwijl overtreding van artikel 5:34 strafbaar wordt gesteld op grond van artikel 154 Gemeentewet.

Het verschil in wettelijke grondslag (Wet milieubeheer versus Gemeentewet), het verschil in toetsingskader (milieu versus openbare orde) en het verschil in strafbaarstelling (Wet op de economische delicten versus Gemeentewet) pleit ervoor om een systeem van twee separate ontheffingen te hanteren. Dit neemt niet weg dat gemeenten de aanvraag voor beide ontheffingen kunnen coördineren. Het blijven echter wel twee afzonderlijke besluiten.

Indien de ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer wordt geweigerd, wat betekent dit voor de ontheffing op grond van artikel 5:34 model-APV?Indien de ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer wordt geweigerd, is er geen ruimte meer voor een ontheffing op grond van artikel 5:34 model-APV. Dit volgt uit het systeem van de wet. Een ontheffing op grond van artikel 5:34 model-APV kan in dit geval namelijk nooit worden verleend wegens strijd met de Wet milieubeheer. De aanvraag voor een ontheffing op grond van artikel 5:34 model-APV hoeft daarom niet in behandeling te worden genomen. De grondslag hiervoor is artikel 4:5 Awb.

Uitzonderingen artikel 5:34 model-APVIn het tweede lid is een aantal uitzonderingen opgenomen op het verbod in het eerste lid. Hierbij zijn de volgende punten van belang. In de eerste plaats valt verlichting door middel van kaarsen, fakkels, sfeervuren – waarbij geen afvalstoffen worden verbrand –, zoals terrashaarden en vuurkorven of vuur voor koken, bakken en braden niet onder het nieuwe regiem van de Wet milieubeheer. Er is immers geen sprake van het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen. Vervolgens mag er geen sprake zijn van gevaar, overlast of hinder voor de omgeving. Vooral binnen de bebouwde kom kunnen klachten ontstaan over overlast of hinder door met name terrashaarden en vuurkorven. De laatste zinsnede van het tweede lid biedt dus een handvat om handhavend op te treden.

De uitzonderingen betreffen een aanvulling op hogere regelgeving. Lid 1 regelt namelijk het aanleggen, stoken of hebben van vuur, maar in de genoemde uitzonderingsgevallen is geen sprake van het verbranden van afvalstoffen. De gemeentelijke wetgever regelt dus een bepaalde materie (verbranden) vanuit eenzelfde motief (namelijk een milieumotief: het voorkomen van overlast of hinder) als de hogere regelgever, maar beperkt zich daarbij tot gedragingen die niet of nog niet worden bestreken door de hogere regelgeving (namelijk het verbranden van niet-afvalstoffen buiten inrichtingen).

III. INRICHTINGEN

Normaal gesproken is de afbakening tussen de Wet milieubeheer en de model-APV helder, indien er sprake is van een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Daar waar de Wet milieubeheer of hierop gebaseerde regels of voorschriften in een onderwerp voorzien, is geen ruimte voor de model-APV.

Het Besluit melkrundveehouderijen milieubeheer en het Besluit Akkerbouwbedrijven milieubeheer, zogenaamde 8.40 AMvB's, vormen hierop een uitzondering. In deze besluiten wordt namelijk voor het onderwerp verbranden van afvalstoffen binnen inrichtingen uitdrukkelijk verwezen naar een gemeentelijke verordening.

Besluit melkrundveehouderijen milieubeheerVoorschrift 4.1 Afvalstoffen mogen niet binnen de inrichting worden verbrand, behoudens voor zover ingevolge een gemeentelijke verordening verbranden van uit de inrichting afkomstige afvalstoffen is toegestaan.

Besluit akkerbouwbedrijven milieubeheerVoorschrift 8.1. Afvalstoffen mogen niet binnen de inrichting worden verbrand, behoudens voor zover ingevolge een gemeentelijke verordening verbranden van uit de inrichting afkomstige afvalstoffen is toegestaan.

De artikelen 10.2, eerste lid, en 10.63, tweede lid Wet milieubeheer en ook artikel 5.5.1 model-APV zijn hier niet van toepassing, omdat deze bepalingen uitdrukkelijk het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen reguleren. Het gaat in deze besluiten immers om het verbranden binnen inrichtingen.

Is een verbod van verbranden van afvalstoffen binnen inrichtingen in model-APV nodig?Indien een bepaling over het verbranden van afvalstoffen binnen inrichtingen in de model-APV ontbreekt, kan worden gesteld dat het per definitie verboden is om afvalstoffen binnen inrichtingen te verbranden. Immers, op grond van voorschriften van de genoemde Besluiten melkrundveehouderijen en akkerbouwbedrijven milieubeheer geldt een verbod, tenzij een gemeentelijke verordening dit toestaat. Uit het ontbreken van een regeling in de model-APV, kan impliciet worden afgeleid dat de gemeentelijke verordening het verbranden van afvalstoffen binnen inrichtingen dus niet toestaat. Met andere woorden, indien in een gemeentelijke verordening het verbranden van afvalstoffen binnen inrichtingen niet expliciet wordt toegestaan, is het verbranden van afvalstoffen binnen inrichtingen verboden op grond van voorschrift 4.1. van het Besluit melkrundveehouderijen milieubeheer of voorschrift 8.1 Besluit akkerbouwbedrijven milieubeheer.

Indien een gemeente het verbranden van afvalstoffen binnen een inrichting in de gemeentelijke verordening wil toestaan, dan dient dit te worden vastgelegd in de model-APV.

Binnen of buiten inrichting?Ten slotte nog de discussie of er nu sprake is van binnen of buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer.

Artikel 1, eerste lid, onder a, Besluit akkerbouwbedrijven milieubeheer spreekt over een inrichting die deel uitmaakt van een bedrijf dat uitsluitend of in hoofdzaak is bestemd voor het verbouwen van akkerbouw- of tuinbouwproducten op of in de open grond. In de toelichting op dit besluit wordt aangegeven dat akkerland en de grond alwaar de volle grondstuinbouw plaatsvindt in het algemeen niet tot de inrichting wordt gerekend. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in een uitspraak van 16 januari 1997 (E03.94.0230, Tiel) de uitspraak gedaan dat dit voor fruitteeltbedrijven tevens inhoudt dat de boomgaarden niet tot de inrichting dienen te worden gerekend.
Eerder sprak de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zich uit over de vraag of een weiland wel of geen inrichting is. Een weiland is geen inrichting, zolang het niet intensief gebruikt wordt (1 december 1995, E03.94.0495, AB 1996, 128).
Indien het verbranden van afvalstoffen op een weiland of akkerland plaatsvindt, kan worden verdedigd dat

er sprake is van het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen en zijn de artikelen 10.2, eerste lid, Wet milieubeheer en artikel 10.63, tweede lid, Wet milieubeheer en artikel 5:34 van de model-APV om deze reden van toepassing.

Algemene toelichting afdeling 5.9 Verstrooiing van asBij de algehele herziening van de model-APV in 2002 is deze afdeling hernummerd van 5.8 in 5.6 (nieuw). Reden hiervoor was de al eerdere vervallenverklaring van afdeling 5.6 (oud) over Straatnaamborden, huisnummer e.d. Bij ledenbrief van 25 maart 1995, lbr. nr. 95/35, heeft de VNG een modelverordening straatnaamgeving en huisnummering uitgebracht. De oude afdeling 5.7 ging over Gevonden voorwerpen en is vervallen door de inwerkingtreding van het Nieuw Burgerlijk Wetboek (artikel 5:5 B.W en volgende) in 1992. Overigens is afdeling 5.6 (nieuw) in 2002 slechts beperkt herzien door aanpassingen aan de Wet dualisering gemeentebestuur en de Aanwijzingen voor de decentrale regelgeving.

Artikel 5:35 Begripsomschrijving

In het oude Besluit op de lijkbezorging stond de mogelijkheid om as te verstrooien op een permanent daartoe bestemd terrein. Dit werd door de houder van onder andere een begraafplaats of crematorium aangewezen nadat hij daarvoor een vergunning had gekregen van burgemeester en wethouders. Het terrein was bedoeld voor meerdere verstrooiingen gedurende langere tijd. In de gewijzigde Wet op de lijkbezorging blijft de mogelijkheid van het permanente terrein (in iets andere bewoordingen) opgenomen als een algemene vorm van asbestemming waarbij het nabestaanden niet zozeer gaat om de plaats waar verstrooid wordt als wel om het gegeven dat er verstrooid wordt. Verstrooiingen die plaatsvinden door of op last van de houder van een crematorium of bewaarplaats van asbussen kunnen alleen plaatsvinden op het terrein dat daartoe permanent is bestemd (uiteraard blijft ook de mogelijkheid bestaan dat de as op open zee verstrooid wordt). Zie verder voor een uitgebreide toelichting Lbr. 97/232 omtrent het verstrooien van crematieas.

Artikel 5:36 Verboden plaatsen

Asverstrooiing is om uiteenlopende redenen niet op alle plaatsen even wenselijk. Dit geldt zeker voor plaatsen waar de as niet of nauwelijks in de bodem kan worden opgenomen en door de wind kan gaan dwarrelen. Dit speelt met name een rol op stoepen, straten, pleinen en dergelijke. Daarom is er een verbod opgenomen voor het verstrooien van as op de verharde delen van de weg. Gezien de mogelijke overlast die asverstrooiing op straten en dergelijke op kan leveren voor derden en de kans op het snelle verwaaien van de as, is het overigens niet waarschijnlijk dat nabestaanden de verharde delen van de weg zullen uitkiezen als plaats om de as te verstrooien. Het verbod zal dus naar verwachting geen wezenlijke beperking opleveren voor nabestaanden.

Als burgemeester en wethouders een vergunning hebben verleend voor een permanent voor asverstrooiing bestemd terrein, dan zal dat terrein vrijwel altijd op een begraafplaats of bij het crematorium liggen. Doorgaans is voor gemeentelijke begraafplaatsen en crematoria rond de mogelijkheden voor asverstrooiing het een en ander geregeld in beheersverordeningen. De regelingen daarin maken deel uit van het algehele beleid rond de begraafplaats. Het openstellen van de begraafplaats en het crematoriumterrein voor incidentele verstrooiing zou daarin verstorend kunnen werken.

De begraafplaats en het crematoriumterrein zijn expliciete voorbeelden van terreinen waar het vanuit een oogpunt van beheer bezwaarlijk kan zijn om incidenteel as te verstrooien. Zo zijn er wellicht meer. Onder “volgende plaatsen” kan de gemeente, uiteraard gemotiveerd, plaatsen invullen waarvan zij zegt dat het niet wenselijk is dat daar as wordt verstrooid, hieronder begrepen het openbare water of delen daarvan.

Het is mogelijk dat het op bepaalde terreinen (vanwege daar te houden evenementen bijvoorbeeld) slechts tijdelijk onwenselijk is om as te verstrooien. Daarom is een mogelijkheid opgenomen voor burgemeester en wethouders om in die gevallen een terrein tijdelijk, in verband met die bijzondere omstandigheden, te onttrekken aan de mogelijkheid om er as op te verstrooien.

Als variant voor het opgenomen artikel in de model-APV kan gekozen worden voor een bepaling waarbij juist wordt aangegeven waar het verstrooien van as is toegestaan. Vanzelfsprekend vraagt de invulling van dit alternatief op een zelfde zorgvuldige benadering als het hierboven genoemde artikel.
Artikel 5:36 Verboden plaatsen

Incidentele asverstrooiing is verboden op andere plaatsen dan op:
...
...
...

Het college kan een besluit nemen waarin de plaatsen genoemd in het eerste lid voor een bepaalde termijn worden onttrokken aan de mogelijkheid voor asverstrooiing.

Het college kan op verzoek van de nabestaande die zorgdraagt voor de asbus op grond van bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen van het verbod voor het verstrooien op andere plaatsen dan op de plaatsen genoemd in het eerste lid.

Lex silencio positivo

Met de toevoeging van lid 4 wordt het ontstaan van een positief fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen wel mogelijk. Hiermee wordt het snel en tijdig beslissen bevorderd met het oog op de emoties van nabestaanden. De Lex Silencio Positivo wordt hier dus wel toegepast.

Artikel 5:37 Hinder of overlast

Het verstrooien van as is een emotionele gebeurtenis. Zowel voor nabestaanden als voor omstanders die ermee worden geconfronteerd. Het is daarom van belang dat omstanders geen hinder ondervinden van de activiteit op zich en van de as die na de activiteit wordt achtergelaten.

Een typerend voorbeeld is het verstrooien van as in de nabijheid van een groep mensen, terwijl er een stevige bries die kant uitwaait. Dit levert vanzelfsprekend een onwenselijke situatie op.

Ook tot enige tijd na de verstrooiing kan as, bijvoorbeeld op de hiervoor aangegeven wijze, hinder opleveren voor omstanders. Daar moet tijdens het verstrooien rekening mee worden gehouden. Dit kan door de as bijvoorbeeld over een groter oppervlak te verspreiden, zodat deze eerder in de bodem wordt opgenomen. Een ander voorbeeld in dit geval is het verstrooien vanaf een gebouw of vanaf een balkon. Er

zijn genoeg situaties denkbaar waarin dit hinder oplevert voor het publiek.

Overigens is uit de toelichting bij de wijziging van de Wet op de Lijkbezorging af te leiden dat het waarnemen door omstanders van de handeling op zich geen hinder oplevert. Door de wet op het punt van asverstrooiing te verruimen heeft de wetgever bewust aanvaard dat het publiek geconfronteerd kan worden met incidentele verstrooiing.

HOOFDSTUK 6 STRAF-, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Algemene toelichting hoofdstuk 6 Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Gelet op het belang van effectieve handhaving van de APV-voorschriften en de vraag van gemeenten naar meer informatie op dit punt (zoals bleek uit de enquête van SGBO in 2001), is hier een algemene introductie opgenomen over bestuurlijk toezicht, bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving.

Handhaving algemeen
Handhaving is elke handeling die erop gericht is de naleving door anderen van rechtsregels te bevorderen. De belangrijkste redenen voor een goede handhaving zijn in het kort:

Door een goede handhaving zal de overheid uiteindelijk in steeds grotere mate het door haar beoogde doel bereiken. Door handhaving kan de achteruitgang van de kwaliteit van de samenleving worden tegengegaan. De rechtszekerheid en de gelijke behandeling van burgers dienen te worden gewaarborgd. Dit kan door een goed handhavingsbeleid te voeren. De relatie van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid met handhaving wordt verder uitgediept. De geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en integriteit van bestuurders zullen het ambtelijk en maatschappelijk draagvlak vergroten.

Handhaving kan zowel strafrechtelijk als bestuursrechtelijk zijn. Hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bevat een opsomming van de aan het bestuursorgaan toekomende dwangmiddelen en de regels die bij de toepassing van de dwangmiddelen in acht genomen moeten worden. Hierna worden deze dwangmiddelen en regels toegelicht. Ook is er een korte introductie tot de strafrechtelijke handhaving opgenomen.

Toezicht
In veel wetten worden, ter handhaving van de regelgeving, aan bepaalde ambtenaren toezichtbevoegdheden toegekend. Zij mogen plaatsen betreden, inlichtingen en inzage van stukken vorderen, monsters nemen en vervoermiddelen zoeken. Dit handhavingstoezicht, ook wel controle genoemd, wordt beheerst door het bestuursrecht. De algemene regels zijn opgenomen in afdeling 5.2 van de Awb. In bijzondere wetten kunnen echter beperkingen worden aangebracht op de in de algemene regels gegeven bevoegdheden (bijvoorbeeld: artikel 45, derde lid van de Wet wapens en munitie in vergelijking met artikel 5:18 van de Awb.

Toezicht vindt plaats in een stadium waarin (nog) geen sprake is van een redelijk vermoeden dat er een strafbaar feit is gepleegd. In het strafrecht ligt dit anders. Om tot opsporing te komen moet er in beginsel

wel sprake zijn van een vermoeden dat er een strafbaar feit is gepleegd. Bepaalde opsporingsbevoegdheden vereisen zelfs een ontdekking op heterdaad.

Om goed toezicht uit te kunnen oefenen moet een toezichthouder beschikken over de nodige bevoegdheden. Voor het uitoefenen van toezicht is vaak medewerking benodigd van de toezicht gestelde. In artikel 5:20, eerste lid, van de Awb is de verplichting van eenieder opgenomen om aan een toezichthouder alle medewerking te verlenen die hij redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden. Uiteraard zijn er uitzonderingen op de medewerkingsplicht. In het tweede lid van artikel 5:20 is opgenomen dat geheimhouders, zoals de arts en de advocaat, niet hoeven mee te werken. Maar ook de verdachte hoeft niet mee te werken. Volgens de regering geldt de plicht namelijk niet na het moment waarop de overheid jegens de betrokkene een handeling heeft verricht waaraan deze in redelijkheid de gevolgtrekking heeft kunnen verbinden dat tegen hem strafvervolging wordt ingesteld. “Vanaf dat moment is er sprake van “criminal charge” in de zin van artikel 6 Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en kan de betrokkene een beroep doen op het zwijgrecht.”

Het bovenstaande kan in de praktijk voor verwarring zorgen. Het komt voor dat er toezichthouders zijn met opsporingsbevoegdheden. Degene die onder toezicht staat moet dus goed weten welke “pet” de ambtenaar opheeft. In het geval van toezicht moet een ieder meewerken. Zodra er echter sprake is van opsporing, kan er een beroep op zwijgrecht worden gedaan. Iemand kan immers niet worden verplicht om aan zijn eigen veroordeling mee te werken.

Toezichthouders worden meestal belast met het toezicht op de naleving van de voorschriften die zijn gegeven bij of krachtens de wet of verordening op grond waarvan zij als toezichthouder zijn aangewezen. Zo worden in artikel 100 Woningwet de ambtenaren bouw- en woningtoezicht aangewezen als toezichthouders op het gebied van de Woningwet. Met deze aanwijzing moeten zij niet alleen toezicht houden op de naleving van de bepalingen in de Woningwet zelf, maar ook op de naleving van hetgeen krachtens wettelijk voorschrift anderszins is bepaald. Te denken valt hierbij aan de voorschriften bij een bouwvergunning.

Strafrechtelijke handhaving
Het strafrecht en het bestuursrecht worden elk op een geheel eigen wijze genormeerd. In artikel 1:6 van de Awb is bepaald dat de Awb niet van toepassing is op de opsporing en vervolging van strafbare feiten noch op de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen. Het handelen van strafrechtelijke organen wordt genormeerd door de regels van het Wetboek van Strafrecht en door de diverse bijzondere wetten, waarin de geldende materiële normen zijn verwoord en waarin soms ook van de algemene strafvordering afwijkende strafprocessuele bevoegdheden zijn opgenomen, en het Wetboek van Strafvordering, dat algemene regels van strafprocesrecht bevat, bevoegdheden in het leven roept en de grenzen van de bevoegdheden bepaalt.

Op grond van artikel 2 van de Politiewet 1993 heeft de politie tot taak te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven. Op grond van deze algemene politietaak, alsmede op grond van de last die in de artikelen 141 en 142 van het Wetboek van Strafvordering aan de aldaar genoemde ambtenaren wordt gegeven om strafbare feiten op te sporen, kunnen opsporingsambtenaren onderzoek doen. Een opsomming van de daarbij te hanteren methoden ontbreekt. Algemene opsporingsmethoden zijn niet in het Wetboek van Strafvordering geregeld. Er zijn wel bijzondere opsporingsbevoegdheden geregeld. Dit zijn observatie, infiltratie, de pseudo-koop of pseudo-dienstverlening, het stelselmatig inwinnen van informatie, het onderzoek doen in een besloten plaats

zonder toestemming van de rechthebbende, het opnemen van vertrouwelijke communicatie, het onderzoek van telecommunicatie en het stelselmatig volgen of waarnemen.

Opsporingsambtenaren kunnen, naast dat zij bevoegd zijn opsporingshandelingen te verrichten, ook bevoegd zijn tot het uitoefenen van controlebevoegdheden die in bijzondere wetten worden toegekend. Op grond van artikel 160 Wegenverkeerswet bijvoorbeeld kan een ambtenaar de bestuurder van een voertuig vorderen zijn voertuig te doen stilhouden, terwijl het vijfde lid van het artikel bepaalt dat de bestuurder op eerste vordering van de opsporingsambtenaar verplicht is medewerking te verlenen aan een ademonderzoek. Als een bevoegde ambtenaar van deze bevoegdheid gebruikmaakt en de ademtest wijst een te hoog alcoholpromillage uit, dan is er een verdenking ontstaan en gaat controle over in opsporing.

In het bestuursrecht worden de sancties opgelegd door een bestuursorgaan. De rechter speelt in het bestuursrecht pas een rol indien een belanghebbende, na bezwaar of administratief beroep, beroep instelt bij de rechter. De rechter speelt in het strafrecht een centrale rol. Sancties in het strafrecht worden opgelegd door de rechter.

Bestuursdwang, dwangsom en gedogen
De Gemeentewet kent in artikel 125 aan het gemeentebestuur een algemene bevoegdheid toe tot het uitoefenen van bestuursdwang.

In artikel 5:21 van de Awb is bestuursdwang als volgt gedefinieerd: het door feitelijk handelen door of vanwege een bestuursorgaan optreden tegen hetgeen in strijd met bij of krachtens enig wettelijk voorschrift gestelde verplichtingen is of wordt gedaan, gehouden of nagelaten.

Het feitelijk handelen omvat onder meer: het doen wegnemen, ontruimen, beletten, in de vorige toestand herstellen of het treffen van maatregelen om verdere nadelige gevolgen van een overtreding te voorkomen.

Het uitoefenen van bestuursdwang is dus zuiver gericht op het feitelijk in overeenstemming brengen met de bestuursrechtelijke voorschriften van een onwettige situatie. Dit heeft dus een herstellende werking en heet daarom “reparatoire sanctie”.

Onder overtreding van een voorschrift wordt ook verstaan het niet nakomen van voorschriften die aan een vergunning zijn verbonden, zoals bijvoorbeeld geluidsvoorschriften bij een milieuvergunning.

In artikel 5:32 van de Awb is aangegeven dat een bestuursorgaan dat bevoegd is om bestuursdwang toe te passen, ook bevoegd is om een dwangsom op te leggen. Het opleggen van een dwangsom is een middel om de overtreder door het opleggen van een last om te betalen, te bewegen de overtreding te beëindigen. Bijna vanzelfsprekend hoort hier de vraag bij welk instrument het geschiktst is om aan de geconstateerde overtreding een einde te maken. Deze vraag zal steeds beantwoord moeten worden aan de hand van feiten, de omstandigheden en de belangen die aan de orde zijn. De wet laat zich hier niet over uit. Wel is in artikel 5:36 van de Awb opgenomen dat een dwangsom niet mag worden opgelegd zolang een reeds genomen beslissing tot toepassing van bestuursdwang niet is ingetrokken. Met andere woorden: een combinatie van bestuursdwang met last dwangsom is niet mogelijk.

De eerste stap in een handhavingscyclus zal zijn dat een overtreding plaatsvindt dan wel gaat plaatsvinden. Dat betekent dat er een onderzoek moet worden gedaan. Met behulp van de toezichtsbevoegdheden wordt de situatie onderzocht. Hiervan zal de ambtenaar een rapport van

bevindingen moeten opmaken. Het is belangrijk dat een dergelijk rapport van foto's of ander bewijsmateriaal wordt voorzien. Bij de voorbereiding van een besluit moet immers worden voldaan aan het zorgvuldigheidsbeginsel.

Het kan een keuze zijn van het bestuursorgaan om niet over te gaan tot handhaven. De met de wet strijdige situatie wordt dan gedoogd. Is een bestuursorgaan op de hoogte van de overtreding, maar wordt er geen actie nomen, dan is er sprake van passief gedogen. Het toepassen van bestuursdwang is een bevoegdheid, geen absolute verplichting. Een gemeente heeft dus de mogelijkheid om het belang van de handhaving door middel van bestuursdwang af te wegen tegen andere belangen, zoals de mogelijkheid om een andere bestuursrechtelijke sanctie in te zetten of over te gaan tot het gedogen. Deze vrijheid is echter betrekkelijk. Uit jurisprudentie blijkt dat er een beginselplicht tot handhaving bestaat. Bijvoorbeeld: ABRS 22 maart 2001, BR2001/778, Dwangsom Camping Nunspeet . Enkel in geval van bijzondere omstandigheden kan van handhavend optreden worden afgezien. Het is goed dit te beseffen. Indien er namelijk een veelheid aan regelgeving binnen een gemeente bestaat, en de gemeente wordt op handhaving van die regels aangesproken, is zij in beginsel dus verplicht hier gevolg aan te geven. De handhaafbaarheid speelt dus een grote rol bij het opstellen van regels. Een duidelijk handhavingsbeleid is hierbij eveneens onontbeerlijk. Zeker als er een handhavingsachterstand moet worden ingelopen, is het van groot belang om in het handhavingsbeleid vast te leggen hoe de prioriteiten zijn bepaald.

Kabinetsstandpunt "Naar een veilige samenleving"
In oktober 2002 is door de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Justitie het programma "Naar een veilige samenleving" naar de Tweede Kamer gezonden [Kamerstukken II, 2002-2003, 28 684, nr 1.]. In dit programma wordt aangegeven welke concrete doelstellingen op het gebied van de veiligheid van het publieke domein het kabinet voor 2006 nastreeft en hoe het kabinet die doelstellingen wil bereiken.

In het programma wordt door het kabinet een lans gebroken voor versterking van de bestuurlijke handhaving met betrekking tot de kleine ergernissen in het publieke domein. "Naar een veilige samenleving" stelt dat gemeenten een "bijzondere verantwoordelijkheid en een zelfstandige rol" hebben "bij het verbeteren van de veiligheidssituatie die gestalte krijgt op lokaal en wijkniveau, in de woon en leefomgeving van de burgers". Gemeenten zijn verantwoordelijk voor en worden aangesproken op het organiseren van integraal veiligheidsbeleid, maar beschikken over onvoldoende bestuursrechtelijke instrumenten om dat beleid integraal te handhaven. Vooral de gemeente (en niet zozeer de politie) wordt door de burger aangesproken op overlast en verloedering van het straatbeeld (kleine ergernissen). Verloedering scoort hoog als oorzaak van gevoelens van onveiligheid bij burgers. Het kabinet wil hier iets aan doen door het bestuurlijke toezicht en de handhaving in het publieke domein te versterken middels de invoering van de bestuurlijke boete voor kleine ergernissen.

Bestuurlijk instrumentarium gemeenten
Gemeenten hebben in het kader van toezicht en handhaving reeds een aantal bestuursrechtelijke instrumenten ter beschikking. Voor de bestuursrechtelijke instrumenten waarover gemeenten beschikken geldt een scheiding in sancties die erop zijn gericht de ontstane situatie in de gewenste situatie te herstellen (herstelsancties) en sancties die primair zijn bedoeld om bestraffend op te treden (punitieve sancties). Bij de herstelsancties gaat het om bestuursdwang [is voor gemeenten geregeld in artikel 125 Gemeentewet] en dwangsom [gemeentelijke bevoegdheid op grond van artikel 136 Gemeentewet.]. Deze

sancties kunnen alleen worden ingezet in situaties waarin herstel daadwerkelijk mogelijk is, zoals het terugbrengen van een bouwwerk in de oorspronkelijke staat. Het intrekken van een begunstigend besluit (vergunning, ontheffing, subsidie) [Onderscheid kan worden gemaakt tussen het intrekken van een begunstigend besluit als sanctie en anderszins, bijvoorbeeld wegens gewijzigde beleidsinzichten of veranderende omstandigheden.] is een voorbeeld van de tweede categorie. De meeste normen die verloederingsfeiten en onveiligheidsgevoelens van burgers moeten tegengaan lenen zich niet voor handhaving via dwangsom of bestuursdwang. Of het herstel is feitelijk niet mogelijk (denk aan geluidsoverlast), óf het herstel zélf, dan wel de controle daarop, leveren problemen op (denk aan een last onder dwangsom tot het niet meer voortijdig plaatsen van vuilniszakken op straat, die wekelijks gecontroleerd zou moeten worden).

In mei 2004 heeft de VNG het concept wetsvoorstel bestuurlijke boete kleine ergernissen ontvangen van de ministers van BZK en Justitie met het verzoek hierop te reageren. In het concept wetsvoorstel wordt een stelsel voorgesteld waarin het mogelijk wordt gemaakt dat het gemeentebestuur desgewenst bevoegd wordt tot het opleggen van een bestuurlijke boete in reactie op overtreding van specifieke bij of krachtens formele wet als beboetbare feiten aangewezen APV-normen. Er is dus sprake van een keuze tussen invoering en geen invoering van de bestuurlijke boete.

Heeft een gemeente de bestuurlijke boete ingevoerd dan kan zij te allen tijde besluiten de bestuurlijke boete weer af te schaffen. Een besluit van de raad tot intrekking van het besluit tot invoering van de bestuurlijke boete treedt echter niet eerder in werking dan na negen maanden na de bekendmaking van het intrekkingsbesluit. Bij het opstellen van de feitenlijst die onder de reikwijdte van de bestuurlijke boete worden gebracht is vooralsnog de model-APV van de VNG als uitgangspunt genomen. Verkeersdelicten, met uitzondering van fout-parkeren, zullen volgens dit voorstel niet onder de bestuurlijke handhaving worden gebracht. Zoals gezegd wordt de lijst met beboetbare feiten door de formele wetgever vastgesteld (bij algemene maatregel van bestuur). Gemeenten kunnen de lijst dus niet aanpassen aan de lokale situatie.

De bevoegdheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete wordt uitgeoefend door het college. Deze bevoegdheid wordt evenwel uitgeoefend door de burgemeester, indien de toepassing van dit middel dient tot handhaving van regels welke hij uitvoert.

Tegen de boete-oplegging staat de rechtsgang van de Algemene wet bestuursrecht open. De boete dient door een bestuurlijk toezichthouder in dienst van de gemeente, die tevens buitengewoon opsporingsambtenaar is, te worden opgelegd. Mandateren van deze bevoegdheid aan particuliere toezichthouders is niet toegestaan. De opbrengsten van de boeten komen toe aan de gemeenten. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de incasso en de registratie van opgelegde boeten (daarbij kunnen ze eventueel externen, zoals bijvoorbeeld het Centraal Justitieel Incassobureau, inschakelen).

In de Memorie van Toelichting bij het concept wetsvoorstel wordt inzicht gegeven in de financiële implicaties van de introductie van het handhavingsinstrument. De cijfers die hierin worden genoemd geven aan dat tegenover iedere euro aan opbrengsten er 2,5 euro aan investeringen staat. In onze reactie op het wetsvoorstel hebben wij aangegeven dat dit naar onze mening niet acceptabel is. Om de verhouding tussen investering en opbrengst rechter te trekken hebben wij er voor gepleit om ook bepaalde verkeersdelicten (waaronder snelheidsovertredingen) onder de reikwijdte van de bestuurlijke boete te brengen.

Voor wat betreft de verkeershandhaving is er een wetsvoorstel in voorbereiding voor het introduceren van de bestuurlijke boete voor fout parkeren en stilstaan. Hierin wordt aan gemeenten de bevoegdheid toegekend om een bestuurlijke boete op te leggen voor “fout parkeren” en “stilstaan”. Deze twee overtredingen, die thans in de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv), oftewel de Wet Mulder, zijn opgenomen, kunnen worden gekenschetst als zogenaamde neutrale ordeningsfeiten. Voor de lokale overheden betekent de bevoegdheid bij deze feiten in punitieve zin op te treden evenwel een belangrijk instrument voor de handhaving van het eigen parkeerbeleid.
Dit sluit aan bij de brief die op 15 november 2001 door de ministers van BZK, Justitie en V&W aan de Tweede Kamer is gezonden. Hierin is geconcludeerd dat een bestuurlijke boete voor verkeersovertredingen die wordt opgelegd door het lokale bestuur, beperkt dient te blijven tot normatief neutrale ordeningsfeiten. Ernstige verkeersfeiten (waaronder snelheidsovertredingen) dienen daarom te worden uitgesloten. Deze conclusie komt overeen met het standpunt Handhaven op Niveau [Kamerstukken II 1999/2000, 26800 VI, nr. 67.], waarin het kabinet heeft aangegeven dat invoering van de bestuurlijke boete aan de rand van de harde kern van het strafrecht onder omstandigheden een gewenste aanvulling kan zijn op de handhavingbevoegdheden. Op basis hiervan heeft het kabinet geconcludeerd dat de invoering van een door het lokale bestuur op te leggen bestuurlijke boete gewenst is voor een tweetal verkeersovertredingen te weten: “fout parkeren” en “stilstaan”.

Ten aanzien van de overige verkeersfeiten wijst de regering er op dat hiervoor reeds een uiterst effectief functionerend systeem van bestuurlijke handhaving is neergelegd in de Wet Mulder. In tegenstelling tot parkeren, dat vaak al door gemeentelijke buitengewoon opsporingsambtenaren wordt gehandhaafd, verwacht het kabinet geen verbetering van de handhaving van de overige verkeersfeiten als die worden overgebracht naar het lokale niveau. Uitgangspunt van dit systeem is dat de verkeershandhaving eenduidig herkenbaar is voor de weggebruikers. Indien per gemeente verschillende prioriteiten worden gehanteerd, vermindert de effectiviteit van de handhavende overheid. Politie en OM kunnen de benodigde eenduidigheid bevorderen. Versnippering van de handhaving over de gemeentebesturen betekent dat deskundigheid verloren gaat en duur moet worden binnengehaald. Het risico is groot dat dit ten koste gaat van de handhaving van de lastig handhaafbare normen. Politie en Justitie zullen hun invloed op de prioritering van de te handhaven normen moeten inleveren. Bovendien zullen gemeenten bij de verwerking van de boeten geen gebruik kunnen maken van de schaalvoordelen die gelden indien deze verkeersfeiten landelijk uniform worden afgedaan. De doelmatigheid van de verkeershandhaving zal dan verloren gaan. De politie moet actief blijven op de weg, zowel met het oog op verkeersveiligheid als met het oog op andere politietaken. Voor effectieve en efficiënte handhaving rond ernstige verkeersmisdrijven als grove snelheidsovertredingen en agressief rijgedrag is een speciaal toegeruste en niet aan een bepaald gemeentelijk territoir gevonden handhavingorganisatie onontbeerlijk.

In gemeenten waar gekozen wordt voor invoering van de bestuurlijke boete krijgt het gemeentebestuur voor wat betreft de aanpak van de kleine ergernissen het primaat bij de handhaving in de publieke ruimte en neemt de rol van de politie hierbij af. Daarbij zal de lijn zijn dat waar gekozen is voor bestuurlijke beboeting, de politie niet meer stelselmatig aandacht besteedt aan kleine ergernissen en het bestuur een 24-uurs beschikbaarheid van de bestuurlijke toezichthouders waarborgt. De politie blijft wel bevoegd om, waar nodig, strafrechtelijk op te treden tegen de overtreding van de APV-normen. Veel overtredingen in het publieke domein worden gepleegd door daders van wie de identiteit niet bekend is. Om een voorziening te treffen voor deze zogenaamde “anonieme daderproblematiek” wordt gekozen voor aansluiting bij het wetsvoorstel Wet op de uitgebreide identificatieplicht: toezichthouders in het publiek domein krijgen de bevoegdheid de identificatie van de betrokkene te vorderen. De eis dat de toezichthouder tevens buitengewoon opsporingsambtenaar is, complementeert het geheel aan

bevoegdheden om de bestuurlijke boete te effectueren. Mocht niet voldaan worden aan het verzoek van de toezichthouder om inzage te verlenen in het identiteitsbewijs, dan kan de toezichthouder optreden als buitengewoon opsporingsambtenaar en hiervan een proces-verbaal opmaken.

Artikel 6.1 Strafbepaling

Op grond van artikel 154 van de Gemeentewet kan de gemeenteraad op overtreding van zijn verordeningen straf stellen. Deze straf mag niet zwaarder zijn dan hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie, al dan niet met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak. In artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht (WvSr) zijn de maxima van de zes boetecategorieën opgenomen. Het maximum van een boete van de eerste categorie bedraagt euro 225 en van de tweede categorie euro 2250. Het is overigens uiteindelijk de strafrechter die de soort en de maat van de straf in een concreet geval bepaalt, tot de grens van de door de gemeenteraad gekozen boetecategorie. Hierbij dient de rechter op grond van artikel 24 WvSr rekening te houden met de draagkracht van de verdachte. Het algemeen geldende minimum van de geldboete bedraagt euro 2 (artikel 23, tweede lid, WvSr).

De Gemeentewet heeft aan de gemeenteraad de keuze gelaten op overtreding van verordeningen geldboete te stellen van de eerste óf de tweede categorie. De gemeenteraad heeft daarbij de ruimte om binnen de verordening onderscheid te maken naar bepalingen waar bij overtreding een straf van de eerste dan wel van de tweede categorie op staat. Uiteraard kan in de APV ook worden gekozen voor een enkele strafmaat. De gemeente verliest dan echter de mogelijkheid om scheiding aan te brengen tussen lichte en zwaardere overtredingen. Zie hierover de toelichting onder het kopje Uitgangspunten bij een keuze tussen de tweede en de eerste geldboetecategorie. Het is niet mogelijk om van deindeling in boetecategorieën af te wijken, bijvoorbeeld door een maximumboete van euro 1000 te stellen.

Strafbaarheid rechtspersonen
Op grond van artikel 91 jo. artikel 51 WvSr. vallen ook rechtspersonen onder de werking van gemeentelijke strafbepalingen. Bij veroordeling van een rechtspersoon kan de rechter een geldboete opleggen tot ten hoogste het bedrag van de naasthogere categorie “indien de voor het feit bepaalde boetecategorie geen passende bestraffing toelaat” (artikel 23, zevende en achtste lid WvSr). Dat betekent dat voor overtredingen van de APV door een rechtspersoon de rechter de mogelijkheid heeft een boete van de derde categorie op te leggen (€ 4500).

Uitgangspunten bij een keuze tussen de tweede en de eerste geldboetecategorie
Het is niet goed mogelijk om algemene criteria te geven voor de vraag of een overtreding van een gemeentelijke verordening bedreigd moet worden met een boete van de eerste (lichte overtredingen) dan wel de tweede categorie. De opvatting van de gemeenteraad over de ernst van bepaalde overtredingen is hiervoor maatgevend. Wel kunnen enkele algemene uitgangspunten worden genoemd:

De hoogte van een op te leggen boete zal in overeenstemming moeten zijn met de aard van de overtreding. Gezien de aard van de bepalingen van de APV kan als algemene lijn worden gehanteerd dat op overtredingen een straf van de tweede categorie wordt gesteld. Op de overtredingen die de gemeenteraad minder ernstig acht, kan een boete van de eerste categorie worden gesteld. Overigens dient er bij de vaststelling van de strafhoogte rekening te worden gehouden met het feit dat ook de lichtere delicten soms onder zodanige omstandigheden kunnen worden gepleegd, dat zij een zwaardere bestraffing verdienen. Het komt nog wel eens voor dat de rechter er behoefte aan heeft, voor bijvoorbeeld bepaalde

baldadigheidsdelicten - waarop in het algemeen een zware straf niet past - met het oog op de algemene preventie, een zwaardere straf op te leggen. Desondanks blijft het gewenst om na te gaan welke overtredingen in de eigen gemeentelijke verordeningen in aanmerking komen voor onderbrenging in de eerste categorie.

Op milieuovertredingen, met name overtredingen die ook door rechtspersonen kunnen worden gepleegd, wordt veelal een boete van tweede categorie gesteld.

Indien aanvullend wordt opgetreden ten opzichte van provinciale verordeningen, kan als uitgangspunt worden gehanteerd dat de gemeenteraad kiest voor een geldboete van de eerste categorie indien de provinciale regelgever daar ook voor heeft gekozen.

Een voorbeeld. In een provinciale landschapsverordening is het verboden om zonder vergunning buiten de bebouwde kom op of aan onroerend goed commerciële reclames aan te brengen of te hebben. In een APV is, uit hoofde van hetzelfde motief, eenzelfde verbod opgenomen voor het gebied binnen de bebouwde kom. Zou nu overtreding van het provinciale voorschrift worden bedreigd met een geldboete volgens de eerste categorie, terwijl op overtreding van het gemeentelijk voorschrift een geldboete is gesteld volgens de tweede categorie, dan zouden voor identieke gedragingen verschillende maximumstraffen gelden (euro 225 buiten de bebouwde kom; euro 2250 binnen de bebouwde kom). Overigens staat het de gemeenteraad vrij om in dit soort gevallen toch te kiezen voor de tweede categorie.

Indien de gemeenteraad aanvullend optreedt ten opzichte van een rijksregeling, kan net als bij de provincie als uitgangspunt worden genomen dat het Rijk wordt gevolgd bij de keuze van de boetecategorie. Zo zijn in elke APV wel bepalingen opgenomen die een aanvulling zijn op overtredingen waar Boek III WvSr een boete van eerste categorie op stelt. Het betreft veelal artikelen die beogen overlast en baldadigheid tegen te gaan. De volgende model-APV-bepalingen kunnen worden aangemerkt als een dergelijke aanvulling.

De artikelen 2.4.7 tot en met 2.4.10, voorschriften die baldadigheid en overlast beogen tegen te gaan. Dit zijn aanvullingen op de artikelen 424 WvSr (baldadigheid op of aan de weg) en 426 bis WvSr (belemmering van een ander in zijn vrijheid van beweging op de weg, zich opdringen aan een ander, hinderlijk volgen).

Artikel 4.1.7 is een aanvulling op artikel 431 WvSr (rumoer of burengerucht waardoor de nachtrust kan worden verstoord).

Artikel 2.4.22 is een aanvulling op de artikelen 458 en 459 WvSr (het laten lopen van niet-uitvliegend pluimvee in andermans tuin en dergelijke) en artikelen 460 en 461 WvSr (lopen over bezaaide grond en verboden grond).

Zo is ook in verschillende APV's (zie artikel 2.1.4.1) als aanvulling op artikel 10, eerste lid,Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994) een regeling opgenomen voor het houden van wedstrijden met motorrijtuigen op andere plaatsen dan de weg en voor wedstrijden anders dan met voertuigen op of aan de weg. Ingevolge artikel 10 WVW 1994, eerste lid, is het behoudens ontheffing op grond van artikel 148 WVW 1994 - verboden om op de weg een wedstrijd te houden. Overtreding van dit verbod wordt bedreigd met een geldboete van de eerste categorie.

Medebewindsvoorschriften

In bijzondere wetten wordt aan gemeenten vaak de bevoegdheid gegeven of de verplichting opgelegd om nadere voorschriften vast te stellen. Ook de strafbaarstelling van de overtreding van deze gemeentelijke voorschriften is veelal in deze wetten opgenomen. De opsomming in het eerste en tweede lid van dit artikel bevatten dan ook geen in deze verordening opgenomen voorschriften, op overtreding waarvan straf

is bedreigd in de bijzondere wet. Deze voorschriften zijn de onder onderin afdeling 2.5 Bepalingen ter bestrijding van heling van goederen opgenomen artikelen met uitzondering van artikel 2.5.6. Overtreding van deze voorschriften is strafbaar gesteld in de artikelen 437 en 437ter van het WvSr (boete van de tweede respectievelijk derde categorie).

Hechtenis?
Het zal zelden voorkomen dat voor overtreding van een APV-bepaling hechtenis wordt opgelegd, zeker nu ernaar gestreefd wordt de korte vrijheidsstraf nog meer terug te dringen "ten gunste" van de geldboete. Toch is in het eerste lid van dit artikel de mogelijkheid van hechtenis opgenomen omdat niet bij voorbaat kan worden uitgesloten dat in bepaalde (uitzonderings)gevallen (bijvoorbeeld in het geval van recidive) de rechter behoefte heeft aan de mogelijkheid tot oplegging van een vrijheidsstraf.
Op overtreding van de in het tweede lid van dit artikel genoemde - in de eerste geldboetecategorie ingedeelde - bepalingen, is echter geen hechtenis gesteld, omdat het hier lichte overtredingen betreft.

Strafbaarstelling niet-naleving nadere regels en vergunningsvoorschriften
Niet alleen de overtreding van in de verordening opgenomen bepalingen wordt in dit artikel met straf bedreigd. In een aantal bepalingen wordt aan het college de bevoegdheid gedelegeerd nadere regels te stellen. Ook de overtreding hiervan levert een strafbaar feit op. Dit geldt ook voor de overtreding van krachtens artikel 1.4 van de model-APV gegeven beperkingen en voorschriften bij een vergunning of een ontheffing.

Formeel levert dit laatste een overtreding van artikel 1.4, tweede lid, op. Hierin is de verplichting opgenomen dat degene aan wie krachtens de APV een vergunning of ontheffing is verleend, verplicht is de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.

Wabo
Overtredingen van bepalingen die voortvloeien uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (zoals handelingen zonder of in strijd met een omgevingsvergunning) zijn in de Wet economische delicten (Wed) aangeduid als economische delicten. Dat heeft gevolgen voor de strafmaat, die onder de Wed anders is dan onder de APV. Om dat onderscheid duidelijk te maken is het derde lid toegevoegd.

Jurisprudentie
Aanvullingen op de artikelen 424 (baldadigheid op of aan de weg) en art. 426 WvSr (belemmering van een ander in zijn vrijheid van beweging op de weg, zich opdringen aan een ander, hinderlijk volgen) door gemeentelijke voorschriften (artikel 2.4.7 tot en met 2.4.10) zijn toelaatbaar (HR 26 februari 1957, NJ 1957, 253 (APV Eindhoven).
Het staat de gemeentelijke wetgever vrij aanvullende regelen te geven tot het tegengaan van hinderlijke geluiden. Artikel 4.1.7 APV is een toegestane aanvulling op artikel 431 WvSr (rumoer of burengerucht waardoor de nachtrust kan worden verstoord) (HR 26 oktober 1954, NJ 1954, 779 (APV Amsterdam).
Artikel 6:1 regelt dat het niet-naleven van de genoemde voorschriften of beperkingen die aan een vergunning of een ontheffing zijn verbonden een strafbaar feit oplevert. Het artikel is opnieuw vastgesteld, waarbij de opsomming in lijn is gebracht met het nieuwe hoofdstuk 3.

Derde lid
Overtredingen van bepalingen die voortvloeien uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (zoals handelingen zonder of in strijd met een omgevingsvergunning) zijn in de Wet economische delicten (Wed)

aangeduid als economische delicten. Dat heeft gevolgen voor de strafmaat, die onder de Wed anders is dan onder de APV. Om dat onderscheid duidelijk te maken is het derde lid toegevoegd.

Artikel 6.2 Toezichthouders

In dit artikel worden de toezichthouders aangewezen overeenkomstig modelbepaling 90.M van de Aanwijzingen voor de decentrale regelgeving (Adr). De basis voor deze bevoegdheid wordt gevonden in hoofdstuk 5 van de Awb. In dit hoofdstuk zijn algemene regels gegeven voor de bestuursrechtelijke handhaving van algemeen geldende rechtsregels en individueel geldende voorschriften. Afdeling 1 van dit hoofdstuk geeft regels voor het toezicht. NB: Dit artikel is in 2002 hernummerd van 6.1a in 6.2. Het oude artikel 6.2 (opsporingsambtenaren) is bij Ibr. 98/192 vervallen verklaard. Aangezien buitengewone opsporingsambtenaren hun aanwijzing aan het Wetboek van Strafvordering ontlenen is een nadere regeling in de APV niet (meer) nodig. De aanwijzing als toezichthouder in de APV is de grondslag voor het hebben van opsporingsbevoegdheid. Zie verder de toelichting onder het kopje Opsporingsambtenaren.

Aanwijzen toezichthouders
Toezichthouders zijn personen die bij of krachtens wettelijk voorschrift belast zijn met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift (artikel 5:11 Awb). De aanwijzing van toezichthouders kan derhalve in de APV plaatsvinden. Een deel van de toezichthouders wordt in de APV zelf aangewezen (dit is noodzakelijk indien een toezichthouder tevens opsporingsbevoegdheden dient te krijgen. Zie de toelichting hierna onder opsporingsambtenaren). Hiernaast kunnen toezichthouders door het college dan wel de burgemeester worden aangewezen.

Politieambtenaren zijn alleen te beschouwen als toezichthouders voor zover zij bij of krachtens een bijzondere wet als zodanig zijn aangewezen. Artikel 2 van de Politiewet, dat een algemene omschrijving van de politietaak bevat, kan niet worden beschouwd als een wettelijk voorschrift in de zin van het artikel.

Toezichthouders kunnen zowel individueel als categoraal worden aangewezen. Bij een individuele aanwijzing worden personen met toezicht belast door hen met name te noemen of door aanduiding van hun functie. Bij een categorale aanwijzing wordt in het aanwijzingsbesluit veelal de dienst genoemd waartoe de met toezicht belaste personen behoren.

Een toezichthouder dient zich, indien gevraagd, te kunnen legitimeren (artikel 5:12 Awb). Het legitimatiebewijs wordt uitgegeven door het bestuursorgaan onder verantwoordelijkheid waarvan de toezichthouder werkzaam is. Het in artikel 5:12, derde lid, van de Awb genoemde model van het legitimatiebewijs is vastgesteld bij de Regeling model legitimatiebewijs toezichthouders Awb (Stcrt. 2000, 131). Deze regeling bevat geen echt model, maar een opsomming van alle elementen die in ieder geval op het legitimatiebewijs moeten zijn opgenomen en een voorbeeld van een legitimatiebewijs.

Het evenredigheidsbeginsel
In artikel 5:13 Awb is het evenredigheidsbeginsel neergelegd. Een toezichthouder mag zijn bevoegdheid slechts uitoefenen voor zover dit redelijkerwijs voor de vervulling van zijn taak noodzakelijk is. Een toezichthouder kan derhalve niet te allen tijde gebruik maken van alle bevoegdheden die in de Awb standaard aan toezichthouders worden toegekend. Steeds zal de afweging gemaakt moeten worden of het voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs noodzakelijk is. Bepalend hiervoor is de aard van het voorschrift op de naleving waarvan een toezichthouder moet toezien.

Bevoegdheden toezichthouder
In de artikelen 5:15 tot en met 5:19 Awb worden bevoegdheden aan toezichthouders toegekend. In artikel 5:14 is de mogelijkheid opgenomen om aan een toezichthouder minder bevoegdheden toe te kennen. Zo is op voorhand vaak al duidelijk welke bevoegdheden voor het uitoefenen van toezicht niet relevant zijn of per definitie onevenredig.

Op basis van artikel 5:15 Awb is een toezichthouder bevoegd elke plaats te betreden met uitzondering van woningen zonder toestemming van de bewoner. “Plaats” is daarbij een ruim begrip en omvat niet alleen erven en andere (bedrijfs)terreinen, maar ook (bedrijfs)gebouwen. Dat de Awb een uitzondering maakt voor het betreden van een woning zonder toestemming van de bewoner vloeit voort uit het in artikel 12 van de Grondwet vastgelegde “huisrecht”. Op grond hiervan is voor het binnentreden van woningen zonder toestemming van de bewoner steeds een grondslag in een bijzondere wet vereist. Voor de handhaving van gemeentelijke verordeningen is de basis voor het binnentreden zonder toestemming van de bewoner gelegd in artikel 149a van de Gemeentewet. Op grond van dit artikel kan aan toezichthouders deze bevoegdheid worden toegekend, indien het gaat om het toezicht op de naleving van bij verordening gegeven voorschriften die strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen. In artikel 6.3 van de model-APV wordt deze bevoegdheid aan toezichthouders toegekend. In de Algemene wet op het binnentreden (Awbi) zijn de vormvoorschriften gegeven die bij het binnentreden van een woning in acht genomen moeten worden. In de toelichting op artikel 6.3 van de model-APV zal nader op de Awbi worden ingegaan.

De bevoegdheid tot het betreden van plaatsen houdt niet tevens in de bevoegdheid tot het doorzoeken van die plaatsen. De Awb geeft toezichthouders dus niet de bevoegdheid om willekeurig kasten, laden en andere bergplaatsen te openen. In gevallen waarin die bevoegdheid niettemin noodzakelijk is, dient deze te worden verschaft door de bijzondere wetgever.

Artikel 5:16 Awb geeft de toezichthouder de bevoegdheid om inlichtingen te vorderen. Op grond van artikel 5:20 Awb is een ieder ook verplicht deze inlichtingen te verstrekken, behoudens een aantal uitzonderingen dat terug te voeren is op het beroepsgeheim.

In de artikelen 5:17 tot en met 5:19 Awb worden aan toezichthouders de bevoegdheden verleend om inzage te vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden en om zaken en vervoermiddelen te onderzoeken.

Bijzondere wetten
Bijzondere wetten die de raad bevoegd verklaren of verplichten tot het maken van verordeningen, kunnen op het punt van de aanwijzing van toezichthoudende ambtenaren een eigen regeling bevatten. Die aanwijzing heeft doorgaans tot gevolg dat de aangewezen ambtenaar bepaalde (toezicht)bevoegdheden krijgt.

Zo heeft de aanwijzing als bedoeld in artikel 18.4, derde lid, van de Wet milieubeheer (Wm) tot gevolg dat de aangewezen ambtenaar de bevoegdheid van artikel 18.5 van de Wm het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner met betrekking tot gevaarlijke afvalstoffen verkrijgt.

Ook in artikel 100 van de Woningwet is aan toezichthouders de bevoegdheid toegekend om een woning binnen te treden zonder toestemming van de bewoners.

In bijzondere wetten kan van de bepalingen van de Awb worden afgeweken. Zo hebben toezichthouders in het kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening op grond van artikel 69 van deze wet slechts toegang tot terreinen tussen zonsopgang en zonsondergang. “Terreinen” is daarbij een beperkter begrip dan “plaatsen” van artikel 5:15 Awb. Zo vallen alle gebouwen - dus ook bedrijfsgebouwen - hier buiten.

Toezicht en opsporing
De meeste bepalingen van de model-APV bevatten ge- en verboden. Op de naleving hiervan dient te worden toegezien en bij overtreding dient te worden opgetreden. Dit kan op twee manieren gebeuren: bestuursrechtelijk - door onder andere het toepassen van bestuursdwang dan wel het opleggen van een dwangsom - en strafrechtelijk. Voor beide vormen van handhaving dienen personen te worden aangewezen met toezichthoudende respectievelijk opsporingsbevoegdheden. Alleen voor de aanwijzing van de toezichthouders is een bepaling opgenomen in de model APV. De opsporingsambtenaren worden aangewezen in de artikelen 141 en 142 van het Wetboek van Strafvordering (WvSv).

Het onderscheid tussen toezicht en opsporing is van belang, aangezien er een onderscheid bestaat, zowel naar inhoud als naar de voorwaarden waaronder zij op grond van de wet kunnen worden uitgeoefend. Het kenmerkende onderscheid tussen beide is dat bij toezicht op de naleving geen sprake hoeft te zijn van enig vermoeden van overtreding van een wettelijk voorschrift en bij opsporing wel. Ook zonder dat vermoeden heeft het bestuur de taak na te gaan of bijvoorbeeld de voorschriften van een vergunning in acht worden genomen. Indien mocht blijken dat in strijd met het voorschrift wordt gehandeld, hoeft dit ook niet automatisch te leiden tot een strafrechtelijke vervolging. Het hanteren van bestuursrechtelijke middelen zoals het intrekken van de vergunning of het toepassen van bestuursdwang vormen in veel gevallen een meer passende reactie.

Ook al is de uitoefening van het toezicht niet gebonden aan het bestaan van vermoeden dat een wettelijk voorschrift is overtreden, toch kan hiervan wel blijken bij het toezicht. Op dat moment wordt de vraag naar de verhouding tussen de toezichthoudende en opsporingsbevoegdheden van belang, in het bijzonder wanneer beide bevoegdheden in dezelfde persoon zijn verenigd. Beide bevoegdheden kunnen naast elkaar worden toegepast, zolang gezorgd wordt dat de bevoegdheden die samenhangen met het toezicht en de bevoegdheden die samenhangen met de opsporing worden gebruikt waarvoor ze zijn toegekend. Op het moment dat toezicht overgaat in opsporing is het derhalve zaak er voor te zorgen dat de waarborgen die aan de verdachte toekomen in het kader van de opsporing in acht worden genomen.

De voornaamste verschillen tussen toezicht en opsporing zijn de volgende.
- Toezicht heeft betrekking op de naleving van de voorschriften die tot burgers en bedrijven zijn gericht en heeft vaak preventieve werking. Opsporing dient gericht te zijn op strafrechtelijke afdoening.

-Toezicht is een bestuurlijke activiteit en wordt derhalve genormeerd door de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De opsporing wordt geregeld in het WvSv.

Opsporingsambtenaren
In de artikelen 141 en 142 WvSv worden de met de opsporing van strafbare feiten belaste ambtenaren genoemd. De in artikel 141 genoemde ambtenaren hebben een opsporingsbevoegdheid die in principe voor alle strafbare feiten geldt (algemene opsporingsbevoegdheid). Dit geldt onder andere voor de

ambtenaren van de regiopolitie. Artikel 142 betreft de buitengewone opsporingsambtenaren die in de regel een opsporingsbevoegdheid hebben voor een beperkt aantal strafbare feiten (beperkte opsporingsbevoegdheid).

Op basis van artikel 142, lid 1, onder c, WvSv hebben de volgende - voor de APV relevante - personen opsporingsbevoegdheid:

personen die bij bijzondere wetten met de opsporing van de daarin bedoelde strafbare feiten worden belast en

personen die bij verordening zijn belast met het toezicht op de naleving van die verordening, een en ander voor zover het die feiten betreft en die personen zijn beëdigd.

Tot de eerste groep behoren bijvoorbeeld ambtenaren van bouw- en woningtoezicht. De grondslag van de opsporingsbevoegdheid ligt in de Woningwet.
De tweede groep betreft de toezichthouders die in de gemeentelijke verordeningen als zodanig worden aangewezen. De aanwijzing dient in de APV te geschieden aangezien artikel 142, eerste lid, sub c, WvSv geen delegatie van de aanwijzingsbevoegdheid toestaat. Tot deze groep behoren bijvoorbeeld milieu en parkeerwachters, belast met het toezicht op de desbetreffende autonome bepalingen in de APV.

Aangezien buitengewone opsporingsambtenaren hun aanwijzing aan het WvSv ontlenen, is een nadere regeling in de APV niet mogelijk. De aanwijzing als toezichthouders in de APV is de grondslag voor de aanwijzing als buitengewoon opsporingsambtenaar. De opsporingsbevoegdheid van de buitengewone opsporingsambtenaren beperkt zich tot die zaken waarvoor zij toezichthouder zijn. De personen die op grond van dit artikel worden aangewezen, dienen op grond van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar aan de volgende voorwaarden te voldoen:

zij dienen te voldoen aan de eisen van vakbekwaamheid en betrouwbaarheid;

zij dienen te zijn beëdigd door het College van Procureurs Generaal (volgens art. 18, eerste lid, van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar).

De akte van beëdiging bevat een aantal gegevens met betrekking tot de buitengewoon opsporingsambtenaar, waaronder in ieder geval de feiten tot de opsporing waarvoor de opsporingsbevoegdheid geldt. De akte wordt op naam van de desbetreffende ambtenaar gesteld en na de beëdiging aan hem uitgereikt. De akte wordt voor vijf jaar afgegeven. Hierna kan hij worden verlengd, mits de ambtenaar nog voldoet aan de eisen van vakbekwaamheid en betrouwbaarheid.

Gemeentelijke verordeningen en opsporing
Aan opsporingsambtenaren kan op grond van artikel 149a van de Gemeentewet, met inachtneming van de Awbi, de bevoegdheid tot het binnentreden van woningen worden verleend (zie verder de toelichting bij artikel 6.3). Hun overige opsporingsbevoegdheden ontlenen zij aan het WvSv. De gemeenteraad heeft hiernaast niet de bevoegdheid om andere opsporingsbevoegdheden te creëren. Ingevolge artikel 1 WvSv mag bij gemeentelijke verordening geen regeling worden gegeven omtrent de opsporing of het bewijs van de in die verordening strafbaar gestelde feiten.

Ook in een aantal bijzondere wetten worden opsporingsambtenaren aangewezen. Dit is met name van belang voor de, in deze verordening opgenomen, medebewindsvoorschriften. Een speciale regeling geldt

voor de op de artikelen 437 en 437ter van het WvSr gebaseerde en in afdeling 2.5 bepalingen ter bestrijding van heling van goederen opgenomen bepalingen. De in de artikelen 551 en 552 van het WvSv geregelde opsporings- en toezichtbevoegdheden komen reeds toe aan de algemene opsporingsambtenaren als bedoeld in artikel 141 WvSv. Gezien de bijzondere materie is het in het algemeen niet zinvol om ook nog eens buitengewone opsporingsambtenaren aan te wijzen.

Toezichthoudende ambtenaren belasten met opsporing?
Gezien het voorgaande zijn toezichthoudende ambtenaren vanuit hun aanstelling in hun functie niet automatisch belast met opsporing. Dit zal in veel gevallen ook niet nodig zijn. Veelal kan volstaan worden met toezichthoudende bevoegdheden. De aanwijzing hoeft dan niet direct in de verordening te geschieden (art.6.2, eerste lid), maar kan aan het college worden gedelegeerd (tweede lid). Indien namelijk de handhaving van bepaalde wettelijke voorschriften voornamelijk bestuursrechtelijk geschiedt (bestuursdwang, dwangsom), is het niet nodig om te beschikken over opsporingsbevoegdheden. Dit is pas vereist indien men strafrechtelijk wil gaan handhaven. In die situatie is het vaak ook niet noodzakelijk om alle toezichthouders opsporingsbevoegdheden te geven. Veelal kan worden volstaan met één of enkele opsporingsambtenaren. Ook kan soms de hulp ingeroepen worden van een algemeen opsporingsambtenaar (ambtenaar van politie).

Artikel 6.3 Binnentreden woningen

Algemeen

Het is soms noodzakelijk dat personen die belast zijn met het toezicht op de naleving dan wel de opsporing van overtredingen van de model-APV bepaalde plaatsen kunnen betreden. In artikel 5:15 van de Awb is deze bevoegdheid aan toezichthouders reeds toegekend voor alle plaatsen met uitzondering van woningen zonder toestemming van de bewoners. De woning geniet extra bescherming op basis van artikel 12 van de Grondwet, dat het zogenaamde “huisrecht” regelt. Het betreden van de woning zonder toestemming van de bewoner is daarom met veel waarborgen omkleed. Op het betreden van een woning met toestemming van de bewoner zijn deze waarborgen niet van toepassing, al gelden daar wel, zij het wat beperktere, vormvoorschriften van de Awbi (zie de toelichting , Algemene wet op het binnentreden (Awbi), a. vormvoorschriften). In de toelichting bij artikel 6.1a is reeds ingegaan op de bevoegdheid om alle plaatsen te betreden met uitzondering van woningen zonder toestemming van de bewoners.

De bevoegdheid voor het binnentreden zonder toestemming van de bewoner kent drie elementen:

1. de bevoegdheid tot binnentreden dient bij of krachtens de wet te zijn verleend;
2. de personen aan wie de bevoegdheid is verleend dienen bij of krachtens de wet te worden aangewezen;
3. er dienen bepaalde vormvoorschriften in acht te worden genomen.

Zowel het verlenen van de bevoegdheid tot het binnentreden als het aanwijzen van de personen die mogen binnentreden dient bij of krachtens de wet te gebeuren. In vele wetten zijn dan ook binnentredingsbevoegdheden opgenomen, zoals in artikel 100 van de Woningwet. Deze bevoegdheden zijn vooral toegekend aan ambtenaren of personen die belast zijn met een opsporings- of toezichthoudende taak in het kader van de wetshandhaving. Voorts bestaan bevoegdheden tot binnentreden voor de uitvoering van rechterlijke taken en bevelen, de uitoefening van bestuursdwang, de

handhaving van de openbare orde, ter bescherming van de volksgezondheid en ter uitvoering van noodwetgeving.

Artikel 149a van de Gemeentewet geeft de gemeenteraad de bevoegdheid om bij verordening personen aan te wijzen die woningen mogen binnentreden zonder toestemming van de bewoner. Het moet dan gaan om personen die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van de overtreding van bij verordening gegeven voorschriften die strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen. In artikel 6.3 is gebruikgemaakt van deze bevoegdheid.

Voor een aantal bepalingen in de model-APV wordt de bevoegdheid om een woning zonder toestemming van de bewoner te betreden rechtstreeks ontleend aan een bijzondere wet. Het betreft de volgende artikelen.

artikel 2.1.2.3 inzake betogingen, dat steunt op artikel 4 van de Wet openbare manifestaties (WOM). In artikel 8 van de WOM wordt de bevoegdheid tot het binnentreden van woningen en andere plaatsen geregeld.

de artikelen 2.5.2 tot en met 2.5.6, de op de artikelen 437 en 437ter van het WvSr gebaseerde gemeentelijke helingsvoorschriften. Artikel 552 van het WvSv bepaalt dat de in artikel 141 bedoelde opsporingsambtenaren (dus niet de buitengewone opsporingsambtenaren) toegang tot elke plaats hebben waarvan redelijkerwijs vermoed kan worden dat zij door een van de daar genoemde ondernemers worden gebruikt; dit geldt zowel voor toezicht als opsporing.

Algemene wet op het binnentreden (Awbi)
a. Vormvoorschriften
In de Awbi zijn de vormvoorschriften opgenomen die een persoon die een woning wil betreden in acht moet nemen. Hij dient:

zich te legitimeren (artikel 1 Awbi);

mededeling te doen van het doel van het binnentreden (artikel 1 Awbi);

te beschikken over een schriftelijke machtiging (artikel 2 Awbi);

verslag te maken van het binnentreden (artikel 10 Awbi).

De in artikel 1 opgenomen voorschriften gelden voor iedere binnentreding, dus ook indien dit gebeurt met toestemming van de bewoner.

De artikelen 2 tot en met 11 van de Awbi gelden alleen als zonder toestemming van de bewoner wordt binnengetreden. Degene die binnentreedt, dient te beschikken over een machtiging. In deze machtiging is aangegeven in welke woning binnengetreden kan worden. De Awbi gaat daarbij in beginsel uit van een machtiging voor een woning. Zo nodig kunnen in de machtiging echter maximaal drie andere afzonderlijk te noemen woningen worden opgenomen. De minister van Justitie heeft een model voor de machtiging vastgesteld (opgenomen in de circulaire van het Ministerie van Justitie, 15 augustus 1994, 452425/294).

In artikel 3 van de Awbi wordt aangegeven wie een machtiging tot binnentreden kunnen afgeven: de

procureur-generaal bij het gerechtshof, de officier van justitie en de hulpofficier van justitie hebben een algemene bevoegdheid hiertoe gekregen. Hiernaast kan ook de burgemeester bevoegd zijn machtigingen te verlenen. Dit is het geval indien het binnentreden in de woning in een ander doel is gelegen dan in het kader van strafvordering (bijvoorbeeld bij woningontruimingen).

In artikel 5:27 van de Awb is voor het binnentreden zonder toestemming van de bewoner bij de uitoefening van bestuursdwang een andere regeling opgenomen. De bevoegdheid tot het afgeven van de machtiging is daar met uitsluiting van de in de Awbi genoemde functionarissen bij hetzelfde bestuursorgaan gelegd dat de bestuursdwang toepast. Dit betekent dat een college dat bestuursdwang wil uitoefenen, ook de eventueel benodigde machtiging moet afgeven.

Van het binnentreden dient na afloop een verslag opgemaakt te worden (artikel 10 Awbi). Een voorbeeldverslag is opgenomen in de circulaire van het ministerie van Justitie van 15 augustus 1994, 452425/294.

b. Bevoegdheden
In de Awbi wordt aan de binnentreder een aantal algemene bevoegdheden toegekend. Degene die bevoegd is een woning zonder toestemming van de bewoner binnen te treden, kan zich daarbij door anderen doen vergezellen (artikel 8, tweede lid, Awbi). Dit is slechts toegestaan voor zover dit voor het doel waartoe wordt binnengetreden vereist is en de machtiging dit uitdrukkelijk bepaalt. Deze personen hoeven zelf niet te beschikken over een machtiging. Het aantal en de hoedanigheid van de vergezellende personen moeten in het verslag worden vermeld; de namen van deze personen hoeven niet vermeld te worden.

Dat anderen de binnentreder kunnen vergezellen kan noodzakelijk zijn in het belang van de veiligheid van de binnentreder, maar ook indien de nodige werkzaamheden door mensen met een bepaalde vakbekwaamheid moeten worden uitgevoerd.

Artikel 9 van de Awbi bepaalt dat de binnentredende ambtenaar zich de toegang kan verschaffen indien hij de woning of een deel daarvan afgesloten vindt. Dit geldt ook indien de bewoner wel thuis is, maar zijn medewerking niet wil verlenen. Hierbij kan degene die wil binnentreden zo nodig de hulp van de sterke arm inroepen.

c. Het begrip “woning”
Het huisrecht strekt tot bescherming van het ongestoorde gebruik van de woning. Het begrip woning omvat de ruimten die tot exclusief verblijf voor een persoon of voor een beperkt aantal in een gemeenschappelijke huishouding levende personen ingericht en bestemd zijn. Door het huisrecht wordt dus niet de eigendom of de huur van een woning beschermd.

Of een ruimte een woning is, wordt niet zonder meer bepaald door uiterlijke kenmerken zoals de bouw en de aanwezigheid van een bed en ander huisraad, maar ook door de daaraan werkelijk gegeven bestemming. Woning is derhalve een ruim begrip, ook een woonboot, stacaravan, tent en keet. kunnen hieronder worden verstaan. Zelfs een hotelkamer kan onder het begrip woning vallen. Een bepaalde ruimte kan ook uit meer woningen bestaan. De verschillende kamers in een woongroep gelden bijvoorbeeld als aparte woningen. Dit geldt ook voor een binnen een woning gelegen kamer van een kamerbewoner.

d. Spoedeisende situaties
Artikel 2, derde lid van de Awbi voorziet in de bevoegdheid om in uitzonderlijke omstandigheden zonder

machtiging en zonder toestemming de woning binnen te treden. Dit is bijvoorbeeld het geval in situaties waarbij ernstig en onmiddellijk gevaar voor de veiligheid van personen of goederen dreigt, zoals bij de ontdekking op heterdaad van een geweldsdelict in een woning of de aanwezigheid in een woning van een bewapend persoon die van zijn wapen gebruik zou kunnen maken. De politieambtenaar die geen machtiging op zak heeft en die terstond moet optreden, is dan voor het binnentreden niet op toestemming van de bewoner aangewezen en is bevoegd om zonder toestemming binnen te treden. Men kan ook denken aan gevallen waarin de belangen van de bewoner ernstig worden aangetast. Hierbij kan worden gedacht aan ontdekking op heterdaad van een inbraak in de woning. Indien de opsporingsambtenaar de bewoner, bijvoorbeeld als gevolg van diens afwezigheid, niet om toestemming tot binnentreden kan vragen, is hij bevoegd om ter bescherming van diens belangen zonder machtiging binnen te treden. Onder deze omstandigheden bestaat er dus steeds de noodzaak om terstond op te treden en is binnentreden zonder toestemming □n zonder machtiging gerechtvaardigd.

Op het binnentreden van een woning zonder toestemming van de bewoner, blijft ook bij spoedeisende gevallen de Awbi zo veel mogelijk van toepassing. Het spoedeisende karakter van de situatie is derhalve voornamelijk van invloed op het hebben van een machtiging. Dat betekent dat deze bevoegdheid slechts kan worden uitgeoefend door personen die bij of krachtens de wet bevoegd zijn verklaard zonder toestemming van de bewoner binnen te treden. Van het binnentreden zal een verslag moeten worden gemaakt.

e. Mandaat is niet geoorloofd
De bevoegdheid machtigingen om binnen te treden af te geven, kan niet worden gemandateerd. De machtiging voor het binnentreden in een woning zonder toestemming vormt de basis voor het plegen van een inbreuk op de grondwettelijke vrijheden van de bewoner. Op grond van artikel 10:3, eerste lid, van de Awb is mandaatverlening geoorloofd, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald of de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet. Gezien de zwaarte van deze inbreuk is hier sprake van een bevoegdheid waarvan de aard zich tegen mandaatverlening verzet (zie de parlementaire behandeling van de Awbi).

f. De strafrechtelijke sanctie
Een ambtenaar die zonder dat hij de bevoegdheid daartoe heeft of zonder dat hij de vormvoorschriften in acht neemt, een woning, lokaal of erf betreedt, dient zich op vordering van de rechthebbende direct te verwijderen. Het niet opvolgen van deze vordering levert het ambtsmisdrijf van artikel 370 WvS. op.

Artikel 6.4 Inwerkingtreding

Eerste lid
In het eerste lid van artikel 6.4 wordt de inwerkingtreding gekoppeld aan het van kracht worden van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Tweede lid
Op de inwerkingtreding van verordeningen is de regeling van artikel 142 van de Gemeentewet van toepassing. Deze houdt in dat alle verordeningen in werking treden op de achtste dag na bekendmaking, tenzij een ander tijdstip daarvoor is aangewezen.

Het is ook geoorloofd in de verordening te bepalen dat de dag van inwerkingtreding door het college van

burgemeester en wethouders zal worden vastgesteld. Het alternatief luidt in dat geval:
“Deze verordening treedt in werking op een door het college nader te bepalen tijdstip.”

De APV is een besluit van het gemeentebestuur op overtreding waarvan straf is gesteld. Een dergelijk besluit wordt op dezelfde wijze bekendgemaakt als alle overige besluiten van het gemeentebestuur die algemeen verbindende voorschriften inhouden (artikel 139 Gemeentewet). Van belang is dat de gemeente gehouden is dit besluit mee te delen aan het parket van het arrondissement waarin de gemeente is gelegen (artikel 143 Gemeentewet.

In verband met artikel 1 van het Wetboek van Strafrecht is het uiteraard niet mogelijk aan de bepalingen van een strafverordening terugwerkende kracht te verlenen.

Artikel 6.5 Overgangsbepaling

Van belang is in de overgangsbepalingen aan te geven of bestaande vergunningen, ontheffingen, enz. al dan niet hun rechtskracht blijven behouden na de inwerkingtreding van deze verordening.

De overgangsbepaling zoals deze nu luidt, is een verregaande vereenvoudiging van de oude regeling. Het betreft in dit artikel besluiten, genomen krachtens de verordening bedoeld in artikel 6:4, eerste lid, dus de oude verordening. De besluiten waar het om gaat zijn vergunningen, ontheffingen (het oude eerste lid), voorschriften en beperkingen (het oude tweede lid) als bedoeld in artikel 1:4 (het oude tweede lid), nadere regels, beleidsregels en aanwijzingbesluiten (het oude zevende lid).
Op aanvragen om een besluit, ingediend onder de oude verordening, wordt volgens de Algemene wet bestuursrecht beslist overeenkomstig de nieuwe verordening (toetsing ex nunc).
Op bezwaarschriften ingediend tegen besluiten genomen onder het oude recht, wordt eveneens besloten krachtens deze verordening met dien verstande dat de bezwaarde niet in een nadeliger positie mag komen dan hij onder het oude recht zou hebben gehad. (verbod van reformatio in peius).

Op aanvragen om een besluit, ingediend onder de oude verordening, wordt volgens de Algemene wet bestuursrecht beslist overeenkomstig de nieuwe verordening (toetsing ex nunc).

Op bezwaarschriften ingediend tegen besluiten genomen onder het oude recht, wordt eveneens besloten krachtens deze verordening met dien verstande dat de bezwaarde niet in een nadeliger positie mag komen dan hij onder het oude recht zou hebben gehad. (verbod van reformatio in peius).

Artikel 6.6 Citeertitel

Deze bepaling is geformuleerd overeenkomstig de modelbepaling 108, derde lid, van de Adr.

Artikel	Gemeente Rijnwaarden	Gemeente Zevenaar	Opmerking
Hoofdstuk 1			
1:1 lid d	verwijst naar artikel 20a	verwijst naar artikel 27	Redactioneel
1:1 lid f	gemeentenaam		Redactioneel
1:1 lid j	extra lid ZVN	centrumstraten beschreven	Redactioneel
1:2 lid 3	verouderd		Redactioneel
1:5	verouderd, toevoeging		Redactioneel
1:8		Extra lid	Redactioneel
1:9		artikel bestaat niet	Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
1:10		artikel bestaat niet	Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
Hoofdstuk 2			
2:1		fictieve beschikking	Redactioneel
2:10		Meldingsplicht toegevoegd	Inhoudelijk
2:11	Andere formulering	Artikel wijkt af	Inhoudelijk
2:12 lid 2	Mist sub c		Redactioneel
2:14	Artikel wijkt af		Inhoudelijk
2:24 lid 1 sub g	Toevoegen kermissen		Redactioneel
2:24 lid 2 sub e	Toevoegen straatfeest		Redactioneel
2:24 lid 3 + lid 4	Toevoegen		Inhoudelijk
2:25	Artikel wijkt af		Inhoudelijk
2:25A	artikel bestaat niet		Inhoudelijk (meerjarenvergunning)
2:26	Artikel wijkt af		Inhoudelijk / wellicht update
2:27 lid 1	openbare inrichting =	horeca-inrichting	Redactioneel
2:27 lid 2	bestaat niet		Redactioneel
2:29	Artikel wijkt af		Inhoudelijk
2:30 lid 1	Lid wijkt af		Redactioneel
2:31	Artikel wijkt af		Inhoudelijk
2:31A	Ontbreekt		Inhoudelijk
2:33	Ontbreekt		Inhoudelijk
Hoofdstuk 2 :Afdeling 8A	Ontbreekt		Inhoudelijk: Paracommercie is in RNW in Horecaverordening geregeld
2:39 lid 4	Ontbreekt		Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
2:40 lid 2	Uitgebreidere toelichting		Redactioneel
2:44 lid 1	toevoegen vermommingsmiddelen		Inhoudelijk
2:44 lid 2	motivering summier		Inhoudelijk
2:45	Vervallen	Betreden plantsoenen	Inhoudelijk
2:45B	Ontbreekt		Inhoudelijk: Overlast skaten
2:47 lid 3	Overbodig: Ambtsbevel		Elders geregeld
2:48 lid 1		personen 18 jaar - verwijderen	Redactioneel
2:49 lid 3	Overbodig: Ambtsbevel		Elders geregeld
2:50 lid 2	Overbodig: Ambtsbevel		Elders geregeld
2:54	Ontbreekt	Verplichte route	Inhoudelijk - gelijktrekken
2:55	Ontbreekt	Verblijfsontzegging	Inhoudelijk - gelijktrekken
2:57 lid 1 sub b	Wijkt af		Inhoudelijk - gelijktrekken
2:57 lid 3	Wijkt af	Andere formulering	Redactioneel
2:58 lid 1	Andere formulering		Redactioneel - gelijktrekken
2:58 lid 4	Toevoegen		Inhoudelijk - update
2:59	Artikel wijkt af		Redactioneel - gelijktrekken
2:60 lid 1 sub d	Toevoegen	Voeren hinderlijke dieren	Redactioneel
2:60 lid 4	Toevoegen		Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
Hoofdstuk 2 Afdeling 12	Toevoegen	Besterijding heling van goederen	Inhoudelijk

2:72 lid 2	Toevoegen		Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
2:73A	Gelijktrekken - Carbidregeling		Redactioneel: In Rijnwaarden in onderliggende verordening geregeld
2:77		Overnemen van Rijnwaarden	Redactioneel
2:78	Toevoegen	Dragen gevaarlijk voorwerp	Inhoudelijk: nut en noodzaak. Ergens anders geregeld?
Hoofdstuk 3			
3:4 lid 2 sub h	omschrijving wijkt af		Redactioneel
3:10 lid 2/3	Gelijktrekken aan ZVN		Redactioneel
3:13 lid 1 sub b	Gelijktrekken aan ZVN		Redactioneel
3:13 lid 2	Gelijktrekken aan ZVN		Redactioneel
3:15 lid 1	Gelijktrekken aan ZVN		Redactioneel: Mogelijk VNG model
Hoofdstuk 4			
4:1 sub A	Gelijktrekken aan ZVN		Redactioneel: update
4:2 lid 2 t/m 5	Genoemde artikel wijkt af		Redactioneel: update
4:3 lid 1	Genoemde termijn wijkt af		Redactioneel: gelijktrekken aan ZVN
4:3 lid 3		Mogelijkheid tot extra voorwaarden	Redactioneel: gelijktrekken aan ZVN
4:3 lid 6	Lid wijkt af -		Inhoudelijk
4:3 lid 6 t/m 9	Ontbreekt		Inhoudelijk
4:4		Gereserveerd	Inhoudelijk: afweging maken
4:5 lid 2	Tijd wijkt af: 20u	6u	Inhoudelijk: afweging maken
4:6 lid 4	Ontbreekt		Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
4:6C	Ontbreekt	Routering	Inhoudelijk: afweging maken
4:6D	Ontbreekt	Mosquito	Inhoudelijk: afweging maken
4:13 lid 2		Ontbreekt: overnemen van RNW	Inhoudelijk
4:15 lid 2	Ontbreekt		Redactioneel: Update
4:16	Ontbreekt		Inhoudelijk: afweging maken
4:17	Verwijzing artikel verouderd		Redactioneel: update
4:18 lid 5	Ontbreekt		Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
Hoofdstuk 5			
5:2 lid 5	Ontbreekt		Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
5:3 lid 3	Ontbreekt		Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
5:6 lid 1	Gelijktrekken aan ZVN	Uitgebreidere toelichting	Redactioneel
5:6 lid 4	Ontbreekt		Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
5:7 lid 3	Ontbreekt		Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
5:8	Wijkt af		Inhoudelijk: Afweging maken
5:11 lid 1	Gelijktrekken aan ZVN	Uitgebreidere toelichting	Redactioneel
5:11 lid 4	Ontbreekt		Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
5:13 lid 4-5-6	Ontbreekt		Inhoudelijk: Afweging maken
Hoofdstuk 5 Afdeling 3 - Venten		Vervallen	Inhoudelijk: Afweging maken
5:18 lid 2	Gelijktrekken aan ZVN	Uitgebreidere toelichting	Redactioneel
5:18 lid 3 sub c	Ontbreekt		Redactioneel: update
5:23	Artikel wijkt af	Uitgebreider artikel	Inhoudelijke wijziging
5:25	Andere formulering		Redactioneel
5:31A	Ontbreekt (RNW elders geregeld?)	Veiligheid zwemmers	Redactioneel
5:31B	Ontbreekt (RNW elders geregeld?)	Aanwijzing verboden plaatsen	Redactioneel
5:31C	Ontbreekt	Begripsbepaling	Redactioneel
5:33 lid 1	Gelijktrekken aan ZVN		Redactioneel
5:33 lid 6	Ontbreekt		Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
5:34 lid 2	Gelijktrekken aan ZVN	"mits gevaar"	Redactioneel

5:34 lid 4	Ontbreekt	In afwijking van artikel 1 lid 7	Redactioneel
5:34 lid 7	Ontbreekt		Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
5:36 lid 4	Ontbreekt		Redactioneel: positieve beschikkingen - per artikel in ZVN opgenomen
Hoofdstuk 6			
6:1	Gelijktrekken aan ZVN		Redactioneel: update
6:2 lid 1	Gelijktrekken aan ZVN	Politie - bevoegd toezichthouder	Redactioneel: update
6:4	Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude	Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verorder	Beide aanpassen
6:5	Overgangsbepaling	Overgangsbepaling	Beide aanpassen
6:6	Citeertitel	Citeertitel	Beide aanpassen

MEMO

Aan	Project- en Stuurgroep Herindeling
Van	Thijs Barten & Sander Hubers
Datum	1 november 2017
Betreft	Harmonisatie APV
Bijlage(n)	1: APV gemeente Zevenaar 2018
	2: Opsomming verschillen in APV Rijnwaarden en APV Zevenaar

Inleiding
Deze memo kan gebruikt worden als leidraad naast de nieuwe APV van de gemeente Zevenaar 2018 (bijlage 1). Hiertoe zijn de APV van de gemeente Zevenaar en de APV van de gemeente Rijnwaarden geharmoniseerd. In deze memo lichten we kort te werkwijze toe en geven we weer welke inhoudelijke onderwerpen geharmoniseerd diende te worden, welke keuzes daarin gemaakt zijn en welke voorwaarden we hebben gehanteerd.

Werkwijze
Om te komen tot één geharmoniseerde APV hebben we allereerst de APV's van beide gemeenten naast elkaar gelegd. De verschillen hebben we bijgehouden en verwerkt in een Excel-document (zie bijlage 2). De verschillen hebben we gecategoriseerd in redactioneel en inhoudelijk. Bij de redactionele verschillen ging het voornamelijk om het artikel up-to-date te maken. Uitgangspunten hierbij waren de model APV vanuit het VNG en de APV van de gemeente Zevenaar, deze bleek meer up-to-date doordat er jaarlijks een update is gedaan aan de hand van de model APV. Tenslotte hebben we ook deregulering toegepast, een aantal artikelen is volgende de model APV verouderd en gewijzigd, waardoor het artikel is aangepast naar het meest gunstige scenario voor de inwoner, stichtingen, verenigingen of bedrijven.

De inhoudelijke verschillen zijn besproken met de vakafdelingen en inhoudsdeskundigen. Hierbij hebben we overleggen gevoerd en zijn de inhoudsdeskundigen van beide gemeenten in onderlinge afstemming met een voorstel gekomen. Ook hierbij is rekening gehouden met deregulering en het meest gunstige scenario voor de inwoner.

Besproken onderwerpen met inhoudsdeskundigen
<u>Evenementen</u>
Zowel de vergunningverleners van Rijnwaarden als die van Zevenaar zijn het erover eens dat de regeling van Zevenaar de meest actuele regeling is. Deze regeling brengt tevens de minste belasting mee voor de aanvragers, zowel administratief als financieel.
Inhoudelijk betekent dit dat de aanvragers in Rijnwaarden een meerjarenvergunning aan kunnen vragen en dat een grotere categorie evenementen meldingsplichtig is in plaats van vergunningplichtig.

Met de vak deskundigen is besproken hoe om te gaan met aanvraag gebruik gemeentegrond in combinatie met kleine evenementen. Uit de praktijk blijkt dat dit tot klachten kan leiden. Er is geconcludeerd dat de huidige regeling voldoet om hierop te handhaven.

<u>Carbid</u>

In essentie zijn de regelingen van beide gemeenten gelijk. In Zevenaar staat de uitwerking in de APV zelf, in Rijnwaarden staat de uitwerking in een beleidsregel. Uitgangspunt is dat de regeling in de APV wordt weergegeven. Dit is gebeurd met de volgende toevoegingen:

- De stiltegebieden van Rijnwaarden worden toegevoegd aan het bestaande artikel van Zevenaar;
- We kiezen voor 75 meter afstand tot de bebouwde kom om te mogen schieten met Carbid i.p.v. de 100 meter zoals genoemd in Rijnwaarden;
- Eindtijden van het carbidschieten worden gewijzigd van 02.00 uur op 1 januari naar 18.00 uur op 31 december.

Handelsreclame
Inhoudelijk gaat het hier om het aanprijzen van een bedrijfsnaam en/of activiteit op een onroerende zaak. Zevenaar kent deze regeling. In Rijnwaarden is deze regeling in het verleden geschrapt in het kader van deregulering. Echter zijn zowel de vak deskundigen van Rijnwaarden als Zevenaar het eens over een regeling voor dit onderwerp, omdat het ook een onderdeel van welstandsvereisten is. Hiertoe is enkel Artikel 4:16 lid 3 sub c, de looptijd dat de handelsreclame zichtbaar mag zijn aan of in de onroerend goedzaak aangepast naar '30 dagen'.

Paracommercie
In de nieuwe APV is gekozen voor een tussenoplossing omtrent paracommercie. De paracommerciële regelingen van beide gemeenten verschilde teveel van elkaar om te harmoniseren binnen de APV. Hiervoor dient nieuw beleid te worden opgesteld. Daarom is er na overleg met de vakinhoudelijke deskundigen ervoor gekozen om de onder Artikel 2:34a sub h op te nemen dat voor het grondgebied van Zevenaar voor de herindeling van 01-01-2018 Afdeling 8a van de APV van toepassing is. Voor het grondgebied van Rijnwaarden voor de herindeling van 01-01-2018 geldt de Drank- en horecaverordening Rijnwaarden 2013. Om tot een nieuwe regeling te komen in 2018 is het belangrijk dat er een integraal traject wordt opgezet waarbij de verenigingen en schutterijen aansluiten. Dit zal in een projectmatige aanpak gegoten moeten worden.

Collecteren, venten, snuffelmarkten
Voor collecteren volstaat melding doen door CBF-geregistreerde stichtingen, hierin hebben we de regeling van Zevenaar aangehouden.
Venten is in de nieuwe APV geschrapt. In Zevenaar is dit reeds gedaan in een eerder dereguleringsslag. In overleg met de inhoudsdeskundige in Rijnwaarden is gekozen deze dereguleringsslag toe te passen. Venten komt in de praktijk niet meer voor.
De wens was om het onderdeel snuffelmarkten te laten vervallen en te plaatsen onder klein evenement. Dit bleek helaas niet mogelijk omdat een klein evenement alleen kan plaatsvinden in de open lucht, snuffelmarkten doorgaans niet.

Geluidshinder
Omtrent geluidshinder was er een verschil in de overschrijding van de gestelde normen voor de oefentijd van muziekgezelschappen. In Zevenaar mocht met de normen overschrijden voor de duur van 6 uur per week, in Rijnwaarden 20 uur per week. In artikel 4:5 lid 2 is in de nieuwe APV de norm vastgesteld op een overschrijding van de normen van 6 uur per week, met de afspraak dat dit tot problemen mocht leiden deze norm op verzoek verruimd kan worden tijdens de reguliere wijzigingsronde van de APV.

Afsluiting
Hierboven genoemde punten zijn de afdelingen waarop de APV van de gemeente Zevenaar en Rijnwaarden het meest van elkaar verschilden. In bijlage 2 vindt u een opsomming van alle inhoudelijke en redactionele verschillen per artikel.
Daarnaast bleek de toelichting op de APV in beide gemeenten sterk verouderd. We hebben daarom de gehele toelichting bij de nieuwe APV Zevenaar 2018 up-to-date gemaakt. De basis hiervoor was de model-APV.

Advies
Instemmen met de (concept) Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de gemeente Zevenaar 2018.

* *

Raadsvoorstel

onderwerp	Subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018
zaaknummer	Z/17/294281
documentnummer	INT/17/814233
datum raadsvergadering	31 januari 2018
portefeuillehouder	
datum Stuurgroep	21 november 2017
nummer advies	INT/17/814244
behandelend ambtenaar/afdeling	M.Krosenbrink
telefoon	595136
behandeling in raadscommissie	Ruimte

1. Samenvatting

Rijnwaarden en Zevenaar betaalden verengingen een verschillende vergoeding voor het inzamelen van oud papier. In Rijnwaarden was dat 3,0 cent per kilo, in Zevenaar 2,2 met een mogelijkheid om bij een hoge papierprijs maximaal 2,2 cent extra te ontvangen. Met deze verordening wordt de vergoeding geharmoniseerd op 3,2 cent per kilogram.

2. Raadsvoorstel

De subsidieverordening oud papier Zevenaar vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

De gemeenteraad is het bevoegd orgaan om deze verordening vast te stellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Er voor te zorgen dat in de gehele gemeente Zevenaar de verenigingen dezelfde opbrengst krijgen voor hun bijdrage aan de papierinzameling.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

De vergoeding voor de verenigingen uit Rijnwaarden is 0,2 cent per kilogram gestegen, voor de verenigingen uit Zevenaar komt die overeen met het gemiddelde over de jaren 2014 tot en met 2016. Voordeel voor de verenigingen uit Zevenaar is dat de gegarandeerde vergoeding met 1,0 cent per kilogram stijgt..

Alternatieven

nvt

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

nvt

7. Communicatie

De verenigingen zijn op de hoogte gebracht van de nieuwe verordening.

8. Kosten, baten en dekking

Ten opzichte van de begroting 2017 stijgen de kosten met € 13.400,- op de post FCL 6228 ECL 40401.
De dekking komt uit de afvalstoffenheffing.

Het college van Burgemeester en Wethouders,

Ella Schadd-de Boer	Michel Tromp
burgemeester	gemeentesecretaris

* *

Raadsbesluit

onderwerp	Subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018
zaaknummer	Z/17/294281
documentnr.	INT/17/814230
datum	31 januari 2018

De raad van de gemeente Zevenaar;

Gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders dd 21 november 2017;:

Gelet op artikel 147 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018 vast te stellen

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 31 januari 2018.

De griffier De voorzitter

VERORDENING SUBSIDIE INZAMELING OUD PAPIER ZEVENAAR 2018

Artikel 1: Rechten en plichten inzameling

1.1 Instanties die in aanmerking komen voor inzameling van oud papier en karton binnen de gemeente Zevenaar zijn scholen, verenigingen, organisaties of instellingen die werkzaam zijn in het algemeen lokaal belang en zonder winstoogmerk. Om in aanmerking te komen dienen zij een schriftelijk verzoek tot inzameling in bij het college van burgemeester en wethouders.

1.2 De school, vereniging, organisatie of instelling (verder te noemen "de vereniging") krijgt van de gemeente tot nader bericht het alleenrecht om in de haar toegewezen wijk papier in te zamelen.

1.3 De vereniging zamelt in de haar toegewezen wijk eenmaal per maand huis-aan-huis papier in.

1.4 De vereniging stelt voldoende medewerkers beschikbaar voor de inzameling, de gemeente zorgt voor een inzamelwagen met chauffeur.

1.5 De gemeente en de vereniging leggen nadere afspraken over de inzameling vast in een afsprakenlijst.

1.6 Zodra een vereniging stopt met de inzameling benadert de gemeente een vereniging die op de wachtlijst staat.

1.7 De gemeente zorgt, zo nodig in samenwerking met de vereniging, voor voorlichting over de inzameling.

Artikel 2: Vergoeding

2.1 De vereniging krijgt als vergoeding voor de medewerking van de gemeente gegarandeerd 3,2 cent per ingezamelde kilogram.

Artikel 3: Betaling van de vergoeding

3.1 De gemeente verricht eenmaal per kwartaal de betaling aan de vereniging en overlegt daarbij de weegbonnen van de inzameling.

Artikel 4: Bijzondere gevallen

In gevallen waarin deze verordening niet voorziet besluit het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 5: Inwerkingtreding en citeertitel

4.1 Deze verordening treedt in werking op 1 februari 2018.

4.2 Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening subsidie inzameling oud papier Zevenaar 2018.

4.3 De verordening subsidie inzameling oud papier Zevenaar 2012 wordt ingetrokken op het moment waarop deze verordening in werking treedt zoals genoemd in het eerste lid.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Zevenaar in zijn openbare vergadering van 31 januari 2018,

De griffier, De voorzitter,

Technische Vraag/vragen*

Datum indiening: 17 januari 2018

Commissie-/raadsvergadering: Raadsvergadering 31 januari 2018
Raadsvoorstelnummer: Z/17/294281
Onderwerp: Subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018

Naam fractie: VVD
Naam raads/commissielid: P.A. Vos

Vragen:

1. *Wat bracht het oud papier op in zowel Rijnwaarden en in Zevenaar per kilo gemiddeld in 2017?*

Het oud papier bracht in Rijnwaarden in 2017 het vaste bedrag van 3,0 cent per kilogram op, in Zevenaar 4,1 cent, omdat de papierprijs in de eerste drie kwartalen van 2017 hoog was.
Het nieuwe subsidiebedrag is gebaseerd op het gemiddelde over de jaren 2014 tot en met 2016.

2. *Was er in Rijnwaarden geen verordening want die wordt niet ingetrokken?*

Dit is juist.

3. *Waarom treedt de nieuwe verordening pas in per februari en niet per januari?*

Een verordening treedt pas in werking na bekendmaking. Het in werking laten treden van een verordening met terugwerkende kracht kan wel maar niet als dit negatieve gevolgen met zich meebrengt. Omdat dit niet geheel is uit te sluiten is ervoor gekozen om pas na behandeling in de raad de verordening in werking te laten treden.

AMENDEMENT

Raadsvergadering: woensdag 31 januari 2018

Onderwerp: Subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018

Raadsvoorstelnummer: Z/17/294281

Toelichting:
Door de harmonisatie van subsidie inzake inzameling oud papier, blijkt dat het voor de Zevenaarse verenigingen een achteruitgang kan betekenen in opbrengsten.

Voorgesteld wordt:

Het raadsbesluit als volgt te amenderen:

1. De subsidieverordening inzameling oud papier Zevenaar 2018 vast te stellen met de toevoeging aan de verordening om maximaal 1 cent extra te ontvangen bij een hogere papierprijs.

Ondertekening:
Zevenaar, 31 januari 2018

De fractie van de VVD,
namens deze,

R. Teunissen
Fractievoorzitter.

Raadsvoorstel

onderwerp	Algemene verklaring van geen bedenkingen
zaaknummer	Z/17/295284
documentnummer	INT/17/813768
datum raadsvergadering	31 januari 2018
portefeuillehouder	
datum Stuurgroep	12 december 2017
nummer advies	INT/17/814252
behandelend ambtenaar/afdeling	M. Stam / Afdeling Ontwikkeling
telefoon	
behandeling in raadscommissie	Ruimte

1. Samenvatting

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor omvangrijke projecten in strijd met het bestemmingsplan moet de gemeenteraad een Verklaring van geen bedenkingen afgeven. De gemeenteraad kan aangeven in welke categorieën van gevallen het college geen Verklaring van geen bedenkingen aan de raad hoeft te vragen (Algemene verklaring van geen bedenkingen). Om de afhandeling volledig in handen van het college te stellen moet ook de bevoegdheid tot het vaststellen van een exploitatieplan gedelegeerd worden. Hiermee kan invulling gegeven worden aan het duale stelsel en sturen op hoofdlijnen. Voor betreffende gevallen wordt besluitvorming vereenvoudigd en versneld.

De raad van de gemeente Zevenaar heeft op 27 januari 2011 een Algemene verklaring van geen bedenkingen afgegeven. De raad van de gemeente Rijnwaarden heeft vergelijkbaar besluiten genomen op 2 november 2010, 1 november 2011 en 29 mei 2012. Voorgesteld wordt om een nieuwe Algemene verklaring van geen bedenkingen af te geven.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u om:

1. de volgende regelingen in te trekken:
    a. Algemene verklaring van geen bedenkingen en delegatiebesluit exploitatieplan, door de gemeenteraad van Zevenaar vastgesteld op 27 januari 2011;
    b. Verklaring van geen bedenkingen, door de gemeenteraad van Rijnwaarden vastgesteld op 2 november 2010;
    c. Verklaring van geen bedenkingen, door de gemeenteraad van Rijnwaarden vastgesteld op 1 november 2011;
    d. Verklaring van geen bedenkingen, door de gemeenteraad van Rijnwaarden vastgesteld op 29 mei 2012;
2. categorieën van gevallen aan te wijzen waarin geen Verklaring van geen bedenkingen als bedoeld in artikel 6.5 lid 1 Besluit omgevingsrecht is vereist (zie besluit);
3. het college van burgemeester en wethouders te mandateren om aanvragen voor omgevingsvergunningen met betrekking tot het toepassen van een activiteit op grond van artikel 2.12 eerste lid, onder a, sub 3° Wet algemene bepalingen omgevingsrecht te beoordelen op ontvankelijkheid;
4. de bevoegdheid om een exploitatieplan vast te stellen, danwel daarvan af te zien, bij samenloop met een omgevingsvergunning waarvan wordt afgeweken van een bestemmingsplan, te delegeren aan burgemeester en wethouders;

5. het gebruik van de Algemene verklaring van geen bedenkingen voor de aangewezen categorieën uit te sluiten voor enkele specifieke situaties.

3. Waarom naar de raad

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor omvangrijke projecten in strijd met het bestemmingsplan, waarvoor de uitgebreide procedure van toepassing is, moet de gemeenteraad een Verklaring van geen bedenkingen afgeven. De gemeenteraad kan aangeven in welke categorieën van gevallen het college geen Verklaring van bedenkingen aan de raad hoeft te vragen. Om de afhandeling volledig in handen van het college te stellen moet ook de bevoegdheid tot het vaststellen van een exploitatieplan gedelegeerd worden. Hiermee kan invulling gegeven worden aan het duale stelsel en sturen op hoofdlijnen. Voor betreffende gevallen wordt besluitvorming vereenvoudigd en versneld.

De raad van de gemeente Zevenaar heeft op 27 januari 2011 een Algemene verklaring van geen bedenkingen afgegeven. De raad van de gemeente Rijnwaarden heeft vergelijkbaar besluiten genomen op 2 november 2010, 1 november 2011 en 29 mei 2012. Het vaststellen van een (nieuwe) Algemene verklaring van geen bedenkingen in het kader van de herindeling is een bevoegdheid van uw raad.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

- verkorten van proceduretijden voor het verlenen van omgevingsvergunningen
-voorkomen dat uw raad overspoeld wordt met ruimtelijke procedures voor kleinere plannen en daardoor niet meer toekomt aan de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid en ruimtelijke procedures van grotere plannen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

Vereenvoudigde en snelle afhandeling van vergunningaanvragen in strijd met het bestemmingsplan
Door het afgeven van een Algemene verklaring van geen bedenkingen wordt de procedure van afgifte van de omgevingsvergunning voor aangewezen categorieën vereenvoudigd en versneld. De afgifte is niet meer afhankelijk van de vergadercyclus van de gemeenteraad.

Sturen op hoofdlijnen
Ruimtelijke ontwikkelingen met relatief geringe impact worden aan het college van burgemeester en wethouders overgelaten. 'Kleine' gevallen worden niet meer aan de gemeenteraad voorgelegd. Dit past in het duale stelsel waarbij de gemeenteraad de hoofdlijnen vaststelt waarbinnen het college kan opereren.

Projecten moeten blijven voldoen aan door de gemeenteraad vastgesteld ruimtelijk beleid
Voor projecten die door specifieke omstandigheden in strijd zijn met het vastgesteld gemeentelijk beleid zal, ondanks het afgeven van een Algemene verklaring van geen bedenkingen, geen omgevingsvergunning worden verleend.

Per concreet geval nog steeds een afweging
Voor elk concreet project zal op het niveau van de omgevingsvergunning nog steeds een ruimtelijke afweging worden gemaakt. Het feit dat uw raad een categorie van gevallen aanwijst, betekent niet dat zonder beperkingen omgevingsvergunningen kunnen worden verleend. De ruimtelijke/planologische aanvaardbaarheid (zie ook het punt hierboven) dient te allen tijde onderbouwd te worden en kan er ook toe leiden dat een aanvraag om omgevingsvergunning geweigerd wordt.

Het college zal haar verantwoording nemen bij het informeren van de gemeenteraad
Als hier (toch) aanleiding toe is zal het college de gemeenteraad informeren over projecten waarvoor zij voornemens is omgevingsvergunning met toepassing van de Algemene verklaring van geen bedenkingen te verlenen.

Slechts enkele significante wijzigen ten opzichte van de eerder door de gemeenteraad van Zevenaar en Rijnwaarden vastgestelde regelingen
De voorgestelde categorieën van gevallen waarin geen Verklaring van geen bedenkingen is vereist, volgen voor verreweg het grootste deel de eerder door de gemeenteraad van Zevenaar óf Rijnwaarden aangewezen categorieën van gevallen. Door de grotere omvang van de gemeente is een schaalsprong nodig. Voorkomen moet worden dat uw raad overspoeld wordt met ruimtelijke procedures voor kleinere plannen en daardoor niet meer toekomt aan de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid en ruimtelijke procedures van grotere plannen. Om die reden is, bij een vergelijking van de in 2010-2012 door de gemeenteraden van Zevenaar en Rijnwaarden vastgestelde regelingen, gekozen voor de ruimste regeling. Naast enkele kleine wijzigingen zijn de volgende meer significante wijzigen doorgevoerd ten opzichte van de eerder vastgestelde regelingen:

- *Wonen*
  Ten aanzien van wonen zijn maximale woningaantallen opgenomen, gelet op en rekening houdend met de reductie van de woningbouwprogrammering. Voorgesteld wordt om een maximum van 30 woningen binnen de bebouwde kom van Zevenaar en een maximum van 10 woningen binnen de dorpen op te nemen. Dit wordt ingekaderd door het woningbouwprogramma en de ruimtelijke afweging (aanvaardbaarheid en inpasbaarheid van de woningen) die op het niveau van de vergunningsaanvraag gemaakt wordt.

- *Detailhandel en kantoren*
  In de regeling van Zevenaar waren detailhandel en kantoren (onder voorwaarden) aangewezen als categorieën van gevallen. Zowel voor kantoren als detailhandel geldt dat er beperkt (markt)ruimte is voor nieuwvestiging. Daarom wordt voorgesteld om deze categorieën niet langer op te nemen, maar allereerst een integrale visie te ontwikkelen en deze visie te verankeren in een nieuwe kantorenvisie en detailhandelsvisie. Indien het betreffende project vervolgens past binnen het nieuwe beleid is geen specifieke verklaring meer nodig omdat het betreffende project dan valt onder de categorie 'Projecten in overeenstemming met vastgesteld beleid'.

- *Maatschappelijk*
  In de regeling van Zevenaar waren voor maatschappelijke projecten (zowel gebruik als bouwen) enkele specifieke uitzonderingen benoemd: begraafplaatsen, een crematorium, dierenasiel, dierenpension, justitiële inrichtingen en een uitvaartcentrum. Deze uitzonderingen zijn, op justitiële inrichtingen na, (inmiddels) niet of veel minder maatschappelijk gevoelig dan asielzoekerscentra en drugsopvang. Daarom wordt voorgesteld om de volgende uitzonderingen op te nemen: een asielzoekerscentrum, drugsopvang, een justitiële inrichting, ambulante psychiatrische zorg, begeleid wonen psychiatrie en daklozenopvang.

- *Kruimelprocedure*
  Op basis van de zogeheten kruimellijst (artikel 2.12, eerste lid onder a, sub 2 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in combinatie met bijlage II, artikel 4 van het Besluit omgevingsrecht (Bor)) kan worden afgeweken van het bestemmingsplan. Het gaat dan onder meer om nutsvoorzieningen, het wijzigen van het gebruik van gronden en bestaande bouwwerken en het

uitbreiden van bestaande bouwwerken. Het gaat hier om een procedure die acht weken duurt en daarmee een beduidend eenvoudigere procedure dan de uitgebreide procedure waarvoor een Verklaring van geen bedenkingen van de raad voor benodigd is (26 weken). Om die reden wordt voorgesteld om deze categorieën van gevallen waarvoor de reguliere procedure mogelijkheden biedt, niet langer op te nemen.

- *Stedelijk uitloopgebied*
  In de regeling van Zevenaar was naast een indeling in algemeen, stedelijk gebied (binnen de bebouwde kom) en landelijk gebied ook stedelijk uitloopgebied (aansluitend aan de bebouwde kom) als groep opgenomen. Van de categorieën van gevallen in deze groep sinds 2011 nauwelijks gebruik gemaakt. Om die reden wordt voorgesteld deze categorieën van gevallen niet langer op te nemen.

Alternatieven
Indien uw raad niet besluit tot het aanwijzen van categorieën van gevallen waarin geen Verklaring van geen bedenkingen is vereist, is per omgevingsvergunning waarop de uitgebreide procedure van toepassing is, een specifieke Verklaring van geen bedenkingen vereist.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Het besluit kan direct worden ingevoerd in de gemeentelijke werkprocessen. Er is geen evaluatie nodig.

7. Communicatie
Het besluit zal openbaar gemaakt worden. Tegen het besluit tot aanwijzen van categorieën van gevallen waarin het college geen verklaring van bedenkingen aan de raad hoeft te vragen kan geen bezwaar en beroep ingesteld worden.

8. Kosten, baten en dekking
Het vaststellen van onderhavig voorstel heeft geen financiële consequenties.

Het college van Burgemeester en Wethouders,

Ella Schadd-de Boer	Michel Tromp
burgemeester	gemeentesecretaris

* *

Raadsbesluit

onderwerp Algemene verklaring van geen bedenkingen
zaaknummer Z/17/295284
documentnr. INT/17/813769
datum 31 januari 2018

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders dd 12 december 2017;

Gelet op artikel 2.4 en artikel 2.12 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

Gelet op artikel 6.5 lid 1 en lid 3 van Besluit Omgevingsrecht;

Gelet op artikel 6.12 lid 1 en 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

1. de volgende regelingen in te trekken:
    a. Algemene verklaring van geen bedenkingen en delegatiebesluit exploitatieplan, door de gemeenteraad van Zevenaar vastgesteld op 27 januari 2011;
    b. Verklaring van geen bedenkingen, door de gemeenteraad van Rijnwaarden vastgesteld op 2 november 2010;
    c. Verklaring van geen bedenkingen, door de gemeenteraad van Rijnwaarden vastgesteld op 1 november 2011;
    d. Verklaring van geen bedenkingen, door de gemeenteraad van Rijnwaarden vastgesteld op 29 mei 2012;
2. het college van burgemeester en wethouders te mandateren om aanvragen voor omgevingsvergunningen met betrekking tot het toepassen van een activiteit op grond van artikel 2.12 eerste lid, onder a, sub 3° Wet algemene bepalingen omgevingsrecht te beoordelen op ontvankelijkheid;
3. De bevoegdheid om een exploitatieplan vast te stellen, danwel daarvan af te zien, bij samenloop met een omgevingsvergunning waarvan wordt afgeweken van een bestemmingsplan, te delegeren aan burgemeester en wethouders;
4. De navolgende categorieën van gevallen aan te wijzen waarin geen verklaring van geen bedenkingen als bedoeld in artikel 6.5 lid 1 Besluit omgevingsrecht is vereist:

Algemeen

1. Bij het weigeren door burgemeester en wethouders van een aanvraag met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
2. Projecten met summiere afwijkingen: de bouwkosten bedragen minder dan 50.000 euro;
3. Projecten, ongeacht aard en omvang waarvoor:
    a. waarvoor de gemeenteraad een ontwerp-verklaring van geen bedenkingen heeft afgegeven, én
    b. het ontwerp-besluit samen met de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen voor zienswijzen en adviezen ter inzage heeft gelegen, én
    c. zowel op het ontwerp-besluit als op de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen géén zienswijzen en/of adviezen zijn ingediend;

4. Projecten, die in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad aanvaard gemeentelijk beleid waarin specifieke ruimtelijke onderwerpen zijn geregeld, zoals een stedenbouwkundige visie, stedenbouwkundige randvoorwaarden, masterplan of woonvisie;
5. zaken die logischerwijs volgen uit ontgrondingsvergunningen;

Binnen de bebouwde kom [1]

1. Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van woningen/woongebouwen/woongebied al dan niet met bijbehorende wegen, verblijfsgebieden, groenvoorzieningen, water, mits niet gesitueerd op een bedrijventerrein of in de bestemming Groen:
    a. met een maximum van 30 woningen binnen de bebouwde kom van Zevenaar;
    b. met een maximum van 10 woningen binnen de bebouwde kom van de kernen van Aerdt, Angerlo, Babberich, Giesbeek, Herwen, Lathum, Lobith, Pannerden, Spijk en Tolkamer;
2. Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van een bedrijf, bedrijven of bedrijventerrein mits de milieucategorie niet zwaarder is dan in het bestemmingsplan is toegestaan en mits het project niet gesitueerd is binnen een woongebied;
3. Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van cultuur en ontspanning met uitzondering van een bordeel of seksinrichting, mits niet gesitueerd op een bedrijventerrein met milieucategorie 3 en hoger;
4. Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van horeca, mits niet gesitueerd binnen een woongebied en met uitzondering van zware horeca (discotheken, nachthoreca, feestzalen en partycentra);
5. Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van maatschappelijke doeleinden, mits niet gesitueerd op een bedrijventerrein, met uitzondering van asielzoekerscentrum, drugsopvang en justitiële inrichting;
6. Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van recreatie;
7. Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van sport, mits niet gesitueerd binnen een woongebied;
8. Het aanleggen, verbeteren c.q. aanpassen van (bestaande) weg-, water-, parkeer-, fiets-, openbaar vervoer en groenvoorzieningen van lokale aard inclusief bijbehorende bouwwerken, mits niet meer dan 20% van het aanwezige openbaar groen wordt betrokken;
9. Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van gemengde projecten waarbij de afzonderlijke elementen voldoen aan de bovenstaande voorwaarden;
10. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

Buiten de bebouwde kom [2]

11. Realiseren, veranderen, vervangen en uitbreiden van bouwwerken binnen de bestemming Agrarisch, mits niet gesitueerd in een gebied met (bestemde) natuur- en/of landschappelijke en/of ecologische waarden;
12. Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van maatschappelijke doeleinden, met uitzondering van asielzoekerscentrum, drugsopvang en justitiële inrichting;
13. Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van natuur en landschap;
14. Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van extensieve recreatie;

[1] Uitgaande van de begrenzing van de bebouwde kom op basis van de Wegenverkeerswet
[2] Uitgaande van de begrenzing van de bebouwde kom op basis van de Wegenverkeerswet

15. het aanleggen, verbeteren c.q. aanpassen van bestaande weg-, parkeer-, fiets-, - openbaar vervoer en groenvoorzieningen van lokale aard inclusief bijbehorende bouwwerken, mits niet meer dan 20% van het aanwezige openbaar groen wordt betrokken;
16. Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van behoud en ontwikkeling van het watersysteem;
17. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
18. Het gebruiken van gronden niet ten behoeve van bouwen;

I. dat het gebruik van de algemene verklaring van geen bedenkingen voor onder III genoemde categorieën is uitgesloten wanneer een van de volgende criteria van toepassing is:
    a. het is noodzakelijk dat voor het initiatief een milieueffectrapport of een milieueffectbeoordeling op grond van de Wet milieubeheer wordt opgesteld;
    b. het een initiatief voor of met windturbines betreft.

Dit besluit treedt in werking een dag na bekendmaking.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 31 januari 2018

De griffier De voorzitter

	Geval	Zevenaar	Rijnwaarden	Advies/voorstel
A.	**Algemeen**			
1	Weigering aanvraag	niet opgenomen	bij het weigeren door burgemeester en wethouders van een aanvraag met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	regeling Rijnwaarden opnemen. Op basis van de uitspraak van de Raad van State van 6 april 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:921) is voor het weigeren van een aanvraag om omgevingsvergunning ook een verklaring van geen bedenkingen van de raad nodig
2	Kleine projecten	niet opgenomen	projecten met summiere afwijkingen: investering bedraagt minder dan 10.000 euro	regeling Rijnwaarden opnemen, maar investeringen vervangen door bouwkosten en bedrag verhogen tot 50.000 euro. In huidige praktijk blijken investeringen veelal hoger te zijn dan 10.000 euro
3	Ontwerp-verklaring	niet opgenomen	Projecten, ongeacht aard en omvang - de gemeenteraad heeft voor het project een ontwerp-verklaring van geen bedenkingen afgegeven, én - het ontwerp-besluit heeft samen met de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen voor zienswijzen en adviezen ter inzage gelegen, én - er zijn zowel op het ontwerp-besluit als op de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen géén zienswijzen en/of adviezen ingediend.	regeling Rijnwaarden opnemen. De terinzagelegging van een ontwerp-verklaring is verplicht, zo heeft de Raad van State op 19 oktober 2016 aangegeven (ECLI:NL:RVS:2016:2734). Met het opnemen van deze regeling hoeft de raad niet opnieuw gevraagd te worden als er geen zienswijzen worden ingediend op zowel de ontwerp-verklaring als het ontwerp-besluit.
4	Projecten in overeenstemming met vastgesteld beleid	projecten opgenomen in door gemeenteraad vastgesteld ruimtelijke plannen	de in de woonvisie genoemde ontwikkelmogelijkheden	Voorstel: projecten, die in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad aanvaard gemeentelijk beleid waarin specifieke ruimtelijke onderwerpen zijn geregeld. Hierbij kan gedacht worden aan een omgevingsvisie, structuurvisie, stedenbouwkundige visie, stedenbouwkundige randvoorwaarden, masterplan of woonvisie.
5	ontgrondingen	niet opgenomen	zaken die logischerwijs volgen uit ontgrondingsvergunningen	Regeling rijnwaarden overnemen

Bijlage 1 bij Notitie Algemene verklaring van geen bedenkingen

B.	**Binnen bebouwde kom**			
1	Bouwen	niet opgenomen	Bouwwerk binnen de bebouwde kom - niet liggend in een beschermd dorpsgezicht - de hoogte van het bouwwerk bedraagt niet meer dan 10 meter, én - de totale oppervlakte van het bouwwerk bedraagt niet meer dan 150 m2. Realiseren bouwwerk binnen de bebouwde kom - niet liggend in een beschermd dorpsgezicht - maximum 2 bouwwerken.	voorstel: 1. voor woningen beperking opnemen (zie hierna). 2. Regeling verruimen door uit te gaan van de indeling in functies zoals Zevenaar deze heeft vastgesteld en indien gewenst beperkingen opnemen ten aanzien van bouwen.
	Gebruik	Wijzigen van het planologisch gebruik van bestaande bouwwerken met een maximale oppervlakte van 1.500 meter, al dan niet met inpandige bouwactiviteiten, waarbij de beoogde activiteit een milieubelasting van maximaal milieucategorie 2 heeft;	Het gebruik van gronden, binnen en buiten de bebouwde kom - het wijzigen van het gebruik van gronden, niet ten behoeve van bouwen.	Met kruimelprocedure is veel grotere afwijking mogelijk. Voorstel om deze categorie te laten vervallen.

2	Woningbouw	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van woningbouw (woning / woongebied) met bijbehorende wegen, verblijfsgebieden, groenvoorzieningen, water, mits niet gesitueerd op een bedrijventerrein of in de bestemming Groen;	Realiseren bouwwerk binnen de bebouwde kom - niet liggend in een beschermd dorpsgezicht - maximum 2 bouwwerken	Voor nieuwe gemeente is maximaal 2 woningen te beperkend, gelet op de omvang van de gemeente en mogelijke initiatieven die zich voor kunnen doen. Tegelijkertijd wordt in Zevenaar gewerkt aan een beperking van de woningbouwprogrammering. Daarom is het opnemen van een drempel gewenst. Voorstel: onderscheid maken tussen verschillende kernen: Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van woningen/woongebouwen/woongebied al dan niet met bijbehorende wegen, verblijfsgebieden, groenvoorzieningen, water, mits niet gesitueerd op een bedrijventerrein of in de bestemming Groen: a. Met een maximum van 30 woningen binnen de bebouwde kom van Zevenaar; b. Met een maximum van 10 woningen binnen de bebouwde kom van de kernen Aerdt, Angerlo, Babberich, Giesbeek, Herwen, Lathum, Lobith, Pannerden, Spijk en Tolkamer
3	Bedrijven	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van een bedrijf of bedrijventerrein met maximaal milieucategorie 3.1 met uitzondering van windturbine of windturbinepark, niet gesitueerd binnen een woongebied. Voor bestaande bedrijfslocaties voor zover geen wijziging van de milieucategorie plaats vindt	Realiseren, veranderen, vervangen en uitbreiden van bedrijven - mits gesitueerd op als zodanig bestemde bedrijventerreinen.	Voorstel: Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van een bedrijf, bedrijven of bedrijventerrein mits de milieucategorie niet zwaarder is dan in het bestemmingsplan is toegestaan en mits het project niet gesitueerd is binnen een woongebied. Windturbines in algemene uitsluiting: daarvoor is altijd een specifieke vvgb nodig
4	Cultuur en ontspanning	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Cultuur en Ontspanning met uitzondering van een bordeel of sexinrichting, mits niet gesitueerd op een bedrijventerrein milieucategorie 3 en hoger	niet opgenomen	Voorstel: Opnemen regeling Zevenaar: Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van cultuur en ontspanning met uitzondering van een bordeel of sexinrichting, mits niet gesitueerd op een bedrijventerrein met milieucategorie 3 en hoger
5	Detailhandel	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve Detailhandel, mits gesitueerd in, of in aansluiting op een bestaand winkelgebied of op een voor volumineuze detailhandel aangewezen bedrijventerreinen, met een maximale oppervlakte van 1.500 m2, respectievelijk 3.000 m2 op bedrijventerreinen met bestemming volumineuze detailhandel	niet opgenomen	Voorstel: deze categorie niet meer opnemen, maar inzetten op een nieuwe Detailhandelsvisie. Indien het betreffende project vervolgens past binnen het nieuwe beleid is geen specifieke verklaring meer nodig omdat het betreffende project dan valt onder categorie A4.
6	Dienstverlening	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Dienstverlening, niet gesitueerd op een bedrijventerrein, en in woongebieden met een maximale omvang van 75 m2	niet opgenomen	Voorstel: deze categorie niet meer opnemen: met kruimelprocedure is veel grotere afwijking mogelijk qua bouwen en kan tevens het gebruik gewijzigd worden.
7	Horeca	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Horeca mits niet gesitueerd in een woongebied;	niet opgenomen	voorstel: opnemen van de regeling Zevenaar, maar aanvullen met een uitzondering voor zware horeca: discotheken, nachthoreca en partycentra
8	Kantoren	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Kantoordoeleinden, niet zijnde solitaire kantoren gesitueerd op bedrijventerreinen, met uitzondering van congres- en vergadercentra op een bedrijventerrein met milieucategorie 2 en lager	niet opgenomen	Voorstel: deze categorie niet meer opnemen, maar inzetten op een nieuwe kantorensvisie. Indien het betreffende project vervolgens past binnen het nieuwe beleid is geen specifieke verklaring meer nodig omdat het betreffende project dan valt onder categorie A4.
9	Maatschappelijk	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Maatschappelijke doeleinden, mits niet gesitueerd op een bedrijventerrein, met uitzondering van begraafplaatsen, crematorium, dierenasiel, dierenpension, justitiële inrichtingen, uitvaartcentrum	niet opgenomen	Voorstel: opnemen van de regeling Zevenaar, maar uitzonderingen wijzigen in: asielzoekerscentrum, drugsopvang, justitiële inrichting, ambulante psychiatrische zorg, begeleid wonen psychiatrie en daklozenopvang. Deze functies zijn maatschappelijk gevoelig, dat geldt (inmiddels) niet of veel minder voor een begraafplaats, crematorium, dierenasiel, dierenpension en een uitvaartcentrum.
10	Recreatie	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Recreatie	g. Gebouwen voor extensieve recreatie - de hoogte van het gebouw bedraagt niet meer dan 3 meter, én - de totale oppervlakte van het gebouw bedraagt niet meer dan 50 m2.	voorstel: opnemen regeling Zevenaar
11	Sport	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Sport, mits niet gesitueerd in een woongebied	niet opgenomen	voorstel: opnemen regeling Zevenaar

12	Infrastructuur, water en groen	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van parkeerterreinen, openbaar vervoer, wegverkeer, verkeersverblijfsgebied, mits niet meer dan 20% van als groen bestemde ruimte wordt betrokken	De aanleg en aanpassing van weg-, water-, parkeer- en groenvoorzieningen van lokale aard - Aanleg van nieuwe en aanpassing van bestaande niet-structuurbepalende lokale voorzieningen	Voorstel: het combineren van de regelingen van beiden gemeenten: het aanleggen, verbeteren c.q. aanpassen van (bestaande) weg-, water-, parkeer-, fiets-, openbaar vervoer en groenvoorzieningen van lokale aard inclusief bijbehorende bouwwerken, mits niet meer dan 20% van het aanwezige openbaar groen wordt betrokken.
13	Gemengd	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Gemengde projecten waarbij de afzonderlijke elementen voldoen aan de bovenstaande voorwaarden	niet opgenomen	Voorstel: overnemen regeling Zevenaar ivm leesbaarheid
14	Nutsvoorzieningen	Planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van nutsvoorzieningen	niet opgenomen	Voorstel: Niet meer opnemen. Kleine nutsvoorzieningen (maximaal 15 m2, maximaal 3 meter hoog) zijn vergunningsvrij, grotere nutsvoorzieningen (maximaal 50 m2 en maximaal 10 meter hoog) kunnen vergund worden via de kruimellijst. Bij grotere nutsvoorzieningen gaat het om dusdanig forse bouwwerken dat besluitvorming in de raad gewenst is.
15	Bouwwerken, geen gebouwen zijnde	Bouwwerken geen gebouw zijnde (verder geen beperkingen)	b. Bouwwerk binnen de bebouwde kom - niet liggend in een beschermd dorpsgezicht - de hoogte van het bouwwerk bedraagt niet meer dan 10 meter, én - de totale oppervlakte van het bouwwerk bedraagt niet meer dan 150 m2.	Voortstel: regeling Zevenaar opnemen
			Het gebruik van gronden, binnen en buiten de bebouwde kom - het wijzigen van het gebruik van gronden, niet ten behoeve van bouwen.	Voorstel: deze categorie niet meer opnemen. Op basis van de kruimellijst is het wijzigen van het gebruik van gronden binnen de bebouwde kom mogelijk.

C.	**Buiten bebouwde kom**			
1	Agrarisch	Wijzigen van het planologisch gebruik, al dan niet met bouwactiviteiten, binnen de bestemming Agrarisch, mits niet gesitueerd in een gebied met (bestemde) natuur- en/of landschappelijke en/of ecologische waarden	Het gebruik van gronden, binnen en buiten de bebouwde kom - het wijzigen van het gebruik van gronden, niet ten behoeve van bouwen.	Voorstel: Realiseren, veranderen, vervangen en uitbreiden van bouwwerken binnen de bestemming Agrarisch, mits niet gesitueerd in een gebied met (bestemde) natuur- en/of landschappelijke en/of ecologische waarden. In toelichting opnemen dat het niet gaat om wijziging gebruik.
	Maatschappelijk	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Maatschappelijke doeleinden;	niet opgenomen	Voorstel: opnemen van de regeling Zevenaar, maar uitzonderingen toevoegen: asielzoekerscentrum, drugsopvang, justitiële inrichting, ambulante psychiatrische zorg, begeleid wonen psychiatrie en daklozenopvang. Deze functies zijn maatschappelijk gevoelig.
2	Natuur	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van behoud en ontwikkeling van Natuur	Projecten voor het herstel, behoud en ontwikkeling van natuur en landschap Het project past binnen de kaders van het geldende Landschapsontwikkelingsplan	Voorstel: Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van het herstel, behoud en ontwikkeling van natuur en landschap
3	Recreatie	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Recreatie, met uitzondering van intensieve dagrecreatie	Gebouwen voor extensieve recreatie - de hoogte van het gebouw bedraagt niet meer dan 3 meter, én - de totale oppervlakte van het gebouw bedraagt niet meer dan 50 m2.	Voorstel: Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van extensieve recreatie
4	Infrastructuur	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van aanpassen van bestaande infrastructuur, met uitzondering van railinfrastructuur	De aanleg en aanpassing van weg-, water-, parkeer- en groenvoorzieningen van lokale aard - Aanleg van nieuwe en aanpassing van bestaande niet-structuurbepalende lokale voorzieningen	Voorstel: het combineren van de regelingen van beiden gemeenten: het aanleggen, verbeteren c.q. aanpassen van bestaande weg-, parkeer-, fiets-, - openbaar vervoer en groenvoorzieningen van lokale aard inclusief bijbehorende bouwwerken, mits niet meer dan 20% van het aanwezige openbaar groen wordt betrokken.
5	Water	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van behoud en ontwikkeling van het Watersysteem	De aanleg en aanpassing van weg-, water-, parkeer- en groenvoorzieningen van lokale aard - Aanleg van nieuwe en aanpassing van bestaande niet-structuurbepalende lokale voorzieningen	Voorstel: opnemen regeling Zevenaar: Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van behoud en ontwikkeling van het watersysteem

6	Nutsvoorzieningen	Planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Nutsvoorzieningen	niet opgenomen	Voorstel: Niet meer opnemen. Kleine nutsvoorzieningen (maximaal 15 m2, maximaal 3 meter hoog) zijn vergunningsvrij, grotere nutsvoorzieningen (maximaal 50 m2 en maximaal 10 meter hoog) kunnen vergund worden via de kruimellijst. Bij grotere nutsvoorzieningen gaat het om dusdanig forse bouwwerken dat besluitvorming in de raad gewenst is.
7	Bouwwerken geen gebouw zijnde	Bouwwerken geen gebouw zijnde	Bouwwerk geen gebouw zijnde, buiten de bebouwde kom - de hoogte van het bouwwerk bedraagt niet meer dan 15 meter, én - de totale oppervlakte van het bouwwerk bedraagt niet meer dan 100 m2.	Voortstel: regeling Zevenaar opnemen
8	Gebruik		Het gebruik van gronden, binnen en buiten de bebouwde kom - het wijzigen van het gebruik van gronden, niet ten behoeve van bouwen.	Voorstel: de regeling van Rijnwaarden overnemen. Op basis van de kruimellijst is het wijzigen van het gebruik van gronden binnen de bebouwde kom mogelijk, buiten de bebouwde kom is dit beperkt tot logies voor werknemers en de opvang van asielzoekers

D. Stedelijk uitloopgebied

Projecten / activiteiten uit onderstaande lijst die aansluiten aan de bebouwde kom van Angerlo, Babberich, Giesbeek, Lathum, Oud-Zevenaar of Zevenaar

1	Wonen	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van woningbouw (woning / woongebied) met bijbehorende wegen, verblijfsgebieden, groenvoorzieningen, water, met maximale omvang van 30 woningen voor de kernen Angerlo, Babberich, Giesbeek, Lathum en 100 woningen voor de kern Zevenaar	nvt: alleen onderscheid tussen binnen en buiten bebouwde kom	Voorstel: regeling laten vervallen en onderscheid maken tussen binnen en buiten bebouwde kom.
2	Bedrijven	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van een bedrijf of bedrijventerrein met maximaal milieucategorie 3.1 met uitzondering van windturbine of windturbinepark, met een maximale omvang van 2 hectare	nvt: alleen onderscheid tussen binnen en buiten bebouwde kom	Voorstel: regeling laten vervallen en onderscheid maken tussen binnen en buiten bebouwde kom.
3	Horeca	Wijzigen van planologisch gebruik, al dan niet met bouwactiviteiten, van bestaande gebouwen ten behoeve van grootschalige feestzalen, discotheek of bedrijfsmatig nachtverblijf	nvt: alleen onderscheid tussen binnen en buiten bebouwde kom	Voorstel: regeling laten vervallen en onderscheid maken tussen binnen en buiten bebouwde kom.
4	Maatschappelijk	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Maatschappelijke doeleinden;	nvt: alleen onderscheid tussen binnen en buiten bebouwde kom	Voorstel: regeling laten vervallen en onderscheid maken tussen binnen en buiten bebouwde kom.
5	Natuur	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van behoud en ontwikkeling van Natuur;	nvt: alleen onderscheid tussen binnen en buiten bebouwde kom	Voorstel: regeling laten vervallen en onderscheid maken tussen binnen en buiten bebouwde kom.
6	Recreatie	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Recreatie, met uitzondering van dagrecreatie	nvt: alleen onderscheid tussen binnen en buiten bebouwde kom	Voorstel: regeling laten vervallen en onderscheid maken tussen binnen en buiten bebouwde kom.
7	Sport	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Sport, met uitzondering van lawaaisportterreinen	nvt: alleen onderscheid tussen binnen en buiten bebouwde kom	Voorstel: regeling laten vervallen en onderscheid maken tussen binnen en buiten bebouwde kom.
8	Infrastructuur	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van aanpassen van bestaande infrastructuur, met uitzondering van railinfrastructuur	nvt: alleen onderscheid tussen binnen en buiten bebouwde kom	Voorstel: regeling laten vervallen en onderscheid maken tussen binnen en buiten bebouwde kom.
9	Watersystemen	Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van behoud en ontwikkeling van het Watersysteem	nvt: alleen onderscheid tussen binnen en buiten bebouwde kom	Voorstel: regeling laten vervallen en onderscheid maken tussen binnen en buiten bebouwde kom.
10	Nutsvoorzieningen	Planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van nutsvoorzieningen	nvt: alleen onderscheid tussen binnen en buiten bebouwde kom	Voorstel: regeling laten vervallen en onderscheid maken tussen binnen en buiten bebouwde kom.
11	Bouwwerken geen gebouw zijnde	Bouwwerken geen gebouw zijnde	nvt: alleen onderscheid tussen binnen en buiten bebouwde kom	Voorstel: regeling laten vervallen en onderscheid maken tussen binnen en buiten bebouwde kom.
12	Wijziging gebruik	Wijzigen van planologisch gebruik, al dan niet met bouwactiviteiten, ten behoeve van herontwikkeling binnen de (hoofd)bestemming wonen, bedrijf of bedrijventerrein, binnen de bestaande milieucategorie	nvt: alleen onderscheid tussen binnen en buiten bebouwde kom	Voorstel: regeling laten vervallen en onderscheid maken tussen binnen en buiten bebouwde kom.

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2018-001

Aan de leden van de gemeenteraad

datum	30 januari 2018
zaaknummer	Z/17/295284/INT/18/818894
onderwerp	Raadsinformatiebrief Algemene verklaring van geen bedenkingen
contactpersoon	Michiel Stam

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding
Op 17 januari heeft de Commissie Ruimte het raadsvoorstel Algemene verklaring van geen bedenkingen besproken. Leden van de Commissie hebben het college vragen gesteld over het raadsvoorstel. Daarnaast heeft de Commissie voorgesteld om de besluitvorming over het raadsvoorstel uit te stellen tot de raadsvergadering van februari 2018. Via deze raadsinformatiebrief gaat het college nader in op deze vragen en zijn we met uw commissie van mening dat het beter is om de behandeling van het voorstel in de raad van februari plaats te laten vinden.

Kernboodschap, context en inhoud
- De door de raden van Zevenaar en Rijnwaarden in de periode 2010-2012 vastgestelde Algemene verklaring van geen bedenkingen verschillen deels sterk van elkaar. Bij het harmoniseren van deze regelingen moesten keuzes gemaakt worden. Daarom wijkt de voorgestelde regeling voor delen van de gemeente af van de regeling zoals deze in de voormalige gemeenten gold.
- Tussen 2010 en 2018 is diverse wet- en regelgeving vastgesteld, waardoor de Algemene verklaring van geen bedenkingen van de voormalige gemeenten niet voldoende actueel was. Het college heeft in het voorstel enkele wijzigingen aangebracht om te zorgen voor een actuele regeling.
- Het project Bommersheufsestraat is gelegen binnen de bebouwde kom van Zevenaar en betrof de bouw van 9 appartementen. Op basis van de regeling die de raad van de gemeente Zevenaar op 27 januari 2011 heeft vastgesteld, was voor dit project geen specifieke Verklaring van geen bedenkingen vereist. De nu voorliggende regeling zou voor dit project tot dezelfde conclusie leiden. In beide gevallen zou in uw raad geen besluitvorming meer plaatsvinden over het al dan niet verlenen van een omgevingsvergunning, maar is dit een bevoegdheid van het college.
- In de voorgestelde regeling heeft het college enkele maatschappelijke functies uitgezonderd. In het kader van de aanvraag om omgevingsvergunning dient voor deze projecten uw raad om een specifieke Verklaring van geen bedenkingen te worden gevraagd. De voorgestelde uitzonderingen sluiten naar het oordeel van het college het beste aan bij projecten die anno 2018 maatschappelijk gevoelig zouden kunnen liggen.

- Het college heeft geen bezwaar tegen het uitstellen van de besluitvorming over het raadsvoorstel Algemene verklaring van geen bedenkingen naar de raadsvergadering van februari 2018. Dit heeft geen nadelige gevolgen voor lopende aanvragen om omgevingsvergunning.

Context

☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
☐ Coalitieafspraak
■ Motie/amendement/toezegging
☐ Anders, namelijk [invullen aanleiding]

Inhoudelijke boodschap

Harmoniseren kan niet geheel beleidsneutraal: keuzes zijn noodzakelijk
Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor omvangrijke projecten in strijd met het bestemmingsplan moet de gemeenteraad een specifieke Verklaring van geen bedenkingen afgeven. De gemeenteraad kan aangeven in welke categorieën van gevallen het college een dergelijke specifieke Verklaring van geen bedenkingen niet aan de raad hoeft te vragen (Algemene verklaring van geen bedenkingen). De raad van de gemeente Zevenaar heeft op 27 januari 2011 een Algemene verklaring van geen bedenkingen afgegeven. De raad van de gemeente Rijnwaarden heeft vergelijkbaar besluiten genomen op 2 november 2010, 1 november 2011 en 29 mei 2012.

De door de raden van Zevenaar en Rijnwaarden in de periode 2010-2012 vastgestelde regelingen verschillen deels sterk. Zo was in de gemeente Rijnwaarden binnen de bebouwde kom al voor drie woningen een specifieke verklaring vereist, terwijl in de bebouwde kom van bijvoorbeeld Angerlo voor woningbouw in algemene zin (dus zonder maximum) geen specifieke verklaring was vereist (zie ook hierna). Er is geen inhoudelijke grondslag om dit verschil in stand te houden. Daarom is het volledig beleidsneutraal harmoniseren van de regelingen niet mogelijk.

Bij het voorstel voor de nieuwe regeling zijn de regelingen van de voormalige gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden als het uitgangspunt genomen. Het college heeft vervolgens gekozen voor de regeling van de voormalige gemeente Zevenaar of de regeling van de gemeente Rijnwaarden of gekozen voor een middenweg. Daarbij heeft het college rekening gehouden met de grotere omvang van de gemeente.

Daarnaast dienen de voorgestelde categorieën van gevallen waarin geen verklaring van geen bedenkingen is vereist , actueel te zijn. Tussen 2010 en 2018 is diverse wet- en regelgeving vastgesteld, waardoor de regelingen van de voormalige gemeenten niet volledig actueel waren. Zo waren categorieën van gevallen aangewezen waarvoor inmiddels de kruimelprocedure (artikel 2.12, eerste lid onder a, sub 2 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) gebruikt kan worden, is de woningbouwprogrammering beperkt en is er minder (markt)ruimte voor detailhandel en kantoren. Deze ontwikkelingen heeft het college verwerkt in het voorliggende voorstel. Daarmee ligt er naar het oordeel van een college een goed uitlegbare regeling, die naar verwachting ook in rechtelijke procedures stand kan houden.

Woningbouw
Op basis van de regeling van de voormalige gemeente Zevenaar was geen specifieke verklaring van geen bedenkingen vereist voor woningbouwplannen binnen de bebouwde kom, ongeacht de omvang. Voor woningbouwplannen met een maximale omvang van 30 woningen aansluitend op de bebouwde kom van

Angerlo, Babberich, Giesbeek, Lathum en Oud-Zevenaar was eveneens geen specifieke verklaring van uw raad vereist. Voor plannen aansluitend op de bebouwde kom van Zevenaar lag de grens op maximaal 100 woningen. Bijvoorbeeld woningbouwplannen binnen de bebouwde kom van Zevenaar werden daarmee niet meer ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. In de gemeente Rijnwaarden was geen specifieke verklaring vereist voor de bouw van maximaal 2 bouwwerken. Dat kunnen twee woningen zijn, maar een één woning met een garage. Zoals hiervoor aangegeven, verschilden de regelingen daarmee sterk en dient een keuze gemaakt te worden voor een nieuwe regeling.

De nu voorgestelde regeling zorgt er voor dat het college voor gebieden in de voormalige gemeente Zevenaar in meer gevallen uw raad zal moeten vragen om een specifieke Verklaring van geen bedenkingen in vergelijking met de regeling die de raad van de gemeente Zevenaar op 27 januari 2011 heeft vastgesteld. Naar het oordeel van het college is dit, gelet op de reductie van de woningbouwprogrammering, een logische stap. Voor gebieden in de voormalige gemeente Rijnwaarden geldt het omgekeerde. In die gebieden zal met de voorgestelde regeling in meer gevallen geen specifieke verklaring van uw raad nodig zijn.

<u>Project Bommersheufsestraat</u>
Het project Bommersheufsestraat is gelegen binnen de bebouwde kom van Zevenaar (naast Musiater) en betrof de bouw van 9 woningen. Op basis van de regeling die de raad van de gemeente Zevenaar op 27 januari 2011 heeft vastgesteld, was voor dit project geen specifieke Verklaring van geen bedenkingen vereist. De nu voorliggende regeling zou voor dit project tot dezelfde conclusie leiden.
Overigens is voor dit specifieke project geen gebruik gemaakt van de door de raad afgegeven Algemene verklaring van geen bedenkingen, maar is gebruik gemaakt van een bestemmingsplanprocedure. De initiatiefnemer gaf er de voorkeur aan om eerst duidelijkheid te hebben over de planologische aanvaardbaarheid alvorens een definitief ontwerp uit te werken en een aanvraag om omgevingsvergunning in te dienen.

<u>Maatschappelijk</u>
In de regeling van de voormalige gemeente Zevenaar was opgenomen dat voor maatschappelijke doeleinden geen specifieke verklaring was vereist voor:

- Binnen de bebouwde kom: projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Maatschappelijke doeleinden, mits niet gesitueerd op een bedrijventerrein, met uitzondering van begraafplaatsen, crematorium, dierenasiel, dierenpension, justitiële inrichtingen, uitvaartcentrum;
- Aansluitend aan de bebouwde kom en in het landelijk gebied: Projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van Maatschappelijke doeleinden;

In de regeling van de voormalige gemeente Rijnwaarden was voor alle maatschappelijke voorzieningen geen specifieke verklaring vereist, mits bepaalde afmetingen niet worden overschreden.

In de voorgestelde regeling zijn projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van maatschappelijke doeleinden opgenomen. Daarmee is voor deze projecten, gebruik en bouwen geen specifieke verklaring van uw raad vereist. Een uitzondering wordt gemaakt voor projecten, gebruik en bouwen op een bedrijventerrein (binnen de bebouwde kom), asiel asielzoekerscentrum, drugsopvang en justitiële inrichting (binnen en buiten de bebouwde kom). Hiervoor is te allen tijde een specifieke verklaring van uw raad vereist. Daarmee stelt het college andere uitzonderingen voor dan in de

regeling van de voormalige gemeente Zevenaar waren opgenomen. Naar het oordeel van het college liggen asielzoekerscentra, drugsopvang en justitiële inrichtingen maatschappelijk veelal gevoelig, waardoor een oordeel van uw raad gewenst is. Voor begraafplaatsen, crematoria, dierenasiels, dierenpensions en uitvaartcentra geldt dat (inmiddels) in mindere mate.

Algemene verklaring van geen bedenkingen in relatie tot participatie en goede ruimtelijke ordening
Het door uw raad aanwijzen van categorieën van gevallen waarin geen specifieke verklaring van geen bedenkingen is vereist, betekent niet dat voor de betreffende ontwikkelingen participatie of een ruimtelijke afweging minder belangrijk wordt. Integendeel: ook het college hecht veel waarde aan participatie, zoals in het coalitieakkoord is opgenomen. Indien daar (toch) aanleiding toe is zal het college de gemeenteraad informeren over projecten waarvoor zij voornemens is omgevingsvergunning met toepassing van de Algemene verklaring van geen bedenkingen te verlenen. De uitkomsten van het participatietraject kan één van de redenen zijn.

Voor elk concreet project zal op het niveau van de omgevingsvergunning nog steeds een ruimtelijke afweging worden gemaakt. Daarbij wordt onder meer getoetst aan door uw raad vastgesteld ruimtelijk beleid. Deze toets aan vastgesteld beleid of de ruimtelijke afweging kan er toe leiden dat een aanvraag om omgevingsvergunning geweigerd wordt, ook al past het betreffende project binnen de categorieën van gevallen waarvoor geen specifieke verklaring van uw raad noodzakelijk is.

Gevolgen uitstel
In de Wet algemene regels herindeling is in artikel 28 de bepaling opgenomen dat gemeentelijke voorschriften die golden op de dag, voorafgaande aan de datum van herindeling (dus 31 december 2017), gedurende twee jaren na de herindelingsdatum hun rechtskracht behouden. Naar het oordeel van het college zijn de besluiten van uw raad tot het aanwijzen van categorieën van gevallen waarin geen specifieke verklaring van geen bedenkingen is vereist, niet aan te merken als gemeentelijk voorschrift. Totdat uw raad een Algemene verklaring van geen bedenkingen heeft vastgesteld, zal het college voor iedere aanvraag waarop de uitgebreide Wabo-procedure van toepassing is, uw raad verzoeken om een specifieke verklaring van geen bedenkingen.

Het uitstellen van de besluitvorming over het raadsvoorstel naar de raadsvergadering van februari 2018 heeft geen nadelige gevolgen voor lopende aanvragen om omgevingsvergunning. Daarom heeft het college hier geen bezwaar tegen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Michel Tromp	Ella Schadd-de Boer
secretaris	burgemeester

Raadsvoorstel

onderwerp	Vaststellen Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018
zaaknummer	Z/17/292995
documentnummer	INT/17/813477
datum raadsvergadering	31 januari 2018
portefeuillehouder	
datum stuurgroep	12 december 2017
nummer stuurgroep advies	ADV/17/809210
behandelend ambtenaar/afdeling	G. Schut/Ruimtelijke ontwikkeling
telefoon	59 54 58
behandeling in raadscommissie	Ruimte

1. Samenvatting

De voormalige gemeente Zevenaar en de voormalige gemeente Rijnwaarden hadden allebei een vastgestelde huisvestingsverordening. Die verordeningen zijn regionaal afgestemd met alle gemeenten in de woningmarktregio Arnhem-Nijmegen en bijna identiek aan elkaar. De verordening van Zevenaar verschilt ten opzichte van die van Rijnwaarden waar het betreft de vergunningplicht voor het onttrekken, samenvoegen en omzetten van woonruimte. De gemeente Zevenaar kende die vergunningplicht wel, terwijl de gemeente Rijnwaarden die plicht niet kende.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De Huisvestingsverordening Gemeente Zevenaar 2017 (vastgesteld op 25 januari 2017) en de Huisvestingsverordening Rijnwaarden 2016 (vastgesteld op 24 november 2015) in te trekken.

2. De Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018 vast te stellen.

3. De inwerkingtreding van de Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018 te bepalen op de dag na bekendmaking.

3. Waarom naar de raad

De gemeenteraad is op grond van artikel 4 Huisvestingswet 2014 het bevoegde orgaan als het gaat om het vaststellen van de huisvestingsverordening.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het voorzien in een actuele en geharmoniseerde huisvestingsverordening.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Intrekken oude verordeningen

Op grond van artikel 28 van de Wet algemene regels herindeling behouden oude verordeningen hun rechtskracht gedurende twee jaren na de datum van herindeling, tenzij de gemeenteraad de verordeningen intrekt dan wel vervallen verklaart. Daarom wordt voorgesteld de oude verordeningen in te trekken alvorens de nieuwe geharmoniseerde verordening vast te stellen.

2.1 Voortzetting bestaande regelgeving
Het betreft voortzetting van bestaande regelgeving. De verordening is regionaal afgestemd en is in beide oude gemeenten van kracht, met dien verstande dat de oude gemeente Zevenaar de vergunningplicht voor onttrekking wel kende en de oude gemeente Rijnwaarden niet. De vergunningplicht is op verzoek van de gemeenteraad van de oude gemeente Zevenaar opgenomen in de verordening om wijzigingen in de woonruimtevoorraad te kunnen reguleren. Omdat de oude gemeenteraad van Zevenaar in het recente verleden uitdrukkelijk heeft verzocht een vergunningplicht in de huisvestingsverordening op te nemen, is ervoor gekozen de vergunningplicht in de te harmoniseren verordening te behouden. De Huisvestingsverordening Gemeente Zevenaar 2017 heeft daarom als basis gediend voor de nieuwe verordening. Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt om een aantal slordigheden in opmaak te corrigeren.

3.1 Inwerkingtreding
In verband met de bestuurlijke boete die is gekoppeld aan de vergunningplicht zoals opgenomen in de vast te stellen verordening is ervoor gekozen de inwerkingtreding niet met terugwerkende kracht te laten plaatsvinden, maar te bepalen op de dag na bekendmaking.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Na vaststelling door uw raad wordt de vaststelling bekendgemaakt en de verordening gepubliceerd conform de daarvoor geldende regelgeving en richtlijnen. De verordening vervalt op 31 december 2019. Daarmee wordt aangesloten bij de looptijd van de oorspronkelijke huisvestingsverordeningen en dus ook bij de looptijd van de huisvestingsverordeningen die in de regio gelden.

7. Communicatie
Als gezegd wordt de vaststelling bekendgemaakt en de verordening gepubliceerd.

8. Kosten, baten en dekking
Niet van toepassing.

Het college van Burgemeester en Wethouders,

Ella Schadd-de Boer	Michel Tromp
burgemeester	gemeentesecretaris

Raadsbesluit

onderwerp	Vaststellen Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018
zaaknummer	Z/17/292995
documentnr.	INT/17/813536
datum	31 januari 2018

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders dd 12 december 2017;

Gelet op artikel 147 van de Gemeentewet en artikelen 2 en 4 van de Huisvestingswet 2014;

besluit:

1. De Huisvestingsverordening Gemeente Zevenaar 2017 (vastgesteld op 25 januari 2017) en de Huisvestingsverordening Rijnwaarden 2016 (vastgesteld op 24 november 2015) in te trekken.

2. De Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018 vast te stellen.

3. De inwerkingtreding van de Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018 te bepalen op de dag na bekendmaking.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 31 januari 2018.

De griffier, De voorzitter,

Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018

De raad van de gemeente Zevenaar;
Gelezen het voorstel van de Stuurgroep Herindeling Rijnwaarden - Zevenaar;
Gelet op de artikelen 4, eerste lid, 5, 6 en 35 van de Huisvestingswet 2014,

Besluit vast te stellen de Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

Aanbodmodel	Toewijzingssystematiek voor woonruimten die aan woningzoekenden worden aangeboden op basis van het meettijdcriterium.
CIZ-indicatie	CIZ staat voor Centrum Indicatiestelling Zorg. Het CIZ verleent indicaties voor zorg die vanuit de WLZ (Wet Langdurige Zorg) wordt geleverd.
Corporatie	Toegelaten instelling als bedoeld in artikel 70 van Woningwet die feitelijk werkzaam is in een of meer gemeenten in de woningmarktregio.
Doorstromer	Woningzoekende die bij verhuizing binnen of naar de regio een zelfstandige woonruimte (huur of koop) in Nederland leeg achterlaat.
Herstarter	Woningzoekende die een zelfstandige woonruimte verlaat zonder dat deze woonruimte beschikbaar komt; dit vanwege echtscheiding, beëindiging partnerregistratie of samenwoning (minimaal gedurende twee jaar, zoals bedoeld in art. 267 lid 3 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek).
Huishouden	Een alleenstaande, of twee of meer personen die een gemeenschappelijke huishouding voeren of willen gaan voeren.
Huishoudinkomen	Het gezamenlijke verzamelinkomen als bedoeld in artikel 2.3 van de Wet Inkomstenbelasting 2001 van de bewoners van een woonruimte met uitzondering van de kinderen in de zin van artikel 4 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, met dien verstande dat in het eerste lid van dat artikel voor ‘belanghebbende’ telkens wordt gelezen ‘huurder’.
Huisvestingsvergunning	Een vergunning als bedoeld in art. 8 eerste lid van de wet.
Huurtoeslaggrens	De huurprijs als bedoeld in artikel 13 lid 1 sub a van de Wet op de huurtoeslag. De huurtoeslaggrens geeft de maximale huur van sociale huurwoningen aan en tevens de maximale huur waarbij een huurder nog in aanmerking kan komen voor huurtoeslag. Per 1 januari 2015

	bedraagt deze grens € 710,68. Het bedrag wordt door het Rijk vastgesteld.
Inkomensverklaring	Een officiële verklaring van de Belastingdienst betreffende de inkomensgegevens over een bepaald belastingjaar.
Inschrijfduur	De periode dat een starter geregistreerd staat als woningzoekende in een register van woningcorporaties in de regio.
Levensloopgeschikte woonruimte	Woonruimte die geschikt is voor een bewoner met een fysieke woningbeperking, als bedoeld in bijlage 2.
Lotingmodel	Toewijzingssystematiek voor woonruimten die aan reguliere woningzoekenden worden aangeboden op basis van loting zonder dat de meettijd hierbij van invloed is.
Maatwerk	Toewijzing van woonruimte die in afwijking van de regels van het aanbod- of lotingmodel door de woningcorporaties op basis van bemiddeling of in de vorm van experimenten.
Mantelzorg	Hulp als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
Meettijd	Tijd tussen de datum waarop een woningzoekende geregistreerd staat (de registratiedatum) in een register van woningcorporaties in de woningmarktregio en het moment waarmee deze woningzoekende reageert op een woonruimte.
Registratiedatum	Voor een starter het eerste moment van inschrijving (inschrijfdatum) in het register van een in de woningmarktregio werkzame corporatie. Voor een doorstromer en herstarter de datum waarop deze persoon in de Basisregistratie personen (BRP) staat geregistreerd op het zelfstandig woonadres op het moment van inschrijven.
Rolstoelgeschikte woonruimte	Woonruimte die geschikt is voor een bewoner die is aangewezen op een rolstoel, als bedoeld in bijlage 2.
Starter	Woningzoekende die bij verhuizing geen zelfstandige woonruimte achterlaat.
Student	Degene die staat ingeschreven aan een universiteit, hogeschool of MBO instelling (niveau 4).
Vergunninghouder	Vergunninghouder als bedoeld in artikel 1, eerste lid onder g van de wet.
Verhuurdersverklaring	Verklaring van de (laatste) verhuurder omtrent het woon- en betalingsgedrag van een woningzoekende.
Wmo-indicatie	Indicatie afgegeven door burgemeester en wethouders aan woningzoekenden, die vanwege de aard van hun fysieke beperking

	zijn aangewezen op een levensloopgeschikte of rolstoelgeschikte woonruimte, zoals aangegeven in bijlage 2.
Wet	De Huisvestingswet 2014.
Woningmarktregio	De regio waarin de volgende gemeenten zijn gelegen: Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Duiven, Doesburg, Druten, Heumen, Lingewaard, Montferland, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen, Zevenaar.
Woningzoekende	Een meerderjarig persoon die in het bezit is van de Nederlandse nationaliteit of van een geldige verblijfstitel en is ingeschreven in het registratiesysteem als bedoeld in artikel 3, en het huishouden, waarvan hij deel uitmaakt.
Woonduur	De periode dat een huishouden aaneengesloten de huidige zelfstandige woonruimte in Nederland bewoont, conform de gegevens van de Basisregistratie Personen (BRP).
Zelfstandige woonruimte	Woonruimte die door een huishouden kan worden bewoond zonder dat het huishouden daarbij afhankelijk is van wezenlijke voorzieningen buiten die woonruimte, dan wel een standplaats voor een woonwagen.
Zorgwoning	Woonruimte die deel uitmaakt van een cluster woonruimten die door een corporatie is aangewezen voor woningzoekenden met een CIZ-indicatie, die minder goed in staat zijn om geheel zelfstandig te opereren op de woningmarkt en allerlei vorm van ondersteuning nodig hebben die alleen in en rond de woonruimte op een passende manier gegeven kan worden. Voor het leveren van deze benodigde zorg- en/of dienstverlening is sprake van een samenwerkingscontract tussen corporatie en zorgleverancier. De zorgaanbieder beheert bij voorkeur zelf de wachtlijst van klanten en bepaalt de voorrangsregels van toewijzing.

Hoofdstuk 2 De huisvestingsvergunning

Artikel 2 Aanwijzing vergunningplichtige woonruimte

1. Zelfstandige woonruimten in eigendom van een corporatie met een huurprijs beneden de huurtoeslaggrens als bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder a, van de Wet op de huurtoeslag mogen niet voor bewoning in gebruik worden genomen of gegeven als daarvoor geen huisvestingsvergunning is verleend.
2. Het bepaalde in lid 1 geldt niet voor zorgwoningen.

Artikel 3 Registratie van woningzoekenden

1. Corporaties dragen in het kader van deze verordening zorg voor het aanleggen en bijhouden van een uniform registratiesysteem van woningzoekenden.
2. Registratie als woningzoekende in dit systeem kan vooraf plaatsvinden of tegelijkertijd met de eerste reactie op een aangeboden woonruimte.
3. Uitschrijving als woningzoekende vindt plaats:
   a. Op schriftelijk verzoek van de woningzoekende of diens nabestaanden;
   b. Na constatering van verwijtbare nalatigheid, zoals het niet tijdig doorgeven van gewijzigde relevante gegevens of het verstrekken van onjuiste informatie over de betreffende inschrijving.

Artikel 4 Aanvraag en inhoud huisvestingsvergunning

1. Een aanvraag om een huisvestingsvergunning wordt ingediend op het moment dat zekerheid bestaat over de te betrekken woonruimte door gebruikmaking van een door burgemeester en wethouders vastgesteld formulier.
2. Bij de aanvraag worden de volgende gegevens verstrekt:
   a. omvang van het huishouden dat de woonruimte gaat betrekken;
   b. huishoudinkomen;
   c. naam en adres van de huurder;
   d. adres, naam van de verhuurder en huurprijs van de te betrekken woonruimte;
   e. beoogde datum van het betrekken van de woonruimte;
   f. indien van toepassing, een afschrift van de indicatie voor een woonruimte met een speciale voorziening rond toegankelijkheid en gebruik;
   g. indien van toepassing, de urgentie van de woningzoekende;
   h. indien van toepassing, een positieve verhuurdersverklaring.
3. De huisvestingsvergunning vermeldt in ieder geval:
   a. adres van de woonruimte waarop de vergunning betrekking heeft;
   b. aan wie de vergunning is verleend;
   c. het aantal personen dat de woonruimte in gebruik neemt.

Artikel 5 Aanbod van woonruimte

1. Het aanbod van de in artikel 2 aangewezen woonruimte wordt door de corporaties bekendgemaakt door publicatie op een toegankelijk, bij voorkeur gemeenschappelijk, digitaal platform.
2. De bekendmaking bevat in ieder geval:
   a. het adres en de huurprijs van de woonruimte;
   b. de mededeling dat de woonruimte niet voor bewoning in gebruik genomen mag worden als daarvoor geen huisvestingsvergunning is verleend,

c. en indien van toepassing, de criteria en voorrangsregels voor het verlenen van de benodigde huisvestingsvergunning.
3. Elke woonruimte die op deze wijze wordt verhuurd wordt binnen twee weken na ondertekening van het huurcontact op hetzelfde digitale platform verantwoord.

Artikel 6 Hoofdregel woningtoewijzing

1. Corporaties bieden vrijkomende zelfstandige woonruimten aan volgens het aanbodmodel dan wel het lotingmodel, tenzij het om maatwerk gaat, als bedoeld in artikel 9.
   De corporaties geven bij de publicatie van het aanbod duidelijk aan welke zelfstandige woonruimten volgens het aanbodmodel worden toegewezen, welke volgens het lotingmodel en voor welke woonruimten aanvullende criteria gelden in het kader van het maatwerk.
2. Een woningzoekende kan op elk moment voor maximaal twee zelfstandige woonruimten in het aanbod- of lotingmodel waarvoor de reactietermijn nog open is, zijn of haar belangstelling kenbaar maken.
3. Iedere op basis van het aanbodmodel gepubliceerde zelfstandige woonruimte wordt na sluiting van de reactieperiode aangeboden aan de woningzoekende met de hoogste urgentie en vervolgens aan de woningzoekende met de langste meettijd, met inachtneming van het gestelde in de artikelen 8 en 10a en 10b. Wanneer twee woningzoekenden met een urgentieverklaring reageren op dezelfde woning, dan gaat de houder van de urgentieverklaring met de oudste ingangsdatum voor. Wanneer twee woningzoekenden met een urgentieverklaring die op dezelfde datum is toegekend reageren op dezelfde woning, dan heeft degene met de langste meettijd voorrang.
4. De op basis van het lotingmodel toe te wijzen zelfstandige woonruimte wordt toegewezen volgens een geautomatiseerde lotingprocedure.
5. Van het totale vrijkomende woningaanbod dient jaarlijks circa 15% volgens het lotingmodel te worden aangeboden.
6. Een corporatie mag per jaar maximaal 30% van het vrijkomend aanbod van de zelfstandige woonruimten die bij deze corporatie in eigendom zijn uitsluiten voor urgent woningzoekenden als bedoeld in artikel 10a.

Artikel 7 Weigering en acceptatie van woonruimten

1. De woningzoekende die volgens het lotingsmodel een uitnodiging voor het bezichtigen van een zelfstandige woonruimte krijgt en hierop niet reageert binnen de reactietermijn die door de corporaties wordt gesteld, dan wel de woonruimte accepteert en er alsnog vanaf ziet, wordt gedurende drie maanden uitgesloten van het lotingsmodel. Gedurende deze periode kan de woningzoekende wel blijven reageren op woonruimten die volgens het aanbodmodel worden aangeboden.
2. De woningzoekende die een zelfstandige woonruimte accepteert, behoudt de opgebouwde meettijd die vervolgens wordt vermeerderd met de woonduur in de nieuwe woonruimte.

Artikel 8 Voorrang bij woonruimte van bepaalde aard, grootte of prijs (passendheidscriteria)

1. De corporaties wijzen woonruimten passend toe conform het bij of krachtens het bepaalde in de Woningwet.
2. Levensloopgeschikte woonruimten kunnen door de corporaties als zodanig worden gelabeld en worden bij voorrang verhuurd aan woningzoekenden die hiervoor een door burgemeester en wethouders afgegeven Wmo-indicatie hebben.
3. Rolstoelgeschikte woonruimten worden door de corporaties als zodanig gelabeld en in eerste instantie verhuurd aan woningzoekenden die hiervoor een door burgemeester en wethouders

afgegeven indicatie hebben. De woonruimten kunnen zowel op basis van bemiddeling worden verhuurd als op basis van het aanbodmodel.
4. Zelfstandige studentenwoningen kunnen als zodanig door een corporatie worden gelabeld. Gelabelde zelfstandige studentenwoningen worden toegewezen aan studenten.
5. In het geval zelfstandige woonruimten vallen onder de woonvorm woongroep krijgen woningzoekenden die lid zijn van de organisatie die de woongroep beheert, voorrang.

Artikel 9 Maatwerk

1. Corporaties mogen jaarlijks maximaal 20% van het totale vrijkomende woningaanbod afwijkend van hetgeen in artikel 6 is bepaald toewijzen. Dit is in de eerste plaats ten behoeve van de huisvesting van bijzondere doelgroepen. Maar daarnaast kan het gaan om specifieke beleids- en toewijzingsexperimenten.
2. In het geval van beleids- en toewijzingsexperimenten gaat het per definitie om maatregelen van tijdelijke aard. De betreffende corporatie stelt burgemeester en wethouders hiervan in kennis en maakt zo nodig nadere afspraken met betreffende burgemeester en wethouders.
3. Voor zover woonruimten waarop het maatwerk van toepassing is worden aangeboden via het aanbod- of lotingmodel, dient expliciet in de aanbiedingsadvertentie te worden vermeld dat sprake is van maatwerk.

Artikel 10a Voorrang bij urgentie

1. Voor de in artikel 2 aangegeven woonruimten wordt bij het verlenen van huisvestingsvergunningen voorrang gegeven aan urgent woningzoekenden.
2. De woningzoekenden worden ingedeeld in de volgende urgentiecategorieën:
   a. woningzoekende vergunninghouders als bedoeld in artikel 28 van de wet;
      Deze woningzoekenden worden door een corporatie bemiddeld naar een woonruimte.
   b. woningzoekenden die verblijven in een voorziening voor tijdelijke opvang van personen die in verband met problemen van relationele aard of geweld hun woonruimte hebben verlaten;
      Deze woningzoekenden worden door een corporatie bemiddeld naar een woonruimte.
   c. woningzoekenden aan wie een mantelzorgurgentieverklaring is verstrekt;
      Deze woningzoekenden zoeken zelf een woonruimte.
   d. woningzoekenden aan wie een herstructureringsurgentieverklaring is verstrekt.
      Deze woningzoekenden hebben de keuze om zelf te zoeken naar een woonruimte of door een corporatie te worden bemiddeld naar een woonruimte.
   e. woningzoekenden aan wie een noodurgentieverklaring is verstrekt.
      Deze woningzoekenden zoeken zelf naar een woonruimte.
3. Als meerdere urgent woningzoekenden in aanmerking komen voor een huisvestingsvergunning wordt de rangorde als volgt bepaald:
   1. als eerste komen in aanmerking woningzoekenden aan wie een herstructureringsurgentieverklaring is verstrekt;
   2. als tweede komen in aanmerking woningzoekende vergunninghouders;
   3. als derde komen in aanmerking woningzoekenden die verblijven in een voorziening voor tijdelijke opvang van personen die in verband met problemen van relationele aard of geweld hun woonruimte hebben verlaten;
   4. als vierde komen in aanmerking woningzoekenden aan wie een mantelzorgurgentieverklaring is verstrekt;
   5. als vijfde komen in aanmerking woningzoekenden aan wie een noodurgentieverklaring is verstrekt.

Artikel 10b Urgentieverklaringen

1. Een corporatie kan een herstructureringsurgentieverklaring verstrekken aan een woningzoekende die vanwege sloop of ingrijpende renovatie de woonruimte moet verlaten en daar niet terugkeert.
2. Burgemeester en wethouders kunnen een mantelzorgurgentieverklaring verstrekken aan een woningzoekende die in de gemeente mantelzorg verleent of ontvangt,
   a. waarbij sprake is van een ondersteuningsvraag,
   b. waarbij sprake is van een mantelzorgrelatie waarin de mantelzorger minimaal 10 uur per week besteedt aan het bieden van mantelzorg, en
   c. waarbij de verwachting is dat de mantelzorgrelatie minimaal een jaar in stand blijft.
3. Burgemeester en wethouders kunnen een noodurgentieverklaring verstrekken aan een woningzoekende die zich in een persoonlijke noodsituatie bevindt, indien deze noodsituatie:
   a. niet door betrokkene zelf is veroorzaakt of kon worden voorkomen, en
   b. niet door betrokkene zelf kan worden opgelost.
4. Een urgentieverklaring kan worden ingetrokken, indien de woningzoekende weigert een door een corporatie aan hem aangeboden woonruimte te aanvaarden.
5. De urgentieverklaringen als bedoeld in de leden 1 en 3 zijn geldig voor het verkrijgen van woonruimten in de woningmarktregio.
6. De urgentieverklaringen als bedoeld in de leden 2 en 3 hebben een geldigheidsduur van vier maanden. Deze geldigheidsduur kan worden verlengd met drie maanden.
7. De urgentieverklaringen vervallen door het aanvaarden van een aangeboden woonruimte.

Artikel 11 Voorwaarden bij noodurgentieverklaring

1. Aan het verstrekken van een noodurgentieverklaring kunnen voorwaarden verbonden worden. Een urgentieverklaring onder voorwaarden kan worden verstrekt aan personen in bijzondere omstandigheden of aan personen met zodanig ernstige psychische en/of psychosociale problemen dat woonbegeleiding geïndiceerd is.
2. Voorwaarden die opgelegd kunnen worden zijn:
   a. acceptatie van begeleiding;
   b. toewijzing van een specifiek geschikte woonruimte.
3. Het verbinden van voorwaarden aan de urgentieverlening wordt in de urgentieverklaring gemotiveerd.

Hoofdstuk 3 Wijzigingen in de woonruimtevoorraad

Deel 1 Onttrekking, samenvoeging en omzetting van woonruimte
Dit deel is uitsluitend van toepassing in de gemeente Zevenaar.

Artikel 12 Aanwijzing vergunningplichtige woonruimte

1. Het verbod als bedoeld in artikel 21 van de wet geldt voor alle woonruimten, die zijn gelegen in de gemeente Zevenaar.
2. Het eerste lid is niet van toepassing bij onttrekking van woonruimte ten behoeve van kantoor- of praktijkruimte of uitoefening van een vrij beroep indien de te onttrekken woonruimte niet groter is dan een derde deel van de gebruiksoppervlakte van de woonruimte met een maximum van 45 m2 en degene die de ruimte gebruikt zelf als hoofdbewoner in de woonruimte woont.

Artikel 13 Aanvraag vergunning

Een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 21 van de wet wordt ingediend door gebruikmaking van een door burgemeester en wethouders vastgesteld formulier.

Artikel 14 Voorwaarden en voorschriften

Burgemeester en wethouders kunnen aan een vergunning als bedoeld in artikel 21 van de wet voorwaarden en voorschriften verbinden.

Artikel 15 Weigeringsgronden

1. Een vergunning als bedoeld in artikel 21 van de wet kan worden geweigerd als:
   a. naar het oordeel van burgemeester en wethouders het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad groter is dan het met de onttrekking, samenvoeging, omzetting of splitsing gediende belang;
   b. het onder a genoemde belang niet kan worden gediend door het stellen van voorschriften en voorwaarden aan de vergunning;
   c. het verlenen van de vergunning zou kunnen leiden tot een onaanvaardbare inbreuk op een geordend woon- en leefmilieu in de omgeving van het betreffende pand.
2. Burgemeester en wethouders kunnen een vergunning verlenen voor tijdelijke onttrekking indien de aanvrager aantoont dat een situatie bestaat die een tijdelijke woonruimteonttrekking rechtvaardigt en waarbij vaststaat dat die onttrekking niet langer dan vijf jaar zal duren.

Deel 2 Splitsing van woonruimte (alleen Arnhem)
Dit deel is uitsluitend van toepassing in de gemeente Arnhem.

Artikel 16 Aanwijzing vergunningplichtige gebouwen

Niet van toepassing in de gemeente Zevenaar

Artikel 17 Aanvraag vergunning

Niet van toepassing in de gemeente Zevenaar

Artikel 18 Voorwaarden en voorschriften

Niet van toepassing in de gemeente Zevenaar

Artikel 19 Weigeringsgronden

Niet van toepassing in de gemeente Zevenaar

Hoofdstuk 4 Overige bepalingen

Artikel 20 Monitoring en verantwoording

1. De woonruimteverdeling vormt onderwerp van een systeem van monitoring en verantwoording. De informatie wordt geleverd door de corporaties die belast zijn met de uitvoering van de woonruimteverdeling.
2. De rapportage bevat in ieder geval de gegevens zoals weergegeven in bijlage 3. Burgemeester en wethouders kunnen aanvullende gegevens verlangen.
3. De rapportage van de monitoring en verantwoording wordt eenmaal per jaar voorgelegd aan burgemeester en wethouders.
4. De werking van de verordening zal uiterlijk 3 jaar na inwerkingtreding integraal worden geëvalueerd.

Artikel 21 Bestuurlijke boete

1. Burgemeester en wethouders kunnen een bestuurlijke boete opleggen voor overtreding van de verboden, bedoeld in de artikelen 8, eerste en tweede lid, en 21 van de wet en voor het handelen in strijd met de voorwaarden of voorschriften, bedoeld in artikel 24 van de wet.
2. De op te leggen bestuurlijke boete voor een overtreding van het verbod, bedoeld in artikel 8, eerste van de wet bedraagt ten hoogste het bedrag dat is vastgesteld voor de eerste categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
3. De op te leggen bestuurlijke boete voor overtreding van de verboden, bedoeld in de artikelen 8, tweede lid, of 21 van de wet, of voor het handelen in strijd met de voorwaarden of voorschriften, bedoeld in artikel 24 bedraagt ten hoogste € 5.000. Deze boete bedraagt ten hoogste € 10.000 als de woonruimte waarop de overtreding betrekking heeft bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd.
4. Indien een bestuurlijke boete is opgelegd voor een overtreding van de in het derde lid genoemde verboden, en binnen vijf jaar herhaling van deze overtreding plaatsvindt, bedraagt de op te leggen bestuurlijke boete ten hoogste 150% van de bedragen genoemd in het derde lid.

Artikel 22 Onvoorziene gevallen

1. In de gevallen waarin deze verordening niet voorziet beslissen burgemeester en wethouders, waarbij zij zich uitsluitend zullen laten leiden door overwegingen betrekking hebbend op de evenwichtige en rechtvaardige verdeling van schaarse woonruimte.
2. Burgemeester en wethouders kunnen van het bepaalde in deze verordening afwijken of afwijking daarvan toestaan ten behoeve van experimenten die in het belang zijn van de volkshuisvesting.

Artikel 23 Overgangsrecht

Aanvragen om woningtoewijzing die zijn ingediend en woningtoewijzingen die zijn verleend op grond van de Regionale huisvestingsverordening Stadsregio Arnhem Nijmegen 2013, de Huisvestingsverordening Gemeente Zevenaar 2016, de Huisvestingsverordening Gemeente Zevenaar 2016 A, de Huisvestingsverordening Gemeente Zevenaar 2017 en de Huisvestingsverordening Rijnwaarden 2016 worden geacht te zijn ingediend onderscheidenlijk te zijn verleend op grond van deze verordening.

Artikel 24 Inwerkingtreding verordening en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking de dag na bekendmaking en vervalt op 31 december 2019.
2. Deze verordening wordt aangehaald als Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018.

De verordening heeft de volgende bijlagen:
1. Toelichting bij de Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018;

2. Richtlijnen voor levensloopgeschikte en rolstoelgeschikte woonruimten (artikel 8, lid 2 en 3 Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018);
3. Monitorgegevens (artikel 20 Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018).

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 31 januari 2018,

De griffier, De voorzitter,

Bijlage 1
Toelichting bij de Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018

1. Inleiding
Deze toelichting maakt deel uit van de Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018 waarin de uitvoering van de woonruimteverdeling wordt geregeld. De verordening is gebaseerd op de Huisvestingswet 2014.

2. Aanwijzing vergunningplichtige woonruimte (artikel 2)
De Huisvestingswet 2014 bepaalt in artikel 7, eerste lid, dat de huisvestingsverordening categorieën goedkope woonruimte kan aanwijzen die niet voor bewoning in gebruik mogen worden genomen of gegeven indien daarvoor geen huisvestingsvergunning is verleend.
In de Huisvestingsverordening wordt nu bepaald dat deze vergunningsplicht geldt voor zelfstandige woonruimten in eigendom van een corporatie met een huurprijs beneden de huurtoeslaggrens als bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder a, van de Wet op de huurtoeslag. In artikel 13, eerste lid onder a van de Wet op de huurtoeslag wordt de rekenhuur genoemd. Volgens artikel 5, eerste lid van deze wet is de rekenhuur de huurprijs, vermeerderd met de servicekosten.
De vergunningsplicht geldt niet voor zorgwoningen. Zorgwoningen zijn woonruimten die deel uitmaken van een cluster woonruimten die door een corporatie is aangewezen voor woningzoekenden met een CIZ-indicatie, die minder goed in staat zijn om geheel zelfstandig te opereren op de woningmarkt en allerlei vormen van ondersteuning nodig hebben die alleen in en rond de woonruimte op een passende manier gegeven kan worden. Voor het leveren van deze benodigde zorg- en/of dienstverlening is sprake van een samenwerkingscontract tussen corporatie en zorgleverancier. De zorgaanbieder beheert bij voorkeur zelf de wachtlijst van klanten en bepaalt de voorrangsregels van toewijzing

3. Registratie (artikel 3)
Voor iedere ingeschreven woningzoekende is de registratiedatum de basis voor de meettijd. Bij de eerste inschrijving wordt bepaald of een woningzoekende starter, doorstromer of herstarter is. Voor een starter wordt de registratiedatum gevormd door het moment dat deze zich inschrijft als woningzoekende. Voor een doorstromer of herstarter wordt de registratiedatum bepaald door de datum waarop de woningzoekende woont in de huidige woning volgens de gegevens van de Basisregistratie Personen (BRP) van de betreffende gemeente. Wanneer sprake is van twee herstarters uit eenzelfde huishouden (bijvoorbeeld echtscheiding waarbij beide ex partners een koopwoning achterlaten en willen verhuizen naar een sociale huurwoning) krijgen zij beide de woonduurdatum die op hen van toepassing is.
Voor doorstromers die willen gaan samenwonen en daarbij beiden een afzonderlijke zelfstandige sociale huurwoonruimte in Nederland leeg achterlaten, geldt als meettijd de som van de meettijd van deze twee afzonderlijke doorstromers. Deze optelling geldt eenmalig, in die zin dat bij eventuele volgende verhuizingen qua meettijd wordt gehandeld als ware toepassing van deze regel/deze optelling nooit heeft plaatsgevonden.

4. Controle van gegevens (artikel 3)
De gegevens waarmee een woningzoekende geregistreerd staat worden door de betreffende corporatie gecontroleerd op het moment van toewijzing van een woning. De woningzoekende is verantwoordelijk voor het actueel houden van zijn inschrijfgegevens.

In het geval van een duurzaam gemeenschappelijke huishouding moet deze aangetoond worden door middel van:

- de huwelijksakte
- of het samenlevingscontract
- of akte van partnerregistratie
- of een uittreksel van de Basisregistratie Personen (BRP) waarin aangetoond wordt dat men minimaal de voorgaande twee jaar met maximaal 2 meerderjarigen heeft samengewoond.

Het verbreken van de duurzaam gemeenschappelijke huishouding moet aangetoond worden door middel van:

- een schriftelijke verklaring, ondertekend door beide partijen, waaruit blijkt dat de duurzaam gemeenschappelijke huishouding verbroken is
- of een echtscheidingsconvenant
- of een akte van ontbinding geregistreerd partnerschap
- of een officieel document van ontbinding van het samenlevingscontract.

5. Procedure huisvestingsvergunning (artikelen 3 en 4)
De corporaties zorgen voor het aanleggen en bijhouden van een uniform registratiesysteem van woningzoekenden. (artikel 3).
Zodra een woning door een corporatie wordt aangeboden aan een woningzoekende, kan deze bij de betrokken corporatie een aanvraag om een huisvestingsvergunning indienen, volgens een door burgemeester en wethouders vastgesteld formulier. De corporaties zijn gemandateerd om een huisvestingsvergunning te verlenen.

6. Verantwoording verhuurde woonruimte (artikel 5)
Elke woonruimte die verhuurd wordt, zal door de corporatie verantwoord worden via voor het publiek toegankelijk media. Dit gebeurt binnen twee weken na afgifte van de huisvestingsvergunning en het tekenen van het huurcontract. Er wordt minimaal verantwoord:

- het adres;
- het aantal reacties;
- de meettijd c.q. code voor wijze van rangordebepaling c.q. manier van toewijzing.

7. Onderscheid tussen aanbodmodel en lotingmodel (artikel 6)
Volgens artikel 6, vijfde lid van de verordening dient van het totale vrijkomende woningaanbod jaarlijks circa 15% volgens het lotingmodel te worden aangeboden. De corporatie kan binnen deze verdeling zelf kiezen welke woningen volgens het aanbodmodel worden aangeboden en welke volgens het lotingmodel. In de laatste categorie zal het met name gaan om woningen voor woningzoekenden die snel een woning nodig hebben en niet in aanmerking komen voor een urgentie. Het gaat in het lotingmodel dus niet om het aanbieden van de minst courante woningen, maar om woningen die de beste match hebben met de beoogde categorie woningzoekenden. Uiteraard kunnen de woningcorporaties via monitoring het aanbod via het lotingmodel optimaliseren.

Van het totale woningaanbod dient 15% via loting te worden aangeboden. Omdat de situatie van zowel vraag als aanbod per gemeente en woningcorporatie kan verschillen hanteert de gemeente een bandbreedte van minimaal 13% en maximaal 17%. Dit percentage geldt per woningcorporatie. Jaarlijks wordt per gemeente en per woningcorporatie gemonitord hoeveel woningen via het lotingmodel worden aangeboden, wat voor woningen het zijn en aan welke doel groepen ze worden verhuurd.

Mocht verhuring binnen het gekozen systeem niet tot verhuur leiden, dan is de corporatie vrij in het kiezen van de methode om tot verhuring van de woning te komen.

8. Woningtoewijzing (artikel 6)
De woning wordt aangeboden op volgorde van de kandidatenlijst, zoals die ontstaat na toepassing van de gekozen rangordebepaler (aanbodmodel, lotingmodel dan wel maatwerk).

Binnen het aanbodmodel wordt zowel voor starters als doorstromers en herstarters de meettijd bepaald door de registratiedatum. Op dit begrip is al onder punt 3 ingegaan.
Als het gaat om de meettijd van starters, kan de registratiedatum nauwkeurig worden bepaald (niet alleen door de dag, maar ook door het tijdstip). In het geval van doorstromers is het denkbaar dat twee kandidaten voor dezelfde woning een gelijke registratie datum hebben. In dat geval wordt de rangorde bepaald door de leeftijd, oud voor jong.

Als een woningzoekende in aanmerking komt voor meer dan één woning, start in principe voor alle betreffende woonruimten een aanbiedingsproces. Dit is ongeacht het model dat gekozen is.

Voorwaarde voor toewijzing is een positieve verhuurdersverklaring en een inkomensverklaring (voor zover van toepassing) en correcte inschrijfgegevens. Een inkomensverklaring kan bij de Belastingdienst worden aangevraagd.

De corporatie verstrekt na acceptatie van de woningtoewijzing namens het burgemeester en wethouders de huisvestingvergunning aan de nieuwe huurder. Burgemeester en wethouders verstrekken daartoe een formulier aan de corporatie.

De woningcorporatie kan besluiten een kandidaat geen huurcontract aan te bieden. Redenen zijn onder andere huurschuld bij de huidige of een vorige verhuurder of het veroorzaken van ernstige overlast. Tevens zal de aanbieding ingetrokken worden indien blijkt dat de relevante gegevens van de woningzoekende in het woningzoekendenregister niet juist zijn of als de woningzoekende weigert medewerking te verlenen aan het controleren van die gegevens. De weigering gebeurt schriftelijk aan de betreffende kandidaat met opgaaf van reden(en) en met verwijzing naar de mogelijkheid daartegen een klacht in te dienen.

9. Toewijzing van levensloopgeschikte en rolstoelgeschikte woningen (artikel 8)
De Wmo-indicatie voor een levensloopgeschikte woning of een rolstoelgeschikte woning vindt op lokaal niveau plaats en wordt in de hele woningmarktregio geaccepteerd. Het maakt daarbij niet uit of de indicatie binnen of buiten de woningmarktregio is afgegeven.
Het verlenen van een Wmo-indicatie is een besluit waartegen op grond van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar en beroep kan worden aangetekend. Het college van burgemeester en wethouders dat de Wmo-indicatie afgeeft neemt zelf de bezwaar- en beroepschriften in behandeling.

Voor de richtlijnen waaraan de betreffende woningen moeten voldoen, wordt verwezen naar bijlage 2. Levensloopgeschikte woningen zijn bedoeld voor mensen met een (lichte) fysieke beperking. Op lokaal niveau kunnen burgemeester en wethouders en de in de gemeente werkzame corporaties afspraken maken over de toewijzing van deze woningen.

Rolstoelgeschikte woningen die via het aanbodmodel worden geadverteerd, worden in eerste instantie uitsluitend aangeboden aan woningzoekenden met een indicatie voor een levensloopgeschikte c.q. rolstoelgeschikte woning. Indien deze woningen twee keer vruchteloos worden aangeboden, wordt de derde keer bij voorrang geadverteerd voor woningzoekenden met de betreffende indicatiestelling. Indien er dan weer geen kandidaten zijn voor deze woning, wordt hij bij de derde keer adverteren op basis van de normale volgordebepaling aan een andere woningzoekende toegewezen.

10. Maatwerk (artikel 9)
Per corporatie mag maximaal 20% van het vrijkomende aanbod onder de huurtoeslaggrens aangewend worden voor maatwerk. De 20% is berekend over het totaal aantal voor verhuur beschikbare woningen. Voor landelijk werkzame corporaties geldt deze in relatie tot het totaal aantal mutaties dat zij binnen de woningmarktregio hebben. Voor corporaties met minder dan 20 mutaties per jaar kan met burgemeester en wethouders een afwijkend, hoger percentage maatwerk worden afgesproken.

Het maatwerk heeft in de eerste plaats betrekking op het via bemiddeling huisvesten van specifieke doelgroepen, zoals:

- De huisvesting van woningzoekenden met een Wmo-indicatie voor een rolstoelgeschikte woning. Een woningzoekende met een dergelijke indicatie maakt de keus tussen zelfstandig op zoek gaan naar een aangepaste woning of gebruik maken van bemiddeling. De Wmo-indicatie vindt op lokaal niveau plaats en wordt in de hele woningmarktregio geaccepteerd. Het maakt daarbij niet uit of de indicatie binnen of buiten de woningmarktregio is afgegeven.
- De huisvesting van cliënten via of op voordracht van maatschappelijke instellingen of bij uitstroom van cliënten uit instellingen.
- 'Tweede kans' huisvesting na huisuitzetting.

De corporatie(s) verantwoorden achteraf de verhuringen die onder meer zijn gedaan in het kader van bemiddeling via voor het publiek toegankelijke media (bijv. verantwoordingstabel) en in hun jaarlijkse verslaglegging.

11. Urgentie (artikel 10a en 10b)
Algemeen
De deelnemende gemeenten en corporaties in de woningmarktregio hanteren hetzelfde urgentiebeleid. Er wordt overal met dezelfde urgentiecriteria gewerkt.
Daartoe is er in de woningmarktregio één regionale urgentiecommissie werkzaam. De urgentiecommissie woonruimteverdeling is namens burgemeester en wethouders van de contactgemeente belast met het behandelen van alle aanvragen om noodurgentie. De benoeming van de leden van deze commissie valt onder verantwoordelijkheid van dit college. De werkzaamheden van de commissie zijn vastgelegd in het Reglement aanvragen noodurgentieverklaring woonruimteverdeling Arnhem 2016, dat deel uitmaakt van de bestuursovereenkomst die gemeenten in de woningmarktregio hebben gesloten.

Rangordebepaling
Een urgent woningzoekende gaat voor een regulier woningzoekende, tenzij voor de betreffende woning de voorrang voor urgent woningzoekenden is uitgesloten. Dit laatste is in de presentatie van de woning (bijvoorbeeld in de advertentie) duidelijk kenbaar gemaakt. Als er twee of meer urgent woningzoekenden reageren op dezelfde woning, wordt de rangorde van de urgent woningzoekenden bepaald op de wijze zoals bepaald in artikel 10a.

Mantelzorg
Ontvangers en verleners van mantelzorg moeten voldoen aan de volgende voorwaarden om voor urgentie via een mantelzorgurgentieverklaring als bedoeld in artikel 10b in aanmerking te komen:

- Er is sprake van een ondersteuningsvraag
- Er is sprake van een mantelzorgrelatie
- De mantelzorger besteedt minimaal 10 uur per week aan mantelzorg
- Er is sprake van langdurige ondersteuning waarbij de verwachting bestaat dat de mantelzorgrelatie minimaal 1 jaar na de verklaring in stand blijft

Daarnaast kan de afstand of reistijd tussen de ontvanger en verlener van mantelzorg bij de beoordeling van een aanvraag om een mantelzorgurgentieverklaring worden betrokken.
De mantelzorgurgentieverklaring is alleen geldig in de gemeente die deze verklaring heeft afgegeven. Dit is de gemeente waar de mantelzorg wordt verleend of ontvangen.
Het verstrekken van een mantelzorgurgentieverklaring is een besluit waartegen op grond van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar en beroep kan worden aangetekend. Het college van burgemeester en wethouders dat de mantelzorgurgentieverklaring afgeeft neemt zelf de bezwaar- en beroepschriften in behandeling.
Woningzoekenden die mantelzorg verlenen of ontvangen worden niet bemiddeld naar een woning.

Noodsituatie

- Er is sprake van een persoonlijke noodsituatie.
- Een (andere) woning in de regio moet een oplossing zijn voor de huidige noodsituatie.
- De huidige woning is niet geschikt (te maken) om het probleem, waarin het huishouden verkeert, te verhelpen.
- De noodsituatie moet zodanig ernstig zijn dat het onverantwoord is deze langer dan vier maanden te laten voortbestaan, geteld vanaf het moment van behandeling van de aanvraag door de urgentiecommissie.
- De noodsituatie moet buiten de schuld (of nalatigheid) van betrokkene zijn ontstaan. Betrokkene is niet verwijtbaar verantwoordelijk te stellen voor het ontstaan of voortbestaan van de problemen. Voor zover er sprake is van verwijtbare verantwoordelijkheid voor ontstaan of voort bestaan van het probleem geldt dit tot een maximum van 3 jaar na het ontstaan van de woonnoodsituatie.
- De noodsituatie was voor betrokkene niet te voorzien, ofwel betrokkene was niet in staat tijdig maatregelen te nemen om de (huidige of aanstaande) woonnoodsituatie te voorkomen.
- Verder was betrokkene niet in staat daarop te anticiperen door middel van tijdig reageren c.q. inschrijven als woningzoekende in de woningmarktregio.
- Van betrokkene wordt verwacht eerst zelf aantoonbaar naar een oplossing van het probleem gezocht te hebben, voordat een noodurgentieverklaring wordt aangevraagd.

Het verstrekken van een noodurgentieverklaring is een besluit waartegen op grond van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar en beroep kan worden aangetekend.

Begeleiding en bemiddeling
Aan het verstrekken van een noodurgentieverklaring kunnen voorwaarden worden verbonden (artikel 11 verordening). De voorwaarden kunnen gelden voor personen in bijzondere omstandigheden of voor personen met zodanig ernstige psychische en/of psychosociale problemen dat woonbegeleiding geïndiceerd is. De voorwaarden die opgelegd kunnen worden, zijn:

- acceptatie van begeleiding;
- toewijzing van een specifiek geschikte woning.

Aan woningzoekenden waarbij begeleiding als voorwaarde is gesteld, kan de woningcorporatie bij woningtoewijzing de eis stellen dat zij deze begeleiding daadwerkelijk accepteren. Weigering van begeleiding kan er toe leiden dat de woningzoekende niet in aanmerking komt voor de woning.

Bij de toewijzing van een specifiek geschikte woning wordt de urgente bemiddeld en gaat dus niet zelf op zoek naar een woning.

12. Kosten aanvraag noodurgentieverklaring
Voor de woningzoekende bedragen de kosten voor het aanvragen van een noodurgentieverklaring € 55,00 (peildatum 1 januari 2015). Dit zal worden geregeld in de Belastingverordening van de contactgemeente.

13. Overige zaken

Bestuurlijke boete (artikel 21)
In artikel 2 is bepaald dat zelfstandige woonruimten in eigendom van een corporatie met een huurprijs beneden de huurtoeslaggrens als bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder a, van de Wet op de huurtoeslag niet voor bewoning in gebruik mogen worden genomen of gegeven als daarvoor geen huisvestingsvergunning is verleend. Het handelen zonder huisvestingsvergunning is een overtreding waartegen een bestuurlijke boete kan worden opgelegd. De bestuurlijke boete bedraagt ten hoogte € 405.
Ook tegen het onttrekken, samenvoegen, omzetten of splitsen van een woonruimte (artikel 12, eerste lid en artikel 16 van de huisvestingsverordening) zonder vergunning kan een bestuurlijke boete worden opgelegd. De bestuurlijke boete bedraagt dan ten hoogte € 5.000. De boete bedraagt ten hoogste € 10.000 ingeval de woonruimte bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd. Bij herhaling van de overtreding kunnen deze boetes worden verhoogd met ten hoogste 50%.

Calamiteiten
Corporaties hebben de mogelijkheid om in geval van calamiteiten, zoals brand en bij levensbedreigende situaties, huurwoningen direct toe te wijzen.

Woningruil
Woningruil valt buiten de regels van de Huisvestingsverordening en telt dan ook niet mee als vrijkomend huuraanbod. Het betreft wel een mutatie en moet daarom meegenomen worden in de verantwoording.

Woonwagen en/of -standplaatsen
Woonwagen en/of -standplaatsen worden bij voorkeur via het aanbodmodel verdeeld.
In enkele gemeenten in deze regio worden deze standplaatsen via bemiddeling verdeeld. Indien dit het geval is telt dit mee als maatwerk.

Overgangsrecht
Op grond van artikel 23 worden procedures rond woningtoewijzing die hun grondslag vinden in de Regionale huisvestingsverordening Stadsregio Arnhem Nijmegen 2013 en de oude huisvestingsverordeningen van de voormalige gemeente Zevenaar en de voormalige gemeente Rijnwaarden afgewikkeld volgens de nieuw vastgestelde verordening. Omdat urgentieverklaringen zijn gericht op woningtoewijzing is het overgangsrecht mede van toepassing op aanvragen om een

urgentieverklaring die zijn ingediend en urgentieverklaringen die zijn verleend op grond van de Regionale huisvestingsverordening Stadsregio Arnhem Nijmegen 2013.

Bijlage 2 Richtlijnen voor levensloopgeschikte woonruimten en rolstoelgeschikte woonruimten (artikel 8, lid 2 en 3 van de Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018)

Levensloopgeschikte woonruimten (rollator)

1. Goed bereikbare entree

De entree van de woonruimte dient goed bereikbaar te zijn, dat wil zeggen dat een bewoner/ bezoeker die gebruik maakt van loophulpmiddelen de woning goed moet kunnen gebruiken:

a. De toegangsroute naar een woning dient verhard en voldoende stroef te zijn
b. Breedte van de toegangsroute dient groter dan 900 mm te zijn
c. Hoogteverschil dient kleiner dan 250 mm te zijn, te overbruggen met helling niet steiler dan 1:12
d. De toegangsroute naar een woongebouw dient verhard en voldoende stroef te zijn
e. Breedte van de toegangsroute groter dan 1200 mm
f. Hoogteverschil tussen 250 en 500 mm, te overbruggen met een helling niet steiler dan 1:12
g. Hoogteverschil vanaf openbare weg mag niet meer zijn dan 500 mm
h. Bij appartementen dient een lift aanwezig te zijn voor woonruimten die niet op de begane grond liggen.
i. Aan de buitenzijde van de voordeur dient een vrije ruimte van minimaal 1200 x 1200 mm te zijn, op waterpas niveau. Aan de binnenzijde minimaal 1200 m breed en 1500 mm diep met ruimte voor een garderobe.

2. Indeling

Alle primaire ruimten (woonkamer, keuken, toilet, hoofdslaapkamer en badkamer) dienen op één bouwlaag te liggen. Als er verblijfsruimten op meer dan één bouwlaag liggen, zijn ze onderling verbonden door een veilige trap. Als de primaire ruimten (woonkamer, keuken, toilet, hoofdslaapkamer en badkamer) op meer dan één bouwlaag liggen, moet tevens de mogelijkheid aanwezig zijn om een traplift aan te brengen.

3. Drempels en draaicirkels

a. In de woonruimte zijn lage (max. 20 mm) of geen drempels. Dat geldt ook voor de toegangsdeuren tot de woonruimte of het woongebouw (in het geval van appartementen e.d.).
b. Als dat laatste niet mogelijk is, dienen hogere drempels door een hellingbaan te worden overbrugd.
c. De afmetingen van de keuken, hoofdslaapkamer en badkamer dienen zodanig te zijn dat een draaicirkel van 1200 mm mogelijk is.
d. In het geval van een afzonderlijk toilet dient de toegangsdeur bij voorkeur haaks op de lengterichting van de toiletpot te staan.

4. De vertrekken

a. Voor alle vertrekken geldt dat alle deurposten minimaal 750 mm breed zijn.
b. Een woonruimte van minimaal 19 m2 en een breedte van minimaal 3,30 m, ruimte voor zitten en eten, voldoende vrij uitzicht.
c. Een privé buitenruimte (balkon, terras) van minimaal 2000 x 1200 mm, met de bereikbaarheid conform punt 1c.

d. Een open of gesloten keuken met een aanrechtlengte van bij voorkeur 2400 mm en een vrije ruimte achter het aanrecht van minimaal 1200 mm diep.
e. Een hoofdslaapruimte van minimaal 10 m2, een breedte van minimaal 2700 mm, een vrije bewegingsruimte aan minimaal één lange zijde van een tweepersoonsbed en naar een garderobe kast van minimaal 800 mm.
f. Een badruimte met een bij voorkeur drempelloze douche, wastafel en toilet, en antislipvloer.
g. Wanneer sprake is van drie of meer slaapkamers een apart tweede toilet van minimaal 1100 mm x 850 mm.

5. Indien sprake is van een woongebouw (zoals bij appartementen) dienen de volgende voorzieningen te worden getroffen:
a. De aanwezigheid van een intercom/videofoon.
b. Een goede verlichting in de hal, trappenhuizen, bergingen, enz.
c. Een goed voor rollatorgebruikers bereikbare entree.
d. Een goed voor rollatorgebruikers bereikbare berging.
e. Bij de entree van het woongebouw een vrije ruimte aan de buitenzijde van minimaal 1500 mm x 1500 mm, op waterpas niveau.
f. In de entreehal een vrije ruimte van 1500 x 1500 mm excl. een vaste zitplaats voor 2 personen
g. Een lift met een binnenbreedte van minimaal 900 mm breed en 1300 mm diep, met schuifdeur of automatische deur .
h. Verkeersruimten (gangen, galerijen e.d.) van minimaal 1200 mm breed.
i. Licht of elektrisch bedienbare deuren van minimaal 800 mm breed en drempelloos dan wel met een lage drempel.
j. Een stalling en oplaadpunt voor een scootmobielen.

6. In de woonruimte dient voldoende comfort (binnenklimaat) te zijn. Indien sprake is van een woongebouw dient dit gebouw voldoende veiligheid (sociale veiligheid, valveiligheid) binnen en buiten de woonruimte te bieden.

Corporaties kunnen overeenkomstig certificaat A (rollatorgeschikt) van het Handboek WoonKeur Bestaande Bouw aanvullende eisen stellen.

Rolstoelgeschikte woonruimten

Naast de hierboven voorschriften voor levensloopgeschikte woningen gelden voor rolstoelgeschikte woonruimten de volgende aanvullende voorschriften:

1. Goed bereikbare entree
a. De bezoekbaarheid van de woning dient goed te zijn, dat wil zeggen dat een bewoner/bezoeker die gebruik maakt van een rolstoel de woning goed moet kunnen gebruiken.
b. Aan de buitenzijde van de voordeur dient een vrije ruimte van minimaal 1500 mm x 1500 mm te zijn, op waterpas niveau. Aan de binnenzijde eveneens minimaal 1500 mm x 1500 mm diep met ruimte voor een garderobe.

1. De vertrekken
a. Een privé buitenruimte (balkon, terras) van minimaal 2000 mm x 1500 m.

b. Een hoofdslaapruimte van minimaal 12 m2, een breedte van minimaal 3000 mm, een vrije bewegingsruimte aan minimaal één lange zijde van een tweepersoonsbed en naar een garderobe kast van minimaal 900 mm;
c. De afmetingen van de keuken, hoofdslaapkamer en badkamer dienen zodanig te zijn dat een draaicirkel van 1500 mm mogelijk is.
d. Het aanrecht dient onderrijdbaar en nastelbaar te zijn voor iemand in een rolstoel.
e. Een badruimte met extra ruimte in voor de grotere draaicirkel van een rolstoel en extra parkeerruimte naast closet en douchezitje.

2. In het geval van een woongebouw (zoals bij appartementen) dienen dat alle deuropeningen minimaal 850 mm breed en drempelloos te zijn. Indien dit niet anders kan, dient een drempel max. 20 mm hoog te zijn).

3. Indien sprake is van een woongebouw (zoals bij appartementen) dienen de volgende voorzieningen te worden getroffen:
a. Een goed voor rolstoelgebruikers bereikbare berging met een bergingsgang van minimaal 1100 mm breed.
b. Verkeersruimten (gangen, galerijen e.d.) van minimaal 1500 mm breed.
c. Bij voorkeur licht of elektrisch bedienbare deuren van minimaal 850 mm breed en drempelloos.

Bijlage 3 Monitorgegevens (artikel 20 Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2018)

De inhoud van de monitorrapportage bevat in ieder geval:

1. Een overzicht van de actief woningzoekenden.
Totalen per jaar
En naar de volgende onderscheiden doelgroepen:
Starters
Doorstromers
Inkomensgroepen
Leeftijdsgroepen
Herkomst
Urgent woningzoekenden

2. Een overzicht van de verhuurde woningen
Totalen per jaar
En naar de volgende onderscheiden doelgroepen:
Starters
Doorstromers
Inkomensgroepen
Leeftijdsgroepen
Herkomst

3. Slaagkansen
Totalen
En naar de volgende onderscheiden doelgroepen
Starters
Doorstromers
Inkomensgroepen
Leeftijdsgroepen

4. Monitoring aanpassingen 2013
Behoud meettijd bij verhuizing
Toewijzing naar verdeler (bemiddeling, meettijd, loting, direct te huur)
Sanctie “geen reactie bij loten

5. Verhuisbewegingen
Weergave verhuisbewegingen (>10) binnen en tussen gemeenten in de woningmarktregio.

6. Weergave kerngegevens voor de woningmarktregio en per gemeente.

Een en ander bij voorkeur volgens het in 2014 door Entree gehanteerde model.

EXTERNE MANDATEN

Mandaatbesluit voor de uitvoering van de woonruimteverdeling 2016

1. Aan de besturen van de corporaties wordt de volgende bevoegdheid gemandateerd:

Het nemen van een beslissing op een aanvraag om een huisvestingsvergunning als bedoeld in artikel 8 van de Huisvestingswet 2014 juncto artikel 2, eerste lid van de Huisvestingsverordening Zevenaar 2016.

2. Aan de Urgentiecommissie woonruimteverdeling van de gemeente Arnhem wordt de volgende bevoegdheid gemandateerd:

Het nemen van een beslissing op grond van artikel 13, eerste lid van de Huisvestingswet 2014, juncto artikel 10b, derde lid van de Huisvestingsverordening Zevenaar 2016.

Mandaatbesluit beslissen op bezwaar tegen besluiten van de Urgentiecommissie woonruimteverdeling 2016

De uitoefening van de bevoegdheid tot het nemen van beslissingen op bezwaar tegen besluiten van de Urgentiecommissie woonruimteverdeling van de gemeente Arnhem op grond van artikel 10b van de Huisvestingsverordening Gemeente Zevenaar 2016 wordt gemandateerd aan het hoofd van de afdeling Sociale Zekerheid en Omgevingsrecht van de gemeente Arnhem en het hoofd van de afdeling Juridisch Advies en Control van de gemeente Arnhem.

INTERNE MANDATEN

Mandaatbesluit verstrekken mantelzorgurgentieverklaring op grond van de Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2016

de bevoegdheid op grond van artikel 10b, tweede lid van de Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2016 om een mantelzorgurgentieverklaring te verstrekken aan woningzoekenden die in de gemeente mantelzorg ontvangen of verlenen, te mandateren aan de Medewerkers kwaliteit en controle en de Consulenten loket WMO van het team Maatschappelijke Ondersteuning;

Mandatering verstrekking verhuisindicatie op basis van de Huisvestingswet

Alle besluiten in het kader van een verhuisindicatie op grond van artikel 8, lid 2 en 3 van de Huisvestingsverordening Zevenaar te mandateren aan de Medewerkers kwaliteit en controle en Consulent Loket WMO van team MO.

Raadsvoorstel

onderwerp	Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018
zaaknummer	Z/17/295282
documentnummer	INT/17/813771
datum raadsvergadering	31 januari 2018
portefeuillehouder	
datum Stuurgroep	12 december 2017
nummer advies	INT/17/812453
behandelend ambtenaar/afdeling	M. Stam / Afdeling Ontwikkeling
telefoon	
behandeling in raadscommissie	Ruimte

1. Samenvatting

Op basis van het Besluit ruimtelijke ordening zijn gemeenten verplicht om bij gemeentelijke verordening regels te geven over de aanwijzing van een adviseur inzake planschade en de wijze waarop deze tot een advies komt. Beide herindelingsgemeenten hebben een gelijkluidende procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade vastgesteld. Met onderhavig voorstel wordt uw raad, in het kader van de herindeling, voorgesteld een nieuwe procedureverordening vast te stellen. De voorgestelde regeling vormt geen inhoudelijke wijziging.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u om:

1. de volgende regelingen in te trekken:
    a. de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2009, door de gemeenteraad van Zevenaar vastgesteld op 28 januari 2009;
    b. de Procedureverordening planschadevergoeding, door de gemeenteraad van Rijnwaarden vastgesteld op 29 september 2009;
2. de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018 vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is een hoofdstuk opgenomen met betrekking tot financiële bepalingen (afdeling 6.1 en verder). Een van de onderdelen hiervan is de tegemoetkoming in schade (artikel 6.1 t/m 6.7). In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) wordt nader ingegaan op de tegemoetkoming in schade (afdeling 6.1). In het Bro is in artikel 6.1.3.3. de verplichting opgenomen dat bij gemeentelijke verordening regels worden gegeven over de aanwijzing van een adviseur en de wijze waarop deze tot een advies komt.

Door de gemeenteraden van Zevenaar en Rijnwaarden is respectievelijk op 7 april 2010 en 29 september 2009 een procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade vastgesteld. Het vaststellen van een nieuwe procedureverordening in het kader van de herindeling is een bevoegdheid van uw raad.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met het vaststellen van de "Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018" wordt voldaan aan de verplichtingen van de Wro en Bro.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

2. Regeling wijkt niet af van eerdere regelingen Zevenaar en Rijnwaarden
Voor de door de gemeenteraden van Zevenaar en Rijnwaarden vastgestelde procedureverordening is gebruik gemaakt van de modelverordening zoals deze in 2008 door de VNG is opgesteld. Beide verordeningen waren gelijkluidend. Onderhavig voorstel wijkt niet af van de procedureverordeningen zoals deze in beide gemeenten van kracht waren.

Alternatieven
Geen.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Het besluit treedt in werking een dag na bekendmaking. Er is geen evaluatie nodig.

7. Communicatie
Het besluit zal openbaar gemaakt worden. Tegen de verordening kan geen bezwaar en beroep ingesteld worden.

8. Kosten, baten en dekking
Het vaststellen van onderhavig voorstel heeft geen financiële consequenties.

Het college van Burgemeester en Wethouders,

Ella Schadd-de Boer	Michel Tromp
burgemeester	gemeentesecretaris

* *

Raadsbesluit

onderwerp	Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018
zaaknummer	Z/17/295282
documentnr.	INT/17/813772
datum	31 januari 2018

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders dd 12 december 2017;

Gelet op artikel 6.7 van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 6.1.3.3 van het Besluit ruimtelijke ordening;

besluit:

1. De volgende regelingen in te trekken:
    a. de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2009, door de gemeenteraad van Zevenaar vastgesteld op 28 januari 2009;
    b. de Procedureverordening planschadevergoeding, door de gemeenteraad van Rijnwaarden vastgesteld op 29 september 2009;
2. vast te stellen de volgende Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018.

Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar.

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. aanvrager: degene die een aanvraag om tegemoetkoming in de schade als bedoeld in artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening indient;
b. adviseur: de door het college van burgemeester en wethouders aan te wijzen persoon als bedoeld in artikel 6.1.1.1, onder c, Besluit ruimtelijke ordening;
c. adviescommissie: schadebeoordelingscommissie als bedoeld in artikel 3, vijfde lid, van deze verordening;
d. besluit: Besluit ruimtelijke ordening;
e. college: het college van burgemeester en wethouders;
f. gemeente: gemeente Zevenaar;
g. planologische maatregel: oorzaak als bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, Wet ruimtelijke ordening;
h. planschade: schade als bedoeld in artikel 6.1, eerste lid, Wet ruimtelijke ordening;
i. wet: Wet ruimtelijke ordening.

Artikel 2. Opdrachtverstrekking

Binnen twaalf weken na het verstrijken van de termijnen als bedoeld in artikel 6.1.3.1 van het besluit verstrekt het college aan één of meerdere adviseurs gezamenlijk, opdracht om ter zake van een aanvraag advies uit te brengen, tenzij toepassing wordt gegeven aan artikel 6.1.3.1 van het besluit of aan artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 3. Adviseur of adviescommissie

1. Voor de advisering over de op de aanvraag te nemen beschikking wordt door het college een adviseur aangewezen die beschikt over voldoende deskundigheid inzake advisering op het gebied van planschade.
2. Indien het college, na advies te hebben ingewonnen van de in het eerste lid bedoelde adviseur, van oordeel is dat de aanvraag betrekking heeft op planschade vanwege inkomensderving en er, gezien de complexiteit, aard en omvang van de aanvraag, behoefte bestaat aan extra deskundigheid wordt door het college een tweede adviseur aangewezen die deskundig is op het gebied van accountancy of van financieel economische bedrijfsvoering.
3. Indien het college, na advies te hebben ingewonnen van de in het eerste lid bedoelde adviseur, van oordeel is dat de aanvraag betrekking heeft op planschade vanwege waardevermindering van een onroerende zaak en er, gezien de complexiteit, aard en omvang van de aanvraag, behoefte bestaat aan extra deskundigheid wordt door het college een tweede adviseur aangewezen die deskundig is ter zake van de waardering van onroerende zaken en van waardevermindering daarvan als gevolg van een planologische verslechtering.
4. Indien naar het oordeel van het college het tweede en het derde lid van toepassing zijn, worden zowel de in het tweede als het derde lid bedoelde adviseurs aangewezen.
5. Bij aanwijzing van meerdere adviseurs vormen deze een adviescommissie, waarvan de in het eerste lid bedoelde adviseur voorzitter is.
6. De adviescommissie wijst uit haar midden een rapporteur aan.

Artikel 4. Deskundigheid en onafhankelijkheid

1. Voordat een persoon als adviseur wordt aangewezen, kan het college verlangen dat deze aantoont op grond van opleiding en ervaring deskundig te zijn met betrekking tot de in artikel 3, eerste, tweede of derde lid, bedoelde aspecten waarop deze persoon de aanvraag moet beoordelen.
2. Een adviseur mag niet werkzaam zijn onder verantwoordelijk van de raad. Eveneens mag een adviseur niet betrokken zijn bij de planologische maatregel waarop de aanvraag betrekking heeft.

Artikel 5. Betrokkenheid aanvrager en andere belanghebbenden bij aanwijzing adviseur of adviescommissie

1. Voordat het college de opdracht tot advisering zoals bedoeld in artikel 2 verstrekt, stelt het college de aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet schriftelijk op de hoogte van de aanwijzing van:
    a. een adviseur als bedoeld in artikel 3, eerste lid, of
    b. meerdere adviseurs als bedoeld in artikel 3, vijfde lid.
2. De aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet kunnen binnen twee weken na de mededeling als bedoeld in het eerste lid schriftelijk en voldoende gemotiveerd een verzoek tot wraking van één of meerdere adviseurs bij het college indienen.
3. Het college beslist binnen twee weken na het verstrijken van de in het tweede lid bedoelde termijn over een ingediend verzoek tot wraking van één of meerdere adviseurs.

Artikel 6. Werkwijze adviseur of adviescommissie

1. Het college stelt aan de adviseur of de adviescommissie alle op de aanvraag betrekking hebbende informatie, alsmede de voor de beoordeling daarvan naar het oordeel van de adviseur of van de adviescommissie noodzakelijke bescheiden ter beschikking.
2. Het college wijst uit de ambtelijke organisatie één of meer personen aan die de adviseur of de adviescommissie bij de uitvoering van de adviesopdracht bijstaat.
3. De adviseur of de voorzitter van de adviescommissie organiseert één of meerdere hoorzittingen, waar de aanvrager en de in het tweede lid bedoelde ambtelijke vertegenwoordiger(s) in de gelegenheid worden gesteld de aanvraag toe te lichten, onderscheidenlijk de voor de advisering over de aanvraag relevante informatie te verschaffen, dan wel een standpunt van de gemeente over de aanvraag aan de adviseur of de adviescommissie kenbaar te maken. Eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet worden eveneens in de gelegenheid gesteld hun standpunt kenbaar te maken.
4. De adviseur of de voorzitter van de adviescommissie bepaalt het tijdstip waarop de adviseur of de adviescommissie de situatie ter plaatse zal bezichtigen en nodigt de aanvrager voor de plaatsopneming uit.
5. Ten behoeve van een taxatie van een bij de aanvraag betrokken onroerende zaak, wordt door de adviseur of de voorzitter van de adviescommissie met de aanvrager een afspraak gemaakt.
6. Van de in het derde lid bedoelde hoorzitting en van de in het vierde lid bedoelde bezichtiging wordt door, dan wel onder verantwoordelijkheid van, de adviseur of de voorzitter van de adviescommissie een verslag gemaakt, dat onderdeel vormt van het uit te brengen advies.
7. Alvorens een advies uit te brengen zendt de adviseur of de adviescommissie binnen zestien weken na de dagtekening van de opdracht tot advisering een concept daarvan aan de gemeente, aan de aanvrager, aan eventuele andere betrokken bestuursorganen en aan de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet. De adviseur of de voorzitter van de adviescommissie kan deze termijn onder opgaaf van redenen met een daarbij aan te geven termijn met ten hoogste vier weken verlengen.
8. De aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet worden in de gelegenheid gesteld om binnen vier weken na de toezending van het concept advies schriftelijk hierop te reageren.
9. In het geval tijdig reacties zijn ingediend, brengt de adviseur of de adviescommissie binnen vier weken na het verstrijken van de in het achtste lid bedoelde termijn een advies uit aan het college, waarbij de betreffende reacties zijn betrokken.
10. In het geval geen of niet tijdig reacties zijn ingediend, brengt de adviseur of de adviescommissie binnen twee weken na het verstrijken van de in het achtste lid bedoelde termijn een advies uit aan het college.

Artikel 7. Slotbepalingen

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de achtste dag na die van de bekendmaking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als "Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018".

Dit besluit treedt in werking een dag na bekendmaking.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 31 januari 2018.

De griffier De voorzitter

Toelichting Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Zevenaar 2018

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen Bij de definiëring van de begrippen is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de Wro en het Bro en voor zover dit noodzakelijk werd geacht is een aanvulling gegeven. Voor een juiste interpretatie van de verordening is naast raadpleging van artikel 1 kennisneming van de algemene bepalingen in artikel 6.1.1.1 Bro van belang. Ten behoeve van de duidelijkheid van de begrippen adviseur en adviescommissie is in deze verordening een van het Bro afwijkende omschrijving van het begrip adviseur opgenomen. Het begrip gemeente is afzonderlijk gedefinieerd om te verduidelijken dat indien de verordening het woord gemeente gebruikt, het de gemeente betreft waar de aanvraag om tegemoetkoming in planschade is ingediend.

Artikel 2. Opdrachtverstrekking Het college dient binnen twaalf weken een opdracht te verstrekken aan één of meerdere adviseurs gezamenlijk, tenzij toepassing wordt gegeven aan artikel 6.1.3.1 Bro of aan artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht. Artikel 6.1.3.1, eerste lid, Bro geeft het college de bevoegdheid een aanvraag binnen vier, dan wel acht weken indien de aanvrager eerst nog een termijn krijgt de aanvraag aan te vullen, als kennelijk ongegrond af te wijzen. Artikel 6.1.3.1, tweede lid, Bro heeft betrekking op de bevoegdheid van artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht waarbij een onvolledige aanvraag verder buiten behandeling moet worden gelaten. Volgens artikel 6.1.3.1, tweede lid, Bro moet het besluit tot het niet in behandeling nemen binnen vier weken na ontvangst van de aanvraag aan de aanvrager worden medegedeeld. Voor zover de aanvrager in de gelegenheid is gesteld zijn aanvraag aan te vullen, krijgt het college acht weken de tijd na het tijdstip waarop de termijn om de aanvraag aan te vullen is verstreken, om het besluit tot niet verdere behandeling van de aanvraag bekend te maken. De laatstgenoemde beslistermijn kan met ten hoogste vier weken worden verlengd. Indien de aanvraag kennelijk ongegrond wordt verklaard of buiten behandeling wordt gelaten, is de verordening niet toepasselijk, tenzij de termijnen bedoeld in artikel 6.1.3.1 Bro worden overschreden. In het laatste geval dienen niettemin één of meerdere adviseurs te worden aangewezen en dient een opdracht te worden verstrekt. De opdracht wordt niet eerder verstrekt dan nadat de termijn om te wraken is verstreken en er geen verzoeken tot wraking zijn ingediend, dan wel door het college afwijzend is beslist over een ingediend verzoek tot wraking.

Artikel 3. Adviseur of adviescommissie Het college schakelt één of meerdere adviseurs gezamenlijk in voor de advisering over de op de aanvraag te nemen beschikking. In dit artikel is bepaald in welke gevallen een adviseur of een adviescommissie dient te worden ingeschakeld en over welke deskundigheid een adviseur dient te beschikken. Een adviseur kan een natuurlijke persoon of een rechtspersoon zijn. De keuze tussen een natuurlijke persoon of een rechtspersoon wordt aan de gemeente overgelaten (zie de Nota van Toelichting bij het Bro, Stb. 2008, 145, p. 63). Een adviesbureau gespecialiseerd in planschade kan derhalve worden aangewezen als adviseur bedoeld in het eerste lid, of als één van de adviseurs (tweede of derde lid) in een adviescommissie. Hoewel voor iedere aanvraag een aanwijzing van één of meerdere adviseurs noodzakelijk is, staat de verordening er niet aan in de weg om telkens dezelfde adviseur(s) aan te wijzen (vaste adviseur/vaste adviescommissie). In het eerste lid is bepaald dat een eerste adviseur wordt aangewezen die over voldoende deskundigheid op het gebied van planschadeadvisering dient te beschikken. Afhankelijk van de kennelijke oorzaak van de planschade kan een tweede en/of derde adviseur worden aangewezen, die over specifieke deskundigheid op het gebied van planschade wegens inkomensderving onderscheidenlijk wegens waardevermindering van een onroerende zaak als gevolg van een planologische verslechtering beschikt. Het is

aan het college om, na advies te hebben ingewonnen bij de (eerste) adviseur, te beoordelen of deze (eerste) adviseur zelfstandig kan adviseren, of dat er gezien de complexiteit, aard en omvang van de aanvraag behoefte is een tweede en/of derde adviseur bij de opdracht te betrekken die beschikt over specifieke deskundigheid. Het college zal de tweede en/of derde adviseur dan vervolgens moeten aanwijzen; bij de aanwijzing van twee of meer adviseurs is er sprake van een adviescommissie (artikel 3, vijfde lid). De adviseurs dienen de in artikel 6.1.3.4 Bro genoemde zaken te betrekken. Artikel 6.1.3.5, eerste lid, Bro bepaalt dat de adviseur of de adviescommissie zich door derden kan laten adviseren en bijstaan. Indien hiermee kosten zijn gemoeid is instemming van het college vereist.

Artikel 4. Deskundigheid en onafhankelijkheid Artikel 6.1.3.3, tweede lid onder a, Bro schrijft voor dat de verordening regels moet bevatten over de deskundigheid en de onafhankelijkheid van de adviseur. Om de deskundigheid van de adviseurs te waarborgen is in het eerste lid bepaald dat het college alvorens zij tot aanwijzing van een persoon als adviseur overgaat, kan verlangen dat deze persoon aantoont op grond van opleiding en ervaring deskundig te zijn met betrekking tot de in artikel 3, tweede of derde lid, genoemde aspecten waarop hij of zij de aanvraag dient te beoordelen. In aansluiting op artikel 3:5, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht juncto artikel 6.1.1.1 onder c, Bro waaruit voortvloeit dat een adviseur niet werkzaam mag zijn onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan waaraan wordt geadviseerd, wordt in artikel 4, tweede lid, bepaald dat die adviseur eveneens niet werkzaam mag zijn onder verantwoordelijkheid van de raad. Voorts bepaalt artikel 4, tweede lid, dat een adviseur niet betrokken mag zijn bij de planologische maatregel waarop de aanvraag betrekking heeft. Dit betreft deskundigen die op enigerlei wijze betrokken zijn bij de in het geding zijnde planologische maatregel. In het bijzonder kan worden gedacht aan personen behorende tot de risicoanalysecommissie die optreedt in het kader van planologische maatregelen.

Artikel 5. Betrokkenheid aanvrager en andere belanghebbenden bij aanwijzing adviseur of adviescommissie Dit artikel bepaalt dat de aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen en andere belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de Wro schriftelijk op de hoogte moeten worden gebracht van de aanwijzing van een adviseur of adviescommissie. De aanwijzing van een adviseur dient schriftelijk bekend te worden gemaakt. In het geval meerdere adviseurs worden aangewezen, worden deze aanwijzingen gezamenlijk schriftelijk bekend gemaakt. Indien de aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen of andere belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de Wro zich niet kunnen verenigen met de aanwijzing van één of meerdere adviseurs is er de mogelijkheid om één of meerdere adviseurs te wraken. Op verzoek van de aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen of andere belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de Wro kunnen één of meerdere adviseurs worden gewraakt op grond van feiten of omstandigheden waardoor de vereiste deskundigheid en onafhankelijkheid schade zou kunnen lijden. Genoemde partijen worden gedurende twee weken in de gelegenheid gesteld een verzoek tot wraking van één of meerdere adviseurs bij het college kenbaar te maken. Het college moet binnen twee weken na het verstrijken van de termijn tot het indienen van een verzoek tot wraking beslissen.

Artikel 6. Werkwijze adviseur of adviescommissie Dit artikel geeft de wijze weer waarop de aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen en andere belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de Wro onder verslaglegging worden gehoord en bij de opstelling van het advies worden betrokken. Tevens worden de hiervoor geldende termijnen vastgelegd. In het tweede en derde lid is bepaald dat vanuit de gemeente bijstand wordt verleend aan de adviseur of adviescommissie, door alle voorhanden zijnde informatie met betrekking tot de aanvraag om tegemoetkoming in planschade ter beschikking te stellen. Daarnaast worden alle bescheiden die naar het oordeel van de adviseur of van de adviescommissie nodig zijn voor de beoordeling van de aanvraag aan hen ter beschikking gesteld. Het derde, vierde en vijfde lid bevatten

regels over achtereenvolgens de hoorzitting, de bezichtiging en de taxatie. Deze onderdelen behoeven niet afzonderlijk te worden georganiseerd. Het is mogelijk om de hoorzitting te combineren met de bezichtiging en/of taxatie. Volgens artikel 6.1.3.5, tweede lid, Bro mag van de bezichtiging worden afgezien, indien uit de inhoud van de aanvraag aanstonds blijkt dat deze behoort te worden afgewezen. Het concept advies dient binnen zestien weken na dagtekening van de opdracht aan de gemeente, aanvrager, eventueel andere betrokken bestuursorganen en andere belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de Wro te worden toegezonden. Deze termijn kan met ten hoogste vier weken worden verlengd (zevende lid). Artikel 6.1.3.3, tweede lid onder e, Bro bepaalt dat de verordening aandacht moet schenken aan de wijze waarop de aanvrager, eventueel andere betrokken bestuursorganen en andere belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de Wro bij de opstelling van het advies moeten worden betrokken. De Nota van Toelichting bij het Bro noemt als voorbeeld dat de aanvrager in de gelegenheid wordt gesteld om binnen een bepaalde periode op het concept advies te reageren (zie de Nota van Toelichting bij het Bro, Stb. 2008, 145, p. 66). In dit kader bepaalt het achtste lid dat de gemeente, de aanvrager, eventuele andere bestuursorganen en andere belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de Wro in de gelegenheid worden gesteld om binnen vier weken schriftelijk op het concept advies te reageren. Het negende en het tiende lid bepalen de termijnen voor het uitbrengen van het advies aan het college.

Artikel 7. Slotbepalingen Onder andere is opgenomen hoe de verordening kan worden aangehaald.

Z01BE985683

Raadsvoorstel

onderwerp	Beschikbaar stellen krediet voor aanleg fietspad Witte Kruis-Maatjesweg
zaaknummer	Z/16/250839
documentnummer	INT/17/811536
datum raadsvergadering	31 januari 2018
portefeuillehouder	
datum stuurgroep	12 december 2017
nummer advies	ADV/17/811181
behandelend ambtenaar/afdeling	J. van der Leij, Ruimte
telefoon	513
behandeling in raadscommissie	Ruimte

1. Samenvatting

Aan uw raad wordt voorgesteld om krediet beschikbaar te stellen voor de aanleg van het fietspad Witte Kruis-Maatjesweg. De nieuwe fietsroute biedt de mogelijkheid voor fietsers om op een solitair fietspad en vrij van gemotoriseerd verkeer tussen Rijnwaarden/Babberich en Zevenaar te pendelen, waarbij de oversteek van de Babberichseweg op een bestaand kruispunt wordt vormgegeven.

Ten behoeve van dit fietspad heeft in december 2017 een grondruil plaatsgevonden van de gronden Witte Kruis/Maatjesweg en een strook Breulylaan/ Oud Zevenaarseweg met een deel van de agrarische gronden aan Reisenakker. Door deze grondruiltransactie aan te gaan met de provincie in het kader van het project Stevig (Stichting Effectief Verkavelen) kunnen de betreffende gronden aan het Witte Kruis worden verworven. Doel van de verwerving is om op korte termijn dit fietspad aan te kunnen leggen tussen de Maatjesweg en Babberichseweg. Op lange termijn beschikt de gemeente over de gronden waar de doortrekking van de verbindingsweg Witte Kruis is geprojecteerd.

Daarnaast dient nog worden opgemerkt dat het fietspad circulair wordt aangelegd. Circulaire economie vraagt om een andere manier van denken. Hiervoor is ruimte nodig. Ruimte om af te wijken van 'tradities' (zoals financiële modellen en afwegingen of juridische regels en kaders), maar mogelijk ook fysieke ruimte om nieuwe innovatieve initiatieven te kunnen realiseren. Het college (als opdrachtgever) heeft voor deze pilot het fietspad Witte Kruis- Maatjesweg gekozen. Een infrastructureel werk dat overzichtelijk is, van circa 600 meter lang en relatieve lage realisatiekosten. Dit is samen met een bedrijf uit de regio verder uitgewerkt.
Door concreet uitvoering te geven aan een 'circulair fietspad' wordt ervaringen opgedaan op het gebied zowel:

- het proces (de onderlinge samenwerking zowel in- als extern)
- de procedure (zoals de formele aanbestedingsregels)
- de technische innovatie en mogelijkheden.

Dit fietspad wordt geheel gefinancierd vanuit provinciale subsidies. Ondanks deze vorm van financiering dient u als raad formeel het krediet ter beschikking te stellen.

2. Raadsvoorstel

Een krediet van € 210.300,- beschikbaar te stellen voor de aanleg van het fietspad vanaf de rotonde Witte Kruis naar de Maatjesweg.

3. Waarom naar de raad

De gemeenteraad heeft op grond van artikel 189 Gemeentewet de bevoegdheid om financiële middelen beschikbaar te stellen. Deze nu voorliggende kosten zijn niet opgenomen in de begroting. Dit betekent dat de gemeenteraad voor deze kosten formeel krediet beschikbaar moet stellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met de aanleg van dit fietspad wordt een veilige route voor de fietsers uit Babberich en Rijnwaarden mogelijk gemaakt.

5. Argumenten en alternatieven

1.1. Met de aanleg van dit fietspad kan een veilige fietsrouteverbinding mogelijk worden gemaakt
De nieuwe fietsroute biedt de mogelijkheid voor fietsers om op een solitair fietspad en vrij van gemotoriseerd verkeer tussen Rijnwaarden/Babberich en Zevenaar te pendelen, waarbij de oversteek van de Babberichseweg op een bestaand kruispunt wordt vormgegeven. De route loopt dan via het nieuw aan te leggen fietspad rotonde Witte Kruis naar de Maatjesweg. Via vervolgens de bestaande Maatjesweg kan de bestaande fietstunnel onder de Betuwelijn worden gebruikt als verbinding naar de wijk Groot Holthuizen en de kern Zevenaar. De route maakt onderdeel uit van het bovenlokale utilitaire netwerk en is een ontbrekende schakel voor fietsverkeer tussen Rijnwaarden/Babberich en Zevenaar. Belangrijke bestemmingen binnen Zevenaar zijn het Liemers College op bedrijventerrein 7Poort, de bedrijventerreinen 7Poort, Hengelder en Tatelaar en het (winkel) centrum.

1.2. De provincie heeft voor de aanleg van dit fietspad subsidies ter beschikking gesteld
Deze subsidies zijn verleend op basis van de "Tijdelijke verordening mobiliteit Stadsregio Arnhem Nijmegen 2015" en het "Programma: Mobiliteit 2013" van de provincie. Beide subsidies voorzien geheel in de financiering van de aanleg van het fietspad.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

N.v.t.

7. Communicatie

De financiering zelf is geen aangelegenheid waarover externe communicatie of participatie dient plaats te vinden.

8. Kosten, baten en dekking

Kosten fietspad:
Voor de fietsverbinding is een ontwerp opgesteld alsmede een kostenraming. De totale kosten voor de realisatie van dit fietspad bedragen € 210.300,00,- inclusief VTU-kosten en onvoorzien.

Subsidie fietspad:
De provincie heeft voor de aanleg van dit fietspad op 10 juli 2015 een tweetal subsidies toegekend met een totaalbedrag van € 210.300,-, waarbij in de subsidiebeschikkingen is bepaald dat het plan voor 30 april 2016 moest zijn uitgevoerd. De gemeente heeft twee keer uitstel gevraagd en gekregen tot 30 april 2018.

De kosten voor de aanleg van het fietspad worden volledig gedekt uit de subsidies.

Het college van Burgemeester en Wethouders,

Ella Schadd-de Boer	Michel Tromp
burgemeester	gemeentesecretaris

Z01BE5836C8

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsbesluit

onderwerp	**Beschikbaar stellen krediet Fietspad Witte Kruis-Maatjesweg**
zaaknummer	**Z/16/250839**
documentnr.	**INT/17/811321**
datum	**31 januari 2018**

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat;
- met de aanleg van het fietspad Witte Kruis- Maatjesweg de mogelijkheid wordt gecreëerd voor fietsers om op een solitair fietspad en vrij van gemotoriseerd verkeer tussen Rijnwaarden/Babberich en Zevenaar te pendelen, waarbij de oversteek van de Babberichseweg op een bestaand kruispunt wordt vormgegeven;
- de provincie voor de aanleg van dit fietspad subsidies ter beschikking heeft gesteld die volledig voorzien in de financiering van de aanleg van het fietspad;

gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders,

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet:

besluit:

1. Krediet beschikbaar te stellen ter hoogte van € 210.300,- voor de aanleg van het Fietspad Witte Kruis-Maatjesweg.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 31 januari 2018.

De griffier De voorzitter

toekomstige
doortrekking
naar 7Poort

MOTIE

Raadsvergadering: 31 januari 2018

Onderwerp: salaris voorzitter van raad van bestuur BNG

Toelichting:

Constaterende:
« Dat de voorzitter van de Raad van Bestuur van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) een bruto jaarsalaris van 697.000 euro per jaar ontvangt; * Dat de BNG een overheidsorganisatie is die overwegend werkt voor overheden en voor instellingen met een maatschappelijk belang; « Dat de gemeente Zevenaar als aandeelhouder van BNG hier een stem in heeft.

Van mening :
« Dat een directeur van een dergelijke organisatie, in lijn met de wet normering topinkomens, niet meer behoort te verdienen dan een ministerssalaris.

Vraagt aan het college:
De Raad van Commissarissen van BNG middels een brief te informeren over het standpunt van de raad van de gemeente Zevenaar en hen mede te delen dat deze brief ter kennisgeving aan de andere Nederlandse gemeenten wordt gezonden.

Ondertekening
Zevenaar, 31 januari 2018

De fractie van de SP
namens deze,

E.R. van der Schaft
De fractievoorzitter.

Motie Lokale Infrastructuur Klaar voor de Toekomst

-

Raadsvergadering: 31 januari 2018

Onderwerp: -

Toelichting
De indieners maken zich grote zorgen over de rol die de beperkte lokale infrastructuur speelt bij (logistieke) bedrijven die zich willen vestigen op 7-poort. Dinsdag 30 januari j.l. kwam dit ook aan de orde in en krantenbericht over deze situatie. De VVD Fractie blijft zich verbazen dat we dit soort zaken uit de krant moeten lezen en hoopt dat het nieuwe college hier beter in gaat acteren dan in het verleden. Een simpel memo zou voldoende geweest moeten zijn om de raad op de hoogte te brengen van dit feit.

In de gesprekken die de VVD fractie voert met geïnteresseerden voor 7-poort komt het onderwerp veelvuldig aan de orde dat niet alleen de aansluiting op de A12 vanuit 7-poort ontbreekt, maar ook dat men zich grote zorgen maakt over de doorvoer capaciteit van de één-baansbrug bij de Hengelderweg. Nu al loopt het met grote regelmaat verkeer vast.

In de voorgaande raadsperiode is dit al enkele malen aan de orde gesteld en het college gaf toen aan dat verkeersonderzoeken de noodzaak nog niet aantoonden. Ook toen heeft de VVD fractie zijn zorgen uitgesproken over deze flessenhals.

De indieners vragen zich ook af hoe het college zelf tegen deze situatie aankijkt en welke maatregelen men van plan is te nemen om de belemmeringen weg te nemen bij 7-poort.

De indieners vinden dat adequate maatregelen genomen moeten worden om 7-poort tot een succes te laten worden. Niet alleen verkeersmodellen maar juist ook de argumenten die bijdragen aan de verkoopbaarheid van 7-poort moeten daar in een grotere rol gaan spelen.

Draagt het college op:

1. Op zeer korte termijn na te gaan welke argumenten een rol spelen bij het aflaten van interesse in grotere logistieke bedrijven en dit te delen met de raad;
2. Welke mate het ontbreken van goede lokale infrastructuur daar een onderdeel van is;
3. Indien de éénbaansbrug naar 7-poort een belemmering vormt om 7-poort tot een logistiek succes te maken, te komen met voorstellen naar de raad om hier een oplossing voor te zoeken;
4. Standpunten klankbordgroep 7-poort alsmede de onderliggen stukken met de raad te delen;

Ondertekening: 31-01-2018

Zevenaar,

De fractie VVD
namens deze,

R.A. Teunissen
Fractievoorzitter.